This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

HOUGHTON LIBRARY
HH 2BIL 0

Digitized by Google

Gh 58.33

VE RI TAS

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

MAGNI HIPPOCRATIS COI

OPUSCULA APHORISTICA SEMEIOTICO-THERAPEUTICA VIII.

UNA CUM

JUREJURANDO,

Græcè & Latinè

EX INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, ALIORUMQUE,

IN USUM

SACRÆ GENTIS ASCLEPIADEÆ

EXARATA.

BASILEÆ,

Sumptibus JOH. JACOBI EPISCOPII, Bibliop.

MDCCXLVIII.

Digitized by Google

~~03456~~
Gh 58.33

DEC 22 1902

Gift of
Dr. B. J. Jeffries.

Digitized by Google

ORNATISSIMIS AUDITORIBUS SUIS, SACRÆ ARTIS ASCLEPIADEÆ ALUMNIS, JOH. RUDOLPHUS ZVINGERUS S.

ANtequam divi HIPPOCRATIS Coi oracula Vobis ob oculos ponantur, Asclepiadæ Suavissimi, non abs re fuerit, I.) de *ejus auctoritate*, tum II.) de *ſemeiologiæ & therapiæ ejusdem præſtantia* nonnihil præfari, dein III.) paucis *inſtituti hujus rationem* exponere.

I. *Auctoritas* HIPPOCRATIS in foro medico tanta eſt, ut magno conſenſu à tot ſeculis, medicinæ parens ac princeps habeatur, ejusque placita, velut ab oraculo Delphico profecta, mirificè colantur, ac celebrentur. Cl. GALENUS auctor ipſe graviſſimus, ſummum ei veritatis ac peritiæ elogium tribuit. AUR. CORN. CELSUS ipſum arte & facundia inſignem prædicat. M. TULLIUS CICERO nobiliſſimum, SENECA medicorum maximum, & hujus ſcientiæ conditorem, PLINIUS quoque medicinæ principem appellat. Demum omnes ferè, ut magnum, ſapientem, ac prope divinum venerantur. Apud Theſſalos, Argivos, Athenienſes, tantum valuit, ut eum Eleuſiniis ſacris, ſecundum ab HERCULE initiarint, civem conſcripſerint, nec non in prytaneo alimenta, cum ipſi, tum ejus poſteris dederint. Poſtea apud Arabes, deinde Latios, Hiſpanos, Gallos, Germanos, Anglos, Belgas, & nuſquam non terrarum, in ſummo pretio habitus eſt.

Cl. VAN DER LINDEN pater (*a*): " Verum
„ eſt, inquit, & grati agnoſcimus, multa nos
„ poſteritati, plurimaque hujus præſertim ſecu-
„ li naturæ ſcrutatoribus debere, quæ eſſe ex
„ uſu medicinæ queant. Verum inter multiplicem

(*a*) ANTON. VAN DER LINDEN *in Dedicatione Operum HIPP. Lugd. Bat.* 1665.

„ cem illum profectum, HIPPOCRATIS, in tra-
„ dendis medicinæ præceptis, tum ratione fun-
„ data ſoliditas, tum experimentis comprobata
„ veritas, tum linguæ omnibus gratiis exorna-
„ tæ venuſta gravitas, ſuam facilè retinet, &
„ retinebit auctoritatem."

Ex Cl. HEURNII (*b*) judicio: "in HIPPO-
„ CRATE verborum preſſa proprietas, ſenten-
„ tiarum conciſa ſubtilitas, ſermonis veneranda
„ antiquitas, artificii commendabilis dignitas, in
„ cujus ſcriptis nihil ſuperfluum, otioſum nihil,
„ ſed arguta brevitate rotunda omnia, & ſigni-
„ ficantia; ita ut ubertas & amplitudo rerum,
„ verborum numerum longè vincat. Hæc ge-
„ nuina & propria ſunt HIPPOCRATI, cujus
„ tanta fuit benignitas, ut nihil ſciverit, quod
„ nos neſcire voluerit, tanta autem ſolertia, &
„ ſapientia, ut nemo poſt ipſum ſciverit, quod
„ ipſe ignoraverit.

„ THOMÆ SYDENHAMO (*c*) auctori graviſſimo,
„ ad medicinæ faſtigium aſcendiſſe dicitur medi-
„ corum ille Romulus, nunquam ſatis laudatus
„ HIPPOCRATES, qui hanc arti medicæ inſu-
„ per ſtruendæ ſolidam ac inconcuſſam ſubſter-

)(3 nens

(*b*) *Ibidem.*
(*c*) *In præfatione Prax. medicæ experimentalis. Lipſ.* 1695.

„ nens baſin, vid. *νόσων φύσιες ἰητροὶ, naturæ morbo-*
„ *rum medicatrices*, id egit, ut morbi cujuslibet
„ phænomena apertè traderet, nullâ hypotheſi
„ adſcitâ, & in partes per vim adactâ, ut in e-
„ jus libris de Morbis, de Affectionibus, &c.
„ videre eſt. Regulas etiam quasdam tradidit,
„ ex obſervatione methodi iſtius, quâ utitur na-
„ tura, tam in morbo provehendo, quàm in
„ eodem amoliendo, natas: cujusmodi ſunt
„ Coacæ prænotiones, Aphoriſmi, & reliqua id
„ genus. Atque in his ferè ſtetit magna illa divi-
„ ni Senis theoria, non ab irrito laſcivientis phan-
„ taſiæ conamine deſumta, ceu vana ægrorum in-
„ ſomnia, ſed legitimam exhibens hiſtoriam earum
„ naturæ operationum, quas in hominum mor-
„ bis edit. Cum verò dicta theoria nihil eſſet a-
„ liud, quàm exquiſita naturæ deſcriptio, par erat
„ omninò, ut in praxi eò tantum collimaret, ut
„ eidem laboranti, quibus poſſet modis, ſubve-
„ nire contenderet. Unde etiam non aliam arti
„ demandat provinciam, quàm ut deficienti na-
„ turæ ſuccurrat, effrenem coerceat, & in or-
„ dinem redigat; utrumque verò hoc, tum paſ-
„ ſu illo, tum etiam methodo, quibus natura
„ morbum expellere ſatagit, atque amovere.
„ Animadverterat nempe ſagaciſſimus Vir, quod
„ ſola natura *τὰς νόσους κρίνει, καὶ ἐξαρκέει τὰ πάντα*
„ *πᾶσι.* Atque hæc omnia peragit natura, pau-
ciſſi-

„ ciſſimis, ſimpliciſſimisque adjuta remediorum „ formulis, alicubi etiam prorſus nullis.

„ Si Cl. BAGLIVUM (*d*) audiamus, naturæ „ non hominis voce loquitur HIPPOCRATES, „ medicorum Romulus, cui non ætas priſca vi„ dit parem in re medica, nec videbit futura."

FRID. HOFFMANNUS, inclytum medicinæ columen, & Germaniæ decus, quanti fecerit priſci ævi medicos, Aretæum, Æginetam, Trallianum, &c. inprimis autem HIPPOCRATEM, inſignia ejus opera practica (*e*) paſſim teſtantur.

HERM. BOERHAAVE, magnum medicinæ lumen, & hujus ſeculi ornamentum, mirificè ſtudium Hippocraticum excoluit, ejusque dignitatem ſingulari oratione (*f*), non ſine gravi rationum pondere commendavit.

GER. VAN SWIETEN, Aug. Imperatoris Rom. Germ. Archiater excellentiſſimus (*g*), dum in theoria & praxi morborum ſtabiliendâ, ſingularem induſtriam ponit, ſummo ſtudio veterum auctorum obſervata, ac præcipuè magni HIPPOCRATIS judicia & præſagia, ſuo quæque loco ad-

(*d*) *Prax. Med. L. I. c.* 1. (*e*) *Med. rat. Syſt. Francof.* 1738. (*f*) *Orat. de commendando ſtudio Hipp.* (*g*) *Comment. in Aph. H.* BOERHAAVE. 4. *Lugd. Bat.* 1744. 45.

ducit, quæ firmandæ doctrinæ fidem faciant, eoque labore ex mente inclyti BOERHAAVII, novum ac ſplendidum in praxi medica lumen accendit.

Tandem auctoritati HIPP. calculum adjiciunt, ejusque merita infinitis propè encomiis in cœlum extollunt, Commentatores innumeri, alii aliis celebratiores, qui in ſcriptis ejus recenſendis, emendandis, & illuſtrandis, ab ævo in hunc uſque diem elaborarunt, quos vel nominatim recenſere longi voluminis eſſet.

De Aphoriſmis noviſſimè inter Batavos bene meritus eſt Cel. JOH. de GORTER, eximio opere (h), quo novam huic ſtudio gratiam conciliat, ac ad placita divi Senis penitiùs intelligenda, ex recentiorum theoriâ planiorem viam ſternit, quam ſi quis ingrediatur lætus, optimum ſibi ducem præiviſſe haud inficias iverit.
„ Iſtum verò (i) ſæpe miratum ſe profitetur,
„ ac tantum ingenium tempore antiquo perdu-
„ ctum fuiſſe medicorum; tam exactè enim cun-
„ cta [illegible] hodiernis obſervatis, ac ſi o-
„ mnibus inſtrumentis phyſicis HIPPOCRATES
„ inſtructus fuiſſet, quibus hodie ſummo ardo-
„ re, & minutiâ, medici & phyſici utuntur. „

Ope-

(h) Medicina Hippocratica, Amſtel. 1739. (i) In præfat. ad l. II. Aphoriſmorum.

Opera integra HIPPOCRATIS de novo recenſenda, emendanda, & illuſtranda, magno conſilio in ſe ſuſcepit Cel. in Germania Trillerus, à quo novam editionem emendatiſſimam magno deſiderio orbis medicorum expectat, cujus voto ſi aliquando ſatisfaciat, egregia ſua merita, & jam partam laudem, novo & inſigni auctario cumulabit.

Nimis autem ſuperſtitioſi ſunt, qui HIPPOCRATEM divini oraculi inſtar colentes, ipſum nihil non cognoviſſe, & à vero nunquam aberraſſe perſuaſum habent, quaſi nec falli, nec fallere potuiſſet unquam, quæ ſane infallibilitas in miſeram mortalium ſortem non cadit. " Ab „ eaque arrogantia ſe longe alienum HIPPO„ CRATES probat, dum à ſuturis cranii ali„ quando ſe deceptum eſſe, memoriæ tradidit, „ more ſcil. magnorum virorum, & fiduciam „ magnarum rerum habentium. Nam levia in„ genia, quia nihil habent, nihil ſibi detrahunt. „ Magno ingenio, multaque nihilominus habi„ turo, convenit etiam ſimplex veri erroris con„ feſſio; præcipuéque in eo miniſterio, quod „ utilitatis cauſa poſteris traditur; ne qui deci„ piantur eadem ratione, quâ quis ante decep„ tus eſt. Quod quidem alioquin memoriâ „ magni profeſſoris ſe interpoſuiſſe Celsus (k)

(k) *De Medic. L. VIII. c. 4. p. m. 515.*

Digitized by Google

ducit, quæ firmandæ doctrinæ fidem faciant, eoque labore ex mente inclyti BOERHAAVII, novum ac ſplendidum in praxi medica lumen accendit.

Tandem auctoritati HIPP. calculum adjiciunt, ejusque merita infinitis propè encomiis in cœlum extollunt, Commentatores innumeri, alii aliis celebratiores, qui in ſcriptis ejus recenſendis, emendandis, & illuſtrandis, ab ævo in hunc uſque diem elaborarunt, quos vel nominetenus recenſere longi voluminis eſſet.

De Aphoriſmis noviſſimè inter Batavos benè meritus eſt Cel. JOH. de GORTER, eximio opere (*b*), quo novam huic ſtudio gratiam conciliat, ac ad placita divi Senis penitiùs intelligenda, ex recentiorum theoriâ planiorem viam ſternit, quam ſi quis ingrediatur lætus, optimum ſibi ducem præiviſſe haud inficias iverit.
„ Idem verò (*i*) ſæpe miratum ſe profitetur,
„ ad tantum faſtigium tempore antiquo perdu-
„ ctam fuiſſe medicinam; tam exactè enim cun-
„ cta reſpondere hodiernis obſervatis, ac ſi o-
„ mnibus inſtrumentis phyſicis HIPPOCRATES
„ inſtructus fuiſſet, quibus hodie ſummo ardo-
„ re, & induſtria, medici & phyſici utuntur."

Ope-

(*b*) *Medicina Hippocratica.* 4. *Amſtel.* 1739. (*i*) *In præfat. ad L. III. Aphoriſmorum.*

Digitized by Google

Opera integra HIPPOCRATIS de novo recenſenda, emendanda, & illuſtranda, magno conſilio in ſe ſuſcepit Cel. in Germania TRILLERUS, à quo novam editionem emendatiſſimam magno deſiderio orbis medicorum expectat, cujus voto ſi aliquando ſatisfaciat, egregia ſua merita, & jam partam laudem, novo & inſigni auctario cumulabit.

Nimis autem ſuperſtitioſi ſunt, qui HIPPOCRATEM divini oraculi inſtar colentes, ipſum nihil non cognoviſſe, & à vero nunquam aberraſſe perſuaſum habent, quaſi nec falli, nec fallere potuiſſet unquam, quæ ſane infallibilitas in miſeram mortalium ſortem non cadit. "Ab „ eaque arrogantia ſe longe alienum HIPPO„ CRATES probat, dum à ſuturis cranii ali„ quando ſe deceptum eſſe, memoriæ tradidit, „ more ſcil. magnorum virorum, & fiduciam „ magnarum rerum habentium. Nam levia in„ genia, quia nihil habent, nihil ſibi detrahunt. „ Magno ingenio, multaque nihilominus habi„ turo, convenit etiam ſimplex veri erroris con„ feſſio; præcipuéque in eo miniſterio, quod „ utilitatis cauſa poſteris traditur; ne qui deci„ piantur eadem ratione, quâ quis ante decep„ tus eſt. Quod quidem alioquin memoriâ „ magni profeſſoris ſe interpoſuiſſe CELSUS (k)

)(5 pro-

(k) *De Medic. L. VIII. c. 4. p. m. 515.*

Digitized by Google

„ profitetur." Præterea in Aphoriſmis (*l*) vitam brevem, artem longam appellans, haud obſcurè innuit, medicinam inexhauſtæ obſervationis ſtudium eſſe, nullo ſeculo inter mortales abſolvendum, nedum ab uno quodam homine conſummandum.

Verumtamen, ſi plus juſto HIPPOCRATEM coluerunt, qui in ipſius verba jurantes, inde vel latum unguem recedere, religioni duxerunt; certum eſt tamen, ipſi magno ſuo merito, principis Medicorum, & ſummi Artificis laudem deberi; cujus in cognoſcendo ſolertiam, in judicando acumen, in præſagiendo & curando peritiam, & dexteritatem jure admiremur. Quas eximias virtutes, cum cetera ejus opera, tum præcipuè libri varii aphoriſtici ſemeiotico-therapeutici præ ſe ferunt; qui probè intellecti, & cum ipſo naturæ libro, per aſſiduas obſervationes, diligenter collati, veterum medicorum, & cummaximè HIPPOCRATIS, in excolendo ſemeiologiæ & therapiæ ſtudio ſingularem induſtriam, & ſagacitatem clarè ob oculos ponunt. „ Quare CELSUS (*m*), in explicandis morborum „ ſignis, auctoritate antiquorum virorum, ma„ ximéque HIPPOCRATIS, ſe uſurum profite„ tur;

(*l*) *Aph. I.* 1.
(*m*) *De Med. L. II. in præfat.*

Digitized by Google

„ tur, cum recentiores quoque (ſui temporis) „ Medici, quamvis in curationibus mutarint, „ tamen hæc illum optimè præſagiſſe fateantur." Ac proinde capitibus octo prioribus L. II. totam morborum Semeiologiam, velut in compendio exponens, integrum prope obſervationum Hippocraticarum theſaurum comprehendit, vix nonnumquam à placitis tanti magiſtri recedens.

II. Quò autem *Semeiologiæ & Therapiæ Hippocraticæ dignitas & præſtantia* clarius eluceat, mecum quæſo hæc tria conſiderate: *α.* Quam ſit neceſſaria morborum cognitio, ad certam eorum curationem. *β.* Quanti ad hanc rem ſint ponderis, notæ & præſagia ab HIPPOCRATE tradita. *γ.* Quam explorata & ſalutaria ſint ejusdem medendi præcepta.

α. Ante omnia duo ſunt Medici practici munera, unum morbos humani corporis cognoſcere, alterum curare. Noviſſe morbum proximus eſt ad ſanitatem gradus. Ignoti nulla curatio morbi. Proin ſcitè DOGMATICI (*n*): " eum „ rectè curaturum, quem prima origo cauſæ „ non fefellerit; & pulchrè CELSUS (*o*): inter- „ eſſe, fatigatio morbum, an ſitis, an frigus, „ an

---

(*n*) *Apud* CELSUM *L. de Med. in præfatione.*
(*o*) *Ibidem.*

Digitized by Google

~~03456~~
Gh 58.33

DEC 22 1902

Gift of
Dr. B. J. Jeffries.

Digitized by Google

ORNATISSIMIS AUDITORIBUS SUIS,
SACRÆ ARTIS ASCLEPIADEÆ ALUMNIS,
JOH. RUDOLPHUS ZVINGERUS
S.

ANtequam divi HIPPOCRATIS Coi oracula Vobis ob oculos ponantur, Asclepiadæ Suavissimi, non abs re fuerit, I.) de *ejus auctoritate*, tum II.) de *ſemeiologiæ & therapiæ ejusdem præſtantia* nonnihil præfari, dein III.) paucis *inſtituti hujus rationem* exponere.

I. *Auctoritas* HIPPOCRATIS in foro medico tanta eſt, ut magno conſenſu à tot ſeculis, medicinæ parens ac princeps habeatur, ejusque placita, velut ab oraculo Delphico profecta, mirificè colantur, ac celebrentur. Cl. GALENUS auctor ipſe graviſſimus, ſummum ei veritatis ac peritiæ elogium tribuit. AUR. CORN. CELSUS ipſum arte & facundia inſignem prædicat. M. TULLIUS CICERO nobiliſſimum, SENECA medicorum maximum, & hujus ſcientiæ conditorem, PLINIUS quoque medicinæ principem appellat. Demum omnes ferè, ut magnum, ſapientem, ac prope divinum venerantur. Apud Theſſalos, Argivos, Athenienſes, tantum valuit, ut eum Eleuſiniis ſacris, ſecundum ab HERCULE initiarint, civem conſcripſerint, nec non in prytaneo alimenta, cum ipſi, tum ejus poſteris dederint. Poſtea apud Arabes, deinde Latios, Hiſpanos, Gallos, Germanos, Anglos, Belgas, & nuſquam non terrarum, in ſummo pretio habitus eſt.

Cl. VAN DER LINDEN pater (*a*): " Verum „ eſt, inquit, & grati agnoſcimus, multa nos „ poſteritati, plurimaque hujus præſertim ſecu„ li naturæ ſcrutatoribus debere, quæ eſſe ex „ uſu medicinæ queant. Verum inter multiplicem

(*a*) ANTON. VAN DER LINDEN *in Dedicatione Operum HIPP. Lugd. Bat.* 1665.

„ cem illum profectum, HIPPOCRATIS, in tra-
„ dendis medicinæ præceptis, tum ratione fun-
„ data ſoliditas, tum experimentis comprobata
„ veritas, tum linguæ omnibus gratiis exorna-
„ tæ venuſta gravitas, ſuam facilè retinet, &
„ retinebit auctoritatem."

Ex Cl. Heurnii (*b*) judicio: "in HIPPO-
„ CRATE verborum preſſa proprietas, ſenten-
„ tiarum conciſa ſubtilitas, ſermonis veneranda
„ antiquitas, artificii commendabilis dignitas, in
„ cujus ſcriptis nihil ſuperfluum, otioſum nihil,
„ ſed arguta brevitate rotunda omnia, & ſigni-
„ ficantia; ita ut ubertas & amplitudo rerum,
„ verborum numerum longè vincat. Hæc ge-
„ nuina & propria ſunt HIPPOCRATI, cujus
„ tanta fuit benignitas, ut nihil ſciverit, quod
„ nos neſcire voluerit, tanta autem ſolertia, &
„ ſapientia, ut nemo poſt ipſum ſciverit, quod
„ ipſe ignoraverit.

„ Thomæ Sydenhamo (*c*) auctori graviſſimo,
„ ad medicinæ faſtigium aſcendiſſe dicitur medi-
„ corum ille Romulus, nunquam ſatis laudatus
„ HIPPOCRATES, qui hanc arti medicæ inſu-
„ per ſtruendæ ſolidam ac inconcuſſam ſubſter-

 nens

(*b*) *Ibidem.*
(*c*) *In præfatione Prax. medicæ experimentalis. Lipſ.* 1695.

Digitized by Google

„ nens baſin, vid. *νόσων φύσιες ἰητροὶ, naturæ morborum medicatrices*, id egit, ut morbi cujuslibet phænomena apertè traderet, nullâ hypotheſi adſcitâ, & in partes per vim adactâ, ut in ejus libris de Morbis, de Affectionibus, &c. videre eſt. Regulas etiam quasdam tradidit, ex obſervatione methodi iſtius, quâ utitur natura, tam in morbo provehendo, quàm in eodem amoliendo, natas: cujusmodi ſunt Coacæ prænotiones, Aphoriſmi, & reliqua id genus. Atque in his ferè ſtetit magna illa divini Senis theoria, non ab irrito laſcivientis phantaſiæ conamine deſumta, ceu vana ægrorum inſomnia, ſed legitimam exhibens hiſtoriam earum naturæ operationum, quas in hominum morbis edit. Cum verô dicta theoria nihil eſſet aliud, quàm exquiſita naturæ deſcriptio, par erat omninò, ut in praxi eò tantum collimaret, ut eidem laboranti, quibus poſſet modis, ſubvenire contenderet. Unde etiam non aliam arti demandat provinciam, quàm ut deficienti naturæ ſuccurrat, effrenem coerceat, & in ordinem redigat; utrumque verò hoc, tum paſſu illo, tum etiam methodo, quibus natura morbum expellere ſatagit, atque amovere. Animadverterat nempe ſagaciſſimus Vir, quod ſola natura *τὰς νόσους κρίνει, καὶ ἐξαρκέει τὰ πάντα πᾶσι.* Atque hæc omnia peragit natura, pauciſſi-

„ ciſſimis, ſimpliciſſimisque adjuta remediorum
„ formulis, alicubi etiam prorſus nullis.

„ Si Cl. BAGLIVUM (*d*) audiamus, naturæ;
„ non hominis voce loquitur HIPPOCRATES,
„ medicorum Romulus, cui non ætas priſca vi-
„ dit parem in re medica, nec videbit futura."

FRID. HOFFMANNUS, inclytum medicinæ columen, & Germaniæ decus, quanti fecerit priſci ævi medicos, Aretæum, Æginetam, Trallianum, &c. inprimis autem HIPPOCRATEM, inſignia ejus opera practica (*e*) paſſim teſtantur.

HERM. BOERHAAVE, magnum medicinæ lumen, & hujus ſeculi ornamentum, mirificè ſtudium Hippocraticum excoluit, ejusque dignitatem ſingulari oratione (*f*), non ſine gravi rationum pondere commendavit.

GER. VAN SWIETEN, Aug. Imperatoris Rom. Germ. Archiater excellentiſſimus (*g*), dum in theoria & praxi morborum ſtabiliendâ, ſingularem induſtriam ponit, ſummo ſtudio veterum auctorum obſervata, ac præcipuè magni HIPPOCRATIS judicia & præſagia, ſuo quæque loco adducit,

(*d*) *Prax. Med. L. I. c.* 1. (*e*) *Med. rat. Syſt. Francof.* 1738. (*f*) *Orat. de commendando ſtudio Hipp.* (*g*) *Commentar. in Aph. H.* BOERHAAVE. 4. *Lugd. Bat.* 1744. 45.

Digitized by Google

ducit, quæ firmandæ doctrinæ fidem faciant, eoque labore ex mente inclyti BOERHAAVII, novum ac ſplendidum in praxi medica lumen accendit.

Tandem auctoritati HIPP. calculum adjiciunt, ejusque merita infinitis propè encomiis in cœlum extollunt, Commentatores innumeri, alii aliis celebratiores, qui in ſcriptis ejus recenſendis, emendandis, & illuſtrandis, ab ævo in hunc uſque diem elaborarunt, quos vel nominetenus recenſere longi voluminis eſſet.

De Aphoriſmis noviſſimè inter Batavos benè meritus eſt Cel. JOH. de GORTER, eximio opere (*b*), quo novam huic ſtudio gratiam conciliat, ac ad placita divi Senis penitiùs intelligenda, ex recentiorum theoriâ planiorem viam ſternit, quam ſi quis ingrediatur lætus, optimum ſibi ducem præiviſſe haud inficias iverit. „ Idem verò (*i*) ſæpe miratum ſe profitetur, „ ad tantum faſtigium tempore antiquo perdu„ ctam fuiſſe medicinam; tam exactè enim cun„ cta reſpondere hodiernis obſervatis, ac ſi o„ mnibus inſtrumentis phyſicis HIPPOCRATES „ inſtructus fuiſſet, quibus hodie ſummo ardo„ re, & induſtria, medici & phyſici utuntur.”

Ope-

(*b*) *Medicina Hippocratica.* 4. *Amſtel.* 1739. (*i*) *In præfat. ad L. III. Aphoriſmorum.*

Digitized by Google

Opera integra HIPPOCRATIS de novo recenſenda, emendanda, & illuſtranda, magno conſilio in ſe ſuſcepit Cel. in Germania TRILLERUS, à quo novam editionem emendatiſſimam magno deſiderio orbis medicorum expectat, cujus voto ſi aliquando ſatisfaciat, egregia ſua merita, & jam partam laudem, novo & inſigni auctario cumulabit.

Nimis autem ſuperſtitioſi ſunt, qui HIPPOCRATEM divini oraculi inſtar colentes, ipſum nihil non cognoviſſe, & à vero nunquam aberraſſe perſuaſum habent, quaſi nec falli, nec fallere potuiſſet unquam, quæ ſane infallibilitas in miſeram mortalium ſortem non cadit. " Ab
„ eaque arrogantia ſe longe alienum HIPPO-
„ CRATES probat, dum à ſuturis cranii ali-
„ quando ſe deceptum eſſe, memoriæ tradidit,
„ more ſcil. magnorum virorum, & fiduciam
„ magnarum rerum habentium. Nam levia in-
„ genia, quia nihil habent, nihil ſibi detrahunt.
„ Magno ingenio, multaque nihilominus habi-
„ turo, convenit etiam ſimplex veri erroris con-
„ feſſio; præcipuéque in eo miniſterio, quod
„ utilitatis cauſa poſteris traditur; ne qui deci-
„ piantur eadem ratione, quâ quis ante decep-
„ tus eſt. Quod quidem alioquin memoriâ
„ magni profeſſoris ſe interpoſuiſſe CELSUS (k)

)(5 pro-

(k) *De Medic. L. VIII. c. 4. p. m. 515.*

Digitized by Google

„ profitetur." Præterea in Aphoriſmis (*l*) vitam brevem, artem longam appellans, haud obſcurè innuit, medicinam inexhauſtæ obſervationis ſtudium eſſe, nullo ſeculo inter mortales abſolvendum, nedum ab uno quodam homine conſummandum.

Verumtamen, ſi plus juſto HIPPOCRATEM coluerunt, qui in ipſius verba jurantes, inde vel latum unguem recedere, religioni duxerunt; certum eſt tamen, ipſi magno ſuo merito, principis Medicorum, & ſummi Artificis laudem deberi; cujus in cognoſcendo ſolertiam, in judicando acumen, in præſagiendo & curando peritiam, & dexteritatem jure admiremur. Quas eximias virtutes, cum cetera ejus opera, tum præcipuè libri varii aphoriſtici ſemeiotico-therapeutici præ ſe ferunt; qui probè intellecti, & cum ipſo naturæ libro, per aſſiduas obſervationes, diligenter collati, veterum medicorum, & cummaximè HIPPOCRATIS, in excolendo ſemeiologiæ & therapiæ ſtudio ſingularem induſtriam, & ſagacitatem clarè ob oculos ponunt.
„ Quare CELSUS (*m*), in explicandis morborum
„ ſignis, auctoritate antiquorum virorum, ma-
„ ximéque HIPPOCRATIS, ſe uſurum profite-
„ tur;

(*l*) *Aph. I.* 1.
(*m*) *De Med. L. II. in præfat.*

Digitized by Google

„ tur, cum recentiores quoque (ſui temporis) „ Medici, quamvis in curationibus mutarint, „ tamen hæc illum optimè præſagiſſe fateantur." Ac proinde capitibus octo prioribus L. II. totam morborum Semeiologiam, velut in compendio exponens, integrum prope obſervationum Hippocraticarum theſaurum comprehendit, vix nonnumquam à placitis tanti magiſtri recedens.

II. Quò autem *Semeiologiæ & Therapiæ Hippocraticæ dignitas & præſtantia* clarius eluceat, mecum quæſo hæc tria conſiderate: *α.* Quam ſit neceſſaria morborum cognitio, ad certam eorum curationem. *β.* Quanti ad hanc rem ſint ponderis, notæ & præſagia ab HIPPOCRATE tradita. *γ.* Quam explorata & ſalutaria ſint ejusdem medendi præcepta.

α. Ante omnia duo ſunt Medici practici munera, unum morbos humani corporis cognoſcere, alterum curare. Noviſſe morbum proximus eſt ad ſanitatem gradus. Ignoti nulla curatio morbi. Proin ſcitè DOGMATICI (*n*): " eum „ rectè curaturum, quem prima origo cauſæ „ non fefellerit; & pulchrè CELSUS (*o*): inter- „ eſſe, fatigatio morbum, an ſitis, an frigus, „ an

(*n*) *Apud* CELSUM *L. de Med. in præfatione.*
(*o*) *Ibidem.*

Digitized by Google

„ an calor, an vigilia, an fames fecerit: an ci-
„ bi vinique abundantia: an intemperantia li-
„ bidinis. Hanc ſcilicet cauſæ æſtimationem, ſæ-
„ pe morbum ſolvere; idque exemplo ingenio-
„ ſiſſimi (ſuo ſeculo) medici Cassii patere,
„ qui febricitanti cuidam, & magna ſiti affecto,
„ cum poſt ebrietatem eum premi cœpiſſe co-
„ gnoſceret, aquam frigidam ingeſſit; quâ ille
„ epotâ, cum vini vim miſcendo fregiſſet, pro-
„ tinus febrim ſomno & ſudore diſcuſſit. Quod
„ nempe auxilium medicus opportunè providit,
„ nonniſi ex causâ, quæ ante præceſſerat."

Enimverò prima mali cauſa perſpecta, planam aperit medendi viam, velut digito fontem oſtendens, unde auxilium haurire conveniat. Ita qui ex animi ægritudine laborat, hac in tempore ſedatâ, ex voto convaleſcit. Cui aëris injuria damno eſt, eâ tempeſtivè ablatâ, cito liberatur. Quem gulæ intemperantia lædit, huic opportuna abſtinentia medetur. Ex otio & ignaviâ ægrotanti, à motu & labore præſidium paratur. A veneno periclitanti, antidota maturè opem ferunt. Et ſic porrò.

Idem valet de cauſis morborum internis, ſi certæ & exploratæ habeantur, dum cauſâ hoſtili ablatâ, effectus morboſi evaneſcunt, & natura priſtinæ ſanitati redditur. Sic bilis ſtomachum

Digitized by Google

chum, vel inteſtina lædens, ſui correctione, vel expulſione vincitur. Calculus atroces cruciatus movens, ipſamque mortem intentans, ubi certis notis ſe prodit, tempeſtivâ ſui evulſione ſanationis ſpem facit. Lumbrici œconomiam corporis turbantes, ab anthelminticis opem expectant. Pus intrò collectum, maturâ ſui eductione, ſalutem pollicetur. e. ſ. p.

Dein morbi ipſius, à ſuâ causâ ſeorſim ſpectati, cognitio, identidem curandi viam patefacit. Si enim morbus eſt conditio corporis vitiata, cum actionum læſione, igitur à vitio perſpecto, haud obſcura ad ſanationem indicatio. Proinde viſcerum debilitati roborantia, rigiditati laxantia pro auxilio adhibentur. Humorum viſcoſitas nimia reſolventibus, tenuitas inſpiſſantibus, acrimonia lenientibus corrigitur. Motus deficiens ſtimulantibus, excedens temperantibus ſanatur. Ita juxta ſolennem medendi regulam, contraria contrariis tolluntur.

Nec minus refert, morbi ſymptomata habere perſpecta, quippe quæ ſunt ipſius morbi, vel cauſæ morbificæ ſoboles, unde multoties curandi ratio ducenda venit: eodem ubique conſilio, ut causâ lædente ablatâ, omne morboſum profligetur. Sic anxietas ex plethora naſcens, miſſione ſanguinis ſolvitur. Dolor ab inflamma-

tione

Digitized by Google

tione moleſtus, hac ſolutâ, protinus ſedatur. Spaſmus à dolore genitus, hujus ablatione debellatur. Sanguis ex aperto vaſe erumpens, hoc opportunè clauſo coercetur. Impotentia motus à membro dislocato, hujus prompta repoſitione ſanatur. e. ſ. p.

Ex quibus conſequitur, noviſſe morbum, proximam ad ſanandum viam eſſe; eoque medicum in therapia feliciorem futurum, quo magis morbum, ejuſque cauſas, & ſymptomata, in explorato habuerit.

Ex oppoſito morbus ignotus certam medelæ viam non habet. " Ideoque jure DOGMATICI „ (p) negant, poſſe eum ſcire, quomodo mor„ bos curare conveniat, qui, unde hi ſint, i„ gnoret. Et ſicut CELSO (q) placet, cujus rei „ non eſt certa notitia, ejus opinio certum re„ perire remedium non poteſt." Igitur ſi malum penitus in occulto latet: ſi quid in corpore integrum, vel corruptum ſit? quæ morbi origo, & cauſa? quæ ejus natura, & ſedes? quæ propria phænomena? haud liquet, omnino medicus in tenebris verſatur, & quo demum conſilio, vel auxilio uti conveniat, non aſſequitur.

Ac

(p) *Apud* CELSUM *L. de Med. in præfatione.*
(q) *Ibidem.*

Digitized by Google

Ac ſi nihilominus curationem ſuſcipiat, remedia adhibendo, incertum an profutura, an nocitura; tum ſane, ſicubi fortè æger ex voto convaleſcat, ſoli Deo & naturæ medicatrici ſalutem debet: ſin ſecus peſſumdetur, ſuo interitu medicum officioſæ temeritatis reum facit. Adeoque penitus ignoti nulla curatio morbi.

At verò morbi non per ſe in oculos cadunt, ſi vulnera, tumores, aliaque mala externa excipias, ſed maximam partem obſcuri in corpore deliteſcunt. Niſi quod ex lege naturæ effectus edunt ſenſibus obvios, qui cum ipſo morbo intrinſeco, ut ſuâ causâ, neceſſario nexu cohærent, ejuſque indicium præbent. Hæc autem phænomena, totidem ſunt morborum ſigna diagnoſtica, quæ ſtudiosè & accuratè obſervata, illorum præſentiam, atque indolem patefaciunt. Deinde præſentes mali effectus, ſuâ natura alios ſubinde novos creant. Una cauſa aliam parit. Unus morbus alium atque alium gignit. Unum ſymptoma ex alio naſcitur. Unde etiam ex præſentibus ſignis detectis, ope ratiocinii ex cauſarum & effectuum phyſico nexu, vel ex diuturnâ obſervatione, eorundem in pari ſignorum concurſu eventuum, novas mutationes futuras, & morbi alicujus progreſſum & exitum prævidere, & præſagire licet: quæ proin ſigna prognoſtica vocantur. Quibus adde, ſi lubet, ſigna anamniſtica, quæ cauſas prægreſſas, & præteritum cor-

Digitized by Google

corporis ſtatum declarant, velut cicatrix relicta vulneris prægreſſi notam præbet. Horum omnium ſignorum doctrinam, Semeiologia practica ob oculos ponit; cujus adeo notitia non minus eſt neceſſaria, quam ipſius morbi cognitio: ſiquidem abſque notarum peritiâ, ſtatus corporis in explorato haberi nequit.

Quando igitur medicus in conſilium vocatur, ante omnia opus eſt ſcire, ſanus an æger ſit homo, de quo agitur. Quare protinus fontes ſignorum conſulendi, qui ſtatum ejus præſentem aperiant. Si proin facultas partium illæſa eſt, cum actionum quarumvis integritate, utique ſanum corpus eſſe intelligitur, quia actionum incolumitas, cum naturali organorum & liquidorum ſtatu, eſſentiali nexu cohæret, ac mutuo quaſi vinculo continetur. Sin ſecus actiones vitæ læſionem quandam præ ſe ferant, morboſam diatheſin oſtendunt, in quantum à conſuetis naturæ legibus recedunt. Sicque à poſteriori malum præſens cognoſcitur, vid. ab effectis ad cauſam conjunctam, à læſionibus ad ipſum vitium internum argumentando.

Sæpius à priori accedunt cauſæ evidentes prægreſſæ, quæ morbo originem dederunt, velut diſpoſitio hæreditaria, animi pathemata, aëris injuriæ, errores in victu, conſtitutio epidemica, morbi alii propiùs, vel remotiùs antegreſſi,

Digitized by Google

greſſi, aliaque id genus, à quibus ſagaciter exploratis, ad effectus morboſos, in aliquo homine conſecutos, concludere licet. Quæ proin antecedentia probè cognita, diagnoſin præſentis morbi oppidò confirmant, ſi cum phænomenis à poſteriori obviis conſentiant.

Et quoniam morbi, præſertim acuti, in ſuo decurſu varium ſtatum præ ſe ferunt, idcirco etiam ſigna cruditatis, coctionis, & criſis, ſedulam attentionem merentur, quippe quæ ad genuinam medendi methodum, longè maximi ſunt momenti. Siquidem non quovis morbi tempore, eadem auxilia conveniunt, ſed alia atque alia, pro diverſâ materiæ morbificæ, & ipſius morbi conditione: adeo ut unum idemque remedium, nunc ſaluti, nunc damno, vel etiam exitio eſſe queat. Temporibus nempe medicina valet, data tempore proſunt, & data non aptò tempore vina nocent.

Quin etiam magni refert cognoſcere, & vel ipſimet ægro, vel ejus neceſſariis apetire, an morbus, quo conflictatur, ſit brevis, vel longus? tutus, vel anceps? ſanabilis, vel inſanabilis? & qualis demum eventus ſit ſperandus, vel metuendus? num in ſalutem, vel mortem, vel in aliud novum morbi genus ſit exiturus? quæ judicia & præſagia, in praxi tum clinica, tum forenſi, non

 ſine

Digitized by Google

ſine gravi de cauſa, à medicis exiguntur. Dum aut familiæ intereſt, ſi quod ejus membrum conflictatur: aut regni totius, ſi princeps quidam laborat: maturè doceri, num ſit in tuto, vel non? num ſuperfuturus, an moriturus? idque vel breviori, vel longiori temporis ſpatio? Nonnunquam de famâ, & exiſtimatione, vel etiam de vitâ hominis agitur, ſi quæſtio de verâ mortis causâ, de vulneris lethalitate, de veneficio, de infanticidio, &c. in judicium venit.

Auget hujus artis præſagiendi nobilitatem, eximius uſus inde ad commodum therapiæ redundans, ſiquidem medicus futura proſpiciens, eo magis intelligit, quibus præſidiis & auxiliis, nova mala inſtantia in tempore averti queant, niſi prorſus & cauſæ præſentes, & effectus imminentes, ſupra vires naturæ, & extra omnem medelam fuerint. Ut taceam, medicum futura providentem, & maturè cum prudentia præſagientem, ſuæ auctoritati pondus addere, & majorem apud ægros ſibi fiduciam conciliare, ut eò lubentius imperata faciant, & ex præſcripto vivant; tum & eò meliùs famæ ſuæ conſulere, & imperitorum calumniam evitare. Ne ſi ars malo victa fuerit, vel ignoraſſe, vel fefelliſſe: aut occidiſſe, niſi ſervaſſet, videatur.

B. Quan-

β. *Quanti autem ſint ponderis*, ad hanc morborum cognitionem, *notæ & præſagia Hippocratica*, ex pluribus rationum momentis evinci poteſt. Ante omnia enim iſta Semeiologia inſigne veritatis criterium præ ſe fert, quatenus maximam partem non ex opinione, ſeu conjecturâ fallaci, aut lubricâ ratione, & fictricis ingenii ludibrio, communi errorum fonte, ſed ex ipſius naturæ theſauro fideli obſervationis ſtudio depromta eſt. Siquidem HIPPOCRATES, tanquam fidelis naturæ miniſter, hujus veſtigia ſtrenuè inſiſtens, corporis humani indolem ac proprietates, vitæ cauſas & effectus, tum morborum genera & differentias, originem & cauſas, principium, decurſum & exitum, ſecundum quævis phænomena ſenſibus obvia; quin & medicamentorum vires & effectus, incredibili ſtudio & cura, nec minori ſolertia & ingenio rimatus, ampliſſimum obſervationis, & experientiæ theſaurum ſibi comparavit; ex eoque demum, non ſine magno acumine, & judicio, axiomata ſemeiotico-therapeutica collegit, ſacris naturæ legibus tam conſentanea, ut perpetuæ veritatis, ac certitudinis dignitatem præ ſe ferant. Licet pro infinita hominum, cauſarum, & morborum varietate, tam vaſta ſit rerum obſervandarum copia, ut ipſi exhauriendæ nulla ætas ſufficiat, ſemperque aliquid

amplius reſtet, ex naturæ ingenio explorandum.

Neceſſitas autem hujus Semeiologiæ ex eo apparet, quod ignoti nulla ſit curatio morbi. Hujus autem cognitio non niſi à poſteriori, per viam ſignorum ſit conſequenda. Jam verò in explorandis & ſtabiliendis morborum ſignis & præſagiis, quàm inſignem ſe magiſtrum præbeat HIPPOCRATES, varia ejus ſcripta, præſertim aphoriſtica, abunde teſtantur, ſi cum perpetuis naturæ legibus, & phænomenis ſedulò conferantur. Pace & venia aliorum dixerim, abſque horum ſignorum notitia & peritia, medicum in cognoſcendis morbis valde caligare, adeoque & in therapia eorundem minus feliciter verſari.

Quantum enim hæc Semeiólogia ad morborum cognitionem, tantum perinde ad genuinam medendi methodum valet, eoque nomine ampliſſimo uſu ſe commendat. Quà latè patet ipſa praxis medica, in morbis tum internis, tum externis, tam acutis, quàm chronicis, nullo genere excepto, utique hæ notæ uſu veniunt. Quod tum ſuo, tum ægrorum commodo experiuntur, quibus ſtudium eſt, in faciendâ medicinâ, caſibus forte oblatis, cum prudentiâ & dexteritate illas applicare.

Nec

Digitized by Google

Nec minus judicium & prudentia laudari meretur in hac diſciplina HIPPOCRATIS, quando is perſpectâ quorundam ſignorum fallaciâ, non ſolet in ſingulis, aut ſolitariis acquieſcere; ſed diverſos ſignorum fontes, ad normam experientiæ ſtudioſè combinare, & non niſi ex pluribus aptè conjunctis judicium ferre, ut eò certior fiducia habeatur, quo plures notæ ad unam eandemque ſignificationem conſpirant. Cujus regulæ præſtantiam ſuo experimento confirmant, qui ſoli pulſui, aut ſoli urinæ, aut aliis ſolitariis ſignis in judicando freti, toties ſe deceptos ac deluſos indignantur.

Quin etiam familiare eſt HIPPOCRATI, variis ſententiis, exceptioni fortè obnoxiis, debitam notam ſeu conſuetum ſibi ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, apponere; item τὸ ἀγαθόν, τὸ κακόν, τὸ θανάσιμον, &c. probè diſcernere. Quod non poſtremum in hac re prudentiæ documentum haberi poteſt.

Denique cumulum addit huic merito, ſingulare artificium aphoriſticum, quo HIPPOCRATES ſententias graves, & plurimo ſenſu abundantes, tam paucis verbis adeo nervosè complectitur, ut tanquam magnifica axiomata, veritatem ſuo lumine radiantem præ ſe ferant. In quo magnum ejus ſtudium, & ingenium &

Digitized by Google

amplius reſtet, ex naturæ ingenio explorandum.

Neceſſitas autem hujus Semeiologiæ ex eo apparet, quod ignoti nulla ſit curatio morbi. Hujus autem cognitio non niſi à poſteriori, per viam ſignorum ſit conſequenda. Jam verò in explorandis & ſtabiliendis morborum ſignis & præſagiis, quàm inſignem ſe magiſtrum præbeat HIPPOCRATES, varia ejus ſcripta, præſertim aphoriſtica, abunde teſtantur, ſi cum perpetuis naturæ legibus, & phænomenis ſedulò conferantur. Pace & venia aliorum dixerim, abſque horum ſignorum notitia & peritia, medicum in cognoſcendis morbis valde caligare, adeoque & in therapia eorundem minus feliciter verſari.

Quantum enim hæc Semeiologia ad morborum cognitionem, tantum perinde ad genuinam medendi methodum valet, eoque nomine ampliſſimo uſu ſe commendat. Quà latè patet ipſa praxis medica, in morbis tum internis, tum externis, tam acutis, quàm chronicis, nullo genere excepto, utique hæ notæ uſu veniunt. Quod tum ſuo, tum ægrorum commodo experiuntur, quibus ſtudium eſt, in faciendâ medicinâ, caſibus forte oblatis, cum prudentiâ & dexteritate illas applicare.

Nec

Digitized by Google

Nec minus judicium & prudentia laudari meretur in hac diſciplina HIPPOCRATIS, quando is perſpectâ quorundam ſignorum fallaciâ, non ſolet in ſingulis, aut ſolitariis acquieſcere; ſed diverſos ſignorum fontes, ad normam experientiæ ſtudioſè combinare, & non niſi ex pluribus aptè conjunctis judicium ferre, ut eò certior fiducia habeatur, quo plures notæ ad unam eandemque ſignificationem conſpirant. Cujus regulæ præſtantiam ſuo experimento confirmant, qui ſoli pulſui, aut ſoli urinæ, aut aliis ſolitariis ſignis in judicando freti, toties ſe deceptos ac deluſos indignantur.

Quin etiam familiare eſt HIPPOCRATI, variis ſententiis, exceptioni fortè obnoxiis, debitam notam ſeu conſuetum ſibi ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, apponere; item τὸ ἀγαθόν, τὸ κακόν, τὸ θανάσιμον, &c. probè diſcernere. Quod non poſtremum in hac re prudentiæ documentum haberi poteſt.

Denique cumulum addit huic merito, ſingulare artificium aphoriſticum, quo HIPPOCRATES ſententias graves, & plurimo ſenſu abundantes, tam paucis verbis adeo nervosè complectitur, ut tanquam magnifica axiomata, veritatem ſuo lumine radiantem præ ſe ferant. In quo magnum ejus ſtudium, & ingenium & fa-

Digitized by Google

amplius reſtet, ex naturæ ingenio explorandum.

Neceſſitas autem hujus Semeiologiæ ex eo apparet, quod ignoti nulla ſit curatio morbi. Hujus autem cognitio non niſi à poſteriori, per viam ſignorum ſit conſequenda. Jam verò in explorandis & ſtabiliendis morborum ſignis & præſagiis, quàm inſignem ſe magiſtrum præbeat HIPPOCRATES, varia ejus ſcripta, præſertim aphoriſtica, abunde teſtantur, ſi cum perpetuis naturæ legibus, & phænomenis ſedulò conferantur. Pace & venia aliorum dixerim, abſque horum ſignorum notitia & peritia, medicum in cognoſcendis morbis valde caligare, adeoque & in therapia eorundem minus feliciter verſari.

Quantum enim hæc Semeiólogia ad morborum cognitionem, tantum perinde ad genuinam medendi methodum valet, eoque nomine ampliſſimo uſu ſe commendat. Quà latè patet ipſa praxis medica, in morbis tum internis, tum externis, tam acutis, quàm chronicis, nullo genere excepto, utique hæ notæ uſu veniunt. Quod tum ſuo, tum ægrorum commodo experiuntur, quibus ſtudium eſt, in faciendâ medicinâ, caſibus forte oblatis, cum prudentiâ & dexteritate illas applicare.

Nec

Digitized by Google

Nec minus judicium & prudentia laudari meretur in hac diſciplina HIPPOCRATIS, quando is perſpectâ quorundam ſignorum fallaciâ, non ſolet in ſingulis, aut ſolitariis acquieſcere; ſed diverſos ſignorum fontes, ad normam experientiæ ſtudioſè combinare, & non niſi ex pluribus aptè conjunctis judicium ferre, ut eò certior fiducia habeatur, quo plures notæ ad unam eandemque ſignificationem conſpirant. Cujus regulæ præſtantiam ſuo experimento confirmant, qui ſoli pulſui, aut ſoli urinæ, aut aliis ſolitariis ſignis in judicando freti, toties ſe deceptos ac deluſos indignantur.

Quin etiam familiare eſt HIPPOCRATI, variis ſententiis, exceptioni fortè obnoxiis, debitam notam ſeu conſuetum ſibi ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, apponere; item τὸ ἀγαθόν, τὸ κακόν, τὸ θανάσιμον, &c. probè diſcernere. Quod non poſtremum in hac re prudentiæ documentum haberi poteſt.

Denique cumulum addit huic merito, ſingulare artificium aphoriſticum, quo HIPPOCRATES ſententias graves, & plurimo ſenſu abundantes, tam paucis verbis adeo nervosè complectitur, ut tanquam magnifica axiomata, veritatem ſuo lumine radiantem præ ſe ferant. In quo magnum ejus ſtudium, & ingenium &

 fa-

Digitized by Google

facundiam jure miramur, quâ vulgus medicorum longo poſt ſe intervallo relinquit. Si H. MERCURIALEM auctorem graviſſimum audias, „ præter HIPPOCRATEM ferè neminem inve- „ nies, qui tam paucis verbis, adeo multa, ea- „ que ſcitu digniſſima complectatur."

Verumtamen obſervatu dignum eſt, non omnes prorſus ſententias HIPPOCRATIS, uni eidemque fonti deberi, ſed nonnullas tantùm ex ratione & conjectura, longe potiores autem ex obſervationis & experientiæ theſauro fluxiſſe. Quæ poſteriores, velut ſempiternæ veritatis axiomata, omnem certitudinem habent, quæ in his rebus expectari poteſt: priores autem nonniſi obſcuræ lucis umbram præ ſe ferunt, aut cum fictitiis veterum philoſophorum dogmatibus pari paſſu ambulant.

Quod utrumque genus ſi exemplis illuſtrare libeat, ad fontem meræ opinionis & conjecturæ, referri poterunt varia dogmata: de calido innato, de humido radicali, de igne movente, de aqua nutriente, de vita 7. dierum, de geniturâ, de generatione lactis, de formatione fœtus, de motu fœtus uterini, de reſpiratione ejuſdem, de fœtu octimeſtri non vitali, aliaque plura, quæ *Libro* de *Carnibus*, de *Genitura*, de *Natura pueri*, de *In-*

ſomniis,

Digitized by Google

ſomniis, & alibi habentur. Imò A. C. Celsus (r) ad eandem tribum referre non veretur, receptam de Diebus criticis doctrinam, cujus de hac re locus ita habet: " Eſt autem alia e-
„ tiam de diebus ipſis dubitatio, quoniam an-
„ tiqui potiſſimum impares ſequebantur, eos-
„ que, tanquam tunc de ægris judicaretur,
„ κρισίμους nominabant. Hi erant dies tertius,
„ quintus, ſeptimus, nonus, undecimus, quar-
„ tus decimus, unus & vigeſimus, ita ut ſum-
„ ma potentia ſeptimo, deinde quarto decimo,
„ deinde uni & vigeſimo daretur. Igitur ſic
„ ægros nutriebant, ut dierum imparium acceſ-
„ ſiones expectarent; deinde poſtea cibum,
„ quaſi levioribus acceſſionibus inſtantibus da-
„ rent: adeo ut HIPPOCRATES, ſi alio die
„ febris deſiſſet, recidivam timere ſit ſolitus.
„ Id Asclepiades jure ut vanum repudiavit;
„ neque in ullo die, quia par imparve eſſet,
„ ægris vel majus, vel minus periculum eſſe di-
„ xit. Interdum enim pejores dies pares fiunt;
„ & opportuniùs poſt febrium acceſſiones ci-
„ bus datur. Nonnunquam etiam in ipſo mor-
„ bo, dierum ratio mutatur; fitque gravior,
„ qui remiſſior eſſe conſueverat. Atque ipſe
„ quartus decimus par eſt, in quo eſſe ma-

)( )(4 „ gnam

(r) *De Med. L. III. c. 4.*

„ gnam vim antiqui fatebantur. Qui cum octa-
„ vum primi naturam habere contenderent, ut
„ ab eo ſecundus ſeptenarius inciperet, ipſi ſibi
„ repugnabant, non octavum, neque deci-
„ mum, neque duodecimum diem ſumendo,
„ quaſi potentiorem: plus enim tribuebant no-
„ no, & undecimo. Quod cum feciſſent ſine
„ ulla probabili ratione, ab undecimo, non
„ ad tertium decimum, ſed ad quartum deci-
„ mum tranſibant. Eſt etiam apud HIPPO-
„ CRATEM, ei, quem ſeptimus dies libera-
„ turus ſit, quartum eſſe graviſſimum. Ita,
„ illo quoque authore, in die pari & gravior
„ febris eſſe poteſt, & certa futuri nota. At-
„ que idem alio loco quartum quemque diem,
„ ut in utrumque efficaciſſimum apprehendit;
„ id eſt, quartum, ſeptimum, undecimum,
„ quartum decimum, decimum ſeptimum; in
„ quo ab impari ad paris rationem tranſit. Et
„ ne in hoc quidem propoſitum conſervavit,
„ cum à ſeptimo die undecimus, non quartus,
„ ſed quintus ſit. Adeo apparet, quacumque
„ ratione ad numerum reſpexerimus, nihil ra-
„ tionis, ſub illo quidem authore, reperiri.
„ Verum in his quidem antiquos, tunc celebres
„ admodum Pythagorici numeri, fefellerunt:
„ cum hic quoque medicus non numerare dies
„ debeat, ſed ipſas acceſſiones intueri; & ex

„ his

Digitized by Google

„ his conjectare, quando dandus cibus ſit. Hæc „ Celsus. ”

At ſoli experientiæ fonti, & longè certiori debentur, plurima ſemeiotica & therapeutica, paſſim in libris aphoriſticis obvia. *Ex aitiologicis* nempe hujus ſunt proſapiæ, egregia obſervata, quæ extant *Aphoriſmorum ſectione III.* circa evidentes morborum cauſas, quoad anni tempora, eorumque mutationes, & viciſſitudines, conſtitutiones varias, cœli tempeſtates, ventos regnantes. Item quoad hominis ætates, ab infantia ad ſenectutem, quoad temperamenta corporum diverſa, &c. quæ ſanè fideli ac diuturnâ obſervatione adeo comperta & explorata ſunt, ut vix ulli dubitationi locum relinquant.

Ex Diagnoſticis huc ſpectant: ſigna ſatis probata partis affectæ, *Aph. IV.* 38. 39. imprægnationis, *Aph. V.* 51. 61. abortûs *Aph. V.* 37. ſigna calculi veſicæ, *Aph. IV.* 79. veſicæ laborantis, *Aph. IV.* 80. veſicæ ulceratæ, *Aph. IV.* 81. renum aut veſicæ, *Aph. IV.* 75. abſceſſûs, *Aph. II.* 47. *Prænot.* 103. loci ſuppurandi, *Aph. IV.* 32. 33. parotidum, *Coac.* 163. 165. 173. 183. 185. 209. 352. &c. empyematis, *Prænot.* 105. *Coac.* 402. 419. 423. 428. ne plura ſuperaddam.

gnam vim antiqui fatebantur. Qui
vum primi naturam habere contend...
ab eo ſecundus ſeptenarius inciperet
repugnabant, non octavum, ne...
„ mum, neque duodecimum, diem ...
„ quaſi potentiorem: plus enim tribu...
„ no, & undecimo. Quod cum ſec...
„ ulla probabili ratione, ab undeci...
„ ad tertium decimum, ſed ad qua...
„ mum tranſibant. Eſt etiam apu...
„ CRATEM, ei, quem ſeptimus
„ turus ſit, quartum eſſe graviſſi...
„ illo quoque authore, in die pa...
„ febris eſſe poteſt, & certa futuri...
„ que idem alio loco quartum quem...
„ ut in utrumque efficaciſſimum ap...
„ id eſt, quartum, ſeptimum, un...
„ quartum decimum, decimum ſep...
„ quo ab impari ad paris rationem
„ ne in hoc quidem propoſitum
„ cum à ſeptimo die undecimus,
„ ſed quintus ſit. Adeo appare...
„ ratione ad numerum reſpexeri...
„ tionis, ſub illo quidem auth...
„ Verum in his quidem antiquo...
„ admodum Pythagorici num...
„ cum hic quoque medicus n...
„ debeat, ſed ipſas acceſſion...

Digitized by Google

„ his … 390. 391. 406. 413. *In Fe-*
„ … perveniente, *Aph. II.* 26.
… ſpontaneis, *Aph. IV.* 21.
… *Aph. VI.* 54. à ſpiritu of-
… pavoribus, aut convul-
… *IV.* 67. à vomitu cruen-
…
… *in variis morbis:* ab atrâ
… *IV.* 22. à reſpiratione, deli-
… 27. ab omnibus malis ma-
… bi, de *Judicat.* 52. à perni-
… remittentibus, *Prædict. I.* 52.
… bile, *Coac.* 68. à colli inver-
… *IV.* 35. *VII.* 58. à ſuffocatio-
… non exiſtente, *Aph. IV.* 34.
… aut ſupercilii, oculi, naſi,
… 73. ab externis frigidis, inter-
… cum ſiti, *Aph. IV.* 48. *VII.* 72.
… te & delirio, *Aph. IV.* 50. à
… à vomitu ſanguinis, &c. *Coac.*
… rigidis, in acutis, *Aph. IV.* 37.
… m valde debili, *Aph. IV.* 46. ne
… m.

… ntendat, non omnium prorſus
… HIPP. æquè certam fidem eſſe,
… adhuc obſcura, dubia & incerta,
… ereſſe; dein etiam ex præſagiis non-
nul-

Digitized by Google

Ex prognoſticis hujus fontis dignitatem tuentur: *notæ ſecuritatis*, à febris intermiſſione, *Aph. IV.* 43. *VII.* 62. *Coac.* 117. *notæ ſalutis:* à rigore in febribus ardentibus, *Aph. IV.* 58. ab effluxu aquæ, puris, vel ſanguinis, in dolore capitis, *Aph. VI.* 10. ab hæmorrhagiâ critica, in ſurditate febrili, *Aph. IV.* 60. ab hæmorrhagiâ narium, in acutis, *Coac.* 150. item in abſceſſu inſtante, *Aph. IV.* 74. & in otalgiâ febrili, *Coac.* 189. à ſudore critico, in febribus, *Aph. IV.* 36. *Prænot.* 22. 23. *Coac.* 360. 572. & in morbis pulmonum, *Coac.* 393. ab abſceſſu ad crura, in peripneumonicis, *Prænot.* 114. *Coac.* 396. à puris indole bonâ, in iiſdem, *Aph. VII.* 44. 45. *Prænot.* 119. tum à ſputi conditione laudabili, *Aph. I.* 12. *Prænot.* 86. *Coac.* 172. 385. 390. 391. à ſpiratione facili, *Prænot.* 126. ab ictero critico, in febre, *Aph. IV.* 64. à fluxionibus criticis per nares, ab alvi fluxu bilioſo, à genuum & coxendicum dolore, ab urinâ ſub judicationem coctâ, & in muliere à menſium profluvio, in febribus, *Coac.* 152. ut alia prætermittam.

Notæ periculi, in variis morbis: à gravitate totius corporis, vel manuum & pedum, *Coac.* 493. à capite, manibus, & pedibus frigidis, ventre & lateribus calentibus, *Coac.* 492. à ſputi conditione variâ, *Aph. IV.* 47. *VII.* 69. *Prænot.* 87. 88.

Digitized by Google

88. 89. 90. 91. 96. 97. *Coac.* 390. 391. 406. 413. *In Febribus:* à convulſione ſuperveniente, *Aph. II.* 26. à dejectionibus nigris, ſpontaneis, *Aph. IV.* 21. à reſpiratione luctuoſâ, *Aph. VI.* 54. à ſpiritu offendente, *Aph. IV.* 68. à pavoribus, aut convulſionibus ex ſomno, *Aph. IV.* 67. à vomitu cruento, *Aph. VII.* 37. &c.

Notæ lethales exploratæ, in variis morbis: ab atrâ bile prodeunte, *Aph. IV.* 22. à reſpiratione, delirio, vigiliis, *Prænot.* 127. ab omnibus malis maximis, ab initio morbi, de *Judicat.* 52. à perniciosis citra rationem remittentibus, *Prædict. I.* 52. *In Febribus:* ab atrâ bile, *Coac.* 68. à colli inverſione repentinâ, *Aph. IV.* 35. *VII.* 58. à ſuffocatione repentinâ, tumore non exiſtente, *Aph. IV.* 34. à perverſione labii, aut ſupercilii, oculi, naſi, &c. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73. ab externis frigidis, internis verò urentibus, cum ſiti, *Aph. IV.* 48. *VII.* 72. à ſpirandi difficultate & delirio, *Aph. IV.* 50. à livoribus, *Coac.* 66. à vomitu ſanguinis, &c. *Coac.* 426. à ſudoribus frigidis, in acutis, *Aph. IV.* 37. à rigore, ægro jam valde debili, *Aph. IV.* 46. ne plura accumulem.

Si quis contendat, non omnium prorſus ſignorum apud HIPP. æquè certam fidem eſſe, ſed nonnulla adhuc obſcura, dubia & incerta, imò falſa ſupereſſe; dein etiam ex præſagiis nonnul-

Digitized by Google

nulla certæ experientiæ repugnare; liceat bonâ cum veniâ reponere, hoc nonniſi pauciora attingere, indeque ceteris de veritate ac certitudine nihil decedere, ſi ex æquo judicium feratur. Enimverò *ſi obſcurum* videatur: Mulieres, quæ præter naturam tenues in utero gerunt, abortire, priuſquam craſſeſcant, *Aph. V.* 44. Quæ præter naturam craſſæ non concipiunt in utero, his omentum os uteri comprimere, & priuſquam attenuentur, prægnantes non fieri, *Aph. V.* 46. mulierem, ſi in ventre non concipiat, &c. *Aph. V.* 59. *Si incertum:* mulierem gravidam eſſe, ſi dormitura ab ingeſtâ mulſâ tormen habeat circa ventrem: ſin ſecus, contra, *Aph. V.* 41. *ſi prorſus à vero alienum:* mulierem gravidam, ſi marem geſtat, benè coloratam: ſi verò fœminam, malè coloratam eſſe, *Aph. V.* 42. Fœtus, mares quidem in dextris, fœminas verò in ſiniſtris magis, *Aph. V.* 48. Mulieri in utero gerenti, ſi altera mamma gracilis fiat, gemellos geſtanti, alterutrum abortire. Et, ſiquidem dextra gracilis fiat, marem: ſi verò ſiniſtra, fœminam, *Aph. V.* 38. Mulierem ambidextram non fieri, *Aph. VII.* 43. Mulierem in utero gerentem, ſectâ venâ abortire, *Aph. V.* 31. Impoſſibile eſſe, vitalem eſſe puerum, octavo menſe natum, *de Part. ſept. & octim.* Ubi diſſectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augeri,

Digitized by Google

geri, neque coaleſcere, *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. jure iſta reſecabis, aut ad normam veritatis, & experientiæ emendabis.

Porrò ſi quædam præſagia lethalitatis *interdum fallunt:* ex. gr. Vulneri convulſio ſuperveniens, lethale, *Aph. V.* 2. Convulſio ex Elleboro, lethale, *Aph. V.* 1. Cui perſecta eſt veſica, aut cerebrum, aut cor, aut ſeptum transverſum, aut aliquod ex inteſtinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale, *Aph. VI.* 18. &c. facilè tamen hæc ſuam retinebunt dignitatem, ſi non ſimpliciter & abſolutè, ſed cum prudenti reſtrictione accipiantur, & ad mentem ipſius HIPPOCRATIS, ex aliis locis parallelis illuſtrentur.

Quocirca prudentiæ medicæ fuerit, in Præſagiis Hippocraticis aliquos certitudinis gradus diſtinguere, quatenus 1) vel ſemper abſque ulla exceptione, in quovis caſu perinde reſpondent: vel 2) ſaltem utplurimum ita eveniunt, & nonniſi rariore exemplo fallunt: vel 3) tantum per plures caſus reſpondent, ſæpe autem aliter ſuccedunt.

Pro quâ normâ 1. *gradûs* certitudinem habere videtur: præſagium lethalitatis, à vulnere cordis, *Aph. VI.* 18. à vulnere graviore cerebri, aliorumque viſcerum, *Aph. VI.* 18. *Coac.* 509. *Prædict. II.*

dict. II. 68. à vulnere grandioris cujuſdam venæ, *Prædict. II.* 68. *Coac.* 509. medullæ ſpinalis, *Coac.* 509. &c.

2. *Gradûs* haberi poteſt: præſagium lethalitatis, à convulſione ex vulnere, *Aph. V.* 2. à ſudoribus frigidis, in febre acutâ, *Aph. IV.* 37. ab atrâ bile, *Aph. IV.* 22. à ſpirandi difficultate, & delirio, *Aph. IV.* 50. &c.

3. *Gradûs*: præſagium mortis ſubitæ, ab aquâ, vel pure, acervatim effluente, ab uſtione, vel ſectione, in hydropicis, vel ſuppuratis, *Aph VI.* 27. ab animi deliquio frequenti, & vehementi, abſque manifeſtâ causâ, *Aph. II.* 41. à cardialgiâ frequenti, in ſenioribus, *Coac.* 286.

Præterea neminem fugit, ſæpenumero ſtatum morbi ancipitem eſſe, inter bona & mala ſigna ita ambiguum, ut nihildum certi de ejus exitu prædici poſſit, donec alterutra ſigna ad ſalutem, vel ad mortem prævaleant. Dum vid. plura ſigna melioris notæ ſalutis ſpem faciunt, ſimulque pejora conjuncta vitam periclitari docent, nec tamen eventum pro certo definiunt, donec luctâ inter naturam, & morbum ad criſim perductâ, alterius vires præpolleant, ac triumphum agant.

De

De præſagiis mortis, elegans apud Celsum (s) locus extat, omni attentione dignus, cujus hæc ſunt verba: " Illud interrogari me poſſe „ ab aliquo ſcio: ſi certa futuræ mortis indicia „ ſunt, quomodo interdum deſerti à medicis „ convaleſcant, quosdamque fama prodiderit in „ ipſis funeribus revixiſſe? Quin etiam vir jure „ magni nominis Democritus, ne finitæ qui„ dem vitæ ſatis certas notas eſſe, propoſuit, „ quibus medici crediddiſſent: adeo illud non re„ liquit, ut certa aliqua ſigna futuræ mortis eſ„ ſent. Adverſus quod ne illud quidem dicam, „ quod in vicino ſæpe notæ quædam poſitæ, „ non bonos, ſed imperitos medicos decipiunt, „ (quod Asclepiades ſciens, funeri obvius incla„ mavit, eum vivere, qui efferebatur) nec pro„ tinus crimen artis eſſe, ſi quod profeſſoris ſit. „ Illa tamen moderatiùs ſubjiciam. Conjectura„ lem artem eſſe medicinam, rationemque con„ jecturæ talem eſſe, ut cùm ſæpius aliquando „ reſponderit, interdum tamen fallat. Non ita„ que, ſi quid vix milleſimo in corpore aliquem „ decipit, id fidem non habet, cum per innu„ merabiles homines reſpondeat. Idque non „ in his tantum, quæ peſtifera ſunt, dico: ſed „ in his quoque, quæ ſalutaria. Siquidem e„ tiam

(s) *De Medic. L. II. c. 6. extremo.*

Digitized by Google

facundiam jure miramur, quâ vulgus medicorum longo poſt ſe intervallo relinquit. Si H. Mercurialem auctorem graviſſimum audias, „ præter HIPPOCRATEM ferè neminem inve„nies, qui tam paucis verbis, adeo multa, ea„que ſcitu digniſſima complectatur."

Verumtamen obſervatu dignum eſt, non omnes prorſus ſententias HIPPOCRATIS, uni eidemque fonti deberi, ſed nonnullas tantùm ex ratione & conjectura, longe potiores autem ex obſervationis & experientiæ theſauro fluxiſſe. Quæ poſteriores, velut ſempiternæ veritatis axiomata, omnem certitudinem habent, quæ in his rebus expectari poteſt: priores autem nonniſi obſcuræ lucis umbram præ ſe ferunt, aut cum fictitiis veterum philoſophorum dogmatibus pari paſſu ambulant.

Quod utrumque genus ſi exemplis illuſtrare libeat, ad fontem meræ opinionis & conjecturæ, referri poterunt varia dogmata: de calido innato, de humido radicali, de igne movente, de aqua nutriente, de vita 7. dierum, de geniturâ, de generatione lactis, de formatione fœtus, de motu fœtus uterini, de reſpiratione ejuſdem, de fœtu octimeſtri non vitali, aliaque plura, quæ *Libro* de *Carnibus*, de *Genitura*, de *Natura pueri*, de *Inſomniis*,

Digitized by Google

ſomniis, & alibi habentur. Imò A. C. CELSUS
(*r*) ad eandem tribum referre non veretur, re-
ceptam de Diebus criticis doctrinam, cujus de
hac re locus ita habet: " Eſt autem alia e-
„ tiam de diebus ipſis dubitatio, quoniam an-
„ tiqui potiſſimum impares ſequebantur, eos-
„ que, tanquam tunc de ægris judicaretur,
„ κρισίμους nominabant. Hi erant dies tertius;
„ quintus, ſeptimus, nonus, undecimus, quar-
„ tus decimus, unus & vigeſimus, ita ut ſum-
„ ma potentia ſeptimo, deinde quarto decimo,
„ deinde uni & vigeſimo daretur. Igitur ſic
„ ægros nutriebant, ut dierum imparium acceſ-
„ ſiones expectarent; deinde poſtea cibum,
„ quaſi levioribus acceſſionibus inſtantibus da-
„ rent: adeo ut HIPPOCRATES, ſi alio die
„ febris deſiſſet, recidivam timere ſit ſolitus.
„ Id ASCLEPIADES jure ut vanum repudiavit;
„ neque in ullo die, quia par imparve eſſet,
„ ægris vel majus, vel minus periculum eſſe di-
„ xit. Interdum enim pejores dies pares fiunt;
„ & opportuniùs poſt febrium acceſſiones ci-
„ bus datur. Nonnunquam etiam in ipſo mor-
„ bo, dierum ratio mutatur; fitque gravior,
„ qui remiſſior eſſe conſueverat. Atque ipſe
„ quartus decimus par eſt, in quo eſſe ma-

)( )(4 „ gnam

(*r*) *De Med. L. III. c. 4.*

„ gnam vim antiqui fatebantur. Qui cum octa- „ vum primi naturam habere contenderent, ut „ ab eo ſecundus ſeptenarius inciperet, ipſi ſibi „ repugnabant, non octavum, neque deci- „ mum, neque duodecimum diem ſumendo, „ quaſi potentiorem: plus enim tribuebant no- „ no, & undecimo. Quod cum feciſſent ſine „ ulla probabili ratione, ab undecimo, non „ ad tertium decimum, ſed ad quartum deci- „ mum tranſibant. Eſt etiam apud HIPPO- „ CRATEM, ei, quem ſeptimus dies libera- „ turus ſit, quartum eſſe graviſſimum. Ita, „ illo quoque authore, in die pari & gravior „ febris eſſe poteſt, & certa futuri nota. At- „ que idem alio loco quartum quemque diem, „ ut in utrumque efficaciſſimum apprehendit; „ id eſt, quartum, ſeptimum, undecimum, „ quartum decimum, decimum ſeptimum; in „ quo ab impari ad paris rationem tranſit. Et „ ne in hoc quidem propoſitum conſervavit, „ cum à ſeptimo die undecimus, non quartus, „ ſed quintus ſit. Adeo apparet, quacumque „ ratione ad numerum reſpexerimus, nihil ra- „ tionis, ſub illo quidem authore, reperiri. „ Verum in his quidem antiquos, tunc celebres „ admodum Pythagorici numeri fefellerunt; „ cum hic quoque medicus non numerare dies „ debeat, ſed ipſas acceſſiones intueri; & ex

„ his

„ his conjectare, quando dandus cibus ſit. Hæc „ Celsus."

At ſoli experientiæ fonti, & longè certiori debentur, plurima ſemeiotica & therapeutica, paſſim in libris aphoriſticis obvia. *Ex aitiologicis* nempe hujus ſunt proſapiæ, egregia obſervata, quæ extant *Aphoriſmorum ſectione* III. circa evidentes morborum cauſas, quoad anni tempora, eorumque mutationes, & viciſſitudines, conſtitutiones varias, cœli tempeſtates, ventos regnantes. Item quoad hominis ætates, ab infantia ad ſenectutem, quoad temperamenta corporum diverſa, &c. quæ ſanè fideli ac diuturnâ obſervatione adeo comperta & explorata ſunt, ut vix ulli dubitationi locum relinquant.

Ex Diagnoſticis huc ſpectant: ſigna ſatis probata partis affectæ, *Aph. IV.* 38. 39. impraegnationis, *Aph. V.* 51. 61. abortûs *Aph. V.* 37. ſigna calculi veſicæ, *Aph. IV.* 79. veſicæ laborantis, *Aph. IV.* 80. veſicæ ulceratæ, *Aph. IV.* 81. renum aut veſicæ, *Aph. IV.* 75. abſceſſûs, *Aph. II.* 47. *Prænot.* 103. loci ſuppurandi, *Aph. IV.* 32. 33. parotidum, *Coac.* 163. 165. 173. 183. 185. 209. 352. &c. empyematis, *Prænot.* 105. *Coac.* 402. 419. 423. 428. ne plura ſuperaddam.

Digitized by Google

Ex prognoſticis hujus fontis dignitatem tuentur: *notæ ſecuritatis*, à febris intermiſſione, *Aph.* *IV.* 43. *VII.* 62. *Coac.* 117. *notæ ſalutis:* à rigore in febribus ardentibus, *Aph. IV.* 58. ab effluxu aquæ, puris, vel ſanguinis, in dolore capitis, *Aph. VI.* 10. ab hæmorrhagiâ critica, in ſurditate febrili, *Aph. IV.* 60. ab hæmorrhagiâ narium, in acutis, *Coac.* 150. item in abſceſſu inſtante, *Aph. IV.* 74. & in otalgiâ febrili, *Coac.* 189. à ſudore critico, in febribus, *Aph. IV.* 36. *Prænot.* 22. 23. *Coac.* 360. 572. & in morbis pulmonum, *Coac.* 393. ab abſceſſu ad crura, in peripneumonicis, *Prænot.* 114. *Coac.* 396. à puris indole bonâ, in iiſdem, *Aph. VII.* 44. 45. *Prænot.* 119. tum à ſputi conditione laudabili, *Aph. I.* 12. *Prænot.* 86. *Coac.* 172. 385. 390. 391. à ſpiratione facili, *Prænot.* 126. ab ictero critico, in febre, *Aph.* *IV.* 64. à fluxionibus criticis per nares, ab alvi fluxu bilioſo, à genuum & coxendicum dolore, ab urinâ ſub judicationem coctâ, & in muliere à menſium profluvio, in febribus, *Coac.* 152. ut alia prætermittam.

Notæ periculi, in variis morbis: à gravitate totius corporis, vel manuum & pedum, *Coac.* 493. à capite, manibus, & pedibus frigidis, ventre & lateribus calentibus, *Coac.* 492. à ſputi conditione variâ, *Aph. IV.* 47. *VII.* 69. *Prænot.* 87. 88.

Digitized by Google

88. 89. 90. 91. 96. 97. *Coac.* 390. 391. 406. 413. *In Febribus:* à convulſione ſuperveniente, *Aph. II.* 26. à dejectionibus nigris, ſpontaneis, *Aph. IV.* 21. à reſpiratione luctuoſâ, *Aph. VI.* 54. à ſpiritu offendente, *Aph. IV.* 68. à pavoribus, aut convulſionibus ex ſomno, *Aph. IV.* 67. à vomitu cruento, *Aph. VII.* 37. &c.

Notæ lethales exploratæ, in variis morbis: ab atrâ bile prodeunte, *Aph. IV.* 22. à reſpiratione, delirio, vigiliis, *Prænot.* 127. ab omnibus malis maximis, ab initio morbi, de *Judicat.* 52. à perniciosis citra rationem remittentibus, *Prædict. I.* 52. *In Febribus:* ab atrâ bile, *Coac.* 68. à colli inverſione repentinâ, *Aph. IV.* 35. *VII.* 58. à ſuffocatione repentinâ, tumore non exiſtente, *Aph. IV.* 34. à perverſione labii, aut ſupercilii, oculi, naſi, &c. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73. ab externis frigidis, internis verò urentibus, cum ſiti, *Aph. IV.* 48. *VII.* 72. à ſpirandi difficultate & delirio, *Aph. IV.* 50. à livoribus, *Coac.* 66. à vomitu ſanguinis, &c. *Coac.* 426. à ſudoribus frigidis, in acutis, *Aph. IV.* 37. à rigore, ægro jam valde debili, *Aph. IV.* 46. ne plura accumulem.

Si quis contendat, non omnium prorſus ſignorum apud HIPP. æquè certam fidem eſſe, ſed nonnulla adhuc obſcura, dubia & incerta, imò falſa ſupereſſe; dein etiam ex præſagiis nonnul-

nulla certæ experientiæ repugnare; liceat bonâ cum veniâ reponere, hoc nonniſi pauciora attingere, indeque ceteris de veritate ac certitudine nihil decedere, ſi ex æquo judicium feratur. Enimverò *ſi obſcurum* videatur: Mulieres, quæ præter naturam tenues in utero gerunt, abortire, priuſquam craſſeſcant, *Aph. V.* 44. Quæ præter naturam craſſæ non concipiunt in utero, his omentum os uteri comprimere, & priuſquam attenuentur, prægnantes non fieri, *Aph. V.* 46. mulierem, ſi in ventre non concipiat, &c. *Aph. V.* 59. *Si incertum:* mulierem gravidam eſſe, ſi dormitura ab ingeſtâ mulſâ tormen habeat circa ventrem: ſin ſecus, contra, *Aph. V.* 41. *ſi prorſus à vero alienum:* mulierem gravidam, ſi marem geſtat, benè coloratam: ſi verò fœminam, malè coloratam eſſe, *Aph. V.* 42. Fœtus, mares quidem in dextris, fœminas verò in ſiniſtris magis, *Aph. V.* 48. Mulieri in utero gerenti, ſi altera mamma gracilis fiat, gemellos geſtanti, alterutrum abortire. Et, ſiquidem dextra gracilis fiat, marem: ſi verò ſiniſtra, fœminam, *Aph. V.* 38. Mulierem ambidextram non fieri, *Aph. VII.* 43. Mulierem in utero gerentem, ſectâ venâ abortire, *Aph. V.* 31. Impoſſibile eſſe, vitalem eſſe puerum, octavo menſe natum, *de Part. ſept. & octim.* Ubi diſſectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augeri,

Digitized by Google

geri, neque coaleſcere, *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. jure iſta reſecabis, aut ad normam veritatis, & experientiæ emendabis.

Porrò ſi quædam præſagia lethalitatis *interdum fallunt:* ex. gr. Vulneri convulſio ſuperveniens, lethale, *Aph. V.* 2. Convulſio ex Elleboro, lethale, *Aph. V.* 1. Cui perſecta eſt veſica, aut cerebrum, aut cor, aut ſeptum transverſum, aut aliquod ex inteſtinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale, *Aph. VI.* 18. &c. facilè tamen hæc ſuam retinebunt dignitatem, ſi non ſimpliciter & abſolutè, ſed cum prudenti reſtrictione accipiantur, & ad mentem ipſius HIPPOCRATIS, ex aliis locis parallelis illuſtrentur.

Quocirca prudentiæ medicæ fuerit, in Præſagiis Hippocraticis aliquos certitudinis gradus diſtinguere, quatenus 1) vel ſemper abſque ulla exceptione, in quovis caſu perinde reſpondent: vel 2) ſaltem utplurimum ita eveniunt, & nonniſi rariore exemplo fallunt: vel 3) tantum per plures caſus reſpondent, ſæpe autem aliter ſuccedunt.

Pro quâ normâ 1. *gradûs* certitudinem habere videtur: præſagium lethalitatis, à vulnere cordis, *Aph. VI.* 18. à vulnere graviore cerebri, aliorumque viſcerum, *Aph. VI.* 18. *Coac.* 509. *Prædict. II.*

Digitized by Google

dict. II. 68. à vulnere grandioris cujuſdam venæ, *Prædict. II. 68. Coac.* 509. medullæ ſpinalis, *Coac.* 509. &c.

2. *Gradûs* haberi poteſt: præſagium lethalitatis, à convulſione ex vulnere, *Aph. V.* 2. à ſudoribus frigidis, in febre acutâ, *Aph. IV.* 37. ab atrâ bile, *Aph. IV.* 22. à ſpirandi difficultate, & delirio, *Aph. IV.* 50. &c.

3. *Gradûs*: præſagium mortis ſubitæ, ab aquâ, vel pure, acervatim effluente, ab uſtione, vel ſectione, in hydropicis, vel ſuppuratis, *Aph VI.* 27. ab animi deliquio frequenti, & vehementi, abſque manifeſtâ causâ, *Aph. II.* 41. à cardialgiâ frequenti, in ſenioribus, *Coac.* 286.

Præterea neminem fugit, ſæpenumero ſtatum morbi ancipitem eſſe, inter bona & mala ſigna ita ambiguum, ut nihildum certi de ejus exitu prædici poſſit, donec alterutra ſigna ad ſalutem, vel ad mortem prævaleant. Dum vid. plura ſigna melioris notæ ſalutis ſpem faciunt, ſimulque pejora conjuncta vitam periclitari docent, nec tamen eventum pro certo definiunt, donec luctâ inter naturam, & morbum ad criſim perductâ, alterius vires præpolleant, ac triumphum agant.

De

De præſagiis mortis, elegans apud Celsum (s) locus extat, omni attentione dignus, cujus hæc ſunt verba: " Illud interrogari me poſſe
„ ab aliquo ſcio: ſi certa futuræ mortis indicia
„ ſunt, quomodo interdum deſerti à medicis
„ convaleſcant, quosdamque fama prodiderit in
„ ipſis funeribus revixiſſe? Quin etiam vir jure
„ magni nominis Democritus, ne finitæ qui-
„ dem vitæ ſatis certas notas eſſe, propoſuit,
„ quibus medici credidiſſent: adeo illud non re-
„ liquit, ut certa aliqua ſigna futuræ mortis eſ-
„ ſent. Adverſus quod ne illud quidem dicam,
„ quod in vicino ſæpe notæ quædam poſitæ,
„ non bonos, ſed imperitos medicos decipiunt,
„ (quod Asclepiades ſciens, funeri obvius incla-
„ mavit, eum vivere, qui efferebatur) nec pro-
„ tinus crimen artis eſſe, ſi quod profeſſoris ſit.
„ Illa tamen moderatiùs ſubjiciam. Conjectura-
„ lem artem eſſe medicinam, rationemque con-
„ jecturæ talem eſſe, ut cùm ſæpius aliquando
„ reſponderit, interdum tamen fallat. Non ita-
„ que, ſi quid vix milleſimo in corpore aliquem
„ decipit, id fidem non habet, cum per innu-
„ merabiles homines reſpondeat. Idque non
„ in his tantum, quæ peſtifera ſunt, dico: ſed
„ in his quoque, quæ ſalutaria. Siquidem e-
„ tiam

(s) *De Medic. L. II. c. 6. extremo.*

„ tiam ſpes interdum fruſtratur, & moritur ali-
„ quis, de quo medicus ſecurus primò fuit.
„ Quæque medendi causâ reperta ſunt, non-
„ nunquam in pejus aliquibus vertunt. Neque
„ id evitare humana imbecillitas, in tanta va-
„ rietate corporum poteſt. Sed eſt tamen me-
„ dicinæ fides, quæ multo ſæpius, perque multo
„ plures ægros prodeſt. Neque tamen ignora-
„ re oportet, in acutis morbis, fallaces magis
„ notas eſſe & ſalutis, & mortis."

γ. Nunc etiam videamus, *quàm explorata, & ſalutaria ſint medendi præcepta Hippocratica?* quod ex graviſſimis pariter argumentis doceri poteſt. Primò enim, ſi fontem illorum reſpicias, ſatis apparet, illa non eſſe ex mentis arbitrio, ſed ex ipſius naturæ medicatricis fideli dictamine profecta; obſervando ſcil. per innumeros caſus, quid experientia artis magiſtra, in ipſis curationibus docuerit, quid nempe in certis ac determinatis circumſtantiis profuerit, vel nocuerit; ſicque regulam conſtituendo, quid igitur in dato caſu, per certa phænomena determinato, faciendum, aut vitandum foret, nonniſi à certis & exploratis præſidium petendo. Quocirca pulchrè CELSUS (t) obſervat: " Ægrorum qui ſine
„ medicis erant, alios propter aviditatem primis
„ die-

(t) *De Med. L. I. in præfat.*

„ diebus protinus cibum aſſumpſiſſe: alios pro„ pter faſtidium abſtinuiſſe, levatumque magis „ eorum morbum fuiſſe, qui abſtinuerant. Item„ que alios in ipſa febre aliquid ediſſe, alios „ paulo ante eam, alios poſt remiſſionem ejus. „ Optimè verò his ceſſiſſe, qui poſt finem fe„ bris id fecerant. Eademque ratione alios in„ ter principia protinus uſos eſſe cibo pleniore, „ alios exiguo; gravioresque eos factos, qui ſe „ implerant. Hæc, ſimiliaque, cum quotidie „ inciderent, diligentes homines notaſſe, quæ „ plerumque melius reſponderent, deinde ægro„ tantibus ea præcipere cœpiſſe. Sic medicinam „ ortam, ſubinde aliorum ſalute, aliorum interi„ tu, perniciosa diſcernentem à ſalutaribus. Re„ pertis deinde medicinæ remediis, homines „ de rationibus eorum diſſerere cœpiſſe. Nec „ poſt rationem, medicinam eſſe inventam, ſed „ poſt inventam medicinam, rationem eſſe quæ„ ſitam."

Si cum CELSO (*x*) certum habeamus, ad curandi rationem nihil plus conferre, quàm experientiam, valde in pretio habenda erunt præcepta tam diætetica, quam therapeutica HIPPOCRATIS noſtri, ſiquidem præcipuè cumulatis experimentis nituntur. Ex diæteticis abundè fidem faciunt, quæ *Aphoriſmorum ſectione I.* habentur: videl. Exercitantium bonos habitus ad ſummum pro-

)( )( )(greſ-

(*x*) *De Med. L. I. in præfat.*

Digitized by Google

greſſos, periculoſos eſſe, ſi in extremo fuerint. Igitur haud cunctanter ſolvendos. Neque confidentias ad extremum ducendas: periculoſum enim: ſed qualis natura fuerit ejus, qui perferet, eò uſque ducendas. Sic & evacuationes ad extremum ducentes, periculoſas. Et rurſus refectiones, cum extremæ fuerint, periculoſas. *Aph. I.* 3. Tenuem & exquiſitum victum, & in longis morbis ſemper, & in acutis, ubi non convenit, periculoſum. Et rurſus, ad extremum tenuitatis progreſſum victum, difficilem. Nam & repletiones ad extremum progreſſas, difficiles eſſe. *Aph. I.* 4. In tenui victu delinquere ægros: & ob id magis lædi. Propterea etiam ſanis periculoſum eſſe, valde tenuem, & conſtitutum, & exquiſitum victum: quia delicta gravius ferunt. Igitur tenuem & exquiſitum victum, periculoſum magis, quàm paulò pleniorem. *Aph. I.* 5. Ubi peracutus eſt morbus, ſtatim extremè tenuiſſimo victu utendum eſſe: ubi verò non, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remiſſior extremis fuerit. *Aph. I.* 7. Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuiſſimo victu utendum eſſe. *Aph. I.* 8. Quibus igitur ſtatim vigor adeſt, ſtatim tenuiter alendos: quibus verò in poſterum vigor, his ad illud, & paulò ante illud tempus, ſubtrahendum: antea verò uberius alendum, ut ſufficiat æger. *Aph. I.* 10. In exacerbationibus cibum ſubtrahendum

eſſe:

Digitized by Google

eſſe: & quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportere. *Aph. I.* 11. Senes facillimè jejunium ferre, ſecundo ætate conſiſtentes, minimè adoleſcentes, omnium minimè pueros, &c. *Aph. I.* 13. Quæ creſcunt, plurimum habere [calidi innati, plurimo igitur egere alimento: ſenibus autem paucum calorem eſſe, propterea paucis fomitibus indigere. *Aph. I.* 14. Ventres hyeme & vere eſſe calidiſſimos, & ſomnos longiſſimos, nutrimento igitur copioſiore indigere, &c. *Aph. I.* 15. Æſtate & autumno cibos difficillimè ferri: hyeme facillimè: deinde vere.] *Aph. I.* 18. Et quibus ſemel, aut bis, & plura, vel pauciora, & per partes, offerri conducat, videndum eſſe. Concedendum autem aliquid & conſuetudini, & tempeſtati, & regioni, & ætati. *Aph. I.* 17. Victum humidum febricitantibus omnibus conferre: maximè verò pueris, & aliis tali victu uti conſuetis. *Aph. I.* 16.

Nec minoris pretii ſunt, quæ ex fonte pharmaceutico præcipiuntur: videl. Quæ judicantur, & judicata ſunt perfectè, neque movere oportere, neque innovare, ſive purgantibus, ſive aliis irritamentis, ſed ſinere. *Aph. I.* 20. Quæ ducere oportet, quò maximè vergant, eò ducenda, per loca convenientia. *Aph. I.* 21. Concocta purganda & movenda eſſe, non cruda, neque in principiis, niſi turgeant. *Aph. I.* 22. Quæ prodeunt, non copiâ eſſe æſtimanda, ſed ſi pro-

Digitized by Google

deant, qualia oportet, & facilè ferat, &c. *Aph. I.* 23. Si, qualia purgari oportet, purgentur; conferre, & facilè ferri: ſi verò contraria, difficulter. *Aph. I.* 25. In acutis affectionibus rarò, & in principiis purgandum, atque hoc diligenti prius adhibita cautione faciendum. *Aph. I.* 24.

Hæc aliaque medendi præcepta, ex uſu & ratione, ceu limpido veritatis fonte manaſſe, adeoque magiſtram artis experientiam pro norma agnoſcere, nemo mortalium facilè inficias iverit. Aut quis illorum ſalubritatem deſideret, quæ longo ſeculorum uſu, & communi gentium conſenſu, quotidianis ubique experimentis confirmata habentur? A quibus, ſi vel ægri imprudentes aberrant, vel medici perperam recedunt, toties ſalutem periclitari videmus. Quorum proin uſus, in corpore ſive tuendo, ſive curando, per totam artem ita ſe diffundit, ut in eligendis ad ſalutem præſidiis, & in dato caſu opportunè applicandis, ac dirigendis, medico optatam normam ſubjiciant, ſine quâ, neque æger ad ſalutem convenienter ſe gerere, neque medicus rationem victûs idoneam præſcribere, aut medicamenta neceſſaria tempeſtivè adhibere queat.

Quod ſi morbo ſatis perſpecto, duo inprimis ad benè medendum requiras, vid. auxilia idonea, eorumque tempeſtivam applicationem: in utroque HIPPOCRATES egregiè ſatisfacit. Licet enim materia auxiliorum medicorum ipſi

uſi-

Digitized by Google

uſitata, hodierno ſelectui parum reſpondeat, nihilominus ipſum optima quæque ad ſanandum remedia, pro ſui temporis & loci ratione, in uſu habuiſſe, vix dubitari poteſt.

Neque verò ſatis habet, probatiſſima quæque auxilia noviſſe, ſed ea ſecundum certas leges opportunitatis dirigere, omni ſtudio & cura intendit. Ita nempe ut cauſæ morbificæ, ipſique morbo ſatis explorato, nec non ſymptomatibus morboſis accuratè obſervatis, appropriata maximè remedia in tempore opponat; ſimulque viribus naturæ ita conſulat, ut non ante tempus deficiant, aut morbi vehementiâ fractæ ſuccumbant, ſed quoad fieri poteſt, coctioni & criſi ſufficiant. Adeo ut ſacras methodi medendi regulas, ſecundum genuinas indicationes, ubique curæ cordique habere videatur. Cujus rei præter alia fidem facit aureus de *Victu acutorum liber*, in quo ſelecta præſidia, ſecundum certas therapiæ leges tempeſtivè adhibenda proponit. Sic plures regulæ de uſu purgantium rectè inſtituendo, in *Aphoriſmis*, item *Lib. de Humoribus*, & alibi traditæ, ſi diligentiùs ponderentur, exquiſitæ methodi laudem præ ſe ferunt.

Dein etiam therapiæ Hippocraticæ, magnum ex eo pondus accedit, quod præcipuam tuendi, curandique corporis ſpem, in debita & opportunâ victûs ratione reponat, quæ ſanè, ſi

Digitized by Google

ſi rectè calculum ponamus, ſummi eſt ad ſalutem momenti, ac cæteris auxiliorum fontibus longè antecellit. Nam ſine præſidio diætetico, nemo mortalium benè valere, nemo ægrotantium ex voto convaleſcere poteſt: dum ſine auxiliis reliquis, infiniti homines pulchrè valent, ac plurimi ægrorum D. D. feliciter eluctantur. An non quiete & abſtinentiâ, multi & magni morbi curantur? quæ ut ſpontanea auxilia, naturæ medicatricis efficaciâ, ſæpenumero ad recuperandam ſalutem ſufficiunt, & de hoſte morboſo triumphant. In hoc verò magnus eſt legiſlator HIPPOCRATES, qui victûs rationem, ex lege naturæ, ſtudiosè dirigendam ſuſcepit, in eoque ſalutari inſtituto, alios veterum ſequaces habuit, qui medicinam diæteticam diligenter ſunt proſecuti, tanquam ſine eâ debilis & trunca eſſet omnis reliqua medendi induſtria. Celsum (x) videas, paſſim ex mente HIPPOCRATIS, de victu ſanorum & ægrorum accuratè præcipere, & ubi de febribus agit (y), de cibo & potu regendo mirificè diſſerere, & multos recentiorum in ruborem dare, qui medicinam faciendo, diætæ rationem propè neglectui habent, ac omnem ferè in pharmacopolio exhauriendo curam ponunt: quaſi nunquam natura ſibi ſufficeret, aut parum præſidia diætetica va-

(x) *De Med. L. IV. prioribus.*
(y) *De Medic. L. III. c. 4. 5. 6.*

Digitized by Google

valerent: adeo medicamentorum formulis addicti, ut in his præſcribendis, ac præter neceſſitatem cumulandis, omnem ſuam artem, & induſtriam profundant: non minùs remediis, quàm coqui cibis abundantes, quorum etſi pauci ac ſimpliciſſimi ad vitam alendam ſufficerent, ſuâ tamen arte & luxuriâ, novas quotidie dapes excogitant, & ad voluptatem, ſi non perniciem generis humani, in infinitum adaugent.

Nolim tamen diffiteri, adverſus dignitatem ſcriptorum HIPPOCRATIS, plura rationum momenta afferri poſſe: vid. α. In Græciâ aliam fuiſſe quondam regionis, aëris, ventorum, aquarum naturam, quàm apud nos hodie obſervatur. β. Aliam priſcorum Græciæ incolarum indolem, conſuetudinem, vitæ genus, quàm hodie apud alias nationes occurrit. γ. Alios item ac diverſi planè generis eorundem morbos. δ. Aliam denique ipſis rationem victûs, aliaque medicamenta, quàm nobis hodie, uſu veniſſe. Quare cauſam non eſſe, cur placita ſummi aliàs magiſtri, tanti habeantur, ac velut oracula colantur.

Verùm enimverò, licet α. nemini dubium ſit, habuiſſe patriam HIPP. ſuas proprietates, ratione ſoli, cœli, ventorum, aquarum, peculiares, quæ ut cauſæ phyſicæ apud incolas illius, ſingulares ac determinatos effectus habuerint,

)()()(4

Digitized by Google

rint, ad ſui originem relativos; nihilominus tamen longè potiores ſunt cauſæ, etiam diverſiſſimis regionibus, ne quidem obſtante temporis diuturnitate, communes, quæ ex ipſius naturæ legibus, effectus in corpore humano ſemper ſimiles edunt: talia ſcil. phænomena, quæ hodie ut olim, ex datis cauſis, eadem naſcuntur. Sic ex. gr. mutationes anni temporum, & in ipſis temporibus magnæ viciſſitudines, frigoris, caloris, &c. (z) ſemper & ubique terrarum morbos pariunt, ut communis experientia teſtatur. Sic conſtitutiones ſicciores, pluvioſis ſalubriores (aa). Sic alia complura, de temporibus anni, de conſtitutionibus, ac tempeſtatibus variis, item de ætatis variæ morbis, ab HIPP. obſervata (bb), nunquam non, & nuſquam non evenire ſolent. Qui proin, cùm in *Prænotionibus* ſuis, præcipuas morborum notas, & præſagia exaraſſet, ad extremum ſubjungit (cc): " eadem „ ſigna, & in Libya, & in Delo, & in Scythia, „ vera eſſe comprobata." Quod, ni fallor, de pleriſque & alibi hodienum valere poteſt.

Quoad rationem β. nemo quidem dixerit, hodienum eandem eſſe aliarum gentium naturam, conſuetudinem, vitæ genus, cum veteribus Græcis. Sed quæcunque fuerit hoc intuitu diverſitas, non tamen neceſſe eſt, eapropter

---

(z) *Aph. III.. 1.* (aa) *Aph III. 15.*
(bb) *Aph. totâ S. III.* (cc) *In Prænot. circa finem.*

Digitized by Google

pter quævis præcepta HIPP. ad ſolam Græciam antiquam reſtringere; cum non deſint alia oppidò multa, quæ ipſis nobiscum communia intercedunt. Fac noſtram ab illis naturam longùm diſtare, habebit tamen plurimas proprietates cum illis communes, ſive ſanum, ſive ægrum corpus reſpicias. In ſano, annon eædem leges totius œconomiæ animalis? in ægro, annon eadem febris natura? eadem inflammationis? vulneris, &c?

Fac etiam γ. Græciæ antiquæ morbos nonnullos fuiſſe magis familiares, aut omnino proprios, ne hoc quidem HIPPOCRATIS placita infringit, ſi cum judicio & diſcrimine accipiantur, communia à propriis ſecernendo, & quid cuique ſeorſim debeatur, obſervando. Miſſis ergo ſingularibus, quæ Græciæ potiſſimum deberi videantur, annon ſatis perſpicuum eſt, quæ apud HIPP. habentur, de febribus in genere, de febribus continuis & intermittentibus, de phrenitide, pleuritide, peripneumoniâ, dyſenteriâ, aliiſque morbis acutis: tum de phthiſi, empyemate, hydrope, ictero, aliiſque chronicis, mirificè cum phænomenis eorundem morborum, apud nos hodie occurrentibus, conſonare? “ Si HIPPOCRATIS *Aphoriſmos*,
„ *Præſagia*, *Coacas*, &c. cum poſterorum obſer-
„ vationibus comparaveris, quæ fuit ſuperiori-
„ bus ſeculis, eandem nunc eſſe morborum na-

 „ tu-

Digitized by Google

rint, ad ſui originem relativos; nihilominus tamen longè potiores ſunt cauſæ, etiam diverſiſſimis regionibus, ne quidem obſtante temporis diuturnitate, communes, quæ ex ipſius naturæ legibus, effectus in corpore humano ſemper ſimiles edunt: talia ſcil. phænomena, quæ hodie ut olim, ex datis cauſis, eadem naſcuntur. Sic ex. gr. mutationes anni temporum, & in ipſis temporibus magnæ viciſſitudines, frigoris, caloris, &c. (z) ſemper & ubique terrarum morbos pariunt, ut communis experientia teſtatur. Sic conſtitutiones ſicciores, pluvioſis ſalubriores (aa). Sic alia complura, de temporibus anni, de conſtitutionibus, ac tempeſtatibus variis, item de ætatis variæ morbis, ab HIPP. obſervata (bb), nunquam non, & nuſquam non evenire ſolent. Qui proin, cùm in *Prænotionibus* ſuis, præcipuas morborum notas, & præſagia exaraſſet, ad extremum ſubjungit (cc): " eadem „ ſigna, & in Libya, & in Delo, & in Scythia, „ vera eſſe comprobata." Quod, ni fallor, de pleriſque & alibi hodienum valere poteſt.

Quoad rationem β. nemo quidem dixerit, hodienum eandem eſſe aliarum gentium naturam, conſuetudinem, vitæ genus, cum veteribus Græcis. Sed quæcunque fuerit hoc intuitu diverſitas, non tamen neceſſe eſt, eapropter

(z) *Aph. III.* 1. (aa) *Aph III.* 15.
(bb) *Aph. totâ S. III.* (cc) *In Prænot. circa finem.*

Digitized by Google

pter quævis præcepta HIPP. ad ſolam Græciam antiquam reſtringere; cum non deſint alia oppidò multa, quæ ipſis nobiscum communia intercedunt. Fac noſtram ab illis naturam longùm diſtare, habebit tamen plurimas proprietates cum illis communes, ſive ſanum, ſive ægrum corpus reſpicias. In ſano, annon eædem leges totius œconomiæ animalis? in ægro, annon eadem febris natura? eadem inflammationis? vulneris, &c?

Fac etiam γ. Græciæ antiquæ morbos nonnullos fuiſſe magis familiares, aut omnino proprios, ne hoc quidem HIPPOCRATIS placita infringit, ſi cum judicio & diſcrimine accipiantur, communia à propriis ſecernendo, & quid cuique ſeorſim debeatur, obſervando. Miſſis ergo ſingularibus, quæ Græciæ potiſſimum deberi videantur, annon ſatis perſpicuum eſt, quæ apud HIPP. habentur, de febribus in genere, de febribus continuis & intermittentibus, de phrenitide, pleuritide, peripneumoniâ, dyſenteriâ, aliiſque morbis acutis: tum de phthiſi, empyemate, hydrope, ictero, aliiſque chronicis, mirificè cum phænomenis eorundem morborum, apud nos hodie occurrentibus, conſonare? “ Si HIPPOCRATIS *Aphorismos*, „ *Præſagia*, *Coacas*, &c. cum poſterorum obſer„ vationibus comparaveris, quæ fuit ſuperiori„ bus ſeculis, eandem nunc eſſe morborum na-

 „ tu-

„ turam, & eodem ac olim ordine procedere il-
„ lorum periodos, liquidò conſtabit, ut graviſ-
„ ſimus auctor BAGLIVUS (dd) teſtatur.

Quoad rationem δ. cum Empiricis apud CELSUM (ee) fatemur, " differre quoque, pro na-
„ turâ locorum, genera medicinæ, & aliud o-
„ pus eſſe Romæ, aliud in Ægypto, aliud in
„ Galliâ. Veruntamen & in victu, & in ceteris ad vitam & valetudinem præſidiis, multa non minus alibi hodienum valere, quàm olim in Græciâ, nemo inficias ibit. Siquidem experientia certum habetur, ratione victûs inſtituendi, in valetudine ſeu proſperâ, ſeu adversâ, plurimas leges communes, ſemper & ubique locorum ſaluti eſſe. Si quæ *Aphoriſmorum Sect. I.* traduntur regulæ diæteticæ, ac therapeuticæ, ad normam experientiæ ponderentur, annon omnium ætatum, & locorum eſſe videntur? tum auxilia fontis chirurgici ab HIPP. memoriæ prodita, annon æque hodierno ſeculo conveniunt? Quod ſi ex fonte pharmaceutico, nonnulla ſimplicia olim uſu recepta, & in libris veterum deſignata, valde obſcura ſunt, & propter mancam eorum hiſtoriam, aut nominum ambiguitatem, nunquam ſatis extricanda; tamen fateri oportet, hanc obſcuritatem non ad omnia pertinere, adeoque dubiis & incertis in medio relictis,

(dd) *De Med. L. I. c. 7.* (ee) *De Med. L. I. in præfat.*

lictis, ſaltem in ceteris clarioribus, antiquorum monumenta nobis uſu venire poſſe.

Quæ cum ita ſint, non immeritò colligimus, iſtos HIPPOCRATIS labores ſemeiotico-practicos, auro cedroque dignos, inſignem obſervationis medicæ theſaurum complecti. In quo reperias plurima naturæ medicatricis arcana: multa axiomata diagnoſtica, circa morborum originem & cauſas, eorumque indolem ac proprietates: tum prognoſtica innumera, de variorum affectuum magnitudine, duratione, ſecuritate, periculo, vel lethalitate: item de coctione, & criſi, futuroque eorundem eventu, ad ſalutem, vel mortem, vel tranſitu in aliud morbi genus à priore diverſum: dein exquiſitas regulas diæteticas, in ſtatu proſpero, vel adverſo, nec non vario acutorum ſtadio cautè adhibendas: poſtremò etiam ſaluberrimos canones therapeuticos, circa uſum remediorum aptè & tempeſtivè dirigendum. Plane ut incomparabilem in hoc ſtudio magiſtrum, & fidelem naturæ miniſtrum egiſſe, ſicque de almâ arte medendi præclarè meruiſſe videatur HIPPOCRATES, eo nomine in medicorum ſubſelliis nunquam ſatis celebrandus.

III. Ne autem juſto longiùs Vos morer, ASCLEPIADÆ SUAVISSIMI, nunc paucis *rationem inſtituti mei* accipite. Sicut qui literarum diſciplinis animum adjiciunt, & veterum & recentiorum labores in pretio habent, parum ſapientis eſſe

Digitized by Google

eſſe rati, ſpretâ antiquitate, novis tantùm auctoribus ſe mancipare. Quaſi peregrinator mallet incertum iter ingredi, quàm cum perito duce jam certam & exploratam viam ſequi. Aut navigator, neglectâ aliorum peritiâ, temerè ſe alto mari committere, & mille pericula ſubire. Ita qui ampliſſimo medicinæ campo ſe tradunt, non ſatis habent, ſolis neotericorum ſcriptis operam dare, ſed omnino etiam venerandæ antiquitatis monumenta ſibi conſulenda arbitrantur. Siquidem vetuſtiſſimi jam auctores, in hiſtoriâ morborum, & therapiâ excolendâ, præclaram operam poſuerunt, & quæ longo uſu, & experientia didicerunt, in gratiam poſteritatis memoriæ prodiderunt. In hoc autem numero, præ ceteris caput extulit HIPPOCRATES Cous, arte & facundiá tam inſignis, ut in doctrina ſignorum & præſagiorum, tum & ipſius curationis, magno conſenſu princeps habeatur. Cujus proin ſcripta ab omni ævo in ſcholis medicorum ita celebrantur, ut graviſſimi quique Medici, in docenda praxi, morborum hiſtoriam & therapiam, ex ejus placitis & obſervatis illuſtrare, indeque ſuæ doctrinæ pleniorem fidem facere contendant. Cum verò non quilibet artis cultores, integra HIPP. opera ad manus habere poſſint, aut velint, idcirco jam olim valuit conſilium, ſelectiora quædam ejus opuſcula ſeorſim publicare, quæ velut in compendio medullam quaſi diſciplinæ Hippocraticæ exhiberent. Inde ejus

Apho-

Aphoriſmi paſſim toties recuſi. Interdum plures libri conjunctim editi: velut *Lugduni Batav. Anno* 1627. unà cum *Aphoriſmis*, *Prognoſtica*, *Prorrhetica*, *Coacæ*, aliaque opuſcula, pleraque ex interpretatione Joh. Heurnii, in lucem prodierunt. *Aphoriſmos* ſeorſim de novo Cl. Joh. Jacobus Fickius, *Jenæ* 1729. græcè & latinè, unà cum prolixis & doctiſſimis ſuis notis publico donavit. Iidemque *Tubingæ* 1730. cum commentariolo Martini Listeri, juxta exemplar Londinenſe vulgati ſunt. Omniumque noviſſimè in iis ornandis, & explicandis præclarè elaboravit Cel. Joh. de Gorter, jam ſupra laudatus. Cetera verò opuſcula aphoriſtica jam diu diſtracta, in officinis librariorum deſiderantur. Quare operæ pretium videbatur, antiquum conſilium renovare, & hac editione omnia opuſcula complecti, quæ præclarus HIPPOCRATIS cultor, & interpres, Anutius Foesius, Operum HIPPOCRATIS à ſe editorum claſſe II. comprehendit: vid. *Prænotiones*, *Prædicta*, *Coacas*, de *Humoribus*, de *Judicationibus*, & de *Diebus judicatoriis*; iisque ſimul *Aphoriſmos*, & *Jusjurandum* adjungere, omniaque græcè & latinè, in uſus veſtros exarare, quò ſic præcipua HIPPOCRATIS placita, velut in compendio magis in promptu haberetis.

In *Jurejurando*, *Aphoriſmis*, & *libro de Humoribus*, textus & verſio ex aliis auctoribus probatis expreſſa habetur, prout in cujuslibet frontiſpicio vi-

videre eſt. In reliquis autem opuſculis textus ac interpretatio, ſecundum editionem Foeſianam, quæ *Francof.* 1590. in lucem prodiit, exarata eſt; non poſthabitis lectionum quarundam emendationibus, quæ in exquiſitis FOESII annotationibus reperiuntur. In *Prænotionibus*, *Prædictorum L. II.* de *Judicationibus*, & de *Diebus judic.* majoris commodi gratiâ, ſententiæ numeris unâ & continuâ ſerie productis diſtinctæ ſunt, prout in *Coacis* à FOESIO, & in *L. de Humoribus* à Clariſſ. GUNTZIO factum eſt. Quoad loca parallela Aphoriſmis ſubjecta, quæ VERHOOFD editioni Operum HIPP. Lindenianæ *Lugd. Batav.* 1665. tum & alia, quæ ALMELOVEEN editioni Lindenianæ CELSI *Lugd. Bat.* 1657. accommodavit, nihil mutandum videbatur; ac propterea in his opuſculis, ſectiones & numeri Lindeniani adjecti ſunt, ne ſcil. illorum defectus Lectori in inquirendis locis tædium & moram injiceret. Sententias CELSI, quæ ex feſtinatione Aphoriſmis ſubjunctæ ſunt, ad calcem operis rejectas eſſe oportebat. Hæc de inſtituto ſatis.

Quod ſi igitur tanti eſt uſûs ac neceſſitatis, morborum accurata cognitio, ad eamque tanti ponderis, notæ & præſagia ab HIPPOCRATE tradita, nec non tam explorata & ſalutaria ejuſdem medendi præcepta, veſtrum erit, ASCLEPIADÆ SUAVISSIMI, hos libellos ſedulâ manu verſare, & ſi lubet, quaſi in ſuccum & ſangui-

nem

Digitized by Google

nem vertere. Hi namque Vobis in ſemeiologiæ & therapiæ medicæ ſtudio, ad naturam & affectiones humani corporis probè cognoſcendas, ad morborum judicia & præſagia rectè inſtituenda, nec non ad curationem illorum tanto faciliùs ac feliciùs proſequendam, ſplendidæ facis inſtar prælucebunt. Cui manuductioni Hippocraticæ, ſi in obſervandis naturæ phænomenis, propriam induſtriam ſuperaddere, & novis ſubinde experimentis, ſacram medendi artem locupletare, omni ſtudio & curâ enitamini, auſim pro certo polliceri, Vos inde bono cum Deo haud pœnitendos fructus, ipſoſque ægros veſtræ curæ ac fidei commiſſos, magnum ac certum vitæ & valetudinis ſuæ commodum eſſe conſecuturos. In quo ſalutari ſtudio, mirificè Vos adjuvabit, ſi quis artis peritus, & in quotidiana praxi verſatus, in viſendis & curandis ægrotis, Vos ſibi comites adjungere dignetur, quò ſic ad lectum illorum velut ex ipſo naturæ ſpeculo morbos intueri, eorum phænomena & proprietates cognoſcere, remediorum vires & effectus obſervare, ſimulque ad normam divinæ medicatricis naturæ, optimam medendi methodum adhibere diſcatis. Deum T. O. M. ſupremum vitæ & ſalutis arbitrum intimis votis imploro, ut Vos ſalvos & incolumes eſſe jubeat, omniaque ſtudia & conatus veſtros, ex alto ſoſpitet ac fortunet, ut ex voto & animi ſententiâ, ad

S. S.

Digitized by Google

S. S. Nominis ſui gloriam, & mortalium ſalutem, proſperè ſuccedant. Ita Vos in ſpem patriæ, & rei medicæ incrementum, vivite & valete feliciter.

Series opuſculorum.

JUSJURANDUM.
1. APHORISMI.
2. PRÆNOTIONES.
3. PRÆDICTORUM I.
4. PRÆDICTORUM II.
5. COACÆ PRÆNOTIONES.
6. DE HUMORIBUS.
7. DE JUDICATIONIBUS.
8. DE DIEBUS JUDICATORIIS.

Aphoriſmis autem ex edit. ab ALMELOVEEN Sententiæ CELSI ſubjunctæ ſunt.

inno-

Digitized by Google

Digitized by Google

S. S. Nominis ſui gloriam, & mortalium ſalutem, proſperè ſuccedant. Ita Vos in ſpem patria & rei medicæ incrementum,

JU
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
Ap
Sente

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΩΟΥ
ΟΡΚΟΣ.
HIPPOCRATIS COI
JUSJURANDUM.

Digitized by Google

*** *** ***

CUm Medicus oppidò gravem provinciam gerat, videlicet tuendi, curandique corporis humani, ſummoperè intereſt, ipſum ſui muneris partes curæ, cordique habere. Idcirco operæ precium fore duxi, his libris ſemeiotico-practicis, Jusjurandum HIPPOCRATIS præmittere; quò ſic artis ſacræ cultores, dum placitis magni principis operam dabunt, ſimul perpetuam officii ſui normam ante oculos habeant. Qui ſuperioris ſeculi Anno XXVII. Lugduni Batavorum, HIPPOCRATIS aphoriſmos, unà cum pluribus aliis ejusdem opuſculis aphoriſticis, græcè & latinè, pleraque ex interpretatione JOH. HEURNII, publico donavit, non abſimili conſilio uſus, idem ſacramentum medicum adjunxit. Sic etiam LUCAS VERHOOFD, nitidiſſimæ ſuæ Aphoriſmorum editioni, quæ prodiit Lugduni Bat. Anno 1675. formulam Jurisjurandi, in eadem inclytâ Academiâ medicinæ Candidatis proponi ſolitam, adjecit. Quem ſecutus TH. JANS. AB ALMELOVEEN, alterum quoque jusjurandum, in Cel. Academia Ultrajectina receptum, ſuperaddere non dubitavit. Cæterum hoc Jusjurandum unus eſt ex HIPPOCRATIS XXII. Commentariis, quos THEODORUS ZVINGERUS, Medicus & Polyhiſtor Baſilienſis, atavus meus b. m. græcè & latinè exaravit, & luculentiſſimâ commentatione per tabulas methodicè illuſtravit, quod opus hic Baſileæ apud Epiſcopios Anno 1579. editum, ex judicio JOH. ANT. VAN DER LINDEN, auro contra æſtimandum, magno orbis Aſclepiadei applauſu exceptum eſt. Quo minus aliquis mihi vitio dabit, ſi ex eo potiſſimùm hujus Jurisjurandi textum, & interpretationem depromam, ſimulque enarrationem ejus, nonniſi tabulæ ſchemate mutato, ſubjungam.

*** *** ***

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΟΡΚΟΣ.

Ὄμνυμι 1 Ἀπόλλωνα ἰητρὸν, καὶ 2 Ἀσκληπιὸν, καὶ 3 Υγίαν, καὶ 4 Πανάκειαν, καὶ 5 Θεὺς πάντας, καὶ πάσας ἵϛορας ποιεύμενος, 6 ἐπιτελέα ποιήσειν, κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ὅρκον τόνδε καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. 7 ἡγήσασϑαι μὲν τὸν διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην ἶσα γενέτῃσιν ἐμοῖσιν, 8 καὶ βίȣ κοινώσασϑαι, 9 καὶ χρεῶν χρηΐζοντι μεταδόσιν ποιήσασϑαι. 10 καὶ γένος τὸ ἐξ ἑωυτέου ἀδελφοῖς ἶσον ἐπικρινέειν ἄῤῥεσι, 11 καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην, ἢν χρηΐζωσι μανθάνειν, ἄνευ μισϑοῦ καὶ ξυγγραφῆς. 12 a παραγγελίης τὲ, 13 καὶ ἀκροήσιος, 14 καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαϑήσιος, μετάδοσιν ποιήσασϑαι,

a παραιλήσεων.

HIPPOCRATIS
JUSJURANDUM.

1 APollinem medicum, & 2 Æſculapium, 3 Hygeamque ac 4 Panaceam juro, 5 deosque item, deasque omnes teſtes voco, 6 me hoc jusjurandum, & hanc ſtipulationem, pro viribus & judicio meo, integrè ſervaturum. 7 Præceptorem, qui me hanc artem docuit, parentum loco habiturum, 8 victum communicaturum, 9 eaque quibus opus habuerit, grato animo impertiturum: 10 eos item, qui ex eo nati ſunt, pro fratribus maſculis habiturum, 11 artemque hanc ſi diſcere voluerint, absque mercede & pacto edocturum. 12 Præceptionis, 13 auditionis, 14 reliquæque totius diſciplinæ participes facturum, 15 & meos, & 16 præceptoris mei filios, & 17 diſcipulos reliquos, 18 ſi prius

ἤσασθαι, 15 υἱοῖσί τε ἐμοῖσι, 16 καὶ τοῖσι τῷ ἐμὲ διδάξαντος, 17 καὶ μαθηταῖσι, 18 συγγεγραμμένοις τε, καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί. 19 διαιτήμασί τε b χρήσομαι, ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων, κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμήν. 20 ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ 21 ἀδικίῃ εἴρξειν. 22 οὐ δώσω δὲ οὐδὲ φάρμακον οὐδενὶ αἰτηθεὶς θανάσιμον, 23 οὐδὲ ὑφηγήσομαι ξυμβουλίην τοιήνδε. 24 ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. 25 ἁγνῶς δὲ, καὶ 26 ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμόν, καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. 27 οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. 28 ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε. 29 εἰς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων, 30 ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης, καὶ φθορίης τῆς τε ἄλλης, καὶ 31 ἀφροδισίων ἔργων, 32 ἐπί τε γυναικείων σωμάτων, καὶ c ἀνδρῴων, 33 ἐλευθέρων τε καὶ δούλων. 34 ἃ δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω, ἢ ἀκούσω, ἢ καὶ ἄνευ θεραπηίης

b χρήσασθαι.
c ἀνδρείων.

prius ſcripto caverint, medicoque jurejurando adſtricti fuerint: nullos præterea alios. 19 Victus rationem ægris præſcribam, pro facultate & judicio meo, commodam: 20 ab omni noxa & 21 injuria alienam. 22 Neque verò ullius interceſſione cuipiam venenum propinabo, 23 neque ejuſce rei conſilium ſubminiſtrabo. 24 Neque mulieri peſſum corrumpendi fœtûs ergò ſubjiciam, 25 caſtè denique, 26 & ſanctè vitam reliquam, artemque meam inſtituam, & excolam. 27 Nec verò calculo laborantes ſecabo, 28 ſed artificibus hancce artem profitentibus concedam. 29 In quaſcunq; autem domos ingrediar, ob utilitatem ægrotantium intrabo: 30 ab omnique injuria voluntaria inferendâ, & corruptione, quum aliâ, tum præſertim 31 venereorum, abſtinebo: 32 ſive muliebria, ſive virilia, 33 liberorumve hominum, aut ſervorum corpora mihi contigerint curanda. 34 Quæcunque verò inter curandum videro, audierove, aut etiam ad medendum non adhibitus, in communi hominum vita cognovero, ſiqui-

ἢν κατὰ βίον ἀνθρώπων, ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄῤῥητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. 35 Ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι, καὶ μὴ ξυγχέοντι, εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης, δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον. 36 παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι, τ᾽ ἀναντία τουτέων.

quidem ea non efferre præſtet, tacebo, & tanquám arcana apud me continebo. 35 Hocce jusjurandum integrè ſervanti, & non confundenti, contingat mihi & vita, & arte feliciter frui, & apud omnes homines in perpetuum gloriam meam celebrari. 36 Transgredienti autem, & pejeranti, his contraria eveniant.

IN JUSJURANDUM HIPPOCRATIS,

THEODORI ZVINGERI,

Medici Baſil. enarratio.

DUo hic conſideranda veniunt, nempe INSCRIPTIO & SCRIPTUM ipſum. Inſcribitur nomine HIPPOCRATIS, vel ipſiusmet, vel ſectatorum ejus; JUSJURANDUM, quo obſtringebantur ii, qui artem medicam ſub optimis præceptoribus hauſiſſent, & ad ejuſdem profeſſionem accingerentur, veluti è palæſtra in campum, ex umbrâ in ſolem, in mediam ſcilicet hominum vitam, ex literariis producendi pulveribus. Et verò jurisjurandi hujusce præſtiti fidem, publica medicæ ſcholæ auctoritate confirmari ſolitam, veroſimile eſt. Ergo ut HIPPOCRATIS Νόμος legem theoricam, ſic jusjurandum hoc practicam legem religioſè confirmatam docere videtur, quâ initiati, hoc eſt, qui & præcepta didiciſſent, & exempla ſpectaſſent, ſuoque jam marte hæc ipſa ad uſum revocare vellent, prius adſtringerentur, quam ad τὰ ἐποπτικὰ ſacra exercenda aditus illis patefieret.

SCRIPTUM ipſum conſtat PROPOSITIONE, ENARRATIONE & CONCLUSIONE.

In PROPOSITIONE indicatur *jurisjurandi forma* & *materia. Forma*, ſeu *modus*, dum jurans voluntatis ſuæ certitudinem auguſtiore teſtimonio, omnique exceptione majore, confirmat, Deorum vid. tum propriorum medicis, putà *Apollinis*, *Æſculapii*, *Hygeæ* & *Panaceæ*: tum communium, omnium aliorum. *N.* 5.

APOLLINIS *N.* 1. ejus ſcilicet, quem & Hoſpitalem, & Ἰήϊον, & Medicum Veſtales Romanæ appellabant: Elei Aceſium: Athenienſes Alexicacum: Lindii λοίμιον, à depellendis tum aliis morbis, tum peſtilentiâ præſertim. Unde & nomen ipſum, ἀπὸ τῦ ἀπολλύειν, quod Pythona ſerpentem, hoc eſt, ex putredine natos morbos, ſuis ſagittis conficiat. Vid. GYRALDI *Hiſt. Deorum.*

ÆSCU-

Digitized by Google

ÆSCULAPII, Apollinis filii, ex Coronide Phlegiæ filia. *N.* 2. Nam tres alioqui Æſculapios CICERO recenſet, primùm illum, qui ſpeculum invenerit, primusque vulnus obligarit, quem Arcades colebant, Meſſenium ortu, Epidauri incolam, ubi & templum ei erectum: alterum Mercurii f. fulmine percuſſum, ob reſuſcitatum mortuum, Cynoſuris ſepultum: tertium Arſippi & Arſinoes, qui primus alvi purgationem, dentisque evulſionem reperit, in Arcadia humatus. Triſmegiſtus Æſculapium Ægyptium facit, medicinæ inventorem, cui templum in monte Libyæ conſecratum fuerit. At cur nulla hic Pæonis mentio, quem Deorum medicum facit HOMERUS, cum Æſculapii tantum, ut hominis, meminerit? An quod ab Apolline profecta medicina, Pæoni Deorum, Æſculapio hominum cauſa concredita fuit? ut proinde non tam Pæonis, quam Æſculapii hîc ratio fuerit habenda.

FILIARUM ÆSCULAPII. PLINIUS *L.* 36. & HERMIPPUS quatuor numerant Æſculapii filias, Hygeam, Æglen, Panaceam, & Jaſo, ex Lampetia ſolis filia natas; quarum fratres fuere Podalirius & Machaon. Hîc duarum tantùm meminit, tanquam natu majorum: quarum altera ſanitati integræ præeſt, uti conſervetur, Hygea ſcilicet. *N.* 3. altera eidem labefactatæ, uti reſtituatur, Panacea nimirum. *N.* 4. Reliquæ duæ, natu minores, Jaſo quidem utilitatem hominum, qui ſeſe medicis commiſere, videtur denotare: Ægle verò gloriam, & exiſtimationem, quæ medicum comitatur. Quid verò, quod filiarum potius, quam filiorum ſacra hîc eſt auctoritas? An quod per filios Æſculapii, ipſosmet artifices medicos ingenioſa exprimere voluit antiquitas: per filias verò ea, quæ in ipſis requirerentur officia, quæque eosdem conſequerentur ornamenta; quorum & adeptio, & poſſeſſio Deorum benignitate obtineretur, confirmareturque?

Tum indicatur *jurisjurandi materia*, quid juret Medicus: videlicet infra ſcripta omnia ſeſe pro poſſe, & noſſe

Digitized by Google

IN JUSJURANDUM HIPPOCRATIS, THEODORI ZVINGERI,

Medici Baſil. enarratio.

DUo hic conſideranda veniunt, nempe INSCRIPTIO & SCRIPTUM ipſum. Inſcribitur nomine HIPPOCRATIS, vel ipſiusmet, vel ſectatorum ejus; JUSJURANDUM, quo obſtringebantur ii, qui artem medicam ſub optimis præceptoribus hauſiſſent, & ad ejuſdem profeſſionem accingerentur, veluti è palæſtra in campum, ex umbrâ in ſolem, in mediam ſcilicet hominum vitam, ex literariis producendi pulveribus. Et verò jurisjurandi hujusce præſtiti fidem, publica medicæ ſcholæ auctoritate confirmari ſolitam, veroſimile eſt. Ergo ut HIPPOCRATIS Νόμος legem theoricam, ſic jusjurandum hoc practicam legem religioſè confirmatam docere videtur, quâ initiati, hoc eſt, qui & præcepta didiciſſent, & exempla ſpectaſſent, ſuoque jam marte hæc ipſa ad uſum revocare vellent, prius adſtringerentur, quam ad τὰ ἐποπτικὰ ſacra exercenda aditus illis patefieret.

SCRIPTUM ipſum conſtat PROPOSITIONE, ENARRATIONE & CONCLUSIONE.

In PROPOSITIONE indicatur *jurisjurandi forma* & *materia*. *Forma*, ſeu *modus*, dum jurans voluntatis ſuæ certitudinem auguſtiore teſtimonio, omnique exceptione majore, confirmat, Deorum vid. tum propriorum medicis, putà *Apollinis*, *Æſculapii*, *Hygeæ* & *Panaceæ*: tum communium, omnium aliorum. *N.* 5.

APOLLINIS *N.* 1. ejus ſcilicet, quem & Hoſpitalem, & Ἰήϊον, & Medicum Veſtales Romanæ appellabant: Elei Aceſium: Athenienſes Alexicacum: Lindii λοίμιον, à depellendis tum aliis morbis, tum peſtilentiâ præſertim. Unde & nomen ipſum, ἀπὸ τοῦ ἀπολλύειν, quod Pythona ſerpentem, hoc eſt, ex putredine natos morbos, ſuis ſagittis conficiat. Vid. GYRALDI *Hiſt. Deorum*.

ÆSCU-

Digitized by Google

ÆSCULAPII, Apollinis filii, ex Coronide Phlegiæ filia. *N.* 2. Nam tres alioqui Æſculapios CICERO recenſet, primùm illum, qui ſpeculum invenerit, primusque vulnus obligarit, quem Arcades colebant, Meſſenium ortu, Epidauri incolam, ubi & templum ei erectum: alterum Mercurii f. fulmine percuſſum, ob reſuſcitatum mortuum, Cynoſuris ſepultum: tertium Arſippi & Arſinoes, qui primus alvi purgationem, dentisque evulſionem reperit, in Arcadia humatus. Triſmegiſtus Æſculapium Ægyptium facit, medicinæ inventorem, cui templum in monte Libyæ conſecratum fuerit. At cur nulla hic Pæonis mentio, quem Deorum medicum facit HOMERUS, cum Æſculapii tantum, ut hominis, meminerit? An quod ab Apolline profecta medicina, Pæoni Deorum, Æſculapio hominum cauſa concredita fuit? ut proinde non tam Pæonis, quam Æſculapii hîc ratio fuerit habenda.

FILIARUM ÆSCULAPII. PLINIUS *L.* 36. & HERMIPPUS quatuor numerant Æſculapii filias, Hygeam, Æglen, Panaceam, & Jaſo, ex Lampetia ſolis filia natas; quarum fratres fuere Podalirius & Machaon. Hîc duarum tantùm meminit, tanquam natu majorum: quarum altera ſanitati integræ præeſt, uti conſervetur, Hygea ſcilicet. *N.* 3. altera eidem labefactatæ, uti reſtituatur, Panacea nimirum. *N.* 4. Reliquæ duæ, natu minores, Jaſo quidem utilitatem hominum, qui ſeſe medicis commiſere, videtur denotare: Ægle verò gloriam, & exiſtimationem, quæ medicum comitatur. Quid verò, quod filiarum potius, quam filiorum ſacra hîc eſt auctoritas? An quod per filios Æſculapii, ipſosmet artifices medicos ingenioſa exprimere voluit antiquitas: per filias verò ea, quæ in ipſis requirerentur officia, quæque eosdem conſequerentur ornamenta; quorum & adeptio, & poſſeſſio Deorum benignitate obtineretur, confirmareturque?

Tum indicatur *jurisjurandi materia*, quid juret Medicus: videlicet infra ſcripta omnia ſeſe pro poſſe, & noſſe

Digitized by Google

IN JUSJURANDUM HIPPOCRATIS, THEODORI ZVINGERI,

Medici Baſil. enarratio.

DUo hic conſideranda veniunt, nempe INSCRIPTIO & SCRIPTUM ipſum. Inſcribitur nomine HIPPOCRATIS, vel ipſiusmet, vel ſectatorum ejus; JUSJURANDUM, quo obſtringebantur ii, qui artem medicam ſub optimis præceptoribus hauſiſſent, & ad ejuſdem profeſſionem accingerentur, veluti è palæſtra in campum, ex umbrâ in ſolem, in mediam ſcilicet hominum vitam, ex literariis producendi pulveribus. Et verò jurisjurandi hujusce præſtiti fidem, publica medicæ ſcholæ auctoritate confirmari ſolitam, veroſimile eſt. Ergo ut HIPPOCRATIS Νόμος legem theoricam, ſic jusjurandum hoc practicam legem religioſè confirmatam docere videtur, quâ initiati, hoc eſt, qui & præcepta didiciſſent, & exempla ſpectaſſent, ſuoque jam marte hæc ipſa ad uſum revocare vellent, prius adſtringerentur, quam ad τὰ ἐποπτικὰ ſacra exercenda aditus illis patefieret.

SCRIPTUM ipſum conſtat PROPOSITIONE, ENARRATIONE & CONCLUSIONE.

In PROPOSITIONE indicatur *jurisjurandi forma* & *materia*. *Forma*, ſeu *modus*, dum jurans voluntatis ſuæ certitudinem auguſtiore teſtimonio, omnique exceptione majore, confirmat, Deorum vid. tum propriorum medicis, putà *Apollinis*, *Æſculapii*, *Hygeæ* & *Panaceæ*: tum communium, omnium aliorum. *N.* 5.

APOLLINIS *N.* 1. ejus ſcilicet, quem & Hoſpitalem, & Ἰήιον, & Medicum Veſtales Romanæ appellabant: Elei Aceſium: Athenienſes Alexicacum: Lindii λοίμιον, à depellendis tum aliis morbis, tum peſtilentiâ præſertim. Unde & nomen ipſum, ἀπὸ τȣ̃ ἀπολλύειν, quod Pythona ſerpentem, hoc eſt, ex putredine natos morbos, ſuis ſagittis conficiat. Vid. GYRALDI *Hiſt. Deorum.*

ÆSCU-

ÆSCULAPII, Apollinis filii, ex Coronide Phlegiæ filia. *N.* 2. Nam tres alioqui Æſculapios CICERO recenſet, primùm illum, qui ſpeculum invenerit, primusque vulnus obligarit, quem Arcades colebant, Meſſenium ortu, Epidauri incolam, ubi & templum ei erectum: alterum Mercurii f. fulmine percuſſum, ob reſuſcitatum mortuum, Cynoſuris ſepultum: tertium Arſippi & Arſinoes, qui primus alvi purgationem, dentisque evulſionem reperit, in Arcadia humatus. Triſmegiſtus Æſculapium Ægyptium facit, medicinæ inventorem, cui templum in monte Libyæ conſecratum fuerit. At cur nulla hic Pæonis mentio, quem Deorum medicum facit HOMERUS, cum Æſculapii tantum, ut hominis, meminerit? An quod ab Apolline profecta medicina, Pæoni Deorum, Æſculapio hominum cauſa concredita fuit? ut proinde non tam Pæonis, quam Æſculapii hîc ratio fuerit habenda.

FILIARUM ÆSCULAPII. PLINIUS *L.* 36. & HERMIPPUS quatuor numerant Æſculapii filias, Hygeam, Æglen, Panaceam, & Jaſo, ex Lampetia ſolis filia natas; quarum fratres fuere Podalirius & Machaon. Hîc duarum tantùm meminit, tanquam natu majorum: quarum altera ſanitati integræ præeſt, uti conſervetur, Hygea ſcilicet. *N.* 3. altera eidem labefactatæ, uti reſtituatur, Panacea nimirum. *N.* 4. Reliquæ duæ, natu minores, Jaſo quidem utilitatem hominum, qui ſeſe medicis commiſere, videtur denotare: Ægle verò gloriam, & exiſtimationem, quæ medicum comitatur. Quid verò, quod filiarum potius, quam filiorum ſacra hîc eſt auctoritas? An quod per filios Æſculapii, ipſosmet artifices medicos ingenioſa exprimere voluit antiquitas: per filias verò ea, quæ in ipſis requirerentur officia, quæque eosdem conſequerentur ornamenta; quorum & adeptio, & poſſeſſio Deorum benignitate obtineretur, confirmareturque?

Tum indicatur *jurisjurandi materia*, quid juret Medicus: videlicet infra ſcripta omnia ſeſe pro poſſe, & noſſe

ſuo ſacroſanctè obſervaturum. *N.* 6. Nam cum tria requirantur in agendo, poſſe, ſcire, velle: voluntas reliquorum duorum veluti pediſſequa eſt, cùm nemo ſanæ mentis id velit, quod neque poſſit, neque ſciat: multi è contra poſſint, & ſciant, quod tamen nolunt. Eo ipſo ergo quod jurat, voluntatem ſuam explicat, non abſolutè tamen, ſed humanitatis ſuæ memor, *κατὰ δύναμιν, καὶ κρίσιν* addit.

Enarratio inculcat ea, quæ in medico requiruntur, qui vel ortu, vel inſtituto ſaltem Aſclepiadeus ſit. Ergo quoad artis, quam profitetur, *κτῆσιν*, cùm eam veluti per manus ab aliis acceperit, pro divino munere gratias & habere, & agere, & referre debet immortales. Gratitudinem igitur erga præceptores jurat, tum in genere, parentum loco præceptorem ſibi futurum. *N.* 7. tum in ſpecie, namque & ipſimet præceptori, tanquam patri, piâ *ἀντιπελαργώσει*, & alimenta daturum, *N.* 8. & neceſſaria quævis alia ſubminiſtraturum. *N.* 9. Item genus ejus, natos videlicet ex eo liberos, & nepotes, ſeſe quoad reliqua fratrum loco habiturum, ab eodem patre prognatorum, familiæ Aſclepiadeæ futurorum columinum. *N.* 10. *Στύλοι γάρ οἴκων παῖδες ἄρσενες*, ut eſt apud Euripidem. Dein artis præcepta gratis absque mercede, in præſens numerata, vel in poſterum pacta, communicaturum. *N.* 11. Gratis accepta gratis reddenda. Sic veteres illi, & quidem ethnici: quanto nobis, qui Chriſtiani perhibemur, ſanctiores, & innocentiores?

Quoad artis *χρῆσιν*, verſatur ea in communicatione artis præceptorum, per *Διδασκαλίαν*, & exemplorum, per *Ἐγχείρησιν*, cujus quidem utilitas minus latè patet, etſi fructus eſt maximus. Didaſcalia cùm poſteritati quoque inſerviat, & artem mirificè propaget, eò dignationis pervenit, ut ab eâ hodie Medici doctores appellentur.

Reſpectu igitur *rei*, hoc eſt, artis quam docere debet, bonâ fide ſeſe præcepta univerſalia traditurum pollicetur, (quæ prima pars eſt *μαθήσιος λογικὴ*) tum per

παραγ-

παραγγελίην, hoc eſt, præceptionem brevem, & aphoriſticam; *N.* 12. tum per ἀκρόησιν, hoc eſt, explicationem prolixam, & diexodicam, legitimis auditoribus convenientem; *N.* 13. dein etiam exempla ſingularia ſe commonſtraturum, (quæ quidem altera pars eſt μαθήσιος αἰσθητική.) *N.* 14.

Reſpectu autem *perſonarum*, ſive eorum, qui & præceptis, & exemplis artis ſunt erudiendi, ſiquidem conſiderentur *materialiter*, μαθηταῖς, diſcipulis legitimis, γνησίοις ἀκροαταῖς, auditoribus ſcilicet, & ſpectatoribus artis perpetuis, non liminetenus eam ſalutantibus, ea ſunt communicanda, ut excludantur ἐξώτεροι, & idiotæ, remedia quæ profuiſſe vident, miro ſtudio venantes, citra rationem, & artem. Quid ergo illis facias medicis, qui non tantum præcepta, ſed quod indignius eſt, & periculoſius, medicamenta profanis hominibus linguâ produnt vernacula? Cæterum diſcipulorum duo genera conſtituit, ut alii quidem ſint *neceſſarii*, alii *non neceſſarii*. *Neceſſarii*, medico conjuncti neceſſitudine, vel *naturali*, vel *voluntariâ*: *naturali*, filii ſcilicet proprii. *N.* 15. Patres filiis olim artem tradebant, unde ſervata appellatio, ut παῖδες ἰητρῶν dicerentur, & quidem elegantioris tantùm, & liberalis medicinæ ſtudioſi, quod vel à patribus filii, vel à præceptoribus diſcipuli, filiorum loco habiti, artis præcepta accepiſſent. Uti è contra illiberalis, & ſordida erat medicina, quam ſervi profitebantur, ex Platone *de Legib.* 1. & 9: *voluntariâ*, filii ſcil. præceptorum. *N.* 16. *Non neceſſarii* autem diſcipuli, ſed *adſcititii* tantum, qui ſeſe fidæ inſtitutioni commiſerunt, ſive illi ortu ſint Aſcepiadæ, ſive inſtituto tantùm. *N.* 17.

Si diſcipuli conſiderentur *formaliter*, non temerè, & illotis manibus, ad ſacra medica ſunt admittendi, ſed ſuum nomen prius apud ſcribam medicum profeſſi, medicoque ſacramento adſtricti recipiantur. Quod quidem ſacramentum ab hoc diverſum fuiſſe, non eſt dubium: cùm illud tyronibus, hoc jam in arte provectis conveniat. *N.* 18.

In medicâ ἐγχειρήσιος ratio itidem habenda, tum *rerum*, tum *perſonarum*: *Rerum*, hoc eſt, artis operum, in ſanitate vel conſervanda, vel reſtituenda, per opportuna inſtrumenta. Quorum alia in corpus agunt, ab eo viciſſim patiendo: & vel ita, ut vincantur, quæ *alimenta*, aut vincant, quæ *pharmaca*, ſeu *medicamenta* vocantur: alia non patiendo, videl. *opera chirurgica*.

Ratione *alimentorum* (quorum appellatione etiam reliquæ res, nonnaturales vulgò dictæ, ſubintelliguntur) jurat medicus, ſe eorum adminiſtrationem ſalutarem, quantum in ſe erit, procuraturum. *N.* 19. Noxiam verò, hoc eſt, quæ damnum inferat, ſummo ſtudio, atque fide fugiturum: ſive illa damnum inferat per ſe, ἐπὶ δηλήσει, putà mortem, aut ſaltem morbum: *N.* 20. ſive per accidens, ἐπὶ ἀδικίῃ, quoniam injuriæ opportunum reddit utentem. Qualem effectum præſtant ea, quæ inebriant, quæ venerem ſtimulant, quæ ſomnum inducunt, quibus improbos ſceleſtè abuti conſtat. *N.* 21.

Ratione *medicamentorum*: horum uſum noxium, ἄχος φέροντα, abjurat, tum erga homines natos: per ſe, lethale ſcil. pharmacum ſeſe nemini daturum: *N.* 22. per alios, nulli ſcil. ſe vel auctorem, vel commonſtratorem veneni fore: *N.* 23. tum erga nondum natos, ſed in utero matris etiamnum latentes: Fœtûs ejiciendi cauſſâ, ſe nec conſilium, nec medicamentum daturum. *N.* 24. Quomodo ergo *Comm. de Nat. puer.* pſaltriæ abortum ſaltu ſepties repetito procuravit? an non Hippocratis, ſed Polybi id factum eſt, atque ſcriptum? Cæterum ne de auctore diſputemus, Hier. Mercurialis *L. IV. Var. hiſt. c.* 10. iis temporibus, fœtus nondum animatos corrumpere, ne vitam adipiſcerentur, lege non fuiſſe vetitum, ex 7. *Polit.* Aristot. *c.* 16. probat. Quod ſi id non ſponte, nocendive ſtudio, ſed petente dominâ, penes quam vitæ, necisque erat in ſervam poteſtas, Hippocrates fecit, neque in ſeculi ſui mores, neque in legem ſuam peccavit.

Uſum

Digitized by Google

Uſum verò pharmacorum ſalutarem, ἄκος φέροντα, jurat. Qui philtris aliorum pudicitiam, qui medicamentorum vel multitudine, vel procraſtinatione ægrorum opes venantur, ut injurii ſunt erga alios, ita multo magis erga ſe ipſos, amiſſâ innocentia, & juſtitia, quibus ſolis beatitudo humana fulcitur. Promittit ergo, pro virili ſua, & ſui ipſius, & artis ſuæ rationem ſe habiturum: ἁγνῶς, ut ſemet ipſum caſtum, atque purum conſervet, ab omni non modo corporis, ſed & animi libidine: *N.* 25. ὁσίως, ne quem artis ſuæ operibus quomodocunque lædat. *N.* 26.

Quæ autem ſanitatis tuendæ, vel recuperandæ præſidia, ita in corpus agunt, ut ab eo viciſſim non patiantur, *organa chirurgica* dicuntur. Horum uſus multiplex eſt, ſed alius medicis tunc temporis permiſſus, iisdem, quibus priora duo inſtrumenta, conditionibus circumſcribendus: alius non permiſſus, ipſa ſcilicet calculorum veſicæ ſectio. Quam quidem Medicus Aſclepiadeus aliis hoc ipſum ex profeſſo agentibus committit; *N.* 28. ipſemet autem non aggreditur, ut periculoſam admodum, & à ſcholæ ſuæ inſtituto alienam, & ſervis potius, quam liberis hominibus dignam. *N.* 27. Quod ipſum ejus ætatis conſuetudini debetur, cum Plato quoque ſuo tempore, uti paulò ante diximus, medicorum alios liberos, alios ſervos fuiſſe teſtetur. Medicina una eademque eſt, ſi theoriam ſpectes: ſin praxin, in varias diducta artificum functiones. Quarum ut aliæ aliis magis, vel minus frequentes, aut quæſtuoſæ exiſtunt, ita modò plures, modò pauciores, modò ſingulæ, unius artificis cura obiri poſſunt. In populoſis urbibus ſunt qui febres ſolas, qui ulcera, qui oculos, qui gallicum tantum morbum tractent. Ægyptios ſingularum corporis affectionum, ſingulos habuiſſe medicos, Herodotus teſtatur. Utque Hippocratis ætate, Lithotomia, quæ morbo morbum tolleret, ab arte jam fuit avulſa: ita poſt ipſum, & Galenum, chirurgia

Digitized by Google

reliqua, quodque indignius, & periculoſius fuit, ipſamet pharmacopœa.

Verùm etiam in medicâ ἐγχειρήσει ratio habenda *perſonarum*, quibuscum medicus verſatur. Promittit igitur fidem medicam, primò quoad actionem eſſentialem: ſalutis cauſa ſe thalamos, & tecta ægrorum ſubiturum: *N.* 29. tum quoad accidentalem, ſe fugiturum omnes occaſiones, tum reliquæ improbitatis qualiscunque, avaritiæ præſertim in paciſcendo, exigendo, auferendo: *N.* 30. tum libidinis inprimis, *N.* 31. tam reſpectu ſexûs, *N.* 32. quam conditionis; *N.* 33. dein etiam pollicetur fidem quoad arcanorum conditionem, quæ vel inter medendum, vel extra obſervarit, ſilentio digna, ea ſe minimè evulgaturum. *N.* 34.

Conclusio tandem conjunctam habet ἐπαρὰν, teſtationi religioſæ ſemper addi ſolitam: prædicta omnia religioſè obſervanti, vita in artis operibus vita dignis glorioſè traducenda, non inertis ocii ſilentio involvenda, ſuppetat, *N.* 35. non ſervanti autem, contraria eveniant omnia, ut vita indigno infamia obtingat digniſſima. *N.* 36.

TOY

ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΩΟΥ

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ.

MAGNI

HIPPOCRATIS COI

APHORISMI,

Cum Locis parallelis, & Interpretatione

LUCÆ VERHOOFD.

Τὰ τοῦ Ἱπποκράτους δόγματα πάντα ἀληθέστατα ἐστιν.

Omnia Hippocratis dogmata veriſſima ſunt.

GALEN. *L. de Vict. acut. I.* 44.

Digitized by Google

* *
*
* *
* * * *

HOs Aphoriſmos, exceptâ fortè ſectione octavâ, magni HIPPOCRATIS COI genuinum eſſe foetum, apud omnes fermè in confeſſo eſt. Eoque nomine, ab omni ævo, ubique gentium, in ſcholis medicorum, mirificè celebrantur. Quos proin ex priſcis ſummus GALENUS, ex poſteris dein alii atque alii, magno & excellenti ingeniô viri, in hunc uſque diem, luculentis commentariis certatim quaſi illuſtrarunt, pars etiam latinitate donarunt. Inter alias autem eminet nitidiſſima editio, quam CL. LUCAS VERHOOFD, Lugd. Batav. anno 1675. luci dedit, ac nova interpretatione, & locis parallelis ex HIPPOCRATE collectis, tum indice locupletiſſimo ornavit. Cui ſimilis altera, à CL. THEOD. JANSSONIO AB ALMELOVEEN Amſtelodami 1685. exarata, novis inſuper locis parallelis ex CELSO, aliisque, tum ſententiis elegantioribus ex CELSO ſelectis, auctior reddita. Quam ut probatiſſimam hîc κατὰ πόδα ſequi viſum eſt, ſolo indice prætermiſſo, quem ſubjectum his opuſculis Hippocrateis ſpeculum, abundè penſabit.

ὁ Βίος

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμῆμα πρῶτον.

Α΄.

Ὁ (a) Βίος βραχὺς, 1 ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, 2 ὁ δὲ καιρὸς ὀξὺς, 3 ἡ δὲ πεῖρα σφαλερὴ, ἡ δὲ κρίσις χαλεπή. 4 δεῖ δὲ οὐ μόνον ἑωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιέοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν (b) νοσέοντα, καὶ τοὺς (c) παρεόντας, καὶ τὰ ἔξωθεν.

1 Loc. in Hom. L. 1.
2 Loc. in Hom. LIV. 1.
II. Prædict. XIX. 13.
XXIX. 8.
I. Morb. IV. 1. 2.
I. Morb. Mul. LXVI. 13.
3 Humor. I. 6. 7.
Artic. IX. 7.
4 I. Epid. II. 93. 94.
VI. Epid. II. 78. ad 82.

HIPPOCRATIS APHORISMORUM

Sectio prima.

I.

Vita brevis, 1 ars longa, 2 occaſio celeris, experimentum periculoſum, 3 judicium difficile. 4 Oportet autem non modo ſe ipſum exhibere quæ oportet facientem, (b) ſed etiam ægrum, (c) & præſentes, & externa.

(a) Cicer. A. Q. L. 1. IV. Joan. Sarisber: de Nug. Curial. Prol. L. 1. Iſidor. Peluſiot. L. 5. Epiſt. CCXLIV. Senec. de Brev. Vit. L. 5. Cap. 1. Ben. Syræ Animadv. in Agell. L. 1. c. 2. 2.
(b) Celſ. L. III. 5. p. 127. l. 20. & L. VI. 6. §. 14. pag. 358. l. 9.
(c) Art. XI. 2.

β΄. 1 Ἐν τῇσι ταραχῇσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, 2 τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, 3 ἢν μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, κα-

2. In 1 perturbationibus alvi, & vomitibus 2 ſponte evenientibus, 3 ſiquidem, qualia oportet purgari, purgen-

Digitized by Google

καθαίρωνται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσιν· ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. 4 οὕτω δὲ καὶ ἡ κενεαγγείη, ἢν μὲν οἵην δεῖ γίγνεσθαι, γίγνηται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσιν. ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. 5 ἐπιβλέπειν οὖν δεῖ καὶ χώρην, καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην (a) καὶ νούσους, ἐν ᾗσι δεῖ, ἢ οὔ.

Verat. uſ. I. 9.
1 Aph. II. 14.
I. Prædict. XX. 8.
II. Epid. XLVII. 11.
2 Aph. IV. 2. 21.
VI. 15.
3 Aph. I. 25.
4 Humid. uſ. V. 11.
Vict. Acut. V. 24.
XXI. 5. Aph. II. 29.

gentur, confert, & facile ferunt: ſin minus, contrà. 4 Sic & vaſorum evacuatio, ſi quidem qualem fieri decet, fiat, confert, & facile ferunt: ſin minus, contrà. 5 Reſpicere igitur oportet & regionem, & tempeſtatem, & ætatem, & morbos, (a) in quibus convenit, aut non.

5 Aph. I. 17.
Humor. I. 14. ad 19.
II. Morb. Mul. IV. 1.
Epiſt. Democ. ad Hipp. 30. ad 34.
(a) Orat Theſſ. filii 130.
I. Diæt. II. 12. 13. &c.
Celſ. præf. I. p. 18. l. 33. III. 4. p. 119. l. 31. V. 26. §. 6. p. 284. l. 31.

γʹ. 1 Ἐν τοῖσι γυμναστικοῖσιν 2 (a) αἱ ἐπ' ἄκρον εὐεξίαι σφαλεραὶ, ἢν ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἔωσιν. 3 οὐ γὰρ δύνανται μένειν ἐν τῷ αὐτέῳ, οὐδὲ ἀτρεμέειν. ἐπεὶ δ' οὐκ ἀτρεμέουσιν, οὐδέ τι δύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι, λείπεται οὖν ἐπὶ τὸ χεῖρον. τουτέων οὖν εἵνεκα τὴν εὐεξίην λύειν ξυμφέρει μὴ βραδέως, ἵνα πάλιν ἀρχὴν ἀναθρέψιος λαμβάνῃ τὸ σῶμα. μηδὲ τὰς ξυμπτώσιας ἐς τὸ ἔσχατον ἄγειν· 4 σφαλερὸν γάρ. 5 ἀλλ' ὁκοίη ἂν ἡ φύσις ᾖ τοῦ μέλλοντος ὑπομένειν, ἐς τοῦτο ἄγειν. 6 ὡσαύτως

3. 1 In exercitantibus 2 (a) boni habitus ad ſummum progreſſi, periculoſi, ſi in extremo fuerint. 3 Non enim poſſunt in eodem manere, neque quieſcere. Cum vero non quieſcant, neque ultra poſſint in melius proficere, reliquum igitur in deterius. Horum igitur cauſa, bonum habitum ſolvere confert haud cunctanter, quò rurſus renutritionis principium ſumat corpus. Neque confidentiæ ad extremum ducendæ: 4 periculoſum enim: 5 ſed qualis natura fuerit ejus qui perferet, eo uſque

Digitized by Google

τως δὲ καὶ αἱ κενώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἄγουσαι, σφαλεραί. καὶ πάλιν αἱ ἀναθρέψιες αἱ ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἐοῦσαι, σφαλεραί.

1 Aph. I. 15.
2 Epiſt. Hipp. ad Damag. II. 209.
3 IV. Morb. XI. 15. 16.
4 Aph. II. 51.
5 Octimeſt. III. 26.
6 Aph. II. 22. 51.
Vet. Medic. XIIX. 1.

que ducendæ. 6 Sic & evacuationes ad extremum ducentes, periculoſæ. Et rurſus refectiones, cùm extremæ fuerint, periculoſæ.

Vict. Acut. XVII. 10.
(a) Celſ. II. 2. pag. 48. l 5. Baſilius Magnus de vera Virgin. p. 131.
Anthologri l. c. 83. 1.

δ'. 1 Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται, καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν αἰεὶ πάθεσι, 2 (a) καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσιν, οὗ μὴ ἐπιδέχεται, σφαλεραί. 3 καὶ πάλιν αἱ ἐς τὸ ἔσχατον λεπτότητος ἀφιγμέναι δίαιται, χαλεπαί. 4 καὶ γὰρ αἱ πληρώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἀφιγμέναι, χαλεπαί.

1 Aph. 1. 5.
Præcept. XI. 4.
2 Vict. Acut. XX. 6. 7.
3 Aph. I. 3. II. 51.

4. 1 Tenuis & exquiſitus victus, & in longis morbis ſemper, 2 (a) & in acutis, ubi non convenit, periculoſus. 3 Et rurſus ad extremum tenuitatis progreſſus victus, difficilis. 4 Nam & repletiones ad extremum progreſſæ, difficiles ſunt.

4 Aph. VI. 39. Ægin. lib. 1. c. 32.
(a) Celſ. III. 2. pag. 114. l. 3. III. 51. pag. 145. l. 21.

ε'. 1 Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτῃσιν ἁμαρτάνουσιν οἱ νοσέοντες· 2 διὸ μᾶλλον βλάπτονται. πᾶν γὰρ τὸ ἁμάρτημα, ὃ ἂν γίνηται, μέγα γίνεται μᾶλλον (ἐν τῇσι λεπτῇσι) ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἁδροτέρῃσι διαίτῃσι. διὰ τοῦτο καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι σφαλεραὶ αἱ πάνυ λεπταὶ καὶ καθεστηκυῖαι καὶ ἀκριβέες δίαιται, ὅτι τὰ ἁμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. διὰ τοῦτο οὖν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται σφαλεραὶ ἐς τὰ πλεῖστα τῶν μικρὸν ἁδροτέρων.

1 Aph. I. 4.

5. 1 In tenui victu delinquunt ægri: 2 ob id magis læduntur. Omne enim delictum, quod committitur, multò majus fit (in tenui) quàm in paulò pleniore victu. Propterea etiam ſanis periculoſus eſt valde tenuis, & conſtitutus, & exquiſitus victus; quia delicta graviùs ferunt. Ob hoc igitur tenuis & exquiſitus victus periculoſus magis, quàm paulò plenior.

2 Vet. Medic. XV. 9. ad 14.
Vict. Acut. XX. 6. 7. 11.

Digitized by Google

ϛʹ. (a) Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νουσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κράτισται.

(a) Celſ. L. II. 10. p. 84. l. 8.
L. IV. 9. p. 232. l. 15.
Cicero de Officiis lib. 1. cap. 24.
Sariſber. de Nug. Cur. IV. 8.

ζʹ. 1 Ὅκου μὲν οὖν κάτοξυ τὸ νούσημα, 2 αὐτίκα τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτως λεπτοτάτῃ 2 διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι. ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἁδροτέρως διαιτᾶν, τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὁκόσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ῇ.

1 Aph. IV. 10.
2 l. Epid. III. 29, 33.

ηʹ. 1 Ὁκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νούσημα, τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

Vict. Acut. XVII. 11
XX. 1. ad 6.

θʹ. Συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ (a) καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νούσου, 1 (b) καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπαυδήσει πρότερον, καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει, καὶ ἀμβλυνεῖται.

Vict. Acut. XIX. 5. ad 10.
1 Aph. I. 23.
Humor. III. 87.
(a) Celſ. L. III. 4. pag. 120. l. 7.
L. II. 10. pag. 78. l. 13. L. III.

ιʹ. Ὁκο-

6. (a) Ad extremos morbos, extrema remedia exquiſitè optima.

Aret. de cur. acut. I. 4. p. 155.
Loc. in Hom. XXXVI. 14.
LV. 7. ad 11.
Articul. I. 9.

7. 1 Ubi igitur peracutus eſt morbus, 2 ſtatim extremos habet labores, & extremè tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. (a) Ubi vero non; ſed plenius cibare licet, tantum *à tenui* recedendum, quantum morbus remiſſior extremis fuerit.

II. Epid. I. 24.
(a) Celſ. L. III. 6. p. 131. l. 28.

8. 1 Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt.

1 Aph. II. 29.

9. Conſiderare oportet etiam ægrotantem, (a) num ad morbi vigorem victu ſufficiet, 1 (b) & an prius ille deficiet, & victu non ſufficiet, vel morbus prius deficiet, & obtundetur.

6. p. 131. l. 21. L. V. 16, p. 295. l. 21. Chryſoſt. in Pſal. VII. p. 86. ed. in fol. 1614.
(b) Celſ. L. III. 4. pag. 119. l. 34.

10. Qui-

Digitized by Google

ι. (a) 1 Ὁκόσοισι μὲν ὦν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾶν. ὁκόσοισι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, 2 ἐς ἐκεῖνο καὶ πρὸ ἐκείνου μικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιοτέρως διαιτᾶν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

1 Vict. Acut. XIX. 8. 9.
2 Affection. XLII. 3.

10. (a) 1 Quibus igitur ſtatim vigor adeſt, ſtatim tenuiter alendi. Quibus verò in poſterum vigor, 2 his ad illud, & paulo ante illud *tempus* ſubtrahendum. Antea verò uberius alendum, ut ſufficiat æger.

(a) Celſ. L. III. 2. p. 114. l. 1.

ια. 1 Ἐν δὲ τοῖσιν παροξυσμοῖσιν (a) ὑποστέλλεσθαι χρή. τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη. καὶ ὁκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι χρή.

1 Aph. I. 19.
Natur. hum. XIIX. 30. 31.
Humor. III. 82.
Loc. in Hom. XXXIX. 1.
Affection. XLII. 3.
LII. 14.

11. 1 In exacerbationibus *cibum* (a) ſubtrahere oportet. Exhibere enim noxium eſt. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportet.

Vict. Acut. X. 2.
(a) Celſ. L. III. 4. p. 122. l. 21. L. III. 6. p. 126. l. 19. Cœlius Aurelian. de Morb. acut. I. 11. p. 30.

ιβ. (a) 1 Τοὺς δὲ παροξυσμοὺς, καὶ τὰς καταστάσιας δηλώσουσιν αἱ νοῦσοι, καὶ αἱ ὧραι τοῦ ἔτεος, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσιες, ἤν τε καθ' ἡμέρην, ἤν τε παρ' ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ πλείονος χρόνου γίγνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, 2 οἷον ἐν πλευριτικοῖσι πτύελον, ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται ἀρχομένου, βραχύνει· ἢν δ' ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει. 3 καὶ οὖρα, καὶ ὑποχωρήματα, καὶ ἱδρῶτες, καὶ εὔκριτα, καὶ δύσκριτα, 4 καὶ

12. (a) 1 Exacerbationes autem & conſtitutiones indicabunt morbi, & anni tempora, & periodorum ad invicem *collata* incrementa, ſive quotidie, ſive alternis diebus, ſive longiore fiant tempore. Sed etiam iis quæ *mox* apparent *eadem indicantur*, 2 velut in pleuriticis ſputum, ſi ſtatim appareat veniente *morbo*, abbreviat: ſi verô poſtea appareat, producit. 3 Et urinæ, & alvi excrementa, & ſudores, cum apparent, vel

 judi-

Digitized by Google

ϛ'. (a) Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νουσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κράτισαι.

(*a*) Celſ. L. II. 10. p. 84. l. 8.
L. IV. 9. p. 232. l. 15.
Cicero de Officiis lib. 1. cap. 24.
Sariſber. de Nug. Cur. IV. 8.

6. (*a*) Ad extremos morbos, extrema remedia exquiſitè optima.

Aret. de cur. acut. I. 4. p. 155.
Loc. in Hom. XXXVI. 14.
LV. 7. ad 11.
Articul. I. 9.

ζ'. 1 Ὅκου μὲν οὖν κάτοξυ τὸ νούσημα, 2 αὐτίκα τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτως λεπτοτάτῃ a διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι. ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἁδροτέρως διαιτᾶν, τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὁκόσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ.

1 Aph. IV. 10.
2 I. Epid. III. 29, 33.

7. 1 Ubi igitur peracutus eſt morbus, 2 ſtatim extremos habet labores, & extremè tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. (*a*) Ubi vero non, ſed plenius cibare licet, tantum *à tenui* recedendum, quantum morbus remiſſior extremis fuerit.

II. Epid. I. 24.
(*a*) Celſ. L. III. 6. p. 131. l. 28.

η'. 1 Ὁκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νούσημα, τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

Vict. Acut. XVII. 11
XX. 1. ad 6.

8. 1 Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt.

1 Aph. II. 29.

θ'. Συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ (a) καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νούσου, 1 (b) καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπαυδήσει πρότερον, καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει, καὶ ἀμβλυνεῖται.

Vict. Acut. XIX. 5. ad 10.
1 Aph. I. 23.
Humor. III. 87.
(*a*) Celſ. L. III. 4. pag. 120. l. 7.
L. II. 10. pag. 78. l. 13. L. III.

9. Conſiderare oportet etiam ægrotantem, (*a*) num ad morbi vigorem victu ſufficiet, 1 (*b*) & an prius ille deficiet, & victu non ſufficiet, vel morbus prius deficiet, & obtundetur.

6. p. 131. l. 21. L. V. 16, p. 295. l. 21. Chryſoſt. in Pſal. VII. p. 86. ed. in fol. 1614.
(*b*) Celſ. L. III. 4. pag. 119. l. 34.

ι'. Ὁκο-

10. Qui-

ί. (a) 1 Ὁκόσοισι μὲν ὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπ7ῶς διαιτᾷν. ὁκόσοισι δὲ ἐς ὕςερον ἡ ἀκμὴ, 2 ἐς ἐκεῖνο καὶ πρὸ ἐκείνε μικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιωτέρως διαιτᾷν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

1 Vict. Acut. XIX. 8. 9.
2 Affection. XLII. 3.

10. (a) 1 Quibus igitur ſtatim vigor adeſt, ſtatim tenuiter alendi. Quibus verò in poſterum vigor, 2 his ad illud, & paulo ante illud *tempus* ſubtrahendum. Antea verò uberius alendum, ut ſufficiat æger.

(a) Celſ. L. III. 2. p. 114. l. 1.

ια. 1 Ἐν δὲ τοῖσιν παραξυσμοῖσιν (a) ὑποςέλλεσθαι χρή. τὸ προςιθέναι γὰρ βλάβη. καὶ ὁκόσα κα7ὰ περιόδυς παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποςέλλεςαι χρή.

1 Aph. I. 19.
Natur. hum. XIIX. 30. 31.
Humor. III. 82.
Loc. in Hom. XXXIX. 1.
Affection. XLII. 3.
LII. 14.

11. 1 In exacerbationibus *cibum* (a) ſubtrahere oportet. Exhibere enim noxium eſt. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportet.

Vict. Acut. X. 2.
(a) Celſ. L. III. 4. p. 122. l. 21. L. III. 6. p. 126. l. 19. Cœlius Aurelian. de Morb. acut. I. 11. p. 30.

ιβ. (a) 1 Τὰς δὲ παροξυσμὰς, καὶ τὰς κα7αςάσιας δηλώσυσιν αἱ νῦσοι, καὶ αἱ ὧραι τῦ ἔτεος, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσιες, ἤν τε καθ' ἡμέρην, ἤν τε παρ' ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ πλείονος χρόνυ γίγνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, 2 οἷον ἐν πλευριτικοῖσι π7ύελον, ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται ἀρχομένυ, βραχύνει· ἢν δ' ὕςερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει. 3 καὶ ὖρα, καὶ ὑποχωρήμα7α, καὶ ἱδρῶτες, καὶ εὔκρι7α, καὶ δύσκρι7α, 4 καὶ

12. (a) 1 Exacerbationes autem & conſtitutiones indicabunt morbi, & anni tempora, & periodorum ad invicem *collata* incrementa, ſive quotidie, ſive alternis diebus, ſive longiore fiant tempore. Sed etiam iis quæ *mox* apparent *eadem indicantur*, 2 velut in pleuriticis ſputum, ſi ſtatim appareat veniente *morbo*, abbreviat: ſi verò poſtea appareat, producit. 3 Et urinæ, & alvi excrementa, & ſudores, cum apparent, vel judi-

Digitized by Google

ς'. (a) Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νουσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κράτισαι.

(a) Celſ. L. II. 10. p. 84. l. 8. L. IV. 9. p. 232. l. 15.
Cicero de Officiis lib. 1. cap. 24.
Sarisber. de Nug. Cur. IV. 8.

ζ'. 1 Ὅκȣ μὲν ȣ̃ν κάτοξυ τὸ νȣ́σημα, 2 αὐτίκα τȣ̀ς ἐσχάτȣς πόνȣς ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτως λεπ]οτάτῃ a διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι. ὅκȣ δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἁδροτέρως διαιτᾶν, τοσȣ̃τον ὑποκαταβαίνειν, ὁκόσον ἂν ἡ νȣ̃σος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ.

1 Aph. IV. 10.
2 I. Epid. III. 29, 33.

η'. 1 Ὁκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νȣ̃σημα, τότε καὶ τῇ λεπ]οτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

Vict. Acut. XVII. 11
XX. 1. ad 6.

θ'. Συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ (a) καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νȣ́σȣ, 1 (b) καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπαυδήσει πρότερον, καὶ ȣ̓κ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νȣ̃σος πρότερον ἀπαυδήσει, καὶ ἀμβλυνεῖται.

Vict. Acut. XIX. 5. ad 10.
1 Aph. I. 23.
Humor. III. 87.
(a) Celſ. L. III. 4. pag. 120. l. 7. L. II. 10. pag. 78. l. 13. L. III.

6. (a) Ad extremos morbos, extrema remedia exquiſitè optima.

Aret. de cur. acut. I. 4. p. 155.
Loc. in Hom. XXXVI. 14.
LV. 7. ad 11.
Articul. I. 9.

7. 1 Ubi igitur peracutus eſt morbus, 2 ſtatim extremos habet labores, & extremè tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. (a) Ubi vero non; ſed plenius cibare licet, tantum *à tenui* recedendum, quantum morbus remiſſior extremis fuerit.

II. Epid. I. 24.
(a) Celſ. L. III. 6. p. 131. l. 28.

8. 1 Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt.

1 Aph. II. 29.

9. Conſiderare oportet etiam ægrotantem, (a) num ad morbi vigorem victu ſufficiet, 1 (b) & an prius ille deficiet, & victu non ſufficiet, vel morbus prius deficiet, & obtundetur.

6. p. 131. l. 21. L. V. 16, p. 295. l. 21. Chryſoſt. in Pſal. VII. p. 86. ed. in fol. 1614.
(b) Celſ. L. III. 4. pag. 119. l. 34.

ι'. Ὅκο- 10. Qui-

Digitized by Google

ί. (a) 1 Ὁκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾷν. ὁκόσοισι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, 2 ἐς ἐκεῖνο καὶ πρὸ ἐκείνου μικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιοτέρως διαιτᾷν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

1 Vict. Acut. XIX. 8. 9.
2 Affection. XLII. 3.

10. (a) 1 Quibus igitur ſtatim vigor adeſt, ſtatim tenuiter alendi. Quibus verò in poſterum vigor, 2 his ad illud, & paulo ante illud *tempus* ſubtrahendum. Antea verò uberius alendum, ut ſufficiat æger.

(a) Celſ. L. III. 2. p. 114. l. 1.

ιά. 1 Ἐν δὲ τοῖσιν παροξυσμοῖσιν (a) ὑποστέλλεσθαι χρή. τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη. καὶ ὁκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι χρή.

1 Aph. I. 19.
Natur. hum. XIIX. 30. 31.
Humor. III. 82.
Loc. in Hom. XXXIX. 1.
Affection. XLII. 3.
LII. 14.

11. 1 In exacerbationibus *cibum* (a) ſubtrahere oportet. Exhibere enim noxium eſt. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportet.

Vict. Acut. X. 2.
(a) Celſ. L. III. 4. p. 122. l. 21. L. III. 6. p. 126. l. 19. Cœlius Aurelian. de Morb. acut. l. 11. p. 30.

ιβ΄. (a) 1 Τοὺς δὲ παροξυσμοὺς, καὶ τὰς καταστάσιας δηλώσουσιν αἱ νοῦσοι, καὶ αἱ ὧραι τοῦ ἔτεος, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσιες, ἤν τε καθ᾽ ἡμέρην, ἤν τε παρ᾽ ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ πλείονος χρόνου γίγνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, 2 οἷον ἐν πλευριτικοῖσι πτύελον, ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται ἀρχομένου, βραχύνει· ἢν δ᾽ ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει. 3 καὶ οὖρα, καὶ ὑποχωρήματα, καὶ ἱδρῶτες, καὶ εὔκριτα, καὶ δύσκριτα, 4 καὶ

12. (a) 1 Exacerbationes autem & conſtitutiones indicabunt morbi, & anni tempora, & periodorum ad invicem *collata* incrementa, ſive quotidie, ſive alternis diebus, ſive longiore fiant tempore. Sed etiam iis quæ *mox* apparent *eadem indicantur*, 2 velut in pleuriticis ſputum, ſi ſtatim appareat veniente *morbo*, abbreviat: ſi verò poſtea appareat, producit. 3 Et urinæ, & alvi excrementa, & ſudores, cum apparent, vel judi-

καὶ βραχέα, καὶ μακρὰ τὰ νυσήματα, ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

1 II. Epid. I. 26. ad 30.
2 Aph. V. 8. 15.
Prænot. XIII. 1. 12.
XIV. 11.
Coac. pr. III. 132. 143.
III. Morb. XXI. 33. 34.
Affection. VIII. 19.

ιγ΄. Γέροντες εὐφορώτατα νηστείην φέρυσι. δεύτερον, (a) οἱ καθεστηκότες. ἥκιστα, (b) μειράκια. πάντων δὲ μάλιστα, παιδία. τυτέων δὲ αὐτέων, ἅπερ ἂν τύχῃ αὐτὰ ἑωυτῶν προθυμότερα ἐόντα.

(a) Celſ. præf. I. p. 19. l. 12. 13. p. 32. l. 24.

ιδ΄. 1 Τὰ αὐξανόμενα πλεῖστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμὸν, πλείστης ὖν δεῖται (a) τροφῆς. εἰ δὲ μὴ, τὸ σῶμα ἀναλίσκεται. (b) γέρυσι δὲ ὀλίγον τὸ θερμὸν. διὰ τῦτο ἄρα ὀλίγων ὑπεκκαυμάτων δέονται· ὑπὸ πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυται. 2 διὰ τῦτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖσι γέρυσιν ὐχ᾽ ὁμοίως ὀξέες· 3 ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

1 Arte. XXII. 2.
I. Diæt XXIIX. 5. 6. 7.
Natur. Hum. XXIV. 7. 8.
2 Aph. III, 7.
I. Morb. XX. 15. 16.
XXI. 16.

judicatu faciles, vel difficiles, 4 vel breves, vel longos morbos *fore* indicant.

Vict. Acut. VII. 1.
3 Aph. IV. 71.
Coac. pr. V. 82.
I. Epid. III. 10.
4 Vict. Acut. VI. 6. 7.
(*a*) Celſ. L. III. 4. pag. 122. l. 17.

13. Senes facillime jejunium ferunt, ſecundò ætate conſiſtentes. Minimè (*a*) adoleſcentes. (*b*) Omnium minimè pueri: ex his autem, qui inter ipſos ſunt alacriores.

(*b*) Celſ. præf. I. 1. p. 19. l. 21.

14. 1 Quæ creſcunt, plurimum habent calidi (*a*) innati: plurimo igitur egent alimento: ſin minus, corpus conſumitur. (*b*) Senibus autem paucus calor: propterea paucis fomitibus indigent, a multis enim extinguitur. 2 Idcirco etiam febres ſenibus non ſimiliter acutæ. 3 Frigidum enim eſt corpus.

3 I. Diæt. XXIIX. 20.
XVIII. 9. 10. 11.
I. Morb. XX. 14. 24.
Morb. Sac. X. 10.
(*a*) Celſ. L. I. 3. p. 32. l. 28.
(*b*) Æginet. I. 23.

ιε΄. Αἱ 15. Ven-

Digitized by Google

ιε'. 1 (a) Αἱ κοιλίαι χειμῶνος καὶ ἦρος θερμόταται φύσει, καὶ ὕπνοι μακρότατοι. 2 ἐν ταύτῃσιν οὖν τῇσιν ὥρῃσι καὶ τὰ προσάρματα πλείω δοτέον. καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν πλεῖον ἔχουσι· τροφῆς οὖν πλείονος δέονται. σημεῖον, (b) αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ (c) ἀθληταί.

1 Humor. V. 4.
Aër. Aq. Loc. II. 2.
2 Aph. I. 18.
Salub. Diæt. I. 2. 26.
IV. Morb. XVII. 9.
(a) Celſ. L. I. præf. p. 19. l. 23.

15. 1 (a) Ventres hyeme & vere natura ſunt calidiſſimi, & ſomni longiſſimi. 2 In his igitur temporibus etiam alimenta plura exhibenda. Innatum enim calorem majorem habent. Nutrimento igitur copioſiore indigent. Indicium ſunt, (b) ætates & (c) athletæ.

Celſ. L. I. 3. p. 33. l. 7.
(b) Celſ. I. præf. p. 19. l. 21.
Ægin. I. 53. Plin. XI. 53.
(c) Celſ. I. præf. p. 19. l. 25.

ιϛ'. (a) 1 Αἱ ὑγραὶ δίαιται πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι ξυμφέρουσι. 2 μάλιστα δὲ παιδίοισι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσιν οὕτως εἰθισμένοισι διαιτᾶσθαι.

1 Inſomn. XV. 13. 15. 16. 17.
III. Morb. XXXI. 11.

16. (a) 1 Victus humidus febricitantibus omnibus confert, 2 maximè verò pueris, & aliis tali victu uti conſuetis.

2 Salub. Diæt. II. 5. 11.
(a) Celſ. L. III. 6. p. 130. l. 32.

ιζ'. 1 Καὶ οἷσιν ἅπαξ, ἢ δὶς, καὶ πλείω, ἢ ἐλάσσω, καὶ κατὰ μέρος. 2 (a) δοτέον δέ τι καὶ τῷ ἔτει, καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλικίῃ.

1 Vet. Medic. XVIII. 4. 5. &c.
Vict. Acut V. 19. 20.
XIX. 6.
2 Aph. II. 49. 50.
I. Diæt II. 10. ad 21.
III. Diæt I. 10. ad 15.
Natur. Hum. XVIII. 30. ad 34.

17. 1 Et quibus ſemel, aut bis, & plura, vel pauciora, & per partes *offerri conducat, videndum.* 2 (a) Concedendum autem aliquid & conſuetudini, & tempeſtati, & regioni, & ætati.

Humor. I. 14.
VIII. 23.
(a) Celſ. I. 3. pag. 24. l. 25: I. 3. p. 110. l. 30. & III. 5. pag. 126. l. 24. 29.

ιη'. Θέρεος, (a) καὶ φθινοπώρου, σιτία δυσφορώτατα φέρου-

18. Æſtate (a) & autumno cibos difficillimè ferunt: hyeme

φέρουσι. 1 χειμῶνος, ῥήϊστα· ἦρος, δεύτερον.

1 Aph. I. 15.
Humor. VIII. 24.

1 hyeme facillimè, deinde vere.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 33. l. 23. & 29.

ιθ'. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυνομένοισι, (a) μηδὲν διδόναι, μηδ' ἀναγκάζειν, ἀλλ' ἀφαιρέειν τῶν προσθεσίων, πρὸ τῶν κρισίων.

Aph. I. 11.
Humor. III. 82.

19. His qui per circuitus exacerbantur, (a) nihil dare *oportet*, neque cogere, ſed auferre de appoſitionibus ante judicationes.

(a) Celſ. L. III. 4. p. 122. l. 21. L. III. 5. p. 127. l. 5. 10. L. III. 6. p. 133. l. 17.

κ'. Τὰ κρινόμενα, καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν, 1 μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακείῃσι, μήτ' ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, 2 ἀλλ' ἐᾶν.

Humor. III. 83.
1 Nat. hum. XIX. 8.

20. Quæ judicantur, & judicata ſunt perfectè, neque movere *oportet*, 1 neque innovare, ſive purgantibus, ſive aliis irritamentis, 2 ſed ſinere.

II. Epid. I. 17.
2 Aph. II. 29.

κα'. Ἃ δεῖ ἄγειν, 1 ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπῃ, ταύτῃ ἄγειν, 2 διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρίων.

Humor. I. 2. 24.
III. 85.
1 VII. Epid. XXXII. 4.

21. Quæ ducere oportet, 1 quò maximè vergant, eò ducenda, 2 per loca convenientia.

2 Aph. VII. 61.
Loc. in Hom. XXXIII. 13.
LV. 11. 12.

κβ'. 1 Πέπονα φαρμακεύειν, καὶ κινέειν, 2 μὴ ὠμά, 3 μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, 4 ἢν μὴ ὀργᾷ. τὰ δὲ πλεῖστα οὐκ ὀργᾷ.

Aph. IV. 13.
Humor. III. 84.
1 Humor. I. 3.
V. Epid. XXV. 12.
VII. Epid. XXXII. 1.
2 Aph. VII. 68.
3 Aph. I. 24. II. 29.

22. 1 Concocta purgare & movere *oportet*, 2 non cruda, 3 neque in principiis, 4 niſi turgeant. Plurima verò non turgent.

Loc. in Hom. XXXVIII. 9. 10.
VII. Epid. XXXII. 5.
4 Aph. IV. 1. 10.
V. 29.
I. Morb. Mul. XXVI. 31.
LXIII. 11.

κγ'. Τὰ

23. Quæ

κγ'. 1 Τὰ χωρέοντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ, καὶ φέρει εὐφόρως. 2 (a) καὶ ὅκου δεῖ μέχρι λειποθυμίης ἄγειν, 3 καὶ τοῦτο ποιέειν, ἢν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

Humor. III. 86. 87.
1 Aph. I. 25.
2 Loc. in Hom. XXXIX. 9.

23. 1 Quæ prodeunt, non copiâ ſunt æſtimanda, ſed ſi prodeant, qualia oportet, & facilè ferat. 2 (a) Et ubi ad animi deliquium ducere oportet, 3 hóc etiam faciendum, ſi æger ſufficiat.

Vict. Acut. LII. 8. 9.
II. Morb. mul. XXIX. 9.

κδ'. 1 Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσιν ὀλιγάκις, 2 καὶ ἐν ἀρχῇσι, τῇσι φαρμακείῃσι χρέεσθαι, 3 καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντας ποιέειν.

Humor. III. 97.
Purgant. IV. 1.
V. 4.

24. 1 In acutis affectionibus raró, 2 & in principiis, purgante utendum, 3 atque hoc diligenti priùs adhibita cautione faciendum.

1 Aph. IV. 10.
2 Aph. I. 22.
3. I. Morb. mul. XXIII. 9.

κε'. Ἢν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσι. τὰ δ' ἐναντία, δυσχερῶς.

Aph. I. 2. 23.
IV. 3.

25. Si, qualia purgari oportet, purgentur, confert & facile ferunt: ſi verò contraria, difficulter.

Humor. II. 49.
VI. Epid. IV. 30.

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ἈΦΟΡΙΣΜΩ͂Ν
Τμῆμα δεύτερον.

HIPPOCRATIS APHORISMORUM
Sectio Secunda.

Ά.

Ἐν ᾧ 1 νοσήματι (a) ὕπνος πόνον ποιέει, θανάσιμον. ἢν δὲ ὕπνος ὠφελέῃ, οὐ θανάσιμον.

I. Epid. III. Æg. VII. 13.
II. Epid. III. 12.
1 Aph. IV. 67.

β'. Ὅκου παραφροσύνην ὕπνος (a) παύῃ, ἀγαθόν.

I. Epid. III. Æg. VII. 13. 16.
II. Epid. III. 11. 12.

γ'. 1 Ὕπνος, (a) ἀγρυπνίη, ἀμφότερα τοῦ μετρίου μᾶλλον γενόμενα, κακόν.

Aph. VII. 71.
Humor. III. 78.
1 Coac. II. 35.

δ'. 1 (a) Οὐ πλησμονὴ, οὐ λιμὸς, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν, 2 ὅ, τι ἂν μᾶλλον τῆς φύσιος ῇ.

VI. Epid. VIII. 16.
II. Morb. XVI. 13.
1 Aph. II. 22.
2 Aph. II. 51.
Vet. Medic. XV. 10. 15.
(a) Celſ. L. I. 2. p. 23. l. 26. L. I. 3. p. 24. l. 32. Tertullianus ad Senatorem Leon. Novell. Conſt. pag. 15. Ariſtot. de Morib. II. 2.
Sarisber. de Nug. IV. 9.
Nilus Episc. & Mart. in Paræn. p. 44.

έ. Κόποι αὐτόματοι φράζουσι νούσους.

Aph. IV. 31.

I.

QUo 1 in morbo (a) ſomnus laborem facit, lethale: ſi verò ſomnus juvet, non eſt lethale.

I. Prædict. XV. 5. 17.
VI. Epid. VIII. 5.
(a) Celſ. L. II. 6. pag. 55. l. 32.

2. Ubi ſomnus delirium (a) ſedat, bonum.

(b) Celſ. L. III. 18. p. 152. l. 4.

3. 1 Somnus, (a) vigilia, utraque modum excedentia, malum.

VI. Epid. VI. 6.
(a) Celſ. L. II. 4. pag. 51. l. 7. & l. 4.

4. 1 (a) Non ſatietas, non fames, neque aliud quicquam bonum eſt, 2 quod naturæ modum excedat.

5. Spontaneæ laſſitudines morbos denuntiant.

ϛ'. Ὁκό- 6. Qui-

ϛ΄. Ὁκόσοι πονέοντές τι τοῦ σώματος, τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, (a) τουτέοισιν ἡ γνώμη νοσέει.

(a) Celſ. L. II. 7. pag. 62. l. 27.

6. Quicunque aliqua corporis parte dolentes, dolorem ferè non ſentiunt, (a) his mens ægrotat.

Celſ. L. II. 2. p. 48. l. 13. & 31.

ζ΄. Τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπτυνόμενα σώματα, νωθρῶς ἐπαναστρέφειν δεῖ. 1 τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

Aliment. XI. 6. 7.

7. Quæ longo tempore extenuantur corpora, lentè reficere oportet: 1 quæ verò brevi, celeriter.

1 Aph. II. 11. 18.

η΄. Ἢν ἐκ νόσου τροφὴν λαμβάνων τις μὴ ἰσχύῃ, 1 σημαίνει, ὅτι πλείονι τροφῇ τὸ σῶμα χρέεται· ἢν δὲ, τροφὴν μὴ λαμβάνοντος, τοῦτο γίγνηται, 2 χρὴ εἰδέναι, ὅτι κενώσιος δέεται.

Aph. II. 31.
Coac. I. 179.

8. Si à morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiori alimento uti. Si veró cibum non capienti hoc eveniat, 2 evacuatione opus habere noſſe oportet.

1 Aph. IV. 41. 45.
VII. 64.
2 Aph. II. 22.

θ΄. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκου ἄν τις βούληται καθαίρειν, (a) εὔροα ποιέειν.

Aph. IV. 13.
VII. 70.

9. Corpora ubi quis purgare voluerit, (a) facilè fluentia reddere oportet.

IV. Morb. IX. 1.
(a) Celſ. L. III. 18. p. 155. l. 1.

ι΄. Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων, ὁκόσον ἂν θρέψῃς, μᾶλλον βλάψεις.

Aph. VII. 65. 67.
Vet. Medic. XII. 11. 12.
XIX. 10. ad 14.

10. Impura corpora, quò magis nutriveris, eo magis lædes.

Præcept. XI. 4.
II. Morb XVI. 13.
XXI. 29.

ια΄. Ῥᾷον πληροῦσθαι (a) ποτοῦ, ἢ σιτίου.

Vet. Medic. XII. 3. 9.
Aliment XI. 5.

11. Facilius eſt repleri potu, (a) quàm cibo.

(a) Celſ. L. I. 2. p. 23. l. 29.
Aph. II. 7. 18.

Digitized by Google

ιβ΄. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νούσοισι μετὰ κρίσιν, 1 (a) ὑποστροφὰς ποιέειν εἴωθεν.

Humor. VII. 16. 17.
II. Epid. I. 81.
III. 72.
IV. Epid. XVIII. 20.
VI. Epid. II. 32.
III. 62.

12. Quæ in morbis poſt criſim relinquuntur, 1 (a) recidivas facere ſolent.

II. Morb. XVI. 12. 13.
XXI. 20.
XXXVII. 19.
1 Aph. IV. 36.
I. Prædict. I. 1.
(a) Celſ. L. II. 14. pag. 89. l. 16.

ιγ΄. 1 Ὁκόσοισι κρίσις γίνεται, τουτέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος, πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ. (a) ἡ δὲ ἐπιοῦσα εὐφορωτέρη ὡς ἐπιτοπολύ.

VI. Epid. II. 42.
1 I. Epid. III. Æg. VII. 13.

13. Quibus criſis fit, his nox ante exacerbationem gravis eſt: (a) ſubſequens verò levior plerumque.

III. Epid. III. 66.
(a) Celſ. L. III. 5. pag. 124. l. 32.

ιδ΄. 1 Ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσιν, 2 ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ.

II. Epid. II. 3.
1 Aph. I. 2.

14. 1 In alvi profluviis mutationes excrementorum juvant, 2 niſi in prava mutentur.

2 Aph. IV. 21.

ιε΄ 1 Ὅκου φάρυγξ νοσέει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι ἐκφύεται, σκέπτεσθαι χρὴ τὰς ἐκκρίσιας· ἢν γὰρ χολώδεες ἔωσι, τὸ σῶμα ξυννοσέει. ἢν δὲ ὅμοιαι τοῖσιν ὑγιαίνουσι γίγνωνται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν.

1 Aph. III. 26.

15. 1 Ubi fauces ægrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inſpicere oportet: Si enim biliosæ fuerint, corpus unà ægrotat: ſi verò ſimiles ſanis fiant, tutum eſt corpus nùtrire.

ιϛ΄. (a) Ὅκου λιμὸς, οὐ δεῖ πονέειν.

(a) Celſ. L. I. 2. p. 24. l. 17.

16. Ubi fames, non oportet laborare.

ιζ΄. Ὅκου ἂν τροφὴ παρὰ φύ-

17. Ubi cibus præter naturam

φύσιν πλείων ἐσέλθῃ, τοῦτο νοῦσον ποιέει. δηλοῖ δὲ ἡ ἴησις.

Aph. II. 22.
Vet. Medic. VIII. 16..
XII. 10.
XIII. 11. 24.
XIX. 6. 31.
I. Diæt. XXX. 15.

turam copioſior ingreſſus fuerit, id morbum facit. Oſtendit autem ſanatio.

III. Diæt. XV. 16.
Loc. in Hom. LII. 8. 9.
San. tuend. ad Demet. 8.
Affect. XXVIII. 1. 2.
Morb. ſacr. XVIII. 30.
Epiſt. Abderit. ad Hipp. 40.

ιή. Τῶν τρεφόντων ἀθρόως καὶ ταχέως, ταχεῖαι καὶ αἱ διαχωρήσιες γίγνονται.

Aph. II. 7. 11.
Aliment. XI. 4. 5.

18. Eorum quæ confertim & celeriter nutriunt, celeres etiam fiunt egeſtiones.

VI. Epid. V 37. 53.

ιθ'. Τῶν ὀξέων νουσημάτων οὐ πάμπαν (a) ἀσφαλέες αἱ προδιαγορεύσιες, οὔτε τοῦ θανάτου, οὔτε τῆς ὑγιείης.

Decent. Ornat. X. 7. 8.

19. Acutorum morborum non omninò (*a*) tutæ ſunt prædictiones, neque mortis, neque ſanitatis.

(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 57. l. 33.

κ'. Ὁκόσοισι (a) νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ὑγραί εἰσι, τουτέοισιν ἀπογηράσκουσι ξηραίνονται. ὁκόσοισι δὲ νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ξηραί εἰσι, τουτέοισι πρεσβυτέροισι γινομένοισιν ὑγραίνονται.

Aph. II. 53.

20. Quibus, dum ſunt juvenes, alvi ſunt humidæ, iis ſeneſcentibus ſiccantur. Quibus verò, dum ſunt juvenes, alvi ſunt ſiccæ, his ſeneſcentibus humectantur.

κά. (a) Λιμὸν θώρηξις λύει.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 26. l. 29.

21. (*a*) Famem vini potio ſolvit.

κβ'. 1 (a) Ἀπὸ πλησμονῆς ὁκόσα ἂν νουσήματα γένηται, κένωσις ἰῆται. καὶ ὁκόσα ἀπὸ κενώσιος, πλησμονή·

22. 1 (*a*) A repletione quicunque fiunt morbi, evacuatio ſanat. Et quicunque ab evacuatione, repletio: 2

Digitized by Google

νῃ· 2 καὶ τῶν ἄλλων ἡ ὑπεναντίωσις.

Nat. Human. XVII. 11. 12. 13.
San. tuend. ad Dem. 8.
VI. Epid. VIII. 16.
1 Aph. II. 8.
Flat. II. 9. ad 16.
III. 2. 3.
2 Aph. II. 48.
Vet. Medic. XXXII. 1. 18.

Et aliorum contrarietas ſanat.

Loc in Hom. LI. 6.
LII. 2.
LIV. 6.
I. Epid. II. 9.
Morb. Sac. XVIII. 30. 32. 33. 35.
(a) Celſ. L. I. 3. p. 28. l. 5.

κγ'. Τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι.

Aph. II. 19.
Judicat. IV. 12.

23. Acuti morbi in quatuordecim diebus judicantur.

Coac. I. 190. 211.

κδ'. Τῶν ἑπτὰ ἡ (a) τετάρτη ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος ἡ ὀγδόη ἀρχή. Θεωρητὴ δὲ ἡ ἑνδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομάδος. Θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπτακαιδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἑβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης.

Aph. IV. 36. 71.
Septimeſt. VIII. 6.
Judicat. II. 7. ad 12.

24. Septimorum quartus eſt index. (a) Alterius ſeptimanæ octavus eſt initium. Notandus verò undecimus: is enim quartus eſt alterius ſeptimanæ. Notandus rurſum decimus ſeptimus: hic enim eſt quartus quidem à decimo quarto, ſeptimus verò ab undecimo.

Prænot. XX. 5. ad 10.
(a) Celſ. L. III. 4. p. 121. l. 1. ad 9.

κε'. Οἱ θερινοὶ (a) τεταρταῖοι τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες. οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, μακροὶ, καὶ 1 μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες.

Nat. Human. XXIX. 5. 6. 7.
I. Epid. III. 17.
1 Coac. I. 236.

25. Quartanæ æſtivæ (a) plerumque fiunt breves: autumnales verò longæ, 1 & maximè quæ prope hyemem incidunt.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 9.
L. III. 16. p. 147. l. 7.

κϛ'. 1 Πυρετὸν (a) ἐπὶ σπασμῷ

26. 1 Febrem convulſioni

Digitized by Google

μῷ βέλτιον γενέσθαι, 2 ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

Coac. III. 80. 82.
I. Morb. VI. 13. 14.
1 Aph. IV. 57.
V. 5. 70.
Coac. I. 231.
San. tuend. ad Dem. 10.

ni ſupervenire melius eſt, 2 quàm convulſionem febri.

2 Aph. VII. 13.
Judicat. XII. 11.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 2. & 5.
Coac. II. 207.
III. 82.

κζ'. 1 Τοῖσι (a) μὴ κατὰ λόγον κουφίζουσιν, οὐ δεῖ πιστεύειν, οὐδὲ φοβεῖσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παραλόγως. τὰ γὰρ πολλὰ τῶν τοιουτέων ἐστὶν ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τοι διαμένειν, οὐδὲ χρονίζειν εἴωθε.

1 I. Prædict. VI. 16.
VII. 7.
II. Prædict. XXIX. 6.
Coac. I. 73.
III. 100. 109. 110.

27. 1 His, (a) quæ non ſecundum rationem levant, credere non oportet, neque timere valdè, quæ præter rationem fiunt prava. Multa enim horum ſunt inconſtantia, nec admodum permanere, neque durare ſolent.

II. Epid. III. 132.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 12. & L. II. 14. p. 89. l. 16.

κη'. Τῶν πυρεσσόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως, 1 τὸ διαμένειν, καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τὸ σῶμα, 2 ἢ καὶ συντήκεσθαι (a) μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν. τὸ μὲν γὰρ μῆκος (a) νούσου σημαίνει, τὸ δὲ ἀσθένειαν.

1 Humor. III. 17.
2 Aph. V. 55.
Humor. III. 52.

28. Febricitantium non omninò leviter, 1 permanere, & nihil remittere corpus, 2 aut etiam magis quàm pro ratione colliquefieri, (a) malum eſt. Illud enim morbi longitudinem indicat, (b) hoc verò infirmitatem.

(a) Celſ. L. II. 2. p. 48. l. 8. & L. II. 4. p. 51. l. 21.
(b) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 24. & L. II. 7. p. 58. l. 19.

κθ'. 1 Ἀρχομένων τῶν νούσων, 2 ἤν τι δοκέῃ κινέειν, κίνει. 3 ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστι.

Loc. in Hom. XXXVIII. 9. 10. 11.
Purgant. IV. 1.
1 Aph. I. 22. 12.
2 II. Morb. Mul. XXIV. 18

λ'. Πε-

29. 1 Incipientibus morbis, 2 ſi quid movendum videatur, move: 3 vigentibus verò, quieſcere melius eſt.

3 Aph. I. 24.
II 30.
I. Epid. III. 29.
II. Morb. XII. 34. 35.
III. XXIV. 57. 58. 59.

30. Cir-

Digitized by Google

νή· ² καὶ τῶν ἄλλων ἡ ὑπεναντίωσις.

Et aliorum contrarietas *ſanat.*

Nat. Human. XVII. 11. 12. 13.
San. tuend. ad Dem. 8.
VI. Epid. VIII. 16.
1 Aph. II. 8.
Flat. II. 9. ad 16.
III. 2. 3.
2 Aph. II. 48.
Vet. Medic. XXXII. 1. 18.

Loc in Hom. LI. 6.
LII. 2.
LIV. 6.
I. Epid. II. 9.
Morb. Sac. XVIII. 30. 32. 33. 35.
(a) Celſ. L. I. 3. p. 28. l. 5.

κγ΄. Τὰ ὀξέα τῶν νουσημάτων κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι.

23. Acuti morbi in quatuordecim diebus judicantur.

Aph. II. 19.
Judicat. IV. 12.

Coac. I. 190. 211.

κδ΄. Τῶν ἑπτὰ ἡ (a) τετάρτη ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος ἡ ὀγδόη ἀρχή. Θεωρητὴ δὲ ἡ ἑνδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομάδος. Θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπτακαιδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης· ἑβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης.

24. Septimorum quartus eſt index. (a) Alterius ſeptimanæ octavus eſt initium. Notandus verò undecimus: is enim quartus eſt alterius ſeptimanæ. Notandus rurſum decimus ſeptimus: hic enim eſt quartus quidem à decimo quarto, ſeptimus verò ab undecimo.

Aph. IV. 36. 71.
Septimeſt. VIII. 6.
Judicat. II. 7. ad 12.

Prænot. XX. 5. ad 10.
(a) Celſ. L. III. 4. p. 121. l. 1. ad 9.

κε΄. Οἱ θερινοὶ (a) τεταρταῖοι τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες. οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, μακροὶ, καὶ ¹ μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες.

25. Quartanæ æſtivæ (a) plerumque fiunt breves: autumnales verò longæ, ¹ & maximè quæ prope hyemem incidunt.

Nat. Human. XXIX. 5. 6. 7.
I. Epid. III. 17.
1 Coac. I. 236.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 9.
L. III. 16. p. 147. l. 7.

κϛ΄. ¹ Πυρετὸν (a) ἐπὶ σπασ-

μῷ

26. ¹ Febrem convulſio-

ni

Digitized by Google

μῷ βέλτιον γενέσθαι, 2 ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

Coac. III. 80. 82.
I. Morb. VI. 13. 14.
1 Aph. IV. 57.
V. 5. 70.
Coac. I. 231.
San. tuend. ad Dem. 10.

κζ΄. 1 Τοῖσι (a) μὴ κατὰ λόγον κουφίζουσιν, οὐ δεῖ πιστεύειν, οὐδὲ φοβεῖσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παραλόγως. τὰ γὰρ πολλὰ τῶν τοιουτέων ἐστὶν ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τοι διαμένειν, οὐδὲ χρονίζειν εἴωθε.

1 I. Prædict. VI. 16.
VII. 7.
II. Prædict. XXIX, 6.
Coac. I. 73.
III. 100. 109. 110.

κη΄. Τῶν πυρεσσόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως, 1 τὸ διαμένειν, καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τὸ σῶμα, 2 ἢ καὶ συντήκεσθαι (a) μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν. τὸ μὲν γὰρ μῆκος (a) νούσου σημαίνει, τὸ δὲ ἀσθένειαν.

1 Humor. III. 17.
2 Aph. V. 55.
Humor. III. 52.

κθ΄. 1 Ἀρχομένων τῶν νούσων, 2 ἤν τι δοκέῃ κινέειν, κίνει. 3 ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστι.

Loc. in Hom. XXXVIII. 9. 10. 11.
Purgant. IV. 1.
1 Aph. I. 22. 12.
2 II. Morb. Mul. XXIV, 18

λ΄. Πε-

ni ſupervenire melius eſt, 2 quàm convulſionem febri.

2 Aph. VII. 13.
Judicat. XII. 11.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 2. & 5.
Coac. II. 207.
III. 82.

27. 1 His, (a) quæ non ſecundum rationem levant, credere non oportet, neque timere valdè, quæ præter rationem fiunt prava. Multa enim horum ſunt inconſtantia, nec admodum permanere, neque durare ſolent.

II. Epid. III. 132.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 12. & L. II. 14. p. 89. l. 16.

28. Febricitantium non omninò leviter, 1 permanere, & nihil remittere corpus, 2 aut etiam magis quàm pro ratione colliquefieri, (a) malum eſt. Illud enim morbi longitudinem indicat, (b) hoc verò infirmitatem.

(a) Celſ. L. II. 2. p. 48. l. 8. & L. II. 4. p. 51. l. 21.
(b) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 24. & L. II. 7. p. 58. l. 19.

29. 1 Incipientibus morbis, 2 ſi quid movendum videatur, move: 3 vigentibus verò, quieſcere melius eſt.

3 Aph. I. 24.
II 30.
I. Epid. III. 29.
II. Morb. XII. 34. 35.
III. XXIV. 57. 58. 59.

30. Cir-

Digitized by Google

λ'. Περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη πάντα ἀσθενέστερα· περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότερα.

1 Aph. II. 29.

30. Circa principia & fines omnia ſunt debiliora. 1 Circa vigores verò vehementiora.

λά. Τῷ ἐξ ἀῤῥωστίης εὐσιτέοντι, μηδὲν ἐπιδιδόναι τὸ σῶμα, μοχθηρόν.

Aph. II. 8.

31, A morbo bellè comedenti, nihil proficere corpus, malum eſt.

Coac. I. 179.

λβ'. Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, κατ' ἀρχὰς μὲν εὐσιτέοντες, καὶ μηδὲν ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πάλιν ἀσιτέουσιν· 1 οἱ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀσιτέοντες ἰσχυρῶς, ὕστερον δὲ εὐσιτέοντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσιν.

Coac. I. 179.

32. Utplurimum omnes qui malè habent, circa principia quidem benè comedentes, & nihil proficientes, ad finem rurſus cibum non appetunt. 1 Qui verò circa initia quidem cibum omninò non appetunt, poſtea autem benè appetunt, meliùs liberantur.

1 Aph. VII. 6.

λγ'. Ἐν πάσῃ νούσῳ (a) τὸ ἐῤῥῶσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς, ἀγαθόν. τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

De Medico III. 9.
Coac. I. 72.

33. In omni morbo mente valere, (a) & benè ſe habere ad ea quæ offeruntur, bonum eſt: contrarium verò, malum.

(a) Celſ. L. II. 3. p. 49. l. 32.

λδ'. Ἐν τῇσι νούσοισιν ἧσσον κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος, καὶ τῆς ἡλικίης, καὶ τῆς ἕξιος, καὶ τῆς ὥρης ἡ νοῦσος ᾖ μᾶλλον, ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείη κατά τι τουτέων.

Aph. VIII. 1. 8.
Humor. VI. 1. ad. 5.
Dieb. judicat. I. 11. ad. 15.

34. In morbis minùs periclitantur, quorum naturæ, & ætati, & habitui, & tempori magis ſimilis fuerit morbus, quàm *in* quibus horum nulli *fuerit* ſimilis.

VI. Epid. VIII. 43. ad 46.
Affection. VII. 3. 46.

λέ. Ἐν πάσῃσι τῇσι νούσοισι,

35. In omnibus morbis, quæ

Digitized by Google

σι, ¹ τὰ περὶ τὸν (a) ὀμφαλὸν, καὶ τὸ ἦτρον, πάχος ἔχειν, βέλτιόν ἐστι. τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν (b) καὶ ἐκτετηκὸς, μοχθηρόν. ἐπισφαλὲς δὲ τὸ τοιοῦτον, καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσιας.

Prænot. X. 2.
1 Aph. 11. 28.
I. Morb. Mul. LXXVII. 9.

1 quæ *partes* ad umbilicum & imum ventrem *ſunt*, craſſitudinem habere, melius eſt. Valdè autem tenues & (*b*) eliquatas *ipſas habere*, malum. Periculoſum verò illud eſt, etiam ad infernas purgationes.

(*a*) Celſ. L. II. 3. pag. 49. l. 21.
(*b*) Celſ. L. II. 4. pag. 51. l. 16.

λϛʹ. Οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα, (a) ἐν τῇσι φαρμακείῃσι καθαιρόμενοι ἐκλύονται ταχέως, καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεώμενοι.

Aph. II. 37.
IV. 16.

36. Qui ſana habent corpora, (*a*) pharmacis purgati citò reſolvuntur, *ut* & qui pravo utuntur cibo.

Verat. uſ. I. 12.
Epiſt. Dem. ad Hipp. 16.
(*a*) Celſ. L. II. 13. p. 87. l. 24.

λζʹ. Οἱ εὖ τὰ σώματα ἔχοντες, ¹ φαρμακεύεσθαι ἐργώδεες.

Aph. II. 36.
IV. 16.

37. Qui benè valent corpore, ¹ purgatu ſunt difficiles.

Verat. uſ. I. 5. 12.
1 Aph. IV. 5.

ληʹ. Τὸ σμικρῷ χεῖρον, καὶ πόμα, καὶ σιτίον, ἥδιον δὲ, τῶν βελτιόνων μὲν, ἀηδεστέρων δὲ, μᾶλλον αἱρετέον.

De Arte XII. 10.
VI. Epid. IV. 26.
IV. Morb. XII. 7.

38. Paulò deterior, & potus, & cibus, jucundior autem, eligendus potiùs, quàm meliores quidem, ſed ingratiores.

Affection. XLII. 1. 2.
Vict. Acut. XV. 1. 2.
XVIII. 2. 4.

λθʹ. ¹ Οἱ πρεσβῦται (a) τῶν νέων τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἧσσον. ² ὅσα δ' ἂν αὐτέοισι χρόνια (b) νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

1 I. Morb. XX. 13. 15.
2 Aph. V. 7.

39. ¹ Senes utplurimum (*a*) quidem juvenibus minùs ægrotant. ² Quicunque verò ipſis (*b*) morbi fiunt diuturni, plerumque commoriuntur.

(*a*) Celſ. L. II. 1. pag. 43. l. 14.
(*b*) Celſ. L. II. 8. p. 73. l. 8.

μʹ. Βράγ-

40. Rau-

Digitized by Google

μʹ. Βράγχοι, καὶ κόρυζαι, τοῖσι σφόδρα πρεσβύτῃσιν οὐ πεπαίνονται.

40. Raucedines, & gravedines, *in* valde ſenibus non coquuntur.

μαʹ. Οἱ ἐκλυόμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς, ἄνευ φανερῆς προφάσιος, ἐξαπίνης τελευτῶσι.

Coac. I. 83.

41. Qui ſæpe & vehementer, abſque manifeſtâ cauſâ, animo linquuntur, ex improviſo moriuntur.

μβʹ. Λύειν (a) ἀποπληξίην, ἰσχυρὴν μὲν, ἀδύνατον· ἀσθενέα δὲ, οὐ ῥηΐδιον.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 3.

42. Solvere (*a*) apoplexiam, vehementem quidem, impoſſibile: debilem verò, non facile.

Aret. de Diuturn. Aff. I. 7. & de Curat. Acut. I. 4. p. 155.

μγʹ. Τῶν (a) ἀπαγχομένων, καὶ καταλυομένων, μηδέπω δὲ τεθνηκότων, οὐκ ἀναφέρουσιν, 1 οἷσιν ἂν ἀφρὸς ᾖ περὶ τὸ στόμα.

1 Morb. Sac. VIII. 18.

43. Ex (*a*) iis, qui ſtrangulantur, & reſolvuntur, nondum autem ſunt mortui, non ſe recolligunt, 1 quibus ſpuma circa os fuerit.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 17.

μδʹ. Οἱ παχέες (a) σφόδρα κατὰ φύσιν, ταχυθάνατοι γίγνονται μᾶλλον τῶν ἰσχνῶν.

(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 47. l. 25.

44. Qui naturâ (*a*) ſunt valdé craſſi, magis ſubitò moriuntur, quàm graciles.

μεʹ. Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν ἀπαλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ, 1 μάλιστα τῆς ἡλικίης, 2 καὶ τῶν χωρίων, καὶ τῶν βίων, ποιέουσι.

Aph. V. 7.
II. Prædict. XVI. 1. 2. 3.

45. Epilepticis pueris, mutationes, 1 maximè ætatis, 2 & regionum, & victarum, liberationem faciunt.

Morb. Sac. XIII. 6.
1 Aph. III. 28.
2 VI. Epid. VI. 36.

μϛʹ. Δύο πόνων ἅμα γινομένων, μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ σφοδρότερος 1 ἀμαυροῖ τὸν ἕτερον.

Humor. XI. 16. 17.

46. Duobus doloribus ſimul obortis, non in eodem loco, vehementior 1 obſcurat alterum.

1 Aliment. I. 11.

μζʹ. Περὶ

47. Cir-

Digitized by Google

μζ'. Περὶ τὰς γενέσιας τȣ̃ πύȣ, οἱ πόνοι, καὶ οἱ πυρετοὶ ξυμβαίνȣσι μᾶλλον, ἢ γενομένȣ.

47. Circa puris generationes, dolores, & febres magis accidunt, quàm *ipſo* facto.

Vet. Medicin. XXXIII. 8. ad 12.

Prænot. XVII. 6.
Ulcerib. II. 8. ad 11.

μη'. Ἐν πάσῃ (a) κινήσει τȣ̃ σώματος, ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, τὸ διαναπαύειν εὐθὺς ἄκοπον.

48. In omni (a) corporis motu, quando dolere cœperit, interquieſcere ſtatim laſſitudinem curat.

Aph. II. 22.
Præcept. XIII. 4.
(*a*) Celſ. L. I 3. p. 25. l. 11. & p. 26. l. 33.

Nat. Hum. XVII. 14. 15.
Flatib. II. 14.

μθ'. Οἱ εἰθισμένοι τὰς συνήθεας πόνȣς φέρειν, κἂν ὦσιν ἀσθενέες (a) ἢ γέροντες, τῶν ἀσυνήθων, ἰσχυρῶν τε καὶ νέων, ῥᾷον φέρȣσι.

49. Conſueti ſolitos labores ferre, etiamſi fuerint debiles, (a) aut ſenes, inſuetis, robuſtis *licet* & juvenibus, faciliùs ferunt.

Celſ. L. I. 3. p. 25. l. 7.
Cicero Tuſc. Q. II. 17.

II. Diæt. XLIV. 2. 3. 4.

ν'. Τὰ ἐκ πολλȣ̃ (a) χρόνȣ συνήθεα, κἂν ᾖ χείρω, τῶν ἀσυνήθων (b) ἧσσον ἐνοχλεῖν εἰώθε. 1 δεῖ ȣ̃ν καὶ ἐς τὰ (c) ἀσυνήθεα μεταβάλλειν.

50. A multo tempore (a) conſueta, etiamſi fuerint deteriora, (b) inſuetis minùs turbare ſolent. 1 Oportet igitur etiam ad inſolita mutare.

II. Diæt. XLIV. 4.
Humor. III. 115.
Humid. uſ. III. 8.
Vict. Acut. XVIII. 2. ad 6.
XXXII. 5. 6.
1 Aph. I. 17.
II. 22. 51.

(*a*) Macrob. Saturn. VII. 8.
(*b*) Celſ. L. I. 3. p. 27. l. 1.
Agatharch. Excerpt. L. V. Cap. 50. p. 70.
(c) Celſ. L. I. 3. p. 25. l. 9.

να'. Τὸ κατὰ πολὺ, καὶ ἐξαπίνης, 1 κενȣ̃ν, 2 (a) ἢ πληρȣ̃ν, 3 ἢ (b) θερμαίνειν, 4 ἢ ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσȣ̃ν 5 τὸ σῶμα (c) κινεῖν, σφαλερόν. 6 καὶ

51. Multùm, & derepentè, 1 evacuare, 2 (*a*) aut replere, aut 3 calefacere, (*b*) aut 4 frigefacere, aut aliter quocunque modo corpus 5 move-

Digitized by Google

καὶ γὰρ πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. 7 τὸ δὲ κατ' (d) ὀλίγον, ἀσφαλές. καὶ ἄλλως, ἢν καὶ τις 8 ἐξ ἑτέρε ἐφ' ἕτερον μεταβαίνῃ.

Vict. Acut. XVII. 12.
XXIIII. 15.
1 Aph. I. 3.
VI. 27. 39.
2 Aph. I. 3. 4.
II. 4. 17.
VI. 39.
3 Aph. III. 1.
V. 16.
4 Aph. III. 1.
V. 17. 18. 20. 22. 23. 24.
5 Aph. IV. 14.
6 Aph. II. 4.
Vet. Medicin. XVIII. 1.
Præcept. XIII. 4.
I. Morb. Mul. XXXIII. 4.
XCVIII. 15.

νβ'. Πάντα κατὰ (a) λόγον ποιέοντι, καὶ μὴ γινομένων τῶν κατὰ λόγον, μὴ μεταβαίνειν ἐφ' ἕτερον, (b) μένοντος τῶ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς.

Loc. in Hom. XX. 11. 12.
(a) Celſ. L. III. 2. p. 112. l. 25.

νγ'. Ὁκόσοι τὰς (a) κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσι, νέοι μὲν ὄντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσι τῶν τὰς ξηρὰς ἐχόντων. ἐς δὲ τὸ γῆρας, χεῖρον ἀπαλλάσσουσι· ξηραίνονται γὰρ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῖσιν ἀπογηράσκουσι.

Aph. II. 20.
(a) Celſ. L. I. 3. p. 33. l. 3.

νδ'. Με-

movere, (c) periculoſum eſt. 6 Nam etiam omne multum (i. e. *nimium*) naturæ eſt inimicum. 7 Quod verò (d) paulatim *fit*, tutum eſt: tum aliàs, tum ſi quis 8 ex altero ad alterum tranſeat.

7 Vet. Medic. XV. 17. 18.
II. Diæt XLIV. 5.
Natur. hum. XIX. 7. 8.
Humor. VIII. 17. 18.
Humid. uſ. IIII. 5.
VI. Epid. II. 47.
Affect. XLII. 3.
Vict. acut. V. 22.
X. 8.
8 Aph. II. 50. 52.
(*a*) Celſ. L. II. 16. p. 92. l. 19.
(*b*) Celſ. L. I. 9. p. 40. l. 7.
(*c*) Celſ. L. I. 3. p. 24. l. 28.
(*d*) Celſ. L. I. 3. p. 25. l. 6.

52. Omnia ſecundum rationem facienti, & non ſecundum rationem evenientibus, non tranſeundum ad aliud, manente *eo*, quod viſum eſt ab initio.

Cæl. Aurelian. Tard. paſſion. IV. 3. p. 454.
(*c*) Celſ. L. III. 9. p. 138. l. 9.

53. Quicunque alvos habent humidas, dum quidem juvenes ſunt, meliùs liberantur his, qui ſiccas habent. Ad ſenectutem verò, pejùs liberantur: ſiccantur enim utplurimùm ſeneſcentibus.

54. Pro-

Digitized by Google

νδ΄. Μεγέθει δὲ (a) σώματος ἐνεάσαι μὲν, ἐλευθέριον καὶ οὐκ ἀειδὲς· ἐγγηράσαι δὲ, δύσχρηστον, καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

Præcept. XI. 16.

54. Procero corpore (*a*) juventutem quidem degere liberale eſt, nec deforme: inſeneſcere verò, incommodum, & parvis deterius.

(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 43. l. 17.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ
Τμῆμα τρίτον.

HIPPOCRATIS
APHORISMORUM
Sectio Tertia.

Α΄.

Αἱ 1 (a) μεταβολαὶ τῶν ὡρέων, μάλιστα τίκτουσι νοσήματα· 2 καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ, ἢ ψύξιος, ἢ θάλψιος, καὶ τ᾽ ἄλλα κατὰ λόγον οὕτως.

1 Octimeſtr. III. 29.
Humor. VI. 5.
VIII. 15. 16.
Aër. Aq. Loc. I. 19.
Vict. Acut. XVII. 9.
Morb. Sac. XII. 7.
2 Aph. II. 51.

I.

1 (*a*) Mutationes *anni* temporum, maximè pariunt morbos: 2 & in ipſis temporibus magnæ mutationes, aut frigoris, aut caloris, & alia pro ratione eodem modo.

II. Diæt. VI. 7.
Humor. VII. 7.
Boëth. de Conſol. Phil. L. II. in principio.
(*a*) Celſ. L. I. 3. p. 33. l. 32. L. II. 1. pag. 42. l. 21.

β΄. Τῶν φυσίων, αἱ μὲν πρὸς (a) θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι.

Vet. Medicin. XXXVII. 14.
I. Diæt. XXV. 12.
III. Diæt. I. 6.

2. Naturarum, aliæ quidem (*a*) ad æſtatem, aliæ verò ad hyemem, benè aut malè ſunt conſtitutæ.

Aër. Aq. Loc. XXXIV. 9.
LVI. 7. 8.
Morb. Sac. XVIII. 24.
(*a*) Celſ. L. I. 9. p. 39. l. 18.

γ΄. Τῶν νούσων (a) ἄλλαι πρὸς ἄλλας εὖ 1 ἢ κακῶς πεφύκασι· καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας, καὶ χώρας, καὶ διαίτας.

Humor. VIII. 21. 22.
1 Aph. VIII. 6.

3. Morborum (*a*) alii ad alia *tempora* benè 1 aut malè ſe habent: & ætates quædam ad tempora, & regiones, & victus.

(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 43. l. 12.

δ΄. Ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, ὅταν τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὁτὲ μὲν θάλπος, ὁτὲ δὲ ψῦχος γίγνηται, φθινοπωρινὰ (a) τὰ νοσήματα προσδέχεσθαι χρή.

Humor. VI. 5. 6.
VII. 7.

4. In temporibus, quando eâdem die, modò calor, modò frigus fit, autumnales (*a*) morbos exſpectare oportet.

(*a*) Celſ. L. I. 3. pag. 33. l. 32. & L. II. 1. p. 42. l. 21.

ε΄. Νότοι (a) βαρυήκοοι, ἀχλυώδεες, καρηβαρικοὶ, νωθροὶ, διαλυτικοί. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσι πάσχουσιν. ἢν δὲ βόρειον ᾖ, βῆχες, (b) φάρυγγες, κοιλίαι σκληραὶ, δυσουρίαι, φρικώδεες, ὀδύναι πλευρέων, στηθέων. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσι προσδέχεσθαι χρή.

Humor. VIII. 1.
Morb. Sac. XV. 3. 8. 19. ad 22.

5. Auſtri (*a*) auditum gravantes, caliginoſi, caput gravantes, ſegnes, diſſolventes. Quum hic dominatum tenuerit, talia in morbis patiuntur. Si verò aquilonium fuerit *anni tempus*, (b) tuſſes, fauces *aſperæ*, alvi duræ, urinæ difficultates, horrores, dolores coſtarum, pectorum. Quum hic dominatus fuerit, talia in morbis exſpectare oportet.

(*a*) Celſ. L. II. 1. pag. 44. l. 27.
(*b*) Celſ. L. II. 1. p. 44. l. 22.

ϛ΄. Ὁκόταν θέρος γένηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλοὺς προσδέχεσθαι χρή.

Humor. VII. 11.

6. Quum æſtas fit veri ſimilis, ſudores (*a*) in febribus multos exſpectare oportet.

(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 28.

ζ΄. 1 Ἐν τοῖσιν (a) αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γίγνονται. 2 καὶ, ἢν μὲν ἐπὶ πλέον ᾖ τὸ ἔτος τοιοῦτον ἐὸν, οἵην τὴν κατάστασιν ἐποίησεν, 3 ὡς ἐπιτοπολὺ καὶ τὰ νοσήματα τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι.

1 Humor. VIII. 6.
II. Epid. I. 10.
2 Humor. IX. 8.

7. In 1 ſiccitatibus (*a*) febres acutæ fiunt. 2 Et, ſiquidem annus pro majori parte talis fuerit, qualem fecit conſtitutionem, 3 utplurimùm etiam tales morbos exſpectare oportet.

3 Aph. III. 19.
(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 5.

η΄. Ἐν

8. In

Digitized by Google

η. Ἐν τοῖσι (a) καθεστεῶσι καιροῖσιν, ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδῶσιν, εὐσταθέες, καὶ εὐκρινέες αἱ νοῦσοι γίγνονται· ἐν δὲ τοῖσιν (b) ἀκαταστάτοισιν, ἀκατάστατοι, καὶ δύσκριτοι.

Humor. VII. 3. 15.
II. Epid. I. 20. 21.

8. In conſtantibus (a) temporibus, ſi tempeſtivè tempeſtiva reddantur, conſtantes, & judicatu faciles fiunt morbi: in inconſtantibus autem, inconſtantes, & difficiles judicatu.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 42. l. 19.
(b) Celſ. L. II. 1. p. 43. l. 5.

θ΄. 1 Ἐν (a) φθινοπώρῳ ὀξύταται αἱ νοῦσοι, καὶ θανατωδέσταται τὸ ἐπίπαν· 2 ἦρ (b) δὲ ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

1 II. Prædict. XIII. 4.
II. Epid. I. 15.
2 Epid. I. 23.

9. In 1 (a) autumno morbi acutiſſimi, & pernicioſiſſimi omnino: 2 ver autem ſaluberrimum, & minimè exitiale.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 33. l. 23. & L. II. 1. p. 42. l. 19. & 29.
(b) Celſ. L. II. 1. pag. 42. l. 17.

ι. Τὸ φθινόπωρον (a) τοῖς φθίνουσι κακόν.

Aph. III. 22.
II. Prædict. III. 3.

10. Autumnus tabidis malus.

VI. Epid. VII. 77.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 72. l. 3.

ια. Περὶ δὲ τῶν ὡρέων, ἢν μὲν ὁ χειμὼν (a) αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ ἔαρ ἔπομβρον καὶ νότιον, 1 ἀνάγκη τοῦ θέρεος πυρετοὺς ὀξέας, καὶ ὀφθαλμίας, 2 καὶ δυσεντερίας γίγνεσθαι, μάλιστα δὲ τῇσι γυναιξὶ, καὶ ἀνδράσι τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας.

Aër Aq. Loc. XXV. 7.
1 II. Epid. I. 10.

11. De temporibus, ſiquidem hyems (a) ſicca & aquilonia fuerit, ver autem pluvioſum & auſtrale, 1 æſtate neceſſe eſt febres acutas fieri, & ophthalmias, 2 & dyſenterias, maximè autem mulieribus, & viris naturâ humidis.

2 Aër. Aq. Loc. XXV. 13.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 12.

ιβ. Ἢν δὲ νότιος ὁ χειμὼν, (a) καὶ ἔπομβρος, καὶ εὔδιος γένηται, 1 τὸ δὲ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες, ἧσιν

12. Si verò hyems auſtralis, (a) & pluvioſa, & tranquilla ſit, 1 ver autem ſiccum & aquilonium, mulieres

ἦσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκ πάσης προφάσιος ἐκτιτρώσκουσιν· αἱ δ᾽ ἂν τέκωσιν, ἀκρατέα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία τίκτουσιν, ὥστε ἢ παραυτίκα ἀπόλλυσθαι, ἢ λεπτὰ καὶ νοσώδεα ζῆν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι βροτοῖσι δυσεντερίαι, καὶ ὀφθαλμίαι ξηραὶ γίγνονται· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι κατάῤῥοι συντόμως ἀπολλύντες.

Aër. Aq. Loc. XXVI. 4. 5. 6.
1 Nat. hum. XIII. 7.

res quidem, quibus partus in ver *incidit*, ex omni occaſione abortiunt: quæ verò pepererint, infirmos & morboſos pariunt pueros, ita ut vel ſtatim *illi* pereant, vel tenues & morboſi vivant. Cæteris verò mortalibus dyſenteriæ, & ophthalmiæ ſiccæ fiunt: ſenioribus autem catarrhi brevi perimentes.

(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 17.

ιγ΄. Ἢν δὲ τὸ θέρος (a) αὐχμηρὸν καὶ βόρειον γένηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον (b) καὶ νότιον, κεφαλαλγίαι ἐς τὸν χειμῶνα γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ βράγχοι, καὶ κόρυζαι· ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσιες.

Aër. Aq. Loc. XXVIII. 4.
(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 31.

13. Si verò æſtas ſicca (*a*) & aquilonia fiat, autumnus autem pluvioſus (*b*) & auſtralis, capitis dolores ad hyemem fiunt, & tuſſes, & raucedines, & gravedines: quibusdam verò etiam tabes.

(*b*) Horat. Carm. L. II. Od. XIV. 15.

ιδ΄. Ἢν δὲ (a) βόρειον ᾖ καὶ ἄνυδρον, τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἐοῦσι τὰς φύσιας, καὶ τῇσι γυναιξὶ, ξύμφορον· τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμίαι ἔσονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, καὶ κόρυζαι (χρόνιαι·) ἐνίοισι δὲ καὶ μελαγχολίαι.

Aër. Aq. Loc. XXIX. 1. 2.

14. Si verò (*a*) aquilonius & ſine pluviis *autumnus* fuerit, iis quidem qui naturâ ſunt humidi, & mulieribus, commodus *erit:* reliquis verù erunt ophthalmiæ ſiccæ, & febres acutæ, & gravedines (diuturnæ:) nonnullis verò etiam melancholiæ.

(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 46. l. 1.

ιε΄. Τῶν δὲ καταστασίων τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὸ μὲν ὅλον, οἱ αὐχμοὶ τῶν

15. Ex anni verò conſtitutionibus, in univerſum qui-

Digitized by Google

τῶν ἐπομβριῶν εἰσιν (a) ὑγιεινότεροι, καὶ ἧσσον θανατώδεες.

Aër. Aq. Loc. III. 3.

ιϛ΄. Νȣσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν (a) ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται, πυρετοί τε μακροὶ, καὶ κοιλίης ῥύσιες, καὶ σηπεδόνες, 1 καὶ ἐπίληπτοι, καὶ ἀπόπληκτοι, καὶ κυνάγχαι. ἐν δὲ τοῖσιν (b) αὐχμοῖσι, φθινώδεες, ὀφθαλμίαι, ἀρθρίτιδες, ςραγγȣρίαι, καὶ δυσεντερίαι.

1 Morb. Sac. XVI. 1. 2.

ιζ΄. Αἱ δὲ καθ' ἡμέρην καταςάσιες, αἱ μὲν βόρειοι, τά τε σώματα (a) ξυνιςῶσι, καὶ εὔτονα, καὶ εὐκίνητα, (b) καὶ εὔχροα, καὶ εὐηκοώτερα ποιέȣσι, καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνȣσι, καὶ τὰ ὄμματα δάκνȣσι, καὶ περὶ τὸν θώρηκα ἄλγημα, ἤν τι προϋπάρχῃ, μᾶλλον πονέȣσιν. αἱ δὲ νότιοι (c) διαλύȣσι τὰ σώματα, καὶ ὑγραίνȣσι, καὶ βαρυηκοΐας, καὶ καρηβαρίας ποιέȣσι, καὶ ἰλίγγȣς ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, καὶ 1 τοῖσι σώμασι δυσκινησίην, καὶ τὰς κοιλίας ὑγραίνȣσι.

1 Aph. V. 16.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 44. l. 25.

ιη΄. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τȣ̃ μὲν ἦρος, καὶ ἄκρȣ τȣ̃ θέρεος,

quidem, ſiccitates pluvioſis (a) ſunt ſalubriores, & minùs lethales.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 42. l. 29.

16. Morbi autem, in pluvioſis (a) quidem plerunque fiunt, & febres longæ, & alvi fluxiones, & putredines, 1 & epileptici, & apoplectici, & anginæ. In ſiccitatibus (b) verò, tabidi, ophthalmiæ, arthritides, urinæ ſtillicidia, & dyſenteriæ.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 7.
(b) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 5.

17. Quotidianæ autem conſtitutiones, aquiloniæ quidem, (a) corpora compingunt, & robuſta, (b) & facilè mobilia, & benè colorata, & meliùs audientia faciunt, & alvos ſiccant, & oculos mordent, & dolorem circa thoracem, ſi quis præexiſtat, majorem faciunt. Auſtrinæ verò, (c) corpora diſſolvunt, & humectant, & auditus graves, & capitis gravitates faciunt, & vertigines in oculis, 1 & corporibus motum difficilem, & alvos humectant.

(b) Celſ. L. I. 9. p. 32. l. 27.
(c) Celſ. L. II. 1. p. 44. l. 27.

18. Secundum tempora autem, vere quidem, & primà

ρε@, οἱ παῖδες, (a) καὶ οἱ τουτέων ἐχόμενοι τῇσιν ἡλικίῃσιν, ἄριστά τε διάγουσι, καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα. ¹ τοῦ δὲ θέρεος, καὶ τοῦ φθινοπώρου μέχρι μέν τινος, οἱ γέροντες. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ φθινοπώρου, καὶ τοῦ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσι.

I. Morb. Sac. XII. 1.

ιθʹ. Νουσήματα δὲ πάντα μὲν ἐν (a) πάσῃσι τῇσιν ὥρῃσι γίνεται, ¹ μᾶλλον δ' ἔνια καθ' ἐνίας αὐτέων καὶ γίνεται, καὶ παροξύνεται.

Prænot. XXVII. 4.
1 Aph. III. 17.

κʹ. Τοῦ μὲν γὰρ (a) ἦρος, τὰ μανικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικὰ, ¹ καὶ τὰ ἐπιληπτικὰ, ² καὶ αἵματος ῥύσιες, καὶ κυνάγχαι, καὶ κόρυζαι, καὶ βράγχοι, καὶ βῆχες, καὶ λέπραι, καὶ λειχῆνες, καὶ ἀλφοὶ, καὶ (b) ἐξανθήσιες ἑλκώδεες πλεῖσται, καὶ φύματα, ³ καὶ ἀρθριτικά.

1 Morb. Sac. XII. 5. 6. 7.
2 Nat. Human. XIII. 11.
3 Aph. VI. 55.

καʹ. Τοῦ δὲ θέρεος, ἔνιά τε τουτέων, καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, ¹ καὶ καῦσοι, καὶ τριταῖοι πλεῖστοι, καὶ τεταρταῖοι, καὶ (a) ἔμετοι, καὶ διάρῤοιαι, καὶ ὀφθαλμίαι, καὶ ὤτων πόνοι, καὶ στομά-

mâ æſtâte, pueri, (a) & his ætate proximi, optimè degunt, & maxime ſani ſunt. ¹ Æſtate verò, & autumno ad aliquam quidem partem, ſenes. Reliquo autem autumno & hyeme, qui medii ſunt ætate.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 46. l. 9.

19. Morbi autem omnes quidem (a) in omnibus temporibus fiunt: ¹ nonnulli verò in quibuſdam ipſorum magis & fiunt, & exacerbantur.

(a) Celſ. L. II. præf. p. 42. l. 3.

20. Nam vere (a) quidem, inſaniæ, & melancholiæ, & ¹ epilepſiæ, ² & ſanguinis fluxiones, & anginæ, & gravedines, & raucedines, & tuſſes, & lepræ, & impetigines, & vitiligines, & (b) puſtulæ ulceroſæ plurimæ, & tubercula, ³ & articulorum dolores.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 43. l. 20.
(b) Celſ. L. V. 28. §. 15. p. 336. l. 7.

21. Æſtate verò, & horum nonnulli, & febres continuæ, ¹ & ardentes, & tertianæ plurimæ, & quartanæ, & vomitus, & alvi fluxus, & ophthalmiæ, & aurium dolo-

Digitized by Google

στομάτων ἑλκώσιες, καὶ σηπεδόνες αἰδοίων, καὶ ἵδρωα.

Affection. XIII. 1. ad 5.
1 Vict. Acut. XXXIV. 2.

dolores, & oris exulcerationes, & pudendorum putredines, & ſudamina.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 43. l. 33.

κβʹ. Τοῦ δὲ φθινοπώρου, καὶ τῶν θερινῶν τὰ πολλὰ, 1 καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοι, καὶ (a) πλάνητες, 2 καὶ σπλῆνες, καὶ ὕδρωπες, 3 καὶ φθίσιες, καὶ στραγγουρίαι, καὶ λειεντερίαι, καὶ δυσεντερίαι, καὶ ἰσχιάδες, καὶ κυνάγχαι, καὶ ἄσθματα, καὶ εἰλεοὶ, καὶ ἐπιληψίαι, καὶ τὰ μανικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικά.

1 Nat. Human. XXIX. 2.
2 Int. Affect. XXXVII. 2.

22. Autumno autem, & multi ex æſtivis, 1 & febres quartanæ, (a) & erroneæ, 2 & lienes, & hydropes, 3 & tabes, & urinæ ſtillicidia, & lienteriæ, & dyſenteriæ, & coxæ *dolores*, & anginæ, & aſthmata, & volvuli, & epilepſiæ, & inſaniæ, & melancholiæ.

3 Aph. III. 10.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 44. l. 5.

κγʹ. 1 Τοῦ δὲ (a) χειμῶνος, πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, κόρυζαι, βράγχοι, βῆχες, 2 πόνοι στηθέων, καὶ πλευρέων, καὶ ὀσφύος, καὶ κεφαλαλγίαι, ἴλιγγοι, 3 ἀποπληξίαι.

1 Affection. VII. 3. 4.
2 Aph. VI. 5.

23. 1 Hyeme (a) verò, pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, gravedines, raucedines, tuſſes, 2 dolores pectorum, & laterum, & lumborum, & capitis dolores, vertigines, 3 apoplexiæ.

3 Glandul. IX. 4. ad 8.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 44. l. 19.

κδʹ. Ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι τοιάδε ξυμβαίνει. τοῖσι μὲν σμικροῖσι (a) καὶ νεογνοῖσι παιδίοισιν, ἄφθαι, ἔμετοι, βῆχες, ἀγρυπνίαι, φόβοι, ὀμφαλοῦ φλεγμοναὶ, ὤτων ὑγρότητες.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 46. l. 16.

24. In Ætatibus autem talia eveniunt. Parvis quidem (a) & recens natis pueris, aphthæ, vomitus, tuſſes, vigiliæ, pavores, umbilici inflammationes, aurium humiditates.

Æginet. I. 10.

κεʹ. Πρὸς δὲ τὸ (a) ὀδοντοφυεῖν προσάγουσιν, οὔλων ὀδαξισμοὶ, πυρετοὶ, 1 σπασμοὶ, διάρ-

25. Ad deutitionem verò (a) accedentibus, gingivarum pruritus, febres, 1 convul-

διάῤῥοιαι, καὶ μάλιστα, ὅταν ἀνάγωσι τοὺς κυνόδοντας, καὶ τοῖσι παχυτάτοισι τῶν παιδίων, 2 καὶ τοῖσι σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσι.

1 Aër. Aq. Loc. IV. 5.
Morb. Sac. XI. 1.
2 Aph. II. 53.

vulſiones, alvi profluvia, & maximè ubi caninos dentes producunt, & iis qui inter pueros ſunt craſſiſſimi, 2 & qui alvos duras habent.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 46. l. 20.
Æginet. l. 8.

κϛ΄. Πρεσβυτέροισι δὲ γενομένοισι, παρίσθμια, (a) σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ ἰνίον εἴσω ὤσιες, ἄσθματα, 1 λιθιάσιες, 2 ἕλμινθες στρογγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχορδόνες, 3 σατυριασμοὶ, (στραγγουρίαι,) χοιράδες, καὶ τἄλλα φύματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

1 Nat Human. XXIV. 5.
Coac. III. 398.
IV. Morb. XXVIII. 1. 2.

26. Iis autem qui ætate ſunt majores, (a) tonſillæ *inflam̃ata*, verticuli in occipitio introrſum extruſiones, aſthmata, 1 calculorum generationes, 2 lumbrici rotundi, aſcarides, verrucæ penſiles, 3 ſatyriaſmi, (ſtranguriæ,) ſtrumæ, & alia tubercula, maximé verò ſupra dicta.

2 IV. Morb. XXVII. 9.
3 VII. Epid. LI. 16.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 46. l. 26.

κζ΄. Τοῖσι δὲ ἔτι (a) πρεσβυτέροισι, καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσι, τουτέων τε τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον, καὶ ἐκ ῥινῶν αἵματος ῥύσιες.

(a) Celſ. II. 1. p. 46. l. 31.

27. Ætate vero adhuc (a) provectioribus, & ad pubertatem accedentibus, & multa ex illis, & febres diuturnæ magis, & ex naribus ſanguinis fluxiones.

κη΄. Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισι πάθεα κρίνεται, τὰ μὲν, ἐν (a) τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι· τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ μησί· τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ ἔτεσι· τὰ δὲ, πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσιν. 1 ὅσα δ᾽ ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισι, καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ (b) ἡβάσκειν, ἢ τῇσι θήλεσι περὶ

28. Plurimæ quidem affectiones pueris judicantur, aliæ (a) in quadraginta diebus: aliæ in ſeptem menſibus: aliæ in ſeptem annis: aliæ *ipſis* ad pubertatem accedentibus. 1 Quæ verò pueris permanſerint, neque ſolutæ fuerint circa (b) pubertatem,

Digitized by Google

περὶ τὰς τῶν καταμηνίων ῥήξιας, χρονίζειν εἴωθε.

1 Aph. II. 45.
II. Prædict. XVI. 1. 3.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 46. l. 34.

κθʹ. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν, αἵματος πτύσιες, 1 (a) φθίσιες, πυρετοὶ ὀξέες, 2 ἐπιληψίαι, καὶ τἄλλα νουσήματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

1 Aph. V. 9.
VIII. 7.
Coac. III. 260.

λʹ. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίην (a) ταύτην, ἄσθματα, 1 πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, φρενίτιδες, καῦσοι, 2 διάῤῥοιαι χρόνιαι, χολέραι, δυσεντερίαι, λειεντερίαι, αἱμοῤῥοΐδες.

1 Coac. III. 395.
2 Aër. Aq. Loc. IV. 7.

λαʹ. Τοῖσι δὲ (a) πρεσβύτῃσι, δύσπνοιαι, κατάῤῥοι βηχώδεες, 1 στραγγουρίαι, δυσουρίαι, 2 ἄρθρων πόνοι, νεφρίτιδες, ἴλιγγοι, ἀποπληξίαι, καχεξίαι, ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλου, ἀγρυπνίαι, κοιλίης, καὶ ὀφθαλμῶν, καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, ἀμβλυωπίαι, γλαυκώσιες, βαρυηκοΐαι.

1 Affection. XXIX. 10.
2 Coac. III. 395.

tatem, aut fœminis circa menſtruorum eruptiones, perſeverare ſolent.

(b) Celſ. L. II. 1. p. 47. l. 4.
Plin. XXVIII. c. 4. p. 689. l. 9.

29. Juvenibus autem, ſanguinis ſpuitiones, 1 (a) tabes, febres acutæ, 2 epilepſiæ, & alii morbi, maximè verò ſupra nominati.

2 Morb. Sac. XIII. 1.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 47. l. 9.

30. Ultra hanc ætatem verò (a) *progreſſis*, aſthmata, 1 pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, phrenitides, febres ardentes, alvi profluvia diuturna, choleræ, dyſenteriæ, lienteriæ, hæmorrhoides.

VII. Epid. XL. 19.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 47. l. 11.

31. Senibus autem, (a) ſpirandi difficultates, catarrhi tuſſiculoſi, 1 ſtranguriæ, dyſuriæ, 2 articulorum dolores, nephritides, vertigines, apoplexiæ, mali *corporis* habitus, pruritus totius corporis, vigiliæ, alvi, & oculorum, & narium humiditates, viſûs hebetudines, glaucedines, auditûs gravitates.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 47. l. 15.

Τμῆμα

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ
Τμῆμα τέταρτον.

HIPPOCRATIS APHORISMORUM
Sectio Quarta.

Α΄.

Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, 1 ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ ταύτας. 2 τὰ δὲ νήπια, (a) καὶ πρεσβύτερα, εὐλαβέεσθαι χρή.

Aph. V. 29.
1 Aph. I. 22.
2 I. Morb. Mul. XLII. 8.

I.

PRægnantes purgandæ, 1 ſi *materia* turgeat, quadrimeſtres, & uſque ad ſeptimum menſem: hæ verò minùs. 2 Juniores autem, (a) & ſeniores *fœtus*, cautè vitare oportet.

(a) Celſ. L. II. 10. p. 78. l. 5.

β΄. Ἐν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ τοῦ σώματος, 1 ὁκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρήσιμα· τὰ δ᾽ ἐναντίως ἰόντα, παύειν.

1 Aph. I. 2.

2. In purgationibus talia è corpore ſunt ducenda, 1 qualia etiam ſponte prodeuntia utilia ſunt: contrario autem modo prodeuntia, ſiſtenda.

γ΄. Ἢν μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

Vid. Aph. I. 25.

3. Si quidem, qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: contraria verò, difficulter.

δ΄. Φαρμακεύειν, 1 θέρεος μὲν, (a) μᾶλλον τὰς ἄνω· 2 χειμῶνος δὲ, τὰς κάτω.

1 V. Epid. XXV. 16. 17.
2 Salub. Diæt. V. 10.

4. Purgandum, 1 æſtate quidem, (a) magis ſuperiores *ventres*: 2 Hyeme verò, inferiores.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 29. l. 21.

ε΄. Ὑπὸ κύνα, καὶ πρὸ κυνὸς, 1 ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.

Aër. Aq. Loc. XXX. 2. 5. 8.
Purgant. V. 8.

5. Sub cane, & ante canem, 1 difficiles ſunt purgationes.

1 Aph. II. 37.

ϛ΄. Τοὺς

6. Gra-

Digitized by Google

ϛ΄. Τοὺς ἰσχνοὺς, (a) καὶ εὐημέας, ἄνω φαρμακεύειν, ὑποστελλομένους χειμῶνα.

II. Morb. XIII. 12.

6. Graciles, (a) & facile vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 29. l. 23.

ζ΄. Τοὺς δὲ δυσημέας, καὶ μέσως εὐσάρκους, κάτω, ὑποστελλομένους θέρος.

II. Morb. XII. 35.

7. Difficulter autem vomentes, & mediocriter carnoſi, deorſum, vitantes æſtatem.

η΄. Τοὺς δὲ φθινώδεας, ὑποστελλομένους τὰς ἄνω (φαρμακείας.)

Loc. in Hom. XXXV. 4.

8. Tabidi verò, vitantes (purgationes) ſurſum.

Int. Affect. IV. 26.
XIII. 36.

θ΄. Τοὺς δὲ μελαγχολικοὺς, ἁδροτέρως τὰς κάτω. τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία προστιθείς.

Aër. Aq. Loc. XI. 2.

9. Melancholicos autem, uberiùs deorſum *purgabis.* Eâdem ratione contraria adhibens.

ι΄. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, 1 ἢν ὀργᾷ, 2 αὐθημερόν· χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοισι, κακόν.

1 Aph. I. 22.

10. Purgandum in valde acutis, 1 ſi turgeat *materia*, 2 eâdem die: morari enim in talibus, malum eſt.

2 V. Epid. XXV. 16. 17.

ια΄. Ὁκόσοισι στρόφοι, (a) καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ φαρμακείης, μήτ᾽ ἄλλως, 1 ἐς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύεται.

Coac. II. 279.
1 Coac. III. 286.

11. Quibus tormina, (a) & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter ſolvitur, 1 in hydropem ſiccum firmatur.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 59. l. 13.

ιβ΄. Ὁκόσοισι κοιλίαι λειεντεριώδεες, χειμῶνος φαρμακεύειν ἄνω, κακόν.

12. Quibus alvi ſunt lientericæ, *eos* hyeme ſurſum purgare, malum eſt.

ιγ΄. Πρὸς τοὺς ἐλλεβόρους, τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοισι, πρὸ τῆς πόσιος προϋγραί-

13. Ad elleboros, qui non facilè ſurſum purgantur, *iis* ante potionem corpora (a) præ-

Digitized by Google

ὑγραίνειν τὰ (a) σώματα, πλείονι τροφῇ, καὶ ἀναπαύσει.

Aph. I. 22.
II. 9.
VII. 70.
II. Diæt. XXXVI. 18.
ad XXXVII.
Loc. in Hom. XL. 3.
Verat. uſ. I. 1.
II. Morb. XIII. 10. ad 13.

ιδ΄. Ἐπὴν πίῃ τὶς ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς κινήσιας τῶν σωμάτων, μᾶλλον ἄγειν. πρὸς δὲ τοὺς ὕπνους, καὶ μὴ κινήσιας, ἧσσον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτιλίη, ὅτι 1 κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

Verat. uſ. I. 2.
VI. Epid. V. 45.

ιέ. Ἐπὴν βούλῃ μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα. ἐπὴν δὲ παῦσαι, 1 ὕπνον ποίει, καὶ μὴ κίνει.

Verat. uſ. I. 4.
VI. Epid. V. 45.
Superfœt. XX. 1.

ιϛ΄. Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς (a) σάρκας ὑγιέας ἔχουσι· 1 σπασμὸν γὰρ ἐμποιέει.

Aph. II. 36. 37.
Verat. uſ. I. 5.

ιζ΄. Ἀπυρέτῳ ἐόντι, ἀποσιτίη, καὶ καρδιωγμὸς, 1 καὶ σκοτόδινος, καὶ στόμα (a) ἐκπικρούμενον, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

Verat. uſ. I. 10.
Affection. XIV. 12.
1 II. Morb. Mul. XXIV. 2. 3.

ιή. Τὰ

præhumectanda, copioſiore alimento, & quiete.

Int. Affect. XXIII. 31.
XXIX. 41.
XLVII. 34.
1 Morb. Mul. XXV. 13. 14.
XXXI. 9.
Superfœt. XX. 1.
(a) Celſ. L. II. 12. p. 86. l. 6. L. II. 13. p. 87. l. 19.

14. Ubi biberit quis elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit. Ad ſomnos verò, & quietem, minùs. Declarat autem etiam navigatio, quod 1 motus turbat corpora.

1 Aph. II. 51.

15. Quando vis magis ducere elleborum, moveto corpus. Quando verò ceſſare, 1 ſomnum facito, & non moveto.

1 Aph. V. 27.
VI. Epid. V. 45.

16. Elleborus periculoſus eſt ſanas (a) carnes habentibus: 1 convulſionem enim inducit.

1 Aph. V. 1.
(a) Celſ. L. II. 13. p. 87. l. 14.

17. Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, 1 & tenebricoſa vertigo, & os (a) amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 29. l. 31.

18. Su-

Digitized by Google

ιή. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα, ὁκόσα καθάρσιος δέονται, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει· ὁκόσα δὲ κάτω, κάτω.

Verat. uſ. I. 10. 11.

18. Supra ſeptum transverſum dolores, qui purgatione egent, ſurſum purgante opus eſſe, indicant. Qui verò infra, deorſum.

ιθ'. Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι καθαιρόμενοι, οὐ παύονται, πρὶν ἢ διψήσωσιν.

Verat. uſ. I. 6.

19. Qui in purgantium potionibus non ſitiunt dum purgantur, non ceſſant, priuſquam ſitiverint.

κ'. Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν ἢν γένηται στρόφος, καὶ γουνάτων βάρος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, κάτω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

Verat. uſ. I. 11.

20. Non febricitantibus ſi fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorſum purgante opus eſſe, indicat.

κά. 1 Ὑποχωρήματα (a) μέλανα, 2 ὁκοῖον αἷμα μέλαν, 3 ἀπ' αὐτομάτου ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, κάκιστα. 4 καὶ, ὁκόσῳ ἂν τὰ χρώματα ὑποχωρημάτων πλείω πονηρότερα ᾖ, μᾶλλον κάκιον· ξὺν φαρμάκῳ δὲ, ἄμεινον. 5 καὶ, ὁκόσῳ ἂν χρώματα πλείω, οὐ πονηρά.

1 Prænot. X. 6.
Coac. III. 36.
VII. 22. ad 26. 42.
2 Aph. IV. 23.
Coac. III. 1.

21. 1 Dejectiones (a) nigræ, 2 qualis ſanguis niger, 3 ſpontè prodeuntes, & cum febre, & ſine febre, peſſimæ. 4 Et quantò colores dejectionum plures fuerint pejores, eò deterius: cum purgante verò, melius. 5 Et, quantò colores plures, non mali *ſunt*.

3 Aph. I. 2.
4 Coac. VI. 24.
5 Aph. II. 14.
(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 19.

κβ'. Νουσημάτων ὁκόσων ἀρχομένων, ἢν χολὴ (a) μέλαινα ἢ ἄνω, ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θανάσιμον.

Coac. I. 100.

22. Morbis quibuſvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale.

(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 33.

κγ'. Ὁκό-

23. Qui-

Digitized by Google

κγ΄. Ὁκόσοισιν ἐκ νουσημάτων (a) ὀξέων, ἢ ἐκ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τρωμάτων, ἢ ἄλλως πῶς λεπτυνομένοις, χολὴ μέλαινα, ἢ ὁκοῖον αἷμα μέλαν, ἐπέλθῃ, τῇ ὑστεραίῃ ἀποθνήσκουσι.

1 Aph. IV. 21.

23. Quibuſcunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, 1 vel qualis ſanguis niger, prodierit, poſtridie moriuntur.

(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 34.

κδ΄. Δυσεντερίη, ἢν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἄρξηται, θανάσιμον.

Coac. I. 100.
III. 292.

24. Dyſenteria, ſi ab atra bile inceperit, lethale.

V. Epid. X. 2.
(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 74. l. 1.

κε΄. Αἷμα ἄνω μὲν, ὁκοῖον ἂν ᾖ, κακόν. κάτω δὲ, ἀγαθὸν, μέλαν ὑποχωρέον.

Aph. VII. 37.

25. Sanguis ſurſum quidem, qualiſcunque ſit, malum. Deorſum vero, bonum, niger ſubtùs ſecedens.

Coac. II. 254.
VI. 14.

κϛ΄. Ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ οἷον 1 σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον.

1 Aph. IV. 76.

26. Si à dyſenteria detento velut 1 carunculæ ſeceſſerint, lethale eſt.

κζ΄. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμοῤῥαγέει πλῆθος ὁκοθενοῦν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι, τουτέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται.

27. Quibus per febres ſanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur.

Coac. I. 227.
III. 53.

κη΄. Ὁκόσοισι (a) χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσιος ἐπιγινομένης, παύεται· καὶ ὁκόσοισι κώφωσις, χολωδέων ἐπιγινομένων, παύεται.

Aph. IV. 60.
Coac. II 66. 103.
VI. 77.

28. Quibus (*a*) bilioſæ ſunt egeſtiones, ſurditate ſuperveniente, ceſſant. Et quibus ſurditas, bilioſis ſupervenientibus, ceſſat.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 20.

κθ΄. Ὁ- 29. Qui-

Digitized by Google

κθ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν (a) ἑκταίοισιν ἐῦσι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτα.
Coac. I. 23.
VII. Epid. XL. 20.

29. Quibus per febres ſextâ die rigores fiunt, (a) difficulter judicantur.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 11.

λ'. Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἣν ἂν ὥρην ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ἐς τὴν αὔριον τὴν αὐτὴν ὥρην ἢν λάβῃ, δύσκριτα.
Humor. III. 91.

30. Quibus exacerbationes fiunt, quâcunque horâ dimiſerit febris, poſtridiè eâdem horâ ſi corripuerit, difficulter judicantur.

λά. 1 Τοῖσι κοπώδεσιν (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα, καὶ παρὰ τὰς γνάθυς μάλιστα, αἱ ἀποστάσιες γίγνονται.
Humor. III. 98.
IV. Epid. XVIII. 16. 17.

31. 1 Laſſatis per febres, (a) ad articulos, & circa maxillas maximè, abſceſſus fiunt.

1 Aph. II. 5.
IV. 74.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 65. l. 8.

λϐ'. Ὁκόσοισι δὲ ἀνισαμένοισιν ἐκ τῶν νέσων τὶ πονέει, ἐνταῦθα αἱ ἀποστάσιες γίγνονται.
Humor. III. 100.

32. Quibus ex morbo reſurgentibus aliquid dolet, ibi abſceſſus fiunt.

λγ'. Ἀτὰρ, ἢν καὶ προπεπονηκός τι ᾖ πρὸ τῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νῦσος.
Loc. in Hom. XXXVI. 6.
Humor. III. 101.
VI. Epid. XXVIII. 2. 3.

33. Sed &, ſi quid doluerit ante morbum, ibi ſe figit morbus.

VI. Epid. VII. 15. ad 19.
Vict. Acut XLIV. 2. 3.

λδ'. Ἢν ὑπὸ πυρετῦ ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι, πνὶξ ἐξαίφνης ἐπιγίγνηται, θανάσιμον.
Aph. IV. 35.
Prænot. XXIII. 3. 4.

34. Si à febre detento, tumore in faucibus non exiſtente, ſuffocatio ex improviſo ſuperveniat, lethale.

Coac. I. 90.
II. 201. 202. 221.
III. 96.

λέ. Ἢν ὑπὸ πυρετῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπιστραφῇ, καὶ μόλις καταπίνειν δύνη-

35. Si à febre detento collum derepentè inverſum fuerit, & vix deglutire poſſit, tumo-

δύνηται, οἰδήματ☉ μὴ ἐόντ☉, θανάσιμον.

Aph. IV. 34.
VII. 58.

tumore non exiſtente, lethale.

Coac. II. 221. ad 224.
III. 96.
(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 17.

λϛ´. Ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ἢν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐνναταῖοι, καὶ ἑνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ μίῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ τριακοστῇ πρώτῃ, καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. οὗτοι γὰρ οἱ ἱδρῶτες νούσους κρίνουσιν. 1 οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πόνον σημαίνουσι, καὶ μῆκος νούσου, καὶ 2 ὑποτροπιασμούς.

Aph. II. 24.
Judicat. I. 2.
IV. 13.
Prænot. V. I. 2. 3.
Coac. IV. 36.

36. Sudores febricitantibus ſi inceperint, boni ſunt die tertiâ, & quintâ, & ſeptimâ, & nonâ, & undecimâ, & quartâ decimâ, & ſeptimâ decimâ; & vigeſimâ primâ, & vigeſimâ ſeptimâ, & trigeſimâ primâ, & trigeſimâ quartâ. Hi enim ſudores morbos judicant. 1 Qui verò ita non fiunt, laborem ſignificant, & morbi longitudinem, 2 & recidivas.

I. Epid. III. Æg. XIV. 7.
1 Prænot. XXIV. 8.
Coac. I. 115.
2 Aph. II. 12.
IV. 61.

λζ´. Οἱ ψυχροὶ (a) ἱδρῶτες, ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον. ξὺν πρηϋτέρῳ δὲ, μῆκ☉ νούσου σημαίνουσι.

Judicat. VI. 9. 10.
VIII. 1. 8.
Prænot. V. 4. 5.

37. Sudores frigidi, cum acutâ quidem febre evenientes, mortem: cum mitiore verò, morbi longitudinem ſignificant.

Coac. IV. 40.
(*a*) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 30. II. 5. p. 53. l. 17. II. 6. p. 56. l. 11.

λή. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος ἱδρὼς, (a) ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον.

Aph II. 5.

38. Et quâ corporis parte ineſt ſudor, ibi morbum *eſſe* indicat.

(*a*) Celſ. L. II. 2. p. 48. l. 19.

λθ´. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ (a) σώματ☉ θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νοῦσ☉.

Judicat. VIII. 3.

39. Et quâ corporis parte (*a*) ineſt calor, aut frigus, ibi morbus eſt.

(*a*) Celſ. L. II. 2. p. 84. l. 15.

μ´. Καὶ

40. Et

Digitized by Google

μ'. Καὶ ὄκȣ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ ἢν τὸ σῶμα (a) καταψύχηται, ἢ αὖθις θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρȣ γίγνηται, μῆκος νȣ́σȣ σημαίνει.

Aph. VII. 60.
Humor. III. 22. 53.
Judicat. VIII. 4.

40. Et ubi in toto corpore mutationes, & ſi corpus perfrigeretur, aut rurſus caleſiat, (*a*) aut color alius ex alio fiat, morbi longitudinem ſignificat.

I. Prædict. VI. 4.
Coac. I. 77. 177.
(*a*) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 20.

μα'. 1 Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνȣ ἄνευ φανερῆς αἰτίης γινόμενος, τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται. 2 ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι τȣ̃το γίγνηται, σημαίνει ὅτι κενώσιος δέεται.

Aph. VII. 61.
1 Coac. IV. 36.

41. 1 Sudor multus à ſomno citra cauſam manifeſtam factus, corpus uberiori alimento uti ſignificat. 2 Si verò cibum non capienti hoc fiat, evacuatione indigere ſignificat.

V. Epid. XXV. 15.
2 Aph. II. 8.

μβ'. Ἱδρὼς πολὺς, ψυχρὸς ἢ θερμὸς, αἰεὶ ῥέων, ὁ μὲν ψυχρὸς μείζω, ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νȣ̃σον σημαίνει.

Aph. VII. 61.
Judication. VIII. 9.

42. Sudor multus, frigidus aut calidus, ſemper fluens, frigidus quidem majorem, calidus verò minorem, morbum ſignificat.

Coac. I. 21.
I. Morb. XXII. 35. ad XXIII.

μγ'. Οἱ πυρετοὶ, (a) ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίγνονται, μᾶλλον ἐπικίνδυνοι· ὅτῳ δ᾽ ἂν τρόπῳ (b) διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

Aph. VII. 62.
Coac. I. 166.
I. Epid. III. 16.
III. Epid. III. 109.
VII. Epid. XL. 19.

43. Febres, (*a*) quæcunque non intermittentes tertiâ *die* vehementiores fiunt, magis periculoſæ: quocunque autem modo intermittant, (*b*) quod ſine periculo *ſint* ſignificat.

Vict. Acut. III. 3.
(*a*) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 33.
(*b*) Celſ. L. II. 3. p. 49. l. 34.
L. III. 12. p. 141. l. 6.

Digitized by Google

μδ΄. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, (a) τουτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται.
Aph. VII. 63.
Humor. III. 98.
Prænot. XXIV. 9. 10. 11.

44. Quibus febres longæ (a) his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt.
II. Prædict. X. 7.
Coac. I. 168. 169.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 2.

με΄. Ὁκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐκ πυρετῶν μακρῶν γίγνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.
Aph. VII. 64.

45. Quibus tubercula ad articulos, aut dolores ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis.

μϛ΄. Ἢν ῥῖγος ἐπιπίπτῃ πυρετῷ μὴ διαλείποντι, (a) ἤδη ἀσθενεῖ ἐόντι, θανάσιμον.
Coac. I 15.

46. Si rigor incidat febri non intermittenti, (a) debili jam exiſtenti *ægro*, lethale.
(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 19.

μζ΄. Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν αἱ πελιδναὶ, 1 καὶ αἱματώδεες, καὶ δυσώδεες, καὶ χολώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. 2 καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσιας, καὶ κατὰ τὰ οὖρα. 3 ἢν δὲ μή τι τῶν ξυμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τούτων, κακόν.
Aph. VII. 69.
Coac. II. 161.
1 Coac. III. 241.

47. Exſcreationes in febribus non intermittentibus lividæ, 1 & cruentæ, & graveolentes, & bilioſæ, omnes malæ ſunt. At probè ſecedentes, bonæ. 2 Et *eadem ratio eſt* quoad *alvi* egeſtiones, & quoad urinas. 3 Si verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum.
2 Prænot. XV. 10.
3 Aph. I. 25.

μη΄. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, 1 ἢν τὰ μὲν ἔξω (a) ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται, καὶ δίψην ἔχῃ, θανάσιμον.
Aph. VII. 72.
Prænot. VIII. 11.
XIV. 12. 13.
XV. 6. ad 10.
Coac. I. 165.
III. 345.
I. Morb. XXVII. 15.

48. In non intermittentibus febribus, 1 ſi externa quidem frigida ſint, (a) interna verò urantur, & ſitim habeant, lethale.
Affection. XI. 5.
1 Aph. VII. 1. 26.
II. Morb. XVI. 12.
XXXVII. 1. ad 5.
(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 25. II. 6. p. 55. l. 21. II 14. p. 90. l. 22.

μθ΄. Ἐν

49. In

μθʹ. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, (a) ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ῥὶς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ, ἤδη ἀσθενέος ἐόντος τοῦ σώματος, ὅ, τι ἂν τουτέων γένηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

Aph. VII. 73.
Prænot. III. 3.

49. In febre non intermittente, (a) ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus pervertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore jam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt.

Coac. I. 104.
(a) Celſ. L. II. 6. p. 54. l. 24.

νʹ. Ὅκου ἂν ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι (a) δύσπνοια γένηται, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

Judication. VIII. 17.
Prænot. IV. 20.

50. Ubi in febre non intermittente (a) difficultas ſpirandi, & delirium fit, lethale.

Prænot. XIV. 9.
XV. 3.

ναʹ. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα, (a) μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσιας, μῆκος νούσου σημαίνει.

(a) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 22.

51. In febribus abſceſſus, (a) qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant.

νβʹ. Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀρρωστίῃσι, κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν, οὐδὲν ἄτοπον. (a) 1 ὁκόσοι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον.

Aph. VIII. 2.
Prænot. II. 18. ad 21.
IV. Epid. XXVII. 12.
VI. Epid. I. 42.

52. Quicunque in febribus, aut in aliis infirmitatibus, ex propoſito (i. e. *ob cauſam*) lachrymantur, nihil inconveniens. (a) 1 Qui verò non ex propoſito, magis inconveniens.

1 I. Epid. II. 176.
VI. Epid. VIII. 34.
(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 15.

νγʹ. Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τῶν ὀδόντων (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περιγλίσχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίγνονται οἱ πυρετοί.

Coac. II. 153.
IV. Epid. XXVII. 13.

53. Quibus in febre ad dentes viſcoſa (a) circumnaſcuntur, *bis* febres fiunt vehementiores.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 15.

νδ΄. Ὁκόσοισιν ἐπὶ πολὺ βῆχες (a) ξηραὶ, βραχέα ἐρεθίζουσαι, ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν, οὐ πάνυ τοι διψώδεες εἰσίν.

VI. Epid. II. 43.

54. Quibus diu tuſſes ſiccæ, paulùm irritantes, in febribus ardentibus, non admodum ſiticuloſi ſunt.

(a) Celſ. L. III. 7. p. 135. l. 32.

νε΄. Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, πάντες κακοὶ, πλὴν τῶν (a) ἐφημέρων.

II. Epid. III. 60.

55. In bubonibus febres, omnes malæ, præter (a) ephemeras.

(a) Celſ. L. II. 3. p. 49. l. 34.

νϛ΄. 1 Πυρέσσοντι ἱδρὼς ἐπιγενόμενος, μὴ (a) ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν. μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος, 2 καὶ ὑγρασίην πλείω σημαίνει.

Judication VIII. 6.
Coac. IV. 36.
II. Morb. XXXVI. 12.

56. 1 Febricitanti ſudor ſuperveniens, febre (a) non remittente, malum. Prolongatur enim morbus, 2 & copioſiorem humiditatem indicat.

1 I. Prædict. VII. 8.
2 Aph. VII. 61.
(a) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 19.

νζ΄. Ὑπὸ σπασμοῦ, ἢ τετάνου (a) ἐνοχλουμένῳ, πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸ νόσημα.

Aph. II. 26.
V. 5. 70.
Loc in Hom. XLVIII. 6.
Judication. XII. 10.
Coac. I. 231.
III. 80. 84.

57. A convulſione aut tetano (a) detento, febris ſuperveniens ſolvit morbum.

San. tuend. ad Demet. 10.
I. Morb VI. 13. 14.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 1. 2.
3. L. II. 8. p. 70. l. 6.

νη΄. Ὑπὸ καύσου (a) ἐχομένῳ, ἐπιγενομένου ῥίγεος, λύσις (γίνεται.)

Judication. XI. 9. 16.
Coac. I. 188.

58. A febre ardente detento, (a) rigore ſuperveniente, ſolutio (fit.)

(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 16.

νθ΄. 1 Τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ μακρότατον.

Judication. IV. 10.
Coac. I. 212.
I. Epid. III. 26.

59. 1 Tertiana exquiſita in ſeptem ad ſummum circuitibus judicatur.

II. Epid. III. 82.
1 Prænot. XXV. 11.

ξ΄. Ὁκο

60. Qui-

Digitized by Google

ξ. 1 Ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα (a) κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λύει τὸ νόσημα.

Aph. IV. 28.
Judicat. XI. 11. 12. 13.
Coac. II. 66. 99. 100.

60. 1 Quibus in febre aures obſurduerint, (a) *bis* ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit.

Coac. II. 103.
VI. 77. 78.
1 Coac. II. 71.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 18.

ξα. Πυρέσσοντι, ἢν μὴ ἐν περισσῇσιν ἡμέρῃσιν (a) ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπιάζειν εἴωθεν.

Humor. III. 91.
Judication. IX. 11.
Prænot. XXIV. 8.
Coac. I. 115. 210.
I. Epid. III. 40.

61. Febricitanti, niſi in diebus imparibus dimiſerit febris, reverti ſolet.

II. Epid. V. 30.
VI. 18.
IV. Morb. XIX. 10. 11.
XX. 8. 12. 15. 16.
(a) Celſ. L. III. 4. p. 121. l. 23.

ξβ. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἴκτεροι (a) ἐπιγίγνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακόν. (ἢν μὴ ξυνδόσιες ὑγρῶν κατὰ τὴν κοιλίην γένωνται.)

Judicat. III. 5. 18. 20.
Coac. I. 172.
I. Morb. VI. 2.
Vict. Acut. LIV. 3. 4.

62. Quibus in febre morbus regius (a) ſupervenit ante ſeptimum diem, malum eſt. (Niſi confluxus humorum per alvum fiant.)

(a) Celſ. L. II. 4. p. 52. l. 7. L. III. 24. p. 175. l. 9.
Hippocrat. III. Epidem. Sect. I. Aegr. II. 13. 16.

ξγ. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καθ' ἡμέρην ῥίγεα γίνεται, καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

63. Quibus, in febribus quotidiè rigores fiunt, quotidiè febres ſolvuntur.

Judicat. XI. 16.

ξδ. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τῇ (a) ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐνάτῃ, ἢ τῇ ἑνδεκάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἴκτεροι ἐπιγίνονται, ἀγαθόν· 1 ἢν μὴ τὸ δεξιὸν

64. Quibus in febre ſeptimâ, aut nonâ, (a) aut undecimâ, aut quartâ decimâ morbus regius ſupervenit; bonum eſt: 1 niſi dextrum hypo-

Digitized by Google

δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ᾖ· ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

Judicat. III. 5. 18. 20.
IV. 11.
Coac. I. 173.
I. Epid. II. 120.

hypochondrium durum ſit: alioqui, non bonum.

I. Morb. VI. 2.
1 Aph. VI. 42
(a) Celſ. L. III. 24. p. 175. l. 7.

ξέ. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ τὴν κοιλίην καῦμα ἰσχυρὸν, καὶ καρδιωγμὸς, κακόν.

65. In febribus circa ventrem æſtus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum.

ξς'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσιν, 1 (a) οἱ σπασμοὶ, καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, κακόν.

Coac. II. 207.
1 Aph. II. 26.

66. In febribus acutis, 1 (a) convulſiones, & circa viſcera dolores vehementes, malum.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 52. l. 11.

ξζ'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων (a) φόβοι, ἢ σπασμοὶ, κακόν.

Aph. II. 1.

67. In febribus, ex ſomnis (a) pavores, aut convulſiones, malum.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 52. l. 12.

ξή. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν. (a) σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

Vict. Acut. XXI. 21.
I. Morb. Mul. V. 7.

68. In febribus ſpiritus offendens, malum. (a) Convulſionem enim ſignificat.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 4.

ξθ'. Ὁκόσοισιν οὖρα παχέα, θρομβώδεα, ὀλίγα, οὐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὸν ἐκ τουτέων λεπτὸν, ὠφελέει· μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων, ὑπόστασιν ἴσχει.

Coac. V. 80. 81.

69. Quibus urinæ craſſæ, grumoſæ, paucæ, non ſine febre, copia ex his ſuccedens tenuis, juvat. Tales autem maximè prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, ſubſidentiam continent.

ό. Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀνατεταραγμένα, οἷον ὑποζυγίων, τουτέοισι κεφαλαλ-

70. Quibus autem in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolo-

Digitized by Google

λαλγίαι. ἢ πάρεισιν, ἢ παρέσονται.

Caoc. V. 46.

οα΄. Ὁκόσοισι ἑβδομαῖα κρίνεται, τουτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον τῇ τετάρτῃ ἐρυθρὸν, [1] καὶ τἄλλα κατὰ λόγον.

Judicat. VI. 2.
IX. 8.

οβ΄. Ὁκόσοισιν οὖρα διαφανέα, (a) λευκὰ, πονηρά. μάλιστα δὲ ἐν τοῖσιν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται.

I. Præd. I. 5.
II. 6.

ογ΄. [1] Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα (a) διαβορβορίζοντα, ὀσφύος ἀλγήματος ἐπιγενομένου, αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνονται· ἢν μὴ φῦσαι καταῤῥαγέωσιν, ἢ οὔρου πλῆθος ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

Coac. II. 240. 241. 257.
Prænot. X. 14.
1 Aph. V. 64.

οδ΄. [1] Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος οὖρον πολὺ, καὶ (a) παχὺ, καὶ λευκὸν γιγνόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται ἐνίοισι γίγνεσθαι. ἢν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμοῤῥαγήσῃ, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

Humor. XI. 13. ad 16.
Judicat. X. 4. ad 7.
VI. Epid. IV. 3. ad 6.

οε΄. Ἢν

dolores aut adſunt, aut aderunt.

VII. Epid. LIV. 5. 6. 10. 11.

71. Quibus *morbi* ſeptimâ *die* judicantur, iis nubeculam rubram urina *die* quartâ continet, [1] & alia ſecundum rationem.

Coac. I. 213. V. 5. 82.
1 Aph. I. 12.

72. Quibus urinæ pellucidæ, (*a*) albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis obſervantur.

Coac. V. 25. 26.
(*b*) Celſ. L. II. 4. p. 52. l. 25.

73. [1] Quibus hypochondria elevata (*a*) *ſunt* murmurantia, dolore lumborum ſuperveniente, his alvi humectantur: niſi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc.

Sal. Diæt V. 10.
(*b*) Celſ. L. II. 3. pag. 50. l. 20.

74. [1] Quibus ſpes eſt abſceſſum fore ad articulos, *eos* abſceſſu liberat urina multa, & craſſa, & (*a*) alba reddita, qualis in febribus, cum laſſitudine, quartâ die quibuſdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus ſanguis eruperit, brevi admodum ſolvit.

1 Prænot. XI. 17.
II. Prædict. X. 7.
(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 21.

75. Si

Digitized by Google

δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ᾖ· ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

Judicat. III. 5. 18. 20.
IV. 11.
Coac. I. 173.
I. Epid. II. 120.

ξέ. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ τὴν κοιλίην καῦμα ἰσχυρὸν, καὶ καρδιωγμὸς, κακόν.

ξϛ'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσιν, 1 (a) οἱ σπασμοὶ, καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, κακόν.

Coac. II. 207.
1 Aph. II. 26.

ξζ'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων (a) φόβοι, ἢ σπασμοὶ, κακόν.

Aph. II. 1.

ξή. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν. (a) σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

Vict. Acut. XXI. 21.
I. Morb. Mul. V. 7.

ξθ'. Ὁκόσοισιν οὖρα παχέα, θρομβώδεα, ὀλίγα, οὐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὸν ἐκ τουτέων λεπτὸν, ὠφελέει· μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων, ὑπόστασιν ἴσχει.

Coac. V. 80. 81.

ό. Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀνατεταραγμένα, οἷον ὑποζυγίων, τουτέοισι κεφα-
λαλ...

hypochondrium durum ſit: alioqui, non bonum.

I. Morb. VI. 2.
1 Aph. VI. 42
(a) Celſ. L. III. 24. p. 175. l. 7.

65. In febribus circa ventrem æſtus vehemens, & o[...]ris ventriculi dolor, ma[...]

66. In febribus acut[...] (a) convulſiones, & cir[...]ſcera dolores vehemen[...] malum.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 52 [...]

67. In febribus, e[...]nis (a) pavores, aut [...]ſiones, malum.

(a) Celſ. L. II. 4. p [...]

68. In febribus [...]fendens, malum [...]vulſionem enim [...]

(a) Celſ. L. II. [...]

69. Quibus urin[...] grumoſæ, paucæ [...] febre, copia ex [...]dens tenuis, juv[...]tem maxime p[...]bus ab initi[...] ſubſidentia[...]

70. [...] bre ur[...] lis ju[...]

Digitized by Google

ventrem, & interfemineum, partes circa veſicam laborant.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 61. l. 15.

81. Si *quis* ſanguinem, & pus mingat, & ſquamas, & odor gravis ſit, (a) veſicæ exulcerationem ſignificat.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 31.

82. Quibus in urinariâ fiſtulâ tuberculum (a) naſcitur, his, ſuppurato *eo* & perrupto, ſolutio fit.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 22.

83. Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat.

IV. Morb. VII. 4.

Τμῆμα

Digitized by Google

οέ. Ἢν (a) αἷμα, 1 ἢ (b) πῦον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

Aph. IV. 78. 81.
Int. Affect. XVI. 4. 5.
1 Nat. Human. XXVI. 4.

75. Si (a) *quis* ſanguinem, 1 aut (b) pus mingat, renum, aut veſicæ exulcerationem ſignificat.

Prænot. XIX. 11.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 28.
(b) Genit. II. 8.

ος'. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι, 1 σαρκία (a) μικρὰ, ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

Nat. Human. XXVI. 5.
1 Aph. IV. 26.

76. Quibus in urinâ craſſâ exiſtente, 1 carunculæ (a) parvæ, aut veluti pili unà exeunt, his de renibus excernuntur.

Cap. Vuln. II. 4.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 30.

οζ'. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι, πιτυρώδεα ξυνεξουρέεται, τουτέοισιν ἡ κύστις ψωριᾷ.

Nat. Human. XXVI. 6.

77. Quibus in urinâ craſſâ exiſtente, furfuracea ſimul minguntur, iis veſica ſcabie laborat.

Prænot. XI. 8. 10.

οή. 1 Ὁκόσοι ἀπὸ ταυτομάτου αἷμα (a) οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίου ῥῆξιν σημαίνει.

Aph. IV. 75.
Nat. Human. XXVI. 4.

78. 1 Qui ſpontè ſanguinem mingunt, (a) his à renibus venæ ruptionem ſignificat.

1 Int. Affect. XVI. 4.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 27. 33. p. 61. l. 7.

οθ'. 1 Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα (a) ὑφίσαται, τουτέοισιν ἡ κύστις λιθιᾷ.

IV. Morb. XXIX. 13. ad XXX.
Int. Affect. XV. 10. 11.

79. 1 Quibus in urinâ arenoſa (a) ſubſident, illis veſica calculo laborat.

1 Nat. hum. XXVI. 1.
(a) Celſ. L. I. 7. p. 61. l. 16.

π'. Ἢν αἷμα οὐρέῃ, καὶ θρόμβους, καὶ (a) στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον, καὶ ἐς τὸ περίναιον,

80. Si *quis* ſanguinem mingat, & grumos, & (a) urinæ ſtillicidium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem,

ναιον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πονέει,

Aph. VII. 39.

ventrem, & interfemineum, partes circa veſicam laborant.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 61. l. 15.

πά. Ἢν αἷμα, καὶ πῦον οὐρέῃ, καὶ λεπίδας, καὶ ὀσμὴ (a) βαρείη ᾖ, τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

Aph. IV. 75.

81. Si *quis* ſanguinem, & pus mingat, & ſquamas, & odor gravis ſit, (*a*) veſicæ exulcerationem ſignificat.

(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 31.

πβ΄. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φῦμα (a) φύεται, τουτέοισι, διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύσις.

Aphor. VII. 57.
Coac. III. 311. 312.

82. Quibus in urinariâ fiſtulâ tuberculum (*a*) naſcitur, his, ſuppurato *eo* & perrupto, ſolutio fit.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 22.

πγ΄. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γιγνομένη, σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

II. Diæt. XL. 10, ad 17.

83. Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat.

IV. Morb. VII. 4.

δύνηται, οἴδημαῖ☉ μὴ ἐόνῖ☉, θανάσιμον.

Aph. IV. 34.
VII. 58.

tumore non exiſtente, lethale.

Coac. II. 221. ad 224.
III. 96.
(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 17.

λϛʹ. Ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ἢν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐνναταῖοι, καὶ ἑνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ μιῇ καὶ εἰκοστῇ, καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ τριακοστῇ πρώτῃ, καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. οὗτοι γὰρ οἱ ἱδρῶτες νούσους κρίνουσιν. [1] οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πόνον σημαίνουσι, καὶ μῆκος νούσου, καὶ [2] ὑποτροπιασμούς.

Aph. II. 24.
Judicat. I. 2.
IV. 13.
Prænot. V. I. 2. 3.
Coac. IV. 36.

36. Sudores febricitantibus ſi inceperint, boni ſunt die tertiâ, & quintâ, & ſeptimâ, & nonâ, & undecimâ, & quartâ decimâ, & ſeptimâ decimâ, & vigeſimâ primâ, & vigeſimâ ſeptimâ, & trigeſimâ primâ, & trigeſimâ quartâ. Hi enim ſudores morbos judicant. [1] Qui verò ita non fiunt, laborem ſignificant, & morbi longitudinem, [2] & recidivas.

I. Epid. III. Æg. XIV. 7.
[1] Prænot. XXIV. 8.
Coac. I. 115.
[2] Aph. II. 12.
IV. 61.

λζʹ. Οἱ ψυχροὶ (a) ἱδρῶτες, ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον. ξὺν πρηϋτέρῳ δὲ, μῆκ☉ νούσου σημαίνουσι.

Judicat. VI. 9. 10.
VIII. 1. 8.
Prænot. V. 4. 5.

37. Sudores frigidi, cum acutâ quidem febre evenientes, mortem: cum mitiore verò, morbi longitudinem ſignificant.

Coac. IV. 40.
(*a*) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 30. II. 5. p. 53. l. 17. II. 6. p. 56. l. 11.

λήʹ. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος ἱδρὼς, (a) ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον.

Aph II. 5.

38. Et quâ corporis parte ineſt ſudor, ibi morbum *eſſe* indicat.

(*a*) Celſ. L. II. 2. p. 48. l. 19.

λθʹ. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ (a) σώματ☉ θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νοῦσ☉.

Judicat. VIII. 3.

39. Et quâ corporis parte (*a*) ineſt calor, aut frigus, ibi morbus eſt.

(*a*) Celſ. L. II. 2. p. 84. l. 15.

μʹ. Καὶ

40. Et

Digitized by Google

μʹ. Καὶ ὅκȣ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ ἢν τὸ σῶμα (a) καταψύχηται, ἢ αὖθις θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρȣ γίγνηται, μῆκος νȣ́σȣ σημαίνει.

Aph. VII. 60.
Humor. III. 22. 53.
Judicat. VIII. 4.

40. Et ubi in toto corpore mutationes, & ſi corpus perfrigeretur, aut rurſus caleſiat, (a) aut color alius ex alio fiat, morbi longitudinem ſignificat.

I. Prædict. VI. 4.
Coac. I. 77. 177.
(a) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 20.

μαʹ. 1 Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνȣ ἄνευ φανερῆς αἰτίης γινόμενος, τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται. 2 ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι τȣ̃το γίγνηται, σημαίνει ὅτι κενώσιος δέεται.

Aph. VII. 61.
1 Coac. IV. 36.

41. 1 Sudor multus à ſomno citra cauſam manifeſtam factus, corpus uberiori alimento uti ſignificat. 2 Si verò cibum non capienti hoc fiat, evacuatione indigere ſignificat.

V. Epid. XXV. 15.
2 Aph. II. 8.

μβʹ. Ἱδρὼς πολὺς, ψυχρὸς ἢ θερμὸς, αἰεὶ ῥέων, ὁ μὲν ψυχρὸς μείζω, ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νȣ̃σον σημαίνει.

Aph. VII. 61.
Judication. VIII. 9.

42. Sudor multus, frigidus aut calidus, ſemper fluens, frigidus quidem majorem, calidus verò minorem, morbum ſignificat.

Coac. I. 21.
I. Morb. XXII. 35. ad XXIII.

μγʹ. Οἱ πυρετοὶ, (a) ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίγνονται, μᾶλλον ἐπικίνδυνοι· ὅτῳ δ᾽ ἂν τρόπῳ (b) διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

Aph. VII. 62.
Coac. I. 166.
I. Epid. III. 16.
III. Epid. III. 109.
VII. Epid. XL. 19.

43. Febres, (a) quæcunque non intermittentes tertiâ *die* vehementiores fiunt, magis periculoſæ: quocunque autem modo intermittant, (b) quod ſine periculo *ſint* ſignificat.

Vict. Acut. III. 3.
(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 33.
(b) Celſ. L. II. 3. p. 49. l. 34.
L. III. 12. p. 141. l. 6.

Digitized by Google

μδʹ. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, (a) τουτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται.

Aph. VII. 63.
Humor. III. 98.
Prænot. XXIV. 9. 10. 11.

μεʹ. Ὁκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐκ πυρετῶν μακρῶν γίγνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

Aph. VII. 64.

μϛʹ. Ἢν ῥῖγος ἐπιπίπτῃ πυρετῷ μὴ διαλείποντι, (a) ἤδη ἀσθενεῖ ἐόντι, θανάσιμον.

Coac. I 15.

μζ, Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν αἱ πελιδναὶ, 1 καὶ αἱματώδεες, καὶ δυσώδεες, καὶ χολώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρεῦσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. 2 καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσιας, καὶ κατὰ τὰ οὖρα. 3 ἢν δὲ μή τι τῶν ξυμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τούτων, κακόν.

Aph. VII. 69.
Coac. II. 161.
1 Coac. III. 241.

μη Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, 1 ἢν τὰ μὲν ἔξω (a) ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται, καὶ δίψην ἔχῃ, θανάσιμον.

Aph. VII. 72.
Prænot. VIII. 11.
XIV. 12. 13.
XV. 6. ad 10.
Coac. I. 165.
III. 345.
I. Morb. XXVII. 15.

μθ. Ἐν

44. Quibus febres longæ, (a) his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt.

II. Prædict. X. 7.
Coac. I. 168. 169.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 2.

45. Quibus tubercula ad articulos, aut dolores ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis.

46. Si rigor incidat febri non intermittenti, (a) debili jam exiſtenti *ægro*, lethale.

(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 19.

47. Exſcreationes in febribus non intermittentibus lividæ, 1 & cruentæ, & graveolentes, & biliosæ, omnes malæ ſunt. At probè ſecedentes, bonæ. 2 Et *eadem ratio eſt* quoad *alvi* egeſtiones, & quoad urinas. 3 Si verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum.

2 Prænot. XV. 10.
3 Aph. I. 25.

48. In non intermittentibus febribus, 1 ſi externa quidem frigida ſint, (a) interna verò urantur, & ſitim habeant, lethale.

Affection. XI. 5.
1 Aph. VII. 1. 26.
II. Morb. XVI. 12.
XXXVII. 1. ad 5.
(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 25. II. 6. p. 55. l. 21. II 14. p. 90. l. 22.

49. In

Digitized by Google

μθʹ. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, (a) ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ῥὶς διαςραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκέῃ, ἤδη ἀσθενέος ἐόντος τε σώματος, ὅ, τι ἂν τετέων γένηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

Aph. VII. 73.
Prænot. III. 3.

νʹ. Ὅκε ἂν ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι (a) δύσπνοια γένηται, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

Judication. VIII. 17.
Prænot. IV. 20.

ναʹ. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποςήματα, (a) μὴ λυόμενα πρὸς τας πρώτας κρίσιας, μῆκος νέσε σημαίνει.

(a) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 22.

νβʹ. Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀῤῥωςίῃσι, κατὰ προαίρεσιν δακρύεσιν, ἐδὲν ἄτοπον. (a) 1 ὁκόσοι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον.

Aph. VIII. 2.
Prænot. II. 18. ad 21.
IV. Epid. XXVII. 12.
VI. Epid. I. 42.

νγʹ. Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τῶν ὀδόντων (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περίγλισχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίγνονται οἱ πυρετοί.

Coac. II. 153.
IV. Epid. XXVII. 13.

49. In febre non intermittente, (a) ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus pervertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore jam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt.

Coac. I. 104.
(a) Celſ. L. II. 6. p. 54. l. 24.

50. Ubi in febre non intermittente (a) difficultas ſpirandi, & delirium fit, lethale.

Prænot. XIV. 9.
XV. 3.

51. In febribus abſceſſus, (a qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant.

52. Quicunque in febribus, aut in aliis infirmitatibus, ex propoſito (i. e. *ob cauſam*) lachrymantur, nihil inconveniens. (a) 1 Qui verò non ex propoſito, magis inconveniens.

1 I. Epid. II. 176.
VI. Epid. VIII. 34.
(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 15.

53. Quibus in febre ad dentes viſcoſa (a) circumnaſcuntur, *his* febres fiunt vehementiores.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 15.

νδʹ. Ὁκό- D 3 54. Qui-

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ἈΦΟΡΙΣΜΩ͂Ν
Τμῆμα τέταρτον.

Α΄.

ΤΑ'ς κυούσας φαρμακεύειν, 1 ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ ταύτας. 2 τὰ δὲ νήπια, (a) καὶ πρεσβύτερα, εὐλαβέεσθαι χρή.

Aph. V. 29.
1 Aph. I. 22.
2 I. Morb. Mul. XLII. 8.

β΄. Ἐν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ τοῦ σώματος, 1 ὁκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρήσιμα· τὰ δ' ἐναντίως ἰόντα, παύειν.

1 Aph. I. 2.

γ΄. Ἢν μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

Vid. Aph. I. 25.

δ΄. Φαρμακεύειν, 1 θέρεος μὲν, (a) μᾶλλον τὰς ἄνω· 2 χειμῶνος δὲ, τὰς κάτω.

1 V. Epid. XXV. 16. 17.
2 Salub. Diæt. V. 10.

ε΄. Ὑπὸ κύνα, καὶ πρὸ κυνὸς, 1 ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.

Aër. Aq. Loc. XXX. 2. 5. 8.
Purgant. V. 8.

ϛ΄. Τοὺς

HIPPOCRATIS
APHORISMORUM
Sectio Quarta.

I.

PRægnantes purgandæ, 1 ſi *materia* turgeat, quadrimeſtres, & uſque ad ſeptimum menſem: hæ verò minùs. 2 Juniores autem, (a) & ſeniores *fœtus*, cautè vitare oportet.

(a) Celſ. L. II. 10. p. 78. l. 5.

2. In purgationibus talia è corpore ſunt ducenda, 1 qualia etiam ſponte prodeuntia utilia ſunt: contrario autem modo prodeuntia, ſiſtenda.

3. Si quidem, qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: contraria verò, difficulter.

4. Purgandum, 1 æſtate quidem, (a) magis ſuperiores *ventres*: 2 Hyeme verò, inferiores.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 29. l. 21.

5. Sub cane, & ante canem, 1 difficiles ſunt purgationes.

1 Aph. II. 37.

6. Gra-

Digitized by Google

ς'. Τὺς ἰσχνὺς, (a) καὶ εὐημέας, ἄνω φαρμακεύειν, ὑποςελλομένυς χειμῶνα.

II. Morb. XIII. 12.

6. Graciles, (a) & facile vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 29. l. 23.

ζ'. Τὺς δὲ δυσημέας, καὶ μέσως εὐσάρκυς, κάτω, ὑποςελλομένυς θέρ☉.

II. Morb. XII. 35.

7. Difficulter autem vomentes, & mediocriter carnoſi, deorſum, vitantes æſtatem.

ή. Τὺς δὲ φθινώδεας, ὑποςελλομένυς τὰς ἄνω (φαρμακείας.)

Loc. in Hom. XXXV. 4.

8. Tabidi verò, vitantes (purgationes) ſurſum.

Int. Affect. IV. 26.
XIII. 36.

θ'. Τὺς δὲ μελαγχολικὺς, ἁδροτέρως τὰς κάτω. τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία προςιθείς.

Aër. Aq. Loc. XI. 2.

9. Melancholicos autem, uberiùs deorſum *purgabis*. Eâdem ratione contraria adhibens.

ί. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, [1] ἢν ὀργᾷ, [2] αὐθημερόν· χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιύτοισι, κακόν.

1 Aph. I. 22.

10. Purgandum in valde acutis, [1] ſi turgeat *materia*, [2] eâdem die: morari enim in talibus, malum eſt.

2 V. Epid. XXV. 16. 17.

ιά. Ὁκόσοισι ςρόφοι, (a) καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ φαρμακείης, μήτ' ἄλλως, [1] ἐς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύεται.

Coac. II. 279.
1 Coac. III. 286.

11. Quibus tormina, (a) & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter ſolvitur, [1] in hydropem ſiccum firmatur.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 59. l. 13.

ιβ'. Ὁκόσοισι κοιλίαι λειεντεριώδεες, χειμῶν☉ φαρμακεύειν ἄνω, κακόν.

12. Quibus alvi ſunt lientericæ, *eos* hyeme ſurſum purgare, malum eſt.

ιγ'. Πρὸς τὺς ἐλλεϐόρυς, τοῖσι μὴ ῥηιδίως ἄνω καθαιρομένοισι, πρὸ τῆς πόσι☉ προϋγραί-

13. Ad elleboros, qui non facilè ſurſum purgantur, *iis* ante potionem corpora (a) præ-

Digitized by Google

ὑγραίνειν τὰ (a) σώματα, πλείονι τροφῇ, καὶ ἀναπαύσει.

Aph. I. 22.
II. 9.
VII. 70.
II. Diæt. XXXVI. 18.
ad XXXVII.
Loc. in Hom. XL. 3.
Verat. uſ. I. 1.
II. Morb. XIII. 10. ad 13.

ιδ΄. Ἐπὴν πίῃ τὶς ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς κινήσιας τῶν σωμάτων, μᾶλλον ἄγειν. πρὸς δὲ τὺς ὕπνυς, καὶ μὴ κινήσιας, ἧσσον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτιλίη, ὅτι 1 κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

Verat. uſ. I. 2.
VI. Epid. V. 45.

ιέ. Ἐπὴν βύλῃ μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα. ἐπὴν δὲ παῦσαι, 1 ὕπνον ποίει, καὶ μὴ κίνει.

Verat. uſ. I. 4.
VI. Epid. V. 45.
Superfœt. XX. 1.

ιϛ΄. Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς (a) σάρκας ὑγιέας ἔχυσι· 1 σπασμὸν γὰρ ἐμποιέει.

Aph. II. 36. 37.
Verat. uſ. I. 5.

ιζ΄. Ἀπυρέτῳ ἐόντι, ἀποσιτίη, καὶ καρδιωγμὸς, 1 καὶ σκοτότινος, καὶ ϛόμα (a) ἐκπικρύμενον, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

Verat. uſ. I. 10.
Affection. XIV. 12.
1 II. Morb. Mul. XXIV. 2. 3.

ιή. Τὰ

præhumectanda, copioſiore alimento, & quiete.

Int. Affect. XXIII. 31.
XXIX. 41.
XLVII. 34.
1 Morb. Mul. XXV. 13. 14.
XXXI. 9.
Superfœt. XX. 1.
(a) Celſ. L. II. 12. p. 86. l. 6. L. II. 13. p. 87. l. 19.

14. Ubi biberit quis elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit. Ad ſomnos verò, & quietem, minùs. Declarat autem etiam navigatio, quod 1 motus turbat corpora.

1 Aph. II. 51.

15. Quando vis magis ducere elleborum, moveto corpus. Quando verò ceſſare, 1 ſomnum facito, & non moveto.

1 Aph. V. 27.
VI. Epid. V. 45.

16. Elleborus periculoſus eſt ſanas (a) carnes habentibus: 1 convulſionem enim inducit.

1 Aph. V. 1.
(a) Celſ. L. II. 13. p. 87. l. 14.

17. Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, 1 & tenebricoſa vertigo, & os (a) amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat.

(a) Celſ. L. I. 3. p. 29. l. 31.

18. Su-

Digitized by Google

ιή. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα, ὁκόσα καθάρσιος δέονται, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει· ὁκόσα δὲ κάτω, κάτω.

Verat. uſ. I. 10. 11.

18. Supra ſeptum tranſverſum dolores, qui purgatione egent, ſurſum purgante opus eſſe, indicant. Qui verò infra, deorſum.

ιθ'. Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι καθαιρόμενοι, οὐ παύονται, πρὶν ἢ διψήσωσιν.

Verat. uſ. I. 6.

19. Qui in purgantium potionibus non ſitiunt dum purgantur, non ceſſant, priuſquam ſitiverint.

κ'. Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν ἢν γένηται στρόφος, καὶ γουνάτων βάρος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, κάτω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

Verat. uſ. I. 11.

20. Non febricitantibus ſi fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorſum purgante opus eſſe, indicat.

κα'. 1 Ὑποχωρήματα (a) μέλανα, 2 ὁκοῖον αἷμα μέλαν, 3 ἀπ' αὐτομάτου ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, κάκιστα. 4 καὶ, ὁκόσῳ ἂν τὰ χρώματα ὑποχωρημάτων πλείω πονηρότερα ᾖ, μᾶλλον κάκιον· ξὺν φαρμάκῳ δὲ, ἄμεινον. 5 καὶ, ὁκόσῳ ἂν χρώματα πλείω, οὐ πονηρά.

1 Prænot. X. 6.
Coac. III. 36.
VII. 22. ad 26. 42.
2 Aph. IV. 23.
Coac. III. 1.

21. 1 Dejectiones (a) nigræ, 2 qualis ſanguis niger, 3 ſpontè prodeuntes, & cum febre, & ſine febre, peſſimæ. 4 Et quantò colores dejectionum plures fuerint pejores, eò deterius: cum purgante verò, melius. 5 Et, quantò colores plures, non mali *ſunt*.

3 Aph. I. 2.
4 Coac. VI. 24.
5 Aph. II. 14.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 19.

κβ'. Νουσημάτων ὁκόσων ἀρχομένων, ἢν χολὴ (a) μέλαινα ἢ ἄνω, ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θανάσιμον.

Coac. I. 100.

22. Morbis quibuſvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale.

(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 33.

κγ'. Ὁκό-

23. Qui-

Digitized by Google

κγ΄. Ὁκόσοισιν ἐκ νουσημάτων (a) ὀξέων, ἢ ἐκ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τρωμάτων, ἢ ἄλλως πῶς λεπτυνομένοις, χολὴ μέλαινα, ¹ ἢ ὁκοῖον αἷμα μέλαν, ὑπέλθῃ, τῇ ὑστεραίῃ ἀποθνήσκουσι.

1 Aph. IV. 21.

23. Quibuſcunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, ¹ vel qualis ſanguis niger, prodierit, poſtridie moriuntur.

(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 34.

κδ΄. Δυσεντερίη, ἢν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἄρξηται, θανάσιμον.

Coac. I. 100.
III. 292.

24. Dyſenteria, ſi ab atra bile inceperit, lethale.

V. Epid. X. 2.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 74. l. 1.

κε΄. Αἷμα ἄνω μὲν, ὁκοῖον ἂν ᾖ, κακόν. κάτω δὲ, ἀγαθὸν, μέλαν ὑποχωρέον.

Aph. VII. 37.

25. Sanguis ſurſum quidem, qualiscunque ſit, malum. Deorſum vero, bonum, niger ſubtùs ſecedens.

Coac. II. 254.
VI. 14.

κς΄. Ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ, οἷον ¹ σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον.

1 Aph. IV. 76.

26. Si à dyſenteria detento velut ¹ carunculæ ſeceſſerint, lethale eſt.

κζ΄. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμοῤῥαγέει πλῆθος ὁκοθενοῦν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι, τουτέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται.

27. Quibus per febres ſanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur.

Coac. I. 227.
III. 53.

κη΄. Ὁκόσοισι (a) χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσιος ἐπιγινομένης, παύεται· καὶ ὁκόσοισι κώφωσις, χολωδέων ἐπιγινομένων, παύεται.

Aph. IV. 60.
Coac. II 66. 103.
VI. 77.

28. Quibus (a) biliosæ ſunt egeſtiones, ſurditate ſuperveniente, ceſſant. Et quibus ſurditas, bilioſis ſupervenientibus, ceſſat.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 20.

κθ΄. Ὁ-

29. Qui-

Digitized by Google

κθ΄. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν (a) ἑκταίοισιν ἐοῦσι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτα.

Coac. I. 23.
VII. Epid. XL. 20.

29. Quibus per febres ſextâ die rigores fiunt, (a) difficulter judicantur.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 11.

λ΄. Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἣν ἂν ὥρην ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ἐς τὴν αὔριον τὴν αὐτὴν ὥρην ἢν λάβῃ, δύσκριτα.

Humor. III. 91.

30. Quibus exacerbationes fiunt, quâcunque horâ dimiſerit febris, poſtridiè eâdem horâ ſi corripuerit, difficulter judicantur.

λα΄. 1 Τοῖσι κοπώδεσιν (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα, καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάλιστα, αἱ ἀποστάσιες γίγνονται.

Humor. III. 98.
IV. Epid. XVIII. 16. 17.

31. 1 Laſſatis per febres, (a) ad articulos, & circa maxillas maximè, abſceſſus fiunt.

1 Aph. II. 5.
IV. 74.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 65. l. 8.

λβ΄. Ὁκόσοισι δὲ ἀνισταμένοισι ἐκ τῶν νούσων τι πονέει, ἐνταῦθα αἱ ἀποστάσιες γίγνονται.

Humor. III. 100.

32. Quibus ex morbo reſurgentibus aliquid dolet, ibi abſceſſus fiunt.

λγ΄. Ἀτὰρ, ἢν καὶ προπεπονηκός τι ᾖ πρὸ τοῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νοῦσος.

Loc. in Hom. XXXVI. 6.
Humor. III. 101.
VI. Epid. XXVIII. 2. 3.

33. Sed &, ſi quid doluerit ante morbum, ibi ſe figit morbus.

VI. Epid. VII. 15. ad 19.
Vict. Acut XLIV. 2. 3.

λδ΄. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι, πνὶξ ἐξαίφνης ἐπιγίγνηται, θανάσιμον.

Aph. IV. 35.
Prænot. XXIII. 3. 4.

34. Si à febre detento, tumore in faucibus non exiſtente, ſuffocatio ex improviſo ſuperveniat, lethale.

Coac. I. 90.
II. 201. 202. 221.
III. 96.

λε΄. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπιστραφῇ, καὶ μόλις καταπίνειν δύνη-

35. Si à febre detento collum derepentè inverſum fuerit, & vix deglutire poſſit, tumo-

Digitized by Google

δύνηται, οἴδημα μὴ ἐόντος, θανάσιμον.

Aph. IV. 34.
VII. 58.

tumore non exiſtente, lethale.

Coac. II. 221. ad 224.
III. 96.
(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 17.

λϛ΄. Ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ἢν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐνναταῖοι, καὶ ἑνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ μίῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ τριακοστῇ πρώτῃ, καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. οὗτοι γὰρ οἱ ἱδρῶτες νούσους κρίνουσιν. 1 οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πόνον σημαίνουσι, καὶ μῆκος νούσου, καὶ 2 ὑποτροπιασμούς.

Aph. II. 24.
Judicat. I. 2.
IV. 13.
Prænot. V. I. 2. 3.
Coac. IV. 36.

36. Sudores febricitantibus ſi inceperint, boni ſunt die tertiâ, & quintâ, & ſeptimâ, & nonâ, & undecimâ, & quartâ decimâ, & ſeptimâ decimâ; & vigeſimâ primâ, & vigeſimâ ſeptimâ, & trigeſimâ primâ, & trigeſimâ quartâ. Hi enim ſudores morbos judicant. 1 Qui verò ita non fiunt, laborem ſignificant, & morbi longitudinem, 2 & recidivas.

I. Epid. III. Æg. XIV. 7.
1 Prænot. XXIV. 8.
Coac. I. 115.
2 Aph. II. 12.
IV. 61.

λζ΄. Οἱ ψυχροὶ (a) ἱδρῶτες, ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον. ξὺν πρηϋτέρῳ δὲ, μῆκος νούσου σημαίνουσι.

Judicat. VI. 9. 10.
VIII. 1. 8.
Prænot. V. 4. 5.

37. Sudores frigidi, cum acutâ quidem febre evenientes, mortem: cum mitiore verò, morbi longitudinem ſignificant.

Coac. IV. 40.
(*a*) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 30. II. 5. p. 53. l. 17. II. 6. p. 56. l. 11.

λη΄. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος ἱδρὼς, (a) ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον.

Aph II. 5.

38. Et quâ corporis parte ineſt ſudor, ibi morbum *eſſe* indicat.

(*a*) Celſ. L. II. 2. p. 48. l. 19.

λθ΄. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ (a) σώματος θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος.

Judicat. VIII. 3.

39. Et quâ corporis parte (a) ineſt calor, aut frigus, ibi morbus eſt.

(*a*) Celſ. L. II. 2. p. 84. l. 15.

μ΄. Καὶ

40. Et

Digitized by Google

μ΄. Καὶ ὅκȣ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ ἢν τὸ σῶμα (a) καταψύχηται, ἢ αὖθις θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρȣ γίγνηται, μῆκος νȣ́σȣ σημαίνει.

Aph. VII. 60.
Humor. III. 22. 53.
Judicat. VIII. 4.

40. Et ubi in toto corpore mutationes, & ſi corpus perfrigeretur, aut rurſus calefiat, (a) aut color alius ex alio fiat, morbi longitudinem ſignificat.

I. Prædict. VI. 4.
Coac. I. 77. 177.
(a) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 20.

μα΄. 1 Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνȣ ἄνευ φανερῆς αἰτίης γινόμενος, τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται. 2 ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι τȣ̃το γίγνηται, σημαίνει ὅτι κενώσιος δέεται.

Aph. VII. 61.
1 Coac. IV. 36.

41. 1 Sudor multus à ſomno citra cauſam manifeſtam factus, corpus uberiori alimento uti ſignificat. 2 Si verò cibum non capienti hoc fiat, evacuatione indigere ſignificat.

V. Epid. XXV. 15.
2 Aph. II. 8.

μβ΄. Ἱδρὼς πολὺς, ψυχρὸς ἢ θερμὸς, αἰεὶ ῥέων, ὁ μὲν ψυχρὸς μείζω, ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νȣ́σον σημαίνει.

Aph. VII. 61.
Judication. VIII. 9.

42. Sudor multus, frigidus aut calidus, ſemper fluens, frigidus quidem majorem, calidus verò minorem, morbum ſignificat.

Coac. I. 21.
I. Morb. XXII. 35. ad XXIII.

μγ΄. Οἱ πυρετοὶ, (a) ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίγνονται, μᾶλλον ἐπικίνδυνοι· ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ (b) διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

Aph. VII. 62.
Coac. I. 166.
I. Epid. III. 16.
III. Epid. III. 109.
VII. Epid. XL. 19.

43. Febres, (a) quæcunque non intermittentes tertiâ *die* vehementiores fiunt, magis periculoſæ: quocunque autem modo intermittant, (b) quod ſine periculo *ſint* ſignificat.

Vict. Acut. III. 3.
(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 33.
(b) Celſ. L. II. 3. p. 49. l. 34.
L. III. 12. p. 141. l. 6.

Digitized by Google

μδ'. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, (a) τουτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται.
Aph. VII. 63.
Humor. III. 98.
Prænot. XXIV. 9. 10. 11.

44. Quibus febres longæ, (*a*) his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt.
II. Prædict. X. 7.
Coac. I. 168. 169.
(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 2.

μέ. Ὁκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐκ πυρετῶν μακρῶν γίγνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.
Aph. VII. 64.

45. Quibus tubercula ad articulos, aut dolores ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis.

μϛ'. Ἢν ῥῖγος ἐπιπίπτῃ πυρετῷ μὴ διαλείποντι, (a) ἤδη ἀσθενεῖ ἐόντι, θανάσιμον.
Coac. I 15.

46. Si rigor incidat febri non intermittenti, (*a*) debili jam exiſtenti *agro*, lethale.
(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 19.

μζ, Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν αἱ πελιδναὶ, 1 καὶ αἱματώδεες, καὶ δυσώδεες, καὶ χολώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. 2 καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσιας, καὶ κατὰ τὰ οὖρα. 3 ἢν δὲ μή τι τῶν ξυμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τούτων, κακόν.
Aph. VII. 69.
Coac. II. 161.
1 Coac. III. 241.

47. Exſcreationes in febribus non intermittentibus lividæ, 1 & cruentæ, & graveolentes, & bilioſæ, omnes malæ ſunt. At probè ſecedentes, bonæ. 2 Et *eadem ratio eſt* quoad *alvi* egeſtiones, & quoad urinas. 3 Si verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum.
2 Prænot. XV. 10.
3 Aph. I. 25.

μή Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, 1 ἢν τὰ μὲν ἔξω (a) ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται, καὶ δίψην ἔχῃ, θανάσιμον.
Aph. VII. 72.
Prænot. VIII. 11.
XIV. 12. 13.
XV. 6. ad 10.
Coac. I. 165.
III. 345.
I. Morb. XXVII. 15.

48. In non intermittentibus febribus, 1 ſi externa quidem frigida ſint, (*a*) interna verò urantur, & ſitim habeant, lethale.
Affection. XI. 5.
1 Aph. VII. 1. 26.
II. Morb. XVI. 12.
XXXVII. 1. ad 5.
(*a*) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 25. II. 6. p. 55. l. 21. II 14. p. 90. l. 22.

μθ'. Ἐν

49. In

μθʹ. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, (a) ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ῥὶς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ, ἤδη ἀσθενέος ἐόντος τοῦ σώματος, ὅ, τι ἂν τουτέων γένηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

Aph. VII. 73.
Prænot. III. 3.

49. In febre non intermittente, (a) ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus pervertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore jam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt.

Coac. I. 104.
(a) Celſ. L. II. 6. p. 54. l. 24.

νʹ. Ὅκου ἂν ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι (a) δύσπνοια γένηται, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

Judication. VIII. 17.
Prænot. IV. 20.

50. Ubi in febre non intermittente (a) difficultas ſpirandi, & delirium fit, lethale.

Prænot. XIV. 9.
XV. 3.

ναʹ. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα, (a) μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσιας, μῆκος νούσου σημαίνει.

(a) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 22.

51. In febribus abſceſſus, (a qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant.

νβʹ. Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀῤῥωστίῃσι, κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν, οὐδὲν ἄτοπον. (a) 1 ὁκόσοι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον.

Aph. VIII. 2.
Prænot. II. 18. ad 21.
IV. Epid. XXVII. 12.
VI. Epid. I. 42.

52. Quicunque in febribus, aut in aliis infirmitatibus, ex propoſito (i. e. *ob cauſam*) lachrymantur, nihil inconveniens. (a) 1 Qui verò non ex propoſito, magis inconveniens.

1 I. Epid. II. 176.
VI. Epid. VIII. 34.
(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 15.

νγʹ. Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τῶν ὀδόντων (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περιγλίσχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίγνονται οἱ πυρετοί.

Coac. II. 153.
IV. Epid. XXVII. 13.

53. Quibus in febre ad dentes viſcoſa (a) circumnaſcuntur, *his* febres fiunt vehementiores.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 15.

νδ'. Ὁκόσοισιν ἐπὶ πολὺ βῆχες (a) ξηραὶ, βραχέα ἐρεθίζουσαι, ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν, οὐ πάνυ τοι διψώδεες εἰσίν.

VI. Epid. II. 43.

54. Quibus diu tuſſes ſiccæ, paulùm irritantes, in febribus ardentibus, non admodum ſiticuloſi ſunt.

(*a*) Celſ. L. III. 7. p. 135. l. 32.

νε'. Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, πάντες κακοὶ, πλὴν τῶν (a) ἐφημέρων.

II. Epid. III. 60.

55. In bubonibus febres, omnes malæ, præter (*a*) ephemeras.

(*a*) Celſ. L. II. 3. p. 49. l. 34.

νϛ'. 1 Πυρέσσοντι ἱδρὼς ἐπιγενόμενος, μὴ (a) ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν. μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος, 2 καὶ ὑγρασίην πλείω σημαίνει.

Judication VIII. 6.
Coac. IV. 36.
II. Morb. XXXVI. 12.

56. 1 Febricitanti ſudor ſuperveniens, febre (*a*) non remittente, malum. Prolongatur enim morbus, 2 & copioſiorem humiditatem indicat.

1 I. Prædict. VII. 8.
2 Aph. VII. 61.
(*a*) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 19.

νζ'. Ὑπὸ σπασμοῦ, ἢ τετάνου (a) ἐνοχλουμένῳ, πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸ νούσημα.

Aph. II. 26.
V. 5. 70.
Loc in Hom. XLVIII. 6.
Judication. XII. 10.
Coac. I. 231.
III. 80. 84.

57. A convulſione aut tetano (*a*) detento, febris ſuperveniens ſolvit morbum.

San. tuend. ad Demet. 10.
I. Morb VI. 13. 14.
(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 1. 2.
3. L. II. 8. p. 70. l. 6.

νη'. Ὑπὸ καύσου (a) ἐχομένῳ, ἐπιγενομένου ῥίγεος, λύσις (γίνεται.)

Judication. XI. 9. 16.
Coac. I. 188.

58. A febre ardente detento, (*a*) rigore ſuperveniente, ſolutio (fit.)

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 16.

νθ'. 1 Τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ μακρότατον.

Judication. IV. 10.
Coac. I. 212.
I. Epid. III. 26.

59. 1 Tertiana exquiſita in ſeptem ad ſummum circuitibus judicatur.

II. Epid. III. 82.
1 Prænot. XXV. 11.

ξ'. Ὁκο

60. Qui-

Digitized by Google

ξ΄. 1 Ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα (a) κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λύει τὸ νόσημα.

Aph. IV. 28.
Judicat. XI. 11. 12. 13.
Coac. II. 66. 99. 100.

60. 1 Quibus in febre aures obſurduerint, (a) *bis* ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit.

Coac. II. 103.
VI. 77. 78.
1 Coac. II. 71.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 18.

ξα΄. Πυρέσσοντι, ἢν μὴ ἐν περισσῇσιν ἡμέρῃσιν (a) ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποστροπιάζειν εἴωθεν.

Humor. III. 91.
Judication. IX. 11.
Prænot. XXIV. 8.
Coac. I. 115. 210.
I. Epid. III. 40.

61. Febricitanti, niſi in diebus imparibus dimiſerit febris, reverti ſolet.

II. Epid. V. 30.
VI. 18.
IV. Morb. XIX. 10. 11.
XX. 8. 12. 15. 16.
(a) Celſ. L. III. 4. p. 121. l. 23.

ξβ΄. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἴκτεροι (a) ἐπιγίγνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακόν. (ἢν μὴ ξυνδόσιες ὑγρῶν κατὰ τὴν κοιλίην γένωνται.)

Judicat. III. 5. 18. 20.
Coac. I. 172.
I. Morb. VI. 2.
Vict. Acut. LIV. 3. 4.

62. Quibus in febre morbus regius (a) ſupervenit ante ſeptimum diem, malum eſt. (Niſi confluxus humorum per alvum fiant.)

(a) Celſ. L. II. 4. p. 52. l. 7. L. III. 24. p. 175. l. 9.
Hippocrat. III. Epidem. Sect. I. Aegr. II. 13. 16.

ξγ΄. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καθ᾽ ἡμέρην ῥίγεα γίνεται, καθ᾽ ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

63. Quibus, in febribus quotidiè rigores fiunt, quotidiè febres ſolvuntur.

Judicat. XI. 16.

ξδ΄. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τῇ (a) ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐννάτῃ, ἢ τῇ ἑνδεκάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἴκτεροι ἐπιγίνονται, ἀγαθόν· 1 ἢν μὴ τὸ δεξιὸν

64. Quibus in febre ſeptimâ, aut nonâ, (a) aut undecimâ, aut quartâ decimâ morbus regius ſupervenit; bonum eſt: 1 niſi dextrum hypo-

Digitized by Google

δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ᾖ· ἢν δὲ μὴ, ἐκ ἀγαθόν.

Judicat. III. 5. 18. 20.
IV. 11.
Coac. I. 173.
I. Epid. II. 120.

hypochondrium durum ſit: alioqui, non bonum.

I. Morb. VI. 2.
1 Aph. VI. 42
(a) Celſ. L. III. 24. p. 175. l. 7.

ξε΄. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ τὴν κοιλίην καῦμα ἰσχυρὸν, καὶ καρδιωγμὸς, κακόν.

65. In febribus circa ventrem æſtus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum.

ξϛ΄. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσιν, 1 (a) οἱ σπασμοὶ, καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, κακόν.

Coac. II. 207.
1 Aph. II. 26.

66. In febribus acutis, 1 (a) convulſiones, & circa viſcera dolores vehementes, malum.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 52. l. 11.

ξζ΄. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων (a) φόβοι, ἢ σπασμοὶ, κακόν.

Aph. II. 1.

67. In febribus, ex ſomnis (a) pavores, aut convulſiones, malum.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 52. l. 12.

ξη΄. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν. (a) σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

Vict. Acut. XXI. 21.
I. Morb. Mul. V. 7.

68. In febribus ſpiritus offendens, malum. (a) Convulſionem enim ſignificat.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 4.

ξθ΄. Ὁκόσοισιν ἔρα παχέα, θρομβώδεα, ὀλίγα, ἐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὸν ἐκ τετέων λεπτὸν, ὠφελέει· μάλιςα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων, ὑπόςασιν ἴσχει.

Coac. V. 80. 81.

69. Quibus urinæ craſſæ, grumoſæ, paucæ, non ſine febre, copia ex his ſuccedens tenuis, juvat. Tales autem maximè prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, ſubſidentiam continent.

ο΄. Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ ἔρα ἀνατεταραγμένα, οἷον ὑποζυγίων, τετέοισι κεφαλαλ-

70. Quibus autem in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolo-

Digitized by Google

λαλγίαι ἢ πάρεισιν, ἢ παρέσονται.

Caoc. V. 46.

οα΄. Ὁκόσοισι ἑβδομαῖα κρίνεται, τυτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ ὖρον τῇ τετάρτῃ ἐρυθρὸν, 1 καὶ τἄλλα κατὰ λόγον.

Judicat. VI. 2.
IX. 8.

οβ΄. Ὁκόσοισιν ὖρα διαφανέα, (a) λευκὰ, πονηρά. μάλιστα δὲ ἐν τοῖσιν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται.

I. Præd. I. 5.
II. 6.

ογ΄. 1 Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα (a) διαβορβορίζοντα, ἰσφύος ἀλγήματος ἐπιγενομένυ, αἱ κοιλίαι τυτέοισι καθυγραίνονται· ἢν μὴ φῦσαι καταῤῥαγέωσιν, ἢ ὖρυ πλῆθος ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

Coac. II. 240. 241. 257.
Prænot. X. 14.
1 Aph. V. 64.

οδ΄. 1 Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος ὖρον πολὺ, καὶ (a) παχὺ, καὶ λευκὸν γιγνόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται ἐνίοισι γίγνεσθαι. ἢν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμοῤῥαγήσῃ, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

Humor. XI. 13. ad 16.
Judicat. X. 4. ad 7.
VI. Epid. IV. 3. ad 6.

dolores aut adſunt, aut aderunt.

VII. Epid. LIV. 5. 6. 10. 11.

71. Quibus *morbi* ſeptimâ *die* judicantur, iis nubeculam rubram urina *die* quartâ continet, 1 & alia ſecundum rationem.

Coac. I. 213. V. 5. 82.
1 Aph. I. 12.

72. Quibus urinæ pellucidæ, (a) albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis obſervantur.

Coac. V. 25. 26.
(b) Celſ. L. II. 4. p. 52. l. 25.

73. 1 Quibus hypochondria elevata (a) *ſunt* murmurantia, dolore lumborum ſuperveniente, his alvi humectantur: niſi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc.

Sal. Diæt V. 10.
(b) Celſ. L. II. 3. pag. 50. l. 20.

74. 1 Quibus ſpes eſt abſceſſum fore ad articulos, *eos* abſceſſu liberat urina multa, & craſſa, & (a) alba reddita, qualis in febribus, cum laſſitudine, quartâ die quibuſdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus ſanguis eruperit, brevi admodum ſolvit.

1 Prænot. XI. 17.
II. Prædict. X. 7.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 21.

οέ. Ἢν (a) αἷμα, 1 ἢ (b) πῦον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

Aph. IV. 78. 81.
Int. Affect. XVI. 4. 5.
1 Nat. Human. XXVI. 4.

75. Si (a) *quis* ſanguinem, 1 aut (b) pus mingat, renum, aut veſicæ exulcerationem ſignificat.

Prænot. XIX. 11.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 28.
(b) Genit. II. 8.

ος'. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι, 1 σαρκία (a) μικρὰ, ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

Nat. Human. XXVI. 5.
1 Aph. IV. 26.

76. Quibus in urinâ craſſâ exiſtente, 1 carunculæ (a) parvæ, aut veluti pili unà exeunt, his de renibus excernuntur.

Cap. Vuln. II. 4.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 30.

οζ'. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι, πιτυρώδεα ξυνεξουρέεται, τουτέοισιν ἡ κύστις ψωριᾷ.

Nat. Human. XXVI. 6.

77. Quibus in urinâ craſſâ exiſtente, furfuracea ſimul minguntur, iis veſica ſcabie laborat.

Prænot. XI. 8. 10.

οη'. 1 Ὁκόσοι ἀπὸ ταυτομάτου αἷμα (a) οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίου ῥῆξιν σημαίνει.

Aph. IV. 75.
Nat. Human. XXVI. 4.

78. 1 Qui ſpontè ſanguinem mingunt, (a) his à renibus venæ ruptionem ſignificat.

1 Int. Affect. XVI. 4.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 27. 33. p. 61. l. 7.

οθ'. 1 Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα (a) ὑφίσαται, τουτέοισιν ἡ κύστις λιθιᾷ.

IV. Morb. XXIX. 13. ad XXX.
Int. Affect. XV. 10. 11.

79. 1 Quibus in urinâ arenoſa (a) ſubſident, illis veſica calculo laborat.

1 Nat. hum. XXVI. 1.
(a) Celſ. L. I. 7. p. 61. l. 16.

π'. Ἢν αἷμα οὐρέῃ, καὶ θρόμβους, καὶ (a) στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον, καὶ ἐς τὸ περίναιον,

80. Si *quis* ſanguinem mingat, & grumos, & (a) urinæ ſtillicidium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem,

Digitized by Google

ναιον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πονέει,

Aph. VII. 39.

ventrem, & interfemineum, partes circa veſicam laborant.

(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 61. l. 15.

πα΄. Ἢν αἷμα, καὶ πῦον οὐρέῃ, καὶ λεπίδας, καὶ ὀσμὴ (a) βαρείη ᾖ, τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

Aph. IV. 75.

81. Si *quis* ſanguinem, & pus mingat, & ſquamas, & odor gravis ſit, (*a*) veſicæ exulcerationem ſignificat.

(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 60. l. 31.

πβ΄. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φῦμα (a) φύεται, τουτέοισι, διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύσις.

Aphor. VII. 57.
Coac. III. 311. 312.

82. Quibus in urinariâ fiſtulâ tuberculum (*a*) naſcitur, his, ſuppurato *eo* & perrupto, ſolutio fit.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 22.

πγ΄. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γιγνομένη, σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

II. Diæt. XL. 10, ad 17.

83. Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat.

IV. Morb. VII. 4.

Τμῆμα

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ἈΦΟΡΙΣΜΩ͂Ν
Τμῆμα πέμπτον.

Α'.

Σπασμὸς ἐξ (a) ἐλλεβόρου, θανάσιμον.

Aph. VII. 25.
Coac. IV. 24.

β'. Ἐπὶ τρώματι (a) σπασμὸς ἐπιγενόμενος, θανάσιμον.

Coac. III. 81. 382.

γ'. Αἵματος πολλοῦ ῥυέντος, (a) σπασμὸς, ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

Aph. VII. 9.
Coac. III. 57.

δ'. Ἐπὶ ὑπερκαθάρσει (a) σπασμὸς, ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

Aph. VII. 41.
Nat. human. IX. 7.
Loc. in Hom. XLV. 1.

έ. 1 Ἢν μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις γένηται, (a) σπασθεὶς ἀποθνήσκει, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθὼν, καθ' ἣν αἱ κραιπάλαι λύονται, φθέγξηται.

II. Morb. IV. 16.
XXII. 2. 3. 4.

ϛ'. Ὁ-

HIPPOCRATIS
APHORISMORUM
Sectio Quinta.

I.

Convulſio ex (*a*) elleboro, lethale.

(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 25.

2. Vulneri convulſio (*a*) ſuperveniens, lethale.

Cap. Vulner. XXV. 5.
& XXVI. 3. 4.

(*a*) Celſ. L. V. 26. §. 26. p. 296. l. 8.

3. Sanguine multo effuſo, (*a*) convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 12.

4. Purgationi immodicæ (*a*) convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum.

Coac. IV. 22. 25.
Verat. uſ. I. 8.
(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 14.

5. 1 Si quis ebrius ex improviſo mutus fiat, (*a*) convulſus moritur, niſi febris corripuerit, aut ubi ad horam, quâ crapulæ ſolvuntur, pervenit, locutus fuerit.

(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 27.

6. Qui

Digitized by Google

ϛʹ. Ὁκόσοι ὑπὸ (a) τετάνου ἁλίσκονται, ἐν τέσσαρσιν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.

Indicat. VIII. 19.
III. Morb. XIII. 11.

6. Qui à tetano (*a*) corripiuntur, in quatuor diebus pereunt.. Si verò hos effugerint, ſani fiunt.

(*a*) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 3. L. IV. 3: p. 193. l. 30.

ζʹ. 1 Τὰ ἐπιληπτικὰ (a) ὁκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίγνεται, μετάστασιν ἴσχει. 2 ὁκόσοισι δὲ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων γίγνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

VI. Epid. VIII. 96.
1 Aph. II. 45.
2 Aph. II. 39.
II. Præd. XVI. 15. 16.

7. 1 Quibus epilepſiæ (*a*) ante pubertatem contingunt, mutationem habent. 2 Quibus verò accidunt viginti quinque annos *natis*, his plerumque commoriuntur.

II. Prædict. XVI. 2. 3.
Morb. Sac. XIII. 1. 5.
(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 73. l. 13. L. III. 23. p. 172. l. 17. L. II. 2. p. 47. l. 2. L. II. 8. p. 68. l. 26.

ηʹ. Ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι, οὐκ ἀνακαθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, τουτέοισιν ἐς ἐμπύημα μεθίσταται.

Aph. V. 15.
Loc. in Hom. XXVII. 4.
Coac. III. 131. 132. 171.
VII. Epid. XLVII. 16.
I. Morb. III. 29.
X. 12.
XI. 6. ad 11.

8. Qui pleuritici facti, non repurgantur ſupernè in quatuordecim diebus, his in ſuppurationem convertitur.

I. Morb. XXIII. 15. 16.
XXIV. 10.
III. Morb. XVI. 30.
Affection. VIII. 19. 29.
IX. 13.
Int. Affect. I. 26.
Vict. Acut. VII. 1. 2.

θʹ. Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα (a) ἐτέων μέχρι πέντε καὶ τριήκοντα.

Aph. III. 29.
VIII. 7.

9. Tabes maximè fit ætatibus, ab anno octavo decimo (*a*) uſque ad quintum trigeſimum.

Coac. III. 260.
(*a*) Celſ. L. III. 22. p. 169. l. 24.

ιʹ. Ὁκόσοισι κυνάγχην διαφεύγουσιν, ἐς τὸν (a) πλεύμονα τρέ-

10. Quibus anginam effugientibus, (*a*) ad pulmonem

τρέπεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκουσιν. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ἔμπυοι γίγνονται.

Prænot. XXIII. 15.
Coac. III. 100. 101. 105. 106.

nem vertitur, in ſeptem diebus moriuntur. Si verò hos effugerint, ſuppurati fiunt.

II. Morb. XXVII. 15. ad 19.
(a) Celſ. L. II. 6. p. 64. l. 6.

ια'. Τοῖσιν ὑπὸ τῶν φθισίων ἐνοχλουμένοισιν, ἢν τὸ πτύσμα, ὅπερ ἂν ἀποβήσσωσι, βαρὺ (a) ὄζῃ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανατῶδες.

Coac. III. 213. 252.
II. Morb. XLVI. 16. ad 20.
LV. 20. ad 23.

11. A tabe vexatis, ſi ſputum, quod extuſſiunt, prunis ſuperfuſum graviter oleat, (a) & capilli de capite defluant, lethale.

Affection. VIII. 19.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 72. l. 1. L. III. 22. p. 168. l. 4.

ιβ'. Ὁκόσοισιν ἂν φθισιῶσιν αἱ τρίχες (a) ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, οὗτοι, διαῤῥοίης (b) ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσιν.

Aph. V. 14.
VII. 78.
Coac. III. 244. 255.

12. Quibus tabe laborantibus capilli (a) de capite defluunt, hi, alvi fluxu ſuperveniente, moriuntur.

I. Morb. X. 36.
II. Morb. XLVI. 19.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 71. l. 33.
(b) Celſ. L. II. 8. p. 72. l. 3.

ιγ'. Ὁκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύουσι, τουτέοισιν ἐκ τοῦ πλεύμονος (a) ἡ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίγνεται.

Coac. III. 216. 250. 251. 273.
II. Morb. LI. 4.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 61. l. 31.

13. Qui ſanguinem ſpumoſum exſpuunt, (a) his ex pulmone talis rejectio fit.

Alex. Trall. VII. 1.
Aretæus de ſign. Morb. Acut. l. 2. c. 2.

ιδ'. Ὑπὸ φθίσιος ἐχομένῳ διάῤῥοια (a) ἐπιγενομένη, θανατῶδες.

Aph. V. 12.
VI. 17.
VII. 78.
Coac. III. 244. 256.
I. Morb. VI. 5.
X. 36. 39.

14. A tabe detento alvi profluvium (a) ſuperveniens, lethale.

I. Morb. XI. 41.
XIV. 10.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 72. l. 2. L. III. 22. p. 171. l. 30.
Aretæus de Morb. Diuturn. l. 1. 8. in fine.

ιε' Ὁκό-

15. Qui

ιε'. Ὁκόσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίγνονται, ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν (a) τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν, ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γένηται, παύονται· ἢν δὲ μὴ, ἐς φθίσιν μεθίστανται.

Aph. V. 8.
VI. 16.
Loc. in Hom. XXV. 10.
Coac. III. 141. 171. 209. 215.
VII. Epid. XLVII. 16. 17.

15. Qui ex pleuritide ſuppurati fiunt, ſi intra quadraginta dies, (a) ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur ſupernè, liberantur: ſi verò minùs, ad tabem tranſeunt.

I. Morb. X. 15. 17. 20.
II. Morb. LV. 23.
III. Morb. XVI. 35.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 62. l. 15. L. II. 8. p. 66. l. 34.

ιϛ'. Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα τοῖσι πλεονάκις χρεομένοισι· 1 (a) σαρκῶν ἐκθήλυνσιν, νεύρων ἀκράτειαν, γνώμης νάρκωσιν, (b) αἱμοῤῥαγίας, 2 λειποθυμίας· ταῦτα, οἷσι θάνατος.

Humid. uſ. III. 2. 3.
1 Offic. Medic. VIII. 14.
Articul. LVII. 3.
2 Aph. I. 23.
(a) Celſ. L. I. 9. p. 40. l. 6. L. I. 3. p. 28. l. 22.

16. Calidum, eo frequenter utentibus, has affert noxas: 1 (a) carnis effœminationem, nervorum impotentiam, mentis torporem, (b) ſanguinis eruptiones, 2 animi deliquia: hæc, quibus mors.

(b) Celſ. L. II. 1. p. 44. l. 33.
Vitruvius de Architect. I. 4.
Aretæus de curat. Morb. Acut. II. 2.

ιζ'. Τὸ δὲ (a) ψυχρὸν, σπασμοὺς, τετάνους, μελασμοὺς, καὶ ῥίγεα πυρετώδεα.

Aph. V. 20.
Humid. uſ. III. 4.
IV. 5.

17. Frigidum (a) autem, convulſiones, tetanos, nigrores, & rigores febriles.

Fractur. XXXVII. 6.
Articul. LXXIV. 10.
(a) Celſ. L. II. 1. p. 45. l. 1.

ιη'. Τὸ ψυχρὸν, (a) πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροις, ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ· τὸ δὲ θερμὸν, ὠφέλιμον.

Humid. uſ. IV. 1. 4.

18. Frigidum, (a) inimicum oſſibus, dentibus, nervis, cerebro, ſpinali medullæ: calidum verò, utile.

(a) Celſ. L. I. 9. p. 39. l. 20.

ιθ'. Ὁκόσα κατέψυκται, ἐκ-

19. Quæ perfrigerata ſunt, ex-

ἐκθερμαίνειν δεῖ, 1 πλὴν ὁκόσα αἱμοῤῥαγέει, ἢ μέλλει.

Aph. II. 22.
V. 23.

excalefacere oportet, 1 præterquàm quæ ſanguinem profundunt, aut ſunt profuſura.

Humid. uſ. I. 21.
1 Humid. uſ. XI. 28.

κ'. Ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες, (a) δέρμα περισκληρύνει, ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιέει, μελασμοὺς, ῥίγεα πυρετώδεα, σπασμοὺς, καὶ τετάνους.

Aph. V. 17.
Humid. uſ. III. 4.
IV. 5.
XI. 15.

20. Ulceribus frigidum quidem mordax, (a) cutem obdurat, dolorem non ſuppurantem facit, nigrores, rigores febriles, convulſiones, & tetanos.

Fractur. XXXVII. 6.
Articul. LXXIV. 10.
(a) Celſ. L. I. 9. p. 39. l. 24.

κά. Ἔστι δὲ, ὅκου ἐπὶ τετάνου 1 ἄνευ ἕλκεος, (a) νέῳ εὐσάρκῳ, θέρεος μέσου, 2 ψυχροῦ πολλοῦ κατάχυσις ἐπανάκλησιν θέρμης ποιέεται. θέρμη δὲ ταῦτα ῥύεται.

Humid. uſ. XI. 16.
1 Aph. V. 25.

21. Eſt verò, ubi in tetano 1 ſine ulcere, (a) juveni benè carnoſo, æſtate mediâ, 2 frigidæ multæ affuſio, caloris revocationem facit. Calor autem hæc ſolvit.

2 III. Morb. XIV. 17. ad XV.
(a) Celſ. L. I. 9. p. 39. l. 26.

κβ'. 1 Τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν, οὐκ ἐπὶ παντὶ ἕλκει, μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφαλείην· 2 δέρμα μαλάσσει, ἰσχναίνει, ἀνώδυνον, ῥιγέων, 3 σπασμῶν, τετάνων παρηγορικόν· τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρίην λύει· πλεῖστον δὲ διαφέρει ὀστέων κατάγμασι· 4 μάλιστα δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. τουτέων δὲ μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἕλκεα ἔχουσι· καὶ ὁκόσα ὑπὸ ψύξιος θνήσκει, ἢ ἑλκοῦται. καὶ

22. 1 Calidum ſuppuratorium, non in omni ulcere, maximum ſignum ad ſecuritatem: 2 cutem emollit, attenuat, dolores ſedat, rigores, 3 convulſiones, tetanos mitigat: capitis verò gravitatem ſolvit. Plurimum autem confert oſſium fracturis: 4 maximè verò denudatis: ex his quidem maximè, qui in capite ulcera habent: & quæ à frigore moriuntur, aut ulcerantur: & herpetibus exedenti-

καὶ ἑρπήσιν ἐσθιομένοισιν, ἕδρῃ, ⁵ αἰδοίῳ, ὑςέρῃ, κύςει. τετέοισι τὸ μὲν θερμὸν φίλον καὶ κρῖνον· τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κτεῖνον.

Humid. uſ. XI. 18. ad 28.
1. Humid. uſ. XI. 10.
Ulcer. V. 1.
2. Humid. uſ. I. 10.

dentibus, ſedi, ⁵ pudendo, utero, veſicæ. His calidum quidem amicum & decretorium: frigidum verò inimicum & occidens.

3 Humid. uſ. I. 19.
I. Morb. VI. 14.
4 Humid. uſ. V. 13.
5 Humid. uſ. VI. 2. 3.

κγʹ. ¹ Ἐν τετέοισι δὲ δεῖ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι, ὁκόθεν αἱμοῤῥαγέει, ἢ μέλλει, μὴ ἐπ' αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ, ὁκόθεν ἐπιῤῥεῖ. καὶ ὁκόσαι φλεγμοναὶ, ἢ ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν (a) καὶ ὕφαιμον ῥέποντα νεαρῷ αἵματι, ἐπὶ ταῦτα· ἐπεὶ τάγε παλαιὰ μελαίνει· καὶ ἐρυσίπελας τὸ μὴ ἑλκέμενον (ὠφελεῖ·) ἐπεὶ τόγε ἑλκέμενον βλάπτει.

1. Aph. V. 10.
(a) Celſ. L. I. 9. p. 39. l. 32.

23. ¹ In his autem frigido uti oportet, unde ſanguis erumpit, aut erupturus eſt: non ſuper ipſa, ſed circa hæc, unde influit. Et quæcunque inflammationes, (a) aut flammei ardores ad rubrum & ſanguineum colorem vergentes novo ſanguine, ſuper ipſos: nam inveteratos nigreſacit: eryſipelas etiam non exulceratum (juvat:) quoniam exulceratum lædit.

κδʹ. Τὰ ψυχρὰ, οἷον χιὼν, κρύσταλλος, ¹ τῷ ςήθει πολέμια, ² (a) βηχέων κινητικὰ, αἱμοῤῥοϊκά.

1 Humid. uſ. IV. 8.
V. 16.
2 VI. Epid. III. 22.

24. Frigida, velut nix, glacies, ¹ pectori inimica, (a) ² tuſſes movent, ſanguinis eruptiones, *ac* catarrhos inducunt.

(a) Celſ. L. I. 9. p. 39. l. 21.

κεʹ. Τὰ δὲ ἐν (a) ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ ἀλγήματα ἄτερ ἕλκεος, καὶ ποδαγρικὰ, ¹ καὶ σπάσματα, τετέων τὰ πλεῖςα τὸ ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμε-

25. Tumores autem in (a) articulis, & dolores abſque ulcere, & podagricos, ¹ & convulſiones, horum plurima, frigida multa affu-

όμενον ῥήζει τε καὶ ἰσχναίνει, καὶ ὀδύνην λύει. νάρκη γὰρ μετρίη ὀδύνησ λυτική.

Humid. uſ. X. 14. 15.
1 Aph. V. 21.

κϛ΄. Ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, (a) καὶ ταχέως ψυχόμενον, κουφότατον.

Aër. Aq. Loc. XVII. 1.
II. Epid. II. 29.

κζ΄. Ὁκόσοισι δὲ πιεῖν ὀρέξιες (a) νύκτωρ, τοῖσι πάνυ διψῶσιν, ἢν ἐπικοιμηθῶσιν, ἀγαθόν.

VI. Epid. IV. 42.

κη΄. Γυναικείων ἀγωγὸν ἡ ἐν ἀρώμασι πυρίη· πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐς ἄλλα χρησίμη ἂν ἦν, εἰ μὴ καρηβαρίας ἐνεποίει.

Natur. Mul. XIX. 161. ad 187.

κθ΄. Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ ταύτας. τὰ δὲ νήπια, καὶ πρεσβύτερα, (a) εὐλαβέεσθαι χρή.

Aph. IV. 1.

λ΄. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ὑπό τινος τῶν ὀξέων (a) νουσημάτων ληφθῆναι, θανάσιμον.

Aph. V. 43. 51.
I. Morb. III. 9.

λα΄. Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα (a) ἐκτιτρώσκει·

ſa & levat, & attenuat, & dolorem ſolvit. Torpor enim modicus doloris ſolvendi vim habet.

(a) Celſ. L. I. 9. p. 39. l. 31.

26. Aqua, quæ citò calefit, (a) & citò refrigeratur, leviſſima.

(a) Celſ. L. II. 18. p. 100. l. 11.

27. Quibus autem bibendi appetentiæ (a) noctu, iis valdè ſitientibus, ſi obdormierint, bonum.

(a) Celſ. L. I. 8. p. 38. l. 22.

28. Suffitus aromatum muliebria ducit. Sæpius autem etiam ad alia utilis eſſet, niſi capitis gravitates induceret.

29. Prægnantes purgandæ, ſi turgeat *materia*, quadrimeſtres, & uſque ad ſeptimum menſem: hæ verò minùs. Juniores autem, & ſeniores *fœtus*, (a) cautè vitare oportet.

(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 30.

30. Mulierem in utero gerentem ab acuto (a) aliquo morbo corripi, lethale.

(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 30.
Hippocr. I. Epidem. Sect. II. 141.
de Natur. Puer. XII. 19.

31. Mulier in utero gerens ſectâ venâ (a) abortit: &

σιν, καὶ μᾶλλον, εἰ μεῖζον εἴη τὸ ἔμβρυον.

(a) Celſ. L. II. 10. p. 77. l. 20.

& magis, ſi major fuerit fœtus.

λβʹ. Γυναικὶ αἷμα (a) ἐμεούσῃ, τῶν καταμηνίων ῥαγέντων, λύσις γίνεται.

I. Morb. VI. 11.

32. Mulieri ſanguinem (a) evomenti, menſtruis erumpentibus, ſolutio fit.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 28. L. IV. 4. §. 5. p. 202. l. 31.

λγʹ. Γυναικὶ τῶν καταμηνίων ἐκλειπόντων, αἷμα (a) ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῆναι, ἀγαθόν.

Virgin. Morb. III. 2.

33. Mulieri, menſtruis deficientibus, è (a) naribus ſanguinem fluere, bonum.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 30. Hipp. Epid. I. Sect. II. 138. 139.

λδʹ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἢν ἡ κοιλίη (a) πολλὰ ῥυῇ, κίνδυνος ἐκτρῶσαι.

II. Prædict. XXX. 14.
Coac. III. 416.

34. Mulieri in utero gerenti ſi alvus (a) multùm fluxerit, periculum ne abortiat.

I. Morb. Mul. XXXVII. 5. XLI. 3. 6.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 61. l. 33.

λεʹ. Γυναικὶ ὑπὸ ὑστερικῶν ἐνοχλουμένῃ, ἢ δυστοκούσῃ, πταρμὸς (a) ἐπιγενόμενος, ἀγαθόν.

Aph. V. 49.
Prænot. XIII. 11.
Coac. III. 175.

35. Mulieri ab uterinâ *paſſione* vexatæ, aut difficulter parienti, (a) ſternutatio ſuperveniens, bonum.

Morb. Mul. XCIII. 1. 6. 7.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 33.

λϛʹ. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, καὶ μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γιγνόμενα, καθάρσιος δεῖσθαι σημαίνει.

Verat. uſ. I. 11. 60.
Natur. Mul. X. 3. 13.

36. Mulieri menſes decolores, neque ſecundum eadem (*tempus & modum*) ſemper prodeuntes, purgatione opus eſſe ſignificant.

λζʹ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν οἱ μασθοὶ (a) ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γένωνται, ἐκτιτρώσκει.

Aph. V. 53.
II. Epid. I. 42.

37. Mulieri in utero gerenti, ſi mammæ ex improviſo graciles fiant, abortit.

I. Morb. Mul. XLIV. 1. 2. 3.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 6.

λή. Γυναικὶ ἐν γαςρὶ ἐχέσῃ, ἢν ὁ ἕτερ☉ μαζὸς ἰσχνὸς γένηται δίδυμα ἐχέσῃ, θάτερον ἐκτιτρώσκει· καὶ, ἢν μὲν ὁ δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρσεν. ἢν δὲ ὁ ἀριςερὸς, τὸ θῆλυ.

Aph. V. 48.

38. Mulieri in utero gerenti, ſi altera mamma gracilis fiat gemellos geſtanti alterutrum abortit. Et, ſi quidem dextra gracilis fiat marem: ſi verò ſiniſtra, fœminam.

λθ'. Ἢν γυνὴ μὴ κύεσα, μηδὲ τετοκυῖα, γάλα (a) ἔχῃ, ταύτῃ τὰ καταμήνια ἐκλέλοιπε.

II. Prædict. XXXV. 5.

39. Si mulier, quæ nec prægnans eſt, nec peperit, (a) lac habeat, ei menſtrua defecerunt.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 8.

μ'. Γυναιξὶν ὁκόσῃσιν ἐς τὰς τιτθὰς αἷμα (a) συςρέφεται, μανίην σημαίνει.

II. Epid. VI. 62.

40. Mulieribus quibus in mammas ſanguis (a) convertitur, inſaniam ſignificat.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 63. l. 34.

μά. Γυναῖκα ἢν θέλῃς εἰδέναι εἰ κύει, ἐπὴν καθεύδειν μέλλῃ, (ἀδείπνῳ ἐέσῃ) μελίκρατον διδόναι πιεῖν. κἢν μὲν ςρόφον ἔχῃ περὶ τὴν γαςέρα, κύει· ἢν δὲ μὴ, ἐ κύει.

Aph. V. 61.
Steril. VI. 6. 7. 8. 11.

41. Mulierem ſi velis cognoſcere, an prægnans ſit, ubi dormitura eſt, (incœnatæ) aquam mulſam bibendam dato. Et ſiquidem tormen habeat circa ventrem, prægnans eſt: ſi verò minùs, prægnans non eſt.

μβ'. Γυνὴ ἔγκυ☉, εἰ μὲν ἄῤῥεν κύει, εὔχρες ἐςίν· ἢν δὲ θῆλυ, δύσχρες.

Steril. VII. 1.

42. Mulier prægnans, ſi quidem marem geſtat, benè colorata eſt: ſi verò fœminam, malè colorata.

μγ'. Ἢν γυναικὶ κυέσῃ ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑςέρῃ γένηται, θανατῶδες.

Aph. V. 30.
I. Morb. III. 9.

43. Si mulieri prægnanti eryſipelas in utero fiat, lethale.

Natur. Mul. XII. 17. 27.
II. Morb. Mul. LVIII. 12. 29.

μδ'. Ὁκό- 44. Quæ

Digitized by Google

μδ'. Ὁκόσαι παρὰ φύσιν λεπταὶ ἐοῦσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, ἐκτιτρώσκουσι, πρὶν ἢ παχυνθῆναι.

Natur. Mul. XIX. 1. 3.
II. Morb. Mul. LXII. 20.

44. Quæ præter naturam tenues exiſtentes in utero gerunt, abortiunt, priuſquam craſſeſcant.

Steril. XXII. 1. 3.

μέ. 1 Ὁκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προφάσιος φανερῆς, ταύτῃσιν αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσταί εἰσι, καὶ οὐ δύνανται κρατεῖν ὑπὸ τοῦ βάρους τὸ ἔμβρυον, ἀλλ' ἀποῤῥήγνυνται.

Natur. Mul. XXVII. 1. ad 5.
I. Morb. Mul. LXXXIV. 1. 2. 3.

45. 1 Quæ verò mediocriter corpus habentes abortiunt bimeſtres & trimeſtres ſine causâ manifeſtâ, his uteri acetabula muco plena ſunt, & non poſſunt continere fœtum præ gravitate, ſed abrumpuntur.

1. I. Morb. Mul. XII. 4.

μϛ'. 1 Ὁκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι (a) ἐοῦσαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν τῇ ἐν γαστρὶ, ταύτῃσι τὸ ἐπίπλοον τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν ἀποπιέζει, καὶ, πρὶν ἢ λεπτυνθῆναι, οὐ κύουσιν.

Aër. Aq. Loc. IX. 12.
II. Prædict. XXXIII. 2.
Natur. Mul. XIX. 4. 5. 7.
Ariſtotel. de Gener. Animal. I. 18.

46. 1 Quæ præter naturam craſſæ (a) exiſtentes non concipiunt in utero, his omentum os uteri comprimit, &, priuſquam attenuentur, prægnantes non fiunt.

Steril. X. 7.
XV. 11. ad 14.
Superfœt. XVIII. 1.
1. Superfœt. IX. 4.

μζ'. 1 Ἢν ὑστέρη ἐν τῷ ἰσχίῳ ἐγκειμένη διαπυήσῃ, ἀνάγκη ἔμμοτον γενέσθαι.

Natur. Mul. VI. 5.
I. Morb. Mul. XCI. 32.

47. 1 Si uterus coxæ incumbens ſuppuratus fuerit, neceſſe *eſt* medicamenta in linteo carpto applicari.

II. Morb. Mul. XXIX. 5.
1 Natur. Mul. VIII. 1.

μή. Ἔμβρυα, τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον.

Aph. V. 38.
II. Prædict. XXXIV. 10, 11

48. Fœtus, mares quidem in dextris, fœminæ verò in ſiniſtris magis.

II. Epid. VI. 32.
Superfœt. XVIII. 10. 11. 12.

Digitized by Google

μθʹ. Ἐς ὑστέρων ἐκπτώσιας πταρμικὸν ἐπιτιθεὶς, ἐπιλαμβάνειν τὺς μυκτῆρας, καὶ τὸ ςόμα.

Aph. V. 35.
Coac. III. 175.
Prænot. XIII. 11.

49. Ut ſecundæ excidant, ſternutatorio indito, nares & os apprehendere *oportet*.

II. Epid. V. 42.
I. Morb. Mul. LXXVI. 6. 7.
XCIII. 1. 6. 7.
II. Morb. Mul. XLIII. 6. 7.

νʹ. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢν βύλῃ ἐπισχεῖν, σικύην ὡς μεγίςην πρὸς τὺς (a) τίτθὺς πρόσβαλλε.

II. Epid. VI. 33.
II. Morb. Mul. I. 4. 11. 17.

50. Mulieri menſtrua ſi velis cohibere, cucurbitam quam maximam ad (a) mammas appone.

(a) Celſ. L. II. 11. p. 83. l. 24.
L. IV. 20. p. 234. l. 1.

ναʹ. Ὁκόσαι ἐν γαςρὶ ἔχυσι, τυτέων τὸ ςόμα τῶν ὑςερῶν ξυμμέμυκεν.

Aph. V. 54.
Octimeſt. IV. 5. 6. 7.

51. Quæ in utero gerunt, harum os uteri clauſum eſt.

Superfœt. II. 1. 2. 3.
XIX. 1.

νβʹ. Ἢν γυναικὶ ἐν γαςρὶ ἐχύσῃ γάλα (a) πολὺ ἐκ τῶν μαζῶν ῥυῇ, ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον σημαίνει. ἢν δὲ ςερεοὶ οἱ μαςοὶ ἔωσιν, ὑγιεινότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

II. Epid. VI. 35. 36.

52. Mulieri in utero gerenti, ſi multum (a) lactis ex mammis fluxerit, infirmum fœtum ſignificat. Si verò ſolidæ fuerint mammæ, ſaniorem fœtum ſignificat.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 62. l. 1.

νγʹ. Ὁκόσαι διαφθείρειν μέλλυσι τὰ ἔμβρυα, ταύτῃσιν οἱ τίτθοὶ ἰσχνοὶ γίγνονται. ἢν δὲ πάλιν σκληροὶ γένωνται, ὀδύνη ἔςαι, ἢ ἐν τοῖσι τίτθοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γύνασι, καὶ ὐ διαφθείρυσιν.

Aph. V. 37.

53. Quæ perdituræ ſunt fœtus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rurſus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt.

II. Epid. II. 42.
I. Morb. Mul. XLIV. 1. 2. 3.

νδʹ. [1] Ὁκόσῃσι τὸ ςόμα τῶν ὑςε-

54. [1] Quibus os uteri durum

ὑστερῶν σκληρόν ἐστι, ταύτῃσιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν ² ξυμμεμύκειν.

Aph. V. 51.
Natur. Mul. XXXI. 10.
II. Morb. Mul. XXIII. 11.
XLV. 11. 12.
XLVI. 1. 2.
XLVII. 1.

rum eſt, his neceſſe eſt os uteri ² clauſum eſſe.

II. Morb. Mul. XLIX. 1. 2.
L. 1. 2.
1 Natur. Mul. XIX. 9.
2 I. Morb. Mul. XXIV. 2.
LXVIII. 5.
II. Morb. Mul. XVIII. 24.
L. 13.

νε΄. ¹ Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχναίνονται, ἄνευ προφάσιος φανερῆς, τίκτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, ἢ ἐκτιτρώσκουσαι κινδυνεύουσιν.

Aph. V. 30. 43.
Coac. III. 408.

55. ¹ Quæcunque in utero gerentes à febribus corripiuntur, & vehementer attenuantur abſque manifeſtâ occaſione, difficulter & periculoſè pariunt, aut abortientes periclitantur.

1 Aph. II. 28.

νϛ΄. Ἐπὶ ῥόῳ γυναικείῳ σπασμὸς καὶ λειποθυμίη ἢν ἐπιγένηται, κακόν.

Aph. V. 3.
Coac. III. 424.

56. Si fluxui muliebri convulſio & animi deliquium ſuperveniat, malum.

II. Morb. Mul. XIII. 7. 9.

νζ΄. ¹ Καταμηνίων γινομένων πλειόνων, νοῦσοι ξυμβαίνουσι· ² καὶ μὴ (a) γινομένων, ἀπὸ τῆς ὑστέρης γίγνονται νοῦσοι.

1. Natur. Mul. XIII. 5.
XXXIX. 1. 2. 5. 6.
XL. 2. 5. 6.
I. Morb. Mul. XIV. 1. 12.
II. Morb. Mul. III.
V.
VI. &c.
2. Natur. Puer. VI. 14.
XIII. 1.

57. ¹ Menſibus copioſioribus prodeuntibus, morbi contingunt: ² & non (*a*) prodeuntibus, ab utero fiunt morbi.

Virg. Morb. II. 5. ad 14.
Natur. Mul. XVIII. 1. ad 5.
1 Morb. Mul. III. 1.
X. 1. ad 5.
Superfœt. XXIV. 1.
(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 59. l. 29.
Hippocr. de Genitur. VII. 8.
Coac. Prænot. III. 412. 413.

νη΄. ¹ Ἐπὶ ἀρχῷ φλεγμαίνοντι, καὶ ἐπὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ,

58. ¹ Recto inteſtino inflammato, & utero inflammato,

Digitized by Google

νώσῃ, καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπυόοισι, στραγγουρίη ἐπιγίνεται. 2 ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι, λύγξ ἐπιγίνεται.

1 Fiſtul. III. 1.
IV. 1.

mato, & renibus ſuppuratis, urinæ ſtillicidium ſupervenit. 2 Hepati autem inflammato, ſingultus ſupervenit.

2 Aph. VII. 13.
Int. Affect. XLI. 6.

νθ'. Γυνὴ ἢν μὴ λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, βούλῃ δὲ εἰδέναι εἰ λήψεται, περικαλύψας ἱματίοισι, θυμία κάτω. κἢν μὲν πορεύεσθαί σοι δοκέῃ ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ σώματος ἐς τὰς ῥῖνας καὶ ἐς τὸ στόμα, γίνωσκε, ὅτι αὐτὴ οὐ δι' ἑωυτὴν ἄγονός ἐστιν.

Aphor. V. 41.
Natur. Mul. VII. 9.
I. Morb. Mul. CVII. 1. &c.
II. Morb. Mul. XL. 20. 21.

59. Mulier ſi in ventre non concipiat, velis autem ſcire an conceptura ſit, veſtibus circumtectam ſubtér ſuffito. Et ſi quidem procedere tibi videatur odor per corpus ad nares & ad os, ſcito, hanc non propter ſe ipſam infœcundam eſſe.

Steril. VI. 3.
Superfœt. IX. 3.
X. 9. 11.

ξ'. Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ αἱ καθάρσιες πορεύωνται, ἀδύνατον τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνειν.

Nat. Puer. V. 3.

60. Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, fœtum ſanum eſſe impoſſibile.

I. Morb. Mul. XL. 2. 5. 9. 11.
XLIV. 4. 5. 6.
XCIX. 2.

ξα'. Ἢν γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται, μήτε φρίκης, μήτε πυρετοῦ ἐπιγενομένου, ἆσαι δὲ αὐτῇ προσπίπτωσι, λογίζου ταύτην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

Aph. V. 41.
I. Morb. Mul. XCIX. 2.

61. Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre ſuperveniente; cibi autem faſtidia ipſi accidant, hanc in utero gerere putato.

Steril. VI. 9. 10.

ξβ'. Ὁκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσιν, οὐ κυΐσκουσι. 1 καὶ ὁκόσαι καθύγρους ἔχουσι τὰς μήτρας, οὐ κυΐ-

62. Quæ frigidos ac denſos uteros habent non concipiunt. 1 Et quæ præhumidos habent uteros, non con-

ϖίσκυσιν. ἀποσβέννυται γὰρ αὐταῖς ὁ γόνος. καὶ ὁκόσαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περικαεῖς· ἐνδείῃ γὰρ τῆς τροφῆς φθείρεται τὸ σπέρμα. ὁκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κρᾶσιν ἔχουσι σύμμετρον, 2 αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοι γίγνονται.

concipiunt: extinguitur enim ipſis genitura. Et qu ſiccos magis & adurente alimenti enim inopiâ ſem corrumpitur. Quæ verò utriſque temperamentum h bent moderatum, 2 hæ i ſæ proliferæ fiunt.

1 L. Morb. Mul. XXVI. 27. XXXIII. 5. XXXIV. 1.

2 II. Prædict. XXXIII. 2. 6.

ξγ΄. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρένων. 1 ἢ γὰρ διὰ ἀραιότητα τοῦ σώματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται, πρὸς τὸ μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα. 2 ἢ διὰ τὴν πυκνότητα τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρέει ἔξω. ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκπυροῦται, ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον τοῦτον. ἢ διὰ τὴν θερμασίην τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται.

1 Aliment. IV. 1. 2. 5.
2 Aliment. VI. 3. 4. 6. 7.

63. Similiter autem etia in maſculis. 1 Aut eni propter corporis raritate ſpiritus extrà fertur, ut men non dimittat. 2 A propter denſitatem hun dum non pervadit for Aut propter frigiditate non incaleſcit, ut ad hu locum congregetur. A propter caliditatem hoc dem contingit.

ξδ΄. 1 Γάλα (a) διδόναι κεφαλαλγέουσι, κακόν. κακὸν δὲ καὶ πυρεταίνουσι, 2 καὶ οἷσιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορίζοντα, καὶ τοῖσι διψώδεσι. κακὸν δὲ καὶ οἷσι χολώδεες αἱ ὑποχωρήσιες, καὶ ἐν τοῖσι ὀξέσι πυρετοῖσιν ἐοῦσι· καὶ οἷσιν αἵματος πολλοῦ διαχώρησις γέγονεν. 3 (b) ἁρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσι 4 μὴ λίην πολλῷ πυ-

64. 1 (a) Lac dare cap dolentibus, malum. Mal verò etiam febricitantibus, & quibus hypochondria e vata *ſunt* murmurantia, & ticuloſis. Malum autem quibus dejectiones biliosæ, qui in acutis ſunt febribus: quibus copioſi ſanguinis cta eſt egeſtio. 3 (b) Conve verò tabidis 4 non adn d

Digitized by Google

πυρέσσουσι διδόναι (γάλα,) καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι καὶ βληχροῖσι, μηδενὸς τῶν προειρημένων σημείων παρεόντος· παρὰ λόγον δὲ ἐκτετηκόσιν.

III. Epid. III. Æg. XIII. 7.
1 I. Morb. Mul. LXXXVIII. 22.
2 Aph. IV. 73.
3 Int. Affect. IV. 25.
XI. 26.

dum valdè febricitantibus (lac) dare, & in febribus longis & languidis, nullo ex ſuprà dictis ſignis præſente: & præter rationem quidem extenuatis.

4 II. Morb. Mul. VIII. 21.
(a) Celſ. L. III. 22. p. 170. l. 7.
(b) Celſ. L. III. 22. p. 170. l. 11.
Aretæus de curat. Acut. 1. 3.

ξέ. Ὁκόσοισιν οἰδήματα ἐφ' ἕλκεσι (a) φαίνονται, οὐ μάλα σπῶνται, οὐδὲ μαίνονται. τουτέων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, τοῖσι μὲν ὄπισθεν, σπασμοὶ, τέτανοι· τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν, μανίαι, ἢ ὀδύναι πλευροῦ ὀξεῖαι, ἢ ἐμπύησις, ἢ δυσεντερίη, ἢν ἐρυθρὰ ᾖ τὰ οἰδήματα.

II. Epid. III. 129. ad 132.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 62. l. 5.

65. Quibus tumores in ulceribus (a) apparent, non valdè convelluntur, neque inſaniunt. His autem derepentè diſparentibus, quibus in poſticâ quidem parte *fuerint*, convulſiones, tetani: quibus verò in anticâ, inſaniæ, aut lateris dolores acuti, aut ſuppuratio, aut dyſenteria, ſi rubicundi fuerint tumores.

ξς'. Ἢν, τραυμάτων ἰσχυρῶν ἐόντων καὶ πονηρῶν, οἰδήματα (a) μὴ φαίνηται, μέγα κακόν.

II. Epid. III. 128.
XXIII. 1.

66. Si, magnis & pravis exiſtentibus vulneribus, tumores non (a) appareant, ingens malum.

(a) Celſ. L. V. 26. p. 295. l. 31.

ξζ'. Τὰ χαῦνα, χρηστά· τὰ δὲ ἔνωμα, κακά.

II. Epid. III. 128.

67. Laxi *tumores*, boni: crudi verò, mali.

ξή. Τῶν τὰ ὄπισθεν (a) τῆς κεφαλῆς ὀδυνωμένων, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα ὠφελέει.

Loc. in Hom. XLIX. 10.
II. Prædict. XXXV. 5. 6.

68. Poſticâ (a) capitis parte dolenti, recta in fronte vena ſecta juvat.

VI. Epid. II. 48.
Affection. II. 10. 11.
Soran. Epheſ. Iſagog. c. XXI.

ξθ'. Ῥί-

69. Ri-

Digitized by Google

ξθ'. Ῥίγεα ἄρχεται, γυναιξὶ μὲν ἐξ ὀσφύος μᾶλλον, καὶ διὰ νώτου ἐς κεφαλήν. ἀνδράσι δὲ, μᾶλλον ὄπισθεν, ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, οἷον ἀπό τε πηχέων καὶ μηρῶν. 1 ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιόν. δηλοῖ δὲ τοῦτο ἡ θρίξ.

II. Epid. III. 111.
VI. Epid. III. 30. ad 35.

69. Rigores incipiunt, mulieribus quidem ex lumbis magis, & per dorſum ad caput. Viris autem, poſticâ magis parte, quam anticâ corporis, velut ex cubitis ac femoribus. 1 Sed & cutis *viris* rara *eſt*. Hoc quidem pilus indicat.

1 Natur. Puer. XVII. 2. 3. 14.
XVIII. 1.

ό. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἁλισκόμενοι, 1 ὑπὸ σπασμοῦ οὐ πάνυ τι ἁλίσκονται. 2 ἢν δὲ ἁλίσκωνται πρότερον, εἶτα ἐπιγένηται τεταρταῖος, παύονται.

Aph. II. 26.
I. Epid. III. 17, 18.
VI. Epid. VI. 16.
VIII. 96. 97.

70. A quartanis correpti, 1 a convulſione non admodum corripiuntur. 2 Si verò priùs corripiantur, & poſteà quartana ſupervenerit, liberantur.

1 San. tuend. ad Dem. 12.
2 Aph. IV. 57.

οά. Ὁκόσοισι δέρματα περιτείνεται καρφαλέα καὶ σκληρὰ, ἄνευ ἱδρώτων τελευτῶσιν. ὁκόσοισι δὲ χαλαρὰ καὶ ἀραιὰ, σὺν ἱδρῶτι τελευτῶσιν.

VI. Epid. VI. 29.

71. Quibus cutis obtenditur arida ac dura, ſine ſudore moriuntur. Quibus vero laxa ac rara, cum ſudore moriuntur.

οβ'. Οἱ ἰκτερώδεες οὐ πάνυ τι πνευματώδεές εἰσιν.

72. Icterici non admodum flatulenti ſunt.

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμῆμα ἕκτον.

Α΄.

Ἐν τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγιγνομένη, μὴ γενομένη πρότερον, σημεῖον ἀγαθόν.

II. Epid. II. 49. 50. 51.

β΄. Οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη, ὑγιαίνουσι νοσηρότερον· οἷσι δὲ τἀναντία, ὑγιεινότερον.

VI. Epid. VI. 37.

γ΄. Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσιν αἱ ἀποσιτίαι, κακόν: καὶ σὺν (a) πυρετῷ, κάκιον.

VI. Epid. VIII. 1.
Coac. VI. 100.

δ΄. Τὰ περιμάδηρα (a) ἕλκεα, κακοήθεα.

VI. Epid. VIII. 2.

ε΄. Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι (μέρεσιν,) ἢν μέγα διαφέρωσι, καταμαθητέον.

II. Prædict. XVII. 4.
XIX. 6. 7.
XX. 4.

ϛ΄. Τὰ

HIPPOCRATIS APHORISMORUM

Sectio Sexta.

I.

IN diuturnis inteſtinorum lævitatibus ructus acidus ſuperveniens, qui priùs non fuit, ſignum bonum.

I. Morb. VI. 10.

2. Quibus nares naturâ humidiores, & genitura humidior, imperfectiùs ſani ſunt: quibus verò contraria, perfectiùs.

3. In longis dyſenteriis appetitus proſtratus, malum: & cum (a) febre pejus.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 5.

4. Ulcera circum glabra, (a) maligna.

(a) Celſ. L. V. 26. §. 31. p. 300. l. 10. L. VII. 3. p. 411. l. 16.

5. Dolores & in lateribus, & in pectoribus, & in aliis (partibus,) ſi multùm differant, conſiderandum.

VI. Epid. VII. 83.
Vict. Acut. LII. 1. 2. 3.

6. Re-

Digitized by Google

ϛ΄. Τὰ νεφριτικὰ, καὶ ὁκόσα κατὰ τὴν κύϛιν ἀλγήματα, ἐργωδῶς ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτησι·

6. Renum & veſicæ dolores difficulter ſanantur *in* ſenibus.

VI. Epid. VIII. 4.

ζ΄. Τὰ ἀλγήματα τὰ κατὰ τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν μετέωρα, κουφότερα· τὰ δὲ μὴ μετέωρα, ἰσχυρότερα.

7. Dolores qui in ventre fiunt, elevati quidem, leviores: non elevati verò, vehementiores.

η΄. 1 Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἕλκεα (a) ἐν τῷ σώματι, οὐ ῥηϊδίως ὑγιάζεται.

1 Aph. VI. 14.

8. 1 Hydropicis ulcera in corpore orta, (a) non facilè ſanantur.

(*a*) Celſ. L. III. 21. p. 161. l. 4.

θ΄. Τὰ πλατέα ἐξανθήματα οὐ πάνυ τι κνησμώδεα.

VI. Epid. II. 52.

9. Efflorescentiæ latæ, non admodum pruriginoſæ.

ι΄. Κεφαλὴν (a) πονέοντι, καὶ περιωδυνέοντι, πύον, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυὲν κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὸ ϛόμα, ἢ κατὰ τὰ ὦτα, λύει τὸ νόσημα.

Judicat. XII. 3.
Coac. II. 25. 26. 27. 59.
Sal. Diæt. XIV. 4.
VII. Epid. XXX. 6. 16.

10. Caput (*a*) laboranti, & circumcirca dolenti, pus, aut aqua, aut ſanguis effluens per nares, aut per os, aut per aures, ſolvit morbum.

II. Morb. IV. 18.
XII. 1. ad 7.
XVI. 10.
III. Morb. II. 6. 7. 8.
(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 9.

ια΄. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι, καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσιν, αἱμοῤῥοΐδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν.

Aph. VI. 21.
Humor. XI. 1.

11. Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides ſupervenientes, bonum.

Judicat. X. 9.

ιβ΄. Αἱμοῤῥοΐδας ἰηθέντι χρονίας, ἢν μὴ μία φυλαχθῇ, κίνδυνος (a) ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι, ἢ φθίσιν.

Humor. XI. 3.
IV. Epid. XXXI. 1. 2.
V. Epid. X. 18. ad 21.

12. Hæmorrhoidas curanti diuturnas, niſi una ſervata fuerit, periculum (*a*) *eſt* ne hydrops ſuperveniat, aut tabes.

VI. Epid. III. 65.
(a) Celſ. L. II. 7. p. 62. l. 12.

ιγ΄. Ὑπὸ

13. A

Digitized by Google

ιγ'. Ὑπὸ λυγμῦ ἐχομένῳ πταρμοὶ (a) ἐπιγενόμενοι, λύουσι τὸν λυγμόν.

Prænot. XIII. 11.
Coac. III. 175.

13. A ſingultu detento ſternutationes (a) ſupervenientes, ſolvunt ſingultum.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 27.

ιδ'. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, τῦ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις.

Aph. VII. 29.
Flat. XIIX. 8. 9.
Judicat. XI. 20.

14. Ab hydrope detento, ſi aqua ſecundum venas in alvum fluxerit, ſolutio *fit*.

Coac. III. 285. 289.
I. Morb VI. 7.
II. Morb. LXIX. 11. 12.

ιε'. Ὑπὸ διαῤῥοίης (a) ἐχομένῳ μακρῆς, ἀπὸ ταυτομάτυ ἔμετος ἐπιγενόμενος, λύει τὴν διάῤῥοιαν.

II. Diæt. XXVI. 15. 16.
Loc. in Hom. XLV. 8.
Coac. III. 7.

15. A diuturno alvi (a) profluvio detento, ſpontè ſuperveniens vomitus, alvi profluvium ſolvit.

I. Morb. VI. 10.
VII. 7.
(b) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 27.

ιϛ'. Ὑπὸ πλευρίτιδος, ἢ ὑπὸ περιπλευμονίης ἐχομένῳ (a) διάῤῥοια ἐπιγενομένη, κακόν.

Aph. V. 12. 14.
Loc in Hom. XXIX. 15. 16. 17.
I. Morb. VI. 5.
X. 41.

16. A pleuritide, aut à peripneumoniâ detento, alvi (a) profluvium ſuperveniens, malum.

III. Morb. XVII. 59.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 71. l. 9.

ιζ'. Ὀφθαλμιῶντα (a) ὑπὸ διαῤῥοίης ληφθῆναι, ἀγαθόν.

Judicat. XII. 9.
Coac. II. 130. 133.

17. Ophthalmiâ (a) laborantem ab alvi profluvio corripi, bonum.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 20.

ιη'. Κύστιν διακοπέντι, ἢ ἐγκέφαλον, (a) ἢ καρδίην, ἢ φρένας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λεπτῶν, ἢ κοιλίην, ἢ ἧπαρ, θανατῶδες.

Aph. VI. 24.
II. Prædict. XIX. 2. ad 6. 11. 12.
XXII. 1.
Coac. III. 387. 388. 389.

18. Cui perfecta eſt veſica, aut cerebrum, (a) aut cor, aut ſeptum transverſum, aut aliquod ex inteſtinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale.

I. Morb. III. 4.
VII. 21.
(a) Celſ. L. V. 26. §. 2. p. 283. l. 18.

ιθ'. Ἐ-

19. Ubi

ιθ΄. Ἐπὴν ¹ διακοπῇ ὀστέον, ἢ χόνδρος, ¹ ἢ νεῦρον, (a) ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν, ἢ ἀκροποσθίη, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμφύεται.

Aph. VII. 28.
Coac. III. 379. ad 382.
1 II. Prædict. XXIV. 1.
I. Morb. III. 32. 33.
VII. 21.

19. Ubi diſſectum fuerit os, aut cartilago, ¹ aut nervus, (*a*) aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coaleſcit.

(*a*) Celſ. L. II. 10. p. 81. l. 24.
L. V. 26. §. 22. p. 291. l. 28.
Ariſtot. Hiſt. Anim. I. 13.

κ΄. Ἢν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα (a) ἐκχυθῇ παρὰ φύσιν, ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι.

Aph. VII. 38.
Flat. XVII. 3.
I. Morb. III. 37.
X. 42. ad 48.

20. Si in ventrem ſanguis effuſus (*a*) fuerit præter naturam, neceſſe *eſt* ſuppurari.

XII. 4.
XV. 4.
(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 62. l. 29.

κα΄. Τοῖσι μαινομένοισι, κιρσῶν, (a) ἢ αἱμοῤῥοΐδων ἐπιγενομένων, τῆς μανίης λύσις.

Aph. VII. 5.
Humor. XI. 1.

21. Inſanientibus, ſi varices, (*a*) aut hæmorrhoides ſupervenerint, inſaniæ ſolutio *fit*.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 21.

κβ΄. Ὁκόσα ῥήγματα ἐκ τοῦ νώτου (a) ἐς τοὺς ἀγκῶνας καταβαίνει, φλεβοτομίη λύει.

II. Morb. LIX. 22.

22. Quæ ruptiones ex dorſo (*a*) ad cubitos deſcendunt, venæſectio ſolvit.

(*a*) Celſ. L. II. 10. p. 81. l. 8.

κγ΄. Ἢν φόβος καὶ (a) δυσθυμίη πολὺν χρόνον διατελέῃ, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

Aph. VII. 40.

23. Si metus & (*a*) triſtitia multo tempore perſeverent, melancholicum hoc ipſum.

(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 61. l. 17.

κδ΄. Ἐντέρων ἢν διακοπῇ τῶν λεπτῶν τι, οὐ ξυμφύεται.

Aph. VI. 18. 19.
II. Prædict. XIX. 4.

24. Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, non coaleſcit.

Coac. III. 379. 387.
I. Morb. VII. 24.

κε΄. Ἐρυσίπελας ἔξωθεν μὲν εἴσω

25. Eryſipelas foris quidem

εἴσω τρέπεσθαι, οὐκ ἀγαθόν· ἔσωθεν δὲ ἔξω, ἀγαθόν.

Aph. VI. 38.
Prænot. VII. 3.
XXIII. 9.

dem intrò verti, non bonum :. intùs verò foràs, bonum.

Coac. III. 103.
I. Morb. VI. 8. 9.

κϛ'. Ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι (a) γένωνται, παρακοπὴ λύει.

Judicat. XI. 10.
Coac. I. 185.

26. Quibus in febre ardente tremores (a) fiunt, delirium ſolvit.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 69. l. 34.

κζ'. Ὁκόσοι ἔμπυοι, 1 ἢ ὑδρωπικοὶ (a) καίονται, ἢ τέμνονται, ἐκρυέντος τοῦ πύου, ἢ τοῦ ὕδατος ἀθρόου, πάντως ἀπόλλυνται.

Aph. II. 51.
VII. 44.
Coac. III. 91. 92.
II. Morb. XLV. 24. ad 28.
III. Morb. XXVII. 1. 8. 14.

27. Qui ſuppurati, 1 aut hydropici (a) uruntur, aut ſecantur, *hi* pure, aut aquâ acervatim effluente, omninò moriuntur.

Int. Affect. IV. 30.
X. 20. ad 23.
XXV. 30. ad 36.
XXVII. 5.
1 VI. Epid. VII. 62.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 73. l. 2.

κή. Εὐνοῦχοι (a) οὐ ποδαγριῶσιν, 1 οὐδὲ φαλακροὶ γίγνονται.

1 Nat. Puer. XIIX. 4. 5. 6.
XIX. 1.

28. Eunuchi (a) non laborant podagrâ, 1 neque calvi fiunt.

(a) Celſ. L. IV. 24. p. 237. l. 20.

κθ'. Γυνὴ οὐ (a) ποδαγριᾷ, ἢν μὴ τὰ καταμήνια (b) αὐτέῃ ἐκλίπῃ.

V. Epid. XXXIII. 4.
VI. Epid. VIII. 98. ad 101.
VII. Epid. XLIX. 12.

29. Mulier non (a) laborat podagrâ, niſi menſes (b) ipſi defecerint.

I. Morb. Mul. XIII. 6. 11.
(a) Senec. Ep. XCV.
(b) Celſ. L. IV. 24. p. 237. l. 22.

λ'. Παῖς (a) οὐ ποδαγριᾷ, πρὸ τοῦ ἀφροδισιασμοῦ.

Coac. III. 395.

30. Puer (a) non laborat podagrâ, ante veneris uſum.

(a) Celſ. L. IV. 24. p. 237. l. 20.

λα'. Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἀκρητοποσίη, ἢ λουτρὸν, (a) ἢ πυρίη,

31. Oculorum dolores meri potus, 1 aut balneum, (a) aut

μὴ, ἢ φλεβοτομίη, ἢ φαρμακείη λύει.

Aph. VII. 46.
II. Epid. VI. 26.

λβ΄. 1 Τραυλοὶ ὑπὸ διαῤῥοίης μάλιςα ἁλίσκονται μακρῆς.

1 Præcept. XII. 1. ad 5.
Coac. II. 147.

λγ΄. Οἱ ὀξυρεγμιώδεες ὐ πάνυ τι πλευριτικοὶ γίγνονται.

λδ΄. Ὁκόσοι φαλακροὶ, τουτέοισι κιρσοὶ μεγάλοι ὐ γίγνονται. ὁκόσοισι δ᾽ ἂν φαλακροῖσιν ἐῦσι κιρσοὶ ἐπιγένωνται, πάλιν ὗτοι γίγνονται δασέες.

II. Epid. V. 40.

λέ. Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι βὴξ (a) ἐπιγενομένη, κακόν.

Aph. VII. 47.
II. Prædict. XI. 1. 16.

λϛ΄. Δυσυρίην φλεβοτομίη λύει· τάμνειν δὲ τὰς εἴσω.

Aph. VII. 48.

λζ΄. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ (a) οἴδημα γενέσθαι ἐν τῷ τραχήλῳ, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

Aph. VII. 49.

λή. 1 Ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκῖνοι γίγνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον. θεραπευόμενοι γὰρ ἀπόλλυνται ταχέως. μὴ θεραπευόμενοι δὲ πλείω χρόνον διατελῦσι.

1 II. Prædict. XVIII. 5. 9.

aut fomentum, aut venæſectio, aut purgatio ſolvit.

(a) Celſ. L. VI. 6. p. 348. l. 10.

32. 1 Balbi ab alvi profluvio maximè corripiuntur longo.

Verat. uſ. 1. 12.

33. Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt.

34. Qui calvi *ſunt*, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum ſunt calvi ſuperveniunt varices, hi rurſus capillati fiunt.

35. Hydropicis tuſſis (a) ſuperveniens, malum.

II. Epid. V. 28.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 72. l. 25.

36. Urinæ difficultatem venæſectio ſolvit: ſecandæ verò internæ.

37. Ab anginâ detento tumorem (a) fieri in collo, bonum: foras enim morbus vertitur.

(a) Celſ. L. IV. 4. p. 196. l. 18.
L. IV. 4. p. 197. l. 14.

38. 1 Quibus occulti cancri fiunt, *eos* non curare melius eſt. Curati enim citò pereunt. Non curati verò longius tempus perdurant.

XXI. V.
II. Morb. XXIII. 25.

λθ'. Σπασμὸς γίνεται ἢ ὑπὸ πληρώσιος, ἢ κενώσιος. οὕτω δὲ καὶ λυγμός.

39. Convulſio fit aut à repletione, aut evacuatione. Sic quidem etiam ſingultus.

μ'. Ὁκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνοι γίγνονται ἄτερ (a) φλεγμονῆς, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸν πόνον.

Aph. VII. 52.
Coac. III. 272.

40. Quibus ad hypochondrium dolores fiunt abſque (a) inflammatione, his febris ſuperveniens ſolvit dolorem.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 3. L. III. 10. p. 139. l. 17.

μα'. Ὁκόσοισι διάπυόν τι ἐὸν ἐν τῷ σώματι μὴ διασημαίνει, τουτέοισι διὰ παχύτητα τοῦ πύου, ἢ τοῦ τόπου, οὐκ ἀποσημαίνει.

Coac. III. 238. 239.
II. Morb. XLV. 14.

41. Quibus ſuppuratum quid in corpore exiſtens, nullum ſui ſignum prodit, his propter craſſitudinem puris, aut loci, ſui ſignum non exhibet.

III. Morb. XXVII. 1.

μβ'. Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσιν τὸ ἧπαρ (a) σκληρὸν γενέσθαι, πονηρόν.

Aph. IV. 64.

42. In ictericis hepar (a) durum fieri, malum.

Coac. II. 223. 225. ad 229.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 74. l 22.

μγ'. Ὁκόσοι σπληνώδεες ὑπὸ (a) δυσεντερίης ἁλίσκονται, 1 τουτέοισιν, ἐπιγενομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίης, 2 ὕδρωψ ἐπιγίνεται, ἢ λειεντερίη, καὶ ἀπόλλυνται.

Aph. VI. 48.
VII. 76.
Coac. III. 295. 296
1 I. Morb. III. 27.
2 Coac. III. 275.

43. Qui lienoſi à dyſenteriâ (a) corripiuntur, 1 his longâ ſuperveniente dyſenteriâ, hydrops 2 ſupervenit, aut inteſtinorum lævitas, & pereunt.

Affection. XXI. 23.
XXIII. 3.
XXVIII. 1.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 74. l. 24.

μδ'. Ὁκόσοισιν ἐκ (a) στραγγουρίης εἰλεὸς ἐπιγίνεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται, ἢν μὴ

44. Quibus ex (a) urinæ ſtillicidio volvulus ſupervenit, in ſeptem diebus pereunt,

Digitized by Google

μὴ πυρετοῦ ἐπιγινομένου ἄλις τὸ οὖρον ῥυῇ.

Judicat. XII. 2.
Coac. III. 314.
V. 75. 87.

unt, niſi febre ſuperveniente urina abundè fluxerit.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 7. L. II. 8. p. 74. l. 28.

με΄. Ἕλκεα ὁκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἴσχουσιν, ἀνάγκη ὀστέον ἀφίστασθαι, 1 καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γίνεσθαι.

Fractur. XXXVI. 2.

45. Ulcera quæcunque annua fiunt, aut longius tempus occupant, neceſſe eſt os abſcedere, 1 & cicatrices cavas fieri.

1 Ulcer. V. 4.

μς΄. 1 Ὁκόσοι ὑβοὶ ἐξ ἄσθματος, ἢ βηχὸς γίγνονται πρὸ τῆς ἥβης, ἀπόλλυνται.

1 Articul. XXXVII. 1. 4. 5. 6.
XXXVIII. 4. 5.

46. 1 Qui gibbi ex aſthmate, aut tuſſi fiunt ante pubertatem, pereunt.

Vectiar. XXI. 6.

μζ΄. Ὁκόσοισι φλεβοτομίη, ἢ φαρμακείη ξυμφέρει, τουτέους προσήκει τοῦ ἦρος φλεβοτομεῖν, ἢ φαρμακεύειν.

Aph. VII. 53.

47. Quibus venæſectio, aut purgatio conducit, his vere convenit venam ſecare, aut purgationem facere.

μη΄. Τοῖσι σπληνώδεσι (a) δυσεντερίη ἐπιγενομένη, ἀγαθόν.

Aph. VI. 43.
Coac. III. 295.

48. Lienoſis dyſenteria (a) ſuperveniens, bonum.

I. Morb. VI. 7.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 1.

μθ΄. Ὁκόσα ποδαγρικὰ νουσήματα γίγνονται, ταῦτα ἀποφλεγμήναντα (a) ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀποκαθίσταται.

Indicat. VI. 3.

49. Qui podagrici morbi fiunt, hi ſedatâ inflammatione in (a) quadraginta diebus decedunt.

(a) Celſ. L. IV. 24. p. 240. l. 1.

ν΄. Ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος (a) διακοπῇ, τουτέοισιν ἀνάγκη πυρετὸν, καὶ χολῆς ἔμετον ἐπιγίγνεσθαι.

II. Præd. XXII. 12. 16.
XXIII. 5. ad 11.
Coac. III. 271. 383. 384.

50. Quibus perſciſſum fuerit (a) cerebrum, his neceſſe eſt febrem, & bilis vomitum ſupervenire.

I. Morb. III. 35.
(a) Celſ. L. V. 26. p. 289. l. 34.

Digitized by Google

να΄. Ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ὀδύναι (a) γίγνονται ἐξαίφνης ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγχουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, 1 ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

Judicat. XII. 4.
Coac. II. 6.
III. 320. ad 323.
II. Morb. VI. 1. 2. 3. 4. 7.
XXI. 2. ad 12.

51. Quibus ſanis (a) dolores derepentè fiunt in capite, & ſtatim muti fiunt, ac ſtertunt, in ſeptem diebus pereunt, 1 niſi febris apprehenderit.

III. Morb. VIII. 2.
1 I. Prædict. X. 13.
XII. 8.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 72. l. 14.

νβ΄. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται, ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων, (a) τοῦ λευκοῦ, μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἐούσης, ἢ ἐκ φαρμακοποσίης, φλαῦρον τὸ σημεῖον, καὶ θανατῶδες σφόδρα.

Prænot. III. 1.
Prædict. XI 2.
Coac. II. 124.

52. Conſiderare verò etiam oportet oculorum ſubtùs apparentia in ſomnis. Si enim albi (a) quid, palpebris commiſſis, ſubtùs appareat, cui *id* non ex alvi profluvio eſt, aut ex potione purgante, pravum ſignum, & valdè lethale.

(a) Celſ. L. II. 6. p. 54. l. 20. L. II. 8. p. 72. l. 18.

νγ΄. Αἱ παραφροσύναι, αἱ μὲν μετὰ (a) γέλωτος γινόμεναι, ἀσφαλέστεραι· αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ἐπισφαλέστεραι.

Coac. I. 141.

53. Deliria, cum riſu quidem accidentia, ſecuriora: cum ſtudio verò, periculoſiora.

(a) Celſ. L. III. 18. p. 154. l. 32.

νδ΄. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ, κακαί.

54. In acutis affectionibus quæ cum febre *ſunt*, luctuoſæ reſpirationes, malæ.

νε΄. Τὰ ποδαγρικὰ (a) τοῦ ἦρος, καὶ τοῦ φθινοπώρου κινέεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

Aph. III. 20.

55. Podagrici (a) *morbi* vere, & autumno moventur utplurimùm.

(a) Celſ. L. II. 1. p. 43. l. 38. L. III. 24. p. 238. l. 3.

νϛ΄. 1 Τοῖσι μελαγχολικοῖσι

56. 1 Morbis melancholicis

Digitized by Google

σι νȣσήμασιν ἐς τάδε ἐπικίνδυνοι [2] αἱ ἀποσκήψιες, [3] ἢ ἀποπληξίην τȣ̃ σώματος, ἢ σπασμὸν, ἢ μανίην, ἢ τυφλωσιν σημαίνȣσι.

1 Aph. VII. 40.
2 Vict. Acut XLV. 3.

licis ad hæc periculoſi ſunt *humorum* [2] decubitus, [3] aut corporis ſiderationem, aut convulſionem, aut inſaniam, aut cæcitatem ſignificant.

H. Prædict. XIII. 3.
3 Coac. III. 316. 317.

νζ΄. Ἀπόπληκτοι δὲ μάλιστα γίγνονται, ἡλικίῃ τῇ ἀπὸ τεσσεράκοντα ἐτέων ἄχρις ἑξήκοντα.

Aph. III. 31.

57. Apoplectici autem fiunt maximè, ætate ab anno quadrageſimo uſque ad ſexageſimum.

νη΄. Ἢν ἐπίπλοον ἐκπέσῃ, ἀνάγκη ἀποσαπῆναι.

Coac. III. 378.

58. Si omentum exciderit, neceſſe eſt putrefieri.

I. Morb. III. 36.

νθ΄. Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλȣμένοισι χρονίης ἐξίσταται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει, τȣτέοισι μύξαι ἐπιγίνονται.

59. Quibus a diuturno coxendicis morbo vexatis coxa excidit, & rurſus incidit, his mucus innaſcitur.

ξ΄. [1] Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλȣμένοισι χρονίης τὸ ἰσχίον (a) ἐξίσταται, τȣτέοισι τήκεται τὸ σκέλος, [2] καὶ χωλȣ̃νται, [3] ἢν μὴ καυθῶσιν.

1 Glandul. X. 8.
2 I. Morb. III. 16.
Int. Affect. LVIII. 2.

60. [1] Quibus a diuturno coxendicis morbo vexatis coxa (*a*) excidit, his crus tabeſcit, [2] & claudicant, [3] niſi uſti fuerint.

3 Aër. Aq. Loc. XLVII. 5.
Affection. XXX. 12.
(*a*) Celſ. L. IV. 23. p. 236. l. 19.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ἈΦΟΡΙΣΜΩ͂Ν

Τμῆμα ἕβδομον.

Ά.

Ἐν 1 τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασι ψύξις (a) ἀκρωτηρίων, κακόν.

Aph. VII. 26.
Prænot. XV. 9.
Coac. I. 165.
VI. Epid. VIII. 93.

β'. Ἐπὶ ὀστέῳ νοσέοντι σὰρξ πελιδνὴ, κακόν.

γ'. Ἐπὶ ἐμέτῳ (a) λύγξ καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν.

Coac. IV. 20.

δ'. Ἐπὶ ἱδρῶτι (a) φρίκη, οὐ χρηστόν.

I. Prædict. VII. 14. 15.

έ. Ἐπὶ μανίῃ δυσεντερίη, ἢ ὕδρωψ, ἢ ἔκστασις, ἀγαθόν.

Aph. VI. 21.

ς'. Ἐπὶ νούσῳ πολυχρονίῃ, ἀποσιτίη (a) 1 καὶ ἄκρητοι (b) ὑποχωρήσιες, κακόν.

1 Aph. VII. 23.
(a) Celſ. L. II. 4. p 51. l. 29.

ζ'. Ἐκ πολυποσίης ῥῖγος καὶ παραφροσύνη, κακόν.

Aph. V. 5.

ή. Ἐπὶ

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

Sectio ſeptima.

I.

IN 1 morbis acutis extremarum partium (a) frigus, malum.

1 Aph. IV. 48.
(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 25. L. II. 6. p. 55. l. 21.

2. Ex oſſe ægrotante caro livida, malum.

3. A vomitu ſingultus, & oculi rubri, malum.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 27.

4. A ſudore (a) horror, non bonum.

(a) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 26.

5. Ab inſaniâ dyſenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, bonum,

6. In morbo diuturno appetitus proſtratus, (a) 1 & meracæ (b) dejectiones, malum.

(b) Celſ. L. II. 4. p. 53. l. 3.

7. A multo potu rigor, & delirium, malum.

8. A

Digitized by Google

η'. Ἐπὶ φύματος ἔσω ῥήξιος ἔκλυσις, ἔμετος, καὶ λειποψυχίη γίγνεται.

Coac. II. 236.

8. A tumoris intus ruptione, exſolutio, vomitus, & animi deliquium fit.

I. Morb. XII. 7.

θ'. Ἐπὶ αἵματος ῥύσει (a) παραφροσύνη, ἢ καὶ σπασμὸς, κακόν.

Aph. V. 3.
Coac. III. 57.

9. A ſanguinis fluxu (*a*) delirium, aut etiam convulſio, malum.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 76. l. 12.

ι'. Ἐπὶ εἰλεῷ ἔμετος, (a) ἢ λύγξ, ἢ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

Coac. III. 303.

10. Ab ileo vomitus, aut (*a*) ſingultus, aut convulſio, aut delirium, malum.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 74. l. 20.

ια'. Ἐπὶ πλευρίτιδι (a) περιπλευμονίη, κακόν.

Coac III. 172.
Affection. IX. 12.

11. A pleuritide (*a*) peripneumonia, malum.

(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 13.

ιβ'. Ἐπὶ περιπλευμονίῃ φρενῖτις, κακόν.

12. A peripneumoniâ phrenitis, malum.

ιγ'. Ἐπὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι (a) σπασμὸς, ἢ τέτανος, κακόν.

Aph. II. 26.

13. Ab ardoribus vehementibus (*a*) convulſio, aut tetanus, malum.

(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 14.

ιδ'. Ἐπὶ πληγῇ (a) ἐς τὴν κεφαλὴν ἔκπληξις, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

Coac. II. 8.
III. 371.
VII. Epid. XXX. 8.

14. A plagâ (*a*) in caput, ſtupor, aut delirium, malum.

Cap. Vuln. XV. 1.
(*a*) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 16.

ιε'. Ἐπὶ αἵματος πτύσει πύου πτύσις, κακόν.

Aph. VII. 16. 78.
Nat. Human. XXIII. 1.

15. A ſanguinis ſputo, puris ſputum, malum.

II. Prædict. XIV. 1. 3.

ιϛ'. 1 Ἐπὶ πύου πτύσει φθίσις καὶ ῥύσις. 2 ἐπὴν δὲ τὸ πτύε-

16. 1 A puris ſputo, tabes, & fluxus. 2 Poſtquam verò

πτύελον (a) ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν.

Aph. VII. 15. 78.
1 Glandul. X. 2. 3. 4.
2 Coac. III. 257.

verò ſputum (a) retinetur, moriuntur.

I. Morb. X. 17. 20.
XI. 40.
Vict. Acut. VIII. 6. 7. 8.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 72. l. 5.

ιζ'. Ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος (a) λύγξ, κακόν.

Aph. V. 58.

17. Ab hepatis inflammatione (a) ſingultus, malum.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 62. l. 3.

ιη'. Ἐπὶ ἀγρυπνίῃ σπασμὸς, (a) ἢ παραφροσύνη, κακόν.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 17.

18. A vigiliâ convulſio, aut (a) delirium, malum.

ιθ'. Ἐπὶ ὀστέου ψιλώσει ἐρυσίπελας, (κακόν.)

Cap. Vulner. XXVII. 4.

19. Ab oſſis denudatione eryſipelas, (malum.)

κ'. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι σηπεδὼν, ἢ ἐκπύησις, (κακόν.)

20. Ab eryſipelate putredo, aut ſuppuratio, (malum.)

κα'. Ἐπὶ ἰσχυρῷ σφυγμῷ ἐν τοῖσιν ἕλκεσιν (a) αἱμοῤῥαγίη, (κακόν.)

(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 18.

21. A forti pulſu in ulceribus, ſanguinis (a) eruptio, (malum.)

κβ'. Ἐπὶ ὀδύνῃ πολυχρονίῃ τῶν περὶ τὴν κοιλίην, ἐκπύησις, (κακόν.)

Aph. VII. 26.

22. A dolore diuturno partium circa ventrem, ſuppuratio, (malum.)

κγ'. Ἐπὶ ἀκρήτῳ ὑποχωρήσει (a) δυσεντερίη, (κακόν.)

Aph. VII. 6.

23. A meracâ dejectione (a) dyſenteria, (malum.)

(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 10.

κδ'. Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ παραφροσύνη, ἢν κενεὸν λάβῃ.

24. Ab oſſe perſciſſo delirium, ſi in vacuum penetraverit.

κε'. Ἐκ φαρμακοποσίης σπασμὸς, θανατῶδες.

Aph. V. 1.

25. A purgantis potione convulſio, lethale.

κς'. Ἐπὶ 1 ὀδύνῃ ἰσχυρῇ τῶν περὶ

26. A 1 dolore vehementi

περὶ τὴν κοιλίην, ἀκρωτηρίων (a) ψύξις, κακόν.

Aph. IV. 48.
VII. 1.

ti partium circa ventrem, extremarum frigus malum.

1 Aph. VII. 22.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 68. l. 14.

κζ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ τεινεσμὸς ἐπιγενόμενος ἐκτρῶσαι ποιέει.

I. Morb. Mul. XLII. 4.

27. Mulieri in utero gerenti, teneſmus ſuperveniens, abortire facit.

κη'. Ὅ, τι ἂν ὀστέον, ἢ χόνδρος, ἢ νεῦρον ἀποκοπῇ ἐν τῷ σώματι, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμφύεται.

Aph. VI. 19.

28. Quodcunque os, aut cartilago, aut nervus in corpore diſſectus fuerit, neque augetur, neque coaleſcit.

κθ'. Ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάῤῥοια (a) ἐπιγένηται ἰσχυρὴ, λύει τὴν νοῦσον.

Flat. XVIII. 8. 9.
Judicat. XI. 21.
Coac. III. 285. 326.
I. Morb. VI. 7.

29. Si à leucophlegmatiâ detento vehemens diarrhœa (a) superveniat, morbum ſolvit.

II. Morb. LXIX. 11. 12.
Int. Affection. XXIII. 11.
(a) Celſ. L. II. 8. p. 68. l. 14.

λ'. Ὁκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ διαχωρήματα ἐν τῇσι διαῤῥοίῃσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς φλέγμα καταῤῥέει.

Morb. Sac. VII. 28.

30. Quibus ſpumoſæ egeſtiones in alvi profluviis, 1 his de capite pituita defluit.

1 Coac. V. 13. 14.

λα'. Ὁκόσοισι πυρέσσουσιν 1 ἐν τοῖσιν οὔροισι κριμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίγνονται, μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην σημαίνουσιν.

1 Prænot. XI. 7.
Coac. II. 199.

31. Quibus febricitantibus, 1 in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant.

Coac. V. 12. 64. 65.

λβ'. Ὁκόσοισι δὲ χολώδεες αἱ (a) ὑποστάσιες, ἄνωθεν δὲ λεπταὶ, ὀξείην ἀῤῥωστίην σημαίνει.

Coac. V. 6. 8.
I. Morb. XXVII. 28.

32. Quibus autem bilioſæ (a) ſubſidentiæ, ab initio verò tenues, acutum morbum ſignificat.

Vict. Acut. LIV. 5.
(a) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 26.

λγ'. Ὁ- F 5 33. Qui-

λγ΄. Ὁκόσοισι δὲ 1 διεστηκότα τὰ οὖρα γίγνεται, τουτέοισι ταραχὴ ἰσχυρὴ ἐν τῷ σώματί ἐστιν.

1 Coac. V. 15. 16. 76.

33. Quibus autem urinæ 1 diſtantes fiunt, iis vehemens eſt in corpore turbatio.

IV. Epid. VI. 14. 17.

λδ΄. Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τοῖσιν οὔροισιν ἐφίστανται (a) πομφόλυγες, νεφριτικὰ σημαίνουσι, καὶ μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην ἔσεσθαι.

(*a*) Celſ. L. II. 5. p. 53. l. 29. L. II. 7. p. 60. l. 31.

34. Quibus verò, in urinis bullæ ſuperſtant, (*a*) renum affectiones ſignificant, & longam fore invaletudinem.

λέ. Ὁκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἡ ἐπίστασις καὶ ἀθρόη, τουτέοισι νεφριτικὰ, καὶ ὀξέα σημαίνει.

Prænot. XII. 1. 2.
Coac. V. 43.

35. Quibus autem pingue eſt & confertum quod ſupernatat, his *affectiones* nephriticas, & acutas ſignificat.

IV. Epid. VI. 12. 13.

λϛ΄. Ὁκόσοισι δὲ, νεφριτικοῖσιν ἐοῦσι, τὰ προειρημένα ξυμβαίνει σημεῖα, πόνοι τε περὶ τοὺς μύας τοὺς ῥαχιαίους γίνωνται, ἢν μὲν περὶ τοὺς ἔξω τόπους γένωνται, ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον ἔξω· ἢν δὲ μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τοὺς εἴσω τόπους γίνωνται, καὶ τὸ ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον μᾶλλον εἴσω.

36. Quibus verò nephriticis exiſtentibus, prædicta ſigna accidunt, & dolores circa muſculos ſpinales fiunt, ſiquidem ad loca exteriora fiunt, abſceſſum exſpecta futurum extrorſum. Si verò dolores fiant magis ad interna loca, etiam abſceſſum magis introrſum fore exſpecta.

λζ΄. Ὁκόσοι αἷμα (a) ἐμέουσιν, ἢν μὲν ἄνευ πυρετοῦ, σωτήριον· εἰ δὲ ξὺν (b) πυρετῷ, κακόν. Θεραπεύειν δὲ τοῖσι ψυκτικοῖσι, καὶ τοῖσι στυπτικοῖσι.

Aph. IV. 25.
Coac. III. 238. ad 243.

37. Qui ſanguinem (*a*) vomunt, ſiquidem ſine febre, ſalutare: ſi verò cum (*b*) febre, malum. Curandum autem refrigerantibus, & adſtringentibus.

(*a*) Celſ. L. IV. 4. p. 203. l. 13. & 22.
(*b*) Celſ. L. II. 6. p. 56. l. 15.

λή. Κα-

38. De-

Digitized by Google

λη'. Καταῤῥόοι ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκπυοῦνται ἐν ἡμέρῃσιν εἴκοσιν.

Aph. VI. 20.
Loc. in Hom. XVIII. 7.

38. Deſtillationes in ventrem ſupernum, in viginti diebus ſuppurantur.

I. Morb. XI. 2. 3.

λθ'. Ἢν οὐρέῃ αἷμα καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ περίναιον καὶ τὸ ὑπογάστριον, καὶ τὸν κτένα, τὰ περὶ τὴν κύστιν νοσέειν σημαίνει.

Aph. IV. 80.

39. Si *quis* ſanguinem & grumos mingat, & ſtranguriam habeat, & dolor incidat ad perinæum, & imum ventrem, & pectinem, *partes* circa veſicam laborare ſignificat.

μ'. Ἢν ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατὴς γένηται, ἢ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος, 1 μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτο γίγνεται.

1 Aph. VI. 23. 57.
II. Prædict. XVI. 12.

40. Si lingua ex improviſo impotens fiat, aut aliqua corporis pars ſiderata, 1 melancholicum hoc ipſum fit.

Coac. III. 87. 88. 315. 317.

μα'. Ἢν ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυτέρων, λύγξ ἐπιγένηται, οὐκ ἀγαθόν.

Aph. V. 4.

41. Si ſenioribus nimiùm purgatis, ſingultus ſuperveniat, non bonum.

μβ'. Ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχῃ, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ (a) καταχεομένου κατὰ τῆς κεφαλῆς, λύσις τοῦ πυρετοῦ γίνεται.

(*a*) Celſ. L. III. 14. p. 143. l. 26.

42. Si febris, *quæ* non *eſt* a bile, detineat, (a) aquâ multâ, & calidâ in caput affuſâ, febris ſolutio fit.

μγ'. Γυνὴ ἀμφιδέξιος οὐ γίγνεται.

43. Mulier ambidextra non fit.

μδ'. Ὁκόσοι ἔμπυοι καίονται, ἢ τέμνονται, ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκόν, περιγίγνονται. 1 ἢν δὲ ὕφαιμον,

44. Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſiquidem purum effluat pus, & album, evadunt. 1 Si verò ſub-

Digitized by Google

μον, καὶ βορβορῶδες, καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυνται.

Aph. VI. 27.
VII. 45.
Prænot. VII. 6.
XIX. 4.

ſubcruentum, & cœnoſum, ac graveolens pereunt.

II. Morb. XLV. 34. 35.
1 Coac. III. 217. 218. 269.

με΄. Ὁκόσοι τὸ ἧπαρ (a) διάπυον καίονται (ἢ τέμνονται,) ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, περιγίγνονται· ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πύον τουτέοισιν ἐστιν. 1 ἢν δὲ οἷον ἀμόργη (b) ῥυῇ, ἀπόλλυνται.

Aph. VII 44.
Prænot. VII. 6.
1 Coac. III. 218. 274.

45. Qui *ad* hepar (*a*) ſuppuratum uruntur (aut ſecantur,) ſiquidem purum effluat pus & album, ſuperſtites evadunt: ipſis enim pus eſt in tunicâ. 1 Si verò effluat velut (*b*) amurca, pereunt.

(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 67. l. 3.
(*b*) Celſ. L. II. 8. p. 71. l. 13.

μϛ΄. Ὀδύνας ὀφθαλμῶν, ἄκρητον ποτίσας, καὶ λούσας πολλῷ θερμῷ, φλεβοτόμει.

Aph. VI. 31.

46. In doloribus oculorum, poſtquam merum bibendum dederis, & multâ calidâ laveris, venam ſecato.

μζ΄. Ὑδρωπιῶντα ἢν (a) βὴξ ἔχῃ, ἀνέλπιστος ἐστι.

Aph. VI. 35.
I. Prædict. XI. 1. 6.

47. Hydropicum ſi (*a*) tuſſis habeat, deſperatus eſt.

I. Epid. V. 28.
(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 72. l. 25.

μη΄. Στραγγουρίην, καὶ δυσουρίην θώρηξις, καὶ φλεβοτομίη λύει. τάμνειν δὲ τὰς εἴσω (φλέβας.)

Aph. VI. 36.

48. Urinæ ſtillicidium, & urinæ difficultatem vini potus, & venæſectio ſolvit. Secandæ verò internæ (venæ.)

II. Epid. VI. 39.

μθ΄. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα καὶ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθει ἐπιγενόμενον, ἀγαθόν. ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

Aph. VI. 37.
Prænot. VII. 3.
XXIII. 14.

49. Ab anginâ detento tumor & rubor in pectore ſuperveniens, bonum: foras enim vertitur morbus.

Coac. II. 221.
III. 97. 102.
II. Morb. XXVI. 26
XXVII. 14.

ν΄. Ὁκό-

50. Qui-

Digitized by Google

ν. Ὁκόσοισιν ἂν [1] σφακελισθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται· ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίγνονται.

Coac. II. 53.

50. Quibus cerebrum [1] ſphacelo fuerit affectum, in tribus diebus pereunt: ſi verò hos effugerint, ſani fiunt.

II. Morb. V. 2. 21.
XX. 2. 8. 9. 10.
1 VII. Epid. XXX. 7.

να. [1] Πταρμὸς γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ διυγραινομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενοῦ. ὑπερχεῖται γὰρ ὁ ἀὴρ ὁ ἐνεὼν ἔξω. [2] ψοφεῖ δὲ, ὅτι διὰ στενοῦ ἡ διέξοδος αὐτῷ ἐστίν.

1 Prænot. XIII. 11.
2 Princip. & Car. XIX. 1. ad 4.

51. [1] Sternutatio fit ex capite, percalefacto cerebro, aut perhumectato, *quod eſt* in capite, vacuo. Aër enim qui intus eſt ſupra modum (i. e. *vi*) foras effunditur. [2] Strepit autem, quia per anguſtum ipſi eſt tranſitus.

νβ. Ὁκόσοισιν ἧπαρ περιωδυνᾶται, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὴν ὀδύνην.

Aph. VI. 40.

52. Quibus hepar circumcirca dolet, his febris ſuperveniens dolorem ſolvit.

Coac. III. 272.

νγ. Ὁκόσοισι ξυμφέρει αἷμα ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ τῶν φλεβῶν, τουτέους χρὴ ἦρος φλεβοτομεῖσθαι.

53. Quibus ſanguinem de venis auferre conducit, his vere venam ſecare oportet.

Aph. VI. 47.

νδ. Ὁκόσοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέγμα ἀποκλείεται, καὶ ὀδύνην παρέχει, οὐκ ἔχον διέξοδον ἐς οὐδετέρην τῶν κοιλιῶν, τουτέοισι κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν τραπέντος τοῦ φλέγματος, λύσις γίγνεται τῆς νούσου.

54. Quibus inter ſeptum tranſverſum, & ventrem pituita excluditur, & dolorem exhibet, in neutrum ventrem habens tranſitum, his per venas in veſicam pituitâ verſâ, morbi ſolutio fit.

νε Ὁκό- 55. Qui-

νέ. Ὁκόσοισιν ἂν τὸ ἧπαρ ὕδατος πλησθὲν ἐς τὸ ἐπίπλοον ῥαγῇ, τουτέοισιν ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπιπλᾶται, καὶ ἀποθνήσκουσιν.

Prænot. VIII. 6.
Coac. III. 276. 278.

55. Quibus hepar aquâ repletum ad omentum erupuerit, his venter aquâ impletur, & moriuntur.

Affection. XXIII. 3. ad 10.
Int. Affect. XXVI. 2.

νϛ'. Ἀλύκην, χάσμην, φρίκην, 1 οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει (τὴν νοῦσον.)

II. Epid. VI. 45.
1 II. Morb. XXXVIII. 6.

56. Anxietatem, oſcitationem, horrorem, 1 vinum par pari *aquâ* potum ſolvit (morbum.)

Int. Affect. V. 14.
II. Morb. Mul. LXXXVIII. 2.

νζ'. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φῦμα γίνεται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύεται ὁ πόνος.

Aph. IV. 82.

57. Quibus in urinariâ fiſtulâ tuberculum (a) fit, his ſuppurato *eo* & perrupto, ſolvitur dolor.

(a) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 22.

νή. Ὁκόσοισι δ' ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ ὑπό τινος προφάσιος, ἀνάγκη ἀφώνους γενέσθαι παραχρῆμα.

Coac. III. 370.

(Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐπιστραφῇ, καὶ καταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον.)

58. Quibus cerebrum concuſſum fuerit ab aliquâ cauſâ, neceſſe *eſt eos* ſtatim mutos fieri.

I. Morb. III. 34.

(Si à febre detento collum invertatur, & deglutire non poſſit, tumore non exiſtente in collo, lethale.)

Aph. IV. 35.

νθ'. Τοῖσι σώμασι τοῖσιν ὑγρὰς τὰς σάρκας ἔχουσι, δεῖ λιμὸν ἐμποιέειν. 1 λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

Aph. II. 21.
IV. 13. 41.
VII. 59.
1 I. Diæt. XXXVIII. 1. 2.
III. Diæt. XVI. 12. 14.

59. Corporibus humidas carnes habentibus, famem inducere oportet: 1 fames enim ſiccat corpora.

II. Præd. VIII. 8. 13.
Inſomn. XV. 14. 15.
Affection. XXVIII. 2.
XLI. 7. 8. 11. 12.

ξ'. Ὁκου

60. Ubi

Digitized by Google

ξ'. Ὅκου ἂν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ τὸ σῶμα καταψύχηται, καὶ πάλιν θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, μῆκος νούσου σημαίνει.

Aph. IV. 40.
I. Prædict. II. 4.
IV. 2.
VII. 12.
X. 2.

60. Ubi in toto corpore mutationes, & corpus perfrigeretur, & rurſus calefiat, aut color alius ex alio permutetur, longitudinem morbi ſignificat.

Coac. V. 6. 78.
VI. 85.
Vict. Acut. XLVI. 4. 5.

ξα'. 1 Ἱδρὼς πολὺς, θερμὸς ἢ ψυχρὸς, ῥέων αἰεὶ, σημαίνει 2 ἔχειν πλησμονὴν ὑγροῦ, 3 ἀπάγειν οὖν χρὴ, τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν· τῷ δὲ ἀσθενεῖ, κάτωθεν.

1 Aph. IV. 41. 42.
2 Aph. IV. 56.

61. 1 Sudor multus, calidus aut frigidus, ſemper fluens, 2 humidi redundantiam habere ſignificat. 3 Educere igitur oportet, robuſto quidem, ſupernè: debili verò, infernè.

3 Aph. I. 21.

ξβ'. Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ διαλείποντες, ἢν ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γένωνται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει, ὅτι ἀκίνδυνοι.

Aph. IV. 43.

62. Febres non intermittentes ſi per tertiam vehementiores fiant, periculoſæ. Quocunque autem modo intermittant, ſignificat, periculi *eſſe* expertes.

ξγ'. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγγίγνονται.

Aph. IV. 44.

63. Quibus febres longæ ſunt, his aut tubercula, aut ad articulos dolores fiunt.

ξδ'. Ὁκόσοισι φύματα μακρὰ, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίγνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

Aph. IV. 45.

64. Quibus tubercula diutina, aut ad articulos dolores ex febribus fiunt, hi cibis utuntur copioſioribus.

ξε'. Ἤν τις τῷ πυρέσσοντι τροφὴν διδῷ, τῷ μὲν ὑγιαίνοντι,

65. Si quis febricitanti cibum det, convaleſcenti quidem,

Digitized by Google

τι, ἰσχὺς· τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

Aph. II. 10.
VII. 67.

ξϛʹ. Τὰ διὰ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾷν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται· τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδέστερα. τὰ δ᾽ ὅμοια τοῖσιν ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

VI. Epid. VIII. 29. 30.

ξζʹ. Καὶ οἷσι τὰ 1 ὑποχωρήματα, ἢν ἐάσῃς στῆναι καὶ μὴ κινήσῃς, 2 ὑφίσταται οἷον ξύσματα· καὶ ἢν ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίγνεται· ἢν δὲ πολλὰ, πολλή. τουτέοισι ξυμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. 3 ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, ὁκόσῳ ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις.

1 Judicat. VIII. 10. 11.
2 Prænot. X. 8.
Coac. VI. 85.

ξηʹ. Ὁκόσα ἂν κάτω ὠμὰ διαχωρέῃ, ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστίν· ἢν πλείω, πλείων· ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων ἡ νοῦσος.

Aph. I. 22.

ξθʹ. Αἱ ἀποχρέμψιες, αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσιν, αἱ πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ χολώδεες, καὶ δυσώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί· καὶ κατὰ κοιλίην, καὶ κύστιν,

dem, robur: ægrotanti verò, morbus *fit*.

Vet. Med. XII. 11.

66. Per veſicam prodeuntia inſpicere oportet, an *ſint* qualia ſanis prodeunt. Quæ igitur minimè his ſimilia, ea morboſiora. Sanis verò ſimilia, minimè morboſa.

67. Et quibus, 1 egeſtiones, ſi ſtare permiſeris, & non moveris, 2 ſubſident veluti ramenta: & ſi pauca fuerint, parvus fit morbus: ſi verò multa, magnus. His confert alvum infernè purgari. 3 Si autem non purgatâ alvo ſorbitiones dederis, quanto plures dederis, *eò* magis lædes.

1 IV. Epid. VI. 10.
3 Aph. II. 10.
VII. 65.

68. Quæ cruda deorſum ſecedunt, ab atrâ ſunt bile: ſi plura, major: ſi pauciora, minor *eſt* morbus.

Judicat. VIII. 12.

69. Exſcreationes, in febribus non intermittentibus, lividæ, & cruentæ, & bilioſæ, & graveolentes, omnes malæ *ſunt*. At ritè ſecedentes, bonæ. *Sic* etiam per alvum, & veſicam, & ubicunque quid

Digitized by Google

ςιν, καὶ ὅκε ἄν τι ἀποχωρέον ςῇ μὴ κεκαθαρμένον, κακόν.

Aph. IV. 47.

quid ſecedens reſtiterit non purgatum, malum.

ό. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκε τὶς βέλεται ² καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν, ¹ κὴν μὲν ἄνω βέλεται εὔροα ποιέειν, ςῆσαι τὴν κοιλίην· ἢν δὲ κάτω, ὑγρῆναι.

Aph. II. 9.
IV. 13.

70. Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facilè fluentia reddere. ¹ Et ſiquidem velit efficere facilè fluentia ſurſum, alvum ſiſtere: ſi verò deorſum, humectare:

¹ II. Diæt. XXXVI. 18. ad 23.
(a) Celſ. L. III. 18. p 154. 33.

οά. Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα μᾶλλον τε μετρίε γινόμενα, νῦσος.

Aph. II. 3.

71. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, morbus.

οβ΄. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπεσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω (a) ψυχρὰ ῇ, τὰ δὲ ἔσω καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον.

Aph. IV. 48.
(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 21.

72. In non intermittentibus febribus, ſi externa quidem (a) ſint frigida, interna verô urantur, & ſitim habeant, lethale.

ογ΄. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, ¹ ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ὀφρὺς διαςραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκέῃ ἤδη ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ, τι ἄν τετέων γένηται, θανάσιμον.

Aph. IV. 49.
I. Prædict. X. 7.

73. In febre non intermittente, ſi labium, aut naſus, ¹ aut oculus, aut ſupercilium diſtorqueatur, ſi non videat, ſi non audiat, jam debilis exiſtens: quicquid horum fiat, lethale.

¹ Coac. II. 117. 128.

οδ΄. Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι ὕδρωψ ἐπιγίγνεται.

I. Morb. III. 28.
Affection. XX. 13.
XXIII. 3.

74. Leucophlegmatiæ hydrops ſupervenit.

Int. Affect. XXIV. 1.

οέ. Ἐπὶ διαῤῥοίῃ (a) δυσεντερίη.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 10.

75. Ab alvi profluvio (a) dyſenteria.

Digitized by Google

τι, ἰσχὺς· τῷ δὲ κάμνοντι, νῦσος.

Aph. II. 10.
VII. 67.

ξς΄. Τὰ διὰ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾷν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται· τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδέστερα. τὰ δ' ὅμοια τοῖσιν ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

VI. Epid. VIII. 29. 30.

ξζ΄. Καὶ οἷσι τὰ 1 ὑποχωρήματα, ἢν ἐάσῃς στῆναι καὶ μὴ κινήσῃς, 2 ὑφίσταται οἷον ξύσματα· καὶ ἢν ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νῦσος γίγνεται· ἢν δὲ πολλά, πολλή. τουτέοισι ξυμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. 3 ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, ὁκόσῳ ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις.

1 Judicat. VIII. 10. 11.
2 Prænot. X. 8.
Coac. VI. 85.

ξή. Ὁκόσα ἂν κάτω ὠμὰ διαχωρέῃ, ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστίν· ἢν πλείω, πλείων· ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων ἡ νῦσος.

Aph. I. 22.

ξθ΄. Αἱ ἀποχρέμψιες, αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσιν, αἱ πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ χολώδεες, καὶ δυσώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί· καὶ κατὰ κοιλίην, καὶ κύστιν,

dem, robur: ægrotanti verò, morbus *fit*.

Vet. Med. XII. 11.

66. Per veſicam prodeuntia inſpicere oportet, an *ſint* qualia ſanis prodeunt. Quæ igitur minimè his ſimilia, ea morboſiora. Sanis verò ſimilia, minimè morboſa.

67. Et quibus, 1 egeſtiones, ſi ſtare permiſeris, & non moveris, 2 ſubſident veluti ramenta: & ſi pauca fuerint, parvus fit morbus: ſi verò multa, magnus. His confert alvum infernè purgari. 3 Si autem non purgatâ alvo ſorbitiones dederis, quanto plures dederis, *eò* magis lædes.

IV. Epid. VI. 10.
3 Aph. II. 10.
VII. 65.

68. Quæ cruda deorſum ſecedunt, ab atrâ ſunt bile: ſi plura, major: ſi pauciora, minor *eſt* morbus.

Judicat. VIII. 12.

69. Exſcreationes, in febribus non intermittentibus, lividæ, & cruentæ, & bilioſæ, & graveolentes, omnes malæ *ſunt*. At ritè ſecedentes, bonæ. *Sic* etiam per alvum, & veſicam; & ubicunque quid

Digitized by Google

σιν, καὶ ὅκου ἄν τι ἀποχωρέον στῇ μὴ κεκαθαρμένον, κακόν.

Aph. IV. 47.

quid ſecedens reſtiterit non purgatum, malum.

ό. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκου τις βούλεται καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν, 1 κἢν μὲν ἄνω βούληται εὔροα ποιέειν, στῆσαι τὴν κοιλίην· ἢν δὲ κάτω, ὑγρῆναι.

Aph. II. 9.
IV. 13.

70. Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facilè fluentia reddere. 1 Et ſiquidem velit efficere facilè fluentia ſurſum, alvum ſiſtere: ſi verò deorſum, humectare:

1 II. Diæt. XXXVI. 18. ad 23.
(a) Celſ. L. III. 18. p 154. 33.

οά. Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα μᾶλλον τοῦ μετρίου γιγνόμενα, νοῦσος.

Aph. II. 3.

71. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, morbus.

οβ΄. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω (a) ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔσω καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον.

Aph. IV. 48.
(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 21.

72. In non intermittentibus febribus, ſi externa quidem (a) ſint frigida, interna verò urantur, & ſitim habeant, lethale.

ογ΄. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, 1 ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ὀφρὺς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ ἤδη ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ, τι ἂν τουτέων γένηται, θανάσιμον.

Aph. IV. 49.
I. Prædict. X. 7.

73. In febre non intermittente, ſi labium, aut naſus, 1 aut oculus, aut ſupercilium diſtorqueatur, ſi non videat, ſi non audiat, jam debilis exiſtens: quicquid horum fiat, lethale.

1 Coac. II. 117. 128.

οδ΄. Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι ὕδρωψ ἐπιγίγνεται.

I. Morb. III. 28.
Affection. XX. 13.
XXIII. 3.

74. Leucophlegmatiæ hydrops ſupervenit.

Int. Affect. XXIV. 1.

οε΄. Ἐπὶ διαῤῥοίῃ (a) δυσεντερίη.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 10.

75. Ab alvi profluvio (a) dyſenteria.

τι, ἰσχὺς· τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

Aph. II. 10.
VII. 67.

dem, robur: ægrotanti verò, morbus *fit*.

Vet. Med. XII. 11.

ξϛʹ. Τὰ διὰ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾷν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται· τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδέστερα. τὰ δ' ὅμοια τοῖσιν ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

VI. Epid. VIII. 29. 30.

66. Per veſicam prodeuntia inſpicere oportet, an *ſint* qualia ſanis prodeunt. Quæ igitur minimè his ſimilia, ea morboſiora. Sanis verò ſimilia, minimè morboſa.

ξζʹ. Καὶ οἷσι τὰ 1 ὑποχωρήματα, ἢν ἐάσῃς στῆναι καὶ μὴ κινήσῃς, 2 ὑφίσταται οἷον ξύσματα· καὶ ἢν ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίγνεται· ἢν δὲ πολλὰ, πολλή. τουτέοισι ξυμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. 3 ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, ὁκόσῳ ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις.

1 Judicat. VIII. 10. 11.
2 Prænot. X. 8.
Coac. VI. 85.

67. Et quibus, 1 egeſtiones, ſi ſtare permiſeris, & non moveris, 2 ſubſident veluti ramenta: & ſi pauca fuerint, parvus fit morbus: ſi verò multa, magnus. His confert alvum infernè purgari. 3 Si autem non purgatâ alvo ſorbitiones dederis, quanto plures dederis, *eò* magis lædes.

1 IV. Epid. VI. 10.
3 Aph. II. 10.
VII. 65.

ξηʹ. Ὁκόσα ἂν κάτω ὠμὰ διαχωρέῃ, ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστίν· ἢν πλείω, πλείων· ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων ἡ νοῦσος.

Aph. I. 22.

68. Quæ cruda deorſum ſecedunt, ab atrâ ſunt bile: ſi plura, major: ſi pauciora, minor *eſt* morbus.

Judicat. VIII. 12.

ξθʹ. Αἱ ἀποχρέμψιες, αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσιν, αἱ πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ χολώδεες, καὶ δυσώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί· καὶ κατὰ κοιλίην, καὶ κύστιν,

69. Exſcreationes, in febribus non intermittentibus, lividæ, & cruentæ, & bilioſæ, & graveolentes, omnes malæ *ſunt*. At ritè ſecedentes, bonæ. *Sic* etiam per alvum, & veſicam; & ubicunque quid

Digitized by Google

σιν, καὶ οὐκ ἄν τι ἀποχωρέον ςῇ μὴ κεκαθαρμένον, κακόν.

Aph. IV. 47.

quid ſecedens reſtiterit non purgatum, malum.

ό. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκου τις βούλεται [2] καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν, [1] κὴν μὲν ἄνω βούληται εὔροα ποιέειν, ςῆσαι τὴν κοιλίην· ἢν δὲ κάτω, ὑγρῆναι.

Aph. II. 9.
IV. 13.

70. Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facilè fluentia reddere. [1] Et ſiquidem velit efficere facilè fluentia ſurſum, alvum ſiſtere: ſi verò deorſum, humectare:

[1] II. Diæt. XXXVI. 18. ad 25.
(a) Celſ. L. III. 18. p 154. 33.

οά. Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα μᾶλλον τοῦ μετρίου γινόμενα, νοῦσος.

Aph. II. 3.

71. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, morbus.

οβ΄. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω (a) ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔσω καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον.

Aph. IV. 48.
(a) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 21.

72. In non intermittentibus febribus, ſi externa quidem (a) ſint frigida, interna verò urantur, & ſitim habeant, lethale.

ογ΄. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, [1] ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ὀφρὺς διαςραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ ἤδη ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ, τι ἂν τουτέων γένηται, θανάσιμον.

Aph. IV. 49.
I. Prædict. X. 7.

73. In febre non intermittente, ſi labium, aut naſus, [1] aut oculus, aut ſupercilium diſtorqueatur, ſi non videat, ſi non audiat, jam debilis exiſtens: quicquid horum fiat, lethale.

[1] Coac. II. 117. 128.

οδ΄. Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι ὕδρωψ ἐπιγίγνεται.

I. Morb. III. 28.
Affection. XX. 13.
XXIII. 3.

74. Leucophlegmatiæ hydrops ſupervenit.

Int. Affect. XXIV. 1.

οέ. Ἐπὶ διαῤῥοίῃ (a) δυσεντερίη.

(a) Celſ. L. II. 7. p. 64. l. 10.

75. Ab alvi profluvio (a) dyſenteria.

οϛ'. Ἐπὶ δυσεντερίῃ (a) λειεντερίη (ἐπιγίνεται.)

Aph. VI. 43.
Coac. II. 296.

76. A dyſenteria, (a) inteſtinorum lævitas (ſupervenit.)

I. Morb. III. 26.
(a) Celſ. L. IV. 16. p. 226. l. 14.

οζ'. Ἐπὶ σφακελισμῷ ἀπόστασις ὀστέου.

77. A ſphacelo abſceſſus oſſis.

οη'. Ἐπὶ αἵματος ἐμέτῳ φθόη, καὶ τοῦ (a) πύου κάθαρσις ἄνω.

Aph. VII. 15. 16.
II. Prædict. XIV. 1. 3.

78. A ſanguinis vomitu tabes, & puris (a) purgatio ſurſum.

I. Morb. X. 69.
XIX. 4. ad XX.
(a) Celſ. L. IV. 4. p. 203. l. 5.

(Ἐπὶ φθόῃ ῥεῦμα ἐκ τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ τῷ ῥεύματι διάῤῥοια. ἐπὶ διαῤῥοίῃ σχέσις τῆς ἄνω καθάρσιος. ἐπὶ τῇ σχέσει θάνατος.)

Aph. V. 12. 14.
II. Prædict. XII. 3.

(A tabe, fluxus ex capite. A fluxu, alvi profluvium. Ab alvi profluvio, inhibitio purgationis ſurſum. Ab inhibitione, mors.)

Coac. III. 259.

(Ἐπὶ αἵματος πτύσει, πύου πτύσις, καὶ ῥύσις. ἐπὴν δὲ σίαλον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν.)

Aph. VII. 15. 16.

(A ſanguinis ſputo, puris ſputum, & fluxio. Poſtquam autem ſputum inhibetur, moriuntur.)

οθ'. Ὁκοῖα καὶ ἐν τοῖσιν κατὰ τὴν κύστιν, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίην ὑποχωρήμασι, 1 καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας, καὶ ἤν πῃ ἄλλῃ τῆς φύσιος ἐκβαίνῃ τὸ σῶμα. ἢν ὀλίγον, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίγνεται· ἢν δὲ πολὺ, πολλή. ἢν πάνυ πολὺ, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον.

Prænot. II. 1. &c.
XV. 10. 11.
1 Aph. VIII. 18.

79. Qualia etiam in his quæ per veſicam, & in his quæ per alvum *fiunt* egeſtionibus, 1 & in his quæ per carnes, & ſicubi aliâ naturæ *viâ* corpus exeat: ſi parum, parvus morbus fit: ſi multum, magnus: ſi admodum multum, hoc ipſum lethale.

Aliment. VI. 1. ad 8.
Inſomn. IV. 16.
IV. Epid. VI. 2.

Multi

Digitized by Google

Multi L. B. octavam ſectionem omittunt. Plurimi ſex ejus priores adjiciunt aphoriſmos. Alii ſectionem totam addunt, ut hic factum vides. Nam quæ ſpuria tibi videntur, in lectione præteriri facile poſſunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ Παρεμβεβλημένοι.

Τμῆμα ὄγδοον.

Α.

Ὁκόσοι [1] ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτεα φρενιτικοὶ γίγνονται, ἐ πάνυ τοι ὑγιάζονται. [2] ἧσσον γὰρ κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος, καὶ τῆς ἡλικίης, ἡ νοῦσος ῇ.

1 Aph. II. 39. 40.
VI. 6.

β. Ὁκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀῤῥωςίῃσιν οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ προαίρεσιν (a) δακρύουσιν, ἀγαθόν. ὁκόσοισι δὲ ἄνευ προαιρέσιος, κακόν.

Aph. IV. 52.

γ. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἐοῦσιν αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῇ, πονηρόν.

Judicat. X. 7.
I. Prædict. I. 2.
Coac. II. 37. 38.

HIPPOCRATIS APHORISMI INTERJECTI.

Sectio octava.

I.

QUi [1] ſupra quadraginta annos phrenitici fiunt, non admodum ſanantur. [2] Minùs enim periclitantur, quorum naturæ, & ætati, morbus ſimilis fuerit.

2 Aph. II. 34.

2. Quibus, in infirmitatibus oculi ex propoſito (i. e. *ob cauſam*) (*a*) lachrymantur, bonum. Quibus verò ſine cauſâ, malum.

(*a*) Celſ. L. II. 4. p. 51. l. 14.

3. Quibus in febribus quartanis exiſtentibus ſanguis ex naribus fluxerit, malum.

Coac. III. 433.
VI. Epid. II. 40.

δ. Ἱδρῶ   G 2   4. Sudo-

δ'. Ἱδρῶτες ἐν τῇσι κρισίμοισιν ἡμέρῃσι γιγνόμενοι σφοδροὶ καὶ ταχέες, ἐπικίνδυνοι· 1 καὶ οἱ ὠθέμενοι ἐκ τοῦ μετώπου, ὥσπερ σταλαγμοὶ καὶ κρουνοὶ, καὶ ψυχροὶ σφόδρα, καὶ πολλοί. ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον ἱδρῶτα πορεύεσθαι μετὰ βίης, καὶ πόνου ὑπερβολῆς, καὶ ἐκθλίψιος πολυχρονίου.

1 Judicat. VI. 9.
Prænot. V. 4. 8.
I. Prædict. V. 7.

4. Sudores in diebus criticis oborientes, vehementes & veloces, periculoſi: 1 & qui expelluntur ex fronte, velut guttæ, & aquæ ſalientes, & frigidi valdè, ac multi. Neceſſe enim *eſt* talem ſudorem prodire cum violentiâ, & laboris exceſſu, & expreſſione diuturnâ.

Coac. III. 91.
IV. 38. 39.
Vict. Acut. LIII. 8. 9.

ε'. Ἐπὶ χρονίῳ νουσήματι κοιλίης καταφορὴ, κακόν.

5. Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum.

ϛ'. Ὁκόσα φάρμακα οὐκ ἰῆται, σίδηρος ἰῆται. ὅσα σίδηρος οὐκ ἰῆται, πῦρ ἰῆται. ὅσα δὲ πῦρ οὐκ ἰῆται, ταῦτα χρὴ νομίζειν ἀνίατα.

Arte. XIII. 12. ad 18.

6. Quæ medicamenta non ſanant, *ea* ferrum ſanat. Quæ ferrum non ſanat, *ea* ignis ſanat. Quæ verò ignis non ſanat, *ea* inſanabilia exiſtimare oportet,

ζ'. Φθίσιες μάλιστα γίγνονται ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν, μέχρι τριήκοντα καὶ πέντε.

Aph. V. 9.

7. Tabes maximè fiunt ab anno octavo decimo uſque ad quintum & triceſimum.

η'. 1 Τὰ δὲ κατὰ φύσιν γιγνόμενα κατὰ φθίσιν, πάντα μὲν ἰσχυρὰ, τὰ δὲ καὶ θανατώδεα. 2 δεύτερον δὲ, ἢν μὲν ἐν τῇ ὥρῃ νοσέῃ, αὐτὴ ἡ ὥρη ξυμμαχεῖ τῇ νούσῳ, οἷον καύσῳ θέρος, ὑδρωπικῷ χειμών· ὑπερνικᾷ γὰρ

8. 1 Quæ ſecundum naturam ad tabem diſpoſita *ſunt*, omnia quidem vehementia: quædam verò etiam lethalia. 2 Secundum autem, ſi quidem in *eo* tempore ægrotet, *cum* tempus ipſum unâ cum morbo impugnat, velut cum febre ardente æſtas, cum hydrope hyems.

Digitized by Google

τὸ φυσικόν· (a) φοβερώτερον δὲ σπληνί.

1 I. Morb. XX. 1. 2. 3.
2 Aph. III. 3.
II. 34.
VIII. 1.

Natura enim longè ſuperior eſt: lieni verò (a) plus affert timoris.

Dieb. Judicator. I. 11. ad 15.
VI. Epid. VIII. 45.
Affection. VII. 3. 4.
(*a*) Celſ. L. II. 8. p. 70. l. 27.

θʹ. Γλῶσσα μέλαινα καὶ αἱματώδης, εἴ τι τῶν τοιούτων σημείων ἄπεστι, μὴ σφόδρα κακόν· δηλοῖ γὰρ νοῦσον σμικροτέρην.

Coac. II. 140. 148.

9. Lingua nigra atque cruenta, ſi quid horum ſignorum abeſt, non valdè malum: morbum enim minorem declarat.

ιʹ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὀξέσι σημειοῦσθαι χρὴ, ὁπότε μέλλει ἀποθνήσκειν, καὶ ὁπότε σωθήσεσθαι.

Prænot. II.
III.

10. Hæc igitur in febribus acutis notare oportet, quando *quis* moriturus ſit, & quando evaſurus.

Prænot. IV.

ιαʹ. Ὄρχις δεξιὸς ψυχρὸς καὶ σπασμώδης, θανατῶδες.

Prænot. VIII. 20.

11. Teſtis dexter frigidus & convulſus, lethale.

Coac. III. 352.

ιβʹ. Ὄνυχες μέλανες, (a) καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ψυχροὶ, ξυνεσταλμένοι ἢ καθειμένοι, ἐγγὺς τὸν θάνατον δηλοῦσι.

Prænot. VIII. 15.
XV. 9.
Coac. III. 349.

12. Ungues nigri, (*a*) & digiti manuum & pedum frigidi, contracti, vel remiſſi, mortem in propinquo eſſe oſtendunt.

(*a*) Celſ. L. II. 6. p. 55. l. 4. L. II. 7. p. 66. l. 13.

ιγʹ. Τὰ χείλη πελιδνὰ, ἢ καὶ ἀπολελυμένα, καὶ ἐξεστραμμένα, καὶ ψυχρὰ, θανατώδεα.

13. Labia livida, aut etiam reſoluta, & inverſa, & frigida, lethalia.

Coac. I. 97.
III. 4.

ιδʹ. Τὰ ὦτα ψυχρὰ, διαφανέα, ξυνεσταλμένα, θανατώδεά εἰσι.

Prænot. II. 9.

14. Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales ſunt.

Coac. II. 67. 108.

ιεʹ. Καὶ G 3 15. Et

Digitized by Google

ιε. Καὶ σκοτοδινιῶν, 1 καὶ ἀποςρεφόμενος, καὶ ὕπνῳ καὶ καύματι πολλῷ κατεχόμενος, ἀνέλπιςος.

Prænot. II. 18. 19.

15. Et tenebricoſâ vertigine laborans, & *lucem* averſans, & ſomno ac ardore multo detentus, deſperatus.

1 Coac. II. 117.

ις. Καὶ λυσσάων ἀτρέμα, καὶ ἀγνοέων, καὶ μηδὲ ἀκέων, μηδὲ ξυνιεὶς, θανατώδης.

Coac. III. 327.

16. Et qui in rabiem actus furit intrepidè, & non agnoſcit, & neque audit, neque intelligit, *jam* moribundus *eſt*.

ιζ. Μέλλȣσιν ἀποθνήσκειν ταῦτα σαφέςερα γίγνεται, καὶ αἱ κοιλίαι ἐπαίρονται, καὶ φυσῶνται.

17. Morituris *ſigna* hæc fiunt manifeſta, & ventres attolluntur, atque inflantur.

ιη. Ὅρος δὲ τȣ̃ θανάτȣ, ἐὰν τὸ τῆς ψυχῆς θερμὸν ἐπανέλθῃ ὑπὲρ τȣ̃ ὀμφαλȣ̃ εἰς τὸν ἄνω τῶν φρενῶν τόπον, 1 καὶ συγκαυθῇ τὸ ὑγρὸν ἅπαν. ἐπειδὰν ὁ πλεύμων καὶ ἡ καρδία τὴν ἰκμάδα ἀποβάλλωσι, τȣ̃ θερμȣ̃ ἀθροȣ̃ντος ἐν τοῖσι θανατώδεσι τόποις, ἀποπνέει ἀθρόον τὸ πνεῦμα τȣ̃ θερμȣ̃, ὅθεν περ ξυνέςη τὸ ὅλον ἐς τὸ ὅλον. 2 πάλιν τὸ μὲν διὰ τῶν σαρκῶν, τὸ δὲ διὰ τῶν ἐν κεφαλῇ ἀναπνοῶν, ὅθεν τὸ ζῆν καλȣ̃μεν, ἀπολείπȣσα ἡ ψυχὴ τὸ τȣ̃ σώματος σκῆνος, καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ θνητὸν εἴδωλον, ἅμα καὶ χολῇ, καὶ αἵματι, καὶ φλέγματι, καὶ σαρκὶ, παρέδωκεν.

1 I. Morb. XXX. 12. ad 16.
2 Aph. VII. 79.

18. Terminus vero mortis *eſt*, ſi animæ calor ſupra umbilicum ad locum ſepto tranſverſo ſuperiorem aſcenderit, 1 & omne humidum fuerit combuſtum. Poſtquam pulmo & cor humorem amiſerint, calore in mortiferis locis coacervato, caloris ſpiritus confertim exhalat, unde totum cum toto conſtitit. 2 Rurſus partim quidem per carnes, partim verò per ſpiracula in capite, unde vivere dicimus, relinquens anima corporis tabernaculum, & frigidum, & mortale ſimulacrum, unà cum bile, & ſanguine, & pituitâ, & carne, deditione tradit.

Aliment. VI. 1. ad 8.

IN-

INSIGNIORES
ALIQUOT
SENTENTIÆ
SELECTÆ EX LIBRIS
AURELII CORNELII CELSI, MEDICI INTER LATINOS ELOQUENTISSIMI.

Ex Libro Primo.

I.

UT alimenta ſanis corporibus agricultura, ſic ſanitatem ægris medicina promittit. *præf.* L. 1. p. 1.

II. Deſidia atque luxuria: hæc duo prius in Græcia corpora vitiarunt, deinde apud nos afflixerunt. *præf.* L. 1. p. 2.

III. Non credunt poſſe eum ſcire, quomodo morbos curare conveniat, qui unde hi ſint ignoret. *præf.* L. 1. p. 4.

IV. Eum rectè curaturum eſſe dicunt, quem prima origo cauſæ non fefellerit. *præf.* L. 1. p. 5.

V. Occurſurum enim initio dicunt eum, qui originem non ignorarit. *præf.* L. 1. p. 5.

VI. Differunt pro natura locorum genera medicinæ. *præf.* L. 1. p. 8.

VII. Nam ne agricolam quidem, aut gubernatorem diſputatione, ſed uſu fieri. *præf.* L. 1. p. 9.

VIII. Alii putant intereſſe, non quid morbum faciat, ſed quid tollat. *præf.* L. 1. p. 10.

Digitized by Google

IX. Morbi non eloquentia, ſed remediis curantur. *præf.* L. 1. p. 10.

X. Neque quidquam eſt ſtultius, quam quale quid vivo homine eſt, tale exiſtimare eſſe moriente, imo jam mortuo. *præf.* L. 1. p. 11.

XI. Cujus rei non eſt certa notitia, ejus opinio certum reperire remedium non poteſt: verumque eſt ad ipſam curandi rationem nihil plus conferre, quàm experientiam. *præf.* L. 1. p. 13.

XII. (Medicina) eſt ars conjecturalis, neque reſpondet ei plerumque non ſolum conjectura, ſed etiam experientia. *præf.* L. 1. p. 13.

XIII. Intereſt enim, fatigatio morbum, an ſitis, an frigus, an calor, an vigilia, an fames fecerit? an cibi vinique abundantia, an intemperantia libidinis]? *præf.* L. 1. p. 14.

XIV. Neque ignorare medicum oportet, quæ ſit ægri natura, humidum magis, an magis ſiccum corpus ejus ſit, validi nervi, an infirmi, frequens valetudo, an rara, eaque, cum eſt, vehemens eſſe ſoleat, an lenis, brevis an longa? *præf.* L. 1. p. 14.

XV. Vix ulla perpetua præcepta medicinalis ars recipit. *præf.* L. 1. p. 17.

XVI. Hippocrates dixit mederi oportere communia & propria intuentem. *præf.* L. 1. p. 17.

XVII. Non eadem omnibus, etiam in ſimilibus caſibus, opitulantur. *præf.* L, 1. p. 18.

XVIII. Qui ſecundis aliquando fruſtra curatus eſt, contrariis ſæpe reſtituitur. *præf.* L. 1. p. 19.

XIX. Cum par ſcientia ſit, utiliorem tamen medicum eſſe (ſcias) amicum, quàm extraneum. *præf.* L. 1. p. 19.

XX. Sanus homo, qui & benè valet, & ſuæ ſpontis eſt, nullis obligare ſe legibus debet, ac neque medico, neque iatroalipta egere. Hunc oportet varium habere vitæ genus, modo ruri eſſe, modo in urbe, ſæpiuſque in agro; navigare, venari, quieſcere interdum, ſed frequen-

Digitized by Google

quentiùs ſe exercere. Siquidem ignavia corpus hebetat, labor firmat, illa maturam ſenectutem, hic longam adoleſcentiam reddit. L. 1. c. 1. p. 20.

XXI. Bis die cibum capere potiùs, quam ſemel, & ſemper quàmplurimum, dummodo hunc concoquat. L. 1. c. 1. p. 21.

XXII. Concubitus neque nimis concupiſcendus, neque nimis pertimeſcendus eſt: rarus corpus excitat, frequens ſolvit. Cum autem frequens non numero ſit, ſed natura, ratione ætatis & corporis, ſcire licet, eum non inutilem eſſe, quem corporis neque languor, neque dolor ſequitur. L. 1. c. 1. p. 21.

XXIII. Cavendum, ne in ſecunda valetudine adverſæ præſidia conſumantur. L. 1. c. 1. p. 21.

XXIV. Imbecillis, quo in numero magna pars urbanorum, omneſque penè cupidi literarum ſunt, obſervatio major neceſſaria eſt, ut quod vel corporis, vel loci, vel ſtudii ratio detrahit, cura reſtituat. Ex his igitur qui benè concoxit, manè tutò ſurget: qui parùm, quieſcere debet, & ſi manè ſurgendi neceſſitas fuerit, redormire: qui non concoxit, ex toto conquieſcere, ac neque labori ſe, neque exercitationi, neque negotio credere. L. 1. c. 2. p. 21.

XXV. Scire licet integrum corpus eſſe, cum quotidie manè urina alba, dein rufa eſt: illud concoquere, hoc concoxiſſe ſignificat. L. 1. c. 2. p. 22.

XXVI. Si lucubrandum eſt, non poſt cibum id facere, ſed poſt concoctionem. L. 1. c. 2. p. 22.

XXVII. Quem interdiu vel domeſtica, vel civilia officia tenuerunt, huic tempus aliquod ſervandum curationi corporis ſui eſt. Prima autem ejus curatio, exercitatio eſt, quæ ſemper antecedere cibum debet: exercitationis autem plerumque finis eſſe debet ſudor, aut certè laſſitudo, quæ citra fatigationem ſit. L. 1. c. 2. p. 22. & 23.

XXVIII. Nunquam utilis eſt nimia ſatietas. Sæpe in-

Digitized by Google

inutilis nimia abſtinentia. Sæpe ſi qua intemperantia ſubeſt, tutior eſt in potione, quam in eſca. L. 1. c. 2. p. 23.

XXIX. Secunda menſa bono ſtomacho nihil nocet, in imbecillo coaceſcit. L. 1. c. 2. p. 24.

XXX. Poſt ſatietatem nihil agendum. L. 1. c. 2. p. 24.

XXXI. Ubi expletus eſt aliquis, facilius concoquit, ſi quicquid aſſumpſit, potione aquæ frigidæ includit, tum pauliſper invigilat, deinde bene dormit. L. 1. c. 2. p. 24.

XXXII. Neque ex ſalubri loco in gravem, neque ex gravi in ſalubrem tranſitus ſatis tutus eſt. L. 1. c. 3. p. 24.

XXXIII. Neque verò ex multa fame nimia ſatietas, neque ex nimia ſatietate fames idonea eſt. L. 1. c. 3. p. 24.

XXXIV. Periclitatur & qui ſemel, & qui bis die cibum incontinenter contra conſuetudinem aſſumit. L. 1. c. 3. p. 25.

XXXV. Neque ex nimio labore ſubitum ocium, neque ex nimio ocio ſubitus labor, ſine gravi noxa eſt. *ibid.*

XXXVI. Cùm quis mutare aliquid volet, paulatim debebit aſſueſcere. L. 1. c. 3. p. 25.

XXXVII. Nimis ocioſa vita utilis non eſt, quia poteſt incidere laboris neceſſitas. L. 1. c. 3. p. 25.

XXXVIII. Illud noſſe oportet, quod ex labore ſudanti frigidæ potio pernicioſiſſima eſt: atque etiam cum ſudor ſe remiſit, itinere fatigatis inutilis. L. 1. c. 3. p. 26.

XXXIX. Levat laſſitudinem etiam laboris mutatio: eumque, quem novum genus cujuſdam laboris preſſit, id quod in conſuetudine eſt, reficit. L. 1. c. 3. p. 26.

XL. Quod contra conſuetudinem eſt, nocet, ſeu molle, ſeu durum eſt. L. 1. c. 3. p. 27.

XLI. Ante omnia ſcire convenit naturam corporis: quia alii graciles, alii obeſi ſunt; alii calidi, alii frigidiores; alii humidi, alii ſicciores; alios adſtricta, alios reſoluta alvus exercet. L. 1. c. 3. p. 27. & 28.

XLII. Raro quiſquam non aliquam partem corporis imbecillam habet. L. 1. c. 3. p. 28.

XLIII. Vo-

Digitized by Google

XLIII. Vomitus inutilis eſt gracilibus, & imbecillum ſtomachum habentibus: utilis eſt plenis, & bilioſis omnibus, ſi vel nimium ſe repleruut, vel parum concoxerunt. Nam ſive plus eſt, quam quod concoqui poſſit, periclitari, ne corrumpatur, non oportet: ſive jam corruptum eſt, nihil commodius eſt, quam id, qua via primum expelli poteſt, ejicere. L 1. c. 3. p. 29.

XLIV. (Vomitum) luxuriæ cauſa fieri non oportere confiteor. L. 1. c. 3. p. 30.

XLV. Qui valere & ſeneſcere volet, (vomere) quotidianum non habeat. L. 1. c. 3. p. 30.

XLVI. Dejectio autem à medicamento petenda eſt, ubi venter ſuppreſſus parum reddit, ex eoque inflammationes, caligines, capitis dolores, aliaque ſuperioris partis mala increſcunt. L. 1. c. 3. p. 31.

XLVII. Sed purgationes quoque, ut interdum neceſſariæ ſunt, ſic ubi frequentes ſunt, periculum afferunt. Aſſueſcit enim non ali corpus, & ob hoc infirmum erit, cum omnibus morbis obnoxia maximè infirmitas ſit. L. 1. c. 3. p. 31.

XLVIII. Vinum dilutius pueris, meracius ſenibus (convenit.) L. 1. c. 3. p. 32.

XLIX. Hyeme plus eſſe convenit, minus, ſed meracius, bibere. At vere paulum cibo demendum, adjiciendumque potioni, ſed dilutius tamen bibendum eſt. Æſtate ut ſæpius utendum cibo, ſic exiguo eſt. Per autumnum propter cœli varietatem periculum maximum eſt; itaque neque ſine veſte, neque ſine calceamentis prodire oportet: cibo verò jam pleniore uti licet, minus, ſed meracius bibere. L. 1. c. 3. p. 33. & 34.

L. Venus hyeme non pernicioſa, vere tutiſſima: neque æſtate verò, neque autumno utilis eſt: tolerabilior tamen per autumnum. Æſtate in totum, ſi fieri poteſt, abſtinendum. L. 1. c. 3. p. 33. & 34.

LI. Capiti nihil æque prodeſt, atque aqua frigida. L. 1. c. 4. p. 35.

LII. Semper poſt cibum conquieſcere (oportet,) neque

que intendere animum, neque ambulatione quamvis leni dimoveri. L. I. c. 8. p. 37.

LIII. Calor adjuvat omnia, quæ frigus infeſtat. L. I. c. 9. p. 39.

LIB. II.

I. Saluberrimum ver eſt, proxime deinde ab hoc hyems, periculoſior æſtas, autumnus longè periculoſiſſimus. Ex tempeſtatibus verò optimæ æquales ſunt, ſive frigidæ, ſive calidæ. Peſſimæ quæ variant maximè: quo fit, ut autumnus plurimos opprimat. L. II. c. I. p. 42.

II. Saluberrimi ſunt ſereni dies: meliores pluvii, quàm tantùm nebuloſi, nubilive; optimique hyeme, qui omni vento vacant: æſtate, quibus favonii perflant. Si genus aliud ventorum eſt, ſalubriores ſeptentrionales, quam ſubſolani, vel auſtri ſunt. L. II. c. I. p. 42.

III. Ventus ubique ferè à mediterraneis regionibus veniens, ſalubris, à mari, gravis. L. II. c. I. p. 43.

IV. Peſſimum ægro eſt cælum, quod ægrum fecit. L. II. c. I. p. 43.

V. Ætas media tutiſſima eſt, quia neque juventæ calore, neque ſenectutis frigore infeſtatur. L. II. c. I. p. 43.

VI. Longis morbis ſenectus, acutis adoleſcentia magis patet. L. II. c. I. p. 43.

VII. Corpus autem habiliſſimum, quadratum eſt, neque gracile, neque obeſum. Nam longa ſtatura, ut in juventa decora eſt, ſic matura ſenectute conficitur. Corpus gracile, infirmum: obeſum, hebes eſt. L. II. c. I. p. 43

VIII. Inimicior ſenibus hyems, æſtas adoleſcentibus eſt. L. II. c. I. p. 46.

IX. Omnis pueritia primùm circa quadrageſimum diem, deinde ſeptimo menſe, tum ſeptimo anno, poſtea circa pubertatem periclitatur. L. II. c. I. p. 46.

X. Adoleſcentia morbis acutis, itemque comitialibus, tabique maximè objecta eſt. L. II. c. I. p. 47.

XI. O-

Digitized by Google

XI. Obeſi plerumque acutis morbis, & difficultate ſpirandi ſtrangulantur, ſubitoque ſæpe moriuntur. L. II. c. I. p. 47.

XII. Si ſpecioſior & plenior aliquis, & coloratior factus eſt, ſuſpecta habere bona ſua debet: quæ quia neque in eodem habitu ſubſiſtere, neque ultra progredi poſſunt, ferè retrò quaſi ruina quadam revolvuntur. Pejus tamen ſignum eſt, ubi aliquis contra conſuetudinem emarcuit, & decorem coloremque amiſit: quoniam in his quæ ſuperant, eſt quod morbus demat: in his quæ deſunt, non eſt, quod ipſum morbum ferat. L. II. c. 2. p. 48.

XIII. Sunt quædam proprietates hominum, ſine quarum notitia, non facile quicquam in futurum præſagiri poteſt. L. II. c. 2. p. 49.

XIV. Facilè ſecurus eſt aliquis, in iis quæ ſæpe ſine periculo evaſit. L. II. c. 2. p. 49.

XV. Mali morbi teſtimonium eſt, vehementer & crebro ſpirare. L. II. c. 4. p. 51.

XVI. Mali etiam morbi ſignum eſt, nimis celeriter emacreſcere. L. II. c. 4. p. 51.

XVII. Periculoſum eſt etiam, poſt arquatum morbum febrem oriri. L. II. c. 4. p. 52.

XVIII. Nulla acuta febris leviter terrere nos debet. L. II. c. 4. p. 52.

XIX. Vomitus ſinceræ pituitæ vel bilis, periculoſus, pejorque, ſi viridis, aut niger eſt: at mala urina, in qua ſubſidunt ſubrubra, aut livida: deterior, in quâ quaſi fila quædam tenuia atque alba: peſſima ex his, ſi tanquam ex furfuribus factas nubeculas repræſentat: diluta quoque atque alba vitioſa eſt, ſed in phreniticis maximè. Alvus autem mala eſt, ex toto ſuppreſſa. Periculoſa etiam quæ inter febres fluens, conquieſcere hominem in cubili non patitur; utique, ſi quod deſcendit, eſt perliquidum, aut albidum, aut pallidum, aut ſpumans. Item exiguum, glutinoſum, læve, album, idemque ſubpallidum: vel lividum,blioſum, cruentum, aut pejoris odoris, quam ex conſuetudine. L. II. c. 4. p. 52.

XX. Uri-

Digitized by Google

XX. Urina verò rubra & tenuis, in magna cruditate eſſe conſuevit. Peſſima tamen eſt, præcipuéque mortifera, nigra, craſſa, mali odoris. Alvus quoque varia & diſcreta reddens, peſtifera eſt: ſed ægrum in præcipiti jam eſſe denuntiat, quæ liquida, eademque vel nigra, vel pallida, vel pinguis eſt, utique ſi magna fœditas odoris acceſſit. L. II. c. 6. p. 56.

XXI. Qui ſpumantem ſanguinem excreant, his in pulmone vitium eſt. L. II. c. 7. p. 61.

XXII. Mulieri ſi lac ex mammis profluit, imbecillum eſt quod intus gerit; duræ mammæ ſanum illud eſſe teſtantur. L. II. c. 7. p. 62.

XXIII. Quibus cauſa doloris, neque ſenſus ejus eſt, his mens laborat. L. II. c. 7. p. 62.

XXIV. Si in ventrem ſanguis confluxit, ibi in pus vertitur. L. II. c. 7. p. 62.

XXV. Scire licet, inter ea quæ ars adhibet, naturam plurimum poſſe. L. II. c. 8. p. 70.

XXVI. Omni reſolutioni nervorum, ad medicinam non idonea tempora ſunt, hyems & autumnus; aliquid ſperari poteſt vere & æſtate. Iſque morbus mediocris vix ſanatur, vehemens ſanari non poteſt. L. II. c. 8. p. 76.

XXVII. Quartana æſtiva brevis; autumnalis fere longa eſt, maximè quæ cœpit hyeme appropinquante. L. II. c. 8. p. 76.

XXVIII. Omne auxilium corporis, aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimit, aut refrigerat, aut calefacit, ſimulque aut durat, aut mollit. L. II. c. 9. p. 77.

XXIX. Sanguinem inciſa vena mitti novum non eſt: ſed nullum pene morbum eſſe, in quo non mittatur, novum eſt. L. II. c. 10. p. 78.

XXX. In mittendo ſanguine non tam annos medicus numerare, quam vires ægrotantis æſtimare debet. L. II. c. 10. p. 78.

XXXI. Tenuioribus magis ſanguis, plenioribus magis caro abundat. L. II. c. 10. p. 78.

XXXII. Sa-

Digitized by Google

XXXII. Satius eſt anceps experiri auxilium, quàm nullum. L. II. c. 10. p. 79.

XXXIII. Cum ſit crudo minime mittendus ſanguis, tamen ne id quidem perpetuum eſt, neque enim ſemper concoctionem res exſpectat. Nam ſi ex ſuperiore parte decidit aliquis, ſi contuſus eſt, ſi ex aliquo ſubito caſu ſanguinem vomit, quamvis paulò antè ſumpſit cibum, tamen protinus ei materia demenda eſt: idemque etiam in aliis repentinis caſibus dictum ſit. L. II c. 10. p. 79.

XXXIV. Si morbi ratio patitur, ſanguinis detractioni tempus aptiſſimum eſt, dies adverſæ valetudinis ſecundus, aut tertius. Sed ut aliquando etiam primo die ſanguinem mittere neceſſe eſt, ſic nunquam utile poſt diem quartum eſt, cum jam ſpatio ipſo materia & exhauſta eſt, & corpus corrumpit, ut detractio imbecillum id facere poſſit, non poſſit integrum. L. II. c. 10. p. 80.

XXXV. Quod ſi vehemens febris urget, in ipſo impetu ejus ſanguinem mittere, hominem jugulare eſt. Expectanda ergo intermiſſio, & iſta medicina ferè in biduum dividenda. Satius eſt enim primò levare ægrum, deinde perpurgare, quàm ſimul omni vi effuſa fortaſſe præcipitare. L. II .c. 10. p. 80.

XXXVI. Mittere autem ſanguinem cum ſit expeditiſſimum uſum habenti, tamen ignaro difficillimum eſt, juncta eſt enim vena arteriis, his nervi, ita ſi nervum ſcalpellus attigit, ſequetur nervorum diſtentio, eàque crudeliter hominem conſumit. At arteria inciſa neque coit, neque ſaneſcit, interdum etiam, ut ſanguis vehementer erumpat, efficit. L. II. c. 10. p. 81.

XXXVII. Incidenda ad medium vena eſt, ex qua cum ſanguis erumpit, colorem ejus habitumque oportet attendere. Nam ſi is craſſus & niger eſt, vitioſus eſt, ideoque utiliter effunditur: ſi rubet & pellucet, integer eſt: eaque miſſio ſanguinis adeò non prodeſt, ut etiam noceat; protinuſque is ſupprimendus eſt. L. II c. 10. p. 81.

XXXVIII. Semper ante finis faciendus eſt, quàm anima deficiat. L. II. c. 10. p. 82.

XXXIX. Ve-

XXXIX. Vehementi malo niſi æquè vehemens auxilium ſuccurrere non poteſt. L. II. c. 11. p. 84.

XL. Medicamenta ſtomachum fere lædunt. L. II. c. 12. p. 84.

XLI. Alvus ſi vehementius fluit, aut ſæpius ducitur, hominem infirmat. L. II. c. 12. p. 84.

XLII. Medicamentum non ſemper ægris prodeſt, nocet ſemper ſanis. L. II. c. 13. p. 87.

XLIII. Initia morborum primùm famem ſitimque deſiderant, ipſi deinde morbi, moderationem, ut neque alius, quàm expedit, neque ejus ipſius nimium ſumatur. Neque enim convenit juxta inediam protinus ſatietatem eſſe. Quod ſi ſanis corporibus etiam inutile eſt, ubi aliqua neceſſitas famem fecit, quantò inutilius eſt in corpore ægro? Neque ulla res magis adjuvat laborantem, quàm tempeſtiva abſtinentia. L. II. c. 16. p. 92.

XLIV. Pertinet ad rem, omnium proprietates noſſe. L. II. c. 18. p. 96.

XLV. Plus alimenti eſt in pane, quàm in ullo alio cibo. L. II. c. 18. p. 97.

XLVI. Omne animal ſi lactens eſt, minus alimenti præſtat. L. II. c. 18. p. 98.

XLVII. Omne ferum animal domeſtico levius eſt. L. II. c. 18. p. 99.

XLVIII. Ovum durum valentiſſimæ materiæ eſt; molle, vel ſorbile, imbecilliſſimæ. L. II. c. 18. p. 99.

XLIX. Braſſica ſubcruda alvum movet, bis cocta ſtringit. L. II. c. 29. p. 106. L. II. c. 30. p, 107.

L. Ad cataplaſma calefaciens, valentior omnis farina eſt ex mulſo, quam ex aqua cocta. L. II. c. 33. p. 110.

Lib. III.

I. Naturâ repugnante nihil medicina proficit. Magis tamen ignoſcendum medico eſt, parum proficienti in acutis morbis, quam in longis: hîc enim breve ſpacium eſt, intra quod, ſi quod non profuit auxilium, æger extinguitur:

Digitized by Google

guitur: ibi & mutationi remediorum, & deliberationi tempus patet, adeò ut raro, ſi inter initia medicus acceſſit, obſequens æger ſine illius vitio pereat. L. III. c. 1. p. 112.

II. Illud ignorari non oportet, quòd non omnibus ægris eadem auxilia conveniunt. L. III. c. 1. p. 112.

III. Oportet itaque, ubi aliquid non reſpondit, non tanti putare authorem, quanti ægrum, & experiri aliud atque aliud. L. III. c. 1. p. 112.

IV. In acutis morbis ſerius æger alendus eſt, nec niſi jam inclinatis; ut ſinediâ dempta materia impetum frangat. In longis maturius, ut ſuſtinere ſpatium affecturi mali poſſit. L. III. c. 2. p. 114.

V. Multum intereſt, ab initio quis rectè curatus ſit, an perperam, quia curatio minus his prodeſt, in quibus aſſidue fruſtra fuit. L. III. c. 2. p. 114.

VI. Omnium optima ſunt quies & abſtinentia, ſolaque hæc ſine ullo periculo medetur. L. III. c. 2. p. 114. & 115.

VII. Non dubium eſt, quin vix quisquam, qui non diſſimulavit, ſed per hæc maturè morbo occurrit, ægrotet. L. III. c. 2. p. 115.

VIII. Aſclepiades officium eſſe medici dicit, ut tutò, ut celeriter, ut jucundè curet; id votum eſt, ſed ferè periculoſa eſſe nimia & feſtinatio, & voluptas ſolet. Qua verò moderatione utendum ſit, ut quantum fieri poteſt, omnia iſta contingant, primâ ſemper habitâ ſalute, conſiderandum. Et ante omnia quæritur, primis diebus æger quâ ratione continendus ſit. Antiqui medicamentis quibuſdam datis concoctionem moliebantur, eò quod cruditatem maxime horrebant; deinde eam materiam, quæ lædere videbatur, ducendo ſæpius alvum ſubtrahebant. Aſclepiades medicamenta ſuſtulit, alvum non toties, ſed ferè tamen in omni morbo ſubduxit. Febre verò ipſa præcipuè ſe ad remedium uti profeſſus eſt. Convellendas etiam vires ægri putavit, luce, vigilia, ſiti ingenti, ſic, ut ne os quidem primis diebus elui ſineret. Quo magis falluntur, qui per omnia jucundam ejus diſciplinam eſſe concipiunt. Etenim ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriæ ſubſcripſit, primis verò tortoris vicem exhibuit. Ego autem medicamentorum dari poti-

Digitized by Google

ones, & alvum duci non niſi rarò debere, concedo. Et id non ideo tamen agendum, ut ægri vires convellantur, exiſtimo, quoniam ex imbecillitate ſummum periculum eſt. Minui ergo tantum materiam ſuperantem oportet, quæ naturaliter digeritur, ubi nihil novi accedit. Itaque abſtinendus à cibo primis diebus eſt, & in luce habendus æger (niſi infirmus) interdiu, quoniam corpus iſta quoque digerit; iſque cubare quam maximo conclavi débet. Quod ad ſitim verò ſomnumque pertinet, moderandum eſt, ut interdiu vigilet, noctu, ſi fieri poteſt, conquieſcat; ac neque potet, neque nimium ſiti crucietur. Os etiam ejus elui poteſt, ubi & ſiccum eſt, & ipſi fœtet; quamvis id tempus aptum potioni non eſt. Commodéque Eraſiſtratus dixit, ſæpe interiore parte humorem non requirente, os & fauces requirere. L. III. c. 4. p. 117. 118. 119.

IX. Optimum medicamentum eſt, opportunè cibus datus; qui quando primùm dari debeat, quæritur, aliis quintum diem, aliis ſextum expectantibus. Aſclepiades ubi ægrum triduo per omnia fatigaverat, quarto die cibum indulgebat. At Themiſon non quando cœpiſſet febris, ſed quando deſiſſet, aut certe levata eſſet; conſiderabat, & ab illo tempore expectato die tertio cibum dabat. Nihil autem horum utique perpetuum eſt: nam poteſt primo die primus cibus dandus eſſe, poteſt ſecundo, poteſt tertio, poteſt non niſi quarto, aut quinto: poteſt poſt unam acceſſionem, poteſt poſt duas, poteſt poſt plures. Refert enim, qualis morbus ſit, quale corpus, quale cœlum, quæ ætas, quod tempus anni: minimėque, in rebus multum inter ſe differentibus, perpetuum eſſe præceptum temporis poteſt. L. III. c. 4. p. 119.

X. Unum illud, & ſemper, & ubique ſervandum eſt; ut ægri vires ſubinde aſſidens medicus inſpiciat, & quamdiu ſupererunt, abſtinentia pugnet: ſi imbecillitatem vereri cœperit, cibo ſubveniat. Id enim ejus officium eſt, ut ægrum neque ſupervacua materia oneret, neque imbecilliorem fame perdat. L. III. c. 4. p. 120.

XI. Antiquos admodum celebres Pythagorici numeri fefelle-

Digitized by Google

runt, cum hîc medicus non numerare dies debeat, ſed ipſas acceſſiones intueri, & ex his conjectare, quando cibus dandus ſit. L. III. c. 4. p. 122.

XII. Fere graviorem acceſſionem, levior nox ſequitur, quo fit, ut graviorem acceſſionem nox quoque triſtior antecedat. L. III. c. 5. p. 124.

XIII. Matutinum tempus remiſſius fere eſt ægris. L. III. c. 5. p. 125.

XIV. A tempore meridiano omnis æger fere pejor fit. L. III. c. 5. p. 125.

XV. Matutinum tempus natura ſua leviſſimum eſt. L. III. c. 5. p. 125.

XVI. Integro corpore, cibo tempus aptius eſt. L. III. c. 5. p. 126.

XVII. Scire licet, optimum cibo tempus eſſe, febre finita. L. III. c. 5. p. 127.

XVIII. Cum ſemper ægros ſecuros agere conveniat, ut corpore tantum, non etiam animo laborent, tum præcipuè, ubi cibum ſumpſerunt: itaque ſi qua ſunt, quæ exaſperatura eorum animos ſunt, optimum eſt, ea, dum ægrotant, eorum notitiæ ſubtrahere. L. III. c. 5. p. 127.

XIX. Venis maximè credimus, fallaciſſimæ rei; quia ſæpe iſtæ lentiores celerioreſve ſunt, & ætate, & ſexu, & corporum natura. L. III. c. 6. 129.

XX. Periti medici eſt, non protinus, ut venit, apprehendere manu brachium, ſed primum reſidere hilari vultu, percunctarique, quemadmodum ſe habeat: & ſi quis ejus metus eſt, eum probabili ſermone lenire: tum deinde ejus carpo manum admovere. L. III. c. 6. p. 129.

XXI. Medicus neque in tenebris, neque à capite ægri debet reſidere, ſed illuſtri loco adverſus eum, ut omnes notas ex vultu quoque cubantis perſpiciat. L. III. c. 6. p. 130.

XXII. Cibus febricitantibus humidus eſt aptiſſimus, aut humori certe quam proximus: utique ex materia quam leviſſima; maximeque ſorbitio, eaque, ſi magnæ febres fuerunt, quam tenuiſſima eſſe debet. L. III. c. 6. p. 130.

XXIII. Apponendi ægro varii cibi, ſicut Aſclepiades præcepit, tum demum ſunt, ubi faſtidio urgetur, neque ſatis vires ſufficiunt, ut paulum ex ſingulis deguſtando famem vitet. At ſi neque vis, neque cupiditas deeſt, nulla varietate ſolicitandus æger eſt, ne plus aſſumat, quam concoquat. Neque verum eſt, quod ab eo dicitur, facilius concoqui cibos varios: eduntur quidem facilius, ad concoctionem autem, materiæ genus & modus pertinent. L. III. c. 6. p. 131.

XXIV. Neque inter magnos dolores, neque increſcente morbo tutum eſt, ægrum cibo impleri, ſed ubi inclinata jam in melius valetudo eſt.' L. III. c. 6. p. 131.

XXV. Id quoque videndum eſt, quod quidam ſolum præcipiunt, an adſtrictum corpus ſit, an profluat. Quorum alterum ſtrangulat, alterum digerit. Nam ſi adſtrictum eſt, ducenda alvus eſt, movenda urina, eliciendus omni modo ſudor: contra ſi profluet, ſudor coercendus, quies adhibenda erit, tenebris, ſomnoque, quandocunque volet utendum; non niſi levi geſtatione corpus agitandum, & pro genere mali ſubveniendum. L. III. c. 6. p. 132.

XXVI. In febre peſtilente minime utile eſt, aut fame, aut medicamentis uti, aut ducere alvum. Si vires ſinunt, ſanguinem mittere optimum eſt, præcipuéque ſi cum ardore febris eſt. L. III. c. 7. p. 133.

XXVII. Ex toto, non ſic pueri, ut viri, curari debent. L. III. c. 7. p. 134.

XXVIII. In pueris, non facile ſanguinem mittere, non facile ducere alvum, non cruciare vigilia, fameve, aut nimia ſiti, non vino curare. L. III. c. 7. p. 134.

XXIX. Cum vero in ſummo incremento morbus eſt, utique non ante diem quartum, magna ſiti antecedente, frigida aqua copioſè præſtanda eſt, ut bibat etiam ultra ſatietatem, & cum jam venter, & præcordia ultra modum repleta, ſatiſque refrigerata ſunt, vomere debet. Quidam ne vomitum quidem exigunt, ſed ipſa aqua frigida tantum ad ſatietatem datâ, pro medicamento utuntur. Ubi utrumlibet factum eſt, multa veſte operiendus eſt, & collocandus, ut dormiat; feréque poſt longam ſitim & vigiliam, poſt multam ſatietatem, poſt infractum calorem, plenus ſomnus venit, per quem ingens ſudor effunditur; idque præſentiſſimum auxilium eſt, ſed in his tantum, in quibus præter ardorem nulli dolores, nullus præcordiorum tumor, nihil prohibens, vel in thorace, vel in pulmone, vel in faucibus, non ulcus, non defectio, non profluvium alvi fuit. L. III. c. 7. p. 135.

XXX. Cum eadem omnibus convenire non poſſint, fere quos ratio non reſtituit, temeritas adjuvat. L. III. c. 9. p. 138.

XXXI. Notæ inflammationis ſunt quatuor, rubor & tumor, cum calore & dolore. L. III. c. 10. p. 139.

XXXII. Sæpe etiam pertinacia juvantis, malum corporis vincit. L. III. c. 12. p. 142.

XXXIII. Quartana neminem jugulat; ſed ſi ex ea facta quotidiana eſt, in malis æger eſt. Quod tamen niſi culpa, vel ægri, vel curantis, nunquam fit. L. III. c. 15. p. 146.

XXXIV. Ve-

Digitized by Google

XXXIV. Vetus quartana raro, niſi vere ſolvitur. L. III. c. 16. p. 147.

XXXV. Si quartana quievit, diu meminiſſe ejus diei convenit, eoque vitare frigus, calorem, cruditatem, laſſitudinem; facilè enim revertitur, niſi à ſano quoque aliquandiu timetur. L. III. c. 16. p. 147.

XXXVI. Ex phreniticis alii hilares, alii triſtes ſunt: alii facilius continentur, & intra verba deſipiunt: alii inſurgunt, & violenter quædam manu faciunt: atque ex his ipſis, alii nihil niſi impetu peccant, alii etiam artes adhibent, ſummamque ſpeciem ſanitatis in captandis malorum operum occaſionibus præbent, ſed exitu deprehenduntur. Ex his autem eos, qui intra verba deſipiunt, aut leviter etiam manu peccant, onerare aſperioribus coercitionibus ſupervacuum eſt: eos verò, qui violentius ſe gerunt, vincire convenit, ne vel ſibi, vel alteri noceant. Neque credendum eſt, ſi vinctus aliquis, dum levari vinculis cupit, ſanum jam ſe fingat, quamvis prudenter & miſerabiliter loquatur, quoniam is dolus inſanientis eſt. Adverſus omnium ſic inſanientium animos, gerere ſe pro cujuſque natura neceſſarium eſt. L. III. c. 18. p. 149. & 151.

XXXVII. Aſclepiades perinde eſſe dixit, his ſanguinem mitti, ac ſi trucidentur, hanc rationem ſecutus, quod neque inſania eſſet, niſi cum febre intenta, neque ſanguis, niſi in remiſſione ejus, rectè mitteretur. L. III. c. 18. p. 150.

XXXVIII. Multa in præcipiti periculo rectè fiunt, aliàs omittenda. L. III. c. 18. p. 150.

XXXIX. Phreniticis ſomnus & difficilis,& præcipue neceſſarius eſt; ſub hoc enim plerique ſaneſcunt. L. III. c. 18. p. 152.

XL. Somnus aliquando medicamentis arceſſendus eſt, habita ſcilicet ea moderatione, ne quem obdormire volumus, excitare poſtea non poſſimus. L. III. c. 18. p. 153.

XLI. Neque ignorare oportet, leviorem eſſe morbum cum riſu, quam ſerio inſanientium. L. III. c. 18. p. 154.

XLII. Aquæ inter cutem tres ſpecies ſunt: communis omnium eſt humoris nimia abundantia, ob quam ne ulcera quidem in his ægris facile ſaneſcunt. L. III. c. 21. p. 160. 161.

XLIII. Facilius in ſervis, quam in liberis tollitur, (*hydrops*) quia cum deſideret famem, ſitim, & mille alia tædia, longamque patientiam, promptius iis ſuccurritur, qui facile coguntur, quam quibus inutilis libertas eſt. Sed ne hi quidem, qui ſub alio ſunt, ſi ex toto ſibi temperare non poſſunt, ad ſalutem perducuntur. Ideoque non ignobilis medicus Chryſippi diſcipulus, apud Antigonum regem, amicum quendam ejus, notæ intemperantiæ, mediocriter eo morbo implicitum, negavit poſſe ſanari. Cumque alter medicus Epirotes Philippus ſe ſanaturum polliceretur, reſpondit, illum ad morbum ægri reſpicere, ſe ad animum. Neque eum res fefellit. Ille enim cum ſumma diligentia, non medici tantummodo,ſed etiam regis cuſtodiretur, tamen malagmata ſua devorando, bibendoque ſuam urinam, in exitium ſe præcipitavit. L. III. c. 21. p. 161.

XLIV. Inter initia non difficillima curatio eſt, ſi imperata ſunt, quies, ſitis, inedia. At ſi malum inveteravit, non ſine magna mole diſcutitur. L. III. c. 21. p. 161.

XLV. Multum ambulandum, currendum aliquando, & ſuperiores maximè partes ſic perfricandæ, ut calorem in cutem evocet, inter quæ ſpiritum ipſe contineat. Evocandus eſt ſudor, non per exercitationem tantum, ſed etiam in arena calida, vel laconico, vel clibano, ſimilibuſque aliis: maximéque utiles naturales & ſiccæ ſudationes ſunt, quales ſuper Batas habemus in myrtetis. Balneum, atque omnis humor alienus eſt. L. III. c. 21. p. 162.

XLVI. Potio non ultra danda eſt, quam ut vitam ſuſtineat, optimaque eſt, quæ urinam movet. L. III. c. 21. p. 162.

XLVII. Hydropicis alvum moliri cibo melius eſt, quam medicamento. L. III. c. 21. p. 162.

XLVIII. Non alienum erit, metiri potionem hydropici, & urinam: nam, ſi plus humoris excernitur, quam aſſumitur, ita demum ſecundæ valetudinis ſpes eſt. L. III. c. 21. p. 163.

XLIX. Ubi convaluit aliquis, (*ex hydrope*) diu tamen alienus ei veneris uſus ſit L. III. c. 21. p. 166.

L. Qui de phthiſi dubitant, hac nota utuntur: quod excreatum eſt, ſi in ignem imponitur, mali odoris eſt. L. III. c. 22. p. 168.

LI. Phthiſis ætate firmiſſima maximè oritur, id eſt, ab anno duodevigeſimo uſque ad annum quintum & trigeſimum. L. III. c. 22. p. 169.

LII. Lac, quod in capitis doloribus, & in acutis febribus, pro veneno eſt, in phthiſi tamen, ſicut in omnibus longis, difficilibuſque febriculis, rectè dari poteſt. L. III. c. 22. p. 170.

LIII. Comitialis morbus ſæpius viros, quam fœminas occupat. L. III. c. 23. p. 172.

LIV. Omnis vomicæ finis eſt, ut rumpatur. L. III. c. 27. p. 181.

Lib. IV.

I. Nihil peſtiferum eſt, niſi quod pulmonem exulcerat. L. IV. c. 3. p. 191.

II. Alvus ducta ſæpe ſuperiores partes reſolvit. L. IV. c. 3. p. 195.

III. Sæpe fœminæ, quibus ſanguis per menſtrua non reſpondet, hunc exſpuunt. L. IV. c. 4. p. 202.

IV. Exercitatio, quæ ſuperiores partes maximè moveat, in omnibus ſtomachi vitiis aptiſſima eſt. L. IV. c. 5. p. 206.

V. In omnibus ſtomachi vitiis præcipiendum eſt, ut, quo modo ſe quiſque æger refecerit, eodem ſanus utatur. L. IV. c. 5. p. 206.

VI. Peripneumonia plus periculi, quam doloris habet. L. IV. c. 7. p. 212.

VII. Uno die fluere alvum, ſæpe pro valetudine eſt; atque etiam pluribus, dum febris abſit, & intra ſeptimum diem id conquieſcat: Purgatur enim corpus, &, quod intus læſurum erat, utiliter effunditur. Verum ſpatium periculoſum eſt. Interdum enim tormina & febriculas excitat, vireſque conſumit: interdum autem evenit, ut id malum pluribus diebus neglectum, curari difficilius poſſit. L. IV. c. 19. p. 229.

VIII. Quiſ-

Digitized by Google

VIII. Quiſque experimentis in ſe credere debet. L. iv. c. 19. p. 230.

IX. Medicamentis uti, niſi in vehementibus malis, ſupervacuum eſt. L. iv. c. 19. p. 232.

X. Podagricis equitare alienum eſt. L. iv. c. 25. p. 240.

XI. Quibus articulorum dolor certis temporibus revertitur, hos ante, & curioſo victu cavere oportet, ne inutilis materia corpori ſuperſit. L. iv. c. 25. p. 240.

Lib. V.

I. Medicamentorum uſum, ex magna parte, Aſclepiades non ſine cauſa ſuſtulit, & cum omnia ferè ſtomachum lædant, malique ſucci ſint, ad ipſius victus rationem potius omnem curam ſuam tranſtulit. Verum, ut illud in pleriſque morbis utilius eſt, ſic multa admodum corporibus noſtris incidere conſuerunt, quæ ſine medicamentis ad ſanitatem pervenire non poſſunt. Illud ante omnia ſcire convenit, quod omnes medicinæ partes ita connexæ ſunt, ut ex toto ſeparari non poſſint, ſed ab eo nomen trahant, à quo plurimum petunt. Ergo, ut illa quæ victu curat, aliquando medicamentum adhibet, ſic illa, quæ præcipuè medicamentis pugnat, adhibere etiam rationem victus debet, quæ multum admodum in omnibus malis corporis proficit. L. v. *præf.* p. 241.

II. Uti ſomniferis, niſi nimia neceſſitas urget, alienum eſt: ſunt enim ex vehementibus medicamentis, & ſtomacho alienis. L. v. c. 25. p. 278.

III. Eſt prudentis hominis, primùm eum, qui ſervari non poteſt, non attingere, nec ſubire ſpeciem ejus, ut occiſi, quem ſors ipſius interemit. Deinde ubi gravis metus eſt, ſine certa tamen deſperatione, indicare neceſſariis periclitantis, in difficili rem eſſe, ne ſi victa ars malo fuerit, vel ignoraſſe, vel fefelliſſe videatur. Sed ut hæc prudenti viro conveniunt, ſic rurſus hiſtrionis eſt, parvam rem attollere, quo plus præſtitiſſe videatur. L. v. c. 26. p. 283.

IV. Periculoſa vulnera ſunt, ubicunque venæ majores ſunt, quoniam exhaurire hominem profuſione ſanguinis poſſunt. L. v. c. 26. p. 284.

V. Peſſima quæque plaga curva eſt: tutiſſima, quæ lineæ modo recta eſt. L. v. c. 26. p. 284.

VI. Facilius ſaneſcit puer, vel adoleſcens, quam ſenior: valens, quam infirmus: neque nimis tenuis, neque nimis plenus, quam ſi alterum ex his eſt: integri habitus, quam corrupti: exercitatus, quam iners: ſobrius & temperans, quam vino, venerique deditus. L. v. c. 26. p. 285.

VII. Opportuniſſimum curationi tempus, vernum eſt; aut certe, neque fervens, neque frigidum; ſiquidem vulnera & nimius calor, & nimium frigus infeſtant; maximè tamen horum varietas: ideoque perniciosiſſimus autumnus eſt. L. v. c. 26. p. 285.

VIII. Pernicioſa febris eſt, quæ vel levi vulneri ſupervenit, vel ultra tempus inflammationis durat, vel delirium movet: vel ſi nervorum rigorem, aut diſtentionem, quæ ex vulnere orta eſt, ea non finit. L. v. c. 26. p. 296.

IX. Vomitus bilioſus non voluntarius, vel protinus, ut percuſſus eſt aliquis, vel dum inflammatio manet, malum ſignum eſt in his duntaxat, quorum vel nervi, vel etiam nervoſi loci vulnerati ſunt. L. v. c. 26. p. 296.

X. Si lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger color eſt, ſcilicet, malum vulnus eſſe. L. v. c. 26. p. 296.

XI. Album aut rubicundum eſſe vulnus, commodiſſimum eſt. L. v. c. 26. p. 296.

XII. Optimum medicamentum, quies eſt. L. v. c. 26. p. 298.

XIII. Vinum omnibus, dum febris, dum inflammatio eſt, alienum eſt. L. v. c. 26 p. 299.

XIV. Omnis cancer nonſolum id corrumpit, quod occupavit, ſed etiam ſerpit. L. v. c. 26. p. 300.

XV. Cancri initium quidem recipit curationem: ubi vero penitus inſedit, inſanabile eſt. Plurimique ſub frigido ſudore moriuntur. L. v. c. 26. p. 301.

XVI. Vetus ulcus ſcalpello circumcidendum eſt, excidendæque ejus oræ, &, quidquid ſuper eas livet, æque incidendum. L. v. c. 26. p. 301.

XVII. Omnis feræ morſus habent quoddam virus. L. v. c. 27. p. 307.

XVIII. Maxima pars venenorum frigore interimit. L. v. c. 27. p. 310.

XIX. Pus, quo craſſius & albidius eſt, eo periculi minus eſt. L. v. c. 28. p. 321.

XX Puſtulæ maximé vernis temporibus oriuntur. L. v. c. 28. p. 336.

LIB. VI.

I. Quo gravior inflammatio eſt, eo magis leniri medicamento debet. L. VI. c. 6. p. 353.

II. Aphthæ longe periculoſiſſima ſunt ulcera; ſed in pueris, quos ſæpe conſumunt. L. VI. c. 11. p. 386.

III. In quibusdam hæmorrhoides parum tuto ſupprimuntur, qui ſanguinis profluvio imbecilliores non fiunt, habent enim purgationem hanc, non morbum. L. VI. c. 18. p. 401.

L. VII.

I. Eadem medicamenta, ſæpe ſalutaria, ſæpe vana ſunt. L. VII. pr. p. 405.

II. Eſſe chirurgus debet adoleſcens, aut certe adoleſcentiæ propior, manu ſtrenua, ſtabili, nec unquam intremiſcente, eaque non minus ſiniſtra, quâm dextra promptus; acie oculorum acri, claraque; animo intrepidus, immiſericors, ſic, ut ſanari velit eum, quem accepit, non ut clamore ejus motus, vel magis, quam res deſiderat, properet, vel minus, quam neceſſe eſt, ſecet, ſed perinde faciat omnia, ac ſi nullus ex vagitibns alterius affectus oriretur. L. VII. præf. p. 406.

III. Fere ſine cicatrice poteſt eſſe is locus, qui expertus ferrum non eſt. L. VII, c. 2. p. 409.

IV. Semper ubi ſcalpellus admovetur, id agendum eſt, ut & quam minimæ, & quam pauciſſimæ plagæ ſint: cum eo tamen, ut neceſſitati ſuccurramus, & in modo, & in numero. L. VII. c. 2. p. 409.

V. Medici partium eſt, eniti ad reperiendam ſanitatem. L. VII. c. 3. p. 411.

VI. Duo genera curationum ſunt, alia, in quibus eligere tempus non licet, ſed utendum eſt eo, quod incidit; ſicut in vulneribus & fiſtulis: alia, in quibus nullus dies urget, & exſpectare tutiſſimum & facile eſt, ſicut evenit in iis, quæ & tarde increſcunt, & dolore non cruciant. L. VII. c. 7. p. 424.

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΝ.

HIPPOCRATIS
PRÆNOTIONES,

CUM

INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICIS.

Ἁπάντων ἰατρῶν ὁμολογουμένως ἄριστος
ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ.

Ex confeſſo omnium Medicorum princeps
HIPPOCRATES.

Gal. L. de Decr. Hipp. & Plat.
III. 4.

Digitized by Google

HUnc eſſe germanum HIPPOCRATIS foetum, res ipſa clamat, & omnium medicorum fora, & monimenta perſtrepunt, adeo ut in eo docendo minus elaborandum eſſe videatur. Inſcriptio verò in membranis ſcriptis aliquantulum variat: quædam enim ἱπποκράτους προγνωστικὰ, aliæ etiam προγνωστικὸν habent. ANUTIUS FOESIUS in *Not. ad Libr. Prænotionum.*

Liber Prænotionum, ſive Prognoſticorum, omnium medicorum pleno conſenſu, magni HIPPOCRATIS legitimum opus eſt, quod & doctrinæ majeſtas, & præſtantia palam faciunt. Præclariora enim præcepta continet, quæ ad futuros acutorum morborum eventus præcognoſcendos ſunt neceſſaria. Quod quidem opus, quia præ cæteris HIPP. libris diligentiſſimè elaboratum eſt, & perpolitum, ideò legentibus non admodum obſcurum redditur; verumtamen ob doctrinæ ubertatem, & excellentiam, plurimos habuit expoſitores, qui pulcherrima in Hippocraticis dictis adnotarunt, quorum veſtigia etiam nos ſecuti, nonnulla haud omnino contèmnenda indicavimus. PROSPER MARTIANUS in *Annot. ad L. Prænotionum.*

Digitized by Google

ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΝ.

HIPPOCRATIS PRÆNOTIONES.

I.

1. Τὸν ἰητρὸν δοκέει μοι 1)
ἄριστον εἶναι, πρόνοι-
αν ἐπιτηδεύειν. προ-
γινώσκων γὰρ, καὶ προλέγων 2
παρὰ τοῖσι νοσέουσι, τάτε πα-
ρεόντα, καὶ τὰ προγεγονότα,
καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, ὁκό-
σα τε παραλείπουσιν οἱ ἀσθε- 3
νέοντες, ἐκδιηγεύμενος, πιστεύ-
οι τ' ἂν μᾶλλον γινώσκειν τὰ 4
τῶν νοσεόντων πρήγματα, ὥς
τε τολμᾶν ἐπιτρέπειν τοὺς ἀν- 5
θρώπους σφέας ἑωυτοὺς τῷ ἰη-
τρῷ. τὴν δὲ θεραπείην ἄριστα 6
ἂν ποιέοιτο προειδὼς τὰ ἐσόμε-
να τῶν παθημάτων. ὑγιέας 7
μὲν γὰρ ποιέειν ἅπαντας τοὺς
ἀσθενέοντας, ἀδύνατον. τοῦτο 8
γὰρ τοῦ προγινώσκειν τὰ μέλ-
λοντα ἀποβήσεσθαι, κρεῖττον
ἂν ἦν. ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄνθρωποι 9
ἀποθνήσκουσιν, οἱ μὲν πρὶν κα-
λέσαι

1. OPeræ pretium mihi facturus Medicus videtur, ſi ad providentiam ſibi comparandam, omne ſtudium adhibeat. Cum namque præſenſerit, & prædixerit apud ægrotos, tum præſentia, tum præterita, tum futura, quæque ægri omittunt, expoſuerit, res utique ægrotantium magis agnoſcere credetur, adeo ut majore cum fiducia ſeſe homines medico committere audeant. Curandi vero rationem optime molietur, ſi ex præſentibus affectionibus futura prænoverit. Neque enim fieri poteſt, ut omnes ægroti ſanitatem aſſequantur. Hoc nempe longe præſtantius foret, quam futurorum conſecutionem prænoſcere. Quandoqui-

λέσαι τὸν ἰητρὸν, ὑπὸ ἰσχύος
τῆς νόσου. οἱ δὲ, καὶ ἐσκαλεσά- 10
μενοι, παραχρῆμα ἐτελεύτη-
σαν. οἱ μὲν, ἡμέρην μίην ζή- 11
σαντες. οἱ δὲ ὀλίγῳ πλέονα
χρόνον, πρὴν ἢ τὸν ἰητρὸν τῇ τέ- 12
χνῃ πρὸς ἕκαστον νόσημα ἀντα-
γωνίσασθαι. γνόντα οὖν χρὴ 13
τῶν παθέων τῶν τοιουτέων τὰς
φύσιας, ὁκόσον ὑπὲρ τὴν δύνα-
μιν εἰσὶ τῶν σωμάτων. ἅμα δὲ 14
καὶ εἴ τι θεῖον ἔνεστιν ἐν τῇσι
νούσῃσι, καὶ τούτου τὴν πρόνοιαν
ἐκμανθάνειν. οὕτω γὰρ ἂν 15
θαυμάζοιτό τε δικαίως, καὶ
ἰητρὸς ἀγαθὸς ἂν εἴη. καὶ γὰρ 16
οὓς οἷόν τε περιγίνεσθαι, τούτους
ἔτι μᾶλλον δύναιτ' ἂν ὀρθῶς δι-
αφυλάσσειν, ἐκ πλείονος χρό-
νου προβουλευόμενος πρὸς ἕκα-
στα. καὶ τοὺς ἀποθανουμένους 17
τε καὶ σωθησομένους προγι-
νώσκων τε καὶ προαγορεύων,
ἀναίτιος ἂν εἴη.

doquidem vero quidam vi morbi intereunt, prius quam medicum accerſant: quidam etiam vocato medico confeſtim, partim quidem unum diem, partim etiam paulo diutius vitam trahentes, mortui ſunt, priusquam medicus arte ſua ſingulis morbis viriliter ſe opponere poſſit. Proinde ubi talium affectionum naturam, quantum ſcilicet vires corporis ſuperant, cognoverit; ſimulque & ſi quid divini in morbis ineſt, hujus quoque providentiam ediſcere oportet. Hac enim ratione, merito ſibi admirationem, & boni medici exiſtimationem conciliaverit. Qui namque morbo ſuperiores eſſe poſſunt, eos utique longe rectius conſervaverit, ex longo antea intervallo ad ſingula conſilium dirigens; tum etiam morituros, ubi prænoverit, & prædixerit, extra culpam poſitus erit.

II.

2. Σκέπτεσθαι δὲ χρὴ ὧδε 1
ἐν τοῖσιν ὀξέσι νουσή-
μασι. πρῶτον μὲν τὸ πρόσω- 2
πον τοῦ νοσέοντος, εἰ ὅμοιον
τῶν ὑγιαινόντων. μάλιστα δὲ, 3
εἰ ωὐτὸ ἑωυτῷ, οὕτω γὰρ ἂν ἢ
ἄριστον; τὸ δ' ἐναντιώτατον τοῦ 4
ὁμοίου

2. In morbis autem acutis, inprimis quidem ægroti facies ſic in conſiderationem adhibenda, ſitne benevalentium, præcipuéque ſui ipſius ſimilis. Ita enim optima exiſtimanda, quæ vero ab eo

ʹμοίῃ, δεινότατον. εἴη δ' ἂν τὸ 5
τοιόνδε. ῥὶς ὀξεῖα, ὀφθαλμοὶ κοῖ- 6
λοι, κροτάφοι ξυμπεπτωκότες, 7
ὦτα ψυχρὰ, καὶ ξυνεςαλμέ- 8 9
να, καὶ οἱ λοβοὶ τῶν ὤτων
ἀπεςραμμένοι, καὶ τὸ δέρμα, 10
τὸ περὶ τὸ μέτωπον, σκληρόν
τε, καὶ περιτεταμένον, καὶ
καρφαλέον ἐόν· καὶ τὸ χρῶ- 11
μα τῦ ξύμπαντος προσώπου
χλωρόν τε, ἢ καὶ μέλαν ἐόν,
καὶ πελιὸν, ἢ μολιβδῶδες.

eo plurimum recedit, gra-
viſſimum periculum porten-
dit, qualis fuerit: Naſus acu-
tus, oculi concavi, collapſa
tempora, aures frigidæ, &
contractæ, imiſque ſuis fibris
inverſæ, cutis circa frontem
dura, intenta, & reſiccata,
& totius faciei color ex viri-
di palleſcens, aut etiam ni-
ger, aut lividus, aut plum-
beus.

3. Ἢν μὲν ὖν ἐν ἀρχῇ τῆς 12
νούσου τὸ πρόσωπον τοιῦτον ᾖ,
καὶ μήπω οἷόν τε ᾖ τοῖσιν ἄλ-
λοισι σημείοισι ξυντεκμαίρε-
σθαι, ἐπανερέσθαι χρὴ, μὴ
ἠγρύπνησεν ὤνθρωπος, ἢ τὰ 13
τῆς κοιλίης ἐξυγρασμένα ᾖ
ἰσχυρῶς, ἢ λιμῶδές τι ἔχῃ
αὐτόν. κ' ἢν μέν τι τυτέων ὁ- 14
μολογῇ, ἧσσον νομίζειν δεινὸν
εἶναι. κρίνεται δὲ τὰ τοιαῦτα, 15
ἐν ἡμέρῃ τε, καὶ νυκτὶ, ἢν διὰ
ταύτας τὰς προφάσιας τὸ
πρόσωπον τοιῦτον ᾖ. ἢν δὲ μη- 16
δὲν τουτέων φησὶν εἶναι, μη-
δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῷ προειρημέ-
νῳ καταςῇ, εἰδέναι χρὴ, ἐγ-
γὺς ἐόντα τῦ θανάτου. ἢν δὲ
καὶ παλαιοτέρυ ἐόντος τοῦ 17
νοσήματος, ἢ τριταίου, ἢ τε-
ταρταίυ, τὸ πρόσωπον τοιῦ-
τον ᾖ, περὶ τουτέων ἐπανέρε-
σθαι, περὶ ὧν καὶ πρότερον
ἐκέλευσα.

3. Itaque ſi per initia morbi
ejuſmodi facies fuerit, neque
adhuc ex aliis ſignis conjice-
re potueris, interrogare con-
venit, num æger vigilaverit,
aut alvus admodum liquida
fuerit, aut eum inedia aliqua
oppreſſerit. Quod ſi quid
horum fateatur, minus for-
midandum eſſe exiſtiman-
dum. Dijudicantur autem
iſta, die ac nocte, ſi ex his
cauſis ejuſmodi facies fuerit.
At ſi nihil horum præceſſiſſe
dixerit, neque intra dictum
tempus ad priſtinum ſtatum
redierit, in propinquo mor-
tem eſſe, ſciendum eſt. Si ve-
rò vetuſtiore jam morbo,
aut triduo, aut quatriduo,
talis facies extiterit, inqui-
renda ea ſunt, de quibus an-
tea præcepi.

4. Καὶ

4. Et

Digitized by Google

4. Καὶ τ᾽ ἄλλα σημεῖα σκέπ- 18
τεσθαι, τά τε ἐν τῷ ξύμπαντι
προσώπῳ, τά τε ἐν τῷ σώ-
ματι, καὶ τὰ ἐν τοῖσιν ὀφ-
θαλμοῖσιν. ἢν γὰρ τὴν αὐγὴν 19
φεύγωσιν, ἢ δακρύωσιν ἀπρο- 20
αιρέτως. ἢ διαστρέφωνται, ἢ θά- 21 22
τερος θατέρου ἐλάσσων γίνη-
ται. ἢ τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ ἴσχω- 23
σιν, ἢ πελιὰ, ἢ μέλανα 24
φλέβια ἐν αὐτέοισιν ἔχωσιν.
ἢ λῆμαι φαίνωνται περὶ τὰς 25
ὄψιας. ἢ καὶ ἐναιωρεύμενοι, 26
ἢ ἐξίσχοντες, ἢ ἔγκοιλοι ἰσχυ- 27
ρῶς γινόμενοι. ἢ αἱ ὄψιες 28
αὐχμῶσαι, καὶ ἀλαμπεῖς. 29
ἢ τὸ χρῶμα τοῦ ξύμπαντος προ- 30
σώπου ἠλλοιωμένον ᾖ. ταῦτα
πάντα κακὰ νομίζειν, καὶ 31
ὀλέθρια εἶναι.

4. Et reliqua ſigna, tum ex univerſa facie, tum ex corpore, & oculis, in conſiderationem adhibenda, Si namque lucem refugiunt, aut illachrymant præter voluntatem; aut pervertuntur, aut alter ex iis minor fit; aut quæ in iis alba eſſe debent, rubeſcunt; aut in iisdem venulæ liveſcunt, aut nigricant; aut lippientium oculorum ſordes, circa eorum aciem appareant; aut etiam aſſidue mobiles, aut tumidi, aut vehementer cavi fuerint; aut eorum aſpectus ſqualidus, & minime lucidus; aut totius faciei color immutatus: hæc omnia mala, perniciosaque exiſtimanda.

III.

5. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς 1)
ὑποφάσιας τῶν ὀφ-
θαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ἢν
γάρ τι ὑποφαίνηται τοῦ λευκοῦ, 2
τῶν βλεφάρων μὴ ξυμβαλλο-
μένων, μὴ ἐκ διαρροίης, ἢ φαρ-
μακοποσίης ἐόντι, ἢ μὴ εἰθισμέ-
νῳ οὕτω καθεύδειν, φλαῦρον
τὸ σημεῖον, καὶ θανατῶδες
λίαν.

5. Quin etiam per ſomnum, an ex oculis aliquid ſubappareat, ſpectare oportet; Ubi namque non commiſſis palpebris ex albo quid ſubapparet, id ſi neque alvi profluvium, neq; medicamentum purgans expreſſit, neque ita dormire conſueverit æger, pravum eſt indicium, & lethale admodum.

6. Ἢν δὲ καμπύλον, ἢ ῥικνὸν 3
γένηται, ἢ πελιὸν, ἢ ὠχρὸν
βλέ-

6. Quod ſi pervertatur, aut corrugetur palpebra, aut live-

Digitized by Google

βλέφαρον, ἢ χεῖλος, ἢ ῥὶς, μετά τινος τῶν ἄλλων σημείων, εἰδέναι χρὴ, ἐγγὺς ἐόντα θανάτου.

liveſcat, aut palleſcat, itemque labrum, aut naſus, cum alio aliquo ſigno, mortem in propinquo eſſe, ſciendum eſt.

7. Θανατῶδες δὲ καὶ χείλεα 4
ἀπολυόμενα, καὶ κρεμάμενα,
καὶ ψυχρὰ, καὶ ἔκλευκα γινόμενα.

7. Lethale quoque, labra reſoluta, pendentia, frigida, & exalbida eſſe.

8. Κεκλιμένον δὲ χρὴ κατα- 5
λαμβάνεσθαι τὸν νοσέοντα ὑπὸ
τοῦ ἰητροῦ, ἐπὶ τὸ πλευρὸν τὸ δεξιὸν, ἢ τὸ ἀριστερὸν, καὶ τὰς χεῖρας,
καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ σκέλεα ὀλίγον ἐπικεκαμμένα ἔχοντα, καὶ τὸ ξύμπαν σῶμα ὑ-
γρὸν κείμενον. οὕτω γὰρ καὶ οἱ 6
πλεῖστοι τῶν ὑγιαινόντων κατα-
κλίνονται. ἄρισται δέ εἰσι τῶν 7
κατακλίσεων, αἱ ὅμοιαι τῇσι τῶν ὑγιαινόντων.

8. At ægrum à medico in latus dextrum, aut ſiniſtrum recumbentem deprehendi oportet, manibuſque & cervice, ac cruribus paulum reductis, totoque corpore molliter poſito. Hic enim ferè ſani jacentis eſt habitus. Is autem habetur optimus decubitus, qui bene valentium ſimilis eſt.

9. Ὕπτιον δὲ κεῖσθαι, καὶ 8
τὰς χεῖρας, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ σκέλεα ἐκτεταμένα ἔχοντα, ἧσσον ἀγαθόν.

9. Supinum vero jacere, manibus, cervice, & cruribus porrectis, minus bonum.

10. Εἰ δὲ καὶ προπετὴς γέ- 9
νοιτο, καὶ καταῤῥέοι ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ πόδας, δεινότερόν ἐστιν.

10. Quod ſi pronus ad pedes de lecto delabatur, magis formidandum.

11. Εἰ δὲ καὶ γυμνοὺς τοὺς 10
πόδας εὑρίσκοιτο ἔχων, μὴ θερ-
μοὺς κάρτα ἐόντας, καὶ τὰς 11
χεῖρας, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ σκέλεα ἀνωμάλως διεῤῥιμ-
μένα, καὶ γυμνὰ, κακόν. ἀλυ- 12
σμὸν γὰρ σημαίνει.

11. Ubi verò pedes nudos, neque admodum calidos habere comperietur, & manus, cervicem, & crura inæqualiter diſperſa, & nuda, malum. Anxietatem enim indicat.

12. Θα-

12. Le-

Digitized by Google

12. Θανατῶδες δὲ, καὶ τὸ κεχηνότα καθεύδειν αἰεί. καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου κειμένου ξυγκεκαμμένα εἶναι ἰσχυρῶς, καὶ διαπεπληγμένα.

12. Lethale quoque, & hianti ore aſſiduè dormire; & ubi ſupinus jacet, cruribus valde contortis, & implexis.

IV.

13. Ἐπὶ γαστέρα δὲ κεῖσθαι, ᾧ μὴ σύνηθές ἐστι καὶ ὑγιαίνοντι οὕτω κοιμᾶσθαι, παραφροσύνην τινὰ σημαίνει, ἢ ὀδύνην τῶν ἀμφὶ τὴν κοιλίην τόπων.

1) 13. AT in ventrem jacere,
ei, qui per bonam
valetudinem ita dormire minimè conſuevit, delirium, aut partium circa ventrem dolorem indicat.

14. Ἀνακαθίζειν δὲ βούλεσθαι τὸν νοσέοντα, τῆς νούσου ἀκμαζούσης, πονηρὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖς ὀξέσι νουσήμασι. κάκιστον δὲ ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν.

2 14. Ægrum verò reſidere
velle, in ipſo morbi impetu,
pravum quidem in omnibus
morbis acutis; & pulmonum
3 inflammatione laborantibus
peſſimum.

15. Ὀδόντας δὲ πρίειν ἐν πυρετοῖσιν, ὁκόσοισι μὴ ξύνηθές ἐστιν ἀπὸ παίδων, μανικὸν, καὶ θανατῶδες. ἀλλὰ προλέγειν ἀπ' ἀμφοῖν κίνδυνον ἐσόμενον. ἢν δὲ καὶ παραφρονέων τοῦτο ποιῇ, ὀλέθριον γίνεται κάρτα ἤδη.

4 15. In febribus autem den-
tibus ſtridere, quibus à puero
minimè eſt conſuetum, in-
5 ſaniam, & mortem ſignificat.
Verum ex utriſque pericu-
6 lum prædicendum. Quod ſi
etiam deliranti id accidat,
exitiale admodum jam eſt.

16. Ἕλκος δὲ ἤν τε καὶ προγεγονὸς τύχῃ ἔχων, ἤν τε καὶ ἐν τῇ νούσῳ γένηται, καταμανθάνειν δεῖ. ἢν γὰρ μέλλῃ ἀπόλλυσθαι ὁ ἄνθρωπος, πρὸ τοῦ θανάτου, πελιδνόν τε, καὶ ξηρὸν ἔσται, ἢ ὠχρόν τε, καὶ ξηρόν.

7 16. Ulcus quoque, ſive
ante morbum, ſive in mor-
bo natum ſit, noſſe oportet.
8 Nam ſi periturus æger eſt,
ante mortem lividum, &
ſiccum, aut pallidum, & ſic-
cum erit.

17. Περὶ

17. De

Digitized by Google

17. Περὶ δὲ χειρῶν φορῆς, 9
τάδε γινώσκω. ὁκόσοισιν ἐν πυ- 10
ρετοῖσιν ὀξέσιν, ἢ περιπλευμο-
νίῃσιν, ἢ φρενίτισιν, ἢ ἐν κεφα- 11
λαλγίῃσι, πρὸ τοῦ προσώπου
φερομένας, καὶ θηρευούσας διὰ 12
κενῆς, καὶ ἀποκαρφολογούσας, 13
καὶ κροκίδας ἀπὸ τῶν ἱματίων 14
ἀποτιλλούσας, καὶ ἀπὸ τοῦ τοί- 15
χου ἄχυρα ἀποσπώσας, πά-
σας εἶναι κακὰς, καὶ θανατώ- 16
δεας.

17. De manuum verò motione ita cenſeo. In febribus acutis, aut pulmonum inflammationibus, aut phrenitide, aut capitis doloribus, quibus ante faciem feruntur, & aliquid fruſtra venantur, & feſtucas colligunt, aut floccos è veſtibus evellunt, & ex pariete paleas carpunt, ex his omnibus malum, & mortem portendi.

18. Πνεῦμα δὲ πυκνὸν μὲν 17
ἐὸν, πόνον σημαίνει, ἢ φλεγμο-
νὴν, ἐν τοῖσιν ὑπὲρ φρενῶν χω-
ρίοισι.

18. Spiritus frequens dolorem, aut inflammationem, in locis ſepto transverſo ſuperioribus, indicat.

19. Μέγα δὲ ἀναπνεόμενον, 18
καὶ διὰ πολλοῦ χρόνου, παρα-
φροσύνην δηλοῖ.

19. Qui verò magnus inſpiratur, & ex magno intervallo, delirium.

20. Ψυχρὸν δὲ ἐκπνεόμενον 19
ἐκ τῶν ῥινῶν, καὶ τοῦ στόματος,
ὀλέθριον κάρτα ἤδη γίνεται.

20. At frigidus ex naribus, & ore expiratus, exitialis admodum jam eſt.

21. Εὔπνοιαν δὲ χρὴ νομίζειν 20
κάρτα μεγάλην δύναμιν ἔχειν
ἐς σωτηρίην, ἐν ἅπασι τοῖσιν
ὀξέσι νουσήμασιν, ὅσα ξὺν πυ-
ρετοῖσιν ἐστὶ, καὶ ἐν τεσσαρά-
κοντα ἡμέρῃσι κρίνεται.

21. Facile autem ſpirare, valde magnum ad ſalutem momentum exiſtimandum, cum in omnibus morbis acutis, quibus febris conjuncta eſt, tum in his, qui intra dies quadraginta judicantur.

V.

22. Οἱ δὲ ἱδρῶτες, ἄριστα μὲν 1)
εἰσιν ἐν πᾶσι τοῖς ὀξέ-
σι νουσήμασιν, ὁκόσοι ἐν ἡμέρη-
σι τε κρισίμοισι γίνονται, καὶ
τελεῶς

22. Sudores optimi quidem per omnes morbos acutos, qui diebus judicatoriis contingunt,

τελείως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάττουσιν.

gunt, & penitus febre liberant.

23. Ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὁκόσοι διὰ παντὸς τοῦ σώματος γινόμενοι, ἀπέδειξαν τὸν ἄνθρωπον εὐπετέστερον φέροντα τὸ νόσημα. οἳ δ' ἂν μὴ τοιοῦτόν τι ἐργάσωνται, οὐ λυσιτελέες.

2 23. Boni verò, quicunque toto corpore oriuntur, faciuntque, ut æger morbum facilius ferre videatur. At
3 qui nihil tale efficiunt, minimè ſunt utiles.

24. Κάκιστοι δὲ, οἱ ψυχροί τε, καὶ μοῦνον περὶ τὴν κεφαλήν τε, καὶ τὸ πρόσωπον γινόμενοι, καὶ τὸν αὐχένα. οὗτοι γὰρ ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ θάνατον προσημαίνουσι, ξὺν δὲ πρηϋτέρῳ, μῆκος νούσου.

4 24. Peſſimi autem frigidi, quique circa caput tantummodo, faciem & cervi-
5 cem exoriuntur. Ii namque cum acuta febre mortem, cum mitiore verò morbi longitudinem prænuntiant.

25. Καὶ οἱ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα ὡσαύτως γινόμενοι, τοῖσι περὶ τὴν κεφαλήν.

6 25. Quique per totum corpus, eodem modo atque ex capite fiunt.

26. Οἱ δὲ κεγχροειδέες, καὶ μοῦνον περὶ τὸν τράχηλον γινόμενοι, πονηροί.

7 26. Qui verò milii formam referunt, & circa cervicem tantum oboriuntur, pravi.

27. Οἱ δὲ μετὰ σταλαγμῶν, καὶ ἀτμίζοντες, ἀγαθοί.

8 27. Boni autem, qui guttatim, & cum exhalatione fiunt.

28. Κατανοεῖν δὲ χρὴ τὸ σύνολον τῶν ἱδρώτων. γίνονται γὰρ οἱ μὲν, δι' ἔκλυσιν σωμάτων, οἱ δὲ, διὰ συντονίην φλεγμονῆς.

9 28. Atque hoc in totum
10 de ſudoribus animadvertere oportet, quod nonnulli quidem ex corporis diſſolutione, quidam etiam ex inflammationis vehementia contingunt.

29. Ὑποχόνδριον δὲ, ἄριστον μὲν, ἀνώδυνόν τε ἐὸν, καὶ μαλθακὸν, καὶ ὁμαλὸν, καὶ ἐπὶ δεξιὰ, καὶ ἐπ' ἀριστερά.

11 29. Præcordia optima quidem, quæ dolore vacant, mollia ſunt, & æqualia, tum dextra, tum ſiniſtra parte.

30. Φλεγ-

30. In-

30. Φλεγμαῖνον δὲ, ἢ ὀδύνην [12] παρέχον, ἢ ἐντεταμένον, ἢ ἀνωμάλως διακείμενα τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερὰ, ταῦτα πάντα φυλάσσεσθαι χρή.

30. Incenſa verò, aut dolentia, aut intenta, aut inæqualiter affecta dextra parte ad ſiniſtram, hæc omnia animadvertenda ſunt.

31. Εἰ δὲ καὶ σφυγμὸς ἐνείη [13] ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, θόρυβον σημαίνει, ἢ παραφροσύνην. ἀλλὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπικατιδεῖν τῶν τοιουτέων· ἢν γὰρ αἱ ὄψιες πυ- [14] κνὰ κινέωνται, μανῆναι τούτοις ἐλπίς.

31. Quod ſi etiam pulſus in præcordiis inſit, perturbationem, aut delirium indicat. Verùm etiam eorum oculos intueri oportet. Si namque oculi crebro moveantur, inſania expectanda eſt.

VI.

32. Οἴδημα δὲ ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ σκληρόν τε ἐὸν, [1)] καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μὲν, εἰ παρ᾽ ἅπαν εἴη τὸ ὑποχόνδριον. [2] εἰ δὲ εἴη ἐν τῷ ἑτέρῳ μέρει, ἀκινδυνότερόν ἐστιν ἐν τῷ ἐπ᾽ ἀριστερά.

32. Et tumor in præcordiis durus, & dolens, peſſimus quidem, ubi tota præcordia occuparit. Sin verò altera parte ſit, minore cum periculo ſiniſtra.

33. Σημαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα [3] οἰδήματα, ἐν ἀρχῇ μὲν θάνατον ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι. ἢν δὲ ὑπερβάλλῃ εἴκοσιν ἡμέρας [4] ὅ, τε πυρετὸς ἔχων, καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθιστάμενον, ἐς διαπύησιν τρέπεται.

33. Hujuſmodi autem tumores, circa principia quidem mortem brevi affore indicant. Quod ſi neque intra vigeſimum diem febris quieſcat, neque tumor ſubſidat, ad ſuppurationem res vertitur.

34. Γίνεται δὲ τουτέοισιν ἐν [5] τῇ πρώτῃ περιόδῳ, καὶ αἵματος ῥύξις ἐκ τῶν ῥινῶν, καὶ κάρτα ὠφελέει. ἀλλ᾽ ἐπανε- [6] ρωτᾷν χρὴ, εἰ τὴν κεφαλὴν ἀλγέουσιν, ἢ ἀμβλυωποῦσιν. ἢν γάρ τι τοιοῦτον εἴη, ἐνταῦ- [7] θα

34. His autem primo circuitu etiam ſanguinis è naribus fluxus contingit, valdéque juvat. Verum eos interrogare oportet, num capite doleant, aut obtuſam oculorum aciem ſentiant. Quod ſi

θαι ῥέποι. μᾶλλον δὲ τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων, τὴν τοῦ αἵματος ῥῆξιν προσδέχεσθαι χρή.

ſi quid ex his accidat, eo rem tendere ſciendum. In junioribus tamen neq; dum trigeſimum quintum annum attingentibus, ſanguinis eruptio magis expectanda eſt.

35. Τὰ δὲ μαλθακὰ τῶν 9 οἰδημάτων, καὶ ἀνώδυνα, καὶ τῷ δακτύλῳ ὑπείκοντα, χρονιωτέρας τὰς κρίσιας ποιέεται, καὶ ἧσσον ἐκείνων δεινότερά ἐστιν. εἰ δὲ ὑπερβάλλοι ἑξήκοντα ἡμέρας ὅ, τε πυρετὸς 10 ἔχων, καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθίσταται, ἔμπυον ἔσεσθαι σημαίνει. καὶ τοῦτο, καὶ τὸ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ κατὰ τ' ωὐτό.

35. Molles autem tumores, & doloris expertes, digitiſque cedentes, longiores judicationes faciunt, illiſque minus graves ſunt. Quod ſi intra dies ſexaginta, neque febris ceſſet, neque tumor ſubſidat, fore ſuppurationem hoc loco, & reliquo ventre eodem modo ſignificat.

36. Ὁκόσα μὲν οὖν ἐπώδυ- 11 νά τε ἐστὶ, καὶ σκληρὰ, καὶ μεγάλα, σημαίνει κίνδυνον θανάτου ὀλιγοχρόνιον. ὁκόσα δὲ 12 μαλθακά τε, καὶ ἀνώδυνα, καὶ τῷ δακτύλῳ πιεζόμενα ὑπείκει, χρονιώτερα ἐκείνων.

36. Itaque tumores dolentes, duri & magni, periculum mortis intra paucos dies affore ſignificant. Molles verò & minimè dolentes, quique digito preſſi cedunt, illis diuturniores eſſe ſolent.

37. Τὰς δὲ ἀποστάσιας ἧσ- 13 σον τὰ ἐν τῇ γαστρὶ οἰδήματα ποιέεται, τῶν ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν. ἥκιστα δὲ τὰ ὑπο- 14 κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ εἰς ἀποπύησιν τρέπεται. αἵματος δὲ ῥῆ- 15 ξιν ἐκ τῶν ἄνω τόπων μάλιστα προσδέχεσθαι.

37. At ventris tumores minus abſcedere nati ſunt, quam qui in præcordiis oriuntur, minimè verò qui infra umbilicum, in pus vertuntur. Sed ex ſuperioribus locis, ſanguinis eruptio maximè exſpectanda eſt.

VII.

38. Ἁπάντων δὲ χρὴ τῶν οἰ- 1) δημάτων χρονιζόντων περὶ

38. Longorum verò omnium in his regionibus

περὶ ταῦτα τὰ χωρία, ὑποσκέπ]εσθαι τὰς ἐκπυήσιας. τὰ δὲ διαπυήματα ὧδε δεῖ σκέπ]εσθαι τὰ ἐντεῦθεν. ὁκόσα μὲν ἔξω τρέπεται ἄριςά ἐςι, μικρά τε ἐόντα, καὶ ὡς μάλιςα ἐκκλίνον]α ἔξω, καὶ ἐς ὀξὺ ἀποκυρτούμενα.

bus tumorum, ſuppurationes in conſiderationem ad-
2hibendæ. Suppurationum autem quæ inde proveniunt,
3ea obſervatio facienda eſt. Quæ quidem foras vertuntur, optimæ ſunt, ubi parvæ ſunt, & quam maximè foras feruntur, & in acutum tendunt.

39. Τάδε μεγάλα τε ἐόντα, καὶ πλατέα, καὶ ἥκιςα ἐς ὀξὺ ἀποκορυφέμενα, κάκιςα.

4 39. Peſſimæ verò, quæ magnæ ſunt, & latæ, minimeque in mucronem attolluntur.

40. Ὅσα δὲ εἴσω ῥήγνυται, ἄριςά ἐςιν, ἃ μηδὲν τῷ ἔξω χωρίῳ ἐπικοινωνέει, ἀλλ' ἐςὶ προεςαλμένα τε, καὶ ἀνώδυνα, καὶ πᾶν τὸ ἔξω χωρίον ὁμόχροον φαίνεται.

5 40. At quæ intro rumpuntur, optimæ, ubi nihil cum externa ſede communicant, in ſeſe contrahuntur, nullo dolore afficiunt, totaque regio externa unius coloris apparet.

41. Τὸ δὲ πῦον, ἄριςον λευκόν τε εἶναι, καὶ ὁμαλὸν, καὶ λεῖον, καὶ ὡς ἥκιςα δυσῶδες. τὸ δὲ ἐναντίον τύτου, κάκιςον.

6 41. Pus verò optimum eſt, album, æquale, & læve, & quam minimum gra-
7veolens; huic autem contrarium, peſſimum.

VIII.

42. Οἱ δὲ ὕδρωπες, οἱ ἐκ τῶν ὀξέων νουσημάτων, πάντες κακοί. οὔτε γὰρ τῦ πυρὸς ἀπαλλάσσυσιν, ἐπώδυνοί τε εἰσὶ κάρτα, καὶ θανατώδεες.

1 42. Aqua inter cutem, quæ ex acutis morbis o-
2ritur, mala. Nam neque febre liberat, vehementesque dolores excitat, & lethalis eſt.

43. Ἄρχονται δὲ οἱ πλεῖςοι, ἀπὸ τῶν κενεώνων, καὶ τῆς ὀσφύος. οἱ δὲ ἀπὸ τῦ ἥπατος.

3 43. Oritur autem ferè ex laterum inanitate, & lumbis, partimque ex jecore.

44. Οἷσι μὲν ὖν ἀπὸ τῶν κενεώνων, καὶ τῆς ὀσφύος αἱ ἀρχαὶ γίνονται, οἵτε πόδες οἰδέουσι, καὶ διάῤῥοιαι πολυχρόνιοι ἔχουσιν, οὔτε τὰς ὀδύνας λύουσαι τὰς ἐκ τῶν κενεώνων, καὶ τῆς ὀσφύος, οὔτε τὴν γαστέρα λαπάσσουσαι.

4 44. Quibus igitur ex late-
rum inanitate, & lumbis,
initia ducuntur, iis pedes in-
5 tumeſcunt, & longa alvi
profluvia detinent, quæ ne-
que dolores ex laterum ina-
nitate, ac lumbis tollunt,
neque ventrem molliorem
efficiunt.

45. Ὁκόσοισι δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος ὕδρωπες γίνονται, βῆχές τε, καὶ θυμὸς τούτοισιν ἐγγίνεται, καὶ οὐδέν τι ἀποπτύουσιν ἄξιον λόγου, καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι, καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διαχωρέει, εἰ μὴ σκληρά τε, καὶ πρὸς ἀνάγκην, καὶ περὶ τὴν κοιλίην γίνονται οἰδήματα, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερὰ, ἱστάμενά τε, καὶ καταπαυόμενα.

6 45. At quibus à jecore a-
7 qua inter cutem ortum du-
cit, his tuſſis, & tuſſiendi
cupiditas ineſt, ſed nihil ef-
8 fatu dignum expuunt, pe-
9 desque intumeſcunt, ac ven-
ter non niſi dura, ægrequè
10 egerit, & circa alvum tumo-
res fiunt, qui partim dextra,
partim ſiniſtra parte oriun-
tur, & deſinunt.

46. Κεφαλὴ δὲ, καὶ χεῖρες καὶ πόδες, ψυχρὰ ἐόντα, κακὸν, τῆς τε κοιλίης, καὶ τῶν πλευρῶν, θερμῶν ἐόντων.

11 46. Caput autem, & manus, & pedes frigere, ventre & lateribus caleutibus, malum denunciat.

47. Ἄριστον δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα θερμόν τε ἐὸν, καὶ μαλθακόν.

12 47. At corpus totum æqualiter calidum eſſe, ac molle, optimum.

48. Στρέφεσθαι δὲ χρὴ ῥηϊδίως τὸν ἀλγεῦντα, καὶ ἐν τοῖσιν μετεωρισμοῖσιν ἐλαφρὸν εἶναι.

13 48. Ægrum quoque facile converti oportet, & cum ſeſe attollit, levem eſſe.

49. Εἰ δὲ βαρὺς ἐὼν φαίνοιτο, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας, ἐπικινδυνότερον.

49. Quod ſi gravis eſſe vi-
14 deatur, cum reliquo corpore, tum manibus, & pedibus, majori cum periculo eſt.

50. Εἰ δὲ πρὸς τῷ βάρει, 15
καὶ οἱ ὄνυχες, καὶ οἱ δάκτυλοι
πελιδνοὶ γίνονται, προσδόκιμος ὁ θάνατος παραυτίκα.

50. Præter gravitatem verò, ſi ungues, & digiti liveſcant, mors confeſtim exſpectanda eſt.

51. Μελαινόμενοι δὲ παν- 16
τελῶς οἱ δάκτυλοι, καὶ οἱ πόδες,
ἧσσον ὀλέθριοι τῶν πελιδνῶν εἰ-
σίν. ἀλλὰ καὶ τ' ἄλλα σημεῖα 17
σκέπτεσθαι χρή. ἢν γὰρ εὐπε- 18
τέως φέρων φαίνηται τὸ κακὸν,
καὶ ἄλλο τι τῶν περιεστηκότων
πρὸς τουτέοισι τοῖσι σημείοισιν
ὑποδεικνύει, τὸ νόσημα ἐς ἀπό-
στασιν τραπῆναι ἐλπίς. ὥστε τὸν 19
μὲν ἄνθρωπον περιγενέσθαι, τὰ
δὲ μελανθέντα τοῦ σώματος ἀ-
ποπεσεῖν.

51. At omnino nigri tum digiti, tum pedes, minus quam liventes pernicioſi ſunt. Sed alia quoque ſigna in conſiderationem adhibenda. Etenim, ſi facile malum ferre videatur, & præter hæc aliud quoddam ex ſalutaribus ſignis adfuerit, morbum ad abſceſſum converti ſperandum, ita ut æger quidem morbo ſupereſſe, & partes corporis denigratæ decidere debeant.

52. Ὄρχιες δὲ, καὶ αἰδοῖα 20
ἀνεσπασμένα, πόνους ἰσχυροὺς σημαίνει, καὶ κίνδυνον θανατώδεα.

52. Teſtes autem, & pudenda, ubi ſurſum contrahuntur, vehementes dolores, & mortis periculum denunciant.

IX.

53. Περὶ δὲ ὕπνων, ὥσπερ 1)
κατὰ φύσιν σύνηθες ἡμῖν ἐστι, τὴν μὲν ἡμέρην, ἐγρηγορέναι χρὴ, τὴν δὲ νύκτα, καθεύδειν.

53. Quod ad ſomni rationem attinet, quemadmodum à natura nobis eſt conſuetum, interdiu quidem vigilandum, noctu verò dormiendum.

54. Ἢν δὲ εἴη τοῦτο μεταβεβ- 2
λημένον, κάκιον. ἥκιστα δ' ἂν 3
λυπέοιτο, εἰ κοιμῷτο τὸ πρωῒ
ἐς τὸ τρίτον μέρος τῆς ἡμέρης.

54. Quod ſi iſtud im̃utatum fuerit, deterius exiſtimandum. At minimum offenditur æger, ſi prima luce dormiat ad tertiam diei partem.

Digitized by Google

55. Οἱ δὲ ἀπὸ τουτέου τοῦ χρόνου ὕπνοι, πονηρότεροι εἰσί. 4

56. Κάκιστον δὲ μὴ κοιμᾶσθαι, μήτε τῆς νυκτὸς, μήτε τῆς ἡμέρης. 5 ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης τε, 6 καὶ πόνων ἀγρυπνίη, ἢ παραφροσύνη ἔσται, ἀπὸ τουτέου τοῦ 7 σημείου.

57. Διαχώρημα δὲ ἐστιν ἄριστον, τὸ μαλθακόν τε, καὶ ξυνεστηκὸς, 8 καὶ τὴν ὥρην, ἥνπερ καὶ 9 ὑγιαίνοντι ὑπεχώρει, πλῆθος δὲ πρὸς λόγον τῶν ἐσιόντων. 10 τοιαύτης γὰρ ἐούσης τῆς διεξόδου, ἡ 11 κάτω κοιλίη ὑγιαίνοι ἄν.

58. Εἰ δὲ εἴη ὑγρὸν τὸ διαχώρημα, 12 ξυμφέρει μήτε τρύζειν, μήτε πυκνόν τε εἶναι, καὶ κατ' ὀλίγον ὑποχωρέειν. κοπιῇ γὰρ ὁ ἄνθρωπος, ὑπὸ τῆς ξυνεχέος 13 ἐξαναστάσιος, καὶ ἀγρυπνοίη ἄν.

59. Εἰ δὲ ἀθρόον πολλάκις 14 διαχωρέει, κίνδυνος λειποθυμῆσαι.

60. Ἀλλὰ χρὴ κατὰ τὸ πλῆ- 15 θος τῶν ἐσιόντων, ἢ δὶς, ἢ τρὶς τῆς ἡμέρης ὑποχωρέειν, τῆς δὲ νυκτὸς, ἅπαξ. πλείονα δ' ἐπὶ 16 τὸ πρωῒ, ὥσπερ σύνηθές ἐστι τῷ ἀνθρώπῳ.

61. Παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ 17 διαχώρημα, ἰούσης πρὸς κρίσιν τῆς νόσου. ὑπόπυῤῥον δὲ ἔστω, 18 καὶ μὴ λίην δυσῶδες.

55. Qui vero poſtea ſomnus contingit, deterior eſt.

56. Peſſimum autem, ſi neque noctu, neque interdiu dormiat. Nam aut ob dolorem inſania adeſt, aut delirii affuturi hæc nota eſt.

57. Alvi dejectio optima eſt, ſi mollis eſt, & conſiſtat, eoque tempore, quo per ſanitatem dejici ſoleat; copia verò ciborum ingeſtorum rationi reſponderit; talis enim exitus, inferiorem alvum bene valere declarat.

58. At liquida alvi egeſtio ex uſu eſt, ſi neque ſtridet, neque crebro, neque ex brevibus intervallis excernitur. Frequens enim deſidendi labor, ægrum fatigat, eique inſomniam adfert.

59. Quod ſi affatim, & ſæpe dejicit, periculum eſt, ne animus deficiat.

60. Verum pro ingeſtorum ciborum copia, bis aut ter interdiu, & noctu ſemel, dejici debet; plus tamen prima luce, pro hominis conſuetudine.

61. Craſſiorem autem fieri dejectionem oportet, morbo ad judicationem procedente. Sit etiam ſubfulva, neque admodum graveolens.

X.

Digitized by Google

X.

62. Ἐπιτήδειον δὲ, καὶ ἕλμινθας ϛρογγύλας διεξιέναι μετὰ τȣ̃ διαχωρήματος, πρὸς κρίσιν ἰȣ́σης τῆς νόσου.

1 62. LUmbricos quoque
rotundos cum alvi
excretione prodire, morbo
in judicationem tendente,
expedit.

63. Δεῖ δὲ ἐν παντὶ τῷ νοσήματι, λαπαρὴν τὴν κοιλίην εἶναι, καὶ ἔυογκον.

2 63. In omni vero morbo,
ventrem mollem eſſe, & mediocriter
extumeſcere, convenit.

64. Ὑδαρὲς δὲ κάρτα, ἢ λευκὸν, ἢ χλωρὸν, ἢ ἐρυθρὸν ἰσχυρῶς, ἢ ἀφρῶδες διαχωρέον, πονηρὰ ταῦτα πάντα.

3 64. At valde aquoſum,
aut album, aut ex viridi pallidum,
aut vehementer rubrum,
aut ſpumans dejici,
hæc omnia mala ſunt.

65. Ἔτι δὲ πονηρὸν, καὶ σμικρόν τε ἐὸν, καὶ γλίσχρον, καὶ λευκὸν, καὶ ὑπόχλωρον, καὶ λεῖον.

4 65. Præter hæc quoque
malum eſt, quod exiguum,
5 glutinoſum, candidum, ex
viridi ſuppallidum, & læve
exiſtit.

66. Τȣτέων δὲ θανατωδέστερα ἂν εἴη, τὰ μέλανα, ἢ λιπαρὰ, ἢ πέλια, ἢ ἰώδεα, ἢ κάκοδμα.

6 66. His verò magis lethalia
ſunt nigra, aut pinguia,
aut livida, aut æruginoſa,
aut fœtida.

67. Τὰ δὲ ποικίλα, χρονιώτερα μὲν τȣτέων, ὀλέθρια δὲ ȣ̓δὲν ἧσσον. ἔϛι δὲ τὰ τοιαῦτα, ξυσματώδεα, καὶ χολώδεα, καὶ πρασοειδέα, καὶ μέλανα, ποτὲ μὲν ὁμȣ̃ διεξερχόμενα ἀλλήλοισι, ποτὲ δὲ κατὰ μέρος.

7 67. Varia autem, his quidem
ſunt diuturniora, nihilo
tamen minus exitialia.
8 Hujuſmodi ſunt ſtrigmentoſa,
bilioſa, cruenta, por-
9 racea & nigra, modo ſimul
inter ſe mixta, modo per
vices prodeuntia.

Digitized by Google

68. φύσαν δὲ ἄνευ ψόφου, καὶ 10
περδήσιος διεξιέναι, ἄριςον.
κρέσσον καὶ σὺν ψόφῳ διελθεῖν, 11
ἢ αὐτοῦ ἀνειλέεσθαι. καὶ οὕτω
διελθοῦσα σημαίνει, ἢ πονέειν 12
τι τὸν ἄνθρωπον, ἢ παραφρο-
νέειν, ἢν μὴ ἑκὼν ὁ ἄνθρωπος 13
οὕτω τὴν ἄφεσιν τῆς φύσης ποι-
ήσηται.

68. Flatum autem ſine ſonitu quidem ac crepitu exire, optimum. Præſtat tamen cum ſtrepitu prodire, quam iſthic revolvi. At qui eo modo prodit, ægrum aliquo dolore vexari, aut delirare indicat, niſi æger ſua ſponte hoc modo flatum emiſerit.

69. Τοὺς δὲ ἐκ τῶν ὑποχονδρί- 14
ων πόνους τε, καὶ κυρτώματα,
ἢν ᾖ νεαρὰ, καὶ μὴ ξὺν φλεγμο-
νῇ, λύει βορβορυγμὸς ἐγγινό-
μενος ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, καὶ 15
μάλιστα μὲν διεξιὼν, ξὺν κόπρῳ
τε, καὶ οὔρῳ, καὶ φύσῃ. ἢν δὲ
μὴ, καὶ αὐτὸς δὴ περαιωθεὶς, 16
ὠφελέει. ὠφελέει δὲ καὶ ὑποκα- 17
ταβὰς ἐς τὰ κάτω χωρία.

69. At præcordiorum dolores, & tumores, recentes quidem, & ſine inflammatione, murmur ſolvit circa præcordia exortum, idque potiſſimum, ſi cum ſtercore, urina, & flatu prodierit; alioqui ubi ipſum per ſe tranſmiſſum fuerit, juvat; idque magis, ſi ad inferiores ſedes deſcenderit.

XI.

79. Τὸ δὲ οὖρον ἄριστόν ἐστι, 1)
ὅταν εἴη λευκή τε ἡ ὑ-
πόστασις, καὶ λείη, καὶ ὁμαλὴ
παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐς ἂν
κριθῇ ἡ νοῦσος. σημαίνει γὰρ
ἀσφαλειάν τε, καὶ νόσημα ὀλι-
γοχρόνιον ἔσεσθαι.

70. Urina optima eſt, in qua per omne tem-
2 pus, quoad morbus judica-
3 tus fuerit, ſubſidet album,
4 læve, & æquale. Securitatem enim, brevemque morbum fore ſignificat.

71. Εἰ δὲ διαλείποι, καὶ πο- 5
τὲ μὲν καθαρὸν οὐρέοιτο, ποτὲ
δὲ ὑφίσταται τὸ λευκὸν, καὶ
λεῖον, χρονιωτέρα γίνεται ἡ νοῦ-
σος, καὶ ἧσσον ἀσφαλής.

71. Quod ſi intermittat, & interdum quidem pura mejatur, interdum etiam ſubſideat album & læve, diuturnior, & minus ſecurus morbus evadit.

72. Εἰ δὲ εἴη τὸ, τε οὖρον ὑπέρ- 6
υθρον,

72. At urina ſubrubra, ſimi-

ϑρον, καὶ ἡ ὑπόστασις αὐτέου ὁμοίη, καὶ λείη, πολυχρονιώτερον μὲν τοῦτο τοῦ πρώτου γίνεται, σωτήριον δὲ κάρτα.

ſimileque quod ſubſidet, & læve, hæc longè quidem diuturnior quam prima fit, valdè tamen ſalutaris.

73. Κριμνώδεες δὲ ἐν τοῖσιν 7 οὔροισιν αἱ ὑποστάσιες, πονηραί. τουτέων δὲ ἔτι κακίους, αἱ πεταλώδεες. αἱ λευκαὶ δὲ, καὶ λεπταὶ, κάρτα φλαῦραι. τουτέων δ' ἔτι κακίους εἰσὶν, αἱ πιτυ- 10 ρώδεες.

73. Sedimenta autem in urinis, craſſiores hordei toſti non exactè moliti partes 8 referentia, prava ſunt; hiſque 9 pejora laminis ſimilia. 10 Alba verò, & tenuia, valdè prava; atque his etiam deteriora, furfuracea.

74. Νεφέλαι ἐμφερόμεναι 11 τοῖσιν οὔροισι, λευκαὶ μὲν ἀγαθαί. μέλαιναι δὲ φλαῦραι.

74. Nubeculæ, quæ per urinas feruntur, albæ quidem, bonæ; nigræ verò, malæ ſunt.

75. Ἔστ' ἂν δὲ πυῤῥόν τε εἴη 12 τὸ οὖρον, καὶ λεπτὸν, σημαίνει τὸ νούσημα ἄπεπτον εἶναι. ἢν δὲ καὶ πουλυχρόνιον εἴη τοιοῦτον 13 ἐὸν, κίνδυνος μὴ οὐ δυνήσεται ὁ ἄνθρωπος διαρκέσαι, ἔς τ' ἂν πεπανθῇ τὸ οὖρον.

75. Quoad autem urina fulva fuerit, & tenuis, crudum eſſe morbum indicat. 13 Quod ſi diutius talis urina perſeveret, periculum eſt, ne non poſſit æger ſufficere, quoad urina concoquatur.

76. Θανατωδέστερα δὲ τῶν οὔ- 14 ρων, τάδε δυσώδεα, καὶ ὑδατώδεα, καὶ μέλανα, καὶ παχέα.

76. At exitioſiores ſunt, urinæ fœtidæ, & aquoſæ, & nigræ, & craſſæ.

77. Ἔτι δὲ τοῖσι μὲν ἀνδρά- 15 σι, καὶ τῇσι γυναιξὶ, τὰ μέλανα τῶν οὔρων, κάκιστα. τοῖσι 16 δὲ παιδίοισι, τὰ ὑδατώδεα.

77. Ad hæc in viris quidem, & mulieribus urinæ 16 nigræ, in pueris aquoſæ, deterrimæ.

78. Ὁκόσοι δ' ἂν οὖρα λεπτὰ, 17 καὶ ὠμὰ οὐρέουσι πουλὺν χρόνον, ἤν τ' ἄλλα ὡς περιεσομένοισι σημεῖα ᾖ, τουτέοισιν ἀπόστασιν δεῖ προσδέχεσθαι ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία.

78. Quibus urinæ tenues, & crudæ multo tempore redduntur, ſi reliqua ſigna ſalutaria ſint, in iis abſceſſus ad loca infra ſeptum tranſverſum expectari debet.

XII.

XII.

79. Καὶ τὰς λιπαρότητας δὲ τὰς ἄνω ἐφισαμένας ἀραχνοειδέας μέμφεσθαι. συντήξιος γὰρ σημεῖα.

1) 79. Quin etiam pinguedines ſupra innatantes, araneorum telas referen-
2 tes, damnare oportet; colliquationem namque ſignificant.

80. Σκοπεῖν δὲ χρὴ, τῶν οὔρων ἐν οἷσι αἱ νεφέλαι, ἤν τε ἄνω, ἤν τε κάτω ἔωσι, καὶ τὰ χρώματα ὁκοῖα ἴσχουσι. καὶ τὰς μὲν κάτω φερομένας, ξὺν τοῖς χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, ἀγαθὰς εἶναι νομίζειν, καὶ ἐπαινέειν. τὰς δὲ ἄνω ξὺν τοῖσι χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, κακὰς εἶναι, καὶ μέμφεσθαι τὰς τοιάσδε. μὴ ἐξαπατάτω δέ σε, ἤν γε ἡ κύστις τι νόσημα ἔχουσα, τῶν οὔρων τὰ τοιαῦτα ἀποδιδῷ. οὐ γὰρ τοῦ ὅλου σώματος σημεῖόν ἐστιν, ἀλλ' αὐτῆς καθ' ἑωυτῆς.

3 80. In urinis autem, quæ nubeculas habent, conſide-
4 randum venit, an ſupernè, an
5 infernè ferantur, & quosnam habeant colores. Et quæ quidem deorſum feruntur, cum dictis coloribus, bonæ cen-
6 ſendæ, & commendandæ; at quæ ſurſum feruntur, malæ, & vituperandæ. Neque
7 verò tibi imponat veſica quoquo modo affecta, ſi hujusmodi urinas reddiderit. Non
8 enim totius corporis, ſed ipſius per ſe indicium eſt.

81. Ἔμετος δὲ ὠφελιμώτατος, ὁ φλέγματος καὶ χολῆς ξυμμεμιγμένος ὡς μάλιστα, καὶ μὴ παχὺς κάρτα, μηδὲ πολὺς, ὡς μάλιστα. οἱ γὰρ ἀκρητέστεροι, κακίους εἰσίν.

9 81. Vomitus perquam eſt utilis, qui bilem pituitæ quam maximè permixtam habet, ac neque admodum craſſus eſt, neque multus.
10 Qui enim ſinceriores, pejores ſunt.

82. Εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμεύμενον πρασοειδὲς, ἢ πέλιον, ἢ μέλαν, ὅ, τι ἂν ᾖ τουτέων τῶν χρωμάτων, νομίζειν χρὴ πονηρὸν εἶναι.

11 82. Si verò quod vomitione rejicitur, porrum colore referat, aut lividum, aut nigrum fuerit, quisquis horum colorum adfuerit, pravus exiſtimandus eſt.

83. Εἰ — 83. Quod

Digitized by Google

83. Εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ ὡυτὸς ἄνθρωπος ἐμέει, κάρτα ὀλέθριον τοῦτο γίνεται. 12

83. Quod ſi eodem vomitu omnes hi colores rejiciantur, id exitiale eſt admodum.

84. Τάχιστα γὰρ θάνατον σημαίνει τὸ πέλιον τῶν ἐμεσμάτων, εἰ ὄζει δυσῶδες. 13

84. At lividus vomitus, ſi graviter olet, celerrimam mortem denunciat.

85. Πᾶσαι δὲ αἱ ὑπόσαπροι, καὶ δυσώδεες ὀσμαὶ, κακαὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἐμεομένοισιν. 14

85. Omneſque ſubputres, & graves odores, in omnibus vomitionibus, mali.

XIII.

86. Πτύελον χρὴ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἀλγήμασι, τοῖσι περὶ τὸν πλεύμονα, καὶ τὰς πλευρὰς, ταχέως τε ἀναπτύεσθαι, καὶ εὐπετέως. ξυμμεμιγμένον τε φαίνεσθαι τὸ ξανθὸν ἰσχυρῶς τῷ πτυέλῳ.

1) 86. IN omnibus pulmonis, & laterum doloribus, ſputum celeriter, prompté-
2 que expui convenit, ſputo-
3 que flavum valdè permixtum apparere.

87. Εἰ γὰρ πολλῷ ὕστερον μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὀδύνης ἀναπτύοιτο, ξανθὸν ἐὸν, ἢ πυῤῥὸν, ἢ πολλὴν βῆχα παρέχον, καὶ μὴ ἰσχυρῶς ξυμμεμιγμένον, κάκιον γίνεται.

4 87. Etenim ſi multo poſt doloris initium, quod flavum eſt, aut fulvum, aut multam tuſſim exhibeat, neque valdè permixtum, expuatur, deterius eſt.

88. Τὸ, τε γὰρ ξανθὸν ἄκρητον ἐὸν, κινδυνῶδες.

5 88. Flavum quippe, ſi ſincerum fuerit, periculum ſubeſſe teſtatur.

89. Τὸ δὲ λευκὸν, καὶ γλίσχρον, καὶ στρογγύλον, ἀλυσιτελές.

6 89. Album autem, & viſcidum, & rotundum, inutile.

90. Κακὸν δὲ καὶ τὸ χλωρὸν ἐὸν κάρτα, καὶ τὸ ἀφρῶδες.

7 90. Malum quoque valdè viride, aut pallidum, itemque ſpumans.

91. Εἰ δὲ εἴη οὕτως ἄκρητον, ὥστε καὶ μέλαν φαίνεσθαι, δεινότερόν ἐστι τοῦτο ἐκείνων.

8 91. At ſi adeo ſincerum fuerit, ut etiam nigrum appareat, id illis deterius eſt.

Digitized by Google

XV.

102. Κατὰ δὲ τὰ ἐναντία τουτέων, δυσπετέως φέρειν τὴν νοῦσον, πνεῦμα μέγα, καὶ πυκνὸν εἶναι. τὴν ὀδύνην μὴ παύεσθαι, τὸ πτύελον μόλις ἀναβήσσειν, διψῆν κάρτα, τό, τε σῶμα ὑπὸ πυρὸς ἀνωμάλως ἔχεσθαι, καὶ τὴν μὲν κοιλίην, καὶ τὰς πλευρὰς, θερμὰς εἶναι ἰσχυρῶς, τὸ δὲ μέτωπον καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας, ψυχρούς. οὖρα δὲ, καὶ τὰ διαχωρήματα, καὶ ὕπνους, καὶ ἱδρῶτας, ὡς διαγέγραπται, ἕκαστα εἰδέναι κακὰ ἐόντα. οὕτως γὰρ εἰ ἐπιγένοιτο τι τῷ πτυέλῳ τουτέων, ἀπόλλοιτο ἂν ὁ ἄνθρωπος, πρὶν ἢ ἐς τὰς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας ἀφικέσθαι, ἢ ἐνναταῖος, ἢ ἑνδεκαταῖος. οὕτως οὖν ξυμβάλλεσθαι χρὴ, ὡς τοῦ πτυέλου τουτέου θανατώδεος ἐόντος μάλα, καὶ οὐ περιάγοντος ἐς τὰς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας. τὰ δὲ ἐπιγενόμενά τε κακὰ, καὶ ἀγαθὰ ξυλλογιζόμενον ἐκ τουτέων, χρὴ τὰς προῤῥήσιας προλέγειν. οὕτω γὰρ ἄν τις ἀληθεύοι μάλιστα. Αἱ δὲ ἄλλαι ἐκπυήσιες ῥήγνυνται αἱ πλεῖσται, αἱ μὲν εἰκοσταῖαι, αἱ δὲ τριηκοσταῖαι, αἱ δὲ τεσσαρακονθήμεραι, αἱ δὲ πρὸς τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας ἀφικνέονται.

1) 102. COntra verò , mor-
bum ægrè ſuſtine-
2re , ſpirationem magnam &
3denſam eſſe , dolorem mini-
4mè ſedari , ſputum ægre reji-
cere, vehementem ſitim eſſe,
6corpus à febre inæqualiter
7detineri ; alvum quidem, &
latera vehementer calere ,
8fronte, manibus & pedibus
9frigidis ; urinas verò & alvi
excrementa , & ſomnos, &
10ſudores, unaquæque qualia
11deſcripta ſunt, mala eſſe noſ-
12ſe convenit. Si quid enim
ex his ſputo ſupervenerit ,
morietur æger, priuſquam
ad decimum quartum diem
perveniat, aut nono, aut un-
13decimo die. Sic igitur con-
jicere oportet , quod cum
ſputum iſtud valdè lethale ſit,
neque etiam ad decimum
14quartum diem perducit. Ex
his verô tum malorum, tum
bonorum ſubducta ratione,
prædictiones facere oportet,
15ſic enim quis potiſſimum ve-
16rum aſſequatur. Reliquæ ve-
rò ſuppurationes, magna ex
parte rumpuntur , partim
quidem vigeſimo die, par-
tim etiam trigeſimo , quæ-
dam quoque quadrageſimo,
aliquæ etiam ad ſexageſi-
mum diem deveniunt.

XVI.

Digitized by Google

XVI.

103. Ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐμπυήματος ἔσεσθαι λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρης, ἣ τὸ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος ἐπύρεξεν, ἢ εἴποτε αὐτὸν πρῶτον ῥίγος ἔλαβε, καὶ εἰ φαίη ἄν τι τῆς ὀδύνης αὐτῷ βάρος γεγενῆσθαι ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἤλγεεν. ταῦτα γὰρ ἐν ἀρχῆσι γίνεται τῶν ἐμπυημάτων. ἐξ ὧν τουτέων τῶν χρόνων τὴν ῥῆξιν χρὴ προσδέχεσθαι τῶν ἐμπυημάτων ἔσεσθαι ἐς τοὺς χρόνους τοὺς προειρημένους.

1) 103. SUppurationis autem
initium fore, ratio-
ne comprehendere oportet,
2 ab eo die, quo primum æger
febricitavit, aut etiam pri-
3 mum rigor prehendit, & ſi
pro dolore, ſibi pondus ineſ-
ſe in eo loco, qui dolore affli-
4 gebatur, dixerit; iſta namque
circa ſuppurationum ini-
5 tia fieri ſolent. Ex hoc igi-
tur tempore ſuppurationum
ruptionem fore intra præ-
dicta tempora expectandum
eſt.

104. Εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμπύημα ἐπὶ θάτερα μοῦνον, στρέφειν τε, καὶ καταμανθάνειν χρὴ ἐπὶ τουτέοισι, μήτι ἔχῃ ἄλγημα, ἐν τῷ ἑτέρῳ πλευρῷ, καὶ ἢν θερμότερον ᾖ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, κατακλινομένου ἐπὶ τὸ ὑγιαῖνον πλευρὸν, ἐρωτᾶν, εἴ τι αὐτῷ δοκέει βάρυ ἐκκρέμασθαι ἐκ τοῦ ἄνωθεν. εἰ γὰρ εἴη τοῦτο, ἐπὶ θάτερόν ἐστι τὸ ἐμπύημα, ἐπὶ ὁκοῖον ἂν πλευρὸν τὸ βάρος γίνηται.

6 104. Quod ſi in altero
tantum latere ſuppuratio fu-
erit, tum vertere, tum ediſ-
7 cere ad hæc convenit, num
8 dolor aliquis alterum latus
9 detineat, & num altero ca-
lidius fuerit, atque ubi in
latus ſanum decubuerit, in-
terrogare, ſi quod ei pon-
10 dus deſuper impendere vi-
deatur. Sic enim altero la-
tere, in quo pondus exti-
terit, ſuppuratio eſt.

105. Τοὺς δὲ ξύμπαντας ἐμπύους γινώσκειν χρὴ, τοῖσι δὴ τοῖσι σημείοισι. πρῶτον μὲν, εἰ ὁ πυρετὸς οὐκ ἀφίησιν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡμέρην λεπτὸς ἴσχει, τὴν δὲ νύκτα πλείων. καὶ ἱδρῶ-

11 105. At purulentos omnes
his ſignis dignoſcere opor-
12 tet. Primum quidem, ſi fe-
bris non dimittit, verum in-
terdiu levior quidem, noctu
13 vero major detinet, & ſudo-
res

ἱδρῶτες πολλοὶ ἐπιγίνονται. βῆχές τε, καὶ θυμὸς ἐγγίνεται αὐτέοισιν, καὶ ἀποπτύουσιν οὐδὲν ἄξιον λόγου. καὶ οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ ἔγκοιλοι γίνονται, αἱ δὲ γνάθοι ἐρυθήματα ἴσχουσι. καὶ οἱ μὲν ὄνυχες τῶν χειρῶν γρυποῦνται, οἱ δὲ δάκτυλοι θερμαίνονται, καὶ μάλιστα ἄκροι. καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα γίνεται, καὶ σιτίων οὐκ ἐπιθυμέουσι, καὶ φλύκταιναι γίνονται ἀνὰ τὸ σῶμα.

res multi oboriuntr, tuſſes-
14que & tuſſiendi cupiditas ip-
ſis ineſt, nihil tamen effatu
15dignum expuunt, oculique
cavi redduntur, malæ rubo-
rem contrahunt, & ungues
16quidem in manibus adunci
fiunt, digiti verò, maximé-
que ſummi incaleſcunt, &
17in pedibus tumores fiunt,
18cibos minime appetunt, &
19puſtulæ toto corpore ori-
untur.

XVII.

106. Ὁκόσα μὲν οὖν ἐγχρονίζει τῶν ἐμπυημάτων, ἔχει τὰ σημεῖα ταῦτα, καὶ πιστεύειν αὐτέοισι χρὴ κάρτα. ὁκόσα δὲ ὀλιγοχρόνιά ἐστι, σημαίνεσθαι τουτέων, ἤν τι ἐπιφαίνηται, οἷα καὶ τοῖσιν ἐν ἀρχῇσι γινομένοισιν. ἅμα δὲ καὶ ἢν δυσπνούστερος ᾖ ὁ ἄνθρωπος.

1)106. Diuturnæ igitur ſup-
purationes his in-
dicantur ſignis, quibus mul-
ta fides habenda eſt. Quæ
2 verò breve habent ſpatium,
3 ſic indicantur, ſi quid eo-
rum appareat, quæ inter
4 initia fiunt, ſimulque ſi e-
tiam aliquanto difficilius ſpi-
ret æger.

107. Τὰ δὲ ταχύτερον αὐτέων, καὶ βραδύτερον ῥηγνύμενα, τοῖσδε γινώσκειν χρή. ἢν μὲν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇσι γίνηται, καὶ ἡ δύσπνοια, καὶ ἡ βὴξ, καὶ ὁ πτυαλισμὸς διατείνῃ, ἐς τὰς εἴκοσιν ἡμέρας ἔχων, προσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν, ἢ καὶ ἔτι πρόσθεν. ἢν δὲ ἡσυχαίτερος ὁ πόνος ᾖ, καὶ τ' ἄλλα πάντα τουτέοισι κατὰ λόγον τουτέου, προσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν, ἐς ὕστερον.

5 107. At ex his quæ citius,
aut tardius rumpuntur, ſic
6 deprehendere licet. Siqui-
dem dolor inter initia oria-
tur, & ſpirandi difficultas, ac
tuſſis, ſputatioque perſeve-
rant, & ad vigeſimum diem
extenduntur, intra hoc tem-
7 pus, aut adhuc priùs ruptio-
nem expectato. Quod ſi mi-
tior dolor fuerit, iiſque cæ-
tera omnia pro hujus ratio-
ne

μιν. γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη, καὶ πόνον, καὶ δύσπνοιαν, καὶ πτυελισμὸν, πρὸ τῆς τοῦ πύου ῥήξιος.

gne reſpodeant, tardius ruptionem ſperato. At ante puris eruptionem, dolorem oboriri, & ſpirandi difficultatem, & ſputi excretionem, neceſſe eſt.

108. Περιγίνονται δὲ τουτέων 9 μάλιστα μὲν, οὓς ἂν ἀφῇ ὁ πυρετὸς αὐθημερὸν μετὰ τὴν ῥῆξιν, καὶ σιτίων ταχέως ἐπιθυμῶ- 10 σι, καὶ δίψης ἀπηλλαγμένοι ἔωσι. καὶ ἡ γαστὴρ σμικρά τε, 11 καὶ ξυνεστηκότα ὑποχωρέῃ. καὶ 12 τὸ πῦον λευκόν τε, καὶ λεῖον, καὶ ὁμόχροον ᾖ, καὶ φλέγματος ἀπηλλαγμένον, καὶ ἄτερ πόνου τε, καὶ βηχὸς ἰσχυρῆς ἀνακαθαίρηται. ἄριστα μὲν οὕτως, 13 καὶ τάχιστα ἀπαλλάσσουσιν, ἢν δὲ μὴ, οἷσιν ἂν ἐγγυτάτω του- 14 τέων γίνηται.

108. Superſunt autem ex morbo hi potiſſimum, quos febris eodem poſt ruptionem die dimiſit, quique cibos celeriter expetiverint, & ſiti liberantur, venterque tum exigua, tum coacta dejicit, & ſi pus album & læve, ejuſdemque coloris fuerit, & à pituita liberum, citraque dolorem, aut tuſſim vehementem educatur. Sic quidem optimè, & celerrimè liberantur: ſin minus, qui ad iſta proxime accedent.

109. Ἀπόλλυνται δὲ, οὓς ἂν ὅτε πυρετὸς μὴ ἀφείη, ἢ δο- 16 κέων αὐτέους ἀφιέναι, αὖθις φαίνηται ἀναθερμαινόμενος, καὶ δίψαν μὲν ἔχωσι, σιτίων δὲ 17 μὴ ἐπιθυμέωσι, καὶ ἡ κοιλίη ὑγρὴ ᾖ. καὶ τὸ πῦον χλωρὸν, 18 καὶ πέλιον πτύῃ, ἢ φλεγματῶ- 19 δες, καὶ ἀφρῶδες. ἢν ταῦτα 20 πάντα γίγνηται, ἀπόλλυνται.

109. Moriuntur verò, quos febris non dimiſerit, aut cum dimiſiſſe videatur, iterum accenditur, & ſiti quidem vexantur, cibos verò non expetiverint, & ſi alvus liquida dejecerit, puſque ex viridi pallidum, aut pituita permixtum, & ſpumoſum expuerint. Si hæc omnia contigerint, moriuntur.

110. Ὁκόσοισι δ᾽ ἂν τουτέων 21 τὰ μὲν ἐπιγένηται, τὰ δὲ μὴ, οἱ μὲν αὐτέων ἀπόλλυνται, οἱ δὲ ἐν πολλῷ χρόνῳ περιγίνονται. ἀλλ᾽ ἐκ πάντων τῶν τεκ- 22 μηρίων

110. At quibus eorum partim quædam contigerint, partim minimè, ex his nonnulli quidem intereunt, quidam etiam ex longo tempo- ris

μηρίων τῶν ἐόντων ἐν τουτέοισι σημαίνεσθαι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσιν.

ris intervallo ſuperſunt. Sed ex omnibus his ſignis exiſtentibus, tum in his, tum in reliquis omnibus, conjecturam facito.

XVIII.

111. Ὁκόσοισι δὲ ἀποστάσιες γίγνονται ἐκ τῶν περιπλευμονικῶν νουσημάτων, παρὰ τὰ ὦτα, καὶ ἐμπυοῦσιν ἐς τὰ κάτω χωρία, καὶ συριγγοῦνται, οὗτοι δὲ περιγίνονται.

1) 111. Quibus ex morbis
pulmonis ad aures abſceſſus oboriuntur, &
2 ad inferiores ſedes ſuppurant, & fiſtula facta aperiuntur, iis ſecunda valetudo contingere ſolet.

112. Ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ τὰ τοιαῦτα, ὧδε. ἢν ὅτε πυρετὸς ἔχῃ, καὶ ἡ ὀδύνη μὴ παύηται, καὶ τὸ πτύαλον μὴ ἐκχωρέῃ κατὰ λόγον, μηδὲ χολώδεες αἱ τῆς κοιλίης διαχωρήσιες, μηδὲ εὔλυτοί τε, καὶ ἄκρητοι γίγνοιντο, καὶ μηδὲ τὸ οὖρον πουλύ τε κάρτα, καὶ πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον, ὑπηρετῆσαι δὲ περιεστικῶς ὑπὸ τῶν λοιπῶν πάντων τῶν περιεστικῶν σημείων, τουτέοισι χρὴ τὰς τοιαύτας ὑποστάσιας ἐλπίζειν ἔσεσθαι.

3 112. Iſta verò hunc in
4 modum conſideranda ſunt.
5 Si febris detinet, neque do-
6 lor conquieſcit, neque ſpu-
7 tum ex ratione procedit, neque bilioſæ ſunt alvi egeſtiones, neque bene ſolutæ, ac
8 ſinceræ, neque urina admodum multa, & copioſum ha-
9 bens ſedimentum, ſuffragantur verò ad ſalutem reliqua omnia ſalutaria ſigna, in his
10 hujuſmodi fore abſceſſus expectato.

113. Γίνονται δὲ αἱ μὲν ἐς τὰ κάτω χωρία, οἷσιν ἂν περὶ τὰ ὑποχόνδρια τοῦ φλέγματός τι ἐγγένηται. αἱ δὲ ἄνω, οἷσι τὸ ὑποχόνδριον λαπαρόν τε, καὶ ἀνώδυνον διατελέῃ, δύσπνους δέ τινα χρόνον γενόμενος, παύ-

11 113. Ac hi oriuntur quidem in locis inferioribus, quibus circa præcordia in-
12 flammationis aliquid ſubeſt; illi autem in ſuperioribus, quibus præcordia mollia, & doloris expertia perſeverant,

Digitized by Google

παύσηται, ἄτερ φανερῆς προφάσιος ἄλλης.

rant, cumque difficultate ſpirandi aliquandiu vexatus fuerit, quæ citra ullam aliam evidentem occaſionem quieverit.

114. Αἱ δὲ ἀποςάσιες αἱ 13
ἐς τὰ σκέλεα, ἐν τῇσι περιπλευμονίῃσι, τῇσιν ἰσχυρῇσί
τε, καὶ ἐπικινδύνοισι, λυσιτελέες μὲν πᾶσαι. ἄρισαι δὲ 14
αἱ τοῦ πτυέλου ἐν μεταβολῇ ἐόντος γιγνόμεναι. εἰ γὰρ τὸ οἴ- 15
δημα, καὶ ἡ ὀδύνη γίγνοιτο, τοῦ πτυέλου ἀντὶ ξανθοῦ πυώδεος γενομένου, καὶ ἐκχωρέοντος ἔξω, οὕτως ἂν ἀσφαλέςα- 16
τα ὅ, τε ἄνθρωπος περιγίνοιτο, καὶ ἡ ἀπόςασις ἀνώδυνος τάχιςα παύσεται.

114. In vehementibus, & periculo proximis pulmonum inflammationibus, abſceſſus ad crura omnes ſane utiles. Optimi verò, qui fiunt ſputo mutationem ſubeunte. Si namque tumor, & dolor ſuboriatur, ſputo pro flavo in pus verſo, & foras prodeunte, hoc modo tum ſecuriſſime æger ſuperſtes futurus eſt, tum citiſſimè citra dolorem abſceſſus conquieſcet.

115. Εἰ δὲ τὸ πτύελον μὴ ἐκ- 17
χωρέῃ καλῶς, μηδὲ τὸ οὖρον ὑπόςασιν ἀγαθὴν ἔχον φαίνοιτο, κίνδυνος χωλὸν γενέσθαι τὸ 18
ἄρθρον, ἢ πολλὰ πρήγματα παρασχεῖν.

115. Quod ſi neque ſputum rectè excernatur, neque urina bonam ſubſidentiam habere videatur, periculum eſt, ne articulo claudicet æger, aut ei multum negotii exhibeatur.

116. Ἢν δὲ ἀφανίζωνται, 19
καὶ παλινδρομέωσιν αἱ ἀποςάσιες, τοῦ πτυέλου μὴ ἐκχωρέοντος, καὶ τοῦ πυρετοῦ ἔχοντος, δεινόν. κίνδυνος γὰρ, μὴ πα- 20
ραφρονήσῃ, καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος.

116. Si verò diſpareant abſceſſus, & intro recurrant, ſputo non prodeunte, & detinente febre, gravis morbi periculum, & delirii, & mortis, ægro imminet.

117. Τῶν δὲ ἐμπύων, τῶν 21
ἀπὸ τῶν περιπλευμονικῶν, οἱ γεραί-

117. Ex ſuppuratis autem, quos pulmonum morbi concita-

γεραίτεροι μᾶλλον ἀπόλλυνται. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἐμπυημάτων, οἱ νεώτεροι μᾶλλον ἀποθνήσκουσιν.

citarunt; fere ſeniores mo-
22 riuntur, at ex cæteris ſuppu-
rationibus, juniores potius
intereunt.

XIX.

118. Αἱ δὲ ξὺν πυρετῷ γινόμεναι ὀδύναι, περὶ τὴν ὀσφῦν τε, καὶ τὰ κάτω χωρία, ἢν τῶν φρενῶν ἅπτωνται, τὰ κάτω ἐκλείπουσαι, ὀλέθρια κάρτα. προσέχειν οὖν δεῖ τὸν νόον τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισιν. ὡς ἤν τι καὶ τῶν ἄλλων σημείων ἐπιφαίνηταί τι πονηρὸν, ἀνέλπιστος ὁ ἄνθρωπος.

1) 118. AT lumborum, & inferiorum partium dolores, qui cum febre affligunt, ſi relictis inferioribus ad ſeptum tranſverſum
2 tranſeant, exitiales ſunt admodum. Ad alia igitur ſigna
3 animum adhibere oportet. Siquidem ex pravis ſignis quippiam apparuerit, omni ſpe deſtitutus eſt æger.

119. Ὁκόσοι δὲ τῶν ἐμπύων καίονται, οἷσιν ἂν καθαρὸν μὲν τὸ πῦον ᾖ, καὶ λευκὸν, καὶ μὴ δυσῶδες, σώζονται. οἷσι δὲ ὕφαιμόν τε, καὶ βορβορῶδες, ἀπόλλυνται.

4 119. Cum verò ſuppurati uruntur, quibus purum quidem pus eſt, & album, & mi-
5 nimè fœtidum, ii ſervantur: at quibus ſubcruentum, & cœnoſum, moriuntur.

120. Εἰ δὲ ἀναΐσσοντος τοῦ νοσήματος ὡς πρὸς τὰς φρένας, τ' ἄλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ ἐπιγίνηται, ἔμπυον ἔσεσθαι τοῦτον πολλαὶ ἐλπίδες.

6 120. Quod ſi irruente ad ſeptum tranſverſum morbo, reliqua ſigna minimè prava ſe oſtenderint, hunc ſuppuratum fore magna ſpes eſt.

121. Κύστιες δὲ σκληραί τε, καὶ ἐπώδυνοι, δειναὶ μὲν παντελῶς, καὶ ὀλέθριαι, ὀλεθριώταται δὲ, ὁκόσαι ξὺν πυρετῷ συνεχεῖ γίνονται. καὶ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων τῶν κύστεων πόνοι, ἱκανοὶ ἀποκτεῖναι. καὶ αἱ κοιλίαι οὐ διαχωρέουσιν ἐν τουτέῳ τῷ χρό-

7 121. At veſicæ tum duræ, tum dolentes, grave pror-
8 ſus, & exitiale periculum minantur; maxime autem
9 exitiales, quæ cum febre aſſidua fiunt. Nam & ipſarum
10 veſicarum dolores, ad mortem inferendam ſatis ſunt; ne-

χρόνῳ, εἰ μὴ σκληρόν τι, καὶ πρὸς ἀνάγκην. λύει δὲ οὖρον πυῶδες οὐρηθὲν, λευκὴν καὶ λείην ἔχον τὴν ὑπόστασιν. ἢν δὲ μήτε τῷ οὔρῳ μηδὲν ἐνδιδώῃ ὁ πόνος, μήτε ἡ κύστις μαλάσσοιτο, ὅ, τε πυρετὸς ξυνεχὴς ἢ, ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισι τοῦ νοσήματος, ἐλπὶς τὸν ἀλγέοντα ἀπολέσθαι. ὁ δὲ τρόπος οὗτος ἅπτεται τῶν παιδίων μάλιστα τῶν ἑπταετέων, ἕως ἂν ἐς τὰ πεντεκαίδεκα ἔτεα γένωνται.

neque alvi hoc tempore ex-
11cernunt, niſi durum quid-
dam, & coactum. Solvit au-
12tem purulenta micta urina,
album, & læve habens ſedi-
mentum. Quod ſi neque
cum urina quicquam dolor
remiſerit, neque mollior ve-
ſica reddatur, febriſque aſ-
13ſidua fuerit, laborantem in-
tra primos morbi circuitus
moriturum, ſperandum eſt.
Hoc autem modo potiſſi-
mum tentantur pueri, à ſep-
timo anno ad decimum
quintum.

XX.

122. Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται ἐν τῇσιν αὐτέῃσιν ἡμέρῃσι τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν τε περιγίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐξ ὧν ἀπόλλυνται. οἵ τε γὰρ εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν, καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων βεβῶτες, τεταρταῖοι παύονται, ἢ πρόσθεν. οἵ, τε δὲ κακοηθέστατοι, καὶ ἐπὶ σημείων δεινοτάτων γινόμενοι, τεταρταῖοι κτείνουσιν, ἢ πρόσθεν. ἡ μὲν οὖν πρώτη ἔφοδος αὐτέων οὕτω τελευτᾷ. ἡ δὲ δευτέρη, ἐς τὴν ἑβδόμην περιάγεται. ἡ δὲ τρίτη, ἐς τὴν ἑνδεκάτην. ἡ δὲ τετάρτη, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην. ἡ δὲ πέμπτη, ἐς τὴν ἑπτακαιδεκάτην. ἡ δὲ ἕκτη, ἐς τὴν

1)122. FEbrium judicationes
iisdem numerantur
diebus, quibus & evadunt,
& moriuntur homines. Nam
2& mitiſſimæ febres, & quæ
ſecuriſſimis fulciuntur ſignis,
die quarto, aut ante deſinunt;
maximè verò malignæ, &
3quæ cum graviſſimis ſignis fi-
unt, quarto, vel prius interfi-
ciunt. Primus itaque earum
4inſultus ad hunc modum de-
finit, ſecundus ad ſeptimum
5deducitur, tertius ad unde-
6cimum, quartus ad deci-
7mum quartum, quintus ad
decimum ſeptimum, ſextus
8ad vigeſimum. Hi igitur cir-
9cuitus ex acutiſſimis morbis
per

τὴν εἰκοστήν. αὗται μὲν οὖν ἐκ 10 τῶν ὀξυτάτων νουσημάτων, διὰ τεσσάρων ἐς τὰς εἴκοσιν, ἐκ προσθέσιος τελευτῶσιν.

per quatuor facta acceſſione, ad vigeſimum terminantur.

123. Οὐ δύναται δὲ ὅλῃσιν 11 ἡμέρῃσιν οὐδὲν τουτέων ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως. οὐδὲ γὰρ ὁ ἐνιαυτός τε, καὶ οἱ μῆνες ὅλῃσιν 12 ἡμέρῃσιν πεφύκασιν ἀριθμεῖσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν τῷ αὐ- 13 τέῳ τρόπῳ, κατὰ τὴν αὐτὴν πρόσθεσιν, ἡ πρώτη περίοδος τεσσάρων καὶ τριήκονθ' ἡμερέων, ἡ δὲ δευτέρη τεσσαράκοντα ἡμε- 14 ρέων, ἡ δὲ τρίτη ἑξήκονθ' ἡμε- 15 ρέων.

123. Neque verò horum quicquam integris diebus exacte numerari poteſt, cum neque annus etiam, neque menſes, integris menſibus numerari ſoleant. Poſt hæc autem eadem ratione, juxta eandem adjectionem, primus circuitus eſt quatuor & triginta dierum, ſecundus quadraginta, tertius ſexaginta.

124. Τουτέων δ' ἐν ἀρχῇσιν 16 ἐστὶν χαλεπώτατον διαγινώσκειν, τὰ μέλλοντα ἐν πλείστῳ χρόνῳ κρίνεσθαι, ὁμοιόταται 17 γὰρ αἱ ἀρχαί εἰσιν αὐτέων. ἀλ- 18 λὰ χρὴ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρης ἐνθυμέεσθαι, καὶ καθ' ἑκάστην τετράδα προστιθεμένην σκέπτεσθαι, καὶ οὐ λήσεται, 19 ὅπῃ τρέψεται τὸ νούσημα. γίνεται δὲ ἡ τῶν τεταρταίων κατάστασις, ἐκ τοῦ τοιούτου κόσμου.

124. At inter horum initia, perquam difficile eſt dignoſcere, quinam longo temporis ſpatio judicari debeant, quod ſimillima ſint eorum principia. Verum à primo die advertere animum oportet, & pro ſingulorum quaternariorum additione conſiderationem adhibere, nec latebit, quonam ſe vertat morbus. Quartanarum quoque conditio eundem ſervat ordinem.

XXI.

125. ΤΑ δὲ ἐν ἐλαχίστῳ 1) χρόνῳ μέλλοντα κρίνεσθαι, εὐπετέστερα γινώσκεσθαι, μέγιστα γὰρ τὰ 2

δια-

125. QUi verò intra breviſſimum temporis ſpatium judicationem ſunt ſubituri, facilius dignoſcuntur,

διαφέρονται ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐτέων ἐςίν.

126. Οἱ μὲν γὰρ περιεσόμενοι, εὔπνοοί τε, καὶ ἀνώδυνοί εἰσι, καὶ κοιμῶνται τὰς νύκτας, τάτε ἄλλα σημεῖα ἔχουσιν ἀσφαλέςατα.

127. Οἱ δὲ ἀπολλύμενοι, δύσπνοοι γίνονται, ἀλλοφάσσοντες, ἀγρυπνέοντες, τάτε ἄλλα σημεῖα κάκιςα ἔχοντες. ὡς ὦν τουτέων οὕτω γινομένων, ξυμβάλλεσθαι χρὴ κατά τε τὸν χρόνον, κατά τε τὴν πρόσθεσιν ἑκάςην, ἐπὶ τὴν κρίσιν ἰόντων τῶν νουσημάτων.

128. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ τῇσι γυναιξὶν αἱ κρίσιες ἐκ τῶν τόκων γίνονται.

tur, cum maximè inter ſe ab initio diſſideant.

3 126. Qui enim ex morbo ſuperfuturi ſunt, facile ſpirant, dolore vacant, noctu dormiunt, aliaque ſecuriſſima ſigna habent.

4 127. At perituri difficultate ſpirandi vexantur, delirant, vigilant, cæteraque peſſima ſigna habent. His
5 igitur ſic ſe habentibus, de morbis ad judicationem tendentibus, tum ex tempore, tum ex unaquaque adjectione, conjectura facienda eſt.

6 128. Ad eandem quoque rationem, & mulieribus judicationes ex partu contingunt.

XXII.

129. Κεφαλῆς δὲ ὀδύναι ἰσχυραί τε καὶ ξυνεχέες, ξὺν πυρετῷ, ἤν μέντι τῶν θανατωδέων σημείων προσγίνοιτο, ὀλέθριον κάρτα. εἰ δὲ ἄτερ τῶν τοιούτων σημείων, ἡ ὀδύνη ὑπερβάλλοι εἴκοσιν ἡμέρας, ὅ, τε πυρετὸς ἔχοι, ὑποσκέπτεσθαι χρὴ αἵματος ῥῆξιν διὰ ῥινῶν, ἢ ἄλλην τινὰ ἀπόςασιν, ἐς τὰ κάτω χωρία. ἐς τ᾽ ἂν δὲ καὶ ἡ ὀδύνη ᾖ νεαρὰ, προσδέχεσθαι χρὴ ὡσαύτως, αἵματος ῥῆξιν διὰ ῥινῶν, ἢ ἐκπύησιν. ἄλλως τε ἤν ἡ ὀδύ-

1) 129. CApitis dolores vehementes, ac continentes cum febre, aliquo quidem ex ſignis lethalibus
2 accedente, admodum exitiales. Quod ſi ſine ſignis
3 ejuſmodi, dolor vigeſimum diem ſuperet, & febris detineat, ſanguinis ex naribus eruptionem, aut alium quen-
4 dam abſceſſum ad inferiores ſedes ſuſpectari oportet. Verum quoad dolor recens fuerit, eodem modo ſangui-
5 nis ex naribus eruptionem,

aut

ὀδύνη περὶ τοὺς κροτάφους, καὶ τὸ μέτωπον ᾖ. μᾶλλον δὲ χρὴ προσδέχεσθαι τοῦ μὲν αἵματος τὴν ῥῆξιν, τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων, τοῖσι δὲ γεραιτέροισι, τὴν ἐκπύησιν.

130. *Ὠτὸς δὲ ὀξείη ὀδύνη, ξὺν πυρετῷ ξυνεχεῖ τε καὶ ἰσχυρῷ, δεινόν. κίνδυνος γὰρ παραφρονῆσαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀπολέσθαι. ὡς οὖν τουτέου τοῦ τρόπου σφαλεροῦ ἐόντος, ταχέως δεῖ προσέχειν τὸν νόον τοῖσι σημείοισι πᾶσιν, ἀπὸ πρώτης ἡμέρης. ἀπόλλυνται δὲ οἱ μὲν νεώτεροι τῶν ἀνθρώπων, ἑβδομαῖοι, καὶ ἔτι θᾶσσον, ὑπὸ τουτέου τοῦ νοσήματος, οἱ δὲ γέροντες, πολλῷ βραδύτερον. οἵ τε γὰρ πυρετοὶ, καὶ αἱ παραφροσύναι, ἧσσον αὐτέοισιν ἐπιγίνονται, καὶ τὰ ὦτα διὰ τοῦτο φθάνει ἐκπυΐσκεσθαι. ἀλλὰ ταύτῃσιν μὲν τῇσιν ὑποστροφαὶ τοῦ νοσήματος ἐπιγινόμεναι, ἀποκτείνουσι τοὺς πλείστους. οἱ δὲ νεώτεροι, πρὶν ἐκπυῆσαι τὸ οὖς, ἀπόλλυνται. ἐπὴν γε ῥυῇ πῦον λευκὸν ἐκ τοῦ ὠτὸς, ἐλπὶς τῷ νεωτέρῳ περιγενέσθαι, ἤν γε καὶ ἄλλο τι αὐτέῳ ἐπιγένηται χρηστὸν σημεῖον.*

aut ſuppurationem expecta-
6 re convenit, cum aliâs, tum
ſi dolor circa tempora, &
frontem affuerit. At ſangui-
guinis eruptio magis exſpec-
7 tanda venit in his, qui non-
dum quintum & trigeſimum
annum attigerunt, in ſenio-
ribus verò ſuppuratio.

8 130. Auris dolor acutus,
cum febre continua & vehe-
9 menti, gravis; periculum
enim delirii, & mortis ægro
10 adfert. Cum igitur hic mo-
dus ſit lubricus, celeritér à
primo die ad omnia ſigna a-
nimum adhibere oportet.
11 Moriuntur autem ex hoc
morbo, juniores quidem
homines, ſeptimo die, aut
citius, ſenes verò, multò tar-
12 dius. Nam & febres, & de-
13 liria minus eis ſuboriuntur;
14 aureſque eam ob cauſam
ſuppuratio præoccupat. Ve-
rum his quidem ætatibus ſuc-
15 cedentes morbi reverſiones,
plurimos interficiunt; junio-
res verò, prius quam auris
16 ſuppuret, intereunt. Quando-
quidem ſi pus album ex au-
17 re fluxerit, juniorem ſuper-
futurum ſpes eſt, ſiquidem
18 aliud quoddam ei bonum
ſignum ſupervenerit.

XXIIII.

XXIII.

131. Φάρυγξ δὲ ἑλκωμένη, σὺν πυρετῷ, δεινόν, ἀλλ' ἤν τι καὶ ἄλλο σημεῖον γένηται τῶν προκεκριμένων πονηρῶν εἶναι, προλέγειν ὡς ἐν κινδύνῳ ἐόντος τοῦ ἀνθρώπου.

1)131. FAuces exulceratæ
2 cum febre, grave aliquid portendunt; at ſi aliud aliquod etiam ſignum adfuerit, ex his quæ ante prava eſſe cenſuimus, ægrum in periculo verſari denunciandum eſt.

132. Αἱ δὲ κυνάγχαι, δεινόταται μὲν εἰσι, καὶ τάχιστα ἀναιρέουσιν, ὁκόσαι μήτε ἐν τῇ φάρυγγι, μηδὲν ἔκδηλον ποιέουσι, μήτε ἐν τῷ αὐχένι, πλεῖστον δὲ πόνον παρέχουσι, καὶ ὀρθόπνοιαν. αὗται γὰρ καὶ αὐθημερὸν ἀποπνίγουσι, καὶ δευτεραῖαι, καὶ τριταῖαι, καὶ τεταρταῖαι.

3 132. Angina graviſſima quidem eſt, & celerrimè interimit, quæ neque in faucibus, neque in cervice quicquam conſpicuum facit, plu-
4rimum verò dolorem exhi-
5bet, & difficultatem ſpirandi, quæ erecta cervice obitur, inducit. Hæc enim eodem etiam die, & ſecundo, & tertio, & quarto ſtrangulat.

133. Ὅσαι δὲ τὰ μὲν ἄλλα παραπλησίως πόνον παρέχουσιν, ἐπαίρονται δὲ, καὶ ἐρυθήματα ἐν τῇ φάρυγγι ποιέουσιν, ὀλέθριαι μὲν κάρτα, χρονιώτεραι δὲ μᾶλλον τῶν πρόσθεν, ἢν τὸ ἐρύθημα μέγα γίνηται.

6 133. At quæ in reliquis quidem ſimiliter dolorem exhibet, in faucibus verò tumorem, ac rubores exci-
7tat, admodum quidem exitialis eſt, priore tamen longe diuturnior, ſi ingens rubor fuerit.

134. Ὁκόσοισι δὲ ξυνεξερευθείη ἡ φάρυγξ, καὶ ὁ αὐχὴν, αὗται δὴ χρονιώτεραι. καὶ μάλιστα ἐξ αὐτέων τινὲς περιφεύγουσιν, ἢν ὅ, τε αὐχὴν, καὶ τὸ στῆθος ἐρύθημα ἔχῃ, καὶ μὴ παλινδρομέῃ τὸ ἐρυσίπελας εἴσω.

8 134. Hæc verò diuturnior, cum nonſolum fauces, ſed
9cervicem quoque rubor occupat; ex eaque præcipue evadunt, ſi cervicem & pectus rubor detineat, neque ad interna eryſipelas revertatur.

Digitized by Google

135. Ἢν δὲ μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν ἀφανίζηται τὸ ἐρυσίπελας, μήτε φύματος ξυστραφέντος ἐν τῷ ἔξω χωρίῳ, μήτε πῦον ἀποβήσσῃ, ῥηϊδίως τε καὶ ἀπόνως ἔχειν δοκέῃ, θάνατον σημαίνει, ἢ ὑποστροφὴν τοῦ ἐρυθήματος.

136. Ἀσφαλέστερον δὲ τὸ οἴδημα, καὶ τὸ ἐρύθημα ὡς μάλιστα ἔξω τρέπεσθαι. ἢν δὲ ἐς τὸν πνεύμονα τραπείῃ, παράνοιάν τε ποιέει, καὶ ἔμπυοι ἐξ αὐτέων τινὲς ὡς τὰ πολλὰ γίνονται.

10 135. Quod ſi neque diebus judicatoriis diſpareat e-
11 ryſipelas, neque tuberculum ad exteriorem ſedem ſe ver-
12 tat, neque pus per tuſſim re-
13 jiciat, facileque ac ſine dolore habere videatur, mortem indicat, aut ruboris reverſionem.

14 136. At ſecurius eſt tumorem, & ruborem ad externa
15 converti; quod ſi ad pulmonem ſe vertat, dementiam excitat, & ex his nonnulli ſuppurati plerumque evadunt.

XXIV.

137. Οἱ δὲ γαργαρεῶνες, ἐπικίνδυνοι καὶ ἀποτάμνεσθαι, καὶ ἀποσχάζεσθαι, ἔς τ' ἂν ἐρυθροί τε ὦσι, καὶ μεγάλοι. καὶ γὰρ φλεγμοναὶ ἐπιγίνονται τουτέοισι, καὶ αἱμοῤῥαγίαι. ἀλλὰ χρὴ τὰ τοιαῦτα τοῖσιν ἄλλοισι μηχανήμασι πειρῆσθαι κατισχναίνειν ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ. ὁπόταν δὲ ἀποκριθῇ ἤδη πᾶν, ὃ δὴ σταφυλὴν καλέουσι, καὶ γένηται τὸ μὲν ἄκρον τοῦ γαργαρεῶνος μεῖζόν τε καὶ περιφερὲς, τὸ δὲ ἀνωτέρω, λεπτότερον ἐν τουτέῳ τῷ καιρῷ, ἀσφαλὲς διαχειρίζειν. ἄμεινον δὲ καὶ τὴν κοιλίην ὑποκενώσαντα χειρουργίῃ χρῆσθαι, ἢν

1) 137. Curgulio, quoad tumor & rubor occupat, non ſine periculo reſecatur, aut pertunditur.
2 Inflammationes enim, & ſanguinis profluvia ei ſuccedunt;
3 verum talia ut extenuentur, aliis rationibus eo tempore tentanda ſunt. Ubi verò id totum, quod
4 σταφυλὴν Græci, hoc eſt uvam nominant, jam ſecretum fuerit, & ſumma cur-
5 gulionis pars major, & rotunda, ſuperior autem tenuior extiterit, per id tem-
6 pus manum admovere, tutum eſt. Præſtat tamen, ubi alvum ſubduxeris, manu ope-

Digitized by Google

ἢν ὁ, τε χρόνος ξυγχωρέῃ, καὶ μὴ ἀποπνίγηται ὁ ἄνθρωπος..

operam adhibere; ſi per tempus liceat, neque ſuffocetur æger.

138. Ὁκόσοισι δ' ἂν οἱ πυρετοὶ παύονται, μήτε σημείων γινομένων λυτηρίων, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν, ὑποστροφὴν προσδέχεσθαι χρὴ τουτέοισιν.

8 138. Quibus febres ceſ-
ſant, neque apparentibus ſolutionis ſignis, neque diebus judicatoriis, iis recidiva expectanda eſt.

139. Ὅστις δ' ἂν τῶν πυρετῶν μηκύνῃ, περιεστικῶς διακειμένου τοῦ ἀνθρώπου, μηκέτι ὀδύνης ἐχούσης διὰ φλεγμονήν τινα, μήτε διὰ πρόφασιν ἄλλην μηδεμίην ἐμφανέα, τουτέῳ προσδέχεσθαι ἀπόστασιν μετ' οἰδήματός τε, καὶ ὀδύνης ἐς τι τῶν ἄρθρων, καὶ οὐχ ἧσσον ἐκ τῶν κάτω. μᾶλλον δὲ γίνονται, καὶ ἐλάσσονι χρόνῳ, αἱ τοιαῦται ἀποστάσιες, τοῖσι νεωτέροισι τριήκοντα ἐτέων.

9 139. In longa febre, ſa-
lutariter tamen affecto ægro,
ſi neque ob inflammationem
10 aliquam, neque ob ullam
aliam evidentem occaſionem, dolor detinet, in hoc
11 abſceſſus cum tumore, aut
dolore, ad articulum aliquem
expectandus, maximéque in
12 inferioribus locis. Magis
tamen, & breviori tempore, hujuſmodi abſceſſus contingere ſolent iis, qui trigeſimum annum non attigerunt.

140. Ὑποσκέπτεσθαι δὲ χρὴ εὐθέως τὰ περὶ τῆς ἀποστάσιος, ἢν εἴκοσιν ἡμέρας ὁ πυρετὸς ἔχων ὑπερβάλλῃ. τοῖσι δὲ γεραιτέροισιν ἧσσον γίνεται, πολυχρονιωτέρου ἐόντος τοῦ πυρετοῦ.

13 140. At ſtatim in conſi-
derationem adhibenda ſunt, quæ ad abſceſſum ſpectant,
14 ſi ultra vigeſimum diem fe-
bris detinet; quæ tamen per longiores febres, ſenioribus minus contingunt.

141. Χρὴ δὲ τὴν μὲν τοιαύτην ἀπόστασιν προσδέχεσθαι, συνεχέος ἐόντος τοῦ πυρετοῦ. ἐς δὲ τεταρταῖον καταστήσεσθαι, ἢν διαλείπῃ τε, καὶ καταλαμβάνῃ, πεπλανημένον τρό-

15 141. Hujuſmodi autem
abſceſſum expectare convenit, ſi febris continua fuerit;
16 in quartanam verò firmari
debere, ubi intermiſerit, & errabundum in modum prehen-

Digitized by Google

τρόπον. καὶ ταῦτα ποιέων τῷ 17 φθινοπώρῳ προσπελάσῃ.

henderit, & ita ad autumnum deducatur.

142. Ὥσπερ δὲ τοῖσι νεωτέ- 18 ροισι τῶν τριήκοντα ἐτέων, αἱ ἀποστάσιες γίνονται, οὕτως οἱ τεταρταῖοι μᾶλλον τοῖσι τριήκοντα 19 ἐτέων, καὶ γεραιτέροισι.

142. Ut verò abſceſſus oriuntur in his, qui triginta annis minores ſunt, ita quartanæ potius annum agentibus trigeſimum, aut ſenioribus.

143. Τὰς δὲ ἀποστάσιας εἰ- 20 δέναι χρὴ, τοῦ χειμῶνος μᾶλλον γινομένας, χρονιώτερόν τε παυομένας, ἧσσον δὲ παλινδρομεύσας.

143. Scire autem convenit, abſceſſus hyeme magis contingere. & tardius deſinere, & minus intro recurrere.

XXV.

144. Ὅστις δ' ἂν ἐν πυρετῷ 1) μὴ θανατώδει, φῇ τὴν κεφαλὴν ἀλγέειν, ἢ καὶ 2 ὀρφνῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἢ καρδιωγμὸς τού- 3 τέῳ προσγένηται, χολώδης ἔμε- 4 τος πάρεστι. ἢν δὲ καὶ ῥίγος 5 προσγένηται, καὶ τὰ κάτω μέρη τοῦ ὑποχονδρίου ψυχρὰ ἔχῃ, καὶ θᾶσσον ἔτι ὁ ἔμετος παρέσται. ἢν δέ τι πίῃ, ἢ φάγῃ, ὑπὸ 6 τοῦτον τὸν χρόνον, κάρτα τοῦτο ταχέως ἐμεῖται.

144. SI quis in febre non lethali, dixerit caput dolere, aut tenebricoſum quiddam ante oculos obverſari, ſi etiam oris ventriculi morſus acceſſerit, bilioſa vomitio aderit. Quod ſi quoque rigor ſubortus fuerit, & inferiores præcordiorum partes frigidas habuerit, adhuc citiùs vomitio aderit. Si verò ſub id tempus biberit quidpiam, aut ederit, id quam celerrimè evomitur.

145. Τουτέων δὲ, οἷσιν ἂν ἄρ- 7 ξηται ὁ πόνος τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ γίνεσθαι, τεταρταῖοι πιέζευνται μάλιστα, καὶ πεμπταῖοι, ἐς δὲ τὴν ἑβδόμην ἀπαλλάσσονται.

145. Inter hos autem, quibus primo die dolor cœpit, ii quarto & quinto die potiſſimum affliguntur, at ſeptimo liberantur.

146. Οἱ μέντοι πλείονες αὐ- 8 τῶν, ἄρχονται μὲν πονέεσθαι τρι-

146. Quin etiam eorum plerique, tertio die dolore vexa-

Digitized by Google

τριταῖοι, χειμάζονται δὲ μάλιστα πεμπταῖοι, ἀπαλλάσσονται δὲ ἐναταῖοι, ἢ ἑνδεκαταῖοι.

vexari incipiunt, conflictantur autem maximè quinto, verum nono, aut undecimo, periculo defunguntur.

147. Οἳ δ' ἂν ἄρξωνται 9 πεμπταῖοι πονέεσθαι, καὶ τ' ἄλλα κατὰ λόγον αὐτέοισι τῶν πρόσθεν γίνηται, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην κρίνεται ἡ νοῦσος.

147. Qui vero quinto die dolore affligi cœperint, & reliqua pro ratione prioribus reſpondeant, ad decimum quartum diem judicatur morbus.

148. Γίνεται δὲ ταῦτα, τοῖ- 10 σι μὲν ἀνδράσι, καὶ τῇσι γυναιξὶ, ἐν τοῖσι τριταίοισι μάλιστα. τοῖσι δὲ νεωτέροισι, γί- 11 νεται μὲν καὶ ἐν τούτοισι, μᾶλλον δὲ ἐν τοῖσι ξυνεχεστέροισι πυρετοῖσιν, καὶ ἐν τοῖσι γνησίοισι τριταίοισι.

148. Iſta autem viris quidem, & mulieribus, in tertianis præcipuè contingunt. Junioribus verò, cum in iis ipſis, tum etiam magis in febribus peraſſiduis, & legitimis tertianis.

149. Οἷσι δ' ἂν τοιουτοτρό- 12 πῳ πυρετῷ κεφαλὴν ἀλγέουσι, ἀντὶ μὲν τοῦ ὀρφνῶδές τι 13 πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἀμβλυωγμὸς γίνεται, ἢ μαρμαρυγαὶ προφαίνονται, ἀντὶ 14 δὲ τοῦ καρδιώσσειν, ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ ἐπὶ δεξιὰ, ἢ ἐπ' ἀριστερὰ, ξυντείνεταί τι, μήτε ξὺν ὀδύνῃ, μήτε ξὺν φλεγμονῇ, αἷμα διὰ τῶν ῥινῶν τουτοι- 15 σι ῥυῆναι προσδόκιμον, ἀντὶ τοῦ ἐμέτου.

149. At quibus per huiuſmodi febrem caput dolet, & pro tenebris ante oculos apparentibus, viſus hebetudo contingit, vibranteſque ſplendores obſervari videntur, & pro oris ventriculi morſu, in præcordiis, dextra, aut ſiniſtra parte, contentio quædam, neque cum dolore, nequè cum inflammatione ſuboritur, iis pro vomitu, ſanguinem è naribus profluxurum, expectandum eſt.

150. Μᾶλλον δὲ καὶ ἐν- 16 ταῦθα τοῖσι νέοισι τοῦ αἵματος

150. Potius tamen & eo caſu in juvenibus, ſanguinis fluo-

τος τὴν ῥῆξιν προσδέχεσθαι. τοῖσι δὲ τριήκοντα ἔτεσι, καὶ γεραιτέροισιν, ἧσσον, ἀλλὰ τοὺς ἐμέτους τούτοις προσδέχεσθαι.

fluorem expectato. Iis verò, qui trigeſimum annum at-
18 tingunt, & ſenioribus, minus, ſed in his vomitiones expectabis.

XXVI.

151. Τοῖσι δὲ παιδίοισι σπασμοὶ γίνονται, ἢν ὁ πυρετὸς ὀξὺς ᾖ, καὶ ἡ γαστὴρ μὴ διαχωρέῃ, καὶ ἀγρυπνέωσί τε, καὶ ἐκπλαγέωσι, καὶ κλαυθμηρίζωσι, καὶ τὸ χρῶμα μεταβάλλωσι, καὶ χλωρὸν, ἢ πελιδνὸν, ἢ ἐρυθρὸν ἴσχωσι. γίνεται δὲ ταῦτα ἐξ ἑτοιμοτάτου μὲν τοῖσι παιδίοισι τοῖσι νεωτάτοισιν, ἐς τὰ ἑπτὰ ἔτεα.

1) 151. PUeris convulſiones
2 accidunt, ſi febris
3 acuta fuerit, venter non de-
4 jiciat, ſi vigilent, perterrean-
5 tur, plorent aſſidue, & co-
6 lor immutetur, & ex viridi
7 pallidus, aut lividus, aut
ruber contrahatur. Hæc au-
8 tem pueris quidem recens natis, ad ſeptimum uſque annum, promptiſſimè eveniunt.

152. Τὰ δὲ πρεσβύτερα τῶν παιδίων, καὶ οἱ ἄνδρες οὐκ ἔτι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὑπὸ τῶν σπασμῶν ἁλίσκονται, ἢν μήτι τῶν σημείων προσγένηται τῶν ἰσχυροτάτων τε, καὶ κακίστων, οἷά περ ἐν τῇσι φρενίτισι γίνεται.

9 152. At grandiores pueri, & viri, non adeo per febres convulſionibus prehendun-
10 tur, niſi vehementiſſimum, & peſſimum quoddam ſignum, ex his quæ in phrenitide fieri ſolent, affuerit.

153. Τοὺς δὲ ἀπολουμένους τε, καὶ περιεσομένους τῶν παιδίων τε, καὶ τῶν ἄλλων, τεκμαίρεσθαι τοῖς ξύμπασι σημείοισιν, ὡς ἐφ' ἑκάστοισιν ἕκαστα διαγέγραπται. ταῦτα δὲ λέγω, περί τε τῶν ὀξέων νοσημάτων, καὶ ὅσα ἐκ τουτέων γίνεται.

11 153. Morituros autem, & ſuperfuturos, tum pueros, tum alios, ex omnibus ſignis conjicies, velut in ſingulis ſingula deſcripta ſunt.
12 Atque hæc à me, & de morbis acutis, & de his, qui ab iis oriuntur, dicuntur.

154. Χρὴ 154. Qui

Digitized by Google

154. Χρὴ δὲ τὸν μέλλοντα 13
ὀρθῶς προγινώσκειν τοὺς περιε-
σομένους, καὶ τοὺς ἀποθανου-
μένους, ὅσοισί τε ἂν μέλλῃ 14
πλέονας ἡμέρας παραμένειν
τὸ νόσημα, καὶ ὅσοισιν ἂν
ἐλάσσους, τὰ σημεῖα ἐκμανθά- 15
νοντας πάντα δύνασθαι κρίνειν,
λογιζόμενον τὰς δυνάμιας αὐ- 16
τέων πρὸς ἀλλήλας, ὥσπερ
διαγέγραπται, περί τε τῶν ἄλ- 17
λων, καὶ τῶν οὔρων, καὶ τῶν
πτυέλων, ὅταν ὁμοῦ πῦόν τε
ἀναβήσσῃ, καὶ χολήν.

154. Qui verò ſuperfuturos ex morbo, & morituros, eoſque quibus pluribus diebus, & quibus paucioribus perſeverabit morbus, recte prænoſcere volet, is intelligentia comprehenſam omnium ſignorum doctrinam, æſtimare debet, & eorum vires inter ſe collatas ratione expendere, velut ſcriptum eſt, cum in aliis, tum in urinis & ſputis, ubi unà & pus, & bilis, tuſſi rejecta fuerint.

XXVII.

155. Χρὴ δὲ καὶ τὰς φο- 1)
ρὰς τῶν νουσημάτων
αἰεὶ ἐπιδημεύντων, ταχέως ἐνθυ-
μεῖσθαι, τήν τε τῆς ὥρης κα-
τάστασιν.

155. Quin etiam morborum ſemper vulgariter graſſantium impetum, & tempeſtatis conditionem, citò animo concipere oportet.

156. Εὖ μέν τοι χρὴ εἰδέναι, 3
περὶ τῶν τεκμηρίων, καὶ τῶν
ἄλλων σημείων, καὶ μὴ λαν- 4
θάνειν, ὅτι ἐν παντὶ ἔτει, καὶ
πάσῃ ὥρῃ, τά τε κακὰ κακὸν
σημαίνει, καὶ τὰ χρηστὰ ἀγα-
θόν. ἐπεὶ καὶ ἐν Λιβύῃ, καὶ 5
ἐν Δήλῳ, καὶ ἐν Σκυθίῃ, φαί-
νεται τὰ προγεγραμμένα ἀλη-
θεύοντα σημεῖα.

156. Atqui quod ad proprias cujuſque rei notas, & reliqua ſigna attinet, probe noſſe, miniméque ignorare convenit, quod quovis anno, & quovis anni tempore, mala malum, & bona bonum denunciant. Quandoquidem & in Libya, & in Delo, & in Scythia, prædicta ſigna vera eſſe comprobantur.

Digitized by Google

157. Ἐξ ὧν χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἔν τε τοῖσιν αὐτοῖσι χωρίοισιν, οὐδὲν δεινὸν, τὰ πολλαπλάσια αὐτῶν ἐπιτυγχάνειν, ἢν ἐκμαθών τις αὐτὰ κρίνειν τε, καὶ λογίζεσθαι ὀρθῶς ἐπίστηται.

158. Ποθέειν δὲ χρὴ οὐδενὸς νουσήματος ὄνομα, ὅ, τι μὴ τυγχάνῃ ἐνθάδε γεγραμμένον. πάντα γὰρ, ὁκόσα ἐν τοῖσι χρόνοισι τοῖσι προειρημένοισι κρίνεται, γνώσῃ τοῖσι αὐτέοισι σημείοισιν.

6 157. Ex quibus ſcire licet, quod non difficile eſt in iiſdem regionibus, ut quis longe plurima ex ipſis aſſequatur, ſi ea cognitione complexus, recta mentis acie dijudicare, & perpendere noverit.

7 158. Neque verò eſt, quod ullius morbi nomen, quod hic adſcriptum non
8 ſit, deſideres. Omnes etenim, qui prædictis temporibus judicantur, ex iiſdem ſignis cognoſces.

ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΥ τέλος.

FINIS PRÆNOTIONUM.

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ.
ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

HIPPOCRATIS
PRÆDICTORUM
LIBER PRIMUS.

CUM
INTERPRETATIONE
ANUTII FOESII, MEDIOMATRICIS.

Φαίνεται δὲ καὶ ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ ἐκ πολλῆς πείρας ἠθροικέναι τὰ καθόλου, ἐκ τῆς ἐπὶ μέρους αὐτῷ γεγονυίας.

Videtur HIPPOCRATES ex multâ experientiâ, quæ in particularibus ipſi contigit, univerſalia collegiſſe.

GAL. *Prorrh.* *L.* *I.* *III.* 33.

Digitized by Google

PRioris libri Prædictorum, ut enarrator, ita laudator eſt optimus GALENUS. Satiſque conſtat, ex eo integras ſententias, tanquam ſumptiones, aut lemmata quædam, ab antiquis artis noſtræ magiſtris, GALENO præſertim, & ARETÆO uſurpari. Et hic quoque verborum pondere, ſententiarum gravitate, ſtyli magnitudine, & brevitatis circumſcriptione, tam facilè HIPPOCRATIS majeſtatem teſtatur, ut minimè abdicari debeat. Quin etiam doctrinæ genere, & dictionis novitate, ac tractationis ſerie, cum COACIS PRÆSAGIIS tam apertè conſpirat, ut ex iiſdem ducantur fontibus, & utriuſque idem auctor eſſe videatur. Neque verò ideo ejus doctrina in totum reſpuenda eſt, quod in eo nævi plurimi, & ut in tumultuario opere, ac ad memoriæ ſubſidium projecto, voragines quædam, ac vaſtitates deprehendantur. Cujus quidem calamitatis infortunium, ex GALENI monimentis ſolandum venit, cujus induſtria hiatus velut aggeſtione facta oppleti, æquatæ ſalebræ, & miſerabilis vaſtitatis ſpecies depulſa eſt, ceu qui hunc librum ſuis commentariis & laboribus ita complanavit, ut jam in omnium ora veniat. ANUT. FOESIUS *in Præfat. ad Prædicta.*

Prædictionum inſcripti libri, artis prognoſticæ doctrinam continent perfectiſſimam, Aſclepiadæque ſcholæ adeo convenientem, ut eam abſque ſumma injuria calumniari non liceat. In priori prognoſes deſcribuntur, quæ ad morbos acutos pertinent, conſentientes ſummopere illis, quæ in libris & Prognoſticorum, & Coacarum Prænotionum, ſunt tradita, quæ res nos admonet, præfatos omnes libros, ad eundem auctorem nullo modo eſſe referendos, cum eadem pluries repetere, antiquis non fuerit uſitatum. PROSP. MARTIANUS *ad Lib. Prædictionum.*

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ, ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

HIPPOCRATIS PRÆDICTORUM LIBER PRIMUS.

I.

1. *Οἱ κωματώδεες ἐν ἀρχῇσι γινόμενοι, μετὰ κεφαλῆς, ὀσφύος, ὑποχονδρίου, τραχήλου ὀδύνης, ἀγρυπνέοντες, ἆρά γε φρενιτικοί εἰσιν; μυκτὴρ ἐν τουτέοισιν ἀποστάζων ὀλέθριον, ἄλλως τε, καὶ ἢν τεταρταίοισιν ἀρχομένοισιν.*

1) 1. QUi inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, præcordiorum, cervicis dolore, ac inſomnia conflictantur,
2 eos conſiderare oportet, num ſint phrenitici. In his narium ſtillatio perniciem oſtentat, idque præcipue, ſi quarto inter initia die contingat.

2. *Κοιλίης περίπλυσις ἐξέρυθρος, κακὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖσι νουσήμασι, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐπὶ τοῖς προειρημένοις.*

3 2. Alvi prærubra proluvies, cum in omnibus quidem morbis, tum verò vel maxime in prædictis, malo eſt.

3. *Αἱ δασεῖαι γλῶσσαι, καὶ κατάξηροι, φρενιτικαί.*

4 3. Lingua ex reſiccatione denſa, & aſpera, phrenitidem portendit.

4. *Τὰ ἐπὶ ταραχώδεσιν ἀγρύπνοισιν, οὖρα ἄχροα, μέλανα,*

5 4. In iis qui præter rationem perturbantur, & vigiliis

Digitized by Google

λαια, ἐναιωρεύμενα ἐφ' ἱδρῶσι, φρενιτικά.

liis torquentur, urinæ decolores, nigris ſublimamentis interſperſæ, cum tenuibus ſudoribus circa caput obortis, phrenitidem prænuntiant.

5. Ἐνύπνιά τε ἐν φρενιτικοῖσιν ἐναργῆ.

6 5. Quin & quæ in phreniticis manifeſta apparent inſomnia, providenda ſunt.

6. Ἀνάχρεμψις πυκνὴ, ἢν δή τι καὶ ἄλλο σημεῖον προσῇ, φρενιτικόν.

7 6. Excreatio frequens & irrita, ſiquidem aliud quoddam ſignum affuerit, phrenitidem portendit.

7. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα καύματα ἐν ὑποχονδρίῳ, πυρετοῦ περιψυχθέντος, κακόν, ἄλλως τε κἂν ἐφ' ἱδρῶσιν.

8 7. Relicti in præcordiis æſtus cum febre, in qua totius corporis habitus perfrigeratur, malo ſunt, idque præſertim, ſi cum ſudoribus contingat.

8. Αἱ προεξαδυνατησάντων παραφροσύναι, κάκισαι, οἷον καὶ Θρασύνοντι.

9 8. Deſipientiæ, quæ jam admodum fractis, & debilitatis viribus ſuccedunt, peſſimæ ſunt, non ſecus ac Thraſynonti.

9. Τὰ φρενιτικὰ μανικῶς, τρομώδεα τελευτᾷ.

10 9. Vehementes phrenitides in tremorem deſinunt.

II.

10. Τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσι ἰώδεα ἐμέσματα, μετὰ κωφώσιος ἀγρυπνώδεα, ταχὺ ἐκμαίνει.

1 10. Vomitus virulenti & æruginoſi, cum capitis dolore, ſurditate, & inſomnia, promptam inſaniam ſignificant.

11. Τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ φάρυγγα ὀδυνώδεα, ἰσχνὰ, σμικρὰ, πνιγώδεα, ὅτε χάνοι μὴ ῥηϊδίως συνάγειν τε καὶ κλείειν τὸ

2 11. Ubi fauces in morbis acutis dolent, graciles ſunt, parvæ, & ſuffocantur, atque ubi os hiarit, non promptè adduci

Digitized by Google

τὸ στόμα, παρακρουστικά. ἐκ τουτέων φρενιτικοὶ καὶ ὀλέθριοι.

adduci ac claudi poſſit, mentis emotionem portendi oportet. Ex his phrenitis pernicioſa eſt.

12. Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇ τὸ ἐπιεικὲς, πυκνὰ δὲ μεταπίπτειν, κακὸν τοῦτον, καὶ πτυελισμὸς, κακόν.

4 12. In phreniticis initio moderatum eſſe, ſedatum &
5 facilem, crebro verò permutari, malum eſt, quin & ſputatio frequens, mala eſt.

13. Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσι λευκὴ διαχώρησις, κακὸν, ὡς καὶ Ἀρχεκράτει. ἆρά γε ἐπὶ τούτοισι καὶ νωθρότης γίνεται. ῥῖγος ἐπὶ τούτοισι, κάκιστον.

6 13. Albicans dejectio in phreniticis malo eſt, quod
7 Archecrati accidit. Num & in his torpor fit? His ſi ri-
8 gor contingat, peſſimum.

14. Τοῖσιν ἐξισταμένοισιν μελαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπιγίνονται, κακόηθες.

9 14. In furioſa, & vehementi mentis emotione, ſuccedentes tremores malignitatem denunciant.

15. Οἱ ἐκστάντες ὀξέως, ἐπιπυρέξαντες σὺν ἱδρῶτι, φρενιτικοὶ γίνονται.

10 15. In graviter & acutè mente emotis, ſi febris iterum repetat cum ſudore, phrenitici evadunt.

16. Οἱ φρενιτικοὶ βραχυπόται, ψόφου καθαπτόμενοι, τρομώδεες.

11 16. Phrenitici parum bibunt, ex levibus ſtrepitibus facile irritantur ac percelluntur, tremuli ſunt.

17. Τὰ ἐξ ἐμέτου ἀσώδεος, κλαγγώδης φωνὴ, ὄμματα ἐπίχνουν ἔχοντα, μανικά, οἷον καὶ ἡ Ἑρμοζύγου ἐκμανεῖσα, ὀξέως ἄφωνος, ἀπέθανε.

12 17. Ubi poſt vomitum anxioſum vox ſtridula eſt,
13 oculi ſqualidi, & pulvere obſiti, inſania portenditur, non ſecus ac Hermagoræ conjugi accidit, quæ vehementi inſania correpta, voce defecta interiit.

Digitized by Google

III.

18. Ἐν πυρετῷ καυσώδει ἤχων προσγενομένων μετὰ ἀμβλυωγμοῦ, καὶ κατὰ τὰς ῥίνας προσελθόντος βάρεος, ἐξίσανται μελαγχολικῶς.

19. Αἱ παρακρούσιες σὺν φωνῇ κλαγγώδει, γλώσσης σπασμοὶ τρομώδεες, καὶ αὗται τρομώδεες γενόμεναι, ἐξίστανται. σκληρυσμὸς τουτέοισιν ὀλέθριον.

20. Αἱ τρομώδεες γλῶσσαι σημεῖον οὐχ ἱδρυμένης γνώμης.

21. Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι ἀκρήτοισι διαχωρήμασι, τὸ ἀφρῶδες ἐπάνθισμα, κακόν. ἄλλως τε, καὶ ὀσφὺν προηλγηκότι, καὶ παρενεχθέντι.

22. Τὰ ἀραιὰ κατὰ πλευρὸν ἐν τουτέοισιν ἀλγήματα, παραφροσύνην σημαίνει.

23. Αἱ μετὰ λυγγὸς ἀφωνίαι, κάκιστον.

24. Αἱ μετ᾽ ἐκλύσιος ἀφωνίαι, κάκιστον.

25. Ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα, οἷον τοῖσι πνιγομένοισι πρόχειρον, πονηρόν. ἆρά γε καὶ παρακρουστικὸν τὸ τοιοῦτον;

26. Αἱ

1) 18. IN febre ardente, ſi tinnitus aurium, cum viſus hebetudine fiant, & ad nares accedat gravitatis ſenſus, furioſa mentis emotio indicatur.

2 19. Deſipientiæ cum voce ſtridula, & linguæ convulſione tremula, voces quoque ipſæ tremulæ, mentis
3 vehementem alienationem ſignificant. In his durities, aut aſperies, perniciem minatur.

4 20. Linguæ tremulæ inſtabilem mentem, & à ſede conſtantiæ deturbatam ſignificant.

5 21. In bilioſis, & ſinceris dejectionibus, ſpumoſa effloreſcentia malo eſt, iis præſer-
6 tim, quos antea lumborum dolor, ac deſipientia vexavit.

7 22. In his leves, & per intervalla, lateris dolores, delirium ſignificant.

8 23 Vocis defectiones, cum ſingultu, peſſimæ.

9 24. Vocis defectiones, cum virium exolutione, peſſimæ.

10 25. In vocis defectione reſpiratio, velut in iis qui
11 ſuffocantur, conſpicuè elata, & viſui expoſita, perniciſ-

niciofa eſt. Num verò etiam delirium prænunciet? animadvertere oportet.

26. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι παρακρούσιες, θηριώδεές εἰσιν. 12

26. Quæ pauco tempore feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas evadunt.

IV.

27. Αἱ μετὰ καταψύξεως οὐκ ἀπυρέτῳ ἐφιδροῦντι τὰ ἄνω δυσφορίαι, φρενιτικαὶ, (ὡς καὶ Ἀρισταγόρῃ,) καὶ μέντοι καὶ ὀλέθριαι. 1)

27. Corporis jactationes & incontinentiæ in febre, cum perfrictione, & ſuperiorum partium tenui ſudore, phrenitim denunciant, (quod in Ariſtagora expertum eſt) atque etiam perniciem.

28. Τὰ ἐν φρενίτισι πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπασμώδεα. 2

28. Crebræ in phreniticis permutationes, convulſiones denunciant.

29. Τὰ οὐρούμενα μὴ ὑπομνησάντων, ὀλέθρια. 3 ἆρά γε τουτέοισιν οὐρέεται, οἷον εἰ τὴν ὑπόστασιν ἀναταράξειας; 4

29. Si quibus urinæ non recordantibus, nec admonitis effluunt, pernicies portenditur. Animadvertendum etiam eſt, num & ab iis tales redduntur, quales fiunt, ubi ſubſidentiam conturbaveris.

30. Οἱ παλμώδεες δι' ὅλου, ἆρά γε ἀφώνως τελευτῶσιν; 5

30. Quos palpitationes in totum occupant, num plerumque voce defecti pereunt?

31. Τὰ ἐν τοῖς φρενιτικοῖσι μετὰ καταψύξεως πτυελίζοντα, μέλανα ἀνεμεῖται. 6

31. Crebræ in phreniticis ſputationes, cum perfrictione, non longe poſtea nigrorum vomitum affuturum indicant.

Digitized by Google

32. Κώφωσις, καὶ οὖρα ἀκατάστατα, ἐξέρυθρα, ἐναιωρήμενα, παρακρουστικά. 7 τοῖσι τουτέοισιν ἰκτερῶσθαι, κακόν. 8 κακὴ δὲ καὶ ἡ ἐπὶ ἰκτέρῳ μώρωσις. 9 τούτους ἀφώνους μὲν, αἰσθανομένους δὲ συμβαίνει γίνεσθαι. 10 οἶμαι δὲ καὶ κοιλίαι καταῤῥήγνυνται τουτέοισιν, οἷον ἐγένετο Ἑρμίππῳ, καὶ ἀπέθανεν. 11

32. Surditas cum urinis prærubris, non ſubſidentibus, & ſublimamentis, mentis emotionem minantur. In his morbo regio corripi, malum eſt. Quin etiam malo eſt, ex morbo regio fatuitas, aut ſtupiditas. Hos quidem vox deficere ſolet, abſque ſenſuum læſione. Quin & alvus nonnunquam affatim prorumpit: quale quid Hermippo contigit, & mortuus eſt.

33. Κώφωσις ἐν ὀξέσι, καὶ ταραχώδεσι παρακολουθοῦσα, κακόν. 12

33. In præcipitibus, & turbulentis morbis obveniens ſurditas, perniciem minatur.

34. Αἱ τρομώδεες, ἀσαφέες, ψηλαφώδεες παρακρούσιες, πάνυ φρενιτικαὶ, ὡς καὶ τῷ Διδυμάρχῳ ἐν Κῷ. 13

34. Dementiæ in quibus tremuli fiunt ægri, obſcure aut vix quidem deſipere videntur, aut aliquid inveſtigantium more ſenſim contrectant, & palpant, miro quodam modo phrenitim prænunciant, non ſecus ac Didymarcho in Co contigit.

35. Αἱ ἐκ ῥίγεος νωθρότητες, οὐ πάνυ παρ' ὠυτοῖσιν. 14

35. Ubi rigori torpor ſuccedit, mentis alienatio ſignificatur.

V.

36. Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πόνοι παλμώδεες, ἔχουσι μέν τι καὶ γνώμης παράφορον. 1 περὶ κρίσιν δὲ τουτέοισι πνεῦ- 2

36. DOlores circa umbilicum cum palpitatione, mentis quidem alienata ſignificationem quandam præ-

πνεῦμα ἅλις ξὺν τόνῳ διέρχεται. καὶ οἱ κατὰ γαστροκνημίην πόνοι, ἐν τούτοισι γνώμης παράφοροι.

præbent. Sub judicationem
4verò, his plurimus & creber flatus, cum ſingulari contenſione prodit. Quin & ad ſuram dolores, in his mentis alienationem indicant.

37. Ἢν ἐναιωρηθῇ τι τῷ οὔρῳ, τοῦ κατὰ τὸν μηρὸν ἀλγήματος ἀφανισθέντος, παρακρουστικὸν, καὶ οἷα περὶ ἤχους τοιαῦτα.

4 37. Femoris dolore evaneſcente, ſi quid ſublime per urinam innatet. mentis
5emotionem expectare oportet, taliaque, qualia circa aurium ſonitus contingunt.

38. Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κοπώδει, κεφαλαλγικῷ, διψώδει, ἀγρύπνῳ, ἀσαφεῖ, ἀδυνάτῳ, οἷσι τὰ τοιαῦτα, ἐλπὶς ἐκστῆναι.

6 38. Ubi alvus humeſcit, æger laſſitudine, capitis dolore, ſiti, vigiliis torquetur, obſcurè loquitur, & ad motum eſt impotens, in his caſibus vehementem mentis emotionem expectare oportet.

39. Οἱ ἐφιδροῦντες, καὶ μάλιστα κεφαλὴν ἐν ὀξέσιν ὑποδύσφοροι, κακόν. ἄλλως τε καὶ ἐπ' οὔροισι μέλασι. καὶ τὸ θολερὸν ἐπὶ τουτέοισι πνεῦμα, κακόν.

7 39. In gravibus malis, tenues maximè circa caput ſu-
8dores obiri, & corporis in-
9continentia quadam jactari, malum indicat: tum verò præcipuè pernicies intenditur, ſi iſta cum urinis nigris contigerint, & ſpiritus magnus, & concitatus adfuerit.

40. Αἱ παρὰ λόγον κενεαγγικὸν ἀδυναμίαι, μὴ ἐούσης κενεαγγείης, κακόν.

10 40. Quæ præter vacuationem fiunt impotentiæ, neque vacuatione exiſtente, perniciem intentant.

41. Κοιλίαι ἀπολελαμμέναι, σμικρὰ δὲ μέλανα σπυραθώ-

11 41. Ubi alvus intercepta eſt, & arcte concluſa, parvaque

Digitized by Google

ῥαβώδεα πρὸς ἀνάγκην χαλῶσαι, μυκτὴρ ἐπὶ τουτέοισι ῥηγνύμενος, κακόν.

vaque & nigra, caprarum ſtercoribus ſimilia, nec niſi coacta emittit, hoc caſu ſanguis è naribus erumpens, periculo eſt.

VI.

42. Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα ἐπὶ πολὺ, μετὰ καύματος ἀσώδεος, ἐφιδρῶντες οὗτοι, κακόν. ἆρ' ἄγε τουτέοισι τρομώδεα γίγνεται; καὶ φωνὴ δὲ ὡς ἐν ῥίγει αὐτοπτική;

1) 42. SI lumborum dolor diu detinet, cum æſtu implacido, tenui ſudore circa
2 caput, & thoracem oborto,
3 pernicies denunciatur. Num plerumque ii tremuli evadunt, & vox velut in rigore conſpicuè tremula exiſtit?

43. Ἄκρεα ἐπ' ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτοντα, κακόν. καὶ δίψα τοιαύτη, πονηρόν.

4 43. Celeres extremorum corporis ad utraque extre-
5 ma permutationes, perniciem denunciant. Quin & ſitis hujuſmodi, (hoc eſt celeriter in contrarium permutata) malo eſt.

44. Ἐκ κοσμίου θρασεῖα ἀπόκρισις, κακόν.

6 44. Ab homine moderato, ferox & audax reſponſum, malum portendit.

45. Φωνὴ ὀξεῖα, ὑποχόνδρια τουτέοισιν εἴσω εἰρύαται.

7 45. Quibus vox in morbis acuta redditur, iis præcordia intro trahuntur, & tendunt.

46. Ὄμμα ἀμαυρούμενον, φλαῦρον. καὶ τὸ πεπηγὸς, καὶ ἀχλυῶδες, κακόν.

8 46. Hebeſcentes oculi &
9 obtuſi, improbandi ſunt. Quin & fixi, ac caligine obducti, malum portendunt.

47. Ὀξυφωνίη κλαγγώδης, πονηρόν. 10

47. Vox acuta, & ſtridula, malo eſt.

48. Ὀδόντων πρίσις, ὀλέθριον, οἷσι μὴ σύνηθες καὶ ὑγιαί- 11

48. Dentium ſtridor, quibus per ſanitatem minimè

γιαί- mè

Digitized by Google

γιαίνουσιν. πνιγμὸς ἐν τούτοισι, 12
πάνυ κακόν.

mè eſt conſuetus, periculum denunciat. Suffocatio in his valdè prava.

49. Προσώπου εὔχροια, καὶ 13
τὸ λίην σκυθρωπὸν, πονηρόν.

49. Benè colorata facies, & valdè tetrica, ac ſuperciliоſa, perniciem intentat.

50. Τὰ τελευτῶντα ὑποχω- 14
ρήματα εἰς ἀφρώδεα, ἄκρητα, παροξυντικά.

50. Alvi recrementa, ſi in ſpumoſa, & ſincera deſinant, mali incrementum ſignificant.

51. Αἱ ἐκ καταψύξιος ἐν 15
ὀξέσι οὔρων ἀπολήψιες, κάκισται.

51. Urinarum in præcipitibus malis ex perfrictione interceptiones, peſſimæ.

52. Τὰ ὀλέθρια ἀσήμως 16
ῥαστωνήσαντα, θάνατον σημαίνει.

52. Quæ perniciem minantur, ea ſi abſque ulla ſignificatione alleviant, mortis periculum denunciant.

VII.

53. Τὰ ἐν ὀξέσι χολώδεσιν 1)
ἔκλευκα, ἀφρώδεα,
περίχολα διαχωρήματα, κα- 2
κόν. κακὸν δὲ καὶ οὖρα τοιαῦ- 3
τα. ἆρα τουτέοισιν ἧπαρ ἐπώδυνον;

53. IN gravibus malis, & bilioſis, exacte candicantes, ſpumantes, & circumbilioſæ egeſtiones, malo ſunt. Quin & hujuſmodi urinæ damnantur. In his animadvertendum eſt, num jecur affectum ſit?

54. Αἱ ἐν πυρετοῖσι ἀφωνί- 4
αι σπασμώδεα τρόπον ἐξίστανται σιγῇ, ὀλέθριον.

54. Vocis in febribus defectiones, quæ convulſionis ſpeciem præ ſe ferunt, in vehementem mentis emotionem cum ſilentio vertunt, & perniciem oſtentant.

55. Αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, 5
δυσθάνατοι.

55. Vocis ex dolore defectiones, tandem cum ſummo cruciatu mortem afferunt.

56. Οἱ   56. Ex

56. Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλ- 6
γημάτων πυρετοὶ, κακοήθεες.

56. Ex præcordiorum doloribus obortæ febres, malignæ ſunt.

57. Δίψα παραλόγως λυ- 7
θεῖσα ἐν ὀξέσι, κακόν.

57. In præcipitibus malis, ſi ſitis temerè, ac præter rationem ceſſet, malo eſt.

58. Ἱδρὼς πολὺς ἅμα πυ- 8
ρετοῖσιν ὀξέσι γιγνόμενος,
φλαῦρος.

58. Sudor in febribus acutis multus, & copioſus, damno eſt.

59. Καὶ οὖρα δ' ἐπίπονα, 9
πονηρόν. καὶ τὰ ἐρυθρὰ ἐκ του- 10
τέων ἐπανθίσματα κατεχόμενα, καὶ τὰ ἰώδεα, πονηρά.
καὶ τὸ μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι, 11
οἷον στάξιας.

59. Quin & laborioſæ urinæ damnantur; atque ab his detentæ rubræ quædam efflorescentiæ, & æruginoſæ; parvæque veluti quædam ſtillæ apparentes.

60. Καὶ ἔμετοι μετὰ ποικι- 12
λίας, κακόν, ἄλλως τε καὶ 13
ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντων.

60. Vomitiones quoque variæ malo ſunt, præſertim ſi continenter, & aſſiduè prodeant.

61. Ὁκόσα ἐν κρισίμοισιν 14
ἀλυσμῷ ἀνιδρῶτι περιψύχεται, κακόν. καὶ τὰ ἐπιῤῥι- 15
γώσαντα ἐκ τουτέων κακά.

61. Summi totius corporis perfrictiones in diebus judicatoriis, cum angore, & corporis inquietudine, ſi ſine ſudore fiunt, damno ſunt; præcipuè verò damnantur, qui ex his ſuperveniunt rigores.

VIII.

62. Ἐμέσματα ἄκρητα, 1
ἀσώδεα, πονηρά.

62. Vomitiones ſinceræ, & cum angore, aut incontinenti corporis jactatione, damnandæ ſunt.

63. Τὸ καρῶδες ἆρά γε παν- 2
ταχοῦ κακόν;

63. Animadvertendum eſt diligenter, num profundus & altus ſopor omnino damnari debeat?

64. Με- 64. In

Digitized by Google

64. Μετὰ ῥίγεος ἄγνοια, κακόν. κακὸν δὲ καὶ λήθη.

3 64. In rigore, familiares
4 non agnoſcere, & eorum quæ geſta ſunt obliviſci, malum indicat.

65. Αἱ ἐκ ῥίγεος καταψύξιες, μὴ ἀναθερμαινόμεναι, κακαί.

5 65. Ex rigore perfrictiones, quæ ad calorem non revocantur, malæ ſunt.

66. Οἱ ἐκ καταψύξιος ἱδρώδεες ἀναθερμαινόμενοι, κακόν. ἐπὶ τούτοις ἐν πλευροῖς καῦμα ὀδυνῶδες, καὶ τὸ ἐπιῤῥιγῶσαι, κακόν.

6 66. Ex perfrictione exudantes ad calorem revocati,
7 periculum denunciant; præſertim verò, ſi accidat lateris æſtus, cum dolore, & ſubinde rigeant, malum impendet.

67. Τὰ καυματώδεα ῥίγεα, ὑπό τι ὀλέθρια. καὶ τὸ φλογῶδες ἐν προσώπῳ μεθ' ἱδρῶτος ἐν τούτοις, κακόν. ἐπὶ τούτοις ἡ ψύξις τῶν ὄπισθεν σπασμὸν ἐπικαλέεται.

8 67. Rigores cum æſtu,
9 nonnihil periculi denunciant; & facies incenſa cum
10 ſudore, in his malum ſignificat. Inſuper poſteriorum partium frigus, convulſionem provocat.

68. Οἱ ἐφιδρῶντες ἄγρυπνοι, ἀναθερμαινόμενοι, κακόν.

11 68. Ex ſudoribus pervigiles, & ad calorem revocati, malè habere judicantur.

69. Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς ὀφθαλμοῦ ἴλλωσις, κακόν.

12 69. Ex recurſatione dolorum in lumbis, oculi perverſio, & diſtortio, malo eſt.

70. Ὀδύνη ἐς στῆθος ἱδρυνθεῖσα σὺν νωθρότητι, κακόν. ἐπιπυρετήναντες οὗτοι καυσικοὶ, ὀξέως ἀποθνήσκουσιν.

13 70. Dolor in pectore fixus, cum torpore, malum
14 denunciat. Hi ſi ſuborta febre exæſtuent, celeriter mortem oppetunt.

IX.

71. Οἱ ἐπανεμέοντες μέλανα, ἀπόσιτοι, παράφοροι, καθ' ἥβην μικρὰ ὀδυνώδεες, ὄμμα θρασὺ, κεκλεισμένον,

1) 71. QUi nigra vomitione refundunt, cibos averſantur, deſipiunt, ad pubem nonnihil dolent, cum

μένον, τούτους μὴ φαρμακεύειν, ὀλέθριον γάρ. Μηδὲ τοὺς ἐποιδέοντας, σκοτώδεας, ἐν τῷ πλανᾶσθαι ἐκλείποντας, ἀποσίτους, ἀχρόους. μηδὲ τοὺς ἐν πυρετῷ, εἰ κωματώδεες, κατακεκλασμένους, ὀλέθριον γάρ.

cum aſpectu feroci, & clauſis oculis, eos medicamentis 2 purgare tutum non eſt. Neque verò ſubtumidos, aut tenebricoſa vertigine vexatos, 3 aut eos, qui vel leviter moti animo deficiunt, aut cibos averſantur, & decolores ſunt; ut nec eos, qui in febre exoluti, aut fracti decumbunt, ſi ſopore tententur, purgatione aggredi tutum eſt.

72. Καρδίης πόνος ἅμα ὑποχονδρίῳ συντόνῳ, καὶ κεφαλαλγίῃ, κακόηθες, καί τι ἀσθματῶδες. ἆρά γε ἐξαίφνης οὗτοι τελευτῶσιν; ὡς ἐν Δυσώδει. τούτῳ καὶ οὖρα ἐζυμωμένα, ἐγένετο βιαίως ἐξέρυθρα.

4 72. Oris ventriculi dolor, cum præcordiorum contenſione, atque etiam 5 capitis dolor, malignum quidpiam, & ſuſpirioſam 6 quandam affectionem indicat. In his certe animadvertendum eſt, num derepente moriantur? velut in Dyſode evenit, cui urinæ valdè fermentatæ, & prærubræ aderant.

73. Τραχήλου πόνος, κακὸν μὲν ἐν παντὶ πυρετῷ. κάκιστον δὲ, οἷς ἐκμανῆναι ἐλπίς.

7 73. Cervicis dolor, in omni 8 quidem febre malo eſt, in his verò peſſimus, in quibus vehementem inſaniam metuimus.

X.

74. Κωματώδεες, κοπιώδεες, ἀχλυώδεες, ἄγρυπνοι, ἐφιδρῶντες πυρετοὶ, κακοήθεες.

1) 74. Febres, quæ ſoporem, laſſitudinemve inducunt, aut in quibus caligant ægri, inſomnia, ac tenuibus ſudoribus vexantur, malignæ ſunt.

75. Ἐκ

75. Cre-

Digitized by Google

75. Ἐκ νώτου φρῖκαι πυκναὶ, ὀξέως μεταπίπτουσαι, δύσφοροι, οὔρου ἀπόληψιν ἐπώδυνον σημαίνουσιν. 2 3

75. Crebri ex dorſo horrores, ſubinde locum commutantes, graves & difficiles, laborioſam urinæ ſuppreſſionem minantur.

76. Καὶ οἱ ἀσσώδεες, ἀνεμέτως παροξυνόμενοι, κακοί. 4

76. Quin & corporis æſtuatione, & jactatione conflictati, citra vomitum ingraveſcentes, male habent.

77. Κατάψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, σημεῖον ὀλέθριον. 5

77. Corporis perfrictio, cum rigiditate, perniciem denunciat.

78. Ἀπὸ κοιλίης λεπτὰ μὴ αἰσθανομένῳ διιέναι, ἐόντι παρ' ἑωυτῷ, κακὸν, οἷον τῷ ἡπατικῷ. 6

78. Tenues ex alvo abſque mordacitatis ſenſu prodeuntes dejectiones, ei qui ſibi benè conſtat, malum portendunt, velut nonnunquam jocinoroſo contingit.

79. Τὰ σμικρὰ ἐμέσματα χολώδεα, κακόν. ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπαγρυπνήσωσιν. μυκτὴρ ἐν τουτέοισιν ἀποστάζων, ὀλέθριον. 7 8 9

79. Vomitiones exiguæ, bilioſæ, malo ſunt; tum verò potiſſimum, ſi pervigilio conflictentur ægri. In quibus ſtillans naſus perniciem minatur.

80. Αἷς ἐκ τόκου γε λευκὰ, ἐπιστάντα δ' ἅμα πυρετῷ, κώφωσις, καὶ εἰς πλευρὸν ὀδύνη ὀξείη, ἐξίστανται ὀλεθρίως. 10

80. Quibus ex partu purgamenta alba ſubſiſtunt, cum febre, & ſurditatem, ac acutum lateris dolorem afferunt, eæ in vehementem, & pernicioſam mentis emotionem incidunt.

81. Ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν ὑποπεριψύχουσι, διαχωρήμασιν ὑδατοχόλοις συχνοῖσιν, ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, σημεῖον κακόν. ἄλλως τε καὶ ἢν κάτοχοι γένωνται. 11 12

81. In febribus ardentibus, cum aliqua ſummi corporis perfrictione, ac egeſtionibus aquæ ſimilibus, & crebris, oculorum perverſio, & diſtortio malum ſigni-

nificat; tum verò præcipuè, ſi alto quodam ſtupore (quem Catochon vocant) deprehenſi detineantur.

82. Τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ λελυμένως, ἐπιπυρετήναντι χρονίως, ὀλέθρια. οἷόν τι ἐπεπόνθη ὁ Νουμηνίου υἱός. 13 14

82. Syderationes quæ repente contingunt, ſi inſuper febris mediocris accedat, quæ diu trahat, perniciem minantur, quale quid Numenii filio contigit.

XI.

83. Ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομαὶ εἰς καρδίην, πυρετώδεες, φρικώδεες, ἀνεμεῦσαι ὑδατώδεα, λεπτὰ, πλέονα, παρενεχθεῖσαι, ἄφωνοι, ἐμέσασαι μέλανα, τελευτῶσιν. 1)

83. Ex lumborum dolore ad os ventriculi recurſationes, cum febre, horrore, multorum tenuium & aquoſorum vomitu, delirio, vocis defectione, eæ in nigrorum vomitionem deſinunt.

84. Ὄμματος κατάκλεισις ἐν ὀξέσι, κακόν. 2

84. In præcipitibus malis oculi obſeratio, aut perfractio, mala eſt.

85. Ἆρά γε τοῖς ἀσώδεσιν ἀνεμέτοισιν, ὀσφυαλγέσιν, ἢν θρασέως παρακρούσωσιν, ἐλπὶς μέλανα διελθεῖν; 3

85. Conſiderandum eſt in æſtuabundis, & corporis jactatione citra vomitum, & lumborum dolore conflictatis ægris, ſi audacter deſipuerint, num nigra per ſeceſſum proditura ſint?

86. Φάρυγξ ἐπώδυνος, ἰσχνὴ, μετὰ δυσφορίης, πνιγώδης, ὀλεθρίη ὀξέως. 4

86. Dolentes fauces, abſque tumore, cum labore, & moleſtia, ac ſuffocatione, præceps exitium minantur.

87. Οἷς πνεῦμα ἀνέλκεται, φωνὴ δὲ πνιγώδης, ὁ σπόνδυλος ἐγκάθηται, τουτέοισιν ἐπὶ τῶν 5

87. Qui ſpiritum trahunt cum voce ſtrangulabunda, ſi cervicis vertebra intro ſubſidet,

τῶν τελευτῶν, ὡς συσπῶντος τινὸς τὸ πνεῦμα γίνεται.

ſidet, iis ad exitum, velut ex convulſione, reſpiratio ducitur.

88. Οἱ κεφαλαλγικοὶ, κατόχως παρακρούοντες, κοιλίης ἀπολελαμμένης, ὄμμα θρασύνοντες, ἀνθηροὶ, ὀπισθοτονώδεες γίνονται.

6 88. Ex capite dolentes, & alto ſtupore (catochum vocant) detenti, ac deliran-tes, cum alvi interceptione, & ferociente intuitu, floridi, in ſcapulas rigeſcunt, ac poſteriorum partium diſtenſione tentantur.

89. Ἐπ' ὀμμάτων διαστροφῇ, πυρετώδει, κοπιώδει, ῥῖγος ὀλέθριον. καὶ οἱ κωματώδεες ἐν τούτοισι, κακόν.

7 89. Febribus, & laſſitudinis ſenſu detento, cum
8 oculorum perverſione, rigor perniciem minatur. Atque in hujuſmodi caſibus ſoporati, malum denunciant.

90. Αἱ ἐν πυρετοῖσι πρὸς ὑποχόνδριον ὀδύναι, ἀναύδως, ἀνιδρωτὶ λυόμεναι, κακοήθεες. τούτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα, ἅμα καυσώδει πυρετῷ, καὶ ἢν κοιλίη καταῤῥαγῇ, ὀλέθριον.

9 90. Præcordiorum dolores in febribus, cum loquendi impotentia, ſi ſudore non
10 ſolvantur, maligni ſunt. In his dolores ad coxendices, cum ardente febre, atque alvus affatim prorumpens, perniciem oſtentant.

XII.

91. Οἷσι φωναὶ ἅμα πυρετοῖσιν ἐκλείπουσαι μετὰ κρίσιν, τρομώδεες, καὶ κωματώδεες τελευτῶσιν.

11 91. QUibus cum febribus voces poſt judicationem deficiunt, ii tremore, & ſopore correpti intereunt.

92. Οἷσι καυστικὰ, μεμωρωμένα, κάτοχα, ποικίλλοντα ὑποχόνδρια, καὶ κοιλίην ἐπηρμένοι, σίτων ἀπολελαμμένων,

2 92. Quibus ardore conflictatis, fatuitate, & alto ſtupore (quem catochum dicunt) detentis, præcordia

μένων, ἐφ' ἱδρῶσι, ἆρα τύτοις τὸ θολερὸν πνεῦμα, καὶ τὸ γονοειδὲς ἐπελθὸν, λύγγα διασημαίνει; καὶ κοιλίη δὲ ἔπαφρα χολώδεα προσδέχεται; τὸ λαμπῶδες ἐν τύτοισι ὠφελέει ἐρηθέν. κοιλίη δὲ τούτοισιν ἐπιταράσσεται.

3dia variant, & in contrarias
ſubinde affectiones tranſmu-
tantur, ac venter in tumo-
4rem præter naturam ſublatus
eſt, cum ciborum intercep-
5tione, & tenui circa caput
6& thoracem oborto ſudore,
in his animadvertendum eſt,
num, ſi concitatus & ma-
gnus ſpiritus, aut geniture
ſimilis excretio accidat, ſin-
gultum prænunciet? aut e-
tiam ex alvo ſpumantia, &
bilioſa proditura ſint? Eos
ſplendeſcens quiddam, aut
coruſcans per urinam reddi-
tum, juvat; alvus verò in
his etiam commovetur.

93. Οἷς κῶμα γίνεται ἐπ' ἄφρων περιελθόντων, πυρετὸς παροξύνεται ὀξύς.

7 93. In ſopore affectis æ-
gris, ſpumantibus prodeun-
tibus dejectionibus, febris
acuta ingraveſcit.

94. Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης ἀφωνίαι, ἅμα ἱδρῶτι πυρετώδεες χαλῶνται ἐφ' ἑαυτῆς, ἐπανιέντα χρονιώτερα. ἐπιῤῥιγῶσαι τύτοισιν ὐ πονηρόν.

8 94. In febre cum ſudori-
bus, vocis ex capitis dolore
defectiones, ſi per ſe reſol-
9vuntur ægri, ac præter vo-
luntatem excrementa demit-
tunt, malumque remitti vi-
deatur, diuturniorem mor-
bum metuere oportet. In
his novus ſubortus rigor,
damnandus non eſt.

95. Χεῖρες τρομώδεες, κεφαλαλγέες, τραχήλυ ὀδυνώδεες, ὑπόκωφοι, ὑρέοντες μέλανα δεδασυμένα. οἷσιν ταῦτα ᾖ,

10 95. Quibus manus ſunt
tremulæ, cum capitis & cer-
vicis dolore, levi aliqua ſur-
ditate affecti, nigricantes
11reddunt urinas & denſas. In
his

Digitized by Google

ἢ, μέλανα προσδέχεσθαι ἥξειν ὀλέθριον.

In his caſibus nigrorum progreſſum expectare, & ſuſpectum habere oportet.

96. Αἱ μετ' ἐκλύσεως κατόχως ἀφωνίαι, ὀλέθριαι. 12

96. Vocis defectiones cum virium exolutione, alto ſtupore (catochon vocant) detentis, perniciem minantur.

97. Πλευροῦ ἄλγημα ἐπὶ πτύσεσι χολώδεσιν ἀλόγως ἀφανισθὲν, ἐξίστανται. 13

97. Lateris dolor, cum bilioſis ſputis, temerè ac præter rationem evaneſcens, ægros in vehementem, & furioſam mentis emotionem agit.

XIII.

98. Ἐπὶ τραχήλου ἀλγήματι κωματώδει, ἱδρώδει, 1
κοιλίη φυσηθεῖσα, εἰ δέ τι πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα, ὑποπεριπλευτεῖσα, ἐκ τουτέων ἄχολα ἐφίστανται. τὰ τοιαῦτα 2
διασωζόμενα μακροτέρως διανοσέει. ἆράγε εἰσὶν ἄχολοι 3
περιπλύσιες εὐηθέστεραι, καὶ τὸ φυσσῶδες ὄγκῳ προσωφελέει;

98. Ex cervicis dolore, cum ſopore, & ſudore, inflata alvus, ſiquidem ex medici induſtria liquida demittat, cum aliqua proluvie, deinde, quæ bilioſa non ſunt, reſtitent, huiuſmodi aſſervata diuturniorem morbum efficient. In his animadvertendum eſt, num proluvies alvi non bilioſæ, benigniores ſint, ac flatuoſo tumori conducant?

99. Κοιλίης περίτασις πρὸς 4
ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα, ταχὺ ὀγκουμένη, ἔχει τι σπασμῶδες, οἷον καὶ τῷ Ἀσπασίου
υἱῷ. τὸ ἐπιρρίγειν τούτοις ὀλέ- 5
θριον. ἐκ τουτέων σπασμώδης 6
γενηθεὶς, καὶ ἐμφυσηθεὶς, μα-

99. Alvus circumtenſa, ex medici induſtria liquida demittens, convulſionis ſignificationem quandam præ ſe fert, quod Aſpaſii filio contigit. In his novus ſubortus rigor, perniciem facit.

Digitized by Google

μακρότερον διανοσήσας, ςόματι σῆψις χλωρὴ ἐπεγένετο.

Ex his caſibus convulſione tentato, ac inflato, ubi diutius morbum traxerit, ex ore putrida & virulenta prodeunt.

100. Τὰ κατ' ὀσφῦν κατὰ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, πρὸς ὑποχόνδριον γριφόμενα, ἀποσιτικὰ, ἅμα πυρετῷ, τούτοισιν ἐις κεφαλὴν ἄλγημα σύντονον ἐλθὸν, κτείνει ὀξέως τρόπῳ σπασμώδει. 7

100. Lumborum dolores diuturni qui ſenſim fiunt, circum præcordia involuti, cum febre, & ciborum faſtidio, ſi intenſum capitis dolorem advehunt, non ſine convulſionis ſpecie, celeriter interficiunt.

101. Τὰ ἐπιῤῥιγοῦντα, καὶ ἐς νύκτα μᾶλλον τὶ παροξυνόμενα, ἄγρυπνα, φλεδονώδεα ὄντα ἐν τοῖς ὕπνοις, ἔςιν ὅτε οὖρα ὑφ' ἑαυτοὺς χαλῶντα, ἐς σπασμοὺς ἀποτελευτᾶ κωματώδεας. 8

101. Qui ſubinde rigore prehenduntur, & ſub noctem aliquanto gravius habent, pervigiles, in ſomnis nugantes, aut delirantes, interdum ſeſe lotio perfundentes, ii in convulſiones cum ſopore tendunt.

XIV.

102. Οἱ ἐξ ἀρχῆς ἐφιδροῦντες, οὔροισι πέποσι καυςικοὶ, ἀκρίτως περιψύχοντες, διὰ ταχέως περικαέες, νωθροὶ, κωματώδεες, σπασμώδεες, ὀλέθριοι. 1)

102. Quibus ſcirca initia tenues ſuboriuntur ſudores, & urinæ concoctæ emittuntur, cum magna totius corporis æſtuatione, ſi præter rationem perfrigeſcant, & rurſus celeriter perurantur, & torpore, ſopore, aut convulſione tententur, ii perniciosè affecti ſunt.

103. Τῇσιν ἐπιφόροισι κεφαλαλγικὰ, καρώδεα μετὰ βάρεος γινόμενα, φλαῦρα. ἴσως 2

103. Uterum gerentibus capitis dolores, cum ſopore, & gravitate, malo ſunt. Quin

σως δὲ ταύτῃσι καὶ σπασμῶδές τι παθεῖν ὀφείλει.

3 Quin & hujuſmodi naturæ, convulſionibus quibusdam forte ſunt obnoxiæ.

104. Τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνῷ ἀλγήματα πνιγώδεα ἔχει τι σπασμῶδες, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ κεφαλῆς ὁρμῶντα, οἷον καὶ τῇ Θρασύνοντος ἀνεψιῇ.

4 104. Faucium gracilium dolores ſuffocantes, convulſionem minantur, tum verò præcipuè, ſi ex capite originem ducunt, quale quid Thraſynontis conſobrinæ contigit.

105. Τὰ τρομώδεα σπασμώδεα γενόμενα ἐφ' ἱδρῶσι, φιλυπόστροφα. τούτοις ἡ κρίσις ἐπιρριγώσασιν. οὗτοι ἐπιρριγέουσι περὶ κοιλίην καύματι προκληθέντες.

5 105. Tremoribus quæ convulſiones accedunt, cum
6 ſudoribus, recidivas minan-
7 tur. In his judicationem facit novus obortus rigor, qui prius ardore circa ventrem oborto provocatur.

106. Ὀσφύος πόνος, καὶ κεφαλαλγικὸς, καὶ καρδιαλγικὸς, μετὰ ἀναχρέμψιος βιαίης, ἔχει τι σπασμῶδες.

8 106. Lumborum,& capitis, ac oris ventriculi dolor, cum forti excreatione, convulſionem ſuſpectam facit.

107. Τὸ ὑπάφωνον ἅμα κρίσει ῥῖγος.

9 107. Quin etiam nonnihil metuendus eſt cum judicatione rigor.

XV.

108. Ἀπὸ κοιλίης ὑποπέλια, ταραχώδεα, καὶ οὖρα λεπτὰ, καὶ ὑδατώδεα, ὕποπτα.

1) 108. EX ventre quæ prodeunt ſubliveſcen-
2 tia, & turbulenta, urinæ etiam tenues, ac dilutæ, ſuſpectæ ſunt.

109. Φάρυγξ τρηχυνθεῖσα ἐπ' ὀλίγον, καὶ κοιλίη διαβορβορίζουσα κεναῖς ἐξαναστάσεσι, καὶ μετώπου ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, κοπιώδεες, ἐν στρώμασι, καὶ ἱματίοισιν

3 109. Fauces leviter exaſperatæ, & alvus ad inanes & irritas exurrectiones obmurmurans, frontis dolores, in ægris palpitantibus, & more inveſtigantium ſenſim

σιν ὀδυνώδεες. τὰ ἐκ τούτων αὐξανόμενα, δύσκολα. ὕπνος πολὺς ἐν τούτοισι σπασμώδης, καὶ τὰ εἰς μέτωπον ἀλγήματα βαρέα, καὶ οὔρησις δυσκολαίνουσα.

4 ſim contrectantibus, delaſ-
5 ſatis, & ex ſtragulis, aut veſtimentis dolentibus, & ſi quæ ex his increſcunt, moleſtiam exhibent. Somnus in his multus convulſionem minatur, & frontis dolores graves, ac mictio moleſta eſt.

110. Οὔρου ἐπίστασις, οἷσι ῥίγεα, καὶ ἐπὶ τοῖσι σπασμώδεσι, οἷον καὶ αὐτὴ φρίξασα ἐφίδρωσεν.

6 110. In iis, quibus rigores imminent, urina reſti-
7 tat, & in convulſoriis affectionibus, velut huic mulieri contigit, quæ ubi inhorruit, ſudore correpta eſt.

111. Αἱ ἄκρητοι τελευτῶσαι καθάρσιες, ἐν πᾶσι παροξυντικαί. τούτοισι δὲ καὶ πάνυ ἐκ τοιούτων καὶ τὰ παρ᾽ οὖς ἀνίσανται.]

8 111. Quæ in ſinceras tendunt vacuationes, omnibus
9 quidem ingraveſcentis mali ſignificationem præbent, his verò (ſupra dictis) vel maximè. Atque in hujuſmodi caſibus, ad aures tubercula exoriri ſolent.

112. Αἱ ταραχώδεες θρασύταται ἐπεγέρσιες, σπασμώδεες, ἄλλως τε καὶ μεθ᾽ ἱδρῶτος.

10 112. Turbulentæ, & valdè confidentes è ſomno exurrectiones, convulſiones minantur, præſertim verò, ſi cum ſudore contingant.

113. Καὶ αἱ τραχήλου, καὶ αἱ μεταφρένου καταψύξιες δοκέουσαι, καὶ ὅλου δὲ τοῦ σώματος, ἐν τούτοισι καὶ ἀφρώδεες οὐρήσιες, ἅμα ἀψυχίῃ, καὶ ὀμμάτων ἀμαύρωσις, σπασμὸν ἐγγὺς σημαίνει.

11 113. Cervicis & dorſi perfrictiones, & quæ totum corpus videntur pertingere, in-
12 ſuper & ſpumantes mictio-
13 nes, cum animi deliquio, ac oculorum hebetatio, convulſionem in proximo eſſe, ſignificant.

114. Πή-

114. Cu-

Digitized by Google

114. Πήχεος ἀλγήματα 14
μετὰ τραχήλου, σπασμώδεα.
ἀπὸ προσώπου δὲ ταῦτα, καὶ 15
κατὰ φάρυγγα, ἦχοι συχνοὶ 16
σιαλίζοντες. ἐν τούτοισι ἐν ὕπνοις 17
ἱδρῶτες, ἀγαθοί. ἆρ᾽ ἄγε καὶ 18
τῷ ἱδρῶτι κουφίζεσθαι τοῖς πλεί-
στοις οὐ πονηρόν; οἱ εἰς τὰ κάτω 19
μέρεα πόνοι, τούτοισιν εὔφοροι.

114. Cubiti, cervicisque dolores, convulſionem minantur. Ex facie autem prodeunt iſta, fauciumque ſonitus crebri, cum ſalivatione. Iis ſudores in ſomnis, bono ſunt; Nempe & ex ſudore levari plurimos, conſentaneum eſt. Quibus ſi dolores inferiores partes occupent, toleratu faciles evadunt.

XVI.

115. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐφι- 1)
δρῶντες, κεφαλαλ-
γέες, κοιλίης ἀπολελαμμένης,
σπασμώδεες.

115. In febribus tenuiter exudantes, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulſiones proni ſunt.

116. Τὰ ὑποψάθυρα ὑγρὰ 2
διαχωρήματα περιψύχοντα,
οὐκ ἀπύρως, φλαῦρα. τὰ ἐπὶ 3
τούτοισι ῥίγεα, κύστιν, καὶ κοι-
λίην ἐπιλαμβάνοντα, ὀδυνώ-
δεα. ἆρα τὸ κωματῶδες τούτοι- 4
σιν ἔχει τι σπασμῶδες; οὐκ
ἂν θαυμάσαιμι.

116. Quæ inter ſe non cohærent, ſed facile diſſolvuntur, & aliquantulum friabilia ſunt alvi recrementa, liquida, cum ſummi totius corporis perfrictione, non ſine febre, improbanda ſunt. Ac præter hæc, ſi rigores veſicam, & ventrem, cum dolore invadant. Proinde in his, ex ſopore aliquod convulſionis periculum impendere, nemini mirum videri debet.

117. Τὰ ἐν ὀξέσι ἐμετωδέως ἑλ- 5
κόμενα, φλαῦρα. καὶ αἱ λευκαὶ 6
διαχωρήσιες, δύσκολοι. ἄγλισ-
χρα ἐκ τούτων διεξελθόντα, ἐξί- 7
στανται καύματι πολλῷ. οἱ ἐκ τού- 8
των

117. In gravibus, & præcipitibus malis, diſtorqueri velut qui vomitione conflictantur, malum eſt; quin & albæ alvi egeſtiones, moleſtæ

Digitized by Google

των κωματώδεες νωθροὶ, ἀπογίνονται. τὰ ἐκ τοιούτων μα- [9] κροτέρως ἐπινοσέει. ἆρα περὶ [10] κρίσιν ἦτοι ξηρώδεες δύσπνοοι;

leſtæ ſunt. Quæ ex his prodeunt non viſcoſa, in vehementem mentis emotionem, cum multo ardore agunt; videndumque eſt, num poſtea ſoporati, ac torpeſcentes evadant. Qui ex his conflictantur, diutius laborant. In his animadvertendum eſt, num imminente judicatione areſcentes, difficultate ſpirandi teneantur?

118. Τὰ ἐξ ὀσφύος εἰς τρά- [11] χηλον, καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόντα, καὶ παραλύσαντα παραπληκτικὸν τρόπον, σπασμώδεα, παρακρουστικά. ἆρά γε [12] καὶ λύεται τὰ τοιαῦτα σπασμῷ; ἐκ τῶν τοιούτων ποικίλως [13] διανοσέουσι, καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντες.

118. Quæ ex lumbis in cervicem, & caput redundant, & levis ſyderationis more reſolutionis ſenſum inducunt, convulſionem, ac mentis emotionem minantur. Videndumque eſt, num talia convulſione ſolvantur? Qui hujuſmodi conflictantur, variè morbum trahunt, atque eadem diutius perſeverant.

XVII.

119. Οἱ ἐν ὑστερικαῖσιν ἀπύ- [1)] ρως σπασμοὶ, εὐχερέες, οἷον καὶ Δορκάδι.

119. Convulſiones, in his quæ ab utero ſtrangulantur, ſine febre, faciles ſunt; velut etiam Dorcadi.

120. Κύστις ἀποληφθεῖσα, [2] ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης, ἔχει τι σπασμῶδες. τὰ ναρκώδεα ἐν τούτοισιν ἐκλυόμενα, δύσκολα, οὐ μὴν ὀλέθρια. ἄρά γε

120. Veſica intercepta, præſertim cum capitis dolore, convulſionem minatur. Quæ in his cum torporis ſenſu exolvuntur, mole-

ἄραγε καὶ παρακρουστικὸν τὸ 4
τοιοῦτον;

moleſtiam exhibent, non tamen perniciem afferunt. Videndumque eſt, num tale quid etiam mentem excutiat?

121. Ἆραγε καὶ περὶ κρό- 5
ταφον ὀστέων διακοπαὶ σπασ-
μὸν ἐπικαλέονται; ἢ τὸ, με- 6
θύοντα πληγῆναι; ἢ τὸ, ῥυῆ- 7
ναι πολὺ ἐν ἀρχῇσι, εἰ τοῦτο
ποιεῖ σπασμώδεα;

121. Quin etiam conſiderandum eſt, num oſſium ad tempora præciſiones, convulſionem provocent? an verò madido vulnus inflictum? aut circa initia ſanguis magna copia effluens, convulſionem accerſit?

122. Ἐν ἱδρῶτι πτύελα πα- 8
ραῤῥέοντα πυρετώδει ἐόντι, εὐή-
θεα. ἆραγε τουτέοισιν ἐπί τινας 9
ἡμέρας κοιλίαι καθυγραίνονται;
οἶμαι. ἆραγε τούτοισιν εἰς ἄρ- 10
θρον ἀπόστημα ἔσεσθαι;

122. Febricitanti cum ſudore, ſputa defluentia, levia ſunt, & minimè maligna. In quibus videndum eſt, num ad aliquot dies alvi madeſcant, quod èquidem reor. Animadvertendum quoque eſt, num his ad articulos aliquid abſceſſurum ſperes?

123. Τὰ ἐπ᾽ ὀλίγον θρα- 11
σέως παρακρούοντα, μελαγ-
χολικά. ἢν δὲ ἀπὸ γυναικεί- 12
ων ᾖ, θηριώδεα. ἐπὶ πλείω 13
δὲ ταῦτα συμπίπτει. ἆραγε 14
καὶ σπασμώδεες αὗται; ἆρά- 15
γε καὶ αἱ μετὰ κάρου ἀφω-
νίαι, σπασμώδεες αὗται; οἷον 16
τῇ τοῦ Σκυθέως θυγατρὶ, ἤρξα- 17
το γυναικείων παρεόντων.

123. Quæ ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, in vehementes, & melancholicas evadunt. Quod ſi ex muliebrium ſuppreſſione accidat, in ferinas tendunt; qualia ſæpius contingunt. Videndum igitur, num fœminæ hujuſmodi convulſionibus ſint obnoxiæ? Animadvertendum quin etiam eſt, num vocis defectiones, cum alto ſopore, convulſionem quoque minentur? qualiter Cerdonis filiæ, comparen-

Digitized by Google

rentibus muliebribus purgationibus, contingere cœpit.

XVIII.

124. Οἷσιν ἐν σπασμώδεσιν ὀφθαλμοὶ ἐκλάμπουσιν ἀτενέως, οὔτε παρ' ἑωυτοῖσιν εἰσὶν, διανοσέουσί τε μακροτέρως.

1) 124. QUibus, dum convelluntur, oculi fixi, & immoti ſplendent, iis mens è ſede conſtantiæ deturbatur, & diutius morbum trahunt.

125. Τὰ ἀνάπαλιν αἱμοῤῥαγέοντα, κακόν. οἷον ἐπὶ σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ δεξιοῦ ῥέειν, καὶ τὰ καθ' ὑποχόνδριον ὡσαύτως, ἐφιδρῶντι δὲ κάκιον.

2 125. Quæ ex parte ad-
3 verſa, & præpoſtere fiunt
ſanguinis eruptiones, malo
ſunt, velut in lienis tumo-
4 re, ſi ex nare dextra effluat.
Quod & circa præcordia eodem modo ſe habere expectandum eſt. Majus autem malum denunciatur, ſi cum tenui circa frontem, & thoracem ſudore, iſtud contingat.

• 126. Ἐκ ῥινῶν μικροῖς ἱδρῶσιν περιψυχόμενα, κακοήθεα, μοχθηρά.

5 126. Ubi ſanguis ex naribus effluit, cum tenuibus ſudoribus, & corporis totius perfrictione, morbi malignitas, & pernicies denunciatur.

127. Μεθ' αἱμοῤῥαγίαν μελάνων διόδος, κακόν. πονηραὶ δὲ καὶ τὰ ἐξέρυθρα. ἆρά γε τεταρταίοισι ταῦτα αἱμοῤῥαγέει; κωματώδεες ἐκ τοιούτων σπασμῷ τελευτῶσιν. ἆρα μελάνων προδιελθόντων, καὶ κοιλίης ἐπαρθείσης;

6 127. A ſanguinis eruptio-
7 ne, nigrarum dejectionum
8 pertranſitus, malo eſt. Quin
& prærubra damno ſunt,
9 præcipuè verò, ſi ſanguinis
10 iſta eruptio quarto die
contingat, quod animadvertendum eſt. Quibus iſta contingunt, ii tandem ſopore,

128. Τὰ

pore, & convulſione conflictati moriuntur, ac forte prægreſſis nigris dejectionibus, & ventre in tumorem ſublato.

128. Τὰ αἱμοῤῥαγέοντα ἐ- 11
φιδροῦντα τρώματα, κακοή-
θεα. οὗτοι διαλεγόμενοι λα- 12
ψραίως τελευτῶσιν.

128. Qui ex vulnere, cum tenui ſudore ſanguinem fundunt, ii malignè habent, & inter loquendum derepente moriuntur.

129. Ἡ μεθ' αἱμοῤῥαγίαν 13
βραχεῖαν, καὶ μελάνων δια-
χώρησιν, ἐν ὀξέσι κώφωσις,
κακόν. αἵματος διαχώρησις ἐν 14
τέτοισι, ὀλέθριον. κώφωσιν 15
δὲ λύει.

129. In præcipitibus malis, quæ poſt paucam ſanguinis eruptionem, ſurditas obvenit, malum denunciat. In his ſanguinis egeſtio perniciem affert, ſurditatem tamen diſcutit.

130. Ὀσφύϊ ἐπωδύνῳ καρ- 16
διαλγικὰ προσιόντα, σημεῖα
αἱμοῤῥαγώδεα. οἶμαι δὲ καὶ 17
προγεγενημένων σημεῖον.

130. Lumbis dolentibus, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futuræ per hæmorrhoidas vacuationis ſignum eſt, ac forte etiam eam præceſſiſſe, ſignificat.

XIX.

131. Τὰ τεταγμένοισι χρό- 1)
νοισιν αἱμοῤῥαγέον-
τα, διψώδεα, δύσκολα, ἐκ-
λυόμενα, μὴ αἱμοῤῥαγήσαν-
τα, ἐπιληπτικὰ τελευτᾷ.

131. Qui ſtatis temporibus ſanguinem fundunt, ſi ſiticuloſi ſint, moleſtiam ac virium exolutionem ſentiant, nec ſanguinem effuderint, in morbum comitialem tranſeunt.

132. Τὰ εὐθὺ ταραχώδεα, 2
ἄγρυπνα, ἀποστάξαντα, ἑκ-
ταῖα κουφισθέντα, νύκτα πο-
νήσαντα, εἰς τὴν αὔριον ἐφιδρώ-
σαντα, κατενεχθέντα, παρα-
κρού-

132. Qui ſtatim ſine ratione perturbantur, pervigiles ſunt, ſanguinem è naribus ſtillant, ſexto die allevantur, noctu laborant, ac

κρύσαντα, αἱμοῤῥαγήσει λαύρως. ἆρά γε τὸ ὑδατῶδες οὖρον τοιοῦτόν τι σημαίνει;

ac poſtridie tenui ſudore
3 correpti, & in ſomnum de-
lati delirant, iis largam ſan-
guinis è naribus fluxionem
affore, ſpes eſt. Ac forte e-
tiam tale quid diluta urina
ſignificat.

133. *Οἷσιν αἱμοῤῥαγίαι πλείους, προεληλυθότος χρόνου κοιλίαι πονηρεύονται, ἢν μὴ τὰ οὖρα πεπανθῇ.*

4 133. Quibus ſanguinis fluxus diu perſeveravit, in his temporis proceſſu alvus male habet, niſi urinæ concoctionem præ ſe ferant.

134. *Ἐν κρισίμοις περιψύξεσι τῶν αἱμοῤῥαγιῶν αἱ νεανικαὶ, κάκισται.*

5 134. Sanguinis eruptiones vehementes, cum totius corporis perfrictionibus judicatoriis, peſſimæ ſunt.

135. *Οἱ καρηβαρικοὶ, κατὰ βρέγμα ὀδυνώδεες, ἄγρυπνοι, αἱμοῤῥαγικοί. ἄλλως τε καὶ ἤν τι ἐν τραχήλῳ ἐντείνει.*

6 135. Qui capite gravati,
ad ſynciput dolorem ſen-
7 tiunt, pervigilio torquen-
tur, iis ſanguinis eruptio-
nem fore ſpes eſt, tum verò
præſertim, ſi aliquis tenſio-
nis ſenſus in cervice apparet.

136. *Τὰ ἀγρυπνήσαντα ἐξαίφνης ἀλυσμῷ αἱμοῤῥαγεῖ, ἄλλως τε καὶ ἢν μή τι προεῤῥύη. ἆρά γε φρίξαντα;*

8 136. Qui inſomnia vexan-
tur, cum ſubita corporis ja-
9 ctatione, & inquietudine, iis
10 ſanguinem erupturum ſpe-
rare oportet, idque præſer-
tim, ſi non antea quid pro-
fluxerit. Animadvertendum
verò, num id poſt horroris
ſenſum contingat?

137. *Τραχήλου ὀδυνώδεα, ὄμματα ἐξέρυθρα, αἱμοῤῥαγικά.*

11 137. Cervicis dolor, oculi prærubri, ſanguinis eruptionem prænunciant.

138. *Οἷσι κοιλίης ἐπιστάσης αἱμοῤῥαγέει, καὶ ἐπιριγέει,*

12 138. Qui ſuppreſſa alvo ſanguinem ex naribus fundunt,

γίει, ἆρα κοιλίη λειεντεριώδης, καὶ ἐπίσκληρος, ἢ ἀσκαρίδες, ἢ ἀμφότερον;

dunt, aut novo ſubinde oborto rigore corripiuntur, iis fortaſſe alvus inteſtinorum lævitate laborat, & obdureſcit, aut tenues lumbrici (aſcarides dicti) infeſtant, aut utrunque.

XX.

139. Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρας, ναρκώδεες, καρδιαλγικοὶ, ἰχωρώδεες, αἱμοῤῥαγέουσι λάβρως, καὶ κοιλίη δὲ καταῤῥήγνυται τούτοισι ταραχώδεσιν.

1) 139. Quibus lumborum dolor in caput, & manus recurſat, & torpore affecti, oris ventriculi dolorem ſentiunt, tenuibus ac
2 ſeroſis humoribus abundant, ii liberaliter ſanguinem profundunt. At verò his cum mentis perturbatione alvus effunditur.

140. Οἷς ἐφ' αἱμοῤῥαγίη λαύρως πυκνῆ, μελάνων συχνῶν διαχώρησις, ἐπίτασις αἱμοῤῥαγοῦσιν, οὗτοι κοιλίης ὀδυνώδεες, ἅμα δέ τινι ῥύσει εὔφοροι. ἆρα οὗτοι ψυχροῖς ἐφιδρῶσι πολλοῖς; τὸ ἀνατεταραγμένον ἐν τούτοισιν οὖρον οὐ πονηρὸν, οὐδὲ τὸ ὑφιστάμενον γονοειδές. ἐπίσυχνον δὲ οὗτοι ὑδατώδεα οὐρέουσιν.

3 140. Quibus ex frequenti, & larga ſanguinis eruptione, nigrorum recrementorum copioſa fit dejectio, cum alvi contenſione, aut
4 ſuppreſſione, & dolore, ii
5 ſanguinem profundunt, cum aliqua verò fluxione benè habent. Ac forte hi frigi-
6 dos, crebros, tenues ſudores emittunt. In his returbida urina, mala non eſt, neque quod in ea ſubſidet genitali ſemini ſimile. Crebro autem dilutas urinas reddunt.

141. Οἷς ἂν ἀπὸ ῥινῶν ἐπικώφωσις, καὶ νωθρίη μικρὰ ἢ ἀπο-

7 141. Quibus pauca ſanguinis è naribus ſtillatio, cum

Digitized by Google

ἀπόςαξις, ἔχει τὶ δύσκολον.
ἔμετος τούτοις συμφέρει, καὶ 8
κοιλίης ταραχή.

cum ſurditate, & torpore obveniens, moleſtiam quandam exhibet, iis vomitio, & alvi perturbatio confert.

142. Οἷσιν ἐκ ῥίγεος πυ- 9
ρετοὶ κοπιώδεες, γυναικεῖα κα-
τατρέχει. τράχηλος δ᾽ ἐν τούτοις 10
ὀδυνώδης, αἱμορραγικόν. 11

142. Quibus ex rigore febres adſunt, cum laſſitudinis ſenſu, in iis muliebrium profluvium expectare oportet. Quod ſi cervicis dolor prehenderit, ſanguinis ex naribus eruptionem fore, ſpes eſt.

143. Καὶ διὰ ῥινῶν αἱμορρα- 12
γῆσαι ἐλπίζειν τὰ σείοντα κε-
φαλὴν, καὶ τὰ ἠχώδεα αἱμορ-
ραγέει, ἢ γυναικεῖα καταβι-
βάζει. ἄλλως τε καὶ ἢν κατὰ 13
ῥάχιν καῦμα παρακολουθήσῃ.
ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικόν. 14

143. Quin etiam ſanguinis ex naribus eruptionem ſperare oportet, in his quæ caput concutiunt, & aurium ſonitus excitant; aut muliebria deturbatum iri ſpes eſt, idque præſertim, ſi ad ſpinam ardor ſentiatur. Fortaſſis autem & inteſtinorum difficultas expectanda eſt.

144. Καὶ οἱ κατὰ κοιλίην 15
παλμοὶ, ὑποχονδρίου ἐντάσει
ὑπομάκρῳ, ὀγκώδει, αἱμορρα-
γικοί. φρικώδεες οὗτοι. 16

144. Quin & quæ contingunt circa ventrem palpitationes, cum præcordiorum contenſione oblonga, & intumeſcente, ſanguinis ex naribus profluvium denunciant, idque quandoque cum horroris ſenſu.

XXI.

145. Ἐκ ῥινῶν λαῦρα, βί- 1)
αια, πολλὰ ῥυέντα, ἕτοιμον εἰς σπασμοὺς προ-
σάγεται, φλεβοτομίη λύει. 2

145. LArga, vehemens, & multa ſanguinis è naribus eruptio, interdum ad convulſiones deducit, ex quo venæſectio liberat.

146. Αἱ

146. Fre-

Digitized by Google

146. Αἱ πυκναὶ καὶ κατὰ 3
μικρὰ ἐπαναστάσιες, ὑπόξαν-
θοι, γλίσχραι, ἔχουσαι μι-
κρὰ κοπρώδεα, μεθ' ὑποχον-
δρίου ἀλγήματος, καὶ πλευροῦ,
ἰκτεριώδεες. ἆρα δὲ ἐπιστάντων 4
αὐτῶν οὗτοι ἐκλύονται; οἶμαι τε 5
καὶ αἱμοῤῥαγέει. τούτοις τάσις 6
ὀσφύος, ἀλγήματα ἐν τούτοι-
σιν, αἱμοῤῥαγικά.

146. Frequentes deſidendi labores, pauca aliquantulum flava, glutinoſa, excernentes, cum paucis alvi recrementis, præcordiorum, & lateris dolore, morbum regium prænunciant. Animadvertendum verò, num ex iſtorum ſuppreſſione ii exolvantur? aut fortaſſe ſanguinem profundant? In his lumborum tenſio, & dolores, ſanguinis erupturi fidem faciunt.

147. Ὑποχονδρίου τάσις με- 7
τὰ καρηβαρίης, καὶ κωφώσεως, καὶ τὰ πρὸς αὐγὰς ὀχλέοντα, αἱμοῤῥαγικά.

147. Præcordiorum contenſio, cum capitis gravitate & ſurditate, ad hæc quæ oculorum aciem perturbant, ſanguinis eruptionem ex naribus prænunciant.

148. Ἐνδεκαταίοισι στάξιες 8
δύσκολαι, ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπιστάξῃ.

148. Sanguinis è naribus ſtillationes, quæ undecimo die contingunt, moleſtiam exhibent, tum verò præcipuè, ſi denuo nares ſtillare cœperint.

149. Τὰ ἐν φρίκησιν ἅμα 9
ἱδρώσαντα κρισίμως, εἰς δὲ τὴν αὔριον φρίξαντα, παραλόγως ἀγρυπνέοντα, αἱμοῤῥαγήσειν οἴομαι.

149. Quibus ubi inhorruerint, judicatorii ſudores ſimul contingunt, poſtridie verò ſi horror repetierit, & temere pervigilent, iis forte ſanguinem è naribus erupturum ſperare oportet.

150. Οἷ- N 150. Li-

150. Οἷσιν ἐξ ἀρχῆς αἱ- 10 μοῤῥαγίαι λαῦραι, ῥῖγος ἵςησι ῥύσιν.

150. Liberalium ab initio ſanguinis eruptionum curſum, rigor ſiſtit.

151. Ἐξ αἱμοῤῥαγίας ῥίγεα, 11 μακρά.

151. Rigores, ubi ſanguinis eruptioni ſuccedunt, diuturni fiunt.

152. Οἷσι κεφαλαλγίαι, 12 καὶ τραχήλε πόνοι, καὶ ὅλε δέ τις ἀκράτεια τῦ σώματος τρομώδης, αἱμοῤῥαγικὰ λύεσιν. ἀτὰρ καὶ χρόνῳ οὕτω 13 λύονται.

152. Quibus capitis, & cervicis dolor, & totius corporis impotentia, cum tremore adeſt, ab iis ſanguinis eruptio liberat. Quin etiam iſta tempore diſſolvuntur.

153. Οὖρα τοῖσι παρ᾽ ὦτα 14 ταχὺ καὶ ἐπ᾽ ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρα. καὶ τὸ καταψύχεσθαι ὧδε, πονηρόν.

153. In his quæ ad aures abſcedunt, urinæ quæ celeriter, & parvo tempore concoquuntur, damno ſunt. Quin & perfrigerari, itidem malum eſt.

XXII.

154. Τὰ ὑποκαρώδεα, ἐκτερώδεα, ἐ πάνυ αἰσθανόμενα. οἷσι λύγγες, κοιλίη καταῤῥήγνυται, ἴσως καὶ ἐπίςασις, ἔτοι ἐκλύονται. ἆρα τέτοισι καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα;

1) 154. In his, qui quodam ſopore, aut morbo regio detinentur, nec ad-
2 modum ſentiunt, & quibus
3 ſingultus adeſt, alvus affa-
4 tim prorumpit, fortaſſis etiam ſupprimitur, atque ii exolvuntur. Videndum, num abſceſſus ad aures in his expectare oporteat?

155. Τὰ ἐπεσχημένα μετὰ 5 ῥίγεος ἔρα πονηρὰ, ἄλλως τε καὶ προκαρωθέντα. τὰ παρ᾽ ὦς, ἆρα ἐπὶ τέτοισιν ἐλπίς;

155. Urinæ quæ cum
6 rigore reſtitant, damno ſunt, idque præſertim, ſi altus ſo-
7 por prægreſſus ſit. Animad-

156. Ἐκ

madvertendum eſt, num in his abſceſſus ad aures ſperare oporteat?

156. Ἐκ στροφώδεος ὑπόστασις ἰλυώδης, ὑποπέλιος, κακή. 8 ἆρά γε ἐκ τῶν ὑποχονδρίων ὀδυνᾶται, δοκέω δὲ δέξιον; 9 ἐκλύονται. ἆρα τὰ παρ' ὦτα, 10 τοιούτοισιν ὀδυνώδεα ἐπ' ὀλίγῳ; 11 κοιλίη καταῤῥαγεῖσα τούτοισιν ἐν ἅπασιν ὀλέθριον.

156. In alvi recrementis, quæ cum torminibus dejiciuntur, ſedimentum limoſum, ſublividum, malo eſt. Ac fortaſſe quidem ad præcordia dextra dolor adeſt, & in his vires exolvuntur. Videndum, num abſceſſus ad aures paulo poſt cum dolore excitentur? In his omnibus alvus affatim prorumpens, periculum intentat.

157. Ἐν τισὶν ἀσώδεσιν ἀ- 12 γρυπνίῃσι, τὰ παρ' οὖς μάλιστα.

157. In pervigiliis quibusdam, quæ cum angore & anxietate fiunt, ad aures abſceſſus maximè obveniunt.

158. Ἐπὶ εἰλεοῖσι δυσώδε- 13 σι, πυρετῷ ὀξεῖ, ὑποχονδρίῳ μετεώρῳ χρονιωτέρῳ, τὰ παρ' οὖς ἐπαρθέντα, κτείνει.

158. In tenuioris inteſtini morbis graveolentibus, cum febre acuta, & ex longo intervallo tumeſcentibus præcordiis, qui ad aures oboriuntur abſceſſus, mortem adferunt.

159. Ἐκ κωφώσιος ἐπι- 14 εικῶς τὰ παρ' ὦτα, ἄλλως 15 τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι ἐπιγένηται, καὶ τοῖσι κωματώδεσιν, ἐπὶ τούτοισι μᾶλλον.

159. Ex ſurditate, abſceſſus ad aures contingere conſentaneum eſt, præſertim verò, ſi implaciditas quædam, aut inquies corporis jactatio ſuccedat. Ac inter hos, in iis, qui ſopore detinentur, iſta magis ſperare oportet.

Digitized by Google

160. Τὰ παρ' ὦτα φλαῦ- 16 ρα τοῖσι παραπληγικοῖς.

160. In leviter ſyderatis, abſceſſus, qui ad aures contingunt, malo ſunt.

XXIII.

161. Τὰ σπασμώδη τρόπον 1) παροξυνόμενα κατόχως, τὰ παρ' οὖς ἀνίστησιν.

161. QUæ convulſionis in morem affligunt, cum alto ſtupore, quem catochon vocant, abſceſſus ad aures excitant.

162. Τὸ σπασμῶδες, τρο- 2 μῶδες, ἀσῶδες, κατόχως, μικρὰ παρ' οὖς ἐπιπαροξυνόμενα.

162. Convulſio, cum tremore, corporis jactatione[1], & implaciditate, ac alto ſtupore, quem catochon vocant, parvulorum circa aures obortorum abſceſſuum ſpem facit.

163. Ἆρά γε εἰσὶ τὰ παρ' 3 ὦτα κεφαλαλγικοὶ; ἆρά γε καὶ ἐφιδρῶσι τὰ ἄνω; ἆρά γε καὶ ἐπιῤῥιγέουσιν; εἶτα καὶ κοιλίη καταῤῥήγνυται, καί τι κωματῶδες; ἆρά γε καὶ ὑδατώδεα οὖρα, ἐναιωρεύμενα λευκοῖς, καὶ ποικίλως ἔκλευκα, δυσώδεα, ποιέει τὰ παρ' οὖς; ἆρά γε οἷσι τὰ τοιαῦτα οὖρα, στάξιες πυκναί; ἆρά γε καὶ γλῶσσα τούτοις λείη;

163. Conſiderandum, in 4 quibus ſperamus abſceſſus 5 circa aures futuros, num 6 ex capite doleant? aut ſuperiorum partium tenues ſudores oboriantur? aut novus inſuper rigor? ac dein- 7 de, num alvus affatim prorumpat? aut aliquo ſopore 8 detineantur? Videndum quoque, num urinæ dilutæ, cum ſublimibus quibuſdam innatantibus albidis, & quæ variè exalbeſcunt, & graveolent, abſceſſus ad aures excitent? Ac forte quidem, quibus hujusmodi urinæ adſunt, iis crebra è na-

164. Οἱ-

Digitized by Google

naribus ſtillatio contingit. An & his quidem lingua lævis eſt? (ac minimè aſpera?)

164. Οἷσι πνευματουμένοισιν ἐοῦσιν ἴκτεροι, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, μεθ' ὑποχονδρίων σκληρῶν κατεψύχθαι, εἰ τὰ παρ' ὦτα μεγάλα ἵστανται. 9

164. In ſpirituoſis, & anhelatoribus, morbo regio laborantibus, & febre acuta, cum præcordiorum duritie & tumore, ſi corporis ſumma perfrigerentur, magnorum circa aures abſceſſuum exortum, fortaſſis expectare oportet.

165. Τὰ κωματώδεα, ἀσώδεα, ὑποχόνδρια ὀδυνώδεα, ἐμετώδεα μικρὰ, ἐν τούτοισι τὰ παρ' οὖς ἐπανίστανται. 10 πρόσθεν δὲ καὶ τὰ περὶ πρόσωπον. 11

165. Qui ſopore detinentur, cum corporis incontinenti jactatione, præcordiorum dolore, & pauca vomitione, in iis tuberculorum ad aures exortum ſperare oportet. Sed & antea, quæ circa faciem contingere ſolent, in conſiderationem adhibere convenit,

XXIV.

166. Κοιλίης μέλανα κοπρώδεα διείσης, κῶμα ἐπιφανὲν, τὸ παρ' οὖς ἀνίστησιν. 1)

166. Alvo ſtercora nigra demittente, ſi ſopor appareat, tubercula ad aures excitat.

167. Βήχεα μετὰ πτυελισμοῦ ὄντα, τὸ παρ' οὖς ἀπαλλάσσει. 2

167. Tuſſes, cum crebra oris ſalivatione, abſceſſum circa aures emolliunt.

168. Ἐν κεφαλαλγίῃ κῶμα, καὶ κώφωσις, παρ' οὖς τὶ ἐξερεύγεται. 3

168. In capitis dolore, ſopor, & ſurditas, aliquem ad aures abſceſſum effundunt.

169. Ὑπο-

169. Præ-

Digitized by Google

169. Ὑποχονδρίου σύντασις, μετὰ κώματος ἀσώδους, καὶ κεφαλαλγίης, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει. 4

169. Præcordiorum contenſio, cum ſopore, corporis incontinenti jactatione, & capitis dolore, tubercula ad aures attollit.

170. Τὰ ἐπώδυνα παρ' οὖς ἀκρίτως καταμωλυνθέντα, φλαῦρα. 5

170. Graves aurium abſceſſus, qui citra judicationem ſenſim conquieſcunt, & diſſipantur, damno ſunt.

ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΥ ά τέλος.

PRÆDICTORUM I. FINIS.

In hoc libro Prædictorum I. unicus aphoriſmus num. 119. ex CORNARII verſione latinè eſt redditus.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Β.

HIPPOCRATIS PRÆDICTORUM

LIBER SECUNDUS.

CUM
INTERPRETATIONE
ANUTII FOESII, MEDIOMATRICIS.

Πάντων τῶν πρὸς τὴν πρόῤῥησιν ἡγεμὼν ἐςὶν ὁ θαυμάσιος ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ.

Omnium quæ ad prædictionem, princeps eſt divinus ille HIPPOCRATES.

HERM. CRUSERUS, *in Epid. L. III. I. 8.*

Digitized by Google

AURELIUS CORNELIUS CELSUS, multis magnorum Medicorum decretis, oppreſſam hujus Prorrhetici ſecundi dignitatem, ita ſuis vigiliis recreavit, & ſublevavit, ut ex eo multa in rem ſuam medicam, tanquam in fundum tranſfunderet, & ex hujus fontibus ſuos hortos irrigaret. Nam cùm cæterorum HIPPOCRATIS operum, tum verò hujus libri, tam eſt æmulator, & mirator eximius, ut integras penè ſententias in ſuum uſum transtulerit, & (quod ſolet) liberiùs paulò latinè reddiderit. Magna ſanè, fateor, habenda CELSO gratia, pro reddita huic operi ſalute. At certè illi tam cumulatè beneficium reponitur, ut hujus opera ex inſanitate & perturbatione quadam, ad ſanitatem & tranquillitatem, ipſeque ſibi quodammodo reſtitutus videatur. Hunc igitur nacti tam nobilem iſtius fabulæ actorem, non eſt, cur ad verbis exaggerandas hujus operis laudes, ambitioſè nimis cujuſquam præconium requiramus. Eſt enim per ſe ſatis ampla, & ferè popularis rerum ac verborum exornatio, doctrínæ verò cognitio, ad eam, quam præ ſe fert, prædictionis ſcientiam, non minimùm accommodata. Anut. Foesius *in Præfat. ad Prædicta.*

Secundi Prædictionum libri doctrinam, nunquam ſatis poſſe celebrari exiſtimo. Prænotiones enim continet, quæ chronicis morbis inſerviunt: quorum eventus ſicuti certiores ſunt, quam acutorum, ita medico plurimum gloriæ, & exiſtimationis tribuere poſſunt. Prosp. Martianus *ad Lib. Prædictionum.*

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΝ, ΒΙΒΛΙΟΝ Β.

HIPPOCRATIS PRÆDICTORUM LIBER SECUNDUS.

I.

1. Τῶν ἰητρῶν προῤῥήσιες ἀπαγγέλλονται συχναί τε, καὶ καλαὶ, καὶ θαυμασταί. οἵας ἐγὼ μὲν οὔτ' αὐτὸς προεῖπον, οὔτ' ἄλλου του ἤκουσα προλέγοντος. εἰσὶ δ' αὐτῶν αἱ μὲν τοιαῖδε. ἄνθρωπον δοκέειν ὀλέθριον εἶναι, καὶ τῷ ἰητρῷ τῷ μελεδαίνοντι αὐτέου, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν. ἐπεισιόντα δὲ ἰητρὸν ἕτερον εἰπεῖν, ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἀπολεῖται, ὀφθαλμῶν δὲ τυφλὸς ἔσται. καὶ παρ' ἕτερον δοκέοντα παγκάκως ἔχειν, ἐσελθόντα προειπεῖν, τὸν μὲν ἄνθρωπον ἀναστήσεσθαι, χεῖρα δὲ χωλὴν ἕξειν. καὶ ἄλλῳ τῳ δοκέοντι οὐ περιέσεσθαι, εἰπεῖν, αὐτὸν μὲν ὑγιέα ἔσεσθαι, τῶν δὲ ποδῶν τοὺς δακτύλους μελανθέντας ἀποσαπήσεσθαι. καὶ τ' ἄλλα τοιουτότροπα προῤῥήματα

1)1. PRædictiones Medicorum referuntur permultæ, tum
2præclaræ, tum admiratione dignæ, quales neque equidem prædixi, neque quen-
3quam qui prædiceret audi-
4vi. Ex quibus quædam ſunt hujuſmodi. Hominem, qui Medico ejus curam haben-
5ti, & cæteris periclitari videretur, ingreſſum verò alium Medicum de eo pro-
6nunciaſſe, hunc non periturum, verum oculis captum fore. Et ad alium, qui prorſus male affectus ex-
7iſtimabatur, ingreſſum prædixiſſe, eum quidem ex morbo relevaturum, verum mancum futurum. Et in alio, qui ne ſupereſſe qui-
8dem poſſe exiſtimabatur,

ματα λέγεται ἐν τοιουτέῳ τῷ εἴδει. ἕτερος δὲ τρόπος ϖρορῥήσεως ὠνεομένοισί τε καὶ διαπρησσομένοισι προειπεῖν. τοῖσι μὲν θανάτους, τοῖσι δὲ μανίας, τοῖσι δὲ ἄλλας νόσους. ἐπὶ πᾶσι τούτοισί τε καὶ τοῖσι προτέροισι χρόνοισι προφητίζειν, καὶ πάντα ἀληθεύειν. ἄλλο δὲ σχῆμα ϖροῤῥήσεων τόδε λέγεται. τοὺς ἀθλητὰς γινώσκειν, καὶ τοὺς τῶν νούσων εἵνεκα γυμναζομένους τὲ καὶ ταλαιπωρέοντας, ἤν τι ἢ τοῦ σιτίου ἀπολίπωσιν, ἢ ἑτεροῖόν τι φάγωσιν, ἢ ποτῷ πλέονι χρήσωνται, ἢ τοῦ περιπάτου ἀπολίπωσιν, ἢ ἀφροδισίων τι πρήξωσι. τούτων πάντων οὐδὲν λανθάνει, οὐδ᾽ εἰ σμικρόν τι εἴη ἀπειθήσας ὤνθρωπος, οὕτως ἐξηκριβῶσθαι. οὗτοι πάντες οἱ τρόποι λέγονται τῶν προῤῥησίων.

pronunciaſſe, ipſum qui-
9 dem ſanum fore, at pedum
digitos denigratos putrilagi-
nem contracturos. Atque
talia multa id genus præ-
dicta narrantur. Aliud quo-
10 que prædictionis genus, ad
eos, qui in auctione, &
11 negotiatione verſantur, ſpec-
tat, cum partim quidem
mortem, partim verò inſa-
niam, quibuſdam etiam va-
rios morbos prædicunt, ad
12 hæc omnia quæ inſtant, &
13 retroactis temporibus eve-
14 nerunt, vaticinantur, & ve-
15 ra efferunt. Alia præterea
16 prædictionum forma eſſe di-
17 citur, quæ circa athletas,
eosque qui propter mor-
bos ſe exercent, & labori-
18 bus fatigant, verſatur, &
dignoſcit, ſi quid in cibo ſit
ab his prætermiſſum, aut
mutatum, aut potu plenio-
re utantur, aut deambula-
tionem intermittant, aut
quid circa res venereas agi-
tent. Quorum omnium
nihil eos fugit, ne vel ſi pu-
ſillum quidem quis Medi-
co non paruerit, cujus ex-
actam cognitionem non ha-
beant. Atque hæc omnia
narrantur prædictionum ge-
nera.

II.

Digitized by Google

II.

2. Ἐγὼ δὲ τοιαῦτα μὲν οὐ μαντεύσομαι, σημεῖα δὲ γράφω, οἷσι χρὴ τεκμαίρεσθαι τοὺς τε ὑγιέας ἐσομένους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς ἀποθανουμένους. τούς τε ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἢ ἐν πολλῷ ὑγιέας ἐσομένους, ἢ ἀπολουμένους. γέγραπται δέ μοι καὶ περὶ ἀποστασίων, ὡς χρὴ ἐπισκέπτεσθαι ἑκάστας. δοκέω δὲ καὶ τοὺς προειπόντας περί τε τῶν χωλωσίων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιουτέων, ἤδη ἀποστηριζομένου τοῦ νοσήματος προειπεῖν, καὶ δήλου ἐόντος, ὅτι οὐ παλινδρομήσει ἡ ἀπόστασις, εἴπερ νόον εἶχον. πολὺ μᾶλλον, ἢ πρὶν ἄρχεσθαι τὴν ἀπόστασιν γινομένην. ἐλπίζω δὲ καὶ τ' ἄλλα προῤῥηθῆναι θανάτους τε, καὶ νοσήματα, καὶ μανίας. ταῦτα δέ μοι δοκέει τοιαῦτα γενέσθαι, καὶ οὐδέν τι δοκέει χαλεπὰ εἶναι προειπεῖν τῷ βουλομένῳ τὰ τοιάδε διαγωνίζεσθαι.

1) 2. EGo autem hujuſmodi
2 vates eſſe nolo,
ſigna verò deſcribam, ex
quibus quis ſanos fore, aut
morituros homines, con-
3 jectura cognoſcat, eoſque
qui tum brevi, tum lon-
giore temporis intervallo
4 ſani ſunt futuri, aut mo-
rituri. Scriptum eſt autem
5 à nobis de his, quæ abſce-
dunt, & quomodo eorum
quidque exiſtimare opor-
6 teat. Ac eos quidem exiſti-
mo, qui claudicationes,
& cætera id genus prædi-
7 cunt, ſi modo quid mentis
8 habuerunt, firmato jam
morbo eas prædictiones fe-
9 ciſſe, & cum manifeſtum
10 foret id, quod abſcedere
11 natum eſt, intro recurrere
non poſſe, idque longe po-
tius, quam ante abſceſſus ini-
tia. In ſpem autem addu-
cor, & alia prædicta eſſe,
morteſque, & morbos, & in-
ſanias, eaque mihi videntur
ita accidiſſe, nihilque eo-
rum non facile prædici poſ-
ſe videtur, ſi quis modo
ad ea mentis acie velit con-
tendere.

3. Πρῶτον μὲν γὰρ τοὺς 12 ἰφύ-

3. Inprimis namque quotus

ἐφύδρους τε, καὶ φθινώδεας, τίς οὐκ ἂν γνοίη;

tus quiſque eſt, qui aqua intercute, aut tabe laborantes, non noverit?

4. Ἔπειτα τοὺς παραφρονή- 13 σαντας ἐστὶ μὴ πολὺ λανθάνειν, εἴτις εἰδείη, οἷσι τὸ νόσημα τοῦτο ἢ ξυγγενές ἐστιν, ἢ πρόσθεν πότ' ἐμάνησαν. εἰ 14 γὰρ οὗτοι οἱ ἄνθρωποι οἰνοφλύγες εἶεν, ἢ κρεηφαγοῖεν, ἢ ἀγρυπνοῖεν, ἢ τῷ ψύχει, ἢ τῷ 15 θάλπει ἀλογίστως ὁμιλοῖεν, πολλαὶ ἐλπίδες ἐκ τουτέων τῶν διαιτημάτων, παραφρονῆσαι αὐτούς.

4. Denique deliraturi ne longè quidem latere poſſunt eos, qui norint, quibus aut innata eſt, ac congenita ad hunc morbum propenſio, aut qui jam antea inſaniverunt. Si namque hujuſmodi temulenti fuerint, aut carnibus veſcantur, aut pervigilatione, aut frigore, aut calore inconſulte utantur, ex eo vitæ genere magna ſpes eſt ipſos deliraturos.

5. Τούς τε αἱμορροΐδας ἔ- 16 χοντας, εἴτις ὁρῴη τοῦ χειμῶνος πολυποτέοντάς τε καὶ εὐχρόους ἐόντας, ἔστι προειπεῖν ἀμφὶ τούτων. ἐς γὰρ τὸ ἔαρ καταρ- 17 ῥαγῆναι τὸ αἷμα πολλαὶ ἐλπίδες, ὥστε ἀχρόους τε καὶ 18 ὑδαλέους ὑπὸ τὴν θερείην τούτους εἶναι.

5. Ac eos, qui per ora venarum ſanguinem fundere ſunt ſoliti, ſi quis per hyemem liberaliore potu uſos, aut bene coloratos conſpiciat, hic facile prædixerit, ipſo vere erupturi ſanguinis magnam ſpem affore, adeo ut ſub æſtatem decolores, & aquoſi evadant.

III.

6. Ἀλλὰ χρὴ προλέγειν καταμανθάνοντα πάντα ταῦτα, ὅστις τῶν τοιουτέων ἐπιθυμέει ἀγωνισμάτων. ἔστι γὰρ ἐκ τῶν γεγραμμένων προειπεῖν, καὶ θάνατον, καὶ μανίην, καὶ εὐεξίην. εἴποιμι δ' ἂν καὶ ἄλλα

1) 6. Nempe ſic decet eum, qui hæc omnia addidicerit, prædicere, ſi hu- 2 juſmodi contentionum præmium reportare deſiderat. Ex his namque, quæ ſcripta 3 ſunt, & mortem, & inſaniam,

ἄλλα πάμπολλα τοιαῦτα, ἀλλὰ τὰ εὐγνωςότατα ἔδοξέ μοι γράψαι. συμβουλεύω δὲ ὡς σωφρονεςάτους εἶναι, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ τέχνῃ, καὶ ἐν τοῖσι τοιούτοισι προῤῥήμασι. γνόντας ὅτι ἐπιτυχὼν μὲν ἄν τις τοῦ προῤῥήματος, θαυμαςείη ὑπὸ τοῦ ξυνιόντος ἀλγέοντος. ἁμαρτὼν δ' ἄν τις πρὸς τῷ μισεῖσθαι, τάχ' ἂν καὶ μεμηνέναι δόξειεν. ὧν δὴ ἕνεκα κελεύω, σωφρόνως τὰ προῤῥήματα ποιέεσθαι, καὶ τ' ἄλλα πάντα καὶ ταῦτα. καὶ τοι γε ἀκούω, καὶ ὁρῶ, οὔτε κρίνοντας ὀρθῶς τοὺς ἀνθρώπους τὰ λεγόμενά τε, καὶ ποιεύμενα ἐν τῇ τέχνῃ, οὔτ' ἀπαγγέλλοντας.

niam, & bonum corporis
4habitum prædicere licet.
5Quin & alia id genus multa referre poſſem, niſi in
animo eſſet, quæ ſunt cogni-
6tu facillima, ſcribere. Quod
ſi quis me audiat, is quam
prudentiſſimè, & conſultiſſi-
7mè tum in cætera arte, tum
in prædictis hujuſmodi, ſe
geret, probè intelligens,
8qui prædictionis ſucceſſum
conſecutus ſit, apud prudentem ægrum admirationi fo-
9re, qui verò deerraverit, præterquam quod odio gravabitur, eum ne inſaniæ quidem ſuſpicionem effugere poſſe. Quapropter præcipio, prædicta tum hæc, tum alia omnia prudenter fieri, etſi ſentio, & video, quæ in arte dicuntur, aut fiunt, perperam ab hominibus æſtimari, & referri.

IV.

7. Ἀμφὶ δὲ τῶν γυμναζομένων, καὶ ταλαιπωρεόντων, τὰς μὲν ἀτρεκείας τὰς λεγομένας, ὡς λέγουσιν οἱ λέγοντες, οὔτε δοκέω εἶναι, οὔτ' εἴτις δοκέει, κωλύω δοκέειν. ὑπὸ σημείου μὲν γὰρ οὐδενὸς βλάπτεται τὰ ὑπονοήματα, οὔτε καλοῦ, οὔτε κακοῦ, ὧ χρὴ πιςώσαντα εἰδέναι, εἴτε ὀρθῶς

1)7. QUod autem attinet ad eos, qui exercitationibus, & laboribus fatigantur, quæ quidem pro certo aſſeverantur, ut aſſerunt, qui ea narrant. nec
2eſſe puto, neque ſi quis exiſtimet, prohibeo. Etenim quam quis animo concepit opinionem, nullum ſignum,

θέως ἀπήγγελται, οὔτ' οὔ. ἄλλως δὲ ἐκποιέει τῷ βουλομένῳ πιστεύειν, οὐ γὰρ ἐμποδὼν ἵσταμαι. δοκέω δὲ αὐτῶν εἴ τι ἀληθὲς λέγεται, ἢ τῶν δὲ τῶν περὶ τοὺς γυμναζομένους, ἢ ἐκείνων τῶν πρότερον γεγραμμένων, πρῶτον μὲν τῶν σημείων τεκμήρασθαι τοῦτον γνόντα. ἔπειτα ἐνδοιαστῶς τε καὶ ἀνθρωπίνως προειπεῖν. ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἀπαγγέλλοντας τερατωδεστέρως διηγεῖσθαι, ἢ ὡς ἐγένοντο. ἐπεὶ οὐδὲν τῇσι νούσοισιν εὐπετὲς γινώσκειν τὰ ἁμαρτήματα, καίτοι κατάκεινταί γε οἱ ἄνθρωποι, καὶ διαιτήμασιν ὀλιγοτρόφοισι χρῶνται. ὥστε μὴ πάμπολλα δεῖ ὁρᾶσθαι ὑποσκεπτόμενον τὸν μελεδαίνοντα. οἱ μὲν γὰρ πίνουσι μόνον, οἱ δὲ πρὸς τῷ πίνειν, ἢ ῥόφημα, ἢ σιτίον βέλτιστον ἐπιφέρονται.

4 ſignum, neque bonum, neque malum refellit, quo quis fretus, num recte re-
5 nunciatum ſit, nec ne, poſſit cognoſcere. Alioquin ſanè ſuppetit ei qui volet,
6 ut credat, nihil enim impedit. Verum exiſtimo, ſi
7 quid ex his veri effertur, aut de his qui exercentur,
8 aut de illis quos antea ſcripſimus, primum quidem,
9 qui hujus cognitionem habuit, ex ſignis conjecturam
10 captaſſe, deinde dubiè, & ut fert humana natura prædixiſſe, ſimulque eos qui
11 renunciant, prodigioſius quiàm res extitit commemo-
12 rare. Quando neque proclive eſt in morbis errata cognoſcere, etiamſi ægri decumbant, & parum nutrientibus cibis utantur, adeo ut non admodum multa medicum intueri oporteat, qui hæc in conſiderationem adhibere velit. Etenim quidam ſolo potu utuntur, alii ad potum, vel ſorbitionem, vel optimum cibum adjungunt.

V.

8. Ἀνάγκη οὖν ἐν τῷ τοιούτῳ, 1) τοὺς μὲν τῷ ποτῷ πλέονι χρησαμένους, δυσπνοωτέρους γίνε-

8. QUare tum neceſſe eſt, eos qui largiore potu utuntur, difficilius ſpirare,

γίνεσθαι, καὶ ὑρέοντας πλέον φαίνεσθαι. τοὺς δὲ τῷ ῥοφήματι, ἢ τῷ σιτίῳ πλεονάσαντας, διψᾷν τε μᾶλλον καὶ πυρεταίνειν. εἰ δέ τις ἀμφοτέροις, καὶ τῷ ποτῷ, καὶ τοῖσι περὶ τὰ σιτία ἀμέτρως χρήσαιτο, πρὸς τῷ πυρεταίνειν, καὶ δυσπνοεῖν, καὶ τὴν γαστέρα περιτεταμένην ἂν, καὶ μείζω ἔχειν.

rare, & majorem urinæ co-
2 piam reddere; eos verò, qui ſorbitione, aut cibo abunde uſi ſunt, ſiti majori,
3 & febre tentari. Quod ſi quis ad utraque, & potum, & cibos immoderate ſe geſ-
4 ſerit, is etiam ad febrem, & ſpirandi difficultatem, ventris circumtenſionem, & magnitudinem adjunget.

9. Ἔξεστι δὲ καὶ ταῦτα πάντα καταβασανίζειν κάλλιστα, καὶ τ᾽ ἄλλα τοῖσιν δοκιμίοισι, οἷσιν ἔχομέν τε καὶ χρεόμεθα εὖ πάντα.

5 9. Licet autem, & in his omnibus optimè periclitandis, cæteriſque, eam probationem facere, quam in omnibus adhibemus, & recte utimur.

10. Πρῶτον μὲν γὰρ τῇ γνώμῃ τε, καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἄνθρωπον κατακείμενον ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ ἀτρεκέως διαιτώμενον, ῥᾷον ἐστι γνῶναι, ἤν τι ἀπειθήσῃ, ἢ περιοδοιπορέοντα, καὶ πάμπολλα ἐσθίοντα.

6 10. Inprimis quidem facile eſt mente ac oculis complecti, eodem loco decumbentem, & diligenti victus ratione utentem, num quâ in re aut obambulando, aut multum edendo, non obſecutus ſit.

11. Ἔπειτα τῇσι χερσὶ ψαύσαντα, τῆς γαστρός τε, καὶ τῶν φλεβῶν, ἧσσόν ἐστιν ἐξαπατᾶσθαι, ἢ μὴ ψαύσαντα.

7 11. Deinde manibus tum ventrem, tum venas attrectantem, minus falli convenit, quam qui non attrectavit.

12. Αἵ τε ῥῖνες, ἐν μὲν τοῖσι πυρεταίνουσι, πολλά τε καὶ καλῶς σημαίνουσιν. αἱ γὰρ ὀδμαὶ, μέγα διαφέρουσιν. ἐνίοι δὲ τοῖσιν ἰσχύουσί τε, καὶ ὀρ-
θῶς

8 12. Nares quoque in febricitantibus quidem, mul-
9 taque & pulchre denun-
10 ciant, odores namque multum inter ſe differunt. At
in

θῶς διαιτωμένοισιν, οὐκ οἶδα τὶ ἂν χρησαίμην, οὐδ᾽ ἐν τούτῳ τῷ δοκιμίῳ.

in valentibus, & recta victus ratione utentibus, non video, qua in re hâc exploratione uti poſſim.

13. Ἔπειτα τοῖς ὠσὶ, τῆς 11 φωνῆς ἀκούσαντα, καὶ τοῦ πνεύματος, ἔστι διαγινώσκειν, ἃ ἐν τοῖσιν ἰσχύουσιν, οὐχ ὁμοίως ἐστὶ δῆλα, ἀλλ᾽ οἵως πρόσθεν.

13. Ad hoc vocem, & ſpiritum, audiendo licet auribus dignoſcere, quæ in valentibus non æque ſunt manifeſta, verum qualiter antea ſe habent.

VI.

14. Ἢν τὰ ἤθεα τῶν νοσημάτων τε, καὶ τῶν ἀλγεόντων ἐκμάθῃ ὁ ἰητρὸς, οὐ χρὴ προλέγειν οὐδέν.

1) 14. Quod ſi morborum, & ægrorum naturam medicus cognoverit, nihil neceſſe eſt quicquam prædicere.

15. Οὐ γὰρ ἂν δυσπνούστερος ἄνθρωπος γένοιτο, ἔτι πλανωμένης τῆς νόσου, καὶ πυρετήνειεν ὀξυτέρῳ πυρὶ, καὶ ἡ γαστὴρ ἐπιταθείη. ὥστε διὰ ταῦτα, οὐκ ἀσφαλὲς προλέγειν πρόσθεν, πρὶν ἂν κατάστασιν λαβεῖν τὸ νόσημα. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ὅ, τι ἂν παράλογον γένηται, λέγειν χρή.

2 15. Nam nec difficilius quis ſpiraverit, adhuc inerrante morbo, & graviore febre tentabitur, venterque
3 intenſior fuerit. Quas ob cauſas, antequam morbus conſiſtat, ſecura non eſt
4 prædictio. Sed hoc elapſo tempore, enunciare oportet, quicquid præter rationem evenerit.

16. Δῆλα δὲ τὰ διὰ τὴν ἀπειθίην γινόμενα κακά. αἵ τε γὰρ δύσπνοιαι, καὶ τ᾽ ἄλλα ταῦτα, τῇ ὑστεραίῃ πεπαύσεται, ἢν δι᾽ ἁμαρτάδα γένηται. ἢν οὖν τις ταύτην τὴν κρίσιν περιϊδὼν λέγῃ, οὐχ ἁμαρτήσεται.

5 16. Neque verò obſcura
6 ſunt, quæ ob ægrorum contumaciam mala contingunt. Spirandi namque difficultas, cæteraque id genus, ſi ob
7 erratum contingunt, poſtridie deſinent. Quare qui hanc judicationem in conſide-

17. Ἐγὼ

ſiderationem ad dicendum
adhibuerit, non aberrabit.

17. Ἐγὼ μὲν νῦν τόνδε τὸν τρόπον ἐσηγέομαι τῶν ἐπισκεψίων, καὶ περὶ τῶν οἴκοι μενόντων, οἷα ἐξαμαρτάνουσιν, καὶ περὶ τῶν γυμναζομένων τὲ, καὶ τῶν ἄλλων πάντων. τὰς δ' ἀκριβείας κείνας ἀκούω τὲ, καὶ καταγελῶ τῶν ἀπαγγελλόντων. σμικρὰ μὲν γὰρ ἀπειθούντων τῶν ἀνθρώπων, οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν ἐλέγξαιμι. εἰ δ' ἔῃ μείζονα τὰ ἁμαρτήματα, ὅν τινα τρόπον ὑποσκέπτεσθαι χρὴ, γράφω.

8 17. Atque hunc quidem
in modum habendam eſſe
rationem, tum eorum qui
domi manent, tum eorum
qui exercentur, cæterorum-
9 que omnium, in his erra-
tis quæ, committunt nunc
ſuadeo, exquiſitas autem il-
10 las narrationes, & audio,
& derideo. Neque enim
11 video, quanam ratione eos,
qui parum à medici moni-
tis aberrant, deprehendere
queam. Quod ſi majora
fuerint errata, quonam mo-
do in conſiderationem ve-
nire debeant, ſcriptis com-
plecti eſt animus.

VII.

18. Χρὴ δὲ πρῶτον μὲν τὸν ἄνθρωπον, ἐν ᾧ μέλλει τις γνώσεσθαι τὰ ἀπειθεόμενα, ἅπασαν ἡμέρην ὁρᾶν, ἐν τῷ αὐτῷ τὲ χωρίῳ, καὶ τὴν αὐτὴν ὥρην, μάλιστα τ' ἦμος ἠέλιος νεωστὶ καταλάμπει. τοῦτον γὰρ τὸν χρόνον ὑποκεκενωμένος ἂν εἴη, καὶ νῆστις ἂν ἔτι ἐστὶ, καὶ τεταλαιπωρηκὼς οὐδὲν, πλὴν τῶν ὀρθρινῶν περιπάτων, ἐν οἷς ἥκιστα ἀπειθεῖ, ἥν γε ἐπανεγερθεὶς ὤνθρωπος ἐς τὴν περίοδον καταστῇ. ὥστε ἀνάγκη τὸν δικαίως διαιτώμενον μάλιστα

1) 18. INprimis quidem opor-
tet, ſi quis horum
cognitionem habere volet,
quæ committit æger medi-
2 cis non auſcultando, eum
tota die intueri, & eodem
3 in loco, ac eadem hora,
præſertimque cum primum
ſol collucet. Tunc enim
aliquantum exinanitus fue-
4 rit, & adhuc jejunus eſt,
neque ullo labore, præter-
quam matutinis deambula-
5 tionibus, feſſus, in quibus
minimè medico contradi-
O cit,

Digitized by Google

λιστα ταύτην τὴν ὥρην, ὁμαλῶς ἔχειν τὴν κατάστασιν τοῦ χρώματός τε, καὶ τοῦ ξύμπαντος σώματος, διὸ καὶ ὁ ἐπιμελούμενος ὀξύτατος τ' ἂν εἴη, καὶ τὸν νόον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον.

19. Ἐνθυμέεσθαι δὲ χρὴ καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὴν γνώμην, τοὺς τρόπους, τοῦ σώματος τὴν δύναμιν. ἄλλοι γὰρ ἄλλα ῥηϊδίως ἐπιτελοῦσι τῶν προστασσομένων, καὶ χαλεπῶς.

20. Πρῶτον μὲν οὖν ὁ λιμαγχεόμενος, εἰ πλείονα φάγῃ τε, καὶ πίῃ, τούτοισι δῆλος ἔσται, καὶ ὀγκηρότερον αὐτοῦ τὸ σῶμα φανεῖται, καὶ λιπαρώτερον, καὶ εὐχρούστερον ἔσται. ἢν μὴ κακῶς διακεχωρήκῃ τὰ ἀπὸ τῆς γαστρὸς αὐτῷ. ἔσται δὲ καὶ εὐθυμότερος ἐν τῇ ταλαιπωρίῃ. σκεπτέον δὲ καὶ ἤν τι ἐρυγγάνῃ, ἢ ὑπὸ φύσης ἔχηται. ταῦτα γὰρ προσήκει γίνεσθαι, τοῖσι ὧδε διακειμένοισι, ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἁμαρτάδι.

cit, ſi quidem à ſomno ex-
perrectus ad deambulandum
ſe contulerit. Quare neceſſe
6 eſt eum, qui abſoluta victus
ratione utitur, ea hora præ-
cipuè, æquabilem cum co-
loris, tum etiam totius cor-
poris ſtatum nactum eſſe.
Ideoque & qui ad hoc ne-
gotium incumbit, tunc tem-
poris maximè mentis acu-
mine, atque oculorum acie
valuerit.

7 19. Præter hæc in cogi-
tationem etiam adhibere
oportet, hominis mentem,
8 mores, & corporis vires,
quandoquidem quidam fa-
cilius, aut difficilius, im-
perata exequuntur,

9 20. Imprimis igitur qui
inediam ſubit, ſi abundan-
tiorem cibum, & potum
10 ſumſerit, his ſe prodet in-
diciis. Nam & ejus cor-
11 poris moles major videbi-
tur, & plenior, ac me-
12 lius coloratus fuerit, niſi
male prodierint alvi excre-
13 menta, eritque ad fatigatio-
nem alacrior. Videndum
14 quoque eſt, num quid eru-
ctatione rejecerit, aut fla-
tibus vexetur, quæ fieri aſ-
ſolent his, qui in eo victus
errato, hunc in modum ſe
habent.

VIII.

VIII.

21. Ἢν δὲ ἐσθίειν τε ἤδη ἀναγκαζόμενος συχνὰ, καὶ ταλαιπωρέειν ἰσχυρῶς, ἢ τὸ σιτίον μὴ καταφάγῃ, ἢ θωρηχθῇ, ἢ μὴ περιέλθῃ ἀπὸ τοῦ δείπνου συχνοῦ, ὧδ' ὑποσκέπτεσθαι. τὸ μὲν δεῖπνον εἰ μὴ καταφάγοι, περιπατῆσαι δὲ τὰ μεμαθηκότα, ἡδίων τε ἂν προσιδεῖν, ὀξύτερός τε καὶ ἐργαστικώτερος, ἐν τοῖσι γυμνασίοισι, ὁ δ' ἀπόπατος σμικρότερός τε, καὶ ξυνεστηκὼς μᾶλλον τούτῳ γένοιτο.

22. Ἢν δὲ τὸ δεῖπνον καταφαγὼν μὴ περιπατήσῃ, ἐρυγγάνοι τ' ἂν, καὶ φυσώδης εἴη, καὶ πλῆθος οὐκ ἔλασσον φαίνοιτο. καὶ ἱδρώσῃ ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἐν τῇ ταλαιπωρίῃ. καὶ δύσπνοος ἂν εἴη, καὶ βαρύς. αἵ τε διέξοδοι τῆς κοιλίης, μέζονές τε καὶ ἧσσον γλίσχραι τουτέων γένοιντ' ἄν.

23. Εἰ δὲ μήτε τὸ σιτίον καταναλώσει, μήτε περιπατήσει, νωθρότερος ἂν εἴη, καὶ ὀγκωδέστερος.

24. Εἰ δὲ μεθυσθείη, ἱδρώη τ' ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν, καὶ δύσπνοος ἂν εἴη, καὶ βαρύτε-
ρος

1)21. QUod ſi ubi plenio-
rem cibum edere
cogitur, aut valenter fatiga-
ri, aut cibum non comede-
rit, aut inebriatus fuerit, aut
poſt copioſiorem cœnam
2non deambulaverit, hunc
in modum explorare pote-
ris. Cœnam ſiquidem non
ſumſperit, deambulet au-
tem uti conſuevit, tum aſ-
3pectu jucundior fuerit, tum
in exercitationibus obeun-
dis acrior & efficacior, ſe-
ceſſus verò & minor, &
maximè compactus huic
contigerit.

4 22. Quod ſi cœnam ſum-
5pſerit, nec deambulaverit,
6ructatione & flatibus con-
7flictabitur; neque pleni-
8tudo minor videbitur, &
in fatigatione magis quam
9antea ſudabit, ſpirandique
10difficultate, & gravitate la-
11borabit, & alvi ſeceſſus
copioſiores, & minus glu-
tinoſi his fuerint.

12 23. Si verò neque cibum
abſumpſerit, neque deam-
bulaverit, languidior & tur-
gidior fuerit.

13 24. Sed ſi inebriatus fue-
rit, utique quam prius ma-
gis ſudaverit, difficilius ſpi-
rabit,

ρος αὐτὸς ἑωυτοῦ, καὶ ὑγρότερος. εἴη δ' ἂν καὶ εὐθυμότερος, 14 ἢν μή τι αὐτῷ ἡ κεφαλὴ ἀνιῷτο.

rabit, & ſe ipſo gravior, & humidior evadet. Quin & alacrior fuerit, niſi caput aliquatenus dolore vexetur.

25. Γυναικὶ δὲ χρησάμενος 15 ἅπαξ, ὀξύτερος τ' ἂν εἴη, καὶ λελυμένος μᾶλλον. εἰ δὲ πλει- 16 στάκις διαπρήξαιτο, σκληρότερος ἂν γένοιτο, καὶ αὐχμηρόν τι ἔχων, καὶ ἀχρούστερός τε, καὶ κοπιώδης μᾶλλον.

25. Uxore verò ſemel uſus, & acrior fuerit, & magis expeditus. At ſi ſæpius venerem exercuerit, durior evadet, cum quodam ſqualore, corpuſque decoloratius erit, & majore laſſitudine tentatum.

IX.

26. Ἀποπάτους δὲ χρὴ διαχωρέειν τοῖσι ταλαιπωρέουσιν, ἐς' ἂν ὀλιγοσιτέωσί τε καὶ ὀλιγοποτέωσι, σμικρούς τε καὶ σκληρούς. ἢν δὲ πᾶσαν ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ τρίτης, ἢ τετάρτης, ἢ διὰ πλέονος χρόνου διαχωρέῃ, κίνδυνος ἢ πυρετὸν, ἢ διαῤῥοίην ἐπιλαβεῖν.

1) 26. Seceſſus verò neceſſe eſt, his qui defatigantur, dum parvo cibo, aut potu contenti ſunt, exiguos & duros procedere. Sive quotidie, ſive tertio quoque, aut quarto die, aut longiore ex intervallo prodeant; tuncque metus eſt, ne febris, aut alvi profluvium ipſos prehendat.

27. Ὅσα δὲ ὑγρότερά ἐστι τῶν διαχωρημάτων, ἢ ὥστε ἐκτυποῦσθαι ἐν τῇ διεξόδῳ, ταῦτα δὴ πάντα τοῖσι κακίω.

3 27. Quibus tamen pejores ſunt dejectiones omnes, quæ tam ſunt liquidæ, ut in exitu figurata eſſe nequeant.

28. Τοῖσι δὲ συχνὰ ἐσθίουσιν ἤδη, καὶ πολλὰ ταλαιπωρέουσι, τὴν διέξοδον χρὴ μαλθακὴν ἐοῦσαν, ξηρὴν εἶναι. πλῆθός τε τῶν εἰσιόντων κατὰ λόγον τῆς ταλαιπωρίης.

4 28. Frequentem verò cibum ſumentibus, ac multum defatigatis, mollem in tranſitu dejectionem ſiccam eſſe oportet, ciborumque ingeſtorum copiam, pro defa-

29. Δια-

defatigationis ratione reſpondere.

29. Διαχωρέει δὲ ἀπὸ τῶν ἴσων σιτίων, τοῖσι μὲν ἐλάχιστα ταλαιπωρέουσι, πλεῖστα. τοῖσι δὲ ταλαιπωρέουσι πλεῖστα, σμικρὸν, ἢν ὑγιαίνωσί τε, καὶ δικαίως διαιτῶνται. ἀλλὰ πρὸς ταῦτα συμβάλλεσθαι.

5 29. Sumpta autem æqua-
li ciborum copia, his qui-
dem qui minimum defati-
gantur, plurimæ; his ve-
6 rò, qui plurimum defati-
gantur, paucæ dejectiones
7 prodeunt, ſi ſani ſint, &
proba victus ratione utan-
tur. (Ea namque ad hæc
conferre exiſtimandum eſt.)

30. Αἱ δὲ ὑγρότεραι τῶν διαχωρήσιων, καὶ ἄτερ πυρετῶν γινόμεναι, καὶ ἑβδομαῖαι, καὶ θᾶσσον κρινόμεναι, λυσιτελέες, ἐς ἅπαξ πᾶσαι γινόμεναι, καὶ μὴ ὑποστρέφουσαι. εἰ δ' ἐπιπυρεταίνοιεν οἱ ἄνθρωποι, ἢ ὑποστρέφοιεν αἱ διάῤῥοιαι, εἰ μακραὶ γίγνοιντο, πάντως πονηραί. εἴτε χολώδεες ἦσαν, εἴτε φλεγματώδεες, εἴτε ὠμαὶ, καὶ διαιτημάτων τε ἰδίων προσδεόμεναι ἕκασται, καὶ φαρμακευσίων ἄλλαι ἄλλων.

8 30. At liquidiores dejec-
tiones, quæ citra febrem,
& die ſeptimo, aut citius
judicio terminantur, utiles,
ſi ſemel univerſæ effluant,
neque repetant. Quod ſi
9 febris acceſſerit, alvique
profluvia repetant, ſi diu
10 perſeverent, omnino vitio-
ſa; ſive bilioſa fuerint, ſi-
11 ve pituitoſa, ſive cruda,
egentque ſingula cum pro-
pria victus ratione, tum
medicatione.

X.

31. Οὖρον δὲ χρὴ κατά τε τὸ τοῦ πινομένου πλῆθος διουρέεσθαι, καὶ ἴσον αἰεὶ, καὶ ἀθρόον ὡς μάλιστα, καὶ ῥοπῇ ὀλίγον παχύτερον, ἢ οἷον ἐπόθη.

12 31. Urinam autem copiæ
potui reſponden-
tem reddere oportet, &
ſemper æqualem, & quam
maximè effuſam, & ad
paulò craſſius inclinantem,
quam quod potu ſumptum
eſt.

32. Εἰ δὲ εἴη ὑδατῶδές τε, καὶ πλεῖον τοῦ προστασσομένου πίνεσθαι, σημαίνει μὴ πείθεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ πλέονι ποτῷ χρῆσθαι, ἢ οὐ δύνασθαι ἀνατραφῆναι, ἐς ἂν τὰ τοιαῦτα ποιέῃ τὸ οὖρον.

2 32. Quod ſi diluta fuerit, & copia major, quam quod potui ſit aſſignatum, hominem dicto non audientem ſignificat, ſed abundantiore uti potu, aut non poſſe nutritionem accipere, quandiu talis urina reddetur.

33. Εἰ δὲ κατ' ὀλίγον τρύζοι τὸ οὖρον, σημαίνει ἢ φαρμακεύσιος δεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἢ νόσημά τι τῶν περὶ κύστιν ἔχειν.

3 33. Si verò paulatim cum ſtridore urina emittatur, aut medicamenti potione hominem indigere, aut veſicam quodammodo male affectam denunciat.

34. Αἷμα δὲ οὐρῆσαι, ὀλιγάκις μὲν, καὶ ἄτερ πυρετοῦ, καὶ ὀδύνης, οὐδὲν κακὸν σημαίνει, ἀλλὰ κόπων λύσις γίνεται. εἰ δὲ πολλάκις οὐρέοι, ἢ τὶ τούτων προσγίνοιτο, δεινόν. ἀλλὰ προλέγειν, ἤν τε ξὺν ὀδύνῃσιν οὐρέηται, ἤν τε ξὺν πυρετῷ, πῦον ἐπιδιουρήσειν, καὶ οὕτω παύεσθαι τῶν ἀλγεόντων.

4 34. At ſanguis mictus,
rarus quidem, & ſine febre,
ac dolore, nihil mali indicat,
verum laſſitudinum
5 ſenſus ſolvitur. Quod ſi
ſæpius mictu reddatur, aut
6 horum aliquid acceſſerit, periculum minatur. At prædicendum eſt, ſive cum dolore, ſive cum febre, mictu reddatur, pus inſuper per urinam effluxurum, atque eo pacto dolores tolli.

35. Παχὺ δὲ οὖρον λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον, σημαίνει ἢ περὶ τὰ ἄρθρα τινὰ ὀδύνην, ἢ ἔπαρσιν.

7 35. Urina verò craſſa, in qua quod ſubſidet album eſt, articulorum dolorem, aut tumorem denunciat.

36. Αἱ δ' ἄλλαι ὑποστάσεις αἱ ἐν τοῖσιν οὔροισιν τῶν γυμναζομένων, πᾶσαι ἀπὸ τῶν νοσημάτων γίνονται τῶν περὶ τὴν κύστιν. δῆλον δὲ ποιήσουσι, ξὺν

ὀδύνῃσί

8 36. Quæ autem ſunt reliqua ſedimenta in urinis, eorum qui exercentur, ea omnia à morbis fiunt, qui
9 circa veſicam affligunt. Quod

mani-

ὀδύνησί τε γὰρ ἔσονται, καὶ δυσαπάλλακτοι.

manifeſtum facient dolores qui aderunt, & à quibus vix liberari queant.

37. Καὶ ταῦτα μὲν γράφω περὶ τούτων, καὶ λέγω τοιαῦτα ἕτερα. ὧν δὲ δι' ἀκρίβειαν κατηγορέονται τῶν προῤῥήσεων, τοῖσι μὲν αὐτῶν αὐτὸς ξυνεγενόμην, τῶν δὲ παισί τε καὶ μαθητῇσιν ἐλεσχηνευσάμην, τῶν δὲ ξυγγράμματα ἔλαβον. ὥς τε εὖ εἰδὼς οἷα ἕκαστος αὐτῶν ἐφρόνει, καὶ τὰς ἀκριβείας οὐδαμοῦ εὑρὼν, ἐπεχείρησα τάδε γράφειν.

10 37. Atque hæc quidem de his ſcribenda, aliaque
11 id genus dicenda exiſtimavi. Cum his verò, qui prædictionum exquiſitas narrationes prædicant, partim ipſe commercium habui, partim cum eorum filiis, &
12 diſcipulis diu diſſerui, quorundam etiam ſcripta nactus ſum, ideoque cum cujusque ſenſum probe percepiſſem, neque uſquam exactam diſciplinam comperiſſem, ad hoc ſcribendum aggreſſus ſum.

XI.

38. Περὶ δὲ ὑδρώπων τε καὶ φθισίων, καὶ τῶν ποδαγρῶν, τῶν τε λαμβανομένων ὑπὸ τῆς ἱερῆς νόσου καλεομένης, τάδε λέγω. κατὰ μέν τι περὶ πάντων τὸ αὐτό. τὸν γὰρ ξυγγενέα τουτέων τῶν νουσημάτων ἐστὶν εἰδέναι δυσαπάλλακτον ἐόντα. τὰ δὲ ἄλλα καθ' ἕκαστον γράψω.

1) 38. De his verò, qui aqua inter cutem, & tabe laborant, & podagricis, & morbo ſacro dic-
2 to correptis, hæc dicenda exiſtimo, & aliqua quidem
3 ex parte de omnibus idem. Qui namque morbos iſtos
4 connatos habet, eum ab his non facile vindicari poſſe, compertum eſt. Cætera verò in ſingulis ſcribam.

39. Χρὴ δὲ τὸν ὑπὸ τοῦ ὕδρωπος ἐχόμενον, καὶ μέλλοντα περιέσεσθαι, εὔσπλαγχνόν τε εἶναι, καὶ ἀνατείνεσθαι, καὶ

5 39. Qui aqua inter cutem detentus eſt, & ſerva-
6 ri volet, eum robuſtis viſ-
7 ceribus, & contentis viribus

Digitized by Google

καὶ φύσιν ἅμα πέπ]εσθαί τε εὐπετέως, εὔπνοόν τε ὄντα, ἀνώδυνον εἶναι, καὶ χλιαρὸν, ὁμαλῶς πᾶν τὸ σῶμα ἔχειν, καὶ μὴ περιτετηκὸς περὶ τὰ ἔσχατα. κρέσσον δὲ ἐπάρματα μᾶλλον ἔχειν ἐν τοῖσιν ἀκρωτηρίοισι. ἄριστον δὲ μηδὲ ἕτερον τούτων, ἀλλὰ μαλακά τε χρὴ, καὶ ἰσχνὰ εἶναι τὰ ἀκρωτήρια. καὶ τὴν γαστέρα μαλθακὴν εἶναι ψαυομένην. βῆχα δὲ μὴ προσεῖναι, μὴ δὲ δίψαν, μὴ δὲ τὴν γλῶσσαν ἐπιξηραίνεσθαι, ἔν τε τῷ ἄλλῳ χρόνῳ, καὶ μετὰ τοὺς ὕπνους. γίνεται δὲ ταῦτα κάρτα. τὰ δὲ σιτία ἡδέως δέχεσθαι, καὶ ἐσθίοντα ἱκανὰ, μὴ πονεῖσθαι. τὴν δὲ κοιλίην πρὸς μὲν τὰ φάρμακα ὀξέην εἶναι, τὸν δ' ἄλλον χρόνον διαχωρέειν μαλθακὸν ἐκτετυπωμένον. τὸ δὲ οὖρον φαίνεσθαι περαιούμενον πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ τῶν οἴνων τὰς μεταβολάς. τὴν δὲ ταλαιπωρίην εὐπετῶς φέρειν, καὶ ἄκοπον εἶναι. ἄριστον μὲν οὕτω πάντα διακεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀσφαλέστατ' ἂν γένοιτο ὑγιής· εἰ δὲ μὴ, ὡς πλεῖστα τουτέων ἐχέτω. ἐν ἐλπίδι γὰρ ἔσται περιγενέσθαι.

bus eſſe [convenit, ſimul-
8 que ſuapte natura facile con-
9 coquere, ac bene ſpirare
10 ſine dolore eſſe, totumque
11 corpus æqualiter calere, ne-
12 que extremis partibus eſſe
colliquefactum. Præſtat
13 namque potius extrema tu-
14 mefacta eſſe, etſi optimum
eſt, nihil horum adeſſe.
15 Verum tum mollia, tum
16 gracilia extrema eſſe opor-
17 tet, ventrem contractu mol-
18 lem. At neque tuſſim, ne-
que ſitim adeſſe convenit,
neque linguam, cum aliàs,
19 tum ne à ſomno quidem,
20 quod admodum fieri aſſo-
21 let, inareſcere. Cibos au-
22 tem ſuaviter aſſumere, ac
ubi quis abundè comederit,
nihil affligi. Ventrem quo-
23 que medicamentis quidem
celeriter moveri, aliàs verò
mollia & figurata excerne-
24 re. Urinam in tranſitu, pro
inſtituta victus ratione, &
25 vinorum mutatione, muta-
tionem ſentire. Defatiga-
tionem facile ſuſtinere, nec
26 laſſitudinem ſentire. Atque
27 ſic quidem in totum homi-
nem ſe gerere optimum,
ut quam ſecuriſſimè con-
valeſcat; ſin minus, ho-
rum ut plurima habeat. Sic
enim ſpem fore, ut evadat.

40. Ὃς 40. In

Digitized by Google

40. Ὃς δ᾽ ἂν μηδὲν τούτων 28 ἔχῃ, ἀλλὰ τὰ ἐναντία, ἀνέλπιστον ἐόντα εἰδέναι. ὃς δ᾽ ἂν 29 τούτων ὀλίγα ἔχῃ, ἃ φημὶ χρηστὰ εἶναι τῷ ὑδρωπιῶντι προσεόντα, ὀλίγαι ἐλπίδες αὐτῷ.

40. In quo verò nihil horum ineſt, ſed contraria ſubſequuntur, in eo ſpem tolli animadvertendum eſt. Et cui ex his, quæ in aqua inter cutem laborante probavimus, pauca affuerint, parum relictum eſſe ſpei.

41. Ὧ δ᾽ ἂν αἱμοῤῥαγέῃ 30 πολλὸν ἄνω καὶ κάτω, καὶ πυρετὸς ἐπιγένηται, ὕδατος ἐμπλησθῆναι πολλαὶ ἐλπίδες τούτου. καὶ τῶν ὑδρώπων, οὗτος 31 ὀλιγοχρονιώτατός τε, καὶ ἐν τοῖσιν ἀφυκτοτάτοισιν. ἄλλῳ 32 δὲ προσημαίνειν περὶ τούτου.

41. At ne is, cui multum ſanguinis ſupra infraq; perruperit, prætereaque febris acceſſerit, aquâ impleatur, magnus metus eſt. Et hujus generis aqua intercus breviſſimi eſt temporis, & inter inevitabiles numeranda, idque alteri denunciare oportet.

42. Οἷσι δὲ οἰδήματα με- 33 γάλα γινόμενα καταμαραίνεται, καὶ αὖθις ἐπαίρεται, οὗτοι δὲ μᾶλλον περιγίνονται τῶν ἐκ τῶν αἱμάτων τῆς ἀναῤῥήξιος ἐμπιπλαμένων. ἐξα- 34 πατέουσι δὲ τοὺς ἀλγέοντας οὗτοι οἱ ὕδρωπες, ὥς τε ποιέουσιν αὐτοὺς ἀπιόντας τοῖσιν ἰητροῖσιν ἀπόλλυσθαι.

42. Quibus autem tumores magni ſuborti deſinunt, rurſusque aſſurgunt, hi potius ſuperſunt, quam qui ex ſanguinis eruptione complentur. Fallunt tamen ægros hujuſmodi hydropes, cum eos relictis medicis in exitium præcipitent.

XII.

43. Περὶ δὲ τῶν φθινόντων, 1) κατὰ μὲν τὸ πτύελον, καὶ τὴν βῆχα, ταῦτα λέγω, ἅπερ περὶ τῶν ἐμπύων ἔγραφον. χρὴ γὰρ τὸ πτύελον 2 τῷ μέλλοντι καλῶς ἀπαλλάξειν, εὐπετέως τε ἀναβήσσεσθαι, καὶ εἶναι λευκόν, καὶ ὁμαλόν, καὶ

43. At de ſputo, & tuſſi eorum, quos tabes male habet, eadem mihi dicenda ſunt, quæ de purulentis ſcripſi. Eum namque, qui probe levari volet, convenit ſputum facile tuſſi rejicere, eſſeque al-

καὶ ὁμόχροον, καὶ ἀφλέγμαντον. τὸ δ' ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταῤῥέον, εἰς τὰς ῥῖνας τρέπεσθαι. πυρετὸν δὲ μὴ λαμβάνειν, ὥστε τῶν δείπνων μὴ κωλύεσθαι, μὴ δὲ δίψην. ἡ δὲ γαστὴρ ὑποχωρείτω πᾶσαν ἡμέρην, καὶ τὸ ὑποχωρέον ἔστω σκληρὸν, πλῆθος δὲ κατὰ τὰ εἰσιόντα. τὸν δὲ ἄνθρωπον ὡς ἥκιστα λεπτὸν εἶναι. τὸ δὲ στῆθος ἐπαινεῖν χρὴ, τετράγωνόν τε ἐὸν, καὶ λάσιον. καὶ ὁ χόνδρος αὐτοῦ μικρὸς ἔστω, καὶ σεσαρκωμένος ἰσχυρῶς. ὅστις μὲν γὰρ ταῦτα πάντα ἔχει, περιεστηκότατος γίνεται. ὃς δ' ἂν μηδὲν τούτων ἔχῃ, ὀλεθριώτατος.

album & æquale, unius co-
3loris, & ſine pituita. Quod
à capite defluit, ad nares
4vertatur, neque febris pre-
hendat, ut nec cibos im-
5pediat, neque ſitim faciat.
Alvus autem quotidie deji-
ciat, & quod ſecedit du-
rum eſto, & iis quæ aſſu-
6muntur conveniens. Ho-
7minem quam minime te-
nuem eſſe convenit. Pectus
8verò laudandum, quadra-
tum, & hiſpidum, cujus
9cartilago exigua, & admo-
dum carnoſa eſt. In quo
10namque hæc omnia inerunt,
is maximè ſuperſtes futurus
eſt. At qui nihil horum
habuerit, exitio maximè eſt
affinis.

XIII.

44. Ὅσοι δ' ἂν ἔμπυοι γένωνται, νέοι ἐόντες, ἐξ ἀποσκήψιος, ἢ σύριγγος, ἢ ἀπ' ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων, ἢ ἐκ παλινδρομίης ἀποστάσιος, οὐ περιγίνονται, ἢν μὴ πολλὰ κάρτα αὐτοῖσιν ἐπιγένηται τῶν ἀγαθῶν σημείων.

1)44. JUvenes verò, qui in
pectore pus colli-
gunt, ex humorum decubi-
tu, aut fiſtula, aut alio
quopiam id genus, aut ex
2abſceſſus reverſione, ii, niſi
multa admodum bona ſigna
aſſecuti ſint, minimè eva-
dunt.

45. Ἀπόλλυνται δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐς τὸ φθινόπωρον. ἰσχυρῶς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων νοσημάτων μακρῶν, ἐς τὴν ὥραν ταύτην τελευτῶσιν οἱ πλεῖστοι.

3 45. Moriuntur verò ejuſ-
4modi homines ſub autum-
num, valdéque & ex aliis
morbis longis, plerique ſub
hoc tempus pereunt.

46. Τῶν

46. Ex

Digitized by Google

46. Τῶν δ' ἄλλων ἥκιστα περιγίνονται αἵ τε παρθένοι, καὶ αἱ γυναῖκες, ἧσιν ἀπολήψει ἐπιμηνίων ἡ φθίσις γένηται.

5 46. Ex reliquis autem minimè evadunt, tum virgines, tum mulieres, quibus ex menſtruorum ſuppreſſione tabes contingit.

47. Εἰ δὲ μέλλοι τὶς περιέσεσθαι τῶν παρθένων, ἢ τῶν γυναικῶν, τῶν τε ἄλλων σημείων τῶν τε ἀγαθῶν δεῖ πολλὰ ἐπιγενέσθαι. καὶ τὰ ἐπιμήνια λαμπρῶς τε, καὶ καθαρῶς ἐπιφαίνεσθαι, ἢ οὐδεμία ἐλπίς.

6 47. Quod ſi ex his ali-
qua ſupereſſe volet, cum
multa laudabilia ſigna acce-
dere, tum verò menſes lu-
7culenter, & manifeſtè com-
parere oportet, alioqui ni-
hil ſpei relictum eſt.

XIV.

48. Οἱ δὲ ἐκ τῶν αἱμάτων τῆς ἀναῤῥήξιος ἔμπυοι γινόμενοι, τῶν τε ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ τῶν παρθένων, περιγίνονται μὲν οὐχ ἧσσον. τὰ δὲ σημεῖα χρὴ πάντα ἀναλογισάμενον, τά τε περὶ τῶν ἐμπύων, καὶ τῶν φθινόντων, προλέγειν τόν τε περιεσόμενον, καὶ τὸν ἀπολλύμενον.

1) 48. At qui ex ſanguinis
eruptione in pecto-
re pus colligunt, tum viri,
tum mulieres, ac virgines,
ii certe haud minus ſuper-
2ſunt. Cæterum omnia ſigna
tam ſuppuratorum, quam
tabeſcentium, animo repu-
tantem, tum ſuperfuturum,
tum etiam periturum, præ-
dicere oportet.

49. Μάλιστα δὲ περιγίνονται, ἐκ τῶν αἵματος ἀναῤῥήξεων, οἷσιν ἂν ἀλγήματα ὑπάρχῃ μελαγχολικὰ, ἔν τε τῷ νώτῳ, καὶ ἐν τῷ στήθει. καὶ μετὰ τὴν ἀνάῤῥηξιν ἀνωδυνώτεροι γένωνται. βῆχές τε γὰρ οὐ κάρτα ἐπιγίνονται, καὶ πυρετοί. οἱ πλεῖστοι διατελέουσιν ἐόντες, δίψαν εὐπετέως φέροντες.

3 49. Ex ſanguinis autem
eruptione maximè ſuper-
ſunt, quibus in dorſo &
pectore dolores adſunt me-
lancholici, & ex ſanguinis
eruptione, dolore quodam-
4modo levantur. Neque e-
5nim tuſſes admodum, ne-
que febres ſuccedunt, ac
plerique ſitim ad extremum
uſque facile tolerant.

50. Ὑπο- 50. Sed

50. Ὑποστροφαὶ δὲ τῆς ἀναῤῥήξιος μάλιστα γίνονται τουτοισιν, εἰ μὴ ἀποστάσιες ἐπιγίνωνται.

6 50. Sed recurrunt ferè ſanguinis eruptiones, niſi abſceſſus ſuccedant.

51. Ἄρισται δὲ τῶν ἀποστασίων, αἱ αἱματηρόταται.

7 51. Ex quibus ii ſunt optimi, qui maximè cruenti.

52. Ὁκόσοισι δὲ ἐν τοῖσι στήθεσιν ἀλγήματα ἔνεστι, καὶ διὰ χρόνου λεπτύνονταί τε, καὶ βήσσουσι, καὶ δύσπνοιαι γίνονται, οὔτε πυρετῶν ἐπιλαμβανόντων, οὔτε ἐμπυημάτων ἐπιγινομένων, τούτους ἐπανέρεσθαι, ὁκόταν βήσσωσί τε καὶ δύσπνοοι ἔωσι, καὶ ξυνεστραμμένον τι καὶ μικρὴν ὀδμὴν ἔχον ἐκβήσσωσι.

8 52. Qui verò in pectore dolores ſentiunt, & temporis tractu extenuantur, tuſſi & difficultate ſpirandi conflictantur, ſi neque febres prehendant, neque
9 ſuppurationes ſuccedant, ex iis percontari oportet, ſi quando tuſſiunt, & difficulter ſpirant,
10 num etiam concretum quiddam, & modicè olens, per tuſſim rejiciant.

XV.

53. Περὶ δὲ ποδαγριώντων τάδε. ὅσοι μὲν ἢ γέροντες, ἢ περὶ τοῖσιν ἄρθροισιν ἐπιπωρώματα ἔχουσιν, ἢ τρόπον ταλαίπωρον ζῶσι, κοιλίας ξηρὰς ἔχοντες, οὗτοι μὲν πάντες ἀδύνατο ὑγιέες γίνεσθαι ἀνθρωπίνῃ τέχνῃ, ὅσον ἐγὼ οἶδα. ἰῶνται μὲν τούτους, ἄρισται μὲν δυσεντερίαι, ἢν ἐπιγένωνται. ἀτὰρ καὶ ἄλλαι ἐκτήξιες ὠφελέουσι κάρτα, αἱ ἐς τὰ κάτω χωρία ῥέπουσαι.

1) 53. At de his, qui poda-
2 gra tentantur, iſta nobis dicenda videntur. Qui in ſenectute tofos, aut callos in articulis induratos
3 habent, aut laborioſè vitam tolerant, cum alvo ſicca,
4 ii ſane omnes (ut ſentio) humanà arte ſanari nequeunt.
5 His certè ſuccedentes inteſtinorum difficultates optimè medentur, quin & quæcunque aliæ colliquationes infernæ, eos valdè juvant.

54. ὁ-

54. Ju-

Digitized by Google

54. Ὅςις δὲ νέος ἐςὶ, καὶ ἀμφὶ τοῖσιν ἄρθροισιν οὔπω ἐπιπωρώματα ἔχει, καὶ τὸν τρόπον ἐςὶν ἐπιμελής τε καὶ φιλόπονος, καὶ κοιλίας ἀγαθὰς ἔχων, ὑπακούειν πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα, οὗτος δὴ ἰητροῦ γνώμην ἔχοντος ἐπιτυχὼν, ὑγιὴς ἂν γένοιτο.

6 54. Juvenis verò, cui nec-
7 dum circum articulos calli
8 induruerunt, cuique victus
ratio curæ eſt, ad laborem
9 eſt impiger, alvumque habet vitæ inſtituto probe ce-
10 dentem, is ſane prudentem
nactus medicum, ſanus evadet.

XVI.

55. Τῶν δ' ὑπὸ τῆς ἱερῆς νόσου λαμβανομένων, χαλεπώτατοι μὲν ἐξίςασθαι, ὁκόσοισι δ' ἂν ἀπὸ παιδὸς ξυμβήσεται, καὶ συνανδρωθῇ τὸ νόσημα. ἔπειτα δὲ ὅσοισιν ἂν γένηται ἐν ἀκμάζοντι τῷ σώματι τῆς ἡλικίης. εἴη δ' ἂν ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτέων, ἐς πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτεα. μετὰ δὲ τούτους, ὅσοις ἂν γένηται τὸ νόσημα μηδὲν προσημαῖνον, ὁκόθεν ἄρχεται τοῦ σώματος.

1) 55. EX morbo ſacro, quem comitialem dicunt, ægerrimè emergunt, quibuscum unà à puero increſcit morbus, &
2 in virilem ætatem ſimul adoleſcit; deinde quibus æ-
3 tate florente ortus eſt, nempe poſt annum quintum & vigeſimum, ad quadrageſi-
4 mum uſque. Quos deinceps conſequuntur, quibus morbus accidit, neque ante in corporis partibus aliquis venientis mali ſenſus eſt.

56. Οἷσι δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς δοκέει ἄρχεσθαι, ἢ ἀπὸ τοῦ πλευροῦ, ἢ ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἢ ποδὸς, εὐπετέςερα ἰᾶσθαι. διαφέρει γὰρ καὶ ταῦτα. τὰ γὰρ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, τούτων χαλεπώτατα. ἔπειτα τὰ ἀπὸ τοῦ πλευροῦ. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν τε, καὶ τῶν ποδῶν μάλιςα οἷά τε ἐξυγιαίνεσθαι.

57. Ἐπι-

5 56. Quibus namque ex capite initium ducere videtur, aut latere, aut manu, aut pede, ii facilius ſanan-
6 tur. Hæc tamen etiam in-
7 ter ſe differunt. Ex his
8 namque moleſtiſſimi ſunt,
9 qui à capite originem trahunt, deinde ex latere, qui verò à manibus ac pedibus,

dibus, præcipuè ſanitatem recuperant.

57. Ἐπιχειρέειν δὲ χρὴ τυ- 10
τέοισι τὸν ἰητρὸν, εἰδότα τὸν
τρόπον τῆς ἰήσιος, ἢν ἔωσιν οἱ
ἄνθρωποι νέοι τε καὶ φιλόπο-
νοι. πλὴν ὅσον αἱ φρένες τι 11
κακὸν ἔχουσιν, ἢ εἴ τις ἀπό-
πληκτος γέγονεν. αἱ μὲν γὰρ 12
μελαγχολικαὶ αὗται ἐκστά-
σιες, οὐ λυσιτελέες. αἱ δὲ ἄλ- 13
λαι, αἱ εἰς τὰ κάτω τρεπόμε-
ναι, πᾶσαι ἀγαθαί. ἄρισται 14
δὲ καὶ ἐνταῦθα πολλῷ, αἱ
αἱματηρέσταται.

57. His autem manum admovere medicum oportet, qui rectè curationis rationem tenuerit, ubi juvenes fuerint, & laboribus dediti, niſi ſi cui mens male ſit affecta, aut quis attonitus fuerit; Ejuſmodi namque vehementes mentis emotiones nihil conducunt. Reliquæ verò omnes naturæ emotiones, quæ ad inferna tendunt, probantur, longéque optimæ hoc loco cenſendæ ſunt, quæ maximè cruentæ.

58. Ὁκόσοι δὲ γέροντες 15
ἤρξαντο λαμβάνεσθαι, ἀπο-
θνήσκουσί τε μάλιστα, καὶ ἢν
μὴ ἀπόλωνται, τάχιστα ἀ- 16
παλλάσσονται ὑπὸ τοῦ αὐτο-
μάτου, ὑπὸ δὲ τῶν ἰητρῶν ἥ- 17
κιστα ὠφελέονται.

58. At ſenes qui corripi cœperunt, præcipuè moriuntur, ac niſi pereant, celerrimè ſua ſponte ſervantur, minimumque à medicis juvantur.

59. Οἷσι δὲ τῶν παιδίων 18
ἐξαπίνης οἱ ὀφθαλμοὶ διεστρά-
φησαν, ἢ μεῖζόν τι κακὸν ἔ- 19
παθον, ἢ φύματα ὑπὸ τὸν 20
αὐχένα ἔφυη, ἢ ἰσχνοφωνότε- 21
ροι ἐγένοντο, ἢ βῆχες ξηραὶ 22
χρόνιοι προσέχουσιν, ἢ ἐς τὴν
γαστέρα μείζοσι γενομένοισιν 23
ὀδύνη φοιτᾷ, καὶ οὐκ ἐταράσ-
σεται. ἢ ἐν τοῖσι πλευροῖσι 24
διαστρέμματα ἔχουσιν, ἢ φλέ- 25
βας παχείας περὶ τὴν γαστέρα
κιρ-

59. Pueri verò, quibus oculi derepente pervertuntur, aut pejus affecti ſunt, aut tubercula ſub cervicem enaſcuntur, aut aliquantulum lingua hæſitant, aut tuſſes ſiccæ trahentes permanent, aut ubi adoleverint, ad ventrem dolor contendit, neque conturbatur, aut iis latera diſtorquentur, aut venæ craſſæ circa ven-
trem

κιρσώδεας, ἢ ἐπίπλοον καταβαίνει, ἢ ὄρχις μέγας γέγονεν, ἢ χεὶρ λεπτὴ, καὶ ἀκρατής, ἢ πὺς, ἢ κνήμη ξύμπασα ἐχωλώθη, ἄτερ προφάσιος ἄλλης. τούτοισι πᾶσιν εἰδέναι, ὅτι ἡ νοῦσος προεγένετο πρὸ τούτων ἁπάντων· καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν τρεφόντων τὰ παιδία, ἐρωτώμενοι ὁμολογήσουσι. τοὺς δὲ καὶ λανθάνει, καὶ οὔ φασιν εἰδέναι τοιοῦτον οὐδὲν γενόμενον.

26 trem in varices convertun-
27 tur, aut omentum deſcen-
28 dit, aut teſtis intumuit,
29 aut manus extenuatur, &
30 impotens redditur, aut pes
31 & tibia tota, citra aliam occaſionem claudicat. In his
32 omnibus animadvertendum eſt, morbum iſta omnia præceſſiſſe. Id quod plerique
33 eorum, qui pueros educant, interrogati fatebuntur, quidam etiam, quod eos lateat, tale quid accidiſſe ſe ſcire negant.

XVII.

60. Τὸν δὲ περὶ τῶν ἑλκέων μέλλοντα γνώσεσθαι, ὅκως ἕκαστα τελευτήσῃ, πρῶτον μὲν χρὴ τὰ εἴδεα τῶν ἀνθρώπων ἐξεπίστασθαι, τά τε ἀμείνω πρὸς τὰ ἕλκεα, καὶ τὰ κακίω. ἔπειτα τὰς ἡλικίας εἰδέναι, ὁποῖαι ἧσιν ἕκαστα τῶν ἑλκέων δυσαπάλλακτα γίνεται, τά τε χωρία ἐπισκέφθαι τὰ ἐν τοῖσι σώμασιν, ὅσον διαφέρει θάτερα θατέρων. τά τε ἄλλα ὁκοῖα τὰ ἐφ' ἑκάστοισιν ἐπιγίνεται, ἀγαθά τε καὶ κακὰ εἰδέναι. εἰδὼς μὲν γὰρ ἄν τις ταῦτα πάντα, εἰδῇ ἂν καὶ ὅκως ἕκαστα ἀποβήσεται. μὴ εἰδὼς δὲ ταῦτα, οὐκ ἂν εἰδῇ ὅπως

1) 60. At ulcera qui noſſe volet, qualem quæque exitum habitura ſint,
2 is imprimis quidem hominum naturas animadvertere debet, quænam ad ulcera
3 melius, quænam etiam deterius affectæ ſunt. Deinde ætates, in quibus ſua cu-
4 juſque generis ulcera non facile profligantur. Locos etiam corporis in conſide-
5 rationem adhibere, quantum alii aliis præſtent. Ac præcipuè, quænam horum cui-
6 que bona malave accedunt, noſſe debet. His ſiquidem omnibus cognitis, quænam
7 cujuſque eventa futura ſint, faci-

ὅπως αἱ τελευταὶ ἔσονται ἀμφὶ τῶν ἑλκέων.

facile aſſequetur. Neque exiſtimandum eſt, eum qui hæc non cognoverit, quinam futuri ſint ulcerum exitus, perſpicere poſſe.

61. Εἴδεα μὲν γὰρ ἀγαθά ἐςι τὰ τοιάδε. ἐλαφρὰ καὶ ξύμμετρα, καὶ εὔσπλαγχνα, καὶ μήτε σαρκώδεα ἰσχυρῶς, μήτε σκληρά. κατὰ δὲ χρῶμα ἔςω λευκὸν, ἢ μέλαν, ἢ ἐρυθρὸν, ταῦτα γὰρ πάντα ἀγαθὰ, ἄκρητα ἐόντα. εἰ δ' εἴη μιξόχλωρον, ἢ χλωρὸν, ἢ πελιδνὸν τὸ χρῶμα, κάκιον γίνεται. τὰ δὲ εἴδεα ὅσα ἂν τοῖσι προγεγραμμένοισι τ' ἀναντία πεφύκῃ, εἰδέναι χρὴ κακίω ἐόντα.

8 61. Corporis autem naturæ probandæ ſunt leves, moderatæ, firmis viſceribus præditæ, neque admodum
9 carnoſæ, neque duræ, tum quæ colore ſunt albo, aut
10 nigro, aut rubro. Hæ etenim
11 omnes probantur, ſi puræ ſunt. Deterius eſt, ſi ex pallido mixtum colo-
12 rem, aut pallidum, aut lividum habeant. Quæ verò naturæ ſuprà poſitis adverſantur, eas deteriores eſſe conſtat.

XVIII.

62. Περὶ δὲ ἡλικιῶν, φύματα μὲν ἔμπυα γίνεται, καὶ τὰ χοιρώδεα ταῦτα πλεῖςα τῶν παιδίων ἴσχυσι, καὶ ῥᾷςα ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσει.

1) 62. QUod ad ætates autem attinet, tubercula quidem ſuppurantur, atque eadem ſtrumoſa magna ex parte pueros exercent, faciléque ex his levantur.

63. Τοῖσι δὲ γεραιτέροισί τε τῶν παιδίων, καὶ νεηνίσκοισιν, φύεται μὲν ἐλάσσω, χαλεπώτερον δὲ ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσουσι.

2 63. At iiſdem, ubi paulum ætate proceſſerint, atque adoleverint, naſcuntur quidem minus, ac difficilius tolluntur.

64. Τοῖσι δὲ ἀνδράσι, τὰ μὲν τοιαῦτα φύματα οὐ κάρτα ἐπιγίνεται. τὰ δὲ κηρία, δεινά,

3 64. Viris autem id genus tubercula non admodum
4 fiunt, verum favi formidabiles

Digitized by Google

νέ, καὶ οἱ κρυπτοὶ καρκῖνοι οἱ ὑποβρύχιοι, καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπινυκτίδων ἕρπητες, ἐς᾽ ἂν ἑξήκοντα ἔτεα συχνῷ ὑπερβάλλωσι.

5 biles, & cancri abditi, de-
6 merſi, & ex puſtulis no-
7 ctu inquietantibus (quas ἐπινυκτίδας vocant) ulcera ſerpentia, quos herpetes nominant, donec annos ſexaginta longè ſuperarint.

65. Τοῖσι δὲ γέρουσι τῶν μὲν τοιουτοτρόπων φυμάτων οὐδὲν ἐπιγίνεται. οἱ δὲ καρκῖνοι οἱ κρυπτοὶ, καὶ οἱ ἀκρόπαθοι γίνονται, καὶ ξυναποθνήσκουσι.

8 65. Senibus verò ex hu-
juſcemodi tuberculis nul-
9 lum accidit, at cancri latentes, quique ſumma corporis infeſtant, fiunt, & ad mortem comitantur.

66. Τῶν δὲ χωρίων, μασχάλαι δυσιητότεραι, καὶ κενεῶνές τε, καὶ μηροί. ὑποςάσιές τε γὰρ ἐν αὐτοῖσι γίνονται, καὶ ὑποςροφαί.

10 66. Ex locis difficilius ſa-
nantur alæ, ac laterum ca-
11 vitates, & femora. In his namque humores ſubſident, & recidivæ fiunt.

67. Τῶν δὲ περὶ ἄρθρα ἐπικινδυνότατοι οἱ μεγάλοι δάκτυλοι, καὶ μᾶλλον οἱ τῶν ποδῶν. οἷσι δὲ τῆς γλώττης ἐν τῷ πλαγίῳ ἕλκος γίνεται πολυχρόνιον, καταμαθεῖν τῶν ὀδόντων, ἤν τις ὀξὺς τῶν κατ᾽ αὐτό.

12 67. In his quæ circum articulos contingunt, in maximum diſcrimen præcipi-
13 tant pollices, ac præcipuè pedum. Quibus verò ad linguæ latus ulcus fit diuturnum, animadvertendum ex dentibus, qui juxta ſunt, num aliquis acutus ſit.

XIX.

68. Τὰ δὲ τρώματα θανατωδέςερα μὲν, τὰ ἐς τὰς φλέβας τὰς παχείας, τὰς ἐν τῷ τραχήλῳ τε, καὶ τοῖς βυβῶσιν. ἔπειτα ἐς τὸν ἐγκέφαλον, καὶ ἐς τὸ ἧπαρ. ἔπειτα τὰ ἐς ἔντερον, καὶ ἐς κύςιν. ἔςι δὲ ταῦτα πάντα ὀλέ-

1 68. VUlnera autem ferè quidem mortem afferunt, quæ magnas ve-
2 nas, quæ ſunt in collo, &
3 inguinibus, læſerunt, dein-
4 de quæ cerebrum & hepar, deinceps quæ in inteſtina, & veſicam pertingunt. Quæ ſane

P

ὀλέθρια ἐόντα ἰσχυρῶς, ὐχ ὕ-
τως ἄφυκτα ὡς δοκέει. ταῦτε
γὰρ χωρία ὀνόματα ἔχοντα
ταῦτα, μέγα διαφέρει, καὶ
οἱ αὐτοὶ τρόποι. πολὺ δὲ δια-
φέρει τῦ αὐτῦ ἀνθρώπυ τῦ
σώματος ἡ παρασκευή.

ſane omnia magnam perni-
6 ciem afferunt, non eam ta-
men, ut (quod quidam exiſ-
timant) nemo ex his ſerva-
7 ri poſſit. Nam & his no-
minibus præditi loci mul-
tum inter ſe differunt, at-
que ipſi modi. Nec parum
etiam cujuſque corporis
conſtitutio differt.

69. Ἔςι μὲν γὰρ ὅτε ὔτ' ἂν
πυρετήνειεν, ὔτε φλεγμήνειεν
τρωθείς. ἔςι δ' ὅτε καὶ ἄνευ
προφάσιος ἐπυρέτηνεν ἂν, καὶ
φλεγμανθείη τὶ τῦ σώματος
πάντως.

8 69. Incidit enim inter-
dum, ut neque febre, ne-
9 que inflammatione tente-
tur ſauciatus; interdum e-
tiam nulla ex cauſa febri-
citat, & aliquam corpo-
ris partem inflammatio pror-
ſus occupat.

70. Ἀλλ' ἢν ὅτε ἕλκος ἔχων
παραφρονέῃ, εὐπετέως τε φέ-
ρῃ τὸ τρῶμα, ἐγχειρέειν χρὴ
τῷ τρώματι ὡς ἀποβησομένῳ
κατὰ λόγον τῆς ἰητρείης τε,
καὶ τῶν ἐπιγινομένων.

10 70. At ubi is, qui ulce-
re infeſtatur, delirat, & vul-
nus facile perfert, ad vul-
nus aggredi oportet, quod
ex arte medica, & eorum
quæ conſequuntur, ratione
adhibita, ſperatum exitum
eſt habiturum.

71. Ἀποθνήσκυσι μὲν γὰρ
οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τρωμάτων
παντοίων. πολλαὶ γὰρ μὲν
φλέβες εἰσὶ, καὶ λεπ]αὶ, καὶ
παχεῖαι, αἵτινες αἱμοῤῥαγῦ-
σαι ἀποκτείνυσιν, ἢν αὐτῶ τύ-
χωσιν ὀργῶσαι, ἃς ἐν ἑτέρῳ
καιρῷ διακόπ]οντες, ὠφελέυσι
τὰ σώματα.

11 71. Ex cujuſvis enim ge-
neris vulneribus mori ho-
12 mines contingit. Multæ
namque in corporibus ve-
næ, tum tenues, tum craſ-
13 ſæ, ſi eò ſponte ſua ferri
contingat, ſanguinis pro-
fuſione interimunt, quæ ſi
alio tempore pertundantur,
utilitatem afferunt.

XX.

XX.

72. Πολλὰ δὲ τῶν τρωμάτων, ἐν χωρίοισί τε εἶναι εὐήθεσι, καὶ οὐδέν τι δεινὰ φαινόμενα, οὕτως ὠδύνησεν ἡ πληγὴ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀναπνεῦσαι.

73. Ἄλλοι δὲ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τοῦ τρώματος, οὐδὲν δή τι δεινοῦ ἐόντος, τὸ μὲν πνεῦμα ἀπήνεγκαν, παρεφρόνησαν δὲ, καὶ πυρετήναντες ἀπέθανον. ὅσοι γὰρ ἂν ἢ τὸ σῶμα πυρετῶδες ἔχουσιν, ἢ τὰς γνώμας θορυβώδεας, τὰ τοιαῦτα πάσχουσιν.

74. Ἀλλὰ χρὴ μήτε ταῦτα θαυμάζειν, μήτε ὀρρωδέειν, κεῖνα εἰδότα, ὅτι αἱ ψυχαί τε, καὶ τὰ σώματα πλεῖστον διαφέρουσιν αἱ τῶν ἀνθρώπων, καὶ δύναμιν ἔχουσι μεγίστην. ὅσα μὲν οὖν τῶν τρωμάτων καιροῦ ἔτυχεν, ἢ αἵματός τε, καὶ γνώμης τοιαύτης, ἢ ὀργῶντος οὕτω τοῦ σώματος, ἢ μέγεθος τοσαῦτα ᾖ, ὥστε μὴ δύνασθαι καταστῆναι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἴησιν καταφρονέοντα, τοῖσι μὲν ἐξίστασθαι χρὴ ὁποῖα ἂν ᾖ, πλὴν τῶν ἐφημέρων λειποθυμιῶν. τοῖσι δ᾽ ἄλλοισι πᾶσιν ἐπιχειρέειν, νεοτρώτοισι ἐοῦσιν, ὡς ἂν τούς τε πυρετοὺς διαφεύγωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰς

1) 72. NON pauca autem vulnera, quæ in
contemnendis locis, ac nulla reformidabilia eſſe videntur, in iis tanto dolore plaga cruciat, ut ægri reſpirare nequeant.

2 73. Quidam verò præ vulneris dolore, quod nullo merito terreat, ſpiritum quidem traxerunt, delirio tamen, & febre perierunt.
3 Quibus enim aut corpus ad febrem eſt opportunum, aut mens prompte perturbatur, iis talia contingunt.

4 74. Sed hæc mirari, aut formidare deſinet, qui illud in animum induxerit, quod & cujuſque animi, & corpora plurimum inter ſe differunt, & præſtant. Vul-
5 nera igitur, quæ talem occaſionem, aut corpus, aut mentem nacta ſunt, aut adeo concitatum ſanguinem,
6 aut magnitudinem tantam habent, ut curatione ſen-
7 ſuum integritas reſtitui nequeat, ab iis quidem, cu-
8 juſque modi ſint, præter
9 diarias animi defectiones, abſtinere oportet. Cæteris
10 verò omnibus recens illatis manus admovere oportet,
quo

τὰς αἱμοῤῥαγίας τε, καὶ τὰς νομὰς, περιεσομένων. ἀτρεκέστατα δὲ, καὶ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον τὰς φυλακὰς αἰεὶ τῶν δεινοτάτων ποιέεσθαι. καὶ γὰρ δίκαιον οὕτως.

quo eos qui ſuperfuturi ſunt,
11 à febribus, & ſanguinis pro-
fuſione, ac depaſcentibus
ulceribus (nomas vocant)
12 vindices. Diligentiſſimè
autem ac diutiſſimè adverſus ea, quæ maximè terrent, munire æquum eſt.

XXI.

75. Αἱ δὲ νομαὶ θανατωδέσταται μὲν, ὧν αἱ σηπεδόνες βαθύταται, καὶ μελάνταται, καὶ ξηρόταται. πονηραὶ δὲ καὶ ἐπικίνδυνοι, ὅσαι μέλανα ἰχῶρα ἀναδιδοῦσιν. αἱ δὲ λευκαὶ, καὶ μυξώδεες τῶν σηπεδόνων, ἀποκτείνουσι μὲν ἧσσον, ὑποστρέφουσι δὲ μᾶλλον, καὶ χρονιώτεραι γίνονται.

1) 75. Nomæ verò maximè
ſunt lethales, quæ
putredines altiſſimè deſcen-
2 dentes habent, ſuntque ni-
gerrimæ, & ſicciſſimæ. Vi-
3 tioſæ quoque, & in periculum præcipitant, quæ ſaniem nigram reddunt. At albæ, & mucoſæ putredines, mortem quidem afferunt minus, ſed potius recidivas faciunt, & diutius perſeverant.

76. Οἱ δ' ἕρπητες ἀκινδυνότατοι πάντων ἑλκέων, ὅσα νέμεται. δυσαπάλλακτοι δὲ μάλιστα, κατάγε τοὺς κρυπτοὺς καρκίνους.

4 76. Herpetes autem, ex
his quæ depaſcendo ſerpunt,
5 minimum habent periculi, at ſecundum abditos cancros, difficilius tolluntur.

77. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖσι τοιουτέοισι, πυρετόν τε ἐπιγενέσθαι ξυμφέρει μίην ἡμέρην, καὶ πῦον ὡς λευκότατον, καὶ παχύτατον.

6 77. At his omnibus febrem uno die ſuccedere confert, & pus quam maximè candidum, & craſſum.

78. Λυσιτελεῖ δὲ καὶ σφακελισμὸς νεύρου, ἢ καὶ ὀστέου, ἢ καὶ ἀμφοῖν, ἐπί τε τῇσι βαθείῃσι σηπεδόσι, καὶ μελαίνῃσι.

7 78. Prodeſt quoque in alte conditis, & nigris putredinibus, nervi ſyderatio, aut oſſis, aut amborum.

Pus

σι. πῦον γὰρ ἐν τοῖσι σφακελισμοῖσι ῥεῖ πουλὺ, καὶ λύει τὰς σηπεδόνας.

8Pus enim multum in ſyderationibus effluit, & putredines liberat.

XXII.

79. Τῶν δὲ ἐν κεφαλῇ τρωμάτων, θανατωδέστατα μὲν, τὰ ἐς τὸν ἐγκέφαλον, ὡς καὶ προγέγραπται. δεινὰ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα. ὀστέον ψιλὸν μέγα, ὀστέον ἐμπεπλασμένον, ὀστέον κατεῤῥωγός. εἰ δὲ καὶ τὸ στόμα τοῦ ἕλκεος σμικρὸν εἴη, ἡ δὲ ῥωγμὴ τοῦ ὀστέου ἐπὶ πολὺ παραμείνοι, ἐπικινδυνότερόν ἐστι. ταῦτα δὲ πάντα δεινότερα γίνεται, καὶ κατὰ ῥαφήν τε ὄντα, καὶ τῶν χωρίων αἰεὶ, τὰ ἐν τοῖσι ἀνωτάτω τῆς κεφαλῆς.

1)79. QUod ad vulnera capitis attinet, præcipuè mortem afferunt (ut antea ſcripſimus) quæ cere-
2brum attingunt. Quin & hujuſmodi omnia terrent: os inſigne denudatum, os
3medium deſidens, os diffiſſum. At ſi ulceris oſculum exiguum fuerit, oſſis verò
4fiſſura longè pertingat, majus periculum ſubeſt. Quæ omnia magis terrent, ubi juxta ſuturam contingunt, & in ſumma capitis parte exiſtunt.

80. Πυνθάνεσθαι δὲ χρὴ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἀξίοις λόγου τρώμασιν, ἢν ἔτι νεότρωτοι αἱ πληγαὶ ἔωσιν, ἢ βλήματα εἴη, ἢ κατέπεσεν ὤνθρωπος, ἢ εἰ ἐκαρώθη. ἢν γάρ τι τούτων ἦ γεγονὸς, φυλακῆς πλείονος δεῖται, ὡς τοῦ ἐγκεφάλου ἐσακούσαντος τοῦ τρώματος. εἰ δὲ μὴ νεότρωτος εἴη, ἐς τ' ἄλλα σημεῖα σκέπτεσθαι, καὶ βουλεύεσθαι.

5 80. Percontari autem convenit, in omnibus effatu
6dignis capitis vulneribus,
7ubi adhuc recentes plagæ
8ſunt, aut ictus, num qui
9læſus fuit conciderit, aut
10profundo ſopore correptus fuerit. Hoc enim in caſu,
11majore cura opus eſt, nimirum quod vulnus cerebrum ſenſerit. Quod ſi recens plaga non fuerit, alia ſigna in conſiderationem, ac conſilium adhibere oportet.

Digitized by Google

81. Ἄριςον μὲν ὦν μήτε πυρετῆναι, τὸν τὸ ἕλκος ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ, μήθ' αἷμα ἐπαναῤῥαγῆναι αὐτῷ, μὴ δὲ φλεγμονὴν, μήθ' ἅμα μηδεμίην ὀδύνην ἐπιγενέσθαι. εἰ δέ τι τούτων ἐπιφαίνοιτο, ἐν ἀρχῇσι τε γίνεσθαι ἀσφαλέςατον, καὶ ὀλίγον χρόνον παραμένειν.

12 81. Præſtat igitur eum, qui capitis ulcere laborat,
13 neque febricitare, neque
14 inſuper ſanguinis profuſionem,
15 aut inflammationem,
16 aut ſimul dolorem aliquem accedere; aut ſi eorum quippiam appareat, circa initia tutiſſimum eſt fieri, paucoque tempore perſeverare.

XXIII.

82. Ξυμφέρει δὲ ἐν τῇσιν ὀδύνῃσιν, ϗ τὰς φλεγμονὰς τὰς ἐπὶ τοῖσιν ἕλκεσιν ἐπιγίνεσθαι. τῇσι δ' αἱμοῤῥαγίῃσι, πῦον ἐπὶ τῇσι φλεψὶ φαίνεσθαι. τοῖσι δὲ πυρετοῖσιν, ἃ ἐν τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασιν ἔγραψα, ξυμφέρει ἐπὶ τούτοισι γενέσθαι ταῦτα. καὶ ἐνθάδε λέγω ἀγαθὰ εἶναι, τὰ δ' ἐναντία, κακά.

1) 82. Confert quoque in doloribus, etiam inflammationes, quæ in ul-
2 ceribus fieri aſſolent, ſupervenire. In ſanguinis autem
3 profuſionibus, pus in venis conſpici. Quæ etiam in morbis acutis, febribus con-
4 ferre ſcripſi, ea in his conducere, bonaque hîc eſſe, ut contraria mala, exiſtimanda ſunt.

83. Ἄρξασθαι δὲ πυρετὸν ἐπὶ κεφαλῆς τρώσει τεταρταίῳ, ἢ ἑβδομαίῳ, ἢ ἐνδεκαταίῳ, θανατῶδες μάλα.

5 83. At febris in capitis vulnere, die quarto, aut ſeptimo, aut undecimo exorta, valdè exitialis eſt.

84. Κρίνεται δὲ τοῖσι πλείστοισιν, ἢν μὲν τεταρταίου ἐόντος τοῦ ἕλκεος πυρετὸς ἄρξηται, ἐς τὴν ἑνδεκάτην. ἢν δ' ἑβδομαῖος ἐὼν πυρετήνῃ, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην, ἢ ἑπτακαιδεκάτην. ἢν δὲ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρξηται πυρεταίνειν, ἐς τὴν εἰκοστὴν,

6 84. Quampluriminis autem judicationem ſubit, ſi quarto quidem ulceris die
7 febris cœperit, undecimo. Si verò die ſeptimo febricitarit, decimo quarto,
8 aut decimo ſeptimo. Quod ſi undecimo febris cœperit, vige-

Digitized by Google

κοςῆν, ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσι διαγέγραπται, τοῖς ἄνευ προφάσιων ἐμφανέων γινομένοισι.

85. Τῇσι δ' ἐν ἀρχῇσι τῶν πυρετῶν, ἤντε παραφροσύνη ἐπιγένηται, ἤν τε ἀπόπληξις τῶν μελέων τινὸς, εἰδέναι τὸν ἄνθρωπον ἀπολλύμενον, ἢν μὴ παντάπασι ἢ τῶν καλλίςων τὶ σημεῖον ἐπιγένηται, ἢ σώματος ἀρετὴ ὑπόκειται, ἀλλ' ὑποσκεπτέσθω τὸν τρόπον. τῷ ἀνθρώπῳ ἔτι γὰρ αὐτῇ ἐλπὶς γίνεται τῆς σωτηρίας. χωλὸν δὲ γενέσθαι τὸ ἄρθρον, ἐς ὃ ἀπεςήριξεν, ἀναγκαῖόν ἐςιν, ἢν ἄρα καὶ περιγένηται ὁ ἄνθρωπος.

vigeſimo, velut ſcriptum eſt in febribus, quæ ex non evidentibus cauſis originem trahunt.

9 85. At ſi febrium initiis delirium ſuccedat, aut aliquod membrum ſyderetur, de hominis morte exiſti-
10 matio facienda eſt, niſi aut prorſus optimum aliquod ſignum ſupervenit, aut cor-
11 poris virtus ſubſit. Verum
12 quanam id ratione contingat, animadvertendum eſt.
13 Nam & homini ſpes ſalutis adhuc reſtat; at claudum fieri articulum, in quem malum decubuit, neceſſe eſt, ſi modo æger ſuperſtes futurus eſt.

XXIV.

86. ΤΑ δὲ τρώματα τὰ ἐνὶ τοῖσιν ἄρθροισι, μεγάλα μὲν ὄντα, καὶ τελέως ἀποκόπτοντα τὰ νεῦρα τὰ συνέχοντα, εὔδηλον ὅτι χωλὺς ἀποδείξει.

87. Εἰ δὲ ἐνδοιαςὸν εἴη ἀμφὶ τῶν νεύρων, ὅπως ἔχοι, ὀξέος μὲν ἐόντος τοῦ βέλεος τοῦ ποιήσαντος, ὀρθὸν τὸ τρῶμα εἶναι ἄμεινον ἐπικαρσίου. εἰ δ' εἴη βαρύ τε, καὶ ἀμβλὺ τὸ τρῶσαν, οὐδὲν διαφέρει.

)86. MAgna autem vulnera, quæ in articulis fiunt, ſi penitus abſciſſi nervi ſunt, qui continebant, abſque dubio claudos reddent.

2 87. Sin dubium eſt, quomodo nervi affecti ſint, ſiquidem ex acuto telo recta plaga eſt, ea tranſverſa me-
3 lior. Quod ſi grave fuerit, & retuſum, quod vulnus inflixit, nihil ineſt diſcriminis.

Digitized by Google

88. Ἀλλ' ἔσται βάθος τε τῆς πληγῆς σκέπτεσθαι, καὶ τ' ἄλλα σημεῖα. ἔστι δὲ τάδε. πῦον ἢν ἐπιγένηται ἐπὶ τὸ ἄρθρον, σκληρότερον ἀνάγκη γενέσθαι. ἢν δὲ καὶ οἰδήματα συμπαραμείνῃ, σκληρὸν ἀνάγκη πουλὴν χρόνον τοῦτο τὸ χωρίον γίνεσθαι. καὶ τὸ οἴδημα ὑγιέος ἐόντος τοῦ ἕλκεος παραμένειν ἀνάγκη, συγκάμπτεσθαί τε καὶ ἐκτείνεσθαι, ὁκόσα ἂν τοῦ ἄρθρου καμπύλου ἐόντος θεραπεύηται.

4 88. Sed & vulneris altitudo, aliaque ſigna hujuſ-
5 modi conſideranda ſunt. Pus ſi ad articulum accedat, duriorem eum reddi neceſſe
6 eſt. Quod ſi etiam tumores ſimul perſeverarint, neceſſe eſt, eum locum in multum
7 tempus durum eſſe, & ſano quoque ulcere tumorem
8 permanere, ſimulque ea inflecti, ac extendi, ubi recurvato articulo curatio adhibita eſt.

89. Οἷσι δ' ἂν καὶ νεῦρον δοκέει ἐκπεσεῖσθαι, ἀσφαλεστέρως τὰ περὶ τῆς χωλώσιος ἢ προλέγειν, ἄλλως τε καὶ ἢν τῶν κάτωθεν νεύρων ᾖ τὸ ἐκλυόμενον.

9 89. At quibus nervus exciſurus eſſe ſperatur, iis cum majore fiducia claudicationem prædixeris, idque tum maximè, ſi quis nervorum inferiorum exolutus fuerit.

90. Γνώσῃ δὲ τοῖσι νεῦρον μέλλον ἐκπίπτειν. πῦον λευκόν τε καὶ παχὺ, καὶ πουλὺν χρόνον ὑπορρέει, ὀδύναι τε καὶ φλεγμοναὶ γίνονται περὶ τὸ ἄρθρον ἐν ἀρχῇσι. τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα γίνεται, καὶ ὀστέου μέλλοντος ἐκπεσεῖσθαι.

10 90. Nervus autem exci-
11 ſurus his indiciis deprehenditur: ſi pus album, craſ-
12 ſumque, & diuturnum ſub eo effluit, doloreſque ac
13 inflammationes ad articulum circa initia oriuntur. Quæ etiam contingere ſolent, ubi os exciſurum eſt.

XXV.

91. Τὰ δὲ ἐν τοῖσι ἀγκῶσι διακόμματα, ἐν φλεγμονῇ μάλιστα ἐόντα, ἐς διαπύησιν ἀφικνέεται, καὶ τομάς τε, καὶ καύσιας.

14 91. QUæ in cubitis diſciſſa ſunt, præcipuè cum inflammatione, ad ſuppurationem, ſectionemque, & uſtionem perveniunt.

XXVI.

Digitized by Google

XXVI.

92. Ὁ δὲ νωτιαῖος μυελὸς ἢν νοσέῃ, ἤν τε ἐκ πτώματος, ἤν τε ἐξ ἄλλης τινὸς προφάσιος, ἤν τε ἀπὸ αὐτομάτου, τῶν τε σκελέων ἀκρατὴς γίνεται ὁ ἄνθρωπος, ὥστε μηδὲ θιγγανόμενος ἐπαΐειν καὶ τῆς γαστρὸς, καὶ τῆς κύστιος. ὥστε τοὺς μὲν πρώτους χρόνους, μήτε κόπρον, μήτε οὖρον διαχωρέειν, ἢν μὴ πρὸς ἀνάγκην. ὅταν καὶ παλαιότερον γένηται τὸ νόσημα, οὐκ ἐπαΐοντι τῷ ἀνθρώπῳ, ἥ τε κόπρος διαχωρέει, καὶ τὸ οὖρον. ἀποθνήσκει δὲ μετὰ ταῦτα, οὐ πολλῷ ὕστερον χρόνῳ.

1)92. AT verò ſi ſpinalis medulla, aut ex caſu, aut aliqua quapiam externa cauſa, aut ſua ſponte labo-
2rarit, & crurum impotentiam facit, ut ne tactum quidem percipiat æger, &
3ventris, & veſicæ, adeo ut ne primis quidem diebus ſtercus, aut urina, niſi coactè reddatur. Quod ſi mor-
4bus inveteraverit, & ſtercus, & urina ægro inſcio prodit, tandemque non lon-
5go poſt intervallo perit.

XXVII.

93. Ὧν δὲ ἐμπίπλαται αἵματος ἡ φάρυγξ, πολλάκις τῆς ἡμέρης τε, καὶ τῆς νυκτὸς ἑκάστης, οὔτε κεφαλὴν προαλγήσαντι, οὔτε βηχὸς ἐχούσης, οὔτε ἐμέοντι, οὔτε πυρετοῦ λαμβάνοντος, οὔτε ὀδύνης ἐχούσης, οὔτε τοῦ στήθεος, οὔτε τοῦ μεταφρένου, τούτου κατιδεῖν ἐς τὰς ῥῖνας, καὶ τὴν φάρυγγα, ἢν ἕλκός τι ἔχων φαίνηται ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, ἢ βδέλλαν.

1)93. QUibus fauces ſanguine frequenter, & noctu, & interdiu replen-
2tur, dum neque capitis do-
3lor prægreſſus fuerit, ne-
4que tuſſis, neque vomitus,
5neque febris prehenderit,
6neque pectoris, aut dorſi
7dolor tenuerit, in his nares & fauces inſpiciendæ, num
8quod ulcus in eo loco, aut hirudo compareat.

XXVIII.

94. Ὀφθαλμοὶ δὲ λημῶντες ἄριστα ἐπαλλάττουσιν, ἢν τὸ, τε δάκρυον, καὶ ἡ λή-

1)94. OCuli gramioſi optimum habent ſucceſſum, ſi ſimul lachryma, &

Digitized by Google

ἡ λήμη, καὶ τὸ οἴδημα ἄρξηται ὁμοῦ γενόμενα.

95. Ἢν δὲ τὸ μὲν δάκρυον τῇ λήμῃ μεμιγμένον ᾖ, καὶ μὴ θερμὸν ἰσχυρῶς, ἡ δὲ λήμη λευκή τε ᾖ, καὶ μαλθακὴ, τό, τε οἴδημα ἐλαφρόν τε, καὶ λελυμένον. εἰ γὰρ οὕτω ταῦτ᾽ ἔχοι, ξυμπλάσσοιτ᾽ ἂν ὀφθαλμὸς ἐς τὰς νύκτας, ὥστε ἀνώδυνος εἶναι, καὶ ἀκινδυνότατον οὕτως ἂν εἴη, καὶ ὀλιγοχρονιώτατατον.

96. Εἰ δὲ τὸ δάκρυον χωρέει πουλὺ, καὶ θερμὸν, ξὺν ὀλιγίστῃ λήμῃ, καὶ σμικρῷ οἰδήματι, εἰ μὲν ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν ὀφθαλμῶν, χρόνιον μὲν κάρτα γίνεται, ἀκίνδυνον δὲ, καὶ ἀνώδυνος οὗτος ὁ τρόπος.

97. Ἐν τοῖσι μάλιστα τήνδε κρίσιν ὑποσκέπτεσθαι. τὴν μὲν πρώτην, ἐς τὰς εἴκοσιν ἡμέρας. ἢν δ᾽ ὑπερβάλλῃ τοῦτον τὸν χρόνον, ἐς τὰς τεσσαράκοντα προσδέχεσθαι. ἢν δὲ μὴ δ᾽ ἐν ταύτῃσι παύηται, ἐν τῇσιν ἑξήκοντα κρίνεται.

98. Παρὰ πάντα δὲ τὸν χρόνον τοῦτον, ἐνθυμεῖσθαι τὴν λήμην, ἢν ἐν τῷ δακτύλῳ τε μίσγηται, καὶ λευκή τε, καὶ μαλθακὴ γίνηται, μάλιστα δ᾽ ὑπὸ τοὺς χρόνους τοὺς κρισίμους.

& gramia, & tumor cœperint.

2 95. Aut ſi lachryma gramiæ permixta, neque vehementer calida fuerit, gramia verò alba & mollis, & tumor levis, ac ſolutus.
3 His etenim ſic ſe habentibus, noctu oculus conglutinabitur,
4 ut dolorem non ſentiat: iſque caſus minimè periculoſus, minimèque diuturnus fuerit.

5 96. At ſi lachryma multa & calida, cum pauciſſima gramia, & exiguo tumore, idque ex altero oculo profluat, valdè diuturnum id quidem, ſed ſine periculo fit, idque lippitudinis genus doloris expers eſt.

6 97. Et in his præcipuè judicatio conſideranda eſt, quæ prima quidem fit cir-
7 ca vigeſimum diem. Quod tempus ſi ſuperat, quadra-
8 geſimus dies expectandus eſt; aut ſi neque in his deſinit, in ſexaginta diebus ſolvitur.

9 98. At toto tempore ad gramiam attentum eſſe oportet, num in digito miſceatur, & alba ac mollis fiat, idque præcipuè ſub judicationis tempus, tum nam-

Digitized by Google

σίμως. ἢν γὰρ μέλλῃ παύε- 10 σθαι, ταῦτα ποιήσει.

namque ubi finitur, id evenire ſolet.

99. Εἰ δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀμ- 11 φότεροι ταῦτα πάθοιεν, ἐπικινδυνότεροι γίνονται ἑλκωθῆναι. ἡ δὲ κρίσις ἐλάσσονος χρόνου ἔσται.

99. Quod ſi hæc utrumque oculum invaſerunt, majus eſt ulcerum periculum, ſed brevi ſolventur.

100. Λῆμαι δὲ ξηραὶ, ἐπώ- 12 δυνοι κάρτα. κρίνονται δὲ ταχέως, ἢν μὴ τρῶμα λάβῃ ὁ ὀφθαλμός.

100. Gramiæ autem ſiccæ vehementes dolores afferunt, brevi tamen ſolvuntur, niſi oculus vulnus acceperit.

101. Οἴδημα δὲ ἢν μέγα 13 ᾖ, ἀνώδυνόν τε, καὶ ξηρὸν, ἀκίνδυνον. εἰ δὲ εἴη ξὺν ὀδύνῃ, 14 κακὸν μὲν ξηρὸν ἐὸν, καὶ ἐπικίνδυνον ἑλκῶσαι τε τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ ξυμφῦσαι.

101. Tumor verò magnus, doloris expers & ſiccus, ſine periculo eſt. Quod ſi cum dolore eſt, ſiccus quidem malus, metuſque eſt, ne oculum exulceret, ac palpebræ coëant.

102. Δεινὸν δὲ καὶ ξὺν δα- 15 κρύῳ τε ὂν καὶ ὀδύνῃ. εἰ γὰρ δά- 16 κρυον χωρέει θερμὸν καὶ ἁλμυρὸν, κίνδυνος τῇτε κόρῃ ἑλκωθῆναι, καὶ τοῖσι βλεφάροισιν.

102. Formidabilis quoque eſt, ubi cum lachryma conjunctum dolorem habet. Nam ſi lachryma calida & ſalſa profluit, in pupilla & palpebris exulcerationis periculum eſt.

103. Εἰ δὲ τὸ μὲν οἴδημα 17 καταστaίη, δάκρυον δὲ πολὺ ἐπιχέεται πολὺν χρόνον, καὶ λῆμαι ἔωσι, τοῖσι μὲν ἀνδρά- 18 σι βλεφάρων ἐκτροπὴν προλέγειν, τῇσι δὲ γυναιξὶ, καὶ τοῖσι παιδίοισιν, ἕλκωσιν, καὶ τῶν βλεφάρων ἐκτροπήν.

103. At ſi tumor quidem conſtiterit, lachryma verò multa diutius effunditur, & gramiæ tenent, viris quidem palpebrarum everſionem rectè prædixeris, at mulieribus, & pueris, exulcerationem, & palpebrarum everſionem.

104. Ἢν δὲ λῆμαι χλωραὶ, 19 καὶ πελιδναὶ ἔωσι, καὶ δάκρυον που-

104. Si verò gramiæ pallidæ, aut lividæ fuerint, lachry-

Digitized by Google

πουλὺ καὶ θερμὸν, καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ καῦμα ᾖ, καὶ διὰ τοῦ κροτάφου ὀδύναι ἐς τὸν ὀφθαλμὸν καταστηρίξωσι, καὶ ἀγρυπνίη τουτέοισιν ἐπιγένηται, ἕλκος ἀ- 20 νάγκη γενέσθαι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ. ἐλπὶς δὲ καὶ ῥαγῆναι τὸ τοιοῦτον.

lachrymaque multa & calida, caput ardor occupet, ex temporibus ad oculum dolor tendat, inſomniaque his acceſſerit, ulcus in oculo factum eſſe neceſſe eſt, ac ut rumpatur, metus eſt.

105. Ὠφελέει δὲ καὶ πυ- 21 ρετὸς ἐπιγενόμενος, ἢ ὀδύνη ἐς τὴν ὀσφὺν στηρίξασα.

105. Juvat autem ſuccedens febris, aut dolor in lumbos firmatus.

106. Προλέγειν δὲ δεῖ του- 22 τέοισι τὰ ἐσόμενα, ἔς τε τὸν χρόνον σκεπτόμενον, ἔς τε τὰ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ ῥέοντα, ἐς τὰς περιωδυνίας τε, καὶ ἀγρυπνίας.

106. His verò futurorum prædictionem rectè inſtitues, ſi & temporis, & eorum quæ ex oculo fluunt, rationem inieris, tum etiam graviſſimorum dolorum, tum vigiliarum.

107. Ἐπὴν δὲ καὶ τὸν ὀφ- 23 θαλμὸν οἷόν τε ᾖ κατιδεῖν, ἢν μὲν εὑρεθῇ ἐρρωγός τε, καὶ διὰ τῆς ῥωγμῆς ὑπερέχουσα ἡ ὄψις, πονηρὸν, καὶ χαλεπὸν καθιδρῦσαι, εἰ δὲ καὶ σηπεδὼν ὑπῇ 24 τῷ τοιούτῳ, τελέως ἄχρηστος ὁ ὀφθαλμὸς γίνεται.

107. Sed ubi oculum introſpicere licet, ſiquidem ruptum inveneris, & per rimam pupilla extiterit, malum ſignificat, nec facilè reſtituitur. Quod ſi etiam putredo ſubſit, nulli amplius eſt uſui.

108. Τοὺς δ' ἄλλους τρόπους 25 τῶν ἑλκέων ἐς τὰ χωρία σκεπτομένους προλέγειν, καὶ τάς τε σηπεδόνας, καὶ βαθύτητας, ἀναγκαῖον γὰρ κατὰ τὴν ἰσχὺν 26 τῶν ἑλκέων τὰς οὐλὰς γίνεσθαι.

108. Reliqua verò ulcerum genera prædicere licet, & locorum putredines, & altitudines intuenti. Nam pro ulcerum magnitudine, cicatrices fieri neceſſe eſt.

109. Οἷσι μὲν οὖν ῥήγνυν- 27 ται οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ μετὰ ὑπερίσχουσιν, ὥστε ἔξω τὴν ὄψιν τῆς χώρης εἶναι, ἀδύνατοι ὠφε-

109. Quibus igitur rumpuntur oculi, poſteaque adeo extant, ut pupilla loco mota eſſe videatur, iis nec ullo

Digitized by Google

ὠφελέεσθαι καὶ χρόνῳ καὶ τέχνῃ εἰς τὸ βλέπειν.

ullo tempore, neque arte, ut videant, opem ferre licet.

110. Τὰ δὲ σμικρὰ μετα- 28 κινήματα τῶν ὄψεων οἷά τε καθιδρύεσθαι, ἢν μήτε κακὸν ἐπιγένηται μηδὲν, ὅ, τε ἄνθρωπος νέος ᾖ. αἱ δὲ ἐκ τῶν ἑλκέ- 29 ων οὐλαὶ, οἷσιν ἂν μὴ κακόν τι ἄλλο προσῇ, πᾶσαι οἷαίτε ὠφελέεσθαι, καὶ ὑπὸ τῶν χρόνων, καὶ ὑπὸ τῆς τέχνης. μάλιστα δὲ αἱ νεώταταί τε, καὶ ἐν τοῖσι νεωτάτοισι τῶν σωμάτων.

110. At parvæ pupillarum dimotiones reſtitui poſſunt, dum ne quid mali acceſſerit, & juvenis ſit æger. Ulcerum verò cicatrices, ſi non aliud malum ſubſit, omnes & à tempore, & ab arte juvari poſſe exiſtimandæ ſunt, ac præcipuè, quæ recentiſſime, & in juvenum corporibus contractæ ſunt.

111. Τῶν δὲ χωρίων, μά- 30 λιστα μὲν αἱ ὄψιες βλάπτονται ἑλκόμενοι. ἔπειτα τὸ ὑπεράνω τῶν ὀφρύων. ἔπειτα δὲ καὶ ὅ, τι ἂν ἄγχιστα ᾖ τούτων τῶν τόπων.

111. Ex locis autem inſignem facit noxiam, pupillæ acies ſi exulceretur, ſecundum eam, id quod eſt ſupra ſupercilia, deinde verò, quicquid in his locis fuerit proximum.

112. Αἱ δὲ κόραι γλαυκού- 31 μεναι, ἢ ἀργυροειδέες γινόμεναι, ἢ κυάνεαι, οὐδὲν χρηστόν. τουτέων δὲ ὀλίγαι ἀμείνους, ὁ- 32 κόσαι ἢ σμικρότεραι φαίνονται, ἢ εὐρύτεραι, ἢ γωνίας ἔχουσαι, εἴτ' ἐκ προφασίων τοιαῦται γενοίατο, εἴτ' αὐτόμαται.

112. Pupillæ quoque cæſium, aut argenteum, aut cæruleum colorem nactæ, improbandæ ſunt. His aliquantum meliores exiſtimandæ ſunt, quæ aut minores, aut ampliores apparent, aut angulos habent, ſive id ex manifeſta cauſa, ſive ſpontè contingat.

113. Ἀχλύες, καὶ νεφέ- 33 λαι, καὶ αἰγίδες ἐκλεαίνονταί τε, καὶ ἀφανίζονται, ἢν μὴ 34 τρῶμα τὶ ἐπιγένηται ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ, ἢ πρόσθεν τύχῃ

οὔλην

113. Caligines, & nubeculæ, ac ſubalbicantes cicatrices, ægides dictæ, exteruntur ac evaneſcunt, niſi eo in loco vulnus aliquod

ſub-

Digitized by Google

ἑλκὴν ἔχων ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, ἢ πτερύγιον.

ſubortum ſit, aut illic antea cicatricem, aut unguem eſſe contigerit.

114. Ἢν δὲ παράλαμψις γένηται, ἀπολευκάνῃ τοῦ μέλανος μόριόν τι, εἰ πουλὺν χρόνον παραμένῃ, καὶ τρηχείη τε, καὶ παχείη, καὶ μνημόσυνον ὑποκαταλιπεῖν.

35 114. Quod ſi in oculi ni-
gro reſplendens cicatrix or-
36 ta ſit, nigri aliquid dealbat,
ita ut ſi diutius perſeveret,
& aſpera, & craſſa, etiam
veſtigium aliquod poſtea re-
linquat.

XXIX.

115. Αἱ δὲ κρίσιες, ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἔγραψα, οὕτω καὶ ἐνθάδε ἔχουσιν. ἀλλὰ χρὴ τὰ σημεῖα ἐκμαθόντα προλέγειν τὰς μὲν διαφορὰς τῶν ὀφθαλμιῶν. ὅταν τὰ κάκιστα τῶν σημείων ἐπιγένηται, τὰς πολυχρονίους τῶν ὀφθαλμιῶν, ὡς διαγέγραπται ἐφ' ἑκάστῃσι. τὰς δὲ ὀλιγοχρονίους, ὅταν τὰ σημεῖα προφαίνηται τὰ ἄριστα, τότε προλέγειν ἑβδομαίας παύσασθαι, ἢ ἐγγὺς τουτέων, καὶ ἄλλως ἀσφαλῶς νομίζειν ἔχειν.

1) 115. Judicationes verò non
ſecus, ac in febri-
bus ſcripſi, ita & hic ſe ha-
2 bent. Sed & obſervatis ſi-
gnis, pro genere quidem
3 lippitudinum, prædictio-
nem inſtituas licet. Nempe
diuturnas lippitudines fore,
ubi peſſima ſigna affuerint,
4 velut in ſingulis deſcriptum
eſt. Breves verò, ubi opti-
5 ma ſigna comparuerint, eaſ-
que ſeptimo die, aut pro-
ximis diebus finiendas præ-
dicere, ac alioqui in tuto
eſſe exiſtimare oportet.

116. Τὰς δὲ ὑποστροφὰς προσδέχεσθαι, οἷσιν ἂν ῥαστῶναι γένωνται, μήτ' ἐν ἡμέρῃσι κρισίμοισι, μήτε σημείων ἀγαθῶν ἐπιφανέντων.

6 116. Quibus autem levamentum adfuerit, ſi id neque judicatoriis diebus, neque cum bonis ſignis contingat, in iis recidivæ metuendæ ſunt.

117. Πάντων δὲ χρὴ μάλιστα τὴν κατάστασιν τοῦ οὔρου, ἐν τοῖσι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνθυ-

7 117. Inprimis verò in oculorum affectibus, urinæ ſtatus in conſiderationem ad-

Digitized by Google

ἐνθυμεῖσθαι. οἱ γὰρ καιροὶ ὀξέες.

8 adhibendus eſt. Occaſio
namque præceps eſt, & lubrica.

XXX.

118. Αἱ δὲ δυσεντερίαι ξὺν πυρετῷ μὲν ἢν ἐπίωσιν, ἢ ποικίλοισί τε διαχωρήμασιν, ἢ ξὺν φλεγμονῇ ἥπατος, ἢ ὑποχονδρίου, ἢ γαστρὸς, ἢ ὅσαι ἐπώδυνοι, ἢ ὅσαι τῶν σιτίων ἀπολαμβάνουσιν, δίψαν τε παρέχουσιν, αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί. καὶ ὃς ἂν πλεῖστα ἔχῃ τούτων τῶν κακῶν, τάχιστα ἀπολεῖται. ᾧ δ' ἂν ἐλάχιστα τῶν τοιούτων προσῇ, πλεῖσται αὐτῷ ἐλπίδες.

1) 118. AT tormina ea qui-
2 dem omnia mala
3 ſunt, ſi cum febre quidem
4 invadunt, aut variis alvi re-
5 crementis, aut jecoris in-
6 flammatione, aut præcor-
7 diorum, aut ventris, aut
8 quæcunque doloribus cruciant, aut cibos cohibent, ſitimque inferunt. Ac celerrimè is perit, quem ma-
9 xima pars horum malorum occupat. Huic verò plurimum ineſt ſpei, cui horum pauciſſima adſunt.

119. Ἀποθνήσκουσι δὲ ὑπὸ ταύτης τῆς νούσου, μάλιστα παιδία τὰ πενταετέα, καὶ γεραίτερα, ἔς τε τὰ δεκαετέα. αἱ δ' ἄλλαι ἡλικίαι, ἧσσον.

10 119. Iſque morbus præcipuè pueros à quinto anno perimit, & qui eum ſuperant ad decimum uſque, cæteræ ætates tutiores.

120. Ὅσαι δὲ τῶν δυσεντεριῶν λυσιτελέες, τὰ μὲν κακὰ ταῦτα οὐκ ἐμποιέουσιν.

11 120. Utilia autem tormina ſunt, quæ his malis non affligunt.

121. Αἷμα δὲ, καὶ ξύσματα διαχωρήσαντα, ἐπαύσαντο ἑβδομαῖα, ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταῖα, ἢ εἰκοσταῖα, ἢ τεσσαρακονθήμερα, ἢ ἐντὸς τούτων τῶν χρόνων. τὰ τοιαῦτα γὰρ διαχωρήματα, καὶ ὑπάρχοντα πρόσθεν ἐν τοῖσι σώμασι νοσήματα ὑγιάζει. τὰ μὲν

12 121. At ubi ſanguis, & ſtrigmenta per alvum rejecta fuerint, ſeptimo die deſinunt, aut decimo quarto, aut vigeſimo, aut quadrageſimo, aut intra hoc
13 tempus. Hujuſmodi namque dejectiones etiam eos, qui ante fuerunt in corporibus,

Digitized by Google

μὲν παλαιότερα, ἐν πλείονι χρόνῳ, τὰ δὲ νεώτερα, δύναται καὶ ἐν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσιν ἀπαλλάσσειν.

ribus, morbos tollunt: inveteratos quidem, ſpatio temporis majore, recentes verò, etiam paucis diebus levare poſſunt.

122. *Ἐπεὶ καὶ ἐν γαστρὶ ἔχου-* 14
σαι, καὶ αὗται περιγίνονται,
μᾶλλον ἐς τοὺς τόκους τε, καὶ ἐκ
τῶν τόκων, καὶ τὰ ἔμβρυα
διασώζουσιν, αἵματός τε καὶ 15
ξύσματος διαχωρεόντων, καὶ
πολλοὺς μῆνας. ἢν μή τις ὀδύ- 16
νη αὐτῇσι προσῇ, ἢ ἄλλο τι
τῶν πονηρῶν ὧν ἔγραψα σημείων εἶναι ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι, ἐπιγένοιτο.

122. Siquidem & prægnantes ipſæ etiam plerumque ad partum ſuperſunt, & ex partu, fœtumque conſervant, etiamſi per multos menſes ſanguis, & ſtrigmenta per alvum ſecedant; niſi ſi dolore affligantur, aut aliquid ex malis ſignis, quæ in difficultatibus inteſtinorum adeſſe ſcripta ſunt, acceſſerit.

123. *Εἰ δέ τι κείνων ἐπιφαί-* 17
νοιτο, τῶτε ἐμβρύῳ ὄλεθρον σημαίνει, καὶ τῇ ἐχούσῃ κίνδυνον,
ἢν μὴ μετὰ τοῦ ἐμβρύου τὴν ἀπό- 18
φευξιν, καὶ τοῦ ὑστέρου τὴν ἀπόλυσιν, ἡ δυσεντερίη παύσηται αὐθημερὸν, ἢ μετ' ὀλίγον χρόνον.

123. Quod ſi horum aliquod adeſſe viſum fuerit, & fœtui perniciem, ac prægnanti periculum denunciat, niſi poſt fœtus abſolutionem, aut ſecundarum dimiſſionem, ipſa tormina eodem die, aut non multò poſt ceſſaverint.

XXXI.

124. *Αἱ δὲ λειεντερίαι, ξυνε-* 1
χέες μὲν, καὶ πο- 2
λυχρόνιοι, καὶ πᾶσαν ὥρην ξὺν 3
ψόφοισί τε, καὶ ἄνευ ψόφων ἐκταρασσόμεναι, καὶ ὁμοίως νυκτός τε, καὶ ἡμέρης ἐπικείμεναι,
καὶ τοῦ διαχωρήματος 5
ὑπιόντος, ἢ ὠμοῦ ἰσχυρῶς, ἢ
μέλανός τε καὶ λείου, καὶ δυσώ- 6
δεος

124. LÆvitates autem inteſtinorum, aſſiduæ quidem, & multo tempore perſeverantes, ac omnibus horis, & cum ſtrepitu, & ſine hoc exturbatæ, & ſimiliter noctu, & interdiu affligentes, ſi quod excernitur valdè crudum eſt, aut

Digitized by Google

δίης. αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί. καὶ γὰρ δίψαν παρέχουσι, καὶ τὸ ποτὸν οὐκ ἐς τὴν κύστιν τρέπουσιν, ὥστε διουρέεσθαι. καὶ τὸ στόμα ἐξελκοῦσι, καὶ ἔρευθος ἐξηρμένον ἐπὶ τῷ προσώπῳ ποιοῦσι, καὶ ἐφηλίδας παντοῖα χρώματα ἐχούσας. ἅμα δὲ καὶ τὰς γαστέρας ὑποζύμους τε, καὶ ῥυπαρὰς ἀποδεικνύουσι, καὶ ῥυτιδώδεας. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων, ἐσθίειν τε ἀδύνατοι γίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ τῇσι περιόδοισι χρῆσθαι, καὶ τ' ἄλλα τὰ πρασσόμενα ποιέειν.

6 aut nigrum & læve, ac
7 mali odoris, eæ quidem omnes malæ ſunt. Nam & ſitim exhibent, neque po-
8 tionem per urinam reddunt,
9 quod in veſicam non deſcendat, os exulcerant, & elatum faciei ruborem, e-
10 juſque cutis vitia, omni colorum genere diſtincta (ephelidas vocant) excitant,
11 ſimulque ventrem quaſi fermentatum, ſordidum, & rugoſum efficiunt. Ex quibus aut cibum capere, aut deambulare ad res obeundas nequeunt.

125. Τὸ δὲ νόσημα τοῦτο 12 δυνάτατον μὲν τοῖσι πρεσβυτέροισιν. ἰσχυρὸν δὲ γίνεται καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. τῇσι δὲ ἄλλῃσιν ἡλικίῃσι πολλῷ ἧσσον.

125. Morbus hic ſeniores graviſſimè infeſtat, quin & viros vehementer affligit, cæteras verò ætates multò minus.

126. Ὅστις δὲ μήτε ἐν τῇσιν 13 ἡλικίῃσίν ἐστι ταύτῃσιν, ᾗσι φημὶ ὑπὸ τοῦ νοσήματος τούτου κακῶς περιέπεσθαι, ἐλάχιστά τε τῶν σημείων ἔχει τῶν πονηρῶν ἃ ἔγραψα εἶναι, ἀσφαλέστατα διάκειται οὗτος.

126. At qui eas ætates, quas ab hoc morbo malè affici diximus, non attingit, & pauciſſima ſigna habet, quæ mala eſſe ſcripta ſunt, is ſecuriſſimè[1] conſtitutus eſt.

127. Θεραπείης δὲ προσδεῖ- 14
ται ἡ νοῦσος αὕτη, ἐς ὃ ἂν τὸ, τε 15
οὖρον χωρέηται τοῦ πινομένου κα- 16
τὰ λόγον, καὶ τὸ σῶμα τῶν σιτίων εἰσιόντων αὔξηται, καὶ 17 τῶν χροιῶν τῶν πονηρῶν ἀπαλλαχθῇ.

127. Curationem autem
15 poſtulat hic morbus, quo-
16 ad & urina pro potionis modulo feratur, corpuſque
17 cibos ingeſtos ſentiat, & vitioſum cutis colorem deponat.

XXXII.

128. Αἱ δὲ ἄλλαι διάῤῥοιαι ὅσαι ἄνευ πυρετῶν, καὶ ὀλιγοχρόνιοί τε, καὶ εὐήθεες. ἢ γὰρ καταπιφθεῖσαι πεπαύσονται, ἢ ἀπὸ τῦ αὐτομάτυ. προσαγορεύειν δὲ χρὴ παύεσθαι τὴν ὑπέξοδον, ὅταν τῇ τε χειρὶ ψαύοντι τῆς γαςρὸς, μηδεμία κίνησις ὑπῇ, καὶ φῦσα διέλθοι ἐπὶ τελευτῇ τῦ διαχωρήματος.

128. Reliqua alvi profluvia, quæ ſine febre ſunt, & parvo tempo-
2re durare, & mitia eſſe ſolent. Aut enim elota, aut
3ſua ſpontè deſinent. Ceſſa-
4turum autem alvi ſeceſſum denunciaveris, ubi contre-
5ctato manu ventre nullus motus ſuberit, & ad extremam dejectionem flatus prodierit.

129. Ἕδραι δὲ ἐκτρέπονται, ἀνδράσι μὲν, οἷς ἂν διάῤῥοια λάβῃ ἔχοντας αἱμοῤῥοΐδας, παιδίοισι δὲ λιθιῶσί τε, καὶ ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι τῇσι μακρῇσί τε, καὶ ἀκρήτοισι. πρεσβυτάτοισι δὲ, οἷς ἂν προσπήγματα μύξης ἐνῇ.

6 129. Sedes autem procidit, viris quidem, quibus ora venarum ſanguinem
7fundunt, (hæmorrhoïdas vocant) ut alvi fluxus cor-
8ripit; pueris quoque calculoſis, & in diuturnis ac ſynceris inteſtinorum difficultatibus; ſenibus verò, quibus mucoſæ quædam concretiones affixæ ſunt.

XXXIII.

130. Τῶν δὲ γυναικῶν ὅσαι μᾶλλον καὶ ἧσσον ἐν γαςρὶ λαμβάνειν πεφύκασιν, ὧδε ὑποσκέπτεσθαι. πρῶτον μὲν τὰ εἴδεα. σμικραί τε γὰρ μειζόνων ἀμείνονες ξυλλαμβάνειν, λεπταὶ παχειῶν, λευκαὶ ἐρυθρῶν, μέλαιναι πελιδνῶν. φλέβας ὅσαι ἐμφανέας ἔχυσιν, ἀμείνονες, ἢ ὅση-

σι

130. At mulieres, quænam magis, aut minus uterum geſtare ſint
2idoneæ, hunc in modum æſtimare licet, imprimis quidem in formas intuendo. Parvæ namque grandioribus ad conceptum præſtant,
3tenues craſſis, candidæ rubris, nigræ liventibus. Præ-

ſtant

ει μὴ καταφαίνονται. σάρκα δὲ ἐπίθρεπτον ἔχειν, πρεσβυτικῇ πονηρόν. μαζοὺς δὲ ὀγκηρούς τε καὶ μεγάλους, ἀγαθόν. ταῦτα μὲν πρὸς τῇ ὄψει δῆλά ἐςι.

131. Πυνθάνεσθαι χρὴ καὶ περὶ τῶν καταμηνίων, ἢν πάντας μῆνας φαίνωνται, καὶ ἢν πλῆθος ἱκανὸν, καὶ ἢν εὔχροά τε, καὶ ἴσα ἐν ἑκάςοισι τῶν χρόνων, καὶ ἐν τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τῶν μηνῶν. οὕτω γὰρ ταῦτα γίνεσθαι ἄριςον.

132. Τὸ δὲ χωρίον, ἐν ᾧ ἡ σύλληψίς ἐςιν, ὃ δὴ μήτρην ὀνομάζομεν, ὑγιές τε χρὴ εἶναι, καὶ ξηρὸν, καὶ μαλθακόν. καὶ μήτ' ἀνεσπασμένον ἔσω, μήτε προπετὲς, μήτε τὸ ςόμα αὐτοῦ ἀπεςράφθω, μήτε ξυμμεμυκέτω, μήτ' ἐκπεπλήχθω. ἀμήχανον γὰρ, ὅ, τι ἂν ᾖ τῶν τοιούτων κωλυμάτων, σύλληψιν γενέσθαι.

133. Ὁκόσαι μὲν οὖν τῶν γυναικῶν, μὴ δύνανται ἐν γαςρὶ λαμβάνειν, φαίνονται δὲ χλωραὶ, μήτε πυρετοῦ, μήτε τῶν σπλάγχνων αἰτίων ἐόντων, αὗται φήσουσι κεφαλὴν ἀλγέειν, καὶ τὰ καταμήνια πονηρῶς τε σφίσι, καὶ ἀκρίτως γίνεσθαι. καὶ

4 ſtant item, quibus venæ ex-
tant, iis quibus minimè ap-
5 parent. Quin etiam gran-
diori natu exuberans carnis
6 moles, malo eſt: mammæ
autem turgidæ, & magnæ
probantur. Atque iſta qui-
dem viſui ſunt expoſita.

7 131. At ſciſcitari opor-
8 tet, num menſtrua ſingu-
lis menſibus appareant, &
9 num ſatis idonea copia, &
10 an boni ſint coloris, æqua-
11 12 li copia in ſingulis tempori-
13 bus, & ratis menſium die-
bus effluant, quod quidem
optimum eſt.

14 132. Locus verò concep-
tui idoneus, quem ſanè u-
15 terum nominamus, ſanus
eſſe, & ſiccus, & mollis
16 debet, ac neque contra-
17 ctus, neque proclivis, ne-
que ore diſtorto, aut com-
preſſo, aut diducto. Ete-
18 nim quicquid horum conti-
gerit, conceptum fieri im-
pedit.

19 133. Mulieres igitur quæ
concipere nequeunt, & pal-
lidæ videntur, abſque febre,
neque aliqua cauſa in viſce-
ribus exiſtente, iis caput
20 dolet, & menſes malè ac
21 ſyncerè prodeunt, aut cer-
tè pauci, neque ex longo
inter-

καὶ ὀλίγως δὲ καὶ πολὺν χρό-23 νον ἐν τῇσιν οὕτω διακειμένῃσιν ἀφανέα ᾖ, αἱ μῆτραι καθάρσιος ταύτῃσι προσχρῄζουσιν.

intervallo ſic affectis apparent, & uteri purgatione indigent.

134. Ὁκόσαι τε εὔχροιοί τε 24 εἰσι, καὶ σάρκα πολλήν τε καὶ πιηρὰν ἔχουσι, καὶ φλέβια κεκρυμμένα, ἀνώδυνοί τε εἰσι, 25 καὶ τὰ καταμήνια ταύτῃσιν ἢ παντάπασιν οὐ φαίνεται, ἢ ὀλίγα τε καὶ ἀκρίτως γίνεται. τῶν τρόπων οὗτος ἐν τοῖσι χα-26 λεπωτάτοισιν ἐστὶ καταναγκάσαι ὡς ἐν γαστρὶ λαμβάνειν.

134. At quæ tum benè coloratæ ſunt, tum benè carnoſæ, & pingues, & venas latentes habent, & doloris expertes ſunt, hiſque menſtrua aut nullo modo prodeunt, aut pauca & ſyncera fluunt: In hujuſmodi naturis difficillimè conceptus procuratur.

135. Ἢν δὲ ἐπιφαινομένων 27 τῶν καταμηνίων ἀπροφασίστως, τό, τε σῶμα ὧδε διάκειται ἡ γυνή, κἂν μὴ συλλαμβάνῃ, τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἡ μήτρη αἴτιον, ὥστε μὴ δύνασθαι γίνεσθαι ἔκγονα. ἢ γὰρ ἀνεσπασμένον ἐστὶν, ἢ ἐκπε-28 πληγμένον. τὰ γὰρ ἄλλα καταγινόμενα ἐνταῦτα, ξὺν ὀ-29 δύνῃσί τε γίνεται, καὶ ἀχροιῄσί τε, καὶ τήξει.

135. Quod ſi liberè apparentibus menſtruis, inculpato ſit corpore mulier, neque concipiat, locus in quo uterus continetur, in cauſa exiſtimandus eſt, quominus fætus tollatur. Aut enim contractus eſt, aut diductus. Reliqua enim, quæ huc contingere ſolent, cum dolore, & decoloratione, ac colliquatione fiunt.

XXXIV.

136. Ἢν δ' ἂν ἕλκος γένηται ἐν τῇσι μήτρῃσιν, εἴτε ἐκ τόκου, εἴτε ἐκ φύματος, εἴτε ἐξ ἄλλης τινὸς προφάσιος, πυρετούς τε, καὶ βουβῶνας ταύτῃσιν ἀνάγκη ἐπιγίνεσθαι, καὶ ὀδύνας ἐν τοῖσι χωρίοισι τούτοισιν. εἰ δὲ καὶ τὰ

1) 136. QUibus verò ulcus in
2 utero ortum eſt,
3 ſive ex partu, ſive ex tu-
4 berculo, aut alia quapiam
5 cauſa, iis febres, & inguinum tumores obveniunt, il-
6 lorumque locorum dolores.
7 Quod ſi partus purgamenta

τὰ λοχεῖα συναπολειφθείη, ταῦτα ὑπάρχοντα κακὰ πάντη ἀκρητότερά τε καὶ χρονιώτερα. 8 καὶ πρὸς τούτοισιν ὑποχονδρίων τε, καὶ κεφαλῆς ὀδύναι.

137. Ἕλκεος δὲ γινομένου, 9 καὶ ἐξυγιασθέντος, τὸ χωρίον τοῦτο ἀνάγκη λειότερον, καὶ σκληρότερον γίνεσθαι, καὶ ἧσσον δύνασθαι ἐν γαστρὶ λαμβάνειν.

138. Εἰ δὲ μοῦνον ἐν τοῖσιν 10 ἐπ' ἀριστερὰ γένοιτο ἕλκος, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ λάβοι, εἴτε τὸ ἕλκος ἔτι ἐχοῦσα, εἴτε λοιπὸν ἤδη ὑγιὴς ἐοῦσα, ἄρσεν μᾶλλον τεκεῖν αὐτὴν ἐλπίς ἐστιν.

139. Εἰ δὲ ἐν τοῖσι ἐπὶ δεξιὰ 11 τὸ ἕλκος γένοιτο, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχοι, θῆλυ μᾶλλον τὸ ἔκγονον χρὴ δοκέειν ἔσεσθαι.

140. Ἢν δὲ πυρετοὶ γένωνται, 12 οὐ δυναμένη ἐν γαστρὶ λαβεῖν, καὶ λεπτῆς βηχὸς ἐχούσης, πυνθάνεσθαι χρὴ, μήτι 13 αἱ μῆτραι ἕλκος ἔχουσιν, ἢ ἄλλο τι τῶν πονηρῶν ὧν ἔγραψα. εἰ γὰρ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ μη- 14 δὲν ὑπεὸν κακὸν φαίνοιτο αἴτιον τῆς λεπτύνσιός τε, καὶ τοῦ μὴ συλλαμβάνειν δύνασθαι, αἷμα ἐμέσαι τὴν γυναῖκα προσ- 15 δόκιμον. τὰ δὲ καταμήνια τῇ 16 τοιαύτῃ ἠφάνισται ἀνάγκη.

ta ſimul quoque reſtiterint, tum ea mala omnino ſunt immoderata, & diuturna, acceduntque & præcordiorum, & capitis dolores.

137. At verò ubi ulcus ſanatum eſt, locus ille lævior, ac durior neceſſario efficitur, & minus conceptui idoneus.

138. Quod ſi ulcus ſiniſtra tantum occupet, mulierque concipiat, aut ubi ulcus habet, aut poſtea ubi convaluit, eam marem potius enixuram ſpes eſt.

139. Sed ſi ulcus dextra teneat, & mulier concipiat, fœtus fœmineus magis expectandus eſt.

140. At ſi febris prehendat eam, quæ concipere nequit, & tuſſicula detineat, quærendum, num uterum ulcus aliquod occupet, aut ex his malis, quæ ſcripſimus, aliud quippiam. Etenim ubi nihil mali eo in loco ſubeſſe conſtiterit, quod extenuationem, aut conceptus impedimentum afferat, ſanguinis vomitione refuſi metus impendet. Ei verò mulieri menſtrua ex neceſſitate diſparuerunt.

141. Ἢν δὲ ὁ πυρετὸς λυθῇ 17 ὑπὸ τῆς ῥήξιος τοῦ αἵματος, καὶ τά τε καταμήνια φανῇ, ἐν γαστρὶ λήψεται.

141. Si verò febris ſanguinis eruptione tollatur, & menſes appareant, concipiet.

142. Ἢν δὲ τὰ τῆς γαστρὸς 18 πρὶν ἢ τὸ αἷμα ἀναῤῥαγῆναι, ὑγρὰ γένηται πονηρὸν τρόπον, κίνδυνος ἀπολέσθαι τὴν γυναῖκα ἔμπροσθεν, ἢ τὸ αἷμα ἐμέσαι.

142. Quod ſi ante ſanguinis eruptionem, alvus effuſa fuerit pravum in modum, periculum eſt, ne mulier ante ſanguinis eruptionem intereat.

XXXV.

143. Ὁκόσαι δὲ ἐν γαστρὶ 1) δοκέουσιν ἔχειν, οὐκ ἔχουσαι, καὶ πολλοὺς μῆνας ἐξαπατῶνται, τῶν καταμηνίων οὐ φαινομένων, καὶ τὰς γαστέρας ὁρῶσιν αὐξανομένας τε, καὶ κινεομένας, αὗται κεφαλήν τε ἀλγέουσι, καὶ τράχηλον, καὶ ὑποχόνδρια, καὶ ἐν τοῖσι τιτθοῖσι γάλα οὐκ ἐγγίνεται σφίσιν, εἰ μὴ ὀλίγον τι, καὶ ὑδαρές. ἐπὴν δὲ τὸ κύρτωμα τὸ τῆς γαστρὸς ἀπολυθῇ, καὶ λαπαραὶ γένωνται, αὗται ἐν γαστρὶ λήψονται, ἢν μή τι ἄλλο κώλυμα γένηται σφίσιν. ἐπεὶ τὸ πάθος γε τοῦτο ἀγαθόν ἐστι, μεταβολὴν ποιῆσαι ἐν τῇ ὑστέρῃ, ὥστε μετὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. τῇσι δ' ἐχούσῃσιν ἐν γαστρὶ, τὰ ἀλγήματα ταῦτα οὐ γίνεται, ἢν μὴ ξυνήθεα ἔωσι. ταύτῃσιν αἱ κεφαλαλγίαι, καὶ

143. AT quæcunque ſe concepiſſe exiſti-
2 mant, neque conceperunt, & multis menſibus deci-
3 piuntur, quod menſtrua non compareant, ac venter
4 turgeſcere, ac moveri videatur, eæ capitis ac cer-
5 vicis, præcordiorumque dolore conflictantur, neque lac in ipſarum mammis in-
6 naſcitur, niſi paucum quiddam, & aquoſum. Cum verò ventris tumor diſſolutus fuerit, ac molles evaſerint, eæ niſi quid aliud
7 obſtet, concipient. Quandoquidem affectio iſta ad mutationem utero afferendam valet, adeo ut poſt
8 hoc tempus concipiant. Eæ verò quæ conceperunt,
9 doloribus iſtis non tentantur, niſi conſueti fuerint. His

καὶ γάλα ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν ἐγγίνεται.

His capitis dolores accedunt, & lac in mammis innaſcitur.

144. Τὰς δὲ ὑπὸ τῶν ῥόων 10 τῶν πολυχρονίων ἐχομένας ἐρωτᾶν, εἰ κεφαλὴν ἀλγέουσι, καὶ ὀσφῦν, καὶ τὸ κάτω τῆς γαστρός. ἔρεσθαι δὲ καὶ περὶ 11 αἱμωδίας, καὶ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ ἤχων.

144. Quas autem longæ fluxiones exercent, de capitis dolore, lumborum, & imi ventris, interrogandæ ſunt. Sciſcitari quoque oportet, num dentium ſtuporem ſentiant, aut viſus hebetudinem, aut aurium ſonitum.

145. Ὁκόσαι δὲ νήστιες ἐοῦ- 12 σαι, ὑπόχολα ἐμέουσι πολλὰς ἡμέρας, μήτε ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, μήτε πυρεταίνουσαι, πυνθάνεσθαι ἕλμινθας στρογγύλας εἰ ξυνεμέουσι. ἢν γὰρ 13 μὴ ὁμολογέουσι, προλέγειν αὐτῇσι τοῦτο ἔσεσθαι. γίνεται δὲ 14 μάλιστα μὲν τῇσι γυναιξὶ τὸ νόσημα τοῦτο, ἔπειθα δὲ καὶ παρθένοις, τοῖσι δ' ἄλλοισι ἀνθρώποισιν ἧσσον.

145. At quæcunque jejunæ, multis diebus aliquantulum bilioſa vomitione rejiciunt, ſi neque uterum gerunt, neque febre detinentur, interrogabis, num lumbricos rotundos unà etiam vomitu refundant. Id enim ni fateantur, ipſis affuturum prædices. Potiſſimum autem mulieres invadit hic morbus; deinde etiam virgines, reliquos verò homines minus.

XXXVI.

146. Ὅσαις δὲ ἄνευ πυρε- 1) τῶν ὀδύναι γίνονται, θανάτους μὲν οὐκ ἐξεργάζονται. πολυχρόνιοι δὲ αἱ πλεῖους εἰσί, 2 καὶ πολλὰς μεταστάσιας ἔχουσι, καὶ ὑποστροφάς. οἱ δὲ 3 τρόποι, πρῶτον μὲν τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγημάτων, τὰ μὲν

146. Dolores qui ſine febre invadunt, ne interficiunt quidem, at plurimum diuturni ſunt, multaſque mutationes, ac recurſus habent. Atque horum genera primum quidem in capitis doloribus ſpectantur,

μὲν εὐήθεα, τὰ δὲ χαλεπώτερα πολλῷ.

tur, quorum quidam leves ſunt, quidam etiam longè graviores.

147. Χρὴ δὲ ὑποσκέπτεσθαι ἑκάτερα αὐτῶν ὧδε. ὁκόσοι δὲ αὐγῶν ἀμβλυώσσουσι, καὶ ἐρευθός τι ἔχουσιν, ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῖσι γίνεται, καὶ κνησμὸς ἔχει τὸ μέτωπον, τούτοισιν ἀρήγει αἷμα ῥυὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, καὶ ἐξ ἀνάγκης. ἁπλοῦς οὗτος ὁ τρόπος.

4 147. Utrorumque verò
5 ea ſic ineunda eſt ratio. Quibus autem viſus caligat, & rubor quidam in ipſis oculis fit, cum quadam frontis prurigine, eos juvat ſanguis
6 ſua ſpontè, aut ex neceſſitate profluens. Atque hic
7 modus ſimplex eſt.

148. Οἷσι δὲ ὀδύναι περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ μέτωπον, ἔκ τε τῶν ἀνέμων τῶν μεγάλων γίνονται, καὶ ἐκ τῶν ψυχέων, ὅταν θαλφθῶσιν ἰσχυρῶς, τούτους δὲ κόρυζαι μὲν τελείως μάλιστα ἀπαλλάσσουσιν.

8 148. At quibus dolores capitis, & frontis contingunt, tum ex ingentibus ventis, tum ex frigore, poſt vehementem æſtum, eos
9 gravedines potiſſimum quidem omnino liberant.

149. Ὠφελέουσί τε καὶ πταρμοὶ, καὶ βλένναι ἐν τῇσι ῥισὶ γινόμεναι, μᾶλλον μὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. εἰ δὲ μὴ, ἐξ ἀνάγκης.

149. Juvant quoque & ſternutamenta, & mucoſæ
10 pituitæ in naribus ortæ, præcipuè quidem ſpontè fluentes; ſin minus, vi expreſſæ.

150. Κόρυζαι γίνονται τελέως, ὥστε καὶ βῆχας ἐπιγενέσθαι.

11 150. Gravedines verò in totum fiunt, adeo ut tuſſes conſequantur.

151. Οἵ τε πταρμοὶ ἐπιγενόμενοι, τὰς ὀδύνας ἢν μὴ παύωσι, φύματα ἀνάγκη ἐπιγενέσθαι, καὶ ἀχροίας τούτοισιν.

12 151. Et ſternutamenta ubi ſuccedunt, neque dolores ſedant, iis tubercula, & coloris pravitates, ex neceſſitate aderunt.

152. Ὁκόσοισι δὲ ὀδύναι ἄνευ προφασίων τε γίνονται, καὶ πολυχρόνιοι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ κεφαλῇ, ἰσχνοῖσί τε ἐοῦσι, καὶ ἀμε-

13 152. Quos verò dolores ſine cauſa, & diuturni, & totum caput occupantes, jam graciles, & viribus exhau-

Digitized by Google

ἐμπυήσωσι, προορᾶσθαι τούτοισιν τὸ νόσημα πολλῷ χαλεπώτερον τοῦ πρόσθεν.

haustos affligunt, in his attendendum, morbum priore multo eſſe graviorem.

153. Ἢν δὲ καὶ ἐς τὸν τρά- 14
χηλόν τε, καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ ὀδύνη καταβαίνῃ, τὴν κεφαλὴν ἀπολιποῦσα, καὶ αὖθις πάλιν παλινδρομέῃ εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔτι χαλεπώτερον γίνεται. τούτων δὲ πάντων δει- 15
νότατον, εἰ ξυντείνοι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐς τὸν τράχηλόν τε, καὶ τὸν νῶτον. τὰς δὲ ὠφελείας 16
τουτέοισι προσδέχεσθαι ἐξ ἀποστασίων ἔσεσθαι, ἢ πῦον 17
βήξασιν, ἢ αἱμορροΐδας ἔχου- 18
σιν, ἢ ἐξανθήματα ἐν τοῖς 19
σώμασι. λυσιτελέει δὲ καὶ 20
πιτυρωθεῖσα ἡ κεφαλή.

153. Quod ſi in cervicem, & dorſum relicto capite dolor deſcendit, rurſuſque in caput recurrit, adhuc gravior exiſtimandus eſt. At omnium maximè
15 terret, ſi in capite ad cervicem, & dorſum pervenit. Eos vero juvari ſpes eſt, ſi
16 abſceſſus aliquis eruperit, aut pus tuſſi rejectum fue-
17 rit, aut ſanguinem per ora
18 venarum fundere ſint ſoliti,
19 aut puſtulæ toto corpore
20 pullularint. Ex uſu etiam eſt, caput porrigine tentari.

XXXVII.

1) 154. Νάρκαι δὲ καὶ κνιδώσιες οἷσι διὰ τῆς κεφαλῆς διαΐσσουσι, τότε μὲν διὰ πάσης, τότε δὲ διὰ μέρεός τινος, πολλάκις δὲ καὶ ψυχρόν τι δοκέει αὐτοῖσιν, εἰ διαχωρέει διὰ τῆς κεφαλῆς, τούτους ἐπανέρεσθαι, εἰ καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν ἄκρην ἀφικνεῖται ἡ κνίδωσις. εἰ γὰρ τοῦτο ποιέοι, τέλεον τὸ νόσημα γίνεται, καὶ χαλεπώτερον ἀπαλλάξαι. εὐπετὲς δὲ ἄνευ τούτου. οἱ δὲ τρόποι τῶν ὠφελειῶν ἐξ ἀποστασίων οἷς περ προγέγραπται. ἧσσον μέν τοι ἐπι-

154. Quibus autem torpores, & prurigines pungentes, per caput, interdum quidem totum, in-
2 terdum etiam aliqua in parte percurrunt, ſæpius verò
3 frigoris alicujus ſenſus caput pervagari videtur, ab iis ſciſcitari oportet, num etiam
4 ad ſummam linguam pungens ille pruritus pertingat.
5 Sic enim magnus morbus
6 eſt, & qui ægrè ſolvatur: alioquiverò facilis. Auxilium au-
7 tem conſequuntur ex abſceſſibus,

μὲν παλαιότερα, ἐν πλείονι χρόνῳ, τὰ δὲ νεώτερα, δύναται καὶ ἐν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσιν ἀπαλλάσσειν.

ribus, morbos tollunt: inveteratos quidem, ſpatio temporis majore, recentes verò, etiam paucis diebus levare poſſunt.

122. Ἐπεὶ καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, 14
καὶ αὗται περιγίνονται,
μᾶλλον ἐς τοὺς τόκους τε, καὶ ἐκ
τῶν τόκων, καὶ τὰ ἔμβρυα
διασώζουσιν, αἵματός τε καὶ 15
ξύσματος διαχωρεόντων, καὶ
πολλοὺς μῆνας. ἢν μή τις ὀδύ- 16
νη αὐτῇσι προσῇ, ἢ ἄλλο τι
τῶν πονηρῶν ὧν ἔγραψα σημείων εἶναι ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι, ἐπιγένοιτο.

122. Siquidem & prægnantes ipſæ etiam plerumque ad partum ſuperſunt, & ex partu, fœtumque conſervant, etiamſi per multos menſes ſanguis, & ſtrigmenta per alvum ſecedant; niſi ſi dolore affligantur, aut aliquid ex malis ſignis, quæ in difficultatibus inteſtinorum adeſſe ſcripta ſunt, acceſſerit.

123. Εἰ δέ τι κείνων ἐπιφαί- 17
νοιτο, τοῦτο ἐμβρύῳ ὄλεθρον σημαίνει, καὶ τῇ ἐχούσῃ κίνδυνον,
ἢν μὴ μετὰ τοῦ ἐμβρύου τὴν ἀπό- 18
φευξιν, καὶ τοῦ ὑστέρου τὴν ἀπόλυσιν, ἡ δυσεντερίη παύσηται αὐθημερὸν, ἢ μετ' ὀλίγον χρόνον.

123. Quod ſi horum aliquod adeſſe viſum fuerit, & fœtui perniciem, ac prægnanti periculum denunciat, niſi poſt fœtus abſolutionem, aut ſecundarum dimiſſionem, ipſa tormina eodem die, aut non multò poſt ceſſaverint.

XXXI.

124. Αἱ δὲ λειεντερίαι, ξυνε- 1)
χέες μὲν, καὶ πο- 2
λυχρόνιοι, καὶ πᾶσαν ὥρην ξὺν 3
ψόφοισί τε, καὶ ἄνευ ψόφων
ἐκταρασσόμεναι, καὶ ὁμοίως
νυκτός τε, καὶ ἡμέρης ἐπικεί-
μεναι, καὶ τοῦ διαχωρήματος 5
ὑπιόντος, ἢ ὠμοῦ ἰσχυρῶς, ἢ
μέλανός τε καὶ λείου, καὶ δυσώ- 6
δεος

124. LÆvitates autem inteſtinorum, aſſiduæ quidem, & multo tempore perſeverantes, ac omnibus horis, & cum ſtrepitu, & ſine hoc exturbatæ, & ſimiliter noctu, & interdiu affligentes, ſi quod excernitur valdè crudum eſt, aut

Digitized by Google

δυς. αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί. καὶ γὰρ δίψαν παρέχουσι, καὶ τὸ ποτὸν οὐκ ἐς τὴν κύστιν τρέπουσιν, ὥστε διουρέεσθαι. καὶ τὸ στόμα ἐξελκοῦσι, καὶ ἔρευθος ἐξηρμένον ἐπὶ τῷ προσώπῳ ποιέουσι, καὶ ἐφηλίδας παντοῖα χρώματα ἐχούσας. ἅμα δὲ καὶ τὰς γαστέρας ὑποζύμους τε, καὶ ῥυπαρὰς ἀποδεικνύουσι, καὶ ῥυτιδώδεας. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων, ἐσθίειν τε ἀδύνατοι γίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ τῇσι περιόδοισι χρῆσθαι, καὶ τ' ἄλλα τὰ πρασσόμενα ποιέειν.

6 aut nigrum & læve, ac 7 mali odoris, eæ quidem omnes malæ ſunt. Nam & ſitim exhibent, neque po- 8 tionem per urinam reddunt, 9 quod in veſicam non deſcendat, os exulcerant, & elatum faciei ruborem, e- 10 juſque cutis vitia, omni colorum genere diſtincta (ephelidas vocant) excitant, 11 ſimulque ventrem quaſi fermentatum, ſordidum, & rugoſum efficiunt. Ex quibus aut cibum capere, aut deambulare ad res obeundas nequeunt.

125. Τὸ δὲ νόσημα τοῦτο δυνατώτατον μὲν τοῖσι πρεσβυτέροισιν. ἰσχυρὸν δὲ γίνεται καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. τῇσι δὲ ἄλλῃσιν ἡλικίῃσι πολλῷ ἧσσον.

12 125. Morbus hic ſeniores graviſſimè infeſtat, quin & viros vehementer affligit, cæteras verò ætates multò minus.

126. Ὅστις δὲ μήτε ἐν τῇσιν ἡλικίῃσίν ἐστι ταύτῃσιν, ᾗσι φημὶ ὑπὸ τοῦ νοσήματος τούτου κακῶς περιέπεσθαι, ἐλάχιστά τε τῶν σημείων ἔχει τῶν πονηρῶν ἃ ἔγραψα εἶναι, ἀσφαλέστατα διάκειται οὗτος.

13 126. At qui eas ætates, quas ab hoc morbo malè affici diximus, non attingit, & pauciſſima ſigna habet, quæ mala eſſe ſcripta ſunt, is ſecuriſſimè[1] conſtitutus eſt.

127. Θεραπείης δὲ προσδεῖται ἡ νοῦσος αὕτη, ἐς ὃ ἂν τό, τε οὖρον χωρέηται τοῦ πινομένου κατὰ λόγον, καὶ τὸ σῶμα τῶν σιτίων εἰσιόντων αὔξηται, καὶ τῶν χροιῶν τῶν πονηρῶν ἀπαλλαχθῇ.

14 127. Curationem autem 15 poſtulat hic morbus, quo- 16 ad & urina pro potionis modulo feratur, corpuſque 17 cibos ingeſtos ſentiat, & vitioſum cutis colorem deponat.

XXXII.

128. Αἱ δὲ ἄλλαι διάῤῥοιαι ὅσαι ἄνευ πυρετῶν, καὶ ὀλιγοχρόνιοί τε, καὶ εὐήθεες. ἢ γὰρ καταπιφθεῖσαι πεπαύσονται, ἢ ἀπὸ τῦ αὐτομάτυ. προσαγορεύειν δὲ χρὴ παύεσθαι τὴν ὑπέξοδον, ὅταν τῇ τε χειρὶ ψαύοντι τῆς γαςρὸς, μηδεμία κίνησις ὑπῇ, καὶ φῦσα διέλθοι ἐπὶ τελευτῇ τῦ διαχωρήματος.

128. Reliqua alvi profluvia, quæ ſine febre ſunt, & parvo tempo-
2re durare, & mitia eſſe ſolent. Aut enim elota, aut
3ſua ſpontè deſinent. Ceſſa-
4turum autem alvi ſeceſſum denunciaveris, ubi contre-
5ctato manu ventre nullus motus ſuberit, & ad extremam dejectionem flatus prodierit.

129. Ἕδραι δὲ ἐκτρέπονται, ἀνδράσι μὲν, ἣς ἂν διάῤῥοια λάβῃ ἔχοντας αἱμοῤῥοΐδας, παιδίοισι δὲ λιθιῶσί τε, καὶ ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι τῇσι μακρῇσί τε, καὶ ἀκρήτοισι. πρεσβυτάτοισι δὲ, οἷς ἂν προσπήγματα μύξης ἐνῇ.

6 129. Sedes autem procidit, viris quidem, quibus ora venarum ſanguinem
7fundunt, (hæmorrhoïdas vocant) ut alvi fluxus cor-
8ripit; pueris quoque calculoſis, & in diuturnis ac ſynceris inteſtinorum difficultatibus; ſenibus verò, quibus mucoſæ quædam concretiones affixæ ſunt.

XXXIII.

130. Τῶν δὲ γυναικῶν ὅσαι μᾶλλον καὶ ἧσσον ἐν γαςρὶ λαμβάνειν πεφύκασιν, ὧδε ὑποσκέπτεσθαι. πρῶτον μὲν τὰ εἴδεα. σμικραί τε γὰρ μειζόνων ἀμείνονες ξυλλαμβάνειν, λεπταὶ παχειῶν, λευκαὶ ἐρυθρῶν, μέλαιναι πελιδνῶν. φλέβας ὅσαι ἐμφανέας ἔχυσιν, ἀμείνονες, ἢ ὅσησι

130. At mulieres, quænam magis, aut minus uterum geſtare ſint
2idoneæ, hunc in modum æſtimare licet, imprimis quidem in formas intuendo. Parvæ namque grandioribus ad conceptum præſtant,
3tenues craſſis, candidæ rubris, nigræ liventibus. Præſtant

ει μὴ καταφαίνονται. σάρκα δὲ ἐπίθρεπτον ἔχειν, πρεσβυτικῇ πονηρόν. μαζοὺς δὲ ὀγκηροὺς τε καὶ μεγάλους, ἀγαθόν. ταῦτα μὲν πρὸς τῇ ὄψει δῆλά ἐστι.

4 ſtant item, quibus venæ ex-
tant, iis quibus minimè ap-
5 parent. Quin etiam gran-
diori natu exuberans carnis
6 moles, malo eſt: mammæ
autem turgidæ, & magnæ
probantur. Atque iſta qui-
dem viſui ſunt expoſita.

131. Πυνθάνεσθαι χρὴ καὶ περὶ τῶν καταμηνίων, ἢν πάντας μῆνας φαίνωνται, καὶ ἢν πλῆθος ἱκανὸν, καὶ ἢν εὔχροά τε, καὶ ἴσα ἐν ἑκάστοισι τῶν χρόνων, καὶ ἐν τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τῶν μηνῶν. οὕτω γὰρ ταῦτα γίνεσθαι ἄριστον.

7 131. At ſciſcitari opor-
8 tet, num menſtrua ſingu-
lis menſibus appareant, &
9 num ſatis idonea copia, &
10 an boni ſint coloris, æqua-
11 12 li copia in ſingulis tempori-
13 bus, & ratis menſium die-
bus effluant, quod quidem
optimum eſt.

132. Τὸ δὲ χωρίον, ἐν ᾧ ἡ σύλληψίς ἐστιν, ὃ δὴ μήτρην ὀνομάζομεν, ὑγιές τε χρὴ εἶναι, καὶ ξηρὸν, καὶ μαλθακόν. καὶ μήτ᾽ ἀνεσπασμένον ἔσω, μήτε προπετὲς, μήτε τὸ στόμα αὐτοῦ ἀπεστράφθω, μήτε ξυμμεμυκέτω, μήτ᾽ ἐκπεπλήχθω. ἀμήχανον γὰρ, ὅ, τι ἂν ᾖ τῶν τοιούτων κωλυμάτων, σύλληψιν γενέσθαι.

14 132. Locus verò concep-
tui idoneus, quem ſanè u-
15 terum nominamus, ſanus
eſſe, & ſiccus, & mollis
16 debet, ac neque contra-
17 ctus, neque proclivis, ne-
que ore diſtorto, aut com-
preſſo, aut diducto. Ete-
18 nim quicquid horum conti-
gerit, conceptum fieri im-
pedit.

133. Ὁκόσαι μὲν οὖν τῶν γυναικῶν, μὴ δύνανται ἐν γαστρὶ λαμβάνειν, φαίνονται δὲ χλωραὶ, μήτε πυρετοῦ, μήτε τῶν σπλάγχνων αἰτίων ἐόντων, αὗται φήσουσι κεφαλὴν ἀλγέειν, καὶ τὰ καταμήνια πονηρῶς τε σφίσι, καὶ ἀκρίτως γίνεσθαι. καὶ

19 133. Mulieres igitur quæ
concipere nequeunt, & pal-
lidæ videntur, abſque febre,
neque aliqua cauſa in viſce-
ribus exiſtente, iis caput
20 dolet, & menſes malè ac
21 ſyncerè prodeunt, aut cer-
tè pauci, neque ex longo
inter-

Digitized by Google

καὶ ὀλίγως δὲ καὶ πολὺν χρόνον ἐν τῇσιν οὕτω διακειμένῃσιν ἀφανέα ᾖ, αἱ μῆτραι καθάρσιος ταύτῃσι προσχρῄζουσιν.

23 intervallo ſic affectis apparent, & uteri purgatione indigent.

134. Ὁκόσαι τὲ εὔχροοί τε εἰσι, καὶ σάρκα πολλήν τε καὶ πιηρὰν ἔχουσι, καὶ φλέβια κεκρυμμένα, ἀνώδυνοί τε εἰσι, καὶ τὰ καταμήνια ταύτῃσιν ἢ παντάπασιν οὐ φαίνεται, ἢ ὀλίγα τὲ καὶ ἀκρίτως γίνεται. τῶν τρόπων οὗτος ἐν τοῖσι χαλεπωτάτοισιν ἐστὶ καταναγκάσαι ὡς ἐν γαστρὶ λαμβάνειν.

24 134. At quæ tum benè coloratæ ſunt, tum benè carnoſæ, & pingues, &
25 venas latentes habent, & doloris expertes ſunt, hiſque menſtrua aut nullo modo prodeunt, aut pauca &
26 ſyncera fluunt: In hujuſmodi naturis difficillimè conceptus procuratur.

135. Ἢν δὲ ἐπιφαινομένων τῶν καταμηνίων ἀπροφασίστως, τό, τε σῶμα ὧδε διάκειται ἡ γυνὴ, κἂν μὴ συλλαμβάνῃ, τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἡ μήτρη αἴτιον, ὥστε μὴ δύνασθαι γίνεσθαι ἔκγονα. ἢ γὰρ ἀνεσπασμένον ἐστὶν, ἢ ἐκπεπληγμένον. τὰ γὰρ ἄλλα καταγινόμενα ἐνταῦτα, ξὺν ὀδύνῃσί τε γίνεται, καὶ ἀχροίῃσί τε, καὶ τήξει.

27 135. Quod ſi liberè apparentibus menſtruis, inculpato ſit corpore mulier, neque concipiat, locus in quo uterus continetur, in cauſa exiſtimandus eſt, quominus fætus tollatur. Aut
28 enim contractus eſt, aut diductus. Reliqua enim, quæ
29 huc contingere ſolent, cum dolore, & decoloratione, ac colliquatione fiunt.

XXXIV.

136. Ἢν δ' ἂν ἕλκος γένηται ἐν τῇσι μήτρῃσιν, εἴτε ἐκ τόκου, εἴτε ἐκ φύματος, εἴτε ἐξ ἄλλης τινὸς προφάσιος, πυρετούς τε, καὶ βουβῶνας ταύτῃσιν ἀνάγκη ἐπιγίνεσθαι, καὶ ὀδύνας ἐν τοῖσι χωρίοισι τούτοισιν. εἰ δὲ καὶ τὰ

1) 136. Quibus verò ulcus in
2 utero ortum eſt,
3 ſive ex partu, ſive ex tu-
4 berculo, aut alia quapiam
5 cauſa, iis febres, & ingui-
num tumores obveniunt, il-
6 lorumque locorum dolores.
7 Quod ſi partus purgamenta

τὰ λοχεῖα συναπολειφθείη, ταῦτα ὑπάρχοντα κακὰ πάντη ἀκριτώτερά τε καὶ χρονιώτερα. καὶ πρὸς τούτοισιν ὑποχονδρίων τε, καὶ κεφαλῆς ὀδύναι.

ta ſimul quoque reſtiterint, tum ea mala omnino ſunt immoderata, & diuturna, gacceduntque & præcordiorum, & capitis dolores.

137. Ἕλκεος δὲ γινομένου, 9 καὶ ἐξυγιασθέντος, τὸ χωρίον τοῦτο ἀνάγκη λειότερον, καὶ σκληρότερον γίνεσθαι, καὶ ἧσσον δύνασθαι ἐν γαστρὶ λαμβάνειν.

137. At verò ubi ulcus ſanatum eſt, locus ille lævior, ac durior neceſſario efficitur, & minus conceptui idoneus.

138. Εἰ δὲ μοῦνον ἐν τοῖσιν 10 ἐπ' ἀριστερὰ γένοιτο ἕλκος, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ λάβοι, εἴτε τὸ ἕλκος ἔτι ἔχουσα, εἴτε λοιπὸν ἤδη ὑγιὴς ἐοῦσα, ἄρσεν μᾶλλον τεκεῖν αὐτὴν ἐλπίς ἐστιν.

138. Quod ſi ulcus ſiniſtra tantum occupet, mulierque concipiat, aut ubi ulcus habet, aut poſtea ubi convaluit, eam marem potius enixuram ſpes eſt.

139. Εἰ δὲ ἐν τοῖσι ἐπὶ δεξιὰ 11 τὸ ἕλκος γένοιτο, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχοι, θῆλυ μᾶλλον τὸ ἔκγονον χρὴ δοκέειν ἔσεσθαι.

139. Sed ſi ulcus dextra teneat, & mulier concipiat, fœtus fœmineus magis expectandus eſt.

140. Ἢν δὲ πυρετοὶ γένωνται, 12 οὐ δυναμένῃ ἐν γαστρὶ λαβεῖν, καὶ λεπτῆς βηχὸς ἐχούσης, πυνθάνεσθαι χρὴ, μήτι 13 αἱ μῆτραι ἕλκος ἔχουσιν, ἢ ἄλλο τι τῶν πονηρῶν ὧν ἔγραψα. εἰ γὰρ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ μηδὲν 14 ὕπεον κακὸν φαίνοιτο αἴτιον τῆς λεπτύνσιός τε, καὶ τοῦ μὴ συλλαμβάνειν δύνασθαι, αἷμα ἐμέσαι τὴν γυναῖκα προσδόκιμον. 15 τὰ δὲ καταμήνια τῇ 16 τοιαύτῃ ἠφάνισται ἀνάγκῃ.

140. At ſi febris prehendat eam, quæ concipere nequit, & tuſſicula detineat, quærendum, num uterum ulcus aliquod occupet, aut ex his malis, quæ ſcripſimus, aliud quippiam. Etenim ubi nihil mali eo in loco ſubeſſe conſtiterit, quod extenuationem, aut conceptus impedimentum afferat, ſanguinis vomitione refuſi metus impendet. Ei verò mulieri menſtrua ex neceſſitate diſparuerunt.

141. Ἢν δὲ ὁ πυρετὸς λυθῇ 17
ὑπὸ τῆς ῥήξιος τοῦ αἵματος, καὶ τά τε καταμήνια φανῇ, ἐν γαστρὶ λήψεται.

141. Si verò febris ſanguinis eruptione tollatur, & menſes appareant, concipiet.

142. Ἢν δὲ τὰ τῆς γαστρὸς 18
πρὶν ἢ τὸ αἷμα ἀναῤῥαγῆναι, ὑγρὰ γένηται πονηρὸν τρόπον, κίνδυνος ἀπολέσθαι τὴν γυναῖκα ἔμπροσθεν, ἢ τὸ αἷμα ἐμέσαι.

142. Quod ſi ante ſanguinis eruptionem, alvus effuſa fuerit pravum in modum, periculum eſt, ne mulier ante ſanguinis eruptionem intereat.

XXXV.

143. Ὁκόσαι δὲ ἐν γαστρὶ 1)
δοκέουσιν ἔχειν, οὐκ ἔχουσαι, καὶ πολλοὺς μῆνας ἐξαπατῶνται, τῶν καταμηνίων οὐ φαινομένων, καὶ τὰς γαστέρας ὁρῶσιν αὐξανομένας τε, καὶ κινουμένας, αὗται κεφαλήν τε ἀλγέουσι, καὶ τράχηλον, καὶ ὑποχόνδρια, καὶ ἐν τοῖσι τιτθοῖσι γάλα οὐκ ἐγγίνεται σφίσιν, εἰ μὴ ὀλίγον τι, καὶ ὑδαρές. ἐπὴν δὲ τὸ κύρτωμα τὸ τῆς γαστρὸς ἀπολυθῇ, καὶ λαπαραὶ γένωνται, αὗται ἐν γαστρὶ λήψονται, ἢν μή τι ἄλλο κώλυμα γένηται σφίσιν. ἐπεὶ τὸ πάθος γε τοῦτο ἀγαθόν ἐστι, μεταβολὴν ποιῆσαι ἐν τῇ ὑστέρῃ, ὥστε μετὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. τῇσι δ' ἐχούσῃσιν ἐν γαστρὶ, τὰ ἀλγήματα ταῦτα οὐ γίνεται, ἢν μὴ ξυνήθεα ἔωσι. ταύτῃσιν αἱ κεφαλαλγίαι, καὶ

143. At quæcunque ſe concepiſſe exiſti-
2mant, neque conceperunt, & multis menſibus deci-
3piuntur, quod menſtrua non compareant, ac venter
4turgeſcere, ac moveri videatur, eæ capitis ac cer-
5vicis, præcordiorumque dolore conflictantur, neque lac in ipſarum mammis in-
6naſcitur, niſi paucum quiddam, & aquoſum. Cum verò ventris tumor diſſolutus fuerit, ac molles evaſerint, eæ niſi quid aliud
7obſtet, concipient. Quandoquidem affectio iſta ad mutationem utero afferendam valet, adeo ut poſt
8hoc tempus concipiant. Eæ verò quæ conceperunt,
9doloribus iſtis non tentantur, niſi conſueti fuerint. His

καὶ γάλα ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν ἐγγίνεται.

His capitis dolores accedunt, & lac in mammis innaſcitur.

144. Τὰς δὲ ὑπὸ τῶν ῥόων 10 τῶν πολυχρονίων ἐχομένας ἐρωτᾷν, εἰ κεφαλὴν ἀλγέουσι, καὶ ὀσφῦν, καὶ τὸ κάτω τῆς γαστρός. ἔρεσθαι δὲ καὶ περὶ 11 αἱμωδίας, καὶ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ ἤχων.

144. Quas autem longæ fluxiones exercent, de capitis dolore, lumborum, & imi ventris, interrogandæ ſunt. Sciſcitari quoque oportet, num dentium ſtuporem ſentiant, aut viſus hebetudinem, aut aurium ſonitum.

145. Ὁκόσαι δὲ νήστιες ἐοῦ- 12 σαι, ὑπόχολα ἐμέουσι πολλὰς ἡμέρας, μήτε ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, μήτε πυρεταίνουσαι, πυνθάνεσθαι ἕλμινθας στρογγύλας εἰ ξυνεμέουσι. ἢν γὰρ 13 μὴ ὁμολογέουσι, προλέγειν αὐτῇσι τοῦτο ἔσεσθαι. γίνεται δὲ 14 μάλιστα μὲν τῇσι γυναιξὶ τὸ νόσημα τοῦτο, ἔπειτα δὲ καὶ παρθένοις, τοῖσι δ᾽ ἄλλοισι ἀνθρώποισιν ἧσσον.

145. At quæcunque jejunæ, multis diebus aliquantulum bilioſa vomitione rejiciunt, ſi neque uterum gerunt, neque febre detinentur, interrogabis, num lumbricos rotundos unà etiam vomitu refundant. Id enim ni fateantur, ipſis affuturum prædices. Potiſſimum autem mulieres invadit hic morbus; deinde etiam virgines, reliquos verò homines minus.

XXXVI.

146. Ὅσαις δὲ ἄνευ πυρε- 1) τῶν ὀδύναι γίνονται, θανάτους μὲν οὐκ ἐξεργάζονται. πολυχρόνιοι δὲ αἱ πλείους εἰσί, 2 καὶ πολλὰς μεταστάσιας ἔχουσι, καὶ ὑποστροφάς. οἱ δὲ 3 τρόποι, πρῶτον μὲν τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγημάτων, τὰ μὲν

146. Dolores qui ſine febre invadunt, ne interficiunt quidem, at plurimum diuturni ſunt, multaſque mutationes, ac recurſus habent. Atque horum genera primum quidem in capitis doloribus ſpectantur,

Digitized by Google

μὲν ἐυήθεα, τὰ δὲ χαλεπώτερα πολλῷ.

tur, quorum quidam leves ſunt, quidam etiam longè graviores.

147. Χρὴ δὲ ὑποσκέπτεσθαι ἑκάτερα αὐτῶν ὧδε. ὁκόσοι δὲ αὐτῶν ἀμβλυώσσουσι, καὶ ἔρευθός τι ἔχουσιν, ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῖσι γίνεται, καὶ κνησμὸς ἔχει τὸ μέτωπον, τούτοισιν ἀρήγει αἷμα ῥυὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, καὶ ἐξ ἀνάγκης. ἁπλοῦς οὗτος ὁ τρόπος.

4 147. Utrorumque verò
5 ea ſic ineunda eſt ratio. Quibus autem viſus caligat, & rubor quidam in ipſis oculis fit, cùm quadam frontis prurigine, eos juvat ſanguis
6 ſua ſpontè, aut ex neceſſitate profluens. Atque hic
7 modus ſimplex eſt.

148. Οἷσι δὲ ὀδύναι περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ μέτωπον, ἔκ τε τῶν ἀνέμων τῶν μεγάλων γίνονται, καὶ ἐκ τῶν ψυχέων, ὅταν θαλφθῶσιν ἰσχυρῶς, τούτους δὲ κόρυζαι μὲν τελείως μάλιστα ἀπαλλάσσουσιν.

8 148. At quibus dolores capitis, & frontis contingunt, tum ex ingentibus ventis, tum ex frigore, poſt vehementem æſtum, eos
9 gravedines potiſſimum quidem omnino liberant.

149. Ὠφελέουσί τε καὶ πταρμοὶ, καὶ βλένναι ἐν τῇσι ῥισὶ γινόμεναι, μᾶλλον μὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. εἰ δὲ μὴ, ἐξ ἀνάγκης.

149. Juvant quoque & ſternutamenta, & mucoſæ
10 pituitæ in naribus ortæ, præcipuè quidem ſpontè fluentes; ſin minus, vi expreſſæ.

150. Κόρυζαι γίνονται τελέως, ὥστε καὶ βῆχας ἐπιγενέσθαι.

11 150. Gravedines verò in totum fiunt, adeo ut tuſſes conſequantur.

151. Οἵ τε πταρμοὶ ἐπιγενόμενοι, τὰς ὀδύνας ἢν μὴ παύωσι, φύματα ἀνάγκη ἐπιγενέσθαι, καὶ ἀχροίας τούτοισιν.

12 151. Et ſternutamenta ubi ſuccedunt, neque dolores ſedant, iis tubercula, & coloris pravitates, ex neceſſitate aderunt.

152. Ὁκόσοισι δὲ ὀδύναι ἄνευ προφάσεών τε γίνονται, καὶ πολυχρόνιοι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ κεφαλῇ, ἰσχνοῖσί τε ἐοῦσι, καὶ ἀμε-

13 152. Quos verò dolores ſine cauſa, & diuturni, & totum caput occupantes, jam graciles, & viribus exhau-

ἀρρωστοῖσι, πειρᾶσθαι τούτοισιν τὸ νόσημα πολλῷ χαλεπώτερον τοῦ πρόσθεν.

hauſtos affligunt, in his attendendum, morbum priore multo eſſe graviorem.

153. Ἢν δὲ καὶ ἐς τὸν τράχηλόν τε, καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ ὀδύνη καταβαίνῃ, τὴν κεφαλὴν ἀπολιποῦσα, καὶ αὖθις πάλιν παλινδρομέει εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔτι χαλεπώτερον γίνεται. τούτων δὲ πάντων δεινότατον, εἰ ξυντείνοι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐς τὸν τράχηλόν τε, καὶ τὸν νῶτον. τὰς δὲ ὠφελείας τουτέοισι προσδέχεσθαι ἐξ ἀποστασίων ἔσεσθαι, ἢ πῦον βήξασιν, ἢ αἱμορροΐδας ἔχουσιν, ἢ ἐξανθήματα ἐν τοῖς σώμασι. λυσιτελέει δὲ καὶ πιτυρωθεῖσα ἡ κεφαλή.

14 153. Quod ſi in cervicem, & dorſum relicto capite dolor deſcendit, rurſuſque in caput recurrit, adhuc gravior exiſtimandus eſt. At omnium maximè
15 terret, ſi in capite ad cervicem, & dorſum pervenit. Eos vero juvari ſpes eſt, ſi
16 abſceſſus aliquis eruperit, aut pus tuſſi rejectum fue-
17 rit, aut ſanguinem per ora
18 venarum fundere ſint ſoliti,
19 aut puſtulæ toto corpore
20 pullularint. Ex uſu etiam eſt, caput porrigine tentari.

XXXVII.

154. Νάρκαι δὲ καὶ κνιδώσιες οἷσι διὰ τῆς κεφαλῆς διαΐσσουσι, τοτὲ μὲν διὰ πάσης, τοτὲ δὲ διὰ μέρεος τινὸς, πολλάκις δὲ καὶ ψυχρόν τι δοκέει αὐτοῖσιν, εἰ διαχωρέει διὰ τῆς κεφαλῆς, τούτους ἐπανέρεσθαι, εἰ καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν ἄκρην ἀφικνεῖται ἡ κνίδωσις. εἰ γὰρ τοῦτο ποιέοι, τέλεον τὸ νόσημα γίνεται, καὶ χαλεπώτερον ἀπαλλάξαι. εὐπετὲς δὲ ἄνευ τούτου. οἱ δὲ τρόποι τῶν ὠφελειῶν ἐξ ἀποστασίων οἵ περ προγέγραπται. ἧσσον μέν τοι ἐπι-

1) 154. QUibus autem torpores, & prurigines pungentes, per caput, interdum quidem totum, in-
2 terdum etiam aliqua in parte percurrunt, ſæpius verò
3 frigoris alicujus ſenſus caput pervagari videtur, ab iis ſciſcitari oportet, num etiam
4 ad ſummam linguam pungens ille pruritus pertingat.
5 Sic enim magnus morbus
6 eſt, & qui ægrè ſolvatur: alioquiverò facilis. Auxilium au-
7 tem conſequuntur ex abſceſſibus,

Digitized by Google

ἐπιγίνονται ἀποστάσιες ἐπὶ τȣ́τοισιν, ἢ ἐκείνοισιν.

ſibus, velut antea ſcriptum
eſt. Qui tamen his minus,
quam illis contingunt.

XXXVIII.

155. Ὀκόσȣς δὲ ξὺν τῇσιν ὀδύνῃσιν σκοτόδινοι λαμβάνȣσι, δυσαπάλλακτον, καὶ μανικόν. γέρȣσι δὲ ὁ τρόπος ȣ̃τος μάλιστα γίνεται.

156. Αἱ δὲ ἄλλαι νȣ̃σοι αἱ ἀμφὶ κεφαλὰς, ἀνδράσι τε καὶ γυναιξὶν, ἀσφαλῶς ἰσχυρόταται, καὶ πολυχρονιώτεραι. γίνονται δὲ καὶ νεανίσκοισί τε, καὶ παρθένοισι τῇσιν ἐν ἡλικίῃ, καί μάλιστα τῶν καταμηνίων ἐς τὴν πρόοδον. τῇσι δὲ γυναιξὶν, ἐν τῇσι κεφαλαλγίῃσι, τὰ μὲν ἄλλα πάντα γίνεται, ἃ καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. αἱ κνιδώσιες δὲ, καὶ τὰ μελαγχολικὰ, ταύτῃσιν ἧσσον, ἢ τοῖσιν ἀνδράσιν, ἢν μὴ τὰ καταμήνια τελέως ἠφανισμένα ᾖ.

1)155. Tenebricoſæ autem
vertigines, ſi cum
doloribus adfuerint, malum
2in inſaniam erumpit, nec
facile profligatur, & ſenes
præcipue affligit.
3 156. Reliqui capitis morbi, tum viris. tum mulieribus vehementiſſimi ſunt,
ac diutius perſeverant, ac
4cum ſecuritate. Contingunt
autem & juvenibus, & virginibus in ætatis flore, po-
5tiſſimumque circa menſtruorum exitum. At mulieribus circa capitis dolores,
6reliqua quidem omnia, quæ
etiam viris, contingunt.
7Pungentes tamen prurigines, & atræ bilis vitia, minus hæ quam viri ſentiunt,
niſi menſes penitus evanuerint.

XXXIX.

157. Οἷσι δὲ τὰ χρώματα νέοις ἐȣ̃σι πονηρά ἐστι πολὺν χρόνον, ξυνεχέως δὲ, μὴ ἰκτεριώδεα τρόπον, ȣ̃τοι καὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναικῶν, κεφαλὴν ἀλγέȣσι, καὶ λίθȣς

1)157. Quibus juvenibus diu
coloris fœdatio in-
eſt, non tamen continenter
2adinſtar regii morbi, ii &
viri, & fœminæ, capitis do-
3lore conflictantur, & lapides,

Digitized by Google

λίθους τε καὶ γῆν τρώγουσι, καὶ αἱμοῤῥοΐδας ἔχουσι.

des, ac terram edunt, aut
profluvium per ora venarum ſanguinem fundere ſolita patiuntur, hæmorrhoides Græci dicunt.

158. Τὰ δὲ χλωρὰ χρώματα ὅσα χρόνιά ἐισι, καὶ μὴ ἰσχυροὶ ἴκτεροί ἐισι, τὰ μὲν ἄλλα τὰ ἀυτὰ ποιέειν ἀυτοῖσι ξυμβαίνει. ἀντὶ δὲ τῶν λίθων τούτους καὶ τῆς γῆς τρώξιος, τὰ ὑποχόνδρια λυπέει μᾶλλον, ἢ τοὺς ἑτέρους.

5 158. At colores cum virore pallidi, diuturni, abſque vehementi regio morbo, cætera quidem eadem
6 facere ſolent: verum præcordiorum dolores eos magis vexant, quam cæteros, neque tamen lapides, aut terram edunt.

159. Ὁκόσοι δὲ πολὺν χρόνον ὠχροὶ φαίνονται, καὶ τὰ πρόσωπα ἐπηρμένα ἔχοντες, ἐιδέναι χρὴ τούτους τὴν κεφαλὴν ὀδυνωμένους, ἢ περὶ τὰ σπλάγχνα ἀλγήματα ἔχοντας, ἢ ἐν τῇ ἕδρῃ κακόν τι ἐν ἑωυτοῖσι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τῶν τοιούτων φαινομένων, οὐκ ἕν τι τούτων τῶν κακῶν φαίνεται, ἀλλ᾽ ἔστιν ὅτε πολλὰ, ἢ καὶ πάντα.

7 159. Qui vero diu pallidi faciem habent tumidam, eos certum eſt, aut capitis,
8 aut viſcerum dolore laborare, aut ſedem internam quodammodo male affectam
9 eſſe. Magna autem ex par-
10 te, ubi hæc adfuerint, non
11 unum aliquod malum ineſſe videtur, ſed interdum multa, aut etiam omnia.

XL.

160. Οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ὁρῶντες, οὓς δὴ νυκτάλωπας καλέομεν, οὗτοι ἁλίσκονται ὑπὸ τοῦ νοσήματος νέοι, ἢ παῖδες, ἢ καὶ νεανίσκοι, καὶ ἀπαλλάσσονται ὑπὸ τοῦ ἀυτομάτου. οἱ μὲν, τεσσαρακονθήμεροι, οἱ δὲ, ἑπτάμηνοι. τισὶ δὲ καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον παρέμεινε.

1) 160. QUos Nyctalopas nuncupamus, qui
2 noctu cernunt, hi morbo prehenduntur juvenes, aut
3 pueri, aut etiam adoleſcentes, & ſponte evadunt, partim quadrageſimo die, partim verò ſeptimo menſe; quibuſdam etiam toto anno

Digitized by Google

μαινε. σημαίνεσθαι χρὴ περὶ τοῦ χρόνου, ἔς τε τὴν ἰσχὺν τοῦ νοσήματος ὁρῶντα, ἔς τε τὴν ἡλικίην τοῦ νοσέοντος. αἱ δὲ ἀποστάσιες ὠφελέουσι μὲν τούτους, ἐπιφαινόμεναί τε, καὶ ἐς τὰ κάτω ῥεόμεναι. ἐπιγίνονται δὲ οὐ κάρτα διὰ τὴν νεότητα. αἱ δὲ γυναῖκες οὐχ ἁλίσκονται ὑπὸ τοῦ νοσήματος τούτου, οὐδὲ παρθένοι, ᾗσι τὰ ἐπιμήνια φαίνονται. οἷσι δὲ ῥεύματα δακρύων πολυχρόνια ᾖ, νυκτάλωπες γίνονται, τούτους ἐπανερωτᾷν, ἢν τὴν κεφαλήν τι προηλγηκότες ἔωσι, πρὸ τῶν ἀποκηρυγμάτων τουτέων.

4anno perſeverat. Et tem-
pus quidem æſtimari debet,
& magnitudinis morbi, &
5ægri ætatis ratione adhibi-
ta. Hos juvant quidem ſu-
pervenientes abſceſſus, &
6ad infernas partes tenden-
7tes, qui tamen per juven-
tutem non admodum con-
tingunt. At neque mulie-
res, neque virgines, qui-
8bus menſes apparent, hoc
morbo tentantur. Qui ve-
rò ex diuturno lachryma-
rum fluxu nyctalopes fiunt,
eos interrogare oportet,
num quis dolor capitis ante
iſtorum judicationem occu-
paverit.

161. *Ὁκόσοι δὲ μήτε πυρετήναντες, μήτε ἄχροοι ἐόντες, ἀλγέουσι πολλάκις τήν τε κορυφὴν, καὶ τοὺς κροτάφους, ἢν μὴ τὴν ἄλλην φανερὴν ἔχωσιν ἀπόστασιν ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ βαρὺ φθέγγωνται, ἢ ὀδόντας ἀλγέωσι, τούτοισιν αἱμοῤῥαγῆναι διὰ τῶν ῥινῶν προσδέχεσθαι.*

9 161. Quibus abſque fe-
bre, & coloris fœditate,
10frequens adeſt verticis, &
11temporum dolor, ſi plane
nullus alius adfuerit faciei
12abſceſſus, aut vocis gravi-
13tas, aut dentium dolor, iis
14ſanguinis ex naribus eru-
ptionem fore ſpes eſt.

XLI.

162. *Οἷσι δὲ ἐκ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥεῖ, δοκέουσιν οἵ δ' ὑγιαίνειν τ' ἄλλα, τούτους δὲ ἢ σπλῆνα εὑρήσεις ἐπηρμένον ἔχοντας, ἢ τὴν κεφαλὴν ἀλγέοντάς τε, καὶ μαρμαρυγῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαι-*

1)162. AT quibus ſanguis
è naribus profluit,
2etſi alioqui ſani eſſe viden-
tur, iis tamen aut lienem
3tumidum, aut caput dole-
re, aut ſplendicans quid-
dam ante oculos obverſari
com-

Digitized by Google

φαινόμενον σφίσι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τῶν τοιούτων ἅμα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς οὕτως ἔχοντα φαίνεται, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ σπληνός.

4 comperies; Magna verò ex parte, una & caput, & lien hunc in modum ſe habere videntur.

XLII.

163. Οὖλα δὲ πονηρὰ, καὶ στόματα δυσώδεα, οἷσι σπλῆνες μεγάλοι.

1) 163. Quibus lienes magni, iis gingivæ vitiantur, & os graveolet.

164. Ὁκόσοι δὲ ἔχουσι σπλῆνας μεγάλους, μήτε αἱμοῤῥαγίαι γίνονται, μήτε στόμα δυσῶδες, τουτέων αἱ κνῆμαι ἕλκεα πονηρὰ ἴσχουσι, καὶ οὐλὰς μελαίνας.

2 164. Quibus autem lienes magni ſunt, neque ſanguinis eruptiones contingunt, neque os graveolet, in tibiis ii mala ulcera habent, & nigras cicatrices.

165. Ἢν δ' ἄλλην φανερὴν ἔχωσιν ἀπόστασιν ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ βαρὺ φθέγγωνται, ἢ ὀδόντας ἀλγέωσι, τουτέοισιν αἱμοῤῥαγίην διὰ ῥινῶν προσδέχεσθαι.

3 165. Quod ſi manifeſtus quiſpiam adfuerit faciei abſceſſus, aut vox gravis ſit, aut dentium dolor, iis ſanguinis eruptionem ex naribus fore ſpes eſt.

166. Οἷσι δὲ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπαίρεται ἰσχυρῶς, τούτους σπλῆνας μεγάλους εὑρήσεις ἔχοντας.

4 166. At qui partes eas, quæ ſubſunt oculis, vehementer ſublatas habent, magnos habere lienes comperies.

167. Εἰ δὲ καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα προσγίνονται, καὶ ὕδωρ φανήσονται ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ τὴν γαστέρα, καὶ τὴν ὀσφῦν ἐπικατιδεῖν.

5 167. Quod ſi pedum quoque tumores adſint, ex aqua etiam laborare videbuntur.
6 Sed & ventrem, & lumbos, præter hæc inſpicere oportet.

168. Τὰ δὲ ἐν τοῖσι προσώποισι παραστρέμματα, ἢν μηδενὶ ἄλλῳ τοῦ σώματος ἐπικοινωνέῃ, ταχέως παύεται, καὶ αὐτόματα, καὶ πρὸς ἀνάγκας.

7 168. Oris perverſiones, quæ nulli corporis parti conſentiunt, celeriter aut ſua ſponte, aut ex neceſſitate ſedantur.

169. Οἱ

169. In

Digitized by Google

169. Οἱ δ' ἄλλοι ἀπόπληκτοι, οἷσι μὲν τῷ μὴ δύνασθαι κινέειν, λεπτύνεται τὸ νενοσηκὸς τοῦ σώματος, οὗτοι ἀδύνατοι εἰς τωὐτὸ καθίστασθαι. οἷσι δὲ ξυντήξιες μὴ ἐπιγένωνται, οὗτοι δὴ ἔσονται ὑγιέες.

8 169. In reliquis verò corporis ſyderationibus, quibus præter motionis impotentiam, pars corporis af-
9 fecta extenuatur, ii reſtitui non poſſunt. At quibus colliquationes non ſuccedent, ii profectò ſanitatem conſequentur.

XLIII.

170. Περὶ δὲ τοῦ χρόνου ὁπότε ἔσονται, προλέγειν ἔς τε τὴν ἰσχὺν τοῦ νοσήματος ὁρῶντα, καὶ ἐς τὸν χρόνον, καὶ ἐς τὴν ἡλικίην τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐς τὴν ὥρην, εἰδὼς ὅτι τὰ παλαιότατα τῶν νοσημάτων, καὶ τὰ κάκιστα, καὶ κυλινδούμενα, βαρύτατα ὑπακούει, καὶ τὰ ἐν τοῖσι γεραιτάτοισι τῶν σωμάτων.

1) 170. Tempus autem, quo iſta contingent, prædicere licet, ad morbi vim, & tempus, & hominis ætatem, ac anni tem-
2 peſtatem attendendo, ubi in animum induxeris, vetuſtiſſimos morbos & peſſimos, & qui ſæpius repe-
3 tunt, eoſque qui in corpore ſunt admodum ſenili, non facile cedere.

171. Ἔστι δὲ καὶ τὸ φθινόπωρόν τε καὶ ὁ χειμὼν, τοῦ ἦρος τὲ, καὶ τοῦ θέρεος, ἀνεπιτηδειότερος, ταῦτα τὰ νοσήματα ἀφιέναι.

4 171. Eſt etiam autumnus, & hyems, vere & æſtate, ad eos morbos tollendos, minus accommodatus.

XLIV.

172. Αἱ δὲ ἐν τοῖσι ὤμοισι γενόμεναι ὀδύναι, ὁκόσαι μὲν ἐς τὰς χεῖρας ἐπικαταβαίνουσαι, νάρκας τε καὶ ὀδύνας παρέχουσιν, ταύτῃσιν ἀποστάσιες μὲν οὐκ ἐπιγίνονται, ὑγιάζονται δὲ, μέλανας χολὰς ἐμέοντες.

1) 172. Humerorum verò dolores, qui ad manus tendunt, torporeſque & dolores exhibent,
2 abſceſſus certe non conſequuntur, at bilis atræ vomitione ſanantur.

173. Ὁκό-

173. Eos

Digitized by Google

173. Ὁκόσαι δὲ αὐτοῦ μένουσι ἐν τοῖσιν ὤμοισιν, ἢ καὶ ἐς τὸν νῶτον ἀφικνέονται, ταύτας πύον ἐμέσαντες ἐκφυγγάνουσιν, ἢ μέλαιναν χολήν.

3 173. Eos autem qui in
humeris perdurant, & ad
dorſum pertingunt, puris
aut atræ bilis vomitione ef-
fugiunt.

174. Καταμανθάνειν δὲ περὶ τουτέων ὧδε. ἢν μὲν γὰρ εὔπνοοι ἔωσι καὶ ἰσχνοὶ, μέλαιναν χολὴν αὐτοὺς μᾶλλον ἐλπὶς ἐμέσαι. εἰ δ᾽ ἂν δυσπνοώτεροι, καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐπιτρέχει τι αὐτοῖσι χρῶμα, ὃ πρόσθεν οὐκ ἐπεγένετο, ὑπέρυθρον, εἴτε μέλαν, τούτους πύον ἐλπὶς μᾶλλον πτύσειν.

4 174. Quorum hæc ineun-
5da eſt ratio. Facile qui-
dem ſpirantes, & extenua-
tos, vomitione nigram bi-
6lem effuſuros, magis ſperare
oportet. At difficultate ſpi-
randi laborantes, ſi in faciem
color ſubruber, aut niger,
antea non viſus ſubvehitur,
pus expuitione potius red-
dituros ſpes eſt.

175. Σκέπτεσθαι δὲ πρὸς τούτοισι, καὶ εἰ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα ἔνεστι, καὶ γὰρ τοῦτο τὸ σημεῖον τούτοισι ὁμολογέον ἐστί. τὸ δὲ νόσημα τοῦτο, τοῖσιν ἀνδράσι προσγίνεται ἰσχυρότατον, τοῖσιν ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτέων ἐς τὰ ἑξήκοντα.

7 175. Præterea etiam ani-
madvertendum, num pedes
8tumoribus infeſtentur. Hoc
enim iis indubitatum eſt
9ſignum. Hic autem mor-
bus viris vehementiſſimus
accidit, à quadrageſimo an-
no ad ſexageſimum uſque.

XLV.

176. Τὴν ἡλικίην δὲ ταύτην μάλιστα ἰσχιάδες βιάζονται. σκέπτεσθαι δὲ δεῖ ὧδε περὶ ἰσχιάδων. ὁκόσοισι γὰρ τῶν γεραιτέρων αἵ τε νάρκαι ἰσχυρόταται, καὶ καταψύξιες τῆς ὀσφύος τε καὶ τῶν σκελέων, καὶ τὸ αἰδοῖον ἐπαίρειν ἀδυνατέουσι, καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διαχωρέει, εἰ μὴ πρὸς ἀνάγκην,

1) 176. QUam ætatem etiam
coxendicum do-
2lores præcipuè vexant. De
3coxendicum autem dolori-
bus ſic exiſtimandum eſt.
4Quibus ſenioribus vehe-
mentiſſimi torpores adſunt,
5& lumbi ac crura frigeſcunt,
6nec pudendum erigere va-
7lent, alvuſque nonniſi coa-
cta

λην, καὶ κοπρώδης μύξα πολλὰ διέρχεται, τουτέοισι χρονιώτατον τὸ νούσημα ἔςαι. καὶ προλέγειν ἐνιαυτὸν τὸ ἐλάχιςον, ἀφ' οὗ χρόνου ἤρξατο τὸ νούσημα γίνεσθαι. καὶ τὰς ὠφελείας ἐς τὸ ἦαρ τε καὶ τὸ θέρος προσδέχεσθαι.

ἐta egerit, & mucoſum al-
8 vi recrementum plurimum
9 prodit, his maximè diuturnum fore, ac prædicendum, ex quo morbus cœ-
10 pit, annum ut minimum perſeveraturum, juvamentumque nonniſi aut vere, aut æſtate ſperandum.

177. Τοῖσι δὲ νεανίσκοισιν, ἐπώδυνοι μὲν οὐχ ἧσσον αἱ ἰσχιάδες, βραχύτεραι δέ. καὶ γὰρ τεσσαρακονθήμεροι ἀπαλλάσσονται. ἀλλ' οὔτε αἱ νάρκαι ἐπιγίνονται ἰσχυραί, οὔτε αἱ καταψύξιες τῶν σκελέων τε καὶ τῆς ὀσφύος.

11 177. At juvenibus quidem, non minores dolore
12 afferunt coxendicum morbi, ſunt tamen breviores:
13 etenim quadrageſimo die liberantur. Quin nec vehementes torpores, neque crurum, ac lumborum perfrictiones fiunt.

XLVI.

178. Οἷσι δὲ τὸ νούσημα τοῦτό ἐςι μὲν ἐν τῇ ὀσφύϊ καὶ τῷ σκέλεϊ, βιάζεται δὲ οὐχ οὕτως ὥςε κατακέεσθαι, ξυςρέμματα σκέπτεσθαι μὲν ἤπου ἐν τῷ ἰσχίῳ, καὶ ἐπανέρεσθαι, εἰ ἐς τὸν βουβῶνα ἡ ὀδύνη ἀφικνεῖται. ἢν γὰρ ταῦτ' ἔχει ἄμφω, χρόνιον τὸ νούσημα γίνεται.

1) 178. QUos autem morbus iſte in lumbis, & cruribus vexat, neque tamen adeo, ut decumbere co-
2 gantur, animadvertere oportet, num aliquid uſpi-
3 am in coxa concreſcat, percontarique num ad ingu-
4 en dolor perveniat. Etenim ſi utraque adfuerint, morbus efficitur diuturnus.

179. Ἐπανέρεσθαι δὲ καὶ εἰ ἐν τῷ μηρῷ νάρκαι ἐγγίνονται, καὶ ἐς τὴν ἰγνύην ἀφικνοῦνται, καὶ ἢν φῆ, αὖθις ἐρέεσθαι, καὶ ἢν διὰ τῆς κνήμης, ἐπὶ

5 179. Percontandum quoque, num femur torpores ſentiat, & ad poplitem per-
6 tingant. Quo conceſſo rurſus petendum, num per tibiam

Digitized by Google

ἐπὶ τὸν ταρσὸν τȣ̃ ποδός. ὁπότοι δ᾽ ἂν τȣτέων τὰ πλεῖςα ὁμολογέωσι, εἰπεῖν ἀυτοῖσι, ὅτι τὸ σκέλος σφιν τότε μὲν θερμὸν γίνεται, τότε δὲ ψυχρόν.

7 biam ferantur, ad primam
ſummi pedis partem, quæ
tarſos dicitur. Qui enim
iſtorum bonam partem fatentur, his ipſis crus modo
calidum, modo frigidum
fieri, recte prædixeris.

180. Η δὲ νȣ́σος ἀυτη ὁκόσοισι μὲν ἀνὰ τὴν ὀσφῦν ἐκλείπȣσα ἐς τὰ κάτω τρέπεται, θαρσύνει. Ὁκόσοισι δὲ τά τε ἰςχία, καὶ τὴν ὀσφῦν μὴ ἐκλείπȣσα, ἐις τὰ ἄνω τρέπεται, προλέγειν δεινὰ εἶναι.

8 180. At quibus hic morbus, relictis partibus quæ
ad lumbos ſunt, infra vergit, eos bene ſperare jubeto. Quibus vero coxendicem & lumbos occupat,
& ſupra vergit, iis gravem fore prædicito.

XLVII.

181. Οἷσι δὲ περὶ τὰ ἄρθρα ὀδύναι τε γίνονται, καὶ ἐπάρσιες, καὶ καταπαύονται, ȣ̓κ ἐν τῷ ποδαγρικῷ τρόπῳ, ἑυρήσεις τȣ́τε σπλάγχνα μεγάλα, καὶ ἐν τῷ ȣ̓́ρῳ λευκὴν ὑπόςασιν. καὶ τȣ̀ς κροτάφȣς ἢν ἐπαίρῃ, φήσει πολλάκις ἀλγέειν. φήσει δὲ καὶ ἱδρῶτας ἀυτῷ γίνεσθαι νυκτερινȣ́ς.

1) 181. QUibus autem ad articulos dolores
oriuntur, & tumores, deſinuntque ſine podagra, iis
& magna viſcera adeſſe com-
2 peries, & in urina quod
3 ſubſidet album. Ac ſi cui
tempora attollentur, ea ſæ-
4 pe dolere fatebitur, & ſibi
nocturnos ſudores contingere.

182. Ἢν δὲ μήτε ὑπὸ τῷ ȣ̓́ρῳ ὑφίςαται ἡ ὑπόςασις ἀυτη, μήτε οἱ ἱδρῶτες γίνονται, κίνδυνος ἢ χωλωθῆναι τὰ ἄρθρα. ἢ ὃ δὴ μελικηρίδα καλέȣσι γίνεσθαι ὑπ᾽ ἀυτοῖσι.

5 182. Quod ſi neque tale
quicquam in urina ſubſidet,
6 neque ſudores contingunt,
metus eſt, ne articuli clau-
7 dicent, aut in his abſceſſus fiat, quem meliceridа
vocant.

183. Γίνεται δὲ τὸ νȣ́σημα τȣ̃το,

8 183. Iis autem morbus
iſte

τοῦτο, οἷσιν ἐν τῇ παιδίῃ τε καὶ νεότητι ξύνηθες ἐὸν αἷμα ῥεῖν ἐκ τῶν ῥινῶν, πέπαυται. ἐπανέρεσθαι οὖν περὶ τῆς τοῦ αἵματος ῥήξιος, εἰ ἐγένετο ἐν τῇ νεότητι, καὶ αἱ κνηδώσιες ἔν τε τῷ στήθει, καὶ τῷ μεταφρένῳ, εἰ ἔνεισι. καὶ ὁκόσοις αἱ κοιλίαι ἰσχυρὰς ὀδύνας παρέχουσιν ἄνευ ἐκταραξίων, καὶ ὁκόσοισιν αἱμοῤῥοΐδες γίνονται. αὕτη γὰρ ἡ ἀρχὴ τῶν νουσημάτων τούτων.

iſte contingit, quibus pue-
ris, aut juvenibus, ex nari-
bus ſanguinis fluor conſue-
9 tus deſiit. Ex quibus per-
contari oportet, num in
10 juventute ſanguinis fluxus
contigerit, & num pun-
11 gentes prurigines ipſis in
pectore, aut dorſo inſint.
Aut eadem contingunt,
quibus vehementes alvi do-
12 lores abſque perturbatione
adſunt, aut quibus, per ora
venarum quæ ſunt in ano,
ſanguis effunditur. Hinc
namque iſtorum morborum
origo petenda eſt.

184. Ἢν δὲ κακόχροοι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι φαίνωνται, ἐπανέρεσθαι καὶ κεφαλὴν εἰ ὀδυνῶνται, φήσουσι γάρ.

13 184. Quod ſi viris hujuſmodi fœdus color appareat, num etiam capitis dolor adſit, percontandi ſunt, quod fatebuntur,

XLVIII.

185. Τούτων δὲ, ὁκόσοισιν αἱ κοιλίαι ἐπώδυνοι ἐοῦσαι τοῖς δεξιοῖς εἶεν, τὰ ἀλγήματα ἰσχυρότερα γίνεται. καὶ μάλιστα, ὅταν πρὸς τῷ ὑποχονδρίῳ κατὰ τὸ ἧπαρ τὸ ὑπόλειμμα τῆς ὀδύνης ᾖ. ὠφελέει δὲ ταύτας τὰς ὀδύνας, τὸ παραυτίκα ψόφος ἐν τῇ γαστρὶ γενόμενος. ὁκόταν δὲ ἡ ὀδύνη παύσηται, τὸ οὖρον παχὺ καὶ χλωρὸν οὐρέουσιν.

1) 185. EX quibus, qui ven-
tris dextra parte
dolores ſentiunt, iis vehe-
2 mentes dolores fiunt, id-
que vel maximè, ſi in præ-
cordiis ad hepar dolor re-
3 ſtiterit. Quibus malis con-
feſtim levat ſtrepitus, qui in
ventre fit. At ubi dolor
4 conquievit, urina craſſa, &
pallida redditur.

186. Ἔστι

186. At-

Digitized by Google

186. Ἔςι δὲ θανατώδης μὲν οὐδαμῶς ὁ τρόπος οὗτος, χρόνιος δὲ κάρτα. ὁκόταν δὲ παλαιὸν ἤδη ᾖ τὸ νόσημα, ἀμβλυώσσουσιν οἱ ἄνθρωποι ὑπ' αὐτοῦ. ἀλλ' ἐπανέρεσθαι περὶ τοῦ αἵματος, εἰ νέῳ ἐόντι ἔῤῥει, καὶ περὶ τοῦ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ περὶ τοῦ οὔρου τῆς κενώσιος χλωρότητος, καὶ ἀμφὶ τῶν ψόφων, εἰ ἐγγίνονταί τε, καὶ ὠφελέουσιν ἐπιγινόμενοι. φήσουσι γὰρ πάντα ταῦτα.

5 186. Atque hoc morbi
genus neutiquam letale eſt,
6 ſed valdè diuturnum. At
ubi jam morbus inveteraverit, homines oculorum ca-
7 ligine vexat. Percontari igitur oportet, num ſanguis
8 in juventute fluxerit, aut
oculorum caligatio contige-
9 rit, aut urina pallida vacuata fuerit, aut intus excitati
ſtrepitus, & ſupervenientes,
10 juvamentum attulerint. Iſta
namque omnia fatebuntur.

XLIX.

187. Λειχῆνες δὲ, καὶ λέ-1) πραι, καὶ λεῦκαι, οἷσι μὲν νέοισιν, ἢ παισὶν ἐοῦσιν ἐγένετό τι τούτων, ἢ κατὰ μικρὸν φανὲν, αὔξεται ἐν πολλῷ χρόνῳ. τούτοισι μὲν οὐ χρὴ ἀπόςασιν νομίζειν τὸ ἐξάνθημα, ἀλλὰ νόσημα. οἷσι δὲ ἐγένετο τούτων τὶ πολύ τε καὶ ἐξαπίνης, τοῦτο ἂν εἴη ἀπόςασις.

187. IMpetigines & lepræ, albicanteſque vitiligines, ſi juvenibus quidem, aut pueris, horum aliquod contingat, aut ſen-
2 ſim ſe prodens, diuturnitate temporis augetur, in
3 iis quidem eæ puſtulæ abſceſſus eſſe minimè exiſtimandæ ſunt, ſed morbi. At quibus ex his aliquid ſubito, multumque contingit, id certè abſceſſus dici poſſit.

188. Γίνονται δὲ λευκαὶ μὲν, ἐκ τῶν θανατωδεςάτων νοσημάτων, οἷον καὶ ἡ νοῦσος ἡ Φοινικίη καλεομένη. αἱ δὲ λέπραι,

4 188. Oriuntur autem albicantes vitiligines ex maxime quidem lethalibus
5 morbis, qualis eſt & morbus

λέπραι, καὶ οἱ λειχῆνες, ἐκ τῶν μελαγχολικῶν.

189. Ἰῆσθαι δὲ τουτέων εὐπετέστερά ἐστιν, ὅσα νεοτάτοισί τε γίνεται, καὶ νεώτατά ἐστι, καὶ τοῦ σώματος ἐν τοῖσι μαλθακωτάτοισι, καὶ σαρκωδεστάτοισι φύεται.

bus phoenicius dictus. Lepræ verò, & impetigines, ex iis, qui ab atra bile fiunt.

6 189. Ex quibus quæ valdè juvenibus contingunt, & recentiſſima quæque ſunt,
7 ea facilius curationem recipiunt, tum quæ in ſummè mollibus, & carnoſis corporis partibus naſcuntur.

ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΟΥ β ΤΕΛΟΣ.

PRÆDICTORUM II. FINIS.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΩΑΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.

HIPPOCRATIS
COACÆ PRÆNOTIONES.

CUM

INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICI.

Ὁ τοῖς ἔργοις τῆς τέχνης ὡμιλικὼς, ἀληθεύειν φήσει τὸν Ἱπποκράτην.

Qui in artis operibus verſatus eſt, vera dicere HIPPOCRATEM affirmabit.

GAL. *L. de Atra bile.* C. 5.

Digitized by Google

* * *   * * *   * * *

His Coacis Prænotionibus, & Prorrhetico, tantum authoritatis tribuendum, & fidei, quantum ea, quæ ex Aphoriſmis, Prognoſtico, & Epidemicorum libris excepta ſunt, repoſcunt; in reliquis autem, quantum de authoritatis dignatione, tantundem etiam de judicii exiſtimatione detrahendum. Conſtat certè, ex multis ſeculorum obſervationibus, & diuturnis artis præceptionibus, in Cô inſulâ eſſe decerptas, indéque fortaſſis denominationem traxiſſe, ut *κωακαὶ προγνώσεις*, interdum etiam à GALENO *κωϊκαὶ* appellarentur. Et quoniam ſtili, & dictionis genere, cum Prorrhetico conſentiunt, parem & originis, & nominis fortunam experiuntur. ANUTIUS FOESIUS *in Præf. ad Coacas Prænot.*

In hoc libro Coacarum prænotionum inſcripto, prædictiones omnes, veluti in quodam promptuario deſcriptæ ſunt, quæ per longam annorum ſeriem, à Cois Medicis obſervatæ fuerunt. Quas quidem, ſi inſcriptioni adhibenda fides eſt, ab HIPPOCRATE collectas, & in hunc ordinem digeſtas eſſe, aſſerendum eſt. Eaſdemque Coacas denominavit, quia non omnes propriis obſervationibus conſcripſit, ſed à cæteris etiam Medicis Cois deſumptis, & ideo non eſt mirum, ſi multa in hoc libro deſcripta ſunt, quæ paſſim in aliis HIPP. libris reperiuntur. . . . . Harum verò precium, & nitorem, cum proſpexerit HOLLERIUS, Acad. Pariſ. decus, & poſt eum LUD. DURETUS, doctrinæ Hipp. æmulator, HIPPOCRATIS genius dictus, doctiſſimis commentariis earum præſtantiam palam facere procurarunt; quorum veſtigia ſecutus acutiſſimus JACOTIUS, æqualem laudem in hoc difficillimo negotio ſortitus eſt: quod quidem, quia ampliſſimum eſt, in totum abſolvere non potuerunt, quin cæteris etiam, elaborandi circa eandem materiam, occaſio relicta ſit. Unde & nobis inſudare in eo licet, quemadmodum etiam poſteris laboris partem nos reliquiſſe, non ignoramus. PROSP. MARTIANUS *ad Lib. Coacarum Prænotionum.*

IIIIIO-

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΩΑΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.

HIPPOCRATIS COACÆ PRÆNOTIONES.

De Febribus.

I.

1. Οἵ ἐκ ῥίγεος περιψυχόμενοι, κεφαλαλγέες, τράχηλον ὀδυνώδεες, ἄφωνοι, ἐφιδροῦντες, ἐπανενέγκαντες, θνήσκουσιν. 1)

1. Qui ex rigore perfrictione detinentur, cum capitis ac cervicis dolore, vocis defectione, ac tenui ſudore, ii, ubi vires reſumpſerint, ac ſeſe velut recollegerint, moriuntur.

2. Αἱ μετὰ καταψύξιος δυσφορίαι, κάκισται. 2

2. Corporis jactationes & incontinentiæ, cum perfrictione, peſſimæ.

3. Κατάψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, ὀλέθριον. 3

3. Ubi totum corpus ita perfrixit, ut obrigeat, perniciem affert.

4. Ἐκ καταψύξιος φόβος, καὶ ἀθυμίη ἄλογος, ἐς σπασμὸν ἀποτελευτᾷ. 4

4. Ex perfrictione metus, ac animi abjectio, præter occaſionem, in convulſionem tendit.

5. Αἱ ἐκ καταψύξιος οὔρων ἀπολήψιες, κάκιστον. 5

5. Urinarum ex perfrictione interceptiones, peſſimæ.

6. Μετὰ ῥίγους ἄγνοια, κακόν. κακὸν δὲ καὶ λήθη.

6 6. In rigore familiares
7 non agnoſcere, malum. Malum quoque, eorum quæ geſta ſunt, oblivifci.

7. Τὰ κωματώδεα ῥίγεα ὑπολέθρια. καὶ τὸ φλογῶδες ἐν προσώπῳ μεθ' ἱδρῶτος ἐν τούτοισι, κακόηθες. ἐπὶ τουτέοισι ψύξις τῶν ὄπισθεν, σπασμὸν ἐπικαλέεται. καὶ ὅλως δὲ ψύξις τῶν ὄπισθεν, σπασμῶδες.

8 7. Rigores cum ſopore,
9 nonnihil periculi denuntiant: & facies incenſa cum
10 ſudore, malignitatem in his ſignificat. Inſuper poſte-
11 riorum partium frigus, convulſionem provocat, Ac omnino poſteriorum partium refrigeratio, convulſionem minatur.

8. Αἱ ἐκ νώτου φρίκαι πυκναὶ, καὶ ὀξέως μεταπίπτουσαι, δύσφοροι. οὔρου γὰρ ἀπόληψιν καὶ ἐπώδυνον σημαίνουσι. τὸ ἐφιδροῦν τούτοισι, κάκιστον.

12 8. Crebri ex dorſo horrores, ſubinde locum com-
13 mutantes, graves ſunt & difficiles. Laborioſam quip-
14 pe urinæ ſuppreſſionem minantur. His tenuiter exudare, peſſimum.

9. Ῥῖγος ἐν συνεχείᾳ, τοῦ σώματος ἀσθενέος ἤδη ἐόντος, θανάσιμον.

15 9. Continenter & aſſiduè vexans rigor, imbecillo jam corpore, lethalis eſt.

10. Οἱ πυκνὰ ἐφιδροῦντες καὶ ἐπιῤῥιγέοντες, ὀλέθριον. καὶ ἐπὶ τῇσι τελευτῇσιν ἀναφαίνονται ἐμπύημα ἔχοντες, καὶ κοιλίας ταραχώδεας.

16 10. Qui crebro tenuiter exudant, ac ſubinde rigent,
17 ii pernicioſè habent, & tandem ſub mortem ſuppurati, & alvum conturbatam habere deprehenduntur.

11. Τὰ ἐκ νώτου ῥίγεα δυσφορώτερα, ὃς δ' ἂν ἑπτακαιδεκάτῃ ῥιγώσας, τετάρτῃ καὶ εἰκοστῇ ἐπιῤῥιγοῖ, δύσκολον.

18 11. Qui rigores ex dorſo proficiſcuntur, graviores
19 ſunt & moleſtiores. Ubi verò quis decimo ſeptimo die rigore correptus, quarto ac vigeſimo die inſuper riguerit, difficulter habet.

12. Οἱ

12. Qui

Digitized by Google

12. Οἱ φρικώδεες κεφαλαλγικοὶ ἐφιδρῶντες, κακοήθεες.

20 12. Qui ſubinde inhorreſcunt, ex capite laborantes, tenuiter exudantes, ii maligne habent.

13. Οἱ φρικώδεες ἐφιδρῶντες πολλῷ, δύσκολοι.

21 13. Qui ſubinde inhorreſcunt, ſæpe tenui ſudore corripiuntur, difficili morbo laborant.

14. Τὰ πολλὰ νωθρώδεα ῥίγεα, κακοήθεα.

22 14. Rigores multi cum torpore, malignum quiddam denuntiant.

15. Οἷσιν ἑκταίοισι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτον.

23 15. Rigores qui in ſextum diem incidunt, difficile judicium adferunt.

16. Ὁκόσοισι φρῖκαι πυκναὶ ὑγιαίνουσιν, ἤτοι ἐξ αἵματος ῥύσιος ἐκπυΐσκονται.

24 16. Qui per ſanitatem crebro inhorreſcunt, ii ex ſanguinis fluxu purulenti evadunt.

17. Τὸ φρικῶδες καὶ τὸ δύσπνουν ἐν τοῖσι πόνοισι, σημεῖα φθινώδεα.

25 17. Ubi horror in malis ſubinde incidit, cum difficultate ſpirandi, tabes denuntiatur.

18. Ἐξ ἐμπυήσιος πλεύμονος, καὶ κατὰ κοιλίην ἐνίοτε ἀλγήματα, καὶ κληῖδα, καὶ τὸ ὑπορέγχειν ἀσώδεα, σημαίνει πτυέλου πλῆθος ἐν τῷ πλεύμονι.

26 18. Ex pulmonis ſuppuratione, interdum circa ventrem dolores, ac claviculam, & cum incontinenti corporis jactatione aliquantulum ſtertere, ſputi copiam in pulmone indicant.

19. Οἱ φρικώδεες, ἀσώδεες, κοπιώδεες, ὀσφυαλγέες, κοιλίας καθυγραίνονται.

27 19. Qui ſubinde inhorreſcunt, ac incontinenti corporis jactatione, cum laſſitudinis ſenſu, & lumborum dolore conflictantur, iis alvi effunduntur.

20. Τὰ ἐπιῤῥιγέοντα ἐς νύκτα μᾶλλόν τι παροξυνόμενα, ἄγρυπνα, φλεδονώδεα, ἐν τοῖσιν ὕπνοισίν ἐστιν, ὅτε οὖρων ὑφ' ἑωυτοὺς χαλῶντα, ἐς σπασμὸν ἀποτελευτᾷ.

28 20. Qui ſubinde rigore prehenduntur, & ſub noctem aliquando gravius habent, pervigiles, in ſomnis nugantes ac delirantes, interdum ſeſe lotio perfundentes, ii in convulſionem tendunt.

21. Τὰ ξυνεχέα ῥίγεα ἐν ὀξέσι, πονηρόν.

29 21. Continentes in præcipitibus malis rigores, malo ſunt.

22. Αἱ ἐκ ῥίγεος μετὰ κεφαλαλγίης ἐκλύσιες, ὀλέθριον, τὰ αἱματώδεα οὖρα ἐν τούτοισι, πονηρόν.

30 22. Virium exolutiones ex rigore, cum capitis do-
31 lore, perniciem denuntiant. Cruentæ in his urinæ, malo ſunt.

23. Ῥῖγος ὀπισθοτονῶδες κτείνει.

32 23. Rigor cum poſteriorum partium diſtentione, mortem adfert.

24. Τὰ φρικώσαντα, καὶ ἅμ' ἱδρώσαντα κρισίμως, ἐς δὲ τὴν αὔριον φρίξαντα, παραλόγως ἀγρυπνεῦντα, μήτε πεπαινόμενα, αἱμοῤῥαγήσειν οἴομαι.

33 24. Quibus ubi inhorruerint, judicatorii ſimul ſudores contingunt, poſtridie verò, ſi horror repetierit, & temere pervigilent, abſque concoctione, iis forte ſanguinem erupturum ſperare oportet.

25. Τὰ μετὰ ῥίγεος ἐπισχόμενα οὖρα, πονηρὰ καὶ σπασμώδεα, ἄλλως τε καὶ προκαρωθέντι. ἐλπὶς δὲ ἐπὶ τούτοισι, καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα.

34 25. Urinæ quæ cum ri-
35 gore reſtitarunt, malum & convulſionem prænuntiant,
36 tum verò præcipuè, ſi antea alto ſopore æger detentus fuerit. In his autem abſceſſus ad aures ſperare oportet.

26. Τριτοφυέα ῥίγεα, ἣν ἐν μέσῳ παροξυνόμενα, πυρετῷ

37 26. Rigores, velut in iis febribus, quæ propius ad ter-

τῷ ἀτάκτῳ, πάνυ κακοήθεα. τ᾽ἀνάπαλιν δὲ παροξυνόμενα τῶν σπώντων, τῶν μετὰ ῥίγους καὶ πυρετοῦ, ὀλέθριον.

tertianarum naturam acce-
38 dunt, ſi in medio ingraveſcunt, febre nullum ordinem ſervante, maligni valdè ſunt. Quæ verò contra ingraveſcunt, in convulſione vexatis, cum rigore & febre, perniciem denuntiant.

27. Αἱ ἐκ ῥίγεος ἀφωνίαι, τρόμῳ λύονται. καὶ τοὺς ἐπιρριγέοντας τρομώδεα γινόμενα κρίνει.

39 27. Quæ ex rigore fiunt
40 vocis defectiones, tremore ſolvuntur; atque eos, qui ſubinde novo rigore corripiuntur, ſuccedentes tremores judicant.

28. Οἱ ἐκ ῥίγεος μετὰ κεφαλαλγίης ἐκλυόμενοι, σφαλεροί. τὸ αἱματῶδες οὖρον τούτοισι, κακόν.

41 28. Qui ex rigore virium exolutiones, & capitis do-
42 lores ſentiunt, ii in dubium de vita veniunt. In his cruenta urina, malum denuntiat.

29. Οἷσι ῥίγος, οὔρου ἐπίστασις.

43 29. Quibus rigor adeſt, iis urina reſtitat.

30. Σπασμὸς ἐν πυρετῷ, χειρῶν καὶ ποδῶν πόνοι, κακόηθες. κακόηθες δὲ καὶ ἐκ μηροῦ ὁρμὴ ἀλγήματος, ἀλλ᾽ οὐδὲ γουνάτων πόνος χρήγυον. ἀτὰρ καὶ γαστροκνημιῶν πόνοι, κακοήθεες, καὶ γνώμης παραφορὴ, ἄλλως τε καὶ οὖρον ἢν ἐναιωρεθῇ.

44 30. In febre convulſio, manuumque ac pedum do-
45 lores, malignum quiddam
46 prænunciant. Malignus
47 quoque ex femore doloris impetus. Sed & neque genuum dolor probari poteſt. Quin & ſurarum quoque dolores maligni ſunt, ac mentis emotio, tum verò præcipuè, ſi ſublime quid in urina innatet.

31. Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλγήματος πυρετοὶ, κακοήθεες. τὸ καρῶδες ἐπὶ τούτοισι, κάκιστον.

48 31. Ex præcordiorum
49 dolore obortæ febres, malignæ ſunt. In his pro-

32. Οἱ

fun-

fundus ac altus ſopor peſſimus.

32. Οἱ μὴ διαλείποντες ἐφιδροῦντες πυκνὰ μετὰ ὑποχονδρίου ἐντάσεως, ὡς ἐπιτοπολὺ κακοήθεες. καὶ ἐς ἀκρώμιον καὶ κληῗδα στηρίζοντα ἀλγήματα, καὶ τούτοισι πονηρά.

50 32. Qui in febre non intermittente, tenuiter & crebro exudant, cum præ-
51 cordiorum diſtenſione, ii utplurimum malignè habent, atque in his dolores in humeri caput ac claviculas affixi, pravi ſunt.

33. Οἱ τριταιοφυέες ἀσώδεες πυρετοὶ, κακοήθεες.

52 33. Febres quæ proximè ad tertianarum naturam accedunt, cum incontinenti corporis jactatione, malignæ ſunt.

34. Αἱ ἐν πυρετῷ ἀναυδίαι, κακόν.

53 34. In febre mutum eſſe, malo eſt.

35. Κοπιώδεες, ἀχλυώδεες, ἄγρυπνοι, κωματώδεες, ἐφιδροῦντες ἀναθερμαινόμενοι, κακόν.

54 35. Delaſſati ægri, caligine obducti, pervigiles & ſopore detenti, cum tenui ſudore recaleſcentes, malè habent.

36. Οἱ κοπιώδεες μετὰ φρίκης ἐφιδρώσαντες κρισίμως, ἀναθερμανθέντες ἐν ὀξεῖ, κακόν. ἄλλως τε κ᾽ ἢν ταῦτα ἐπιστάζωσι. περὶ ταῦτα ἰκτερώδεες κατακορέες θνήσκουσι. λευκὸν διαχώρημα τουτέοισι προσδιέρχεται.

55 36. Laſſitudine laborantes cum horrore, judicii modo leviter exudantes,
56 celeriter ad calorem revo-
57 cati, malè habent: tum verò præſertim, ſi iſta inſu-
58 per ſanguinem è naribus ſtillarent. Circa hæc aurigine admodum fœdati, & largius colorati, moriuntur, iiſque album alvi recrementum prodit.

37. Οἱ τριταιοφυέες πλανώδεες, ἐς ἀρτίας μεταπεσόντες, δύσκολοι.

59 37. Febres ad tertianarum naturam accedentes, vagæ & errantes, ubi in

38. Οἱ

dies

dies pares tranſierint, moleſtiam exhibent.

38. Οἱ ἐν κρισίμοισιν ἀλυσμοὶ ἀνιδροῦντες περιψυχόμενοι, καὶ ἅπαντες δὲ οἱ ἄνευ ἱδρῶτος περιψυχόμενοι ἀκρίτως, κακόν.

60 38. Qui in diebus judicatoriis, cum angore, aut incontinenti corporis jactatione, abſque ſudore perfrigerantur, atque omnino qui ſine ſudore perfrigerantur citra judicationem, malè habent.

39. Καὶ οἱ ἐπιῤῥιγώσαντες, ἐκ τούτων ἐμέσαντες ἄκρητα, ἀσώδεες, τρομώδεες ἐν πυρετῷ, κακόν. καὶ ἀφωνίη δὲ ἐκ ῥίγεος.

61 39. Quin & qui ſubinde riguerunt, poſt hæc ſincera vomitione refuderunt,
62 anxietate vexati, tremuli in febre, malum portendunt. Quinetiam ex rigore vox intercepta, perniciem denuntiat.

40. Τὰ δὲ ἐκ ῥινῶν μικροῖσιν ἱδρῶσι περιψύχοντα, κακόν.

63 40. Qui verò poſt ſanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus ſudoribus perfrigeſcunt, malè habent.

41. Οἱ ἐφιδροῦντες ἄγρυπνοι, ἀναθερμαινόμενοι, κακόν.

64 41. Ex tenuibus ſudoribus pervigiles, ad calorem revocati, malè habent.

42. Οἱ ἐφιδροῦντες ἐν πυρετῷ, κακοήθεες.

65 42. In febre tenuiter exudantes, malignè habent.

43. Οἷσι χολώδεος διαχωρήσιος ἐούσης, περὶ στῆθος δῆξις καὶ πικρότης, κακόν.

66 43. Quibus, prodeunte egeſtione alvi bilioſa, ad pectus morſus ac amaritudo ſentitur, ii malè habere judicantur.

44. Ἐν πυρετοῖσι κοιλίης ἐμφυσωμένης, πνεῦμα μὴ διεκπίπτον, κακόν.

67 44. In febribus, alvo à flatibus diſtenta, flatum non erumpere, malum.

45. Κοπιώδεες, λυγγώδεες, κάτοχοι, κακοί.

68 45. Laſſitudine conflictati ægri, ſingultuoſi, & alto

46. Ἐκ

Digitized by Google

to ſtupore (quem catochum vocant) detenti, malè habere ſignificantur.

46. Ἐκ νώτου πυκνῇσι καὶ λεπτῇσι φρίκῃσιν ἐφιδροῦντες, δύσφοροι. οὔρου ἀπόληψιν ἐπώδυνον σημαίνει. τὸ ἐφιδροῦν τούτοισι, κακόν.

69 46. In crebris & tenuibus ex dorſo horroribus
70 tenuiter exudantes ægri,
71 moleſtè habent. Laborioſa quippe urinæ interceptio ſignificatur. In his tenuiter exudare, malo eſt.

47. Τὸ παρὰ τὸ ἔθος ποιέειν τι, οἷον προθυμέεσθαί τι πρότερον μὴ εἰθισμένον, ἢ τοὐναντίον, πονηρὸν, καὶ πλησίον παρακοπῆς.

72 47. Præter conſuetudinem aliquid facere, ut, verbi gratia, aliquid propenſius curare, & magno ſtudio eniti, prius non conſuetum, aut contra, pravum & delirio proximum.

48. Τὰ ἐν πονηροῖσι σημείοισι κουφίζοντα, καὶ τὰ ἐν χρηστοῖσι μὴ ἐνδιδόντα, δύσκολα.

73 48. Quæ cum malignis ſignis allevamentum adferunt, & quæ cum bonis non remittunt, moleſta ſunt, & difficilia.

49. Οἱ ἐφιδροῦντες, καὶ μάλιστα κεφαλὴν, ἐν ὀξέσι ὑποδύσφοροι, κακόν· ἄλλως τε καὶ ἐπ' οὔροισι μέλασι. καὶ τὸ θολερὸν ἐπὶ τούτοισι πνεῦμα, κακόν.

74 49. In præcipitibus malis, tenues circa caput ma-
75 ximè ſudores oboriri, &
76 corporis incontinentia quadam jactari, malum indicat, tum verò præcipuè pernicies intenditur, ſi iſta cum urinis nigris contigerint, & ſpiritus magnus & concitatus adfuerit.

50. Ἄκρεα ταχὺ ἐπ' ἀμφότερα μεταπίπτοντα, καὶ δίψα δὲ τοιαύτη, πονηρόν.

77 50. Celeres ſummitatum
78 corporis in utraque extrema permutationes, perniciem denuntiant. Quin & ſitis hujuſmodi (hoc eſt,

51. Ἐκ cele-

celeriter in contraria permutata) malo eſt.

51. Ἐκ κοσμίου θρασεῖα ἀπόκρισις, φωνὴ ὀξεῖα, κακόν. ὑποχόνδρια τούτοισιν εἴσω εἰρύαται.

79 51. In homine moderato, ferox & audax reſponſio, & vox acuta, malum 80 portendunt. Iis præcordia intro trahuntur, & tendunt.

52. Τὰ ἐκ καταψύξιος ἱδρώδεος ταχὺ ἀναθερμαινόμενα, κακόν.

81 52. Qui ex ſudoribus perfrigerantur, ac celeriter recaleſcunt, malè habere judicantur.

53. Οἱ ἐν ὀξέσι ἐφιδροῦντες ὑποδύσφοροι, κακόν.

82 53. Qui in gravibus malis tenuiter exudant, & quadam corporis incontinentia jactantur, malè habent.

54. Οἱ παραλόγως, κενεαγγείης μὴ ἐούσης, ἀδύνατοι. κακόν.

83 54. Qui temere ac præter rationem, nulla exiſtente vaſorum inanitione, impotentes fiunt, ii malè habent.

55. Ἐν πυρετῷ ἕλξις, οἷον ἀπὸ ἐμέτου, ἐς ἀνάχρεμψιν τελευτῶσα, κακόν.

84 55. In febre diſtractio, velut à vomitu, in exſcreationem deſinens, malum portendit.

56. Νάρκη ἐς ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτουσα, κακόν.

85 56. Torpor in contraria celeriter permutatus, perniciem denotat.

57. Στάξιες αἱ ἐλάχισται, κακαί.

86 57. Perpuſillæ ſanguinis è naribus ſtillæ, damno ſunt.

58. Κακὸν δὲ πάντως ἐν ὀξεῖ, δίψα παραλόγως λυθεῖσα.

87 58. Ac penitus quidem, in gravi morbo ſitim temere, ac præter rationem ceſſare, malum eſt.

59. Οἱ πρὸς χεῖρα ἀναΐσσοντες, κακοί.

88 59. Qui ad manus contactum reſiliunt, malè habere judicantur.

60. Οἱ-

60. Qui-

Digitized by Google

60. Οἷσιν ἅμα πυρετῷ καυσώδει, οἰδήματα ὑπνώδεα νενωδρευμένα, ἐς πλευρὸν ὀδύνη ἐπελθοῦσα, παραπληκτικῶς κτείνει.

89 60. Quibus in febre ardente tumores, cum ſomnolentia & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus ſideratione, necat.

61. Πνιγμὸς ἐν ὀξέσιν ἐλθοῦσιν ἰσχνοῖσιν, ὀλέθριον.

90 61. In præcipitibus malis ſtrangulatus, gracileſcentibus faucibus, perniciem minatur.

62. Ἐπὶ τοῖσιν ἤδη ὀλεθρίοισι τὰ σμικρὰ τρομώδεα, καὶ ἰώδης ἔμετος, οἱ ἐν τοῖσι ποτοῖσιν ὑποψοφέοντες, καὶ ὑποβορβορύζοντες ξηροῖσι, καὶ οἱ χαλεπῶς καταβρωχθίζοντες πνεύματι βηχώδει, ὀλέθριοι ἐν ὀξέσι κατεψυγμένοισι.

91 62. Ubi jam pernicies imminet, parvi tremores, & æ-
92 ruginoſa vomitio, & in quibus inter potandum ſtrepitus quidam percipitur, quique præ ſiccitate murmur quoddam ſentiunt, & qui ob ſpiritum tuſſiculoſum ægre devorant, in gravibus malis perfrigeratis, pernicioſe habere judicandi ſunt.

63. Τὰ ἐν χερσὶ καὶ ποσὶν ἐρυθήματα, ὀλέθρια.

93 63. Manuum ac pedum tumores cum rubore, perniciem denuntiant.

64. Οἱ ἐκφυσῶντες καὶ ἀνακεκλασμένοι ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν ὑποβλέποντες, ἰκτερώδεες κατακορέες θνήσκουσι. λευκὸν διαχώρημα τούτοισι προέρχεται.

94 64. Qui vehementer efflant, & reflexis ſunt palpebris, ac per ſomnum leviter
95 ſuſpiciunt, aurigine admodum fœdati, & largius colorati, moriuntur. In his album alvi recrementum præcedit.

65. Αἱ ἐν πυρετοῖσι ἐκστάσιες σιγῶσαι μὴ ἀφώνῳ, ὀλέθριαι.

96 65. In febribus vehementes mentis emotiones, cum taciturnitate, in eo qui voce defectus non eſt, perniciem minantur.

66. Τὰ

66. Ubi

66. Τὰ πελιδνὰ γενόμενα 97
ἐν πυρετῷ, σύντομον θάνατον σημαίνει.

66. Ubi livores in febre fiunt, prope affore mors ſignificatur.

67. Οἷσιν ἐν πυρετῷ, ἀλ- 98
γήματος πλευρῆς γενομένου, κοιλίη ὑδατόχολα πολλὰ δια-
διδοῦσα ῥηΐζει. ἀσιτίαι δὲ πα- 99
ρακολουθοῦσι, καὶ ἱδρῶτες, μετὰ προσώπου εὐχροίης, καὶ κοιλίης ὑγρῆς, καί τι καὶ καρδιαλγίης, οὗτοι μακροτέρως νοσήσαντες, περιπλευμονικῶς τελευτῶσι.

67. Quibus cum febre, lateris dolore accedente, alvus aquoſa multa bile permixta tranſmittens, allevationem adfert, deinde vero cibos averſantur, & ſudoribus diffluunt, cum bene colorata facie, ac humeſcente alvo, & dolor aliquis oris ventriculi ſuccedit, ii diutius morbum trahentes, pulmonum vitiis laborantium more intereunt.

68. Πυρέσσοντι ἐν ἀρχῇ μέ- 100
λαινα χολὴ ἄνω ἢ κάτω διελθοῦσα, θανάσιμον.

68. Febrium initio ſi atra bilis ſurſum aut deorſum prodeat, letale eſt.

69. Οἱ μετὰ καταψυξίων 101
οὐκ ἀπύρων ἐφιδροῦντες ἄνω, δύσφοροι, φρενιτικοί τε καὶ ὀλέθριοι ἐν ὀξεῖ.

69. Quibus adſunt ſuperiorum partium tenues ſudores, cum perfrictionibus, nec ſine febre, ii corporis incontinentia & phrenitide vexati, præceps periculum denuntiant.

70. Τὰ ἐπ' ὀλίγον ὀξέα 102
ἀλγήματα εἰς κληῖδα, καὶ τὰ ἄνω πίπτοντα, ὀλέθρια.

70. Dolores ſenſim ingraveſcentes, ſi ad jugulum, & ſuperiores partes tranſeant, perniciem minantur.

71. Ἐν μακροῖσι ὀλεθρίοισιν, 103
ἕδρης ἄλγημα θανάσιμον.

71. In longis periculis, ſedis dolor mortem affert.

72. Τοῖσιν ἀσθενέως ἤδη 104
διακειμένοισι, μὴ βλέπειν, ἢ μὴ ἀκούειν, ἢ διαστρέφεσθαι χεῖλος, ἢ ὀφθαλμὸν, ἢ ῥῖνα, θανάσιμον.

72. In his qui propter imbecillitatem non vident, nec audiunt, aut quibus labrum, aut oculus, aut naſus pervertitur, mors denuntiatur.

73. Ἐν πυρετοῖσι βουβῶνος 105 ἄλγημα, νοῦσον χρονίην σημαίνει.

73. In febribus ex glandularum tumoribus dolores, morbi diuturnitatem prænuntiant.

74. Αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀκρι- 106 σίαι, χρόνους μὲν ἐμποιέουσιν, ἀτὰρ οὐχὶ ὀλέθριαι.

74. Judicationis ceſſationes in febribus, temporis quidem longinquitatem, non tamen perniciem inducunt.

75. Οἱ ἐξ ἀλγημάτων ἰσχυ- 107 ρῶν πυρετοὶ, πολυχρόνιοι.

75. Ex vehementibus doloribus obortæ febres, diuturnæ.

76. Αἱ τρομώδεες, ψηλα- 108 φώδεες παρακρούσιες, φρενιτικαί. καὶ οἱ κατὰ γαστροκνη- 109 μίην πόνοι ἐν τούτοισι, γνώμης παράφοροι.

76. Dementiæ in quibus ægri ſunt tremuli, aut aliquid inveſtigantium more ſenſim contrectant, aut palpant, phrenitim prænuntiant. Quin & ad ſuram dolores, in his mentem emovent.

77. Ὅσοι ἐν ξυνεχεῖ ἄφωνοι 110 κείμενοι, μύοντες σκαρδαμύσσουσιν, ἢν αἵματος ῥυέντος ἐκ ῥινῶν ἐμέσαντες φθέγξωνται, καὶ παρ' αὐτοῖσι γένωνται, σώζονται. μὴ γενομέ- 111 νων δὲ τούτων, δύσπνοοι γενόμενοι θνήσκουσι συντόμως.

77. Qui in febre aſſidua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt quidem, ſi poſt ſanguinis ex naribus fluxum, ac vomitum, ad loquelam, & ad ſe ipſos redeant. Sin vero ſecus accidat, cum ſpirandi difficultate celeriter intereunt.

78. Οἱ λαβόντες ἐς τὴν αὔ- 112 ριον παροξυνθέντες, κακόν.

78. Qui acceſſione correpti, poſtero die gravius habent, iis malum denuntiatur.

79. Τρίτην ἐπισχόντες, τε- 113 τάρτην παροξυνθέντες, κακόν. ἆρά γε καὶ φρενιτικοὶ οἱ τοιοῦτοι 114 παροξυσμοί;

79. Quibus tertio die ſubſiſtit acceſſio, & quarto ingraveſcit, malum denuntiatur. Ac metus eſt, ne hujuſmodi

80. Ὁ-

juſmodi acceſſiones phrenitim inducant.

80. Ὁκόσοισιν ἐκλείπουσιν 115
οἱ πυρετοὶ, μὴ κατὰ κρισίμους, ὑποτροπικόν.

80. Febres ſi alio die quam judicatorio deſierint, recidivam metuere oportet.

81. Οἱ ἐν ἀρχῇ λεπτοὶ με- 116
τὰ κεφαλῆς σφυγμοῦ, καὶ οὔρου λεπτοῦ, πρὸς κρίσιν παροξύ-
νονται, θαῦμα δὲ οὐδὲν, εἰ καὶ 117
παρακοπὴ καὶ ἔτ' ἀγρυπνίη γένοιτο.

81. Qui circa initia tenuiter febricitantes, ad judicationem cum capitis pulſatione, & urina tenui ingraveſcunt, eos mentis emotione, ac inſuper pervigilio corripi nil mirandum eſt.

82. Ἐν ὀξέσι κίνησις, ῥι- 118
πτασμὸς, ὕπνος ταραχώδης, σπασμὸν ἐνίοισι σημαίνει.

82. In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus ſomnus, nonnullis convulſionem portendit.

83. Αἱ ταραχώδεες θρασύ- 119
τητι ἐγέρσιες παράφοροι, πονηρὸν, καὶ σπασμώδεες. ἀλ- 120
λως τε καὶ μεθ' ἱδρώτων. σπασμώδεες δὲ καὶ τραχή- 121
λου καὶ μεταφρένου δοκέουσι ψύξιες, ἀτὰρ καὶ ὅλου τοῦ 122
σώματος. ἐν τουτέοισιν ὑμενώδεες οὐρήσιες.

83. Turbulentæ cum confidentia expergefactiones, quæ mentem emovent, malo ſunt, ac convulſiones minantur, præſertim vero, ſi cum ſudore contingant. Quin & cervicis ac dorſi perfrictiones, convulſiones portendere videntur, ac multo magis, quæ totum corpus pervadunt; in quibus mictiones membranularum ſpeciem referunt.

84. Αἱ ἐν κώματι παρακρού- 123
σιες, σπασμώδεες.

84. Deſipientiæ cum ſopore, convulſiones minantur.

85. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι 124
παρακρούσιες, θηριώδεες, καὶ 125
σπασμοὺς δὲ προσημαίνουσιν.

85. Quæ ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas evadunt. Quin & convulſiones quoque prænuntiant.

86. Ἐν τοῖσι μακροῖσι κοι- 126
λίης ἄλογοι ἐπάρσιες, σπα-
σμώδεες.

86. Temerarii ventris tumores in morbis longis, convulſiones afferunt.

87. Τὰ εὐθὺ ταραχώδεα 127
ἄγρυπνα, ἐπιστάζοντα ἐκ ῥινῶν,
ἑκταῖα κυφισθέντα νύκτα, πο-
νήσαντα δὲ ἐς τὴν αὔριον, ἐφι-
δρώσαντα, κατενεχθέντα,
παρακρούσαντα, αἱμοῤῥοεῖ λαύ-
ρως, καὶ λύει τὰ πάθεα. τὸ 128
ὑδατῶδες οὖρον τοιαῦτα ση-
μαίνει.

87. Qui ſtatim ſine ratione perturbantur, pervigiles ſunt, ſanguinem è naribus ſtillantes, ſexto die noctu allevantur, poſtridie vero laborantes, tenui ſudore correpti, & in ſomnum delati delirant, iis larga ſanguinis è naribus profuſio morbum ſolvit. Cujus rei indicio eſt diluta urina.

88. Μετὰ τῶν εἰρημένων, 129
τῶν ἐξισταμένων μελαγχολι-
κῶς, οἱ τρομώδεες γενόμενοι,
κακοήθεες.

88. Qui cum his, quæ ſupra dicta ſunt, furioſa & vehementi mentis emotione tenentur, ii, ſi tremuli evadunt, maligne habere judicantur.

89. Παραφροσύνη ἐν πνεύ- 130
ματι καὶ ἱδρῶτι, θανατώδης.
θανατῶδες δὲ καὶ ἐν πνεύματι 131
καὶ λυγμῷ.

89. Deſipientia cum difficultate ſpirandi, & ſudore, letalis eſt. Quinetiam cum difficultate ſpirandi, & ſingultu mortem adfert.

90. Ἐνύπνια τὰ ἐν φρενίτιδι 132
ἐναργῆ, ἀγαθόν.

90. Quæ in phreniticis manifeſta apparent inſomnia, probanda ſunt.

91. Ἐν φρενίτιδι διαχωρή- 133
σιες λευκαὶ, καὶ νωθρότης,
κακόν. ῥῖγος τουτέοισι κά- 134
κιστον.

91. In phrenitide albicans dejectio ac torpor, malum denuntiat. His ſuccedens rigor peſſimus.

92. Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν 135
ἀρχῇσι τὰ ἐπιεικῶς ἔχοντα,
πυκνά τε μεταπίπτοντα,
κακόν.

92. In phreniticis, cum omnia circa initia moderate & ſedate ſe habeant, ac ſubinde permutentur, malum denuntiatur.

93. Τῶν

93. In

93. Τῶν ἐξισταμένων με- 136
λαγχολικῶς, οἷς τρόμοι ἐπι-
γίνονται, κακόν.

93. In vehementi & furioſa mentis emotione accedentes tremores, exitio ſunt.

94. Οἱ ἐξιστάμενοι μελαγ- 137
χολικῶς, τρομώδεες γινόμενοι
καὶ πτυαλίζοντες, ἦρά γε φρε-
νιτικοί;

94. Vehementi inſania detenti, tremuli, cum crebra ſputatione, metus eſt ne phrenitici evadant.

95. Οἱ ἐκστάντες ὀξέως ἐπι- 138
πυρέξαντες, φρενιτικοὶ γίνον-
ται.

95. Vehementer & acute mente emoti, ſi febris iterum repetat, phrenitici evadunt.

96. Οἱ φρενιτικοὶ βραχυ- 139
πόται, ψόφου καθαπτόμενοι,
τρομώδεες, ἢ σπασμώδεες.

96. Phrenitici parum bibunt, ex levibus ſtrepitibus facile irritantur, tremuli ſunt, aut convulſionibus tentantur.

97. Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι νεα- 140
νικῶς τρομώδεα, θανάσιμα.

97. In intenſa phrenitide tremores lethales.

98. Αἱ περὶ ἀναγκαῖα πα- 141
ραφροσύναι, κάκισται. αἱ ἐκ 142
τούτων παροξυνόμεναι, ὀλέ-
θριοι.

98. Deſipientiæ quæ circa neceſſaria fiunt, peſſimæ, & quæ ex his ingraveſcunt, exitium portendunt.

99. Αἱ παρακρούσιες, φωνῇ 143
κλαγγώδεες, γλώσσῃ σπα-
σμώδεες, καὶ αὐτοὶ τρομώ-
δεες γινόμενοι, ἐξίστανται. σκλη- 144
ρυσμὸς ταύτῃσιν ὀλέθριον.

99. Deſipientiæ cum voce ſtridula, linguæ revulſione, ac ipſi quoque tremuli, vehementem mentis alienationem ſignificant. In his durities, aut aſperitas perniciem minatur.

100. Αἱ προεξαδυνατησάν- 145
των παραφροσύναι, κάκισται.

100. Deſipientiæ, quæ jam admodum fractis & debilitatis viribus ſuccedunt, peſſimæ ſunt.

101. Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι 146
πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπα-
σμώδεα, πονηρά.

101. Crebræ in phreniticis permutationes, convulſiones denuntiant, ac pravæ ſunt.

Digitized by Google

102. Οἱ ἐν φρενιτικοῖσιν 147 μετὰ καταψύξιος πτυαλίζοντες, μέλανα ἔμετον δηλοῦσι.

102. Crebræ in phreniticis cum perfrictione ſputationes, nigrorum vomitionem prænuntiant.

103. Τοῖσι ποικίλως διανοσέουσι 148 καὶ παρακρούουσι, πυκνὰ κωματώδεσι, προσδέχεσθαι λέγε μέλανα ἔμετον.

103. In his, qui varie morbum trahunt, & mente moventur, ſi ſubinde ſopor incidat, prænuntia exſpectandam eſſe nigram vomitionem.

104. Τὰ παροξυνόμενα τρόπον 149 σπασμώδεα, κάτοχα.

104. Quæ convulſionis in morem affligunt, ea altum ſtuporem (catochum vocant) inducunt.

105. Τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα 150 ἐν μακροῖσι μικρὰ, αἱμοῤῥώδεα, καὶ σκοτώδεα ἐπιφαινόμενα 151, ὀλέθρια.

105. Parvi in longis morbis aurium tumores, ſi ſubinde ſanguis è naribus profluat, & tenebricoſa vertigo excitetur, exitio ſunt.

106. Οἱ ἰλιγγώδεες πυρετοὶ 152, καὶ ἄνευ ἰλέων, καὶ μετὰ ἰλέων, ὀλέθριοι.

106. Febres vertiginoſæ, & cum tenuis inteſtini morbo, & ſine hoc, perniciem intentant.

107. Τοῖσι πνευματώδεσιν 153 ἐοῦσι πυρετὸς ὕστερον ὀξὺς, μετὰ 154 ὑποχονδρίου ξυντόνου καταψυχθεῖσι, παρ' οὖς μέγα ἔπαρμα.

107. In anhelatoribus & ſuſpirioſis, febris poſtea acuta, cum præcordiorum contenſione perfrigeratis, magnum circa aures tumorem exſpectare oportet.

108. Οἷσιν ἂν ἐν πυρετῷ 155 ὀδύναι γενόμεναι περὶ ὀσφὺν καὶ τὰ κάτω χωρία, φρενῶν ἅπτονται, ἐκλείπουσαι τὰ κάτω, ὀλέθρια, ἄλλως τε κἢν ἄλλό τι σημεῖον προσγένηται 156 πονηρόν. ἢν δὲ τ' ἄλλα σημεῖα μὴ

108. Lumborum atque inferiorum partium dolores, quibus febris etiam accedit, ſi relictis inferioribus ſeptum tranſverſum appetant, tum vero præſertim exitio ſunt, ſi aliquod periculo-

Digitized by Google

μὴ πονηρὰ γένηται, ἔμπυον γενήσεσθαι ἐλπίς.

culoſum ſignum acceſſerit. Quod ſi reliquorum ſignorum nullum periculum oſtenderit, futuræ ſuppurationis metus eſt.

109. Παιδίοισιν ὀξὺς πυ- 157
ρετὸς, καὶ κοιλίης ὑπόστασις μετὰ ἀγρυπνίης, καὶ τὸ ἐκλακτίζειν, καὶ τὸ χρῶμα μεταβάλλειν, καὶ ἴσχειν ἔρευθος, σπασμῶδες.

109. In pueris febris acuta, cum alvi ſuppreſſione & pervigilio, calces velut jactare, ac colorem mutare, & ruborem contrahere, convulſionem minatur.

110. Τὰ εὐθὺ ταραχώδεα 158
ἄγρυπνα, μέλανα δὲ τὰ σύνθετα, αἱμοῤῥοεῖ ἔνια.

110. Qui ſtatim ſine ratione perturbantur, pervigilio torquentur, nigra & compacta ex alvo demittunt, interdum ſanguinem è naribus profundunt.

111. Τὰ ἀγρυπνήσαντα 159
ἐξαίφνης ἀλυσμῷ, αἱμοῤῥοεῖ, ἄλλως τε καὶ ἤν τι προεῤῥυήκῃ. ἦρά γε μεταφρίξαντες 160
οἱ ἐπ' ὀλίγον περιψύχοντες;

111. Qui inſomnia vexantur, cum ſubita corporis jactatione & inquietudine, iis ſanguinem è naribus erupturum ſperare oportet, idque præſertim, ſi quid antea profluxerit. Animadvertendum vero, num in modicè perfrigeratis, id poſt horroris ſenſum contingat.

112. Περὶ δὲ τοὺς παροξυσ- 161
μοὺς βήσσοντες, καὶ ἐφιδροῦντες μικρὸν, κακοήθεες.

112. At verò qui per acceſſiones tuſſiunt, & tenuiter exudant, ii maligne habere judicandi ſunt.

113 Ἐς πλευρὸν ὀδύνης καὶ 162
πνιγμοῦ προγινομένου, οὗτοι ἐμπυοῦνται.

113. Ad lateris dolorem inſuper accedente ſtrangulatu, ſuppurationis futuræ ſpes eſt.

114 Οἷσιν ἐν συνεχέσι 163
φλυζάκια κατὰ πᾶν τὸ σῶ-
μα

114. Quibus per febres aſſiduas, puſtulæ toto cor-
pore

μα ἐκφύει, θανάσιμον, μὴ
γινομένου πυώδους ἀποστήματος.
μάλιστα δὲ εἴθισται γίνεσθαι 164
τούτοισι παρ᾽ οὖς.

pore enaſcuntur, lethale eſt, niſi quid purulentum abſcedat. In his verò præcipuè adnaſci ad aures tubercula ſolent.

115. Ἐν ὀξεῖ τὰ μὲν ἔξω- 165
θεν περιψύχεσθαι, τὰ δὲ εἴ-
σωθεν καίεσθαι, καὶ διψῆν,
κακόν.

115. In præcipiti morbo, ſi partes externæ perfrigerentur, internæ verò urantur, ac ſitis urgeat, malum denuntiatur.

116 Οἱ συνεχέες διὰ τρίτης 166
ἐπιτείνοντες, ἐπικίνδυνοι.

116. Febres aſſiduæ, quæ tertio quoque die intenduntur, in periculum ducunt.

117. Οἷσιν ἂν ποτε πυ- 167
ρετὸς διαλίπῃ, ἀκίνδυνον.

117. Si quibus aliquando febris intermiſerit, periculum abeſſe ſignificat.

118. Ἐν μακροῖς πυρετοῖ- 168
σιν, ἢ φύματα, ἢ ἐς ἄρθρα 169
πόνοι ἐγγίνονται, καὶ ἢν γέ-
νωνται, οὐκ ἄχρηστοι.

118. In febribus longis, aut tubercula, aut ad articulos dolores proveniunt, quos neque tamen temere fieri exiſtimandum eſt.

119. Κεφαλαλγίη ἐν ὀξεῖ, 170
ὑποχόνδριον ἀνεσπασμένον, μὴ
ῥυέντος αἵματος ἐκ ῥινέων, ἐς
φρενιτικὸν περιΐσταται.

119. In præcipiti morbo, capitis dolor, & præcordia revulſa, niſi ſanguis ex naribus profluat, ad phrenitidem deveniunt.

120. Τὰ λειπυρικὰ, μὴ 171
χολέρας ἐπιγινομένης, οὐ λύε-
ται.

120. Febres lipyriæ, non niſi per choleram effuſa bile, ſolvuntur.

121. Ἴκτερος πρὸ μὲν τῆς 172
ἑβδόμης ἡμέρης ἐπιγενόμενος,
κακόν. ἑβδόμῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ, 173
καὶ ἑνδεκάτῃ, καὶ τεσσαρεσ-
καιδεκάτῃ, κρίσιμον. μὴ σκλη-
ρύνων ὑποχόνδρια. ἢν δὲ μὴ,
ἐνδοιαστόν.

121. Morbus regius, ſi ante diem ſeptimum acceſſerit, malum ſignificat: ſeptimo autem, nono, undecimo, ac decimo quarto, judicationem adfert, dum præcordia non induret.

Quod ſi ſecus contingat, res in dubium vertitur.

122. Αἱ πυκναὶ διὰ τῶν 174 αὐτῶν ὑποστροφαὶ, περὶ κρίσιν, αἱματώδεες, μελάνων ἔμετον ποιέουσι. γίνονται δὲ καὶ τρομώδεες.

122. Crebræ, iiſdem perſeverantibus caſibus, morborum reverſiones, impendente judicatione ſanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. Quinetiam tremulos ægros faciunt.

123. Τὰ ἐν τριταίοισι πυ- 175 ρετοῖσι ἀλγήματα παροξυνόμενα τριταιογενῆ ποιέεται, καὶ θρομβώδεα αἵματα διαχωρέει.

123. Qui in febribus tertianis ingraveſcunt dolores, tertianarum naturam aſſumunt, & ſanguinis grumos per ſeceſſum egerunt.

124. Ἐν πυρετοῖσι κατὰ 176 φλέβα τὴν ἐν τῷ τραχήλῳ σφυγμὸς καὶ πόνος, ἐς δυσεντερίην ἀποτελευτᾷ.

124. In febribus, venæ quæ eſt in cervice pulſatio & dolor, rem ad inteſtinorum difficultatem deducit.

125. Τὸ μεταβάλλον πολ- 177 λάκις χρῶμα καὶ θερμασίην, χρήσιμον.

125. Frequens coloris cum calore mutatio, bono eſt.

126. Τοῖσι χολώδεσι πνεῦ- 178 μα μέγα, καὶ πυρετὸς ὀξὺς μετὰ ὑποχονδρίου ἐντάσιος, παρ' οὓς ἀφίστησιν.

126. In bile redundantibus magna ſpiratio, cum febre acuta, & præcordiorum contenſione, abſceſſum juxta aures promovet.

127. Οἱ ἐκ μακρῶν ἀνα- 179 λαμβάνοντες εὔσιτοι, μηδὲν ἐπιδιδόντες, ἐπιστρέφουσι κακοήθως.

127. Qui ex longa valetudine ſeſe recolligentes, cibum bene ſumunt, ac nihil proficiunt, ii maligne relabuntur.

128. Οἷσιν ἐν πυρετοῖσι 180 φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι σφυγματώδεες, καὶ πρόσωπον ἐῤῥωμένον, καὶ ὑποχόνδριον μὴ λαπαρὸν, χρόνιον. καὶ οὐ 181

128. Si venæ temporum in febribus pulſent, & facies bene habita fuerit, absque præcordiorum mollitie, longum fore morbum ſperare

παύονται χωρὶς αἵματος ῥύσιος ἐκ ῥινῶν πολλῆς, ἢ λυγγὸς, ἢ σπασμοῦ, ἢ ὀδύνης ἰσχίων.

oportet, qui nec ſine liberali ſanguinis ex naribus profuſione, aut ſingultu, aut convulſione, aut coxendicum dolore, deſinet.

129. Ἐν καύσῳ κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, θανάσιμον. 182

129. Alvus in febre ardente affatim prorumpens, mortis periculum adfert.

130. Ἐκ κοιλίης ἀλγήματος ἐπιπόνου πυρετὸς καυσώδης, ὀλέθριον. 183

130. Febris ardens ex laborioſo ventris dolore, perniciem minatur.

131. Ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ἤχων προσγινομένων μετὰ ἀμβλυωγμοῦ, καὶ κατὰ ῥῖνας βάρους, ἐξίστανται μελαγχολικῶς μὴ αἱμοῤῥαγήσαντες. 184

131 In febre ardente laborantibus, ſi aurium ſonitus, cum viſus hebetudine, & ad nares gravitate accedant, niſi ſanguis ex naribus profluat, furioſa & vehemens mentis emotio metuenda eſt.

132. Τοὺς ἐν καύσεσι τρόμους, παρακοπὴ λύει. 185

132. In febribus ardentibus tremores, delirio ſolvuntur.

133. Ἐν καύσῳ ῥύσις ἐκ μυκτήρων τεταρταίῳ, κακὸν, ἢν μή τι ἄλλο ἀγαθὸν ξυμπέσῃ. πεμπταίῳ δὲ ἧσσον κινδυνῶδες. 186

133. Sanguinis ex naribus fluxus in febre ardente quarto die obveniens, malo eſt, niſi aliud quippiam bene ceciderit. Quod ſi die quinto contingat, minus adfert periculi.

134. Οἱ ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ὑποπεριψύχουσι διαχωρήμασι ὑδατοχόλοισι, συχνοῖσιν, ὀφθαλμοῖσι κακὸν, ἄλλως τε κ' ἢν κάτοχοι γένωνται. 187

134. In febre ardente laborantibus, cum aliqua ſummi corporis perfrictione, egeſtionibus aquæ ſimilibus & crebris, oculis periculum intenditur, tum verò præcipuè, ſi alto ſtupore (quem catochon vocant) detineantur.

135. Καῦ- 135. Fe-

Digitized by Google

135. Καῦσος ῥίγεως ἐπι- 188
γενομένου λύεται.

135. Febrem ardentem ſuccedens rigor ſolvit.

136. Καῦσοι ὑποστρεπτιάζειν 189
εἰώθασι, καὶ ἡμέρας τέσσαρας ἐπισημήναντες, ἔπειτα ἐφιδροῦσι. εἰ δὲ μὴ, τῇ ἑβδόμῃ καὶ δεκάτῃ.

136. Febres ardentes, quæ recurrere ſolent, quatuor diebus de ſe ſignificationem exhibent, deinde exudant. Sin minus, die ſeptimo & undecimo.

137. Τοὺς καυσώδεας δια- 190
κρίνουσιν αἱ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι, κουφίζουσαι ἢ ἀναιροῦσαι.

137. De febre ardente laborantibus, dies quatuordecim, aut allevando, aut perimendo, decernunt.

138. Ἐκ καύσου μὴ γενομέ- 191
νου πυώδους παρ' οὖς ἀποστήματος, οὐ πάνυ σώζονται.

138. Ex febre ardente, niſi qui circa aurem fit abſceſſus ſuppuret, non admodum liberantur.

139. Οἱ ληθαργικοὶ τρο- 192
μώδεες ἀπὸ χειρῶν, ὑπνώδεες, δύσχρωτες, οἰδηματώδεες, σφυγμοῖσι νωθροῖσι, καὶ μετάρσια τὰ ὑποφθάλμια, καὶ ἱδρῶτες ἐπιγίνονται, καὶ κοιλίας ὑποιδέουσι χολώδεας καὶ 193
ἀκρατέας. ἣν καταξήρους ἴσχωσιν, οὖρα καὶ διαχωρήματα προϊόντα λαθραίως, τὸ οὖρον ὑπο- 194
ζυγίου, πιεῖν τε οὐκ αἰτέουσιν, οὐδὲ θάτερον οὐδέν. ἔμφρονες 195
δὲ γενόμενοι, τράχηλον ἐπώ- 196
δυνον φασὶν ἔχειν, καὶ διὰ τῶν οὐάτων ἤχους διαΐσσειν.

139. Qui lethargo, aut veterno conflictantur, ex manibus tremunt, ſomnolenti ſunt, malè colorati, tumidi, pulſus habent tardos & lentos, ac oculorum genas inferiores ſublatas, ſudores ſuperveniunt, alvique ſubtumeſcunt, impotentes ſunt, ac bilioſa effundunt. Quod ſi reſiccatæ fuerint, urinæ alvique recrementa clam prodeunt, urinæ quales in veterino genere redduntur, neque potum, neque aliud quicquam poſtulant. Mentis verò compotes facti, de cervicis dolore conqueruntur, ac incertos ſonitus per aures impetu ferri ſentiunt.

140. Ο-

140. Qui-

Digitized by Google

140. Ὁκόσοι δὲ σώζονται 197
τῶν ληθαργικῶν, ἔμπυοι ὡς
ἐπιτοπολὺ γίνονται.

140. Qui verò ex lethargo evadunt, magna ex parte pus intrò colligunt.

141. Ὁκόσοισι ἐν πυρετοῖ- 198
σιν ἀκρίτως τὰ τρομώδεα παύεται, τουτέοισι χρόνῳ ἐς ἄρθρα ἀπόστασις ὀδυνώδης ἐκπύουσα, καὶ κύστις ἐπόδυνος.

141. Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione conquieſcit, iis temporis ſucceſſu abſceſſus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & veſica dolet.

142. Τῶν πυρεσσόντων οἷ- 199
σι μὲν ἐρυθήματα ἐπὶ προσώπων, καὶ πόνος κεφαλῆς ἰσχυρὸς, καὶ σφυγμὸς φλεβῶν, αἵματος ῥύσις τὰ πολλὰ γίνεται. οἷσι δὲ ἆσαι, καὶ 200
καρδιωγμοὶ, καὶ πτυαλισμοὶ, ἔμετος. οἷσι δὲ ἐρευγμοὶ, 201
φῦσαι, ψόφοι κοιλίης, καὶ ἐπάρσιες, ἐκτάραξις κοιλίης.

142. Quos febris detinet cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, in iis ſi venæ pulſent, ſanguinis fluxus plerumq; exſpectandus eſt. Quos verò ſtomachi faſtidia vexant, cum oris ventriculi morſu, & crebra ſputatione, iis vomitio adfutura eſt. Quibus autem ructus adſunt, flatus, ventris ſonitus cum inflatione, iis alvus exturbatur.

143. Τοῖσι χρονίζουσιν ἀσ- 202
φαλέως ἐν πυρετῷ ξυνεχεῖ, χωρὶς πόνου, ἢ φλεγμονῆς, ἢ ἄλλης προφάσιος, ἀπόστασιν προσδέχεσθαι, μετὰ πόνου καὶ οἰδήματος, καὶ μᾶλλον ἐς τὰ κάτω χωρία. προσδέχε- 203
σθαι δὲ δεῖ τὰς ἀποστάσιας, τοῖσιν ὑπὲρ τριήκοντα ἔτεα μᾶλλον. ὑποσκέπτεσθαι δὲ τουτέοισι 204
τὰς ἀποστάσιας, ἢν τὰς εἴκοσιν ἡμέρας πυρετὸς ὑπερβάλλῃ. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισιν ἧσ- 205
σον γίνονται, καὶ πολλῷ χρό-

νῳ

143. Quibus febris aſſidua diutiùs cum ſecuritate trahitur, ſi neque ex dolore, neque ex inflammatione, neque ex alia ulla manifeſta cauſa contingat, in iis abſceſſum, cum dolore & tumore, præcipuèque ad inferiores partes, ſperare oportet. Maximè autem in his exſpectare abſceſſus oportet, qui trigeſimum annum ſuperarunt. Tum verò in his conſiderandi ſunt abſceſſus, ubi

febris

νω γενομένων τῶν πυρετῶν. οἱ 206 δὲ διαλείποντες, καὶ λαμβάνοντες πεπλανημένως, φθινοπώρου μάλιστα ἐς τεταρταῖον ἐπιεικέως μεθίστανται, καὶ μᾶλλον τοῖσιν ὑπὲρ τὰ τριήκοντα ἔτεα γεγονόσιν. αἱ δὲ 207 ἀποστάσιες τοῦ χειμῶνος γίνονταί τε μᾶλλον, καὶ παύονται βραδύτερον, καὶ ἧσσον παλινδρομέουσι.

febris vigeſimum diem præterierit. Majoribus autem natu minus accidunt, etſi febres longo tempore detinent. Quæ vero febres intermittunt, incertoque ac vago ordine prehendunt, eæ, autumno præcipue, in quartanam fere tranſeunt, idque in his maxime qui trigeſimum annum ſuperarunt. Per hyemem vero abſceſſus potius accidunt, & tardius ceſſant, minusque recurrunt.

144. Τοῖσι δὲ πολλάκις ὑ- 208 ποτροπιασθεῖσιν, ἢν ἑξάμηνον ὑπερβάλλωσιν, ἰσχιαδικὴ φθίσις ἐπιεικέως γίνεται.

144. Quibus autem ſæpius recidivæ contingunt, ſi ſextum menſem ſuperaverint, in tabem coxariam fere incidunt.

145. Ὁκόσα πυρετῷ ἀντι- 209 δίδοται, καὶ μὴ ἀποστηματώδεα σημεῖα, κακοήθεα.

145. Quæcunque febri ex adverſo reſpondent, niſi abſceſſum faciant, malignitatem denuntiant.

146. Τῶν πυρετῶν, οἱ μή- 210 τε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμοισι, μήτε μετὰ σημεῖον λυτήριον ἀφιέντες, ὑποτροπιάζουσι.

146. Febres, quæ neque diebus criticis, neque poſt apparentes ſolutionis notas dimittunt, repetere ſolent.

147. Τὰ ὀξέα τῶν νοσημά- 211 των ἐν ἡμέρῃσι κρίνεται τεσσαρεσκαίδεκα.

147. In præcipitibus morbis, judicatio in quatuordecim diebus expectanda eſt.

148. Τριταῖος ἀκριβὴς ἐν 212 πέντε, ἢ ἐν ἑπτὰ περιόδοισιν, ἢ τὸ μακρότατον ἐν ἐννέα, κρίνεται.

148. Tertiana exacta quinto, aut ſeptimo, aut ad ſummum nono circuitu terminatur.

149. Οἷσιν ἀρχομένοισι πυ- 213 ρέσσειν αἵματος στάξιες ἐκ ῥι-
ῥινῶν

149. Febricitare incipientibus, ſanguinis ſtillatio-
nes

Digitized by Google

νῶν πλαρμῦ γενομένυ, λευκὴν ὑπόςασιν τὸ ὖρον ἴσχει ἐν τῇ τετάρτῃ, λύσιν ἐν τῇ ἑβδόμῃ σημαίνει.

nes cum ſternutatione accedentes, & quod in urina deſidet album quarto die viſum, ſeptimo ſolutionem afferre denuntiant.

150. Τὰ δὲ ὀξέα κρίνεται 214
αἵματος ἐκ ῥίνων ῥυέντος ἐν
κρισίμῳ, καὶ ἱδρῶτος πολλῦ 215
γενομένυ, καὶ ὖρυ πυώδεος 216
καὶ ὑαλώδεος γενομένυ, ὑπόςασιν χρηςὴν ἔχοντος, καὶ ἀθρόυ γενομένυ. καὶ ἀποςή- 217
ματος ἀξιολόγυ, καὶ κοιλίης
μυξώδεος καὶ αἱματώδεος, καὶ 218
ἐξαπίνης καταῤῥαγείσης, καὶ 219
ἐμέτων ὐ μοχθηρῶν κατὰ κρίσιν.

150. Morbi verò præcipites & acuti, effluente ex naribus ſanguine, judicatione abſolvuntur, idque die judicatorio, ac ſudore copioſo exorto, urinaque purulenta ac vitrea affatim reddita, in qua quod ſubſidit, laudabile ſit, aut abſceſſu effatu digno, & alvo mucoſa & ſanguinea dejiciente, ac derepente prorumpente, vomitionibusque non pravis, ſub judicationem contingentibus.

151. Ὕπνοι βαθέες, μὴ 220
ταραχώδεες, βεβαίαν κρίσιν σημαίνυσιν. οἱ δὲ ταραχώδεες 221
μετὰ ἀλγήματος σώματος, ἀβέβαιοι.

151. Profundi ſomni, neque turbulenti, judicii firmitatem denuntiant: turbulenti vero non ſine corporis offenſione, inſtabiles ſunt, & infirmi.

152. Ἑβδομαίοισιν, ἢ ἐννα- 222
ταίοισιν, ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταίοισι, ῥύσιες ἐκ ῥινέων λύυσιν ὡς ἐπιτοπολὺ τὺς πυρετύς.
ὁμοίως δὲ καὶ κοιλίης ῥύσις χο- 223
λώδης, καὶ δυσεντεριώδης, καὶ
πόνος γυνάτων, ἢ ἰσχίων, καὶ 224
ὖρον πεπανθὲν πρὸς τὴν κρί- 225
σιν. ἐν γυναιξὶ δὲ καὶ ἐπιμη- 226
νίων ῥύσις.

152. Quibus ex naribus fluxiones, quæ ſeptimo, nono, aut decimo quarto die contingunt, utplurimum à febribus vindicant. Eodem vero modo & bilioſus alvi fluxus, & qualis in inteſtinorum difficultate fieri aſſolet, ac genuum & coxendicum dolor, urinaque ſub judicationem concocta; &

153. Οἱ

verò

verò in muliere menſium profluvium.

153. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν αἱ- 227
μοῤῥαγήσαντες ἱκανῶς ὁκοθε-
νοῦν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι κοι-
λίαι καθυγραίνονται.

153. Quibus per febres alicunde ſanguis largiter effluxerit, iis, dum ſeſe recolligunt, alvi humeſcentes effunduntur.

154. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐφι- 228
δρώοντες, κεφαλαλγέες, κοι-
λίην ἀπολελαμμένοι, σπα-
σμώδεες.

154. Qui per febres tenuiter exudant, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulſiones proni ſunt.

155. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρα- 229
σέως παρακρούσιες, καὶ θη-
ριώδη, καὶ σπασμὸν σημαί-
νουσι.

155. Quæ ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas evadunt, & convulſiones portendunt.

156. Σπασμὸς ἐν πυρετῷ 230
γενόμενος, καὶ παυόμενος
αὐθημερὸν, ἀγαθόν.

156. Convulſio in febre ſuborta, eademque die deſinens, bono eſt.

157. Σπασμὸς ἐν πυρετῷ 231
γενόμενος, παύει τὸν πυρετὸν
αὐθημερὸν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ
τῇ τρίτῃ. ὑπερβάλλων δὲ τὴν 232
ὥρην ἐν ᾗ ἤρξατο, καὶ μὴ παυ-
όμενος, κακόν.

157. Convulſio in febre ſuborta, febrem primo die, aut poſtero, aut tertio, finit. Quod ſi horam qua prehendit, ſuperet, nec deſinat, malo eſt.

158. Οἱ διαλείποντες, ἀνω- 233
μάλως δὲ χλιαινόμενοι, κοι-
λίης ἐμφυσωμένης, μικρὰ
διαδιδούσης, ὀσφυαλγήσασι
μετὰ κρίσιν, τουτέοισι κοιλίαι
καταῤῥήγνυνται. οἱ δὲ περικαέ- 234
ες πρὸς χεῖρα, νωθροὶ, δι-
ψώδεες, ἀσώδεες, κοιλίης ἀπει-
λημμένης, βαρυνόμενοι ἐκλύον-
ται. ἔστι δ' ὅτε καὶ τὰ ἐξέρυθρα 235
ἐν ποσὶ κατακαύματα, τὰ αὐ-
τὰ σημαίνει.

158. Qui per febres intermittentes, inæqualiter incaleſcentes, alvum habent flatibus diſtentam, pauca tranſmittentem, iis poſt judicationem lumborum dolore ſuborto, alvi prorumpunt. Qui autem ad manus contactum exardeſcunt, torpore, ſiti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum

159. Οἱ

dum vero etiam prærubra in pedibus ambuſta, eadem denuntiant.

159. Οἱ χειμερινοὶ τεταρταῖοι πυρετοὶ, ἐπιεικέως μεθίστανται ἐς τὰς ὀξείας νόσους. 236

159. Hibernæ quartanæ fere in morbos acutos tranſeunt.

De Capitis Dolore.

II.

160. Κεφαλῆς πόνος σύντονος μετ' ὀξέος πυρετοῦ, καὶ ἄλλου σημείου τῶν δυσκόλων, θανάσιμον. 2 ἄνευ δὲ σημείου φαύλου, ὑπερβάλλων τὰς εἴκοσιν ἡμέρας, αἵματος ῥύσιν, ἢ πῦον ἐκ ῥινὸς, ἢ ἀποστάσιας ἐς τὰ κάτω σημαίνει. 3 μάλιστα μὲν νεωτέροισι τῶν τριήκοντα πέντε τὰς ῥύσιας· 4 τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι, τὰς ἀποστάσιας προσδέχεσθαι. 5 περὶ μέτωπον δὲ καὶ κροτάφους ὄντος τοῦ πόνου, καὶ συντόμου, τὰς ῥύσιας.

1) 160. IN febre acuta continens capitis dolor, cum gravibus aliis ſignis; mortem minatur. Quod ſi neque alia præterea ſigna mala ſunt, & viginti dies ſuperat, aut ſanguinis ex naribus, aut puris effluxum, aut abſceſſus ad inferiores corporis partes denuntiat. Præcipue quidem in his, qui nondum trigeſimum quintum an̄um attigerunt, fluxiones: in ſenioribus autem, abſceſſus ſperare convenit. Si vero dolor vehemens circa frontem ac tempora affligat, fluxiones exſpectandæ ſunt.

161. Οἷσι κεφαλαλγίαι 6 καὶ ἦχοι ἀπυρέτοισι, καὶ σκοτοδινίη, καὶ φωνῆς βραδυτὴς, καὶ νάρκη χειρῶν, ἢ ἀποπλήκτους, ἢ ἐπιληπτικοὺς προσδέχου τούτους ἔσεσθαι, ἢ καὶ ἐπιλήσμονας.

161. Qui capitis doloribus, & aurium tinnitibus, citra febrem, aut tenebricoſa vertigine, & vocis tarditate, manuumque ſtupore tentantur, in iis aut ſiderationem, aut morbum comitialem, aut etiam oblivionem ſperare convenit.

162. Οἱ

162. Qui

Digitized by Google

162. Οἱ κεφαλαλγέες, κατόχως παρακρούοντες, κοιλίης ἀποληφθείσης, ὄμμα θρασυνθέντες, ἀνθηροὶ, ὀπισθοτονώδεες γίνονται.

7 162. Ex capite dolentes & alto ſtupore (quem catochum dicunt) detenti, ac delirantes, cum alvi interceptione, & ferociente intuitu, floridi, in ſcapulas rigeſcunt, ac poſteriorum partium diſtentione tentantur.

163. Τὰ ὑποσείοντα κεφαλὴν, ὄμματα ἐξέρυθρα, παρακρούοντα σαφῶς, ὀλέθρια. οὐ ξυναποθνήσκει τοῦτο, ἀλλὰ παρ' οὖς οἴδημα ποιέει.

8 163. Quæ caput quodam-
modo concutiunt, cum in-
tenſa oculorum rubedine,
9 ac manifeſto delirio, perni-
ciem denuntiant. Neque ta-
men hoc ad mortem comi-
tatur, verum circa aurem
tumorem excitat.

164. Κεφαλαλγίαι μεθ' ἕδρης καὶ αἰδοίων ἀλγήματος, καὶ νωθρότητα καὶ ἀκρησίην παρέχει, καὶ φωνὴν παραλύει. ταῦτα οὐ χαλεπὰ, ὑπνώδεες δὲ καὶ λυγγώδεες γίνονται ἐννάτῳ μηνὶ ἐκ τούτων. φωνῆς λυθείσης ἐς τὸ αὐτὸ καθίστανται.

10 164. Dolor capitis cum
ſedis ac pudendorum dolo-
re, torporem ac impoten-
tiam adfert, vocemque ex-
11 olvit, neque iſta moleſtiam
exhibent. Verum ex his
ſomnolenti, ac ſingultuoſi
12 nono menſe evadunt, &
voce libera reddita in inte-
grum reſtituuntur.

165. Ἀσκαριδώδεες δὲ γενόμενοι ἐν κεφαλαλγίῃ, κώφωσις καὶ κῶμα παρακολουθοῦντα, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

13 165. Lumbricis verò tenuibus & longis, (qui aſcarides dicuntur) in capitis dolore vexatis, conſequente ſurditate, & ſopore, tubercula ad aures excitantur.

166. Οἱ κεφαλαλγέες, κατόχως ὀδυνώδεες, ὄμμα ἐξέρυθρον, αἱμοῤῥοοῦσι.

14 166. Qui capitis dolore vexantur, ac alto ſtupore (quem catochum vocant) cum dolore detinentur, oculos habent prærubros, in

167. Τὰ T iis

iis ſanguinis profluvium ſperandum eſt.

167. Τὰ σείοντα κεφαλὴν, καὶ τὰ ἠχώδεα αἱμοῤῥοεῖ, ἢ γυναικὶ τὰ γυναικεῖα καταϐιϐάζει, ἄλλως τε καὶ ἢν κατὰ ῥάχιν καῦμα παρακολουθέῃ. ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικά.

15 167. Quæ caput concutiunt, & aurium ſonitus excitant, ſanguinem è naribus
16 profundunt, aut mulieri menſtrua deturbant, idque
17 præſertim, ſi ad ſpinam ardor conſequatur. Fortaſſe etiam difficultas inteſtinorum exſpectanda eſt.

168. Οἱ καρηϐαρικοὶ, κατὰ βρέγμα ὀδυνώδεες, ἄγρυπνοι, αἱμοῤῥαγέουσιν, ἄλλως τε καὶ ἤν τι ἐς τράχηλον συντείνῃ.

18 168. Qui capite gravati ad ſynciput dolorem ſenti-
19 unt, pervigilio torquentur, iis ſanguinis eruptionem fore ſpes eſt, tum vero præcipue, ſi aliquis contenſionis ſenſus ad cervicem pertingat.

169. Τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσιν ἰώδεα ἐμέσματα μετὰ κωφώσιος, ἀγρυπνοῖσι ταχὺ ἐκμαίνει.

20 169. Vomitus virulenti & æruginoſi in capitis doloribus, cum ſurditate & inſomnia, promptam inſaniam ſignificant.

170. Οἷσι κεφαλῆς καὶ τραχήλου πόνος, καὶ ὅλου δέ τις ἀκρατίῃ τρομώδης, αἱμοῤῥαγίῃ λύει. ἀτὰρ καὶ οὗτοι χρονίῳ λύονται. αἱ δὲ κύστιες ἐν τουτέῳ ἀπολαμϐάνονται.

21 170. Quibus capitis & cervicis dolor,ac totius corporis impotentia quædam
22 cum tremore adeſt, ab his
23 ſanguinis eruptio liberat, fortaſſisque iſta tandem diſſolvuntur. Verum interim veſicæ intercipiuntur.

171. Ἐν τῇσιν ὀξείῃσι κεφαλαλγίῃσι, καὶ τῇσιν ναρκώδεσι μετὰ βάρεος, ἐθέλει σπασμώδεα γίνεσθαι.

24 171 In gravibus & acutis capitis doloribus, cum torpore & gravitatis ſenſu,proclives ſunt convulſiones.

172. Κε- 172. Ex

Digitized by Google

172. Κεφαλαλγίην λύει πῦον διὰ ῥινῶν, ἢ πτύελα παχέα καὶ ἄνοσμα. λύει δὲ καὶ ἑλκέων ἔκθυσις, ποτὲ δὲ καὶ ὕπνος, καὶ κοιλίης ῥύσις.

25 172. Ex capitis dolore li-
26 berat pus è naribus effluens,
27 aut ſputa craſſa, & inodora.
28 Liberat quoque & ulcerum
29 eruptio, interdum vero &
ſomnus, ac alvi fluxus.

173. Κεφαλῆς ἄλγημα μέτριον μετὰ δίψης νηδυέσης, ἢ μετὰ ἱδρῶτος μὴ λύοντος τὸν πυρετὸν, ἀποστάσιας ἐν οὔλοισιν, ἢ παρ' οὖς σημαίνει, μὴ κοιλίης ἐκταραχθείσης.

30 173. Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, aut ſudore febrem non ſolvente, gingivarum abſceſſus, aut circa aures tubercula denuntiat, niſi alvus erumpat.

174. Κεφαλαλγίη καρώδης μετὰ βάρεος, ποιεῖ τι σπασμῶδες.

31 174. Capitis dolor, cum ſopore, & gravitatis ſenſu, quodammodo convulſionem accerſit.

175. Οἱ κεφαλαλγικοὶ, διψώδεες, ὑπάγρυπνοι, ἀσαφέες, ἀδύνατοι, ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ κοπιώδεες, ἦρά γε ἐξίστανται;

32 175. Qui capitis dolore, ſiti, levi pervigilio detinentur, obſcure loquuntur, ad motum impotentes, humeſcente alvo laſſitudine vexantur, in iis fortaſſe inſania metuenda eſt.

176. Κεφαλαλγέες, ὑπόκωφοι, χεῖρας τρομώδεες, τράχηλον ὀδυνώδεες, οὐρέοντες μέλανα δεδασυμένα, ἐμέοντες μέλανα, ὀλέθριοι.

33 176. Qui capite dolent, cum levi aliqua ſurditate, manuum tremore, cervicis dolore, nigricantes reddentes urinas & denſas, ii, ſi nigra vomitione refuderint, pernicioſe habere ſuſpicandi ſunt.

177. Οἱ κεφαλαλγέες, ἐφιδροῦντες, κοιλίην ἀπειλημμένοι, σπασμώδεες.

34 177. Tenuiter exudantes, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulſiones proni ſunt.

T 2 De

De Caro et Comate.

178. Τὸ καρῶδες πανταχοῦ κακόν.

35 178. Sopor profundus & altus, omnino damnandus eſt.

179. Οἱ κωματώδεες ἐν ἀρχῇσι γενόμενοι, μετὰ κεφαλῆς, ὀσφύος, τραχήλου, ὑποχονδρίου ὀδύνης, ἀγρυπνέοντες, ἆρά γε φρενιτικοί; μυκτὴρ ἐν τουτέοισιν ἀποστάζων, ὀλέθριον. ἄλλως τε καὶ τεταρταίοισιν ἐοῦσι, ἢ ἀρχομένοισι. Κακὸν δὲ καὶ κοιλίης περίπλευσις ἐξέρυθρος.

36 179. Qui inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac inſomnia confli-
37 ctantur, conſiderandi, num phrenitici evadant. In his
38 narium ſtillatio perniciem
39 oſtentat, tum vero vel maxime, ſi quarto die, aut inter initia contingat. Alvi quoque prærubra proluvies, malo eſt.

180. Οἱ κωματώδεες ἐξ ἀρχῆς, ἐφιδρώσαντες, οὔροισι πέποσι, καυστικοὶ, ἀκρίτως δὲ περιψύχοντες, διὰ ταχέων περικαέες, νωθροὶ, κωματώδεες, σπασμώδεες, ὀλέθριοι.

40 180. Qui ſopore oppreſſi circa initia, tenuiter exudantes, concoctas urinas emittunt, cum magna corporis æſtuatione, citra judicationem verò perfrigeſcunt, & rurſum ex brevibus intervallis peruruntur, torpore, ſopore, aut convulſione tentati, pernicioſe affecti ſunt.

181. Οἱ κωματώδεες ὕπνοι, καὶ αἱ καταψύξιες, ὀλέθριον.

41 181. Somni, quales ſopore oppreſſis, & totius corporis perfrictiones, perniciem oſtentant.

182. Κωματώδεας, κοπιώδεας, κεκωφωμένους, κοιλίης κατεῤῥωγυίης, ἐρυθρὰ διελθόντα περὶ κρίσιν, ὠφελέει.

42 182. Sopore, laſſitudine, ac ſurditate tentatos, alvus erumpens, & ad judicationem rubra demittens, juvat.

183. Κωματώδεες, ἀσώδεες, ὑποχόνδριον ὀδυνώδεες, σμικρὰ ἐμετώδεες, τὰ παρ' οὓς ἴσχουσι, πρόσθεν δὲ περὶ τὸ προ-

43 183. Qui ſopore detinentur, cum incontinenti corporis jactatione, præcordio-
44 rum dolore, & parva vomitione,

πρόσωπον ἐπάρματα μετὰ κώματος.

tione, ii tubercula ad aures habent. Sed & antea circa faciem tumores apparent cum ſopore.

184. Τὰ ἐξαίφνης παρακρούσαντα ἀλυσμῷ, αἱμορραγικά.

45 184. Quibus in morbis ſubita fit mentis perculſio, cum inquieta corporis jactatione, iis ſanguinis eruptionem fore ſpes eſt.

185. Τὰ κωματώδεα, ἀσώδεα, ὀδυνώδεα ὑποχόνδρια, θαμινὰ σμικρὰ πτύοντα, τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα. κωματώδεες, ἦρά τι ἔχει σπασμῶδες;

46 185. Qui ſopore, corporis inquietudine, præcordiorum dolore affliguntur,
47 cum frequenti & pauca ſputatione, iis tubercula ad aures exoriuntur; ac fortaſſis ſopore tentati ad aliquam convulſionem deveniunt.

186. Κωματώδεα, μεμωρωμένα, κάτοχα, ποικίλλοντα ὑποχόνδρια, καὶ κοιλίην ἐπηρμένοι, ἀπόσιτοι, ἀπολελαμμένοι, ἐφιδροῦντες. ἦρα τουτέοισι τὸ θολερὸν πνεῦμα, καὶ τὸ γονοειδὲς διελθὸν, λύγγα σημαίνει; κοιλίη δὲ ἦρα χολώδης προσδιέρχεται; τὸ λαμπῶδες ἐν τουτέοισιν οὐρηθὲν ὠφελέει. καὶ κοιλίαι δὲ τουτέοισιν ἐπιταράσσονται.

48 186. Quibus ſopore conflictatis, fatuitate, & alto ſtupore (quem catochon vocant) detentis, præcordia
49 variant, ac venter in tumorem præter naturam ſublatus eſt, cum ciborum faſti-
50 dio, ac alvi interceptione, te-
51 nui circa caput, & thoracem oborto ſudore. In his ani-
52 madvertendum eſt, num concitatus & magnus ſpiritus, aut geniture ſimilis excretio prodiens, ſingultum prænuntiet? alvus verò fortaſſis etiam bilioſa demittat? Eos ſplendeſcens quiddam per urinam redditum juvat; alvus verò in his etiam commovetur.

Digitized by Google

187. Ἐγκεφάλου σφακελίσαντος, οἱ μὲν ἐν τῇσι τρίτῃσιν ἡμέρῃσιν, οἱ δὲ ἐν τῇσιν ἑβδόμῃσι τελευτῶσι. ταύτας δὲ διαφεύγοντες, σώζονται. οἷσι δὲ ἀναλμηθεῖσι τῶν τοιουτέων διεστηκὸς εὑρεθῇ τὸ ὀστέον, ἀπόλλυνται.

53 187. Ubi cerebrum ſide-
ratione periclitatur, quidam
tribus diebus, quidam etiam
ſeptem moriuntur, quos ſi
54 evaſerint, ſervantur. Ex quo-
rum numero pereunt, qui-
bus per ſectionem os diſpa-
ratum apparuerit.

188. Τοῖσι κεφαλαλγικοῖσιν ὀστέα ῥαγεῖσιν ἐκ τῶν ὄπισθεν, ῥύσις ἐκ μυκτῆρος λαῦρος, παχεῖα, κακόν. ὀφθαλμὸν προαλγήσαντες οὗτοι, ῥιγέουσιν. ἦρα αἱ κατὰ κρόταφον ὀστέων διαῤῥαγαὶ, σπασμώδεες;

55 188. Quibus ex poſterio-
re parte oſſibus fractis, capi-
tis dolor ineſt, vehemens &
56 craſſa è naribus fluxio, ma-
lo eſt. Ii, dolore antea ad
57 oculum ſuborto, rigore cor-
ripiuntur. Quin etiam oſſi-
um ad tempora effracturæ,
convulſiones accerſere ſo-
lent.

De Aurium Affectibus.

189. Ὠτὸς πόνος σύντονος μετὰ πυρετοῦ ὀξέος, καὶ ἄλλου τοῦ σημείου τῶν ὑποδυσκόλων, τοὺς μὲν νέους ἑβδομαίους κτείνει, καὶ συντομώτερον παραφρονήσαντας, μὴ ῥυέντος πολλοῦ πύου ἐκ τοῦ ὠτὸς, ἢ ἐκ ῥινῶν αἵματος, μηδὲ ἄλλου τοῦ σημείου χρηστοῦ γενομένου· τοὺς δὲ πρεσβυτέρους βραδύτερον καὶ ἧσσον ἀναιρεῖ. τάτε γὰρ ὦτα φθάνει ἐκπυέειν, καὶ παραφρονέουσιν ἧσσον. ὑποστρέφουσι δὲ οἱ πολλοὶ τουτέων, καὶ οὕτως ἀπόλλυνται.

58) 189. Auris intenſus dolor,
cum febre acuta,
ac cæteris aliquanto gravio-
59 ribus ſignis, juvenes quidem
intra ſeptimum diem, aut
etiam celerius, cum delirio
necat, niſi puris copia ex au-
re, aut ſanguis ex naribus ef-
fluat, aut aliud quoddam
60 laudabile ſignum extiterit.
61 Ætate autem provectiores
tardiùs, aut minus tollit.
62 Nam & in his aures ante ſup-
purant, & delirium minus in-
feſtat. Sed & in hac ætate
multis morbus revertitur, ac
proinde interficere ſolet.

190. Κώ-

190. In

Digitized by Google

190. Κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ 63
ταραχώδεσι παρακολουθοῦσα,
κακόν. κακὸν δὲ καὶ ἐν τοῖσι 64
μακροῖσιν. ἄγει δὲ τουτέοισι 65
καὶ ἐς ἰσχία πόνους.

190. In præcipitibus, & turbulentis morbis obveniens ſurditas, malo eſt. Quin & in longis morbis malum portendit, ac in his ad coxendices labores convehit.

191. Ἐν πυρετοῖσι κώφωσις, κοιλίην ἐφίστησιν. 66

191. In febribus enata ſurditas, alvum remoratur, & ſiſtit.

192. Ὦτα ψυχρὰ, καὶ διαφανέα, καὶ συνεσταλμένα, ὀλέθριον. 67

192. Aures frigidæ, pellucidæ, contractæque, perniciem minantur.

193. Βόμβος ἐν ὀξέσι, καὶ ἦχος ἐν ὠσὶ, θανάσιμον. 68

193. In præcipitibus morbis, murmur edentes, ac tinnientes aures, mortem prænuntiant.

194. Ἦχοι μετὰ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ κατὰ ῥῖνας βάρεος, παρακρουστικὸν, καὶ αἱμορραγέει. 69

194. Aurium ſonitus, cum viſus hebetudine, & ad nares gravitatis ſenſu, mentis exceſſum, ac ſanguinis ex naribus profluvium præſagiunt.

195. Οἷσι κώφωσις μετὰ καρηβαρίης, καὶ ὑποχονδρίου ἐντάσιος, καὶ πρὸς αὐγὰς ἐνοχλεῖν, αἱμοῤῥοεῖ. 70

195. Qui ſurditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contenſione vexantur, ſi oculorum acies perturbatur, in iis ſanguinis è naribus fluxum ſperare oportet.

196. Ἐν ὀξεῖ πυρετῷ ὦτα κωφοῦσθαι, μανικόν. 71

196. In acuta febre, aures obtuſæ vehementem inſaniam portendunt.

197. Οἱ δύσκωφοι, ἐν τῷ λαμβάνειν τρομώδεες, γλῶσσαν παραλελυμένοι, νωθροὶ, κακόν. 72

197. Gravi ſurditate tentati, dum aliquid prehendunt tremuli, linguæ reſolutione, ac torpore affecti, male habere judicantur.

Digitized by Google

198. Προηκούσης ἀῤῥωστίης κώφωσις, καὶ οὖρον ὑπέρυθρον, ἀκατάστατον, ἐναιωρεύμενον, παρακρουστικόν. τὸ ἰκτερῶσθαι ἐν τούτοισι, κακόν. κακὸν δὲ καὶ ἐπὶ ἰκτέρου μώρωσις. τούτους ἀφώνους αἰσθανομένους ξυμβαίνει πνίγεσθαι. τάχα δὲ καὶ κοιλίη πονηρεύεται τούτοισι.

73 198. Procedente morbo
ſurditas, ac urina ſubrubra,
cum nullo ſedimento, ſed
74 cum ſublimamentis in me-
75 dio innatantibus, mentis e-
76 motionem prænuntiant. In
his morbo regio corripi, ma-
77 lum eſt. Quinetiam malo
eſt, ex morbo regio fatuitas.
Hos, voce defectos, absque
ſenſuum læſione præfocari
contingit. Ac fortaſſis etiam
in his alvus malè afficitur.

De Parotidibus.

199. Τὰ δὲ ὀδυνηρῶς παρ' οὖς ἀνιστάμενα, ὀλέθρια.

78) 199. Quæ cum dolore exoriuntur ad aures tubercula, perniciem minantur.

200. Τὰ παρ' οὖς ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν ἀλγήματος ἐν πυρετοῖσι γινόμενα, σημεῖον μὲν ἐρυσιπέλατος ἐπὶ προσώπου ἐσομένου. ἀτὰρ καὶ σπασμοὶ ἐκ τῶν τοιουτέων γίνονται, μετὰ ἀφωνίης καὶ ἐκλύσιος.

79 200. In febribus, ex præ-
greſſo dolore rubores ad
aures ſubnaſcentes, ignis ſa-
cri in facie ſpem faciunt.
80 Quin & convulſiones, cum
vocis privatione, & virium
exolutione, ad hæc conſe-
qui par eſt.

201. Τὰ παρ' οὖς ἐπὶ πλείστοισι δυσώδεσι, πυρετῷ ὀξεῖ, ὑποχονδρίῳ συντόνῳ, χρονιωτέρως ἀρθέντα, κτείνει.

81 201. In plurimis graveolentibus dejectionibus, cum febre acuta, præcordiorum contenſione, ex longo intervallo oborta ad aures tubercula, mortem adferunt.

202. Τὰ παρ' οὖς φαῦλα τοῖσι παραπληκτικοῖσι.

82 202. Tubercula ad aures excitata in leviter ſideratis, malo ſunt.

203. Τὰ

203. In

203. Τὰ παρ' οὖς ἐν μακροῖσι μὴ ἐκπυεῦντα, θανάσιμον. κοιλίαι δὲ τοῖσι τουτέοισι τάχα φέρονται. ἦρά γε οἷσι τὰ παρ' ὦτα κεφαλαλγικοῖσιν; ἦρά τι ἐφιδροῦσι τὰ ἄνω; ἦρά τι καὶ ἐπιῤῥιγέουσιν; ἦρα γε αἱ κοιλίαι καταῤῥήγνυνται, καί τοι καὶ κωματώδεες; ἆρα καὶ τὸ ὑδατῶδες οὖρον, ἐναιωρεύμενον λευκοῖσι, καὶ τὰ ὑποίκιλα, ἔκλευκα, δυσώδεα.

83 203. In diuturnis morbis
non ſuppurantia aurium tu-
84 bercula, mortem adfe-
85 runt. Iis autem alvi fere de-
mittuntur. Quin & in his
conſiderandum, in quibus
86 ſperamus abſceſſus circa au-
res futuros, num ex capite
87 doleant, num ſuperiorum
88 partium tenuibus ſudoribus
89 diffluant, nunquid etiam
90 ſubinde novum rigorem
ſentiant, an forte etiam alvi
affatim perrumpant, aut ali-
quo ſopore detineantur. Vi-
dendum quoque, num & in
his urina diluta, cùm ſubli-
mibus quibusdam in medio
ſuſpenſis, albidis, & aliquan-
tum variantia, exalbicantia,
aut graveolentia, appa-
reant.

204. Τὰ παρ' οὖς λαπάσσει βηχία μετὰ πτυαλισμῶν ἰόντα.

91 204. Tuſſiculæ, quæ
cum crebris oris ſputatio-
nibus procedunt, tubercu-
la ad aures emolliunt.

205. Οὖρα τοῖσι παρ' ὦτα ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρα. καὶ τὸ καταψύχεσθαι ὧδε, πονηρόν.

92 205. In tumoribus ad
aures, urinæ celeriter, ac
93 pauco tempore concoctæ,
damno ſunt. Quin & per-
frigerari, itidem malum eſt.

206. Τὰ παρ' οὖς ἐν τοῖσι χρονίοισιν ἐκπυεύμενα, μὴ λευκῷ σφόδρα, καὶ ἀνόδμῳ, κτείνει, καὶ μάλιστα γυναῖκας.

94 206. In diuturnis morbis
ſuppurati ad aures tumores,
niſi pus admodum album,
95 ac ſine odore reddant, exi-
tium, præcipuè mulieribus,
afferunt.

Digitized by Google

207. Τὰ παρ' ὦς μάλιςα 96 ἐκ τῶν ὀξέων ἐν τοῖσι καυσώδεσι γίνεται, κἢν μὴ κρίσιμα ποιήσῃ, καὶ ἐκπεπαίνηται, ἢ ἐκ ῥινῶν αἷμα ῥυῇ, ἢ οὖρα ὑπόςασιν παχεῖαν λάβῃ, ἀπόλλυνται. τὰ πολλὰ δὲ τῶν 97 τοιούτων οἰδημάτων προαποκαθίςανται. προσεπιθεωρέειν δὲ 98 καὶ τοὺς πυρετοὺς ἤν τε ἐπιτείνωσι, ἤν τε ἀνιῶσι, καὶ οὕτως ἀποφαίνεσθαι.

207. Ex præcipitibus morbis in febribus ardentibus, maximè, tubercula ad aures exoriuntur, ac niſi judicatoriè ſolvantur & matureſcant, aut ſanguis ex naribus profluxerit, aut craſſum ſedimentum urina acceperit, ægros interimunt. Prius verò hujuſmodi tumores ſubſidunt, ac conquieſcunt. Sed & inſuper febres ipſas in conſiderationem adhibere convenit, num intendantur, aut remittant, atque ita de tota re ſententiam ferre.

208. Ἐπὶ κωφώσει καὶ νωθρίῃ ἐκ ῥινῶν ὑποςάζειν, ἔχει 99 τι δύσκολον. ἔμετος τουτέοισι ἁρμόσει, 100 καὶ κοιλίης ταραχή.

208. In ſurditate, ac torpore, ex naribus ſubſtillatio moleſtiam quandam exhibet. Iis vomitio, ac alvi perturbatio conveniet.

209. Ἐκ κωφώσιος ἐπιεικέως 101 τὰ παρ' ὦτα, ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι γίνηται. ἀτὰρ 102 καὶ τοῖσι κωματώδεσιν ἐπὶ τουτέοισι καὶ μᾶλλόν τι τὰ παρ' ὦτα.

209. Ex ſurditate tubercula ad aures exoriri conſentaneum eſt, idque præſertim, ſi anxietas quædam contingat. Quinetiam iis qui ſopore detinentur, tumores ad aures ſperare magis oportet.

210. Κώφωσιν ἐκ πυρετῶν 103 ῥύσις ἡ ῥινῶν λύει, καὶ κοιλίης ταραχή.

210. Surditatem in febribus enatam, ſanguinis ex naribus profluvium, ac alvi perturbatio tollit.

De Facie.

211. Πρόσωπον ἐκ μετεώ- 104 ρου ταπεινούμενον, καὶ

211. FAcies ex tumida depreſſa, ac vox levior, ac

Digitized by Google

καὶ φωνὴ λειοτέρη, καὶ ἀσθενεστέρη γινομένη, καὶ πνεῦμα μανώτερον, ἄνεσιν ἐς τὴν ἐπιοῦσαν σημαίνει.

ac remiſſior evadens, ſpiritus quoque rarior ac lenior, poſtera die remiſſionem fore denuntiat.

212. Προσώπου διαφθορὴ, 105
θανάσιμον. ἧσσον δ' εἰ δι' ἀγρυ- 106
πνίην, ἢ λιμὸν, ἢ κοιλίης
ἐκτάραξιν γένηται. καθίσα- 107
ται δὲ ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ, τὸ
διὰ ταῦτα διαφθαρέν. γένοι- 108
το δ' ἂν τοιοῦτον. ὀφθαλμοὶ
κοῖλοι, ῥὶς ὀξεῖα, κρόταφοι
συμπεπτωκότες, ὦτα ψυχρὰ
καὶ συνεσταλμένα, δέρμα
σκληρὸν, χρῶμα ὠχρὸν ἢ μέ-
λαν. πελιαινόμενον δὲ ἐπὶ του- 109
τέοισι βλέφαρον, ἢ χεῖλος,
ἢ ῥὶς, συντόμως θανάσιμον.

212. Faciei corruptela lethalis eſt, minùs tamen, ſi ob pervigilium, aut inediam, aut alvi perturbationem contingat. Nam quæ ex his cauſis orta eſt corruptelæ ſpecies, una die, aut nocte in integrum reſtituitur. Hujuſmodi autem faciei hæ ſunt notæ: oculi concavi, nares acutæ, collapſa tempora, frigidæ aures contractæque, cutis dura, color pallidus, aut niger. Ad hæc quoque liveſcens palpebra, aut labrum, aut naſus, mortem in propinquo eſſe ſignificat.

213. Προσώπου εὔχροια καὶ 110
σκυθρωπότης ἐν ὀξεῖ, κακόν.
μετώπου ξυναγωγὴ ἐπὶ τουτέοι- 111
σι, φρενιτικόν.

213. Vultus benè coloratus, tetricus ac ſupercilioſus, in morbo acuto, malo eſt. Inſuper frons contracta, phrenitidem denuntiat.

214. Περὶ πρόσωπον εὔ- 112
χροια, καὶ ἱδρῶτες ἀπυρέτοι-
σι, κόπρανα παλαιὰ ὑπεόν-
τα οἱ σημαίνει, ἢ διαίτης ἀτα-
ξίην.

214. Benè colorata facies, cum ſudoribus diffluentibus, abſque febre, vetuſta ſtercora ſubeſſe, aut inordinatam victus rationem, præ ſe fert.

215. Τὰ κατὰ ῥῖνας ἐρυ- 113
θήματα, κοιλίης ὑγραινομέ-
νης σημεῖα.

215. Narium rubores, alvi liquidæ, & diffluentis ſunt indicia.

216. Τοῖσι κατὰ τὰ ὑπο- 114

216. Quæ ad præcordia,

χόν- aut

χόνδρια, ἢ τὸν πλεύμονα πονέουσι ἐμπυομένοισι, κακόν.

aut pulmonem dolores faciunt, ſi in pus vertuntur, malum denotant.

De Oculorum affectibus.

217. Ὀφθαλμῶν καθαρό- 115
της, καὶ τὰ λευκὰ
αὐτέων ἐκ μελάνων ἢ πελίων
καθαρὰ γίνεσθαι, κρίσιμον.
ταχέως μὲν οὖν καθαιρομένων,
ταχεῖαν σημαίνει κρίσιν, βρα-
δέως δὲ, βραδυτέραν.

217. Oculorum claritas, ac eorum album ex nigro, aut livido clarum fieri, ad judicationem confert. Ac quo celerius clareſcunt, eò celeriorem judicationem, at tardius, tardiorem ſignificant.

218. Τὸ ἀχλυῶδες τῶν ὀ- 116
φθαλμῶν, ἢ τὸ λευκὸν ἐρυ-
θραινόμενον, ἢ πελιαινόμενον,
ἢ φλεβῶν μελάνων πληρούμε-
νον, οὐκ ἀςεῖον. φλαῦρον δὲ ϗ 117
τὸ τὴν αὐγὴν φεύγειν, ἢ δακρύ-
ειν, ἢ διαςρέφεσθαι. ϗ τὸν ἕτε- 118
ρον ἐλάσσω γίνεσθαι, πονηρόν.
καὶ τὸ τὰς ὄψιας πυκνὰ διαῤ- 119
ῥίπτειν, ἢ λημία μικρὰ περὶ αὐ- 120
τὰς, ἢ αἰγίδα λεπτὴν ἴσχειν. ἢ 121
τὸ λευκὸν μέζω γίνεσθαι, τὸ δὲ
μέλαν ἐλάσσω. ἢ κρύπτεσθαι 122
τὸ μέλαν ὑπὸ τὸ ἄνω βλέφα-
ρον. πονηρὸν δὲ ϗ κοιλότης ὀμ- 123
μάτων, ϗ ἔκθλιψις ἔξω σφο-
δρὰ, καὶ λαμπηδόνος ἔκθλι-
ψις, ὥςε μὴ δύνασθαι τὴν κό-
ρην ἐκτείνεσθαι. καὶ βλεφαρί- 124
δων καμπυλότης, καὶ πῆξις
ὀμμάτων, συνεχέως τε μύειν,
καὶ χρώματα μεταβάλλειν,
καὶ βλέφαρα μὴ συμβάλ-
λειν

218. Caligine obducti oculi, aut eorum album rubeſcens, aut liveſcens, aut nigris venis refertum, nihil probi præ ſe fert. Malum quoque eſt, & lucem refugere, aut illacrymare, aut perverti; atque ex his alterum minorem eſſe, perniciem denuntiat; & oculos crebrò disjicere, gramias ac parvas ſordes ipſis adhæreſcere, aut albeſcentem humorem concretum & tenuem (ægida nominant) habere, aut eorum album augeri, nigrum autem imminui, aut nigrum à ſuperiore palpebra contegi. Vitioſa quoque eſt oculorum cavitas, & vehemens oculi foras expreſſio, ac ſplendoris eliſio, adeò ut

λεω ἐν τῷ καθεύδειν, ὀλέθριον. κακὸν δὲ καὶ ἰλλαίνων 125
ὀφθαλμός.

ut pupilla extendi nequeat; & cilia retorta, ac fixi oculi, ac continenter conniventes, coloris immutatio, aut palpebras per ſomnum non committere, perniciem oſtentat. Quin & diſtortus oculus malo eſt.

219. ὀφθαλμῶν ἔρευθος 126
ἐν πυρετῷ γενόμενον, κοιλίης πονηρίην χρονίην σημαίνει.

219. In febre ortus oculorum rubor, diuturnam alvi malignitatem præ ſe fert.

220. Αἱ παρ' ὀφθαλμῶν 127
ἐπαναστάσιες ἐν τῇσιν ἀνακομιδῇσι, κοιλίην καταῤῥηγνύουσιν.

220. Erumpentes circa oculos eminentiæ, dum ægri ex morbo recreantur, prorumpentis alvi ſpem faciunt.

221. Ἐπὶ ὀμμάτων διαστρο- 128
φῇ κοπιώδει, πυρετώδει, ῥῖγος, ὀλέθριον. καὶ οἱ κωμα- 129
τώδεες ἐν τουτέοισι, κακόν.

221. Cum oculorum perverſione, febribus, & laſſitudinis ſenſu, detento, rigor perniciem minatur. Atque in hujuſmodi caſibus ſoporati, malum denuntiant.

222. ὀφθαλμῶντι ἀνδρὶ 130
πυρετοῦ ἐπιγενομένου, λύσις. εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος τυφλωθῆ- 131
ναι, ἢ ἀπολέσθαι, ἢ ἀμφότερα.

222. Lippitudine affecto ſuborta febris, ſolutionem affert. Sin minus, cæcitatis, aut mortis, aut etiam utriuſque metus eſt.

223. Οἷσιν ὀφθαλμιῶσι 132
κεφαλαλγίη προσγίνεται, καὶ παρακολουθεῖ χρόνον πουλὺν, κίνδυνος τυφλωθῆναι.

223. Quibus cum lippitudine capitis dolor accedit, & longo tempore perſeverat, cæcitatis metus impendet.

224. ὀφθαλμιῶντι διαῤ- 123
ῥοια ἀπὸ ταυτομάτου, χρήσιμον.

224. Lippitudine laborantem, ſpontè alvus profluens juvat.

225. ὀμ- 225. O-

225. Ὀμμάτων ἀμαύρω- 134 σις, καὶ τὸ πεπηγὸς, ἀχλυῶδες, κακόν.

225. Oculi hebeſcentes & obtuſi, concreti ac caligantes, malum portendunt.

226. Ὀμμάτων ἀμαύρω- 135 σις ἅμα ἀψυχίῃ, σπασμῶδες συντόμως.

226. Oculorum hebetatio, cum animi defectione, promptam convulſionem denuntiat.

227. Ὀμμάτων ὀρθότης ἐν 136 ὀξεῖ, καὶ κίνησις ὀξείη, καὶ ὕπνος ταραχώδης, ἀγρυπνίη, ποτὲ δὲ καὶ στάξιες ἐκ ῥινῶν, οὐδὲν ἀγαθόν.

227. In præcipiti malo rectus oculorum obtutus, ac motus pernicitas, ſomnus turbulentus, pervigilium, interdumque ſanguinis ex naribus ſtillationes, nihil boni denuntiant.

228. Πρὸς τὴν ἁφὴν μὴ πυ- 137 ρικαέες, φρενιτικοὶ γίνονται, καὶ μᾶλλον ἢν αἷμα ῥυῇ.

228. Qui in febribus ad tactum nullum ardoris ſenſum præ ſe ferunt, phrenitici fiunt, idque magis, ſi ſanguis fluxerit.

De Lingua, et reliquis oris partibus.

229. Γλῶσσα δὲ κατ' ἀρ- 138 χὰς μὲν πεφρικυῖα, τῷ δὲ χρώματι διαμένουσα, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου τραχυνομένη, καὶ πελιαινομένη, καὶ ῥηγνυμένη, θανάσιμον. σφόδρα δὲ μελαινομένη, ἐν 139 τεσσαρεσκαιδεκάτῃ κρίσιν γενέσθαι δηλοῖ. χαλεπωτάτη δὲ 140 ἐστιν ἡ μέλαινα καὶ χλωρή.

229. Lingua circa initia quidem horrida, in eodem verò colore perſeverans, procedente verò tempore ubi exaſperatur, liveſcit, finditur, mortem denuntiat. Quòd ſi admodum nigreſcat, decimo quarto die judicationem promittit. Periculi autem maximè plena eſt nigra, & ex virore palleſcens.

230. Γλῶσσα παρὰ τὸ 141 διχροῦν ὥσπερ σιάλῳ λευκῷ καταλείφεσθαι, σημεῖον ἀνέσεως

230. Linguæ biſulcum velut ſaliva alba obductum, febris remiſſionem indicat,

σεως eo

σεως πυρετοῦ, παχέος μὲν ἐόν- 142
τος τοῦ ἐπιγεννήματος, αὐθή-
μερον. λεπτοτέρου δὲ, ἐς τὴν
ὑστεραίην. ἔτι λεπτοτέρου, τρι-
ταίην. τὰ δὲ αὐτὰ σημαίνει 143
καὶ ἐπ' ἄκρην τὴν γλῶσσαν
γινόμενα, ἧσσον δέ.

eo quidem, quod agnatum eſt, craſſo exiſtente, eodem die; ſi verò tenuius fuerit, poſtridie; perendie quoque, ſi adhuc tenuius fuerit. Eadem etiam ſignificatio eſt, ſi hæc circa ſummam linguam contingant, minus tamen firma.

231. Γλῶσσα τρομώδης με- 144
τὰ ἐρυθήματος κατὰ ῥῖνας, καὶ
κοιλίης ὑγρῆς, τὰ δὲ ἄλλα
ἀσήμως ἔχοντα κατὰ πλεύ-
μονα, πονηρὰ, καὶ ὀξείας κα-
θάρσιας ὀλεθρίους σημαίνει.

231. Lingua tremula, cum narium rubore, & alvo humecta, ſi reliqua quæ ſunt circa pulmonem nullam judicationis ſignificationem præ ſe ferant, malo eſt, ac celeres pernicioſas purgationes denuntiat.

232. Γλῶσσα παρὰ λό- 145
γον ἁπαλυνομένη, καὶ ἀσώ-
δης, μεθ' ἱδρῶτος ψυχροῦ, ἐπὶ
κοιλίῃ ὑγρῇ, μελάνων ἐμέτων
ἐστὶ σημεῖον. τὸ κοπιῶδες ἐν 146
τουτέοισι, κακόν.

232. Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauſeabunda, cum ſudore frigido, ab alvo liquida, nigræ vomitionis ſignificationem affert. In his laſſitudinis ſenſus, malum denuntiat.

233. Αἱ τρομώδεες γλῶσ- 147
σαί τισι καὶ κοιλίην ὑγρήν πο-
τε ποιέουσι. μελανθεῖσαι δὲ ἐν 148
τουτέοισι, ταχὺν θάνατον ση-
μαίνουσιν. ἆρά γε τρομώδης 149
γλῶσσα σημαίνει οὐχ ἱδρυμέ-
νην γνώμην;

233. Linguæ tremulæ quibuſdam etiam alvum humectam nonnunquam reddunt. In his autem ſi nigricent, etiam mortem denuntiant. Ac fortaſſis lingua tremula inſtabilem mentem, & à ſede conſtantiæ deturbatam ſignificat.

234. Αἱ δασεῖαι κατάξηροι, 150
φρενιτικαί.

234. Linguæ denſæ & peraridæ, phrenitidem portendunt.

235. *Ὀδόντας συνερίζειν, ἢ 151 πρίειν, ᾧ μὴ σύνηθες ἐκ παιδίου, μανικὸν καὶ θανάσιμον. ἤδη δὲ παραφρονέων ἢν ποιέῃ 152 τοῦτο, παντελῶς ὀλέθριον. ὀ- 153 λέθριον δὲ καὶ ξηραίνεσθαι τοὺς ὀδόντας.*

235. Dentium colliſio, aut ſtridor, præter conſuetudinem à teneris contractam, inſaniam ac mortem denuntiat. Quod ſi jam deliranti illud accidat, prorſus exitiale eſt. Quin & dentes reſiccari, perniciem denotat.

236. *Ὀδόντος σφακελισμὸς 154 ἀπόστημα παρὰ οὖλον γενόμενον λύει.*

236. Dentis ſideratio abſceſſum ad gingivas enatum ſolvit.

237. *Ἐπὶ ὀδόντος σφακε- 155 λισμῷ πυρετὸς ἐπιγενόμενος σφοδρὸς, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον. ἢν δὲ σώζονται, 156 ἕλκεα ἐκπυήσει, καὶ ὀστέα ἀφίσταται.*

237. Ad dentis ſiderationem, vehemens accedens febris cum delirio, mortem minatur. Quod ſi ſerventur ægri, ulcera pus colligent, & oſſa abſcedent.

238. *Οἷσι περὶ τὴν ὑπε- 157 ρώην ὑγροῦ σύστασις γίνηται, ὡς τὰ πολλὰ πυοῦται.*

238. Quibus ad palatum humor colligitur, plerumque in pus vertitur.

239. *Τὰ περὶ γένυας ἀλ- 158 γήματα σφοδρὰ, κίνδυνος ἐς ὀστέου ἀνάπλευσιν ἐλθεῖν.*

239. In vehementibus circa maxillas doloribus, periculum eſt, ut os fluctuet.

240. *Χεῖλος συσπώμενον 159 σημαίνει κοιλίης χολώδεος καταῤῥηξιν.*

240. Contractum labrum bilioſæ alvi perruptionem denuntiat.

241. *Τὰ ἀπὸ οὔλων αἵμα- 160 τα ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, ὀλέθρια.*

241. Sanguis ex gingivis, cum humecta alvo profluens, perniciem minatur.

242. *Πτυάλου ἀναχρέμ- 161 ψιες ἐν πυρετῷ πελιδναὶ, μέλαιναι, χολώδεες, ἐπιστᾶσαι μὲν κακόν. ἀποχωρεῦσαι δὲ κατὰ λόγον, χρήσιμον.*

242. In febre, ſputi excreationes lividæ, nigræ, bilioſæ, ſubſiſtentes quidem malæ ſunt, ſi verò pro ratione excernantur, utiles.

243. *Οἷσιν ἁλμώδεα πτύε- 162 λα, καὶ βὴξ ὑφίσταται, του-*

τέοισι

243. Quibus ſalſa ſputa cum tuſſi ſubſiſtunt, iis

cor-

τέοισι χρὼς ἐρυθραίνεται, οἷον ἐξανθίσματα. πρὸ δὲ τῆς 163 τελευτῆς τραχύνεται.

corpus velut efflorefcentibus puſtulis rubeſcit, ante obitum verò exaſperatur.

244. Ἀνάχρεμψις πυκνή, 164 ἤν δή τι καὶ ἄλλο σημεῖον προσῇ, φρενιτικόν.

244. Exſcreatio frequens, ſiquidem etiam aliud quoddam ſignum affuerit, phrenitidem portendit.

De Voce.

245. Αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφωνίαι, κάκισται. 165

245. Vocis defectiones cum virium exolutione, peſſimæ.

246. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασέες παρακρούσιες, πονηρὸν καὶ θηριῶδες. 166

246. Quæ brevi tempore durant feroces mentis emotiones, malæ ſunt, & in ferinas evadunt.

247. Οἷσι φωνὴ ἅμα πυρετῷ ἐκλείπει μετ' ἀκρισίας, τρομώδεες θνήσκουσιν. 167

247. Quos vox cum febre, & abſque ulla judicatione deficit, ii tremuli intereunt.

248. Αἱ ἐν πυρετῷ ἀφωνίαι 168 σπασμώδεα τρόπον, ἐκστᾶσαι σιγῇ, ὀλέθριον.

248. Vocis defectiones in febre, quæ convulſionis ſpeciem præ ſe ferunt, & in mentis emotionem cum ſilentio deſinunt, perniciem oſtentant.

249. Αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, 169 δυσθάνατοι.

249. Quibus voces cum dolore deficiunt, ii tandem non ſine ſummo cruciatu vitam cum morte commutant.

250. Αἱ μετ' ἐκλύσιος κατόχως ἀφωνίαι, ὀλέθριοι. 170

250. Vocis defectiones cum virium exolutione, ac alto ſtupore, quem catochon vocant, perniciem minantur.

Digitized by Google

251. Αἱ κατακλώμεναι 171
φωναὶ μετὰ φαρμακείην, ἦρα πονηρόν; τουτέων οἱ πλεῖστοι ἐ- 172
φιδροῦσι, καὶ κοιλίας καθυγραίνονται.

251. Confractæ voces poſt medicamenti purgantis potionem, conſiderandæ, num pravæ ſint. Horum pleriſque tenues ſudores diffluunt, & alvi humectantur.

252. Ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα 173
οἷον τοῖσι πνιγομένοισι πρόχειρον, πονηρόν. ἦρά γε καὶ 174
παρακρουστικόν;

252. In vocis defectione reſpiratio, velut iis qui ſuffocantur, conſpicue elata & viſui expoſita, perniciem minatur. Animadvertendum etiam eſt, num delirium prænuntiet.

253. Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης 175
ἀφωνίαι ἅμα ἱδρῶτι πυρετώδεες, χαλῶντα ἐπ' αὐτοὺς, ἀνιέντα χρονιώτερα. ἐπιῤῥιγοῦν- 176
τα τουτέοισιν, οὐ πονηρόν.

253. In febre cum ſudore, vocis ex capitis dolore defectiones, ſi per ſe reſolvuntur ægri, ac præter voluntatem excrementa demittantur, malumque remitti videatur, diuturni morbi metus eſt. In his ſubinde obortus rigor damnari non debet.

254. Αἱ μετ' ἀφωνίης ἐκ- 177
στάσιες, ὀλέθριαι.

254. Vehementes inſaniæ cum vocis defectione, perniciem intentant.

255. Αἱ τοῖσιν ἐπιῤῥιγέουσιν 178
ἀφωνίαι, θανάσιμον. εἰσὶ δὲ 179
κεφαλαλγέες οἱ τοιοῦτοι ἐπιεικέως.

255. Vocis defectiones rigore ſubinde correptis, lethales; feréque ii capitis dolore conflictari ſolent.

256. Αἱ μεθ' ἐκλύσεως ἀ- 180
φωνίαι, ἐν πυρετῷ ὀξεῖ ἀνιδρῶτι, εἰσὶ μὲν θανάσιμοι, 181
ἧσσον δὲ τῷ ἐφιδροῦντι, χρόνον δὲ σημαίνει. ἴσως δὲ καὶ οἱ ἐξ 182
ἐπιστροφῆς παθόντες τοιοῦτον,

256. Vocis defectiones cum virium exolutione, in acuta febre ſine ſudore, ſunt quidem lethales, cum ſudore verò minus, at temporis diuturnitas ſignificatur.

ἀσφα-

Digitized by Google

ἀσφαλέςατοι. ὀλεθριώτατοι 183
δὲ τῶν τοιούτων, οἷσι τὰ ἐκ
ῥινέων, καὶ οἷσι κοιλίαι κα-
θυγραίνονται.

tur. Ac fortaſſe quidem quibus ex morbi reverſione tale quid contingit, ſecuriſſime habent. Ex iis autem maximo in periculo verſantur, quibus ſanguis ex naribus perfluit, & alvi effunduntur.

257. Ἡ ὀξυφωνίη κλαυ- 184
θμώδης, καὶ ὀμμάτων ἀμαύ-
ρωσις, σπασμῶδες. οἱ ἐς τὰ 185
κάτω πόνοι τουτέοισιν, εὔφο-
ρον.

257. Vox acuta ejulabunda, ac oculorum hebetudo, convulſionem minantur. His dolores ad inferiores partes demiſſi, toleratu ſunt faciles.

258. Ἅμα φωνῇ τρομώδει, 186
λύσις κοιλίης παράλογος, ἐν 187
τουτέοισι διεστηκόσι χρονίοισιν,
ὀλέθριον.

258. Alvi ſolutio quæ præter rationem accidit, cum voce tremula, in his diutius perſeverante perturbatione, pernicies intentatur.

259. Αἱ πυκναὶ ὑποκαρώ- 188
δεες ἀφωνίαι ξυστᾶσαι, φθι-
νώδεα προσημαίνουσι.

259. Crebræ, & quæ cum ſopore quodam conſiſtunt vocis defectiones, tabem denuntiant.

DE RESPIRATIONE.

260. ΠΝεῦμα πυκνὸν μὲν καὶ 189
σμικρὸν ἐὸν, φλε-
γμονὴν καὶ πόνον ἐν τοῖσι καιρί-
οισι τόποισι σημαίνει. μέγα δὲ 190
καὶ διὰ πολλοῦ, παραφροσύνην
ἢ σπασμόν. ψυχρὸν μὲν θα- 191
νάσιμον. θανάσιμον δὲ καὶ 192
πυρετῶδες, καὶ λιγνυῶδες πνεῦ-
μα. ἧσσον δὲ τοῦ ψυχροῦ. καὶ 193
τὸ μέγα ἔξω πνεόμενον, σμι-
κρὸν

260. SPiratio frequens quidem & parva, aut inflammationem, aut dolorem principalium partium indicat: magna vero, & ex longis intervallis, delirium, aut convulſionem. Et frigidus quidem ſpiritus, lethalis eſt; mortem quoque affert febriculoſus, & fuligino-

κρὸν δὲ εἴσω. καὶ τὸ μικρὸν ἔξω, μέγα δὲ εἴσω. κάκιστον 194 δὴ, καὶ πλησίον θανάτου. καὶ τὸ ἐκτεῖνον καὶ κατεπεῖγον, καὶ ἀμαυρὸν. καὶ διπλῆ εἴσω ἐπανάκλησις ὁποῖον ἐπεισπνέουσιν. εὔπνοια δὲ ἐν πᾶσιν, 195 ὁκόσα ἐν πυρετῷ ὀξεῖ, κὴν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι κρίνεται, μεγάλην ἔχει ῥοπὴν ἐς σωτηρίην.

ginoſus, frigido tamen minus. Et magnus quoque foras expiratus, parvus verò intro; & parvus foras, magnus verò intrò. Peſſimus quidem, ad mortemque proximè accedit, & qui protenſus eſt, ac urgens, & obſcurus, duplicataque intro revocatio, qualis inſpirationem conduplicantibus. Facilis autém ſpiratio, in omnibus morbis, qui cum febre acuta infeſtant, & in quadraginta diebus judicantur, magnum habere ad ſalutem momentum, exiſtimanda eſt.

De Cervice.

261. Τράχηλος σκληρὸς καὶ 196 ἐπώδυνος, καὶ γενύων σύνδεσις, καὶ φλεβῶν σφαγιτίδων παλμὸς ἰσχυρὸς, καὶ τενόντων ξύντασις, ὀλέθριον.

261. Cervix dura cum dolore, & maxillarum connexio, ac jugularium venarum palpitatio vehemens, cum tendinum diſtenſione, perniciem minantur.

262. Τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνῷ 197 ἀλγήματα πνιγώδεα, ἀπὸ κεφαλῆς ἀλγηδόνος ὁρμώμενα, σπασμώδεα.

262. Faucium gracilium præfocantes dolores, ubi ex capitis dolore ortum duxerint, convulſiones adferunt.

263. Αἱ τραχήλου καὶ μεταφρένου 198 ψύξιες δοκέουσαι, καὶ ὅλου δὲ τοῦ σώματος, σπασμώδεες. ἐν τουτέοισι κριμνώ- 199 δεες οὐρήσιες.

263. Cervicis ac dorſi perfrictiones, quæ etiam totum corpus pervadere videntur, convulſiones denuntiant, in quibus urinæ hordei

264. Οἱ-

hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimilia continent.

264. Οἷσι κατὰ φάρυγγα 200
ἐρεθισμοὶ, ἐπιεικέως τὰ παρ' ὦς ἐπάρματα.

264. Quibus ad fauces irritamenta fiunt, iis moderata aurium tubercula excitantur.

265. Φάρυγξ ἐπώδυνος, 201
ἰσχνὴ, μετὰ δυσφορίης, ὀλέθριον ὀξέως.

265. Vehementer dolentes fauces, abſque tumore, cum labore & moleſtia, præceps exitium minantur.

266. Οἷσι πνεῦμα ἀνέλ- 202
κεται, καὶ φωνὴ πνιγμώδης, σπόνδυλός τε ἐγκάθηται, τουτέοισιν ἐπὶ τῇσι τελευτῇσιν οἷον 203
συσπῶντός τινος τὸ πνεῦμα γίνεται.

266. Quibus ſpiritus retrahitur, & vox ſtrangulabunda eſt, iis cervicis vertebra intro deſidet, & ad exitum, velut ex convulſione quadam, reſpiratio ducitur.

267. Φάρυγξ τρηχυνθεῖσα 204
ἐπ' ὀλίγον, καὶ κοιλίη κενεῇσιν ἀναστάσεσι, μετώπῳ ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, ὀδυνώδεες. τὰ ἐκ τουτέων αὐξα- 205
νόμενα, δύσκολα.

267. Fauces leviter exaſperatæ, & alvus inanibus exurrectionibus fatigata, frontis dolores, in ægris palpitantibus, & more inveſtigantium ſenſim contrectantibus, aut dolore affectis, ſi quæ ex his increſcunt, moleſtiam exhibent.

268. Τὰ κατὰ φάρυγγα 206
ἰσχυρὰ ἀλγήματα, τὸ παρ' ὦς ἔπαρμα, καὶ σπασμοὺς ἐργάζεται, τραχήλου καὶ νώτου ἀλγήματα.

268. Vehementes faucium dolores, aurium tubercula, & convulſiones excitant, itemque cervicis, ac dorſi dolores.

269. Μετὰ πυρετοῦ ὀξέος, 207
σπασμοὶ ὀλέθριον.

269. Convulſiones cum febre acuta, perniciem denuntiant.

270. Τραχήλου καὶ πη- 208
χέων ἀλγήματα, σπασμώδεα.

270. Cervicis, cubitorumque dolores, convulſiones minan-

Digitized by Google

δια. ἀπὸ προσώπυ δὲ ταῦ- 209
τα, καὶ κατὰ φάρυγγα.

minantur, ex facie autem ad fauces iſta procedunt.

271. Ὠχροὶ, ἰσχνοὶ, πτυα- 210
λίζοντες, ἐν τυτέοισιν ἐν ὕπνοι- 211
σιν ἱδρῶτες, ἀγαθοί. ἦρά γε 212
καὶ τῷ ἱδρῶτι κυφίζεσθαι, τοῖ-
σιν πλείςοισιν ὐ πονηρόν; οἷσι 213
ἐς τὰ κάτω πόνοι τυτέοισιν
εὔφοροι.

271. Pallidis, gracilibus, & crebra oris ſalivatione laborantibus, in ſomnis ſudores boni ſunt. Nempe quidem & horum plurimos ſudore levari, non improbandum. Quibus ſi dolores ad inferiora decumbant, toleratu faciles exiſtunt.

272. Ἐν ἀλγήματι νώτυ, καὶ 214
ςήθεος, αἱμαλώδης ὔρησις ἐ-
πιςᾶσα, ὀλέθριος ἐπιπό-
νως.

272. In dorſi ac pectoris dolore, cruentæ mictionis ſuppreſſio, laborioſum exitum affert.

273. Τραχήλυ πόνος, κα- 215
κὸν μὲν ἐπὶ πυρετῷ παντί.
κάκιςον δὲ ἐν οἷσι καὶ ἐκμα-
νῆναι ἐλπίς.

273. Cervicis dolor, in omni quidem febre, malum: In his verò peſſimum, in quibus etiam vehementis inſaniæ metus eſt.

274. Ἐπὶ ςήθεος ἀλγή- 216
ματι πυρετώδει, καὶ κοιλίῃ
ταραχώδης, ναρκώδης, ση-
μεῖα μελαινῶν ὑποχωρησίων.

274. Pectoris dolor cum febre, & alvus perturbata cum torpore, nigras dejectiones præ ſe fert.

275. Τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ 217
φάρυγγα ἰσχνὴν, μικρὰ, ὀδυ-
νώδεα, ὅτε χάνοι μὴ ῥηϊδίως 218
συνάγοντι ἰσχνῷ, παρακρυ-
ςικά. ἐκ τυτέων φρενιτικοὶ, 219
ὀλέθριον.

275. Ubi fauces in morbis acutis graciles ſunt, parvæ ac dolentes, atque ubi os hiarit, ſi gracile appareat, nec facile contrahi poſſit, mentis emotionem metuere oportet, indéque ſuccedens phrenitis, pernicioſa eſt.

276. Φάρυγξ ἑλκυμένη ἐν 220
πυρετῷ, μεθ' ἄλλυ σημείυ τῶν
δυσκόλων, κινδυνῶδες.

276. Ubi febricitanti fauces exulcerantur, ſi aliud quoque ex gravioribus ſignis

gnis affuerit, periculum denuntiandum eſt.

277. Ἐν πυρετοῖσιν ἐξαπί- 221
νης πνίγεσθαι, καὶ καταπίνειν
μὴ δύνασθαι, χωρὶς οἰδήματος, κακόν.

277. Per febres repente ſtrangulari, & devorare non poſſe, citra tumorem, malum eſt.

278. Τράχηλον ἐπιστρα- 222
φῆναι μὴ δύνασθαι, μηδὲ καταπίνειν, θανάσιμον ὡς τὰ πολλά.

278. Collum neque converti, neque devorare poſſe, plerumque lethale.

De Hypochondriis.

279. Ὑποχόνδριον δὲ χρὴ 223
μαλθακὸν εἶναι,
καὶ ἄπονον, καὶ ὁμαλές. φλε- 224
γμαῖνον δὲ, ἢ ἀνωμάλως ἔχον,
ἢ ἀλγούμενον, σημεῖον ἀῤῥωστίης ἐστὶν οὐκ εὐήθεος.

279. PRæcordia verò, ſine ullo doloris ſenſu, æqualiter mollia eſſe oportet. At inflammatione tentata, aut inæqualiter affecta, aut dolore vexata, non contemnendæ ægritudinis notas præ ſe ferunt.

280. Οἴδημα δὲ ἐν ὑποχον- 225
δρίοισι σκληρόν τε ἐὸν, καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μὲν, εἰ παρὰ
πάντων εἴη τῶν μερέων. τῶν 226
δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρεος, ἀκινδυνώτερον τὸ ἐκ τῶν ἀριστερῶν.
σημαίνει δὲ ἐν ἀρχῇ μὲν τὰ 227
τοιαῦτα θάνατον σύντομον.
ὑπερβάλλοντα δὲ τὰς εἴκοσι, 228
τοῦ πυρετοῦ μένοντος, ἐμπύησιν.
γίνεται δὲ τούτοισιν ἐν τῇ πρώτῃ 229
περιόδῳ ῥῆξις αἵματος διὰ ῥινῶν, καὶ κάρτα ὠφελέει. τὰ γὰρ 230
πολλὰ κεφαλὴν οὗτοι πονέουσι,
καὶ ὄψις ἀμαυροῦται. καὶ μᾶλ- 231
λον εἰς ταῦτα προσγίνεσθαι
προσ-

280. Præcordia verò tumida, dura ac dolentia, ſi in univerſum ſic affecta ſunt, maximum quidem malum portendunt: ſi verò altera parte duntaxat, ex ſiniſtra minus periculum impendet. Cæterum per exordia quidem mortem prope affore iſta denuntiant, ubi verò vigeſimum diem ſuperarunt, & febris detinuerit, in pus vertuntur. Atque intra primum circuitum iſtud contingit, ac ſanguinis è naribus fluxus plurimum conducit.

Digitized by Google

προσδέχου τὴν ῥῆξιν. ἡλικίῃσι δὲ πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισιν, ἧσσον.

281. Τὰ μαλθακὰ δὲ, καὶ 232
ἀνώδυνα τῶν οἰδημάτων, χρονιωτέρας δὲ τὰς κρίσιας ποιέεται, καὶ ἧσσόν ἐστιν ἐπικίνδυνα. τὰς δὲ ἑξήκοντα καὶ 233
ταῦτα ὑπερβάλλοντα, τοῦ πυρετοῦ μένοντος, ἐμπυοῦται.
παραπλήσια δὲ σημαίνει τοῖ- 234
σιν ἐν ὑποχονδρίοισι, καὶ τὰ περὶ κοιλίην, πλὴν ἧσσον ἐκπυοῦται ταῦτα ἐκείνων. ἥκιστα δὲ ὑπ' ὀμφαλόν. καὶ γίνεται 235
δὲ ταῦτα μὲν ἐν χιτῶνι, τὰ δ' ἄνω κεχυμένα. θανάσιμα 236
δ' ἐστὶν αὐτῶν, ὅσα ἂν εἴσω ῥαγῇ. τῶν δὲ λοιπῶν ἐμπυη- 237
μάτων, τὰ μὲν ἔξω ῥηγνύμενα, βέλτιστον μὲν ὡς εἰς ἐλά- 238
χιστον, καὶ ὀξύτατον συλλέγεσθαι. τὰ δὲ εἴσω, μήτε ὄγκῳ, μήτε πόνῳ, μήτε χρώματι διάδηλον ἔξω ποιέει. τὸ δὲ ἐναντίον, κάκιστον. τινὰ δὲ 239
τούτων διὰ πάχος πύου, οὐ διασημαίνει. τὰ δὲ πρόσφα- 240
τα τῶν ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν ἐπαρμάτων, ἢν μὴ σὺν φλεγμονῇ ᾖ, καὶ τοὺς ἀπ' αὐτῶν πόνους λύει βορβορυγμὸς γενό-

ducit. Etenim plerunque his caput dolet, & oculorum acies hebeſcit: atque tum ſanguinis eruptio magis expectari debet, idque circa quintum & trigeſimum ætatis annum. In ſenioribus verò non item.

281. At verò molles & doloris expertes tumores, longiore ſpatio finiuntur, nec ita grave periculum afferunt. Quod ſi neque intra ſexaginta dies deſinunt, ac febris detinet, ſuppurationem expectare oportet. Idem verò, haud ſecus quam in præcordiis, perpenditur in tumoribus qui circa ventrem fiunt, niſi quod hi, quam illi minus ſuppurant; minimum verò, qui ſub umbilico conſtituuntur. Atque hi quidem in tunica concluduntur, illi autem ſurſum diffunduntur. Ex quibus etiam mortem magis afferunt, quicunque intro rumpuntur. Reliquas autem ſuppurationes, quæ quidem foras erumpunt, maximè ſane conducit, in quam exiguum, & acutiſſimum locum colligi. Quæ autem intro vergunt, ut neque tumore, neque dolore, neque colore, manifeſtas

γινόμενος ἐν ὑποχονδρίῳ, καὶ μάλιστα μὲν διεκπεσὼν διʼ οὔ- 241 ρων, καὶ διαχωρημάτων. εἰ δὲ 242 μὴ καὶ αὐτὸς διαπεραιωθείς. ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑποκαταβὰς 243 ἐς τὰ κάτω χωρία.

feſtas foris notas edant. Quod verò contra fit, peſſimum eſt. Harum autem quædam, propter puris craſſitudinem, nullam de ſe ſignificationem oſtendunt. At recentes præcordiorum tumores, inflammationis expertes, ac dolores qui in ipſis fiunt, murmur circa præcordia exortum ſolvit, ſed potiſſimum quidem, ubi per urinas ac dejectiones elapſum fuerit, ſin minus; ubi etiam hoc ipſum tranſmiſſum fuerit. Quin etiam ad infernas ſedes devolutum juvat.

282. Σφυγμὸς ἐν ὑποχον- 244 δρίῳ μετὰ θορύβου, παρακρουστικόν, καὶ μᾶλλον, ἢν ὄψιες 245 πυκνὰ κινέωνται.

282. Præcordiorum pulſus cum turbatione, mentem emovet, idque præcipue, ſi oculi frequenter moveantur.

283. Καρδίης πόνος, καὶ 246 σφυγμὸς ὑποχονδρίων, πυρετοῦ περιψυχθέντος, κακόν; ἄλλως τε κἢν ἐφιδρῶσιν.

283. Oris ventriculi dolor, ac præcordiorum pulſus, cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur, malum denuntiant; idque præſertim, ſi cum tenuibus ſudoribus contingunt.

284. Ἐς ὑποχόνδριον ἐμ- 247 πίπτοντα ἀλγήματα, ἄλλως τε πονηρὸν, καὶ ἢν κοιλίας καθυγραίνῃ. κακίω δὲ ἐν ὀ- 248 λίγῳ γινόμενα. καὶ τὰ παρʼ ἧς τε ἀνιστάμενα ἐκ τουτέων, 249 κακοή-

284. Ingruentes ad præcordia dolores, cum alias pravi ſunt, tum verò, ſi alvos profundant. Deteriores autem, ſi parvo tempore fiant. Quin & inde ſub-

Digitized by Google

κακοήθεα. καὶ τὰ ἄλλα ἐκπυήματα.

ſuborta ad aures tubercula, aliæque ſuppurationes, malignitatem præ ſe ferunt.

285. Καρδιαλγικὰ καὶ μετὰ 250 στρόφου, κοιλίης θηρία καταῤῥήγνυται.

285. Oris ventriculi dolores cum inteſtinorum cruciatu, interaneorum animalia dejiciunt.

286. Καρδίης ἄλγημα πρε- 251 σβυτέρῳ πυκνὰ ἐπιφοιτέον, θάνατον ἐξαπίναιον σημαίνει.

286. Oris ventriculi dolor ſeniori crebro adveniens, repentinam mortem denuntiat.

287. Οἷσιν ὑποχόνδρια με- 252 τεωρίζεται, κοιλίης ἐπιστάσης, κακόν. μάλιστα δὲ φθινώδε- 253 σι τῶν μακρῶν, καὶ οἷσι κοιλίαι ὑγραίνονται.

287. Præcordia ſublata, ſubſiſtente alvo, malum denuntiant, præcipuè verò in his, qui ex longo intervallo contabeſcunt, & quibus alvi diffluunt.

288. Ἐν ὑποχονδρίῳ φλε- 254 γμονὴ ἀποπυητική ἐστιν, οἷς πρὸ τῶν θανάτων μέλανα διαχωρέει.

288. Quibus præcordia inflammatione tentantur, & pus colligunt, iis ſub mortem nigra dejiciuntur.

289. Ὑποχονδρίων σύντα- 255 σις μετὰ κώματος ἀσώδεος, κεφαλαλγικοῦ, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

289. Præcordiorum contenſio, cum ſopore, & incontinenti corporis jactatione, capitis dolore vexato, tubercula ad aures excitat.

290. Μετὰ ὑποχονδρίων ἐ- 256 πάρσιν, τοῖσι χολώδεσι πνεῦμα μέγα, καὶ πυρετὸς ὀξὺς, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

290. Ex præcordiorum tumore, bilioſis ſpiratio magna, & febris acuta, tubercula ad aures ſuſcitat.

291. Ἐν ὑποχονδρίων ἀλ- 257 γήματι ὑποβορβορύζοντι, ὀσφύος ἄλγημα ἐπιγενόμενον ἐν πυρετοῖς, κοιλίας ἐπὶ πολὺ καθυγραίνει, ἢν μὴ φῦ- 258

291. In præcordiorum dolore, cum aliquo murmure, ſuccedens lumborum dolor, in febribus, alvos plerumque humectat,

σα niſi

σης καταῤῥαγῇ, ἢ οὔρου πλῆθος ἔλθῃ.

nisi flatus eruperit, aut urinæ copia prodierit.

292. Ἐπὶ ὑποχονδρίῳ χρο- 259
νίῳ, καὶ κοιλίῃ δυσώδει, παρ᾽
οὖς ἀπόστημα κτείνει.

292. In præcordiis ex longo intervallo afflictis, & graveolente alvo, ſubnatum ad aures tuberculum, mortem adfert.

293. Τοῖσιν ἀπὸ ὑποχον- 260
δρίων ἀλγήμασιν κοιλίη κατὰ
μικρὸν ὑπόγλισχρα διαδιδοῦσα,
βραχέα κοπρώδεα ἐκχέει,
ἆρα καὶ αἱμοῤῥαγεῖ;

293. Ex præcordiorum doloribus, alvus aliquantum viſcida paulatim transmittens, ſtercoracea pauca effundit, ac fortaſſis ſanguinem profundit.

294. Οἷσιν ἐξαίφνης ἀπυ- 261
ρέτοισιν ἐοῦσιν, ὑποχονδρίου ἢ
καρδίης πόνος, καὶ περὶ σκέ-
λεα καὶ κάτω μέρεα, καὶ κοι-
λίη ἐπῆρται, λύει φλεβοτο-
μίη, καὶ κοιλίης ῥύσις. πυρέ- 262
ξαι βλαβερὸν τούτοισι. μακροὶ
καὶ οἱ πυρετοὶ, καὶ ἰσχυροὶ γί- 263
νονται, καὶ βῆχες, καὶ πνεῦ-
μα, καὶ λυγμοί. λύεσθαι δὲ 264
μελλόντων τούτων, πόνος ἰσχυ-
ρὸς ἰσχίων, ἢ σκελέων, ἢ πύου
πτύσις, ἢ ὀφθαλμῶν στέρησις
ἐπιγίνηται.

294. Quos derepente, abſque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium, affligit, alvuſque intumeſcit, venæ ſectio, aut alvi fluxus ſolutionem adfert. Iis febricitare noxium eſt. Nam & longæ & vehementes febres ſubnaſcuntur, ac tuſſes, & ſpirandi difficultas, atque ſingultus fiunt. Quibus in ſolutionem ſpectantibus, vehemens coxarum dolor, aut crurum, aut purulenta ſputatio, aut oculorum orbitas ſuccedit.

295. Οἷσιν πόνοι ὑποχον- 265
δρίων, καρδίης, ἥπατος, τῶν
περὶ ὀμφαλὸν μερῶν, αἵμα-
τος διαχωρήσαντος, σώζον-
ται· μὴ διαχωρήσαντος δὲ,
θνήσκουσιν.

295. Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ ſunt circa umbilicum, partium conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur;

Digitized by Google

tur; ſecus autem, moriuntur.

296. Οἷσιν ὑποχόνδρια μὴ 266
λαπαρὰ, πρόσωπον ἐῤῥωμένον, οὐ λύονται χωρὶς αἵματος ῥύσιος ἐκ ῥινῶν πολλοῦ, ἢ σπασμοῦ, ἢ ὀδύνης ἰσχίων.

296. Præcordia non mollia, & facies benè habita, non niſi liberali ſanguinis ex naribus profluvio, aut convulſione, aut coxendicum dolore, ſolutionem accipiunt.

297. Αἱ πρὸς ὑποχόνδρια 267
ἐν πυρετῷ ὀδύναι ἀναύδῳ, ἀνιδρωτὶ λυόμεναι, κακόν. τού- 268
τοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα.

297. Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, ſi abſque ſudore ſolvantur, malum indicant. His ad coxendices dolores decumbunt.

298. Οἱ κατὰ κοιλίην ἐν 269
πυρετῷ παλμοὶ, ἐκστάσιας ποιοῦσιν. αἱμοῤῥοίη δὲ φρικώδης. 270

298. Quæ contingunt in febre circa ventrem palpitationes, mentis emotiones adferunt. Quin & ſanguinis ex naribus profluvium, cum horroris ſenſu interdum accedit.

299. Αἱ ἐς ὑποχόνδρια ἐν 271
πυρετῷ ὀδύναι ἀναΐσσουσαι, ἀνιδρωτὶ λυόμεναι, κακοήθεες, τούτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα. 272
αἷμα πυρετῷ καυσώδει, κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, ὀλέθριον.

299. Dolores in febre ad præcordia aſſilientes, ſine ſudore ſoluti, maligni ſunt. In his dolores ad coxendices, cum ardente febre, atque alvus affatim erumpens, perniciem oſtentant.

300. Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πό- 273
νοι παλμώδεες, ἔχουσι μέν τι καὶ γνώμης παράφορον. περὶ 274
κρίσιν δ' ἂν τούτοισι φλέγμα ἅλις συχνὸν σὺν πόνῳ διέρχεται.

300. Dolores circa umbilicum cum palpitatione, mentis quidem alienatæ ſignificationem quandam præbent. At iis ſub judicationem, conferta & crebra pituita cum dolore prodit.

Digitized by Google

301. Μετὰ κοιλίης ὑπόστασιν ὑποχόνδρια μετέωρα, κακόν. μάλιστα δὲ τοῖσι φθινώδεσι τῶν μακρῶν, καὶ οἷσι κοιλίαι ὑγραίνονται. 275 276

301. Ex alvi ſuppreſſione ſublata præcordia malum denuntiant, præcipuè verò in his, qui ex longo intervallo contabeſcunt, & quibus alvi humectantur.

302. Τοῖσιν ἀλυσμώδεσιν ἐν ὑποχονδρίῳ τὰ παρ' οὖς ἐπαρθέντα, κτείνει. 277

302. Anxietate vexatis præcordiis, oborta ad aures tubercula, mortem adferunt.

303. Τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύσματα μετὰ πόνου πυρετοῖσι φρικώδεσιν, ἀποσίτοισι, σμικρὰ ἐφυγραινομένης, κάθαρσιν οὐ διδόντα, ἐς ἐμπύησιν ἥξει. 278

303. Alvi durities cum dolore, in febribus horroris ſenſu inſignibus, ac cibi faſtidio laborantibus, niſi paulum humectata alvo purgationem faciat, ad ſuppurationem tendet.

304. Ὑπὲρ ὀμφαλὸν πόνος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, φαρμακείῃ μὴ λυόμενα, ἐς ὑδρωπιῶδες ξηρὸν ἀποτελευτᾷ. 279

304. Supra umbilicum labor, ac lumborum dolor, qui remediis non cedit, in hydropem ſiccum deſinit.

DE DORSI ET LUMBORUM AFFECTIBUS.

III.

305. ΤΑ ἐξ ὀσφύος ἀλγήματα χρονιώτερα, πυρετῷ παροξυνόμενα τριταιογενῶς, ποιέει τὰ θρομβώδεα αἵματα διαχωρέειν. 1)

305. DIuturni lumborum dolores, qui cum febre ad tertianæ naturam propius accedente ingraveſcunt, ſanguinis grumoſi ſeceſſuri ſpem faciunt.

306. Τὰ ἐν ὀσφύϊ ἀλγήματα, αἱμοῤῥοϊκά. 2

306. Lumborum dolores ſanguinis profluvium excitant.

307. Αἱ ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος αἱμόῤῥοιαι, λαῦραι. 3

307. Ex lumborum dolore, liberales ſunt, & largæ ſanguinis fluxiones.

308. Οἱ-

308. Qui-

Digitized by Google

308. Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀλ- 4
γήματος ἀναδρομὴ ἐς κεφα-
λὴν, καὶ χεῖρες ναρκώδεες, καὶ
καρδιαλγικὰ, καὶ ἠχώδεα,
αἱμοῤῥαγικὰ λάβρως, καὶ κοι- 5
λίαι καταῤῥήγνυνται τούτοισι,
καὶ γνῶμαι ταραχώδεες ἐπι-
πολύ.

309. Αἱ ἐκ νώτου ἀλγήματος ἀῤῥωστίης ἀρχαὶ, δύσκολοι. 6

310. Ἐν ὀσφύϊ ἀλγήματι συντόνῳ, καὶ ὑποφορῇ πλέονι, ἀπ' ἐλλεβόρου ἐμέσαι ἀφρώδεα, συχνὰ, ὠφελεῖ. 7

311. Ῥάχιος διαστροφὴν καὶ δύσπνοιαν, αἵματος ῥύσις λύει. 8

312. Ἐν ὀσφύϊ ἐπωδύνῳ καρδιαλγικὰ προσελθόντα, σημεῖα αἱμοῤῥοώδεα, ἢ καὶ προγεγενημένα. 9

313. Τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς τρά- 10
χηλον, καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόν-
τα, παραλύοντα παραπλη-
κτικὸν τρόπον, σπασμώδεα,
παρακρουστικά. ἆρα καὶ λύεται 11
τὰ τοιαῦτα σπασμοῖσιν; ἢ τῶν 12
τοιούτων κοιλίαι νοσοῦσι διὰ
τῶν αὐτῶν ἰόντων;

314. Ἐξ

308. Quibus lumborum dolor in caput recurſat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem ſentiunt, aut aurium ſonitus, ii liberaliter ſanguinem profundunt. Sed & his alvus effunditur, & mentis perturbatione utplurimum tentantur.

309. Quæ ex dorſi dolore initia ducunt ægritudines, difficiles.

310. In intenſo lumborum dolore, & alvi ſubductione largiore, ſumpto veratro, ſpumoſorum crebra vomitio prodeſt.

311. Spinæ perverſionem, & ſpirandi difficultatem, ſanguinis fluxus liberat.

312. Dolentibus lumbis, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futuræ per hæmorrhoïdas vacuationis ſignum eſt, aut etiam eam præceſſiſſe ſignificat.

313. Quæ ex lumbis in cervicem, & caput redundantia, levis ſiderationis more, reſolutionis ſenſum inducunt, convulſionem ac mentis emotionem minantur. Videndumque eſt, num talia convulſionibus ſolvantur; aut in hujuſmodi habentibus alvi malè habeant, atque

atque eadem diutius perſeverent.

314. Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς πόνου, ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, κακόν.

13 314. Ex recurſatione doloris in lumbis, oculorum perverſio, aut diſtortio, mala eſt.

315. Πόνος ἐς στῆθος ἱδρυνθεὶς νωθρώτητι, κακὸν ἐπὶ πυρετῷ. οὗτοι ὀξέως ἀπόλλυνται.

14 315. Dolor in pectore
15 fixus cum torpore, ſuborta febre malum indicat, iique celeriter mortem oppetunt.

316. Ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομαὶ ἐς καρδίην πυρετώδεες, φρικώδεες, ἀνεμέοντες λεπτὰ, ὑδατώδεα, παρενεχθέντες, ἄφωνοι, ἐμέσαντες μέλανα τελευτῶσι.

16 316. Lumborum dolores ad os ventriculi recurſantes, cum febre, horrore, ſi tenuia & aquoſa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti ſint, ii poſt nigrorum vomitionem moriuntur.

317. Τὰ κατ' ὀσφὺν, καὶ τὸ λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα, καὶ πρὸς ὑποχόνδρια πόνοι, ἀπόσιτοι ἅμα πυρετῷ. τούτοισιν ἐς κεφαλὴν ἄλγημα σύντονον ἐλθὸν, κτείνει ὀξέως τρόπον σπασμώδεα.

17 317. Lumborum ac tenuioris inteſtini diuturni dolores, & circum præcordia labores, in ægris una cum febre cibum faſtidientibus, eos dolor intenſus ad caput progreſſus, non ſine convulſionis ſpecie celeriter interficit.

318. Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα, οὗτοι κακοί. ἆρα τούτοισι τρομώδεα γίνεται, καὶ φωΐδες ἐν ῥίγει;

18 318. Qui lumborum do-
19 lore conflictantur, ii malè habent. Num his tremores fiunt, & maculæ rubentes, quales in tibiis, cum rigore?

319. Ἆρα τοῖς ὀσφυαλγέσιν ἀσώδεσιν, ἀνεμέτοισιν, ὀλίγα θρασέως παρακρούσασιν, ἐλπὶς μέλανα διελθεῖν;

20 319. Conſiderandum eſt in lumborum dolore conflictatis, & anxietate citra vomitum, & pauliſper feroci-

320. Ὁ-

rociter deſipientibus ægris, num nigra per ſeceſſum prodítura ſint?

320. Ὀσφύος πόνος καρδιαλγικῷ, μετὰ ἀναχρέμψιος βιαίης, ἔχει τι σπασμῶδες.

21 320. Lumborum & oris ventriculi dolor, cum forti ſcreatione, convulſionem quodammodo ſuſpectam facit.

321. Ὑπάφωνον ἅμα κρίσει ῥῖγος.

22 321. Subabſurdus eſt, qui cum judicatione rigor fit.

322. Ὀσφύος ἄλγημα, ἄνευ προφάσιος πυκνὰ ἐπιφοιτέον, κακοήθεος ἀῤῥωστίης σημεῖον.

23 322. Lumborum dolor abſque cauſa manifeſta crebro invadens, morbi malignitatem indicat.

323. Ὀσφύος ἄλγημα μετὰ καύματος ἀσώδεος, πονηρόν.

24 323. Lumborum dolor, cum æſtu implacido & anxio, malum ſignificat.

324. Ὀσφύος σύντασις ἐκ γυναικείων πλήθεος, ἐκπυητικόν. καὶ τὰ ποικίλως ἰόντα, γλίσχρα, δυσώδεα, πνιγώδεα, ἐπὶ τοῖσι προειρημένοισιν, ἐκπυητικόν. οἶμαι δὲ καὶ παρακρούειν τι τὰς τοιαύτας.

25 324. Lumborum contenſio ex menſium copia,
26 ſuppurationem fore indicat. Quin & varie prodeuntia, glutinoſa, graveolentia,
27 ſtrangulatum cum antea commemoratis inducentia, ſuppurationem denuntiant. Fortaſſis verò & tales aliquantum delirare contingit.

325. Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα καὶ πλευρῆς ἄνευ προφάσιος, ἰκτεριώδεες γίνονται.

28 325. Qui lumborum & lateris dolore, abſque ulla occaſione tentantur, ii in morbum regium incidunt.

De Hæmorrhagia.

326. Αἱ ἐν κρισίμοισιν ἐκ τῶν αἱμοῤῥαγιῶν περιψύξιες νεανικαὶ, κάκισται.

327. Τὸ

29) 326. Ex ſanguinis eruptionibus, vehementes diebus judicatoriis ob-

obvenientes perfrictiones, peſſimæ.

327. Τὸ ἀνάπαλιν αἱμοῤῥαγέειν, πονηρὸν, οἷον ἐπὶ σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ τῶν δεξιῶν. κατὰ ὑποχόνδρια ὡσαύτως.

30 327. Sanguinis ex parte
31 adverſa profluvium, malum eſt, velut ſi in lienis
32 tumore ex dextra nare effluat. Et circa præcordia idem ſpectari oportere, exiſtimandum eſt.

328. Τὰ αἱμοῤῥαγέοντα, ἐπιῤῥιγῶντα τρώματα, κακοήθεα. διαλεγόμενοι λαθραίως τελευτῶσι.

33 328. Qui ex vulnere ſubinde rigentes ſanguinem
34 profundunt, ii maligne habent, ac inter loquendum derepente moriuntur.

329. Τὰ πεμπταῖα αἱμοῤῥαγῶντα λάβρως, ἕκτῃ ἐπιῤῥιγώσαντα, ἑβδόμῃ περιψυχθέντα, ἀναθερμανθέντα ὀξέως, τούτοισι κοιλίαι πονηρεύονται.

35 329. Quibus quinto die liberales ſanguinis profuſiones contingunt, & ſexto novo oborto rigore corripiuntur, ſeptimo perfrictionibus tentati celeriter recaleſcunt, iis alvi malé afficiuntur.

330. Μεθ' αἱμοῤῥαγίην μελάνων διαχώρησις, κακόν. πονηρὸν δὲ καὶ τὰ ἐξέρυθρα ἰώδεα. τεταρταίοισιν αἱ τοιαῦται αἱμοῤῥαγίαι. κωματώδεες ἐκ τουτέων σπασθέντες θνήσκουσι, μελάνων προδιελθόντων, καὶ κοιλίης ἐπαρθείσης.

36 330. A ſanguinis eruptio-
37 ne nigrorum per alvum egeſtio, malo eſt. Quin &
38 prærubræ ac æruginoſæ de-
39 jectiones, damno ſunt. Quibus ejuſmodi ſanguinis eruptiones quarto die contingunt, tandem ſopore & convulſione conflictati moriuntur, prægreſſis nigris dejectionibus, & ventre in tumorem ſublato.

331. Μεθ' αἱμοῤῥοίας καὶ μελάνων διαχωρήσιας ἐν ὀξεῖ κώφωσις, κακόν. αἵματος δια-

40 331. In præcipiti malo, quæ poſt ſanguinis eruptio-
41 nes, & nigrorum per alvum

διαχώρησις τούτοισιν ὀλέθριον. κώφωσις δὲ λύει.

vum réfuſiones , ſurditas
42 obvenit, malum denuntiat.
In his ſanguinis egeſtio perniciem affert, ſurditas autem ſolvit.

332. Οἷσιν αἱμοῤῥαγίαι πλείους, προϊόντος χρόνου κοιλίαι πονηρεύονται, ἢν μὴ οὖρον πέπον ἔλθῃ. ἆρά γε τὸ ὑδατῶδες οὖρον τοιοῦτόν τι σημαίνει;

43 332. Quibus ſanguinis eruptiones diu perſeverant, in iis temporis progreſſu
44 alvus malé afficitur, niſi urina concocta prodierit. Ac fortaſſis tale aliquid diluta urina denuntiat.

333. Οἷσιν ἐπὶ αἱμοῤῥαγίῃ λάβρα πυκνῇ μετὰ μελάνων συχνὴ διαχώρησις, ἐπιστάσης δὲ αἱμόῤῥοοι, οὗτοι κοιλίης ὀδυνώδεες, ἅμα δέ τισι φύσησιν εὔφοροι. ἆρα οἱ τοιοῦτοι ἐφιδροῦσι πολλοῖσι ψυχροῖσι; τὸ ἀναπεταραγμένον οὖρον ἐν τούτοισιν οὐ πονηρὸν, οὐδὲ τὸ ἐφιστάμενον γονοειδές. ἐπιπολὺ δὲ οὗτοι ὑδατώδεα οὐρέουσιν.

45 333. Quibus ex larga,& frequenti ſanguinis eruptio-
46 ne, copioſa fit nigrorum dejectio, cum alvi verò
47 ſuppreſſione ſanguinem
48 profundunt, iis alvus dolore conflictatur, una au-
49 tem cum quibusdam flatibus tolerabilius ferunt. Ac
50 fortè hi copioſis, frigidis, & tenuibus ſudoribus diffluunt. In his returbata urina mala non eſt, neque quod in ea inſidet genitali ſemini ſimile. Utplurimum autem hi dilutas urinas reddunt.

334. Οἷσιν ἐκ ῥινῶν ἐπὶ κωφώσει καὶ νωθρότητι μικρὰ ἀποστάζει, ἔχει τι δύσκολον. ἔμετος τούτοισι συμφέρει, καὶ κοιλίης ταραχή.

51 334. Quibus cum ſurditate, & torpore paucus è naribus ſanguis ſtillat,
52 nonnihil moleſtiæ exhibet; iis vomitus & alvi perturbatio confert.

335. Αἱ ἐν ἀρχῇσι μεγάλαι αἱμοῤῥαγίαι, περὶ ἀνακαμι-

53 335. Quæ magnæ ſunt in principiis ſanguinis eruptiones,

Digitized by Google

καμιδὴν κοιλίας καθυγραίνουσι.

ptiones, dum ægri vires recolligunt, alvos effundunt.

336. Τὰ ἐκ ῥινῶν λάβρα βίῃ ἀποληφθέντα, ἔστιν ὅτε σπασμὸν ἐπικαλεῖται, φλεβοτομίη λύει.

54 336. Largæ ſanguinis ex naribus eruptiones per vim
55 ſuppreſſæ, interdum convulſiones accerſunt, unde liberat venæſectio.

337. Αἱ ἐνδεκαταῖαι στάξιες, δύσκολοι, ἄλλως τε κἢν δὶς ἐπιστάξῃ, καὶ ἢν ἐπιστάξῃ.

56 337. Sanguinis è naribus ſtillationes, quæ undecimo die contingunt, moleſtiam afferunt, tum verò præſertim, ſi bis ſanguis ſtillarit, aut rurſus nares ſtillare cœperint.

338. Ἐπὶ αἵματος ῥύσει πολλῇ, ἢ λυγμὸς, ἢ σπασμὸς, κακόν.

57 338. In copioſa ſanguinis fluxione, aut ſingultus, aut convulſio, malum denuntiant.

339. Τοῖσιν ἕως ἐτῶν ἑβδόμων δύναμιν μετὰ ἀχροίης, καὶ πνεῦμα ἀλιζόμενον ἐν τῇσιν ὁδοῖσι, καὶ γῆς ἐπιθυμίη, αἵματος φθορὴν καὶ ἔκλυσιν σημαίνει.

58 339. In his, qui ad ſeptimum progreſſi ſunt, cum coloris fœdatione, inter ambulandum ſpiratio coacervata, & terræ appetentia, ſanguinis corruptionem, ac virium exolutionem denuntiat.

340. Ἐν τοῖσι μακροῖσι τὰ μικρὰ ἐπιφαινόμενα αἱμοῤῥοώδεα, ὀλέθρια.

59 340. Diuturnis in morbis parvæ apparentes ſanguinis ex naribus fluxiones, perniciem oſtentant.

341. Τὰ σκοτώδεα ἐξ ἀρχῆς, αἱμοῤῥοίη ῥινὸς λύει.

60 341. Tenebricoſas vertigines circa initia, ſanguinis ex naribus fluxio ſolvit.

342. Τὰ ἐκ ῥινῶν σμικροῖς ἱδρῶσι περιψυχόμενα, κακοήθεα.

61 342. Ubi ſanguis ex naribus effluxit, totius corporis perfrictio, cum tenuibus

bus ſudoribus, morbi malignitatem denuntiat.

343. Αἵματος ἀφαίρεσις ἐν καταψύξει νενωθρευμένῃ, κακόν.

62 343. In corporis perfrictione, cum torporis ſenſu, ſanguinis detractio, mala eſt.

344. Ὅσοι κοιλίης ἐπιστάσης αἱμοῤῥοέουσι, καὶ ἐπιῤῥιγοῦσιν ἅμα τῷ αἱμοῤῥοεῖν, τούτοισι κοιλίην λειεντεριώδεα ποιέει, καὶ ἐπίσκληρον, καὶ ἀσκαρίδας, ἢ ἀμφότερα.

63 344. Qui ſuppreſſa alvo ſanguinem ex naribus fun-
64 dunt, & una cum ſanguinis profluvio ſubinde rigent, iis alvus inteſtinorum lævitate laborat, & obdureſcit, aut tenues lumbrici (aſcarides dicti) infeſtant, aut utrumque.

345. Τὰ τεταγμένοισι χρόνοισι αἱμοῤῥοώδεα, διψώδεα, μὴ αἱμοῤῥαγήσαντα, ἐπιληπτικῶς θνήσκει.

65 345. Qui ſtatis temporibus ſanguinem fundunt, ſi ſiticuloſi ſint, neque ſanguinem profuderint, comitiali morbo pereunt.

346. Ἐξ αἱμοῤῥοΐδος ὅσοι ἐπιφανείσης σκοτώδεα ἐλθόντα, παραπληγικὸν μικρὸν καὶ ἐπ' ὀλίγον σημαίνει. λύει φλεβοτομίη, καὶ πᾶν τὸ οὕτως ἐπιφαινόμενον, κακόν τι σημαίνει.

66 346. Ex venis in ano ſanguinem fundere ſolitis aliquantum apparentibus, te-
67 nebricoſæ vertigines obor-
68 tæ, parvam ac ſenſim factam partium reſolutionem indicant, ex quo liberat venæſectio. Et quicquid hujuſmodi apparere ſolet, mali aliquid denuntiat.

De Palpitatione, Tremore et Convulsione.

347. Οἱ παλμώδεες δι' ὅλου, ἆρα καὶ ἄφωνοι τελευτῶσι;

69) 347. Quos palpitationes in totum occupant, num voce defecti intereunt?

348. Τὰ

348. Ex

348. Τὰ τρομώδεα σπασμώδεα γινόμενα ἐφιδροῦσι, φιλυπόστροφα. τούτοισι κρίσις ἐπιῤῥιγώσασιν. ἐπιῤῥιγοῦσι δ' οὗτοι ἐπὶ κοιλίην καύματι προσκληθέντες. ὕπνος πολὺς ἐν τούτοισι σπασμῶδες, καὶ τὰ ἐς μέτωπον βαρέα, καὶ οὔρησις δυσκολαίνουσα.

70 348. Ex tremoribus quæ convulſiones fiunt cum ſu-
71 doribus, recidivas minan-
72 tur. In his judicationem facit novus ſubinde ortus ri-
73 gor. Sed is prius ardore circa ventrem exorto provocatur. Somnus in his multus convulſionem minatur, & frontis gravitates, ac mictio moleſta eſt.

349. Οἱ ἐν ὑστερικοῖσιν ἄπειροι σπασμοὶ, εὐχερεῖς.

74 349. In uteri ſtrangulatu non antea expertæ convulſiones, faciles ſunt.

350. Τὰ σπασμώδεα ἀνιδρῶντι πτύελα παραῤῥέοντα πυρετώδει ἐόντι, εὐήθεα. τούτοισιν ἔτι κοιλίαι τι καθυγραίνονται. τάχα δέ τι καὶ ἐς ἄρθρα ἀποστήσεται.

75 350. Cum convulſionibus, & ſudore febrienti, defluentia ſputa, minimè mala ſunt. His præterea alvi
76 aliquantulum madeſcunt, ac fortaſſis aliquid ad articulos abſceſſurum, ſperandum eſt.

351. Οἷσιν ἐν σπασμώδεσιν ὀφθαλμοὶ ἐκλάμπουσιν ἀτενέες, οὔτε παρ' ἑωυτοῖσίν εἰσι, διανοσέουσί τε μακροτέρως.

77 351. Quibus in convulſionibus oculi intentè ſplendent, iis mens non conſtat, & diutius morbum trahunt.

352. Τὰ σπασμώδεα τρόπον παροξυνόμενα καλόχως, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει.

78 352. Quæ convulſionis in morem affligunt, cum alto ſtupore, quem catochum vocant, tubercula ad aures attollunt.

353. Τρομώδεσιν, ἀσώδεσι, μικρὰ τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα, σπασμὸν σημαίνει, κοιλίης πονηρευομένης.

79 353. In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, convulſionem denuntiant, ſi alvus malè affecta ſit.

Digitized by Google

354. Τὰ σπασμώδεα, καὶ τετανώδεα, πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει.

80 354. Convulſiones, & nervorum diſtentiones, ſuccedens febris ſolvit.

355. Σπασμὸς ἐπὶ τρώματι, θανάσιμον.

81 355. Ex vulnere convulſio, lethalis.

356. Σπασμὸς ἐπὶ πυρετῷ γενόμενος, ὀλέθριον. ἥκιστα δὲ παιδίοισιν.

82 356. Convulſio febri ſuccedens, periculum denuntiat, minimum verò pueris.

357. Οἱ πρεσβύτεροι ἑπτὰ ἐτέων ἐν πυρετῷ οὐχ ἁλίσκονται ὑπὸ σπασμοῦ, εἰ δὲ μὴ, ὀλέθριον.

83 357. Adultiores & qui ſeptimum annum exceſſerunt, convulſione in febre non prehenduntur, alioqui periculum denuntiatur.

358. Σπασμοῦ λυτικὸν πυρετὸς ἐπιγενόμενος ὀξὺς, μὴ πρότερον γεγονώς. εἰ δὲ εἴη πρότερον γεγονὼς, παροξυνθείς. ὠφελέει δὲ καὶ οὔρου διέξοδος ὑαλοειδὴς πολλὴ, καὶ ῥύσις κοιλίης, καὶ ὕπνοι. τῶν δὲ ἐξαπίνης σπασμῶν λυτικὸν, πυρετὸς, κοιλίης ῥύσις.

84 358. Convulſionem ſol-
vit febris ſuccedens acuta,
quæ prius non aderat, aut
ſi prius adfuit, ingraveſ-
85 cens. Confert autem & u-
rinæ vitreæ copioſus per-
86 tranſitus, & alvi fluxio, &
ſomnus. Convulſiones au-
tem derepente ortas, febris
ſolvit, ac alvi fluxus.

359. Ἐν τοῖσι σπασμοῖσιν ἀναυδίη ἐπὶ πολὺ, κακόν. τὸ δὲ ἐπὶ μικρὸν, ἤτοι γλώσσης ἀποπληξίην, ἢ βραχίονος, καὶ τῶν ἐπὶ δεξιὰ σημαίνει. λύεται δὲ οὔροισιν ἐξαπίνης ἐλθοῦσιν, πολλοῖσιν, ἀθρόοισιν.

87 359. Loquendi impoten-
88 tia in convulſionibus mul-
tum perſeverans, malo eſt.
Quæ verò parum durat,
aut linguæ ſiderationem,
89 aut brachii, aut eorum quæ
in dextra parte ſunt, de-
nuntiat. Solvitur autem
magná urinarum confer-
tim & derepente prodeun-
tium abundantiâ.

360. Ἱδρῶτες δὲ, οἱ μὲν κατὰ μικρὸν, ὠφελέουσιν. οἱ δὲ ἀθρόοι, καὶ αἱ τῶν αἱμάτων ἀφαι-

90 360. Sudores autem, par-
91 tim quidem ſenſim proce-
dentes juvant: partim ve-
rò

ἀφαιρέσιες αἱ ἀθρόοι, βλάπτουσιν.

rò univerſim effuſi, & quæ affatim fiunt ſanguinis detractiones, nocent.

361. Ἐν τοῖσι τετάνοισι καὶ ὀπισθοτόνοισι γένυες λυόμεναι, θανάσιμον. θανάσιμον δὲ καὶ ἱδροῦν ἐν ὀπισθοτόνῳ, καὶ τὸ σῶμα διαλύεσθαι, καὶ ἀνεμεῖν ὀπισθοτόνῳ διὰ ῥινῶν, ἢ ἐξ ἀρχῆς ἄφωνον ἐόντα βοᾶν, ἢ φλυηρεῖν. ἐς γὰρ τὴν ὑστεραίην θάνατον σημαίνει. 93 94

361. In nervorum diſtentionibus, & iis quæ in poſteriorem partem fiunt, diſſolutæ maxillæ mortem afferunt. Quin etiam lethale eſt, in poſteriorum partium diſtentione, ſudare, & corpus diſſolvi, ac in eodem malo per nares revomere, aut ubi per initia vox defecta fuit, clamare, aut nugari. Poſtridie enim affuturam mortem ſignificat.

362. Πυρετώδεα ὀπισθοτονώδεα, γονοειδέες οὐρήσιες λύουσι. 95

362. Febres, cum poſteriorum partium diſtetinone, urinæ genitale ſemen referentes ſolvunt.

De Angina.

363. Τὰ κυναγχικὰ τὰ μήτε ἐν τῷ τραχήλῳ, μήτε ἐν τῇ φάρυγγι, μηδὲν ἔκδηλον ποιοῦντα, πνιγμὸν δὲ νεανικὸν, καὶ δύσπνοιαν παρέχοντα, αὐθημέρως καὶ τριταίους κτείνει. 96)

363. Anginæ, in quibus neque in collo, neque in faucibus, quicquam apparet, ſed quæ vehementem ſuffocationem, ac ſpirandi difficultatem adferunt, eodem, aut tertio die necant.

364. Τὰ δὲ ἐπάρματα, καὶ ἔρευθος ἐν τῷ τραχήλῳ λαμβάνοντα, τὰ μὲν λοιπὰ παραπλήσια, χρονιώτερα δέ. 97

364. Quæ verò tumorem, ac ruborem in collo capiunt, in reliquis quidem eodem modo ſe habent, verum diuturniores ſunt.

365. Ὅσοισι δὲ συνεξερευθείη ἥ τε φάρυγξ, καὶ ὁ αὐχὴν, 98

365. Præcipuè autem malum prorogatur, quibus

χὴν, καὶ τὸ ϛῆθος, χρονιώ- 99
τερα. καὶ μάλιϛα ἐξ αὐτῶν
σώζονται, ἢν μὴ παλινδρομέῃ
τὰ ἐρυθήματα. ἢν δὲ ἀφανί- 100
ζηται μήτε φύματος συϛρα-
φέντος ἔξω, μήτε πύου ἀνα-
χρεμπτομένου πρηέως καὶ ἀ-
πόνως, ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃ-
σιν, ὀλέθρια γίνεται. ἆρά γε 101
ἔμπυοι γίνονται; ἀσφαλέϛα- 102
τον δὲ τὸ ἔρευθος καὶ τὰς ἀ-
ποϛάσιας ὅτι μάλιϛα ἔξω
τρέπεσθαι.

nonſolum fauces, ſed cervicem quoque, & pectus unà, rubor occupat. Maximè verò poteſt indè ſecunda valetudo contingere, ſi rubores ad interna minimè revertantur. Quod ſi evaneſcant, neque in exteriores partes converſum ſit tuberculum, neque pus facilè & ſine dolore excreetur, aut neque iſta diebus judicatoriis contingant, perniciem denuntiant. Ac fortaſſe etiam ſuppurati fiunt. Securitatis antem indicium eſt, ruborem & abſceſſus ad externas quammaximè partes vergere.

366. Ἐρυσίπελας δὲ ἔξω- 103
θεν μὲν ἐπιγίνεσθαι, χρήσι-
μον. εἴσω δὲ τρέπεσθαι, θα-
νάσιμον. τρέπεται δὲ, ὅταν 104
ἀφανιζομένου τοῦ ἐρυθήματος
βαρύνηται τὸ ϛῆθος, καὶ δυ-
σπνοώτερος γίνεται.

366. Eryſipelas verò foris quidem extare, utile; intro autem vergere, lethale. Cujus quidem rei indicium eſt, cum rubore evaneſcente pectus gravatur, & ægrius ſpiritum trahit æger.

367. Οἷς δὲ κυνάγχη ἐς τὸν 105
πλεύμονα τρέπεται, οἱ μὲν
ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλ-
λυνται. οἱ δὲ διαφυγόντες, 106
ἔμπυοι γίνονται, μὴ γινομέ-
νης αὐτοῖς ἀναγωγῆς φλεγμα-
τώδεος.

367. Quibus angina ad pulmonem divertit, partim quidem intra ſeptem dies pereunt, partim verò liberati, pus intro colligunt, niſi pituitoſa ſurſum educantur.

368. Οἷσι διὰ σφοδρότητος 107
σφυγμοῦ, κόπριον ἐξαπίνης
διαχωρέει, θανάσιμον.

368. Quibus in vehementi pulſatione ſtercus derepente dejicitur, lethale.

Digitized by Google

369. Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖ- 108
σι τὰ ὑπόξηρα πλύσματα
ἰσχνῶν, κακόν.

369. In angina laborantibus ſubarida ſputa gracileſcentibus faucibus, malum prænuntiant.

370. Τὰ κυναγχικὰ ἐνὶ 109
γλώσσαις οἰδήματα, ἀσήμως ἀφανιζόμενα, ὀλέθρια.
καὶ τὰ ἀλγήματα ἀφανιζό- 110
μενα χωρὶς προφάσιος, ὀλέθρια.

370. In anginis linguæ tumores abſque ulla ſignificatione evaneſcentes, periculum denuntiant. Quinetiam dolores citra evidentem cauſam diſparentes, perniciem oſtentant.

371. Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖ- 111
σιν οἱ μὴ ταχὺ ἀναπτύοντες πέπονα, ὀλέθριοι.

371. Angina laborantes, niſi celeriter cocta expuant, pernicioſè habent.

372. Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως 112
εἰς κεφαλὴν ἀλγήματα μετὰ πυρετοῦ, ὀλέθρια.

382. In angina abſque ulla ſignificatione redundantes in caput dolores cum febre, periculum indicant.

373. Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως 113
ἐς σκέλη ἀλγήματα μετὰ πυρετοῦ, ὀλέθρια.

372. In angina abſque ulla ſignificatione delati ad crura, dolores cum febre, pernicioſi.

374. Ἐκ κυναγχικῶν ἀκρί- 114
τως ὑποχονδρίου ἄλγημα, μετ' ἀκρασίης καὶ νωθρότητος γενόμενον, κτείνει λαθραίως, εἰ καὶ πάνυ δοκοῖεν ἐπιεικῶς ἔχειν.

374. In angina laborantibus, citra judicationem præcordii dolor, cum impotentia & torpore obveniens, latenter necat, etſi moderatè admodum habere videantur.

375. Ἐκ κυναγχικῶν ἀσή- 115
μως ἰσχνανθέντων ἐς στῆθος ἄλγημα καὶ ἐς κοιλίην ἐλθὸν σύντονον, ποιέει πυώδεα διαχωρέειν, ἄλλως καὶ λυόμενον τὸ τοιοῦτον.

375. In angina laborantibus, abſque ulla ſignificatione gracileſcentibus faucibus, dolor intenſus ad pectus, aut ad alvum progreſſus, purulentas dejectiones facit. Alioqui au-

tem tale quid ſolutionem præ ſe fert.

376. Ἐκ κυναγχικῶν πάν- 116
τα ὀλέθρια, ὅσα μὴ ἔκδηλον
ἐποίησεν ἄλγημα. ἀτὰρ καὶ 117
ἐς σκέλεα ἀλγήματα χρόνια
φοιτᾷ, καὶ ἐκπυοῦται δυσκό-
λως.

376. In angina quæcumque conſpicuum dolorem non produnt, periculi plena ſunt. Quinetiam diuturni ſunt, qui ad crura progrediuntur dolores, ægréque ad pus deducuntur.

377. Τὰ ἐκ κυνάγχης 118
πτύαλα γλίσχρα, παχέα,
ἔκλευκα, βιαίως ἀναγόμενα,
κακόν. καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος πε- 119
πασμὸς, κακόν. κάθαρσις 120
πολλὴ κάτω τοὺς τοιούτους πα-
ραπληκτικῶς ἀπόλλυσιν.

377. Sputa ex angina viſcida, craſſa, exalbida, vi educta, malum denuntiant, omniſque ejuſmodi maturatio mala eſt. In his multa deorſum purgatio, levis ſiderationis modo, mortem adfert.

378. Ἐκ κυνάγχης ὑπόξη- 121
ρα πυκνὰ πτύελα, βηχώ-
δεα, πλευροῦ ὀδυνώδεα, ὀλέ-
θρια. καὶ τὰ ἐν τοῖσι ποτοῖ- 122
σιν ὑποβήσσοντα, καὶ κατά-
ποσις βιαία, πονηρόν.

378. Sputa ex angina ſubarida, crebra, per tuſſim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. Atque ea, quæ inter potandum per tuſſim rejiciuntur, quæque difficulter deglutiuntur, malum portendunt.

De Pleuritide, et Peripneumonia.

379. Τῶν πλευριτικῶν, οἷ- 123
σιν ἐν ἀρχῇ πάμ-
πυοι αἱ πτύσιες, τριταῖοι θνή-
σκουσιν, ἢ πεμπταῖοι. φυ-
γόντες δὲ ταύτας μὴ πολὺ ῥᾷ- 124
ον ἔχοντες, τῇ ἑβδόμῃ, ἢ ἐννά-
τῃ, ἢ ἑνδεκάτῃ, ἄρχονται ἐμ-
πυοῦσθαι.

379. In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ ſunt ſpuitiones, ii tertio die, aut quinto moriuntur. Quos ſi ſuperent, nec longè melius habuerint, ſeptimo, aut nono, aut undecimo, ſuppurati fiunt.

380. Οἷσι

380. Qui-

Digitized by Google

380. Οἷσι δὲ ἐν νώτῳ ἐρευ- 125
θος τῶν πλευριτικῶν, καὶ
ὤμους θερμαίνονται, καὶ κοι-
λίη ταράσσεται χολώδεα καὶ
δυσώδεα, εἰκοστῇ καὶ μιῇ
κινδυνεύουσι. Φυγόντες δὲ ταύ-
τας, σώζονται.

380. Quibus in morbo laterali, in dorſo rubor excitatur, & humeri incaleſcunt, alvuſque bilioſa & graveolentia exturbat, ii vigeſimo primo die periculum ſubeunt; quem ſi ſuperaverint, ſervantur.

381. Αἱ ξηραὶ τῶν πλευρι- 126
τίδων καὶ ἄπτυστοι, χαλεπώ-
ταται. Φοβεραὶ δὲ ἐν οἷσιν ἄνω 127
τὰ ἀλγήματα.

381. Morbi laterales ſicci; & in quibus nihil expuitur, graviſſimi ſunt. Metuendi quoque, in quibus dolores ad ſuperiora tendunt.

382. Αἱ ἄνευ σπασμάτων 128
πλευρίτιδες, χαλεπώτεραι τῶν
μετὰ σπασμάτων.

382. Morbi laterales graviores, qui ſine divulſionibus, quam qui cum divulſionibus contingunt.

383. Τῶν πλευριτικῶν οἷ- 129
σιν ἐν ἀρχῇ γλῶσσα χολώδης
γίνεται, ἑβδομαῖοι κρίνονται.
οἷσι δὲ τρίτῃ ἢ τετάρτῃ, περὶ
τὴν ἐνάτην.

383. Quibus in morbo laterali lingua circa initia bilioſa eſt, hi intra ſeptimum judicantur, quibus verò tertio ac quarto die, circa nonum.

384. Πομφόλυγος δὲ ὑπο- 130
πελίου γινομένης ἐπὶ τῆς γλώσ-
σης ἐν ἀρχῇ, οἵη σιδηρίου βα-
φέντος ἐς ἔλαιον, χαλεπω-
τέρη ἡ ἀπόλυσις γίνεται, καὶ
ἡ μὲν κρίσις ἐς τὴν ιδ' ἀφι- 131
κνεῖται. αἷμα δὲ ὡς ἐπὶ τὸ
πολὺ πτύουσι.

384. Quod ſi bulla aliquantulum liveſcens in lingua appareat initio, qualis excitatur ferro candente in oleum intincto, difficilior fit ſolutio, & judicatio quidem ad decimum quartum diem deducitur. Sanguinem autem utplurimum expuunt.

385. Πτύαλον δ' ἐν τῇσι 132
πλευρίτισι, τρίτον μὲν ἀρχόμε-
νον

385. Sputum verò in morbo laterali, ubi matureſcere

νον πεπαίνεσθαι καὶ πλύεσθαι, θάσσους ποιέει τὰς ἀπολύσιας, ὕστερον δὲ, βραδυτέρας.

reſcere, & expui tertio die cœperit, celeriores ſolutiones facit; quod ſi poſterius, tardiores.

386. Τὰ δὲ ἀλγήματα τοῖ- 133
σι πλευριτικοῖσι χρήσιμον, καὶ
κοιλίην μαλάσσεσθαι, πτύα- 134
λα χρωματίζεσθαι, ψόφους ἐν
τῷ στήθει μὴ γίνεσθαι, τὸ οὖρον
εὐοδεῖν. τὰ δὲ τούτων ἐναντία 135
δυσχερέα, καὶ πτύαλον γλυ- 136
καινόμενον.

386. In morbo laterali affectis, dolores, & alvum emolliri, utile eſt, ſputa colorari, nullos in pectore ſtrepitus fieri, urinam rectè procedere. Quibus contraria moleſta ſunt, ſputumque dulceſcere.

387. Αἱ δὲ χολώδεες ἅμα 137
καὶ αἱματώδεες πλευρίτιδες,
αἱ ἐπὶ τὸ πολὺ κρίνονται ἐν-
ναταῖαι, ἢ δὲ ἑνδεκαταῖαι, καὶ
μάλιστα ὑγιάζονται. οἷσι δὲ 138
τῶν πλευριτικῶν ἐν ἀρχῇ μὲν
οἱ πόνοι μαλθακοὶ, ε' δὲ ἢ ς'
παροξύνονται, μᾶλλον πρὸς
τὰς ιβ' ἀφικνέονται, καὶ οὐ
πάνυ σώζονται. κινδυνεύουσι δὲ 139
μάλιστα ἑβδομαῖοι, καὶ δωδε-
καταῖοι. τὰς δὲ δὶς ἑπτὰ φυ- 140
γόντες, σώζονται.

387. At verò bilioſi ſimul & ſanguinei morbi laterales, ferè nono die aut undecimo judicantur, ac maximè ſaneſcunt. Quibus autem in morbo laterali, initio quidem dolores leves ſunt, quinto verò aut ſexto die ingraveſcunt, ferè ad duodecimum perveniunt, raroque ſervantur, ſed præcipuè ſeptimo, ac duodecimo die periculum ſubeunt. Quod ſi bis ſeptem evaſerint, ſervantur.

388. Ὅσοισι τῶν πλευριτι- 141
κῶν ψόφος τοῦ πτυάλου πολὺς ἐν τῷ στήθει, καὶ πρόσωπον κατηφὲς, καὶ ὀφθαλμὸς ἰκτεριώδης καὶ ἀχλυώδης, ἀπόλλυνται.

388. Quibus in morbo lateris, plurimus ex ſputo ſtrepitus in pectore ſonat, & vultus demiſſus eſt, oculuſque aurigine ſuffuſus, & caligine obductus, in his mors expectanda eſt.

389. Οἱ ἐκ πλευριτικοῦ ἔμ- 142
πυοι γενόμενοι, ἐν τῇσι μ' ἡμέρῃσιν ἀναπτύουσιν ἀπὸ τῆς ῥήξιος.

390. Πτύ-

389. Qui ex morbo laterali ſuppurantur, in quadraginta diebus poſt ruptio-

ptio-

ptionem pus ſpuitione rejiciunt.

390. Πτύαλον δὲ χρὴ πᾶ- 143
σι τοῖσι πλευριτικοῖσι, καὶ
περιπλευμονικοῖσι, εὐπετέως τε
καὶ ταχέως ἀναπλύεσθαι, μεμίχθαι
τε τὸ ξανθὸν τῷ πτυ-
άλῳ. τὸ δ᾽ ὕστερον πολλῷ τῆς 144
ὀδύνης ἀναγόμενον ξανθὸν, ἢ
μὴ μεμιγμένον, καὶ πολλὴν
βῆχα παρέχον, πονηρόν. πο-
νηρὸν δὲ πάντως καὶ τὸ ξανθὸν 145
ἄκρητον, καὶ τὸ γλίσχρον, καὶ
λευκὸν, καὶ τὸ στρογγύλον, καὶ
τὸ χλωρὸν σφόδρα, καὶ τὸ ἀ-
φρῶδες, καὶ τὸ πελιῶδες, καὶ
ἰῶδες· χεῖρον δέ τι τὸ οὕτως 146
ἄκρητον, ὥστε μέλαν φαίνεσθαι. 147
αἵματι δὲ μὴ πολλῷ συμμε-
μιγμένον τὸ ξανθὸν, ἐν ἀρχῇ
μὲν σωτήριον, ἑβδομαίῳ δ᾽ ἢ
παλαιοτέρῳ ἧσσον ἀσφαλές.
αἱματῶδες δὲ λίην, ἢ πέλιον 148
εὐθέως ἐν ἀρχῇ, κινδυνῶδες.
πονηρὰ δὲ καὶ τὰ ἀφρώδεα, 149
καὶ τὰ ξανθὰ, καὶ μέλανα,
καὶ ἰώδεα, καὶ ἰξώδεα, καὶ
ὅσα ταχέως χρωματίζεται. τὰ
δὲ μυξώδεα καὶ λιγνυώδεα, καὶ 150
χρωματίζεται ταχέως, καὶ ἔστιν
ἀσφαλέστερα. τὰ δ᾽ ἐντὸς πέμ-
πτης ἐς πέψιν χρωματιζόμε- 151
να, βελτίω.

390. In omnibus autem laterum & pulmonum morbis, ſputum prompte ac cito excreari neceſſe eſt, flavumque ſputo permixtum eſſe. Quod ſi multo poſt dolorem flavum, aut non commixtum, rejicitur, nec non ſine multa tuſſi, vitioſum cenſetur. Omnino autem pravum flavum, ſi ſincerum eſt, & glutinoſum, & candidum, & rotundum, itemque vehementer ex virore palleſcens, quodque ſpumoſum eſt, & lividum, & æruginoſum. Aliquanto verò deterius, quod ſic eſt ſincerum, ut nigrum quoque videatur. At flavum, cui paulum ſanguinis ammixtum eſt, initio quidem ſalutem pollicetur, quod verò ſeptimo die, aut longiore ſpatio tale apparet, non adeo tutum. Admodum autem ſanguinolentum, aut quod ſtatim liveſcit, perniciem præ ſe fert. Pravitatem etiam indicant, & ſpumantia, & flava, & nigra, & æruginoſa, viſcoſaque, & quæcunque celeriter colorantur. Mucoſa autem & fuliginoſa,

liginoſa, tum celeriter colorantur, tum ſecuriora ſunt. Quæ verò intra quintum diem, dum coctionem accipiunt, colorantur, meliora cenſentur.

391. Πᾶν δὲ πτύαλον μὴ 152
λῦον τὴν ὀδύνην, πονηρόν. λῦον
δὲ, χρήσιμον.

391. Sputum autem quodcunque dolorem non tollit, malum ſignificat, quod verò ſolvit, bonum.

392. Ὅσοι δὲ μετὰ τοῦ χο- 153
λώδεος πυῶδες ἀνάγουσιν, ἢ
χωρὶς, ἢ μεμιγμένον, ὡς ἐ-
πιτοπολὺ τεσσαρεσκαιδεκα-
ταῖοι θνήσκουσιν, ἢν μή τι κα- 154
κὸν ἢ ἀγαθὸν ἐπιγένηται τῶν
προσγεγραμμένων. εἰ δὲ μὴ,
κατὰ λόγον. μάλιστα δὲ, οἷσιν 155
ἑβδομαίοισιν ἄρχεται τὸ τοιοῦ-
τον πτύαλον.

392. Quibus cum bilioſo purulentum ſputum, aut ſeorſum, aut ſimul permixtum, educitur, ii utplurimum decimoquarto die intereunt, niſi malum aut bonum aliquod, ex his quæ prius deſcripta ſunt, contingat. Alioqui certè pro ratione mors expectanda eſt; atque in his præcipuè, quibus ſeptimo die ſputum hujuſmodi procedere cœpit.

393. Ἔστι δὲ ἀγαθὸν μὲν οὖν 156
τούτοισι, καὶ πᾶσι τοῖσι περὶ
πλεύμονα, φέρειν ῥηϊδίως τὸ
νόσημα, τῆς ὀδύνης ἀπηλλά-
χθαι, τὸ πτύαλον εὐπετέως
ἀνάγειν, εὔπνοον εἶναι καὶ ἄ-
διψον, τὸ σῶμα ἅπαν ὁμα-
λῶς θερμαίνεσθαι, μαλθακὸν
εἶναι. καὶ πρὸς τοῖσιν ὕπνους, 157
ἱδρῶτας, οὖρον, διαχώρησιν, χρη-
στὰ γίνεσθαι· κακὰ δὲ τἀναν- 158
τία τούτων. εἰ μὲν οὖν πάντα 159
προσγένοιτο τῷ πτύσματι τού-
τῳ

393. In his igitur, & omnibus qui pulmonem affligunt morbis, bonum quidem eſt, facile morbum ſuſtinere, dolore defungi, ſputum prompte expuere, facile ſpirare, ſiti eſſe vacuum, reliquum corpus æqualiter incaleſcere, ac molle eſſe. Ad hæc ſomnos, ſudores, urinas, alvi egeſtiones, laudabiliter fieri: quibus contraria mala ſunt. Quandocun-

τῷ τὰ χρήσιμα, σώζοιτ' ἄν.
εἰ δὲ τὰ μὲν, τὰ δὲ μὴ, οὐ 160
πλείους τῶν τεσσαρεσκαίδεκα
βιώσας. τῶν δ' ἐναντίων ση- 161
μείων ἐπιγινομένων, συντο-
μώτερον.

docunque ergo bona hæc omnia huic ſputo aderunt, poterit ſecunda valetudo contingere. Quod ſi quædam adfuerint, quædam etiam abfuerint, non ultra decimumquartum diem vita producetur. At verò, ſi contraria ſigna acceſſerint, celerius mors continget.

394. ὅσα δὲ τῶν ἀλγημά- 162
των ἐν τοῖσι τόποισι τούτοισι μὴ
παύσηται, μήτε πρὸς τὰς ἀνα-
πλύσιας, μήτε πρὸς τὰς φλε-
βοτομίας τε καὶ διαίτας, ἐμ-
πυοῦται.

394. Dolores in locis hujuſmodi, qui neque ad expuitiones, neque ad venæſectionem, aut victus rationem deſinunt, ad ſuppurationem tendunt.

395. ὅσοισι δὲ ἐκ περι- 163
πλευμονίης ἀποστάσιες παρ' οὖς,
ἢ ἐς τὰ κάτω γίνονται, καὶ
ἐκπυοῦσί τε, καὶ ἐκσυριγγοῦνται.
περιγίνονται δὲ, οἷσιν ἂν ὁ, τε 164
πυρετὸς, καὶ ὁ πόνος πα-
ρακολουθῇ, καὶ τὸ πτύαλον
χωρέῃ κατὰ λόγον. μηδὲ χο-
λώδεες αἱ διαχωρήσιες, εὔλυ-
τοί τε καὶ ἄκρητοι γίνονται,
μηδὲ οὖρον παχύ τε σφόδρα,
καὶ πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον,
τά τε ἄλλα σωτηρίας ἔχοιεν.
γίνονται δὲ, αἱ μὲν ἐς τὰ κά- 165
τω, οἷσιν ἂν περὶ ὑποχόνδρια
φλεγμονὴ γίνηται. αἱ δὲ ἐς τὰ 166
ἄνω, οἷσιν ἂν τὸ μὲν ὑποχόν-
δριον λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον
ᾖ. δύσπνοοι δὲ τινα χρόνον γε-
νόμενοι, παύσωνται χωρὶς
προφάσιος.

395. Quibus ex pulmonis inflammatione, abſceſſus ad aures, aut inferiores partes fiunt, tum ſuppurant, tum per fiſtulam via aperta effunduntur. His autem ſecunda valetudo contingit, quos febris & dolor conſequitur, ſi ſputum non ſatis pro ratione ejicitur, neque bilioſæ fuerint alvi dejectiones, ſed ſolutu faciles ac ſinceræ, neque urina admodum craſſa, ac multum habens ſedimentum, ac in reliquis omnia ſecuritatem polliceantur. Fiunt autem, aliis quidem, in partibus inferioribus, quos circa præcordia inflammatio fatigat; aliis

396. Αἱ verò,

verò, in ſuperioribus partibus; quibus præcordia tumoris & doloris ſunt expertia, ſpirandi autem difficultas pro tempore acceſſerit, quæ deinde ſine ulla evidenti occaſione quieſcat.

396. Αἱ δὲ ἐς τὰ σκέλεα[167] τῶν ἀποστασίων, ἐν τῇσιν ἐπικινδύνοισι περιπλευμονίῃσι, λυσιτελέες μὲν πᾶσαι. βέλ-[168]τισται δὲ αἱ τοῦ πτυέλου πυώδεος ἀντὶ ξανθοῦ γενομένου. μὴ[169] χωρέοντος δὲ τοῦ πτυέλου κατὰ λόγον, μηδὲ τοῦ οὔρου χρηστὴν ὑπόστασιν ἔχοντος, κίνδυνος χωλωθῆναι τὸν ἄνθρωπον, ἢ καὶ πολλὰ πρήγματα παρασχεῖν. ἢν δὲ παλινδρομέωσιν[170] αἱ ἀποστάσιες, πυρετοῦ παρακολουθοῦντος, καὶ τοῦ πτυέλου μὴ χωρέοντος, κίνδυνος θανεῖν καὶ παραφρονῆσαι. ὅσοι[171] δὲ τῶν περιπλευμονικῶν μὴ ἀνεκαθάρθησαν ἐν τῇσι κυρίῃσιν ἡμέρῃσιν, ἀλλὰ παρακόψαντες διέφυγον τὰς τεσσαρεσκαίδεκα, κίνδυνος ἐμπύους γενέσθαι.

396. At verò in pulmonis inflammationibus quæ periculum creant, abſceſſus in cruribus non inutiliter fiunt. Quibus nec poteſt quicquam melius accedere, quam ſi ſputum pro flavo purulentum exiſtat. At ſi neque ſputum pro ratione excernitur, neque in urina bonum apparet ſedimentum, periculum eſt, ne claudicet æger, aut ne res multum negotii ſit exhibitura. Quod ſi abſceſſus intro recurrant, perſeverante febre, neque prodeunte ſputo, periculum aut mortis, aut delirii, imminet. Quicunque verò pulmonis inflammatione laborant, neque diebus judicatoriis repurgantur, verum cum delirio quatuordecim dies ſuperarunt, iis ſuppurationis metus impendet.

397. Τῶν περιπλευμονιῶν[172] αἱ ἐκ πλευριτικοῦ μεταστᾶσαι,
τῶν

397. Pulmonis inflammationes, quæ ex morbo la-
terali

τῶν ἐξ ἀρχῆς γινομένων ἀσφαλέστεραι.

terali permutationem accipiunt, iis, quæ ab initio fiunt, ſecuriores ſunt.

398. Τῶν δὲ σωμάτων τὰ 173 γεγυμνασμένα καὶ πυκνὰ, θᾶσσον ὑπὸ τῶν πλευριτικῶν καὶ περιπλευμονικῶν ἀπόλλυνται τῶν ἀγυμνάστων.

398. Denſa & exercitationi dedita corpora, citius ex morbo laterali, & pulmonis inflammatione intereunt, quam quæ ſine exercitatione degunt.

399. Κορύζας καὶ πταρμοὺς 174 τοῖσι περὶ πλεύμονα καὶ προγενέσθαι, καὶ ἐπιγενέσθαι, πονηρόν. τοῖσι δὲ λοιποῖσι πταρ- 175 μὸς οὐκ ἀλυσιτελής.

399. In morbis pulmonis, gravedines & ſternutamenta tum præcedere, tum verò ſuccedere, malo eſt. In reliquis verò morbis ſternutamentum utilitate non vacat.

400. Τοῖσι περιπλευμονι- 176 κοῖσιν οἷσι γλῶσσα πᾶσα λευκὴ καὶ τρηχεῖα γίνεται, ἀμφότερα φλεγμαίνει τὰ μέρεα τοῦ πλεύμονος. οἷσι δὲ τὸ ἥμισυ, ἐν 177 καθ' ὃ φαίνεται. καὶ οἷσι μὲν πρὸς τὴν μίην κληῗδα ὁ πόνος γίνεται, ἡ ἄνω πτέρυξ τοῦ πλεύμονος ἡ μία νοσέει. οἷσι δὲ πρὸς ἀμ- 178 φω τὰς κληῗδας ὁ πόνος γίνεται, αἱ ἄνω πτέρυγες τοῦ πλεύμονος ἄμφω νοσέουσιν. οἷσι δὲ κατὰ μέσην τὴν πλευρὴν, ἡ μέση. οἷσι δὲ πρὸς τὴν διάτασιν, 179 ἡ κάτω. οἷσι δὲ πᾶν τὸ ἓν μέρος 180 πονέουσι, πάντα τὰ κατὰ τοῦτο μέρος νοσέει. ἢν μὲν οὖν σφό- 181 δρα φλεγμαίνωσιν αἱ ἀορτραὶ, 182 ὥστε προσκαθῆσθαι πρὸς τὸ πλευρὸν, παραλύονται τὰ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ σώματος, καὶ πελιω-

400. In pulmonis inflammationibus ſi lingua tota alba fiat, ac aſpera, ambæ pulmonis partes inflammatione vexantur, quibus verò dimidiata lingua, qua parte id apparet, inflammatio affligit. At quibus quidem ad unam claviculam dolor ſubit, iis una ſuperior pulmonis ala laborat: quibus verò ad ambas claviculas dolor extenditur, ambæ ſuperiores pulmonis alæ laborant: quibus ad mediam coſtam, media: quibus verò, ad quam partem pulmo extenditur, dolor permeat, inferna ala laborat: quibus una tota pars laborat, quæ ei parti reſpondent,

πελιώματα περὶ τὴν πλευρὴν
ἔξω γίνεται. τούτους δὲ ἐκά- 183
λεον οἱ ἀρχαῖοι βλητούς. ἢν δὲ 184
μὴ σφόδρα φλεγμαίνωσιν, ὥ-
στε μὴ προσκαθῆσθαι, ἀλγη-
δὼν μὲν γίνεται παρ' ὅλον, οὐ
μὴν παραλύονταί γε, οὐδὲ πε-
λιώματα ἴσχουσιν.

dent, omnia ægrotant. Siquidem igitur ſuſpenſæ utrinque pulmonis partes aortæ dictæ, tanta inflammatione tententur, ut ad latus adhæreant, illa corporis parte reſolutionem ſentiunt, & ad coſtam livores foris fiunt, quos veteres ictos, aut ſidere percuſſos vocabant. Quod ſi tanta non eſt inflammatio ut adhæreant, dolor quidem totum occupat, neque tamen reſolutionem ſentiunt. neque livores habent.

401. Οἷσι δ' ἅπας ὁ πλεύ- 185
μων φλεγμήνῃ μετὰ τῆς καρ-
δίης, ὥστε καὶ προσπεσεῖν πρὸς
τὴν πλευρὴν, παραλύεται πᾶς
ὁ νοσέων, καὶ κεῖται ψυχρὸς 186
ὁ νοσέων ἀναίσθητος. θνήσκει 187
δὲ δευτεραῖος, ἢ τριταῖος.
ἢν δὲ καὶ χωρὶς τῆς καρδίης
συμβῇ, καὶ ἧσσον, πλείονα
χρόνον ζῶσιν. ἔνιοι δὲ καὶ δια-
σώζονται.

401. Quibus autem una cum corde pulmo totus inflammatur, ita ut in latus incumbat, ii toto corpore nervorum reſolutionem ſentiunt, & ſine ſenſu jacet æger frigidus, ſecundo autem, aut tertio die interit. Quod ſi contingat, ut cor nihil tale quiddam, aut etiam minus, patiatur, diutius vivunt, nonnulli verò etiam ſervantur.

402. Τοῖσιν ἐμπύοις γινο- 188
μένοισι, μάλιστα δὲ ἐκ πλευ-
ριτικοῦ καὶ περιπλευμονικοῦ,
θέρμαι παρακολουθοῦσι, τὴν 189
μὲν ἡμέρην λεπταὶ, τὴν δὲ νύ-
κτα συντονώτεραι, καὶ πτύου- 190
σιν οὐδὲν ἄξιον λόγου, ἱδροῦσί τε
καὶ τράχηλον καὶ κληῗδας, καὶ 191
τοὺς

402. Ex lateris morbo præcipuè, aut pulmonis inflammatione purulentos, calores interdiu quidem tenues, noctu verò intenſiores, conſequuntur, neque quicquam effatu dignum expuunt, circa cervicem
&

τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς κοιλαίνον-
ται, τὰς δὲ γνάθους ἐρεύθον- 192
ται. χειρῶν δὲ θερμαίνονται 193
μὲν δακτύλους ἄκρους καὶ τρα-
χύνονται, γρυποῦνται δὲ ὄνυ-
χας καὶ καταψύχονται, περὶ
τε τοὺς πόδας ἐπάρματα ἴσχου- 194
σι, καὶ κατὰ τὸ σῶμα φλυ- 195
κταινίδια, σίτων τε ἀφίσαν-
ται. τὰ μὲν οὖν χρονίζοντα τῶν 196
οἰδημάτων ἴσχει τὰ σημεῖα ταῦ-
τα. τὰ δὲ συντόμως ῥηγνύ- 197
μενα σημειοῦσθαι τούτων τε τοῖ-
σι ἐπιγενομένοισι, καὶ τοῖσιν 198
ἐν ἀρχῇ πόνοισι, ἅμα δὲ καὶ
ἤν τι δυσπνοώτερος γίνηται.
ῥήγνυται δὲ τὰ πλεῖστα τῶν 199
ἐμπυημάτων, τὰ μὲν εἰκο-
σταῖα, τὰ δὲ τεσσαρακοσταῖα,
τὰ δὲ πρὸς τὰ ἑξήκοντα. οἷ-
σι μὲν οὖν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇ 200
ἔγκειται σύντονος καὶ δύσ-
πνοια, καὶ βὴξ μετὰ πτυα-
λισμοῦ, πρὸς τὰς εἴκοσιν ἢ συν-
τομώτερον προσδέχου τὴν ῥῆξιν.
οἷσι δὲ ἐλαφρότερα ταῦτά ἐστιν, 201
κατὰ λόγον. λογίζεσθαι δὲ 202
τὸν χρόνον, ἀφ' οὗ πρῶτον ἤλ-
γησεν, ἢ ἐβαρύνθη, ἢ ἐπύρε-
ξεν, ἢ εἴποτε ῥῖγος ἔλαβε.
προγίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ 203
πόνον, καὶ δύσπνοιαν, καὶ πτυα-
λισμὸν, πρὸ τῆς ῥήξιος. οἷσι 204
μὲν οὖν ὅ, τε πυρετὸς εὐθέως ἀ-
πογίνεται μετὰ τὴν ῥῆξιν, καὶ
σιτίων ἐπιθυμέουσι, καὶ τὸ πτύον 205
ἀνά-

& claviculam ſudores occupant, oculi cavantur, malæ verò rubent, digiti quidem manuum ſummi calent, & ſcabri redduntur, ungues autem unci fiunt, & perfrigeſcunt, in pedibus tumores, & puſtulas toto corpore habent, ac cibos refugiunt. Atque hæ ſunt diuturnarum vomicarum notæ. Quæ verò celerem eruptionem habent, tum ex notis quæ ad eas conſequuntur, comprehenduntur, tum etiam ex doloribus, qui circa initia fiunt, ſimulque ſi ſpiritus aliquanto majori cum difficultate trahitur. Rumpuntur autem magna ex parte ſuppurationes, partim quidem vigeſimo die, partim quadrageſimo, partim etiam ſexageſimo. Quibus igitur inter initia intenſus dolor inſtat, nec non ſpirandi difficultas, & tuſſis cum frequenti ſputatione, circa vigeſimum diem, aut celerius, ruptio expectanda eſt. Quibus autem leviora hæc inſunt, pro ratione ſerior eruptio futura eſt. Sed & dolorem, & ſpirandi difficultatem, ac crebram ſpirationem, eruptio-

πελιώματα περὶ τὴν πλευρὴν
ἔξω γίνεται. τούτους δὲ ἐκά- 183
λεον οἱ ἀρχαῖοι βλητούς. ἢν δὲ 184
μὴ σφόδρα φλεγμαίνωσιν, ὥ-
στε μὴ προσκαθῆσθαι, ἀλγη-
δὼν μὲν γίνεται παρ᾽ ὅλον, οὐ
μὴν παραλύονταί γε, οὐδὲ πε-
λιώματα ἴσχουσιν.

dent, omnia ægrotant. Si quidem igitur ſuſpenſæ utrinque pulmonis partes aortæ dictæ, tanta inflammatione tententur, ut ad latus adhæreant, illa corporis parte reſolutionem ſentiunt, & ad coſtam livores foris fiunt, quos veteres ictos, aut ſidere percuſſos vocabant. Quod ſi tanta non eſt inflammatio ut adhæreant, dolor quidem totum occupat, neque tamen reſolutionem ſentiunt, neque livores habent.

401. Οἷσι δ᾽ ἅπας ὁ πλεύ- 185
μων φλεγμήνῃ μετὰ τῆς καρ-
δίης, ὥστε καὶ προσπεσεῖν πρὸς
τὴν πλευρὴν, παραλύεται πᾶς
ὁ νοσέων, καὶ κεῖται ψυχρὸς 186
ὁ νοσέων ἀναίσθητος. θνήσκει 187
δὲ δευτεραῖος, ἢ τριταῖος.
ἢν δὲ καὶ χωρὶς τῆς καρδίης
συμβῇ, καὶ ἧσσον, πλείονα
χρόνον ζῶσιν. ἔνιοι δὲ καὶ δια-
σώζονται.

401. Quibus autem una cum corde pulmo totus inflammatur, ita ut in latus incumbat, ii toto corpore nervorum reſolutionem ſentiunt, & ſine ſenſu jacet æger frigidus, ſecundo autem, aut tertio die interit. Quod ſi contingat, ut cor nihil tale quiddam, aut etiam minus, patiatur, diutius vivunt, nonnulli verò etiam ſervantur.

402. Τοῖσιν ἐμπύοις γινο- 188
μένοισι, μάλιστα δὲ ἐκ πλευ-
ριτικοῦ καὶ περιπλευμονικοῦ
θέρμαι παρακολουθοῦσι, τὴν 189
μὲν ἡμέρην λεπταὶ, τὴν δὲ νύ-
κτα συντονώτεραι, καὶ πτύου- 190
σιν οὐδὲν ἄξιον λόγου, ἱδροῦσί τε
καὶ τράχηλον καὶ κληΐδα, καὶ 191

402. Ex lateris morbo præcipuè, aut pulmonis inflammatione purulentos, calores interdiu quidem tenues, noctu verò intenſiores, conſequuntur, neque quicquam effatu dignum expuunt, circa cervicem

τοὺς &

τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς κοιλαίνον-
ται, τὰς δὲ γνάθους ἐρεύθον- 192
ται. χειρῶν δὲ θερμαίνονται 193
μὲν δακτύλους ἄκρους καὶ τρα-
χύνονται, γρυποῦνται δὲ ὄνυ-
χας καὶ καταψύχονται, περὶ
τε τοὺς πόδας ἐπάρματα ἴσχου- 194
σι, καὶ κατὰ τὸ σῶμα φλυ- 195
κταινίδια, σίτων τε ἀφίσαν-
ται. τὰ μὲν οὖν χρονίζοντα τῶν 196
οἰδημάτων ἴσχει τὰ σημεῖα ταῦ-
τα. τὰ δὲ συντόμως ῥηγνύ- 197
μενα σημειοῦσται τούτων τε τοῖ-
σι ἐπιγενομένοισι, καὶ τοῖσιν 198
ἐν ἀρχῇ πόνοισι, ἅμα δὲ καὶ
ἤν τι δυσπνοώτερος γίνηται.
ῥήγνυνται δὲ τὰ πλεῖστα τῶν 199
ἐμπυημάτων, τὰ μὲν εἰκο-
σταῖα, τὰ δὲ τεσσαρακοσταῖα,
τὰ δὲ πρὸς τὰ ἑξήκοντα. οἷ-
σι μὲν οὖν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇ 200
ἔγκειται σύντονος καὶ δύσ-
πνοια, καὶ βὴξ μετὰ πτυα-
λισμοῦ, πρὸς τὰς εἴκοσιν ἢ συν-
τομώτερον προσδέχου τὴν ῥῆξιν.
οἷσι δὲ ἐλαφρότερα ταῦτά ἐστιν, 201
κατὰ λόγον. λογίζεσθαι δὲ 202
τὸν χρόνον, ἀφ' οὗ πρῶτον ἤλ-
γησεν, ἢ ἐβαρύνθη, ἢ ἐπύρε-
ξεν, ἢ εἴποτε ῥῖγος ἔλαβε.
προγίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ 203
πόνον, καὶ δύσπνοιαν, καὶ πτυα-
λισμὸν, πρὸ τῆς ῥήξιος. οἷσι 204
μὲν οὖν ὅ,τε πυρετὸς εὐθέως ἀ-
πογίνεται μετὰ τὴν ῥῆξιν, καὶ
σιτίων ἐπιθυμέουσι, καὶ τὸ πῦον 205
ἀνά-

& claviculam ſudores occupant, oculi cavantur, malæ verò rubent, digiti quidem manuum ſummi calent, & ſcabri redduntur, ungues autem unci fiunt, & perfrigeſcunt, in pedibus tumores, & puſtulas toto corpore habent, ac cibos refugiunt. Atque hæ ſunt diuturnarum vomicarum notæ. Quæ verò celerem eruptionem habent, tum ex notis quæ ad eas conſequuntur, comprehenduntur, tum etiam ex doloribus, qui circa initia fiunt, ſimulque ſi ſpiritus aliquanto majori cum difficultate trahitur. Rumpuntur autem magna ex parte ſuppurationes, partim quidem vigeſimo die, partim quadrageſimo, partim etiam ſexageſimo. Quibus igitur inter initia intenſus dolor inſtat, nec non ſpirandi difficultas, & tuſſis cum frequenti ſputatione, circa vigeſimum diem, aut celerius, ruptio expectanda eſt. Quibus autem leviora hæc inſunt, pro ratione ſerior eruptio futura eſt. Sed & dolorem, & ſpirandi difficultatem, ac crebram ſpirationem, eruptio-

ἀνάγεται ῥηϊδίως λευκὸν ἐὸν,
καὶ ἄνοσμον, καὶ λεῖον, καὶ ὁμό-
χροον, καὶ ἀφλέγμαντον, 206
κοιλίη τε μικρὰ συνεστηκότα ὑ-
ποχωρέει, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
σώζονται συντόμως. οἷσι δὲ 207
πυρετοί τε παρακολουθοῦσι, καὶ
δίψα, καὶ ἀποσιτίη, καὶ τὸ
πῦον πελιὸν, ἢ χλωρὸν, ἢ φλε-
γματῶδες, ἢ ἀφρῶδες, κοι-
λίη τε ἐφυγραίνεται, τελευτῶ-
σι. οἷσι δὲ τὰ μὲν ἐπιγίνεται 208
ἐκ τῶν προειρημένων, τὰ δὲ
μὴ, τούτων οἱ μὲν ἀποθνήσκου-
σιν, οἱ δὲ πολλῷ χρόνῳ σώζον-
ται.

ptionem ipſam præcedere neceſſe eſt. Temporis autem ratio ineunda eſt, ex quo primum quis dolorem, aut gravitatem ſenſit, aut febricitavit aliquis, aut ſi quando etiam rigor prehendit. Utplurimum igitur brevi ſervantur, quos febris, ſtatim atque eruptio facta eſt, dimittit, & cibos appetunt, & quibus pus facilè educitur, album, odoris expers, læve, ejuſdemque coloris, ſine pituita, ac alvus exigua & coacta reddit. At verò ii moriuntur, quos febres conſequuntur, & ſitis, & cibi faſtidium, ſi pus lividum, aut ex pallido vireſcens, aut pituitoſum, aut ſpumans, ac inſuper ſi alvus eſt liquida. Quibus autem ex prædictis partim quædam adſunt, partim verò abſunt, hi quidem moriuntur, illi verò poſt longa temporum intervalla ſani evadunt.

403. Οἱ δὲ μέλλοντες ἔμ- 209
πυοι γίνεσθαι, πτύουσιν τὸ
μὲν πρῶτον ἁλμυρὸν, εἶτα
γλυκύτερον.

403. Qui pus intro collecturi ſunt, iis primum quidem ſalſuginoſum ſputum exſpuitur, deinde dulcius.

404. Οἷσιν δ' ἐν πλεύμονι 210
φύματα γίνεται, τὸ πῦον ἀ-
νάγουσιν ἐς μ' ἡμέρας κατὰ
τὴν

404. Quibus tubercula in pulmone oriuntur, ii pus intra dies quadraginta ex

τὴν ῥῆξιν. ταύτας δὲ ὑπερβάλ- 211
λοντες, ὡς τὰ πολλὰ φθισι-
κοὶ γίνονται.

ex quo fit ruptio, expuunt, quos ſi ſuperent, utplurimum tabidi fiunt.

405. Ἐπὶ πλευρῆς ἀλγή- 212
ματι, στάξις ἀπὸ ῥινῶν αἵμα-
τος, κακόν.

405. In dolore lateris, ſanguinis è naribus ſtillatio, mala eſt.

406. Οἷσιν ἐμπύοισιν ἐπιει- 213
κέστερον ἔχουσιν, δυσωδίαι τῶν
πτυσμάτων παρακολουθοῦσι,
τούτους ὑποστροφὴ κτείνει.

406. Purulentos moderatius habentes, ſi ſputa graveolentia conſequantur, recidiva interimit.

407. Οἱ ἐν πλευριτικοῖσιν 214
ἀναπτύοντες πυώδεα, ὑπόχο-
λα, στρογγύλα, ἢ πυώδεα ὕ-
φαιμα, προεληλυθότος χρό-
νου ὀλέθριοι. ὀλέθριοι δὲ καὶ 215
οἱ τὰ μέλανα λιγνυώδεα πτύ-
οντες, ἢ οἷσιν ἀπὸ οἴνου μέλα-
νος γίνεται πτύσματα.

407. Qui in morbo laterali ſputa[1] rejiciunt purulenta, aliquantulum bilioſa, rotunda, aut purulenta aliquantulum cruenta, iis temporis progreſſu periculum creatur. Perniciem etiam denuntiant ſputa nigra, fuliginoſa, aut quibus qualia ex vino nigro fiunt.

408. Ὅσοι αἷμα ἀφρῶδες 216
πτύουσι, πονέοντες ὑποχόνδριον
δεξιὸν, ἀπὸ τοῦ ἥπατος πτύ-
ουσι, καὶ οἱ πολλοὶ ἀπόλλυνται.

408. Qui ſpumantem ſanguinem ſpuitione rejiciunt, cum præcordiorum dextrorum dolore, iis ex jecinore prodit, & plerumque pereunt.

409. Οἷσι σειομένοισι πῦον 217
βορβορῶδες ἔρχεται καὶ δυσῶ-
δες, ἀπόλλυνται ὡς τὰ πολλά.

409. Quibus ſi concutiuntur, pus lutulentum & graveolens prodit, utplurimum moriuntur.

410. Οἷσιν ἀπὸ τοῦ πύου ἡ 218
μήλη χρωματίζεται, καθά-
περ ἀπὸ πυρὸς, ἀπόλλυν-
ται ὡς τὰ πολλά.

410. Quibus ſpecillum à pure, velut ab igne, coloratur, ii ferè moriuntur.

411. Μετὰ πλευρῆς ἀλγή- 219
ματος, μὴ πλευριτικοῦ δὲ,
καὶ ταραχωδέων λεπτῶν ἐπι-
εικῶν,

411. Lateris dolore citra inflammationem affecti, cum turbulentis, tenuibus, mode-

εικῶν, ἤτοι φρενιτικοὶ ἀποβαίνουσιν.

moderatis, in phrenitidem labuntur.

412. Ἐν τοῖσι κατὰ πλεύ- 220
μονα αἱ λίην ἐξέρυθροι ἀποστάξιες, πονηρόν.

412. In pulmonum vitiis ſupra modum rubræ ſanguinis ſtillæ, malum denuntiant.

413. Μετὰ βράγχου πτύελα 221
γλίσχρα, ἁλμυρώδεα, κακόν· ἢν δέ τι καὶ ἐπαίρηται κατὰ 222
στῆθος, ἐπὶ τούτοισι κακόν. τὰ ἐς τράχηλον ἀλγήματα, τού- 223
των ἰσχνανθέντων, ὀλέθριον.

413. Sputa viſcida, ſalſuginoſa, cum raucitate, malo ſunt. Quod ſi adhæc aliquid etiam in pectore ſublatum ſit, malum ſignificat. In his extenuatis, cervicis dolores perniciem denotant.

414. Βράγχος μετὰ βηχὸς 224
καὶ κοιλίης ὑγρῆς, πύον ἀνάγει.

414. Raucitas cum tuſſi & alvo liquida, pus educit.

415. Οἷσιν ἐν περιπλευμο- 225
νίῃ οὖρα παχέα ἐν ἀρχῇ, εἶτα πρὸ τῆς τετράδος λεπτύνεται, θανάσιμον.

415. In pulmonis inflammatione, quibus circa initia urinæ craſſæ ſunt, deinde ante quartum diem tenues evadunt, mors impendet.

416. Οἱ ἐν ξηροῖσι περι- 226
πλευμονικοῖσιν ὀλίγα πέπονα ἀνάγοντες, φοβεροί.

416. In pulmonis inflammationibus ſiccis, qui pauca concocta educunt, metuendi ſunt.

417. Τὰ ἐν τοῖσι στήθεσιν 227
ἐρυθήματα ὑποπλατέα, γίνεται τοῖς τοιούτοισιν ὀλέθρια.

417. His aliquantulum extenti in pectoribus rubores fiunt, & perniciem denuntiant.

418. Πλευροῦ ἄλγημα ἐν 228
πτύσει χολώδει ἀλόγως ἀφανισθὲν, ἐξίσταται.

418. Lateris dolor cum bilioſo ſputo præter rationem evaneſcens, ægros in vehementem, & furioſam mentis emotionem agit.

419. Οἱ δὲ ἐμπυήσει πυρετοὶ 229
διαλείποντες, ἐφιδροῦντες οἱ πολλοί εἰσι.

419. Quæ ob puris intro collectionem febres intermittunt, in his magna ex

420. Τοῖ- parte

parte ægri tenuibus ſudoribus diffluunt.

420. Τοῖσιν ἐμπύοισι κώ- 230
φωσις γενομένη, αἱματώδεα
διαχώρησιν σημαίνει, τούτοισι 231
πρὸς τὴν τελευτὴν μέλανα δια-
χωρέει.

420. Surditas pus intro colligentibus ſuborta, ſanguinolentam dejectionem denuntiat. His ſub mortem nigra egeruntur.

421. Πλευροῦ ἄλγημα με- 232
τὰ πυρετοῦ χρονίου, σημαίνει
πύον ἀνάξειν.

421. Lateris dolor cum diuturna febre, puris eductionem fore denotat.

422. Οἱ φρικώδεες πυκνὰ 233
ἐς ἐμπύησιν ἔρχονται. ἀτὰρ καὶ
πυρετὸς τὸν τοιοῦτον ἄγει ἐς
ἐμπύησιν.

422. Qui ſubinde horrore corripiuntur, ad ſuppurationem deveniunt. Quinetiam febris talem ad ſuppurationem ducit.

423. Οἷσιν ἐκ πλευροῦ ἀλ- 234
γήματος ἀσιτίαι παρακολου-
θοῦσιν, ὑπό τι καρδιαλγικοὶ,
ἱδρώδεες. ἔχοντες δὲ προσώ-
που ἄνθη, καὶ κοιλίης ὑγροτέ-
ρης, ἐκπυήματα κατὰ πλεύ-
μονα ἴσχουσι.

423. Quos ex lateris dolore cibi faſtidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & ſudoribus diffluunt. Ubi autem facies ruboribus velut effloreſcit, & alvus eſt liquidior, pus in pulmonibus collectum habent.

424. Τὰ ὀρθοπνοϊκὰ ποιέ- 235
ει ὑδρωπιώδεα σκληρά.

424. Spirationes, quæ non niſi erecta cervice ducuntur, hydropem ſiccum faciunt.

425. Τὰ σπάσματα μὲν 236
πάντα ὀχληρὰ γίνεται, καὶ
πόνους τε ἐν ἀρχῇ συντόνους πα-
ρέχει, καὶ ἐξ ὑστέρου ἐνίους ὑπο-
μιμνήσκει. δυσκολώτατα δὲ 237
τὰ περὶ θώρηκα, μάλιστα δὲ 238
κινδυνεύουσιν.

425. Divulſa omnia quidem moleſtiam exhibent, & intenſos dolores circa initia creant, ac interpoſito temporis ſpatio quibuſdam ſui ſenſum in memoriam ſuggerunt. Graviſſima autem ſunt, quæ circa thora-

cem fiunt. præcipuéque in periculum adducunt.

426. Οἷσιν ἔμετος αἵματος, πυρετὸς πολὺς, καὶ πόνος περὶ μαζὸν, καὶ θώρηκα,
καὶ μετάφρενον. οἷσι γὰρ γί- 239
νεται πάντα ταῦτα, συντόμως θνήσκουσιν. οἷσι δὲ μὴ πάντα, μηδὲ σφόδρα, βραδύ-
τερον. φλεγμαίνουσι δὲ τὸ μα- 240
κρότατον ἡμέρας τεσσαρεσκαίδεκα.

426. Qui ſanguinem evomunt cum febre multa, dolore ad mammam, thoracem, & dorſum; quibus, inquam, hæc inſunt omnia, ii brevi moriuntur: quibus autem non omnia, neque intenſe adſunt, tardius. Ad ſummum autem, diebus quatuordecim inflammationem concipiunt.

427. Τοῖσιν αἷμα πτύουσιν 241
ἀπυρέτοις εἶναι συμφέρει, καὶ βήσσειν, καὶ πονέειν ἐλαφρῶς, καὶ τὸ πτύαλον λεπτύνεσθαι πρὸς τὰς δὶς ἑπτά. πυρέσ- 242
σειν δὲ καὶ βήσσειν, καὶ πονέειν συντόνως, καὶ αἷμα πρόσφατον αἰεὶ πτύειν, ἀσύμφορον.

427. Sanguinem ſpuitione rejicientibus, ſine febre eſſe conducit, ac tuſſi, & dolore leviter conflictari, ſputumque ad dies quatuordecim tenuari. Intenſe autem febricitare, ac tuſſire, aut dolere, ſanguinemque recentem ſemper ſpuere, minimè conducibile.

428. Ὅσοισι τὸ πλευρὸν με- 243
τέωρον καὶ θερμότερον, ὅταν ἐγκεκλισμένοισιν ἐπὶ θάτερον, βάρος ἐξηρτῆσθαι δοκέῃ, τούτοισι τὸ πῦον ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρεός ἐστιν.

428. Quibus latus in tumorem ſublatum eſt, ac calidius exiſtit, ubi in alterum latus incumbentibus, pondus quoddam ſuſpenſum eſſe videtur, iis pus unà in parte collectum eſt.

429. Τοῖσιν ἐμπύοισι τὸν 244
πλεύμονα, κατὰ κοιλίην πῦον ὑποχωρέειν, θανάσιμον.

429. In pulmone pus colligentibus, per alvum pus ſecedere, mortiferum.

430. Ὅσοι τρωθέντες ἐς τὸν 245
θώρηκα, τὸ μὲν ἐκτὸς τοῦ τρώματος ὑγιάσθησαν, τὸ δ' ἐντὸς μὴ, κινδυνεύουσιν ἔμπυοι γενέσθαι.

430. Vulnere in thoracem accepto, ſiquidem externa vulneris pars ſanitatem receperit, interna verò ne-

σθαι. ὅσοις δ' ἂν ἀσθενὴς ἐν- 246
δοθεν ἡ οὐλὴ γένηται, ῥηϊδίως ἀναῤῥήγνυται.

rò nequaquam, ſuppurationis periculum impendet. Quibus autem interni vulneris cicatrix debilis effecta eſt, prompte reſcinditur.

431. Ἀπόλλυνται δὲ ἐκ μὲν 247
τῶν περιπλευμονικῶν ἐμπυημάτων οἱ γεραίτεροι μᾶλλον. ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οἱ νεώτεροι.

431. At ſanè ex ſuppurationibus quas pulmonum morbi excitarunt, ferè ſenes moriuntur, ex cæteris verò juniores.

432. Τῶν ἐμπύων οἷσι σει- 248
ομένοισι ἀπὸ τῶν ὤμων, πολὺς γίνεται ψόφος, ἔλασσον ἔχουσι πῦον, ἢ οἷσιν ὀλίγον δυσπνοωτέροισιν ἐοῦσι, καὶ 249
εὐχροωτέροισιν. οἷσι δὲ ψόφος μὲν μηδεὶς ἐγγίνεται, δύσπνοια δὲ ἰσχυρὴ, καὶ ὄνυχες πέλιοι, πλήρεες οὗτοί εἰσι πύου, καὶ ὀλέθριοι.

432. Quibus purulentis, ab humeris concuſſis, multus editur ſtrepitus, ii minus habent puris, quam quibus paulò difficilior ineſt ſpiratio, iique melius colorati videntur. Quibus verò nullus intus fit ſtrepitus, difficultas tamen ſpirandi vehemens adeſt, & liveſcunt ungues, ii pure pleni ſunt, & pernicioſè habent.

DE PHTHISI.

433. ΟΣοι ἀφρῶδές αἷμα 250
ἐμέουσι, πόνου μὴ ἐόντος κάτω τοῦ διαφράγματος, ἀπὸ τοῦ πλεύμονος ἐμέουσι. καὶ οἷσι μὲν ἡ μεγάλη 251
φλὲψ ἐν αὐτῷ ῥήγνυται, πολύ τε ἐμέουσι, καὶ εἰσὶν ἐπικίνδυνοι. οἷσι δὲ ἡ ἐλάσσων, ἔλασσόν τε ἀνάγουσι, καὶ εἰσὶν ἀσφαλέστεροι.

433. QUi ſpumantem ſanguinem evomunt, partibus infra ſeptum tranſverſum dolorem nequaquam ſentientibus, iis ex pulmone vomitio fit. Ac quibus quidem inſignis in eo venæ ruptio fit, copioſus vomitione rejicitur, periculumque imminet. Quibus verò minor, minus rejiciunt,

Digitized by Google

jiciunt, & majorem ſanitatem promittunt.

434. Τῶν φθισικῶν οἷσιν 252
ἐπὶ τοῦ πυρὸς ὄζει τὸ πτύαλον
κνίσσης βαρὺ, καὶ αἱ τρίχες
ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέουσιν, ἀπόλ-
λυνται.

434. Tabidi, quorum ſputum igni impoſitum gravem nidorem redolet, & capilli è capite defluunt, moriuntur.

435. Τῶν φθισικῶν οἷσιν 253
ἐπὶ θάλασσαν πτύουσιν, ἐς
τὸν πυθμένα βαδίζει τὸ πῦον,
ὀλέθριον συντόμως. ἔστω δὲ ἐν 254
χαλκῷ ἡ θάλασσα.

435. Tabidis in aquam marinam expuentibus, ſi pus fundum petit, celerem perniciem denuntiat. Sit autem marina aqua in æneo vaſe.

436. Ὅσοισι τῶν φθισι- 255
κῶν αἱ τρίχες ἐκ τῆς κεφαλῆς
ῥέουσιν, ὑπὸ διαῤῥοίης ἀπόλ-
λυνται. καὶ ὅσοισι φθισικοῖ- 256
σιν ἐπιγίνονται διαῤῥοιαι, θνή-
σκουσιν.

436. Tabidi, ſi capilli è capite defluunt, alvi profluvio moriuntur. Et, tabidis ſi ſuccedant alvi profluvia, moriuntur.

437. Αἱ ἐν φθινώδεσιν ἐπι- 257
σχέσιες πτυάλων, ἐξιστᾶσι λη-
ρωδῶς. αἱμοῤῥοΐδα τούτοισιν ἐλ- 258
πὶς ἐπιφανῆναι.

437. Sputorum retentiones in tabeſcentibus mentem ad delira verba commovent. In his ſanguinis profluvium, per ora venarum in ano ſanguinem fundere ſolita, exiſtere poſſe ſpes eſt.

438. Φθίσιες ἐπικινδυνόται- 259
ται, αἵ τε ἀπὸ ῥήξιος φλε-
βῶν τῶν παχειῶν, καὶ ἀπὸ
καταῤῥου τοῦ ἀπὸ κεφαλῆς.

438. Tabes maximé periculoſæ ſunt, quæ ex ruptione venarum craſſarum, & ex capitis deſtillatione, contingunt.

439. Τῶν δὲ ἡλικιῶν ἐπι- 260
κινδυνόταται πρὸς φθίσιν ἀπὸ
ιη' ἐτέων, μέχρι ε' καὶ λ'.

439. Tabe maximè periclitantur ætates, ab anno decimo octavo ad trigeſimum quintum.

440. Τὰ

440. In

Digitized by Google

440. Τὰ κνησμώδεα σώματα μετὰ κοιλίης στάσιν ἐν φθισικοῖσι, κακόν. 261

440. In tabidis pruritum ſentientia corpora ab alvi ſuppreſſione, malo ſunt.

441. Ἐπὶ τῆσι φθινώδεσιν ἕξεσι μετὰ πυρετῦ ἐς ὖλα καὶ ὀδέντας ῥεύματα ἐπιφαινόμενα, κακόν. 262

441. In naturis ad tabem prompte comparatis, ſi cum febre fluxiones ad gingivas & dentes compareant, malum denuntiant.

442. Ἐπὶ πᾶσιν ὑποχόνδρια μετέωρα, κακόν. κάκιστον δὲ ἐπὶ τοῖσι φθισικοῖσι τῶν μακρῶν. 263 264

442. Præcordia in tumorem ſublata omnibus quidem mala ſunt, præſertim verò his, qui ex longo intervallo tabidi exiſtunt.

443. Ἐπὶ τοῖσι τετηκόσιν ὀλεθρίοισιν, ἔνιοι πρὸ τῶν τελευτῶν ἐπιῤῥιγῦσι. 265 266

443. Ex his qui cum pernicie conſumpti ſunt, nonnulli ante mortem ſubinde rigoribus corripiuntur.

444. Τὰ ἀμυχώδεα ἐξανθίσματα, φθίσιν ἕξιος σημαίνει. 267

444. Puſtularum eruptiones, velut ſumma cute leviter lacerata aut vellicata, totius habitus tabem, & corruptionem denuntiant.

445. Οἱ δύσπνοοι ξηρώσει, πολλὰ ἄπεπτα ἀνάγοντες ἐν φθίσει, ὀλέθριοι. 268

445. Cum ſpirandi difficultate areſcentes, in tabe cruda multa educentes, exitialiter habent.

De Hepaticis.

446. Οἷσιν ἡπατικοῖσιν πολὺ πτύαλον αἱματῶδες, εἴτε ἐνυπόσαπρον, εἴτε χολῶδες ἄκρητον, ὀλέθριον εὐθέως. 269

446. Hepaticis ſputum multum cruentum, ſive intus ſubputridum, ſive ſincere bilioſum fuerit, ſtatim perniciem denotat.

447. Ἐφ' ἡπατικῷ τῆξις ἅμα βράγχῳ, κακόν, ἄλλως τε κἢν ὑποβήσσῃ. 270

447. Hepatico colliquatio cum raucedine malum portendit, idque præcipuè

448. Οἱ ſi

ſi cum quadam tuſſi contingat.

448. Οἱ καθ' ἧπαρ ὀδυνώ- 271 δεες, καρδιαλγικοὶ, καρώδεες, ῥιγώδεες, κοιλίαι ταραχώδεες, λεπτοὶ, ἀπόσιτοι, ἐφιδρῶντες πολλῷ, πυώδεα κατὰ κοιλίην προΐενται.

448. Quibus hepar dolet, cum oris ventriculi dolore, ſopore, rigore, ii, alvo exturbata, cum corporis extenuatione, ciborum faſtidio, multis tenuibus ſudoribus diffluunt, & purulenta per alvum demittunt.

449. Τοῖσιν ἧπαρ ἐξαπίνης 272 περιωδυνῶσιν, πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει.

449. Quibus jecur derepente vehementer dolet, iis febris ſuccedens remedio eſt.

450. Ὅσοι δὲ ἀφρώδες αἷμα 273 πτύουσι, πονέοντες ὑποχόνδριον δεξιὸν, ἀπὸ τοῦ ἥπατος πτύουσι, καὶ θνήσκουσιν.

450. Quicunque ſpumantem ſanguinem expuunt, cum præcordiorum dextrorum dolore, iis ex jecore expuitur, & pereunt.

451. Οἷσιν ἧπαρ καυθεῖσιν, 274 οἷον ἀμόργη ἔρχεται, θανάσιμον.

451. Quibus ex hepatis uſtione pus amurcæ ſimile prodit, lethale.

De Hydrope.

452. Οἱ δὲ ὕδρωπες οἱ ἐκ 275 τῶν ὀξέων νοσημάτων, ἐπίπονοι γίνονται καὶ ὀλέθριοι. ἄρχονται δὲ, οἱ πλεῖστοι 276 μὲν ἀπὸ τῶν κενεώνων, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἥπατος. τοῖσι μὲν 277 οὖν ἀπὸ τῶν κενεώνων ἀρχομένοισιν, οἱ πόδες οἰδέουσι, καὶ διάῤῥοιαι πολυχρόνιοι παρακολουθοῦσιν, οὐ λαπάσσουσαι κοιλίην, οὐδὲ τὰς ὀδύνας λύουσαι τὰς ἐξ ὀσφύος καὶ κενεώνων. ὅσοις δὲ 278 ἀπὸ

452. Aqua inter cutem quæ ex acuto morbo cœpit, moleſtiam ac perniciem affert. Oritur verò fere & à laterum inanitate, vel à jecore. Sed ubi à laterum inanitate ortum contraxit, pedum tumor, & alvi diuturnus fluor conſequitur, qui neque ventrem emollit, neque lumborum, aut ilium tumorem

Digitized by Google

ἀπὸ τοῦ ἥπατος, βὴξ τε καὶ θυμὸς ἐγγίνεται, καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι, καὶ ἡ κοιλίη σκληρὰ διαδίδωσι, καὶ πρὸς ἀνάγκην, οἰδήματά τε καὶ περὶ αὐτὴν γίνεται, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερὰ, καὶ πάλιν καταπαύεται.

rem ſolvit. At quibus è jecore aqua inter cutem proficiſcitur, ii promte etiam tuſſi, ac tuſſiendi voluntate vexantur, pedes intumeſcunt, & alvus non niſi dura & ægre reddit, tumoreſque modo dextrâ, modo ſiniſtrâ parte ventris oriuntur, ac rurſus deſinunt.

453. Ἐπὶ τοῖσι ξηροῖσιν ὑ- 279
δρωπιώδεσι τὰ στραγγουρικὰ, μοχθηρόν. Φλαῦρα δὲ καὶ τὰ 280
μικρὰς ὑποστάσιας ἔχοντα.

453. In hydrope ſicco urina ſtillatim effluens, malum denuntiat. Mala quoque eſt, quæ exigua habet ſedimenta.

454. Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσιν 281
ἐπιληπτικὰ ἐπιγενόμενα, ὀλέθριον, ἀλλήλων σημείων μο- 282
χθηρῶν, καὶ κοιλίας ἐξυγραίνουσιν.

454. Hydropicis ſuccedentes morbi comitialis offenſiones, perniciem adferunt, pravis invicem ſuccedentibus ſignis, & alvos humectant.

455. Ἐν τοῖσι χολώδεσι κοι- 283
λίη ταραχώδης, διαδιδοῦσα σμικρὰ γονώδεα, μυξώδεα, καὶ πόνον περὶ ἦτρον ἐμποιέοντα, καὶ οὖρα οὐκ εὐλύτως ἰόντα, ἐς ὕδρωπα ἀποτελευτᾷ ἐκ τῶν τοιούτων.

455. Bilioſis alvus perturbata, exigua reddens, geniture ſimilia, & mucoſa, doloremque ad imum ventrem inferentia, urinæ quoque non facilè prodeuntes, ad hydropem tendunt ex hujuſmodi caſibus.

456. Ὑδεριῶντι πυρετώδει, 284
οὖρον μικρὸν καὶ τεταραγμένον, ὀλέθριον.

456. Aqua inter cutem laboranti cum febre, urina pauca & conturbata, perniciem denotat.

457. Ἐπὶ δὲ ὑδέρου ἀρχομέ- 285
νου διάῤῥοια γινομένη ὑδατώδης, χωρὶς ἀπεψίης, λύει τὸ νόσημα.

457. Aquæ inter cutem initio aquoſum alvi profluvium abſque cruditate exortum, morbum ſolvit.

458. Τοῖ- 458. Ubi

Digitized by Google

458. Τοῖσι ξηροῖσιν ὑδρω- 286
πιώδεσι προσημαίνουσι, στρόφοι περὶ τὸ λεπτὸν ἐμπίπτοντες, κακόν.

458. Ubi hydrops ſiccus de ſe ſignificationem præbet, tormina ad tenue inteſtinum incumbentia, malum denuntiant.

459. Τὰ ἐξ ὑδρωπικῶν ἐπι- 287
ληπτικὰ, ὀλέθρια.

459. Ex aqua inter cutem morbus comitialis, perniciem adfert.

460. Ὕδερος πρὸς θερα- 288
πείην ἐνδιδοὺς, παλινδρομέων, ἀνέλπιστος.

460. Aqua inter cutem quæ curationi ceſſit, ubi recurrit, ſpem tollit.

461. Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσι 289
κατὰ φλέβας ἐς κοιλίην ῥαγέντος τοῦ ὕδατος, λύσις.

461. Aqua inter cutem laboranti, aquâ quæ in venis eſt ad alvum erumpente, ſolvitur morbus.

De Dysenteria.

462. Δυσεντερίη ἀκαίρως ἐ- 290
πιστᾶσα, ἀπόστασιν ἐν πλευροῖσιν, ἢ σπλάγχνοισιν, ἢ ἐν ἄρθροισιν ποιέει. ἆρα ἡ μὲν χολώδης ἐν ἄρθροι- 291
σιν, ἡ δὲ αἱματώδης ἐν πλευροῖσιν, ἢ σπλάγχνοισι;

462. INtempeſtivè ſuppreſſa inteſtinorum difficultas, abſceſſum in coſtis, aut viſceribus, aut articulis, inducit. Ac forte bilioſa quidem, in articulis: ſanguinea verò, in coſtis ac viſceribus, abſceſſum facit.

463. Δυσεντερικοῖσι ἔμετος 292
χολώδης ἐν ἀρχῇ, κακόν.

463. Inteſtinorum difficultate laborantibus, vomitio bilioſa circa initia, malo eſt.

464. Οἷσιν ἐκ δυσεντερίης ὀ- 293
ξείης ἐς πυώδεα ἥκει τὸ ὑγρὸν, τὸ ἐφιστάμενον ἔκλευκον ἔσται καὶ πολύ.

464. In gravi inteſtinorum difficultate, quibus humor ad pus pervenit, quod ſummum inſidet, exalbidum erit & copioſum.

465. Τὰ δυσεντεριώδεα, ὑ- 294
πέρυθρα, ἰλυώδεα, λάβρα
δια-

465. Inteſtinorum difficultate laborantibus, aliquan-
quan-

Digitized by Google

διαχωρήματα, ἐπὶ φλογώδεσιν, ἐξερύθροισι χρώμασι λυόμενα, ἐλπὶς ἐκμανῆναι.

quantulum rubræ, limoſæ & copioſæ dejectiones, in flammeo colore, & prærubro perfuſis ſolutæ, inſaniam ſuſpectam faciunt.

466. Δυσεντερίη σπληνώδεσι μὴ μακρὴ, χρήσιμον. 295 μακρὴ δὲ, πονηρόν. ληγούσης γὰρ, 296 εἰ ὕδρωπες ἢ λειεντερίαι γίνονται, θανάσιμον.

466. Lienoſis difficultas inteſtinorum non longa, utilis; longa verò, mala. Ubi enim deſinit, ſi aquæ inter cutem, aut inteſtinorum lævitates oriuntur, mortem afferunt.

De Lienteria.

467. ἘΝ λειεντερικοῖσι μετὰ 297 θηρίων, ὀδύναι στρόφῳ λυόμεναι, τὰ περὶ ἄρθρα μετεωρίζουσιν. ἐκ τουτέων 298 λέπια ἐξέρυθρα, φλυκταινούμενα. ἐφιδρώσαντες ἤτοι δια- 299 φοινίσσονται οἷα μάστιξιν.

467. IN inteſtinorum lævitate laborantibus, cum ſæviſſimis ulceribus, dolores ex inteſtinorum cruciatu ſoluti, articulorum partes attollunt, ac ex hujuſmodi tenues ſquamæ cum rubore & puſtulis fiunt. Ii poſt multos ac tenues ſudores, velut acceptis ex flagris vibicibus, rubeſcunt.

468. Οἱ ἐν λειεντεριώδεσι 300 μακροῖσι ἅμα θηρίοισι στροφώδεες, ὀδυνώδεες, λυομένων ἐποιδέουσι. τὸ ἐπιρριγοῦν τούτοισι, 301 κακόν.

468. Longis inteſtinorum lævitatibus laborantes, una cum ſæviſſimis ulceribus, inteſtinorum cruciatu & dolore, iis ſolutis intumeſcunt. His inſuper exortus rigor, malo eſt.

469. Λειεντερικὰ μετὰ δυσ- 302 πνοίης, καὶ πλευροῦ τῇ κνήσει, ἐς φθίσιν ἀποτελευτᾷ.

469. Inteſtinorum lævitates cum ſpirandi difficultate, & pectoris morſu, ad tabem tendunt.

470. Λι-

470. In

470. Εἰλεώδεσιν ἔμετος καὶ 303
κώφωσις, κακόν.

470. In tenuioris inteſtini morbo laborantibus, vomitio & ſurditas malo ſunt.

De Vesicæ Morbis.

471. Κύστιες δὲ σκληραί τε 304
καὶ ἐπώδυνοι, πάν-
τως μὲν κακόν. κάκιστον δὲ πυ- 305
ρετῷ συνεχεῖ. καὶ γὰρ οἱ ἀπ' 306
αὐτέων πόνοι, ἱκανοὶ ἀνελεῖν. 307
καὶ κοιλίαι τουτέοισιν οὐ πάνυ
διαχωρέουσιν. λύει δὲ τούτους
οὖρον πυῶδες ἐλθὸν, λευκὴν
καὶ λείην ἔχον ὑπόστασιν. μὴ 308
λυομένων δὲ τούτων, μηδὲ τῆς
κύστιος λαπασσομένης, ἐν τῇ-
σι πρώτῃσι περιόδοισι ἐλπὶς
ἀπολέσθαι τὸν νοσέοντα. μά- 309
λιστα δὲ γίνεται τοῦτο τοῖσιν ἀ-
πὸ ἑπτὰ ἐτέων, μέχρι πεντε-
καίδεκα.

471. Veſica dura, & graviter dolens, omnino quidem mala eſt. Peſſima verò, ſi febris continua acceſſerit. Veſicæ namque dolores interimendi vim obtinent; & alvus his nihil admodum reddit. Eos autem metu liberat urina purulenta procedens, in qua album & læve ſubſidet. Quod ſi neque hæc levata fuerint, neque veſica mollior reddatur, intra primos circuitus laborantem moriturum expectandum eſt. Hoc verò pueris à ſeptimo anno ad decimum quintum præcipue contingere ſolet.

472. Οἱ λιθιῶντες σχημα- 310
τισθέντες, ὥστε τὸν λίθον μὴ
προσπίπτειν πρὸς τὸν οὐρητῆ-
ρα, ῥηϊδίως οὐρέουσιν.

472. Calculo laborantes eo habitu conſtituti, ut ne in urinariam fiſtulam calculus illabatur, promptè urinam reddunt.

473. Οἷσι δὲ φῦμα περὶ 311
τὴν κύστιν ἐστὶ τὸ παρέχον τὴν
δυσουρίην, παντοίως σχηματι-
σθέντες ὀχλέονται. λύσις δὲ 312
τούτου γίνεται, πύου ῥαγέντος.

473. At quibus tuberculum ad veſicam adnaſcitur, urinæ difficultatem adferens, iis quivis corporis habitus negotium faceſſit, cujus quidem ſolutio contingit per puris eruptionem.

474. Οἷσι λανθάνει τὸ οὖρον 313
προσπίπτον ἐς τὸ αἰδοῖον, ἐκλύονται ἀνέλπιστοι.

474. Quibus incogitantibus urina decidit ad pudendum, exolvuntur deſperati.

475. Ἐπὶ στραγγουρίῃ εἰλεὸς 314
ἐπιγενόμενος, ἑβδομαίους ἀπόλλυσιν, ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγενομένου ἀθρόον οὖρον ἔλθῃ.

475. Tenuioris inteſtini morbus, urinæ ſtillicidio ſuccedens, intra ſeptimum diem interimit, niſi ſuborta febre urina affatim prodierit.

De Apoplexia, Paralysi, et Paraplegia.

476. Νάρκαι καὶ ἀναισθησίαι 315
γινόμεναι παρὰ τὸ ἔθος, ἀποπληκτικῶν συμβησομένων σημεῖον.

476. TOrpores & ſtupores præter conſuetudinem evenientes, adfuturam ſiderationem denunciant.

477. Ὅσοι ἐκ τρώματος ἀ- 316
κρατέες γίνονται τοῦ σώματος, πυρετοῦ μὲν ἐπιγενομένου χωρὶς ῥίγεος, ὑγιάζονται. μὴ 317
γενομένου δὲ, ἀποπληκτικοὶ γίνονται τὰ δεξιὰ, ἢ τὰ ἀριστερά.

477. Quibus ex vulnere corporis impotentia accidit, ii quidem febre citra rigorem oborta ſani evadunt, alioqui dextra, aut ſiniſtra parte ſiderantur.

478. Ἀποπληκτικοῖσιν αἱ- 318
μοῤῥοΐδες ἐπιγενόμεναι, χρήσιμον. ψύξιες δὲ καὶ ναρκώ- 319
σιες, πονηρόν.

478. In ſideratis ſuccedentes hæmorrhoïdes, utiles; refrigerationes vero & torpores, malum denunciant.

479. Ἐν τοῖσιν ἀποπλη- 320
κτικοῖσιν ἐπὶ τῇ δυσφορίῃ τοῦ πνεύματος, ἱδρὼς ἐπιγενόμενος, θανάσιμον. ἐν αὐτοῖσι 321
δὲ πάλιν τούτοισιν ἢν πυρετὸς ἐπιγένηται, λύσις.

479. In ſideratis, ex magna ſpirandi moleſtia, ſubortus ſudor, mortem adfert. In his rurſus ſi febris accedat, ſolutio contingit.

480. Τὰ ἐξαίφνης ἀπο- 322
πληκτικὰ λελυμένως ἐπιπυρετήσαντα χρόνῳ, ὀλέθρια.

480. Siderationes quæ repente fiunt, ſi inſuper febris exolutionis in modum contingat, quæ diutius trahat, perniciem minantur.

481. Οἷσιν ἐκ τινὸς ἀῤῥω- 323
στίης ἐς ὕδερον περιΐσταται, τού-
τοισι κοιλίαι ξηραὶ σπυραθώ-
δεες ἔρχονται, μετὰ περιτήξιος
μυξώδεος, καὶ οὖρα οὐ καλῶς.
διατάσιές τε περὶ ὑποχόνδρια, 324
καὶ πόνοι, καὶ ἐπάρματα περὶ
κοιλίην, καὶ πόνοι περὶ κενεῶ-
νας, καὶ περὶ τοὺς ῥαχιαίους
μύας προσπίπτουσι. πυρετοί 325
τε καὶ δίψαι, καὶ βῆχες ξηραὶ
παρακολουθοῦσι, καὶ δύσπνοια
περὶ τὰς κινήσιας, καὶ σκελέων
βαρύτης, σιτίων τε ἀφιστᾶσι,
καὶ προσενεγκάμενοι μικρὰ
πληροῦνται.

481. Quos ex aliqua ægritudine, hydrops circumvenit, iis alvi reſiccatæ caprinis ſtercoribus ſimilia dejiciunt, cum mucoſa eliquatione, neque laudabili urina. Præcordiorum autem diſtentiones, ventris dolores ac tumores, & circa laterum inanitates, ac ſpinæ muſculos, dolores incidunt. Febres quoque, ſitis, & tuſſes ſiccæ comitantur, & ad motiones ſpirandi moleſtia, & crurum gravitas. Cibos etiam averſantur, paucisque ſumptis explentur.

De Melancholia et Mania.

482. Τοὺς λευκοφλεγμα- 326
τοῦντας διάῤῥοια
παύει. αἱ μετὰ σιγῆς ἀθυμί- 327
αι, καὶ ἀπανθρωπίαι, ἐπιει-
κῶς αὐτῶν κατεργαστικαί.

482. Aquæ inter cutem vitio, cui leucophlegmatias nomen eſt, laborantes, alvi profluvium ſedat. Animi abjectiones cum ſilentio, & ab hominibus ſolitudines, fere eos conficiunt.

483. Οἷσιν ἐκ φόβου μετὰ 328
καταψύξιος ἐξίστανται, πυ-
ρετοὶ μεθ' ἱδρώτων, καὶ ὕπνοι
οἱ ἄναυδοι ταῦτα λύουσιν.

483. Quibus vehemens mentis emotio ex metu cum perfrictione contingit, febres cum ſudoribus, & ſomni ſermonem intercipientes, hæc ſolvunt.

484. Ἐκ μανίης ἐς βράγ- 329
χον μετὰ βηχὸς ἀπόστασις.

484. Ex inſania in raucedinem cum tuſſi fit ſeceſſio.

485. Ἐν 485. In-

485. Ἐν τοῖσι μανικώδεσι 330 σπασμὸς προσγινόμενος, ἀμαύρωσιν ἴσχει.

485. Inſanientibus accedens convulſio, oculorum aciem retundit.

486. Αἱ σιγῶσαι ἐκστάσιες 331 οὐχ ἡσυχάζουσαι, ὄμμασι περιβλέπουσαι, πνεῦμα ἔξω ἀναφέρουσαι, ὀλέθριαι. ποιοῦσι δὲ 332 παραπληκτικὰ χρόνια. ἀτὰρ 333 καὶ ἐκμαίνονται οὗτοι. οἷσι δὲ 334 ἐπὶ ταραχῇ κοιλίης οὕτω παροξύνονται, περὶ κρίσιν μέλανα διέρχεται.

486. Vehementes mentis emotiones ſilentes, abſque quiete, oculis quoquoverſum intuentes, ſpiritum efflantes, perniciem minantur, diuturnas verò faciunt partium reſolutiones. Quinetiam vehementer inſaniunt hoc modo affecti. Quibus autem cum ventris perturbatione hujuſmodi affectus ingraveſcunt, iis nigra per alvum ad judicationem prodeunt.

DE LUMBORUM FRIGORE.

487. Οἷσιν ὑγιαίνουσι χειμῶνος ἐόντος 335 περὶ τὴν ὀσφὺν ψυχρότης, καὶ βάρος ἀπὸ βραχείης προφάσιος, καὶ κοιλίης ἐπίστασις, τῆς ἄνω καλῶς ὑπηρετούσης, ἰσχιὰς, ἢ νεφρῶν πόνος, ἢ στραγγουρίη τάχα ἂν συμβαίνῃ.

487. SI per ſanitatem, hyemis tempore, lumborum frigiditas, & gravitas, levi ex occaſione orta ſit, & alvi ſuppreſſio, ſuperiore ventre probe officio ſuo fungente, coxendicum vel renum dolor, aut urinæ ſtillatio, forte expectanda eſt.

488. Οἷσι τὰ κάτω κακοῦται 336, κνησμῶν ἐγγενομένων ἔμπροσθεν ἰσχυρῶν, τούτοισιν ἀμμῶδες οὖρον γίνεται. καὶ ἐφίσταται. τοῖσι δὲ ὀλεθρίοισιν 337 αὐτῶν ἡ διάνοια ἀποναρκῆται.

488. Quibus inferiores partes malè afficiuntur, vehementibus pruritibus prius obortis, iis urina ſabuloſa fit, & ſubſiſtit. At qui pernicioſè habent, iis mens obtorpeſcit.

De Phymatis et Phlebotomia.

489. Οἱ τὰ ἄρθρα φλη- 338
κταινούμενοι ἐξερύθροισιν ἐπιπολαίοις, ἐπιῤῥιγώσαντες, ἤτοι κοιλίας καὶ βουβῶνας διαφοινίσσονται, οἷα πληγῆσιν ἐπωδύνοισι, καὶ ἀποθνήσκουσι.

489. Quibus ad articulos prærubræ puſtulæ ſuperficiales enatæ ſunt, ac ſubinde rigent, iis velut ex acceptis plagis cum dolore venter & inguina rubeſcunt, & pereunt.

490. Τὰ ἰκτερώδεα, οὐ πά- 339
νυ τι ἐπαισθανόμενα. οἷσι 340
λύγγες, κοιλίαι καταῤῥήγνυνται. ἴσως δὲ καὶ ἐπίστασις. 341
ἤτοι ἐκχλοιοῦνται.

490. In morbo regio affectis, nec admodum ſentientibus, quibus ſingultus adeſt, iis alvus effunditur, fortè verò etiam ſupprimitur; atque hi cum virore palleſcunt.

491. Τὰ κατὰ πλευρὸν ἀλ- 342
γήματα ἐν πυρετοῖσιν ἰσχνῶς ἑστηκότα, ἄσημα, φλεβοτομίη βλάπτει. κἢν ἀπόσιτος ᾖ, κἢν ὑποχόνδριον μετέωρον. καὶ ἐν καταψύξει, οὐκ ἀπύροις 343
νενωθρευμένους, αἵματος ἀφαίρεσις βλάπτει. καὶ δοκέοντες δὲ ἐπιεικέστερον ἔχειν, ἤτοι 344
θνήσκουσι.

491. Lateris dolores in febribus leviter firmatos, & abſque ulla ſignificatione, venæſectio lædit, ſive averſum à cibis animum, ſive ſublata præcordia æger habeat. Quinetiam in corporis perfrictione torpeſcentes non ſine febre, ſanguinis detractio lædit, & cum videantur levius habere, moriuntur.

De Prognostico omnibus totius corporis morbis communi.

492. Κεφαλὴν καὶ πόδας καὶ 345
χεῖρας κατεψύχθαι, κοιλίης καὶ πλευρῶν θερμῶν ἐόντων, κακόν. βέλτιστον δὲ, 346
πᾶν ὁμοίως τὸ σῶμα θερμόν τε εἶναι καὶ μαλθακόν.

492. Caput, pedes & manus frigidas eſſe, ventre & lateribus calentibus, mali morbi ſignum eſt. Optimum verò totum corpus æque calidum & molle eſſe.

Digitized by Google

493. Στρέφεσθαι δὲ ῥηϊδίως 347 χρὴ τὸν νοσέοντα, καὶ ἐν τοῖσι μετεωρισμοῖσιν ἐλαφρὸν εἶναι. βαρύτης δὲ ὅλου τοῦ σώματος, 348 καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν, πονηρόν. εἰ δὲ καὶ πρὸς τῷ βάρει πε- 349 λιοὶ γίγνονται οἱ δάκτυλοι, καὶ οἱ ὄνυχες, πλησίον ὁ θάνατος. μελαινόμενα δὲ παντε- 350 λῶς, ἧσσον ὀλέθρια τῶν πελιῶν. ἀλλὰ τὰ λοιπὰ θεωρεῖν. 351 ἢν γὰρ εὐπετέως φέρῃ τὸ νόσημα, καὶ ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑποδεικνύῃ, τὸ νόσημα ἐς ἀπόστασιν τρέπεται, καὶ τὰ μελανθέντα τοῦ σώματος ἀποπίπτει.

493. Ægrum quoque facilè converti oportet, & dum ſurgit, levem eſſe. At gravitas, quæ totum corpus, vel manus ac pedes premit, vitioſa eſt. Quod ſi cum gravitate digiti quoque ac ungues lividi fiant, in propinquo mors eſt. At ſi omnino nigreſcant, minus quam liventes, periculum portendunt. Verum tunc reliqua conſideranda ſunt. Etenim ſi facilè morbum ſuſtinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ ſecuritatem pollicentur, ſe prodit, morbus in abſceſſum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt.

494. Ὄρχιες καὶ αἰδοῖον ἀνε- 352 σπασμένα, πονηρὸν σημαίνει.

494. Teſticuli pudendumque retractum, malum denunciant.

495. Φῦσαν δὲ ἄνευ ψόφου 353 καὶ περδήσιος διεξιέναι, βέλτιστον. κρέσσον δὲ καὶ σὺν ψόφῳ 354 διελθεῖν, ἢ αὐτοῦ ἀνειλέεσθαι. καί τοι καὶ οὕτω διελθοῦσα, ση- 355 μαίνει πόνον καὶ παραφροσύνην, ἢν μὴ ἑκὼν οὕτω ποιέηται τὴν ἄφεσιν τῆς φύσης.

495. Flatum verò abſque crepitus ſono emitti, inter optima ſigna eſt. Præſtat tamen cum ſtrepitu prodire, quam illic revolvi. Quanquam hoc pacto prodiens, dolorem & delirium denunciat, niſi ſua ſponte æger ita flatum emiſerit.

496. Ἕλκος πέλιον καὶ ξη- 356 ρὸν, ἢ χλωρὸν γινόμενον, θανάσιμον.

496. Ulcus lividum & aridum, aut pallidum effectum, mortem indicat.

Digitized by Google

497. Ἀνάκλισις βελτίστη 357 μὲν, ὡς εἴθισταί τις ὑγιαίνων. ὕπτιον δὲ κεῖσθαι τὰ σκέλεα 358 ἐκτεταμένον, οὐκ ἀστεῖον. εἰ δὲ 359 καὶ καταῤῥέοι προπετὴς ἐπὶ 360 πόδας, χεῖρον. θανάσιμον δὲ καὶ κεχηνέναι, καὶ καθεύδειν αἰεὶ. καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου 361 κειμένου συγκεκαμμένα τε εἶναι ἰσχυρῶς καὶ διαπεπλεγμένα. τὸ δ' ἐπὶ γαστέρα κεῖσθαι 362 οἷσι μὴ σύνηθες, παραφροσύνην σημαίνει, καὶ πόνους περὶ κοιλίην. πόδας δὲ γυμνοὺς 363 ἔχειν καὶ χεῖρας, μὴ θερμὸν ἐόντα ἰσχυρῶς, καὶ τὰ σκέλεα διεῤῥίφθαι, κακόν. ἀλυσμὸν γὰρ σημαίνει. ἀνακαθίζειν δὲ 364 βούλεσθαι, κακὸν ἐν τοῖσιν ὀξέσι. κάκιστον δὲ ἐν περιπλευμονικοῖσι. καθεύδειν δὲ χρὴ τὴν 365 νύκτα, τὴν δὲ ἡμέρην ἐγρηγορέναι. τὸ δ' ἐναντίον, πονηρόν. ἥκιστα δ' ἂν βλάπτοι τὸ πρωῒ 366 κοιμώμενος ἕως τοῦ τρίτου τῆς ἡμέρης. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ὕπνοι, πονηροί. κάκιστον δὲ μὴ καθεύ- 367 δειν, μήτε ἡμέρης, μήτε νυκτός. 368 ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης τε καὶ πόνου ἀγρυπνοίη ἄν, ἢ παραφρονήσει ἀπὸ τούτου τοῦ σημείου.

497. Optimus ille quidem jacentis habitus, quem ſanus aliquis uſurpare conſuevit. Supinum verò jacere cruribus porrectis, probari non poteſt. Id quoque deterius, ubi ſubinde deorſum ad pedes prolabitur. Exitioſum eſt, ubi hiat, aut aſſiduè dormit. Aut ubi ſupinus jacet, cruribus vehementer contractis, ac reductis. Pronum autem jacere ei qui non conſuevit, delirium, aut circa ventrem dolores portendit. Quod ſi pedes & manus nudat, neque vehemens calor ei ſubeſt, & crura diſpergit, mali morbi ſignum eſt, angorem namque portendit. Ubi verò reſidere vult æger, malum quidem indicium in acutis morbis, ſed longe peſſimum in pulmonum, & laterum affectibus. Noctu dormiendum, interdiu vigilandum, contra verò, malum. Minimum autem offendit, ſi quis matutino tempore ad tertiam diei partem dormiat. Qui verò ab hoc tempore ſomnus eſt, malus. Peſſimum tamen eſt, ſi ſomnus neque noctu, neque interdiu accedit. Id enim ob dolo-

dolorem laboremque accidit, vel delirium fore ſignificatur.

De Validis Læsionibus.

498. Ὁκόσοισι κρόταφος 369 τάμνεται, σπασμὸς ἐκ τῶν ἐναντίων τῆς τομῆς ἐπιγίνεται.

498. Quibus tempora ſecantur, iis ex adverſa ſectionis parte convulſio contingit.

499. Ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος 370 σεισθῇ, καὶ πονέσῃ πληγεῖσιν, ἢ ἄλλως πίπτουσι, παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ οὔτε ὁρῶσιν, οὔτε ἀκούουσι, καὶ τὰ πολλὰ θνήσκουσιν.

499. Quibus concuſſum fuerit cerebrum, vel ex plaga doluerit, aut aliquo caſu, his illico vox deficit, neque vident, neque audiunt, feréque intereunt.

500. Οἷς ἐγκέφαλός τι 371 τιτρώσκεται, πυρετὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ χολῆς ἔμετος ἐπιγίνεται, καὶ ἀποπληξίη σώματος, καὶ ὀλέθριοι οἱ τοιοῦτοι.

500. Ex cerebri vulnere, febris utplurimum, ac bilis vomitus ſuccedit, & corporis reſolutio, iique perniciosè habent.

501. Τῶν ῥηγνυμένων κεφα- 372 λῆς ὀστέων, χαλεπώτατον γνῶναι τὰ κατὰ τὰς ῥαφὰς ῥηγνύμενα. ῥήγνυται δὲ ὑπὸ τῶν 373 βαρέων καὶ στρογγύλων βελέων μάλιστα, καὶ ἐκ τῶν ἐξ ὑπεναντίου φερομένων, καὶ μὴ ἐξ ἰσοπέδου. τὰ δ' ἀπορεύμενα, 374 πότερον ἔρρωγεν, ἢ οὔ, κρίνειν δεῖ, διαμασᾶσθαι διδόντα ἐφ' ἑκατέρην τὴν σιαγόνα, ἀνθέρικον, ἢ νάρθηκα, καὶ προσέχειν κελεύειν, εἴ τι ψοφεῖν αὐτῷ δοκέει τὸ ὀστέον. Τὰ γὰρ κατεηγότα 375 δοκέει ψοφεῖν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου τὰ ἐρρωγότα μὲν ζ, τὰ δὲ ιδ, τὰ δὲ καὶ ἄλλως διασημαίνει

501. Oſſium capitis fracturæ cognitu difficillimæ, quæ circa ſuturas ſunt. Fiunt autem potiſſimum à gravibus ac rotundis telis, aut ex his quæ ex oppoſito feruntur, neque ex plano. At oſſa, de quibus, fiſſa ſint, nec-ne, ambigitur, ſic diſcernas, ſi in utramque maxillam, albucum aut ferulam manducandam exhibueris, atque animum advertere juſſeris, num os aliquod ſtrepere videatur; confracta namque ſtrepere videntur. At proceſſu temporis,

μαίνει. τῆς τε γὰρ σαρκὸς ἀ- 376
πόστασις ἀπὸ τοῦ ὀστέου γίνεται,
καὶ τὸ ὀστέον πελιὸν, καὶ πό-
νοι, ἰχώρων ὑπορρεόντων. γί-
νεται δὲ ταῦτα ἤδη δυσβοή- 377
θητα.

poris, fiſſa quidem ſeptimo die, partim verò decimoquarto, partim etiam alias, ſui ſignificationem edunt. Nam vel caro ab oſſe abſcedit, aut os liveſcit; aut dolores ex ſaniei influxu excitantur, eaque jam remediis ægre cedunt.

De Vulneribus.

502. Ὅσοισιν ἐπίπλοον ἐκ- 378
πίπτει, ἀνάγκη ἀ-
ποσαπῆναι.

502. Quibus omentum procidit, ut putreſcat neceſſe eſt.

503. Ἢν ἔντερον διακοπῇ τῶν 379
λεπτῶν, οὐ συμφύεται.

503. Ex tenuibus inteſtinis ſi quod diſſectum fuerit, non coaleſcit.

504. Νεῦρον διακοπὲν, ἢ 380
γνάθου τὸ λεπτὸν, ἢ ἀκροπο-
σθίη, οὐ συμφύεται.

504. Præciſus nervus, aut quod in gena eſt tenue, aut præputium, non coaleſcit.

505. Ὅ, τι ἂν ἐν τῷ σώμα- 381
τι ὀστέον ἀποκοπῇ, ἢ χόνδρος,
οὐκ αὔξεται.

505. Neque corporis os quodcunque reſectum, neque cartilago augetur.

506. Ἐπὶ τρώματι σπα- 382
σμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

506. Vulneri ſuccedens convulſio, malo eſt.

507. Ἐπὶ τρώματι χολῆς 383
ἔμετος ἐπιγενόμενος, κακόν.
καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῖσι κεφαλι- 384
κοῖσι.

507. Bilis vomitus vulneri ſuccedens malum denunciat, præcipueque in capitis vulneribus.

508. Νεῦρα ὅσα παχέα τι- 385
τρώσκεται, ὡς ἐπιτοπολὺ χω-
λοῦνται, καὶ λοξὰ τιτρωσκό-
μενα μάλιστα. καὶ τῶν μυῶν 386
αἱ κεφαλαὶ, μάλιστα τῶν ἐν
μηροῖσιν.

508. Nervi quicunque craſſi vulnus accipiunt, utplurimum claudos reddunt, præcipuèque, ſi obliquum vulnus fuerit, ac in muſculorum capitibus, præſertim femorum.

509. Ἀπο- 509. Ex

Digitized by Google

509. Ἀποθνήσκουσι δὲ μά- 387 λιστα ἐκ τῶν τρωμάτων, ἤν τις ἐγκέφαλον τρωθῇ, ἢ ῥαχίτην μυελὸν, ἢ ἧπαρ, ἢ φρένας, ἢ καρδίην, ἢ κύστιν, ἢ φλέβα τῶν παχειῶν. Θνήσκει δὲ, κἢν ἐς 388 ἀρτηρίην καὶ πλεύμονα μεγάλαι σφόδρα αἱ πληγαὶ γένωνται, ὥστε τοῦ πλεύμονος πληγέντος, ἔλασσον προερχόμενον πνεῦμα κατὰ στόμα γίνεσθαι, ἢ τὸ ἐκπίπτον ἐκ τοῦ τρώματος. Θνήσκουσι δὲ 389 καὶ οἱ ἐς τὰ ἔντερα, ἤν τέ τι τῶν λεπτῶν τρωθῶσιν, ἤν τε τῶν παχέων, ἢν ἐπικάρσιος ἡ πληγὴ γένηται καὶ μεγάλη. εἰ δὲ μικρὴ καὶ εὐθεῖα, περιγίνονται ἔνιοι. ἥκιστα δὲ 390 θνήσκουσιν οἱ τιτρωσκόμενοι ἐν οἷσι ταῦτα μὴ ἔνι τῶν τοῦ σώματος μερῶν, ἢ τούτων προσωτάτω.

509. Ex vulnere autem fere mors contingit, ſi cui vulneratum fuerit cerebrum, aut ſpinalis medulla, aut jecur, aut ſeptum tranſverſum, aut veſica, vel cor, aut quædam grandis vena. Mors quoque ſubit, ſi in arteriam & pulmonem inſignes valde plagæ inflictæ ſunt, ita ut percuſſo pulmone, minor ſit qui per os prodit ſpiritus, quam qui per vulnus excidit. Intereunt verò quibus inteſtina, ſive tenue aliquod, ſive craſſum, vulnus acceperit, ſi plaga transverſa fuerit, & magna: quod ſi parva & recta, nonnulli periculo eximuntur. Minimè autem ab his vulneribus mors impendet, quæ in corporis partes, in quibus hæc non ſunt, aut ab his quam longiſſimè abſunt, infliguntur.

510. Τὴν δὲ ὄψιν ἀμαυροῦν- 391 ται ἐν τοῖσι τρώμασιν ἐς τὴν ὀφρὺν, καὶ μικρὸν ἐπάνω. ὅσῳ δ' ἂν τὸ τρῶμα νεώτερον ᾖ, 392 μάλιστα βλέπουσι. χρονιζομένης δὲ τῆς οὐλῆς, ἀμαυροῦσθαι μᾶλλον συμπίπτει.

510. At in vulneribus quæ in ſupercilium, aut paulò altius inferuntur, viſus acies obtunditur; & quo vulnus recentius eſt, eo magis vident. Inveteraſcente autem, aut tardante cicatrice, magis obtundi ſolet.

511. Αἱ σύριγγες χαλεπώ- 393 ταταί εἰσιν, ὅσαι ἐν τοῖσι χον-

511. Ex fiſtulis maximè moleſtiam adferunt, quæ

χονδρώδεσί τε καὶ ἀσάρκοισι τόποισι πεφύκασιν, εἰσί τε κοῖλαι, μολῦνταί τε, καὶ ἰχωῤῥοῦσιν αἰεὶ, σαρκίον τε ἐπὶ τῷ
στόματι ἔπεστιν αὐταῖς. εὐθε- 394
ραπευτότεραι δὲ, ἔσαι ἐν τοῖσι μαλθακοῖσι τόποισι, καὶ σαρκώδεσί τε, καὶ ἀνεύροισι πεφύκασι.

in cartilaginoſis, aut carne vacuis locis fieri ſolent, cavæ ſunt, & longius excurrunt, aſſiduéque ſanie manant, & in quarum oſculo caruncula ineſt. Facilius autem curantur, quæ in mollibus & carnoſis locis, & non nervoſis, oriuntur.

512. Τὰ δὲ πρὸ ἥβης οὐ γί- 395
νεται νοσήματα, περιπλευμονικὰ, πλευριτικὰ, ποδαγρικὰ, νεφρῖτις, κιρσὸς περὶ κνήμην, ῥοῦς αἱματηρὸς, καρκῖνος μὴ σύμφυτος, λεύκη μὴ συγγενὴς, κατάῤῥους νωτιαῖος, αἱμοῤῥοῒς, μὴ σύμφυτος χορδαψός. τούτων τῶν 396
νοσημάτων πρὸ ἥβης οὐ χρὴ προσδέχεσθαι γενησόμενον οὐδέν. ἀπὸ ιδʹ μεχρὶ βʹ καὶ μʹ 397
ἐτέων, πάμφορος ἡ φύσις νοσημάτων ἤδη τοῦ σώματος γίνεται. πάλιν δὲ ἀπὸ ταύτης 398
τῆς ἡλικίης μέχρι ξγʹ ἐτέων, οὐ γίνονται χοιράδες, οὐδὲ λίθος ἐν κύστει, ἢν μὴ τύχῃ πρότερον ὑπάρχων, οὐδὲ κατάῤῥους νωτιαῖος, οὐδὲ νεφρῖτις, ἢν μὴ παρακολουθῶσιν ἐξ ἄλλης ἡλικίης. οὐδὲ αἱμοῤῥοΐδες, οὐδὲ ῥοῦς αἱματηρὸς, ἢν μὴ πρότερον τύχῃ γεγενημένος. ταῦτα μέχρι γήρως ἀ- 399
πέχεται νοσήματα.

512. Sed neque ante pubertatem occupant hi morbi: pulmonum inflammationes, laterum dolores, podagræ, renum vitia, varix in tibia, fluor ſanguineus, cancer non innatus, albicans vitiligo non cognata, defluxio in ſpinalem medullam, ſanguinis per ora venarum profluvium, tenuioris inteſtini morbus (quem χορδαψὸν vocant) non à natura inſitus. Horum morborum nullus ante pubertatem metuendus eſt. Ab anno autem decimo quarto ad quadrageſimum ſecundum uſque, natura omnis generis morborum corporis ferax eſt. Contra verò, ab hac ætate ad annum ſexageſimum tertium, neque ſtrumæ fiunt, neque veſicæ calculus, niſi antea occupet, neque in ſpinalem medullam

513. Ἐν deflu-

deſluxio, neque renum morbus, niſi ex alia ætate ſequantur, neque ſanguinis per ora venarum profluvium, neque fluor ſanguineus, niſi prius adfuerit. Atque hi morbi ad ſenectutem uſque abſunt.

De Morbis Mulierum.

513. ΕʼΝ γυναικείοισι τὰ 400
πρὸ τῶν τόκων ἰόντα ὑδατώδεα, κακόν.

513. In muliebribus purgamentis, quæ ante partus aquoſa prodeunt, malum denunciant.

514. Στόματα ἀφθώδεα 401
τῇσιν ἐπιφόροισιν οὐ χρηστόν. ἆρα καὶ κοιλίαι καθυγραίνονται;

514. Serpentia oris ulcera in prægnantibus, bono non ſunt. Ac forte etiam alvi humectantur.

515. Ἐκ κενεώνων μεθιστάμε- 402
να ἀλγήματα ἐς τὸ λεπτὸν ἐν μακροῖσιν, ἐκ διαφθορῆς, καὶ μὴ λίην καθαρθείσης, ὀλέθριον.

515. Ex laterum inanitate ad tenue inteſtinum migrantes dolores, in diuturnis morbis, ex abortione, neque admodum purgata muliere, perniciem denunciant.

516. Τὰ ἐκ τόκων καὶ δια- 403
φθορῆς πολλὰ ὀξέως ὁρμήσαντα, ἐπιστάντα, δύσκολα. 404
ῥῖγος ταύτῃσι πολέμιον, καὶ κοιλίης ταραχή, ἄλλως τε καὶ ὑποχονδρίου ὀδυνώδεος.

516. Quæ ex partu, & abortu copioſa celeriter cum impetu feruntur, ſi ſubſiſtant, moleſtiam exhibent. Hujuſmodi mulieribus rigor inimicus eſt, & alvi perturbatio, præcipuè verò ſi præcordiorum dolore vexentur.

517. Τῇσιν ἐπιφόροισι 405
κεφαλαλγικὰ καρώδεα, μετὰ βάρεος γινόμενα, καὶ σπα-

517. In utero geſtantibus capitis dolores, qui cum ſopore, gravitate, & convulſio-

σπασμῦ, φλαῦρα ὡς ἐπίτο-
πολύ.

vulſione fiunt, utplurimum malo ſunt.

518. Ἧσιν ἐκ γυναικείων πε- 406
ρὶ τὰ ἄνω καὶ τὸ λεπτὸν πόνοι
σύντονοι, κοιλίας καθυγραί-
νουσιν, ὑπασώδεες. ταύτῃσι
περὶ κρίσιν καταφοραὶ; καὶ
ἀδύνατοι κεφαλαλγικῶς ἐφι-
δροῦσι καὶ περιψύχουσιν. αἱ τοι- 407
αῦται ὑποστροφαὶ τῇσι πλεί-
στῃσι γενόμεναι μετὰ τὴν ἄφε-
σιν, ταχέως κτείνουσι.

518. Quibus ex muliebribus purgamentis, dolores intenſi ad ſuperiorem ventris partem, & tenuius inteſtinum excitati, alvos humectant, & levem anxietatem inducunt, hi ad judicationem, in ſomnum propenſiores fiunt, & impotentes ex capitis dolore, cum tenuibus ſudoribus, & perfrictionibus vexantur. Hujuſmodi recidivæ, plurimis poſt remiſſionem obortæ, celeriter interimunt.

519. Τὰ μετὰ μυχθισμοῦ 408
ἔξω ἀναφερόμενα πνεύματα,
καὶ τῆξις παράλογος, τῇσιν
ἐπιφόροισιν ἐκτιτρώσκει.

519. Spirationes ſuſpirioſæ quæ foras educuntur, ac citra rationem facta colliquatio, in uterum gerentibus, abortiones indicant.

520. Ὀδύνη κοιλίης μετὰ 409
τόκον, ἐπὶ ταύτῃσι πυώδεα
καθαίρει.

520. Ventris dolor à partu, in his purulenta expurgat.

521. Αἱ ναρκώδεες καὶ μά- 410
λιστα ἐν τῇσι κινήσεσι μετὰ ἀ-
δυναμίης κατακεκλασμέναι,
περὶ κρίσιν ἐνοχληθεῖσαι, ἀ-
σώδεες, ἐφιδροῦσι πολλῷ. κοι- 411
λίαι καθυγρανθεῖσαι ταύτῃ-
σι, κακόν.

521. Quæ torporis ſenſu afficiuntur, præcipuéque ad motiones impotentes & perfractæ, circa judicationem vexatæ, anxietate laborantes, multo & tenui ſudore diffluunt; in his alvus effuſa malum denunciat.

522. Τὰ δὲ γυναικεῖα μὴ 412
ἐπιστῆναι, χρήσιμον. ἐπιλη- 413
πτικὰ ἐκ τῶν τοιούτων, οἶμαι.
ἐνίῃσι

522. Muliebria purgamenta non ſubſiſtere, utile, ac forte ex talibus comitia-

Digitized by Google

ἐνίῃσι δὲ ὑποφοραὶ μακραὶ, 414
ἐνίῃσι δὲ αἱμοῤῥοΐδες.

mitiales morbi oriuntur: partim verò diuturnæ alvi ſubductiones, partim etiam ſanguinis per ora venarum profluvium.

523. Τῇσιν ἐπιφόροισιν ὑπο- 415
χονδρίου ἄλγημα, κακόν. καὶ 416
κοιλίαι ταύτῃσι φερόμεναι, κα-
κόν. καὶ τὸ ἐπιῤῥιγοῦν ταύτῃσι 417
κακόν. ὀδύνη κοιλίης ἐν τῇσι τοι- 418
αύτῃσιν ἧσσον κακὸν, ἢν ἰλυ- 419
ώδεα καθαίρῃ. ᾗσι ῥηϊδίως τῶν
τοιούτων τίκτεται, μετὰ τόκον
δύσφορα σφόδρα.

523. Uterum gerentibus præcordiorum dolor malum denunciat. His etiam alvi euntes, & rigore ſubinde corripi, malo eſt. Ventris dolor, ſi limoſa expurget, in hujuſmodi levius malum indicat. Quæ ex his faciles partus habent, eæ poſtea vehementer anguntur.

524. Τῇσι κυούσῃσι, ᾗσιν 420
ἔρευθος ἐπὶ προσώπου γίνεται,
αἱ ἀπὸ ῥινῶν ἀποστάξιες τοῦτο
ἀποτρέπουσι γινόμεναι.

524. Quibus prægnantibus, tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc ſtillationes è naribus avertunt.

525. Ἧσιν ἐκ τόκου λευκὰ, 421
ἐπιστάντων δὲ, ἅμα πυρετῷ
κώφωσις, καὶ ἐς πλευρὸν ὀδύνη
ὀξεῖα, ἐξίστανται ὀλέθριοι.

525. Quibus à partu alba prodeunt, & his ſubſiſtentibus, ſurditas cum febre, & lateris dolor acutus excitatur, eæ in vehementem & perniciosam mentis emotionem incidunt.

526. Τὰ ἐν τῇσιν ἐπιφόροι- 422
σι ἁλμυρώδεα, σημαίνει με-
τὰ τόκον δύσκολα λευκοῖσιν
δακνώδεσιν. αἱ τοιαῦται κα- 423
θάρσιες ἀποσκληρύνουσι. λὺγξ 424
ἐπὶ τούτοισι φλαῦρον, καὶ πρόπτω-
σις ὑστερῶν, καὶ συγκτείνει.

526. Prægnantibus ſalſuginoſa, poſt partum moleſtias ex albis mordacibus denunciant. Purgationes hujuſmodi duritiem adferunt. In his ſingultus malo eſt, & uterorum procidentia, quæ & unà interficit.

527. Ἐς

527. Ex

527. Ἐς πόδας καὶ ἐς ὀσφὺν 425 συντάσιες ἐκ γυναικείων, ἐκπυητικόν, καὶ τὰ ἀπὸ κοιλίης γλίσχρα, δυσώδεα, ἐπιπόνως ἰόντα. πνιγμοὶ ἐπὶ τοῖσι προ- 426 γεγραμμένοισιν, ἐκπυητικόν.

527. Ex purgamentis muliebribus, ad pedes & lumbos pertingentes tenſiones, ſuppurationes indicant, & viſcoſa graveolentia ex alvo cum dolore prodeuntia. Ex præſcriptis quoque ſuffocationes, ſuppurationes denunciant.

528. Τὰ ὑστερικὰ ἐν κοιλίῃ- 427 σι σκληρύσματα ἐπώδυνα, ὀξέως ὀλέθριον.

528. Uterinæ ventris duritates cum dolore, celerem perniciem denunciant.

529. Τῇσιν ἐπιφόροισιν ἤδη 428 ἀφθώδεα ῥεύματα ἐπώδυνα, πονηρόν. αἱμοῤῥοΐς ταύτῃσι 429 κάκιστον.

529. In uterum jam gerentibus, fluxiones, forpentia oris ulcera cum dolore excitantes, malum denunciant. In his ſanguinis per ora venarum profluvium peſſimum.

530. Ἦσι κοιλίης ἐπαρθεί- 430 σης ἐς αἰδοῖον ἔρευθος ἦλθε, γυναικείων λευκῶν ὑγρῶν κατελθόντων ἐξαπίνης, ἐν μακροῖσι πυρετοῖσι τελευτῶσι.

530. Quibus, in tumorem ſublato ventre, pudendum rubor occupavit, muliebribus purgamentis albis humidis ſubito procedentibus, diuturnis febribus intereunt.

531. Σπασμῷ, γυναικεί- 431 ων ἐν ἀρχῇσι φανέντων, πυρετοῦ μὴ ἐπιγενομένου, λύσις.

531. Convulſionem muliebria, ſi circa initia appareant, neque febris acceſſerit, ſolvunt.

532. Οὖρα λεπτὰ ὑπονέ- 432 φελα ἐν μέσῳ ἐναιωρεύμενα, ῥῖγος σημαίνει.

532. Urinæ tenues, nubeculam quandam in medio aſſumentes, rigorem denunciant.

533. Ἢν ἀπὸ τῆς τετράδος 433 αἵματος ῥῆσις γένηται, χρόνια σημαίνει, καὶ κοιλίη καταρ-

533. Sanguinis fluxus, ſi quarto die oriatur, diuturnitatem indicat, & alvus

ῥαῤῥήγνυται, καὶ σκελέων οἰδήματα.

vus eſſunditur, cruraque intumeſcunt.

534. Τῇσιν ἐπιφόροισι κα- 434
φαλαλγικὰ καρώδεα μετὰ
βάρεος γινόμενα, φλαῦρα.
ἴσως δὲ ταύτῃσι καὶ ἅμα σπα- 435
σμώδές τι ὀφείλει.

534. In uterum gerentibus, capitis dolores cum ſopore & gravitate, malo ſunt, fortéque hujuſmodi naturæ unà etiam convulſionibus quibuſdam ſunt obnoxiæ.

535. Αἱ προαλγήσασαι 436
τρόπον χολερώδεα πρὸ τῶν τό-
κων, τίκτουσι μὲν ῥηϊδίως, πυ-
ρέξασαι δὲ, κακοήθεες. ἄλ- 437
λως τε κ' ἤν τι κατὰ φάρυγ-
γα ὀχλῇ, ἤ τι τῶν ἐν πυρετῷ
κακοήθων ἐπιφανῇ σημείων.

535. Quæ ante partionem in modum choleræ morbi affliguntur, faciles quidem partus edunt. Febre autem tentatæ, maligne habent, tum verò præcipuè, ſi quid fauces vexet, aut in febre maligni aliquid appareat.

536. Τὰ πρὸ τῶν τόκων ῥη- 438
γνύμενα ὑδατώδεα, φλαῦρα.

536. Erumpentia antè partus aquoſa, mala.

537. Τῇσιν ἐπιφόροισι κα- 439
τὰ φάρυγγα ἁλμυρώδεες ῥύ-
σιες, πονηρόν.

537. In uterum gerentibus ſalſuginoſæ ad fauces fluxiones, malum denunciant.

538. Τὸ πρὸ τῶν τόκων ἐ- 440
πιῤῥιγοῦν, καὶ τὰ ἀνωδύνως
τικτόμενα, κινδυνώδεα.

538. Ante partus ſubinde rigore corripi, & citra dolorem parere, periculum indicat.

539. Τῇσιν ἐπιφόροισι τὰ 441
ἀφθώδεα ῥεύματα, πονηρόν·
σπασθεῖσαι, ἐκλυθεῖσαι, με- 442
τακαταψυχθεῖσαι, ἐκθερμαί-
νονται ὀξέως. καὶ μέντοι καὶ 443
δύσκολα ἀποβαίνει τῇσιν ἐπι-
φόροισι τὰ περὶ τὸ λεπτὸν οἰ-
δήματα, οἷα τὰ περὶ τὰς ὀ-
σχίας γίνεται, ἀπολαμβανό-
μενα

539. Prægnantibus fluxiones cum ſerpentibus oris ulceribus, malo ſunt. Hæ convulſionibus, exolutionibus, poſtea perfrictionibus tentatæ celeriter caleſiunt. Quinetiam prægnantibus moleſtiam exhibent, qui circa tenue inteſtinum

μενα ὀρθοπνοίῃσιν. ἆρα τὰ 444 τοιαῦτα οἰδήματα διδυματοκεῖ; ἆρα καὶ σπασμώδεις τὰ τοι- 445 αῦτα οἰδήματα ποιέει;

ſtinum contingunt tumores, quales circa extremas uteri oſculi oras, cum erectæ cervicis ſpirationis difficultate, eveniunt. Quinetiam fortaſſis hujuſmodi tumores gemellorum partum prænuntiant: aut forte convulſiones tumores hujuſmodi indicant.

540. Τὰ μυχθώδεα ἐξανα- 446 φερόμενα πνεύματα ἐν πυρετοῖσιν, ἐκτιτρώσκονται.

540. Quæ ſuſpirioſæ ſpirationes foras educuntur in febribus, abortionis periculum afferunt.

541. Φρικώδεσι, κοπιώδε- 447 σι, καρηβαρικοῖσι, γυναικεῖα καταῤῥήγνυται.

541. Horrore ſubinde tentatis, laſſitudine & capitis gravitate conflictatis, muliebres purgationes erumpunt.

542. Αἱ πρὸς χεῖρα νωθραὶ, 448 κατάξηροι, ἄδιψοι, γυναικεῖα πολλὰ χαλῶσαι, ἐκπυητικαί.

542. Quæ ad manus contactum torpeſcunt, peraridæ, ſitis expertes, muliebria multa profundentes, pus intro colligunt.

543. Τὰ ἐξαίφνης λευκὰ 449 καταρρέοντα ἐπὶ τρωσμῷ, ἤν τι ῥιγῇ, καὶ ἐς μηρὸν ὁρμᾷ, τρόμος δύσκολον.

543. Ex abortione ubi alba derepente percurrunt, ſi rigor aliquis corripiat, & ad femur impetus fiat, tremor moleſtus ſubit.

544. Τὰ ἀφθώδεα στόμα- 450 τα τῇσιν ἐπιφορούσῃσι κοιλίας καθυγραίνει.

544. Serpentia oris ulcera in uterum gerentibus, alvos humectant.

545. Αἱ δὲ τῶν κυουσέων 451 προνοσέουσαι πρὸ τῶν τόκων, ἐπιῤῥιγοῦσι.

545. Quæ prægnantes ante partus laborarunt, ſubinde rigore corripi ſolent.

546. Αἱ ναρκώδεες ἐκλύ- 452 σιες, δύσκολοι μὲν ἐκ τῶν τό- κων

546. Quæ ex partionibus contingunt exolutiones, cum

Digitized by Google

σιν ἀποβαίνουσι, καὶ παρακρουστικαὶ, οὐ μέν τοι ὀλέθριοι. Ἀτὰρ καὶ πλῆθος γυναικεί- 453 ων προσημαίνουσιν.

cum torpore, moleſtiam quidem exhibent, & mentem emovent, nullam tamen perniciem afferunt. Verum etiam purgamentorum muliebrium abundantiam denunciant.

547. Αἱ ἐν τόκῳ καρδίην 454 προαλγήσασαι, ὀλίγῳ ὕστερον ἀποβάλλουσι.

547. Quæ in partu oris ventriculi dolorem antea ſenſere, pauló poſt fœtus deponunt.

548. Τὰ φρικώδεα, κο- 455 πιώδεα, καρηβαρικὰ, τραχήλου ὀδυνώδεα, γυναικεῖα καταῤῥήγνυσι. περὶ κρίσιν τὸ 456 τοιοῦτον γινόμενον μετὰ βηχίου ἐπιῤῥιγεῖ.

548. Horroris & laſſitudinis ſenſus, capitis gravitas cum cervicis dolore, muliebres purgationes dejiciunt. Quod ſi quid hujusmodi circa judicationem cum tuſſicula contingat, ſubinde rigorem adfert.

549. Ἧσι κόρῃσιν ὀρθο- 457 πνοϊκὰ συμβαίνει, ἐν τῇσιν ἐπιφόροισι, τιτθοὺς ἐκπυοῦνται. Γυναικεῖα ἐπιφαίνεσθαι ἐν ἀρ- 458 χῇ, κακόν.

549. Quæ puellæ erectæ cervicis ſpiratione vexantur, iis uterum ferentibus mammæ pus colligunt. Muliebria purgamenta circa initia apparere, malum.

550. Τὰ μανικὰ, πυρετοὺς 459 ὀξεῖς ταραχώδεας ἀχόλῳ καρδιαλγικῷ λύουσι.

550. Febres acutas cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore non bilioſo, inſania ſolvit.

551. Τῇσιν ἀτόκοισιν αἵ- 460 ματος ἔμετος, πρὸς τὸ συλλαβεῖν ὠφελεῖ.

551. His quæ non pariunt, ad conceptum ſanguinis vomitus prodeſt.

552. Τὰ ἀχλυώδεα γυναι- 461 κείων συχνῶν ἐπιφανέντων λύεται.

552. Oculorum caligines, crebris apparentibus menſibus, ſolvuntur.

553. Ὅσῃσι γυναιξὶν ἐκ 462 πυρετῶν ἄλγημα τιτθῶν γίγνεται

553. Quæcunque mammarum dolore ex febribus

γνεται, ἡ λύσις αἱμάλωπος οὐ τρυγώδης γενομένη, λύει τοὺς πόνους.

vexantur, eas ſanguinis concreti ſpuitio non fæculenta, dolore liberat.

554. Οἱ ἐν ὑστερικῆσιν ἀπύ- 463
ρεισι σπασμοὶ, εὐχερέες, οἷον καὶ Δορκάδι.

554. In mulieribus quæ uteri ſuffocationibus tentantur, idque ſine febre, faciles ſunt convulſiones, quale quid etiam Dorcadi contigit.

555. Ἧσιν ἐκ ῥίγεος πυ- 464
ρετὸς κοπιώδης, γυναικεῖα κα-
ταστρέχει. τράχηλος ἐν τού- 465
τοισιν ἐδυνώδης, αἱμοῤῥαγικόν.

555. Quibus ex rigore febris cum laſſitudinis ſenſu adeſt, in his muliebrium profluvium expectare oportet. Quod ſi cervicis dolor prehenderit, ſanguinis è naribus eruptionem fore ſpes eſt.

De Vomitibus.

IV.

556. Ἔμετος δὲ ἀλυπότατος, φλέγματος καὶ χολῆς συμμεμιγμένος. μὴ παχὺς δὲ κάρτα, μηδὲ πολὺς ἐμεέσθω. τὰ δὲ ἀκρητέστερα τῶν ἐμευμένων, κακίω. πρασοειδὴς δὲ ἔμετος, καὶ μέλας, καὶ πελιὸς, πονηρόν. εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς ἐμέοι, ὀλέθριον. τάχιστον δὲ θάνατον σημαίνει ὁ πελιὸς καὶ κακώδης. ἐστι δὲ θανάσιμος ὁ ἐρυθρὸς ἔμετος, καὶ μάλιστα εἰ μετὰ ἀνάγκης ἐμέοιτο ἐπωδύνου.

1) 556. Vomitio autem maximè eſt innoxia,
quæ pituita & bile permix-
2 ta eſt, dum ne admodum
copioſa ſit. At ſinceriores
3 vomitiones deteriores ſunt.
Viridis quoque vomitus;
4 & niger, & lividus, vitio-
ſus eſt. Quod ſi omnes co-
5 lores idem vomat, exitiale
eſt. Celerrimum autem exi-
6 tium indicat, lividus & ma-
7 li odoris. Mortem quoque
8 adfert ruber vomitus, iſque præcipue, ſi cum majore conatu & dolore contingat.

557. Οἱ

557.

557. Οἱ ἀσώδεες ἀνεμέτως παροξυνόμενοι, κακόν. καὶ οἱ σπαρασσόμενοι ἀνεμέτως.

9 557. Corporis æſtuatio-
10 ne, & inquieta jactatione
conflictati, citra vomitum
ingraveſcentes, malè habent; atque etiam qui vellicantur citra vomitum.

558. Τὰ μικρὰ ἐμέσματα, χολώδεα, κακόν. ἄλλως τε κἢν ἀγρυπνέωσιν.

11 558. Vomitiones exiguæ, plioſæ, malum denunciant, tum verò præcipuè, ſi pervigilio conflictentur ægri.

559. Ἐπὶ μελάνων ἐμέτων κώφωσις, οὐ βλάπτει.

12 559. Ex nigris vomitibus oborta ſurditas, noxia non eſt.

560. Οἱ κατὰ μικρὰ ταχεῖς, χολώδεες, ἄκρητοι ἔμετοι, κακὸν ἐν ὑποφορῇ πλείονι, καὶ ὀσφύος ἀλγήματι συντόνῳ.

13 560. Vomitus parvi & fre-
quenter repetentes, bilioſi,
14 ſinceri, mali ſunt in copio-
ſiore ventris ſubductione, &
intenſo lumborum dolore.

561. Τὰ ἐξ ἐμέτων ἀσώδεα, κλαγγώδεα, ὄμματα ἐπιχνῦν ἴσχοντα, μανικά. ὀξέως μανέντες θνήσκουσιν ἄφωνοι.

15 561. Ubi ex vomitu an-
xietudo occupat, vox ſtri-
16 dula eſt, oculi pulvere ob-
ſiti, inſania portenditur: ac tales vehementi inſaniâ correpti, voce defecti intereunt.

562. Ἐν ἐμέτῳ διψώδεα ἐόντα, ἄδιψον γενέσθαι, κακόν.

17 562. In vomitu, eum, qui ſiti prematur, ſitis expertem eſſe, malum eſt.

563. Ἐν ἀσώδεσιν ἀγρύπνοις, τὰ παρ' οὖς μάλιστα.

18 563. In angore & pervigilio vexatis, ad aures abſceſſus maxime obveniunt.

564. Τοῖς ἀσώδεσι κοιλίης ταραχώδεος ἐπίστασις, διὰ ταχέων ἐξανθεῖ οἷα κωνώπων κεντήματα, καὶ ἐς ὄμματα δακρυώδης ἀπόστασις ἔρχεται.

19 564. In anxietate laborantibus, cum alvi turbulenta ſuppreſſione, celeriter velut culicum puncturæ in cutem erumpunt, & ad

oculos lacrymoſus abſceſ-
ſus procedit.

565. Ἐπὶ ἀκρήτοις ἐμέτοις λυγμὸς, κακόν. κακὸν δὲ καὶ σπασμός. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇσιν ὑπερκαθάρσεσι, τῇσιν ἐκ τῶν φαρμακείων.

20 565. Ex ſinceris vomitio-
21 nibus ſingultus, malus eſt:
22 mala quoque convulſio.
Quinetiam idem exiſtiman-
dum eſt in immodicis pur-
gationibus. quæ ex me-
dicamentorum potionibus
fiunt.

566. Οἱ μέλλοντες ἐμεῖν, πτυαλίζουσιν ἔμπροσθεν.

23 566. Qui vomituri ſunt,
iis antea os crebra ſalivatio-
ne impletur.

567. Ἐπὶ ἐλλεβόρῳ σπασμὸς, ὀλέθριον.

24 567. Ex epoto veratro
convulſio, exitium adfert.

568. Ἐπὶ πάσῃ καθάρσει πλεοναζούσῃ, ψύξις μεθ' ἱδρῶτος, ὀλέθριον. καὶ οἱ ἐπανεμέοντες διψώδεες ἐν τούτοισι, κακόν. οἱ δὲ ἀσώδεες ὀσφυαλγέες, κοιλίην καθυγραίνονται.

25 568. In omni ſuperflua
purgatione, frigus cum ſu-
26 dore exitiale. Et inter hæc
qui ſubinde vomunt, &
27 ſiticuloſi ſunt, malè habent.
Qui verò anxietate labo-
rant, cum lumborum do-
lore, iis alvus humectatur.

569. Αἱ ἐξερύθρων, μελάνων, ὑπὸ ἐλλεβόρου καθάρσιες, πονηραί. καὶ ἔκλυσις δὲ μετὰ τοιούτων, κακόν.

28 569. Ex epoto veratro
prærubrorum & nigrorum
29 purgationes, vitioſæ. Vi-
rium exolutio cum talibus,
mala eſt.

570. Ἀπὸ ἐλλεβόρου ἐμέσαι ἐρυθρὰ, ἀφρώδεα, ὀλίγα, ὠφελέει. ποιέει μέν τοι σκληρύσματα, καὶ ἐμπυήσιος μεγάλης ἀφίστησιν. εἰσὶ δὲ οἱ τοιαῦτα ἐμέοντες ἄλλως τε καὶ στῆθος ἐπώδυνοι, καὶ ἐν τοῖς ῥίγεσιν ἐφιδροῦντες, καὶ ὄρχιας ἐπαίρονται. τούτου προσγενομένου.

30 570. Epoto veratro ru-
bra, ſpumantia, pauca, vo-
31 mitione rejicere juvat. Du-
ritias tamen facit, & ma-
32 gnas puris intro collectio-
nes eximit. Qui verò talia
vomitione refundunt, &
in rigoribus crebro & te-
33 nuibus exudant, teſtes in
tumo-

Digitized by Google

μένε, ἐπιῤῥιγῦσι καὶ ἰσχναίνονται.

tumorem ſublatos habent. Quo in caſu ſubinde rigent, & graciles evadunt.

571. Αἱ πυκναὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὑποστροφαὶ ἐμετώδεες, περὶ κρίσιν μέλανα ἔμετον ποιέουσι. γίνονται δὲ καὶ τρομώδεες.

34 571. Crebrò repetentes, iiſdem perſeverantibus caſibus, vomitiones, ad ju-
35 dicationem nigra vomitione refundunt. Quinetiam tremulos ægros faciunt.

De Sudoribus.

572. Ἱδρὼς ἄριστος μὲν ὁ λύων τὸν πυρετὸν ἐν ἡμέρῃ κρισίμῳ. χρήσιμος δὲ καὶ ὁ κουφίζων. ὁ δὲ ψυχρὸς καὶ μοῦνον περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον γινόμενος, φλαῦρος. καὶ γὰρ χρόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει.

36 572. Sudor optimus ſanè, qui febrem die judicatorio tollit. Utilis au-
37 tem, & qui allevat. Malus verò, frigidus, & ubi ca-
38 put duntaxat, & cervix in-
39 ſudat. Nam & temporis diuturnitatem, & periculum denunciat.

573. Ἱδρὼς δὲ ψυχρὸς ἐν ὀξεῖ μὲν πυρετῷ, θανάσιμος, ἐν πρηϋτέρῳ δὲ, χρόνον σημαίνει.

40 573. Sudor autem frigidus, cum acuta quidem febre, exitium: cum mitiore verò, diuturnum fore morbum, ſignificat.

574. Ἱδρὼς ἅμα πυρετῷ γενόμενος ἐν ὀξεῖ, φλαῦρον.

41 574. Sudor unà cum febre, acuto morbo urgente, malus.

De Urinis.

V.

575. Οὖρον ἐν πυρετῷ λευκὴν ἔχον καὶ λείην ὑπόστασιν ἱδρυμένην, ταχεῖαν ἄφεσιν σημαίνει. ταχεῖαν δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀκρίτου λίπος ἴσχον τι ἐ-
ξυδα-

1) 575. Urina in febre album & læve depoſitum habens ſedimen-
2 tum, celerem liberationem denunciat. Celerem quo-
que,

ξυνδατώμενον. τὸ δὲ ὑπέρυθρον, καὶ τὴν ὑπόστασιν ἔχον ὑπέρυθρόν τε καὶ λείην, πρὸ μὲν τῆς ἑβδόμης γενόμενον, ἑβδομαῖον ἀπολύει. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην, χρονιώτερον, ἢ παντως χρόνιον. τό, τε ἐν τετάρτῃ λαβὸν ἐπινέφελον ὑπέρυθρον, ἑβδομαῖον ἀπολύει, τῶν λοιπῶν κατὰ λόγον ἐχόντων. τὸ δὲ λεπτὸν καὶ χολῶδες, ϗ τὸ μόλις γλίσχρον ἔχον ὑπόστασιν, ϗ τὸ μεταβάλλον ἐπὶ τὸ βέλτιον, καὶ χεῖρον, χρόνιον. ἐπὶ πλεῖον δὲ τοῦτο ἐπακολουθοῦν, ἢ περὶ κρίσιν χρόνων γενομένων, οὐκ ἀκίνδυνον.

3 que, quæ diluta indiſcretam
quandam habet pinguedi-
nem. Quæ verò aliquantu-
lum rubet, ſubrubrum habet
4 ſedimentum & læve, ſiqui-
dem ante ſeptimum diem
5 appareat, ſeptimo die ſo-
lutionem fore deſignat: poſt
ſeptimum autem, tardio-
rem, aut plane diuturnam.
6 Et quæ quarto die ſubru-
bram nubeculam capit, ſe-
ptimo die liberat, dum re-
liqua pro ratione habeant.
7 Tenuis autem & bilioſa,
& ægre lentum habens ſe-
dimentum, & quæ in me-
lius ac deterius commuta-
tur, temporis diuturnita-
tem poſtulat. Quod ſi iſtud
diutius perſeverat, aut ad
judicationem temporis lon-
ginquitas requiratur, peri-
culo non vacat.

576. Ὑδατῶδες δὲ καὶ λευκὸν διατελέως ἐν χρονίοισι, δύσκριτον γίνεται, ϗ οὐκ ἀσφαλές.

8 576. Diluta verò & alba
in diuturnis morbis perſe-
verans, difficilem & non
ſecuram judicationem facit.

577. Νεφέλαι δὲ ἐν οὔροισι, λευκαὶ μὲν, καὶ κάτω, λυσιτελέες. ἐρυθραὶ δὲ ϗ μέλαιναι, καὶ πελιαὶ, δύσκολοι.

9 577. In urinis nubecu-
læ, albæ quidem, & quæ
10 infimum locum tenent, u-
tiles ſunt: rubræ verò, ni-
græ ac lividæ, moleſtiam
exhibent.

578. Κινδυνῶδες τῶν οὔρων ἐστὶ τὸ χολῶδες, μὴ ὑπέρυθρον, ἐν τοῖσιν ὀξέσι, καὶ τὸ κριμνῶδες

11 578. In præcipitibus mor-
bis periculum denunciat u-
12 rina bilioſa, neque aliquan-
tulum

-δες, λευκὰς ἔχον ὑποςάσιας, καὶ τὸ ποικίλον χροιῇ καὶ ὑποςάσει. καὶ μάλιςα τοῖσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥευματισμοῖσι. κινδυνῶδες δὲ καὶ τὸ ἐκ μέλανος μεθιςάμενον ἐς λεπτὸν χολῶδες, καὶ τὸ ἐξ ὑποςάσιος διασπώμενον, καὶ τὸ ἐκ τροφιώδεος ὑπόςασιν ἴσχον ὑποπέλιον, ἰλυώδεα. ἆρα ἐκ τούτων ὑποχόνδριον ὀδυνῶνται; δοκέω δεξιόν. ἢ καὶ χλοώδεες γίνονται; καὶ τὰ παρ' ὖς ὀδυνώδεες; τούτοισιν ἐπὶ βραχὺ κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, ὀλέθριον.

579. Οὖρα ἐξαίφνης παραλόγως ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρα. καὶ ὅλως τὸ παραλόγως πέπον ἐν ὀξεῖ, φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἐξέρυθρον ἐκ τούτων ἐπάνθισμα ἰῶδες κατεχόμενον. λευκὸν δὲ, καὶ καταχεόμενον διαφανὲς οὖρον, πονηρόν. μάλιςα ἐν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ μετὰ ποτὸν ταχέως διουρούμενον, καὶ μάλιςα πλευριτικοῖσι καὶ περιπλευμονικοῖσι. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πρὸ ῥίγους

13 tulum rubra, & quæ hordei toſti non exactè moliti
14 craſſioribus fruſtulis ſimilia habet ſedimenta, alba &
15 quæ colore ac ſedimento variat, præcipuèque in iis,
16 quæ ex capite fiunt, deflu-
17 xionibus. Perniciem etiam præ ſe fert, quæ ex nigra
18 in bilioſam tenuem tranſit, & quæ ſedimentum habet
19 divulſum, quæque ex his,
20 quæ denſata per urinam fe-
21 runtur, quod ſubſidet, habet aliquantulum liveſcens & limoſum. Ac fortaſſe ex his quidem præcordia dextra dolor occupat, aut ex virore palleſcunt, aut abſceſſus ad aures cum dolore excitantur. In his paulo poſt effuſa alvus periculum denunciat.

22 579. Urinæ derepente præter rationem parum
23 concoctæ, vitioſæ ſunt. Ac in totum, quæ in mor-
24 bo acuto urina præter rationem cocta eſt, vitium
25 denotat. In his quoque malo eſt, prærubra efflore-
26 ſcentia contenta atque æru-
27 ginoſa. Alba verò effuſa & perſpicua urina, mala
28 eſt, præcipuè in phreniticis apparens. Mala quo-
29 que, quæ poſt potionem celeriter

ῥέγευς ἐλαιῶδες οὐρούμενον. πονηρὸν δὲ ἐν τοῖσιν ὀξέσι καὶ τὰ χλοιώδεα, μὴ ἐπὶ χροιῇ ἐόντα.

30 leriter meitur, præſertimque in lateris doloribus, & pulmonis inflammationibus. Mala etiam, quæ ante rigorem oleoſa redditur. Mala quoque & in acutis morbis, & quæ ex viridi palleſcunt, nec in colore perſiſtunt.

580. ὀλέθριον δ' ἐστὶν τῶν οὔρων τό, τε μέλαιναν τὴν ὑπόστασιν ἔχον, καὶ τὸ μέλαν. μᾶλλον δ' ἐν τοῖσι παισὶ τὸ λεπτὸν τοῦ παχέος. τοῖσι δὲ λεπτοῖσι τὸ ἀνάπαλιν τοῖσι συνεστραμμένοις, καὶ τὸ χαλαζῶδες γονοειδὲς διαχεόμενον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπίπονον. ὀλέθριον δ' ἐστὶ καὶ πᾶν τὸ λαθραίως οὐρούμενον. περιπλευμονικοῖσι δ' ἐστὶν ὀλέθριον καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ μὲν πέπον, μετὰ δὲ τὴν τετράδα λεπτυνόμενον.

31 580. Perniciem verò indicat urina, in qua nigrum eſt quod ſubſidet, & quæ nigra
32 eſt. In pueris etiam tenuis
33 potius, quam craſſa. (In tenuibus autem contra, quam
34 in commutatis urinis accidit.) Et quæ grandinem re-
35 fert, & genituræ ſimilis effunditur, itemque dolorem
36 exhibet, Pernicioſa quoque eſt, quæcunque inſcio ægro redditur. At in pulmonum inflammationibus periculum indicat, quæ initio coctionem habet, verum poſt quartum diem tenuis evadit.

581. Πλευριτικοῖσιν οὖρον αἱματῶδες, ζοφῶδες, μεθ' ὑποστάσιος ποικίλης, ἀδιακρίτου, θανάσιμον ἐν δ' καὶ ι' ἡμέρῃσιν, ὡς ἐπιτοπολύ. θανάσιμον δὲ καὶ ἐν τοῖσι πλευριτικοῖσι συντόμως, καὶ τὸ πρασοειδὲς μέλαιναν ἔχον ὑπόστασιν, ἢ πιτυρώδεα. καυσώδεσι δὲ κατόχως, κάκιστον οὖρόν ἐστι τὸ ἔκλευκον.

37 581. In laterum doloribus, urina cruenta, obſcura, cum eo quod ſubſidet vario & indiſcreto, utpluri-
38 mum in quatuordecim diebus mortem adfert. Laterum quoque dolore affectis in propinquo mor-
39 tem eſſe ſignificat, quæ viridis nigrum habet ſedimentum,

582. Οὐ-

tum, aut furfuribus ſimile. Febri verò ardente, cum alto ſtupore (quem catochum dicunt) detentis, exalbida urina, peſſima eſt.

582. Οὖρον δὲ ὠμὸν πλεῖον χρόνον γινόμενον, τῶν ἄλλων σωτηρίων ἐόντων, ἀπόστασιν καὶ πόνον σημαίνει, καὶ μᾶλλον ἐν τοῖσιν ὑπὸ φρένα. ἀλγημάτων δὲ ἐν ὀσφύϊ πλανωμένων, ἐς ἰσχίον, καὶ ἐν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ. τὸ δὲ ἐκπιμπτόμενον λίπος ἴσχον οὖρον ὑπόστασιν, σημαίνει πυρετόν. τὸ δὲ αἱματῶδες ἐν ἀρχῇ οὐρηθὲν, χρόνιον. τὸ δ' ἀνατεταραγμένον μεθ' ἱδρῶτος, ὑποστροφήν. τὸ δὲ λευκὸν οἷον τῶν ὑποζυγίων, κεφαλαλγίην. τὸ δ' ὑμενῶδες, σπασμόν. τὸ δὲ πτυαλώδεας ἔχον ὑποστάσιας οὖρον, ἢ ἰλυώδεας, ῥῖγος δηλωτικόν. τὸ δὲ ἀραχνιῶδες, συντήξιος. τὰ δ' ἐν πλανώδεσι πυρετοῖσι μέλανα νεφέλια, τεταρταίους. τὰ δ' ἄχροα μέλασιν ἐνεωρεύμενα μετὰ ἀγρυπνίης καὶ ταραχῆς, φρενιτικά. τὰ δὲ κονιώδεα μετὰ δυσπνοίης, ὑδατώδεα.

40 582. Urina cruda, quæ ſic diu perſeverat, ut reliqua ſigna ſalutaria ſint, ab-
41 ſceſſum & dolorem, præ-
42 cipuéque infra ſeptum tranſverſum, denunciat. Doloribus verò ad lumbos ober-
43 rantibus, ad coxam, idque in febre & ſine febre. At quæ emittitur urina, in qua quod
44 ſubſidet, pinguedinem ha-
45 bet, febrem ſignificat. Cruenta verò circa initia reddi-
46 ta, morbi diuturnitatem.
47 Returbida quoque cum ſu-
48 dore, morbi reverſionem. Alba autem qualis in veterino genere redditur, ca-
49 pitis dolorem: membrano-
50 ſa, convulſionem. Quæ verò ſputo ſimilia habet ſe-
51 dimenta, aut limoſa, rigorem denunciat; quæ araneorum telis ſimilia quæ-
52 dam habet, colliquationem. At in errantibus febribus nigræ nubeculæ, quartanam denunciant: decolores autem urinæ ſuſpenſa quædam in medio nigra habentes, cum pervigilio & perturbatione, phrenitidem: cineritiæ

ritiæ verò cum ſpirandi difficultate, aquam intercutem.

583. Οὖρον ὑδατῶδες ἢ τεταραγμένον ψαφερῇ τρηχύτητι, κοιλίην ὑγρὴν ἐσομένην σημαίνει. τὸ δὲ ἔκλεπτον οὖρον δασυνόμενον, ἆρα ἱδρῶτα μέλλοντα δηλοῖ; γεγενημένον δὲ, ἀφρῶδες ἐπ' αὐτὸ ἐφιστάμενον;

53 583. Urina diluta, aut arenidâ & facilè diſſolubili aſperitate returbata, liqui-
54 dam fore alvum denunciat. Quæ verò admodum tenuis
55 ſpiſſa evadit, fortaſſe erupturum ſudorem indicat: jam autem erupiſſe, quæ ſpumam in ſeipſam inſidentem habet.

584. Τὰ δ' ἐν τριταίοισι μετὰ φρίκης οἷα νεφέλια μέλανα, φρίκης ἀκαταστάτου δηλωτικά. καὶ ὑμενώδεες οὐρήσιες, καὶ αἱ μετὰ φρίκης ὑφιστάμεναι, σπασμώδεες.

56 584. In tertianis cum horrore nubeculis nigris ſimilia, inconſtantem horro-
57 rem indicant. Membranoſæ quoque mictiones, & quæ cum horrore ſubſidunt, convulſiones prædicunt.

585. Οὖρον χρηστὴν ἔχον ὑπόστασιν, ἐξαπίνης μὴ ἔχον, πόνον καὶ μεταβολὴν σημαίνει. τὸ δὲ ὑπόστασιν ἔχον ἐπιταραχθὲν καθιστάμενον, ῥῖγος περὶ κρίσιν. τάχα δὲ καὶ ἐς τριταῖον, ἢ τεταρταῖον μετάστασιν.

58 585. Urina, in qua quod ſubſidet bonum eſt, & derepente evaneſcit, dolo-
59 rem ac mutationem denunciat. At quæ ſedimentum
60 habet, returbida, reſidens, rigorem circa judicationem, forte etiam & in tertianam, aut quartanam tranſitum.

586. Ἐν πλευριτικοῖσιν οὖρον ὑπέρυθρον, ἔχον λείην ὑπόστασιν, ἀσφαλέα κρίσιν σημαίνει· τὸ δ' ὑπόχλωρον εὐανθὲς, λευκὴν ἔχον ὑπόστασιν, καὶ ταχεῖαν. τὸ δὲ ἐρυθρὸν σφόδρα καὶ εὐανθὲς, ὑπόστα-

σιν

61 586. Laterum dolore affectis, urina aliquantulum rubra, lævem habens ſubſi-
62 dentiam, ſecuram judicationem prænunciat. Quæ
63 verò aliquantulum pallida, benè florulenta eſt, & albam habet

habet

ρυ' χλωρὴν ἔχον λείην, εἰλικρινέα, πολυχρόνιον, σφόδρα ταραχώδεα νοῦσον μεταβάλλουσαν ἐς ἄλλην, οὐ μὴν ὀλέθριον. τὸ δὲ λευκὸν, ὑδατῶδες, κριμνώδεα πυῤῥὴν ἔχον ὑπόστασιν, πόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει. καὶ τὸ χλωρὸν, πυῤῥὴν ἔχον ὑπόστασιν κριμνώδεα, χρόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει.

habet ſubſidentiam, celerem quoque. At quæ admodum rubra & benè florulenta, ſedimentum palli-
64 dum, læve ac purum habet, diuturnum valdéque turbulentum morbum fore, &
65 in alium tranſiturum, non tamen pernicioſum. Alba verò, diluta, hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimile habens ſedimentum, fulvum, dolorem & periculum denunciat. At quæ pallida, fulvum habet ſedimentum, hordei toſti non exactæ moliti craſſioribus fruſtulis ſimile, diuturnitatem ac periculum indicat.

587. Οὖρα τοῖσι παρ' ὦτα, ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρον. καὶ τὸ καταψύχεσθαι ὧδε, πονηρόν.

66 587. In his quæ circa aures abſcedunt, urinæ quæ
67 celeriter & parvo tempore concoquuntur, damno ſunt. Quin & perfrigerari, itidem malum eſt.

588. Κύστις ἀποληφθεῖσα, ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης, ἔχει τι σπασμῶδες. τὰ ναρκώδεα ἐν τοιούτοισιν ἐκλυόμενα, δύσκολα, οὐ μὴν ὀλέθρια. ἆρά τι καὶ παρακρούουσι;

68 588. Veſica intercepta maximéque cum capitis dolore, convulſionem quan-
69 dam minatur. Quæ in his cum torporis ſenſu exol-
70 vuntur, moleſtiam, non perniciem, afferunt. Ac fortè etiam aliquantulum deſipiunt.

589. Νεφρῶν ἐξαπίναιον ἄλγημα, μετὰ οὔρου ἐπισχέσιος

71 589. Derepente obortus renum dolor, cum urinæ ſup-

τιος, λιθιδίων οὔρησιν, ἢ παχέων οὔρων, σημαίνει.

ſuppreſſione, calculorum aut urinæ craſſæ mictionem indicat.

590. Τρομώδεα πρεσβυτέροισιν ἐν πυρετῷ, καὶ οὕτως ἐπιφαινόμενα, λιθίδιά τι διουρέει.

72 590. Tremores in ſenioribus in febre contingentes ubi apparent, calculi fortaſſe per urinas excluduntur.

591. Οὔρου ἀπόληψις καὶ βάρος ἐν νειαίρῃ, σημαίνει ὡς τὰ πολλὰ στραγγουρίην ἐσομένην. εἰ δὲ μὴ, ἄλλην ἀῤῥωστίην ἣν εἴωθεν ἀῤῥωστεῖν.

73 591. Urina intercepta, & ad imum ventrem pondus, ùtplurimum futurum
74 urinæ ſtillicidium denunciat: ſin minus, alium aliquem morbum ex conſuetudine affligentem.

592. Ἐν χολώδεσιν οὔρου ἀπόληψις, κτείνει συντόμως.

75 592. In bilioſis urina intercepta, mortem brevì afferre ſignificat.

593. Οὖρον ἐν πυρετῷ δάσος ἔχον διασπώμενον, ὑποστροφικὸν, ἢ ἱδρῶδες.

76 593. Febricitanti urina denſitatem habens divulſam, morbi reverſionem, aut ſudorem portendit.

F 594. Ἐν μακροῖσι πυρετοῖσι, λεπτοῖσι, πλανώδεσι, λεπτῶν οὔρων οὐρήσιες, σπληνώδεες.

77 594. In febribus longis, parvis, vagis, tenuium urinarum ejectiones, lienis affectionem denunciant.

595. Ἐν πυρετῷ ἄλλοτε ἀλλοίων οὐρήσιες, μηκύνουσι.

78 595. In febre variarum interdum urinarum mictiones, morbum producunt.

596. Τὰ οὐρούμενα μὴ ὑπομνησάντων, ἄλλως δὲ ὀλέθρια. ἆρα τούτοισιν οὐρεῖται οἷον εἰ τὴν ὑπόστασιν ταράξειας;

79 596. Urinæ quæ non ſentientibus effluunt, aliàs perniciem denunciant. Animadvertendum, num tales his reddantur, quales fiunt, ubi ſubſidentiam conturbaveris.

597. Οἱ-

597. Qui-

Digitized by Google

597. Οἷσιν οὖρα ὀλίγα, θρομβώδεα, οὐκ ἀπυρέτοις, πλῆθος ἐκ τούτων ἐλθὸν λεπτὸν, ὠφελεῖ. ἔρχεται δὲ τοιούτοις ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων ὑπόστασιν ἔχει.

80 597. Quibus urinæ pau-
cæ, grumoſæ, non ſine
81 febre, ſi ab iis tenues &
copioſæ prodierint, juvat.
Talibus autem circa initia
procedunt, aut non multo
poſt ſedimentum habent.

598. Οἷσιν οὖρα ταχέως ὑπόστασιν ἴσχει, ταχέως οὗτοι κρίνονται.

82 598. Quibus in urinis
cito aliquid ſubſidet, hi
brevi judicantur.

599. Ἐπιληπτικοῖς οὖρα λεπτὰ καὶ ἄπεπτα παρὰ τὸ ἔθος, ἄνευ πλησμονῆς, ἐπίληψιν σημαίνει. ἄλλως τε κἢν τις ἐς ἀκρώμιον, ἢ τράχηλον, ἢ μετάφρενον πόνος, ἢ σπασμὸς ἐμπεπτώκῃ, ἢ νάρκη περιγίνηται τοῦ σώματος, ἢ ταραχῶδες ἐνύπνιον ἑωράκῃ.

83 599. Urinæ præter con-
ſuetudinem tenues & cru-
dæ, abſque repletione,
84 morbo comitiali obnoxiis,
morbi inſultum denunciant,
idque præcipue ſi in ſum-
85 mum humerum, aut cervi-
cem, aut dorſum, dolor
86 aut convulſio incidat, aut
torpor totum corpus occu-
pet, aut turbulentum inſo-
mnium viſum fuerit.

600. Τὸ μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι, οἷον στάξιας, καὶ οὖρον, καὶ ἔμετον, καὶ διαχωρήματα, κακὸν μὲν πάντως. κάκιστον δὲ, ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντα.

87 600. Quæ parva copia
apparent, velut ſtillæ ſan-
guinis, urinæ, vomitiones,
88 & dejectiones, malum qui-
dem penitus denunciant:
peſſimum verò, ſi exiguis
intervallis ſeſe conſequan-
tur.

DE DEJECTIONIBUS.

VI.

601. Διαχώρημα κοιλίης βέλτιστον, μαλθακὸν, συνεστηκὸς, ὑπόπυῤῥον, μὴ

1) 601. ALvi recrementum
optimum eſt, mol-
le, conſtans, aliquatenus,
ful-

μὴ σφόδρα δυσῶδες, διαχωρέον τὴν εἰθισμένην ὥρην. πλῆθος δὲ πρὸς λόγον τῶν εἰσιόντων. παχυνέσθω δὲ πρὸς τὴν κρίσιν. χρήσιμον δὲ καὶ ἕλμινθας στρογγύλας διεξιέναι πρὸς κρίσιν προσάγον.

2
3
4
5

602. Ἐν ὀξέσι τὸ ἀφρῶδες περίχολον διαχώρημα, κακόν. 6
κακὸν δὲ καὶ τὸ ἔκλευκον. ἔτι 7
δὲ καὶ κάκιον τὸ ἀλητοειδὲς 8
κοπριῶδες. κάρος ἐπὶ τούτοισι κακὸν, 9
καὶ αἱματώδης διαχώρησις, καὶ κενεαγγίη παραλόγως. 8

603. Κοιλίης ἀπόληψις μικρὰ, μέλανα, σπυραθώδεα, πρὸς ἀνάγκην χαλῶσα. μύκτηρ τούτοισι ῥηγνύμενος, κακόν. 10

604. Γλίσχρον, ἄκρητον, 11
ἢ λευκὸν διαχώρημα, φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἄλις 12
ἐζυμωμένον, ὑποφλεγματῶδες. πονηρὸν δὲ καὶ ἐκ στροφω- 13
δέων ὑπόστασις ὑποπέλιος, ἰλυώδης μετὰ χολώδεος.

605. Αἰ-

aliquatenus fulvum, néc admodum graveolens, eoque tempore, quo per ſecundam valetudinem dejici ſolet, excretum: copia verò ingeſtis cibis reſpondens. Craſſum autem fieri oportet, in judicationem eunte morbo. Utile quoque quod lumbricos teretes ad judicationem exire cogit.

602. In præcipitibus malis ſpumans & circumbilioſum alvi recrementum, malo eſt. Malum quoque & exactè candicans. Adhuc verò deterius farinæ molitæ inſtar, & ſtercoroſum. Præter hæc ſopor malo eſt, & cruenta alvi dejectio, ac immoderata vaſorum inanitio.

603. Ubi alvus modice intercepta, nigra, ſtercoribus caprarum ſimilia, nec niſi coacta demittit, hoc caſu naſus erumpens, malo eſt.

604. Alvi recrementum glutinoſum, ſincerum, aut album, in vitio eſt. Vitioſum quoque quod abundè fermentatum eſt, & aliquantulum pituitoſum. Pravum etiam, cùm ex his quæ cum torminibus feruntur, quod ſubſidet, aliquantulum

tulum liveſcit; limoſum ac bilioſum eſt.

605. Αἷμα λαμπρὸν διαχωρέειν, κακὸν, ἄλλως τε κἢν τις ὀδύνη παρῇ.

14 605. Sanguis ſplendidus alvo per receſſum rejectus, malo eſt, præſertimque ſi dolor aliquis adſit.

606. Τὸ ἀφρῶδες περίχολον διαχώρημα, φλαῦρον. καὶ ἰκτερῶνται δὲ ἐκ τούτων.

15 606. Spumans & bile obductum alvi recrementum,
16 vitio eſt. Quin & indè morbus regius contrahitur.

607. Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι τὸ ἀφρῶδες ἐπάνθισμα, κακόν. μάλιστα δὲ ὀσφῦν πεπονηκότι, καὶ παρενεχθέντι. ἆρα δὲ τούτοισι τὰ ἀλγήματα;

17 607. In bilioſis dejectionibus ſpumoſa eſfloreſcen-
18 tia, malo eſt, iis verò præ-
19 cipue, quos anteà lumborum dolor, aut deſipientia vexarit. Forteque etiam dolores iis adſunt.

608. Λεπτὸν ἔπαφρον διαχώρημα, ὑδατόχλοον ἴσχον ὑπόστασιν, πονηρόν. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πυῶδες. καὶ τὸ μέλαν αἱματῶδες πονηρὸν σὺν πυρετῷ, καὶ ἄλλως. καὶ τὸ ποικίλον κατακορὲς διαχώρημα, φλαῦρον. καὶ χεῖρον ὅσῳ φοβερώτερον τῇ χροιῇ, πλὴν ἐν φαρμακείῃσιν. ἐν δὲ ταύτῃσιν ἀκίνδυνον μὴ πλήθει ὑπερβάλλον. καὶ τὸ ψαφερὸν μαλθακὸν ἐν πυρετῷ διαχώρημα φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ξηρὸν, ψαθαρὸν, ἄχλοον. καὶ ἄλλως, καὶ ἢν κοιλίην καθυγραίνῃ. μελάνων δὲ προδιελθόντων, κλείνει.

20 608. Tenue alvi excrementum & ſpumans, in
21 quo quod ſubſidet, aqueum
22 eſt, & ex pallido vireſcens, malo eſt: malum quoque,
23 purulentum. Nigrum etiam cruentum, malum, cum fe-
24 bre, atque aliàs. Vitioſum quoque varium, abundè co-
25 loratum alvi excrementum, eoque deterius, quo colore
26 formidandum magis, præterquam in medicamenti
27 potione. Tunc namque periculo vacat, copia non
28 exuperans. Friabilis quo-
29 que & mollis in febre alvi ſeceſſus, vitio eſt. Vitioſus quoque ſiccus, qui facile diſſolvitur, nec cohæret, decolor,

609. Ὑγρὸν

μὴ σφόδρα δυσῶδες, διαχω- 2
ρέον τὴν εἰθισμένην ὥρην. πλῆ- 3
θος δὲ πρὸς λόγον τῶν εἰσιόν-
των. παχυνέσθω δὲ πρὸς τὴν 4
κρίσιν. χρήσιμον δὲ καὶ ἕλ- 5
μινθας ϛρογγύλας διεξιέναι,
πρὸς κρίσιν προσάγον.

aliquatenus fulvum, nec admodum graveolens, eoque tempore, quo per ſecundam valetudinem dejici ſolet, excretum: copia verò ingeſtis cibis reſpondens. Craſſum autem fieri oportet, in judicationem eunte morbo. Utile quoque quod lumbricos teretes ad judicationem exire cogit.

602. Ἐν ὀξέσι τὸ ἀφρῶδες, 6
περίχολον διαχώρημα, κακόν.
κακὸν δὲ καὶ τὸ ἔκλευκον. ἔτι 7
δὲ καὶ κάκιον τὸ ἀλητοειδὲς, 8
κοπριῶδες. κάρος ἐπὶ τούτοι- 9
σι κακὸν, καὶ αἱματώδης δια-
χώρησις, καὶ κενεαγγίη παρα-
λόγως.

602. In præcipitibus malis ſpumans & circumbilioſum alvi recrementum, malo eſt. Malum quoque & exactè candicans. Adhuc verò deterius farinæ molitæ inſtar, & ſtercoroſum. Præter hæc ſopor malo eſt, & cruenta alvi dejectio, ac immoderata vaſorum inanitio.

603. Κοιλίης ἀπόληψις μι- 10
κρὰ, μέλανα, σπυραθώδεα,
πρὸς ἀνάγκην χαλῶσα. μυ-
κτὴρ τούτοισι ῥηγνύμενος, κα-
κόν.

603. Ubi alvus modice intercepta, nigra, ſtercoribus caprarum ſimilia, nec niſi coacta demittit, hoc caſu naſus erumpens, malo eſt.

604. Γλίσχρον, ἄκρητον, 11
ἢ λευκὸν διαχώρημα, φλαῦ-
ρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἅλις 12
ἐζυμωμένον, ὑποφλεγματῶ-
δες. πονηρὸν δὲ καὶ ἐκ ϛροφω- 13
δέων ὑπόϛασις ὑπόπελιος,
ἰλυώδης μετὰ χολώδεος.

604. Alvi recrementum glutinoſum, ſincerum, aut album, in vitio eſt. Vitioſum quoque quod abundè fermentatum eſt, & aliquantulum pituitoſum. Pravum etiam, cùm ex his quæ cum torminibus feruntur, quod ſubſidet, aliquantulum

605. Αἰ-

tulum liveſcit; limoſum ac bilioſum eſt.

605. Αἷμα λαμπρὸν διαχωρέειν, κακὸν, ἄλλως τε κἢν τις ὀδύνη παρῇ.

14 605. Sanguis ſplendidus alvo per ſeceſſum rejectus, malo eſt, præſertimque ſi dolor aliquis adſit.

606. Τὸ ἀφρῶδες περίχολον διαχώρημα, φλαῦρον. καὶ ἰκτεριῶνται δὲ ἐκ τούτων.

15 606. Spumans & bile obductum alvi recrementum,
16 vitio eſt. Quin & indè morbus regius contrahitur.

607. Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι τὸ ἀφρῶδες ἐπάνθισμα, κακόν. μάλιστα δὲ ὀσφῦν πεπονηκότι, καὶ παρενεχθέντι. ἆρα δὲ τούτοισι τὰ ἀλγήματα;

17 607. In bilioſis dejectionibus ſpumoſa effloreſcen-
18 tia, malo eſt, iis verò præ-
19 cipue, quos antea lumborum dolor, aut deſipientia vexarit. Forteque etiam dolores iis adſunt.

608. Λεπτὸν ἔπαφρον διαχώρημα, ὑδατόχλοον ἴσχον ὑπόστασιν, πονηρόν. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πυῶδες. καὶ τὸ μέλαν αἱματῶδες πονηρὸν σὺν πυρετῷ, καὶ ἄλλως. καὶ τὸ ποικίλον κατακορὲς διαχώρημα, φλαῦρον. καὶ χεῖρον ὅσῳ φοβερώτερον τῇ χροιῇ, πλὴν ἐν φαρμακείῃσιν. ἐν δὲ ταύτῃσιν ἀκίνδυνον μὴ πλήθει ὑπερβάλλον. καὶ τὸ ψαφαρὸν μαλθακὸν ἐν πυρετῷ διαχώρημα φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ξηρὸν, ψαθαρὸν, ἄχλοον. καὶ ἄλλως, καὶ ἢν κοιλίην καθυγραίνῃ. μελάνων δὲ προδιελθόντων, κρίνει.

20 608. Tenue alvi excrementum & ſpumans, in
21 quo quod ſubſidet, aqueum
22 eſt, & ex pallido vireſcens, malo eſt: malum quoque,
23 purulentum. Nigrum etiam cruentum, malum, cum fe-
24 bre, atque aliâs. Vitioſum quoque varium, abundè co-
25 loratum alvi excrementum, eoque deterius, quo colore
26 formidandum magis, præterquam in medicamenti
27 potione. Tunc namque periculo vacat, copia non
28 exuperans. Friabilis quo-
29 que & mollis in febre alvi ſeceſſus, vitio eſt. Vitioſus quoque ſiccus, qui facile diſſolvitur, nec cohæret, decolor,

609. Ὑγρὸν

609. Ὑγρὸν διαχώρημα, ϗ ἀθρόον ϗ κατὰ μικρὸν, κακόν. τὸ μὲν γὰρ κακὸν καὶ ἀγρυπνίην, τὸ δὲ ἔκλυσιν τάχ᾽ ἂν ποιήσῃ.

610. Ἔνυγρον ὑποψάφαρον διαχώρημα περιψυχομένῳ μὴ ἀπύρῳ, φλαῦρον. τὰ ἐπὶ τούτοισι ῥίγεα κύστιν καὶ κοιλίην ἐπιλαμβάνει. ὑδατῶδες δὲ σφόδρα διαχώρημα μὴ παυόμενον ἐν ὀξέσι, κακόν. καὶ μᾶλλον εἰ καὶ ἄδιψον ἐποίησεν.

611. Ἐξέρυθρον ἐν περιπλύσει διαχώρημα, φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ σφόδρα χλωρὸν, ἢ λευκὸν, ἢ ἀφρῶδες, ἢ ὑδαρές. καὶ τὸ μικρόν τε καὶ γλίσχρον, καὶ λεῖον, καὶ ὑπόχλωρον, κακόν. καὶ τὸ κωματώδεσι νενωθρευμένοισιν ὑγρὸν διαχώρημα, κάκιστον. θανατῶδες δὲ καὶ αἱμορῥοεῖν αἱματῶδες πολὺ θρομβῶδες. λευκόν τε καὶ ὑγρὸν μετὰ κοιλίης μετεώρου.

612. Αἱ

decolor, idque præcipuè ſi alvum humectet: lethalis verò, ſi nigra ante prodierint.

30 609. Liquidum alvi recrementum, & brevibus
31 intervallis cumulatum, malo eſt. Partim namque vitium & inſomniam: partim verò exolutionem pariet.

32 610. Perliquidum & aliquantulum friabile alvi re-
33 crementum, cum ſummi totius corporis perfrictione,
34 non ſine febre, vitioſum eſt. Rigores præterea, veſi-
35 cam & alvum corripiunt. Valdè verò aquoſa dejectio in præcipitibus malis non deſinens, malo eſt, atque eo magis, ſi ſitis vacuitatem fecerit.

36 611. Prærubrum in alvi proluvie excrementum, vi-
37 tio eſt. Vitioſum etiam admodum ex viridi palleſcens,
38 aut albicans, aut ſpumans, aut aquoſum. Item malum eſt, quod exiguum, glu-
39 tinoſum, læve, & ex viridi ſubpallidum. Peſſima
40 quoque dejectio liquida, in ſopore & torpore detentis.
41 Lethale verò eſt etiam, multum ſanguinem grumoſum ex alvo effluere, itemque candi-

candidum & liquidum excrementum, cum alvi tumore.

612. Διαχώρημα μέλαν οἷον αἷμα, καὶ σὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, πονηρόν. πονηρὸν δὲ καὶ πάντα τὰ ποικίλα. καὶ τὰ κατακορέα, πονηρά.

42 612. Alvi excrementum
nigrum velut ſanguis, &
43 cum febre, & ſine febre,
malo eſt. Mala item quæcunque varia, & quæ bile abundè ſunt ſaturata.

613. Τὰ ἐς ἀφρώδεα ἄκρητα τελευτῶντα διαχωρήματα, παροξυντικὰ μὲν πᾶσι, τοῖσι δὲ σπασμώδεσι καὶ πάνυ. ἐκ τοιούτων τὰ παρ' οὖς ἀνίσταται. τὰ δὲ ἐξυγραινόμενα, καὶ πάλιν συνιστάμενα, ἄκρητα, κοπρώδεα, μῆκος νούσου σημαίνει. τὸ δὲ ἐξέρυθρον ἐν πυρετῷ, παρακοπήν. τὸ δὲ λευκὸν κοπρῶδες, ἰκτέρῳ δύσκολον. τὸ δὲ ὑγρὸν ἐν τῷ τεθεῖναι λαβὸν ἔρευθος.

44 613. Alvi recrementa quæ
in ſpumoſa & ſincera deſi-
deſinunt, omnibus quidem
45 ingraveſcentis mali ſignifi-
cationem præbent, convul-
46 ſione verò tentatis vel ma-
ximè. In hujuſmodi caſibus,
ad aures tubercula oriri ſo-
47 lent. At quæ perliquida,
48 ac rurſus conſiſtentia, ſin-
49 cera, ſtercoracea, morbi
longitudinem denunciant. Prærubrum vero in febre, delirium. Candicans autem, ſtercoroſum, in morbo regio moleſtiam exhibet: ac liquidum etiam, ubi reſederit, ruborem adeptum.

614. Αἱμοῤῥαγέσι γλίσχρον διαχώρημα μέλασι διαποίκιλον, κακόηθες, μάλιστα δὲ ἐκλεύκοις.

50 614. Sanguinem effun-
dentibus, glutinoſum alvi
51 recrementum, maculis ni-
gris diſtinctum, malignitatem denotat, præcipueque in exalbidis.

615. Ἔκλευκον διαχώρημα ἐν πυρετῷ, οὐκ εὔκρινές.

52 615. Exactè candicans
alvi recrementum in febre,

nullam bonam judicatio-
nem denunciat.

616. Κοιλίη ταραχώδης σμικρῆσι πυκνῆσιν ἀναςάσεσι, σιηγόνας ἐντείνει. λύει δὲ καὶ ἐπὶ προσώπε γινόμενα ἐρυθήματα.

53 616. Alvus perturbata
cum frequenti deſidendi la-
54 bore, maxillas intendit,
rubores etiam faciei ſolvit.

617. Κοπρώδης μετὰ τόνε διαχώρησις, κοιλίης πονηρίην σημαίνει. Φλεγματώδης δὲ ὀξέως μετὰ καρδιωγμε, δυσεντερίην. τάχα δὲ καὶ ὀσφυαλγίην. τοῖσι τοιετοισι κοιλίης περίτασις πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα ταχὺ ὀνκυλλομένη, ἔχει τι σπασμῶδες. τὸ ἐπιῤῥιγεῖν τέτοισιν ὀλέθριον.

55 617. Stercoracea alvi e-
geſtio cum tenſione, alvum
56 malè affectam denunciat.
Pituitoſa verò repente, cum
57 oris ventriculi dolore, in-
58 teſtinorum difficultatem, &
fortaſſe etiam lumborum
dolorem. In talibus alvus
circumtenſa, ex neceſſitate
59 liquida demittens, celeri-
ter intumeſcens, quandam
convulſionis ſignificati-
onem præ ſe fert. In his
novus ſubinde rigor, peri-
culum creat.

618. Οἷσι μέλανα διαχωρέει, ἐφιδρῦσι ψυχροῖς.

60 618. Quibus nigra per
alvum ſecedunt, ii tenui-
bus & frigidis ſudoribus
diffluunt.

619. Οἷσι κοιλίη κατ' ἀρχὰς ταράσσεται, τὰ δὲ ἔρα μικρὰ, προαγόντων κοιλίη μὲν ξηραίνεται, τὸ δ' ἔρον πληθύει λεπτὸν, τέτοισιν ἀποςάσιες ἐς ἄρθρα.

61 619. Quibus circa initia
alvus turbatur, urinæ au-
tem paucæ ſunt, temporis
progreſſu alvus quidem re-
ſiccatur, urina verò tenuis
abundat, his abſceſſus ad
ad articulos fiunt.

620. Αἱ κατὰ μικρὰ ἀναςάσιες, ῥιγώδεες. καὶ οἷς φλαῦρον διαχώρημα, δυσκολώτατον

62 620. Frequentes deſiden-
63 di labores, rigorem adfe-
runt: & quibus alvi recre-
mentum

Digitized by Google

...λαίτατον τεταρταίοισιν ἀρχόμενον.

mentum vitioſum eſt, id maximam moleſtiam exhibet, ſi quarto die initium fecerit.

621. Αἱ πυκναὶ κατὰ μικρὰ ἀναστάσιες ὑπόγλισχροι, ἔχουσαι μικρὰ κοπρώδεα, μεθ' ὑποχονδρίου καὶ πλευροῦ ἀλγήματος, ἰκτερώδεες. ἆρα ἐπιστάντων ἤτοι ἐκχλοιοῦνται; οἶμαι δὲ καὶ αἱμοῤῥοεῖν τούτους. τὰ δ' ἐς ὀσφῦν ἀλγήματα ἐν τούτοισιν αἱμοῤῥοοῦσιν αἷμα διαχωρέει λαμπρόν. μετὰ κάρου καὶ κεφαλαλγίης, τὸ ἐπιχλιαίνεσθαι, ὀλέθριον.

64 621. Frequentes & ex
parvis intervallis deſidendi
labores, aliquantulum glutinoſa
excernentes, cum
65 paucis ſtercoraceis, præcordiorum
& lateris dolore,
66 morbum regium prænun-
67 ciant. Animadvertendum
autem, num ex iſtorum
68 ſuppreſſione ii cum virore
palleſcant. Eos verò etiam
exiſtimo ſanguinem profundere.
Hos quoque lumborum
dolores affligunt, &
his ſanguinem profundentibus,
ſanguis ſplendidus prodit.
Cum ſopore & capitis
dolore ſubinde incaleſcere,
perniciem denunciat.

622. Τὰ γλίσχρα, χολώδεα, μᾶλλόν τι τὰς ἀποστάσιας παρ' οὖς ποιέει.

69 622. Glutinoſæ, bilioſæ
dejectiones, magis quodammodo
abſceſſus juxta aures excitant.

623. Ὅσα κοιλίης καθυγραινομένης οἰδήματα μετεωρίζεται μετὰ ἀλγημάτων, κακόν. κοιλίης δ' ἐπιστάσης, ἄλλου δέ τινος μὴ νεωτερισθέντος, ταχέως καταῤῥήγνυται, καὶ κακοηθέστερον. τὰ ἐμούμενα ἐπὶ τούτοισι, πονηρὰ καὶ θηριώδεα.

70 623. Tumores humeſcente
alvo ſublati in altum cum
doloribus, malo ſunt: alvo
71 verò ſuppreſſa, dum ne
quid aliud innovetur, celeriter
rumpuntur, & mali-
72 gniores ſunt. In his vomitus,
pravi & maligni.

624. Οἷσιν ἐστὶ φλογώδεσι καὶ ἐξερύθροις λυομένοις, δυσώδες,

73 624. Quibus faciei incendium
& intenſus rubor ſolvi-

σῶδες, λάβρον, ὑπέρυθρον, ἐλπὶς ἐκμανῆναι.

ſolvitur, & graveolens eſt alvi egeſtio, redundans & ſubrubra, in his inſaniæ metus eſt.

625. Ὁ αὐχμώδης χρὼς σημαίνει κοιλίην πονηρευομένην. ἐπὶ τούτοισιν ἐξέρυθρα σαρκόπυα μάλιστα δίεισιν.

74 625. Cutis corporis ſquallida, & plus æquo ſic-
75 ca, male affectæ alvi index eſt. In his prærubræ carunculæ, purulentæ ferè, ex alvo prodeunt.

626. Ἐπὶ κοιλίην χολώδη, μαλθακὴν, κοπρώδη, κώματα ἐπιφανέντα, παρ' οὖς ἔπαρμα ποιεῖ.

76 626. In bilioſa alvo, molli, ſtercoracea egerente, apparentes ſopores tumorem ad aures excitant.

627. Χολώδεα διαχωρήματα κώφωσις παύει. κώφωσιν δὲ παύει χολῶδες διαχώρημα.

77 627. Bilioſas alvi dejecti-
78 ones ſurditas, & ſurditatem bilioſa alvi dejectio, ſedat.

628. Τὰ ἑρπυστικὰ ὑπεράνω βουβῶνος, πρὸς κενεῶνα καὶ ἥβην γινόμενα, σημαίνει κοιλίην πονηρευομένην.

79 628. Serpentia ulcera ſupra inguina, ad laterum inanitatem & pubem enata, malè affectam alvum denunciant.

629. Ἔκλυσις ὀδύνην λύουσα, κοιλίην μάλα καθυγραίνει.

80 629. Virium exolutio dolorem ſolvens, alvum maximè humectam reddit.

630. Τὰ καθ' ἕδρην ὀδυνώδεα ἐκπυήματα, κοιλίην ἐπιταράσσει.

81 630. Quæ circa ſedem cum dolore ſuppurant, alvum conturbant.

631. Θανατώδεά ἐστι τῶν διαχωρημάτων τὸ λιπαρὸν, καὶ τὸ μέλαν, καὶ τὸ πελιὸν μετὰ δυσωδίης, καὶ τὸ χολῶδες ἔχον ἐν ἑαυτῷ φακῶν ἢ ἐρεβίνθων ἐρίγμασι παραπλήσια, ἢ οἷον θρόμβους αἵματος εὐανθεῖς, κατὰ τὴν ὀδμὴν ὅμοιον τῷ τῶν νηπίων

82 631. Exitialis eſt dejectio pinguis & nigra, ac livida cum odoris gravitate, item-
83 que bilioſa, ſimile quiddam lentium aut cicerum lomento continens, aut veluti bene florulentos ſanguinis grumos, & infantium egeſtio-

νεφελίων, καὶ τὸ ποικίλον, τὸ δ' αὐτὸ καὶ χρόνιον. γίνοιτο δ' ἂν τοιοῦτον αἱματῶδες, ξυσματῶδες, χολῶδες, μέλαν, πρασοειδὲς, καὶ ὁμοῦ, καὶ ἐναλλάξ. θανατῶδες δὲ καὶ πᾶν ἐστὶ τὸ ἀναισθήτως διεξιόν.

84 egeſtionem odore referens,
ac varia, eademque diu per-
85 ſeverans. Talis etiam fue-
rit cruenta, ſtrigmentoſa,
bilioſa, nigra, viridis, &
86 ſimul, & per vices excreta.
Exitialis quoque, quæcun-
que prodeundo ſenſum æ-
gri fallit.

632. Ποτὸν χαλεπῶς καταβρονχίζοντι πνεύματι βηχώδει, ἐρευγμὸς ὑποσπώμενος, ἔσω κατειλύμενος, σημαίνει πόνον κοιλίης. πονηρὸν δὲ ἐξέρυθρα ἰώδεα τεταρταίοισι. καὶ αἱ τοιαῦται αἱμοῤῥοίαι κωματώδεες. ἐκ τούτων σπασμῷ τελευτῶσι, μελάνων προδιελθόντων.

87 632. Potum ægrè deglu-
tienti cum ſpiritu tuſſiculo-
88 ſo, eructatio quodammodo
revulſa, intrò convoluta,
89 ventris dolorem denunciat.
Vitioſæ etiam ſunt præru-
90 bræ dejectiones, æruginoſæ,
91 ſæ, quarto die apparentes;
ac ejuſmodi ſanguinis pro-
fluvia ſoporem inducunt.
In his caſibus ex convul-
ſione moriuntur, nigris an-
te prodeuntibus.

633. Οἷσι μέλανα διαχωρέει, ἐφιδροῦσι ψυχροῖς.

92 633. Quibus nigra per
alvum ſecedunt, ii tenuibus
& frigidis ſudoribus difflu-
unt.

634. Αἱ ἐξαίφνης παράλογοι ἐκλύσιες κοιλίης, ἐν τοῖσι τετηκόσι χρονίοισιν, ἅμα ἀφωνίῃ τρομώδει, ὀλέθριοι.

93 634. In iis qui longo tem-
pore conſumpti ſunt, te-
merariæ, & quæ præter ra-
tionem fiunt, alvi exolu-
tiones, unà cum vocis de-
fectione tremula, perniciem
denunciant.

635. Αἱ λεπταὶ μελάνων διαχωρήσιες αἱ φρικώδεες, βελτίους τοῖσι τούτοισιν. αἱ τοιαῦ-

94 635. Tenues nigrorum
dejectiones, horrorem indu-
95 centes, in talibus meliores.
Tales

τοιαῦται ὠφελοῦσι μάλιστα κατὰ τὴν ἡλικίην ἢ προακμάζουσι.

Tales præcipue juvant ætatem, quæ vigorem antecedit.

636. Πᾶσι τὰ κνησμώδεα 96
μελάνων διαχώρησιν σημαίνει,
καὶ ἔμετον θρομβώδεα. καὶ 97
τρομώδεα σὺν δηγμῷ μετὰ κεφαλαλγίης, τὰ μέλανα δια- 98
χωρήματα. πρὸ τῶν τοιούτων ἔμετος διέρχεται, καὶ ἐμέσασι συχνὰ τοιαῦτα προσκατασπᾶται.

636. Pruritus omnibus nigrorum ſeceſſum denunciant, & grumos vomitione refuſos. Tremulæ etiam affectiones, cum morſu ac capitis dolore, nigras dejectiones prædicunt. Tales verò præcedit vomitus, & ubi vomuerint, talia multa præterea revelluntur.

637. Οἷσι δὲ ἐπὶ ταραχῆς 99
κοιλίης παροξύνεται περὶ κρίσιν, κάτω μέλανα διέρχεται.

637. Quibus autem cum alvi perturbatione, ſub judicationem morbus ingraveſcit, iis nigra per alvum prodeunt.

638. Ἐπὶ κοιλίῃ μακρῇ ἐ- 100
μετώδεσι, χολώδεσιν, ἀποσίτοις, ἱδρὼς πολὺς μετὰ ἀδυναμίης ἐξαπίνης, κτείνει.

638. Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, bilioſis, cibum averſantibus, copioſus ſudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis.

639. Ἐν φαρμακείῃσιν ἔνιοι 101
περιῤῥῷ λεπτὸν συχνῶς αἷμα ἐκτηκόμενον, φλαῦρον.

639. In medicamentorum purgantium uſu, & circumfluo humorum affluxu, ſanguis tenuis frequenter èliquatus, vitio eſt.

640. Τὰ κατὰ κοιλίην σκλη- 102
ρύσματος μετὰ πόνου, πυρετοῖσιν ἅμα φρικώδεσιν, ἀποσίτοις, σμικρὰ ἐφυγραινομένης ἐς κάθαρσιν κοιλίης, οὐ τὰ ἐς ἐμπύησιν.

640. Alvi durities cum dolore, unà cum febribus horroris ſenſu inſignibus, ac cibi faſtidio laborantibus, paulum humectatâ ad purgationem alvo, ad ſuppurationem non tendit.

641. Ἅμα

641. Alvus

Digitized by Google

641. Ἅμα πυρετῷ κοιλίη 103 ταραχώδης πρόσω ἁλμυρώδεα, κωματώδεσι νωθροῖς ἢ πάνυ παρέπεται.

641. Alvus perturbata ſalſuginoſa demittens, unà cum febre, non admodum ſopore & torpore oppreſſos conſequitur.

642. Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ κο- 104 πιώδει, κεφαλαλγικῷ, διψώδει, ἀγρύπνῳ, ἐξερύθρῳ χρώματι λυομένης ἐλπὶς ἐκμανῆναι, ἢν δύσπνοοι ἔωσι. πρὸς 105 τὸ ἐκχλοιοῦσθαι εὔπνοον, ἀσινόν τε κοιλίης ἐπεισελθούσης.

642. Ubi alvus humecta eſt, ægri laſſitudine, capitis dolore, ſiti, inſomniâ, torquentur, in prærubro colore liberatis inſaniam metuere oportet, ſi ſpirandi difficultas adfuerit. Quos etiam ex virore palleſcentes facilis ſpiratio juvat, alvo ſubinde prorumpente.

643. Τὰ καυματώδεα δια- 106 χωρήματα τόνον ἴσχοντα, κοιλίην πονηρευομένην σημαίνει.

643. Æſtuoſæ dejectiones, & cum contentione procedentes, malè affectam alvum prænunciant.

644. Τοῖσι χολώδεσι κοι- 107 λίη ταραχώδης, μικρὰ πυκνὰ διαδιδοῦσα, τονώδεα μικροῖσι μυξώδεσι, πόνον περὶ τὸ λεπτὸν ποιέουσι, καὶ οὖρον οὐκ εὐλύτως ἰὸν, ἐς ὕδρωπα ἐκ τοιούτων ἀποτελευτᾷ.

644. In bilioſis perturbata alvus, pauca crebro reddens, & cum paucis mucoſis diſtentionem facientia, oborto circa tenue inteſtinum dolore, nec facilè prodeunte urina, ex his caſibus in aquam intercutem tendit.

645. Αἱ τρομώδεες γλῶσ- 108 σαι σημεῖον ἐνίοισι κοιλίης καταῤῥαγησομένης.

645. Lingua tremula nonnullis proruptura alvi ſignificationem præbet.

646. Οἷσι καῦμα γίνεται, 109 ἐφιδροῦσι δὲ ἐλθόντων, πυρετὸς παροξύνεται.

646. Qui æſtum ſentiunt, & progreſſis dejectionibus, tenuibus ſudoribus diffluunt, iis febris ingraveſcit.

647. Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι 110 κατάψυξις μεθ' ἱδρῶτος, φλαῦρον.

648. Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι 111 τὰ ἀπὸ οὔλων αἵματα ἐπιῤῥυέντα, θανατῶδες.

649. Διαχώρημα καθαρὸν 112 ἐπιγενόμενον, λύει πυρετὸν ὀξὺν μεθ' ἱδρῶτος.

ΤΕΛΟΣ.

647. In humecta alvo perfrictio cum ſudore, vitioſa.

648. Humeſcente alvo ſanguis ex gingivis effluens, lethalis.

649. Alvi recrementum purum ſuccedens, febrem acutam ſolvit cum ſudore.

FINIS.

IIIIO

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΩΟΥ
ΠΕΡΙ ΧΥΜΩΝ.

HIPPOCRATIS COI
DE
HUMORIBUS.

CUM
INTERPRETATIONE
LUDOVICI DURETI, Segusiani.

ὁ μὲν οὖν Ἱπποκράτης βραχυλογίᾳ χρῆται παλαιᾷ.
HIPPOCRATES priſcâ dictionis brevitate utitur.

Gal. *de Elem.* l. 9.

Digitized by Google

*** *** ***

HUnc libellum περὶ χυμῶν apud omnes inſcribi, ut conſtans eſt fama, ita multis locis à Galeno HIPPOCRATI attribuitur, qui tria etiam in eum conſcripſit ὑπομνήματα, uti fatetur *Comm. III. in Epid. L. VI.* & *initio IV.* Anut. Foesius *in Not. ad Libr. de Humor.*

Præſens opus, ſicuti omnium HIPP. librorum difficillimum, ita quamplures antiquorum expoſitores habuit, qui quotquot fuere, tot etiam in obſcuris expoſitiones attulerunt. Hos autem in hanc provinciam inſudantes, utilia multa tradidiſſe poſteritati, credendum eſt, quæ temporis injuria nobis ſuſtulit. Galenus verò, qui illorum vidit commentaria, pauca admodum eorum adnotavit, eaque tantummodo, in quibus eos erraſſe exiſtimavit: cætera omnia involvens ſilentio. . . . HIPPOCRATES, ut eſt communis opinio, recordationis tantummodo gratia, quæcunque ad humorum tractationem pertinere videbantur, in unum colligens, librum hunc confecit, ſententiarum quidem ubertate immenſum, at verborum copia anguſtiſſimum. Prosp. Martianus *ad L. de Humor.*

*** *** ***

Cum hæc opuſcula prelum ſubirent, opportunè ad manus venit HIPPOCRATIS Coi de Humoribus purgandis liber, & de Diæta acutorum Libri III. cum commentariis integris Ludovici Duretti Seguſiani, nec non Conſtitutio I. Libri II. Epid. cum ejuſdem auctoris interpretatione, primùm à Petro Girardeto, Pariſ. in lucem data, nunc iterum à Cl. Justo Godofredo Günz, Lipſ. recenſita, & emendata, ſimulque elegantiſſimâ præfatione, egregiâ paraphraſi, & notis doctiſſimis illuſtrata. Quæ editio in 8vo Lipſiæ 1745. exarata, cum multis nominibus laudem mereatur, utique non alienum videbatur, & textum & interpretationem hujus libri de Humoribus ex eâ depromere, eodem ſententiarum ordine & numero ſervato, quem non præter rationem Cl. auctor inſtituendum eſſe cenſuit.

Digitized by Google

Soli Deo Gloria

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΧΥΜΩΝ.

1. Τὸ χρῶμα τῶν χυμῶν, ὅκε μὴ ἀμπωτίς ἐςι τῶν χυμῶν, ὥσπερ ἀνθέων.

2. Ἀκτέα, ᾗ ῥέπει, διὰ τῶν συμφερόντων χωρίων, πλὴν ὧν οἱ πεπασμοὶ ἐκ τῶν χρόνων.

3. Οἱ πεπασμοὶ ἔξω, ἢ ἔσω ῥέπουσιν, ἢ ἄλλῃ, ὅπῃ δεῖ.

4. Εὐλαβείη, ἀπειρίη, δυσπειρίη. μαδαρότης, σπλάγχνων κενότης, τοῖσι κάτω πλήρωσις, τοῖσιν ἄνω τροφὴ. ἀναῤῥοπίη, καταῤῥοπίη. τὰ αὐτόματα ἄνω καὶ κάτω, ἃ ὠφελέει, καὶ βλάπτει. συγγενὲς εἶδος, χώρη, ἔθος, ἡλικίη, ὥρη, κατάστασις νούσου, ὑπερ-

HIPPOCRATIS DE HUMORIBUS, LIBER.

1. Coloratio corporis humoribus, ſi non ſint reflui, ſimilis effloreſcit.

2. Ducendi verò ſunt omnes, qua viam affectant, & per loca lege naturæ commoda, niſi quorum mitificationes fiunt in tempore.

3. Mitificationes autem, ſeu maturationes, inclinationem habent, aut foras, aut intro, aut aliò, quò oportet.

4. Cautio, inexperta medicatio, difficultas experiendi, pilorum defluvium, viſcerum vacuitas, repletio abdominis, & craſſitudo, per ſuperiora alimentum. Surſum inclinatio, deorſum inclinatio. Quæ ſponte ſurſum, deorſumve feruntur, quæ

ὑπερβολή, ἔλλειψις, οἷσιν ἑκόσον λείπεται, ἢ ἔ.

quæ proſunt, aut obſunt: congenita forma, regio, mos, ætas, temporis viciſſitudinis ratio, morbi ſtatus, nimietas, paucitas, ſive quibus deeſt, aut abundat.

5. Ἄκη, ἔκκλισις, παροχέτευσις ἐς κεφαλὴν, ἐς τὰ πλάγια, ᾗ μάλιστα ῥέπει. ἢ ἀντίσπασις, ἐπὶ τοῖσιν ἄνω, κάτω. ἄνω, ἐπὶ τοῖσιν κάτω. ἢ ξηρῆναι, ἢ οἷσι τὰ κάτω, ἢ οἷσι τὰ ἄνω. ἢ ἐκπλύνεται, ἢ οἷσι παρηγορήσεται.

5. Medela, declinatio, derivatio ad capitis dolores curandos, per obliqua, qua viam affectant, aut revulſio, quibus ſurſum deorſum, quibus deorſum ſurſum; aut deſiccandi locus eſt, aut quibus ſuperiora, aut quibus inferiora, aut eluitur, aut quibus ſedabitur dolor,

6. Μὴ τὰ ἐκκεχυμώμενα εἰς τὸ εἴσω ἀπολαμβάνειν, ἀλλὰ τὰς ἀφόδους ξηραίνειν.

6. Quæ diffuſa ſunt, non intrò revocare, ſed ipſas excrementorum vias ſiccare.

7. Τάραξις, κατάκλυσις, διάνιψις, οἷσιν ἀποστήσεται πρὸς ἕδρην, ὅθεν ἀθέλγεται ἢ φάρμακον, ἢ ἕλκος, ἢ χυμός τις συνεστηκὼς, ἢ βλάστημα, ἢ φῦσα, ἢ σῖτος, ἢ θηρίον, ἢ καῦμα, ἢ ἄλλο τι πάθος.

7. Perturbatio, perfuſio, ablutio, quibus ad anum ſeceſſio fit, unde conceditur, exolvitur, aut medicamentum, aut ulcus, aut quiſpiam coactus humor & concretus, aut germen, aut flatus, aut ſtercus, aut animalculum, aut æſtus, aut alia affectio.

8. Σκεπτέα ταῦτα. τὰ αὐτόματα λήγοντα, οἷον αἱ ἀπὸ καυμάτων ἐπεγειρόμεναι φλύκτεις, ἐφ' οἷσιν οἷα βλάπτεται, ἢ ὠφελέει. σχήματα, κίνη-

8. Hæc verò attendenda ſunt, quorſum, quæ ultrò fiunt, aut apparent, deſinant; aut cujuſmodi ſunt puſtulæ oborientes ab exuſtione,

Digitized by Google

κίνησις, μετεωρισμὸς, παλινίδρυσις, ὕπνος, ἐγρήγορσις, ὥστε ποιητέα, ἢ κωλυτέα, φθάσαι.

ſtione, quatenus ſunt ejuſmodi, ut aut noceant, aut proſint. Figuræ corporis, motus, erigendi & reſidendi viciſſitudo, ſomnus, vigiliæ: Ex quibus omnibus, quid faciendum, aut prohibendum, antevertas.

9. Παίδευσις ἐμέτου, κάτω δὲ ἐξόδου, ἢ πτυάλου, μύξης, βηχὸς, ἐρεύξιος, λυγμοῦ, φύσης, οὔρου, πταρμοῦ, δακρύων, κνησμῶν, τιλμῶν, ψαυσίων, δίψης, λιμοῦ, πλησμονῆς, ὕπνων, πόνων, ἀπονίης, σώματος, γνώμης, μαθήσιος, μνήμης, φωνῆς, σιγῆς. τῇ ὑστερικῇ καθάρσιες.

9. Cognitio hæc vomitûs, dejectionis, aut expectorati, mucoris, tuſſis, ructus, ſingultus, flatus, urinæ, ſternutamenti, lacrymarum, pruritus, vellicationum, contactus, ſitis, famis, ſatietatis, ſomni, laboris, ceſſationis, corporis, mentis, morum inſtitutorum, memoriæ, vocis, ſilentii. Mulieri uterinæ purgationes.

10. Τὰ ἄνωθεν καταῤῥηγνύμενα καὶ στροφοῦντα, λιπαρὰ, ἄκρητα, ἀφρώδεα, θερμὰ, δάκνοντα, ἰώδεα, ποικίλα, ξυσματώδεα, τρυγώδεα, αἱματώδεα, ἄφυσα, ὠμὰ, ἑφθὰ, αὖα.

10. Quæ ſupernè vi erumpunt, cum torminibus coniuncta, pinguia, meraca, ſpumantia, calida, mordacia, varia, abradentia, fœculenta, cruenta, flatûs expertia, cruda, cocta, ſicca.

11. Ὅσσα περιῤῥέοι, εὐφορίην καθορέειν, δυσφορίην, πρὶν κίνδυνον ἰέναι, οἷα οὐ δεῖ παύειν. πεπασμὸς, κατάβασις τῶν κάτω, ἐπιπόλασις τῶν ἄνω, καὶ τὰ ἐξ ὑστερέων, καὶ ἐν ὠσὶ ῥύπος.

12. Ὀρ-

11. Quæ circumfluunt, alacritatem, moleſtiamque ægri contemplari oportet, antequam periculum accidat, quæ ſedare non oportet. Maturatio, dejectio earum rerum, quæ in partibus diaphragmate inferio-

tibus

ribus vitium, purgationis indigens, concipere, fluctuatio eorum quæ ſupra ſunt; tum quæ ex utero feruntur, & in auribus ſordes.

12. ὀργασμὸς, ἄνοιξις, κένωσις, θάλψις, ψύξις, ἔσωθεν, ἔξωθεν, τῶν μὲν, τῶν δ' οὔ.

12. Humoris efferi concitatio, adapertio vaſorum, vacuatio, calefactio, refrigeratio, intus, foras; aliorum quidem, cæterorum non.

13. Ὁπόταν ᾖ κάτωθεν ὀμφαλοῦ τὸ στρόφον, βραδὺς, μαλθακὸς ὁ στρόφος, ἐς τοὐναντίον.

13. In partibus umbilico inferioribus, quoties tormina excitantur, tarda & mollia ſunt illa tormina, contra in partibus umbilico ſuperioribus.

14. Τὰ διαχωρέοντα, ᾗ ῥέπει, ἄναφρα, πέπονα, ὠμὰ, ψυχρὰ, δυσώδεα, ξηρὰ, ὑγρὰ, ὀδμηκακώδεα.

14. Quæ feruntur ex alvo, qua viam affectant, ſpumæ expertia, cocta, ſive cruda, frigida, fœtida, putria, ſicca, humida, olfactu gravia.

15. Δίψα πρόσθεν μὴ ἐνεοῦσα, μὴ δὲ καῦμα, μὴ δὲ ἄλλη πρόφασις, οὖρον, ῥινὸς ὑγρασμός.

15. Sitis quæ antea non erat, & nullus ardor, nec alterius cujuſpiam cauſæ excuſatio adferri poſſit, urina, naſi humectatio.

16. Τὴν ἔρριψιν, καὶ τὸν εὐνασμὸν, καὶ τὸ ἀσύμπτωτον, καὶ τὸ θολερὸν πνεῦμα, ὑποχόνδριον, ἄκρεα, ὄμματα προσκαικέμενα, χρώματος μεταβολὴ, σφυγμοὶ, ψύξις, παλμοὶ, σκληρυσμὸς, δέρματος, νεύρων, ἄρθρων, φωνῆς,

16. Prolapſus in pedes, ſiccitas, ac non collapſus corporis habitus, ſpiritus turbidus, hypochondrium, extimæ partes, oculi malè affecti, coloris mutatio; pulſus, refrigeratio, palpitatio, durities cutis, nervorum,

Digitized by Google

φωνῆς, γνώμης, σχῆμα ἑκούσιον, τρίχες, ὄνυχες, τὸ εὔφορον, ἢ μή.

17. Οἷα δεῖ, σημήϊα ταῦτα. ὀδμαὶ χρωτὸς, στόματος, διαχωρήματος, ὠτὸς, φύσης, οὔρου, ἕλκεος, ἱδρῶτος, πτυάλου, ῥινός, χρωὸς ἁλμυρὸς, ἢ πτύαλον, ἢ ῥὶς, ἢ δάκρυον, ἢ ἄλλοι χυμοί. πάντη ὅμοια τὰ ὠφελέοντα, τὰ βλάπτοντα.

18. Ἐνύπνια, οἷα ἂν ὁρέῃ, καὶ ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν, οἷα ἂν ποιέῃ. ἢν ἀκούῃ ὀξὺ, καὶ πείθεσθαι προθυμέηται, ἐν τῷ λογισμῷ μέζω ἰσχυρότερα τὰ πλείω. ἐπίκαιρα τὰ σώζοντα τῶν ἑτέρων.

19. Ἢν αἰσθάνωνται πάσῃ αἰσθήσει, πάντων καὶ φέρωσιν, ὁκοῖον ὀδμὰς, λόγους, εἵματα, σχήματα.

20. Τοιαῦτα εὐφόρως. ἅπερ καὶ αὐτόματα ἐπιφαινόμενα ὠφελέει. καὶ ὁκότε κρίσιν τὰ τοιαῦτα ἐποιέει, καὶ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, οἷον φῦσαι, οὖρον, οἷον, καὶ ὁκόσον, καὶ ὁκότε. ὁκόσα δὲ τ' ἀναντία, ἀποτρέπειν μάχεσθαι αὐτοῖσι.

21. Τὰ

vorum, articulorum, vocis, mentis; figura ſpontanea, capilli, ungues, alacritas, aut ægri moleſtia.

17. Qualia oportet, exiſtunt hæc ſigna: Odores corporis, oris, dejectionis, auris, flatus, urinæ, ulceris, ſudoris, ſputi, narium; cutis ſalſa, aut ſalſa ſputa, aut nares, aut lachrymæ, aut alii humores; an omnino ſimilia inter ſe, quæ proſunt, aut obſunt.

18. Inſomnia qualia videat, & in ſomnis quæ faciat; ſi acutè audiat, & ita ſit animo comparatus, ut audiat; tum ſi numero, & dignitate vincant, & fortiora ſint, quæ apparent, ſintque majoris momenti ſalutaria, quàm lethalia, aut contra.

19. Si omni ſenſu omnia percipiant, & alacriter ferant: cujuſmodi ſunt odores, ſermones, veſtitus, figuræ.

20. Atque talia alacriter ferant, quæ cum ſponte apparent, adjumentum afferunt; tunc etiam quibus ejuſmodi ſigna commemorata afferunt criſim, & quam indicandi, & judicandi vim habeant, ut flatus, urina, & tot, & tanta, hoc vel illo tem-

21. Τὰ ἐγγὺς, καὶ τὰ κοινὰ τοῖσι παθήμασι, πρῶτα καὶ μάλιϛα κακοῦται.

22. Κατάϛασιν δὲ ἐκ τῶν πρώτων ἀρχομένων, ὅ, τι ἂν ἐκκρίνηται ἐκ τῶν οὔρων, ὁκοῖα ἂν ἔῃ, καὶ οἵη τὶς σύμπτωσις, χροιῆς ἀπάλλαξις, πνεύματος μινύθησις, καὶ τ' ἄλλα.

23. Μετὰ τούτων τὰ διαιτήματα. τὸ μὲν εἰ ὅμοια τὰ ἀπιόντα, δεῖ εἰδέναι, διέξοδοι, οὖρα, καθ' ὑϛέρας, πτύαλα, κατὰ ῥίνας, ὄμματα, ἱδρῶς ἐκ φυμάτων, ἐκ τραυμάτων, ἐξανθημάτων· ὁκόσα αὐτόματα, ὁκόσα τέχνῃσιν, ὅτι ὅμοια ἀλλήλοισι.

24. Πάντα τὰ κρίνοντα, καὶ τὰ ὠφελέοντα, καὶ τὰ βλάπτοντα, καὶ τὰ ἀπολλύοντα, ὡς τὰ μὲν περιφεύγων ἀποτρέπῃ, τὰ δὲ προσκαλέων, καὶ ἄγῃ, καὶ δέχηται.

25. Καὶ

tempore, quæcunque contraria ſunt, avertere, cum eis pugnare.

21. Quæ ſunt vicina loco, ſitu, atque communia, illa primum, & maximè labefactantur.

22. Cujuſque morbi hiſtoriam, ſeu deſcriptionem ex his, quæ initio apparent, & fiunt, ex urinis, quales hæ fuerint, tum qualis exiſtat collapſus, degener color, imminutio ſpiritus, & reliqua.

23. Præter hæc, quæ ad victus rationem pertinent, oportet animo complecti, an quæ ſecedunt, ſimilia ſint, dejectiones, urina, hyſtericæ purgationes, expectorata, narium mucus, oculi, ſudor, tumoribus contra naturam, vulneribus, exanthematis; quæcunque ultro apparent, & quæ fiunt artificio medici, quæ ſemper inter ſe ſimilia.

24. Omniaque quæ judicandi, & indicandi vim habent, & quæ juvant, nocent, interimunt; omni ſtudio fugiens declinet, provocans & invitans ducat, moveat, & obviis ulnis excipiat.

25. Alia-

Digitized by Google

25. Καὶ τ' ἄλλα δὲ ὕτω. δέρματ☉, ἀκρέων, ὑποχονδρίων, ἄρθρων, ὄμματος, σόματ☉, σχημάτων, ὕπνων, οἷα κρίνει, καὶ ὅτε τὰ τοιαῦτα μηχανάασθαι. καὶ ἔτι ὁσαι τοιαῦται ἀποςάσιες γίνονται. οἷαι ὠφελέυσι βρώμασι, πόμασιν, ὀδμῇσιν, ὁράμασιν, ἀκύσμασιν, ἐννοήμασιν, ἀφόδοισιν, ὑγροῖσιν, θάλψει, ψύξει, ξηροῖσιν, ὑγρῆναι, ξηρῆναι, χρίσμασιν, ἐγχρίσμασιν, ἐπιπλάσοισιν, ἐμπλάςοισιν, ἐπιπάςοισιν, ἐπὶ δὲ τοῖσι, ἐπιθέτοισι. σχήματα, ἀνάτριψις, ἦσις, πόνος, ἀργίη, ὕπν☉, ἀγρυπνίη, πνεύμασιν ἄνωθεν, κάτωθεν, κοινοῖσιν, ἰδίοισιν, τεχνητοῖσιν.

25. Aliaque etiam eodem modo: cutis, extimarum partium, hypochondriorum, articulorum, oculi, oris, figurarum, ſomnorum: quæ omnia ſi ſint ejuſmodi, ut judicandi vim habeant, hæc talia artificioſè moliri oportet; quin etiam qui abſceſſus ejuſmodi ſunt, quænam juvant, cibis, potionibus, odoribus, aſpectu, auditu, cogitationibus, ſecretioninibus, humidis, calore, frigore, ſiccis, humectando, deſiccando, unctionibus, linimentis, cataplaſmatis, emplaſtris, inſperſionibus; ſi figuræ acceſſerint, perfrictio, curatio, labor, otium, ſomnus, vigiliæ, ſpiritibus, ſurſum, deorſum, communibus, propriis, artificio comparatis.

26. Ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι μήτε ἐῦσι, μήτε μέλλυσι, μήτε ποδῶν ψύξει, ἀλλ' ἐν καταῤῥόπῳ τῇ νύσῳ.

26. Non præſentibus paroxyſmis, nec jam jam futuris, nec in pedum perfrigeratione, ſed dum ad inferiora morbus viam affectat.

27. Τοῖσιν ἐν τοῖσι περιόδοισι παροξυσμοῖσι, τὰ προσάρματα μὴ διδόναι, μηδὲ ἀναγκάζειν, ἀλλ' ἀφαιρέειν τῶν προθεσίων, πρὸ τῶν κρισίων.

27. In paroxyſmis periodicis, cibi acceſſio non eſt adjungenda, nulla neceſſitate motus id facere debes, ſed contra deducendum de ciborum adjectionibus, ante criſes.

28. Τὰ κρινόμενα, καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως μὴ κινέειν, μήτε νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακέιοισι, μήτε ἄλλοις ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ' ἐᾶν.

28. Quæ judicantur, & judicata ſunt perfectè, neque novare, neque ciere, nec medicamentis purgantibus, nec aliis irritamentis; ſed miſſa facere.

29. Πέπονα φαρμακεύειν, καὶ κινέειν, μὴ ὠμὰ, μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, εἰ μὴ ὀργᾷ. τὰ δὲ πολλὰ οὐκ ὀργᾷ.

29. Concocta medicari, ſeu purgare, atque movere oportet, non cruda; nec in principiis, modo non turgeant; plurima verò non turgent.

30. Ἃ δεῖ ἄγειν, ὅπῃ ἂν μάλιςα τῶν ξυμφερόντων χωρίων, ταύτῃ ἄγειν.

30. Quæ ducere oportet, ducenda ſunt, quo maximè natura vergit, per loca commoda.

31. Τὰ χωρέοντα, μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ἕως ἂν χωρέῃ, οἷα δεῖ, καὶ φέρῃ εὐφόρως.

31. Excretiones non multitudine ſunt æſtimandæ, ſed ſi talia excernantur, qualia oportet, & ægri facilè tolerant.

32. Ὅκου δὲ δεῖ γυῶσαι, ἢ λειποθυμῆσαι, ἕως ἂν τοῦτο ποιήσῃς, ἐπ' ἄλλα ῥέψαι, ἢ ξηρῆναι, ἢ ὑγρῆναι, ἢ ἀντισπάσαι, ἕνεκα τοῦτο ποιέεται.

32. Ubi verò debilitare, aut uſque ad animi defectiones expedit ducere, quamdiu hoc feceris, aliò convertere, aut ſiccare, aut humectare, aut revellere, cujus gratia id fit.

33. Ἢν ἐξαρκέῃ ὁ νοσέων, τούτοισι τεκμαίρεσθαι. τὰ μὲν ξηρὰ, θερμὰ ἔςαι, τὰ δὲ ὑγρὰ, ψυχρά. διαχωρητικὰ δὲ τἀναντία ὡς ἐπιτοπολύ.

33. Num verò par eſſe queat æger, ex his ſignis judicabis: Quæ ſicca ſunt, erunt calida, humida verò, frigida. Quæ verò ſubducendi vim habent, utplurimum contrarium effectum edent.

34. Ταῦτα τῇσι περισσῇσιν ἄνω, ἢν καὶ αἱ περίοδοι, καὶ ἡ κα-

34. Atque hæc diebus imparibus ſurſum, ſi & ipſæ

Digitized by Google

ἡ. κατάστασις τοιαύτη ἐὴ τῶν παροξυσμῶν. γίνεται δὲ τὰ πλεῖστα τῇσιν ἀρτίῃσιν κάτω. (οὕτω γὰρ καὶ αὐτόματα ὠφελέει) ἢν μὴ αἱ περίοδοι τοὺς παροξυσμοὺς ἐν τῇσιν ἀρτίῃσιν ποιέωνται. ἐν δὲ τοῖσι τοιούτοισιν, ἐν μὲν ἀρτίῃσιν ἄνω, ἐν δὲ τῇσι περισσῇσι, κάτω. ὀλίγαι δὲ τοιαῦται. αἱ δὲ τοιαῦται, καὶ δυσκριτώτεραι καταστάσιες.

35. Ἀτὰρ καὶ τὰ πρόσω χρόνου προήκοντα ἀνάγκη οὕτως, οἷον τρισκαιδεκαταῖα, τεσσαρεσκαιδεκαταῖα. τρισκαιδεκάτῃ μὲν κάτω, τεσσαρεσκαιδεκάτῃ δὲ ἄνω. πρὸς γὰρ τὸ κρίσιμον, οὕτω ξυμφέρει.

36. Καὶ ὁκόσα εἰκοσταῖα, πλὴν ὁκόσα κάτω, πολλὰ δεῖ καθαίρειν. ταῦτα δὲ ἐγγὺς οὐ τῆς κρίσιος, ἀλλὰ προσωτέρω. δεῖ δὲ ὀλιγάκις ὀξέσιν πολλὰ ἄγειν, τοῖσι κοπιώδεσι τὸ σύμπαν.

37. Ἐν

ipſæ periodi, atque adeo morbi ſtatus hujuſmodi ſunt ex paroxyſmis; ſed utplurimum, quæ paribus diebus moventur, fiunt deorſum; (ſic enim, quæ ſponte fiunt ſurſum imparibus, deorſum verò paribus, adjumentum afferunt) niſi ipſæ periodi, acceſſiones diebus paribus afferant; nam in ejuſmodi, tum in paribus ſurſum, in imparibus verò deorſum. Sed ejuſmodi ſtatus raró accidunt, ac ferè ejuſmodi, ut ſiniſtri ſint magis, quam ſecundi judicii.

35. Quin etiam quæ tempore longius progreſſa, neceſſario ſunt ejuſmodi, ut ad decimum tertium diem, aut decimam quartam periodum perveniant, aut fiat decima tertiana, aut decima quartana; ac decimo tertio die motus fit deorſum, decimo quarto verò ſurſum; nam ad judicandi vim ita confert.

36. Tum quæ in vigeſimum morbi diem cadunt, niſi quod quæcumque viam affectant deorſum, maxima ex parte purgare oportet; ſed hæc molienda non ſunt, cum in procinctu eſt criſis, ſed ultra; nam in morbis acutis raró multa ciere oportet;

contra

Digitized by Google

contra in febribus laborioſis totum.

37. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν εἰς ἄρθρα, καὶ παρὰ γνάθους μάλιστα, ἀποστάσιες γίνονται, ἐγγύς τι τῶν πόνων ἑκάστου, ἐπὶ τὸ ἄνω μᾶλλον, καὶ τὸ σύμπαν. ἢν ἀργὸς ἡ νοῦσος ἔῃ, καὶ καταῤῥέπουσα, κάτω καὶ ἀποστάσιες· μάλιστα δὲ πόδες θερμοὶ κάτω σημαίνουσι, ψυχροὶ δὲ ἄνω.

37. In febribus ad articulos, & ad maxillas potiſſimum abſceſſus fiunt, propter vicina cujuſque doloris loca, quamvis ferè ſurſum. Quod ſi lentus morbus ac deorſum viam affectet, infernè fiunt] abſceſſus. Ac maximè pedes calidi, inclinationem deorſum fieri ſignificant, frigidi, ſurſum.

38. Οἷσι δὲ ἀνισταμένοισιν ἐκ τῶν νούσων, αὐτίκα δὴ ἐν χερσὶν, ἢ ποσὶ πονέουσί τι, ἐν τούτοισιν ἀφίστανται. ἀτὰρ καὶ ἤν τι πεπονηκὸς ἔῃ, πρὶν ἢ νοσέειν, ἐς ταῦτα ἀποστηρίζεται. οἷον καὶ τοῖσιν ἐν Περίνθῳ βηχώδεσι, καὶ κυναγχικοῖσιν. ποιέουσι γὰρ αἱ βῆχες τὰς ἀποστάσιας, ὥσπερ οἱ πυρετοὶ τοιαύτας.

38. At qui à morbo defuncti, ſtatim laborant pedibus, aut manibus, in his abſceſſus fiunt. Quin etiam ſi parte aliqua laborarit, aut laſſitudine fractus fuerit, priuſquam ægrotare cœperit, eo loci ſe morbus obfirmat, cujuſmodi illud fuit, quod animadvertimus Perinthi, taſſiculoſis, & anginà correptis; etenim tuſſes abſceſſus faciunt ejuſmodi ferè, quales à febribus excitantur.

39. Κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον συμβαίνει ἢ ἀπὸ χυμῶν, ἢ σώματος συντήξιος, ἢ ψυχῆς.

39. Eadem ratione idem contingit ab humoribus, aut colliquatione, & animi affectionibus.

40. Τοὺς μὲν ἂν χυμοὺς εἰδέναι ἐν ᾗσιν ὥρῃσιν ἀνθέουσι, καὶ οἷα ἐν ἑκάστοισι νοσήματα ποιέουσι, καὶ οἷα ἐν ἑκάστῳ νοσήματι παθήματα.

40. Maximè in hoc debet eſſe medicus exercitatus, ut intelligat, quibus anni temporibus humores efflоreſcant; tum cujuſmodi morbos in ſingulis pariant, nec non

41. Τὸ

non quæ quibuſque morbis affectiones ineſſe videantur.

41. Τὸ δὲ σῶμα τὸ ἄλλο, ἐς ὅ, τι μάλιςα νόσημα ἡ φύσις ῥέπει· οἷον τι σπλὴν ἐνοιδέων ποιέει, τούτων τι καὶ ἡ φύσις. σχεδόν τι καὶ χρώματα κακίω, καὶ σώματα σπαρεοῖ. καὶ εἴ τι ἄλλο, ταῦτα διαγεγυμνᾶσθαι.

41. Tum autem corpus aliud atque aliud, in quem morbum communis, & propria cujuſque natura ſit proclivis, exempli cauſa, quid lien intumeſcens efficiat; horum enim ſane natura, & colores fiunt deteriores, & corpora intumeſcunt. Tum ſi quid ejuſmodi fuerit, exercitatum in his eſſe oportet.

42. Ψυχῆς ἀκρασίη ποτῶν, καὶ βρωμάτων, ὕπνου, ἐγρηγόρσιος, ἢ δι᾽ ἔρωτάς τινας, οἷον κύβων, ἢ διὰ τέχνας, ἢ δι᾽ ἀνάγκας. καρτερίη πόνων, καὶ ὧν τινων τεταγμένη, ἢ ἄτακτος. αἱ μεταβολαὶ ἐξ οἵων ἐς οἷα.

42. Animi impotentia, potionis, & cibi, ſomni, vigiliarum, aut propter ſtudia quædam, ut teſſerarum, aut bonarum artium, aut neceſſitatis cauſa, ſtudium pertinax, & quarum rerum ordinatum, aut ordinis expers. Mutationes ex quibus in quæ.

43. Ἐκ τῶν ἠθέων φιλοπονίη ψυχῆς, ἢ ζητέων, ἢ μελετέων, ἢ ὁρέων, ἢ λέγων, ἢ εἴ τι ἄλλο, οἷον λῦπαι, δυσοργησίαι, ἐπιθυμίαι.

43. Ex moribus, animi induſtria, & alacritas, aut quærendo, inveſtigando, cogitando, aut videndo, aut dicendo, aut ſi quid aliud: ut triſtitiæ, iræ memores, cupiditates.

44. Τὰ ἀπὸ συγκυρίης λυπήματα γνώμης, ἢ διὰ τῶν ὀμμάτων, ἢ διὰ τῆς ἀκοῆς, οἷα τὰ σώματα. μύλης μὲν τριφθείσης πρὸς ἑωυτὴν, ὀδόντες ἡμώδησαν, παρά τε κοῖλον παριόντι, σκέλεα τρέμει, ὅταν

44. Quæ aut fato, aut caſu incidunt, anguſtiæ animi, item quæ aut ad aſpectum, aut ad auditum referuntur, qualia ſunt corpora: ut molarum attritu dentes obſtupeſcunt; & qui per

ται δὲ ἐν τῇσι χερσὶν ὧν δεῦνται ἆραι, αὗται τρέμουσιν. ὄφις ἐξαίφνης ὀφθεὶς, χλωρότητα ἐποίησεν. οἱ φόβοι, αἰδὼν αἰσχύνη, λύπη, ἡδονὴ, ὀργὴ, τ' ἄλλα τοιαῦτα, οὕτως ὑπακούει.

45. Ἑκάστῳ δὲ τὸ προσῆκον τοῦ σώματος τῇ πρήξει, ἐν τουτοισιν ὑπακούει, ἱδρῶτες, καρδίης παλμὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν δυναμίων.

46. Τὰ ἔξωθεν ὠφελέοντα ἢ βλάπτοντα, ἄλειψις, κατάχυσις, κατάχρισις, κατάπλασις, ἐπίδεσις ἐρίων, καὶ τῶν τοιούτων. καὶ τὰ ἔνδοθεν ὑπακούει τῶν τοιούτων, οὐ μόνον, ὥσπερ τὰ ἔξω τῶν εἴσω προσφερομένων, ἀτὰρ καὶ τάδε ἐν ἐρίοισι κοίτη πινώδεσι, καὶ τὸ παρὰ βασιλεῖ λεγόμενον κύμινον ὁρῶσιν, ὀσφραινομένοισιν. ὅσα κεφαλῆς ἀγωγὰ, ταρακτικὰ, λόγοι, φωνὴ, καὶ τὰ τοιαῦτα.

47. Μαζοὶ, γονὴ, ὑστέρη, σημήϊα τάτε ἐν τῇσιν ἡλικίῃσι, καὶ ἐν τοῖσι πνιγμοῖσι, καὶ βηξὶ, τὰ πρὸς ὄρχιν. 48. Ωσ-

per loca cava progreditur, artubus contremiſcit; ut cum aliquid, quod ex uſu eſt, tollendum eſt, manus contremiſcunt; ſerpens ex improviſo viſus, pallorem induxit. Timores, verecundia, triſtitia, metus, mœror, voluptas, ira, & cætera ejuſmodi, ſic afficiunt.

45. Quæ pars cuique corporis actioni eſt conſecrata, his morem gerunt, inde ſudores, cordis palpitatio, & quæ ſunt ejuſmodi facultatum ſymptomata.

46. Quæ extrinſecus admoventur, & accidunt, aut bonis, aut malis nos augent: perunctio, perfuſio, litus, cataplaſmatum uſus, lanarum ligatura, & rerum ejuſmodi. Quæ intus ſunt, iis, quæ admoventur, conſentiunt, nonſolum quemadmodum ea, quæ foris ſunt, iis, quæ intrò feruntur: cubile ex œſippo, & quod nomen à rege habet, cuminum regium videntibus, olfacientibus; quæ ex capite educunt, ſermones, vox, & quæ ejuſmodi, perturbationem afferunt.

47. Mammæ, genitura, uterus, ſigna ſunt & argumenta, tum in ætatum mutatione

Digitized by Google

tatione, & in ſuffocationibus uterinis, in tuſſibus, abſceſſus in teſticulos oborti.

48. Ὥσπερ τοῖσι δένδροισιν ἡ γῆ, οὕτω τοῖσι ζώοισιν ἡ γαστήρ. καὶ τρέφει, καὶ θερμαίνει, καὶ ψύχει. ψύχει μὲν κενουμένη, θερμαίνει δὲ πληρευμένη. ὥσπερ γῆ κοπρευομένη, χειμῶνος θερμή, οὕτω καὶ ἡ κοιλίη.

48. Ut in arboribus terra, ſic in animalibus alvus ſuccum alibilem ſuppeditat, & calefacit, & refrigerat; refrigerat quidem plena vacuando, calefacit alibili ſucco abundans; & ut terra ſtercorata hyeme calida, ſic & alvus.

49. Δένδρεα φλοιὸν λεπτὸν ξηρὸν ἔχει, ἔσωθεν δὲ ξηρόσαρκα, ὑγιηρὰ, ἄσηπτα, χρόνια. καὶ ζώων, οἷον χελῶναι, καὶ ὅ, τι τοιοῦτον.

49. Arbores tenui ſunt cortice, & ſicco, intus vero carne ſicca, ſana, putredinis expertes diuturnæ. Et ex animantibus, velut teſtudines, & quicquid eſt ejuſcemodi.

50. Ἡλικίῃσιν, ὥρῃσιν, ἐνιαυτοῖσιν ὅμοια τὰ ζῶντα, οὐ τρίβεται χρωμένοισι μετρίως βελτίω.

50. Ætatibus, tempeſtatibus, annis ſunt ſimilia ſui animantia, nec atteruntur mediocri rerum convenientium uſu.

51. Ὥσπερ ὑδρίον νέον διαπηδᾷ, παλαιούμενον στέγει. οὕτω καὶ ἡ γαστὴρ, διίει τὴν τροφὴν, καὶ ὑποστάθμην ἴσχει, ὥσπερ ἀγγεῖον.

51. Ut hydria recens humores tranſmittit, inveterata continet; ſic & venter tranſmittit alimentum, & materiam continet, ut vas.

52. Οἱ τρόποι τῶν νούσων. τὰ μὲν συγγενικά ἐστιν εἰδέναι πυθόμενον, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης, (οἰκέονται γὰρ διὰ πλειόνων) καὶ πολλοὶ ἴσασι. τὰ δὲ ἐκ τοῦ σώματος, καὶ τῶν διαιτημάτων, καὶ καταστάσιος τῆς νούσου, ἢ ἀπὸ [illegible]ων.

52. Jam verò, quod ad morborum ſpecies, & differentias attinet, alii ſunt congeneres, & ii interrogando cognoſci poſſunt; & qui à regione principia, cauſaſque ducunt, cujuſmodi pluribus familiares, & id

53. Αἱ

Digitized by Google

id multi norunt; alii ex peculiari cujuſque corporis naturâ, & humoris conditione, atque diæta; & ex novorum temporum novo ſtatu, aut à temporibus anni.

53. Αἱ δὲ χῶραι πρὸς τὰς ὥρας κακῶς διακείμεναι, τοιαῦτα τίκτουσι νουσήματα, ὁκοίη ἂν ὥρη ὁμοῖαι ἔωσιν. οἷον ἀνώμαλον θάλπος, ἢ ψῦχος, τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὅταν τοιαῦτα ποιέῃ φθινοπωρινὰ ἐν τῇ χώρῃ τὰ νουσήματα. καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσιν κατὰ λόγον.

53. Ut autem regiones ad tempora malè ſunt affectæ, ejuſmodi morbos pariunt: exempli gratia, inæqualis calor, aut frigus ejuſdem diei, autumnales procreat morbos, in unaquaque regione; eodem modo de aliorum temporum tempeſtatibus judicandum.

54. Τὰ μὲν ἀπὸ ὀδμέων βορβορωδέων, ἢ ἑλωδέων. τὰ δὲ ἀπὸ ὑδάτων, λιθιῶντα, σπληνώδεα. τὰ δὲ ἀπὸ πνευμάτων χρηστῶν τε καὶ κακῶν ἄρχονται.

54. Aliæ quidem exiſtunt à cœnoſis vaporibus, atque paluſtribus: aliæ ex aquis, lithiaſes, & ſplenicæ affectiones; aliæ verò ex ventis bonis & malis.

55. Ὥρης δὲ οἷαι ἔσονται νοῦσοι, καὶ καταστάσιες ἐκ τῶνδε. ἢν αἱ ὧραι ὡραίως, εὐτάκτως, εὐκρινέας νόσους ποιέουσιν. αἱ δὲ ἐπιχώριοι τῇσιν ὥρῃσι νοῦσοι, δηλοῦσι τοὺς τρόπους.

55. In univerſum autem temporum naturam referunt, ipſaque ex iis morborum ideis deſcriptio, ſeu hiſtoria. Etenim ſi tempeſtates opportunè, & ſuo quæque ordine fiant, efficiunt morbos ſecundi judicii: ipſi vero temporum vernaculi morbi, pro ſe quiſque ſpeciem, & hiſtoriam ſui indicat.

56. Ὅτι δ' ἂν ἐξαλλάξῃ ἡ ὥρη, ὅμοια ἢ ἀνόμοια ἔσται

56. At ſi quæ temporis mutatio fiat, & à naturali ſtatu

ἔςαι τὰ νυσήματα, οἷα ἐν τῇ ὥρῃ ταύτῃ γίνεται. ἢν δ' ὁμοίως ἄγῃ, τοιυτότροπα καὶ ἐπὶ τοιῦτο εἰλκυσμένα.

ſtatu defectio, ſimiles aut diſſimiles erunt morbi, cujuſmodi in ea inciderint. Si autem curſum ſuum ſimiliter perpetuent tempora, ejuſmodi pariunt morbos, & in eandem inclinationem adducunt.

57. Οἷον ἴκτερον φθινοπωρινόν. ψύχεα γὰρ ἐκ θαλπέων, καὶ θάλπος ἐκ ψύχεος. καὶ ἢν τὸ θερινὸν χολῶδες γένηται, καὶ αὐξηθὲν ἐγκαταλειφθῇ, καὶ ὑπόσπληνοι.

57. Ut Icterum autumnalem; nam caloris, & frigoris mutua viciſſitudo eſt; ut ſi æſtas bilioſa fuerit, & bilis adaucta ſuppreſſa fuerit, ejus ſuffuſione fit icterus, & lienis tumores.

58. ὅταν ὖν καὶ ὁ ἦρ ὕτως ἀγάγῃ, καὶ ἦρος γίνονται ἴκτεροι. ἐγγυτάτω γὰρ αὕτη ἡ κίνησις τῇ ὥρῃ κατὰ τῦτο τὸ εἶδος ἐςίν.

58. Quin etiam ſi ver ita ſit conſtitutum, & vere etiam fiunt morbi regii; nam ille motus proximè ad illud tempus accedit, juxta anni ſpeciem.

59. ὅταν δὲ θέρος γένηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι, καὶ εὔτροποι, καὶ ὐ κατόξεες, ὐδὲ κατάξηροι γλώσσῃσιν.

59. Contra ſi æſtas vernis tempeſtatibus affecta, ſudores in febribus copioſos expectare oportet, ac benè morati ſunt morbi, nec peracuti, nec linguis peraridi.

60. ὅταν δὲ χειμέριον γένηται ἦρ, καὶ ὀπισθοχειμὼν, χειμεριναὶ καὶ αἱ νῦσοι, καὶ βηχώδεες, καὶ περιπνευμονικαὶ, ἢ κυναγχικαί.

60. Si autem ver hybernum fuerit, noviſſimaque hyems viguerit, morbi incident hyemales, cum tuſſi conjuncti, & peripneumonici, aut etiam anginoſi.

61. καὶ φθινοπώρῳ, ἢν μὴ ἐν ὥρῃ καὶ ἐξαίφνης χειμάσῃ, μὴ συνεχῶς τοιαύτας νύσυς ποιέει, διὰ τὸ μὴ ἐν ὥρῃ ἦρχται,

61. Et autumno quoque ipſo, ſi quidem non convenienter, ſed repentè, & magna vi tempeſtates inducat

ϑαι, ἀλλὰ ἀνώμαλα γίνεσθαι.

cat hybernas, non ſemper, nec continenter ſuæ naturæ congeneres facit morbos, quod tempeſtivè non venerit, ſed inæqualis exiſtat.

62. Διόπερ καὶ αἱ ὧραι ἄκριτοι καὶ ἀκατάςατοι γίνονται, ὥσπερ καὶ αἱ νῦσοι, ἐὰν προεκρηγνύωνται, ἢ προεκκρίνωνται, ἢ ἐγκαταλείπωνται. Φιλυπόςροφοι γὰρ καὶ αἱ ὧραι γίνονται, ὥσπερ αἱ ὗτω νοσοποιέῦσαι.

62. Unde fit, ut anni tempora ſint malè morata, & ſiniſtri judicii, & ſine ordine; ſic & morbi exiſtunt, ſi anticipaverint, aut ante tempus excretionem moliantur, aut ſi quid reliquiarum ſuperſit. Nam tempeſtates morborum recidivas afferunt, & ſunt earum conſervatrices, quemadmodum fuerant effectrices.

63. Προσλογιςέον ὖν, ὁκοίως ἂν ἔχοντα τὰ σώματα, αἱ ὧραι παραλαμβάνωσι.

63. Quæ cum ita ſint, in eam curam incumbere debet medicus, ut intelligat, qualiter affecta corpora anni ſeptem partes, earumque ſeptem tempeſtates excipiant.

64. Νότοι βαρυήκοοι, ἀχλυώδεες, καρηβαρικοὶ, νωθροὶ, διαλυτικοί. ὅταν ὗτος δυναςεύῃ, τοιῦτότροπα ἐν τῇσι νύσοισι πάσχυσιν, ἕλκεα μαδαρὰ, μάλιςα ςόμα, αἰδοῖον, καὶ τ' ἄλλα.

64. Auſtrina tempeſtas auditui gravis, caliginoſa, capitis gravitatem, toti corpori lentitudinem affert, & reſolutionem; cum hæc auſtrina tempeſtas, diu multumque cœli potens fuerit, hujusmodi ſymptomata in morbis perpetiuntur: ulcera glabra, maximè verò in ore, & pudendis, & aliis partibus.

65. Ἢν δὲ βόρειον, βῆχες, φάρυγγες, κοιλίαι σκληρότεραι, δυσουρίαι, φρικώδεες, ὀδύναι πλευρέων, στηθέων. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα προσδέχεσθαι μᾶλλον τὰ νοσήματα.

65. Si verò aquilonia tempeſtas ingruat, tuſſes, faucium inflammationes, alvi adſtrictiones, difficultates meiendi, horrores, dolores laterum, & pectoris ipſius. Itaque cum aquilo diu multumque cœli potens fuerit, hujuſmodi ferè morbos expectare oportet.

66. Ἢν μᾶλλον πλεονάζῃ, αὐχμοῖσιν οἱ πυρετοὶ ἕπονται, καὶ ὄμβροισιν, ἐξ ὁποίων ἂν οἱ πλεονασμοὶ μεταπέσωσι, καὶ ὅκως ἂν ἔχοντα τὰ σώματα παραλάβωσιν ἐκ τῆς ἑτέρης ὥρης. καὶ ὁκοίου τίνος ἂν χυμοῦ δυναστεύοντος ἐν τῷ σώματι.

66. Si talem habeat ſtatum, cum ſqualoribus febres ardentes utplurimum ſunt conjunctæ, & imbribus quoque ipſis febres diuturnæ, & putres: quibus ex rebus varia qualitate affectis nimietates inciderint, & ut affecta corpora exceperint ab alio tempore; ac prout hujuſmodi, aut illiuſmodi humoris corpus dominatu tenetur.

67. Ἀτὰρ ἀνυδρίαι νότιαι, βόρειαι. διαφέρει γὰρ καὶ τ' ἄλλα οὕτω, μέγα γὰρ καὶ τοῦτο. ἄλλος γὰρ ἐν ἄλλῃ ὥρῃ, καὶ χώρῃ μέγας· οἷον τὸ θέρος χολοποιόν, ἦρ ἔναιμον, τ' ἄλλα ὡς ἕκαστα.

67. Quinetiam ſiccitates, auſtrinæ ſunt, ut aquiloniæ; ſic quoque & eodem modo, & alia quoque differunt; atque illud quidem magnum, & commemorabile; alius enim alio tempore, & regione magnus; etenim æſtas bilis procreatrix, ver ſanguinis, ac cætera ſuo quæque modo ſe habent.

68. Αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τίκτουσι νοσήματα, καὶ αἱ μέγισται

68. Mutationes omnes repentinæ, vehementes, & diutur-

Digitized by Google

γιςαι μάλιστα, καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι. τὰ δὲ ἐκ προσαγωγῆς γίνεται. αἱ ὧραι αὗται ἀσφαλέσταται, ὥσπερ καὶ δίαιται, καὶ ψῦχος, καὶ θάλπος, μάλιστα ἐκ προσαγωγῆς, καὶ ἡλικίαι οὕτω μεταβαλλόμεναι.

diuturnæ pariunt morbos, ac illæ præſertim, quæ ſunt inſignes. Ac in temporibus anni inſignes mutationes, & rerum omnium cæterarum. Quæ viciſſim ac paulatim ſecuriſſimæ, & ut ipſæ diætæ, ac frigoris & caloris potiſſimum amica viciſſitudo eſſe debet, & ætates, quarum viciſſitudinaria mutatio eſt.

69. φύσιες δὲ ὡς πρὸς τὰς ὥρας, αἱ μὲν πρὸς θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, εὖ καὶ κακῶς πεφύκασιν. αἱ δὲ πρὸς χώρας, καὶ ἡλικίας, καὶ διαίτας, καὶ τὰς ἄλλας καταστάσιας τῶν νούσων, ἄλλαι πρὸς ἄλλας, εὖ καὶ κακῶς πεφύκασι. καὶ ἡλικίαι πρὸς ὥρας, καὶ χώρας, καὶ διαίτας, καὶ πρὸς καταστάσιας νούσων. καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσι δίαιται, καὶ σιτία, καὶ ποτὰ, οἷα ὅτι ὁ μὲν χειμὼν ἀργὸς ἔργων, καὶ πέπονα τὰ εἰσιόντα, καὶ ἁπλᾶ. μέγα γὰρ καὶ τοῦτο. αἱ ὀπῶραι δὲ ἐργάσιμοι, ἡλιώσιες, τὰ πινόμενα πυκνὰ, ἀκατάστατα σιτία, οἶνοι, ἀκρόδρυα.

69. At hominum naturæ, quod ad anni tempora, aliæ ad æſtatem, aliæ ad hyemem benè, aut malè conſtitutæ ſunt; aliæ ad regiones, & ætates, & ad diætas, atque ad aliorum morborum ſtatus; aliæ ad alias regiones, ætates benè aut malè conſtitutæ; atque ætates ipſæ benè aut malè conſtitutæ ad tempora, & regiones, & diætas, ad morborum ſtatus; & in temporibus diætæ, cibi aut potiones, prout illæ fuerint, quod hyems ſit ignava, & otio abundans, & quæ ingeruntur natura & arte ſimplicia, cocta, magnum certe illud. Noviſſima verò pars æſtatis laborioſa eſt, inſolationes, frequens potus, ſine ordine cibi, vina, arborum baccæ.

70. Ὡσ-

70. Velut

Digitized by Google

70. Ὥσπερ δὲ ἐκ τῶν ὡρέων τὰς νούσους ἐστὶ τεκμήρασθαι, ἐστὶ ποτε καὶ ἐκ τῶν νούσων ὕδατα, καὶ ἀνέμους, καὶ ἀνυδρίας προγινώσκειν. οἷον βόρεια, νότια, ἐστὶ γὰρ εὖ μαθόντι καὶ ὀρθῶς ὅθεν σκεπτέα. οἷον καὶ λέπραι τινὲς, καὶ περὶ τὰ ἄρθρα πόνοι, ὕδατα ὅταν μέλλῃ, κνησμώδεές εἰσι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. καὶ τῶν ὑσμάτων οἷα ἢ διὰ τρίτης, ἢ ἑκάστης, ἢ διὰ περιόδων ἄλλων, καὶ τὰ συνεχέα. καὶ ἀνέμων, οἱ μὲν πολυήμεροι πνέουσι, καὶ ἀντιπνέουσιν ἀλλήλοισιν. ἄλλοι δὲ διὰ βραχυτέρων. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ, κατὰ περίοδον. ταῦτα ἔχει τῇσι καταστάσεσιν ὁμοιότητας.

70. Velut ex anni temporibus morborum rationem quis poteſt colligere, ſic etiam licet è morbis præſentire futuras tempeſtates, aquas, ventos, ſiccitates, ut tempeſtates aquilonias & auſtrinas; integrum eſt enim ei, qui in hoc genere fuerit exercitatus, unde earum rerum ſit ineunda ratio; velut etiam lepra quædam, & circa articulos dolores, ubi aquæ futuræ ſunt, pruritum excitant, aliaque ejuſcemodi. Quin etiam & ex pluviis, quæ ſunt ejuſmodi, ut tertio quoque die fundantur ab æthere, aut aliis intervallis, quæque continenter fluunt. Ac ventorum alii diuturni, diuque terras perflant, alii contrario flatu pugnant, alii brevioribus intervallis, iidemque per circuitum. Atque tempeſtates definitis anni temporibus proportione reſpondent.

71. Ἐπὶ βραχύτερον δὲ τὰ τοιαῦτα. ἢν μὲν ἐπὶ πλέον τὸ ἔτος τοιοῦτο ἔῃ, οἵην κατάστασιν ἐποίησεν, ἐπὶ πλεῖον καὶ τὰ νουσήματα τοιαῦτα. καὶ ἢν μᾶλλον ἰσχυρότερα, καὶ μέγιστα νουσήματα οὕτως ἐγένετο, καὶ κοινότατα, καὶ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον.

71. Sed hæc brevius. Nam ſi majore ex parte ejuſmodi fuerit annus, ut, qualem ſtatum inire cœpit, obtineat, utplurimum morbi exiſtent hujuſmodi; & quanta erit vis earum tempeſtatum, tanta quoque & morborum magnitudo, &

72. Ἐκ

frequen-

Digitized by Google

frequentia, ac longiſſimi ſpatium temporis.

72. Ἐκ τῶν πρώτων ὑδάτων, ὅταν ἐξ ἀνυδρίης πολλῆς μέλλῃ ὕδωρ ἔσεσθαι, ἐςὶ περὶ ὑδρώπων προειπεῖν. καὶ ὁκόταν τ' ἄλλα σημεῖα φανῇ ἐν νηνεμίῃ, ἐν μεταβολῇ· σκεπτέον οὖν, ὅσα μὲν ἐφ' ἰδίοισιν ὕδασιν, ἢ ἀνέμοισιν, ἀεὶ ἐπισημαίνουσι. καὶ ἀκουστέον, εἴτις οἶδεν, ὅτι τοιούτου χειμῶνος προγενομένου, τοιόνδε ἦρ, ἢ θέρος ἔςαι.

72. Ex primis aquis, cum ex diuturno ſqualore futuræ ſunt pluviæ, licet de hydropibus multa prædicere, & quoties alia ſigna apparent, cum aër ventis placidus in mutatione repentina. Ergo colligendum eſt, qui morbi, quibus in aquis, aut ventis ſignificentur; & audiendus eſt, qui perſpectum habuerit, quod exacta ejuſmodi, aut illiuſmodi hyeme, talis æſtas, aut ver futurum ſit.

73. Τὰ χρώματα οὐχ ὁμοῖα ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, οὐδὲ ἐν βορείοισι, καὶ νοτίοισιν, οὐδ' ἐν τῇσιν ἡλικίῃσιν, αὐτὸς πρὸς ἑωυτὸν, οὐδ' ἄλλος ἄλλῳ οὐδέν. σκεπτέον δὲ, ἐξ ὧν ἴσμεν καὶ παρεόντων, καὶ ἀτρεμεόντων, περὶ χροιῶν, καὶ ὅτι αἱ ἡλικίαι τῇσιν ὥρῃσιν ἐμφερέες εἰσὶ, καὶ χροιῇ, καὶ τρόπῳ.

73. Quæ cum ita ſint, colores non ſunt ejuſmodi ſemper omnibus temporibus, atque tempeſtatibus, nec aquiloniis, nec auſtrinis; ſic nec ætatibus iidem ſunt colores; nec ſi idem ipſe ſibi conferatur, idem eſt, nec comparatus cum altero; propterea coloris ineunda ratio, & conſiderandum, ex quibus intelligimus, quæ adſunt, quæque ſuo ſtatu manent, quodque ætates anni temporibus ſimiles ſunt, colore & modo.

74. Οἱ αἱμοῤῥοΐδας ἔχοντες, οὔτε πλευρίτιδι, οὔτε περιπνευμονίῃ, οὔτε φαγεδαίνῃ, οὔτε δοθιῆσιν, οὔτε τερμίνθοισιν ἀλί-

74. Qui habent hæmorrhoidas, nec pleuritide, aut inflammatione pulmonis, nec ulcere depaſcente,

Digitized by Google

ἁλίσκονται. ἴσως δὲ οὐδὲ λέπρῃσιν. ἴσως δὲ οὐδὲ ἀλφοῖσιν.

te, nec furunculis, nec puſtulis nigris corripiuntur, forte nec etiam lepra, nec vitiliginibus nigris.

75. Ἰητρευθέντες γε μὴν ἀκαίρως, συχνοῖσι τοῖσι τοιούτοισιν οὐ βραδέως ἥλωσαν. καὶ ὀλέθρια οὕτως. καὶ ὅσαι ἄλλαι ἀποστάσιες, οἷον σύριγγες, ἑτέρων ἄκος. ὅσα πέφυκεν ἐπιφαινόμενα παύειν, ῥύεται τούτων προγινόμενα κωλύματα ἄλλοισιν αἱ κοινωνίαι.

75. Verum qui intempeſtivè curati ſunt, frequentibus ejuſmodi malis paulo poſt correpti fuerunt; & quicunque fiunt abſceſſus, ut fiſtulæ, aliarum affectionum ſunt remedia; Et quam vim habent, cùm ſupervenerint, eas affectiones ſiſtendi, eaſdem affectiones, cum præceſſerint, cohibent.

76. Οἱ ὕποπτοι τόποι, ὑποδεξάμενοι πόνῳ, ἢ βάρει, ἢ ἄλλῳ τινὶ, ῥύονται. ἄλλοισιν αἱ κοινωνίαι διὰ τὴν ῥοπὴν οὐκ ἔτι αἷμα ἔρχεται, ἀλλὰ κατὰ τοῦ χυμοῦ τὴν συγγενείην, τοιαῦτα πτύουσιν. ἔστιν οἷσιν αἷμα ἀφίεσθαι ἐν καιρῷ ἐπὶ τοῖσι τοιούτοισιν, ἐπ' ἄλλοισιν δὲ, ὥσπερ ἐπὶ τούτοισιν, τοῦτο οὐκ εἰκός. κώλυσις ἐπὶ τοῖσι δὲ δὴ αἱματώδεα πτύουσιν, ὥρη, πλευρίτης, χολή.

76. Suſpecti loci excepturi labore, aut dolore, aut gravitate, aut quapiam alia re liberant. Quæ cum aliis communionem habent, iis ob inclinationem non amplius ſanguis fertur, ſed ſecundum humoris affinitatem, ejuſmodi expectorant. Atque exiſtunt, quibus opportunè ſanguis detrahi poſſit, in ejuſmodi affectionibus; ſed contra exiſtunt alii, quibus, ut & his, conſentaneum non eſt, educere ſanguinem. Hæc verò miſſionem prohibent in iis, qui ſanguinem expuunt, anni tempus, pleuritis, bilis.

77. Τὰ παρὰ τὸ οὖς, ὅσοισιν ἂν ἀμφὶ κρίσιος γινόμενα,

77. Quæ ad aures oboriuntur, quibuſcunque ſub cri-

Digitized by Google

να, ἢν μὴ ἐκπυήσῃ, τούτου ἀπαλλασσομένου ὑποστροφὴ γίνεται, καὶ κατὰ λόγον τῶν ὑποστροφέων, τῆς ὑποστροφῆς κρινόμενα, αὖθις αἴρεται καὶ παραμένει, ὥσπερ αἱ τῶν πυρετῶν ὑποστροφαὶ, ἐν ὁμοίῃ περιόδῳ.

78. ἐπὶ τούτοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι, οὖρον παχὺ, λευκὸν, οἷον τὸ τοῦ Ἀρτιγενέος, ἐπὶ τοῖσι κοπιώδεσι τεταρταίοισιν ἔστιν ὅτε ἔρχεται, καὶ ῥύεται τῆς ἀποστάσιος. ἢν δὲ πρὸς τοῦτο καὶ αἱμορραγήσῃ ἀπὸ ῥινῶν ἱκανῶς, καὶ πάνυ.

79. Καὶ ᾧ τὸ ἔντερον ἐπὶ δεξιὰ ἀρθριτικῷ πάθει ἐγένετο, ἦν ἡσυχαίτερος. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἰητρεύθη, ἐπιπονώτερος.

ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΧΥΜΩΝ ΤΕΛΟΣ.

criſim oborta, niſi ſuppuraverint, cum evanuerint, recidivus accedit morbus; ac pro eo, ut ſolent fieri recidivæ, cum hic inciderit, rurſum attolluntur parotides, & manent ſimili, eademque periodo, quâ febrium ipſarum recidivæ.

78. Quibus ſpes eſt abſceſſum fore in articulis, ſi urina feratur cruda, & alba, craſſa, qualis Artigeni familiaris erat, ſic in laborioſis febribus, quartum morbi diem agentibus, nonnunquam fertur, vindicat ab abſceſſu; quod ſi ad illud urinæ profluvium acceſſerit è naribus fluor ſanguinis largior, præclarè illud faciet.

79. Et cui inteſtinum dextra infeſtabatur, superveniente arthritide, erat quietior; cum verò hoc curationem recepit, laborioſior.

FINIS LIBRI DE HUMORIBUS.

IIIIO-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΕΡΙ
ΚΡΙΣΙΩΝ.

HIPPOCRATIS
DE
JUDICATIONIBUS.

CUM
INTERPRETATIONE
ANUTII FOESII, MEDIOMATRICI.

Τὰ τοῦ ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ λεγόμενα ἀπηκριβωμένα ἐστίν.

Dicta HIPPOCRATIS exquiſita ſunt.

GALEN. *in L. VII. Aph. 63.*

Digitized by Google

HUjus libelli alium fuiſſe principium, Calvo ſatis conſtat, in quo quid Criſis ſit in morbis, & quantum medico conferat, oſtenditur. Videturque libellus iſte parum integer, ſed variè ex Aphoriſmis, Prognoſtico, & aliis HIPP. locis conſarcinatus. Anut. Foesius *in Not. ad Libr. de Judicat.*

Scopus auctoris in hoc libro eſt, inſtruere medicum, ut judicare poſſit in morbis, quid futurum ſit: an ſcil. morbus lethalis futurus ſit, an ſalutaris? breviſque, an diuturnus? quod quidem aſſequi facilè poterit, ſi præſentis libri doctrinam diligenter obſervabit, ita ut in horum prædictione fere nunquam decipiatur, atque hoc pacto ab omnibus peritus atque diligens exiſtimabitur. In hoc libro explicando, nullus quod ſciam adhuc elaboravit, nimirum fortaſſe, quia quicquid in eo continetur, ferè totum in aliis libris HIPP. ſparſim reperitur, potiſſimum verò in lib. Prognoſticorum, & in Coacis, Aphoriſmiſque. Prosp. Martianus, in Not. *ad L. de Judicat.*

* * *   * * *   * * *

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΙΩΝ.

I.

1. Περὶ κρισίων ξυντόμων ἐπὶ τὸ ἄμεινον, τὰ μὲν πλεῖστα ταῦτ᾽ ἐστὶν, ἅπερ ὑγιῆν σημεῖα.

2. Ἱδρῶτες γὰρ ἄριστοί εἰσιν, καὶ τάχιστα πυρετὸν παύοντες, οἱ ἐν τῇσι κρισίμῃσιν ἡμέρῃσιν γινόμενοι, καὶ τελέως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάσσοντες.

3. Ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὅσοι διὰ παντὸς τοῦ σώματος γενόμενοι, εὐπετεστέρως τὸ νόσημα φέρειν ποιήσωσιν. οἳ δ᾽ ἂν τουτέων τὶ μὴ ἐργάσωνται, οὐ λυσιτελέουσιν γινόμενοι.

4. Παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ διαχώρημα, πρὸς τὴν κρίσιν ἰούσης τῆς νόσου. ἔστω δὲ τὸ ὑπόπυῤῥον, καὶ μὴ σφόδρα δυσῶδες.

5. Ἐπιτήδειον δὲ καὶ ἕλμινθας ἐξιέναι πρὸς κρίσιν.

6. Οὐ-

HIPPOCRATIS DE JUDICATIONIBUS.

1) 1. Judicationum, quæ brevi meliorem fore ſtatum portendunt, eadem ferè quæ ſanitatis ſigna ſunt.

2 2. Sudores enim optimi, & citiſſime febrem ſedare cenſentur, qui decernentibus diebus contingunt, & febrem ex toto finiunt.

3 3. Boni etiam æſtimandi, qui ex toto corpore proveniunt, & leviorem morbum reddunt.
4 Qui verò horum nihil præſtant, inutiles, ſi contingant.

5 4. Morbo autem ad judicationem tendente, dejectionem craſſiorem reddi oportet;
6 ſubfulva vero, nec admodum graveolens eſto.

7 5. Lumbricos etiam ſub judicationem exire, commodum eſt.

6. Uri-

HUjus libelli aliud fuiſſe principium, CALVO ſatis conſtat, in quo quid Criſis ſit in morbis, & quantum medico conferat, oſtenditur. Videturque libellus iſte parum integer, ſed variè ex Aphoriſmis, Prognoſtico, & aliis HIPP. locis conſarcinatus. ANUT. FOESIUS *in Not. ad Libr. de Judicat.*

Scopus auctoris in hoc libro eſt, inſtruere medicum, ut judicare poſſit in morbis, quid futurum ſit: an ſcil. morbus lethalis futurus ſit, an ſalutaris? breviſque, an diuturnus? quod quidem aſſequi facilè poterit, ſi præſentis libri doctrinam diligenter obſervabit, ita ut in horum prædictione fere nunquam decipiatur, atque hoc pacto ab omnibus peritus atque diligens exiſtimabitur. In hoc libro explicando, nullus quod ſciam adhuc elaboravit, nimirum fortaſſe, quia quicquid in eo continetur, ferè totum in aliis libris HIPP. ſparſim reperitur, potiſſimum verò in lib. Prognoſticorum, & in Coacis, Aphoriſmiſque. PROSP. MARTIANUS, in Not. *ad L. de Judicat.*

* * *   * * *   * * *

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙ
ΚΡΙΣΙΩΝ.

HIPPOCRATIS

DE
JUDICATIONIBUS.

I.

1. Περὶ κρισίων ξυντό- 1)
μων ἐπὶ τὸ ἄμει-
νον, τὰ μὲν πλεῖ-
στα ταῦτ᾽ ἐστὶν, ἅπερ ὑγιῆν ση-
μεῖα.

2. Ἱδρῶτες γὰρ ἄριστοί εἰ- 2
σιν, καὶ τάχιστα πυρετὸν παύον-
τες, οἱ ἐν τῇσι κρισίμῃσιν ἡ-
μέρῃσιν γινόμενοι, καὶ τελέως
τὸν πυρετὸν ἀπαλλάσσοντες.

3. Ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὅσοι διὰ 3
παντὸς τοῦ σώματος γενόμε-
νοι, εὐπετεστέρως τὸ νόσημα φέ-
ρειν ποιήσωσιν. οἳ δ᾽ ἂν τουτέων 4
τὶ μὴ ἐργάσωνται, οὐ λυσιτε-
λέουσιν γινόμενοι.

4. Παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ 5
διαχώρημα, πρὸς τὴν κρίσιν
ἰούσης τῆς νόσου. ἔστω δὲ τὸ ὑ- 6
πόπυῤῥον, καὶ μὴ σφόδρα δυ-
σῶδες.

5. Ἐπιτήδειον δὲ καὶ ἕλμιν- 7
θας ἐξιέναι πρὸς κρίσιν.

1. Judicationum, quæ brevi meliorem fore ſtatum portendunt, eadem ferè quæ ſanitatis ſigna ſunt.

2. Sudores enim optimi, & citiſſime febrem ſedare cenſentur, qui decernentibus diebus contingunt, & febrem ex toto finiunt.

3. Boni etiam æſtimandi, qui ex toto corpore proveniunt, & leviorem morbum reddunt. Qui verò horum nihil præſtant, inutiles, ſi contingant.

4. Morbo autem ad judicationem tendente, dejectionem craſſiorem reddi oportet; ſubfulva vero, nec admodum graveolens eſto.

5. Lumbricos etiam ſub judicationem exire, commodum eſt.

6. Οὖρον δὲ ἄριστόν ἐστιν, ὃ 8 ἂν ἔχῃ λευκότατον ὑπόστημα, καὶ λεῖον, καὶ ὁμαλὸν, παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ἕως ἂν κριθῇ τὸ νόσημα. σημαίνει γὰρ 9 ἀσφαλέα, καὶ ὀλιγοχρονίην τὴν νοῦσον ἔσεσθαι.

6. Urina optima eſt, quæ per totum morbi tempus, quoad judicationem ſubierit, albiſſimum, læve, & æquale habet ſedimentum. Securum enim, & brevem fore morbum indicat.

7. Ἢν ἱδρῶτος ἐγγενομένου ἡ 10 νοῦσος ἐκλίπῃ, καὶ τὸ οὖρον πυῤῥὸν θεωρηθῇ, λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον, τουτέοισιν αὐθημερὸν ὑποστροφὴ τοῦ πυρετοῦ γίνεται. οὗτος 11 καὶ ἐν πέντε ἀκινδύνως κρίνεται.

7. Si ſuborto ſudore morbus ceſſet, & urina fulva cum ſedimento albo conſpiciatur, iis eodem die febris revertitur, quæ quinto die ſine periculo judicatur.

8. Τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ 12 μέλλουσιν ὑγιάζεσθαι, μέγιστα σημεῖα ἅπαν γίνεται. ἀπονώ- 13 τεροι γὰρ διατελοῦσιν, καὶ ἀκίνδυνοι, καὶ τὰς νύκτας κοιμέονται, καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα προφαίνουσιν ἀσφαλέα.

8. Qui pauciſſimo tempore ſani futuri ſunt, iis in totum maxima ſigna contingunt. Ii enim citra dolorem, & periculum perſeverant, noctu dormiunt, cæteraque ſecuritatis ſigna præ ſe ferunt.

II.

9. Οἷς ἐν πυρετῷ μὴ θανατώδει, κεφαλῆς ἄλγημα, καὶ τὰ ἄλλα περιέστηκε σημεῖα, χολὴ τουτέων κρατεῖ. 1)

9. Quibus in febre minimè lethali, capitis dolor eſt, aliaque ſigna circumſiſtunt, in his bilis ſuperat.

10. Οἷς ἂν ἄρξηται ὁ πόνος τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσιν, 2 τεταρταῖοι τε μᾶλλον, καὶ πεμπταῖοι πιέζονται, ἐς δὲ τὴν ἑβδόμην ἀπαλλάσσονται τοῦ πυρετοῦ.

10. Qui primis diebus dolore vexati, quarto & quinto die magis urgentur, hi ſub ſeptimum diem febre liberantur.

11. Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται 3 ἐν τῇσιν αὐτέῃσιν ἡμέρῃσιν τὸν ἀρι-

11. Febrium vero judicationes iiſdem numero diebus

ἀριθμῶν, ἐξ ὧν ἀπόλλυνται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐξ ὧν περιγίνονται.

bus contingunt, quibus homines moriuntur, & quibus ſuperſtites evadunt.

12. Οἵτε γὰρ εὐηθέστατοι 4
τῶν πυρετῶν, καὶ ἐπὶ σημείων
ἀσφαλεστάτων, τεταρταῖοι πα-
ύονται, ἢ πρόσθεν. οἵτε φο- 5
νικώτατοι, καὶ ἐπὶ σημείων
δεινοτάτων γινόμενοι, τεταρταῖ-
οι κτείνουσι, ἢ πρόσθεν.

12. Leviſſimæ enim febres, & cum ſecuriſſimis ſignis, quarto die, aut prius finiunt. Maximè vero lethales, & quæ cum periculoſiſſimis ſignis contingunt, quarto die, aut prius interficiunt.

13. Ἡ μὲν οὖν πρώτη ἔφοδος 6
οὕτως τελευτᾷ. ἡ δ' ἑτέρη, ἐς 7
ἑπτὰ περιάγει. ἡ δὲ τρίτη, ἐς 8
τὴν ἑνδεκάτην. ἡ δὲ τετάρτη, 9
ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην. ἡ 10
δὲ πέμπτη, ἐς τὴν ἑπτακαιδε- 11
κάτην. ἡ δὲ ἕκτη, ἐς τὴν εἰκοστήν.

13. Primus igitur earum impetus ſic finitur: alter ad ſeptimum deducit, tertius ad undecimum, quartus ad decimum quartum, quintus ad decimum ſeptimum, ſextus ad vigeſimum.

14. Αὗται μὲν οὖν ἐπὶ τῶν 12
ὀξυτάτων διὰ τεσσάρων ἐς τὰς
εἴκοσι προσθέσιες. οὐ δύναται 13
δὲ ὅλαις ἡμέραις οὐδὲν τουτέων
ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως. οὐδὲ γὰρ 14
οἱ ἐνιαυτοί τε, καὶ μῆνες ὅλαις
ἡμέραις πεφύκασιν, οὐδὲ ξυνεστήκασιν.

14. Hæ igitur in acutiſſimis morbis acceſſiones per quatuor fiunt, & ad viginti dies producuntur. Fieri verò non poteſt, ut horum quicquam integris exactè diebus numeretur. Neque enim anni, neque menſes integris diebus conſtare ſolent.

III.

15. ΕΝ τοῖσι καύσοισι τὰ 1)
ἀγαθὰ σημεῖα γινόμενα, οἷα ἐν τῇσιν ὑγιαινούσι γέ-
γραπται. μείονα μὲν ἐόντα, 2
ἐς τρίτην ἄνεσιν δηλοῖ. παχύ- 3
τερα δὲ αὔριον πάνυ. παχέα 4
δὲ αὐθημερόν.

15. IN febribus ardentibus bona ſigna, ſi qualia in ſanis ſcripta ſunt exiſtant, minora quidem tertio die remiſſionem fore indicant, craſſiora vero in craſtinum omnino, ſed craſſa eodem die.

16. Ἐν τοῖσι καύσοισιν, ἢν 5
ἑϐδομαίῳ ὕστερον ἐπιγένηται
ἴκτερος, δῆλον ἱδρῶτος. τὸ γὰρ 6
νόσημα ἐ φιλέει ἐξιδρῦν, ἐδὲ
ἄλλῃ ἀφίςασθαι ἐδαμῆ, ἀλ-
λὰ ὑγιὴς γίνεται.

16. Febribus ardentibus, ſi poſt ſeptimum diem morbus regius ſuccedat, ſudoris indicium eſt. Neque enim exudare morbus, neque aliàs uſquam abſceſſum facere conſuevit, ſed ſaneſcit.

17. Ἀνάγκη, τῦ θερμῦ ἀ- 7
πιόντος ἐφ᾽ ἑωυτὸ τὸ ὑγρὸν
ἑλκύσαντος, τῷ πυρετῷ κρί-
σιν γενέσθαι. καὶ τὰ ἦρα τὰ 8
ἀποχωρέοντα, ἢ καὶ τὰ δια- 9
χωρήματα κοιλίης, ἢ αἵματος 10
ἐκ τῶν ῥινέων ῥύσιν, ἢ ἔρησιν 11
πολλὴν, ἢ διὰ ὑγρείην ἰσχυρὴν, 12
ἱδρῶτα, ἢ ἔμετον. γυναιξὶ δὲ 13
καὶ ἐπιμηνίων ὁδόν. μάλιςα 14
μὲν ἦν ταῦτα ποιέει κρίσιν, ἢ 15
ὅ, τι ἂν τυτέων ἐγγὺς γίνεται. 16
ποιέει δὲ καὶ ἑτέρας κρίσεις,
ἧττον μὲν τυτέων. 17

17. Cum calor diſceſſerit, & humiditatem ad ſe attraxerit, febri judicationem fieri neceſſe eſt; & urinas, aut etiam alvi egeſtiones procedere, aut ſanguinis ex naribus fluxionem, vel copioſam mictionem, aut ob humiditatem vehementem, ſudorem, aut vomitum. Mulieri vero etiam menſium via patefit. Hæc igitur præcipue judicationem faciunt, aut quodcunque ad hæc proxime accedit. Subit autem & alias judicationes, minus quidem quam has.

18. Ἴκτερος δὲ ἢν ἑϐδο- 18
μαίῳ ἐπιγένηται, ἢ ὕστερον ἐν
καύσῳ, καὶ δυσχερεία σιάλυ 19
πολλῦ ἀποχώρησις, ἔντε τοῖς 20
καυσώδεσι πυρετοῖς, καὶ τοῖς
ἄλλοις, ἢν μηδενὸς τυτέων τῶν 21
σημείων γινομένων, ἀφίῃ ὁ
πυρετὸς, ἀνάγκη τοιάσδε κρί- 22
σιας ἀντὶ τυτέων γενέσθαι.
ἢ φυμάτων μεγάλων ἀπόςα- 23
σιν. ἢ ὀδύνας ἰσχυρὰς ἀπὸ 24
τῆς

18. At ſi morbus regius in febre ardente ſeptimo die, aut poſtea contingat, ægréque multum ſputum procedat, tam in ardentibus, quam in aliis febribus, ſi nullis ex his ſignis contingentibus febris dimittat, has judicationes pro illis fieri neceſſe eſt: aut majorum tuberculorum abſceſſus

τῆς ἀποστάσιος, ἢ τηκεδόνας τῶν ὑγρῶν ἐκ τοῦ θερμοῦ.

2 ſus contingere, aut dolores vehementes ex abſceſſu, aut humorum ex calore colliquationes.

IV.

19. ΚΡίσιες δὲ καὶ ἀφέσιες τῶν καῦσον σημαινόντων, μακροτέρα ἡ νοῦσος. τῶν δὲ ἰσχυρῶν, θάνατος ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. οἱ δὲ λοιποὶ ἀσφαλέες παύονται καῦσοι, ἑβδομαῖοι, ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι.

1) 19. EOrum, quæ febrem ardentem denun-
2 ciant, judicationes & remiſſiones longiorem morbum
3 oſtendunt. Si vero vehementia fuerint, ferè mortem adferunt. Reliquæ febres ardentes ſecuræ, ſeptimo, aut decimo quarto finiunt.

20. Φιλέει δὲ καὶ ἐς λιπυρίην περιΐστασθαι, καὶ λαμβάνει μάλιστα τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ ἐξηπιαλοῦται. καὶ ἡ λιπυρίη τῆς αὐτῆς ἡμέρης, λαμβάνει τε, καὶ μεθίησι. γίνεται δὲ καὶ τῆς κεφαλῆς ὀδύνη. ἐὰν δὲ μὴ μεθίη αὐτὸν ἡ λιπυρίη ἐν ταῖς τεσσαράκοντα ἡμέραις, ἀλλ' ἄχθη, καὶ ὀδύνη ἔχη τὴν κεφαλὴν, καὶ φλυηρέη, ἐπικάθηρον αὐτόν.

4 20. Solet autem in lipy-
5 riam tranſire, fereque quadraginta diebus occupat, &
6 in epialam, hoc eſt, febrem algidam deſinit. Et lipyria eodem die prehendit, & di-
7 mittit; capitis etiam dolor
8 oritur. Quod ſi eum lipyria febris per quadraginta dies non dimiſerit, ſed longius deducta fuerit, dolorque caput detinuerit, ac deliraverit, eum purgato.

21. Λήγοντος δὲ καύσου, ἂν ἐπιγένηται ἴκτερος, οὐ φιλέει ἔτι ἱδροῦν, οὐδ' ἄλλη ἀφίστασθαι οὐδαμῆ, ἀλλ' ὑγιὴς γίνεται.

9 21. At febre ardente finiente, ſi morbus regius ſuccedat, non ſolet amplius ſudare, neque alibi uſquam abſceſſum facere, ſed ſanus evadit.

22. Τριταῖος κρίνεται ἐν
10 22. Tertiana utplurimum

ἑπτὰ

ſeptem

Digitized by Google

ἑπτὰ περιόδοισιν, ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ.

ſeptem circuitibus judicatur.

23. Ὁκόσοισιν ἐν ἀφορήτοισι 11 πυρετοῖς τῇ ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐννάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἴκτεροι γίνονται, ἀγαθὸν, ἐὰν μὴ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν γένηται. εἰ δὲ μὴ, ἐνδοιαστόν.

23. Quibus in moleſtis febribus ſeptimo, nono, aut decimo quarto die morbi regii oriuntur, bonum eſt, niſi dextra præcordia obduruerint; ſin minus, res in dubium venit.

24. Τὰ ὀξέα νοσήματα κρί- 12 νεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ.

24. Acuti morbi intra dies quatuordecim ferè judicantur.

25. Ἱδρῶτες πυρεταίνοντι ἢν 13 γίνωνται τριταίοις, καὶ πεμπταίοις, καὶ ἑβδομαίοις, καὶ ἐνναταίοις, καὶ ἑνδεκαταίοις, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταίοις, καὶ μιῇ καὶ εἰκοσταίοις, καὶ τριηκοσταίοις, οὗτοι οἱ ἱδρῶτες νούσους κρίνουσιν. οἱ δὲ μὴ οὕτως 14 γινόμενοι, πόνους σημαίνουσιν.

25. Sudores febricitanti ſi tertio, quinto, ſeptimo, nono, undecimo, decimo quarto, vigeſimo primo, & trigeſimo die contingunt, hujuſmodi ſudores morbos judicant. Qui vero non ſic contingunt, labores portendunt.

V.

26. Αἱ πεπάνσιες τῶν οὔρων 1) κατὰ μικρὸν ἐκπεπαινόμεναι, ἐν τοῖς κρισίμοις ἐὰν πεπανθῶσιν, λύουσι τὴν νοῦσον.

26. URinarum concoctiones paulatim matureſcentes, ſi diebus judicatoriis concoctæ fuerint, morbum ſolvunt.

27. Παράδειγμα δεῖ τῶν οὔ- 2 ρων τὰ ἕλκεα ποιέεσθαι. τά τε 3 γὰρ ἕλκεα, ἢν μὲν ἀνακαθαίρηται πύῳ λευκῷ, ταχείην θεραπείην δηλοῖ. ἐὰν δὲ μετα- 4 βάλλῃ ἐς τοὺς ἰχῶρας, κακοή- 5 θη γίνεται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ οὖρα σημαίνει.

27. Urinas cum ulceribus conferre oportet. Ulcera namque ſi repurgando pus album rejiciant, celerem curationem denunciant; ſed ſi ad ſanioſos humores convertantur, maligna evadunt. Ad eundem etiam modum urinæ prænunciant.

28. Ἐὰν

28. Si

28. Ἐὰν ἐκ πόνου λεπτὰ γίνηται, ἀπὸ τῆς προφάσιος 6 δεῖ λογίζεσθαι, ἣν τὸ νόσημα παρεγένετο, καὶ ταύτην ὁρᾷν 7 ἐπεὶ παύεται. ὡς ταύτης ἐπιλειπομένης, 8 τῶν ἄλλων σημείων ἐπιγενομένων, οἵων δεῖ, οὐκ εἶναι ἀπαλλαγὴν τῇ νούσῳ οἰητέον.

28. Si ex dolore tenues evadunt, occaſionem ex qua morbus adeſt, ratione colligere oportet, eamque inſpicere cum ſedatur. Si enim hæc deficiat, aliaque ſigna qualia oportet accedant, nullam eſſe morbi ſolutionem, eſt exiſtimandum.

29. Ἐὰν ἀλγέῃ ἡ κεφαλὴ, 9 καὶ ἀπὸ τουτέου πυρετὸς ἐπιγένηται, τουτέου μὴ καταπαύσηται, μηδὲ τῆς ὀδύνης παυομένης, οὐ κρίσιμος ὁ πυρετός.

29. Si capitis dolor adſit, ex quo febris ſuccedat, neque hæc ſedetur, dolore non ceſſante, febris judicatione non finitur.

30. Κρίσιος μακρῆς ἔτι ἐπὶ 10 τὸ ἄμεινον, πλεῖστα ταῦτ' ἐστὶ, καὶ ἐπὶ τουτέων, ἅπερ ἐς ὑγίειαν ἐόντα.

30. Plurima ſane ejuſmodi ſunt judicationis longæ ad melius tendentis, quæ etiam cernuntur in his, quæ ad ſanitatem tendunt.

31. Ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν 11 οἰδήματα μαλθακὰ, καὶ ἀνώδυνα, καὶ ὑπείκοντα, ἐπεὶ θιγγάνῃς αὐτέου, χρονιωτέρας μὲν τὰς κρίσιας ποιέει. ἧσσον δὲ φοβερὰς τῶν ἐναντίων 12 τουτέοις φυμάτων. ὡσαύτως 13 δὲ ἔχῃ καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ φυμάτων.

31. Præcordiorum tumores molles, doloris expertes, & tactui cedentes, longiores quidem, ſed minus formidandas, quam his contraria tubercula, judicationes faciunt. Ad eundem ſe habent modum reliqua ventris tubercula.

VI.

32. Οὔρων δὲ, ἣν τὸ μὲν ἀφεθὲν καθαρὸν ᾖ, τὸ δ' ὑπόστημα λευκόν τε, καὶ λεῖον ἔχῃ, χρονιωτέρη ἡ κρίσις, ἢ καὶ ἧσσον ἀσφαλὲς τοῦ βελτίστου οὔρου. 1)

32. EX urinis, ſi partim quidem reddita pura ſit, partim verò ſubſidentiam albam, & lævem habeat, longiorem judica-

Digitized by Google

tionem, aut minorem, quam optima urina, ſecuritatem portendit.

33. Ἢν δέποτε ὑπέρυθρον 2
ἔρον, καὶ τὸ ὑπόστημα ὑπέ-
ρυθρον, καὶ λεῖον, πουλυχρο-
νιώτερον μὲν τοῦτο τοῦ προτέ-
ρου, σωτήριον δὲ κάρτα.

33. Quod ſi quandoque urina ſubrubra fuerit, ſubſidentiamque ſubrubram, ac lævem habeat, longe quidem diuturniorem, quam prior hæc morbum ſignificat, admodum tamen ſalutarem.

34. Ὁκόσα δὲ ποδαγρικὰ 3
νοσήματα γίνεται, ταῦτα ἐν
τεσσαράκονθ' ἡμέραις ἀφλέ-
γμαντα καθίσανται.

34. Quibus pedum dolores contingunt, ii citra inflammationem diebus quadraginta deſinunt.

35. Κρίσιως μακρᾶς ἐπὶ 4
τὸ ἄμεινον ἐπὶ τουτέων τὰ πλεῖ-
στα ἐστίν. ἅπερ ἐς θάνατον, ἐν 5
ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ κρίνεται. ἅ- 6
περ ἀσθενειώσιως σημεῖα, οἷον
φαρμακοποσίης, κοιλίης ἐκτα-
ράξεως καὶ ἄνω καὶ κάτω, ἄσης,
καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιουτέων.
ἢν μὲν οὖν ἀπαλλάσσηται του- 7
των τὰ σημεῖα, ἐν ἡμέρῃ καὶ
νυκτί. εἰ δὲ μὴ, θανατώδη 8
νομίζειν εἶναι.

35. In his pleraque longa judicatione in melius tendunt. Quæ ad mortem inclinant, intra diem & noctem judicantur; quæ debilitatis ſigna ſunt, velut epoto medicamento, alvo ſurſum & deorſum exturbata, anxietudine, & aliis id genus. Horum igitur ſigna ſi die ac nocte ſolvuntur, ſatis eſt: alioqui lethalia reputanda ſunt.

36. Τῶν ἱδρώτων κάκιστοί 9
εἰσιν, οἱ ψυχροί τε, καὶ πε-
ρὶ τὸν αὐχένα γενόμενοι. οὗτοι
γὰρ θανάτους, καὶ μῆκος 10
νούσων προσημαίνουσιν.

36. Sudores peſſimi frigidi, quique circa cervicem oboriuntur: hi enim mortem, & morborum longitudinem prænunciant.

VII.

VII.

37. Τὰ ποικίλα ὑποχωρήματα, χρονιώτερα μὲν τῶν μελάνων, καὶ τῶν ἄλλων θανασίμων ὑποχωρημάτων, οὐδὲν δὲ ἧσσον ὀλέθρια. ἐςὶ δὲ τοιάδε, ξυσματώδεα, χολώδεα, αἱματώδεα, πρασοειδέα, μέλανα, καὶ τοτὲ μὲν ὁμοῦ πάντα διαχωρέει, τοτὲ δὲ κατὰ μέρος ἕκαστον.

1) 37. Alvi dejectiones variæ, nigris, aliisque exitialibus dejectionibus, diuturniores quidem,
2 nihilo tamen minus pernicioſæ. Cujuſmodi ſunt ramentis ſimiles, bilioſæ, cru-
3 entæ, porri colorem referentes, nigræ; eæque interdum ſimul quidem omnes, interdum etiam ſingulæ per ſe dejiciuntur.

38. Οὖρον δὲ ἐὰν τότε μὲν καθαρὸν οὐρηθῇ, τότε δὲ ὑπόστημα ἔχον, λευκόν τε, καὶ λεῖον, χρονιώτερα καὶ ἧσσον ἀσφαλῆ ταῦτ' ἐςὶ τοῦ βελτίςου οὔρου.

4 38. Urina quandoque quidem pura reddita, quandoque verò ſedimentum album, & læve habens, tardiorem minoremque ſecuritatem, quam optima urina portendit.

39. Ἐὰν πυῤῥὸν, καὶ λεπτὸν ᾖ τὸ οὖρον πολὺν χρόνον, κίνδυνος μὴ οὐ δύνηται διαρκέσαι ὁ ἄνθρωπος, ἕως ἂν πεπανθῇ τὸ οὖρον, καὶ ἢν ἄλλως περιεσομένου σημεῖα ᾖ, προσδέχου τουτέοις ἀπόςασιν προσεσομένην ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία.

5 39. Si per multum tempus urina fulva, & tenuis fuerit, periculum eſt, ne quoad concocta fuerit, æ-
6 ger ſufficere non poſſit. Quod ſi alioqui ſalutaria ſigna fuerint, his abſceſſum fore in locis ſepto tranſverſo inferioribus expecta.

40. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι, ἐὰν μεταβολὰς ἔχῃ τὸ οὖρον, χρόνον τε σημαίνει, καὶ ἀνάγκη τῷ ἀσθενέοντι μεταβάλλειν,

7 40. In febribus, ſi urina mutationes habet, tempo-
8 ris longitudinem indicat, ægrumque tum ad deteriora,

λεω, καὶ ἐπὶ τὰ χείρω, καὶ ἐπὶ θάτερα.

ra, tum in alteram partem neceſſariò commutari.

41. Ἢν ἀρχόμενα οὖρα μὴ 9
ὅμοια ᾖ, ἀλλὰ γίνηται παχέα ἐκ λεπτῶν, καὶ παντελῶς λεπτὰ, δύσκριτα καὶ ἀβέβαια τὰ τοιαῦτα.

41. Si urinæ primis minimè ſint ſimiles, ſed ex craſſis tenues evadant, & omnino tenues, eæ difficilem, & minimè certam judicationem faciunt.

VIII.

42. Ψυχροὶ ἱδρῶτες, ξὺν μὲν 1)
ὀξεῖ πυρετῷ, θανάσιμοι. ξὺν δὲ πρηϋτέρῳ, μῆκος 2
σημαίνουσι τῆς νούσου.

42. Sudores frigidi, cum acutâ quidem febre lethales: cum mitiore verò, morbi longitudinem denunciant.

43. Καὶ ὅκου τοῦ σώματος 3
θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ὅπου τοῦτο ἔνι, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος. καὶ του- 4
τέῳ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, μεταβολαὶ ὀξεῖαι γίνονται.

43. Et quacunque corporis parte calor, aut frigus ineſt, ibi morbus eſt; eique celeres in toto corpore mutationes contingunt.

44. Καὶ ἢν τὸ σῶμα ψύ- 5
χηται, ἢ αὖθις θερμαίνηται, ἢ τὸ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλληται, μῆκος νούσου σημαίνουσιν.

44. Quod ſi corpus perfrigeſcat, aut rurſus incaleſcat, colorque ſubinde mutetur, iſta morbi longitudinem portendunt.

45. Κἢν πυρέσσοντι ἱδρὼς 6
ἐπιγένηται, μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν. μηκύνει γὰρ 7
ἡ νοῦσος, καὶ ὑγρασίην σημαίνει.

45. Si febricitanti ſudor ſuccedat, neque febris deſinat, malo eſt; producitur enim morbus, & humiditatem ſignificat.

46. Πυ-

46. Fe-

Digitized by Google

46. Πυρέσσοντι ψυχροὶ ἱ- 8
δρῶτες ἐπιγινόμενοι, μακρὸν
τὸν πυρετὸν σημαίνουσιν.

46. Febricitanti ſudores frigidi contingentes, febrem longam denunciant.

47. Ἱδρὼς πολὺς ἀκρίτως 9
γινόμενος, ὑγιαίνοντι νόσον ση-
μαίνει, θέρεος μὲν μείω,
ψύχεος δὲ πλείω.

47. Sano ſudor copioſus immodicè contingens, morbum portendit, æſtate quidem minorem, frigore verò majorem.

48. Ἐς τὸ αὐτὸ χωρῦντα, 10
ἐὰν ἐάσῃς ξυςῆναι, ὑφίςαται
ὁκοῖον ξύσματα, ἢν ὀλίγα,
ὀλίγη ἡ νῦσος, ἢν πολλὰ,
πολλή. τυτέοισι ξυμφέρει τὴν 11
κοιλίην ἐπικλύζειν.

48. Quæ eodem concedunt, ſi conſiſtere permiſeris, veluti ramenta ſubſident, ſi parum, parvus eſt morbus, ſi multum, magnus. His alvum ſubluere confert.

49. Ὁκόσοις δὲ ἐν τῇ κάτω 12
ὑποχωρήσει χολῆς μελαίνης
ὕπεςιν, ἢν πλεῖον, πλείων ἡ
νῦσος, ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων.

49. Quibus in inferiore per alvum dejectione, bilis atræ quid ſubeſt, ſi copioſius, major eſt morbus, ſi parcius, minor.

50. Ἐὰν αἱ φλέβες σφύ- 13
ζωσι, καὶ τὸ πρόσωπον ἐῤῥω-
μένον ᾖ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια
μὴ λαπαρὰ, ἀλλὰ ἐπηρμέ-
να, χρονίη ἡ νῦσος, καὶ ἄνευ 14
σπασμῦ ὐ λύεται, ἢ αἵμα-
τος πολλῦ ἐκ τῶν ῥινέων ῥό-
σιος, ἢ ὀδύνης ἰσχυρῆς.

50. Si venæ pulſent, & facies benè habita fuerit, præcordia minimè mollia, ſed ſublata, diuturnus morbus ſignificatur, neque ſine convulſione, aut copioſa ex naribus ſanguinis profuſione, aut vehementi dolore ſolvitur.

51. Καὶ οἱ παλμοὶ ἐν τῇσι 15
χερσὶν, πουλυχρονίου πυρετοῦ
σημεῖον, ἢ κρίσεως ξυντόμου
ἐπὶ

51. In manibus etiam palpitationes, admodum longam febrem, aut brevem in

Digitized by Google

ἐπὶ τὸ κάκιον, καὶ ἐπὶ τούτων τὰ πλεῖστα, ὥσπερ ἐς θάνατον.

in pejus tendentem judicationem indicant, prætereaque plurima, quæ ad mortem inclinant.

52. Τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρό- 16
νῳ μέλλουσιν ἀπόλλυσθαι, μέγιστα σημεῖα ἀπ' ἀρχῆς γί-
νεται. δυσπνόητοι γάρ εἰσιν, 17
καὶ οὐ κοιμέονται τὰς νύκτας, καὶ τὰ σημεῖα προφαίνουσιν ἐπικίνδυνα.

52. His qui brevi perituri ſunt, maxima ſigna per initia contingunt. Nam & difficilem habent ſpirationem, neque noctu dormiunt, & periculi plena ſigna oſtentant.

53. Συνεχέος δὲ πυρετοῦ ἐὰν 18
τεταρταῖος πονέηται, καὶ ἑβδομαῖος, καὶ μὴ κριθῇ ἑνδεκαταῖος, ὀλέθριος ὡς τὰ πολλά.

53. In febre continente, qui quarto, & ſeptimo die laborat, neque undecimo die judicationem ſubierit, is plerunque pernicioſe habet.

54. Ὅσοι ὑπὸ τετάνου ἁλίσ- 19
κονται, ἐν ταῖς τέσσαρσιν ἡμέραις ἀπόλλυνται, ἢν δὲ ταύτας ἀποφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.

54. Qui diſtentione (tetanos dicitur) corripiuntur, intra quatuor dies pereunt, quos ſi effugerint, convaleſcunt.

55. Ἐν τοῖσι καύσοισιν ἐὰν 20
ἐπιγένηται ἴκτερος, καὶ λύγξ πεμπταίῳ ἐόντι, θανατῶδες.

55. In febribus ardentibus, ſi morbus regius, & ſingultus quinto die contingat, lethalis eſt.

IX.

56. Ὑποστροφαὶ λαμβάνον- 1)
ται, οἷς ἂν ἀπυρέτοισιν γενομένοισιν, ἀγρυπνίαι ἐῤῥωμέναι προσγίνωνται,
ἢ ὕπνοι ταραχώδεες, ἢ ῥώμη 2
τοῦ σώματος, ἢ ἀλγήματα 3
ἑνὸς

56. Morborum reverſionibus tentantur, quibus citra febrem vigiliæ vehementes, aut turbulenti ſomni adveniunt, aut corporis robur ſolvitur, aut ſingulorum

Digitized by Google

ἑνὸς ἑκάϛυ τῶν μελέων. καὶ 4
ὅσοις ἂν οἱ πυρετοὶ παύσον- 5
ται, μήτε σημείων γενομέ-
νων λυτηρίων, μήτ' ἐν ἡμέρη-
σι κρισίμησι.

gulorum membrorum dolores adſunt; & quibus febres, non accedentibus ſolutionis ſignis, neque diebus judicatoriis, quieſcunt.

57. Καὶ ἐὰν ἐκλελοιπότος 6
τῦ πυρετῦ, καὶ ἱδρῶτος ἐπι-
γενομένυ, πυῤῥὸν ὖρον ὐρήσυ,
λευκὴν ὑπόϛασιν ἔχον, προς-
δέχυ τύτοις ὑποϛροφὴν πυρε-
τῦ αὐθημερόν. αὗται δὲ καὶ 7
ὑποϛροφαὶ, πεμπ]αῖαι κρί-
νονται ἀκίνδυνοι.

57. Quod ſi deficiente febre, & accedente ſudore, urinam fulvam, albam ſubſidentiam continentem reddiderint, his eodem die febris reverſionem ſperato. Ejusmodi vero reverſiones, quinto die citra periculum judicantur.

58. Καὶ ἢν κρίσιος ἐκγενο- 8
μένης, ὖρον ἐρυθρὸν ὀυρήσει
ὑπόϛασιν ἔχον ἐρυθρὴν, καὶ
τουτέοις ὑποϛροφὴ γίνεται τῦ
πυρετῦ αὐθημερὸν, καὶ ὀλίγοι
ἐκ ταύτης σώζονται.

58. At ſi judicatione facta, urina rubra ſubſidentiam rubram continens reddita fuerit, his quoque febris reverſio eodem die contingit, ex eaque pauci ſervantur.

59. ὅταν ὑποϛρέφῃ ὁ καῦ- 9
σος, τὰ πολλὰ καὶ ἐξιδροῖ.
καὶ ἢν ἡμέρας λάβῃ ὑποϛρέ- 10
ψας, ὅσας τὸ πρῶτον, ὑπο- 11
τροπιάζει δὲ καὶ τρὶς πυρε]ὸς,
ἢν μὴ περισσῇ ἡμέρῃ ἀφῇ ὑ-
ποτροπιάσας.

60. Febris a r d e n s cum reverſionem facit, plerunque etiam ſudorem profundit, præſertim ſi poſt reverſionem tot diebus, quot prius detineat. Tertiò etiam febris revertitur, niſi poſt reverſionem die impari dimiſerit.

X.

60. ΤΑ πολλὰ, ἐὰν ἀπέπ- 1)
των ἐόντων τῶν οὐ-
ρων, καὶ τῶν ἄλλων σημείων
μὴ

60. ET plerunque, ſi non coctæ fuerint urinæ, neque alia ſigna ſecundum

μὴ κατὰ λόγον ἐόντων, ἡ νοῦσος κρισίμῳ ἡμέρῃ ὑποστροπιάζει. ποτὲ δὲ καὶ ὑποστρέφει ἐν 2
κρισίμῃ ἡμέρῃ, τουτέων καταλειπομένων τοιούτων.

dum rationem proceſſerint, morbus judicatorio die revertitur. Interdum vero his ejusmodi relictis, etiam die judicatorio reverſionem facit.

61. Τὰ παρ' οὖς οἷς ἀμφὶ 3
κρίσιν γενόμενα μὴ ἐκπυήσῃ, τουτέων ἀπαλλασσομένων, ὑποστροφὴ γίνεται κατὰ λόγον
τῶν ὑποστροφῶν, ὁμοίῃ πε- 4
ριόδῳ. ἐπὶ τουτέοις ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι.

61. Quibus judicationis tempore exorta ad aures tubercula non ſuppurantur, his ſolutis morbi reverſio, pro recidivarum ratione, ſimili circuitu contingit. In his ad articulos aliquid abſcedere poſſe, ſperandum eſt.

62. Ἢν οὖρον παχὺ, οἷον τὸ 5
λευκὸν, ἐπὶ τοῖς κοπιώδεσι τεταρταίοισι, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος.

62. Si urina craſſa fuerit, qualis alba, in morbis cum laſſitudinis ſenſu, quarto die accidit, ab abſceſſu liberat.

63. Ἐνίοις δὲ τουτέων, καὶ 6
αἱμοῤῥαγίαι γίνονται ἐκ τῶν ῥινέων. ἥτις τεταρταίοις οὐ λυ- 7
τική. καὶ τοῖς πῦα ἀποχωρέοντα 8
ὑγιάζει νούσοις.

63. Horum vero quibusdam etiam ſanguinis ex naribus profluvia contingunt, quæ quarto die minime liberant, neque morbos, quos pus prodiens ſanat.

64. Τοῖς μελαγχολικοῖς 9
μετὰ φρενιτίδων ἐχομένοις, αἱμοῤῥοΐδες ἐγγινόμεναι, ἀγαθόν.

64. Atra bile vexatis, & phrenitide detentis, ſanguinis profluvium per ora venarum quæ in ano ſunt, bonum eſt.

65. Ὅσοι μαίνονται, ἢ αὐ- 10
τόματοι ἀπαλλασσόμενοι ἐκ τῶν νούσων, τουτέοις τὴν μανίην, ὀδύνη ἐς τοὺς πόδας εἰσελθοῦσα, ἢ ἐς στῆθος, ἢ βὴξ ἰσχυρὴ

65. Qui inſania corripiuntur, aut per ſe à morbis liberantur, iis dolor ad pedes, aut pectus ſubiens, aut vehemens tuſſis oborta, inſa-

Digitized by Google

ἰσχυρὴ γενομένη λύει. ἐὰν τού- 11 των μηδὲν γένηται, λυομένης τῆς μανίης, στέρησις τοῦ ὀφθαλμοῦ γίνεται.

inſaniam ſolvit. Quod ſi ſoluta inſania nihil ex his accidit, cæcitas ſequitur.

66. Ὁκόσοι ἐν τῇ γλώσσῃ 12 παφλάζουσι, τῶν χειλέων μὴ κρατέοντες, ἐὰν ταῦτα παύσηται, ἔμπυοι γίνονται.

66. Qui inter loquendum hæſitant, aut balbutiunt, ut nec labris moderari queant, ſi hæc ceſſent, purulenti evadunt.

67. Τὴν ὀδύνην ἰσχυρὴν ἐν 13 τοῖς κάτω χωρίοις, λύει ἡ κωφότης, ἢ αἷμα πολὺ ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυέν.

67. Vehementem in locis inferioribus dolorem, ſurditas ſolvit, aut copioſus ex naribus ſanguis profluens.

XI.

68. Ἡ μανίη τοῦ μεγάλου νο- 1) σήματος, ἐν ἔθει γενομένου, λύσις.

68. Inſania magnum morbum, invadendi conſuetudine jam familiarem, ſolvit.

69. Ὅσοις ἐν τοῖσι καύσοι- 2
σιν ἰσχίων ὀδύνη, ὀφθαλμῶν 3
διαστροφὴ, ἢ τύφλωσις, ἢ ὀρ- 4
χίων οἴδησις, ἢ τιτθῶν ἄρ- 5
σις, καῦσον λύει, ἢ καὶ αἵ- 6
ματος ἐκ ῥινῶν ῥύσις. 7

69. Quibus in febribus ardentibus coxendicum dolor eſt, oculorum perverſio, aut cæcitas, aut teſtium tumores, aut mammarum elevatio, hæc febrem ardentem ſolvunt, aut etiam ſanguinis ex naribus profluvium.

70. Ἐν καύσῳ ἐὰν ἐπιλάβῃ 8 ῥῖγος, φιλέει ἐξιδροῦν.

70. In febre ardente ſi rigor corripiat, ſudorem evocare ſolet.

71. Ὑπὸ καύσου ἐχομένῳ, 9 ῥίγεος ἐπιγενομένου, λύσις.

71. In febre ardente detento, rigore ſuccedente ſolutio contingit.

72. Ὅσοις ἐν τοῖσι καύσοι- 10 σι τρόμοι ἐγγίνονται, παρακοπὴ λύει.

72. Tremores in febribus delirium ſolvit.

73. ὅσοις ἂν ἐν τοῖς πυρε- 12
τοῖς τὰ ὦτα κωφωθῇ, τουτέ-
οισι μὴ λυθέντος τοῦ πυρετοῦ,
μανῆναι ἀνάγκη. λύει δὲ ἐκ
τῶν ῥινῶν αἷμα ῥυὲν, ἢ κοι- 13
λίη ἐκταραχθεῖσα χολώδεα,
ἢ δυσεντερίη ἐπιγινομένη, ἢ ὀ- 14
δύνη ἰσχίων, ἢ γονάτων. 15

73. Quibus in febribus aures obſurduerunt, his niſi febris ſolvatur, furorem contingere neceſſe eſt. Solvit autem ſanguis ex naribus effluens, aut alvus bilioſa effundens, aut inteſtinorum difficultas, aut coxendicum, aut genuum dolor ſuccedens.

74. ὅσοισι πυρετοῖσι ῥίγος 16
ἐπιγένηται, ὁ πυρετὸς λύεται.

74. Febribus ſi rigor ſuccedat, febris ſolvitur.

75. ὅσοισιν ὀδύναι γίνον- 17
ται ἐξαπίνης, τὸ ὑποχόνδριον
ἀπῆρται ἄνω, καὶ ἐὰν περὶ 18
τὴν νόθον πλευρὴν, ἢ περὶ σκέ-
λεα ὀδύναι γίνονται, τουτέοισι
λύσις φλεβοτομίη, καὶ κά-
θαρσις κάτω. οὐ γὰρ λαμβά- 19
νει πυρετὸς ἰσχυρὸς ἀδυνατούν-
των τῶν χωρίων.

75. Quibus dolores derepente oriuntur, præcordia ſurſum attolluntur, ſi dolores vehementes ad notham coſtam contingant, his venæſectio, & deorſum purgatio ſolutionem adfert. Neque enim locis invalidis vehemens febris invadit.

76. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομέ- 20
νων, κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν
κύστιν, ἢ κοιλίην ὑδατώδεος ῥυ-
έντος, λύσις.

76. In aqua intercute detentis, ſi aquoſus humor per venas in alvum, aut veſicam effluat, ſolutio contingit.

77. Ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγ- 21
ματος ἐχομένῳ, διάρροια ἐπι-
γίνηται ἰσχυρὴ, λύσις.

77. Si pituita alba detento, vehemens alvi profluvium ſuccedat, ſolutio contingit.

78. ὅσοι ὑπὸ διαῤῥοίης πο- 22
λὺν χρόνον λαμβάνονται ξὺν
βηχὶ, οὐχ ἀπαλλάσσονται,
ἐὰν μὴ ὀδύναι ἰσχυραὶ ἐν τοῖς
ποσὶν ἐμπέσωσιν.

78. Qui alvi profluvio diutius cum tuſſi detinentur, non liberantur, niſi dolores vehementes ad pedes contigerint.

79. Εἰ

79. Si

Digitized by Google

79. Εἰ βούλεται διαςροφὴ 23
γίνεσθαι φύσιος, ἐπειδὰν μὴ
διαῤῥοιαίη, ἢ κενὴν διαχώρη- 24
σιν πρὸς πᾶσαν λάβῃ, ἐπι- 25
γίνονται γὰρ φῦσαι ἔξωθεν
ἐοῦσαι. δῆλον τοίνυν οὐκ ἔχουσιν 26
οὐδὲν ὑγρὸν, ὥςε προσφέρειν 27
εἰδήσεις τὰ ἀσφαλῶς τῷ οὕτως
ἔχοντι.

79. Si velit naturæ perverſio fieri, ubi nullum amplius alvi profluvium adfuerit, aut inanis alvi egeſtio corripuerit; flatus enim foris exiſtentes ſuperveniunt. Manifeſtum igitur nullum humorem habent, ut proinde quæ ita habenti adhibentur, tuta eſſe noſcas.

XII.

80. Εἰλεοῦ ἐπιγενομένου, οἶ- 1)
νον ψυχρὸν δίδου πί-
νειν πουλὺν, ἄκρατον, κατ'
ὀλίγον, ἕως ὕπνος, ἢ σκελέ-
ων ὀδύνη γίνεται. λύει δὲ καὶ 2
πυρετὸς, ἢ δυσεντερίη.

80. SI tenuioris inteſtini morbus superveniat, vinum frigidum copioſum, meracum, paulatim propinato, quoad ſomnus, aut crurum dolor oboriatur; quem etiam febris, aut inteſtinorum difficultas ſolvit.

81. Κεφαλὴν περιωδυνοῦν- 3
τι, καὶ νοσέοντι, πύου ῥέον-
τος ἢ κατὰ τὰ ὦτα, ἢ κατὰ
τὰς ῥίνας, λύει τὸ νόσημα.

81. Capitis morbo vehementer affecto, ſi pus per aures, aut nares effluxerit, morbum ſolvit.

82. Ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν 4
ἐξαπίνης ὀδύναι ἐγγίνονται ἐν
ταῖς κεφαλαῖς, καὶ παρα- 5
χρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ
ῥέγκουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ 6
ἡμέραις, ἐὰν μὴ πυρετὸς ἐπι-
λάβῃ.

82. Quibus per ſanitatem derepente capitis dolores obveniunt, confeſtimque vox deficit, ac ſtertunt, intra dies ſeptem pereunt, niſi febris prehenderit.

83. Κεφαλὴν περιωδυνέον- 7
τι, ὅ, τι ἂν τῶν ἄνω χωρίων
πονήσῃ, σικύην πρόσβαλε.
λύει

83. Ex capite vehementer dolenti, quicunque ex ſuperioribus locis afficiatur, cucur-

λύει ὀδύνη ἐς ἰσχία, καὶ γο- 8
νατα, καὶ ἆσθμα, ὅ, τι ἂν
τουτέων γίνηται.

cucurbitulam admoveto. Coxendicum, & genuum dolor, & crebra ſpiratio, quicquid horum contigerit, ſolvit.

84. Ὀφθαλμιῶντι ὑπὸ δι- 9
αῤῥοίης ἁλῶναι, ἀγαθόν.

84. Lippitudine laboranti, alvi profluvio detineri, bonum.

85. Ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετά- 10
νου ἐχομένῳ πυρετὸς ἐπιγενόμενος, λύει τὸ νόσημα.

85. Convulſione aut corporis diſtentione vexato, ſi febris ſuperveniat, morbum ſolvit.

86. Ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ 11
σπασμὸς ἢν λάβῃ, παύηται ὁ πυρετὸς αὐθημερὸν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ.

86. Si febre detentum convulſio prehenderit, febris eodem die, aut poſtero, aut tertio deſinit.

ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΙΩΝ ΤΕΛΟΣ.

FINIS LIBRI DE JUDICATIONIBUS.

HIPPO-

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΕΡΙ
ΚΡΙΣΙΜΩΝ.

HIPPOCRATIS
DE
DIEBUS JUDICATORIIS.

CUM

INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICI.

ὁ ἱπποκράτης ἀληθὴς ἀνήρ.

HIPPOCRATES vir verax.

GALEN. *de Dieb. decr. l.* 3.

Digitized by Google

HIc libellus ex variis HIPP. ſcriptis ferè conſarcinatus, non longè meliore fortunâ, quam ſuperior uſus eſt. Et uterque, cum ad σημείωσιν, & prædicendi rationem pertineat, ab Erotiano eſt præteritus. Anut. Foesius *in Not. ad Libr. de Judicat.*

In hoc libello, de Diebus judicatoriis inſcripto, pauca continentur, quæ in aliis HIPP. libris non reperiantur, quorum ſi quid difficultatem in ſe habere viſum eſt, in propriis locis eorum explicationem adnotavimus. . . . . Quia verò libri titulus eſt, de Diebus judic. de quibus in eo pauca admodum tractantur, inde ſuſpicari licet, non integrum eſſe, quod nobis relictum eſt, & multa deſiderari, quæ ad dierum criticorum naturam explicandam, auctor nobis donaverat. Prosp. Martianus, *in Not. ad L. de Judicat.*

Digitized by Google

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΙΜΩΝ.

HIPPOCRATIS DE DIEBUS JUDICATORIIS.

I.

1. Μέγα μέρος ἡγέομαι τῆς τέχνης εἶναι, τὸ δύνασθαι κατασκοπέεσθαι περὶ τῶν γεγραμμένων ὀρθῶς. ὁ γὰρ γνοὺς καὶ χρεόμενος τούτοισιν, οὐκ ἄν μοι δοκέει μέγα σφάλλεσθαι κατὰ τὴν τέχνην. δεῖ δὴ καταμανθάνειν τὴν κατάστασιν τῶν ὡρῶν ἀκριβῶς, καὶ τῶν νούσων ἑκάστην. ὅ, τι νόσημα ἀγαθὸν, καὶ ὅ, τι κινδυνῶδες. ἢ ἐν τῇ καταστάσει, ἢ ἐν τῇ νούσῳ. μακρὸν, ὅ, τι νόσημα καὶ θανάσιμον. μακρὸν, ὅ, τι περιεστικόν. ὀξὺ, ὅ, τι θανάσιμον. ὀξὺ ὅ, τι περιεστικόν. τάξιν τῶν κρισίμων ἐκ τουτέων σκοπεῖσθαι, καὶ τὸ προλέγειν ἐκ τούτων εὐπορέεται. ἔτι δὲ ἀπὸ τούτων ἴσι, οὕς, ὅτε, καὶ ὡς δεῖ διαιτῆν.

1) 1. ARtis magnam partem eſſe duco, poſſe quæ recte ſcripta ſunt ſpeculari. Qui
2 enim hæc noverit, iisque utitur, is mihi in arte non multum falli videtur. U-
3 namquanque ſane tempeſtatum anni, & morborum conditionem exacte addi-
4 ſcere oportet, & quiſnam morbus bonus, quis periculo conjunctus, aut in tem-
5 poris conditione, aut in morbo: quinam morbus
6 longus ſit & lethalis, lon-
7 gus, quinam ſalutaris: acu-
8 tus, quinam lethalis, acu-
9 tus, quinam ſalutaris. Ex
10 quibus tum judicatoriorum dierum ſeries contemplanda eſt, tum etiam prædicendi facultas ſuppetit. Præterea que ex his, quibus, & quan-

2. Μέγιστον τοίνυν σημεῖον 11
ἐν τοῖσι μέλλουσι τῶν καμνόν-
των βιώσασθαι, ἐὰν μὴ παρὰ
φύσιν ᾖ ὁ καῦσος. καὶ τ᾽ ἄλ- 12
λα δὲ νουσήματα ὡσαύτως.
οὐδὲ γὰρ δεινὸν τῶν κατὰ φύ- 13
σιν γίνεται, οὐδὲ θανατῶδες.
δεύτερον δὲ, ἐὰν μὴ αὐτή τε ἡ 14
ὥρη τῷ νουσήματι ξυμμαχήσῃ.
ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οὐ νικᾷ 15
ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις τὴν τοῦ
ὅλου δύναμιν.

quando, & quamnam victus rationem præſcribere oporteat, cognoſcere licet.

2. Maximum igitur in ægris qui ſuperſtites futuri ſunt ſignum eſt, ſi febris ardens, cæterique morbi eodem modo, præter naturam non fuerint. Nihil enim in his quæ ſunt ſecundum naturam, neque formidandum, neque lethale contingit. Secundum vero, ſi ipſa etiam anni tempeſtas una cum morbo minimè repugnet. Neque enim ferè contingit, ut humana natura univerſi vim ſuperet.

II.

3. Ἔπειτα δὲ ἢν τὰ περὶ 1)
τὸ πρόσωπον ἰσχναί-
νηται, καὶ αἱ φλέβες αἱ ἐν 2
τῇσι χερσὶ, καὶ ἐν τοῖσι καν-
θοῖσι, καὶ ἐπὶ τῇσιν ὀφρύ-
σιν, ἡσυχίην ἔχωσι, πρότε-
ρον μὴ ἡσυχάζουσαι.

4. Τούτῳ δὲ ἢν ἡ φωνὴ ᾖ 3
ἀσθενεστέρη, καὶ λειοτέρη γί-
νεται, καὶ τὸ πνεῦμα μανό- 4
τερον, καὶ λεπτότερον, ἐς τὴν ἐπι- 5
οῦσαν ἡμέρην ἄνεσις τῆς νούσου.

5. Ταῦτα οὖν χρὴ σκοπεῖν 6
πρὸς τὰς κρίσιας, καὶ εἰ πα- 7
ρὰ τὸ δικροῦν τῆς γλώττης ὥσ-
περ σιάλῳ λευκῷ ἐπαλείφε-
ται,

3. Deinde ſi faciei partes extenuentur, & venæ quæ in manibus ſunt, & oculorum angulis, ac ſuperciliis quieſcant, cum antea minimè quieſcerent.

4. Huic ſi vox remiſſior, & exilior, ſpiratioque rarior, & tenuior fuerit, in ſequentem diem morbi remiſſio contingit.

5. Hæc igitur ad judicationem in conſiderationem adhibenda ſunt, & ſi linguæ bifurculum velut ſaliva alba

ται, καὶ ἐν ἄκρῃ τῇ γλώττῃ 8
ταυτὸ τοῦτο γεγένηται, ἧσσον
δέ. εἰ μὲν οὖν σμικρὰ ταῦτα 9
εἴη, ἐς τὴν τρίτην ἄνεσις τῆς
νούσου. ἢν δέ τι παχύτερον, 10
αὔριον. ἢν δέ τι παχύτατον, 11
αὐθημερόν.

6. Τοῦτο δὲ, ὁκόταν τῶν 12
ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ ἐν ἀρχῇ
μὲν τῆς νούσου ἀνάγκη μελαίνεσθαι,
ἐὰν ἰσχύῃ ἡ νοῦσος.
ταῦτα οὖν καθαρὰ γινόμενα, 13
τελείην ὑγείην δηλοῖ. ἀτρέμα
μὲν, βραδύτερον. σφόδρα δὲ 14
γινόμενον, θᾶσσον.

ba obducitur, ſique in ſumma lingua hoc idem contigerit, minus tamen. Siquidem igitur parva hæc extiterint, ad tertium diem morbi remiſſio expectanda eſt, ſi vero aliquanto craſſius, in craſtinum: ſi autem adhuc craſſius, eodem ipſo die.

6. Quin etiam oculorum alba per initia quidem morbi nigreſcere neceſſe eſt, ſi morbus invaluerit. Hæc igitur ſi pura exiſtunt, perfectam ſanitatem, remiſſè quidem, tardius, vehementer vero, citius contingere denotant.

III.

7. Τὰ δὲ ὀξέα τῶν νοσημάτων 1)
γίνεται ἀπὸ 2
χολῆς, ὁκόταν ἐπὶ τὸ ἧπαρ ἐπιῤῥυῇ,
καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν
καταστῇ. τάδε οὖν πάσχει. τὸ ἧ- 3
παρ οἰδέει, καὶ ἀναπτύσσεται 4
πρὸς τὰς φρένας ὑπὸ τοῦ οἰ-
δήματος. καὶ εὐθὺς ἐς τὴν 5
κεφαλὴν ὀδύνη ἐμπίπτει. μά- 6
λιστα δὲ ἐς τοὺς κροτάφους. καὶ 7
τοῖσι τε ὠσὶν, οὐκ ὀξὺ ἀκούει.
πολλάκις δὲ καὶ τοῖσι ὀφ- 8
θαλμοῖσι οὐχ ὁρῇ. καὶ φρί- 9
κη, καὶ πυρετὸς ἐπιλαμ-
βάνει. ταῦτα μὲν οὖν κατ' 10
ἀρχὰς

7. At vero acuti morbi ex bile oriuntur, cum ad jecur confluxerit, & ad caput pervenerit. Sic vero afficitur: jecur intumeſcit, & propter tumorem ad ſeptum transverſum expanditur, ſtatimque ad caput, præcipuè verò ad tempora ingruit, neque auribus acute audit, ſæpe vero oculis non videt, horrorque & febris invadit. Hæc igitur per morbi initia ei contingunt, & quandoque valde qui-

ἀρχὰς τοῦ νοσήματος αὐτέων
γίνεται διαλιμπάνοντα, τότε
μὲν σφόδρα, τότε δὲ ἧσσον.
ὁκόσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος τῆς νού- 12
σου προΐῃ, ὅ, τε πόνος πλεῖ-
ον ἐν τῷ σώματι, καὶ αἱ κό- 13
ραι σκίδνανται τῶν ὀφθαλ-
μῶν, καὶ σκιαυγεῖ, καὶ ἢν 14
προσφέρῃς τὸν δάκτυλον πρὸς
τοὺς ὀφθαλμοὺς, οὐκ αἰσθήσε-
ται διὰ τὸ μὴ ὁρῆν. τοῦτο δ' ἂν 15
γνοίης ὅτι οὐχ ὁρῇ. οὐ γὰρ 16
σκαρδαμύσσει προσφερομένου
τοῦ δακτύλου. καὶ τὰς κροκί- 17
δας ἀφαιρέει ἀπὸ τῶν ἱμα-
τίων, ἤν περ εἴδῃ. δοκέων φθεῖ-
ρας εἶναι.

quidem, quandoque etiam minus intermittunt; quoque magis morbi tempus proceſſerit, eo corporis dolor major eſt, oculorum pupillæ diſſipantur, eorumque acies hebeſcit, ſique digitum ad oculos admoveris, non percipiet, eo quod non videat. Iſtud autem quod non videat, hinc cognoſces, quod admoto digito non nictatur, & floccos ex veſtibus detrahit, ſi quos videat, pediculos eſſe ratus.

IV.

8. Καὶ ὁκόταν τὸ ἧπαρ 1)
μᾶλλον ἀναπτυχθῇ
πρὸς τὰς φρένας, παραφρο-
νέει. καὶ προφαίνεσθαι οἱ δο- 2
κέει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἑρ-
πετὰ, καὶ ἄλλα παντοδα-
πὰ θηρία, καὶ ὁπλίτας μα-
χομένους, καὶ αὐτὸς αὐτοῖς δο- 3
κέει μάχεσθαι. καὶ τοιαῦτα 4
λέγει ὡς ὁρέων, καὶ ἐξέρχε- 5
ται, καὶ ἀπειλεῖ, ἢν μήτις 6
αὐτὸν ἐῴη διεξιέναι. καὶ ἢν ἀ- 7
ναστῇ, οὐ δύναται αἴρειν τὰ
σκέλεα, ἀλλὰ πίπτει. οἱ 8
πόδες δὲ γίνονται αἰεὶ ψυχροί.
καὶ ὁκόταν καθεύδῃ ἀναΐσσει 9
ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ ἐνύπνια
ὁρῇ φοβερά. τοῦτο δὲ γινώσκο- 10
μεν,

8. Cumque jecur ad ſeptum transverſum magis explicatum fuerit, delirat, ſibique ante oculos reptilia, & varias cujuſvis generis feras ferri exiſtimat, & homines armatos cum quibus pugnare videtur, & tanquam videat ejusmodi loquitur, irruit, minaturque, ſi quis eum exire non permittat. Et ſi ſurrexerit, crura attollere nequit, ſed cadit, pedesque perpetuo ſunt frigidi, cumque dormit, ex ſomno exilit, horrendaque inſomnia videt. Quod autem per ſomnos exi-

Digitized by Google

μεν, ὅτι ἀπὸ ἐνυπνίων ἀναΐσ-
σει, καὶ φοβέεται, ὅταν ἔν-
νοος γένηται. ἀφηγέεται γὰρ 11
τὰ ἐνύπνια τοιαῦτα, ὁκοῖα καὶ
τῷ σώματι ἐποίεέ τε, καὶ τῇ
γλώσσῃ ἔλεγε. ταῦτα μὲν 12
οὖν ὧδε πάσχει. ἔστι δ' ὅτε καὶ 13
ἄφωνος γίνεται, ὅλην τὴν ἡ-
μέρην, καὶ νύκτα ἀναπνέων
πουλὺ, ἀθρόον πνεῦμα. ὁ- 14
ταν δὲ παύσηται παραφρονέ-
ων, εὐθὺς ἔννοος γίνεται, καὶ 15
ἢν ἐρωτᾷ τις αὐτὸν, ὀρθῶς
ἀποκρίνεται, καὶ γινώσκει 16
πάντα τὰ λεγόμενα. εἶτα 17
πάλιν ὀλίγῳ ὕστερον, ἐν τοῖ-
σιν αὐτοῖσιν ἄλγεσι κεῖται. αὕ 18
τη ἡ νοῦσος προσπίπτει μάλι-
στα ἐν ἀποδημίῃ, καὶ ἤν πη
ἐρήμην ὁδὸν βαδίσῃ. λαμβάνει 19
δὲ καὶ ἄλλως.

exiliat, & terreatur, cognoſcimus, cum ad mentem redierit. Inſomnia enim ejuſmodi exponit, & quæ corpore geſſit, quæque lingua locutus eſt. Iſtaque ejusmodi patitur; interdum vero per totum diem ac noctem voce privatur, cum multa & conferta reſpiratione. Cum delirium ceſſavit, ſtatim ad mentem redit, & ſi quis eum interroget, recte reſpondet, & omnia quæ dicuntur intelligit, deinde rurſus paulo iisdem poſtratus doloribus decumbit. Hic morbus potiſſimum in peregrinatione contingit, & ſi quando per deſerta loca quis iter fecerit; etſi etiam aliter invadit.

V.

9. ΤΈτανοι δύο, ἢ τρεῖς. 1)
ἢν μὲν ἐπὶ τρώματι 2
γένηται, πάσχει τάδε. αἱ 3
γνάθοι πήγνυνται, ὥσπερ ξύ-
λα, καὶ τὸ στόμα ἀνοίγειν οὐ
δύναται. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δα- 4
κρύουσι θαμινὰ, καὶ ἑλκοῦνται.
καὶ τὸ μετάφρενον πέπηγε. 5
καὶ τὰ σκέλεα οὐ δύναται 6
ξυγκάμπτειν, οὐδὲ τὰς χεῖ-
ρας, καὶ τὴν ῥάχιν. ὁκόταν δὲ 7
θανα-

9. NErvorum diſtentiones duæ, vel tres. Siquidem ex vulnere nervorum diſtentio contingit, ſic æger afficitur: maxillæ velut ligna rigeſcunt, os aperire non poteſt, oculi frequenter illachrymantur, & contrahuntur, dorſum rigidum eſt, neque crura, neque manus, neque ſpinam

Digitized by Google

θανατώδης ᾖ, τὸ ποτὸν, καὶ τὰ βρώματα, ἃ πρότερον ἐβεβρώκει, ἀνὰ τὰς ῥῖνας ἐνίοτε ἔρχεται.

nam inflectere poteſt. Cum vero lethalis fuerit, potus & edulia, quæ prius devoravit, per nares interdum exeunt.

10. Ὁ δὲ ὀπισθότονος τὰ 8
μὲν ἄλλα πάσχει διὰ πλῆθος
τὰ αὐτά. γίνεται δὲ, ὁκόταν 9
τοὺς ἐν τῷ αὐχένι τένοντας τοὺς
ὄπισθεν νοσήσῃ. νοσέει δὲ ἢ 10
ἀπὸ συνάγχης, ἢ ἀπὸ σταφυ-
λῆς, ἢ τῶν ἀντιβραγχίων ἐμ-
πύων γινομένων. ἐνίοισι δὲ καὶ 11
ἀπὸ κεφαλῆς πυρετῶν ἐπιγε-
γενημένων, σπασμὸς ἐπιγίνε-
ται. ἤδη δὲ καὶ ὑπὸ τρωμά- 12
των οὗτος ἕλκεται εἰς τοὔπισθεν, 13
καὶ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τὸ μετά- 14
φρενον πέπηγε, καὶ τὰ στήθεα 15
οἰμώζει. οὗτος σπᾶται σφό- 16
δρα, ὥστε μόλις κατέχεται ὑ-
πὸ τῶν παρεόντων, μὴ ἐκ τῆς
κλίνης ἐκπίπτειν.

10. In diſtentione ad poſteriora, (opiſtothono dicta) in reliquis eodem utplurimum modo afficitur æger. Oritur autem cum ad poſteriores cervicis tendones, aut ex angina, aut uva, aut locis ad tonſillas purulentis, affectus fuerit. Quibuſdam etiam ex capite, cum febres ſupervenerint, convulſio contingit. Jam vero etiam ex vulneribus in poſteriora diſtrahitur, & præ dolore dorſum & pectus rigeſcit, & lamentatur. Is vehementer convellitur, ut vix ab iis qui adſunt contineatur, quin è lecto excidat.

11. Ὁ δὲ τέτανος ἧσσον θα- 17
νατώδης τῶν πρόσθεν. γίνεται 18
δὲ ἀπὸ τῶν αὐτέων, καὶ σπᾶ-
ται πᾶν τὸ σῶμα ὁμοίως.
καῦσος δὲ τοῖσι προειρημένοι- 19
σιν οὐχ ὁμοίως γίνεται. φύσαι 20
γὰρ ἅπαξ, ὡς ἠναγκάσθαι
πυριάσασθαι. δίψα μὲν οὖν 21
πολλὴ ἔχει τὸν ἄνθρωπον, καὶ
πυρετὸς σφοδρός. γλῶσσα δὲ 22
ῥήγνυται τρηχυνομένη, καὶ ξη-
ρὴ

11. Alia nervorum diſtentio, minus eſt prioribus lethalis, ex iisdem autem oritur, eodemque modo totum corpus convellitur. At febris ardens non ſimiliter ut prædicta oritur. Semel enim natura ſua prehendit, ut accendi neceſſe ſit. Sitis igitur multa, & vehemens febris hominem detinet.

Digitized by Google

ρὴ γίνεται. καὶ τὸ χρῶμα αὐ- 23
τῆς, τὸ μὲν πρῶτον, ὠχρόν ἐστι,
οἷόν περ εἴωθε. προϊόντος δὲ τοῦ 24
χρόνου, μελαίνεται. καὶ ἢν μὲν
ἐν ἀρχῇσι μελαίνοιτο, θάσ- 25
σους αἱ κρίσιες εἰσίν. ἢν δὲ ὕστε-
ρον, χρονιώτεραι.

detinet. Lingua autem exaſperata finditur, & reſiccatur, coloreque primum quidem pallida eſt, uti conſuevit, procedente vero tempore nigreſcit. Quod ſi quidem per initia nigreſcat, celeriores judicationes contingunt, ſi poſtea, tardiores.

VI.

12. Ἰσχιάδες δὲ ἀπὸ τῶνδε 1)
μάλιστα γίνονται τοῖσι
πολλοῖσιν, ἢν ἔλθῃ ἐν ἡλίῳ που- 2
λὺν χρόνον, καὶ τὰ ἰσχία δια-
θερμανθῇ, καὶ τὸ ὑγρὸν ἀνα-
ξηρανθῇ, τὸ ἐνεὸν τοῖς ἄρθροι-
σιν, ὑπὸ τοῦ καύματος. ὡς
δ' ἀναξηραίνεται, καὶ πήγνυ- 3
ται, τόδε μέγα τεκμήριον. ὁ
γὰρ νοσέων, ἐνστρέφεσθαι, καὶ 4
κινέειν τὰ ἄρθρα οὐ δύναται,
ὑπὸ τῆς ἀλγηδόνος τῶν ἄρ-
θρων, καὶ τοῦ ξυμπεπηγέναι
τοὺς σπονδύλους. ἀλγέει δὲ 5
μᾶλλον τὴν ὀσφῦν, καὶ τοὺς
σπονδύλους, τοὺς ἐκ τοῦ πλα-
γίου τῶν ἰσχίων, καὶ τὰ γού-
νατα. ἵσταται δὲ ἡ ὀδύνη πλεῖ- 6
στον χρόνον ἐν τοῖσι βουβῶσιν,
ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖσιν ἰσχίοι-
σιν, ὀξείη καὶ καυματώδης.
καὶ ἤν τις αὐτὸν ἀνιστῇ, οὐ 7
μετακινέεται. οἰμώζει δὲ ὑ-
πὸ τῆς ἀλγηδόνος, ὅσον ἂν
μέγι-

12. Coxendicum morbi plerisque ex his potiſſimum cauſis oriuntur, ſi quis diutius in ſole verſetur, & coxendices incaluerint, humorque qui in articulis ineſt, ab ardore reſiccatus fuerit. Quod autem reſiccetur, & concreſcat, id magno eſt indicio. Æger enim articulos præ dolore, qui in eis eſt, inflectere, aut movere non poteſt, & eo quod ſpinæ vertebræ conſtrictæ ſunt. Dolor autem magis eſt ad lumbos, & vertebras, quæ ex obliquo coxendicum ſitæ ſunt, & ad genua. Dolor autem acutus, & æſtuoſus, plurimo tempore in inguinibus, ſed etiam in coxendicibus inſiſtit, & ſi quis eum erigat, non transmovetur, ingemiſcit autem quam

Digitized by Google

μέγιστον δύναται. ἐνίοτε δὲ καὶ 8
σπασμὸς ἐπιγίνεται, καὶ ῥῖ-
γος, καὶ πυρετός. γίνεται δὲ
ἀπὸ χολῆς, καὶ φλέγματος. 9
γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ αἵματος. 10
καὶ ὀδύναι παραπλήσιοι ἀπὸ 11
πάντων τῶν νουσημάτων. καὶ 12
ῥῖγος, καὶ πυρετὸς ἐνίοτε δὲ
ἐπιλαμβάνει βληχρός.

quam maxime poteſt præ dolore. Interdum verò etiam convulſio, & rigor, & febris ſupervenit. Oritur autem à bile, & pituita; oritur quoque etiam à ſanguine; & dolores ab omnibus morbis ſunt ſimiles; & rigor, & febris levis interdum prehendit.

VII.

13. Ἴκτερος δέ ἐστιν ὀξὺς, 1)
καὶ ταχέως ἀποκτεί-
νων. ἡ χροιὴ δὲ ὅλη σιδιοειδής. 2
σφόδρα δέ ἐστι χλωροτέρη, κα-
θάπερ καὶ οἱ σαῦροι οἱ χλωρότε-
ροι. παρόμοιος δὲ οἱ ὁ χρὼς, 3
καὶ ἐν τῷ οὔρῳ ὑφίσταται οἷον 4
ὀρόβιον πυῤῥόν. καὶ πυρετὸς, 5
καὶ φρίκη βληχρὴ ἔχει. ἐνίο- 6
τε δὲ καὶ τὸ ἱμάτιον οὐκ ἀνέ-
χεται ἔχων, ἀλλὰ δάκνεται,
καὶ ξύεται τὰ ἑωθινὰ, ἄσιτος 7
ἐὼν τὰ ἔνδοθεν. ἔπειτα μύ-
ξει τὰ σπλάγχνα ὡς ἐπιπο-
λύ. καὶ ὀκνέει ἢν ἀνιστῇ τις 8
αὐτὸν, ἢ προσδιαλέγηται,
οὐκ ἀνέχεται. οὗτος ὡς ἐπιτο- 9
πολὺ θνήσκει ἐντὸς τεσσα-
ρεσκαίδεκα ἡμερέων. ταύτας
δὲ διαφυγὼν, ὑγιαίνει.

13. MOrbus regius acutus eſt, & qui celeriter necat. Color totus mali punici corticem refert. vehementer autem ex viridi palleſcit, & quemadmodum lacerti virides, ſimile ei corpus eſt. In urina quod ſubſidet, velut ervum fulvum; & febris, & horror levis detinet. Interdum vero etiam veſtem ſtragulam habere non ſuſtinet, ſed matutino tempore jejunus intus mordetur & raditur, deinde ut plurimum viſcera ſtrepitum edunt, & ſi quis eum erigat, aut alloquatur, non ſuſtinet. Hic fere intra dies quatuordecim moritur, quos ſi effugerit, convaleſcit.

Digitized by Google

VIII.

14. Ἡ δὲ περιπλευμονίη, 1
τοιάδε ποιέει. πυρε- 2
τός τε ἰσχυρὸς ἴσχει, καὶ πνεῦ- 3
μα πυκνὸν, καὶ θερμὸν ἀνα- 4
πνέει. καὶ ἀπορίη, καὶ ἀδυ- 5
ναμίη ἔχει, καὶ ῥιπτασμός. 6
καὶ ὀδύναι περὶ τὴν ὠμοπλά-
την, καὶ τὴν κληῗδα, καὶ τὸν
τιτθὸν, καὶ βάρος ἐν τοῖσι στή- 7
θεσι, καὶ παραφροσύναι. ἔστι 8
δ' ὅτε καὶ ἀνώδυνός ἐστιν, ἕως 9
ἂν ἄρξηται βήσσειν. πολυ- 10
χρονιωτέρη δὲ ἐκείνης, καὶ χα-
λεπωτέρη. τὸ δὲ σίαλον λευ- 11
κὸν, καὶ ἀφρῶδες πτύει τὸ
πρῶτον. ἡ δὲ γλῶσσα ξανθή. 12
προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μελαί-
νεται. ἢν μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ με- 13
λαίνοιτο, θᾶσσους αἱ ἀπαλ-
λαγαί. ἢν δὲ ὕστερον, σχολαί-
τεραι. τελευτῶσι δὲ καὶ ῥήγ- 14
νυται ἡ γλῶσσα, κἢν προσθῇς 15
τὸν δάκτυλον, ἔχεται. τὴν δὲ 16
ἀπαλλαγὴν τῆς νόσου, ση-
μαίνει ἡ γλῶσσα, ἅπερ καὶ
ἐν τῇ πλευρίτιδι ὁμοίως. ταῦ- 17
τα δὲ πάσχει ἡμέρας τεσσα-
ρεσκαίδεκα τὸ ἐλάχιστον. τὸ
πλεῖστον δὲ εἴκοσι καὶ μίαν.
καὶ βήσσει τοῦτον τὸν χρόνον 18
σφόδρα. καὶ καθαίρεται ἅμα 19
τῇ βηχί. τὸ μὲν πρῶτον, πο-
λὺ καὶ ἀφρῶδες σίαλον. ἑβδό-
μη δὲ, καὶ ὀγδόη, ὅταν ὁ πυ- 20
ρετὸς ἀκμάζῃ, καὶ ὑγρὰ εἴη ἡ
περι-

14. In pulmonis inflammatione hæc eveniunt: febris vehemens detinet, crebra eſt, & calida reſpiratio, anxietudo & impotentia vexat, & corporis jactatio, dolorque ad lumbos, jugulum & mammam, in pectore pondus, & deliria. Interdum vero, quoad tuſſis cœperit, ſine dolore eſt, ſed illa longior & moleſtior eſt. Primis diebus ſputum album, & ſpumoſum expuit, lingua vero flava eſt, ſed procedente tempore nigreſcit. Si igitur per initia nigreſcat, celeriores ſunt liberationes, poſtea vero tardiores. Tandem etiam lingua finditur, & ſi digitum admoveris, adhæreſcit. Morbi autem liberationem, non ſecus ac in morbo laterali, lingua denotat. Hæc contingunt diebus, ut minimum, quatuordecim, ut plurimum vero uno & viginti; quo tempore vehementer tuſſit, unaque cum tuſſi rejicit, primum quidem copioſa ſputa, & ſpumoſa, at ſeptimo ac octavo die, cum febris in vigore, & humida pulmonis inflammatio

περιπλευμονίη, παχύτερον, ἢν δὲ μὴ, οὔ. ἐννάτη δὲ, καὶ δε- 21
κάτη, ὑπόχλωρον καὶ ὕφαι-
μον. δωδεκάτη δὲ μέχρι τῆς 22
τεσσαρεσκαιδεκάτης πουλὺ καὶ
πυῶδες. ἂν ὑγραί ἔωσιν αἱ φυ- 23
σικαὶ διαθέσιες τοῦ σώματος,
καὶ ἡ νοῦσος ἰσχυρή. ἂν δὲ ἤ- 24
τε φύσις, καὶ ἡ στάσις τῆς νού-
σου ξηρὴ, ἧσσον οὔτι.

matio fuerit, craſſius, alioqui minimè; nono vero & decimo die, aliquantulum ex viridi palleſcens, & ſubcruentum, duodecimo autem ad decimum quartum uſque, copioſum & purulentum. Quibus à natura humidæ inſunt corporis affectiones, iis vehementior morbus eſt. At quibus natura, & morbi conditio ſicca eſt, hi minus conflictantur.

IX.

ιϛ. ΠΕρὶ δὲ κρισίμων ἡμε- 1)
ρέων, ἤδη μέν μοι καὶ
πρόσθεν λέλεκται. κρίνονται 2
δὲ οἱ πυρετοὶ, τεταρταῖοι, ἑβ-
δομαῖοι, ἑνδεκαταῖοι, τεσσα-
ρεσκαιδεκαταῖοι, ἑπτακαιδε- 3
καταῖοι, εἰκοστῇ πρὸς τῇ μία.
ἐκ δὲ τούτων τῶν ὀξέων, τριακο-
σταῖοι, εἶτα τεσσαρακοσταῖοι, 4
εἶτα ἑξηκοσταῖοι. ὅταν δὲ τούτους
τοὺς ἀριθμοὺς ὑπερβάλλῃ, χρο-
νίη ἤδη γίνεται ἡ κατάστασις
τῶν πυρετῶν.

ιϛ. ATque de judicatoriis diebus, jam quidem etiam antea à me dictum eſt. Judicantur autem febres quarto die, ſeptimo, undecimo, decimo quarto, decimo ſeptimo, uno & vigeſimo. Ex his vero acutis trigeſimo, deinde quadrageſimo, poſtea ſexageſimo. Ubi vero hos numeros ſuperant, diuturna jam evadit febrium conditio.

ΤΕΛΟΣ.

FINIS.

Μόνῳ σοφῷ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Digitized by Google

INDEX.

Mutato conſilio, hic Index adjectus eſt, eorum in gratiam; qui forte poſthabito Speculo junctim edito, hæc Opuſcula ſeorſim in uſum vocare malunt.

ABORTUS.
Cauſæ: Aph. V. 31. 34. 44. 55. VII. 27.
Notæ antecedentes: Aph. V. 37. 38. 53. Coac. 519. 540.
Notæ periculi: Coac. 516. 543.
Notæ lethales: Coac. 515.
ABSCESSUS in genere.
Cauſæ: Aph. VI. 20. Prænot. 143. Coac. 238.
Notæ abſceſſus futuri: Aph. II. 47. Coac. 108. 280. 281. 303. 582.
Notæ loci ſuppurandi: Aph. IV. 32. 33.
Notæ abſceſſus facti: Aph. II. 47. VI. 41. Prænot. 103.
Notæ longioris morbi: Aph. IV. 51.
Notæ ſalutis: Prædict. II. 51. Prænot. 119. Aph. VII. 41. 45.
Periculi: Aph. VII. 8. 20. 22.
Lethales: Aph. VI. 27. VII. 44. 45. Prænot. 119. Coac. 451.
ABSCESSUS ad articulos.
Cauſæ: Prænot. 139. Coac. 143.
Notæ antecedentes: Aph. IV. 31. 74. Coac. 141. 619.
ABSCESSUS ad aures.
Cauſæ: Coac. 207. 290.
Notæ antecedentes: Prædict. I. 157. 159. 161. 162. 164. 165. 166. 168. 169. Coac. 183. 185. 189. 203. 209. 563.
Notæ ſalutis: Prædict. I. 167. Coac. 204.
Periculi: Prædict. I. 170. Coac. 202. 205.
Lethales: Coac. 206. 207.
ABSCESSUS ad crura.
Notæ ſalutis: Prænot. 114. Coac. 396.
Periculi: Prænot. 116. 119. Coac. 306. 396.
ABSCESSUS ad gingivas: Coac. 173. 236.
ABSCESSUS ad hypochondria: Prænot. 38. 39. 40.
ABSCESSUS oſſis: Aph. VII. 77.
ACUTI, vid. MORBI.
ÆSTAS, vid. ANNI TEMPUS.
ÆTAS: Aph. III. 3. 18. Coac. 512.
Infantium morbi: Aph. III. 24.
Dentientium: Aph. III. 25.
Puerorum: Aph. III. 26. 28.

 Adoleſ-

Digitized by Google

Adoleſcentium: Aph. III. 27.
Juvenum: Aph. III. 29.
Virorum: Aph. III. 30.
Senum: Aph. III. 31.
ALVUS. *Variæ notæ diagnoſticæ*: Aph. II. 20. 53. III. 17. 31. IV. 27. Coac. 625. 628. 629. 641. 643.
ALVI dejectio in genere.
Diagnoſtica: Aph. IV. 83. VII. 30.
Prognoſis varia: Aph. I. 12. Prænot. 61. Prædict. I. 50. Coac. 601. 613.
Melioris notæ: Prænot. 57. 62. Coac. 601. 649.
Deterioris notæ: Aph. VII. 6. Prædict. I. 100. 116. Coac. 602. 604. 608. 609. 610. 613. 617. 647.
Lethalis: Coac. 631. 638. 648.
Alius morbi futuri: Coac. 455. 613. 619. 621. 624. 644.
ALVI dejectio alba.
Prognoſis: Prædict. I. 13. 53. 117. Coac. 91. 602. 611. 613. 615.
ALVI dejectio biliosa.
Diagnoſis: Coac. 240.
Prognoſis: Aph. IV. 28. 60. Prædict. I. 21. Coac. 43. 152. 606. 612. 622. 626. 627.
Therapia: Aph. V. 64.
ALVI dejectio nigra.
Diagnoſis: Coac. 274. 420. 618. 633. 636. 637.
Prognoſis: Aph. IV. 21. 22. 23. Prædict. I. 166. Coac. 420.
ALVI dejectio ſanguinea.
Diagnoſis: Coac. 123. 293. 306. 420. 621.
Prognoſis: *melioris notæ*: Aph. IV. 25. Coac. 295.
Deterioris notæ: Aph. IV. 21. Coac. 330. 605. 608. 639.
Lethalis: Coac. 331. 611. 621. 630. 632.
ALVI fluxus. Diarrhœa.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 16. 21. 25. 31. VI. 32. Coac. 630.
Notæ antecedentes: Aph. IV. 73. VII. 30. Coac. 142. 583. 645.
Prognoſis: *melioris notæ*: Aph. II. 14. IV. 60. VI. 17. VII. 29. Coac. 172. 210. 224. 294. 457. 482. De Judicat. 77. 83.
Deterioris notæ: Aph. VIII. 5. Coac. 611. 642.
Lethalis: Aph. V. 12. 14. Coac. 129. 258. 634.
ANGINA.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 16. 20. 22.
Notæ ſalutares: Aph. VI. 37. VII. 49. Prænot. 134. 136. Coac. 365. 366. 375.
Notæ longioris morbi: Coac. 364. 376.
Notæ periculi: Coac. 369. 372. 376. 377.
Notæ lethales: Aph. V. 10. Prænot. 132. 135. Coac. 135. 363. 366. 367. 368. 370. 371. 373. 374. 377. 378.
ANIMUS, vid. MENS.

Digitized by Google

ANIMI deliquium, vid. LIPOTHYMIA.
ANNI tempus.
In genere: Aph III. 1. 2. 3. 4. 8. 19.
Tempus vernale, ejusque morbi: Aph. III. 9. 20.
Æſtivum: Aph. III. 21.
Autumnale: Aph. III. 9. 10. 22.
Hyemale: Aph. III. 23.
ANNI ac cœli conſtitutio varia.
Sicca: Aph. III. 7. 15. 16.
Pluvioſa: Aph. III. 16.
Aquilonia: Aph. III. 5. 17.
Auſtrina: Aph. III. 5. 17.
Varia ſucceſſioa: Aph. III. 11. 12. 13. 14.
ANOREXIA.
Notæ prognoſticæ: Aph. II. 6. 32. VI. 3.
Regula therapeutica: Aph. IV. 17.
ANXIETAS.
Notæ prognoſticæ deteriores: Prædict. I. 76. Coac. 38. 563. 564.
Lethales: Coac. 302.
Therapia: Aph. VII. 56.
APHTHÆ. Aph. III. 24.
APOPLEXIA.
Cauſæ antecedentes: Aph. VI. 56. Coac. 476. 477.
Notæ ſalutares: Coac. 478. 479.
Periculi: Coac. 478.
Lethales: Aph. II. 42. VI. 51.
APPETENTIA cibi. Aph. II. 31.
AQUA. Aph. V. 26.
AQUILO, vid. VENTUS.
ARS. Aph. I. 1.
ARTHRITIS. PODAGRA.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 16. 20. 31. IV. 44. 45. VI. 28. 29. 30. VII. 64. Prædict II. 35. Coac. 118.
Prognoſis: Aph. VI. 49. Prædict. II. 53. 54.
Therapia: Aph. V. 25.
ARTICULI. Coac. 489.
ASTHMA.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 22. 26. 30. 31.
Prognoſis: Aph. VI. 46. Coac. 89. 311. 424. 445.
ATRA bilis, vid. BILIS.
AUDITUS gravitas. BARYCOIA.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 5. 17. 31.
Prognoſis: Aph. IV. 60. Coac. 196.
AURES. Aph. III. 24. VIII. 14.
AURIUM dolor. Aph. III. 21.
Prognoſis: Prænot. 130. Coac. 189.

Digitized by Google

AURIUM ſonitus. Coac. 139.
Prognoſis: Coac. 131. 161. 167. 193. 194. 308.
BALBI. Aph. VI. 32.
BALNEUM. Aph. VI. 31. VII. 46.
BILIS atra. Aph. VII. 68.
Prognoſis: Aph. IV. 22. 23. 24. Coac. 68.
Therapia: Aph. IV. 9.
BUBONES. Aph. IV. 55.
CACHEXIA. Aph. III. 31.
CÆCITAS. Aph. VI. 56. Coac. 223. 485. de Judicat. 69.
CALCULUS. Aph. IV. 79. Coac. 472. 589. 590.
CALIDUM. Aph. V. 16. 18. 22.
CALOR corporis. Aph. I. 14. 15. II. 51. IV. 39. VII. 13. Prænot. 47. Coac. 125. 492.
CALVI. Aph. VI. 28. 34.
CANCER. Aph. VI. 38.
CAPILLI. Aph. V. 11. 12. Coac. 436.
CAPITIS dolor.
Cauſæ & notæ antecedentes: Aph. III. 13. 23. IV. 70. Coac. 582.
Notæ ſalutares: Aph. VI. 10. Prædict. I. 152. Coac. 172. de Judicat. 81.
Notæ periculi: Coac. 12. 372. 517. 534.
Notæ lethales: Aph. VI. 51. Prænot. 17. 129. Coac. 1. 22. 160. 176. 179. 255.
Notæ alius morbi futuri: Prænot. 129. Coac. 119. 154. 160. 161. 162. 166. 169. 171. 173. 174. 177. 203. 223. 262. 289. 313. 588.
Therapia: Aph. V. 64. 68.
CAPITIS gravitas. Aph. III. 5. 17. V. 22. 28. Coac. 168. 195.
CAPITIS vulnus.
Prognoſis: Aph. VII. 14. Prædict. II. 79. 81. 83.
CARTILAGO. Aph. VI. 19. VII. 28. Coac. 505.
CATARRHUS. Aph. II. 40. III. 12. 23. 31. VII. 38.
CATOCHUS. Coac. 45. 104. 162. 166. 250. 352.
CEREBRI concuſſio. Aph. VII. 58. Coac. 499.
CEREBRI vulnus. Aph. VI. 18. 50. Prædict. II. 79. Coac. 500.
CEREBRI ſphacelus. Aph. VII. 50. Coac. 187.
CERVIX. Aph. IV. 35. VII. 58. Coac. 178. 266.
CERVICIS dolor.
Prognoſis: Prædict. I. 73. 114. Coac. 170. 173. 261. 268. 270. 555.
CHOLERA. Aph. III. 30. Coac. 120.
CIBUS.
Ejus copia: Aph. I. 14. 15. II. 17.
Qualitas: Aph. II. 18.
Uſus: Aph. II. 10. 36. 38. VII. 65.

CIBI faſtidium. Aph. V. 61. Coac. 67. 142.
CLAUDICATIO. Aph. VII. 60. Coac. 396. 508.
COCTA. Aph I. 22.
COLLIQUATIO. Aph. II. 28. V. 55. Coac. 582.
COLOR. Prædict. II. 157. 158. 159. Coac. 339.
CONCEPTIO. Aph. V. 41. 59. Prædict. II. 143.
Mulieres magis fecundæ: Aph. V. 62. Prædict. II. 130. 131. 132. Coac. 551.
Minus fecundæ: Aph. V. 46. 62. Prædict. II. 132. 133. 134. 137.
Nota conceptionis veræ: Aph. V. 41. 51. 61. Prædict. II. 143.
Nota maſculi, vel fœmellæ: Aph. V. 42. 48. Prædict. II. 139.
CONGRUUS morbus. Aph. II. 34. VIII. 1.
CONSUETUDO. Aph. I. 17. II. 49. 50. Coac. 47.
CONTRARIA. Aph. II. 22.
CONVULSIO.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 25. IV. 16. V. 17. 20. 65. VI. 39. Prænot. 15. 151. 152. Coac. 7. 96. 109. 188. 262. 268. 336. 498.
Notæ antecedentes: Aph. V. 65. VI. 56. Prædict. I. 99. 101. Coac. 4. 82. 83. 84. 86. 128. 171. 174. 177. 200. 257. 313. 320. 348. 353. 588.
Notæ comitantes: Aph. IV. 68. Coac. 260. 582. 584.
Notæ prognoſticæ meliores: Aph. II. 26. IV. 57. V. 70. Prædict. I. 119. Coac. 156. 157. 349. 354. 358. 531.
Deteriores: Aph. IV. 66. V. 3. 4. 56. VII. 9. 10. 13. Prædict. I. 124. Coac. 30. 157. 348. 351. 356. 357. 359. 485. 565.
Lethales: Aph. V. 1. 2. VII. 25. Coac. 26. 269. 355. 506. 567.
Therapia: Aph. V. 22. 25.
CONVULSIO. Tetanus.
Cauſæ antecedentes: Aph. V. 17. 20. 65.
Prognoſis: Aph. IV. 57. V. 6. VII. 13. Coac. 354. 361.
Therapia: Aph. V. 21.
CONVULSIO opiſthotonos. Prædict. I. 88. Coac. 361. 362.
COR. Aph. VI. 18.
COXÆ dolor.
Diagnoſis: Aph. III. 22. V. 53. Prædict. I. 90. II. 176. Coac. 190. 294. 297. 487.
Prognoſis: Aph. VI. 59. 60. Prædict. I. 90. Coac. 299. de Judicat. 69.
CRANII fractura. Aph. VII. 24. Coac. 188. 501.
CRISIS. Judicatio.
Notæ diagnoſticæ: Aph. II. 13. IV. 51. 71. Prænot. 61. Coac. 74. 217. 598.
Prognoſticæ: Aph. I. 20. II. 12. 27. IV. 61.
CRITICI dies. Aph. II. 24. IV. 36. Coac. 152. de Dieb. judic. 15.
CRURUM dolor. Coac. 294.

Digitized by Google

CUBITUS. Prædict. I. 114. Coac. 270.
CUTIS. Aph. V. 69. 71. Prænot. 2. Coac. 212. 625.
DECUBITUS.
Melior: Prænot. 8. 48. Coac. 497.
Deterior: Prænot. 8. 9. 10. 11. 13. 14. Coac. 497.
Lethalis: Prænot. 12. Coac. 497.
DEGLUTITIO. Aph. IV. 35. VII. 58. Coac. 278. 632.
DELIRIUM.
Notæ antecedentes: Aph. VII. 24. Prænot. 13. Prædict. I. 4. 36. Coac. 47. 175. 194. 252. 308. 324. 497.
Notæ comitantes: Aph. II. 6. Prænot. 19. 31. Prædict. I. 22. Coac. 233. 351. 495.
Notæ ſalutares: Aph. II. 2. VI. 26. 53.
Notæ graviores: Aph. VI. 53. VII. 7. 9. 10. 14. 18. Coac. 20. 30. 76. 99. 162. 184.
Lethales: Aph. IV. 50. Prædict. I. 8. 11. 85. Coac. 98. 100. 163. 237. 316.
DENTES. Aph. IV. 53. V. 18. Coac. 235. 236. 237.
DENTITIO. Aph. III. 25.
DIÆTA ſanorum. Aph. I. 5. 14. 15. 17. 18. II. 4. 11.
DIÆTA ægrorum.
Regulæ generales: Aph. II. 7. 8. 10. 51. VII. 67.
Ratione copiæ: Aph. I. 3. 4. 5. 7. II. 17.
Ratione ſtatûs morboſi: Aph. I. 8. 9. 10. II. 19. VII. 65.
DIAPHRAGMA. Aph. VI. 18.
DIARRHOEA, vid. ALVI fluxus.
DIES critici, vid. CRITICI dies.
DIGITI. Coac. 493.
DOLOR.
Notæ diagnoſticæ: Aph. II. 6. 46. 47. Prædict. I. 36. Coac. 260. 495. 585.
Notæ prognoſticæ: Aph. VII. 22. Prædict. I. 37. Coac. 70. 73. 75. 271. 629.
Therapia: Aph. V. 22. 25.
DYSENTERIA.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 11. 12. 16. 22. 30. VII. 75.
Notæ antecedentes: Aph. V. 65. Coac. 124. 167.
Notæ ſalutares: Aph. VII. 5. Prædict. II. 118. 121. Coac. 466.
Graviores: Aph. VII. 23. 76. Prædict. II. 118. 122. 123. Coac. 462. 464. 465.
Lethales: Aph. IV. 24. 26. VI. 43. Prædict. II. 118. 119. Coac. 466.
DYSURIA. Aph. III. 5. 31. VI. 36. VII. 48.
EBRIETAS. Aph. V. 5. Prædict. II. 24.
ELLEBORUS. Aph. IV. 13. 14. 15. 16. V. 1. Coac. 310. 569.

Digitized by Google

EMPYEMA.
Cauſæ antecedentes: Aph. V. 8. 10. VI. 20. Coac. 379. 396.
Notæ comitantes: Coac. 402. 403. 419. 423. 428.
Prognoſis: Aph. V. 15. VI. 27. VII. 44. Coac. 406. 409. 429. 432
EPILEPSIA.
Notæ diagnoſticæ: Aph. III. 16. 20. 22. 29. Coac. 161. 522. 599.
Prognoſticæ: Aph. II. 45. V. 7. Coac. 345. 454. 459.
ERYSIPELAS. Coac. 200.
Prognoſis: Aph. V. 43. VI. 25. VII. 19. Prænot. 136. Coac. 200. 366.
Therapia: Aph. V. 23.
EVACUATIO. Aph. II. 8. 22. IV. 41. VI. 47. VII. 53.
Regulæ: Aph. I. 2. 3. 21. 25. II. 51.
EUNUCHI. Aph. VI. 28.
EXPERIMENTUM. Aph. I. 1.
EXSCREATIO. Coac. 55. 244.
EXTREMA corporis. Aph. VII. 1. Prædict. I. 43.
EXTREMA remedia. Aph. I. 6.
FACIES. Coac. 214. 423.
Notæ ſalutares: Prænot. 2. Coac. 211. 524.
Graviores: Prædict. I. 49. Coac. 128. 142. 213. 214. 624.
Lethales: Prænot. 2. 3. Coac. 212.
FAMES. Aph. I. 13. II. 4. 16. 21. VII. 59. Prænot. 3. Coac. 212.
FAUCES. Aph. III. 5.
Notæ graviores: Prænot. 131. Prædict. I. 11. 104. 109. Coac. 262. 264. 267. 268. 275. 276.
Lethales: Prædict. I. 86. Coac. 61.
FEBRIS in genere.
Notæ diagnoſticæ variæ: Aph. III. 6. 25. IV. 53. Coac. 646.
Febris alios morbos ſolvens: Aph. IV. 57. V. 5. VI. 40. 44. 51. VII. 52. Coac. 222. 354. 449. 475. 477. 479.
Notæ judicationis variæ: Aph. IV. 29. 30. 63. Prænot. 121. 122. 124. 125. Coac. 149. 575.
Notæ longitudinis: Aph. II. 28. IV. 36. 51. 56. VII. 31. Coac. 73. 74. 75. 128. 253. 575. 595.
Notæ ſalutares: Aph. II. 26. IV. 36. 43. 60. 64. 69. VII. 62. Prænot. 126. Coac. 152.
Notæ periculi: Aph. II. 26. IV. 21. 55. 62. 65. 68. VII. 37. Prædict. I. 56. 74. Coac. 2. 30. 31. 34. 42. 44. 55. 78. 145. 242.
Notæ lethales: Aph. IV. 34. 35. VII. 58. Prænot. 127. Coac. 66. 68. 106. 114. 221. 248. 277.
Notæ recidivæ: Aph. IV 61. Prænot. 138. Coac 146. 593. 5
Notæ aliùs morbi futuri: Aph. IV. 27. 31. 70. Prænot. 139. 149. Prædict. I. 115. 142. Coac. 79. 95. 124. 141. 142. 143. 153. 168. 200. 228. 291. 297. 298. 422. 555.
Therapia: Aph. I. 16. 19. VII. 42. 65.

FEBRIS continua acuta.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 7. 11. 14. 21. 29.
Notæ ſalutares: Aph. IV. 47. VII. 69. Coac. 150. 358. 649.
Notæ graviores: Aph. IV. 43. 66. VI. 54. Coac. 32. 116. 256.
Letbales: Aph. IV. 37. 46. 48. 50. VII. 72. Coac. 77. 160. 189. 201. 256.
Notæ aliùs morbi futuri: Coac. 107. 109. 126. 196. 290.
Therapia: Aph. I. 7. 8.
FEBRIS ardens
Diagnoſis: Aph. III. 21. 30. IV. 54. VIII. 8.
Prognoſis: Aph. IV. 58. VI. 26. Prædict. I. 18. 81. Coac. 60. 129. 130 131. 132. 133. 135. 136. 138.
FEBRIS diaria. Aph. IV. 55.
FEBRIS lipyria. Coac. 120.
FEBRIS continua tertiana. Aph. IV. 43. VII. 62. Coac. 33. 37. 116.
FEBRIS continua lenta. Aph. III. 16. 27. IV. 36. 44. V. 64. VII. 31.
FEBRIS intermittens. Aph. IV. 43. VII. 62. Coac. 117. 148.
FEBRIS intermittens tertiana. Aph. III. 21. IV. 59. Coac. 123. 148.
FEBRIS quartana Aph. II. 25. III. 21. 22. V. 70. VIII. 3. Coac. 143. 159.
FEBRIS interm. vaga. Aph. III. 22.
FISTULÆ. Coac. 511.
FLATUS. Aph. V. 72. Prænot. 68. Coac. 44. 142. 495.
FLUOR albus. vid. UTERI fluor.
FLUXIONES. Coac. 441. 537. 539.
FOEMINA. Aph. VI. 29. VII. 43.
FOETUS. Aph. V. 42. 48. 52. 53. 60. Coac. 539.
FOMENTA. Aph. V. 31.
FRIGIDUM.
Ejus uſus: Aph. V. 21. 23. 25.
Ejus noxa: Aph. V. 17. 18. 20. 24.
FRIGUS corporis. Aph. IV. 39.
Notæ graviores: Aph. VII. 1. 26. Prænot. 46. Prædict. I. 67. Coac. 7. 492.
Notæ letbales: Aph. IV. 48. VIII. 11. 12. 14. Coac. 3. 115. 568.
PERFRIGERATIO. 343.
Notæ graviores: Prædict. I. 61. 65. Coac. 2. 4. 5. 38. 40. 52. 83. 326. 647.
Letbales: Coac. 1. 69. 181.
FRONS. Coac. 213. 267.
GEMELLI; vid. FOETUS.
GENA. Aph. VI. 19. Coac. 504.
GENITALIA. Aph. III. 21. Coac. 530.
GENUA. Aph. IV. 20. V. 53. Coac. 30. 152.
GESTUS. Prænot. 17.

GIBBO-

Digitized by Google

GIBBOSITAS. Aph. VI. 46.
GINGIVÆ. Aph. III. 25. Prædict. II. 163. Coac. 173. 236. 241. 441. 648.
GLANDULÆ. Coac. 73.
GRAVEDO.
Notæ diagnoſticæ: Aph. III. 13. 14. 20. 23.
Prognoſticæ: Aph. II. 40. Prædict. II. 148. Coac. 399.
GRAVIDITAS. Impprægnatio.
Diagnoſis: Aph. V. 41. 51. 61.
Prognoſis: Aph. V. 30. 43. Prædict. I. 103. Coac. 517. 523. 524. 526. 529. 535. 537. 539. 549.
Therapia: Aph. IV. 1. V. 29.
GRAVITAS corporis. Coac. 493.
HABITUS corporis.
Craſſus: Aph. I 3. II. 35. 44. V. 46.
Gracilis: Aph. II. 35. IV. 6. V. 44. Coac. 271.
HÆMOPTYSIS.
Diagnoſis: Aph III. 29. V. 13. Coac. 433.
Prognoſis: Aph. IV. 25. VII. 15. Coac. 408. 427. 433. 450. 55[illegible]
HÆMORRHAGIA in genere.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 20. V. 16. 24.
Notæ antecedentes: Prædict. I. 132. 136. 137. 139. 144. Coac. 24. 128. 142. 166. 184. 280. 306. 307. 308.
Notæ ſalutares: Prædict. I. 150. 152. Coac. 311.
Notæ graviores: Aph. IV. 27. V. 3. VII. 9. 21. Prædict. I. 127. 129. 133. 134. Coac. 153. 228. 326. 329. 330. 331. 333. 335. 345.
Notæ lethales: Prædict. I. 127. Coac. 328. 330. 648.
Therapia: Aph. V. 19. 23. 64.
HÆMORRHAGIA narium.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 27. Prædict. I. 143.
Notæ antecedentes: Prædict. I. 135. Coac. 110. 160. 168. 195. 555.
Notæ ſalutares: Aph. IV. 60. 74. V. 33. VI. 10. Coac. 77. 87. 149. 150. 189. 210. 296. 341.
Notæ graviores: Prædict. I. 125. 126. Coac. 36. 40. 57. 133. 327. 336. 337. 342.
Notæ lethales: Coac. 105. 340.
HÆMORRHOIDES.
Diagnoſis: Aph. III. 30. Prædict. I. 130. Coac. 306. 312. 437. 522. 621.
Prognoſis: Aph. IV. 25. VI. 11. 21. Coac. 346. 478. de Humor. 74. de Judicat. 64.
Therapia: Aph. VI. 12.
HEPAR. Aph. V. 58. VI. 18. 42. VII. 17. 45. 55. Coac. 451.
HEPATIS dolor. Aph. VII. 52. Coac. 448. 449.

HEPATICI. Coac. 446. 447.
HERPES. Aph. V. 22. Prædict. II. 76.
HORROR. Horripilatio. Aph. III. 5.
Notæ graviores: Aph. VII. 4. Coac. 8. 12. 13.
Lethales: Coac. 316.
Notæ alius morbi futuri: Aph. VII. 56. Coac. 16. 19. 24. 111. 422. 541. 584.
HUMERI dolor. Prædict. II. 172. 173. 174.
HYDROPS.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 22. VI. 12. 43. VII. 74. Prænot. 42. Coac. 452.
Notæ antecedentes: Aph. IV. 11. Coac. 304. 455.
Notæ comitantes: Prænot. 43. 44. 45. Coac. 452. 481.
Notæ ſalutares: Aph. VI. 14. VII. 5. Prædict. II. 39. Coac. 457. 461.
Notæ periculi: Aph. VI. 8. 35. VII. 47. VIII. 8. Coac. 453. 458.
Notæ lethales: Aph. VI. 27. 43. VII. 55. Prænot. 42. Prædict. II. 40. Coac. 452. 454. 456. 459. 460.
HYEMS, vid. ANNI tempus.
HYPERCATHARSIS. Aph. V. 1. 4. VII. 41. Coac. 567. 568.
HYPOCHONDRIA. Præcordia. Aph. IV. 64. Coac. 279. 280. 282.
HYPOCHONDRIORUM dolor.
Melioris notæ: Aph. VI. 40. Coac. 294. 295.
Deterioris notæ: Prædict. I. 90. Coac. 179. 185. 216. 283. 284. 297. 293. 516. 523. 578.
Lethalis: Coac. 292. 295. 299. 317. 374.
HYPOCHONDRIORUM tenſio. Coac. 32. 51. 107. 119. 126. 195. 201. 289.
HYPOCHONDRIORUM tumor.
Melioris notæ: Aph. IV. 73. Prænot. 35. 69. Coac. 281.
Gravioris notæ: Prænot. 32. 33. 35. Coac. 280. 281. 287. 290. 442.
Lethalis: Prænot. 33. Coac. 280. 288.
Therapia: Aph. V. 64.
HYSTERICA affectio.
Prognoſis: Aph. V. 35. Prædict. I. 119. Coac. 349. 554.
JACTATIO. Incontinentia.
Notæ graviores: Prædict. I. 85. Coac. 2. 53. 82. 111. 158.
Lethales: Coac. 49.
ICTERUS. Morbus regius.
Notæ antecedentes: Aph. V. 72. Coac. 325. 606. 621.
Notæ ſalutares: Aph. IV. 64. Coac. 121.
Graviores: Aph. IV. 62. 64. VI. 42. Prædict. I. 32. Coac. 121. 198. 490. 613.
Lethales: Coac. 36. 64.
IGNORANTIA. Prædict. I. 64. Coac. 6.
ILEUS. Volvulus.
Diagnoſis: Aph. III. 22.

Pro-

Prognoſis: Aph. VI. 44. VII. 10. Coac. 470. 475.
IMBECILLITAS. Aph. II. 28. Prædict. I. 40. Coac. 54.
IMPETIGO. Aph. III. 20.
INFLAMMATIO. Coac. 260. 426.
INGUEN. Prædict. II. 68. Coac. 628.
INSANIA, vid. MANIA, PHRENITIS.
INTESTINA tenuia. Coac. 644.
Notæ periculi: Coac. 458. 518.
Notæ lethales: Aph. VI. 18. 24. Coac. 317. 503. 515.
INTESTINUM rectum. Aph. V. 58.
ISCHIAS, vid. COXA.
ISCHURIA. Urinæ retentio. Coac. 8. 46. 589. 591. 592.
LABIA. Prænot. 6. 7. Coac. 240.
LAC. Aph. V. 64.
LAC mammarum. Aph. V. 39. 52.
LASSITUDO.
Prognoſis: Aph. II. 5. IV. 31. 74. Coac. 19. 35. 36. 45. 175. 182. 232. 555.
Therapia: Aph. II. 48.
LATERIS dolor.
Diagnoſis: Aph. III. 5. 17. 23. V. 65.
Prognoſis: Coac. 60. 67. 315. 325. 405. 411. 469. 525.
LEPRA. Aph. III. 22.
LETHARGUS. Aph. III. 23. 30. Coac. 139. 140.
LEUCOPHLEGMATIA. Aph. VII. 29. 74. Coac. 482.
LIEN. Aph. III. 22. VI. 43. 48. Coac. 466. 594.
LIENES magni. Prædict. II. 163. 164. Coac. 327.
LIENTERIA.
Diagnoſis: Aph. III. 22. 30. VII. 76. Coac 344.
Prognoſis: Aph. VI. 1. Coac. 468. 469.
Therapia: Aph. IV. 12.
LINGUA.
Notæ diagnoſticæ: Aph. VII. 40. Prædict. I. 20. Coac. 233. 400.
Prognoſticæ: Prædict. I. 3. Coac. 99. 197. 229. 230. 231. 232. 233. 383. 434. 645.
LIPOTHYMIA. Animi deliquium. Aph. II. 41. V. 16. VII. 8.
LIVORES. Aph. VII. 2. Coac. 66. 400.
LOCHIA. Prædict. I. 80. Coac. 516. 518. 520. 525. 526.
LUMBORUM dolor. Aph. III. 23.
Notæ graviores: Prædict. I. 69. Coac. 309. 314. 318. 322. 323. 560. 607.
Lethales: Prædict. I. 100. Coac. 108. 316. 317.
Notæ alius morbi futuri: Aph. IV. 11. Prædict. I. 106. 118. 139. Coac. 19. 108. 179. 304. 305. 306. 307. 308. 312. 313. 319. 320. 324. 325.
Therapia: Aph. IV. 20. Coac. 410.

LUM-

Digitized by Google

LUMBORUM frigiditas & gravitas. Coac. 487.
LUMBRICI teretes, & Aſcarides. Aph. III. 26. Coac. 165. 344. de Judicat. 5.
MALIGNITAS. Coac. 7. 12. 14. 30. 145. 322.
MAMMÆ. Aph. V. 37. 38. 39. 40. 52. 53. Coac. 549. 553.
MANIA. Dementia. Inſania.
Notæ diagnoſticæ: Aph. III. 20. 22. V. 40. 65. VI. 56. Prænot. 31. Prædict. I. 10. 17. Coac. 169. 175. 196. 235. 465. 561. 624. 642.
Notæ progn. meliores: Aph. VI. 21. VII. 5. Coac. 484. 550. de Judicat. 65. 68.
Graviores: Prædict. I. 26. Coac. 85. 155. 485. 486. de Judicat. 65.
Letbales: Aph. VIII. 16. Coac. 93. 235. 561.
MANUS. Coac. 30. 63. 139.
MAXILLÆ. Aph. IV. 31. Coac. 239. 261. 361.
MEDICAMENTA. Aph. I. 6. VIII. 6.
MEDULLA ſpinalis. Aph. V. 18. Prædict. II. 92.
MELANCHOLIA.
Diagnoſis: Aph. III. 14. 20. 22. VI. 23. VII. 40. Prædict. I. 123.
Prognoſis: Aph. VI. 11. 56. Prædict. I. 14.
Therapia: Aph. IV. 9.
MENS. Animus. Aph. II. 6. 33. Prædict. I. 20. Coac. 233. 488.
MENSTRUA.
Notæ diagnoſticæ: Aph. V. 61. Prædict. I. 143. II. 131. Coac. 167. 541. 548. 555.
Prognoſticæ: Aph. III. 28. V. 32. 56. 60. Coac. 152. 531. 549. 552.
MENSTRUA retenta. Aph. V. 28. 33. 39. 57. VI. 29.
MENSTRUA immodica. Aph. V. 50. 57. Coac. 324. 542.
MENSTRUA vitiata. Aph. V. 36. Coac. 530.
METUS. Aph. VI. 23. Coac. 4.
MICTIO. Aph. IV. 83. Coac. 348. 474.
MICTIO cruenta. Aph. IV. 75. 78. 80. 81. VII. 39. Coac. 22. 28. 272. 581. 582.
MORBUS in genere.
Notæ diagnoſticæ: Aph. II. 5. 17. III. 1. 19. IV. 32. 33. 38. 39.
Prognoſticæ: Aph. I. 12. II. 1. 12. 34. 52. IV. 22. VI. 52. VII. 79. VIII. 1. Coac. 492. 582.
MORBUS acutus.
Cauſæ & notæ antecedentes: Aph. I. 7. II. 30. III. 9. 29. VII. 32. Coac. 159.
Notæ prognoſticæ variæ: Aph. II. 19. 23. Coac. 147. 150.
Notæ periculi: Aph. VI. 54. VII. 1. Prænot. 9. 10. 11. 14. Prædict. I. 84. Coac. 49. 58. 190. 497. 578. 579.
Notæ letbales: Aph. IV. 23. 30. Coac. 193.
Therapia: Aph. I. 4. 7. 24. IV. 10.

MOR-

MORBUS longus, chronicus.
Diagnoſis: Aph. IV. 36. 37. 40. 51. 56. VII. 31. 60. Coac. 73. 582.
Prognoſis: Aph. IV. 23. VII. 6. VIII. 5. Coac. 86. 190. 206. 340.
Therapia: Aph. I. 4.
MORS.
Notæ lethales in genere: Aph. IV. 22. VI. 27. VIII. 11. 14. 15.
Notæ mortis inſtantis: Aph. IV. 44. VIII. 12. 13. 16. 17.
Notæ mortis ſubitæ fut. Aph. II. 41. 44. Coac. 286.
MOTUS. Exercitatio. Aph. II. 16. 48.
MUTATIO. Aph. II. 51. IV. 40. VII. 60. Prædict. I. 43. Coac. 50. 125.
MUTUS. Aph. V. 5. VII. 58.
NARES. Aph. III. 31. IV. 49. VI. 2. VII. 73. Prædict. I. 79. Coac. 152. 215. 231.
NATURA. Aph. III. 2.
NEPHRITIS.
Notæ diagnoſticæ: Aph. III. 31. IV. 75. VII. 34. 35. Coac. 487. 589.
Prognoſticæ: Aph. V. 58. VI. 6. 11. VII. 36.
NERVI. Aph. V. 16. 18. VI. 19. VII. 28. Coac. 508.
NIGRORES. Aph. V. 17.
NIMIUM. Aph. II. 51.
NYCTALOPIA. Prædict. II. 160.
OCCASIO. Aph. I. 1.
OCULI.
Notæ diagnoſticæ: Aph. III. 17. 31. IV. 48. V. 1. 2.
Notæ prognoſticæ: Coac. 217.
Graviores: Aph. VII. 5. Prænot. 4. Prædict. I. 46. 124. 137. Coac. 166. 195. 218. 219. 226. 227. 257. 282. 314. 552. 561.
Lethales: Aph. IV. 49. VI. 52. VII. 72. Prænot. 4. 5. Coac. 72. 163. 218. 221. 388.
Therapia: Aph. VI. 31. VII. 46. Coac. 552.
OMENTUM. Aph. V. 46. VI. 58. Coac. 502.
OPHTHALMIA.
Notæ diagnoſticæ: Aph. III. 11. 14. 16. 21.
Prognoſticæ: Aph. VI. 17. Coac. 222. 223. 224.
OS. Aph. III. 21. IV. 17. Coac. 275.
OSCITATIO. Aph. VII. 56.
OSSA. Aph. V. 18. VI. 19. 45. VII. 2. 19. 28. 77. Coac. 237. 505.
PALATUM. Coac. 238.
PALLIDI. Coac. 212. 271.
PALPEBRÆ. Prænot. 6. Coac. 64. 212.
PALPITATIO. Prædict. I. 30. 144. Coac. 298. 347.
PARALYSIS. Nervorum reſolutio. Prædict. II. Coac. 346. 477. 486.

PA-

PAROTIDES.
Notæ antecedentes: Prædict. I. 154. 155. 157. 159. 164. 165. 166. 169. Coac. 114. 163. 165. 173. 183. 185. 209. 289. 290. 352 613. 626.
Notæ ſalutares: Coac. 204.
Notæ periculi: Prædict. I. 170. Coac. 185. 202. 205. 284. 353.
Lethales: Prædict. I. 158. Coac. 199. 201. 203. 206. 207. 292. 302.
PAROXYSMUS. Aph. I. 11&19. II. 13. IV. 30. Coac. 78. 79.
PARTUS. Aph. V. 35. Coac. 513. 535. 536. 538. 545. 546. 547.
PAVORES. Aph. III. 24. IV. 67.
PECTUS. Aph. V. 24.
PECTORIS dolor. Aph. III. 5. 17. 23. Prædict. I. 70. Coac. 272. 274. 315. 570.
PEDES. Coac. 63. 497. de Judicat. 65. 78.
PERIPNEUMONIA.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 23. 30.
Notæ comitantes: Coac. 18. 400.
Notæ ſalutares: Prænot. 86. 95. 101. 111. 114. Coac. 390. 391. 397. 402.
Notæ periculi: Aph. VI. 16. VII. 11. 12. Prænot. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 96. 97. 115. Coac. 390. 391. 393. 399. 412. 413. 416. 497. 579. 580.
Notæ lethales: Prænot. 116. 117. Coac. 390. 398. 401. 402. 415. 417.
Notæ ſuppurationis: Prænot. 99. 103. 113. Coac. 18. 394. 395. 396. 419.
PHRENITIS.
Cauſæ & notæ antecedentes: Aph. III. 30. Prædict. I. 1. 3. 4. 6. 27. 34. Coac. 76. 79. 85. 94. 95. 96. 119. 131. 155. 179. 194. 213. 244. 246. 411. 418. 525. 582.
Notæ periculi: Aph. IV. 72. VII. 12. VIII. 1. Prædict. I. 2. 12. 13. 28. 31. Coac. 69. 91. 92. 101. 102.
Lethales: Prædict. I. 1. 9. Coac. 65. 93. 97. 275.
PHTHISIS.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 13. 16. 22. 29. V. 9. 15. VI. 12. VII. 16. 78. VIII. 7.
Notæ antecedentes: Coac. 17. 444. 469.
Notæ periculi: Aph. III. 10. Coac. 287. 437. 438. 440. 441. 442.
Lethales: Aph. V. 11. 12. 14. VII. 16. 78. Coac. 434. 435. 436. 443. 445.
Therapia: Aph. IV. 8. V. 64.
PITUITA. Aph. VII. 30. 54. Coac. 300.
PLEURITIS.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 23. 30.
Notæ judicationis: Aph. I. 12. Coac. 383. 384. 385. 586.
Notæ ſalutares: Coac. 386.

Digitized by Google

Notæ periculi: Aph. VI. 16. VII. 11. Prænot. 97. 98. 102. Coac. 381. 382. 387. 391. 393. 405. 407. 410. 420. 586.
Notæ lethales: Coac. 379. 388. 392. 398. 406. 407. 409. 410. 581.
Notæ ſuppurationis: Aph. V. 8. Prænot. 103. 104. 105. 113. 402. 419. 423. 428. Conf. Peripneumonia.
PODAGRA, vid. ARTHRITIS.
POTUS. Aph. II. 11. 38. VII. 7.
PRÆPUTIUM. Aph. VI. 19.
PROCERITAS. Aph. II. 54.
PRURITUS. Aph. III. 25. 31. Coac. 440. 488. 636.
PULMONES. Coac. 509.
PULSUS. Coac. 139.
PURGATIO ſpontanea. Aph. I. 2.
PURGATIO medica.
Regulæ generales: Aph. I. 2. 21. 23. 25. II. 9. IV. 2. 14. 15.
Ratione temporis anni: Aph. IV. 4. 5. 7. VI. 47.
Ratione ſubjectorum: Aph. IV. 1. 7. 9.
Ratione ſtatûs ſani: Aph. II. 36. 37. IV. 16.
Ratione ſtatûs morboſi: Aph. I. 20. 22. 24. II. 29. 35. IV. 10. 18. 20. V. 36. VII 61. 67. Prædict. I. 71.
Signa purgationis bonæ: Aph. I. 23. 25. IV. 3.
Purgationis noxiæ: Aph. I. 25. IV. 3. V. 1. 4. VII. 25. 41. Coac. 568. 569.
PUS. Aph. II. 47. VII. 44. 45. Prænot. 41. Prædict. II. Coac. 410.
PUSTULÆ. Aph. III. 20. Coac. 243. 444. 489.
RAUCEDO. Aph. II. 40. III. 13. 20. 23. Coac. 414. 447. 484.
RECIDIVÆ. Aph. II. 12. IV. 61. Coac. 80. 122. 144. 406. 571. 582. 593.
REGIO. Aph. I. 2. 17. II. 45.
REMISSIO. Aph. II. 27. Coac. 48.
REPLETIO. Aph. I. 4. II. 4. 11. 22. 51. VI. 39.
RESPIRATIO.
Notæ ſalutares: Prænot. 21. Coac. 260.
Notæ graviores: Aph. IV. 68. VI. 54. Coac. 17. 126. 252. 290. 424. 469. 519. 540.
Notæ lethales: Aph. IV. 50. Coac. 49. 252. 260. 266.
RESPONSIO. Prædict. I. 44.
RIGOR.
Cauſæ antecedentes: Aph. V. 17. 20. Prædict. I. 151. Coac. 545. 570.
Notæ antecedentes, vel comitantes: Aph. V. 69. Coac. 29. 532. 548.
Notæ progn. meliores: Aph. IV. 58. 63. Prædict. I. 150. Coac. 27. 135. 253.
Notæ graviores: Aph. IV. 29. VII. 7. Prædict. I. 101. 151. Coac. 6. 7. 11. 14. 15. 21. 25. 26. 91. 101. 188. 321. 329. 516. 538.

Notæ

Digitized by Google

Notæ lethales: Aph. IV. 46. Prædict. I. 89. Coac. 1. 9. 10. 22. 23. 26. 28. 221. 255. 443.
RUBOR. Coac. 200. 215. 524. 616.
RUCTUS. Aph. VI. 1. 33. Coac. 142.
SALIVA. Coac. 142. 271. 566.
SANGUIS. Aph. VI. 20.
SATIETAS. Aph. II. 4.
SATYRIASMUS. Aph. III. 26.
SECUNDINÆ. Aph. V. 49.
SEDES. Aph. V. 22. Prædict. II. 129. Coac. 71. 164. 630.
SEMEN. Aph. VI. 2.
SIGNA in genere.
Salutis: Prænot. 126. Coac. 492. 493. de Judicat. 8.
Periculi: Coac. 54. 492. 493.
Mortis: Prænot. 127. Prædict. I. 52. de Judicat. 52.
SINGULTUS.
Cauſa & notæ antecedentes: Aph. V. 58. VI. 39. Coac. 128. 164. 186.
Notæ ſalutares: Aph. VI. 13.
Periculi: Aph. V. 3. 4. VII. 3. 17. 41. Prædict. I. 23. Coac. 45. 490.
Notæ lethales: Coac. 89. 526.
SITIS. Aph. IV. 19. 48. 54. V. 27. 64. VII. 72. Prænot. 102. Prædict. I. 57. Coac. 393.
SOMNUS. Aph. I. 15.
Melioris notæ: Aph. II. 1. 2. Prænot. 53. 54. Coac. 151. 172. 358. 483. 497.
Deterioris notæ: Aph. II. 3. VII. 71. Prænot. 55. 56. Prædict. I. 112. Coac. 82. 151. 227. 348. 497.
Lethalis: Aph. II. 1. VIII. 15.
SOPOR.
Notæ progn. meliores: Coac. 182. 641.
Graviores: Prædict. I. 63. 93. Coac. 7. 31. 35. 178. 186.
Lethales: Coac. 179. 180. 181.
Notæ alicus morbi futuri: Coac. 25. 84. 133. 165. 174. 183. 185. 209. 259.
SPASMUS, vid. CONVULSIO.
SPUMA oris. Aph. II 43.
SPUTATIO. Coac. 94. 102. 142. 204. 566.
SPUTUM.
Notæ ſalutares: Aph. I. 12. Prænot. 86. 95. 98. 172. 350. 390. 391.
Notæ graviores: Aph. IV. 47. VII. 69. Prænot. 87. 88. 89. 90. 91. 96. 97. 242. 243. 369. 377. 390. 391.
Lethales: Aph. V. 11. VII. 16. 78. Coac. 379. 390. 392. 407. 434. 435. 446.
STERILITAS. Aph. V. 62. 63.
STERNUTATIO. Aph. V. 35. VI. 13. VII. 51. Prænot. 93. 94. Coac. 149. 399.

STRAN-

Digitized by Google

STRANGULATIO. Aph. II. 34. 43. Coac. 61. 113. 277.
STRANGURIA. Aph. III. 16. 22. 26. 31. IV. 44. 80. V. 58. VII. 48.
STRUMA. Aph. III. 26. Coac. 512.
STUPOR. Aph. VII. 14. Coac. 161. 476.
SUDAMINA. Aph. III. 21.
SUDOR.
Notæ diagnoſtica variæ: Aph. III. 6. IV. 38. 41. Coac. 214. 251 333. 402. 419. 423. 583. de Judicat. 47.
Notæ prognoſtica variæ: Aph. I. 12. IV. 42. Coac. 646.
Notæ ſalutares: Aph. IV. 36. Prænot. 22. 23. 27. Coac. 271. 360. 393. 572.
Notæ graviores: Aph. IV. 36. 37. 56. VII. 4. Prænot. 23. 24. 26. Prædict. I. 58. 66. 68. Coac. 8. 13. 24. 32. 40. 46. 52. 69. 112. 154. 173. 177. 232. 283. 574.
Notæ lethales: Aph. IV. 37. Prænot. 24. 25. Prædict. I. 39. Coac. 10. 49. 89. 361. 479. 638.
Therapia: Aph. IV 41.
SUFFITUS. Aph. V. 28.
SUPERCILIUM. Aph. IV. 49. VII. 73.
SURÆ. Prædict. I. 36. Coac. 30.
SURDITAS.
Notæ progn. meliores: Aph. IV. 28. 60. Coac. 191. 208. 210. 331. 334. 559.
Notæ graviores: Prædict. I. 33. Coac. 169. 195. 196. 197. 331. 420. 470. 525.
Notæ lethales: Coac. 176. 331.
SUSPIRIA. Coac. 107. 540.
TABES, vid. PHTHISIS
TABES coxaria. Coac. 144.
TEMPERAMENTUM, vid. NATURA.
TEMPORA. Prænot. 2. Coac. 188. 212. 498.
TENESMUS. Aph. VII. 27.
TESTICULI. Aph. VIII. 11. Prænot. 52. Coac. 494. de Judicat. 69.
TORPOR. Coac. 164.
Notæ melioris: Aph V. 25.
Notæ deterioris: Coac. 14. 91. 334. 478. 521.
Lethalis: Coac. 56. 60. 180. 611.
Alium morbum præſagiens: Prædict. I. 35. Coac. 158. 171. 476. 542. 599.
TREMOR.
Cauſæ antecedentes: Coac. 122. 139. 318. 543. 571.
Notæ progn. meliores: Aph. VI 26. Coac. 27.
Deteriores: Prædict. I. 105. Coac. 39. 88.
Notæ lethales: Coac. 62. 97. 176. 247.
Notæ alius morbi futuri: Coac. 94. 141. 353. 590. 636.
TUBERCULA. Aph. II. 15. III. 20. 26. IV. 44. 45. 82. VII. 8. 57. 63. 64. Coac. 473.

Digitized by Google

TUMOR. Aph. V. 25. 65. 66. 67. Coac. 63. 281. 623.
TURBATIO. Aph. VII. 33. Prænot. 31.
TUSSIS.
Notæ diagnoſticæ: Aph. III. 13. 20. 23. 24. 31. IV. 54. V. 24.
Notæ prognoſticæ: Aph. VI. 35. 36. VII. 47. Coac. 112. 204. 378. 447.
VARICES. Aph. VI. 21. 34.
VENÆSECTIO. Aph. V. 31. VI. 22. 31. 36. 47. VII. 46. 48. 53. Coac. 294. 336. 346. 491.
VENÆ. Prædict. II. 68. Coac. 142. 261.
VENTER. Aph. II. 35. IV. 65. VI. 20. Prædict. I. 99. Coac. 86. 330. 638.
VENTRIS dolor. Aph. IV. 11. VI. 7. VII. 22. 26. Prænot. 13. Coac. 130. 489. 497. 523. 632.
VENTRICULUS. Aph. VI. 18.
VENTRICULI oris dolor. Cardialgia.
Notæ diagnoſticæ: Coac. 285. 423.
Notæ progn. meliores: Coac. 295. 530
Notæ graviores: Aph. IV. 65. Coac. 283. 308. 312. 320.
Notæ lethales: Prædict. I. 72. Coac. 67. 286.
Therapia: Aph. IV. 17. Coac. 294.
VER, vid. ANNI tempus.
VERMES. vid. LUMBRICI.
VERRUCÆ penſiles. Aph. III. 26.
VERTEBRÆ. Aph. III. 26. Coac. 266.
VERTIGO. Aph. III. 17. 23. 31. IV. 17. VIII. 15. Prædict. I. 71. II. 155. Coac. 105. 106. 341. 346.
VESICA laborans. Aph. IV. 77. V. 22. VI. 6. Prænot. 121. Coac. 141. 471. 473.
VESICÆ exulceratio. Aph. IV. 75. 81.
VESICÆ vulnus. Aph. VI. 18.
VICTUS, vid. DIÆTA.
VIGILIA.
Notæ diagnoſticæ: Aph. II. 3. III. 24. 31. VII. 18. Prædict. I. 136. Coac. 20. 81. 87. 110. 111. 175. 212. 563. 609.
VIGOR morbi. Aph. I. 8. II. 29. 30.
VINUM. Aph. II. 21. VI. 31. VII. 46. 48. 56.
VIRIUM exolutio. Coac. 339. 629.
VISCERA. Aph. IV. 66. Coac. 462.
VISUS hebetudo. Aph. III. 5. 31. IV. 49. VII. 73. Coac. 194. 510.
VITA. Aph. I. 1.
ULCERA.
Notæ diagnoſticæ: Aph. III. 20. 21. Coac. 628.
Notæ progn. meliores: Aph. V. 22. 65. Prædict. II. 61. Coac. 172. de Judicat. 27.
Notæ graviores: Aph. V. 65. VI. 4. 8. 45. VII. 21. Prædict. II. 66. 67. 75.

Notæ

Notæ lethales: Prænot. 16. Prædict. II. 75. Coac. 496.
Therapia: Aph. V. 20.
UMBILICUS. Aph. III. 24. IV. 11. Prædict. I. 36. Coac. 295. 300.
UNGUES. Aph. VIII. 12. Coac. 402. 432. 493.
VOLVULUS, vid. ILEUS.
VOMICA.
Notæ diagnoſticæ: Prænot. 104. 105. 106. 107. Coac. 402.
Notæ progn. ſalutares: Prænot. 108. Coac. 402.
Notæ lethales: Prænot. 109. 110 Coac. 402.
VOMITUS ſpontaneus.
Cauſæ antecedentes: Aph. III. 21. 24. VI. 50. VII. 8. 10.
Notæ antecedentes: Prænot. 144. Coac. 566.
Notæ progn. ſalutares: Aph. I. 2. VI. 15. Prænot. 81. Coac. 208. 310. 334. 556. 570.
Notæ graviores: Aph. VII. 3. 10. Prænot. 81. 82. 85. Prædict. I. 10. 60. 62. 79. Coac. 183. 507. 556. 558. 560. 562. 568.. 571. 623.
Notæ lethales: Prænot. 83. 84. Coac. 316. 500. 556. 561.
VOMITUS cruentus. Aph. IV. 25. V. 32. VII. 37. 78. Coac. 426. 551.
VOMITUS niger.
Notæ diagnoſticæ: Prædict. I. 83. Coac. 102. 103. 122. 232.
Notæ prognoſticæ: Aph. IV. 22. Prædict. I. 71. II. 172. Coac. 176. 232.
VOMITUS medicus.
Indicantia: Aph. IV. 4. 6. 17 18. VII. 61.
Contraindicantia: Aph. IV. 5. 6. 7. 8. 12.
Regulæ: Aph. I. 25. IV. 3. VII. 70.
VOX.
Notæ progn. meliores: Coac. 164. 211.
Notæ graviores: Prædict. I. 44. 45. 47. Coac. 51. 251. 257.
Notæ lethales: Coac. 99. 258. 361. 561.
VOCIS defectio. Aphonia.
Notæ progn. meliores: Coac. 27. 77.
Notæ graviores: Prædict. I. 23. 24. 94. 123. Coac. 253. 259.
Notæ lethales: Prædict. I. 25. 54. 55. 91. Coac. 1. 39. 77. 247. 248. 252. 254. 255. 256.
URETHRA. Aph. IV. 82. VII. 57.
URINA in genere.
Variæ notæ: Aph. I. 12. IV. 47. VII. 33. 66. Coac. 29. 595.
Urina deterior: Prædict. I. 59. Coac. 205. 453. 578. 579. 587.
Urina lethalis: Prænot. 76. 77. Prædict. I. 29. Coac. 474. 580. 596.
URINÆ copia.
Excedens: Aph. IV. 83. Coac. 291. 359. 619.
Deficiens: Prædict. I. 51. 120. Coac. 5. 25.
URINÆ conſiſtentia.
Tenuis: Aph. IV. 69. Prænot. 77. 78. Coac. 81. 415. 580. 582. 583. 594. 597. 599.

Craſ.

Craſſa: Aph. IV. 70. 77. Coac. 362. 579. 580. 582 583.
URINÆ color.
Albicans: Aph. IV. 72. 74. Coac. 358. 581. 582.
Rubicundus: Prænot. 72. 75. Coac. 198. 586.
Nigricans: Coac. 49. 176. 580.
Varius: Coac. 578. 579. 581.
URINÆ contenta.
Varia: Aph. IV. 75. 76. 81. VII. 34. 35. Prænot. 79. Coac. 83. 488. 582. 584.
Nubecula: Aph. IV. 71. Prænot. 74. 80. Coac. 532. 577. 582. 584.
Enæorema: Prædict. I. 59. Coac. 30. 203.
Sedimentum, hypoſtaſis: Aph. IV. 79. VII. 31. 32. Coac. 582.
Nota prognoſtica à ſedimento:
Meliores: Aph. IV. 69. Prænot. 70. 72. Coac. 149. 471. 575. 598.
Deteriores: Aph. VII. 31. Prænot. 71. 73. Coac. 575. 578. 585.
Lethales: Coac. 581.
UTERUS. Aph. V. 22. 43. 47. 51. 54. 58. 62. Coac. 528.

ERRATA POTIORA.

Aph. II. 28. lin. 6. leg. *μοχθηρόν*.
III. 26. lin. 5. leg. *στρογγύλαι*.
V. 10. lin. 2. leg. *πλεύμονα*.

Prænot. 123. lin. 5. leg. integris diebus.

Prædict. I. 36. lin. 3. leg. alienatæ.
144. lin. 3. leg. *αἱμοῤῥαγικοί*.

Prædict. II. 53. lin. 6. leg. *ἀδύνατοι*.
68. lin. 5. leg. *βηβῶσιν*.
74. lin. 8. pro *αἵματος*: leg. *σώματος*.
129. lin. 5. pro. *ut*: leg. &.
177. lin. 2. leg. dolores.

Coac. 20. lin. 3. leg. aliquanto.
122. lin. 4. leg. *γίνονται*.
149. lin. 7. leg. affore.
267. lin. 4 5. leg. palpantibus.
362. lin. 2. leg. diſtentione.
395. lin. 8. leg. *μὴ χωρέῃ*.
370. lin. 7. poſt *refundunt*: add. pectoris præcipuè dolore conflictantur.

FINIS.

Digitized by Google

SPECULUM HIPPOCRATICUM,

NOTAS ET PRÆSAGIA MORBORUM,

NEC NON

VARIA MEDENDI PRÆCEPTA,

EX MAGNI

HIPPOCRATIS COI MONUMENTIS,

PRÆSERTIM APHORISTICIS,

ORDINE ALPHABETICO,

SIMULQUE AD PRAXIN COMMODO,

DIGESTA OB OCULOS PONENS,

IN USUM

SACRÆ GENTIS ASCLEPIADEÆ

CONCINNATUM.

BASILEÆ,

Sumptibus, JOH. JACOBI EPISCOPI, Bibliop.

MDCCXLVII.

Digitized by Google

Πάντων τῶν πρὸς τὴν πρόῤῥησιν ἡγεμὼν ἐστιν ὁ θαυμάσιος ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ.

Omnium, quæ ad prædictionem, princeps eſt divinus ille HIPPOCRATES.

Gal. in L. III. Epid. I. 8.

Διδάσκαλος καὶ τούτων τῶν γνωρισμάτων, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὁ θαυμάσιος ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ.

Ejuſdemodi ſignorum auctor, æque ac reliquorum omnium, mirus eſt HIPPOCRATES.

Gal. L. de Temper. II. 14.

ὁ μὲν ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ συμπάντων ἡμῖν τῶν ἀρίστων μαθημάτων ἡγεμών.

HIPPOCRATES nobis omnibus fuit dux, atque auctor optimarum diſciplinarum.

Gal. L. de Criſ. III. 11.

Digitized by Google

Soli Deo Gloria

ORNATISSIMIS AUDITORIBUS SUIS,

SACRÆ GENTIS ASCLEPIADEÆ ALUMNIS,

JOH. RUDOLPHUS ZUINGERUS S.

CUm in facienda medicina, tanti ſit uſus, ac neceſſitatis, ſemeiologiæ ſtudium, jam ab incunabulis ſuſceptæ praxeos clinicæ, exiſtimavi non levis in hac arte ponderis eſſe, notas & præſagia morborum, in ſcriptis magni HIPPOCRATIS Coi, præſertim aphoriſticis, memoriæ prodita. Quare animum ſubiit, ejus obſervata ad ſingulares caſus, ſubinde inter meden-

 dum

dum obvios applicare, & quantum divinæ naturæ reſponderent, animadvertere. Id faciendo non ſine animi voluptate didici, eum non minus in morborum ſignis, quàm therapiæ præceptis ſtabiliendis, naturam ducem, & experientiam magiſtram, mirâ ſolertiâ & fidelitate ſecutum eſſe, ejuſque adeo placita, paucioribus exceptis, ſi rectè intelligantur, & cum prudenti judicio accipiantur, tanquam ſolidæ veritatis axiomata haberi poſſe. Ex quo valdè placuit inſtitutum HONORATI BICAISSII (a), quando ad ſingulos morborum titulos alphabeticè digeſtos, omnia HIPPOCRATIS effata eò ſpectantia, ex ejus Aphoriſmis, Prænotionibus, Prædictis, & Coacis in unum collecta, ob oculos poſuit, ſicque & repertu, & cognitu faciliora reddidit. Quali etiam conſilio LUCAS VERHOOFD, Aphoriſmis à ſe editis Lugd. Bat. 1685. indicem locupletiſſimum, juxta ſeriem morborum methodicè digeſtum ſubjunxit. Ac novæ aphoriſmorum editioni Tubingenſi 1730. pariter Synopſis eorundem per locos communes digeſta acceſſit. Unde viſum eſt, in Semeiologia & Therapia morborum, adhuc majori uſui futurum, ſi tam multæ, ac variæ ſententiæ, in monumentis HIPPOCRATIS, præſertim aphoriſticis, longè latèque diſperſæ, ſervatâ utcunque alphabeti ſerie,

in

(a) Vid. Manuale Medicorum, ſ. Synopſis aphoriſmorum Hippocratis. 12. Londini 1659. & Genevæ 1660.

in ordinem praxi medicæ commodum redigerentur. Eo conſilio concinnatum hoc Speculum, quæ ad diagnoſin, prognoſin, & therapiam morborum faciunt, ſeorſim & diſtinctè tradit. Dein quoad diagnoſin, cauſas evidentes prægreſſas, tum notas antecedentes, vel comitantes: & quoad prognoſin, notas & præſagia ſalutis, vel periculi, vel mortis, vel etiam novi morbi futuri, diſcretis articulis ob oculos ponit. Demum quoad therapiam, regulas medendi, ubi fortè plures occurrunt, ad ſuum quaſque fontem relatas exponit. Ita velut in promptuario, præcipua quæque HIPPOCRATIS dogmata, uno quaſi conſpectu obvia habentur, alioqui in vaſtis ejus operibus non ſine labore inquirenda. Quod ſi tamen ipſos fontes adire lubeat, eò hæc ipſa ſynopſis faciliore viâ Vos manducet, ſi loca allegata in opuſculis aphoriſticis junctim editis, inſpicere atque conſulere, interdum loca plura parallela conferre, demum ſi quæ alibi extant, ea in ceteris ejus ſcriptis legere haud gravemini. Sic pro arbitratu veſtro, aut ex rivulis haurire, aut ex ipſo fonte & ſcaturigine ſitim reſtinguere licebit. Quod ſi juxta hujus ſpeculi uſum, accuratam morborum Semeiologiam, & elegantiæ plenam JOD. LOMMII (*b*), nec non inſigne opus de Præſagienda vitâ & morte ægrotantium PROSP. ALPI-

(*b*) JODOCI LOMMII Obſervationes medicinales. 8vo Lugd. Bat. 1700.

ALPINI (c), ad manus ſumere, omnique ſtudio & cura verſari haud pigeat, eximia ſpes eſt, Vos bono cum Deo, in morbis & cognoſcendis, & curandis, tanto facilius ac felicius verſaturos. Quæ ſpes ne me fallat, aut Vos fruſtretur, ex animo precor. Ceterum allegationes in hoc ſpeculo, numeris aphoriſmorum reſpondent, qui in opuſculis aphoriſticis occurrunt. Quæ autem ad alios HIPP. libros ſpectant, LINDENIANÆ editioni Lugd. Bat. 1665. accommodatæ ſunt. Iteratæ ſæpius quorundam aphoriſmorum repetitiones, pro inſtituti ratione, vix poterant evitari, eoque nomine fortè excuſari merentur. Satius videbatur, aliquam ſententiam pluribus locis iterari, quam vel unico deſiderari. Valete ASCLEPIADÆ SUAVISSIMI, & quæ veſtri commodi ſtudio exarata ſunt, æqui bonique conſulite.

(c) PROSP. ALPINI de Præſagienda vitâ & morte ægrot. 4to Lugd. Bat. 1710.

SPE-

Digitized by Google

A. Ω.

SPECULUM HIPPOCRATICUM.

ABORTUS.

NOTÆ AD DIAGNOSIN SPECTANTES.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ver boreale, ſiccum, & tempeſtuoſum, poſt hyemem auſtrinam, pluvioſam, & clementem. *De Aër. Aqu. & loc. XXVI.* 4.

Acria, aut amara ingeſta, præter conſuetudinem, dum adhuc parvulus eſt fœtus. *De Morb. Mul. I. XLII.*

Febres cum vehementi attenuatione, abſque manifeſta occaſione, in gravidis. *Aph. V.* 55.

Mulieri in utero gerenti, ſi alvus multum fluxerit, periculum ne abortiat. *Aph. V.* 34.

Mulieri in utero gerenti teneſmus ſuperveniens, abortire facit. *Aph. VII.* 27.

Mulier in utero gerens ſectâ venâ abortit: & magis, ſi major fuerit fœtus. *Aph. V.* 31.

Quæ præter naturam tenues exiſtentes in utero gerunt, abortiunt, priusquam craſſeſcant. *Aph. V.* 44.

Digitized by Google

NOTÆ ANTECEDENTES.

Mulieri in utero gerenti, ſi mammæ ex improviſo graciles fiant, abortit. *Aph. V.* 37.

Mulieri in utero gerenti, ſi altera mamma gracilis fiat, gemellos geſtanti, alterutrum abortit. Et ſiquidem dextra gracilis fiat, marem: ſi verò ſiniſtra, fœminam. *Aph. V.* 38.

Quæ perdituræ ſunt fœtus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rurſus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt. *Aph. V.* 53.

Spirationes ſuſpirioſæ, quæ foras educuntur, ac citra rationem facta colliquatio, in uterum gerentibus, abortiones indicant. *Coac.* 519.

Quæ ſuſpirioſæ ſpirationes foràs educuntur in febribus, abortionis periculum afferunt. *Coac.* 540.

Si mulier uterum gerens, ventrem aut lumbos doleat, metuendum eſt, ne fœtum abortiat, membranis ipſum cingentibus diſruptis. *De Morb Mul. I. XLII.*

NOTÆ AD PROGNOSIN SPECTANTES.

NOTÆ PERICULI.

Quæ ex partu, & abortu, copioſa celeriter cum impetu feruntur, ſi ſubſiſtant, moleſtiam exhibent. Hujuſmodi mulieribus rigor inimicus eſt, & alvi perturbatio, præcipuè verò, ſi præcordiorum dolore vexentur. *Coac.* 516.

Ex abortione ubi alba derepente percurrunt, ſi rigor aliquis corripiat, & ad femur impetus fiat, tremor moleſtus ſubit. *Coac.* 543.

NOTÆ LETHALES.

Ex laterum inanitate ad tenue inteſtinum migrantes dolores, in diuturnis morbis, ex abortione, neque admodum purgata muliere, perniciem denunciant. *Coac.* 515.

ABSCES-

ABSCESSUS IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, neceſſe eſt ſuppurari. *Aphor. VI.* 20.

Abſceſſus magis hyeme fiunt, tardiusque ceſſant, & minus recurrunt. *Prænot.* 143.

Quibus ad palatum humor colligitur, plerumque in pus vertitur. *Coac.* 238.

NOTÆ ABSCESSUS FUTURI.

Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quàm ipſo facto. *Aph. II.* 47.

Alvi durities cum dolore, in febribus horroris ſenſu inſignibus, ac cibi faſtidio laborantibus, niſi paulum humectata alvo purgationem faciat, ad ſuppurationem tendet. *Coac.* 303.

Lumborum & inferiorum partium dolores, cum febre, ſi relictis inferioribus ſeptum transverſum appetant, neque aliud periculoſum ſignum acceſſerit. *Coac.* 108.

Præcordia tumida, dura, ac dolentia, ubi dies 20. ſuperarunt, & febris detinuerit. *Coac.* 280.

Præcordia tumida, mollia, & doloris expertia, ſi manente febre, intra 60. non deſinunt. *Coac.* 281.

Urina cruda, diu perſeverans, cum reliquis ſignis ſalutaribus, abſceſſum & dolorem, præcipuè infra ſeptum tranſverſum, denunciat. *Coac.* 582.

NOTÆ LOCI SUPPURANDI.

Quibus ex morbo reſurgentibus aliquid dolet, ibi abſceſſus fiunt. *Aph. IV.* 32.

Sed &, ſi quid doluerit ante morbum, ibi ſe figit morbus. *Aph. IV.* 33.

NOTÆ ABSCESSUS FACTI.

Doloris ac febris remiſſio. *Aph. II.* 47.

Quibus ſuppuratum quid in corpore exiſtens, nullum ſui ſignum prodit, his propter craſſitudinem puris, aut loci, ſui ſignum non exhibet. *Aph. VI.* 41.

Digitized by Google

Pro dolore gravitas in eo loco, in quo dolebat. *Prænot.* 103.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

In febribus abſceſſus, qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant. *Aph. IV.* 51.

NOTÆ SALUTIS.

Abſceſſus ſanguinolentiſſimi. *Prædict. II.* 51.

In ſuppuratis, ab uſtione, vel ſectione, pus effluens purum, & album, non fœtidum. *Prænot.* 119. *Aph. VII.* 44. 45.

NOTÆ PERICULI.

A dolore diuturno partium circa ventrem ſuppuratio, malum. *Aph. VII.* 22.

Ab Eryſipelate putredo, aut ſuppuratio, malum. *Aph. VII.* 20.

A Tumoris intus ruptione, exolutio, vomitus, & animi deliquium fit. *Aph. VII.* 8.

NOTÆ LETHALES.

Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſiquidem effluat pus ſubcruentum, & cœnoſum, ac graveolens, pereunt. *Aph. VII.* 44. *Prænot.* 119.

Quibus ex hepatis uſtione, pus amurcæ ſimile prodit, lethale. *Coac.* 451. *Aph. VII.* 45.

Qui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur, hi pure, aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI.* 27.

ABSCESSUS AD ARTICULOS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quibus febris aſſidua diutius cum ſecuritate trahitur, ſi neque ex dolore, neque ex inflammatione, neque ex alia ulla manifeſta cauſa contingat, in iis abſceſſum cum dolore, & tumore, præcipuè ad inferiores partes,

tes, ſperare oportet. *Coac.* 143. ad aliquem articulum, vel maximè infernum. *Pranot.* 139.

Maximè autem in his expectare abſceſſus oportet, qui 30. annum ſuperarunt. *Coac.* 143. in junioribus 30. annis. *Pranot.* 139.

Majoribus autem natu minus accidunt, etſi febres longo tempore detinent. *Coac.* 143. *Pranot.* 140.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Laſſatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abſceſſus fiunt. *Aph. IV.* 31.

Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione conquieſcit, iis temporis ſucceſſu, abſceſſus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt; & veſica dolet. *Coac.* 141.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucæ ſunt, temporis progreſſu alvus quidem reſiccatur, urina verò tenuis abundat, his abſceſſus ad articulos fiunt. *Coac.* 619.

NOTA ABSCESSU LIBERANS.

Quibus ſpes eſt, abſceſſum fore ad articulos, eos abſceſſu liberat urina multa, & craſſa, & alba reddita, qualis in febribus, cum laſſitudine, 4. die quibuſdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus ſanguis eruperit, brevi admodum ſolvit. *Aph. IV.* 74.

ABSCESSUS AD AURES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures exoriuntur. *Coac.* 207.

Ex præcordiorum tumore, bilioſis ſpiratio magna, & febris acuta, tubercula ad aures ſuſcitat. *Coac.* 290.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Alvo ſtercora nigra demittente, ſi ſopor appareat, tubercula ud aures excitat. *Prædict. I.* 166.

In

In angore, & pervigilio vexatis, ad aures abſceſſus maximè obveniunt. *Coac.* 563. *Prædict. l.* 157.

Convulſio cum tremore, corporis jactatione, & implaciditate, ac alto ſtupore, quem catochon vocant, parvulorum circa aures obortorum abſceſſuum ſpem facit. *Prædict. l.* 162.

In capitis dolore, ſopor & ſurditas; aliquem ad aures abſceſſum effundunt. *Prædict. l.* 168.

Præcordiorum contenſio, cum ſopore, corporis incontinenti jactatione, & capitis dolore, tubercula ad aures attollit. *Prædict. l.* 169. *Coac.* 189.

Qui ſopore detinentur, cum corporis incontinenti jactatione, præcordiorum dolore, & pauca vomitione, in iis tuberculorum ad aures exortum ſperare oportet. Sed & antea, quæ circa faciem contingere ſolent, in conſiderationem adhibere convenit. *Prædict. l.* 165. *Coac.* 183. 185.

Quæ convulſionis in morem affligunt, cum alto ſtupore, quem catochon vocant, abſceſſus ad aures excitant. *Prædict. l.* 161.

Ex ſurditate abſceſſus ad aures contingere, conſentaneum eſt, præſertim verò ſi implaciditas quædam, aut inquies corporis jactatio ſuccedat. Ac inter hos in iis, qui ſopore detinentur, iſta magis ſperare oportet. *Prædict. l.* 159. *Coac.* 209.

In ſpirituoſis, & anhelatoribus, morbo regio laborantibus, & febre acuta, cum præcordiorum duritie, & tumore, ſi corporis ſumma perfrigerentur, magnorum circa aures abſceſſuum exortum fortaſſis expectare oportet. *Prædict. l.* 164.

In his conſiderandum, in quibus ſperamus abſceſſus circa aures futuros, num ex capite doleant? num ſuperiorum partium tenuibus ſudoribus diffluant? numquid etiam ſubinde novum rigorem ſentiant? an forte etiam alvi affatim prorumpant? aut aliquo ſopore detineantur? *Coac.* 203.

Viden-

Digitized by Google

Videndum quoque, num & in his urina diluta, cum ſublimibus quibuſdam in medio ſuſpenſis, albidis? & aliquantum variantia, exalbicantia, aut graveolentia appareant? *Ibid.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTIS.

Tuſſiculæ, quæ cum crebris oris ſputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204. *Prædict. l.* 167.

NOTÆ PERICULI.

Graves aurium abſceſſus, qui citra judicationem ſenſim conquieſcunt, & diſſipantur, damno ſunt. *Prædict. l.* 170.

Tubercula ad aures excitata, in leviter ſideratis, malo ſunt. *Coac.* 202.

In tumoribus ad aures, urinæ celeriter, ac pauco tempore concoctæ, damno ſunt. Quin & perfrigerari, itidem malum eſt. *Coac.* 205.

NOTÆ LETHALES.

In diuturnis morbis, ſuppurati ad aures tumores, niſi pus admodum album, ac ſine odore reddant, exitium, præcipuéque mulieribus afferunt. *Coac.* 206.

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures exoriuntur, ac niſi judicatoriè ſolvantur, & matureſcant, aut ſanguis ex naribus profluxerit, aut craſſum ſedimentum urina acceperit, ægros interimunt. *Coac.* 207.

ABSCESSUS AD CRURA.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTIS.

Abſceſſus ad crura, in peripneumoniis gravibus, ac periculoſis, omnes quidem utiles ſunt: optimi verò, qui fiunt, dum jam ſputum in mutatione eſt. *Prænot.* 114. *Coac.* 396.

Si

Si tumor, & dolor fiat, ſputo pro flavo purulento evadente, & foras procedente, ita ſecuriſſimè homo ſuperſtes evaſerit, & abſceſſus abſque dolore celerrimè ſedabitur. *Ibid.*

NOTÆ PERICULI.

Si neque ſputum pro ratione excernitur, neque in urina bonum apparet ſedimentum, periculum eſt, ne claudicet æger, aut ne res multum negotii ſit exhibitura. *Coac.* 306. *Prænot.* 119.

Si abſceſſus intrò recurrant, perſeverante febre, neque prodeunte ſputo, periculum aut mortis, aut delirii imminet. *Coac.* 396. *Prænot.* 116.

ABSCESSUS AD GINGIVAS.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, aut ſudore febrem non ſolvente, gingivarum abſceſſus, aut circa aures tubercula denuntiat, niſi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Dentis ſideratio abſceſſum ad gingivas enatum ſolvit. *Coac.* 236.

ABSCESSUS AD HYPOCHONDRIA.

Quæ quidem ſuppurationes foràs vertuntur, optimæ ſunt, ubi parvæ ſunt, & quàm maximè foràs feruntur, & in acutum tendunt. *Prænot.* 38.

Peſſimæ verò, quæ magnæ ſunt, & latæ, miniméque in mucronem attolluntur. *Prænot.* 39.

At quæ intro rumpuntur, optimæ, ubi nihil cum externa ſede communicant, in ſeſe contrahuntur, nullo dolore afficiunt, totaque regio externa unius coloris apparet. *Prænot.* 40.

ABSCESSUS IN LATERE.

Si in latere tuberculum naſcatur, & ſuppuratus fiat, hæc patitur: Rigor tenet, & febris, & tuſſis ſicca, per multos dies; & dolet latus, & ad mammam, & ad

Digitized by Google

ad claviculam, & ad ſcapulas, dolor impetum facit. *De Int. Affect.* X. 1. *ad* 5.

ABSCESSUS OSSIS.

A ſphacelo, abſceſſus oſſis. *Aph. VII.* 77.

ABSTINENTIA.

Pituitoſi ſupernis partibus, cibi præter morem abſtinentiam, omnino facilius ferunt. *De Vict. acut.* XVII. 7.

ACUTI, vid. MORBI.

ÆSTAS, vid. ANNI TEMPUS.

ÆTAS.

NOTÆ VARIÆ.

Ætates ſeptem: infantis ad annos 7. pueri ad 14. adoleſcentis ad 21. juvenis ad 28. viri ad 49. ſenioris ad 56. ſenis ad vitæ extremum. *De Ætat.* II.

Morborum alii ad alia tempora, benè aut malè ſe habent: & ætates quædam ad tempora, & regiones, & victus. *Aph. III.* 3.

Secundum tempora autem, vere quidem, & primâ æſtate, pueri, & his ætate proximi, optimè degunt, & maximè ſani ſunt. Æſtate verò, & autumno ad aliquam quidem partem, ſenes. Reliquo autem autumno, & hyeme, qui medii ſunt ætate. *Aph. III.* 18.

Morbi ante pubertatem non metuendi ſunt: Peripneumonia, pleuritis, podagra, nephritis, varix in tibia, fluor ſanguineus, cancer non innatus, albicans vitiligo, defluxio in medullam ſpinalem, hæmorrhois, chordapſus non à natura inſitus. *Coac.* 512.

Ætas ab anno 14. ad 42. omnis generis morborum ferax eſt. *Coac.* 512.

Ab anno ætatis 42. ad 63. neque ſtrumæ fiunt, neque veſicæ calculus, niſi antea occupet, neque in ſpinalem medullam defluxio, neque renum morbus, niſi ex alia ætate ſequatur, neque ſanguinis per ora venarum

rum profluvium, neque fluor ſanguineus, niſi prius adfuerit; atque hi morbi ad ſenectutem uſque abſunt. *Coac.* § 12.

MORBI INFANTUM recens NATORUM.

Aphthæ, vomitus, tuſſes, vigiliæ, pavores, umbilici inflammationes, aurium humiditates. *Aph. III.* 24. *de Dentib.* 1. 3. 11. 14.

DENTIENTIUM.

Gingivarum pruritus, febres, convulſiones, alvi profluvia, & maxime ubi caninos dentes producunt, & iis, qui inter pueros ſunt craſſiſſimi, & qui alvos duras habent. *Aph. III.* 25.

PUERORUM.

Tonſillæ inflammatæ, verticuli in occipitio introrſum extruſiones, aſthmata, calculorum generationes, lumbrici rotundi, aſcarides, verrucæ penſiles, ſatyriaſmi, ſtranguriæ, ſtrumæ, & alia tubercula, maximè verò ſupra dicta. *Aph. III.* 26.

Plurimæ quidem affectiones pueris judicantur, aliæ in 40. diebus: aliæ in 7. menſibus: aliæ in ſeptem annis: aliæ ipſis ad pubertatem accedentibus. Quæ verò pueris permanſerint, neque ſolutæ fuerint circa pubertatem, aut fœminis circa menſtruorum eruptiones, perſeverare ſolent. *Aph. III.* 28.

ADOLESCENTUM.

Multi ex præcedentibus, & febres diuturnæ magis, & ſanguinis ex naribus fluxiones. *III.* 27.

JUVENUM.

Sanguinis ſpuitiones, tabes, febres acutæ, epilepſiæ, & alii morbi, maximè verò ſupra nominati. *Aph. III.* 29.

VIRORUM.

Aſthmata, pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, phrenitides, febres ardentes, alvi profluvia diuturna, choleræ, dyſenteriæ, lienteriæ, hæmorrhoides. *Aph. III.* 30.

SENUM

SENUM.

Spirandi difficultates, catarrhi tuſſiculoſi, ſtranguriæ, dyſuriæ, articulorum dolores, nephritides, vertigines, apoplexiæ, cachexiæ, pruritus totius corporis, vigiliæ, alvi & oculorum, & narium humiditates, viſûs hebetudines, glaucedines, auditûs gravitates. *Aph. III.* 31.

ALIMENTA, vid. CIBUS.

ALVUS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Quibus, dum ſunt juvenes, alvi ſunt humidæ, iis ſeneſcentibus ſiccantur. Quibus verò, dum ſunt juvenes, alvi ſunt ſiccæ, his ſeneſcentibus humectantur. *Aphor. II.* 20.

Quicunque alvos habent humidas, dum quidem juvenes ſunt, melius liberantur his, qui ſiccas habent. Ad ſenectutem verò, pejus liberantur: ſiccantur enim utplurimum ſeneſcentibus. *Aph. II.* 53.

Alvi humiditates ſenibus infeſtæ. *Aph. III.* 31.

Quotidianæ conſtitutiones aquiloniæ alvos ſiccant. *Aph. III.* 17.

Quibus per febres, ſanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV.* 27.

Virium exolutio dolorem ſolvens, alvum maximè humectam reddit. *Coac.* 629.

Alvus perturbata, ſalſuginoſa demittens, unà cum febre, non admodum ſopore & torpore oppreſſos conſequitur. *Coac.* 641.

Cutis corporis ſquallida, & plus æquo ſicca, malè affectæ alvi index eſt. In his prærubræ caruncula, purulentæ, ferè ex alvo prodeunt. *Coac.* 625.

Serpentia ulcera ſupra inguina ad laterum inanitatem, & pubem enata, malè affectam alvum denunciant. *Coac.* 628.

Digitized by Google

Æſtuoſæ dejectiones, & cum contentione procedentes, malè affectam alvum prænunciant. *Coac.* 643.

ALVI DEJECTIO IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

Miſtio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat. *Aph. IV.* 83.

Quibus ſpumoſæ egeſtiones in alvi profluviis, his de capite pituita defluit. *Aph. VII.* 30.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Et urinæ, & alvi excrementa, & ſudores, cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore indicant. *Aph. I.* 12.

Alvi recrementum craſſum fieri oportet, in judicationem eunte morbo. *Coac.* 601. *Prænot.* 61.

Alvi recrementa, quæ in ſpumoſa, & ſincera deſinunt, omnibus quidem ingraveſcentis mali ſignificationem præbent, convulſione verò tentatis, vel maximè. *Coac.* 613. *Prædict. I.* 50.

DEJECTIO MELIORIS NOTÆ.

Alvi recrementum optimum eſt molle, conſtans, aliquatenus fulvum, nec admodum graveolens, eoque tempore, quo per ſecundam valetudinem dejici ſolet, excretum, copia verò ingeſtis cibis reſpondens. *Coac.* 601. *Prænot.* 57.

Utile quoque, quod lumbricos teretes. ad judicationem exire cogit. *Coac.* 601. *Prænot.* 62.

Alvi recrementum purum ſuccedens, febrem acutam ſolvit cum ſudore. *Coac.* 649.

DETERIORIS NOTÆ.

In morbo diuturno appetitus proſtratus, & meracæ dejectiones, malum. *Aph. VII.* 6.

In præcipitibus malis, ſpumans & circumbilioſum alvi recrementum, malo eſt. Malum quoque & exactè candicans. Adhuc verò deterius, farinæ molitæ inſtar, &

& ſtercoroſum. Præter hæc ſopor malo eſt, & cruenta alvi dejectio, ac immoderata vaſorum inanitio. *Coac.* 602.

Alvi recrementum glutinoſum, ſincerum aut album, in vitio eſt. Vitioſum quoque, quod abunde fermentatum eſt, & aliquantulum pituitoſum. Pravum etiam, cum ex his quæ denſata feruntur, quod ſubſidet, aliquantulum liveſcit, purulentum ac billioſum eſt. *Coac.* 604. *Prædict. I.* 100.

Tenue alvi excrementum, & ſpumans, in quo quod ſubſidet aqueum eſt, & ex pallido vireſcens, malo eſt: malum quoque purulentum. Nigrum etiam cruentum, malum, cum febre, atque aliàs. Vitioſum quoque varium, abundè coloratum alvi excrementum, eoque deterius, quo colore formidandum magis, præterquam in medicamenti potione. Tunc namque periculo vacat, copia non exuperans. Friabilis quoque mollis in febre alvi ſeceſſus, vitio eſt. Vitioſus quoque ſiccus, qui facile diſſolvitur, nec cohæret, decolor, idque præcipuè, ſi alvum humectet: lethalis verò, ſi nigra antea prodierint. *Coac.* 608.

Liquidum alvi recrementum, & brevibus intervallis cumulatum, malo eſt. Partim namque vitium, & inſomniam, partim verò exolutionem pariet. *Coac.* 609.

Perliquidum, & aliquantulum friabile alvi recrementum, cum ſummi totius corporis perfrigeratione, non ſine febre, vitioſum eſt. Rigores præterea veſicam, & alvum corripiunt. Valde verò aquoſa dejectio, in præcipitibus malis non deſinens, malo eſt; atque eo magis, ſi ſitis vacuitatem fecerit. *Coac.* 610. *Prædict. I.* 116.

Alvi recrementa, quæ perliquida, ac rurſus conſiſtentia, ſincera, ſtercoracea, morbi longitudinem denunciant. *Coac.* 613.

Stercoracea alvi egeſtio, cum tenſione, alvum malè affectam denunciat. Pituitoſa verò repente, cum oris ventriculi dolore, inteſtinorum difficultatem, & fortaſſe etiam lumborum dolorem. In talibus alvus cir-

Digitized by Google

cumtenſa, ex neceſſitate liquida demittens, celeriter intumeſcens, quandam convulſionis ſignificationem præ ſe fert. In iis novus ſubinde rigor, periculum creat. *Coac.* 617.

In humecta alvo, perfrigeratio cum ſudore, vitioſa. *Coac.* 647.

LETHALIS.

Exitialis eſt dejectio pinguis, & nigra, ac livida, cum odoris gravitate; itemque bilioſa, ſimile quiddam lentium, aut cicerum lomento continens; aut veluti benè florulentos ſanguinis grumos, & infantium egeſtionem odore referens, ac varia, eademque diu perſeverans. Talis etiam fuerit cruenta, ſtrigmentoſa, bilioſa, nigra, & ſimul, & per vices excreta. *Coac.* 631.

Exitialis quoque dejectio, quæcunque prodeundo ſenſum ægri fallit. *Coac.* 631.

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, bilioſis, cibum averſantibus, copioſus ſudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac.* 638.

Humeſcente alvo, ſanguis ex gingivis effluens, lethalis. *Caoc.* 648.

ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ABSCESSUM ad ARTICULOS.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucæ ſunt, temporis progreſſu alvus quidem reſiccatur, urina verò tenuis abundat, his abſceſſus ad articulos fiunt. *Coac,* 619.

DELIRIUM.

Alvi recrementum prærubrum, in febre, delirium denunciat. *Coac.* 613.

HYDROPEM.

Bilioſis alvus perturbata, exigua reddens, geniturae ſimilia, & mucoſa, doloremque ad imum ventrem inferentia, urinæ quoque non facile prodeuntes, ad hydropem tendunt ex hujuſmodi caſibus. *Coac.* 455. 644.

ICTE-

Digitized by Google

ICTERUM.

Frequentes, & ex parvis intervallis deſidendi labores, aliquantulum glutinoſa excernentes, cum paucis ſtercoraceis, præcordiorum, & lateris dolore, morbum regium prænunciant. *Coac.* 621.

MANIAM.

Quibus faciei incendium, & intenſus rubor ſolvitur, & graveolens eſt alvi egeſtio, redundans & ſubrubra, in his inſaniæ metus eſt. *Coac.* 624.

ALVI DEJECTIO ALBA.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

In gravibus malis, & bilioſis, exactè candicantes, ſpumantes, & circumbilioſæ egeſtiones, malo ſunt. *Prædict. I.* 53. 117. *Coac.* 602.

Exacte candicans alvi recrementum in febre, nullam bonam judicationem denunciat. *Coac.* 615.

Alvi recrementum candicans, ſtercoroſum, in morbo regio moleſtiam exhibet: ac liquidum etiam, ubi reſederit, ruborem adeptum. *Coac.* 613.

In phrenitide albicans dejectio, ac torpor, malum denunciat. His ſuccedens rigor peſſimus. *Coac.* 91. *Prædict. I.* 13.

LETHALIS.

Candidum & liquidum excrementum, cum alvi tumore, lethale. *Coac.* 611.

ALVI DEJECTIO BILIOSA.

AD DIAGNOSIN.

Contractum labrum bilioſæ alvi perruptionem denunciat. *Coac.* 240.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Bilioſus alvi fluxus, & qualis in inteſtinorum difficultate

te fieri aſſolet, die 7. 9. aut 14. contingens, à febribus vindicat. *Coac.* 152.

Bilioſas alvi dejectiones ſurditas, & ſurditatem bilioſa alvi dejectio ſedat. *Coac.* 627. *Aph.* IV. 28. 60.

DETERIORIS NOTÆ.

In bilioſis & ſinceris dejectionibus, ſpumoſa efflorefcentia malo eſt, iis præſertim, quos antea lumborum dolor, ac deſipientia vexavit. *Prædict.* I. 21.

Quibus, prodeunte egeſtione alvi bilioſa, ad pectus morſus, ac amaritudo ſentitur, ii malè habere judicantur. *Coac.* 43.

Alvi recrementa mala, quæcunque varia, & quæ bile abunde ſunt ſaturata. *Coac.* 612.

ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ICTERUM.

Spumans, & bile obductum alvi recrementum, vitio eſt. Quin & inde morbus regius contrahitur. *Coac.* 606.

PAROTIDES.

Glutinoſæ, bilioſæ dejectiones, magis quodammodo abſceſſus juxta aures excitant. *Coac.* 622.

In bilioſa alvo, molli, ſtercoracea egerente, apparentes æſtus tumorem ad aures excitant. *Coac.* 626.

AD THERAPIAM.

Quibus dejectiones bilioſæ, & qui in acutis ſunt febribus, his lac alienum eſt. *Aph.* V. 64.

ALVI DEJECTIO NIGRA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Pectoris dolor cum febre, & alvus perturbata, cum torpore, nigras dejectiones præ ſe fert. *Coac.* 274.

In ſuppuratis ſurditas ſuborta, & ſanguinolenta dejectio ſecuta. *Coac.* 420.

Pruritus omnibus nigrorum ſeceſſum denunciant, & grumos vomitione refuſos. Tremulæ etiam affectiones, cum morſu, ac capitis dolore, nigras dejectiones

Digitized by Google

nes prædicunt. Tales verò præcedit vomitus, & ubi vomuerint, talia multa præterea revelluntur. *Coac.* 636.

Quibus cum alvi perturbatione, ſub judicationem morbus ingraveſcit, iis nigra per alvum prodeunt. *Coac.* 637.

NOTÆ COMITANTES.

Quibus nigra per alvum ſecedunt, ii tenuibus & frigidis ſudoribus diffluunt. *Coac.* 618. 633.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tenues nigrorum dejectiones, horrorem inducentes, in talibus meliores. Tales præcipuè juvant ætatem, quæ vigorem antecedit. *Coac.* 635.

DETERIORIS NOTÆ.

Dejectiones nigræ, qualis ſanguis niger, ſponte prodeuntes, & cum febre, & ſine febre, peſſimæ. Et quanto colores dejectionum plures fuerint pejores, eò deteriùs: cum purgante verò melius. Et quanto colores plures, non mali ſunt. *Aph.* *IV.* 21. *Coac.* 612.

Ubi alvus modicè intercepta, nigra, ſtercoribus caprarum ſimilia, nec niſi coacta demittit, hoc caſu naſus erumpens, malo eſt. *Coac.* 603.

LETHALIS.

Morbis quibuſvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph.* *IV.* 22.

Quibuſcunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis ſanguis niger, prodierit, poſtridie moriuntur. *Aph.* *IV.* 23.

Quibus præcordia inflammatione tentantur, & pus colligunt, iis ſub mortem nigra dejiciuntur. *Coac.* 288.

Ex ſignis autem, nigra alvi egeſtio, mortem ſignificat. *De Vict. acut.* *XLVIII.* 1.

Egeſtio nigra, poſt ſurditatem pus intrò colligentibus ſubortam, & ſanguinolentam dejectionem. *Coac.* 420.

Digitized by Google

PAROTIDES PRÆSAGIENS.

Alvo ſtercora nigra demittente, ſi ſopor appareat, tubercula ad aures excitat. *Prædict. I.* 166.

ALVI DEJECTIO SANGUINEA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Qui in febribus tertianis ingraveſcunt dolores, tertianarum naturam aſſumunt, & ſanguinis grumos per ſeceſſum egerunt. *Coac.* 123.

Ex præcordiorum doloribus, alvus aliquantum viſcida paulatim tranſmittens, ſtercoracea pauca effundit, ac fortaſſis ſanguinem profundit. *Coac.* 293.

Surditas pus intrò colligentibus ſuborta, ſanguinolentam dejectionem denunciat. *Coac.* 420.

Lumborum dolores ſanguinis profluvium excitant. *Coac.* 306.

Frequentes, & ex parvis intervallis deſidendi labores, aliquantulum glutinoſa excernentes, cum paucis ſtercoraceis, præcordiorum & lateris dolore, morbum regium prænunciant. Animadvertendum autem, num ex iſtorum ſuppreſſione, ii cum virore palleſcant. Eos verò etiam exiſtimo ſanguinem profundere. Hos quoque lumborum dolores affligunt, & his ſanguinem profundentibus, ſanguis ſplendidus prodit. *Coac.* 621.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Sanguis niger ſubtùs ſecedens, bonum. *Aph. IV.* 25.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ ſunt circa umbilicum, partium conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur: ſecus autem, moriuntur. *Coac.* 295.

DETERIORIS NOTÆ.

Alvi excrementum nigrum, cruentum, malum, cùm febre, atque aliàs. *Coac.* 608. *Aph. IV.* 21.

San-

Digitized by Google

Sanguis ſplendidus alvo per ſeceſſum rejectus, malo eſt, præſertimque ſi dolor aliquis adſit. *Coac.* 605.

A ſanguinis eruptione, nigrorum per alvum egeſtio, malo eſt. Quin & prærubræ, ac æruginoſæ dejectiones, damno ſunt. *Coac.* 330.

In medicamentorum purgantium uſu, & circumfluo humorum affluxu, ſanguis tenuis frequenter eliquatus, vitio eſt. *Coac.* 639.

LETHALIS.

In præcipiti malo, quæ poſt ſanguinis eruptiones, & nigrorum per alvum refuſiones, ſurditas obvenit, malum denunciat. In his ſanguinis egeſtio perniciem affert: ſurditas autem ſolvit. *Coac.* 331.

Lethale verò eſt etiam, multum ſanguinem grumoſum ex alvo effluere. *Coac.* 611.

Poſt lumborum dolores, & ſanguinis ſplendidi egeſtionem, cum ſopore, & capitis dolore, ſubinde incaleſcere, perniciem denunciat. *Coac.* 621.

Vitioſæ etiam ſunt prærubræ dejectiones, æruginoſæ, 4 die apparentes, ac ejuſmodi ſanguinis profluvia ſoporem inducunt. In his caſibus ex convulſione moriuntur, nigris ante prodeuntibus. *Coac.* 632. 330.

ALVI FLUXUS. DIARRHOEA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas dentitionis infantum. *Aph. III.* 25.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Anni tempus æſtivum. *Aph. III.* 21.

Tempeſtas pluvioſa. *Aph. III.* 16.

Balbi ab alvi profluvio maximè corripiuntur longo. *Aph. VI.* 32.

Quæ circa ſedem cum dolore ſuppurant, alvum conturbant. *Coac.* 630.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Hypochondria elevata, murmurantia, cum dolore lum-

Digitized by Google

borum ſupervenientia, in febribus, niſi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. *Aph. IV.* 73.
Ructus, flatus, ventris ſonitus, cum inflatione. *Coac.* 142.
Urina diluta, aut arenidâ & facile diſſolubili aſperitate returbata, liquidam fore alvum denunciat. *Coac.* 583.
Lingua tremula nonnullis proruptura alvi ſignificationem præbet. *Coac.* 645.

NOTA FONTIS.

Quibus ſpumoſæ egeſtiones in alvi profluviis, his de capite pituita defluit. *Aph. VII.* 30.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Convulſiones derepente ortas, febris ſolvit, ac alvi fluxus. *Coac.* 358.
Ex capitis dolore, interdum liberat ſomnus, ac alvi fluxus. *Coac.* 172.
Si à leucophlegmatia detento, vehemens diarrhoea ſuperveniat, morbum ſolvit. *Aph. VII.* 29. *Coac.* 457.482.
Ophthalmia laborantem ab alvi profluvio corripi, bonum. *Aph. VI.* 17. *Coac.* 224. *De Judicat.* 83.
Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV.* 60. *Coac.* 210.
Alvi fluxus interdum ſolvit, præcordiorum, aut crurum, & inferiorum partium dolorem, derepente abſque febre natum. *Coac.* 294.
Alvus perturbata, cum frequenti deſidendi labore, maxillas intendit, rubores etiam faciei ſolvit. *Coac.* 616.
In alvi profluviis mutationes excrementorum juvant, niſi in prava mutentur. *Aph. II.* 14.
Qui alvi profluvio diutius cum tuſſi detinentur, non liberantur, niſi dolores vehementes ad pedes contigerint. *De Judicat.* 77.

DETERIORIS NOTÆ.

Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum. *Aph. VIII.* 5.
Prærubrum in alvi proluvie excrementum, vitio eſt.
Vi-

Digitized by Google

Vitioſum etiam, admodum ex viridi palleſcens, aut albicans, aut ſpumans, aut aquoſum. Item malum eſt, quod exiguum, glutinoſum, læve, & ex viridi ſubpallidum. Peſſima quoque dejectio liquida, in ſopore & torpore detentis. *Coac.* 611.

LETHALIS.

Alvus in febre ardente affatim prorumpens, mortis periculum adfert. *Coac.* 129.

Quibus tabe laborantibus, capilli de capite defluunt, hi alvi fluxu ſuperveniente moriuntur. *Aph. V.* 12.

A tabe detento, alvi profluvium ſuperveniens, lethale. *Aph. V.* 14.

In iis qui longo tempore conſumpti ſunt, temerariæ & quæ præter rationem fiunt, alvi exolutiones, unâ cum vocis defectione tremulâ, perniciem denunciant. *Coac.* 634. 258.

INSANIAM PORTENDENS.

Ubi alvus humecta eſt, ægri laſſitudine, capitis dolore, ſiti, inſomniâ torquentur, in prærubro colore liberatis, inſaniam metuere oportet, ſi ſpirandi difficultas adfuerit. Quos etiam ex virore palleſcentes facilis ſpiratio juvat, alvo ſubinde prorumpente. *Coac.* 642.

AMAUROSIS, *vid.* *COECITAS.*

ANGINA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus anni vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. 22.

Conſtitutio pluvioſa. *Aph. III.* 16.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Ab angina detento, tumorem fieri in collo, bonum: foràs enim morbus vertitur. *Aph. VI.* 37.

Ab angina detento, tumor & rubor in pectore ſuperveniens, bonum: foràs enim vertitur morbus. *Aph. VII.* 49.

Secu-

Digitized by Google

Securius eſt, tumorem & ruborem ad externa converti. *Prænot.* 136.

Securitatis indicium eſt, ruborem & abſceſſus ad externas quam maximè partes vergere. *Coac.* 365.

Præcipuè autem malum prorogatur, quibus nonſolum fauces, ſed cervicem quoque, & pectus unà rubor occupat. Maximè verò poteſt inde ſecunda valetudo contingere, ſi rubores ad interna minimè revertantur. *Coac.* 365. *Prænot.* 134.

Eryſipelas foris extare, utile. *Coac.* 366.

In angina laborantibus, abſque ulla ſignificatione gracileſcentibus faucibus, dolor intenſus ad pectus, aut ad alvum progreſſus, purulentas dejectiones facit. Alioqui autem tale quid ſolutionem præ ſe fert. *Coac.* 375.

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

Quæ tumorem, ac ruborem in collo capiunt, in reliquis quidem eodem modo ſe habent, verùm diuturniores ſunt. *Coac.* 364.

Diuturni ſunt, qui ad crura progrediuntur dolores, ægréque ad pus deducuntur. *Coac.* 376.

NOTÆ PERICULI.

In angina laborantibus ſubarida ſputa, gracileſcentibus faucibus, malum prænunciant. *Coac.* 369.

In angina, abſque ulla ſignificatione redundantes in caput dolores, cum febre, periculum indicant. *Coac.* 372.

In angina, quæcunque conſpicuum dolorem non produnt, periculi plena ſunt. *Coac.* 376.

Sputa ex angina viſcida, craſſa, exalbida, vi educta; malum denunciant: omniſque ejuſmodi maturatio mala eſt. *Coac.* 377.

NOTÆ LETHALES.

Anginæ, in quibus neque in collo, neque in faucibus quicquam apparet, ſed quæ vehementem ſuffocationem, ac ſpirandi difficultatem adferunt, eodem, aut tertio die necant. *Coac.* 363. eodem die, & 2. & 3. & 4. ſtrangulant. *Prænot.* 132.

Qui-

Digitized by Google

Quibus anginam effugientibus, ad pulmonem vertitur, 7 diebus moriuntur. Si verò hos effugerint, ſuppurati fiunt. *Aph. V.* 10. niſi pituitoſa ſurſum educantur. *Coac.* 367.

Quod ſi rubores evaneſcant, neque in exteriores partes converſum ſit tuberculum, neque pus facile, & ſine dolore excreetur, aut neque iſta diebus judicatoriis contingant, perniciem denunciant. *Coac.* 365. *Praenot.* 135.

Eryſipelas intrò vergere, lethale. Cujus quidem rei indicium eſt, cum rubore evaneſcente pectus gravatur, & ægrius ſpiritum trahit æger. *Coac.* 366.

Quibus in vehementi pulſatione ſtercus derepentè dejicitur, lethale. *Coac.* 368.

In anginis, linguæ tumores abſque ulla ſignificatione evaneſcentes, periculum denunciant. Quin etiam dolores citra evidentem cauſam diſparentes, perniciem oſtentant. *Coac.* 370.

Angina laborantes, niſi celeriter cocta expuant, perniciosè habent. *Coac.* 371.

In angina, absque ulla ſignificatione delati ad crura dolores, cum febre, pernicioſi. *Coac.* 373.

In angina laborantibus, citra judicationem præcordii dolor, cum impotentia & torpore obveniens, latenter necat, etſi moderatè admodum habere videantur. *Coac.* 374.

Poſt ſputa prava, multa deorſum purgatio, levis ſiderationis modo, mortem adfert. *Coac.* 377.

Sputa ex angina ſubarida, crebra, per tuſſim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. Atque ea quæ inter potandum per tuſſim rejiciuntur, quæque difficulter deglutiuntur, malum portendunt. *Coac.* 378.

AD THERAPIAM.

Auxilia: Venæſectio in brachiis, & ſub lingua, eclegmata, gargariſmi, tonſura capitis, ceratum collo & capiti circumpoſitum, lana obvoluta, fotus cum ſpongiis

gis mollibus ex aqua calidâ expreſſis, potus ex aqua & mulſâ non frigidâ; tandem ſuccus ptiſanæ, quum jam ex judicatione in tuto fuerit. *De Vict. acut.* XXXIX. 8. *ad* 16.

Anginam & ophthalmiam venæſectio ſolvit. *Epid. VII.*

ANIMUS, vid. MENS.

ANIMI DELIQUIUM, vid. LIPOTHYMIA.

ANNI TEMPUS.

IN GENERE.

Mutationes anni temporum maximè pariunt morbos; & in ipſis temporibus magnæ mutationes, aut frigoris, aut caloris, & alia pro ratione eodem modo. *Aph. III.* 1.

Naturarum aliæ quidem ad æſtatem, aliæ verò ad hyemem, benè aut malè ſunt conſtitutæ. *Aph. III.* 2.

Morborum alii ad alia tempora, benè aut malè ſe habent; & ætates quædam ad tempora, & regiones, & victus. *Aph. III.* 3.

In temporibus, quando eadem die modò calor, modò frigus fit, autumnales morbos expectare oportet. *Aph. III.* 4.

In conſtantibus temporibus, ſi tempeſtivè tempeſtiva reddantur, conſtantes, & judicatu faciles fiunt morbi; in inconſtantibus autem, inconſtantes, & difficiles judicatu. *Aph. III.* 8.

Morbi omnes quidem, in omnibus temporibus fiunt: nonnulli verò in quibuſdam ipſorum magis & fiunt, & exacerbantur. *Aph. III.* 19.

TEMPUS VERNALE, ejusque MORBI.

Ver ſaluberrimum, & minimè exitiale. *Aph. III.* 9.

Vere quidem inſaniæ, & melancholiæ, & epilepſiæ, & ſanguinis fluxiones, & anginæ, & gravedines, & raucedines, & tuſſes, & lepræ, & impetigines, & vitiligines, & puſtulæ ulceroſæ plurimæ, & tubercula, & articulorum dolores. *Aph. III.* 20.

TEM-

Digitized by Google

TEMPUS ÆSTIVUM.

Æſtate verò & vernalium nonnulli, & febres continuæ, & ardentes, & tertianæ plurimæ, & quartanæ, & vomitus, & alvi fluxus, & ophthalmiæ, & aurium dolores, & oris exulcerationes, & pudendorum putredines, & ſudamina. *Aph. III.* 21.

TEMPUS AUTUMNALE.

In autumno morbi acutiſſimi, & perniciosiſſimi omnino, *Aph. III.* 9.

Autumnus tabidis malus. *Aph. III.* 10.

Autumno autem & multi ex æſtivis, & febres quartanæ, & erroneæ, & lienes, & hydropes, & tabes, & urinæ ſtillicidia, & lienteriæ, & dyſenteriæ, & coxæ dolores, & anginæ, & aſthmata, & volvuli, & epilepſiæ, & inſaniæ, & melancholiæ. *Aph. III.* 22.

TEMPUS HYEMALE.

Hyeme verò pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, gravedines, raucedines, tuſſes, dolores pectorum, & laterum, & lumborum, & capitis dolores, vertigines, apoplexiæ. *Aph. III.* 23.

ANNI AC COELI CONSTITUTIO VARIA.

SICCA.

Ex anni conſtitutionibus, in univerſum quidem ſiccitates pluvioſis ſunt ſalubriores, & minus lethales. *Aph. III.* 15.

In ſiccitatibus, tabidi, ophthalmiæ, arthritides, ſtranguriæ, & dyſenteriæ. *Aph. III.* 16.

In ſiccitatibus febres acutæ fiunt, & ſiquidem annus pro majori parte talis fuerit, qualem fecit conſtitutionem, utplurimum etiam tales morbos exſpectare oportet. *Aph. III.* 7.

PLUVIOSA.

Morbi in pluvioſis plerumque fiunt, & febres longæ, & alvi fluxiones, & putredines, & epileptici, & apoplectici, & anginæ. *Aph. III.* 16.

AQUI-

AQUILONIA.

Si aquilonium fuerit anni tempus, tuſſes, fauces aſperæ, alvi duræ, urinæ difficultates, horrores, dolores coſtarum; & pectorum expectandi. *Aphor. III.* 5.

Quotidianæ conſtitutiones aquiloniæ, corpora compingunt, & robuſta, & facile mobilia, & benè colorata, & melius audientia faciunt; & alvos ſiccant, & oculos mordent; & dolorem circa thoracem, ſi quis præexiſtat, majorem faciunt. *Aph. III.* 17.

AUSTRINA.

Auſtri auditum gravantes, caliginoſi, caput gravantes, ſegnes, diſſolventes. *Aph. III.* 5.

Quotidianæ conſtitutiones auſtrinæ, corpora diſſolvunt, & humectant; & auditus graves, & capitis gravitates faciunt, & vertigines in oculis, & corporibus motum difficilem, & alvos humectant. *Aph. III.* 17.

CONSTITUTIO VARIA SUCCESSIVA.

De temporibus, ſiquidem hyems ſicca & aquilonia fuerit, ver autem pluvioſum, & auſtrinum, æſtate neceſſe eſt febres acutas fieri, & ophthalmias, & dyſenterias, maximè autem mulieribus, & viris natura humidis. *Aph. III.* 11.

Si verò hyems auſtrina, & pluvioſa, & tranquilla ſit, ver autem ſiccum & aquilonium, mulieres quidem, quibus partus in ver incidit, ex omni occaſione abortiunt: quæ verò pepererint, infirmos & morboſos pariunt pueros, ita ut vel ſtatim illi pereant, vel tenues & morboſi vivant. Cæteris verò mortalibus dyſenteriæ, & ophthalmiæ ſiccæ fiunt: ſenioribus autem catarrhi brevi perimentes. *Aph. III.* 12.

Si verò æſtas ſicca & aquilonia ſiat, autumnus autem pluvioſus, & auſtrinus, capitis dolores ad hyemem fiunt, & tuſſes, & raucedines, & gravedines: quibuſdam verò etiam tabes. *Aph. III.* 13.

Si verò aquilonius, & ſine pluviis autumnus fuerit, iis quidem qui natura ſunt humidi, & mulieribus, commo-

modus erit: reliquis verò erunt ophthalmiæ ſiccæ, & febres acutæ, & gravedines diuturnæ: nonnullis verò etiam melancholiæ. *Aph. III.* 14.

ANOREXIA.

AD PROGNOSIN.

Utplurimum omnes qui malè habent, circa principia quidem benè comedentes, & nihil proficientes, ad finem rurſus cibum non appetunt. Qui verò circa initia quidem cibum omnino non appetunt, poſtea autem benè appetunt, melius liberantur. *Aph. II.* 32.

In morbo diuturno appetitus proſtratus, & meracæ dejectiones, malum. *Aph. VII.* 6.

In longis dyſenteriis appetitus proſtratus, malum: & cum febre, pejus. *Aph. VI.* 3.

AD THERAPIAM.

Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, & tenebricoſa vertigo, & os amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

ANXIETAS.

AD PROGNOSIN.

MALA.

Qui in diebus judicatoriis, cum angore, aut incontinenti corporis jactatione, abſque ſudore perfrigerantur, atque omnino qui ſine ſudore perfrigerantur citra judicationem, malè habent. *Coac.* 38.

Qui anxiè ſe jactantes, citra vomitum exacerbantur, malè habent. *Prædict. I.* 76.

LETHALIS.

Anxietate vexatis præcordiis, oborta ad aures tubercula, mortem adferunt. *Coac.* 302.

ABSCESSUM ad AURES PRÆSAGIENS.

Angor, & pervigilium. *Coac.* 563.

Digitized by Google

ABSCESSUM LACHRYMOSUM ad OCULOS.

Anxietas cum alvi turbulenta ſuppreſſione, & velut culicum puncturis celeriter in cutem erumpentibus. *Coac.* 564.

AD THERAPIAM.

Anxietatem, oſcitationem, horrorem, vinum par pari aquâ potum, ſolvit. *Aph. VII.* 56.

APHTHÆ.

Parvis & recens natis pueris infeſtæ. *Aph. III.* 24.

APOPLEXIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.
Ætas ab anno 40. ad 60. *Aph. VI.* 57.
Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Tempeſtas pluvioſa. *Aph. III.* 16.

NOTÆ ANTECEDENTES.

In morbis melancholicis periculoſi humorum decubitus. *Aph. VI.* 56.

Torpores, & ſtupores, præter conſuetudinem evenientes, adfuturam ſiderationem denunciant. *Coac.* 476.

Impotentia ex vulnere accidens, niſi febre citra rigorem oborta ſani evadant. *Coac.* 477.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

In ſideratis ſuccedentes hæmorrhoides, utiles. *Coac.* 478.
In ſideratis, ſi febris accedat, ſolutio contingit. *Coac.* 479.

NOTÆ PERICULI.

In ſideratis refrigerationes, & torpores, malum denunciant. *Coac.* 478.

NOTÆ LETHALES.

Solvere apoplexiam, vehementem quidem, impoſſibile: debilem verò, non facile. *Aph. II.* 42.

Qui-

Digitized by Google

Quibus ſanis dolores derepente fiunt in capite, & ſtatim muti fiunt, ac ſtertunt, in 7. diebus pereunt, niſi febris apprehenderit. *Aph. VI.* 51.

AD THERAPIAM.

Qui derepentè ſine febre voce deficiunt, iis venam ſecare oportet. *Epid. II. V.* 21.

APPETENTIA CIBI.

A morbo bellè comedenti nihil proficere corpus, malum eſt. *Aph. II.* 31.

AQUA.

EJUS QUALITATES.

Aqua, quæ citò calefit, & citò refrigeratur, leviſſima. *Aph. V.* 26.

Aquæ pluviales, leviſſimæ & dulciſſimæ, tenuiſſimæ ac limpidiſſimæ ſunt. *De Aër. aq. & loc. XVII.*

Aquæ optimæ ſunt, quæ ex ſublimibus locis, ac terreis collibus fluunt, maximè ad ſolis ortum, præſertim æſtivum ſcaturientes. *Ibid. XIV.*

Aquæ optimæ ſunt, quæ fontes ſuos ad orientes habent; 2. quæ inter æſtivos ſolis exortus, ac occaſus emergunt; 3. quæ inter occaſus æſtivos, ac hybernos ſcaturiunt; 4. peſſimæ, quæ ad auſtrum, & quæ inter æſtivum ortum, & occaſum. *Ibid. XIV. XV.*

Aquæ ex nive, & glacie productæ, omnes malæ ſunt. *Ibid. XX.*

Aquæ paluſtres, ſtabiles, & lacuſtres, pravæ ſunt. *Ibid. X.*

EJUS USUS.

Aquæ plurimam partem conferunt ad ſanitatem. *Ibid. X.*

Aquæ ſalſæ, crudæ, & duræ, non omnibus bonæ; nonnullis tamen naturis, & morbis conveniunt. *Ibid. XIV.*

Quorum ventres duri ſunt, his aquæ dulciſſimæ, leviſſimæ, & limpidiſſimæ conferunt. *Ibid. XV.*

Digitized by Google

Quorum ventres molles, humidi, & pituitoſi ſunt, his aquæ duriſſimæ, crudiſſimæ, ac ſubſalſæ conveniunt. *De Aër. aq. & loc. XV.*

AQUOSA ANTE PARTUM, vid. PARTUS.

AQUILO, vid. VENTUS.

A R S.

Vita brevis, ars longa. *Aph. I.* 1.

ARTHRITIS. PODAGRA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. *VI.* 55.

Siccitates. *Aph. III.* 16.

Febres longæ. *Aph. IV.* 44. 45. *VII.* 64. *Coac.* 118.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Urina craſſa, albam ſubſidentiam habens, articulorum dolorem, aut tumorem denunciat. *Prædict. II.* 35.

NOTÆ VARIÆ.

Eunuchi non laborant podagra, neque calvi fiunt. *Aph. VI.* 28.

Puer non laborat podagra, ante veneris uſum. *Aph. VI.* 30.

Mulier non laborat podagra, niſi menſes ipſi defecerint. *Aph. VI.* 29.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Qui podagrici morbi fiunt, hi ſedata inflammatione in 40. diebus decedunt. *Aph. VI.* 49.

Morbus longus ac moleſtus eſt, ſed non lethalis. *De Affect. XXXII.*

Podagra violentior eſt omnibus circa articulos morbis, diuturniſſimus, ac ægrè cedens morbus. *Ibid.*

SANABILIS.

Juvenis, cui necdum circa articulos calli induruerunt,

cui-

cuique victus ratio curæ eſt, ad laborem eſt impiger, alvumque habet vitæ inſtituto probè cedentem, is ſane prudentem nactus medicum, ſanus evadet. *Prædict. II.* 54.

INSANABILIS.

Qui in ſenectute tofos, aut callos in articulis induratos habent, aut laborioſè vitam tolerant, cum alvo ſicca, ii ſane omnes, (ut ſentio) humanâ arte ſanari nequeunt. His certe ſuccedentes dyſenteriæ optimè medentur, quin & quæcunque aliæ colliquationes infernæ eos valdè juvant. *Prædict. II.* 53.

AD THERAPIAM.

Tumores in articulis, & dolores abſque ulcere, & podagricos, & convulſiones, horum plurima, frigida multa affuſa, & levat, & attenuat, & dolorem ſolvit. Torpor enim modicus doloris ſolvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

Arthritidi conducit adhibere, qua parte dolor hæret, frigefactoria, alvum ſubducere per clyſteres, aut glandem ſubditam; Quum verò dolor intus fuerit, pharmacum infra purgans bibendum dare; & poſt hoc ſerum coctum, & aſininum lac. *De Affect. XXXI.*

Podagræ eadem conveniunt, quæ morbo articulari. *Ibid. XXXII.*

ARTICULI.

Quibus ad articulos prærubræ puſtulæ ſuperficiales enatæ ſunt, ac ſubinde rigent, iis velut ex acceptis plagis, cum dolore venter, & inguina rubeſcunt, & pereunt. *Coac.* 489.

ARTICULORUM DOLOR, vid ARTHRITIS.

ARTICULORUM ABSCESSUS, vid. ABSCESSUS.

ASTHMA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Digitized by Google

Ætas puerilis, virilis, ſenilis. *Aph. III.* 26. 30. 31.
Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.
Ulcera faucium proſerpentia, graviora, & magis acuta. *De Dentit. III.* 17.

AD PROGNOSIN.

EJUS SOLUTIO.

Spinæ perverſionem, & ſpirandi difficultatem, ſanguinis fluxus liberat. *Coac.* 311.

NOTÆ LETHALES.

Qui gibbi ex aſthmate, aut tuſſi, fiunt ante pubertatem, moriuntur. *Aph. VI.* 46.

Deſipientia cum difficultate ſpirandi, & ſudore, lethalis eſt. Quinetiam cum difficultate ſpirandi, & ſingultu, mortem adfert. *Coac.* 89.

Cum ſpirandi difficultate areſcentes, in tabe, cruda multa educentes, exitialiter habent. *Coac.* 445.

NOTÆ HYDROPIS SICCI FUTURI.

Spirationes quæ non niſi erectâ cervice ducuntur, hydropem ſiccum faciunt. *Coac.* 424.

CONF. RESPIRATIO.

ATRA BILIS, vid. BILIS.

AUDITUS GRAVITAS. BARYCOIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.
Conſtitutio auſtrina. *Aph. III.* 5. 17.

AD PROGNOSIN.

Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis ex naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV.* 60.

In acuta febre aures obtuſæ, vehementem inſaniam portendunt. *Coac.* 196.

CONF. SURDITAS.

AURES

Digitized by Google

AURES.

Aurium humiditates, parvis & recens natis pueris infeſtæ. *Aph. III.* 24.

Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales. *Aph. VIII.* 14.

AURIUM DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

Ipſi tempus æſtatis obnoxium. *Aph. III.* 21.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Si pus album ex aure fluxerit, juniorem ſuperfuturum ſpes eſt, ſiquidem aliud quoddam ei bonum ſignum ſupervenerit. *Pranot.* 130.

Si puris copia ex aure, & ſanguis ex naribus effluat, aut aliud quoddam laudabile ſignum exſtiterit. *Coac.* 189.

NOTÆ PERICULI, vel EXITII.

Auris dolor acutus, cum febre continua & vehementi, gravis: periculum enim delirii, & mortis ægro adfert. *Pranot.* 130.

Moriuntur autem ex hoc morbo, juniores quidem homines, 7. die, aut citius, ſenes verò multo tardius. Nam & febres, & deliria, minus eis ſuboriuntur, auresque eam ob cauſam ſuppuratio præoccupat. Verum his quidem ætatibus ſuccedentes morbi reverſiones, plurimos interficiunt: juniores verò, priusquam auris ſuppuret, intereunt. *Pranot.* 130. *Coac.* 189.

AD THERAPIAM.

Si auris doleat, lacte utendum. *Epid. II. V.* 29.

Ad auris dolorem cucurbitam affigito. *Epid. II. VI.* 46.

Si auris doleat, lana digito obvoluta oleum calidum inſtillato. *Epid. VI. V.* 20.

AURIUM SONITUS, TINNITUS, MURMUR.

AD DIAGNOSIN.

Qui lethargo, aut veterno conflictantur, (poſt varia ſymptomata ſuperata) tandem mentis compotes facti, de cervicis dolore conqueruntur, ac incertos ſonitus per aures impetu ferri ſentiunt. *Coac.* 139.

AD PROGNOSIN.

NOTA LETHALIS.

In præcipitibus morbis, murmur edentes, ac tinnientes aures, mortem prænunciant. *Coac.* 193.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

HÆMORRHAGIÆ LIBERALIS.

Quibus lumborum dolor in caput recurſat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem ſentiunt, aut aurium ſonitus, ii liberaliter ſanguinem profundunt. *Coac.* 308.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM cum MENTIS EXCESSU.

Aurium ſonitus, cum viſus hebetudine, & ad nares gravitatis ſenſu, mentis exceſſum, ac ſanguinis ex naribus profluvium præſagiunt. *Coac.* 131. 194.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM, aut MENSTRUORUM PROFLUVII.

Quæ caput concutiunt, & aurium ſonitus excitant, ſanguinem è naribus profundunt, aut mulieri menſtrua deturbant, idque præſertim, ſi ad ſpinam ardor conſequatur. *Coac.* 167.

APOPLEXIÆ, EPILEPSIÆ, aut OBLIVIONIS.

Capitis dolores, & aurium tinnitus, citra febrem, &c. *Coac.* 161.

AURIUM ABSCESSUS, vid. ABSCESSUS.
AURIUM TUBERCULA, vid. PAROTIDES.
AUSTER, vid. ANNI TEMPUS.

BALBI.

Balbi ab alvi profluvio maximè corripiuntur longo. *Aph. VI.* 32.

Mor-

Digitized by Google

Morbos habent balbus, aut calvus, aut gracili voce præditus, aut hirſutus, fortiter atrabilarios. *Epid. II. V.* 6.

Balbi celeri lingua præditi, atræ bilis humori obnoxii, bilioſique ſunt. *Epid. II. VI.* 3.

BALNEUM.

EJUS USUS.

Solvit oculorum dolores. *Aph. VI.* 31. *VII.* 46.

Aqua potabilis humectat, & frigefacit: ſalſum autem balneum calefacit ac ſiccat. *De Diat. II. XXXV.* 2. 4.

Calida balnea jejunum attenuant, ac frigefaciunt: à cibo accepto, eadem calefaciunt, ac humectant. *Ibid.* 6. 7. 10.

Balnea frigida, vacuo quidem corpore, præbent quandam caliditatem: ubi autem cibus ingeſtus eſt, ab humido exiſtente detrahunt, & frigidum exiſtens ſiccitate replent. *Ibid.* 12. 13. 14. 15.

Conveniunt magis peripneumoniis, quam febribus ardentibus. *De Vict. acut. XXXII.* 7.

Dolorem lateris, & pectoris, ac dorſi, balneum lenit, & ſputum maturum facit, ac educit; & facilem ſpirationem reddit, & laſſitudinem eximit, articulos enim, & cutis ſuperficiem mollit; ſed & urinam ciet, & capitis gravitatem ſolvit, & nares humectat. *Ibid.* 8. *ad* 13.

EJUS NOXA.

Minimè tempeſtivum eſt, eos lavare, quibus alvus in morbis liquidior eſt; itemque eos, quibus plus juſto adſtricta eſt, & non prius ſubiit. Sed neque debilitatos lavare oportet, neque ex ciborum faſtidio nauſeantes, aut vomentes, neque eos, qui bilioſum eructant, neque eos, quibus ſanguis ex naribus erumpit, niſi minus, quam pro occaſione convenit, fluat. *Ibid.* 17. *ad* 22.

Digitized by Google

BILIS.

Æſtate & autumno viget. *De Nat. hum. XIV.* 1. 5.

BILIS ATRA.

AD DIAGNOSIN.

Autumno & plurima, & fortiſſima eſt. *Ibid.* 13.

Quæ cruda deorſum ſecedunt, ab atra ſunt bile, ſi plura, major, ſi pauciora, minor eſt morbus. *Aph. VII.* 68.

AD PROGNOSIN.

Atra bilis inter omnes corporis humores, viſcoſiſſima eſt, & ſedes diuturniſſimas facit. *De Nat. hum. XXVIII.* 8. 9.

NOTÆ LETHALES.

Morbis quibusvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis ſanguis niger, prodierit, poſtridie moriuntur. *Aph. IV.* 23.

Dyſenteria, ſi ab atra bile inceperit, lethale. *Aph. IV.* 24.

Febrium initio, ſi atra bilis ſurſum, aut deorſum prodeat, lethale eſt. *Coac.* 68.

Ex quacunque cauſa malè affligente, quis atram bilem revomuerit, moritur qui vulnus habet. *De Loc. in hom. XLIV.* 5.

AD THERAPIAM.

Melancholicos uberius deorſum purgabis; eadem ratione contraria adhibens. *Aph. IV.* 9.

BUBONES.

In bubonibus febres omnes malæ, prætèr ephemeras. *Aph. IV.* 55.

CACHEXIA.

Ætas ſenilis ipſi obnoxia. *Aph. III.* 31.

Digitized by Google

CÆCITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

In morbis melancholicis periculoſi humorum decubitus. *Aph. VI.* 56.

Quibus cum lippitudine, capitis dolor accedit, & longo tempore perſeverat, cæcitatis metus impendet. *Coac.* 223.

Inſanientibus accedens convulſio, oculorum aciem retundit. *Coac.* 485.

AD PROGNOSIN.

Cæcitas febrem ardentem ſolvit. *De Judicat.* 69.

AD THERAPIAM.

Si cui oculi, dum ſani ſunt, viſum corrumpunt; huic ſectione, & inſuper excoriatione in ſinciput facta, os exſcindere, & aquam auferre oportet, ſicque curare, & ita ſani fiunt. *De Viſu IV.* 5. 9.

CALCULUS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Derepente obortus renum dolor, cum urinæ ſuppreſſione, calculorum, aut urinæ craſſæ mictionem indicat. *Coac.* 589.

Tremores ſenioribus in febre contingentes, ubi apparent, calculi fortaſſe per urinas excluduntur. *Coac.* 590.

NOTÆ CALCULI VESICÆ.

Quibus in urina, arenoſa ſubſident, illis veſica calculo laborat. *Aph. IV.* 79.

Calculo laborantes, eo corporis habitu ac poſitu conſtituti, ut ne in urinariam fiſtulam calculus illabatur, promptè urinam reddunt. *Coac.* 472.

Mictio dolorifica, urina paulatim fluens, velut in ſtranguria, ſubcruenta, quandoque arenoſa, lapides parvi aliquando ejecti. *De Morb. IV. XXIX.* 2. & ſeqq.

Uri-

Digitized by Google

Urinæ interceptio, cum dolore vehementi. *De Aër. aq. & loc.* XXIII. 4.

Pueri calculoſi fricant, ac trahunt pudenda. *Ibid.* 5.

Urinam ſplendidiſſimam calculoſi mingunt, ad ſimilitudinem ſeri. *Ibid.* 8.

CALIDUM.

EJUS USUS.

Calidum, utile oſſibus, dentibus, nervis, cerebro, ſpinali medullæ. *Aph. V.* 18.

Calidum ſuppuratorium, non in omni ulcere, maximum ſignum ad ſecuritatem, cutem emollit, attenuat, dolores ſedat, rigores, convulſiones, tetanos mitigat, capitis verò gravitatem ſolvit: plurimum autem confert oſſium fracturis, maxime denudatis: ex his quidem maximè, qui in capite ulcera habent, & quæ à frigore moriuntur, aut ulcerantur: & herpetibus exedentibus, ſedi, pudendo, utero, veſicæ. His calidum quidem amicum, & decretorium: frigidum verò inimicum, & occidens. *Aph. V.* 22.

EJUS NOXA

Calidum, eo frequenter utentibus, has affert noxas: carnis effœminationem, nervorum impotentiam, mentis torporem, ſanguinis eruptiones, animi deliquia: Hæc, quibus mors. *Aph. V.* 16.

CALOR CORPORIS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Quæ creſcunt, plurimum habent calidi innati. *Aph. I.* 14.

Senibus paucus calor eſt. *Aph. I.* 14.

Ventres hyeme, & vere, natura ſunt calidiſſimi, & ſomni longiſſimi. *Aph. I.* 15.

Qua corporis parte ineſt calor, aut frigus, ibi morbus eſt. *Aph. IV.* 39.

Quibus plurimus calor eſt, maximâ voce ſunt præditi. *Epid. VI. IV.* 43.

AD

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Optimum eſt, totum corpus æqualiter calidum eſſe, ac molle. *Prænot.* 47. *Coac.* 492.

Frequens coloris cum calore mutatio, bono eſt. *Coac.* 125.

DETERIORIS NOTÆ.

Ab ardoribus vehementibus convulſio, aut tetanus, malum. *Aph. VII.* 13.

AD THERAPIAM.

Multum & derepentè calefacere, periculoſum. *Aph. II.* 51.

CALVI.

Qui calvi ſunt, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum ſunt calvi ſuperveniunt varices, hi rurſus capillati fiunt. *Aph. VI.* 34.

Eunuchi non calvi fiunt. *Aph. VI.* 28.

CANCER.

A ventris turbatione, aut à tuſſi, ſi cancer fiat, os amareſcit. *Epid. II. VI.* 42.

Quibus occulti cancri fiunt, eos non curare melius eſt. Curati enim cito pereunt. Non curati verò longius tempus perdurant. *Aph. VI.* 38.

CAPILLI.

Eorum defluvium, cum ſputo graviter olente, in tabe vexatis, lethale. *Aph. V.* 11.

Quibus tabe laborantibus capilli de capite defluunt, hi, alvi fluxu ſuperveniente, moriuntur. *Aph. V.* 12. *Coac.* 436.

CAPUT.

Pituitæ fons eſt. *De Morb. IV. N.* 7.

Ca-

Caput & Lien maximè ſunt morbis obnoxia. *De Morb. IV. XIV.* 1.

CAPITIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

Autumnus pluvioſus, & auſtrinus, poſt æſtatem ſiccam & aquiloniam. *Aph. III.* 13.

NOTÆ ANTECEDENTES, vel COMITANTES.

Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adſunt, aut aderunt, *Aph. IV.* 70. *Coac.* 582.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Caput laboranti, & circumcirca dolenti, pus, aut aqua, aut ſanguis effluens per nares, aut per os, aut per aures, ſolvit morbum. *Aph. VI.* 10. *De Judicat.* 81.

Ex capitis dolore liberat pus è naribus effluens, aut ſputa craſſa, & inodora; liberat quoque & ulcerum eruptio, interdum verò & ſomnus, ac alvi fluxus. *Coac.* 172.

Quibus capitis, & cervicis dolor, ac totius corporis impotentia quædam cum tremore adeſt, ab his ſanguinis eruptio liberat, fortaſſisque iſta tandem diſſolvuntur. Verum interim veſicæ intercipiuntur. *Coac.* 170. *Prædict. I.* 152.

NOTÆ PERICULI.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ex capite laborantes, tenuiter exſudantes, ii malignè habent. *Coac.* 12.

In angina abſque ulla ſignificatione redundantes in caput dolores, cum febre, periculum indicant. *Coac.* 372.

In utero geſtantibus capitis dolores, qui cum ſopore, gravitate, & convulſione fiunt, utplurimum mala ſunt. *Coac.* 517. 524.

NOTÆ

NOTÆ LETHALES.

Continens capitis dolor in febre acuta, cum gravibus aliis ſignis. *Coac.* 160. *Prænot.* 129.

Quæ in capitis dolore ante faciem feruntur, fruſtra venari, & feſtucas legere, & floccos de veſtibus evellere, & de pariete paleas detrahere. *Prænot.* 17.

Dolor capitis, cum virium exolutionibus ex rigore, vel etiam cruentis urinis. *Coac.* 22. 28.

Dolor capitis, cum vocis defectionibus, & rigore ſubinde accedente. *Coac.* 255.

Qui ex rigore perfrigent, cum capitis ac cervicis dolore, vocis defectione, ac tenui ſudore, ii, ubi vires reſumpſerint, ac ſeſe velut recollegerint, moriuntur. *Coac.* 1.

Qui capite dolent, cum levi aliqua ſurditate, manuum tremore, cervicis dolore, nigricantes reddentes urinas, ac denſas, ii, ſi nigra vomitione reſuderint, pernicioſè habere ſuſpicandi ſunt. *Coac.* 176.

In his, qui inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac inſomnia conflictantur, narium ſtillatio perniciem oſtentat, tum verò vel maximè, ſi 4. die, aut inter initia contingat. Alvi quoque prærubra proluvies, malo eſt. *Coac.* 179.

Quibus ſanis dolores derepentè fiunt in capite, & ſtatim muti fiunt, ac ſtertunt, in 7. diebus pereunt, niſi febris apprehenderit. *Aph. VI.* 51.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS ad AURES.

Num dolor capitis, cum ſuperiorum partium tenuibus ſudoribus, rigore ſubinde novo, forte etiam alvi profluvio, aut aliquo ſopore? *Coac.* 203.

Capitis dolor, cum præcordiorum contenſione, ſopore, & incontinenti corporis jactatione. *Coac.* 289.

ABSCESSUS GINGIVARUM, vel PAROTIDUM.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, aut ſudore

dore febrem non ſolvente, niſi alvus erumpat. *Coac.* 173.

CÆCITATIS.

Cum lippitudine dolor capitis accedens, & longo tempore perſeverans. *Coac.* 223.

CONVULSIONIS.

Sudor tenuis per febres, cum capitis dolore, & alvo intercepta. *Coac.* 154. 177.

Graves & acuti capitis dolores, cum torpore, & gravitatis ſenſu. *Coac*, 171, 174.

Faucium gracilium præfocantes dolores, ubi ex capitis dolore ortum duxerint. *Coac.* 262.

Quæ ex lumbis in cervicem, & caput redundantia, levis ſiderationis more, reſolutionis ſenſum inducunt. *Coac.* 358.

Veſica intercepta, maximéque cum capitis dolore. *Coac.* 588.

CONVULSIONIS OPISTHOTONI.

Capitis dolor, cum alto ſtupore, delirio, alvi interceptione, intuitu ferociente, vultuque florido. *Coac.* 162.

HÆMORRHAGIÆ.

Capitis dolor, cum alto ſtupore, & oculis prærubris. *Coac.* 166.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM, aut PURIS EFFLUXUS, aut ABSCESSUS ad inferiores partes.

Capitis dolor vehemens, & continens, cum febre, ſi abſque aliis lethalibus ſignis 20. dies ſuperet. *Prænot.* 129. *Coac.* 160.

Quoad dolor recens fuerit, eodem modo ſanguinis è naribus eruptionem, aut ſuppurationem expectare convenit, cum aliàs, tum ſi dolor circa tempora, & frontem affuerit. *Prænot.* 129.

Sanguinis eruptio magis expectanda venit in junioribus 35. annis: in ſenioribus verò ſuppuratio. *Prænot.* 129. *Coac.* 160.

IN-

INSANIÆ.

Vomitus virulenti, & æruginoſi, in capitis doloribus, cum ſurditate, & inſomniâ. *Coac.* 169.

PHRENITIDIS.

In præcipiti morbo, capitis dolor, & præcordia revulſa, niſi ſanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

Qui inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac inſomnia conflictantur, conſiderandi num phrenitici evadant? *Coac.* 179.

SIDERATIONIS, EPILEPSIÆ, vel OBLIVIONIS.

Qui capitis doloribus, & aurium tinnitibus citra febrem, aut tenebricoſâ vertigine, & vocis tarditate, manuumque ſtupore tentantur. *Coac.* 161.

AD THERAPIAM.

Poſtica capitis parte dolenti, recta in fronte vena ſecta juvat. *Aph. V.* 68.

Lac dare capite dolentibus, malum. *Aph. V.* 64.

In capitis dolore ex crapula, vini meraci cotyla potui danda. *Epid. II.*

Doloris in capite gratia ſanguinem de venis detrahito; ſi verò non ſedetur, & diuturnus ſit, perure venas, & ſanus evadet. *De Loc. in hom. XLIX.* 10. 11.

Si caput purgaveris, magis affliges. *Ibid.*

Capitis dolores ab utero, Caſtoreum ſolvit. *Epid. VII.*

CAPITIS GRAVITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Auſtri. *Aph. III.* 5.

Quotidianæ conſtitutiones auſtrinæ. *Aph. III.* 17.

Suffitus aromatum. *Aph. V.* 28.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ HÆMORRHAGIÆ FUTURÆ.

Qui capite gravati, ad ſinciput dolorem ſentiunt, pervigilio torquentur, iis ſanguinis eruptionem fore ſpes

eſt, tum verò præcipuè, ſi aliquis contenſionis ſenſus ad cervicem pertingat. *Coac.* 168.

Qui ſurditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contenſione vexantur, ſi oculorum acies perturbatur, in iis ſanguinis è naribus fluxum ſperare oportet. *Coac.* 195.

AD THERAPIAM.

Calido ſolvitur. *Aph. V.* 22.

CAPITIS VULNUS.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Optimum eſt, neque febrim, neque ſanguinis eruptionem, neque inflammationem, neque dolorem acceſſiſſe, aut in principio tantum ad breve tempus. *Prædict. II.* 81.

NOTÆ PERICULI.

A plaga in caput, ſtupor, aut delirium, malum. *Aph. VII.* 14.

Os inſigne denudatum, os medium deſidens, os diſſiſſum. At ſi ulceris oſculum exiguum fuerit, oſſis verò fiſſura longè pertingat, majus periculum ſubeſt. *Prædict. II.* 79.

Omnia magis terrent, ubi juxta futuram contingunt, & in ſumma capitis parte exiſtunt. *Ibid.*

NOTÆ LETHALES.

Ex capitis vulneribus lethaliſſima ſunt, quæ ad cerebrum pertingunt. *Prædict. II.* 79.

Febris in capitis vulnere, die 4. aut 7. aut 11. exorta, valde exitialis eſt. *Ibid.* 83.

CONF. CEREBRUM. CRANIUM.

CARTILAGO.

Diſſecta neque augetur, neque coaleſcit. *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. *Coac.* 505.

Digitized by Google

CATARRHUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

Ver ſiccum & aquilonium, poſt hyemem auſtrinam, pluvioſam, & tranquillam. *Aph. III.* 12.

AD PROGNOSIN.

Deſtillationes in ventrem ſupernum, in 20. diebus ſuppurantur. *Aph. VII.* 38.

Raucedines & gravedines in valde ſenibus non coquuntur. *Aph. II.* 40.

Senioribus accidunt catarrhi brevi perimentes, ſi hyems auſtrina; & pluvioſa, & tranquilla, ver autem ſiccum aquilonium fuerit. *Aph. III.* 12.

CATOCHUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quæ convulſionis in morem affligunt. *Coac.* 104.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Altus ſtupor in ægris laſſitudine conflictatis, & ſingultuoſis. *Coac.* 45.

NOTÆ LETHALES.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, ac alto ſtupore. *Coac.* 250.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

HÆMORRHAGIÆ.

Altus ſtupor, cum dolore capitis, & oculis prærubris. *Coac.* 166.

OPISTHOTONI.

Dolor capitis, cum alto ſtupore, delirio, alvi interceptione, ferociente intuitu, & vultu florido. *Coac.* 162.

PAROTIDUM.

Quæ convulſionis in morem affligunt, cum alto ſtupore. *Coac.* 352.

Digitized by Google

CEREBRUM.

Sedes & metropolis eſt frigidi, & glutinoſi. *De Carn. IV.* 11.

CEREBRI CONCUSSIO.

Quibus cerebrum concuſſum fuerit ab aliquâ cauſâ, neceſſe eſt eos ſtatim mutos fieri. *Aph. VII.* 58.

Quibus concuſſum fuerit cerebrum, vel ex plaga doluerit, aut aliquo caſu, his ilicò vox deficit, neque vident, neque audiunt, fereque intereunt. *Coac.* 499.

CEREBRI VULNUS.

Ejus perſectio lethalis. *Aph. VI.* 18. *Prædict. II.* 79.

Quibus perſciſſum fuerit cerebrum, his neceſſe eſt febrem, & bilis vomitum ſupervenire. *Aph. VI.* 50.

Ex cerebri vulnere, febris ut plurimum, ac bilis vomitus ſuccedit, & corporis reſolutio, iique pernicioſè habent. *Coac.* 500.

CEREBRI SPHACELUS.

Quibus cerebrum ſphacelo fuerit affectum, in tribus diebus pereunt: ſi verò hos effugerint, ſani fiunt. *Aph. VII.* 50.

Ubi cerebrum ſideratione periclitatur, quidam 3. diebus, quidam etiam 7. moriuntur, quos ſi evaſerint, ſervantur. Ex quorum numero pereunt, quibus per ſectionem os diſparatum fuerit. *Coac.* 187.

CONF. CAPUT, CRANIUM.

CERVIX. COLLUM.

Si à febre detento collum derepente inverſum fuerit, & vix deglutire poſſit, tumore non exiſtente, lethale. *Aph. IV.* 35. *VII.* 58.

Collum neque converti, neque devorare poſſe, plerumque lethale. *Coac.* 278.

Digitized by Google

CERVICIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Vehementes faucium dolores. *Coac.* 268.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Capitis & cervicis dolor, ac totius corporis impotentia quædam, cum tremore, ſi ſanguinis eruptio acceſſerit. *Coac.* 170.

Cervicis dolor ex rigore, cum laſſitudinis ſenſu febricitantibus ſuperveniens, & narium hæmorrhagiam præſagiens. *Coac.* 555.

DETERIORIS NOTÆ.

Cervicis, cubitorumque dolores, convulſiones minantur; ex facie autem ad fauces iſta procedunt. *Coac.* 270. *Prædict. I.* 114.

Cervicis dolor in omni quidem febre, malum: in his verò peſſimum, in quibus etiam vehementis inſaniæ metus eſt. *Coac.* 173. *Prædict. I.* 73.

LETHALIS.

Cerxix dura, cum dolore, maxillarum connexione, jugularium venarum palpitatione vehementi, ac tendinam diſtenſione. *Coac.* 261.

CERVICIS VERTEBRA.

Quibus ſpiritus retrahitur, & vox ſtrangulabunda eſt, iis cervicis vertebra intrò deſidet, & ad exitum velut ex convulſione quadam, reſpiratio ducitur. *Coac.* 266.

CHOLERA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Tempus æſtivum. *Epid. VII. XL.* 19.

Digitized by Google

Carnis eſus, maximè ſuillæ crudioris; ſepiæ, locuſtæ, gammari; ciceres, ervum; olera, porrum, cepæ, lactucæ coctæ, braſſica, rumices crudiores; poma, cucumeres, pepones; polenta recens, placentæ, ac dulciaria, & mellita liba; ebrietas ex vino odorato veteri; inſolatio. *Epid. VII. XL.* 8. & *ſeqq.*

AD PROGNOSIN.

Febres lipyriæ, nonniſi per choleram effuſâ bile, ſolvuntur. *Coac.* 120.

AD THERAPIAM.

Choleræ medentur, ſi dolor adſit, anodyna; ventri autem ſuperiori & inferiori potiones humectantes, & balnea calida, caput mollientia, capite excepto. *De Affect. XXVIII.* 8. *ad* 11.

CIBUS.

EJUS COPIA.

Quæ creſcunt, plurimum habent calidi innati: plurimo igitur egent alimento: ſin minus, corpus conſumitur. Senibus autem paucus calor: propterea paucis fomitibus indigent, à multis enim extinguitur. *Aph. I.* 14.

Vere & hyeme alimenta plura exhibenda. *Aph. I.* 15.

Ubi cibus præter naturam copioſior ingreſſus fuerit, id morbum facit. Oſtendit autem ſanatio. *Aph. II.* 17.

EJUS QUALITAS.

Cibi ad ſanitatem optimi, qui parcè ingeſti, fami & ſiti ſufficiunt, quique diu in corpore retinentur, & moderatè per alvum ſecedunt. *De Affect. XLIV.* 23.

Alimentum quod ægre coquitur, ægrè diſſipatur: quod facile apponitur, facilè conſumitur. *De Aliment. XI.* 4.

Eorum quæ confertim & celeriter nutriunt, celeres etiam fiunt egeſtiones. *Aph. II.* 18.

Imbecilles cibi vitam breviorem reddunt. *Epid. II. V.*

Quæ alimenta humida & frigida, inſipida, odoreque gravi ſunt, per alvum magis, quam per urinas ſecedunt. *De Diat. II.*

Quæ

Quæ acerba & auſtera ſunt, alvum ſiſtunt. *Ibid.*

Acria & odorata, urinam cient. *Ibid.*

Pinguia & dulcia!, humiditatem, & pituitam exhibent. *De Affect. XLIX.* 8.

Salſa, alvum, & urinam movent. *Ibid.* 7.

Acida extenuant, & morſum faciunt. *Ibid.* 6.

Pinguia, caſeoſa, mellita, & ex ſeſamo parata, ructum acidum plerumque creant, & choleram, & tormina, flatumque & repletionem. *De Affect. XLIV.* 29.

Panis & farina integra ſiccat, alvumque ſubducit; purus verò magis quidem nutrit, ſed minus per alvum ſecedit. *De Diat. II.*

EJUS USUS.

Impura corpora, quò magis nutriveris, eò magis lædes. *Aph. II.* 10.

Paulo deterior, & potus, & cibus, jucundior autem, eligendus potius, quàm meliores quidem, ſed ingratiores. *Aph. II.* 38.

Quoscunque cibos, aut obſonia, aut potus ægroti concupiſcunt, exhibeto, ſi non corpori damnum inde acceſſurum eſt. *De Affect. XLII.* 1. 2.

Si quis febricitanti cibum det, convaleſcenti quidem, robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph. VII.* 65.

Eſculenta & potulenta, alia aliorum ſunt medicamenta. *De Morb. IV.*

A cibis & potibus licet convenientibus, intempeſtivè, aut immodicè ſumptis, & morbi, & hinc mortes fiunt. *De Affect. XLV.* 1. 2. 3.

Cibus ſemel in die ſumptus, extenuat & ſiccat, alvumque ſiſtit. *De Diat. I.*

Cibi aut potus valentiores, eos conturbant, qui ſunt ventriculo calido. *Epid. VI. V.*

Qui per ſanitatem pravo utuntur cibo, citò exolvuntur. *Aph. II.* 36.

Qui cibi flatum, vel ardorem, morſum, repletionem, aut tormina movent, ab his liberat vinum meracum ſuperingeſtum. *De Affect. LII.* 1. 2. 3.

Digitized by Google

CONF. DIÆTA.

CIBI FASTIDIUM.

AD DIAGNOSIN.

Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre ſuperveniente, cibi autem faſtidia ipſi accidant, hanc in utero gerere putato. *Aph. V. 61.*

Quos ſtomachi faſtidia vexant, cum oris ventriculi morſu, & crebra ſputatione, iis vomitio adfutura eſt. *Coac. 142.*

AD PROGNOSIN.

Quibus cum febre, lateris dolore accedente, alvus aquoſa multa bile permixta transmittens, allevationem affert, deinde verò cibos averſantur, & ſudoribus diffluunt, cum benè colorata facie, ac humeſcente alvo, & dolor aliquis oris ventriculi ſuccedit, ii diutius morbum trahentes, pulmonum vitiis laborantium more intereunt. *Coac. 67.*

CONF. ANOREXIA.

CLAUDICATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Nervi craſſi vulnerati, præcipuè ſi obliquum vulnus fuerit, ac in muſculorum capitibus, præſertim femorum. *Coac. 508.*

Morbus coxendicum. *De Morb. I. III. 16.*

Diuturnus coxendicis morbus, & femoris dislocatio, niſi uſti fuerint. *Aph. VII. 60.*

Abſceſſus in cruribus, in gravibus peripneumoniis, ſi neque ſputum pro ratione excernitur, neque in urina bonum apparet ſedimentum. *Coac. 396.*

COCTA.

Concocta purgare, & movere oportet, non cruda: neque in principiis, niſi turgeant. Plurima verò non turgent. *Aphor. I. 22.*

COL-

Digitized by Google

COLLIQUATIO.

Eam denunciat urina, quæ araneorum telis ſimilia quædam habet. *Coac.* 582.

Febricitantium corpus magis quàm pro ratione collique fieri, infirmitatem indicat. *Aph. II.* 28.

Quæcunque in utero gerentes à febribus corripiuntur, & vehementer attenuantur, abſque manifeſta occaſione, difficulter & periculoſè pariunt, aut abortientes periclitantur. *Aph. V.* 55.

COLLUM, vid. CERVIX.

COLOR.

AD DIAGNOSIN.

Quibus juvenibus diu coloris fœdatio ineſt, non tamen continenter adinſtar regii morbi, ii & viri, & fœminæ, capitis dolore conflictantur, & lapides & terram edunt, aut hæmorrhoidas patiuntur. *Prædict. II.* 157.

Colores cum virore pallidi, diuturni, abſque vehementi regio morbo, cætera quidem eadem facere ſolent: verum præcordiorum dolores eos magis vexant, quàm cæteros, neque tamen lapides, aut terram edunt. *Prædict. II.* 158.

Qui diu pallidi faciem habent tumidam, eos certum eſt, aut capitis, aut viſcerum dolore laborare, aut ſedem internam quodammodo malè affectam eſſe. *Prædict. II.* 159.

AD PROGNOSIN.

Frequens coloris cum calore mutatio, bona. *Coac.* 125.

In his qui ad ſeptimum progreſſi ſunt, cum coloris fœdatione, inter ambulandum ſpiratio coacervata, & terræ appetentia, ſanguinis corruptionem, ac virium exolutionem denunciat. *Coac.* 339.

CONCEPTIO.

MULIERES AD CONCIPIENDUM APTIORES.

Parvæ, tenues, albæ, nigræ. *Prædict. II.* 130.

Cum venis conſpicuis, mammis tumidis, ac magnis. *Ibid.*

Rectè menſtrùatæ, quovis menſe, iisdem diebus, copiâ ſatis magna, æquali, boni coloris. *Ibid.* 131.

Utero ſano, ſicco & molli, neque contracto, neque proclivi, neque ore diſtorto, aut compreſſo, aut diducto, *Ibid.* 132.

Utero nec frigido ac denſo, nec præhumido, nec ſicco magis, & adurente, ſed ex utrisque benè temperato. *Aph. V.* 62.

His quæ non pariunt, ad conceptum ſanguinis vomitus prodeſt. *Coac.* 551.

TEMPUS CONCIPIENDI OPPORTUNUM.

Vernale. *De Superfœt. XIIX.* 2.

Poſt menſtruam purgationem, *De Nat. puer. XXXIX.* 6.

EXPERIMENTUM A SUFFITU.

Mulier ſi in ventre non concipiat, velis autem ſcire, an conceptura ſit, veſtibus circumtectam ſubter ſuffito. Et ſiquidem procedere tibi videatur odor per corpus ad nares, & ad os, ſcito, hanc non propter ſe ipſam infœcundam eſſe. *Aphor. V.* 59.

MULIERES AD CONCIPIENDUM MINUS APTÆ.

Præter naturam craſſæ, quibus omentum os uteri comprimit. *Aph. V.* 46.

Menſtrua purgatione carentes. *De Nat. puer. VII.* 2.

Pallidæ, neque febre, neque viſceribus in cauſa exiſtentibus, caput dolentes, malæ menſtruatæ. *Prædict. II.* 133.

Bene coloratæ, carnoſæ, & pingues, doloris expertes, cum venis latentibus, & menſtruis aut deficientibus, aut paucis, & ſinceris. *Prædict. II.* 134.

Utero frigido ac denſo nimis, vel præhumido, vel ſicco magis, & adurente. *Aph. V.* 62.

Uterò contracto, vel proclivi, ore diſtorto, aut compreſſo, aut diducto. *Prædict. II.* 132.

Loco

Digitized by Google

Loco uteri ulcerato, dein à ſanatione læviore, ac duriore facto. *Prædict. II.* 137.

NOTÆ CONCEPTIONIS VERÆ.

Retentio menſtruorum, cum cibi faſtidio, neque horrore, neque febre ſuperveniente. *Aph. V.* 61.

Os uteri clauſum. *Aph. V.* 51.

Lac in mammis. *Prædict. II.* 143.

Tormina circa ventrem, poſt aquam mulſam, mulieri dormituræ (incœnatæ) propinatam. *Aph. V.* 41.

A peſſis minus validis, dolores ad articulos, ſtridor dentium, tenſio membrorum, oſcitatio. *De Superf. IX.* 3.

NOTÆ CONCEPTIONIS NON FACTÆ.

Tormina circa ventrem non ſecuta, poſt aquam mulſam, mulieri dormituræ (incœnatæ) datam. *Aph. V.* 41.

Menſium defectus, cum ventris turgeſcentia, ac motu, dolore capitis, cervicis, & præcordiorum, lacte autem in mammis nullo, vel modico, & aquoſo, tandem ventris mole evaneſcente. *Prædict. II.* 143.

NOTÆ MASCULI, VEL FOEMELLÆ.

Mulier prægnans, ſi quidem marem geſtat, benè colorata eſt: ſi verò fœminam, malè colorata. *Aph. V.* 42.

Fœtus, mares quidem in dextris, fœminæ verò in ſiniſtris magis. *Aph. V.* 48.

Si ulcus uteri ſiniſtra tantum occupet, mulierque concipiat, aut ubi adhuc ulcus habet, aut poſtea ubi convaluit, eam marem potius enixuram, ſpes eſt. Sed ſi ulcus dextra teneat, & mulier concipiat, fœtus fœmineus magis expectandus eſt. *Prædict. II.* 138. 139.

CONFLUXUS.

Confluxio una, conſpiratio una, conſentientia omnia. *De Alim. IV.* 24.

CONGRUUS MORBUS.

In morbis minus periclitantur, quorum naturæ, & ætati,

Digitized by Google

ti, & habitui, & tempori magis ſimilis fuerit morbus, quam in quibus horum nulli fuerit ſimilis. *Aph. II.* 34. *VIII.* 1.

CONSUETUDO.

Conſuetudini aliquid concedendum. *Aph. I.* 17.

A multo tempore conſueta, etiamſi fuerint deteriora, inſuetis minus turbare ſolent. Oporter igitur etiam ad inſolita mutare. *Aph. II.* 50.

Conſueti ſolitos labores ferre, etiamſi fuerint debiles, aut ſenes; inſuetis, robuſtis licet, & juvenibus, facilius ferunt. *Aph. II.* 49.

Præter conſuetudinem aliquid facere, pravum & delirio proximum. *Coac.* 47.

CONTRARIA.

Contraria contrariorum ſunt medicamina. *De Flat. II.* 15.

A repletione quicunque fiunt morbi, evacuatio ſanat: Et quicunque ab evacuatione, repletio: Et aliorum contrarietas ſanat. *Aph. II.* 22. *De Nat. hum. XVII.* 11. *& ſeqq.*

Medicum ſcire oportet, opponere ſe contrarium inſtantibus, & morbis, & naturis, & temporibus, & ætatibus, & diſtendentia ſolvere, & ſoluta diſtendere. *De Nat. hum. XVIII.* 1. *& ſeqq.*

CONVULSIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas tenella infantum uſque ad 7. annum. *Prænot.* 15.

Tempus dentitionis. *Aph. III.* 25.

Frigidum. *Aph. V.* 17. 20.

Frigus partium poſteriorum. *Coac.* 7.

Repletio, aut evacuatio. *Aph. VI.* 39.

Dolores faucium vehementes. *Coac.* 268.

Faucium

Digitized by Google

Faucium gracilium præfocantes dolores, ex capitis dolore orti. *Coac.* 262.

Largæ ſanguinis ex naribus eruptiones, per vim ſuppreſſæ. *Coac.* 336.

Phrenitis. *Coac.* 96. *Prænot.* 152.

Oſſium ad tempora effracturæ. *Coac.* 188.

Quibus tempora ſecantur, iis ex adverſa ſectionis parte convulſio contingit. *Coac.* 498.

In pueris, ſi febris acuta fuerit, venter non dejiciat, ſi vigilent, perterreantur, plorent aſſiduè, & color immutetur, & ex viridi pallidus, aut lividus, aut ruber contrahatur. *Prænot.* 151. *Coac.* 109.

Elleborus ſano corpore adhibitus. *Aph. IV.* 16.

NOTA PRIVATIVA.

Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque inſaniunt. *Aph. V.* 65.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Humorum decubitus in morbis melancholicis. *Aph. VI.* 56.

Capitis dolor, cum tenui ſudore, & alvo interceptâ. *Coac.* 177.

Graves & acuti capitis dolores, cum torpore, & gravitatis ſenſu. *Coac.* 171. 174.

Ex prægreſſo dolore, rubores ad aures ſubnaſcentes, in febribus. *Coac.* 200.

In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, ſi alvus malè affecta ſit. *Coac.* 353.

Alvus circumtenſa, ad neceſſitatem liquida demittens, celeriter intumeſcens. *Prædict. I.* 99.

Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio præter occaſionem. *Coac.* 4.

Deſipientiæ cum ſopore. *Coac.* 84.

Mentis emotiones ſenſim feroces, tandem ferinæ. *Coac.* 85.

Turbulentæ cum confidentia expergefactiones, quæ mentem emovent, præſertim ſi cum ſudore contingant. *Coac.* 83.

Crebræ

Digitized by Google

Crebræ in phreniticis permutationes. *Coac.* 101.

In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus ſomnus. *Coac.* 82.

Cervicis ac dorſi perfrigerationes, præſertim quæ totum corpus pervadunt, in quibus mictiones membranularum ſpeciem referunt. *Coac.* 83.

Lumborum & oris ventriculi dolor, cum forti ſcreatione. *Coac.* 320.

Præcordia non mollia, & facies benè habita. *Coac.* 296.

Si venæ temporum pulſent in febribus, cum facie benè habitâ, abſque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.

Temerarii ventris tumores in morbis longis. *Coac.* 86.

Tumores ulcerum in poſtica parte, repente diſparentes. *Aph. V.* 65.

Quæ ex lumbis in cervicem, & caput redundantia, levis ſiderationis more, reſolutionis ſenſum inducunt. *Coac.* 313.

Poſt tremores, ac ſudores, ſomnus multus, frontis gravitates, ac mictio moleſta. *Coac.* 348.

Qui ſubinde rigore prehenduntur, & ſub noctem aliquanto gravius habent, pervigiles, in ſomnis nugantes, aut delirantes, interdum ſeſe lotio perfundentes. *Prædict. I.* 101.

Veſica intercepta, maximè cum capitis dolore. *Coac.* 588.

Vox acuta, ejulabunda, & oculorum hebetudo. *Coac.* 257.

NOTÆ COMITANTES.

Spiratio magna, & ex longis intervallis. *Coac.* 260.

In febris ſpiritus offendens, malum. Convulſionem enim ſignificat. *Aph. IV.* 68.

Urina membranoſa. *Coac.* 582. 584.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ, & SPEI.

Febrem convulſioni ſupervenire melius eſt, quam convulſionem febri. *Aph. II.* 26.

In uteri ſtrangulatu non antea expertæ convulſiones, faciles ſunt. *Coac.* 349.

Convul-

Digitized by Google

Convulſiones in hyſtericis, ſine febre. *Prædict. I.* 119.
Convulſio in febre ſuborta, eademque die deſinens. *Coac.* 156.
Convulſio in febre ſuborta, febrim 1. 2. vel 3. die finiens. *Coac.* 157.
A convulſione, aut tetano detento, febris ſuperveniens ſolvit morbum. *Aph. IV.* 57. *Coac.* 354. 358.
A quartanis correpti, à convulſione non admodum corripiuntur. Si verò prius corripiantur, & poſtea quartana ſupervenerit, liberantur. *Aph. V.* 70.
Convulſionem muliebria, ſi circa initia appareant, neque febris acceſſerit, ſolvunt. *Coac.* 531.

DETERIORIS NOTÆ, & majoris PERICULI.

Convulſio febri ſuccedens, periculum denunciat, minimum verò pueris. *Coac.* 356. 357.
Convulſio horam, quâ prehendit, ſuperans, nec deſinens. *Coac.* 157.
In febre convulſio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. *Coac.* 30.
In febribus acutis, convulſiones, & circa viſcera dolores vehementes, malum. *Aph. IV.* 66.
Si fluxui muliebri, convulſio & animi deliquium ſuperveniat, malum. *Aph. V.* 56.
Quibus dum convelluntur, oculi fixi, & immoti ſplendent. *Prædict. I.* 124. *Coac.* 351.
Loquendi impotentia in convulſionibus multum perſeverans, malo eſt. *Coac.* 359.
Ex tremoribus, quæ convulſiones fiunt, cum ſudoribus, recidivas minantur. *Coac.* 348.
Ab ardoribus vehementibus convulſio, aut tetanus, malum. *Aph. VII.* 13.
Convulſio à ſanguine multo effuſo. *Aph. V.* 3. *VII.* 9.
Ab Ileo. *Aph. VII.* 10.
A Vigilia. *Aph. VII.* 18.
A purgatione immodica. *Aph. V.* 4. *Coac.* 565.
A vomitionibus ſinceris. *Coac.* 565.

LE.

LETHALIS.

Convulſio ex ebrietate, & aphoniâ improviſa, niſi febris corripuerit, aut ſolutâ crapulâ homo ad vocem redierit. *Aph. V.* 5.

Convulſio ex Elleboro, lethale. *Aph. V.* 1. *Coac.* 567.

A purgantis potione convulſio, lethale. *Aph. VII.* 25.

Vulneri convulſio ſuperveniens, lethale. *Aph. V.* 2. *Coac.* 355. 506.

Convulſiones cum febre acutâ, perniciem denunciant. *Coac.* 269.

Cum rigore, & febre, inordinatè ingraveſcentibus. *Coac.* 26.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

Inſanientibus accedens convulſio, oculorum aciem retundit. *Coac.* 485.

Loquendi impotentia in convulſionibus, parum durans, linguæ, aut brachii, aut eorum quæ in dextra parte ſunt ſiderationem denunciat. *Coac.* 359.

AD THERAPIAM.

Calidum convulſiones mitigat. *Aph. V.* 22.

Item frigida multa affuſa. *Aph. V.* 25.

CONVULSIO TETANUS DICTA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Frigidum. *Aph. V.* 17.

Frigidum ulceribus admotum. *Aph. V.* 20.

Tumores ulcerum in poſtica parte, repentè diſparentes. *Aph. V.* 65.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Convulſio, vel tetanus, à febre ſuperveniente ſanabilis. *Aph. IV.* 57. *Coac.* 354.

DETERIORIS NOTÆ.

Ab ardoribus vehementibus convulſio, vel tetanus, malum. *Aph. VII.* 13.

LE-

Digitized by Google

LETHALIS.

Qui à tetano corripiuntur in 4. diebus pereunt; ſi verò hos effugerint, ſani fiunt. *Aph. V.* 6.

In tetanis, & opiſthotonis, diſſolutæ maxillæ mortem afferunt. *Coac.* 361.

AD THERAPIAM.

Eſt verò, ubi in tetano ſine ulcere, juveni benè carnoſo, æſtate media, frigidæ multa affuſio, caloris revocationem facit; calor autem hæc ſolvit. *Aph. V.* 21.

CONVULSIO OPISTHOTONOS DICTA.

AD DIAGNOSIN.

Ex capite dolentes, & alto ſtupore detenti, ac delirantes, cum alvi interceptione, & ferociente intuitu, floridi, opiſthotono tentantur. *Prædict. I.* 88.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres cum poſteriorum partium diſtentione, urinæ genitale ſemen referentes ſolvunt. *Coac.* 362.

NOTÆ LETHALES.

Maxillæ reſolutæ. *Coac.* 361.

Sudare, & corpus diſſolvi, ac per nares revomere, aut ubi per initia vox defecta fuit, clamare, aut nugari. *Coac.* 361.

COR.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI.* 18. *De Morb. l. III.* 4.

CORPUS.

Corporis nullum eſt principium, ſed omnes partes æquè principium, & finis ſunt. *De Loo in hom. l.* 1.

Corpus totum inſpirabile, & exſpirabile eſt. *Epid. VI.*

CORYZA, *vid.* *GRAVEDO*.

COXÆ DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas à 40. ad 60. annos. *Prædict. II.* 176.
Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.
Lumborum frigiditas, & gravitas, cum alvi ſuppreſſione, tempore hyemali. *Coac.* 487.
Febres longæ & vehementes quædam, ad ſolutionem ſpectantes. *Coac.* 294.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, ſi abſque ſudore ſolvantur. *Coac.* 297. *Prædict. I.* 90.
Mammæ ex gracilibus rurſus duræ, in gravidis. *Aph. V.* 53.
Surditas in morbis longis. *Coac.* 190.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Dolor ad coxas, ſupernarum partium dolorem ſolvens. *Epid. II. VI.* 47.
Febrim ardentem ſolvens. *De Judicat. XI.* 2.
Tuſſim ſiccam ſolvens. *Epid. II. V.* 23.

DETERIORIS NOTÆ.

Dolor iſchiadicus coxam diſlocans, & ſi hæc rurſus incidat, mucum ingenerans. *Aph. VI.* 59.
Dolor coxendicis diuturnus coxam diſlocans, inde cruris tabem, & claudicationem inducens, niſi urantur. *Aph. VI.* 60.
Dolores ad coxendices, cum febre ardente, & alvo affatim erumpente, poſt dolores in febre ad præcordia aſſilientes, ſine ſudore ſolutos. *Coac.* 299. *Prædict. I.* 90.

AD THERAPIAM.

In Iſchiade confert, mollire per balnea, & tepefactoria, ac fomenta, & alvum ſubducere; ubi verò quieverit

do-

dolor, deorſum purgare, & poſtea lac aſininum coctum bibere. *De Affect. XXX. 4. ad 7.*

CRANII FRACTURA.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Fracturæ circa ſuturas, cognitu difficillimæ. *Coac.* 501.

Oſſa capitis fiſſa 7. die, partim 14. partim etiam aliàs, ſui ſignificationem edunt. *Coac.* 501.

NOTÆ COMITANTES.

Ab oſſe perſciſſo delirium, ſi in vacuum penetraverit. *Aph. VII.* 24.

Strepitus oſſis in loco læſionis, dum aliquid inter dentes manducatur. *Coac.* 501.

Caro ab oſſe abſcedens, aut os liveſcens, aut dolores ex ſaniei influxu oborti. *Coac.* 501.

AD PROGNOSIN.

Si os frangitur alia capitis parte, quàm quâ vulneratum, & nudatum eſt, huic malo nullis remediis ſubvenies. *De Cap. Vuln. IX.* 1.

Quibus ex poſteriore parte oſſibus fractis, capitis dolor ineſt, vehemens & craſſa è naribus fluxio, malo eſt. *Coac.* 188.

CRISIS. JUDICATIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quibus judicatio contingit, iis nox acceſſionem præcedens gravis, ſuccedens verò plerumque levior eſſe ſolet. *Aph. II.* 13.

Craſſiorem fieri dejectionem oportet, morbo ad judicationem procedente. *Prænot.* 61.

Quibus 7. die criſis contingit, iis urina rubram die 4. nubeculam habet, aliaque pro ratione. *Aph. IV.* 71.

Oculorùm claritas, ac eorum album ex nigro, aut livido clarum fieri, ad judicationem confert. *Coac.* 217.

Digitized by Google

NOTÆ JUDICATIONIS CITÆ, vel TARDÆ.

Oculi quò celerius clareſcunt; eo celeriorem judicationem: at tardius, tardiorem ſignificant. *Coac.* 217.

Quibus in urinis citò aliquid ſubſidet, hi brevi judicantur. *Coac.* 598.

NOTÆ LONGITUDINIS.

Judicationis ceſſationes in febribus. *Coac.* 74.

Abſceſſus in febribus, qui non ſolvuntur ad primas judicationes. *Aph. IV.* 51.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ CRISIS SUSPECTÆ.

Rigor qui cum judicatione fit. *Coac.* 321.

His quæ non ſecundum rationem levant, credere non oportet: neque timere valde, quæ præter rationem fiunt prava. *Aph. II.* 27.

NOTÆ RECIDIVÆ.

Quæ per morbos poſt criſim relinquuntur. *Aph. II.* 12.

Febricitantem niſi diebus imparibus febris dimiſerit, reverti ſolet. *Aph. IV.* 61.

Quæ judicantur, & judicata ſunt perfectè, neque movere oportet, neque innovare, ſive purgantibus, ſive aliis irritamentis, ſed ſinere. *Aph. I.* 20.

CRITICI DIES.

Febres judicantur die 4. 7. 11. 14. 17. 21. Nonnullæ etiam ex acutis, die 30. 40. & 60. *De Dieb. jud.* 15.

Septenariorum dies 4. eſt index, alterius ſeptimanæ dies 11. tertiæ dies 17. *Aph. II.* 24.

Sudores febricitantibus boni ſunt, & judicatorii, qui cœperint die 3. 5. 7. 9. 11. 14. 17. 21. 27. 31. 34. *Aph. IV.* 36.

Quibus ex naribus fluxiones die 7. 9. aut 14. contingunt, utplurimum à febribus vindicant. *Coac.* 152.

Similiter alvi fluxus bilioſus, & dyſentericus, ac genuum & coxendicum dolor, urina ſub judicationem concocta, & in muliere menſium profluvium. *Coac.* 152.

Digitized by Google

CRURUM ABSCESSUS, *vid.* *ABSCESSUS ad CRURA.*

CRURUM DOLOR.

Dolor fortis ad crura, ſolvit tuſſim ſiccam. *Epid. II. V.* 23.

Quos derepente, abſque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium affligit, alvuſque intumeſcit, venæſectio, aut alvi fluxus ſolutionem adfert. *Coac* 294.

CUBITUS.

Cubiti & colli dolores convulſorii ſunt. *Prædict. I.* 114. *Coac.* 270.

CUTIS.

AD DIAGNOSIN.

Cutis viris rara eſt. Hoc quidem pilus indicat. *Aph. V.* 69.

Cutis corporis ſqualida, & plus æquo ſicca, malè affectæ alvi index eſt. In his prærubræ carunculæ purulentæ ferè ex alvo prodeunt. *Coac.* 625.

Cutis raritas, ventris denſitas: cutis conſtrictio, carnium incrementum. *Epid. VI. III.* 1. 2.

AD PROGNOSIN.

Quibus cutis obtenditur arida, ac dura, ſine ſudore moriuntur. Quibus verò laxa, ac rara, cum ſudore moriuntur. *Aph. V.* 71.

Cutis circa frontem dura, intenta, & reſiccata, cum aliis notis faciei Hippocraticæ, lethalis. *Prænot.* 2. *Coac.* 212.

DEAMBULATIO, *vid.* *MOTUS.*

DECUBITUS.

AD DIAGNOSIN.

In ventrem jacere, ei qui per bonam valetudinem ita dormire minimè conſuevit, delirium, aut partium circa ventrem dolorem indicat. *Prænot.* 13. *Coac.* 497.

Digitized by Google

AD PROGNOSIN.

BONÆ NOTÆ

Decubitus optimus, qui benè valentium ſimilis eſt. *Prænot.* 8. *Coac.* 497.

Decubitus in latus dextrum, aut ſiniſtrum, manibus, & cervice, & cruribus paulum reductis, totoque corpore molliter poſito; hic enim ferè ſani jacentis eſt habitus. *Prænot.* 8.

Ægrum facilè converti oportet, & cum ſeſe attollit, levem eſſe. *Prænot.* 48.

DETERIORIS NOTÆ.

Supinum jacere, manibus, cervice, & cruribus porrectis. *Prænot.* 9. *Coac.* 497.

Pronum fieri, & ſubinde deorſum ad pedes prolabi. *Prænot.* 10. *Coac.* 497.

Cum reliquo corpore, tum manibus, & pedibus, gravem eſſe. *Prænot.* 49.

Pedes nudos, neque admodum calidos habere, & manus, & cervicem, & crura inæqualiter diſperſa, & nuda. *Prænot.* 11. *Coac.* 497.

Ægrum reſidere velle in ipſo morbi impetu, pravum in omnibus morbis acutis, peſſimum in peripneumonicis. *Prænot.* 14. *Coac.* 497.

LETHALIS.

Lethale quoque, & hianti ore aſſiduè dormire; & ubi ſupinus jacet, cruribus valde contortis, & implexis. *Prænot.* 12. *Coac.* 497.

DEGLUTITIO.

Potum ægrè deglutienti, cum ſpiritu tuſſiculoſo, eructatio quodammodo revulſa, intro convoluta, ventris dolorem denunciat. *Coac.* 632.

Si à febre detento collum derepente inverſum fuerit, & vix deglutire poſſit, tumore non exiſtente, lethale. *Aph. IV.* 35. *VII.* 58. *Coac.* 278.

DEJECTIO, *vid. ALVI DEJECTIO.*

DE-

DELIRIUM

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ab oſſe perſciſſo delirium, ſi in vacuum penetraverit. *Aph. VII.* 24.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aurium ſonitus, cum viſûs hebetudine, & gravitatis ſenſu ad nares. *Coac.* 194.

Dolores circa umbilicum palpitantes; & ſub judicationem plurimus & creber flatus; nec non dolores ad ſuram. *Prædict. I.* 36.

Dolor capitis, cum ſiti, levi pervigilio, obſcurâ loquelâ, ad motum impotentiâ, humectâ alvo, & laſſitudine. *Coac.* 175.

In ventrem jacere, præter conſuetudinem. *Prænot.* 13. *Coac.* 497.

Præter conſuetudinem aliquid facere, ut v. g. aliquid propenſiùs curare, & magno ſtudio eniti, prius non conſuetum, aut contra, pravum, & delirio proximum. *Coac.* 47.

Lumborum dolor in caput recurſans, cum manuum torpore, & oris ventriculi dolore, vel aurium ſonitu. *Coac.* 308.

Lumborum tenſio ex menſium copiâ; tum variè prodeuntia, glutinoſa, graveolentia, ſtrangulatum inducentia, ſuppurationem indicantia. *Coac.* 324.

Num in vocis defectione, reſpiratio ſuffocativa, conſpicuè elata, & viſui expoſita? *Coac.* 252.

Somnus diu noctuque deficiens. *Coac.* 497.

In turbatis vigilantibus, urinæ decolores, cum nigris ſublimamentis, & tenuibus ſudoribus. *Prædict. I.* 4.

NOTÆ COMITANTES.

Quicunque aliqua corporis parte dolentes, dolorem fere non ſentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II.* 6.

Leves, & per intervalla lateris dolores, poſt bilioſas, &

& ſinceras dejectiones, cum ſpumoſâ efflorescentiâ. *Prædict. I.* 22.

Flatus cum ſtrepitu emiſſus, niſi æger ſtudio id fecerit. *Coac.* 495.

Lingua tremula. *Coac.* 233.

Oculi intenſè ſplendentes, in convulſionibus. *Coac.* 351.

Pulſus in præcordiis. *Prænot.* 31.

Inſpiratio magna, & rara. *Prænot.* 19.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Deliria, cum riſu quidem accidentia, ſecuriora: cum ſtudio verò, periculoſiora. *Aph. VI.* 53.

Ubi ſomnus delirium ſedat, bonum. *Aph. II.* 2.

Delirium ſolvens tremores, in febre ardente. *Aph. VI.* 26.

DETERIORIS NOTÆ.

Deliria cum ſtudio. *Aph. VI.* 53.

Mentis emotio, cum ſurarum doloribus, præcipuè ſi ſublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

Deſipientiæ cum voce ſtridula, linguæ revulſione, ac ipſi quoque tremuli, vehementem mentis alienationem ſignificant. In his durities & aſperitas perniciem minatur. *Coac.* 99.

A multo potu rigor, & delirium, malum. *Aph. VII.* 7.

Delirium à plagâ in caput. *Aph. VII.* 14.

Ab Ileo. *Aph. VII.* 10.

A ſanguinis fluxu. *Aph. VII.* 9.

A vigiliâ. *Aph. VII.* 18.

LETHALE.

Deſipientiæ quæ circa neceſſaria fiunt, peſſimæ: & quæ ex his ingraveſcunt, exitium portendunt. *Coac.* 98.

Quæ caput quodammodo concutiunt, cum intenſa oculorum rubedine, ac manifeſto delirio, perniciem denunciant. Neque tamen hoc ad mortem comitatur, verum circa aurem tumorem excitat. *Coac.* 163.

Digitized by Google

Deſipientiæ, quæ jam admodum fractis, & debilitatis viribus ſuccedunt, peſſimæ. *Coac.* 100. *Prædict. I.* 8.

Ubi in febre non intermittente, difficultas ſpirandi, & delirium fit, lethale. *Aph. IV.* 50.

Delirium circa febrium initia obortum, niſi aut prorſus optimum aliquod ſignum ſupervenit, aut corporis virtus ſubſit. *Prædict. II.* 85.

Ad dentis ſiderationem vehemens accedens febris cum delirio, mortem minatur. *Coac.* 237.

Lumborum dolores ad os ventriculi recurſantes, cum febre, horrore, ſi tenuia & aquoſa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti ſint, ii poſt nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

CONVULSIONES.

Deſipientiæ cum ſopore, convulſiones minantur. *Coac.* 84.

Qui ſubinde rigore prehenduntur, & ſub noctem aliquando gravius habent, pervigiles, in ſomnis nugantes, ac delirantes, interdum ſe lotio perfundentes, ii in convulſionem tendunt. *Coac.* 20.

OPISTHOTONUM.

Ex capite dolentes, & alto ſtupore detenti, ac delirantes, cum alvi interceptione, & ferociente intuitu, floridi, in ſcapulas rigeſcunt, ac poſteriorum partium diſtentione tentantur. *Coac.* 162.

HÆMORRHAGIAM.

Quibus in morbis ſubita fit mentis perculſio, cum inquieta corporis jactatione, iis ſanguinis eruptionem fore, ſpes eſt. *Coac.* 184.

PHRENITIDEM.

Dementiæ, in quibus ægri ſunt tremuli, & aliquid inveſtigantium more ſenſim contrectant, aut palpant, phrenitim præнunciant. Quin & ad ſuram dolores, in his mentem emovent. *Coac.* 76.

CONF. MANIA, MELANCHOLIA, PHRENITIS.

DEMENTIA, vid. MANIA.

Digitized by Google

DENTES.

AD DIAGNOSIN.

Ætas 4. ſeptenarii dentes ſapientiæ profert, plerumque duos. *De Princip. & Carn. XIV.* 3. 4.

Homines longævi plures dentes habent. *Epid. II. VI.*

Quibus in febre ad dentes viſcoſa circumnaſcuntur, his febres fiunt vehementiores. *Aph. IV.* 53.

AD PROGNOSIN.

Dentium colliſio, aut ſtridor, præter conſuetudinem à teneris contractam, inſaniam ac mortem denunciat. Quod ſi jam deliranti iſtud accidat, prorſus exitiale eſt. Quin & dentes reſiccari, perniciem denotat. *Coac.* 235.

Dentium ſideratio abſceſſum ad gingivas enatum ſolvit. *Coac.* 236.

Ad dentis ſiderationem, vehemens accedens febris, cum delirio, mortem minatur. Quod ſi ſerventur ægri, ulcera pus colligent, & oſſa abſcedent. *Coac.* 237.

AD THERAPIAM.

Frigidum, dentibus inimicum. *Aph. V.* 18.

DENTITIO.

AD DIAGNOSIN.

Qui cum tuſſicula dentiunt, tardius dentes producunt, in perpunctione autem magis gracileſcunt. *De Dentit. II.* 6.

Ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus, febres, convulſiones, alvi profluvia; & maximè, ubi caninos dentes producunt, & iis qui inter pueros ſunt craſſiſſimi, & qui alvos duras habent. *Aph. III.* 25.

AD PROGNOSIN.

Quibus in dentitioue alvus amplius ſubducit, minus convelluntur, quàm quibus parum. *De Dentit II.* 1.

Quibus in dentitione febris acuta accedit, parum convelluntur. *Ibid.* 2.

Qui-

Digitized by Google

Quicunque dentientes habitiores manent, & altiore ſomno utuntur, periculum eſt, ne convulſione corripiantur. *Ibid.* 3.

Qui hyeme dentiunt, reliquis ſimilibus exiſtentibus, melius liberantur. *Ibid.* 4. 7.

Non omnes, in dentitione convulſi, moriuntur, ſed multi etiam ſervantur. *Ibid.* 5.

DESIPIENTIA, *vid.* *DELIRIUM.*

DIÆTA SANORUM.

REGULÆ GENERALES.

Et quibus ſemel, aut bis, & plura, vel pauciora, & per partes offerri conducat, videndum. Concedendum autem aliquid & conſuetudini, & tempeſtati, & regioni, & ætati. *Aph. I.* 17.

Non ſatietas, non fames, neque aliud quicquam bonum eſt, quod naturæ modum excedat. *Aph. II.* 4.

Facilius eſt repleri potu, quàm cibo. *Aph. II.* 11.

Sanis periculoſus eſt valde tenuis, & conſtitutus, & exquiſitus victus; quia delicta gravius ferunt. Ob hoc igitur tenuis, & exquiſitus victus, periculoſus magis, quàm paulo plenior. *Aph. I.* 5.

Æſtate & autumno cibos difficillimè ferunt, hyeme facillimé, deinde vere. *Aph. I.* 18.

Imbecilla victus ratio frigida, valida verò calida. *Epid. VI. IV.*

Oportet ad ætatem, & ad tempus anni, & ad corporum ſpecies ac habitus, diætas conſtituere. *De Sal. diæt. II.* 9.

Occaſio hæc eſt, ut cibos offeramus eâ copiâ, quantam corpus, cui offeruntur, ſuperare valeat. *De Loc. in hom. LIV.* 7.

DIÆTA JUNIORUM.

Quæ creſcunt, plurimum habent calidi innati, plurimo igitur egent alimento: ſin minus, corpus conſumitur. *Aph. I.* 14.

Ju-

Digitized by Google

Juniores corpora ſicca & compacta habent, ipſiſque mollior & humidior diæta confert. *De Sal. diæt. II.* 5.

Cibus juvenibus facile ac leviter putrefactus. *De Aliment. IX.* 1.

His qui in vigore ætatis conſiſtunt, impermutabilis. *Ibid.*

SENIORUM.

Senibus paucus calor, proptèrea paucis fomitibus indigent: à multis enim extinguitur. Idcirco etiam febres ſenibus non ſimiliter acutæ. Frigidum enim eſt corpus. *Aph. I.* 14.

Senibus convenit cibus ad ſummum transmutatus. *De Alim. IX.* 1.

Seniores ſicciore victus modo, majori temporis parte degere oportet; corpora enim in hac ætate, humida ſunt, & mollia, & frigida. *De Sal. diæt. II.* 7. 8.

DIÆTA HOMINUM naturâ HUMIDORUM.

Habitibus corporum carnoſis, & mollibus, ac rubris, plurimo anni tempore, ſiccioribus diætis uti conducit. Humida enim eſt ipſorum natura. *Ibid. II.* 1. 2.

NATURA SICCORUM.

Duros & graciles, fulvosque ac nigros, humidiore diæta majore temporis parte victitare oportet. Corpora enim talia ſicca exiſtunt. *Ibid.* 3. 4.

Calidæ naturæ refrigeratio, aquæ potus, & quies. *Epid. VI. IV.*

DIÆTA ÆSTIVA.

Æſtate convenit maza mollis, & potus aquoſus, ac multus, obſonia omnia cocta. *De Sal. diæt. I.* 17.

AUTUMNALIS.

Autumno cibi plures, & ſicciores, & obſonia juxta eandem rationem, potus verò pauciores, & meraciores. *Ibid.* 25.

HYEMALIS.

Hyeme juvat comedere quamplurima, bibere autem quam parciſſimè. Sit potus vinum quam meraciſſimum,

Digitized by Google

mum, cibi, panis, & obſonia aſſata omnia. Oleribus quam pauciſſimis hoc tempore utendum. *De Sal. diæt.* I. 2. *ad* 6.

Ventres hyeme & vere naturâ ſunt calidiſſimi, & ſomni longiſſimi. In his igitur temporibus etiam alimenta plura exhibenda. Innatum enim calorem majorem habent. Nutrimento igitur copioſiore indigent. Indicium ſunt ætates, & athletæ. *Aph. I.* 15.

VERNALIS.

Vere potum ampliorem aſſumere oportet, vinum dilutius, & paulatim. Cibis quoque mollioribus, ac paucioribus tum utendum eſt, & ablato pane, mazam exhibere; & juxta eandem rationem obſonia detrahere, & ex aſſatis omnia cocta facere. Oleribus verò paucis tunc uti oportet, donec ad æſtatem perveniat homo, cibis mollioribus utendo, & obſoniis coctis, & oleribus, tam crudis, quam coctis; ſimiliterque potibus quàm dilutiſſimis, ac plurimis. Ita tamen ut paulatim, non derepente his utatur, ne videlicet magna mutatio fiat. *De Sal. Diat.* . 8. *ad* 16.

DIÆTA ÆGRORUM.

REGULÆ GENERALES.

Ex hominum adhuc ſanorum victus ratione diſcendum, quænam in eorum morbis conveniant. *De Vict. acut.*

Quæ longo tempore extenuantur corpora, lentè reficere oportet: quæ verò brevi, celeriter. *Aph. II.* 7.

Quicunque veloci appoſitione opus habent, his humidum ad reficiendas vires medicamen optimum. Quicunque verò adhuc velociori indigent, per olfactum. Qui autem tardiore appoſitione opus habent, ſolido alimento utantur. *De Aliment.* 5. 6. 7.

Ægrotis aliquid indulgere licet, in iis quæ non valdè nocent, aut quorum noxa facile reſarciri queat. *Epid. VI.*

Im-

Digitized by Google

Impura corpora, quò magis nutriveris, eò magis lædes. *Aph. II.* 10. *VII.* 67.

Si à morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiore alimento uti. Si verò cibum non capienti hoc eveniat, evacuatione opus habere, noſſe oportet. *Aph. II.* 8.

Multum & derepentè evacuare, aut replere, aut calefacere, aut frigefacere, aut aliter quocunque modo corpus movere, periculoſum eſt. Nam etiam omne multum (i. e. nimium) naturæ eſt inimicum. Quod verò paulatim fit, tutum eſt: tum aliàs, tum ſi quis ex altero ad alterum tranſeat. *Aph. II.* 51.

RATIONE VICTUS TENUIORIS, vel PLENIORIS.

In exercitantibus boni habitus ad ſummum progreſſi, periculoſi, ſi in extremo fuerint. Non enim poſſunt in eodem manere, neque quieſcere. Cum verò non quieſcant, neque ultra poſſint in melius proficere, reliquum igitur in deterius. Horum igitur cauſa bonum habitum ſolvere confert haud cunctanter, quò rurſus renutritionis principium ſumat corpus. Neque conſidentiæ ad extremum ducendæ: periculoſum enim. Sed qualis natura fuerit ejus, qui perferet, eò uſque ducendæ. Sic & evacuationes ad extremum ducentes, periculoſæ. Et rurſus refectiones, cum extremæ fuerint, periculoſæ. *Aph. I.* 3.

Tenuis & exquiſitus victus in longis morbis ſemper, & in acutis, ubi non convenit, periculoſus. Et rurſus ad extremum tenuitatis progreſſus victus, difficilis. Nam & repletiones ad extremum progreſſæ, difficiles ſunt. *Aph. I.* 4.

In tenui victu delinquunt ægri, ob id magis læduntur. Omne enim delictum, quod committitur, multo majus fit (in tenui) quàm in paulo pleniore victu. *Aph. I.* 5.

Ubi cibus præter naturam copioſior ingreſſus fuerit, id morbum facit. Oſtendit autem ſanatio. *Aph. II.* 17.

Ubi

Ubi peracutus eſt morbus, ſtatim extremos habet labores, & extremè tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. Ubi verò non, ſed plenius cibare licet, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remiſſior extremis fuerit. *Aph. I. 7.*

RATIONE STATUS MORBOSI.

Conſiderare oportet etiam ægrotantem, num ad morbi vigorem victu ſufficiet, & an prius ille deficiet, & victu non ſufficiet: vel morbus prius deficiet, & obtundetur. *Aph. I. 9.*

Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. *Aph. I. 8.*

Quibus ſtatim vigor adeſt, ſtatim tenuiter alendi. Quibus verò in poſterum vigor, his ad illud, & paulo ante illud tempus ſubtrahendum. Antea verò uberius alendum, ut ſufficiat æger. *Aph. I. 10.*

In exacerbationibus cibum ſubtrahere oportet; exhibere enim noxium eſt. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportet. *Aph. I. 11.*

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, ſed auferre de appoſitionibus ante judicationes. *Aph. I. 19.*

Si quis febricitanti cibum det, convaleſcenti quidem, robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph. VII. 65.*

DIAPHRAGMA.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI. 18.*

DIARRHOEA, vid. ALVI FLUXUS.

DIES CRITICI, vid. CRITICI DIES.

DIGITI.

Si cum gravitate digiti ac ungues lividi fiant, in propinquo mors eſt. At ſi omnino nigreſcant, minus quam liventes periculum portendunt. Verum tunc reliqua conſideranda ſunt. Etenim ſi facile morbum ſuſti-

Digitized by Google

ſuſtinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ ſecuritatem pollicentur, ſe prodit, morbus in abſceſſum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt. *Coac.* 493.

DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

Quicunque aliqua corporis parte dolentes, dolorem ferè non ſentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II.* 6.

Duobus doloribus ſimul obortis, non in eodem loco, vehementior alterum obſcurat. *Aph. II.* 46.

Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quàm ipſo facto. *Aph. II.* 47.

Flatus cum ſtrepitu prodiens, dolorem & delirium denunciat, niſi ſua ſponte æger ita flatum emiſerit. *Coac.* 495.

Spiratio frequens, & parva, aut inflammationem, aut dolorem partium principalium indicat. *Coac.* 260.

Urina in qua quod ſubſidet bonum eſt, & derepente evaneſcit, dolorem ac mutationem denunciat. *Coac.* 585.

Dolores circa umbilicum cum palpitatione, mentis alienatæ ſignificationem quandam præbent. *Prædict. I.* 36.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Pallidis, gracilibus, ſalivantibus, & in ſomno ſudantibus, ſi dolores ad inferiora decumbant, toleratu faciles exiſtunt. *Coac.* 271.

Virium exolutio dolorem ſolvens. *Coac.* 629.

Dolorem in locis infernis fortem, ſurditas ſolvit, itemque ſanguis multus ex naribus erumpens. *Epid. II. V.* 9.

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

Dolores ex glandularum tumoribus, in febribus. *Coac.* 73.

Ex vehementibus doloribus obortæ febres, diuturnæ. *Coac.* 75.

NOTÆ

Digitized by Google

NOTÆ PERICULI.

A dolore diuturno partium circa ventrem ſuppuratio, (malum.) *Aph. VII.* 22.

Femoris dolore evaneſcente, ſi quid ſublime per urinam innatet, mentis emotionem expectare oportet, taliaque, qualia circa aurium ſonitus contingunt. *Prædict. I.* 37.

NOTÆ LETHALES.

Dolores ſenſim ingraveſcentes, ſi ad jugulum, & ſuperiores partes tranſeant, perniciem minantur. *Coac.* 70.

AD THERAPIAM.

Calidum dolores ſedat. *Aph. V.* 22.

Torpor modicus doloris ſolvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

DOLOR VARIARUM PARTIUM, vid. ſub nomine PARTIUM.

DYSENTERIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.

Tempus æſtivum, poſt hyemem ſiccam, & aquiloniam, ver autem pluvioſum, & auſtrinum. *Aph. III.* 11.

Ver ſiccum, & aquilonium, poſt hyemem auſtrinam, & pluvioſam, & tranquillam. *Aph. III.* 12.

Siccitates. *Aph. III.* 16.

Alvi profluvium. *Aph. VII.* 75.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Num quæ caput concutiunt, & aurium ſonitus excitant? *Coac.* 167.

In febribus, venæ quæ eſt in cervice pulſatio, & dolor, rem ad inteſtinorum difficultatem deducit. *Coac.* 124.

Tumores rubicundi in ulceribus, quæ in anticâ parte fuerint, derepente diſparentes. *Aph. V.* 65.

Digitized by Google

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Lienoſis dyſenteria ſuperveniens, bonum. *Aph. VI.* 48. non longa. *Coac.* 466.

Ab inſaniâ dyſenteria, bonum. *Aph. VII.* 5.

Dyſenterico plurimum ineſt ſpei, cui pravorum ſymptomatum pauciſſima adſunt. *Prædict. II.* 118.

Ubi ſanguis, & ſtrigmenta per alvum rejecta fuerint, 7. die deſinunt, aut 14. aut 20. aut 40. aut intra hoc tempus. Hujuſmodi namque dejectiones, etiam eos, qui ante fuerunt, morbos tollunt: inveteratos quidem, ſpatio temporis majore: recentes verò, etiam paucis diebus levare poſſunt. *Prædict. II.* 121.

DETERIORIS NOTÆ.

A meracâ dejectione dyſenteria, malum. *Aph. VII.* 23.

Inteſtinorum difficultate laborantibus, vomitio bilioſa circa initia, malo eſt. *Coac.* 463.

Tormina omnia mala ſunt, ſi cum febre invadunt, aut variis alvî recrementis, aut jecoris inflammatione, aut præcordiorum, aut ventris; aut quæcunque doloribus cruciant, aut cibos cohibent, ſitimque inferunt. *Prædict. II.* 118.

In gravi inteſtinorum difficultate, quibus humor ad pus pervenit, quod ſummum inſidet, exalbidum erit, & copioſum. *Coac.* 464.

Prægnantes ipſæ etiam plerumque ad partum ſuperſunt, & ex partu, fœtumque conſervant, etiamſi per multos menſes ſanguis, & ſtrigmenta per alvum ſecedant, niſi ſi dolore affligantur, aut aliquod ex malis ſignis acceſſerit. *Prædict. II.* 122.

Si aliquod ex malis ſignis adeſſe viſum fuerit, & fœtui perniciem, ac prægnanti periculum denunciat, niſi poſt fœtus abſolutionem, aut ſecundarum dimiſſionem, ipſa tormina eodem die, aut non multo poſt ceſſaverint. *Prædict. II.* 123.

In longis dyſenteriis cibi faſtidia, mala, tum aliàs, tum ſi inſuper febrierint. *Epid. VI. VIII.* 1.

Digitized by Google

LETHALIS.

Dyſenteria ſi ab atra bile inceperit, lethale. *Aph. IV.* 24.

Si à dyſenteria detento, velut carunculæ ſeceſſerint, lethale. *Aph. IV.* 26.

Qui lienoſi à dyſenteria corripiuntur, his longa ſuperveniente dyſenteriâ, hydrops ſupervenit, aut inteſtinorum lævitas, & pereunt. *Aph. VI.* 43. *Coac.* 466.

Celerrimè is perit, quem maxima pars malorum ſymptomatum occupat. *Prædict. II.* 118.

Is morbus præcipuè pueros à 5. anno perimit, & qui eum ſuperant ad 10. uſque: cæteræ ætates tutiores ſunt. *Prædict. II.* 119.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

A dyſenteriâ inteſtinorum lævitas (ſupervenit) *Aph. VII.* 76.

Intempeſtivè ſuppreſſa inteſtinorum difficultas, abſceſſum in coſtis, aut viſceribus, aut articulis, inducit. Ac forte bilioſa quidem, in articulis: ſanguinea verò, in coſtis ac viſceribus, abſceſſum facit? *Coac.* 462.

Inteſtinorum difficultate laborantibus, aliquantulum rubræ, limoſæ, & copioſæ dejectiones, in flammeo colore, & prærubro perfuſis ſolutæ, inſaniam ſuſpectam faciunt. *Coac.* 465.

AD THERAPIAM.

Ubi purgaveris caput, pharmaco in potu exhibito, quod ſurſum pituitam purgat, & alvum lacte cocto elueris, reliquum corpus curato. Et ſiquidem febre caruerit, pinguibus & dulcibus, ac liquidis ſemper, ea quæ inſunt, ex alvo ſubducito; & multa calida partes ſub umbilico lavato, ſi dolor affuerit. Potus autem, & ſorbitiones, ac cibos exhibeto convenientes. *De Affect. XXIV.* 4. *ad* 8.

DYSURIA. URINÆ DIFFICULTAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.
Tempus anni aquilonium. *Aph. III.* 5.

AD THERAPIAM.

Urinæ difficultatem venæſectio ſolvit: ſecandæ verò internæ. *Aph. VI.* 36. Vini potus, & venæſectio. *Aph. VII.* 48.

E B R I E T A S.

Si quis ebrius ex improviſo mutus fiat, convulſus moritur, niſi febris corripuerit: aut ubi ad horam, quâ crapulæ ſolvuntur, pervenit, locutus fuerit. *Aph. V.* 5. *De Morb. II. XXII.* 2. 3. 4.

Si quis inebriatus fuerit, utique quàm prius magis ſudaverit, & difficilius ſpirabit, & ſe ipſo gravior, & humidior evadet. Quin & alacrior fuerit, niſi caput aliquatenus dolore vexetur. *Prædict. II.* 24.

E L L E B O R U S.

AD PROGNOSIN.

Convulſio ex Elleboro, lethale. *Aphor. V.* 1.

Ex epoto veratro, prærubrorum & nigrorum purgationes, vitioſæ. Virium exolutio cum talibus, mala eſt. *Coac.* 569.

In intenſo lumborum dolore, & alvi ſubductione largiore, ſumpto veratro, ſpumoſorum crebra vomitio prodeſt. *Coac.* 310.

AD THERAPIAM.

Elleborus periculoſus eſt ſanas carnes habentibus: convulſionem enim inducit. *Aph. IV.* 16.

Ad Elleboros, qui non facile ſurſum purgantur, iis ante potionem corpora præhumectanda, copioſiore alimento, & quiete. *Aph. IV.* 13.

Ubi biberit quis Elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit: ad ſomnos verò, & quietem, minus. Declarat autem & navigatio, quod motus turbat corpora. *Aph. IV.* 14.

Quan-

Digitized by Google

Quando vis magis ducere Elleborum, moveto corpus: quando ceſſare, ſomnum facito, & non moveto. *Aph. IV.* 15.,

EMPYEMA. Puris intrò Collectio. Suppuratio.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quibus anginam effugientibus, ad pulmonem vertitur, niſi in 7. diebus moriantur. *Aph. V.* 10.

Sanguis in ventrem effuſus præter naturam. *Aph. VI.* 20.

Pleuritis, niſi in 14. diebus ſupernè repurgetur. *Aph. V.* 8.

Pulmonis inflammatio, in diebus judicatoriis non repurgata, verùm cum delirio 14. dies ſuperans. *Coac.* 396.

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ ſunt ſpuitiones, niſi 3. aut 5. die moriantur. *Coac.* 379.

NOTÆ COMITANTES.

Febris non dimittens, interdiu levior, noctu gravior, ſudores multi, tuſſes & tuſſiendi cupiditas, abſque ſputo notabili, oculi cavi, malæ rubentes, ungues adunci, digiti ſummi incaleſcentes, in pedibus tumores, inappetentia, & puſtulæ toto corpore oriundæ. *Prænot.* 104. Sudores circa cervicem, & claviculam, digiti ſummi calentes, & ſcabri, ungues unci, & perfrigeſcentes. *Coac.* 402.

Quæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt, in his magna ex parte ægri tenuibus ſudoribus diffluunt. *Coac.* 419.

Quibus latus in tumorem ſublatum eſt, ac calidius exiſtit, ubi in alterum latus incumbentibus, pondus quoddam ſuſpenſum eſſe videtur, iis pus unâ in parte collectum eſt. *Coac.* 428.

Quibus ex lateris dolore, facies ruboribus velut effloreſcit, & alvus eſt liquidior, pus in pulmonibus collectum habent. *Coac.* 423.

Qui pus intrò collecturi ſunt, iis primùm quidem falſuginoſum ſputum exſpuitur, deinde dulcius. *Coac.* 403.

Digitized by Google

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Qui ex pleuritide ſuppurati fiunt, ſi intra 40. dies, ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur ſuperne, liberantur: ſi verò minus, ad tabem tranſeunt. *Aph. V.* 15.

Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſiquidem purum effluat pus, & album, evadunt. Si verò ſubcruentum, & cœnoſum, ac graveolens, pereunt. *Aph. VII.* 44.

Quibus purulentis, ab humeris concuſſis, multus editur ſtrepitus, ii minus habent puris, quàm quibus paulò difficilior ineſt ſpiratio, iique melius colorati videntur. Quibus verò nullus intus fit ſtrepitus, difficultas tamen ſpirandi vehemens adeſt, & liveſcunt ungues, ii pure pleni ſunt, & pernicioſè habent. *Coac.* 432.

NOTÆ LETHALES.

Quibus, ſi concutiuntur, pus lutulentum & graveolens prodit, utplurimum moriuntur. *Coac.* 409.

In pulmone pus colligentibus, per alvum pus ſecedere, mortiferum. *Coac.* 429.

Qui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur, hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI.* 27.

Purulentos moderatius habentes, ſi ſputa graveolentia conſequantur, recidiva interimit. *Coac.* 406.

AD THERAPIAM.

Suppuratis caput purgare oportet, non fortibus medicamentis, ſed paulatim avertere in nares, & ſimul eduliis ventrem ſubducentibus uti. Et quum principium morbi nondum eſt, ſed eò fluxus vertitur, ac vergit, exſcreationem facere, & tuſſim excitare, & medicamentis infuſilibus in nares uti, & cibis ſimul ingeſtis. Quum autem exſcreationem facere oportet, pluribus cibis, & ſalſis, ac pinguibus utendum eſt, & vino auſtero, & cum ſic habet, tuſſis inducenda. *De Loc. in hom.* XXXI. 1. *ad* 9.

CONF.

Digitized by Google

CONF. ABSCESSUS, PERIPNEUMONIA, PUS, VOMICA.

EPILEPSIA. MORBUS COMITIALIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III.* 29.
Temperies atrabilaria. *Epid. VI. VIII.* 95.
Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. 22.
Conſtitutio pluvioſa. *Aph. III.* 16.
Purgamenta muliebria retenta. *Coac.* 522.
Oppilationes multæ per venas, & impeditus ſanguinis curſus. *De Flat. XXI.* 2. 3.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Capitis dolores, & aurium tinnitus, citra febrem, aut tenebricoſa vertigo, & vocis tarditas, manuumque ſtupor. *Coac.* 161.

NOTÆ INSTANTIS PAROXYSMI.

Urinæ præter conſuetudinem tenues, & crudæ, abſque repletione, morbo comitiali obnoxiis, morbi inſultum denunciant, idque præcipuè, ſi in ſummum humerum, aut cervicem, aut dorſum, dolor aut convulſio incidat; aut torpor totum corpus occupet, aut turbulentum inſomnium viſum fuerit. *Coac.* 599.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Epilepticis pueris, mutationes, maximè ætatis, & regionum, & vitarum, liberationem faciunt. *Aph. II.* 45.
Quibus epilepſiæ ante pubertatem contingunt, mutationem habent. *Aph. V.* 7.
Liberantur aliquando huic morbo obnoxii, maxime accedente hyeme. *De Flat. XXIII.* 1.

DETERIORIS NOTÆ.

Quibus epilepſiæ accidunt 25. annos natis, his plerumque commoriuntur. *Aph. V.* 7.

Digitized by Google

LETHALIS.

Quum ætatem adeptus fuerit morbus, non amplius curabilis eſt. *De Morbo Sacr. XIII.* 15.

Qui ſtatis temporibus ſanguinem fundunt, ſi ſiticuloſi ſint, neque ſanguinem profuderint, comitiali morbo pereunt. *Coac.* 345.

Hydropicis ſuccedentes morbi comitialis offenſiones, perniciem adferunt, pravis invicem ſuccedentibus ſignis, & alvos humectant. *Coac.* 454.

Ex aqua inter cutem morbus comitialis, perniciem adfert. *Coac.* 459.

ERYSIPELAS.

AD DIAGNOSIN.

In febribus, ex prægreſſo dolore, rubores ad aures ſubnaſcentes, ignis ſacri in facie ſpem faciunt. *Coac.* 200.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Eryſipelas ab intus foràs verſum. *Aph. VI.* 25. *Prænot.* 136. *Coac.* 366.

DETERIORIS NOTÆ.

Eryſipelas foris intrò verſum. *Aph. VI.* 25. *Prænot.* 136. *Coac.* 366.

Ab oſſis denudatione eryſipelas, malum. *Aph. VII.* 19.

Ab eryſipelate putredo, aut ſuppuratio, malum. *Aph. VII.* 20.

LETHALE.

Si mulieri prægnanti eryſipelas in utero fiat, lethale. *Aph. V.* 43.

Eryſipelas foris quidem extare, utile: intrò autem vergere, lethale. Cujus quidem rei indicium eſt, cum rubore evaneſcente pectus gravatur, & ægrius ſpiritum trahit æger. *Coac.* 366.

AD THERAPIAM.

Frigidum juvat eryſipelas non exulceratum: ſed exulceratum lædit. *Aph. V.* 23.

EVACUATIO.

INDICANTIA VARIA.

Morbi à repletione facti. *Aph. II.* 22.
Tempus vernale. *Aph. VI.* 47. *VII.* 53.
Sudor multus à ſomno citra cauſam manifeſtam factus, in homine cibum non capiente. *Aph. IV.* 41.
Si à morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiore alimento uti. Si verò cibum non capienti hoc eveniat, evacuatione opus habere, noſſe oportet. *Aph. II.* 8.

REGULÆ GENERALES.

Quæ ducere oportet, quò maximè vergant, eò ducenda, per loca convenientia. *Aphor. I.* 21.
Evacuationes ad extremum ducentes, periculoſæ. *Aph. I.* 3.
Multum & derepentè evacuare, periculoſum. *Aph. II.* 51.
Vaſorum evacuatio, ſi qualem fieri decet, fiat, confert, & facile ferunt: ſin minus, contra. *Aph. I.* 2.
Si, qualia purgari oportet, purgentur, confert & facile ferunt: ſi verò contraria, difficulter. *Aph. I.* 25.
Quæ prodeunt, non copiâ ſunt æſtimanda, ſed ſi prodeant, qualia oportet, & facile ferat. *Aph. I.* 23.
Neque intempeſtivas, neque vehementiſſimas vaſorum inanitiones moliri fas eſt. *De Vict. acut.*

EUNUCHI.

Non laborant podagrâ, neque calvi fiunt. *Aph. VI.* 28. *De Nat. puer. XIX.* 1. 2.

EXACERBATIO. vid. PAROXYSMUS.
EXCREMENTA ALVI, vid. ALVI DEJECTIONES.
EXOLUTIO, vid. VIRIUM EXOLUTIO.

EXPERIMENTUM.

Periculoſum. *Aph. I.* 1.

EXSCREATIO.

In febre diſtractio, velut à vomitu, in exſcreationem deſinens, malum portendit. *Coac.* 55.

Exſcreatio frequens, ſiquidem etiam aliud quoddam ſignum affuerit, phrenitidem portendit. *Coac.* 244.

EXTENUATIO, *vid.* *COLLIQUATIO.*

EXTREMA CORPORIS.

Celeres extremorum corporis ad utraque extrema permutationes, perniciem denunciant. *Prædict. I.* 43.

In morbis acutis extremarum partium frigus, malum. *Aph. VII.* 1.

CONF. FRIGUS.

EXTREMA REMEDIA.

Ad extremos morbos, extrema remedia exquiſitè optima. *Aph. I.* 6.

FACIES.

AD DIAGNOSIN.

Benè colorata facies; cum ſudoribus diffluentibus, abſque febre, vetuſta ſtercora ſubeſſe, aut inordinatam victus rationem, præ ſe fert. *Coac.* 214.

Quos ex lateris dolore cibi faſtidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & ſudoribus diffluunt. Ubi autem facies ruboribus velut efflorefcit, & alvus eſt liquidior, pus in pulmonibus collectum habent. *Coac.* 423.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Facies optima, benè valentium, præcipuéque ſui ipſius ſimilis. *Prænot.* 2.

Facies bona, in magnis malis. *Epid. VI. II.* 61.

Facies ex tumidâ depreſſa, ac vox levior, & remiſſior evadens, ſpiritus quoque rarior, ac lenior, poſterâ die remiſſionem fore, denunciat. *Coac.* 211.

Qui-

Digitized by Google

Quibus prægnantibus, tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc ſtillationes è naribus avertunt. *Coac.* 524.

DETERIORIS NOTÆ.

Benè colorata facies, ac valde tetrica, & ſuperciliosſa. *Prædict. I.* 49. *Coac.* 213.

Si venæ temporum in febribus pulſent, & facies benè habita fuerit, abſque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.

LETHALIS.

Faciei corruptela lethalis eſt, minus tamen, ſi ob pervigilium, aut inediam, aut alvi perturbationem contingat: nam quæ ex his cauſis orta eſt corruptelæ ſpecies, una die, aut nocte in integrum reſtituitur. Hujuſmodi autem faciei hæ ſunt notæ: oculi concavi, nares acutæ, collapſa tempora, frigidæ aures, contractæque, cutis dura, color pallidus, aut niger; ad hæc quoque liveſcens palpebra, aut labrum, aut naſus, mortem in propinquo eſſe ſignificat. *Coac.* 212. *Prænot.* 2. 3.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

PHRENITIDIS.

Vultus benè coloratus, tetricus, ac ſuperciliosſus, cum fronte contractâ, in morbo acuto. *Coac.* 213.

INSANIÆ.

Quibus faciei incendium, & intenſus rubor ſolvitur, & graveolens eſt alvi egeſtio, redundans, & ſubrubra, in his inſaniæ metus eſt. *Coac.* 624.

HÆMORRHAGIÆ.

Febris cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, & venarum pulſu. *Coac.* 142.

FAMES. INEDIA.

AD PROGNOSIN.

Inedia faciei corruptelam velut lethalem parit, ſed unâ die, aut nocte finiendam. *Coac.* 212. *Prænot.* 3.

AD

Digitized by Google

AD THERAPIAM.

Fames magnam vim habet in naturam hominis, & ſanandi, & debilitandi, & occidendi. *De Vet. med. XV.* 10. *ad* 13.

Senes facillimè jejunium ferunt; ſecundo ætate conſiſtentes; minimè adoleſcentes; omnium minimè pueri: ex his autem, qui inter ipſos ſunt alacriores. *Aph. I.* 13.

Corporibus humidas carnes habentibus, famem inducere oportet: fames enim ſiccat corpora. *Aph. VII.* 59.

Fames naturæ modum excedens, nocet. *Aph. II.* 4.

Ubi fames, non oportet laborare. *Aph. II.* 16.

Famem vini potio ſolvit. *Aph. II.* 21.

Jejunium ad capitis dolores, & crapulam, non confert. *De Vict. acut.*

FASTIDIUM, *vid.* *CIBI FASTIDIUM.*

F A U C E S.

AD DIAGNOSIN.

Aquilonium anni tempus fauces aſperas reddit. *Aph. III.* 5.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Ubi febricitanti fauces exulcerantur, ſi aliud quoque ex gravioribus ſignis affuerit. *Coac.* 276. *Prænot.* 131.

Fauces leviter exaſperatæ, & alvus inanibus exurrectionibus fatigata, frontis dolores, in ægris palpantibus, & more inveſtigantium ſenſim contrectantibus, aut dolore affectis, ſi quæ ex his increſcunt, moleſtiam exhibent. *Coac.* 267. *Prædict. I.* 109.

NOTÆ LETHALES.

Fauces dolentes, abſque tumore, cum labore, & moleſtia, ac ſuffocatione, præceps exitium minantur. *Prædict. I.* 86.

In præcipitibus malis ſtrangulatus, gracileſcentibus faucibus, perniciem minatur. *Coac.* 61.

NO-

Digitized by Google

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Faucium gracilium præfocantes dolores, ubi ex capitis dolore ortum duxerint, convulſiones adferunt. *Coac.* 262. *Prædict. I.* 104.

Vehementes faucium dolores, aurium tubercula & convulſiones excitant; itemque cervicis, ac colli dolores. *Coac.* 268.

PAROTIDUM.

Quibus ad fauces irritamenta fiunt, iis moderata aurium tubercula excitantur. *Coac.* 264.

PHRENITIDIS.

Ubi fauces in morbis acutis graciles fiunt, parvæ, ac dolentes, atque ubi os hiarit, ſi gracile appareat, nec facile contrahi poſſit, mentis emotionem metuere oportet: indeque ſuccedens phrenitis pernicioſa eſt. *Coac.* 275. *Prædict. I.* 11.

FEBRIS IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Calidum ſolum non eſt febrium cauſa, ſed calidum & amarum ſimul, calidum & acidum, calidum & ſalſum, aliaque innumera. *De Vet. med.*

Ætas dentitionis febribus obnoxia. *Aph. III.* 25.

Quum æſtas ſit veri ſimilis, ſudores in febribus multos expectare oportet. *Aph. III.* 6.

Linguæ biſulcum velut ſaliva alba obductum, febris remiſſionem indicat, eo quidem, quod agnatum eſt, craſſo exiſtente, eodem die: ſi verò tenuius fuerit, poſtridie: perendie quoque, ſi adhuc tenuius fuerit. Eadem etiam ſignificatio eſt, ſi hæc circa ſummam linguam contingant, minus tamen firma. *Coac.* 230.

Quibus in febre ad dentes viſcoſa circumnaſcuntur, his febres fiunt vehementiores. *Aph. IV.* 53.

Qui

Qui æſtum ſentiunt, & progreſſis dejectionibus, tenuibus ſudoribus diffluunt, iis febris ingraveſcit. *Coac.* 646.

AD PROGNOSIN.

FEBRIS ALIOS MORBOS SANAT.

Aphoniam ex ebrietate ortam. *Aph. V.* 5.

Convulſionem, aut tetanum. *Aph. IV.* 57. *Coac.* 354.

Dolores capitis, cum aphonia, & ſtertore, ſanis derepente obortos. *Aph. VI.* 51.

Quibus hepar circumcirca dolet, his febris ſuperveniens dolorem ſolvit. *Aph. VII.* 52. *Coac.* 449.

Quibus ad hypochondrium dolores fiunt, abſque inflammatione, his febris ſuperveniens ſolvit dolorem. *Aph. VI.* 40.

Volvulum ex urinæ ſtillicidio ſubortum. *Aph. VI.* 44. *Coac.* 475.

Lippitudine affecto ſuborta febris, ſolutionem affert. *Coac.* 222.

Quibus ex vulnere, corporis impotentia accidit, ii febre citra rigorem oborta, ſani evadunt. *Coac.* 477.

In ſideratis, &c. ſi febris accedat, ſolutio contingit. *Coac.* 479.

NOTÆ JUDICATIONIS VARIÆ.

Febrium judicationes iiſdem numerantur diebus, quibus & evadunt, & moriuntur homines. *Prænot.* 121.

Febres mitiſſimæ, & ſecuriſſimæ, die 4. aut ante deſinunt; maximè verò malignæ & graviſſimæ, die 4. vel prius interficiunt. *Prænot.* 122.

Primus febrium inſultus ad dies 4. ſecundus ad 7. tertius ad 11. quartus ad 14. quintus ad 17. ſextus ad 20. dies excurrit. *Prænot.* 122.

Inter initia perquam difficile eſt dignoſcere, quinam morbi longo temporis ſpatio judicari debeant, quod ſimillima ſint eorum principia. *Prænot.* 124.

Qui morbi intra breviſſimum temporis ſpatium, judicationem ſunt ſubituri, facilius dignoſcuntur, cum maximè inter ſe ab initio diſſideant. *Prænot.* 125.

Qui-

Quibus per febres 6. die rigores fiunt, difficulter judicantur. *Aph. IV.* 29.

Quibus in febribus quotidie rigores fiunt, quotidie febres ſolvuntur. *Aph. IV.* 63.

Quibus exacerbationes fiunt, quacunque hora dimiſerit febris, poſtridie eadem horâ ſi corripuerit, difficulter judicantur. *Aph. IV.* 30.

Febricitare incipientibus, ſanguinis ſtillationes cum ſternutatione accedentes, & quod in urina deſidet album 4. die viſum, 7. ſolutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

Urina in febre album & læve depoſitum habens ſedimentum, celerem liberationem denunciat; celerem quoque, quæ diluta indiſcretam quandam habet pinguedinem. *Coac.* 575.

Quæ aliquantulum rubet, ſubrubrum habet ſedimentum, & læve, ſiquidem ante diem 7. appareat, 7. die ſolutionem fore deſignat; poſt 7. autem, tardiorem, aut plane diuturnam. *Coac.* 575.

Quæ 4. die ſubrubram nubeculam capit, 7. die liberat, dum reliqua pro ratione habeant. *Coac.* 575.

NOTÆ LONGITUDINIS.

Febricitantium non omnino leviter, permanere, & nihil remittere corpus, morbi longitudinem indicat. *Aph. II.* 28.

In febribus abſceſſus, qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant. *Aph. IV.* 51.

Dolores ex glandularum tumoribus. *Coac.* 73.

Judicationis ceſſationes in febribus, temporis quidem longinquitatem, non tamen perniciem inducunt. *Coac.* 74.

Ex vehementibus doloribus obortæ febres, diuturnæ. *Coac.* 75.

Sudores febricitantium extra dies criticos orti, laborem ſignificant, & morbi longitudinem, & recidivas. *Aph. IV.* 36.

Febri-

Digitized by Google

Febricitanti ſudor ſuperveniens, febre non remittente, malum. Prolongatur enim morbus, & copioſiorem humiditatem indicat. *Aph. IV.* 56.

Si venæ temporum in febribus pulſent, & facies benè habita fuerit, abſque præcordiorum mollitie, longum fore morbum, ſperare oportet, qui nec ſine liberali ſanguinis ex naribus profuſione, aut ſingultu, aut convulſione, aut coxendicum dolore, deſinet. *Coac.* 128.

In febre cum ſudore, vocis ex capitis dolore defectiones, ſi per ſe reſolvuntur ægri, ac præter voluntatem excrementa demittantur, malumque remitti videatur, diuturni morbi metus eſt. In his ſubinde obortus rigor, damnari non debet. *Coac.* 253.

Quibus febricitantibus in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aph. VII.* 31.

Urina tenuis & bilioſa, & ægre lentum habens ſedimentum, & quæ in melius ac deterius commutatur, temporis diuturnitatem poſtulat. *Coac.* 575.

In febre variarum interdum urinarum mictiones, morbum producunt. *Coac.* 595.

NOTÆ SALUTARES.

Febrem convulſioni ſupervenire melius eſt, quàm convulſionem febri. *Aph. II.* 26.

Febres quocunque modo intermittant, quod ſine periculo ſint, ſignificat. *Aph. IV.* 43. *VII.* 62. *Coac.* 117.

Qui ex morbo ſuperfuturi ſunt, facile ſpirant, dolore vacant, noctu dormiunt, aliaque ſecuriſſima ſigna habent. *Prænot.* 126.

Sudores febricitantibus ſi inceperint, boni ſunt die 3. & 5. & 7. & 9. & 11. & 14. & 17. & 21. & 27. & 31. & 34. hi enim morbos judicant. *Aph. IV.* 36.

Quibus in febre, die 7. aut 9. aut 11. aut 14. morbus regius ſupervenit, bonum eſt: niſi dextrum hypochondrium durum ſit, alioqui non bonum. *Aph. IV.* 64.

Qui-

Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV.* 60.

Quibus urinæ craſſæ, grumoſæ, paucæ, non ſine febre, copia ex his ſuccedens tenuis juvat. Tales autem maxime prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, ſubſidentiam continent. *Aph. IV.* 69.

Quibus ex naribus fluxiones, die 7. 9. aut 14. contingunt, utplurimum à febribus vindicant. Eodem verò modo & bilioſus alvi fluxus, & qualis in inteſtinorum difficultate fieri aſſolet; ac genuum & coxendicum dolor; urinaque ſub judicationem concocta; & verò in muliere menſium profluvium. *Coac.* 152.

NOTÆ PERICULI.

Convulſio febri ſuperveniens. *Aph. II.* 26.

Dejectiones nigræ, qualis ſanguis niger, ſponte prodeuntes. *Aph. IV.* 21.

In bubonibus febres omnes malæ, præter ephemeras. *Aph. IV.* 55.

In febribus circa ventrem æſtus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV.* 65.

Quibus in febre morbus regius ſupervenit ante 7. diem, malum eſt. (Niſi confluxus humorum per alvum fiant.) *Aph. IV.* 62.

In febribus, ex ſomnis pavores, aut convulſiones, malum. *Aph. IV.* 67.

In febribus ſpiritus offendens, malum. Convulſionem enim ſignificat. *Aph. IV.* 68.

Qui ſanguinem vomunt, ſiquidem ſine febre ſalutare: ſi verò cum febre, malum. *Aph. VII.* 37.

Ex præcordiorum doloribus obortæ febres, malignæ ſunt. *Prædict. I.* 56. In his profundus, ac altus ſopor, peſſimus. *Coac.* 31.

Febres, quæ ſoporem, laſſitudinemve inducunt, aut in quibus caligant ægri, inſomnia, ac tenuibus ſudoribus vexantur, malignæ ſunt. *Prædict. I.* 74.

Digitized by Google

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, peſſimæ. *Coac.* 2.

In febre convulſio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. Malignus quoque ex femore doloris impetus. Sed & neque genuum dolor probari poteſt. Quin & ſurarum quoque dolores maligni ſunt, ac mentis emotio, tum verò præcipuè, ſi ſublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

In febre mutum eſſe, malo eſt. *Coac.* 34.

In febribus, alvo à flatibus diſtentâ, flatum non erumpere, malum. *Coac.* 44.

In febre tenuiter exudantes, malignè habent. *Coac.* 42.

In febre diſtractio, velut à vomitu, in exſcreationem deſinens, malum portendit. *Coac.* 55.

Qui acceſſione correpti, poſtero die gravius habent, iis malum denunciatur. *Coac.* 78.

Quæcunque febri ex adverſo reſpondent, niſi abſceſſum faciant, malignitatem denunciant. *Coac.* 145.

In febre ſputi exſcreationes lividæ, nigræ, bilioſæ, ſubſiſtentes quidem malæ ſunt: ſi verò pro ratione excernantur, utiles. *Coac.* 242.

NOTÆ LETHALES.

Qui perituri ſunt, difficultate ſpirandi vexantur, delirant, vigilant, cæteraque ſigna peſſima habent. *Pranot.* 127.

Si à febre detento, tumore in faucibus non exiſtente, ſuffocatio ex improviſo ſuperveniat, lethale. *Aph. IV.* 34.

Si à febre detento, collum derepentè inverſum fuerit, & vix deglutire poſſit, tumore non exiſtente, lethale. *Aph. IV.* 35. *VII.* 58. *Coac.* 277.

Febrium initio, ſi atra bilis ſurſum, aut deorſum prodeat, lethale eſt. *Coac.* 68.

Ubi livores in febre fiunt, própè affore mors ſignificatur. *Coac.* 66.

Febres vertiginoſæ, & cum tenuis inteſtini morbo, & ſine hoc, perniciem intentant. *Coac.* 106.

Qui-

Digitized by Google

Quibus per febres aſſiduas, puſtulæ toto corpore enaſcuntur; lethale eſt, niſi quid purulentum abſcedat. In his verò præcipuè adnaſci ad aures tubercula ſolent. *Coac.* 114.

Cum oculorum perverſione, febribus, & laſſitudinis ſenſu detento, rigor perniciem minatur. Atque in hujuſmodi caſibus ſoporati malum denunciant. *Coac.* 221.

Vocis defectiones in febre, quæ convulſionis ſpeciem præ ſe ferunt, & in mentis emotionem cum ſilentio déſinunt, perniciem oſtentant. *Coac.* 248.

NOTÆ RECIDIVÆ.

Febricitanti, niſi in diebus imparibus dimiſerit febris, reverti ſolet. *Aph. IV.* 61. *Coac.* 80.

Quibus febres ceſſant, neque apparentibus ſolutionis ſignis, neque diebus judicatoriis, iis recidiva expectanda eſt. *Prænot.* 138. *Coac.* 146.

Urina denſitatem divulſam habens, morbi reverſionem, aut ſudorem portendit. *Coac.* 593.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS.

Febris aſſidua, diutiùs cum ſecuritate trahens, ſi neque ex dolore, neque ex inflammatione, neque ex aliâ ulla manifeſtâ cauſâ contingat. *Coac.* 143. *Prænot.* 139.

Qui ſubinde horrore corripiuntur, ad ſuppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad ſuppurationem ducit. *Coac.* 422.

Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione conquieſcit, iis temporis ſucceſſu abſceſſus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & veſica dolet. *Coac.* 141.

Laſſatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abſceſſus fiunt. *Aph. IV.* 31.

CONVULSIONIS.

In febribus tenuiter exudantes, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulſiones proni ſunt. *Prædict. I.* 115.

Digitized by Google

DOLORIS CAPITIS.

Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adſunt, aut aderunt. *Aph. IV.* 70.

DOLORIS ad COXAS.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, ſi abſque ſudore ſolvantur, malum indicant. His ad coxendices dolores decumbunt.. *Coac.* 297.

DIARHOEÆ.

Quibus hypochondria elevata ſunt, murmurantia, dolore lumborum ſuperveniente, his alvi humectantur, niſi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc. *Aph. IV.* 73. *Coac.* 291.

Quibus per febres ſanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV.* 27. *Coac.* 153.

Quibus ructus adſunt, flatus, ventris ſonitus, cum inflatione; iis alvus exturbatur. *Coac.* 142.

DYSENTERIÆ.

In febribus, venæ quæ eſt in cervice pulſatio, & dolor, rem ad inteſtinorum difficultatem deducit. *Coac.* 124.

ERYSIPELATIS in FACIE.

In febribus, ex prægreſſo dolore, rubores ad aures ſubnaſcentes, ignis ſacri in facie ſpem faciunt. *Coac.* 200.

HÆMORRHAGIÆ.

Capitis gravitas, & dolor ſincipitis, cum pervigilio, vel etiam contenſionis ſenſu ad cervicem. *Coac.* 168.

Dolor capitis, viſus hebetudo, ſplendores oculis obverſantes, cum præcordiorum tenſione, abſque dolore, vel inflammatione. *Prænot.* 149.

Faciei rubor, & vehemens capitis dolor, cum venarum pulſu. *Coac.* 142.

Ex rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu, & cervicis dolore. *Coac.* 555. *Prædict. I.* 142.

Quæ contingunt in febre circa ventrem palpitationes, mentis emotiones adferunt. Quin & ſanguinis ex nari-

maribus profluvium, cum horroris ſenſu interdum accedit. *Coac.* 298.

PROFLUVII MULIEBRIS.

Ex rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu. *Coac.* 555.

PHRENITIDIS.

Quibus 3. die ſubſiſtit acceſſio, & 4. ingraveſcit, malum denunciatur. Ac metus eſt, ne hujusmodi acceſſiones phrenitim inducant. *Coac.* 79.

Vehementer & acutè mente emoti, ſi febris iterum repetat, phrenitici evadunt. *Coac.* 95.

Qui in febribus, ad tactum nullum ardoris ſenſum præ ſe ferunt, phrenitici fiunt, idque magis, ſi ſanguis fluxerit. *Coac.* 228.

VOMITUS.

Quos ſtomachi faſtidia vexant, cum oris ventriculi morſu, & crebra ſputatione, iis vomitio adfutura eſt. *Coac.* 142.

AD THERAPIAM.

Victus humidus febricitantibus omnibus confert, maximè verò pueris, & aliis tali victu uti conſuetis. *Aph. I.* 16.

Si quis febricitanti cibum det, convaleſcenti quidem, robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph. VII.* 65.

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, ſed auferre de appoſitionibus, ante judicationes. *Aph. I.* 19.

Si febris, quæ non eſt à bile, detineat, aquâ multâ, & calidâ in caput affuſâ, febris ſolutio fit. *Aph. VII.* 42.

FEBRIS CONTINUA ACUTA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III.* 29.

Tempus æſtivum. *Aph. III.* 21.

Digitized by Google

Æſtas, poſt hyemem ſiccam, & aquilonium; ver autem pluvioſum, & auſtrinum. *Aph. III.* 11.
Autumnus aquilonius, & ſiccus. *Aph. III.* 14.
Siccitates. *Aph. III.* 7.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Convulſionem ſolvit febris ſuccedens acuta, quæ prius non aderat, aut ſi prius adfuit, ingraveſcens. *Coac.* 358.
Exſcreationes, alvi egeſtiones, & urinæ, probè ſecedentes. *Aph. IV.* 47. *VII.* 69.
Febres acutas, cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore non bilioſo, inſania ſolvit. *Coac.* 550.
Alvi recrementum purum ſuccedens, febrem acutam ſolvit, cum ſudore. *Coac.* 649.
Morbi acuti effluente ex naribus ſanguine, judicatione abſolvuntur, idque die judicatorio; ac ſudore copioſo exorto, urinâque purulentâ, ac vitrea affatim reddità, in quâ quod ſubſidit, laudabile ſit; aut abſceſſu effatu digno, & alvo mucoſa, & ſanguinea dejiciente, ac derepente prorumpente, vomitionibusque non pravis, ſub judicationem contingentibus. *Coac.* 150.

NOTÆ LONGITUDINIS.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, & cum ſudore. *Coac.* 256.

NOTÆ PERICULI.

Febres quæcumque non intermittentes, tertiâ die vehementiores fiunt, magis periculoſæ. *Aph. IV.* 43. *Coac.* 116.
In febribus acutis, convulſiones, & circa viſcera dolores vehementes, malum. *Aph. IV.* 66.
In acutis affectionibus, quæ cum febre ſunt, luctuoſæ reſpirationes, malæ. *Aph. VI.* 54.
Qui in febre non intermittente, tenuiter & crebro exudant, cum præcordiorum diſtenſione, ii utplurimum malignè habent; atque in his dolores in humeri caput, ac claviculas affixi, pravi ſunt. *Coac.* 32.

NOTÆ LETHALES.

Auris intenſus dolor, cum febre acuta, ac cæteris aliquanto gravioribus ſignis. *Coac.* 189.

Continens capitis dolor, cum gravibus aliis ſignis. *Coac.* 160.

Sudores frigidi, cum acutâ febre evenientes. *Aph. IV.* 37.

In plurimis graveolentibus dejectionibus, cum febre acuta, præcordiorum contenſione, ex longo intervallo oborta ad aures tubercula, mortem adferunt. *Coac.* 201.

In non intermittentibus febribus, ſi externa quidem frigida ſint; interna verò urantur, & ſitim habeant, lethale. *Aph. IV.* 48. *VII.* 72.

In febre non intermittente, ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus pervertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore jam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73.

Si rigor incidat febri non intermittenti, debili jam exiſtenti ægro, lethale. *Aph. IV.* 46.

Ubi in febre non intermittente, difficultas ſpirandi, & delirium fit, lethale. *Aph. IV.* 50.

Qui in febre aſſidua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt quidem, ſi poſt ſanguinis ex naribus fluxum, ac vomitum, ad loquelam, & ad ſe ipſos redeant. Sin verò ſecus accidat, cum ſpirandi difficultate celeriter intereunt. *Coac.* 77.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, in acuta febre, ſine ſudore, lethales. *Coac.* 256.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS ad AURES.

In bile redundantibus, magna ſpiratio, cum febre acuta, & præcordiorum contenſione. *Coac.* 126. 290.

In anhelatoribus, & ſuſpirioſis, febris poſtea acuta, cum præcordiorum contenſione perfrigeratis, magnum circa aures tumorem expectare oportet. *Coac.* 107.

CONVULSIONIS.

In pueris acuta febris, cum alvi ſuppreſſione, & pervigilio,

), calces velut jactare, ac colorem mutare, & ru-
em contrahere, convulſionem minatur. *Coac.* 109.

NSANIÆ.

ta febre aures obtuſæ, vehementem inſaniam por-
dunt. *Coac.* 196.

) THERAPIAM.

eracutus eſt morbus, ſtatim extremos habet labo-
& extremè tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. Ubi
) non, ſed plenius cibare licet, tantum à tenui
dendum, quantum morbus remiſſior extremis fue-
Aph. I. 7.

morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuiſſimo victu
neceſſe eſt. *Aph. I.* 8.

)NF. *FEBRIS in genere, MORBUS ACUTUS.*

RIS ARDENS.

DIAGNOSIN.

AUSÆ ANTECEDENTES.

virilis. *Aph. III.* 30.

us æſtivum. *Aph. III.* 21. *VIII.* 8.

NOTÆ COMITANTES.

ıs diu tuſſes ſiccæ, paulùm irritantes, in febribus
entibus, non admodum ſiticuloſi ſunt. *Aph. IV.* 54.

PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

bre ardente laborantibus, dies 14. aut allevando,
perimendo decernunt. *Coac.* 137.

s ardentes, quæ recurrere ſolent, 4. diebus de ſe
ıificationem exhibent, deinde exudant. Sin minus,
ſeptimo, & undecimo. *Coac.* 136.

ribus ardentibus tremores, delirio ſolvuntur. *Coac.*
:. *Aph. VI.* 26.

NOTÆ SALUTIS.

m ardentem ſuccedens rigor ſolvit. *Coac.* 135. *Aph.*
58.

NOTÆ

Digitized by Google

NOTÆ PERICULI.

Alvus in febre ardente affatim prorumpens. *Coac.* 129.

Oculorum perverſio, & diſtorſio, cum aliquâ ſummi corporis refrigeratione, & egeſtionibus aquæ ſimilibus, & crebris; præcipuè ſi alto quodam ſtupore detineantur. *Prædict. I.* 81.

Sanguinis ex naribus fluxus, in febre ardente 4. die obveniens, malo eſt, niſi aliud quippiam benè ceciderit. Quod ſi die 5. contingat, minus adfert periculi. *Coac.* 133.

NOTÆ LETHALES.

Ex febre ardente, niſi qui circa aurem ſit abſceſſus ſuppuret, non admodum liberantur. *Coac.* 138. 207.

Febris ardens ex laborioſo ventris dolore, perniciem minatur. *Coac.* 130.

Quibus in febre ardente, tumores cum ſomnolentia, & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus ſideratione necat. *Coac.* 60.

NOTÆ MENTIS EMOTIONIS FUTURÆ.

In febre ardente laborantibus, ſi aurium ſonitus, cum viſus hebetudine, & ad nares gravitate accedant, niſi ſanguis ex naribus profluat, furioſa & vehemens mentis emotio metuenda eſt. *Coac.* 131. *Prædict. I.* 18.

AD THERAPIAM.

Ad Cauſum, aliamque febrem, aqua cœleſtis per ſe ſola exhibita, prodeſt. *De Morb. III.*

FEBRIS DIARIA EPHEMERA.

In Bubonibus febres omnes malæ, præter ephemeras. *Aph. IV.* 55.

FEBRIS LIPYRIA.

Febres lipyriæ, non niſi per choleram effuſa bile, ſolvuntur. *Coac.* 120.

Digitized by Google

FEBRIS CONTINUA TERTIANA.

Febres quæ proximè ad tertianarum naturam accedunt; cum incontinenti jactatione, malignæ ſunt. *Coac.* 33.

Febres, quæcunque non intermittentes tertiâ die vehementiores fiunt, magis periculoſæ. *Aph. IV.* 43. *VII.* 62. *Coac.* 116.

Febres ad tertianarum naturam accedentes, vagæ & errantes, ubi in dies pares tranſierint, moleſtiam exhibent. *Coac.* 37.

FEBRIS CONTINUA LENTA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas adoleſcentiæ. *Aph. III.* 27.

Conſtitutio cœli pluvioſa. *Aph. III.* 16.

NOTÆ COMITANTES.

Sudores, qui non fiunt diebus judicatoriis. *Aph. IV.* 36.

Quibus febricitantibus, in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aphor. VII.* 31.

AD PROGNOSIN.

Quibus febres longæ, his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt. *Aph. IV.* 44.

AD THERAPIAM.

Lac dare convenit tabidis, non admodum valde febricitantibus, & in febribus longis, & languidis, ſi nullum ſignum repugnet, & præter rationem quidem extenuatis. *Aph. V.* 64.

FEBRIS INTERMITTENS.

AD PROGNOSIN.

Febres quocunque modo intermittant, quod ſine periculo ſint, ſignificat. *Aph. IV.* 43. *VII.* 62. *Coac.* 117.

Intermittentes febres aliquando malignæ evadunt, & in morbos acutos tranſeunt. *Epid. VII.*

Qui

Digitized by Google

Qui per febres intermittentes, inæqualiter incaleſcentes, alvum habent flatibus diſtentam, pauca transmittentem, iis poſt judicationem lumborum dolore ſuborto, alvi prorumpunt. Qui autem ad manus contactum exardeſcunt, torpore, ſiti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambuſta eadem denunciant. *Coac.* 158.

FEBRIS INTERMITTENS TERTIANA.

AD DIAGNOSIN.

Æſtas ipſi obnoxia. *Aph. III.* 21.

AD PROGNOSIN.

Tertiana exquiſita in ſeptem ad ſummum circuitibus judicatur. *Aph. IV.* 59.

Tertiana exacta quinto, aut ſeptimo, aut ad ſummum nono circuitu terminatur. *Coac.* 148.

Qui in febribus tertianis ingraveſcunt dolores, tertianarum naturam aſſumunt, & ſanguinis grumos per ſeceſſum egerunt. *Coac.* 123.

AD THERAPIAM.

Si tertiana febris detineat, ſiquidem poſt tres paroxyſmos quartus corripiat, purgans per inferiora dato; ſin autem purgante non egere videatur, Pentaphylli radices acetabuli quantitate in aqua tritas potui dato. Si verò ſic non ſedetur, ubi multâ calidâ laverit, Trifolium & Silphii ſuccum, cum vino, pari aquâ admixtâ, propinato, reclinatumque ſtragulis contegito, donec ſudet. *De Morb. II. XXXVIII.* 2. *ad* 7.

FEBRIS INTERMITTENS QUARTANA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus æſtivum, & autumnale. *Aph. III.* 21. 22.

Quæ febres intermittunt, incertoque ac vago ordine prehen-

hendunt, eæ, autumno præcipuè, in quartanam ferè tranſeunt, idque in his ferè maximè, qui trigeſimum annum ſuperarunt. *Coac.* 143.

AD PROGNOSIN.

Febrium omnium tutiſſima, placidiſſima, & longiſſima eſt quartana, quæ & ab aliis magnis morbis liberat. *Epid. I. III.* 17.

A quartanis correpti, à convulſione non admodum corripiuntur. Si verò priùs corripiantur, & poſtea quartana ſupervenerit, liberantur. *Aph. V.* 70.

Quartanæ æſtivæ plerunque fiunt breves: autumnales verò longæ, & maximè quæ propè hyemem incidunt. *Aph. II.* 25.

Hibernæ quartanæ fere in morbos acutos tranſeunt. *Coac.* 159.

Quibus, in febribus quartanis exiſtentibus, ſanguis ex naribus fluxerit, malum. *Aph. VIII.* 3.

AD THERAPIAM.

Si quartana apprehenderit, ſiquidem impurgatus fuerit, primum caput purgato, & interpoſitis 3. aut 4. diebus, pharmacum ſurſum purgans dato, in ipſa apprehenſione. Et interpoſitis diebus, rurſum aliud deorſum purgans dato, in ipſa apprehenſione. Si verò ex his non ſedetur, rurſus interpoſitis diebus, multa calida lavato, & pharmaca quæ ſcripta ſunt dato. Potibus autem, & ſorbitionibus, & reliqua diæta utendum eſt, velut in tertiana. *De Affect. XIX.*

FEBRIS INTERMITTENS VAGA.

AD DIAGNOSIN.

Tempus autumnale obnoxium. *Aph. III.* 22.

AD THERAPIAM.

Febres inconſtantes ſinere oportet, donec conſiſtant. *De Vict. acut.*

FISTU-

Digitized by Google

FISTULÆ.

Ex fiſtulis maximè moleſtiam adferunt, quæ in cartilaginoſis, aut carne vacuis locis fieri ſolent, cavæ ſunt, & longius excurrunt, aſſiduéque ſanie manant, & in quarum oſculo caruncula ineſt. Facilius autem curantur, quæ in mollibus, & carnoſis locis, & non nervoſis oriuntur. *Coac.* 511.

FLATUS.

AD DIAGNOSIN.

Icterici non admodum flatulenti ſunt. *Aph. V.* 72.

Flatus cum ſtrepitu prodiens, ægrum aliquo dolore vexari, aut delirare indicat, niſi æger ſua ſponte hoc modo flatum emiſerit. *Pranot.* 68. *Coac.* 495.

AD PROGNOSIN.

Flatum ſine ſonitu, ac crepitu exire, optimum. *Pranot.* 68. *Coac.* 495.

Præſtat tamen cum ſtrepitu prodire, quàm iſthic revolvi. *Pranot.* 68. *Coac.* 495.

In febribus, alvo à flatibus diſtentâ, flatum non erumpere, malum. *Coac.* 44.

Quibus ructus adſunt, flatus, ventris ſonitus, cum inflatione, iis alvus exturbatur. *Coac.* 142.

FLOCCOS LEGERE, vid. GESTUS.

FLUOR ALBUS, vid. UTERI FLUOR.

FLUXUS MENSTRUUS, vid. MENSTRUA.

FLUXIONES.

AD DIAGNOSIN.

Fluxiones fiunt, & perfrigeratâ carne, & excalefactâ, & pertumefactâ. *De Loc. in hom XV.* 3.

Fluxiones ex capite ſeptem ſunt: per aures, per oculos, per nares, per palatum in fauces, in ſtomachum, per vaſa in medullam ſpinalem, atque in ſanguinem. *De Glandul. VIII. Loc. in hom. XVIII.*

Cum

Digitized by Google

Cum æſtate, vel autumno, ex capite calida, & nitroſa fluxio deciderit, mordet, exulcerat, ſpiritu implet, & orthopnœam parit. *De Vict. acut.*

AD PROGNOSIN.

Mulieri fluxione laboranti, ad nares, aut os, fluxionem tranſire, bonum. *De Morb. I. VI.* 12.

In naturis ad tabem prompte comparatis, ſi cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac.* 441.

A fluxione retro ad vertebras, & in carnes, hydrops. *De Loc XVIII,* 9.

A fluxione in medullam, tabes occulta. *Ibid.* 8.

In gravidis ſalſuginoſæ ad fauces fluxiones, malum denunciant. *Coac.* 537.

Prægnantibus fluxiones, cum ſerpentibus oris ulceribus, malo ſunt. *Coac.* 539.

AD THERAPIAM.

Fluxioni ex capite vomitus conducit. *De Loc. XLVII.* 2.

FOEMINA. MULIER.

Mulier ambidextra non fit. *Aph, VII.* 43.

Mulier non laborat podagra, niſi menſes ipſi defecerint. *Aph. VI.* 29.

CONF. CONCEPTIO. STERILITAS.

FOETUS.

AD DIAGNOSIN.

Foetus, mares quidem in dextris, fœminæ verò in ſiniſtris magis. *Aph. V.* 48.

Mulier prægnans, ſiquidem marem geſtat, benè colorata eſt, ſi verò foeminam, malè colorata. *Aph V.* 42.

Cum extremæ fœtus partes evolutæ ſunt, tunc etiam movetur; tempus autem ad hoc, maſculo tres menſes, foemellæ quatuor. *De Nat. puer. XX.*

Quo tempore fœtus movetur, mammæ etiam attolluntur, & papillæ turgeſcunt, nec tamen lac prodit. *Ibid.*

Mu-

Digitized by Google

Mulieri in utero gerenti, ſi multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum fœtum ſignificat. Si verò ſolidæ fuerint mammæ, ſaniorem fœtum ſignificat. *Aph. V.* 52.

Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, fœtum ſanum eſſe impoſſibile. *Aph. V.* 60.

Fœtûs corruptionem debilitas, & febris vehemens, & cibi faſtidium comitatur. *De Morb. Mul. I. XXXVII.* 6.

AD PROGNOSIN.

Quæ perdituræ ſunt fœtus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rurſus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt. *Aph. V.* 53.

Impoſſibile eſt vitalem eſſe puerum, octavo menſe natum. *De partu ſept. & octim.*

Ex ſeptimeſtribus quidam inter multos ſuperſunt. *De part. ſeptim.*

GEMELLI.

Prægnantibus moleſtiam exhibent, qui circa tenue inteſtinum contingunt tumores, quales circa extremas oſculi uteri oras, cum erectæ cervicis ſpirationis difficultate, eveniunt. Quin etiam fortaſſis hujusmodi tumores, gemellorum partum prænunciant, aut forte convulſiones indicant. *Coac.* 539.

CONF. ABORTUS, CONCEPTUS, GRAVIDITAS, MAMMÆ.

FOMENTA.

Solvunt oculorum dolores. *Aph. VI.* 31.

Fomemta calida dolorem leniunt. *De Flat. XIV.* 4. 5.

Fomentorum optimum eſt aqua calida, in utre, vel veſicâ, aut ſpongia mollis & magna, ex aqua calida expreſſa. *De Vict. acut.*

FRACTURA, vid. OSSA, CRANIUM.

FRIGIDUM.

EJUS USUS.

In

autem frigido uti oportet, unde ſanguis erum-
aut erupturus eſt, non ſuper ipſa, ſed circa hæc,
influit. Et quæcunque inflammationes, aut flam-
ardores, ad rubrum & ſanguineum colorem ver-
es novo ſanguine, ſuper ipſos: nam inveteratos
efacit: eryſipelas etiam non exulceratum juvat,
niam exulceratum lædit. *Aph. V.* 23.
res in articulis, & dolores abſque ulcere, & po-
ioos, & convulſiones, horum plurima, frigida
a affuſa & levat, & attenuat, & dolorem ſolvit.
por enim modicus doloris ſolvendi vim habet.
V. 25.
ò, ubi in tetano ſine ulcere, juveni benè carno-
æſtate mediâ, frigidæ multæ affuſio, caloris re-
itionem facit. Calor autem hæc ſolvit. *Aph. V.* 21.

S NOXA.

um, inimicum offibus, dentibus, nervis, cerebro,
ali medullæ: calidum verò, utile. *Aph. V.* 18.
, velut nix, glacies, pectori inimica, tuſſes mo-
:, ſanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt.
V. 24.
um autem, convulſiones, tetanos, nigrores, &
res febriles affert. *Aph. V.* 17.
bus frigidum quidem mordax, cutem obdurat,
rem non ſuppurantem facit, nigrores, rigores
iles, convulſiones, & tetanos. *Aph. V.* 20.

GUS CORPORIS.

DIAGNOSIN.

orporis parte ineſt calor, aut frigus, ibi morbus
Aph. IV. 39.

PROGNOSIN.

IOTÆ PERICULI.

rbis acutis, extremarum partium frigus, malum.
. *VII.* 1.

A dolore vehementi partium circa ventrem, extremarum frigus, malum. *Aph. VII.* 26.

Caput, manus, & pedes frigere, ventre & lateribus calentibus, malum. *Prænot.* 46. *Coac.* 492.

NOTÆ LETHALES.

Totius corporis perfrigeratio, cum rigiditate. *Prædict. I.* 77. *Coac.* 3.

Frigus cum ſudore, in omni ſuperflua purgatione. *Coac.* 568.

Externa quidem frigida, interna verò urentia, cum ſiti, in febribus non intermittentibus. *Aph. IV.* 48. *Coac.* 115.

Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ. *Aph. VIII.* 14.

Labia livida, aut etiam reſoluta, & inverſa, & frigida. *Aph. VIII.* 13.

Teſtis dexter frigidus, & convulſus. *Aph. VIII.* 11.

Ungues nigri. & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti, vel remiſſi. *Aph. VIII.* 12.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Poſteriorum partium frigus convulſionem provocat. Ac omnino poſteriorum partium refrigeratio, convulſionem minatur. *Coac.* 7. *Prædict. I.* 67.

PERFRIGERATIO.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Qui poſt ſanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus ſudoribus perfrigeſcunt, male habent. *Coac.* 40. 342.

Qui in diebus judicatoriis, cum angore, & incontinenti corporis jactatione, abſque ſudore perfrigerantur, atque omnino qui ſine ſudore perfrigerantur, citra judicationem, malè habent. *Coac.* 38. *Prædict. I.* 61.

Qui ex ſudoribus perfrigerantur, ac celeriter recaleſcunt, malè habere judicantur. *Coac.* 52.

In humectâ alvo, perfrigeratio cum ſudore, vitioſa. *Coac.* 647.

Digitized by Google

Ex rigore perfrigerationes, quæ ad calorem non revocantur, malæ ſunt. *Prædict. I. 65.*

Ex ſanguinis eruptionibus, vehementes diebus judicatoriis obvenientes perfrigerationes, peſſimæ. *Coac. 326.*

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, peſſimæ. *Coac. 2.*

Urinarum ex perfrigeratione interceptiones, peſſimæ. *Coac. 5.*

NOTÆ LETHALES.

Somni, quales ſopore oppreſſis, & totius corporis perfrigerationes, perniciem oſtentant. *Coac. 181.*

Qui ex rigore perfrigeratione detinentur, cum capitis, ac cervicis dolore, vocis defectione, ac tenui ſudore, ii, ubi vires reſumpſerint, ac ſeſe velut recollegerint, moriuntur. *Coac. 1.*

Quibus adſunt ſuperiorum partium tenues ſudores cum perfrigerationibus, nec ſine febre, ii corporis incontinentia, & phrenitide vexati, præceps periculum denunciant. *Coac. 69.*

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio, præter occaſionem, in convulſionem tendit. *Coac. 4.*

Cervicis, ac dorſi perfrigerationes, convulſiones portendere videntur, ac multo magis, quæ totum corpus pervadunt, in quibus mictiones membranularum ſpeciem præ ſe ferunt. *Coac. 83.*

AD THERAPIAM.

In corporis perfrigeratione, cùm torporis ſenſu, ſanguinis detractio, mala eſt. *Coac. 343.*

FRONS.

Frontis dolores in ægris palpantibus, & more inveſtigantium ſenſim contrectantibus, aut dolore affectis, ſi increſcunt, moleſtiam exhibent. *Coac. 267.*

Vultus benè coloratus, tetricus, ac ſuperciliofus, in morbo

bo acuto, malo eſt. Inſuper frons contracta, phrenitidem denunciat. *Coac.* 213.

FUROR vid. MANIA.

GANGRÆNA.

Quæcunque corrupta torpeſcunt, evulſa vena ulcerato, ac ſanato. *Epid. II. V.* 36.

GEMELLI, vid. FOETUS.

GENA.

Ejus pars tenuis diſſecta, neque augetur, neque coaleſcit. *Aph. VI,* 19. *Coac.* 504.

GENITALIA.

Eorum putredo æſtate accidit. *Aph. III.* 21.

Quibus, in tumorem ſublato ventre, pudendum rubor occupavit, muliebribus purgamentis albis, humidis, ſubito procedentibus, diuturnis febribus intereunt. *Coac.* 530.

GENUUM DOLOR.

Genuum, & Coxendicum dolor tempeſtivus, &c. febres ſolvit. *Coac.* 152.

In gravidis, ſi mammæ è gracilibus rurſus duræ fiant, dolor in genibus, &c. ſuperveniens, metu abortûs liberat. *Aph.. V.* 53.

In febre convulſio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. *Coac.* 30.

GENUUM GRAVITAS.

Non febricitantibus ſi fiat tormen, & Genuum gravitas, & lumborum dolor, deorſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 20.

GESTUS.

In febribus acutis, aut peripneumoniis, aut phrenitide,

 aut

Digitized by Google

aut capitis doloribus, quæ ante faciem feruntur, fruſtra venari, & feſtucas colligere, aut floccos è veſtibus evellere, & ex pariete paleas carpere, malum & lethale. *Prænot.* 17.

GIBBOSITAS.

AD DIAGNOSIN.

Interdum à phrenitide naſcitur. *Epid. V. XXII.* 4. *VII. XXXVII.* 1.

AD PROGNOSIN.

Spirandi difficultatem parit. *De Artic. XXXVII.* 6.

Pulmonum tubercula dura, & cruda. *Ibid.* 11.

Gibboſitas ſupra diaphragma, pectus acutum reddit, cum ſpiritu difficili, & ſtridula faucium aſperitate. *De Artic. XXXVII.* 5.

Gibboſitas infra diaphragma, nonnullis morbos renum & veſicæ, vel etiam abſceſſus creat. *De Artic. XXXVIII.* 1.

Gibboſi vix ultra 60. annos vivunt. *Vect. XXXI.* 8.

Qui gibbi ex aſthmate, aut tuſſi fiunt ante pubertatem, pereunt. *Aph. VI.* 46.

GINGIVÆ.

AD DIAGNOSIN.

Quibus lienes magni, iis gingivæ vitiantur, & os graveolet. *Prædict. II.* 163.

Pueris ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus, moleſti. *Aph. III.* 25.

AD PROGNOSIN.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſtâ ſiti, aut ſudore febrim non ſolvente, gingivarum abſceſſus, aut parotides denunciat, niſi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Dentis ſideratio abſceſſum ad gingivas enatum ſolvit. *Coac.* 236.

In naturis ad tabem promptè comparatis, ſi cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac.* 441.

Sanguis

Sanguis ex gingivis cum humecta alvo profluens, perniciem minatur. *Coac.* 241. 648.

AD THERAPIAM.

Gingivarum tumor, ac dolor, venæſectione & alumine ægyptio ſedatur, in principio. *Epid. V. XXVII.* 1. *VII. XXXV.* 1. 2. 3.

G L A N D U L Æ.

Glandulæ non admodum ægrotant, ſed cum reliquo corpore patiuntur. Cum autem proprio laborant morbo, tubercula naſcuntur, & ſtrumæ, & febris corpus afficit. *De Gland.*

In febribus ex Glandularum tumoribus dolores, morbi diuturnitatem prænunciant. *Coac.* 73.

G R A V E D O.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & hyemale. *Aph. III.* 20. 23.

Æſtas ſicca & aquilonia, dein autumnus pluvioſus, & auſtrinus. *Aph. III.* 13.

Autumnus aquilonius, & ſiccus. *Aph. III.* 14.

Frigus. *De Vet. med. XXXI.* 18.

AD PROGNOSIN.

Quibus dolores capitis & frontis contingunt, tum ex ingentibus ventis, tum ex frigore, poſt vehementem æſtum, eos gravedines potiſſimum quidem omnino liberant. *Prædict. II.* 148.

Raucedines, & gravedines, in valde ſenibus non coquuntur. *Aph. II.* 40.

In omnibus pulmonis morbis, gravedines & ſternutationes, tum præire, tum ſubſequi, malum. *Prænot.* 93. *Coac.* 399.

Digitized by Google

GRAVIDITAS. IMPRÆGNATIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Quæ in utero gerunt, harum os uteri clauſum eſt. *Aph. V.* 51.

Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre ſuperveniente, cibi autem faſtidia ipſi accidant, hanc in utero gerere putato. *Aph. V.* 61.

Mulierem ſi velis cognoſcere, an prægnans ſit, ubi dormitura eſt, (incœnatæ) aquam mulſam bibendam dato. Et ſiquidem tormen habeat circa ventrem, prægnans eſt: ſi verò minus, prægnans non eſt. *Aph. V.* 41.

Oculi cavi, album eorum liveſcens, cibi faſtidium, ventriculi morſus, & ſalivatio frequens. *De Superfœt.*

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Quibus prægnantibus tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc ſtillationes è naribus avertunt. *Coac.* 524.

Quæ puellæ erectæ cervicis ſpiratione vexantur, iis uterum gerentibus mammæ pus colligunt. Muliebria purgamenta circa initia apparere, malum. *Coac.* 549.

NOTÆ PERICULI.

In utero geſtantibus, capitis dolores, qui cum ſopore, gravitate, & convulſione fiunt, utplurimum malo ſunt. *Coac.* 517. 534. *Prædict. I.* 103.

Uterum gerentibus præcordiorum dolor, malum denunciat. His etiam alvi eguntes, & rigore ſubinde corripi, malo eſt. Ventris dolor, ſi limoſa expurget, in hujuſmodi levius malum indicat. Quæ ex his faciles partus habent, eæ poſtea vehementer anguntur. *Coac.* 523.

Prægnantibus fluxiones cum ſerpentibus oris ulceribus, malo ſunt. Hæ convulſionibus, exolutionibus, poſtea perfrigerationibus tentatæ, celeriter calefiunt. Quin etiam prægnantibus moleſtiam exhibent, qui circa te-

nue

nue inteſtinum contingunt tumores, quales circa extremas uteri oſculi oras, cum erectæ cervicis ſpirationis difficultate, eveniunt. Quin etiam fortaſſis hujuſmodi tumores gemellorum partum prænunciant, aut fortè convulſiones, tumores hujuſmodi indicant. *Coac.* 539. 529.

Quæ ante partionem in modum choleræ morbi affliguntur, faciles quidem partus edunt. Febre autem tentatæ, malignè habent, tum verò præcipuè, ſi quid fauces vexet, aut in febre maligni aliquid appareat. *Coac.* 535.

In uterum gerentibus, ſalſuginoſæ ad fauces fluxiones, malum denunciant. *Coac.* 537.

NOTÆ LETHALES.

Si mulieri prægnanti eryſipelas in utero fiat, lethale. *Aph. V.* 43.

Mulierem in utero gerentem, ab acuto aliquo morbo corripi, lethále. *Aph. V.* 30.

Prægnantibus ſalſuginoſa, poſt partum moleſtias ex albis mordacibus denunciant. Purgationes hujuſmodi duritiem adferunt. In his ſingultus malo eſt, & uterorum procidentia, quæ & unà interficit. *Coac.* 526.

AD THERAPIAM.

Prægnantes purgandæ, ſi materia turgeat, quadrimeſtres, & uſque ad ſeptimum menſem: hæ verò minus. Juniores autem, & ſeniores fœtus, cautè vitare oportet. *Aph. IV.* 1. *V.* 29.

Si prægnans intumeſcat, urticæ ſemen quamplurimum, cum melle, & vino odorato, aquâ temperato, bis in die in potu exhibendum. *De Morb. Mul.*

GRAVITAS CORPORIS.

Gravitas quæ totum corpus, vel manus, ac pedes premit, vitioſa eſt. Quod ſi cum gravitate, digiti quoque ac ungues lividi fiant, in propinquo mors eſt. *Coac.* 493.

Digitized by Google

GUTTUR.

Eo præſecto ſpiritus attrahi non poteſt, ſed per præſectam partem exhalat. *De Princip. XIX.* 29.

HABITUS CORPORIS.

CRASSUS.

In exercitantibus, boni habitus ad ſummum progreſſi, periculoſi, ſi in extremo fuerint. *Aph. I.* 3.

Qui naturâ ſunt valde craſſi, magis ſubito moriuntur, quàm graciles. *Aph. II.* 44.

Quæ præter naturam craſſæ exiſtentes, non concipiunt in utero, his omentum os uteri comprimit, & priusquam attenuentur, prægnantes non fiunt. *Aph. V.* 46.

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum & imum ventrem ſunt, craſſitudinem habere, melius eſt. *Aph. II.* 35.

GRACILIS.

Quæ præter naturam tenues exiſtentes in utero gerunt, abortiunt, priusquam craſſeſcant. *Aph. V.* 44.

Pallidis, gracilibus, & crebra oris ſalivatione laborantibus, in ſomnis ſudores boni ſunt. *Coac.* 271.

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum, & imum ventrem ſunt, tenues & eliquatas habere, malum. Periculoſum verò illud eſt, etiam ad infernas purgationes. *Aph. II.* 35.

Graciles, & facile vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem. *Aph. IV.* 6.

HÆMOPTYSIS.

AD DIAGNOSIN.

Ætas juvenilis ipſi obnoxia. *Aph. III.* 29.

Qui ſanguinem ſpumoſum expuunt, his ex pulmone talis rejectio fit. *Aph. V.* 13.

Qui ſpumantem ſanguinem evomunt, partibus infra ſeptum nequaquam dolentibus, iis ex pulmone fertur. *Coac.* 433.

AD

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Sanguinem ſpuitione rejicientibus, ſine febre eſſe conducit, ac tuſſi, & dolore leviter conflictari, ſputumque ad dies 14. tenuari. *Coac.* 427.

Rejectio ſanguinis parcior, à minoris venæ pulmonalis ruptione. *Coac.* 433.

Quæcunque mammarum dolore ex febribus vexantur, eas ſanguinis concreti ſpuitio non fœculenta, dolore liberat. *Coac.* 553.

DETERIORIS NOTÆ.

Intenſè febricitare, ac tuſſire, aut dolere, ſanguinemque recentem ſemper ſpuere, minimè conducibile. *Coac.* 427.

Quibus inſignis in pulmone venæ ruptio fit, copioſus ſanguis vomitione rejicitur, periculumque imminet. *Coac.* 433.

Qui ſpumantem ſanguinem ſpuitione rejiciunt, cum præcordiorum dextrorum dolore, iis ex jecinore prodit, & plerumque pereunt. *Coac.* 408. 450.

A ſanguinis ſputo, puris ſputum, malum. *Aph. VII.* 15.

Sanguis ſurſum quidem, qualiſcunque ſit, malum. Deorſum verò, bonum, niger ſubtus ſecedens. *Aph. IV.* 25.

HÆMORRHAGIA IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale. *Aph. III.* 20.

Calidum. *Aph. V.* 16.

Frigidum. *Aph. V.* 24.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Variæ. *Prædict. I.* 132. *& ſeqq.*

Capitis dolor, cum alto ſtupore, & oculis prærubris. *Coac.* 166.

Cervicis dolor, & oculi prærubri. *Prædict. I.* 137.

Digitized by Google

Præcordia tumida, dura, ac dolentia, cum febre, cum dolore capitis, & oculorum hebetudine, idque circa 35. ætatis annum; in ſenioribus verò non item. *Coac.* 280.

Quos febris detinet, cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, in iis, ſi venæ pulſent, ſanguinis fluxus plerumque expectandus eſt. *Ibid.* 142.

Venæ temporum in febribus pulſantes, & facies benè habita, abſque præcordiorum mollitie. *Ibid.* 128.

Lumborum dolores ſanguinis profluvium excitant. *Ibid.* 306.

Ex lumborum dolore, liberales ſunt, & largæ ſanguinis fluxiones. *Ibid.* 307.

Quibus lumborum dolor in caput recurſat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem ſentiunt, aut aurium ſonitus, ii liberaliter ſanguinem profundunt. *Coac.* 308. *Prædict. I.* 139.

Quibus in morbis ſubita fit mentis perculſio, cum inquieta corporis jactatione, iis ſanguinis eruptionem fore ſpes eſt. *Coac.* 184.

Palpitationes circa ventrem, cum præcordiorum contenſione oblonga, & intumeſcente, vel etiam horroris ſenſu. *Prædict. I.* 144.

Inſomnia, cum ſubita corporis jactatione, & inquietudine, præſertim ſi non antea quid profluxerit. *Prædict. I.* 136.

Quibus ubi inhorruerint, judicatorii ſimul ſudores contingunt, poſtridie verò, ſi horror repetierit, & temerè pervigilent, abſque concoctione, iis forte ſanguinem erupturum, ſperare oportet. *Coac.* 24.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Spinæ perverſionem, & ſpirandi difficultatem, ſanguinis fluxus liberat. *Coac.* 311.

Quibus capitis, & cervicis dolor, & totius corporis impotentia, cum tremore adeſt, ab iis ſanguinis eruptio libe-

liberat. Quin etiam iſta tempore diſſolvuntur. *Prædict. I.* 152.

Liberalium ab initio ſanguinis eruptionum curſum, rigor ſiſtit. *Prædict. I.* 150.

NOTÆ PERICULI.

A ſanguinis fluxu delirium, aut etiam convulſio, malum. *Aph. VII.* 9.

Sanguine multo effuſo, convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum. *Aph. V.* 3. *Coac.* 338.

A forti pulſu in ulceribus, ſanguinis eruptio, (malum.) *Aph. VII.* 21.

Sanguis eruptiones vehementes, cum totius corporis perfrigerationibus judicatoriis, peſſimæ ſunt. *Prædict. I.* 134. *Coac.* 326.

A ſanguinis eruptione, nigrorum per alvum egeſtio, malo eſt. Quin & prærubræ, ac æruginoſæ dejectiones, damno ſunt. *Coac.* 330. 333. *Prædict. I.* 127.

In præcipitibus malis, quæ poſt paucam ſanguinis eruptionem, ſurditas obvenit, malum denunciat. In his ſanguinis egeſtio perniciem affert, ſurditatem tamen diſcutit. *Prædict. I.* 129. Aut nigrorum per alvum refuſionem. *Coac.* 331.

NOTÆ LETHALES.

Quibus (cum dejectionibus nigris, vel prærubris, vel æruginoſis,) ſanguinis eruptiones die 4. contingunt, tandem ſopore, & convulſione conflictati moriuntur, prægreſſis nigris dejectionibus, & ventre in tumorem ſublato. *Coac* 330. *Prædict. I.* 127.

Qui ex vulnere ſubinde rigentes, ſanguinem profundunt, ii malignè habent, ac inter loquendum derepentè moriuntur. *Coac.* 328.

Humeſcente alvo, ſanguis ex gingivis effluens, lethalis. *Coac.* 648.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI MALE AFFECTÆ.

Quibus ſanguinis fluxus diu perſeveravit, in his temporis

ris proceſſu, alvus malè habet, niſi urinæ concoctionem præ ſe ferant. *Prædict. I.* 133. *Coac.* 332.

Quibus per febres ſanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV.* 27. *Coac.* 153. 335.

Quibus die 5. liberales ſanguinis profuſiones contingunt, & 6. novo oborto rigore corripiuntur, 7. perfrigerationibus tentati celeriter recaleſcunt, iis alvi malè afficiuntur. *Coac.* 329.

MORBI COMITIALIS.

Qui ſtatis temporibus ſanguinem fundunt, ſi ſiticuloſi ſint, neque ſanguinem profuderint, comitiali morbo pereunt. *Coac.* 345.

PHRENITIDIS.

Qui in febribus ad tactum nullum ardoris ſenſum præ ſe ferunt, phrenitici fiunt, idque magis, ſi ſanguis fluxerit. *Coac.* 228.

AD THERAPIAM.

Frigido uti oportet, unde ſanguis erumpit, aut erupturus eſt: non ſuper ipſa, ſed circa hæc, unde influit. *Aph. V.* 23.

Quæ perfrigerata ſunt, excalefacere oportet, præterquam quæ ſanguinem profundunt, aut ſunt profuſura. *Aph. V.* 19.

Quibus copioſi ſanguinis facta eſt egeſtio, his lac dare, malum. *Aph. V.* 64.

Hæmorrhagiam ſiſtunt, animi deliquium, partis ſitus, venæ interceptio, linamentum contortum, appoſitio, deligatio. *Epid. VI.*

HÆMORRHAGIA ALVI, vid. ALVI DEJECTIO SANGUINEA.

HÆMORRHAGIA NARIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas adoleſcentiæ. *Aph. III.* 27.

Quæ

Quæ caput concutiant, & aurium ſonitum excitant. *Prædict. I.* 143.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aurium ſonitus, cum viſûs hebetudine, & ad nares gravitatis ſenſu, mentis exceſſum, ac ſanguinis ex naribus profluvium præſagiunt. *Coac.* 194.

In febre acuta, continens capitis dolor, ſine gravibus aliis ſignis, ſi 20. dies ſuperat, aut ſanguinis ex naribus, aut puris effluxum, aut abſceſſus ad inferiores corporis partes, denunciat. *Coac.* 160.

Qui capite gravati, ad ſynciput dolorem ſentiunt, pervigilio torquentur, iis ſanguinis eruptionem fore ſpes eſt, tum verò præcipuè, ſi aliquis contenſionis ſenſus ad cervicem pertingat. *Coac.* 168. *Prædict. I.* 135.

Qui ſurditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contenſione vexantur, ſi oculorum acies perturbatur, in iis ſanguinis è naribus fluxum ſperare oportet. *Coac.* 195.

Qui ſtatim ſine ratione perturbantur, pervigilio torquentur, nigra & compacta ex alvo demittunt, interdum ſanguinem è naribus profundunt *Coac.* 110.

Quibus ex rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu adeſt, in his muliebrium profluvium expectare oportet. Quod ſi cervicis dolor prehenderit, ſanguinis è naribus eruptionem fore ſpes eſt. *Coac.* 555.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Quibus ſpes eſt abſceſſum fore ad articulos, eos abſceſſu liberat urina multa, craſſa, & alba, &c. ſi verò etiam ex naribus ſanguis eruperit, brevi admodum ſolvit. *Aph. IV.* 74.

Morbi acuti, effluente ex naribus ſanguine, die judicatorio, abſolvuntur, &c. *Coac.* 150.

Caput laboranti, & circumcirca dolenti, pus, aut aqua, aut ſanguis effluens per nares, aut per os, aut per aures, ſolvit morbum. *Aph. VI.* 10.

San-

Digitized by Google

Sanguis ex naribus effluens, ſolvere poteſt auris intenſum dolorem, cum febre acuta, &c. *Coac.* 189.

Præcordia non mollia, & facies benè habita, non niſi liberali ſanguinis ex naribus profluvio, aut convulſione, aut coxendicum dolore, ſolutionem accipiunt. *Ibid.* 296.

Tenebricoſas vertigines circa initia, ſanguinis ex naribus fluxio ſolvit. *Ibid.* 341.

Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV.* 60. *Coac.* 210.

Qui in febre continua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt quidem, ſi poſt hæmorhagiam narium, ac vomitum, ad loquelam, & ad ſeipſos redeant. *Coac.* 77.

Qui ſtatim ſine ratione perturbantur, pervigiles ſunt, ſanguinem è naribus ſtillantes, ſexto die noctu allevantur, poſtridie verò laborantes, tenui ſudore correpti, & in ſomnum delati delirant, iis larga narium hæmorrhagia morbum ſolvit. *Coac.* 87.

Febricitare incipientibus, ſanguinis ſtillationes, cum ſternutatione accedentes, & quod in urina deſidet album, 4. die viſum, ſeptimo ſolutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

Mulieri, menſtruis deficientibus, è naribus ſanguinem fluere, bonum. *Aph. V.* 33.

NOTÆ PERICULI.

Perpuſillæ ſanguinis è naribus ſtillæ, damno ſunt. *Coac.* 57.

Sanguinis è naribus ſtillationes, quæ 11. die contingunt, moleſtiam afferunt, tum verò præſertim, ſi bis ſanguis ſtillarit, aut rurſus nares ſtillare cœperint. *Coac.* 337.

Sanguinis ex parte adverſa profluvium, malum eſt, velut ſi in lienis tumore, ex dextra nare effluat. Et circa præcordia idem ſpectari oportere, exiſtimandum eſt. *Coac.* 327. *Prædict. I.* 125.

San-

Digitized by Google

Sanguinis ex naribus fluxus, in febre ardente, 4. die obveniens, malo eſt, niſi aliud quippiam benè ceciderit. Quod ſi die 5. contingat, minus adfert periculi. *Coac* 133.

Laſſitudine laborantes cum horrore, judicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent: tum verò præſertim, ſi iſta inſuper ſanguinem è naribus ſtillarent, &c. *Coac.* 36.

Qui poſt ſanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus ſudoribus perfrigeſcunt, malè habent. *Coac.* 40. 342. *Prædict. I.* 126.

NOTÆ LETHALES.

Diuturnis in morbis, parvæ apparentes ſanguinis ex naribus fluxiones, perniciem oſtentant. *Coac.* 340.

Parvi in longis morbis aurium tumores, ſi ſubinde ſanguis è naribus profluat, & tenebricoſa vertigo excitetur, exitio ſunt. *Coac.* 105.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Largæ ſanguinis ex naribus eruptiones, per vim ſuppreſſæ, interdum convulſiones accerſunt; unde liberat venæſectio. *Coac.* 336.

HÆMORRHAGIA VULNERUM, vid. VULNUS.

HÆMORRHOIDES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Muliebrium purgamentorum retentio. *Coac.* 522.

Sputorum retentiones in tabeſcentibus. *Coac.* 437.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Lumborum dolores. *Coac.* 306. 621.

Dolentibus lumbis, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futuræ per hæmorrhoidas vacuationis ſignum eſt, aut etiam eam præceſſiſſe ſignificat. *Coac.* 312. *Prædict. I.* 130.

AD

Digitized by Google

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Inſanientibus, ſi varices, aut hæmorrhoides ſupervenerint, inſaniæ ſolutio fit. *Aph. VI.* 21.

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides ſupervenientes, bonum. *Aph. VI.* 11.

Melancholicis, & phreniticis ſupervenientes. *De Judication.* 64.

In ſideratis ſuccedentes hæmorrhoides, utiles. &c. *Coac.* 478.

Sanguis niger ſubtus ſecedens, bonum. &c. *Aph. IV.* 25.

Qui habent hæmorrhoidas, nec pleuritide, nec peripneumoniâ, nec ulcere depaſcente, nec furunculis, nec puſtulis nigris corripiuntur; forte nec etiam lepra, nec vitiliginibus nigris. *De Hæmor.* 74.

DETERIORIS NOTÆ.

Ex venis in ano ſanguinem fundere ſolitis aliquantum apparentibus, tenebricoſæ vertigines obortæ, parvam ac ſenſim factam partium reſolutionem indicant, ex quo liberat venæſectio. Et quicquid hujuſmodi apparere ſolet, mali aliquid denunciat. *Coac.* 346.

AD THERAPIAM.

Hæmorrhoidas curanti diuturnas, niſi una ſervata fuerit, periculum eſt, ne hydrops ſuperveniat, aut tabes. *Aph. VI.* 12.

HEPAR.

Hepati inflammato ſingultus ſupervenit. *Aph. V.* 58.

Ab hepatis inflammatione ſingultus, malum. *Aph. VII.* 17.

In ictericis hepar durum fieri, malum. *Aph. VI.* 42.

Quibus hepar aquâ repletum ad omentum eruperit, his venter aquâ impletur, & moriuntur. *Aph. VII.* 55.

Cui perſectum eſt hepar, lethale, &c. *Aph. VI.* 18.

Qui ad hepar ſuppuratum uruntur, (aut ſecantur) ſiquidem purum effluat pus, & album, ſuperſtites evadunt;

dunt: ipſis enim pus eſt in tunicâ. Si verò effluat velut amurca, pereunt. *Aph. VII.* 45. *Coac.* 451.

HEPATIS DOLOR.

Quibus hepar circumcirca dolet, his febris ſuperveniens dolorem ſolvit. *Aph. VII.* 52. *Coac.* 449.

Quibus hepar dolet, cum oris ventriculi dolore, ſopore, rigore, ii, alvo exturbata, cum corporis extenuatione, ciborum faſtidio, multis tenuibus ſudoribus diffluunt, & purulenta per alvum demittunt. *Coac.* 448.

HEPATICI.

Hepatico colliquatio cum raucedine, malum portendit, idque præcique, ſi cum quadam tuſſi contingat. *Coac.* 447.

Hepaticis ſputum multum cruentum, ſive intus ſubputridum, ſive ſincerè bilioſum fuerit, ſtatim perniciem denotat. *Coac.* 446.

HERPES.

Herpetes ex his, quæ depaſcendo ſerpunt, minimum habent periculi; at ſecundum abditos cancros difficilius tolluntur. *Prædict. II.* 76.

Calidum herpetibus exedentibus confert, &c. *Aph. V.* 22.

HOMO.

Totus homo ex nativitate morbus eſt. *Epiſt. ad Damag. II.* 279.

HORROR. HORRIPILATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Anni tempus aquilonium. *Aph. III.* 5.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

A ſudore horror, non bonum. *Aph. VII.* 4.

Digitized by Google

Crebri ex dorſo horrores, ſubinde locum commutantes, graves ſunt, & difficiles. Laborioſam quippe urinæ ſuppreſſionem minantur. His tenuiter exudare peſſimum. *Coac.* 8.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ex capite laborantes, tenuiter exudantes, ii malignè habent. *Coac.* 12.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ſæpe tenui ſudore corripiuntur, difficili morbo laborant. *Coac.* 13.

LETHALIS.

Horror, cum lumborum doloribus ad os ventriculi recurſantibus, cum febre, tenuium & aquoſorum vomitione, delirio, vocis defectione, tandem nigrorum vomitione. *Coac.* 316.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ALVI FLUXUM.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ac incontinenti corporis jactatione, cum laſſitudinis ſenſu, & lumborum dolore conflictantur, iis alvi effunduntur. *Coac.* 19.

CONVULSIONES.

Membranoſæ mictiones, & quæ cum horrore ſubſidunt. *Coac.* 584.

HÆMORRHAGIAM.

Poſt horrorem judicatorii ſudores, poſtridie horror præter rationem recurrens, abſque pervigilio, & concoctione. *Coac.* 24.

Poſt horroris ſenſum inſomnia, cum ſubita corporis jactatione, & inquietudine. *Coac.* 111.

MULIEBRES PURGATIONES.

Horror frequens, cum laſſitudine, & capitis gravitate. *Coac.* 541.

SUPPURATIONEM.

Qui per ſanitatem crebro inhorreſcunt, ii ex ſanguinis fluxu purulenti evadunt. *Coac.* 16.

Qui ſubinde horrore corripiuntur, ad ſuppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad ſuppurationem ducit. *Coac.* 422.

TA

Digitized by Google

TABEM.

Ubi horror in malis ſubinde incidit, cum difficultate ſpirandi, tabes denunciatur. *Coac.* 17.

AD THERAPIAM.

Horrorem, vinum par pari aqua potum, ſolvit. *Aph. VII.* 56.

CONF. FRIGUS. RIGOR.

HUMERI DOLOR.

Humerorum dolores, qui ad manus tendunt, torporesque & dolores exhibent, abſceſſus certe non conſequuntur, at bilis atræ vomitione ſanantur. *Prædict. II.* 172.

Eos autem, qui in humeris perdurant, & ad dorſum pertingunt, puris, aut atræ bilis vomitione effugiunt. *Prædict. II.* 173.

In facile ſpirantibus, & extenuatis, vomitio nigræ bilis; in difficulter ſpirantibus autem, ſi in faciem color ſubruber, aut niger, antea non viſus, ſubvehitur, puris expuitio magis ſperanda. *Prædict. II.* 174.

HYDROA, vid. SUDAMINA.

HYDROPS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Autumnus. *Aph. III.* 22.
Dyſenteria longa in lienoſis. *Aph. VI.* 43.
Hæmorrhagiæ nimiæ. *Epid. VI. IV.* 29.
Hæmorrhoides diuturnæ curatæ, niſi una ſervata fuerit. *Aph. VI.* 12.
Leucophlegmatiæ hydrops ſupervenit. *Aph. VII.* 74.
Spirationes, quæ non niſi erectâ cervice ducuntur, hydropem ſiccum faciunt. *Coac.* 424.
Febris ardens. *Epid. VII. XIII.* 9.
Morbus acutus. *Prænot.* 42. *Coac.* 452.

Digitized by Google

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quibus tormina, & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter ſolvitur, in hydropem ſiccum firmatur. *Aph. IV.* 11. *Coac.* 304.

Bilioſis alvus perturbata, exigua reddens, geniture ſimilia, & mucoſa, doloremque ad imum ventrem inferentia, urinæ quoque non facile prodeuntes, ad hydropem tendunt, ex hujusmodi caſibus. *Coac.* 455.

NOTÆ COMITANTES.

Hydrops oritur ferè ex laterum inanitate, & lumbis, partimque ex jecore. *Prænot.* 43. *Coac.* 452.

Ubi à laterum inanitate ortum contraxit, pedum tumor, & alvi diuturnus fluxus conſequitur, neque ventrem emollit, neque lumborum, aut ilium tumorem ſolvit. *Coac.* 452. *Prænot.* 44.

Quibùs è jecore proficiſcitur, ii promptè etiam tuſſi vexantur, pedes intumeſcunt, & alvus nonniſi dura, & ægrè reddit, tumoresque modo dextra, modo ſiniſtra parte ventris oriuntur, ac rurſus deſinunt. *Coac.* 452. *Prænot.* 45.

Quibus ex aliqua ægritudine hydrops circumvenit, iis alvi reſiccatæ caprinis ſtercoribus ſimilia dejiciunt, cum mucoſa eliquatione, neque laudabili urinâ. Præcordiorum autem diſtentiones, ventris dolores, ac tumores, & circa laterum inanitates, ac ſpinæ muſculos, dolores incidunt. Febres quoque, ſitis, & tuſſes ſiccæ comitantur, & ad motiones ſpirandi moleſtia, & crurum gravitas. Cibos etiam averſantur, paucisque ſumptis explentur. *Coac.* 481.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Viſcera valida, vires vegetæ, facilè concoquere, benè ſpirare, ſine dolore eſſe, totum corpus æqualiter calere, neque extremis partibus colliquefactum eſſe, neque tuſſim, neque ſitim adeſſe, neque linguam inareſcere, cibos ſuaviter aſſumere, ac ubi quis abundè com-

Digitized by Google

comederit, nihil affligi; ventrem medicamentis celeriter moveri, aliàs mollia & figurata excernere; urinam pro ingeſtorum ratione mutari; defatigationem facilè ſuſtinere, nec laſſitudinem ſentire. *Prædict. II.* 39.

Ab hydrope detento, ſi aqua ſecundum venas in alvum fluxerit, ſolutio fit. *Aph. VI.* 14. *Coac.* 461.

Aquæ inter cutem initio, aquoſum alvi profluvium, abſque cruditate exortum, morbum ſolvit. *Coac.* 457.

Ab inſaniá dyſenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, bonum. *Aph. VII.* 5.

NOTÆ PERICULI.

Hydropi hyems magis infeſta. *Aph. VIII.* 8.

Hydropicis tuſſis ſuperveniens, malum. *Aph. VI.* 35. *VII.* 47.

Hydropicis ulcera in corpore orta, non facile ſanantur. *Aph. VI.* 8.

Ubi hydrops ſiccus de ſe ſignificationem præbet, tormina ad tenue inteſtinum incumbentia, malum denunciant. *Coac.* 458.

In hydrope ſicco, urina ſtillatim effluens, malum denunciat. Mala quoque eſt, quæ exigua habet ſedimenta. *Coac.* 453.

NOTÆ LETHALES.

Notæ ſalutaribus oppoſitæ. *Prædict. II.* 40.

Aqua inter cutem, quæ ex acuto morbo cœpit, moleſtiam ac perniciem affert. *Coac.* 452. *Prænot.* 42.

Hyprops ex longâ dyſenteriâ ortus, in lienoſis. *Aph. VI.* 43.

Quibus hepar aquâ repletum ad omentum eruperit, his venter aquâ impletur, & moriuntur. *Aph VII.* 55.

Aqua inter cutem quæ curationi ceſſit, ubi recurrit, ſpem tollit. *Coac.* 460.

Ex aqua inter cutem, morbus comitialis perniciem adfert. *Coac.* 459. 454.

Aqua inter cutem laboranti, cum febre. urina pauca, & conturbata, perniciem denotat. *Coac.* 456.

Qui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur, hi

hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI.* 27.

AD THERAPIAM.

Hydropicum, ſi à principio acceperis, priusquam aqua ſuperexcreſcat, pharmaca bibenda dato, à quibus aqua, aut pituita purgatur; bilem verò ne moveto. Cibos autem, & potus, & labores, ac deambulationes conſtituito, à quibus gracilis ac ſiccus evadat, & carnes quàm robuſtiſſimæ fiant. *De Affect.* XXIII. 12. *ad* 15.

Si à pharmacis, & aliâ victûs ratione, æger utilitatem percipiat, & venter ipſius evacuetur, benè eſt. Sin minus, ſectione factâ aquam emittito. Secatur autem vel juxta umbilicum, vel retrò juxta lumbos. Effugiunt autem & hinc pauci. *Ibid.* XXIII. 24. *ad* 27.

HYDROPS PECTORIS, ET PULMONIS.

AD DIAGNOSIN.

Si hydrops in pulmone fiat, febris & tuſſis tenet, & acervatim reſpirat, & pedes tument, & ungues contrahuntur omnes, & patitur talia, qualia is qui ſuppuratus fit, ſed debilius, ac diuturnius. *De Morb. II.* LIX. 1. *ad* 7.

Fit etiam, ſi tubercula in pulmone fuerint enata, & aqua repleta, & in pectus rupta. *De Int. Affect.* XXV. 9.

AD PROGNOSIN.

Si poſt ſectionem adhibitam, linamento pus adhæſerit quintâ die, plerumque evadit. Sin minus, ubi aquam exhauſeris, ſitis corripit, & tuſſis, & moritur. *De Morb. II.* LIX. 27. 28.

AD THERAPIAM.

Hydrope pulmonis affectum, ſi extra intumuerit, inter coſtas ſectum curare oportet. *De Morb. II.* LIX. 19. 20.

Si non intumuerit, multa calida lotum, velut ſuppuratos collocato, & qua parte ſtrepitum perceperis, ea ſeca-

ſecato, quàm potes infimo loco, quò effluxio facilis contingat. Poſtquam ſecueris, linamentum ex lino crudo indito, ita ut craſſum & acutum linamentum facias, & ſanguinem pauciſſimum emittas. *Ibid.* 21. *ad* 26.

HYDROPS UTERI.

Si aqua intercus in uteris naſcatur, menſes pauciores & pravi fiunt, & ante tempus deficiunt, & imus venter intumeſcit, & mammæ ſolidæ, molles fiunt, & lac malum, & putat ſe in ventre habere. *De Morb. Mul. I. LXXXV.* 1. *ad* 4.

HYEMS, vid. ANNI TEMPUS.

HYPERCATHARSIS. SUPERPURGATIO.

AD PROGNOSIN.

In omni ſuperflua purgatione, frigus cum ſudore exitiale. Et inter hæc, qui ſubinde vomunt, & ſiticuloſi ſunt, male habent. Qui verò anxietate laborant, cum lumborum dolore, iis alvus humectatur. *Coac.* 568.

Purgationi immodicæ convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum. *Aph. V.* 4. *VII.* 41.

Convulſio ex elleboro, lethale. *Aph. V.* 1. *Coac.* 567.

AD THERAPIAM.

Quum quis à medicamenti potu ſuperægrotarit, & infernè, ac ſupernè ab ipſo ſeceſſerit, vinum ſorbeat, primum quidem dilutum, deinde meracum frequenter, & ſanabitur. *De Loc. in hom. XLV.* 1. 2.

HYPOCHONDRIA. PRÆCORDIA.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Præcordia, ſine ullo doloris ſenſu, æqualiter mollia eſſe oportet. *Coac.* 279.

DETERIORIS NOTÆ.

Præcordia inflammatione tentata, aut inæqualiter affecta, aut

Digitized by Google

aut dolore vexata, non contemnendæ ægritudinis notas præ ſe ferunt. *Coac.* 279. 280.

Præcordiorum pulſus cum turbatione mentem emovet, idque præcipuè, ſi oculi frequenter moveantur. *Coac.* 282.

Dextrum hypochondrium durum, in febre, cui morbus regius ſupervenit. *Aph. IV.* 64.

HYPOCHONDRIORUM seu PRÆCORDIORUM DOLOR.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus ad hypochondrium dolores fiunt, abſque inflammatione, his febris ſuperveniens ſolvit dolorem. *Aph. VI.* 40.

Quos derepente, abſque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium, affligit, alvusque intumeſcit, venæſectio, aut alvi fluxus ſolutionem adfert. *Coac.* 294.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum quæ ſunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur. *Coac.* 295.

DETERIORIS NOTÆ.

Oris ventriculi dolor, ac præcordiorum pulſus, cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur, malum denunciant; idque præſertim, ſi cum tenuibus ſudoribus contingunt. *Coac.* 283.

Ingruentes ad præcordia dolores, cum aliàs pravi ſunt, tum verò, ſi alvos profundant. Deteriores autem, ſi parvo tempore fiant. Quin & inde ſuborta ad aures tubercula, aliæque ſuppurationes, malignitatem præ ſe ferunt. *Coac.* 284.

Quibus præcordia dextra dolent, aut ex virore palleſcunt, aut abſceſſus ad aures cum dolore excitantur, in his paulo poſt effuſa alvus periculum denunciat. *Coac.* 578.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, ſi

ſi abſque ſudore ſolvantur, malum indicant. His ad coxendices dolores incumbunt. *Coac.* 297. *Prædict. I.* 90.

Quæ ad præcordia, aut pulmonem, dolores faciunt, ſi in pus vertuntur, malum denotat. *Coac.* 216.

Uterum gerentibus præcordiorum dolor, malum denunciat, &c. *Coac.* 523.

Præcordiorum dolor, cum rigore, & alvi perturbatione, in puerperis, cum lochiorum ſubſiſtentiâ. *Coac.* 516.

LETHALIS.

In præcordiis ex longo intervallo afflictis, & graveolente alvo, ſubnatum ad aures tuberculum, mortem adfert. *Coac.* 292.

Dolores præcordiorum, oris ventriculi, jecoris, ac partium circa umbilicum, niſi cruentâ alvi dejectione ſolvantur. *Coac.* 295.

Dolores in febre ad præcordia aſſilientes, ſine ſudore ſoluti, maligni ſunt. In his dolores ad coxendices, cum ardente febre, atque alvus affatim erumpens, perniciem oſtentant. *Coac.* 299.

Præcordii dolor citra judicationem, cum impotentiâ, & torpore obveniens, in anginâ. *Coac.* 374.

Circum præcordia labores, in ægris unà cum febre cibum faſtidientibus, &c. *Coac.* 317.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

PAROTIDES, *ac forte CONVULSIONEM.*

Præcordiorum dolor, cum ſopore, corporis inquietudine, frequenti & pauca ſputatione. *Coac.* 185.

PHRENITIDEM.

An præcordiorum dolor, cum inſomnia, ſopore ab initio, &c? *Coac.* 179.

SANGUINIS ERUPTIONEM.

Ex præcordiorum doloribus, alvus aliquantum viſcida paulatim transmittens, ſtercoracea pauca effundit, ac fortaſſis ſanguinem profundit. *Coac.* 293.

Digitized by Google

HYPOCHONDRIORUM TENSIO.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Præcordia intrò tracta, & tenſa. *Coac.* 51.

Præcordiorum diſtenſio, cum tenui & crebro ſudore; vel etiam doloribus in humeri caput, ac claviculas affixis, in febre non intermittente. *Coac.* 32.

LETHALIS.

Præcordiorum contenſio, cum febre acuta, plurimis graveolentibus dejectionibus, & ex longo intervallo obortis ad aures tuberculis. *Coac.* 201.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ABSCESSUM ad AURES.

Præcordiorum contenſio, cum febre acuta, & magna ſpiratione, in bile reduntantibus. *Coac.* 126.

PAROTIDES.

Præcordiorum contenſio, cum febre acuta, & perfrigeratione, in anhelatoribus, & ſuſpirioſis. *Coac.* 107.

Præcordiorum contenſio, cum ſopore, & incontinenti corporis jactatione, & capitis dolore. *Coac.* 289.

HÆMORRHAGIAM NARIUM.

Præcordiorum contenſio, cum ſurditate, & capitis gravitate, ſi oculorum acies perturbatur. *Coac.* 195.

PHRENITIDEM.

Præcordia revulſa, in præcipiti morbo, cum capitis dolore, niſi ſanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

HYPOCHONDRIORUM TUMOR.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Præcordiorum dolores, & tumores, recentes quidem, & ſine inflammatione, murmur ſolvit circa præcordia exortum, idque potiſſimum, ſi cum ſtercore, urinâ, & flatu prodierit. Alioqui ubi ipſum per ſe tranſmiſ-

ſum

Digitized by Google

ſum fuerit, juvat; idque magis, ſi ad inferiores ſedes deſcenderit. *Prænot.* 69.

Præcordiorum molles, & doloris expertes tumores, longiore ſpatio finiuntur, nec ita grave periculum afferunt. *Coac.* 281. *Prænot.* 35.

Quibus hypochondria elevata ſunt, murmurantia, dolore lumborum ſuperveniente, his alvi humectantur: niſi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc. *Aph. IV.* 73.

DETERIORIS NOTÆ.

Tumor in præcordiis durus, & dolens, peſſimus quidem, ubi tota præcordia occuparit. Sin verò altera parte ſit, minore cum periculo ſiniſtra. *Prænot.* 32.

Præcordia ſublata, ſubſiſtente alvo, malum denunciant, præcipuè verò in his, qui ex longo intervallo contabeſcunt, & quibus alvi diffluunt. *Coac.* 287. 442.

LETHALIS.

Præcordiorum tumores duri, ac dolentes, circa principia quidem mortem brevi affore, indicant. *Prænot.* 33. *Coac.* 280.

Quibus præcordia inflammatione tentantur, & pus colligunt, iis ſub mortem nigra dejiciuntur. *Coac.* 288.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

PAROTIDES.

Ex præcordiorum tumore, ſpiratio magna, & febris acuta, in bilioſis. *Coac.* 290.

SUPPURATIONEM.

Præcordiorum tumor durus, ac dolens, ſi intra 20. dies non ſubſidat, neque febris quieſcat. *Prænot.* 33. *Coac.* 280.

Tumores præcordiorum molles, & doloris expertes, digitiſque cedentes, ſi intra 60. dies neque febris ceſſet, neque tumor ſubſidat. *Prænot.* 35. *Coac.* 281.

AD THERAPIAM.

Quibus hypochondria elevata ſunt, murmurantia, iis lac dare, malum. *Aph. V.* 64.

HYSTE-

Digitized by Google

HYSTERICA AFFECTIO.

AD DIAGNOSIN.

Plurimas uteri affectiones flatus faciunt. Signum ſunt ructus, & ſtrepitus circa ventrem, & lumborum tumores, & dolores circa renes, ac coxas. *Epid. VII. XXXIV.* 12.

AD PROGNOSIN.

Mulieri ab uterina paſſione vexatæ, aut difficulter parienti, ſternutatio ſuperveniens, bonum. *Aph. V.* 35.

In uteri ſtrangulatu, non antea expertæ convulſiones, faciles ſunt. *Coac.* 349. 554. *Prædict. I.* 119.

AD THERAPIAM.

Ad affectiones uteri confert, aromatum p. 1. farinæ p. 2. in vino odorato albo coquere, & linteolo illita, cataplaſmatis modo imponere, qua parte ventris dolores ab utero affligunt. *Epid. VII. XXXIV.* 13.

Si cor ſtrangulatur, ab utero reprimitur, & ſpiritus habet, & anhelatio: viticis & pœoniæ ſemen in vino bibere oportet; aut abrotanum, & panaces, & ammoniacum; aut rutam; aut ſomnificium papaveris ſuccum. *De Morb. Mul. II. LXXX.* 1. *ad* 6.

JACTATIO. INCONTINENTIA.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, peſſimæ. *Coac.* 2.

Qui in gravibus malis tenuiter exudant, & quadam corporis incontinentia jactantur, malè habent. *Coac.* 53.

Qui per febres intermittentes, ad manus contactum exardeſcunt, torpore, ſiti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambuſta, eadem denunciant. *Coac.* 158.

Corporis æſtuatione, & inquieta jactatione conflictati, citra

citra vomitum ingraveſcentes, malè habent; atque etiam qui vellicantur citra vomitum. *Coac.* 557.

NOTÆ LETHALES.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè ſudores oboriri, & corporis incontinentia quadam jactari, malum indicat; tum verò præcipuè pernicies intenditur, ſi iſta cum urinis nigris contigerint, & ſpiritus magnus, & concitatus adfuerit. *Coac.* 49.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus ſomnus, nonnullis convulſionem portendit. *Coac.* 82.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM.

Qui inſomnia vexantur, cum ſubita corporis jactatione, & inquietudine, iis ſanguinem è naribus erupturum ſperare oportet, idque præſertim, ſi quid antea profluxerit. Animadvertendum verò, num in modicè perfrigeratis, id poſt horroris ſenſum contingat. *Coac.* 111.

SECESSUS NIGRI.

Conſiderandum eſt, in æſtuabundis, & corporis jactatione citra vomitum, & lumborum dolore conflictatis ægris, ſi audacter deſipuerint, num nigra per ſeceſſum proditura ſint? *Prædict. I.* 85.

CTERUS. MORBUS REGIUS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Spumans, & bile obductum alvi recrementum, vitio eſt. Quin & inde morbus regius contrahitur. *Coac.* 606.

Frequentes, & ex parvis intervallis deſidendi labores, aliquantulum glutinoſa excernentes, cum paucis ſtercoraceis, præcordiorum & lateris dolore, morbum regium prænunciant. *Coac.* 621.

Qui

Qui lumborum, & lateris dolore, abſque ulla occaſione tentantur, ii in morbum regium incidunt. *Coac.* 325.

NOTÆ COMITANTES.

Icterici non admodum flatulenti ſunt. *Aph. V.* 72.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in febre die 7. aut 9. aut 11. aut 14. morbus regius ſupervenit, bonum eſt: niſi dextrum hypochondrium durum ſit. *Aph. IV.* 64. *Coac.* 121.

DETERIORIS NOTÆ.

In ictericis hepar durum fieri, malum. *Aph. VI.* 42.

Icterus in febre, cum dextro hypochondrio duro. *Aph. IV.* 64. *Coac.* 121.

Quibus in febre morbus regius ſupervenit ante 7. diem, malum eſt; (niſi confluxus humorum per alvum fiant.) *Aph. IV.* 62. *Coac.* 121.

Morbus regius, cum ſurditate, urinis prærubris, non ſubſidentibus, & ſublimamentis, ac mentis emotione. *Prædict. I.* 32. *Coac.* 198.

Ex morbo regio fatuitas, & ſtupiditas, malo eſt. *Prædict. I.* 32. *Coac.* 198.

In morbo regio affectis, nec admodum ſentientibus, quibus ſingultus adeſt, iis alvus effunditur, fortè verò etiam ſupprimitur; atque hi cum virore palleſcunt. *Coac.* 490.

Alvi recrementum candicans, ſtercoroſum, in morbo regio moleſtiam exhibet; ac liquidum etiam, ubi reſederit, ruborem adeptum. *Coac.* 613.

LETHALIS.

Laſſitudine laborantes cum horrore, judicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent; tum verò præſertim, ſi ita inſuper ſanguinem è naribus ſtillarent. Circa hæc aurigine admodum fœdati, & largius colorati, moriuntur, iiſque album alvi recrementum prodit. *Coac.* 36.

Qui

Digitized by Google

Qui vehementer efflant, & reflexis ſunt palpebris, ac per ſomnum leviter ſuſpiciunt, aurigine admodum fœdati, & largius colorati moriuntur. In his album alvi recrementum præcedit. *Coac.* 64.

AD THERAPIAM.

Morbum regium ſic curare oportet: Extrinſecus quidem corpus molliendum eſt balneis calidis; alvus verò, & veſica humectanda, & urinam cientia danda. Si verò fortis fuerit, purgato capite, pharmacum quoddam potandum dato, quod bilem deorſum purgat. Poſtea verò urinam cientibus utendum eſt. *De Affect.* XXXIII.

JEJUNIUM, *vid.* *FAMES.*

IGNORANTIA.

In rigore familiares non agnoſcere, & eorum, quæ geſta ſunt, oblviviſci, malum indicat. *Prædict.* I. 64. *Coac.* 6.

ILEUS. VOLVULUS.

AD DIAGNOSIN.

Tempus autumnale ipſi obnoxium. *Aph.* III. 22.

Volvulus cum apprehenderit, venter durus fit, & nihil ſecernit, & dolor infernè omnem alvum tenet, & febris, & ſitis. Aliquando verò præ dolore, æger etiam bilem vomit. *De Affect.* XXII. 1. 5.

AD PROGNOSIN.

PERICULOSUS.

Ab ileo vomitus, aut ſingultus, aut convulſio, aut delirium, malum. *Aph.* VII. 10.

In tenuioris inteſtini morbo laborantibus, vomitio, & ſurditas, malo ſunt. *Coac.* 470.

LETHALIS.

Quibus ex urinæ ſtillicidio volvulus ſupervenit, in 7. diebus pereunt, niſi febre ſuperveniente, urina abundè fluxerit. *Aph.* VI. 44. *Coac.* 475.

AD

Digitized by Google

AD THERAPIAM.

Humectare oportet intrinſecus, & extrinſecus; & multa calida lavare; & bibenda dare, quæ alvum movent, & urinam ſubducunt; & clyſterem adhibere, ſi admittat. Si verò non admiſerit clyſterem, fiſtulam ad utriculi extremitatem alligato, & inſufflando multum flatum immittito. Et ubi inteſtinum & venter elevata fuerint à flatu, exemta fiſtula, ſtatim infuſum per clyſterem immittito. Et ſi ſuſceperit, ſeceſſum emittet, & ſanus evadet. Si verò ſic non ſuſceperit infuſum, moritur maximè 7. die. *De Affect. XXII. 6. ad* 13.

IMBECILLITAS.

Febricitantium corpus magis quàm pro ratione colliquefieri, malum eſt, & infirmitatem indicat. *Aph. II.* 28.

Qui temerè, ac præter rationem nulla exiſtente vaſorum inanitione, impotentes fiunt, ii malè habent. *Coac.* 54. *Prædict. I.* 40.

IMPETIGO.

AD DIAGNOSIN.

Tempus vernale ipſi obnoxium. *Aph. III.* 20.

Ex pituita naſcitur. *De Affect.*

AD THERAPIAM.

Ad impetiginem & lepram confert aqua calcis ita temperata, ut non exulceret. *Epid. II.*

IMPOTENTIA GENERANDI, vid. *CONCEPTIO.*

INEDIA, vid. FAMES.

INFLAMMATIO.

Febrim comitem habet. *De Flat. VII.* 2.

Inflammationem, aut dolorem partium principalium, indicat ſpiratio frequens, & parva. *Coac.* 260.

Qui ſanguinem evomunt, cum febre multa, dolore al-

ma-

mammam, thoracem, & dorſum, &c. ad ſummum diebus 14. inflammationem concipiunt. *Coac.* 426.

INGUEN.

AD DIAGNOSIN.

Cum inflammatione inguinum, abſceſſus & febris. *De Flat. VII.* 4.

Ulcera ſerpentia ſupra inguina, ad laterum inanitatem, & pubem enata, alvum malè affectam ſignificant. *Coac.* 628.

A retentâ purgatione menſtruâ, circa inguen tuberculum ſuppurans, in mulieribus. *De Nat. puer. VII.* 17.

AD PROGNOSIN.

Vulnera venis craſſis, in collo, & inguinibus inflicta; lethalia. *Prædict. II.* 68.

INQUIETUDO, *vid. JACTATIO.*

INSANIA, *vid. MANIA.*

INSOMNIA.

Diurnis actionibus congrua, ſanitatis ſignum. *De Inſomn. III.* 1. *ad* 6.

Diurnis actionibus adverſa, turbationis in corpore ſignum. *De Inſomn. III.* 7. *ad* 9.

In ſomnis ſolem & lunam, & cœlum atque ſidera pura, & ſuo motu agitata videre, bonum: ſanitatem enim indicat. *Ibid.*

Si in ſtagno, aut mari, aut fluminibus natare, quis ſomniet, bonum non eſt, cùm humiditatis abundantiam indicet; febricitanti verò bonum. *Ibid.*

Fluviorum tranſitus, hoſtes armati, monſtra difformia, morbum aut furorem præſagiunt. *Ibid.*

INTESTINA TENUIA.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Ubi hydrops ſiccus de ſe ſignificationem præbet, tormi-

na ad tenue inteſtinum incumbentia, malum denunciant. *Coac* 458.

Quibus ex muliebribus purgamentis, dolores intenſi ad ſuperiorem ventris partem, & tenuius inteſtinum excitati, alvos humectant, & levem anxietatem inducunt, his ad judicationem, in ſomnum propenſiones fiunt, & impotentes ex capitis dolore, cum tenuibus ſudoribus, & perfrigerationibus vexantur. Hujuſmodi recidivæ, plurimis poſt remiſſionem obortæ, celeriter interimunt. *Coac.* 518.

NOTÆ LETHALES.

Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, non coaleſcit. *Aph. VI.* 24. *Coac.* 503.

Cui perſectum eſt aliquod ex inteſtinis tenuibus, lethale. *Aph. VI.* 18.

Ex laterum inanitate, ad tenue inteſtinum migrantes dolores, in diuturnis morbis, ex abortione, neque admodum purgata muliere, perniciem denunciant. *Coac.* 515.

Lumborum ac tenuioris inteſtini diuturni dolores, & circum præcordia labores, in ægris unà cum febre cibum faſtidientibus, eos dolor intenſus ad caput progreſſus, non ſine convulſionis ſpecie, celeriter interficit. *Coac.* 317.

NOTÆ HYDROPIS FUTURI.

In bilioſis perturbata alvus, pauca crebrò reddens, & cum paucis mucoſis diſtentionem facientia, oborto circa tenue inteſtinum dolore, nec facile prodeunte urinâ, ex his caſibus in aquam intercutem tendit. *Coac.* 644.

INTESTINUM RECTUM.

Ejus inflammationi urinæ ſtillicidium ſupervenit. *Aph. V.* 58.

IRA.

R A.

ra præceps cor & pulmones in ſe contrahit, & ad caput calorem, & humorem trahit. Animi autem tranquillitas cor relaxat. *Epid. VI.*

Anhelantes clamore, & iracundiâ abſtinere oportet. *Ibid.*

ISCHIADICUS DOLOR, vid. COXA.

ISCHURIA. URINÆ RETENTIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Crebri ex dorſo horrores, ſubinde locum commutantes, graves ſunt, & difficiles. Laborioſam quippe urinæ ſuppreſſionem minantur. His tenuiter exudare, peſſimum. *Coac.* 8. 46.

AD PROGNOSIN.

MALA.

Veſica intercepta, maximéque cum capitis dolore, convulſionem quamdam minatur. *Coac.* 588. *Prædict. I.* 120.

Derepentè obortus renum dolor, cum urinæ ſuppreſſione, calculorum, & urinæ craſſæ mictionem indicat. *Coac.* 589.

Urina intercepta, & ad imum ventrem pondus, utplurimum futurum urinæ ſtillicidium denunciat: ſin minus, alium aliquem morbum ex conſuetudine affligentem. *Coac.* 591.

LETHALIS.

In bilioſis urina intercepta, mortem brevi affore ſignificat. *Coac.* 592.

JUVENTUS, vid. ÆTAS.

LABIA.

Contractum labrum bilioſæ alvi perruptionem denunciat. *Coac.* 240.

Si labrum pervertatur, aut corrugetur, aut liveſcat, aut palleſcat, cum alio aliquo ſigno, mortem in propinquo eſſe, ſciendum eſt. *Prænot.* 6.

Digitized by Google

Lethale quoque, labra reſoluta, pendentia, frigida, & exalbida eſſe. *Prænot.* 7.

Cum labra exulcerantur, tunc ferè deſinunt febres. *Epid. VI.*

LABOR, vid. MOTUS.

L A C.

EJUS USUS.

Lac omne quidem nutrit, verumtamen ovillum alvum ſiſtit, caprillum verò magis alvum laxat; vaccinum minus; equinum, & aſininum alvum magis movet. *De Diæt. II.*

Lac dare convenit tabidis, non admodum febricitantibus, & in febribus longis, & languidis, nullo ex contrariis ſignis præſente: & præter rationem extenuatis. *Aph. V.* 64.

EJUS NOXA.

Lac dare capite dolentibus, malum. Malum verò etiam febricitantibus, & quibus hypochondria elevata ſunt, murmurantia, & ſiticuloſis. Malum autem & quibus dejectiones bilioſæ, & qui in acutis ſunt febribus; & quibus copioſi ſanguinis facta eſt egeſtio. *Aph. V.* 64.

LAC MAMMARUM.

AD DIAGNOSIN.

Si mulier, quæ nec prægnans eſt, nec peperit, lac habeat, ei menſtrua defecerunt. *Aph. V.* 39.

Mulieri in utero gerenti, ſi multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum fœtum ſignificat, &c. *Aph. V.* 52.

Mulieribus, quæ denſo corpore ſunt, tardius lac gignitur: iis verò, quæ rariore ſunt habitu, citiùs. *De Nat. puer.*

Quæ parca menſtrua habent, utplurimum ſine lacte ſunt. *De Nat. puer. XL.* 19.

AD THERAPIAM.

Si lac mulieri deficiat, porrum & braſſicam comedat, & hor-

Digitized by Google

hordeum decorticatum, unà cum butyro coctum, & refrigeratum bibat. *De Morb. Mul.*

ASSITUDO.

AD DIAGNOSIN.

pontaneæ laſſitudines morbos denunciant. *Aph. II.* 5.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

aſſitudo cum ſopore, & ſurditate, dein alvo erumpente, & ad judicationem rubra demittente. *Coac.* 182.

aſſitudo in febribus, cum urina multa, & craſſa, & alba, die 4. redditá. *Aph. IV.* 74.

DETERIORIS NOTÆ.

aſſitudine conflictati ægri, ſingultuoſi, & alto ſtupore detenti, malè habere ſignificantur. *Coac.* 45.

aſſitudine laborantes, cum horrore, judicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent, &c. *Coac.* 36.

elaſſati ægri, caligine obducti, pervigiles, & ſopore detenti, cum tenui ſudore recaleſcentes, malè habent. *Coac.* 35.

aſſitudinis ſenſus, cum lingua præter rationem molli reddità, ac nauſeabundâ, cum ſudore frigido, alvo liquida, & nigrâ vomitione. *Coac.* 232.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

MULIEBRIS PROFLUVII.

rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu. *Coac.* 555.

ALVI FLUXUS.

ſſitudinis ſenſus, cum horrore frequenti, incontinenti corporis jactatione, & lumborum dolore. *Coac.* 19.

ABSCESSUS ad ARTICULOS, & MAXILLAS.

bres laſſatoriæ. *Aph. IV.* 31.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM.

rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu, ſi cervicis dolor prehenderit. *Coac.* 555.

Digitized by Google

INSANIÆ.

An laſſitudo, cum dolore capitis, ſiti, pervigilio, loquelâ obſcurâ, impotentiâ ad motum, & humeſcente alvo? *Coac.* 175.

AD THERAPIAM.

In omni corporis motu, quando dolere cœperit, interquieſcere ſtatim laſſitudinem curat. *Aph. II.* 48.

LATERIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Conſtitutio aquilonia. *Aph. III.* 5. 17.
Tumores ulcerum in anticâ parte, repente evaneſcentes. *Aph. V.* 65.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In dolore lateris, ſanguinis è naribus ſtillatio, mala eſt. *Coac.* 405.

NOTÆ LETHALES.

Cum febre lateris dolor accedens, alvi dejectiones aquoſo-biliofæ, dein cibi faſtidium, ſudores, facies benè colorata, alvus humeſcens, & oris ventriculi dolor. *Coac.* 67.

Quibus in febre ardente, tumores cum ſomnolentia, & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus ſideratione necat. *Coac.* 60.

Dolor in pectore fixus, cum torpore, ſuborta febre malum indicat, iique celeriter mortem appetunt. *Coac.* 315.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ICTERI.

Lumborum & lateris dolor, abſque ulla occaſione. *Coac.* 325.

PHRE-

Digitized by Google

PHRENITIDIS.

Lateris dolor citra inflammationem, cum turbulentis, tenuibus, moderatis. *Coac.* 411.

Dolor lateris acutus, cum ſurditate, & febre, poſt alba à partu prodeuntia, dein ſubſiſtentia. *Coac.* 525.

TABIS.

Inteſtinorum lævitates, cum ſpirandi difficultate, & pectoris morſu, ad tabem tendunt. *Coac.* 469.

AD THERAPIAM.

Ad dolorem lateris diſſolvendum, idonea ſunt calefactoria. *De Vict. acut.* XI. 1. 2.

L E G U M I N A.

Omnia flatuoſa ſunt, & cruda, & cocta, & fricta, & macerata, & viridia. *De Vict. acut. LIX.* 8.

L E P R A.

Tempus vernale ipſi obnoxium. *Aph. III.* 20.

L E T H A R G U S.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.
Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

NOTÆ COMITANTES.

Qui lethargo, aut veterno conflictantur, ex manibus tremunt, ſomnolenti ſunt, malè colorati, tumidi, pulſus habent tardos, & lentos, ac oculorum genas inferiores ſublatas, ſudores ſuperveniunt, alvique ſubtumeſcunt, impotentes ſunt, ac bilioſa effundunt. Quod ſi reſiccatæ fuerint, urinæ alvique recrementa clam prodeunt, urinæ quales in veterino genere redduntur, neque potum, neque aliud quicquam poſtulant. Mentis verò compotes facti, de cervicis dolore conqueruntur,

runtur, ac incertos ſonitus per aures impetu ferri ſentiunt. *Coac.* 139.

Tuſſis oboritur, & ſalivam ſpuit multam, ac liquidam, & nugas garrit, & ubi nugari deſierit, dormit: & recrementum malè olens egerit. *De Morb. II. LXIII.* 1. *ad* 6.

AD PROGNOSIN.

Qui ex lethargo evadunt, magnâ ex parte pus intrò colligunt. *Coac.* 140.

In 7. diebus moritur, ſi verò hos effugerit, ſanus evadit. *De Morb. II. LXIII.* 12.

AD THERAPIAM.

Huic aquam demacerata in ipſa farina craſſa bibendam dato, & vinum album vinoſum bibendum, & ptiſanæ ſuccum ſorbendum. Verum huic mali punici ſuccum ammiſceto; & vinum vinoſum album inſuper bibat, & ne lavet. *De Morb. II. LXIII.* 7. *ad* 11.

LEUCOPHLEGMATIA. PITUITA ALBA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Intumeſcit totum corpus albo tumore, & venter ad contactum craſſus eſt, & pedes ac femora tument, tibiæ item, ac ſcrotum, ac acervatim reſpirat, & facies rubicunda eſt, & os ſiccum, & ſitis tenet, & ubi cibum accepit, ſpiritus frequens incumbit. Hic eadem die quandoque melius habet, quandoque pejus. *De Morb. II. LXIX.* 1. *ad* 10.

AD PROGNOSIN.

Leucophlegmatiæ hydrops ſupervenit. *Aph. VII.* 74.

Si à leucophlegmatiâ detento vehemens diarrhoea ſuperveniat, morbum ſolvit. *Aph. VII.* 29. *Coac.* 482.

Leucophlegmatico ſi venter ſua ſponte turbatus fuerit in principio morbi, proximus ſanitati eſt. *De Morb. II. LXIX.* 11.

Ani-

Digitized by Google

mi abjectiones cum ſilentio; & ab hominibus ſoli-
tudines, fere eos conficiunt. *Coac.* 482.

AD THERAPIAM.

enter ſua ſponte non turbetur, medicamentum deor-
ım purgans dato, à quo aqua purgetur. Et calida
non lavet, & ſub die exponatur; & ſcrotum, ubi
npletum fuerit, ſecato, &c. *De Morb. II. LXIX.* 12.
& ſeqq.

LICHENES, vid. IMPETIGO.

E N.

AD DIAGNOSIN.

npus autumnale infeſtum. *Aph. III.* 22.
febribus longis, parvis, vagis, tenuium urinarum
nictiones, lienis affectionem denunciant. *Coac.* 594.
put & lien maximè ſunt morbis obnoxia. *De Morb.*
IV. XIV.
ibus ſplen deorſum vergit, pedes & manus, & ge-
ua calida ſunt: naſus & aures ſemper frigida. *Epid.*
VI. II. 71.

AD PROGNOSIN.

noſis dyſenteria ſuperveniens, bonum. *Aph. VI.* 48.
Coac. 466.
i lienoſi à dyſenteriâ corripiuntur, his longâ ſuper-
veniente dyſenteriâ, hydrops ſupervenit, aut inteſti-
norum lævitas, & pereunt. *Aph. VI.* 43.

IENES MAGNI.

AD DIAGNOSIN.

ibus lienes magni, iis gingivæ vitiantur, & os gra-
veolet. *Prædict. II.* 163.
uicunque ſplenem habent magnum, qui quidem fue-
rint bilioſi, hi mali coloris fiunt, malis ulceribus ſca-
tent, & ex ore graveolent; & tenues evadunt, &
ſplen durus eſt, & ſemper conſimili magnitudine, &

cibi non ſecedunt. Qui verò pituitoſi ſunt, hæc & minus patiuntur, & ſplen aliàs major, aliàs minor efficitur. *De Affect. XXI.* 1. *ad* 11.

Quibus lienes magni ſunt, neque ſanguinis eruptiones contingunt, neque os graveolet, in tibiis *ii* mala ulcera habent, & nigras cicatrices. *Prædict. II.* 164.

AD PROGNOSIN.

Quibus lien intumeſcit, iiſdem & corpus contabeſcit. *De Loc. in hom.*

In lienis tumore, ſanguinem ex dextra nare effluere, malum. *Coac.* 327.

Progreſſu temporis aliquibus in hydropem morbus degenerat, aliquibus autem ſplen ſuppuratur, & uſti ſani fiunt. *De Affect. XXI.* 23. 24.

AD THERAPIAM.

Splenicis conducit, ſiquidem impurgati fuerint, & caput, & reliquum corpus purgare. Si verò purgatione non egeant, victus ratio conſtituenda eſt, ita ut pituitoſis corpus reſiccemus ac attenuemus, cibis & potibus, & vomitibus, & exercitiis plurimis, & deambulationibus. Et in vere ſurſum per veratrum purgentur. Bilioſis autem conducit, ut per victum humectantem, alvum & veſicam ſubducamus, & ut de venâ ſplenitide frequenter ſanguinem mittant, & medicamentis urinam cientibus utantur, quæ ſplenem mollire ſcripta ſunt, & ut pro anni tempore bilem purgent. *De Affect. XXI.* 12. *ad* 19.

LIENTERIA. INTESTINORUM LÆVITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.
Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.
Dyſenteria. *Aph. VII.* 76.

NOTÆ COMITANTES.

Qui ſuppreſſa alvo, ſanguinem ex naribus fundunt, &

Digitized by Google

nà cum ſanguinis profluvio ſubinde rigent, iis alvus
iteſtinorum lævitate laborat, & obdureſcit, aut te-
ues lumbrici (Aſcarides dicti) infeſtant, aut utrum-
ue. *Coac.* 344.

ienteriâ cibi ſecedunt non putrefacti, liquidi, dolor
utem non adeſt, & corpus attenuatur. *De Affect.*
XXV. 1. 4.

AD PROGNOSIN.

diuturnis inteſtinorum lævitatibus ructus acidus ſuper-
veniens, qui prius non fuit, ſignum bonum. *Aph.*
VI. 1.

ngis inteſtinorum lævitatibus laborantes, unà cum ſæ-
viſſimis ulceribus, inteſtinorum cruciatu, & dolore,
iis ſolutis intumeſcunt. His inſuper exortus rigor,
malo eſt. *Coac.* 468.

teſtinorum lævitates, cum ſpirandi difficultate, & pec-
toris morſu, ad tabem tendunt. *Coac.* 469.

AD THERAPIAM.

ibus alvi ſunt lientericæ, eos hyeme ſurſum purgare,
malum eſt. *Aph.* *IV.* 12.

entericum per eadem curato, velut à dyſenteriâ de-
tentos. *De Affect.* *XXV.* 5.

INGUA.

AD DIAGNOSIN.

ngua tremula, inſtabilem mentem, & à ſede conſtan-
tiæ deturbatam, ſignificat. *Coac.* 233. *Prædict.* *I.* 20.
lingua ex improviſo impotens fiat, aut aliqua corpo-
ris pars ſiderata, melancholicum hoc ipſum fit. *Aph.*
VII. 40.

inguæ pallidæ ex bile, rubræ ex ſanguine, nigræ ex
atrâ bile, valde reſiccatæ ex ſuccenſa fuligine, & u-
tero, albæ verò ex pituitâ. *Epid.* *VI.*

n pulmonis inflammationibus, ſi lingua tota alba fiat,
ac aſpera, ambæ pulmonis partes inflammatione ve-
xantur,

Digitized by Google

xantur; quibus verò dimidiata linguæ, quâ parte id apparet, inflammatio affligit. *Coac.* 400.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ JUDICATIONIS.

Linguæ biſulcum, velut ſaliva alba obductum, febris remiſſionem indicat, eo quidem, quod agnatum eſt, craſſo exiſtente, eodem die: ſi verò tenuius fuerit, poſtridie; perendie quoque, ſi adhuc tenuius fuerit. Eadem etiam ſignificatio eſt, ſi hæc circa ſummam linguam contingant, minus tamen firma. *Coac.* 230.

Quibus in morbo laterali, lingua circa initia bilioſa eſt, hi intra 7. diem judicantur: quibus verò 3. vel 4. die, circa nonum. *Coac.* 383.

Lingua admodum nigreſcens, 14. die judicationem promittit. *Coac.* 229.

Lingua in principio nigreſcens, citius morbum finit, quàm poſterius nigreſcens. *De Morb. III. XVI.* 15. 16.

NOTÆ PERICULI.

Periculi plena eſt lingua nigra, & ex virore palleſcens. *Coac.* 229.

Linguæ reſolutio, ac torpor, cum gravi ſurditate, & manuum tremore. *Coac.* 197.

Lngua tremula, cum narium rubore, & alvo humecta, ſi reliqua, quæ ſunt circa pulmonem, nullam judicationis ſignificationem præ ſe ferant, malo eſt, ac celeres pernicioſas purgationes denunciat. *Coac.* 231.

NOTÆ LETHALES.

Lingua circa initia quidem horrida, in eodem verò colore perſeverans, procedente verò tempore ubi exaſperatur, liveſcit, finditur, mortem denunciat. *Coac.* 229.

Linguæ tremulæ quibuſdam etiam alvum humectam nonnumquam reddunt. In his autem ſi nigricent, etiam mortem denunciant, &c. *Coac.* 233.

NOTÆ

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI FLUXUS.

ngua tremula nonnullis prorupturæ alvi ſignificationem præbet. *Coac.* 645.

MENTIS EMOTIONIS.

nguæ revulſio, cum deſipientiâ, voce ſtridulâ, & tremore. *Coac.* 99.

PHRENITIDIS.

nguæ denſæ, & peraridæ, phrenitidem portendunt. *Coac.* 434. *Prædict. I.* 3.

VOMITUS NIGRI.

ngua præter rationem mollis reddita, ac nauſeabunda, cum ſudore frigido, ab alvo liquidâ. *Coac.* 232.

POTHYMIA. ANIMI DEFECTIO. DELIQUIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

idum. *Aph. V.* 16.

moris intus ruptio. *Aph. VII.* 8.

AD PROGNOSIN.

luxui muliebri convulſio, & animi deliquium ſuperveniat, malum. *Aph. V.* 56.

i ſæpe & vehementer, abſque manifeſta cauſa, animo linquuntur, ex improviſo moriuntur. *Aph. II.* 41.

LIPPITUDO, vid. OPHTHALMIA.

IVORES.

ſuſpenſæ utrinque pulmonis partes aortæ dictæ, tanta inflammatione tententur, ut ad latus adhæreant, lla corporis parte reſolutionem ſentiunt, & ad coſam livores fiunt, quos veteres ictos, aut ſidere percuſſos vocabant. *Coac.* 400.

oſſe ægrotante caro livida, malum. *Aph. VII.* 2.

i livores in febre fiunt, prope affore mors ſignificatur. *Coac.* 66.

LO-

LOCHIA. PURGAMENTA MULIEBRIA.

AD PROGNOSIN.

MALA, & ex parte letbalia.

Quæ ex partu, & abortu, copioſa celeriter cum impetu feruntur, ſi ſubſiſtant, moleſtiam exhibent. Hujuſmodi mulieribus rigor inimicus eſt, & alvi perturbatio, præcipue verò, ſi præcordiorum dolore vexentur. *Coac.* 516.

Quibus ex muliebribus purgamentis, dolores intenſi ad ſuperiorem ventris partem, & tenuius inteſtinum excitati, alvos humectant, & levem anxietatem inducunt, his ad judicationem, in ſomnum propenſiones fiunt, & impotentes ex capitis dolore, cum tenuibus ſudoribus, & perfrigerationibus vexantur. Hujuſmodi recidivæ, pluribus poſt remiſſionem obortæ, celeriter interimunt. *Coac.* 518.

Ventris dolor à partu, in his purulenta expurgat. *Coac.* 520.

Prægnantibus ſalſuginoſa, poſt partum moleſtias ex albis mordacibus denunciant. Purgationes hujuſmodi duritiem adferunt. In his ſingultus malo eſt, & uterorum procidentia, quæ & unà interficit. *Coac.* 526.

Quibus à partu alba prodeunt, & his ſubſiſtentibus ſurditas, cum febre, & lateris dolor acutus excitatur, eæ in vehementem, & perniciosam mentis emotionem incidunt. *Coac.* 525. *Prædict. I.* 80.

LUMBORUM DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

Tempus hyemale obnoxium. *Aph. III.* 23.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Ex recurſatione doloris in lumbis, oculorum perverſio, aut diſtortio, mala eſt. *Coac.* 314. *Prædict. I.* 69.

Qui lumborum dolore conflictantur, ii malè habent.

Num

Digitized by Google

Ĩum his tremores fiunt, & maculæ rubentes, quales
n tibiis, cum rigore? *Coac.* 318.
nborum dolor, cum æſtu implacido, & anxio, ma-
um ſignificat. *Coac.* 323.
nborum dolor abſque cauſa manifeſta crebrò inva-
lens, morbi malignitatem indicat. *Coac.* 322.
æ ex dorſi dolore initia ducunt ægritudines, diffi-
iles. *Coac.* 309.
ɔnſus lumborum dolor, cum copioſiore ventris ſub-
uctione, & vomitibus parvis, crebris, bilioſis, ſin-
eris. *Coac.* 560.
t lumborum dolorem, aut deſipientiam, bilioſæ de-
ɔctiones, cum ſpumoſa efflorefcentia. *Coac.* 607.

LETHALIS.

nborum atque inferiorum partium dolores, quibus
ebris etiam accedit, ſi relictis inferioribus ſeptum
ransverſum appetant, tum verò præſertim exitio ſunt,
i aliquod periculoſum ſignum acceſſerit. *Coac.* 108.
nborum ac tenuioris inteſtini diuturni dolores, &
ircum præcordia labores, in ægris unà cum febre ci-
ɔum faſtidientibus, eos dolor intenſus ad caput pro-
ɔreſſus, non ſine convulſionis ſpecie, celeriter inter-
icit. *Coac.* 317. *Prædict.* *I.* 100.
nborum dolores ad os ventriculi recurſantes, cum
ebre, horrore, ſi tenuia & aquoſa vomitione rejece-
erint, delirarint, voce defecti ſint, ii poſt nigro-
um vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI FLUXUS.

nborum dolor, cum horrore frequenti, & inconti-
ıenti corporis jactatione, cum laſſitudinis ſenſu. *Coac.*
9.
præcordiorum dolore, cum aliquo murmure, ſuc-
ɔedens lumborum dolor in febribus, niſi flatus eru-
ɔerit, aut urinæ copia prodierit. *Coac.* 291.

FLU-

Digitized by Google

FLUXUS HÆMORRHOIDUM.

Lumborum dolores ſanguinis profluvium excitant. *Coac.* 306. 307.

Dolentibus lumbis, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futuræ per hæmorrhoidas vacuationis ſignum eſt; aut etiam eam præceſſiſſe ſignificat. *Coac.* 312. *Prædict.* *I.* 130.

Quibus lumborum dolor in caput, & manus recurſat, & torpore affecti, oris ventriculi dolorem ſentiunt; tenuibus ac feroſis humoribus abundant, ii liberaliter ſanguinem profundunt. At verò his cum mentis perturbatione alvus effunditur. *Prædict.* *I.* 139. *Coac.* 308.

Diuturni lumborum dolores, qui cum febre, ad tertianæ naturam propius accedente, ingraveſcunt, ſanguinis grumoſi ſeceſſuri ſpem faciunt. *Coac.* 305.

SECESSUS NIGRI.

Conſiderandum eſt in lumborum dolore conflictatis, & anxietate citra vomitum, & pauliſper securiter deſipientibus ægris, num nigra per ſeceſſum proditura ſint? *Coac.* 319.

CONVULSIONIS.

Lumborum, & capitis, ac oris ventriculi dolor, cum forti excreatione, convulſionem ſuſpectam facit. *Prædict.* *I.* 106. *Coac.* 320.

Quæ ex lumbis in cervicem & caput redundantia, levis ſiderationis more, reſolutionis ſenſum inducunt, convulſionem ac mentis emotionem minantur, &c. *Coac.* 313. *Prædict.* *I.* 118.

HYDROPIS SICCI.

Supra umbilicum labor, ac lumborum dolor, qui remediis non cedit, in hydropem ſiccum deſinit. *Coac.* 304. *Aph.* *IV.* 11.

ICTERI.

Qui lumborum, & lateris dolore, absque ulla occaſione tentantur, ii in morbum regium incidunt. *Coac.* 325.

PHRENITIDIS.

ıter initia ſopor, dein capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolor, & inſomnia. *Coac.* 179.

SUPPURATIONIS.

umborum dolores, cum febre, ſi relictis inferioribus ſeptum transverſum appetant, & reliquorum ſignorum nullum periculum oſtenderit. *Coac.* 108.

umborum contenſio ex menſium copia, quin & varie prodeuntia, glutinoſa, graveolentia, ſtrangulatum inducentia, &c. *Coac.* 324.

AD THERAPIAM.

on febricitantibus ſi fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 20.

intenſo lumborum dolore, & alvi ſubductione largiore, ſumpto veratro, ſpumoſorum crebra vomitio prodeſt. *Coac.* 310.

JMBORUM FRIGIDITAS ET GRAVITAS.

per ſanitatem, hyemis tempore, lumborum frigiditas, & gravitas, levi ex occaſione orta ſit, & alvi ſuppreſſio, ſuperiore ventre probè officio ſuo fungente, coxendicum, vel renum dolor, aut urinæ ſtillatio, forte expectanda eſt. *Coac.* 487.

JMBRICI TERETES, ET ASCARIDES.

AD DIAGNOSIN.

:as puerilis ipſis obnoxia. *Aph. III.* 26.

ıi ſuppreſſa alvo ſanguinem ex naribus fundunt, & una cum ſanguinis profluvio ſubinde rigent, iis alvus inteſtinorum lævitate laborat, & obdureſcit, aut tenues lumbrici (Aſcarides dicti) infeſtant, aut utrumque. *Coac.* 344.

AD PROGNOSIN.

mbricos rotundos cum alvi excretione prodire, morbo

Digitized by Google

bo in judicationem tendente, expedit. *Pranot.* 62. *Coac.* 601. *De Judicat.* 5.

Lumbricis verò tenuibus, & longis, (qui Aſcarides dicuntur) in capitis dolore vexatis, conſequente ſurditate, & ſopore, tubercula ad aures excitantur. *Coac.* 165.

LUMBRICI LATI.

AD DIAGNOSIN.

Etiam in foetu uterino naſcuntur. *De Morb. IV. XXVII.* 2.

NOTÆ COMITANTES.

Velut cucumeris ſemen interdum alvo redditum. *De Morb. IV. XXVII.* 39.

In jejuno dolor ad hepar moleſtus, cum ſputo interdum multo. *Ibid.* 40.

In quibusdam vocis interceptio, cum ſputis ex ore multis, tormine ventriculi, vel etiam dolore ad dorſum. *Ibid.*

LUXATIO, vid. OSSA.

MALIGNITAS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ex capite laborantes, tenuiter exudantes, ii malignè habent. *Coac.* 12.

Quæcunque febri ex adverſo reſpondent, niſi abſceſſum faciant, malignitatem denunciant. *Coac.* 145.

Rigores cum ſopore, nonnihil periculi denunciant; & facies incenſa cum ſudore, malignitatem in his ſignificat. *Coac.* 7.

Rigores multi, cum torpore, malignum quiddam denunciant. *Coac.* 14.

Lumborum dolor, abſque cauſa manifeſta crebrò invadens, malignus. *Coac.* 322.

In febre convulſio, manuumque ac pedum dolores, ma-

nalignum quiddam prænunciant; item femoris, ge-
iuum, ſurarum dolores, ac mentis emotio, præci-
ue ſi ſublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

A M M Æ.

AD DIAGNOSIN.

nulier, quæ nec prægnans eſt, nec peperit, lac ha-
eat, ei menſtrua defecerunt. *Aph. V.* 39.
lieri in utero gerenti, ſi multum lactis ex mammis
luxerit, infirmum fœtum ſignificat. Si verò ſolidæ
uerint mammæ, ſaniorem fœtum ſignificat. *Aph.*
V. 52.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

mmæ turgidæ, & magnæ, in mulieribus, proban-
ur. *Prædict. II.* 130.
æcunque mammarum dolore ex febribus vexantur,
as ſanguinis concreti ſputitio non fœculenta, dolore
iberat. *Coac.* 553.

DETERIORIS NOTÆ.

lieri in utero gerenti, ſi mammæ ex improviſo gra-
ciles fiant, abortit. *Aph. V:* 37. 53.
lieri in utero gerenti, ſi altera mamma gracilis fiat
gemellos geſtanit, alterutrum abortit, Et ſiquidem
lextra gracilis fiat, marem: ſi verò ſiniſtra, fœmi-
nam. *Aph. V.* 38.
æ perdituræ ſunt fœtus, his mammæ graciles fiunt.
Si verò rurſus duræ fiant, dolor erit, aut in mam-
nis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, &
non perdunt. *Aph. V.* 53.
lieribus, quibus in mammas ſanguis convertitur, in-
ſaniam ſignificat. *Aph. V.* 40.
æ puellæ erectæ cervicis ſpiratione vexantur, iis ute-
rum ferentibus, mammæ pus colligunt, &c. *Coac.* 549.

CONF. ABORTUS, CONCEPTIO, FOETUS, GRAVIDITAS.

Digitized by Google

MANIA. DEMENTIA. INSANIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. 22.

Tumores ulcerum in parte anticâ. repentè diſparentes. *Aph. V.* 65.

Humorum decubitus in morbis melancholicis. *Aph. VI.* 56.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aures obtuſæ in acuta febre. *Coac.* 196.

Dentium colliſio, aut ſtridor, præter conſuetudinem à teneris contractam. *Coac.* 235.

Qui capitis dolore, ſiti, levi pervigilio detinentur, obſcurè loquuntur, ad motum impotentes, humeſcente alvo laſſitudine vexantur; in iis fortaſſe inſania metuenda eſt. *Coac.* 175. 642.

Quibus faciei incendium, & intenſus rubor ſolvitur, & graveolens eſt alvi egeſtio, redundans, & ſubrubra, in his inſaniæ metus eſt. *Coac.* 624.

Inteſtinorum difficultate laborantibus, aliquantulum rubræ, limoſæ, & copioſæ dejectiones, in flammeo colore, & prærubro perfuſis, ſolutæ, inſaniam ſuſpectam faciunt. *Coac.* 465.

Si oculi crebro moveantur, inſania expectanda eſt. *Prænot.* 31.

Mulieribus quibus in mammas ſanguis convertitur, inſaniam ſignificat. *Aph. V.* 40.

Ubi poſt vomitum anxioſum vox ſtridula eſt, oculi ſqualidi, & pulvere obſiti, inſania portenditur, &c. *Prædict. I.* 17. *Coac.* 561.

Vomitus virulenti, & æruginoſi, cum capitis dolore, ſurditate, & inſomniâ, promtam inſaniam ſignificant. *Prædict. I.* 10. *Coac.* 169.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres acutas cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore, non bilioſo, inſania ſolvit. *Coac.* 550.

nia magnum morbum, invadendi conſuetudine jam miliarem ſolvit. *De Judicat.* 68.

nientibus, ſi varices, aut hæmorrhoides ſupervenent, inſaniæ ſolutio fit. *Aph. VI.* 21.

inſaniâ dyſenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, onum. *Aph. VII.* 5.

inſaniâ; in raucedinem cum tuſſi fit ſeceſſio. *Coac.* 84.

inſaniâ corripiuntur, aut per ſe à morbis liberanir, iis dolor ad pedes, aut pectus ſubiens, aut veemens tuſſis oborta, inſaniam ſolvit, &c. *De Judiit.* 65.

DETERIORIS NOTÆ.

ementes mentis emotiones ſilentes, abſque quiete, culis quoquoverſum intuentes, ſpiritum efflantes, erniciem minantur, diuturnas verò faciunt partium ſolutiones. Quin etiam vehementer inſaniunt hoc iodo affecti. Quibus autem cum ventris perturbaone hujuſmodi affectus ingraveſcunt, iis nigra per lvum ad judicationem prodeunt. *Coac.* 486.

LETHALIS.

itium colliſio, aut ſtridor, præter conſuetudinem à eneris contractam, inſaniam, aut mortem denunciat. Quod ſi jam deliranti iſtud accidat, prorſus exitiale ſt. Quin & dentes reſiccari, perniciem denotat, *oac.* 235.

ehementi & furioſa mentis emotione, accedentes treiores, exitio ſunt. *Coac.* 93.

nia vehemens, cum vocis defectione, poſt vomitum, tc. *Coac.* 561.

i in rabiem actus furit intrepidè, & non agnoſcit, eque audit, neque intelligit, jam moribundus eſt. *Aph. VIII.* 16.

AMAUROSIN PORTENDENS.

nientibus accedens convulſio, oculorum aciem retunit. *Coac.* 485.

Digitized by Google

Si inſania ſolvatur, abſque dolore ad pedes, vel ad pectus, aut tuſſi vehementi, cæcitas ſequitur. *De Judicat.* 65.

CONVULSIONES.

Quæ ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas evadunt, & convulſiones portendunt. *Coac.* 155. 85. *Prædict.* I. 26.

CONF. DELIRIUM. PHRENITIS.

MANUS.

AD DIAGNOSIN.

Ex manibus trèmunt lethargici, &c. *Coac.* 139.

AD PROGNOSIN.

In febre, manuum ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. *Coac.* 30.

Manuum ac pedum tumores, cum rubore, perniciem denunciant. *Coac.* 63.

MANUUM LATIO, vid. GESTUS.

MAXILLÆ.

AD DIAGNOSIN.

Laſſatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abſceſſus fiunt. *Aph. IV.* 31.

Maxilla rarò excidit, luxatur tamen plerumque hiando. *De Artic.*

AD PROGNOSIN.

In vehementibus circa maxillas doloribus, periculum eſt, ut os fluctuet. *Coac.* 239.

Cervix dura cum dolore, & maxillarum connexio, ac jugularium venarum palpitatio vehemens, cum tendinum diſtenſione, perniciem minantur. *Coac.* 261.

In nervorum diſtentionibus, & iis quæ in poſteriorem partem fiunt, diſſolutæ maxillæ mortem afferunt *Coac.* 361.

Digitized by Google

E D I C A M E N T A.

extremos morbos, extrema remedia exquiſitè optima. *Aph. I.* 6.

morbis levibus non oportet medicamenta valida adhibere. *Loc. in hom. LV.* 7.

dicamentorum vehementiſſimi pleràque ſtomachum exulcerant. *De Superfœt. XVII.* 11.

æ medicamenta non ſanant, ea ferrum ſanat. Quæ ferrum non ſanat, ea ignis ſanat. Quæ verò ignis non ſanat, inſanabilia exiſtimare oportet. *Aph. VIII.* 6.

E D I C I N A.

additio & ſubtractio: ſubtractio quidem ſuperfluorum, additio verò deficientium. *De Flat. III.*

E D I C I.

omine quidem multi, reipſa verò perpauci. *In Leg.*

medico eſſe debet pecuniæ contemptus, pudor, modeſtia in veſtitu, judicium, lenitas, urbanitas, munditiea, recta elocutio, ſuperſtitionis averſatio, & præſtantia ſumma. *De decenti hab.*

ihil temerè affirmandum, nihil contemnendum. *Epid. VI. II.* 46.

EDULLA SPINALIS.

bi reſiccatur, dolor caput occupat, cervicem, lumbos, muſculosque lumbares, & crurum articulos, ita ut flectere nequeat, alvus ſiſtitur, & urina non niſi ægrè redditur. *De Int. Affect. XIV.* 1. *ad* 7.

jus læſionem ſequitur impotentia crurum, ſtupor, alvi & urinæ retentio, tandem mictio, & alvi ſolutio involuntaria, nec longo poſt intervallo, mors. *Prædict. II.* 92.

pſi frigidum inimicum. *Aph. V.* 18.

Digitized by Google

MEL.

Calidum & ſiccum eſt, ubi ſincerum aſſumitur; cum aquâ verò humectat, & bilioſis alvum movet; pituitoſis autem ſiſtit. *De Diæt. II. XXIII.* 19.

MELANCHOLIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. 22.
Autumnus aquilonius, & ſiccus. *Aph. III.* 14.

NOTÆ COMITANTES.

Si metus, & triſtitia multo tempore perſeverent, melancholicum hoc ipſum. *Aph. VI.* 23.

Si lingua ex improviſo impotens fiat, aut aliqua corporis pars ſiderata, melancholicum hoc ipſum fit. *Aph. VII.* 40.

Quæ ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, in vehementes & melancholicas evadunt. *Prædict. I.* 123.

AD PROGNOSIN.

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides ſupervenientes, bonum. *Aph VI.* 11.

Quibus melancholico modo mente motis, tremores accedunt, malignum hoc eſt. *Prædict. I.* 14.

Morbis melancholicis ad hæc periculoſi ſunt humorum decubitus, aut corporis ſiderationem, aut convulſionem, aut inſaniam, aut cæcitatem ſignificant. *Aph. VI.* 56.

AD THERAPIAM.

Melancholicos uberius deorſum purgabis. Eadem ratione contraria adhibens. *Aph. IV.* 9.

MENS. ANIMUS.

AD DIAGNOSIN.

Lingua tremula, mentis inſtabilis ſignum. *Prædict. I.* 20. *Coac.* 233.

Qui-

Digitized by Google

Quicunque aliqua corporis parte dolentes, dolorem ferè non ſentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II. 6.*

AD PROGNOSIN.

In omni morbo mente valere, & benè ſe habere ad ea, quæ offeruntur, bonum eſt: contrarium verò malum. *Aph II.* 33.

Qui pernicioſè habent, iis mens obtorpeſcit. *Coac.* 488.

CONF. DELIRIUM, MANIA, PHRENITIS.

MENSTRUA.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Optimum eſt, menſtrua ſingulis menſibus, & ratis diebus, ſatis idoneâ, & æquali copiâ, bonique coloris, prodire. *Prædict. II.* 131.

In gravidis ceſſant. *Aph. V.* 61.

NOTÆ ERUPTIONIS FUTURÆ.

Horrore ſubinde tentatis, laſſitudine, & capitis gravitate conflictatis, muliebres purgationes erumpunt. *Coac.* 541.

Horroris & laſſitudinis ſenſus, capitis gravitas, cum cervicis dolore, muliebres purgationes dejiciunt. *Coac.* 548.

Ex rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu. *Coac.* 555.

Quæ caput concutiunt, & aurium ſonitus excitant, præſertim ſi ad ſpinam ardor conſequatur. *Coac.* 167. *Prædict. I.* 143.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quædam affectiones fœminis ſolvuntur, circa menſtruorum eruptiones. *Aph. III.* 28.

Mulieri ſanguinem evomenti, menſtruis erumpentibus, ſolutio fit. *Aph V.* 32.

In muliere menſium profluvium à febribus vindicat, ſi die critico contingat. *Coac.* 152.

Digitized by Google

Convulſionem muliebria, ſi circa initia appareant, neque febris acceſſerit, ſolvunt. *Coac.* 531.

Oculorum caligines, crebris apparentibus menſibus, ſolvuntur. *Coac.* 552.

DETERIORIS NOTÆ.

Quæ affectiones fœminis non ſolutæ fuerint, circa menſtruorum eruptiones, perſeverare ſolent. *Aph. III.* 28.

Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, fœtum ſanum eſſe impoſſibile. *Aph. V.* 60.

Si fluxui muliebri convulſio & animi deliquium ſuperveniat, malum. *Aph. V.* 56.

In puellis orthopnoicis, uterum ferentibus, muliebria purgamenta circa initia apparere, malum. *Coac.* 549.

MENSTRUA RETENTA.

AD DIAGNOSIN.

Si mulier, quæ nec prægnans eſt, nec peperit, lac habeat, ei menſtrua defecerunt. *Aph. V.* 39.

Quum menſes fuerint occultati, dolor habebit imum ventrem, & onus quoddam incumbere videtur, & lumbos, & laterum mollitudinem mirum in modum dolet. *De Morb. Mul. l. X.* 1. 3.

AD PROGNOSIN.

Menſibus non prodeuntibus, ab utero fiunt morbi. *Aph. V.* 57.

Mulier non laborat podagrâ, niſi menſes ipſi defecerint. *Aph. VI.* 29.

Mulieri menſtruis deficientibus, è naribus ſanguinem fluere, bonum. *Aph. V.* 33.

AD THERAPIAM.

Primum ventrem purgare oportet ſurſum ac deorſum. Deinde uti ſubdititio medicamento, à quo ſanguis purgetur. Atque ita quieſcere, & potandum dare pharmacum, à quo ſanguis prodeat; item crethmum in vino tædaceo. *De Morb. Mul. l. X.* 5. *ad* 8.

Digitized by Google

ſſitus aromatum muliebria ducit. *Aph. V.* 28.

ENSTRUA IMMODICA.

AD PROGNOSIN.

ienſibus copioſioribus prodeuntibus, morbi contingunt, *Aph. V.* 57.

umborum contenſio ex menſium copia ſuppurationem fore indicat. Quin & variè prodeuntia, glutinoſa, graveolentia, ſtrangulatum cum antea commemoratis inducentia, ſuppurationem denunciant. Fortaſſis verò & tales aliquantum delirare contingit. *Coac.* 324.

Quæ ad manus contactum torpeſcunt, peraridæ, ſitis expertes, muliebria multa profundentes, pus intrò colligunt. *Coac.* 542.

AD THERAPIAM.

Mulieri menſtrua ſi velis cohibere, cucurbitam quàm maximam ad mammas appone. *Aph. V.* 50.

MENSTRUA VITIATA.

AD PROGNOSIN.

Quibus, in tumorem ſublato ventre, pudendum rubor occupavit, muliebribus purgamentis albis, humidis, ſubito prodeuntibus, diuturnis febribus intereunt. *Coac.* 530.

AD THERAPIAM.

Mulieri menſes decolores, neque ſecundum eadem (tempus & modum) ſemper prodeuntes, purgatione opus eſſe, ſignificant. *Aph. V.* 36.

METUS.

Si metus & triſtitia multo tempore perſeverent, melancholicum hoc ipſum. *Aph. VI.* 23.

Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio præter occaſionem, in convulſionem tendit. *Coac.* 4.

CONF. PAVORES.

MIC-

Digitized by Google

MICTIO.

AD DIAGNOSIN.

Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat. *Aph. IV.* 83.

Qui plus mingunt, quàm egerunt, pro ratione habitiores ſunt. *De Dentit. II.* 8.

Qui non pro ratione mingunt, verum alvus frequenter cruda à pueris egeſſit, morboſi ſunt. *Ibid.* 9.

Ex tremoribus, &c. ſomnus multus, convulſionem minatur; & frontis gravitates, ac mictio moleſta eſt. *Coac.* 348.

AD PROGNOSIN.

Quibus incogitantibus urina decidit ad pudendum deſperati exolvuntur. *Coac.* 474.

MICTIO CRUENTA.

AD DIAGNOSIN.

Qui ſponte ſanguinem mingunt, his à renibus venæ ruptionem ſignificat. *Aph. IV.* 78.

Si quis ſanguinem mingat, & grumos, & urinæ ſtillicidium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem, & interfœmineum, partes circa veſicam laborant. *Aph. IV.* 80. *VII.* 39.

Si quis ſanguinem, aut pus mingat, renum aut veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph. IV.* 75.

Si quis ſanguinem, & pus mingat, & ſquamas, & odor gravis ſit, veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph. IV.* 81.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ MORBI LONGIORIS.

Urina cruenta circa initia, morbi diuturnitatem ſignificat. *Coac.* 582.

NOTÆ LETHALES.

In dorſi, ac pectoris dolore, cruentæ mictionis ſuppreſſio, laborioſum exitum affert. *Coac.* 272.

In

ıterum doloribus, urina cruenta, obſcura, cum eo uod ſubſidet vario, & indiſcreto, utplurimum in 4. diebus mortem adfert. *Coac.* 581.

ium exolutiones ex rigore, cum capitis dolore, per- iciem denunciant. Cruentæ in his urinæ, malo ſunt. *'oac.* 22. 28.

)RBUS IN GENERE.

.D DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

ıi tempora. *Aph.* III. 19.

tationes anni temporum, & in ipſis temporibus ma- næ mutationes, aut frigoris, aut caloris, & alia pro itione eodem modo. *Aph.* III. 1.

ıs præter naturam copioſior. *Aph.* II. 17.

rbi derepente non accidunt hominibus, ſed paulatim ɔllectâ materiâ morbificâ ſubito ſe produnt. *De Diæt.* I. ıntur tum à victus ratione, tum à ſpiritu, cujus in- ɔiratione vivimus. *De Nat. hum.* XVIII. 11. 12.

NOTÆ ANTECEDENTES.

ntaneæ laſſitudines morbos denunciant. *Aph.* II. 5.

NOTÆ PARTIS AFFECTÆ.

ı corporis parte ineſt calor, aut frigus, ibi morbus t. *Aph.* IV. 39.

ı corporis parte ineſt ſudor, ibi morbum eſſe indi- ıt. *Aph.* IV. 38.

ıuid doluerit ante morbum, ibi ſe figit morbus. *ph.* IV. 33.

bus ex morbo reſurgentibus aliquid dolet, ibi ab- eſſus fiunt. *Aph.* IV. 32.

D PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

nconſtantibus temporibus, ſi tempeſtivè tempeſtiva ddantur, conſtantes, & judicatu faciles fiunt mor- : in inconſtantibus autem inconſtantes, & diffi- les judicatu. *Aph.* III. 8.

Uri-

Urinæ, & alvi excrementa, & ſudores, cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore indicant. *Aph. I. 12.*

Qui ex venis morbus oritur, levior eſt, quàm qui à nervis. *De Loc. in hom.*

Quicunque morbi hyeme augeſcunt, æſtate deſinere ſolent; quicunque verò æſtate augeſcunt, hyeme finire conſueverunt, niſi certo dierum circuitu diſcedant; quibus autem morbi vere fiunt, ad autumnum eorum diſceſſum fore, expectare oportet; quicunque poſtremum autumnales morbi ſunt, eorum diſceſſum neceſſe eſt vere fieri. Quicunque verò morbus hæc tempora transgreſſus fuerit, eum annuum fore ſcire oportet. *De Nat. hum. XVII.*

In his, quæ per veſicam, & in his, quæ per alvum fiunt, egeſtionibus, & in his quæ per carnes, & ſicubi aliâ naturæ viâ corpus exeat: ſi parum, parvus morbus fit: ſi multum, magnus: ſi admodum multum, hoc ipſum lethale. *Aph. VII. 79.*

NOTÆ SECURITATIS.

In morbis minus periclitantur, quorum naturæ, & ætati, & habitui, & tempori, magis ſimilis fuerit morbus, quàm in quibus horum nulli fuerit ſimilis. *Aph. II. 34. VIII. 1.*

Si in morbo ſomnus juvat, non eſt lethale. *Aph. II. 1.*

Optimum eſt in morbo, totum corpus æquè calidum, & molle eſſe. *Coac. 492.*

NOTÆ PERICULI.

Caput, pedes, & manus frigidas eſſe, ventre & lateribus calentibus, mali morbi ſignum eſt. *Coac. 492.*

NOTÆ LETHALES.

Quo in morbo ſomnus laborem facit, lethale. *Aph. II. 1.*

Morbis quibusvis incipientibus, ſi bilis atra, vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV. 22.*

Si albi quid, palpebris commiſſis, ſubtus appareat,

Digitized by Google

cui id non ex alvi profluvio eſt, aut ex potione purgante, pravum ſignum, & valde lethale. *Aph. VI.* 52.

NOTÆ RECIDIVÆ.

Quæ in morbis poſt criſim relinquuntur, recidivas facere ſolent. *Aph. II.* 12. *Coac.* 582.

AD THERAPIAM.

Duo in morbis præſtanda, adjuvare, aut ſaltem non nocere. *Epid. I.*

Omnia ſecundum rationem facienti, & non ſecundum rationem evenientibus, non tranſeundum ad aliud, manente eo, quod viſum eſt ab initio. *Aph. II.* 52.

MORBUS ACUTUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III.* 29.
Tempus autumnale. *Aph. III.* 9.
Quartanæ hybernæ. *Coac.* 159.

NOTÆ COMITANTES.

Ubi peracutus eſt morbus, ſtatim extremos habet labores. *Aph. I.* 7.

Quibus bilioſæ ſubſidentiæ, ab initio verò tenues, acutum morbum ſignificat. *Aph. VII.* 32.

Circa principia & fines omnia ſunt debiliora. Circa vigores verò vehementiora. *Aph. II.* 30.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Acuti morbi in 14. diebus judicantur. *Aph. II.* 23. *Coac.* 147.

Morbi præcipites, & acuti, effluente ex naribus ſanguine judicatione abſolvuntur, idque die judicatorio; ac ſudore copioſo exorto, urinaque purulenta, ac vitrea affatim reddita, in qua quod ſubſidit, laudabile ſit; aut abſceſſu effatu digno; & alvo mucoſa, & ſan-

ſanguinea dejiciente, ac derepente prorumpente; vomitionibusque non pravis, ſub judicationem contingentibus. *Coac.* 150.

Acutorum morborum non omninò tutæ ſunt prædictiones, neque mortis, neque ſanitatis. *Aph. II.* 19.

NOTÆ PERICULI.

In præcipitibus malis, ſpumans & circumbilioſum alvi recrementum, malo eſt. Malum quoque & exactè candicans. Adhùc verò deterius, farinæ molitæ inſtar, & ſtercoroſum. Præter hæc ſopor malo eſt, & cruenta alvi dejectio, ac immoderata vaſorum inanitio. *Coac.* 602.

Supinum jacere, manibus, cervice, & cruribus porrectis. *Prænot.* 9. *Coac.* 497.

Pronum ad pedes de lecto delabi. *Prænot.* 10. *Coac.* 497.

Pedes nudos, neque admodum calidos habere, & manus, cervicem, & crura inæqualiter diſperſa, & nuda. *Prænot.* 11. *Coac.* 497.

Ægrum reſidere velle, in ipſo morbi impetu, pravum quidem in omnibus morbis acutis, & pulmonum inflammatione laborantibus peſſimum. *Prænot.* 14. *Coac.* 497.

Noctu vigilare, interdiu dormire; præſertim poſt tertiam diei partem. *Coac.* 497.

Peſſimum eſt, ſi ſomnus neque noctu, neque interdiu accedit. Id enim ob dolorem, laboremque accidit, vel delirium fore ſignificatur. *Coac.* 497.

In morbis acutis extremarum partium frigus, malum. *Aph. VII.* 1.

In acutis affectionibus, quæ cum febre ſunt, luctuoſæ reſpirationes, malæ. *Aph. VI.* 54.

In præcipitibus malis, oculi obſeratio, aut perfractio, malo eſt. *Prædict. I.* 84.

In gravi morbo, ſitim temerè, ac præter rationem ceſſare, malum eſt. *Coac.* 58.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè ſudores

es oboriri, & corporis incontinentia quadam jacta-
i, malum indicat. *Coac.* 49.
præcipitibus & turbulentis morbis obveniens ſurdi-
as, malo eſt. *Coac.* 190.
præcipitibus morbis periculum denunciat urina bilio-
, neque aliquantulum rubra; & que hordei toſti non
xacte moliti craſſioribus fruſtulis ſimilia habet ſedi-
nenta; alba, & quæ colore, ac ſedimento variat;
ræcipuéque in iis, quæ ex capite fiunt, defluxioni-
us. *Coac.* 578.
næ derepentè præter rationem parum concoctæ, vi-
ioſæ ſunt. Ac in totum, quæ in morbo acuto uri-
a præter rationem cocta eſt, vitium denotat. In his
uoque malo eſt prærubra efflorefcentia contenta, at-
ue æruginoſa. *Coac.* 579.
na alba effuſa, & perſpicua, item quæ poſt potio-
em celeriter meitur; quæ ante rigorem oleoſa red-
itur; quæ ex viridi palleſcit, nec in colore perſiſtit.
Coac. 579.

NOTÆ LETHALES.

ibuſcunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut
x vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuá-
is, bilis atra, vel qualis ſanguis niger, prodierit,
oſtridie moriuntur. *Aph. IV.* 23.
lierem in utero gerentem, ab acuto aliquo morbo
orripi, lethale. *Aph. V.* 30.
præcipitibus morbis murmur edentes, ac tinnientes
ures, mortem prænunciant. *Coac.* 193.

AD THERAPIAM.

RATIO VICTUS.

i peracutus eſt morbus, ſtatim extremos habet labo-
es, & extremè tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. Ubi
erò non, ſed plenius cibare licet, tantum à tenui
ecedendum, quantum morbus remiſſior extremis fue-
it. *Aph. I.* 7.
nuis & exquiſitus victus, in acutis, ubi non conve-
it, periculoſus. *Aph. I.* 4.

M MIS-

Digitized by Google

MISSIO SANGUINIS.

In morbis acutis ſanguinem detrahes, ſi vehemens fuerit morbus, & ægri ætate floreant, & viribus valeant. *De Vict. acut.*

PURGATIO.

In acutis affectionibus rarò, & in principiis, purgante utendum, atque hoc diligenti prius adhibita cautione faciendum. *Aph. I.* 24.

Purgandum in valde acutis, ſi turgeat materia, eadem die, morari enim in talibus, malum eſt. *Aph. IV.* 10.

MORBUS LONGUS, CHRONICUS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Abſceſſus in febribus, qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant. *Aph. IV.* 51.

Ex glandularum tumoribus dolores, in febribus. *Coac.* 73.

Mutationes in toto corpore, & ſi corpus perfrigeretur, aut rurſus calefiat; aut color alius ex alio fiat. *Aph. IV.* 40. *VII.* 60.

Febricitanti ſudor ſuperveniens, febre non remittente, malum; prolongatur enim morbus, & copioſiorem humiditatem indicat. *Aph. IV.* 56.

Sudores frigidi, cum febre mitiore. *Aph. IV.* 37. *Coac.* 573.

Sudores febricitantium, ſi non fiant diebus criticis. *Aph. IV.* 36.

Urina cruenta, circa initia reddita. *Coac.* 582.

Quibus febricitantibus, in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aph. VII.* 31.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In morbo diuturno appetitus proſtratus, & meracæ dejectiones, malum. *Aph. VII.* 6.

Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum. *Aph. VIII.* 5.

Sur-

Digitized by Google

ditas etiam in longis morbis; malum portendit, ac
n his ad coxendices labores convehit. *Coac.* 190.

NOTÆ LETHALES.

ibus ex morbo diuturno, &c. extenuatis bilis atra;
vel qualis ſanguis niger prodierit, poſtridie moriun-
ur. *Aph. IV.* 23.
nturnis in morbis, parvæ apparentes ſanguinis ex na-
ibus fluxiones, perniciem oſtentant. *Coac.* 340.
diuturnis morbis ſuppurati ad aures tumores, niſi
ous admodum album, ac ſine odore reddant, exi-
ium, præcipuéque mulieribus afferunt. *Coac.* 206.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

merarii ventris tumores in morbis longis, convul-
ſiones afferunt. *Coac.* 86.

AD THERAPIAM.

nuis & exquiſitus victus, in morbis longis, ſemper
periculoſus. *Aph. I.* 4.

ORBUS NIGER I.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

grum vomit veluti fæcem, quandoque cruentum,
quandoque velut vinum ſecundarium, quandoque
velut Polypi atramentum, quandoque acre velut ace-
tum, quandoque ſalivam & pituitam, quandoque bi-
lem cum virore pallidam. Et ubi quidem nigrum
cruentum vomuerit, cadaveris fœtorem refert, &
fauces & os à vomitu aduruntur, & dentes ſtupeſ-
cunt, & id quod vomitu rejectum eſt, terram elevat.
Et poſtquam vomuit, paulo melius ſe habere putat.
Et neque ſine cibo eſſe, neque ampliorem cibum fer-
re poteſt. Verum ubi ſine cibo manet, viſcera ſu-
gunt, & ſalivæ acidæ ſunt. Quum verò cibum ac-
cepit, gravitas in viſceribus eſt, & pectus ac dorſum

velut ſtilis pungi videntur, & dolor tenet latum, & febris debilis eſt, & caput dolet, & oculis non videt, & crura gravantur, & color niger eſt, & conſumitur. *De Morb. II. LXXI.* 1. *& ſeqq.*

AD PROGNOSIN.

Una cum ætate aufugit etiam morbus, & cum corpore ſeneſcit. Si verò denigratus fuerit, commoritur. *Ibid.* 40. 41.

AD THERAPIAM.

Pharmacum bibendum dare frequenter, & pro anni tempore, & ſerum, & lac. A cibis abſtinere dulcibus, & oleoſis, ac pinguibus, & frigidiſſimis, ac maximè per alvum ſubeuntibus uti. Caput purgare, & poſt medicamentorum potiones ſurſum purgantes, de manibus ſanguinem detrahere, ſi non fuerit debilis. Si alvus non egerat, molle infuſum per clyſterem immittere; &c. *Ibid.* 25. *& ſeqq.*

MORBUS NIGER II.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Subfulvus & gracilis, & oculis cum virore pallidis fit, & tenuem cutem habet, ac debilis eſt. Quanto autem tempus amplius progreditur, tanto morbus amplius affligit. Et vomit omni tempore velut ſtillamentum modicum, ad duorum poculorum parvorum menſuram, & frequenter etiam cibum, ac unà cum cibo bilem, & pituitam. Et poſt vomitum dolet totum corpus, aliquando etiam, antequam vomat. Et horrores tenues, ac febris tenet, & ad dulcia, ac oleoſa maximè vomit. *De Morb. II. LXXII.* 1. *& ſeqq.*

AD PROGNOSIN.

Morbus lethalis quidem eſt, non autem conſeneſcit. *Ibid.* 23.

AD THERAPIAM.

Medicamentis ſurſum ac deorſum purgare, & lac aſininum

num poſtea bibendum dare. Cibis uti molliſſimis, ac frigidis, piſcibus littoralibus, & cartilaginei generis, & betis, & cucurbitis, & carnibus tritis. Vinum bibere album, vinoſum, aquoſius. Labore & deambulatione uti, calidâ non lavare, & à ſole abſtinere. *De Morb. II. LXXII.* 12. *& ſeqq.*

O R S.

NOTÆ ſimpliciter LETHALES.

orbis quibusvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

nebricoſa vertigine laborans, & lucem averſans, & ſomno ac ardore multo detentus, deſperatus. *Aph. VIII.* 15.

ui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur, hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI.* 27.

res frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales ſunt. *Aph. VIII.* 14.

ſtis dexter frigidus, & convulſus, lethale. *Aph. VIII.* 11.

NOTÆ MORTEM SUBITAM PRÆSAGIENTES.

ui ſæpe, & vehementer, abſque manifeſta cauſa, animo linquuntur, ex improviſo moriuntur. *Aph. II.* 41.

ui naturâ ſunt valdè craſſi, magis ſubito moriuntur, quàm graciles. *Aph. II.* 44.

is ventriculi dolor ſeniori crebrò adveniens, repentinam mortem denunciat. *Coac.* 286.

NOTÆ MORTIS INSTANTIS.

bia livida, aut etiam reſoluta, & inverſa, & frigida, lethalia. *Aph. VIII.* 13.

febre non intermittente, ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus pervertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore jam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73. *Coac.* 72.

Digitized by Google

Qui in rabiem actus furit intrepidè, & non agnoſcit, & neque audit, neque intelligit, jam moribundus eſt. *Aph. VIII.* 16.

Morituris ſigna hæc magis fiunt manifeſta, & ventres attolluntur, atque inflantur. *Aph. VIII.* 17.

Ungues nigri, & digiti manuum, & pedum frigidi, contracti, vel remiſſi, mortem in propinquo eſſe oſtendunt. *Aph. VIII.* 12.

MOTUS. EXERCITATIO.

NOTÆ VARIÆ.

Ubi fames, non oportet laborare. *Aph. II.* 16.

In omni corporis motu, quando dolere cœperit, interquieſcere ſtatim laſſitudinem curat. *Aph. II.* 48.

Otium humectat, & corpus debilitat, labor verò ſiccat, & roborat. *De Diat. II.*

Labores cibos præcedant. *Epid. VI. IV.* 53.

Exercitatio ſanitatis eſt, veſci citra ſaturitatem, non refugere laborem. *Ibid.* 41.

MULIER, vid. FOEMINA.

MUTATIO.

AD PROGNOSIN.

Frequens coloris cum calore mutatio, bono eſt. *Coac.* 125.

Celeres ſummitatum corporis in utraque extrema permutationes, perniciem denunciant. Quin & ſitis hujuſmodi (hoc eſt, celeriter in contraria permutata) malo eſt. *Coac.* 50. *Prædict. I.* 43.

Ubi in toto corpore mutationes, & ſi perfrigeretur, aut rurſus calefiat, aut color alius ex alio fiat, morbi longitudinem ſignificat. *Aph. IV.* 40. *VII.* 60.

AD THERAPIAM.

Quod paulatim fit, tutum eſt: tum aliàs, tum ſi quis ex altero ad alterum tranſeat. *Aph. II.* 51.

Digitized by Google

ıltum & derepentè mutare, periculoſum. *Aph. II.* 51.
recidivis mutationes proſunt. *Epid. VI. VI.* 30.

U T U S.

AD DIAGNOSIN.

ıibus cerebrum concuſſum fuerit ab aliqua cauſa, neceſſe eſt eos ſtatim mutos fieri. *Aph. VII.* 58.

AD PROGNOSIN.

quis ebrius ex improviſo mutus fiat, convulſus moritur, niſi febris corripuerit, aut ubi ad horam, quâ crapulæ ſolvuntur, pervenit, locutus fuerit. *Aph. V.* 5.

NF. CAPITIS DOLOR, APOPLEXIA, VOCIS DEFECTIO.

A R E S.

AD DIAGNOSIN.

uibus nares naturâ humidiores, & genitura humidior, imperfectius ſani ſunt: quibus verò contraria, perfectius. *Aph. VI.* 2.

arium humiditates ſenibus infeſtæ. *Aph. III.* 31.

arium rubores, alvi liquidæ, & diffluentis ſunt indicia. *Coac.* 215.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

uibus ex naribus fluxiones 7. 9. aut 14. die contingunt, utplurimum à febribus vindicant. *Coac.* 152.

DETERIORIS NOTÆ.

ingua tremula cum narium rubore, & alvo humectâ, &c. *Coac.* 231.

NOTÆ LETHALES.

Ïaſus ſtillans, cum vomitionibus exiguis, bilioſis, & pervigilio. *Prædict. I.* 79.

Naſi perverſio, in febre non intermittente, corpore jam debili exiſtente. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73.

Digitized by Google

NATURA.

Natura omnibus ſubvenit. *De Alim. IV.* 1.
Morborum naturæ medici. *Epid. VI. V.* 1.
Non edocta natura, & nullo magiſtro uſa, ea quibus opus eſt, facit. *Epid. VI. V.* 4. *De Alim. VIII.* 8.
Stimulata; & impulſa, artis peritis, quæ facienda ſunt, demonſtrat. *De Arte XXII.* 1.
Naturarum aliæ quidem ad æſtatem, aliæ verò ad hyemem, benè aut malè ſunt conſtitutæ. *Aph. III.* 2.

NEPHRITIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ & NOTÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.
Per ſanitatem, hyemis tempore, lumborum frigiditas & gravitas, & alvi ſuppreſſio, &c. *Coac.* 487.
Renum dolor fortè expectandus, ſi per ſanitatem hyemis tempore, lumborum frigiditas & gravitas, levi ex occaſione orta ſit, cum alvi ſuppreſſione. *Coac.* 487.

NOTÆ COMITATNES.

Quibus in urinis bullæ ſuperſtant, renum affectiones ſignificant, & longam fore invaletudinem. *Aph. VII.* 34.
Quibus pingue eſt, & confertum, quod ſupernatat, his affectiones nephriticas, & acutas ſignificat. *Aph. VII.* 35.
Derepente obortus renum dolor, cum urinæ ſuppreſſione, calculorum, aut urinæ craſſæ mictionem indicat. *Coac.* 589.
Si quis ſanguinem, aut pus mingat, renum aut veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph. IV.* 75.

AD PROGNOSIN.

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides ſupervenientes, bonum. *Aph. VI.* 11.
Renum & veſicæ dolores, difficulter ſanantur in ſenibus. *Aph. VI.* 6.

Qui-

ibus nephriticis &c. dolores circa muſculos ſpinales fi-
unt, ſiquidem ad loca exteriora fiant, abſceſſum ex-
pecta futurum extrorſum: ſi verò dolores fiant magis
ad interna loca, etiam abſceſſum magis introrſum fore
expecta. *Aph. VII.* 36.
ibus ſuppuratis, urinæ ſtillicidium ſupervenit. *Aph.*
V. 58.

AD THERAPIAM.

m ſcammoniæ ſucco, aut ipſa radice, fomento prius
adhibito, totum corpus purgare. Poſtera die, duo-
bus congiis ſucci ciceris albi, ſale injecto, ſubpurga-
re. Poſt hæc potibus, & cibis, & balneis curare;
& eadem, quæ in urinæ ſtillicidio, pharmaca dare.
Quum dolor preſſerit, multa calida lavare, & tepe-
factoria parti dolenti adhibere. Quum autem intu-
muerit, & elevatus fuerit, ſub id tempus juxta renem
ſecare, & extracto pure, arenam per urinam cienti-
bus ſanare. *De Int. Affect. XV.* 14. *ad* 19.

ERVI.

AD DIAGNOSIN.

rvorum impotentia, à calido frequenter adhibito. *Aph.*
V. 16.

AD PROGNOSIN.

rvus diſſectus, neque augetur, neque coaleſcit. *Aph.*
VI. 19. *VII.* 28. *Coac.* 504.
rvi quicunque craſſi vulnus accipiunt, utplurimum
claudos reddunt, præcipuéque ſi obliquum vulnus
uerit, ac in muſculorum capitibus, præſertim femo-
rum. *Coac.* 508.

AD THERAPIAM.

gidum nervis inimicum, calidum verò utile. *Aph.*
V. 18.

NERVORUM DISTENTIO, *vid. CONVULSIO.*
NERVORUM RESOLUTIO, *vid. PARALYSIS.*

Digitized by Google

NIGRORES.

A frigore oriundi. *Aph. V.* 17.

NIMIUM.

Quąne multum, (nimium) naturæ inimicum. *Aph. II.* 51.

NYCTALOPIA.

AD DIAGNOSIN.

Nyctalopia prehenduntur juvenes, aut pueri, aut etiam adoleſcentes. *Prædict. II.* 160.

Neque mulieres, neque virgines, quibus menſes apparent, hoc morbo tentantur. *Ibid.*

Qui ex diuturno lachrymarum fluxu nyctalopes fiunt, eos interrogare oportet, num quis dolor ante iſtorum judicationem occupaverit. *Ibid.*

AD PROGNOSIN.

Nyctalopes ſponte evadunt, partim quidem 40. die, partim verò 7. menſe: quibuſdam etiam toto anno perſeverat. Et tempus quidem æſtimari debet, & magnitudinis morbi, & ægri ætatis ratione adhibitâ. *Prædict. II.* 160.

Nyctalopas juvant ſupervenientes abſceſſus, & ad infernas partes tendentes, & qui tamen per juventutem non admodum contingunt. *Ibid.*

AD THERAPIAM.

Medicamentum bibere deorſum purgans, & caput purgare, & cervicem ejus quàm maximè ſcarificare, & fame ad multum tempus premere. Ubi verò remiſerit, unum aut duo fruſta, prout maxime devorare poteſt, de hepate bubulo crudo, in melle tincto, exhibere. *De Viſu IV.*

OBLIVIO, vid. CAPITIS DOLOR, IGNORANTIA, RIGOR.

OCCASIO celeris. *Aph. I.* 1.

CULI.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ NOCENTES.

as ſenilis. *Aph. III.* 31.

ıotidianæ conſtitutiones aquiſoniæ. *Aph.. III.* 17.

VARIÆ NOTÆ.

uli prout validi fuerint, ita etiam corpus. *Epid. VI.* *V.* 48.

ıicunque fulvi, naſo acuto, oculis parvis, mali. Qui-:unque fulvi, ſimi, oculis magnis, boni. *Epid. II.* *V.* 1. 2.

dropici ravos oculos habent, & calvi ſunt. *Ibid.* 3.

put magnum, oculi parvi, balbi, iracundi ſunt. *Epid.* *VI. VI.* 1.

put magnum, oculi nigri & magni, naſum craſſum & ſimum habentes, boni. *Ibid.* 5.

:uli ravi, magni, caput magnum, cervix tenuis, pec-:ora anguſta, congruè adaptati hominis ſunt. *Ibid.* 6.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

:ulorum claritas, ac eorum album ex nigro, aut livido clarum fieri, ad judicationem confert. Ac quò ce-lerius clareſcunt, eò celeriorem judicationem: at tar-diùs, tardiorem ſignificant. *Coac.* 217.

NOTÆ PERICULI.

ligine obducti oculi, aut eorum album rubeſcens, aut liveſcens, aut nigris venis refertum, nihil probi præ ſe fert. *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

:ulus diſtortus, malo eſt. *Coac.* 218.

:uli hebeſcentes, & obtuſi, concreti ac caligantes, malum portendunt. *Coac.* 225. *Prædict. I.* 46.

:uli rubri, à vomitu. *Aph. VII.* 3.

febre ortus oculorum rubor, diuturnam alvi maligni-tatem præ ſe fert. *Coac.* 219.

præcipiti malo rectus oculorum obtutus, &c. *Coac.* 227.

Ocu-

Digitized by Google

Oculi intenſe ſplendentes in convulſionibus. *Coac.* 351. *Prædict. l.* 124.

Ex recurſatione doloris in lumbis, oculorum perverſio, aut diſtortio, mala eſt. *Coac.* 314.

NOTÆ LETHALES.

Conſiderare etiam oportet oculorum ſubtus apparentia in ſomnis. Si enim albi quid, palpebris commiſſis, ſubtus appareat, cui id non ex alvi profluvio eſt, aut ex potione purgante, pravum ſignum, & valde lethale. *Aph. VI.* 52. *Prænot.* 5.

Oculos lucem refugere, aut illacrymare, aut perverti, atque ex his alterum minorem eſſe; *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculos crebrò disjicere, gramias ac parvas ſordes ipſis adhæreſcere, aut albeſcentem humorem concretum, & tenuem (ægida nominant) habere; aut eorum album augeri, nigrum autem imminui, aut nigrum à ſuperiore palpebrâ contegi. *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculorum cavitas, & vehemens oculi foràs expreſſio, ac ſplendoris eliſio, adeo ut pupilla extendi nequeat, & cilia retorta, ac fixi oculi, ac continenter conniventes, coloris immutatio; aut palpebras per ſomnum non committere. *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculi perverſio, &c. in febre non intermittente, corpore jam debili exiſtente. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73. *Coac.* 72.

Cum oculorum perverſione, febribus, & laſſitudinis ſenſu detento, rigor perniciem minatur. Atque in hujuſmodi caſibus ſoporati, malum denunciant. *Coac.* 221.

Quæ caput quodammodo concutiunt, cum intenſa oculorum rubedine, ac manifeſto delirio. *Coac.* 163.

Oculus aurigine ſuffuſus, & caligine obductus, &c. in morbo lateris. *Coac.* 388.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Oculorum hebetatio, cum animi defectione, promptam convulſionem denunciat. *Coac.* 226.

Oculorum hebetudo, cum voce ejulabunda. *Coac.* 257.

HÆ-

Digitized by Google

HÆMORRHAGIÆ.

culi prærubri, cum capitis dolore, & alto ſtupore. *Coac.* 166.

culi prærubri, cum cervicis dolore. *Prædict. I.* 137.

culorum acies perturbata, cum ſurditate, capitis gravitate, ac præcordiorum contenſione. *Coac.* 195.

INSANIÆ.

culi pulvere obſiti, cum voce ſtridula, & anxietudine, ex vomitu. *Coac.* 561.

culorum motus frequentior, cum præcordiorum pulſu, & turbatione. *Coac.* 282.

AD THERAPIAM.

culis nocent lens, poma dulcia, & olera. *Epid. VI.*

culorum dolores meri potus, aut balneum, aut fomentum, aut venæſectio, aut purgatio ſolvit. *Aph. VI.* 31. *VII.* 46.

culorum caligines, crebris apparentibus menſibus, ſolvuntur. *Coac.* 552.

O M E N T U M.

Os uteri comprimit, in mulieribus præter naturam craſſis. *Aph. V.* 46.

Si omentum exciderit, neceſſe eſt putrefieri. *Aph. VI.* 58. *Coac.* 502.

OPHTHALMIA. LIPPITUDO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Poſt hyemem ſiccam, & aquiloniam, ver pluvioſum, & auſtrinum. *Aph. III.* 11.

Tempus æſtivum. *Aph. III.* 21.

Autumnus aquilonius, & ſiccus. *Aph. III.* 14.

Siccitates. *Aph. III.* 16.

AD PROGNOSIN.

Ophthalmia laborantem ab alvi profluvio corripi, bonum. *Aph. VI.* 17. *Coac.* 224.

Lip-

Digitized by Google

Lippitudine affecto ſuborta febris, ſolutionem affert. Sin minus, cæcitatis, aut mortis, aut etiam utriuſque metus eſt. *Coac.* 222.

Quibus cum lippitudine capitis dolor accedit, & longo tempore perſeverat, cæcitatis metus impendet. *Coac.* 223.

AD THERAPIAM.

Ophthalmiam venæſectio ſolvit. *Epid. VII.*

Ad lippitudinem annuam, ac popularem, conducit purgatio capitis, & ventris inferni. Et ſi corpus habeat, ſanguinis detractio ad quoſdam ejuſmodi dolores confert. Item cucurbitæ circa venas affixæ; cibus modicus panis, & aquæ potus, &c. *De Viſu V.* 1. *& ſeqq.*

O S.

Oris exulcerationes æſtate accidunt. *Aph. III.* 21.

Os amareſcens, cum aliis ſignis, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

Os hians, ſi gracile appareat, nec facile contrahi poſſit, cum aliis notis, in morbis acutis, mentis emotionem, indeque phrenitidem pernicioſam portendit. *Coac.* 275.

OS VENTRICULI, vid. VENTRICULUS.

O S C I T A T I O.

Vino cum pari aquâ poto ſolvitur. *Aph. VII.* 56.

O S S A.

AD PROGNOSIN.

Ubi diſſectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coaleſcit. *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. *Coac.* 505.

Ex oſſe ægrotante, caro livida, malum. *Aph. VII.* 2.

Ab oſſis denudatione eryſipelas, (malum.) *Aph. VII.* 19.

A

A ſphacelo abſceſſus oſſis. *Aph. VII.* 77. *Coac.* 237.
Ab ulceribus diuturnis. *Aph. VI.* 45.

AD THERAPIAM.

Ipſis frigidum inimicum, calidum verò utilè. *Aph. V.* 18.

OSSIUM FRACTURA.

Quæ oſſa reponi non potuerunt, ea neceſſariò abſcedere ſciendum eſt; nec non quæ prorſus carne nudata ſunt. *De Fractur. XXXVI.*

Ad conſolidationem naſo dies 10. maxillæ, claviculæ, & coſtis dies 20. cubito 30. tibiæ & brachio 40. femori 50. debentur. *De Alim.* X. 2. *ad* 6.

OSSIUM LUXATIO.

Gracilibus magis laxantur articuli, & citiùs reponuntur, quàm bene carnoſis; minusque inflammatione tentantur humidis, & gracilibus, quàm ſiccis & carnoſis. *De Artic.*

OXYMEL.

Sputum educit, & facilem reſpirationem reddit. *De Diæt. II.*

PALATUM.

Quibus ad palatum humor colligitur, plerunque in pus vertitur. *Coac.* 238.

Quibus ex palato os diſceſſit, iis medius naſus ſubſidet. *De Alim.*

PALLIDI.

Pallidis, gracilibus, & crebrà oris ſalivatione laborantibus, in ſomnis ſudores, boni ſunt. *Coac.* 271.

Color pallidus, aut niger, cum aliis notis corruptelæ faciei, lethalis. *Coac.* 212.

PAL-

PALPEBRÆ.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ LETHALES.

Liveſcens palpebra, cum cæteris notis faciei Hippocraticæ. *Coac.* 212.

Palpebra perverſa, aut corrugata, liveſcens aut palleſcens, cum aliis ſignis. *Pranot.* 6.

Qui vehementer efflant, & reflexis ſunt palpebris, ac per ſomnum leviter ſuſpiciunt, &c. moriuntur. *Coac.* 64.

PALPITATIO.

AD PROGNOSIN.

Quæ contingunt in febre circa ventrem palpitationes, mentis emotiones adferunt. *Coac.* 298.

Quos palpitationes in totum occupant, num voce defecti intereunt? *Coac.* 347. *Prædict. I.* 30.

Quæ contingunt circa ventrem palpitationes, &c. ſanguinis ex naribus profluvium denunciant. *Prædict. I.* 144.

PANIS.

Panis ex tota farina ſiccat, & per alvum ſecedit. Purus autem magis nutrit, minus verò ſecedit. *De Diæt. II. X.* 5. 6.

Panis fermentatus levis eſt, & ſecedit. Non fermentatus ſecedit quidem minus, nutrit autem magis. *Ibid.* 8. 11.

PARALYSIS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Ex venis in ano ſanguinem fundere ſolitis, aliquando apparentibus, tenebricoſæ vertigines obortæ. *Coac.* 346.

Ve-

Vehementes mentis emotiones ſilentes, abſque quiete; oculis quoquoverſum intuentes, ſpiritum efflantes. *Coac.* 486.

Torpores & ſtupores præter conſuetudinem evenientes. *Coac.* 477.

AD PROGNOSIN.

Quibus cum impotentiâ motûs, pars affecta extenuatur, incurabiles ſunt. *Prædict.*

PARAPLEGIA, vid. APOPLEXIA.

PAROTIDES.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quæ convulſionis in morem affligunt, cum alto ſtupore. *Coac.* 352.

Quæ caput quodammodo concutiunt, cum intenſa oculorum rubedine, ac manifeſto delirio. *Coac.* 163.

In bilioſa alvo, molli, ſtercoracea egerente, apparentes æſtus, tumorem ad aures excitant. *Coac.* 626.

Alvi recrementa, quæ in ſpumoſa & ſincera deſinunt. *Coac.* 613.

Alvus ſtercora nigra demittens, ſi ſopor appareat, tubercula ad aures excitat. *Prædict. I.* 166.

Capitis dolor, cum ſopore, & ſurditate. *Prædict. I.* 168.

Eadem pathemata, cum aſcaridibus. *Coac.* 165.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, aut ſudore febrem non ſolvente, niſi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Ex præcordiorum tumore bilioſis ſpiratio magna, & febris acuta, tubercula ad aures ſuſcitat. *Coac.* 290.

Per febres aſſiduas puſtulæ toto corpore enaſcentes. *Coac.* 114.

Præcordiorum contenſio, cum ſopore, & incontinenti corporis jactatione, in capitis dolore vexato. *Coac.* 289. *Prædict. I.* 169.

Sopor cum incontinenti corporis jactatione, præcordiorum dolore, & parva vomitione. *Coac.* 183. *Prædict. I.* 165.

Digitized by Google

Sopor, cum tumoribus circa faciem. *Coac.* 183.

Sopor, cum inquietudine corporis, præcordiorum dolore, frequenti & pauca ſputatione. *Coac.* 185.

Num ſopor aliquis, aut morbus regius, cum ſingultu, & alvo affatim prorumpente? *Prædict. I.* 154.

Surditas, cum anxietate; vel etiam ſopore. *Coac.* 209. *Prædict. I.* 159.

Num urinæ cum rigore reſtitantes, præſertim ſi altus ſopor prægreſſus ſit? *Prædict. I.* 155.

In pervigiliis quibusdam, quæ cum angore, & anxietate fiunt, ad aures abſceſſus maximè obveniunt. *Prædict. I.* 157.

In ſpirituoſis, & anhelatoribus, morbo regio laborantibus, & febre acuta, cum præcordiorum duritie, & tumore, ſi corporis ſumma perfrigerentur, magnorum circa aures abſceſſuum exortum, fortaſſis expectare oportet. *Prædict. I.* 164.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Tuſſiculæ, quæ cum crebris oris ſputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204.

Tubercula juxta aures, in febrientibus cum dolore oborta, quibusdam febre judicatorio modo deficiente, neque ſedantur, neque ſuppurantur. Hæc bilioſum alvi profluvium, aut dyſenteria, aut craſſarum urinarum ſubſidentia, ſolvit. *Epid. I. II.* 178. 179.

NOTÆ PERICULI.

Graves aurium abſceſſus, qui citra judicationem ſenſim conquieſcunt, & diſſipantur, damno ſunt. *Prædict. I.* 170.

Tubercula ad aures excitata, in leviter ſideratis, malo ſunt. *Coac.* 202.

Poſt ingruentes ad præcordia dolores, cum vel ſine alvi profuſione, ſuborta ad aures tubercula, aliæque ſuppurationes, malignitatem præ ſe ferunt. *Coac.* 284.

In tumoribus ad aures, urinæ celeriter ac pauco tempore

pore concoctæ, damuo ſunt. Quin & perfrigerari itidem malum eſt. *Coac.* 205.

Quibus judicationis tempore, exorta ad aures tubercula, non ſuppurantur, his ſolutis, morbi reverſio pro recidivarum ratione, ſimili circuitu contingit. In his ad articulos aliquid abſcedere poſſe, ſperandum eſt. *De Judicat.* 61.

NOTÆ LETHALES.

In diuturnis morbis non ſuppurantia aurium tubercula, mortem adferunt. *Coac.* 203.

In diuturnis morbis, ſuppurati ad aures tumores, niſi pus admodum album, ac ſine odore reddant, exitium, præcipuéque mulieribus, afferunt. *Coac.* 206.

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures exoriuntur, ac niſi judicatoriè ſolvantur, & matureſcant, aut ſanguis ex naribus profluxerit, aut craſſum ſedimentum urina acceperit, ægros interimunt. Prius verò hujuſmodi tumores ſubſidunt, ac conquieſcunt. *Coac.* 207.

Quæ cum dolore exoriuntur ad aures tubercula, perniciem minantur. *Coac.* 199.

Anxietate vexatis præcordiis, oborta ad aures tubercula mortem adferunt. *Coac.* 302.

In præcordiis ex longo intervallo afflictis, & graveolente alvo, ſubnatum ad aures tuberculum, mortem adfert. *Coac.* 292. 201. *Prædict. I.* 158.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, convulſionem denunciant, ſi alvus malè affecta ſit. *Coac.* 353.

Qui ſopore, corporis inquietudine, præcordiorm dolore affliguntur, cum frequenti & pauca ſputatione, iis tubercula ad aures exoriuntur, ac fortaſſis ſopore tentati ad aliquam convulſionem deveniunt. *Coac.* 185.

CONF. ABSCESSUS ad AURES.

Digitized by Google

PAROXYSMUS.

AD DIAGNOSIN.

Nox ante exacerbationem gravis: ſubſequens verò levior plerumque. *Aph. II.* 13.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Qui acceſſione correpti, poſtero die gravius habent, iis malum denunciatur. *Coac.* 78.

Quibus tertio die ſubſiſtit acceſſio, & quarto ingraveſcit, malum denunciatur. Ac metus eſt, ne hujuſmodi acceſſiones phrenitim inducant. *Coac.* 79.

Quibus exacerbationes fiunt, quacunque horâ dimiſerit febris, poſtridie eâdem horâ ſi corripuerit, difficulter judicantur. *Aph. IV.* 30.

Qui per acceſſiones tuſſiunt, & tenuiter exudant, ii malignè habere judicandi ſunt. *Coac.* 112.

AD THERAPIAM.

In exacerbationibus cibum ſubtrahere oportet. Exhibere enim noxium eſt. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportet. *Aph. I.* 11.

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, ſed auferre de appoſitionibus ante judicationes. *Aph. I.* 19.

PARTUS.

AD DIAGNOSIN.

Poſt hyemem auſtrinam, pluvioſam, & clementem, ver boreale, ſiccum, & tempeſtuoſum, partus impotentes ac morboſos reddit. *De Aër. Aqu. & Loc. XXVI.* 4. 5.

Quæ ante partum in modum choleræ morbi affliguntur, faciles quidem partus edunt, febre autem tentatæ malignè habent, tum verò præcipuè, ſi quid fauces vexet, aut in febre maligni aliquid appareat. *Coac.* 535.

Quæ in partu oris ventriculi dolorem antea ſenſere, paulo poſt fœtus deponunt. *Coac.* 547.

Quæ prægnantes ante partus laborarunt, ſubinde rigore corripi ſolent. *Coac.* 545.

Quibus lochia non repurgantur ante partum, eæ faciliori partu defunguntur. *De Fœt. exſect.*

Quæ animalia minus alimenti fœtui ſuppeditant, celerius pariunt: quæ verò plus, tardius. *De Nat. hum.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Quæ ex partionibus contingunt exolutiones, cum torpore, moleſtiam quidem exhibent, & mentem emovent, nullam tamen perniciem afferunt. Verum etiam purgamentorum muliebrium abundantiam denunciant. *Coac.* 546.

Erumpentia ante partus aquoſa, mala. *Coac.* 536. 513.

Ante partus ſubinde rigore corripi, & citra dolorem parere, periculum indicat. *Coac.* 538.

PARTUS DIFFICILIS.

Mulieri difficulter parienti ſternutatio ſuperveniens, bonum. *Aph. V.* 35.

Parientium maximè laborant primiparæ. *De Nat. puer.*

CONF. ABORTUS.

PAVORES.

Parvis & recens natis pueris infeſti. *Aph. III.* 24.

In febribus, ex ſomnis pavores, aut convulſiones, malum. *Aph. IV.* 67.

PECTUS.

Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tuſſes movent, ſanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt. *Aph. V.* 24.

PECTORIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Anni tempus aquilonium. *Aph. III.* 5.
Quotidianæ conſtitutiones aquiloniæ. *Aph. III.* 17.
Epotum veratrum. *Coac.* 570.

AD PROGNOSIN.

In dorſi ac pectoris dolore, cruentæ mictionis ſuppreſſio, laborioſum exitum affert. *Coac.* 272.
Pectoris dolor, cum febre, & alvus perturbata, cum torpore, nigras dejectiones præ ſe fert. *Coac.* 274.
Dolor in pectore fixus, cum torpore, ſuborta febre malum indicat, iique celeriter mortem oppetunt. *Coac.* 315. *Prædict. I.* 70.

CONF. LATERIS DOLOR, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS.

PEDES.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Dolor ad pedes obortus, inſaniam ſolvens. *De Judicat.* 65.
Dolores pedum vehementes, ab alvi profluvio diuturno, & tuſſi liberantes. *Ibid.* 78.

NOTÆ PERICULI.

Pedes & manus nudare, & crura diſpergere, ubi vehemens calor non ſubeſt. *Coac.* 497.

NOTÆ LETHALES.

Manuum ac pedum tumores, cum rubore. *Coac.* 63.

PERFRIGERATIO, vid. FRIGUS.

PERINÆUM, vid. MICTIO.

PERIPNEUMONIA. PULMONIS INFLAMMATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.
Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Vinolentia, & guloſitas piſcium capitonum, & anguillarum. *De Int. Affect. VII.* 2.

NO-

NOTÆ COMITANTES.

ris acuta, ſpiratio frequens & calida, anxietas, im-
otentia, jactatio, dolor ſub ſcapulas, & ad clavi-
ulam, & ad mammam, gravitas in pectore, quan-
oque etiam delirium. Quidam dolorem non ſen-
unt, donec tuſſire inceperint. *De Morb. III. XVI.*
. *ad* 10.

ulmonis inflammationibus, ſi lingua tota alba fiat,
c aſpera, ambæ pulmonis partes inflammatione ve-
antur: quibus verò dimidiata lingua, qua parte id
pparet, inflammatio affligit. *Coac.* 400,

ibus ad unam claviculam dolor ſubit, iis una ſu-
erior pulmonis ala laborat: quibus vero ad ambas
laviculas dolor extenditur, ambæ ſuperiores pulmo-
is alæ laborant: quibus ad mediam coſtam, media:
uibus verò, ad quam partem pulmo extenditur,
lolor permeat, inferna ala laborat: quibus una to-
a pars laborat, quæ ei parti reſpondent, omnia æ-
grotant. *Coac..* 400.

ſuſpenſæ utrinque pulmonis partes, aortæ dictæ,
anta inflammatione tententur, ut ad latus adhæreant,
lla corporis parte reſolutionem ſentiunt, & ad co-
tam livores foris fiunt, quos veteres ictos, aut ſide-
te percuſſos vocabant. Quod ſi tanta non eſt inflam-
natio, ut adhæreant, dolor quidem totum occupat,
neque tamen reſolutionem ſentiunt, neque livores ha-
bent. *Coac.* 400.

pulmonis ſuppuratione, interdum circa ventrem do-
lores, ac claviculam, & cum incontinenti corporis
actatione aliquantulum ſtertere, ſputi copiam in pul-
mone indicant. *Coac.* 18.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

cile morbum ſuſtinere, dolore defungi, ſputum prom-
te expuere, facile ſpirare, ſiti vacuum eſſe, reliquum
corpus æqualiter incaleſcere, ac molle eſſe. Ad hæc

ſomnos, ſudores, urinarum eductionem laudabilit[illegible] fieri. *Coac.* 393. *Prænot.* 101.

Quibus ex morbis pulmonis ad aures abſceſſus oborian tur, & ad inferiores ſedes ſuppurant, & fiſtula fa[illegible] aperiuntur, iis ſecunda valetudo contingere ſole[illegible] *Prænot.* 111.

In vehementibus, & periculo proximis pulmonum in flammationibus, abſceſſus ad crura omnes ſane utile[illegible] Optimi verò, qui fiunt ſputo mutationem ſubeunt[illegible] Si namque tumor & dolor ſuboriatur, ſputo pro fl[illegible] vo in pus verſo, & foràs prodeunte, hoc mod[illegible] tum ſecuriſſimè æger ſuperſtes futurus eſt, tum citi[illegible] ſimè citra dolorem abſceſſus conquieſcet. *Prænot.* 114

In omnibus pulmonis & laterum doloribus, ſputum ce leriter promptéque expui convenit, ſputoque flavum valde permixtum apparere. *Prænot.* 86. *Coac.* 390.

In pulmonis inflammationibus, ſi inter initia morbi ſpu tum excernitur flavum, non multo permixtum ſan guine, ſalutare eſt, & confert admodum. *Prænot.* 95. *Coac.* 390.

Sputa omnium optima, quæ dolorem ſedant. *Prænot.* 98. *Coac* 391.

Sputa mucoſa, & fuliginoſa, tum celeriter colorantur, tum ſecuriora ſunt. Quæ verò intra 5. diem, dum coctionem accipiunt, colorantur, meliora cenſentur. *Coac.* 390.

Pulmonis inflammationes, quæ ex morbo laterali per mutationem accipiunt, iis, quæ ab initio fiunt, ſecu riores ſunt. *Coac.* 397.

Purulenti ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatio ne, utplurimum brevi ſervantur, quos febris, ſtatim atque eruptio facta eſt, dimittit, & cibos appetunt, & quibus pus facile educitur, album, odoris expers, læve, ejuſdem coloris, ſine pituita, ac alvus exigua, & coacta reddit. *Coac.* 402.

NOTÆ PERICULI.

Notæ præcedentibus bonis oppoſitæ. *Coac.* 393. *Prænot.* 102.

In

Digitized by Google

omnibus pulmonis morbis, gravedines & ſternutaionones, tum præire, tum ſubſequi, malum. *Prænot.* 93. *Coac.* 399.

pleuritide peripneumonia, malum. *Aph. VII.* 11,

peripneumoniâ phrenitis, malum. *Aph. VII.* 12.

pleuritide, aut à peripneumoniâ detento, alvi profluvium ſuperveniens, malum. *Aph. VI.* 16.

i reſidere vult æger, malum quidem indicium in acutis morbis, ſed longè peſſimum in pulmonum & laterum affectibus. *Coac.* 497.

pulmonum vitiis, ſupra modum rubræ ſanguinis ſtillæ, malum denunciant. *Coac.* 412.

pulmonum inflammationibus ſiccis, qui pauca concocta educunt, metuendi ſunt. *Coac.* 416.

nnia ſputa mala ſunt, quæ dolorem non ſedant. *Prænot.* 97. *Coac.* 391.

utum, ſi multo poſt dolorem, flavum, aut non commixtum rejicitur, nec non ſine multa tuſſi, vitioſum cenſetur. *Coac.* 390. *Prænot.* 87.

nnino autem pravum, flavum ſi ſincerum eſt, & glutinoſum, & candidum, & rotundum, itemque vehementer ex virore palleſcens; quodque ſpumoſum eſt, & lividum, & æruginoſum. Aliquanto verò deterius, quod ſic eſt ſincerum, ut nigrum quoque videatur. *Coac.* 390. *Prænot.* 88. 89. 90. 91.

utum flavum, cui paulum ſanguinis ammixtum eſt, quod 7. die, vel longiore ſpatio tale apparet, non adeo tutum. *Coac.* 390. *Prænot.* 96.

ivitatem etiam indicant, & ſpumantia, & flava, & nigra, & æruginoſa, viſcoſaque, & quæcunque celeriter colorantur. *Coac.* 390.

uta viſcida, ſalſuginoſa, cum raucitate, malo ſunt. Quod ſi ad hæc aliquid in pectore ſublatum ſit, malum ſignificat. In his extenuatis, cervicis dolores perniciem denotant. *Coac.* 413.

alum quoque, ubi nihil expurgatur, neque ipſum projicit pulmo, ſed propter multitudinem fervet in gutture. *Prænot.* 92.

 Uri-

Digitized by Google

Urina mala, quæ poſt potionem celeriter meitur, præſertimque in lateris doloribus, & pulmonis inflammationibus. *Coac.* 579.

In pulmonum inflammationibus periculum indicat, quæ initio coctionem habet, verùm poſt 4. diem tenuis evadit. *Coac.* 580.

Si neque ſputum rectè excernatur, neque urina bonam ſubſidentiam habere videatur, periculum eſt, ne articulo claudicet æger, aut ei multum negotii exhibeatur. *Prænot.* 115.

NOTÆ LETHALES.

Si diſpareant abſceſſus, & intrò recurrant, ſputo non prodeunte, & detinente febre, gravis morbi periculum, & delirii, & mortis, ægro imminet. *Prænot.* 116.

Ex ſuppuratis, quos pulmonum morbi concitarunt, fere ſeniores moriuntur; at ex cæteris ſuppurationibus juniores potius intereunt. *Prænot.* 117.

Denſa & exercitationi dedita corpora, citius ex morbo laterali, & pulmonis inflammatione intereunt, quam quæ ſine exercitatione degunt. *Coac.* 398.

In pulmonis inflammationibus ſiccis, aliquantum extenti in pectoribus rubores, perniciem denunciant. *Coac.* 417.

Sputum valde ſanguinolentum, aut quod ſtatim initio liveſcit, perniciem præ ſe fert. *Coac.* 390.

Ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatione purulenti moriuntur, quos febres conſequuntur, & ſitis, & cibi faſtidium, ſi pus lividum, aut ex pallido vireſcens, aut pituitoſum, aut ſpumans, ac inſuper ſi alvus eſt liquida. Quibus autem ex prædictis partim quædam adſunt, partim verò abſunt, hi quidem moriuntur, illi verò poſt longa temporum intervalla ſani evadunt. *Coac.* 402.

In pulmonis inflammationibus, quibus circa initia urinæ craſſæ ſunt, deinde ante 4. diem tenues evadunt, mors impendet. *Coac.* 415.

Quibus unà cum corde pulmo totus inflammatur, ita ut in latus incumbat, ii toto corpore nervorum re-

ſolu-

ɔlutionem ſentiunt, & ſine ſenſu jacet æger frigi-
us, ſecundo autem, aut tertio die interit. Quod
contingat, ut cor nihil tale quiddam, aut etiam mi-
us patiatur, diutius vivunt, nonnulli verò etiam
:rvantur. *Coac.* 401.

NOTÆ SUPPURATIONIS FUTURÆ.

rum locorum dolores, qui neque per ſputorum pur-
;ationes, neque fœcum alvi dejectionem, neque ve-
ıæſectionem, aut medicamenta purgantia, & victus
ationem ſedantur, eos ad ſuppurationem tendere ſci-
:ndum eſt. *Prænot.* 99. *Coac.* 394.
icunque pulmonis inflammatione laborant, neque
liebus judicatoriis repurgantur, verùm cum delirio
ı4. dies ſuperarunt, iis ſuppurationis metus impen-
let. *Coac.* 396.
ıi pus intrò collecturi ſunt, iis primum quidem ſalſu-
;inoſúm ſputum expuitur, deinde dulcius. *Coac.* 403.
ınt ex pulmonis inflammatione abſceſſus, aliis qui-
dem in partibus inferioribus, quos circa præcordia
inflammatio fatigat: aliis vero in ſuperioribus parti-
bus, quibus præcordia tumoris, & doloris ſunt ex-
pertia, ſpirandi autem difficultas pro tempore acceſſe-
rit, quæ deinde ſine ulla evidenti occaſione quieſ-
cat. *Coac.* 395. *Prænot.* 113.

NOTÆ SUPPURATIONIS jam FACTÆ.

rca ſuppurationum initia fieri ſolet febris, aut rigor,
& pro dolore pondus, in eo loco, qui dolore affli-
gebatur. *Prænot.* 103.
ıæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt,
in his magna ex parte ægri tenuibus ſudoribus diſ-
fluunt. *Coac.* 419.
: pulmonis ſuppuratione, interdum circa ventrem do-
lores, ac claviculam, & cum incontinenti corporis
jactatione aliquantulum, ſtertere, ſputi copiam in pul-
mone indicant. *Coac.* 18.

AD

Digitized by Google

AD THERAPIAM.

Primum caput levius facere, quo nihil influat ad pectus. Primis diebus ſorbitiones dulciores adhibere, die 4. 5. & 6. non amplius dulces, ſed pingues. Si pro ratione ſpuere non poſſit, ex pharmacis ſurſum educentibus dare. *De Morb. III. XVII.* 45. *ad* 50.

In primis 4. aut 5. diebus, alvum ſubducere oportet, & hoc paulo amplius, quo & febres obtuſiores ſint, & dolores leviores. Quum autem evacuatus fuerit, & corpore debilis, infernam alvum tertio quoque die deorſum commovere: & quo corpus potens ſit, & ſupernæ regiones humoris exortes. *Ibid.* 51. *ad* 57.

Oportet infernam alvum, neque valde ſuppreſſam eſſe, ut ne febres ſint acutæ: neque valde egerere, quo ſaliva ſurſum educi poſſit, & æger viribus valeat. At medicamenta ſurſum educentia, 6. & 7. ac 9. die, &c. morbo adhuc ulterius progreſſo, magis exhibere. *Ibid.* 58. *ad* 61.

Peripneumoniæ eclegma utile: galbanum & nux pinea, cum melle attico. *De Vict. acut.*

CONF. EMPYEMA, PLEURITIS, PUS, VOMICA.

PHLEBOTOMIA, vid. VENÆSECTIO.

PHRENITIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ & NOTÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Alba à partu prodeuntia, & his ſubſiſtentibus, ſurditas cum febre, & lateris dolore acuto. *Coac.* 525.

Lateris dolor, cum binoſo ſputo, præter rationem evaneſcens. *Coac.* 418.

Acceſſio febrilis die 3. ſubſiſtens, & 4. ingraveſcens. *Coac.* 79.

In febre ardente, aurium ſonitus, cum viſus hebetudine, & ad nares gravitate, niſi ſanguis ex naribus profluat. *Coac.* 131. 194.

præcipiti morbo, capitis dolor, & præcordia revulſa, niſi ſanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

mentiæ in quibus ægri ſunt tremuli, aut aliquid inveſtigantium more ſenſim contrectant, aut palpant. *Coac.* 76. *Prædict. I.* 34.

creatio frequens, ſiquidem etiam aliud quoddam ſignum affuerit, phrenitidem portendit. *Coac.* 244. *Prædict. I.* 6.

gua ex reſiccatione denſa, & aſpera. *Prædict. I.* 3.

hementi inſania detenti, tremuli, cum crebra ſputatione, metus eſt, ne phrenitici evadant. *Coac.* 94.

ns contracta, cum vultu benè colorato, tetrico, ac ſuperciliosſo, in morbo acuto. *Coac.* 213.

rporis jactationes, & incontinentiæ, in febre, cum perfrigeratione, & ſuperiorum partium tenui ſudore. *Prædict. I.* 27.

ces in morbis acutis dolentes, graciles, parvæ, ſuffocativæ, cum ore hiante, &c. *Prædict. I.* 11.

graviter & acutè mente emotis, ſi febris iterum repetat cum ſudore, phrenitici evadunt. *Prædict. I.* 15. *Coac.* 95.

teris dolore citra inflammationem affecti, cum turbulentis, tenuibus, moderatis, in phrenitidem labuntur. *Coac.* 411.

iæ ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, &c. *Coac.* 35. 155. 246.

ui inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac inſomniâ conflictantur, conſiderandi num phrenitici evadant? *Coac.* 179. *Prædict. I.* 1.

inæ decolores, ſuſpenſa quædam in medio nigra habentes, cum pervigilio, & perturbatione, phrenitidem denunciant. *Coac.* 582. *Prædict. I.* 4.

NOTÆ COMITANTES.

pti transverſi dolor, febris, mentis emotio, intenti oculi. *De Morb. III. IX.* 3. 6.

Phre-

Phrenitici parum bibunt, ex levibus ſtrepitibus facile irritantur, tremuli ſunt, aut convulſionibus tentantur. *Coac.* 96.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ MELIORES.

Quæ in phreniticis manifeſta apparent inſomnia, probanda ſunt. *Coac.* 90.

NOTÆ PERICULI.

Qui ſupra 40. annos phrenitici fiunt, non admodum ſanantur. *Aph. VIII.* 1.

In phrenitide albicans dejectio, ac torpor, malum denunciat. His ſuccedens rigor, peſſimus. *Coac.* 91. *Prædict. I.* 13.

A peripneumonia phrenitis, malum. *Aph. VII.* 12.

Alvi prærubra proluvies. *Prædict. I.* 2.

In phreniticis initio moderatum eſſe, ſedatum, & facilem, crebro verò permutari. malum eſt; quin & ſputatio frequens, mala eſt. *Prædict. I.* 12. *Coac.* 92.

Quibus adſunt ſuperiorum partium tenues ſudores, cum perfrigerationibus, nec ſine febre, ii corporis incontinentia, & phrenitide vexati, præceps periculum denunciant. *Coac.* 69.

Quibus urinæ pellucidæ, albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis obſervantur. *Aph. IV.* 72.

NOTÆ LETHALES.

In phreniticis narium ſtillatio perniciem oſtentat, idque præcipuè, ſi 4. inter initia die contingat. *Prædict. I.* 1.

Morbus acutus prægreſſus, in eoque fauces graciles, ac dolentes, cum ore hiante, &c. *Coac.* 275.

In intenſa phrenitide tremores, lethales. *Coac.* 97. 93. *Prædict. I.* 9.

In febribus, vehementes mentis emotiones, cum taciturnitate, in eo, qui voce defectus non eſt, perniciem minantur. *Coac.* 65.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Crebræ in phreniticis permutationes, convulſiones denunciant, ac pravæ ſunt. *Coac.* 101. *Prædict. I.* 28.

VO-

Digitized by Google

VOMITUS NIGRI.

Crebræ in phreniticis cum perfrigeratione ſputationes, nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102. *Prædict. I.* 31.

AD THERAPIAM.

Phrenitico ad dolorem danda ſunt, quæ in pleuritide; & tepor faciendus, ubi dolor hæret. Sed & alvus curanda, & reliqua ſimiliter facienda ſunt, excepto potu. Potu verò utendum eſt quocunque alio volueris, præter vinum. Aut acetum, & mel, ac aquam dato. Vinum autem non convenit mente motis, neque in hoc morbo, neque in quibuſvis aliis. Conducit autem in hoc morbo, etiam caput multa calida lavare. Mollito enim corpore, ſudor quoque magis ſequitur, & alvus, & urina ſecedit. Et æger ipſe ſe ipſo temperatior evadit. *De Affect.* X. 8. *ad* 16.

CONF. DELIRIUM, MANIA.

PHTHISIS. TABES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III.* 29.

Ætas ab anno 18. ad 35. *Aph. V.* 9. *VIII.* 7. *Coac.* 439.

Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.

Poſt æſtatem ſiccam, & aquiloniam, autumnus pluvioſus, & auſtrinus. *Aph. III.* 13.

Siccitates. *Aph. III.* 16.

A puris ſputo, tabes, & fluxus. *Aph. VII.* 16.

Hæmorrhoides diuturnæ curatæ, niſi una ſervata fuerit. *Aph. VI.* 12.

Suppuratio ex pleuritide, niſi intra 40. dies, ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur supernè. *Aph. V.* 15.

A tuberculo pulmonis ſputum purulentum, ultra dies 40. à ruptione factâ, excurrens. *Coac.* 404.

Ruptio venarum craſſarum, & ex capite deſtillatio. *Coac.* 438.

Digitized by Google

A ſanguinis vomitu tabes, & puris purgatio ſurſum. *Aph. VII.* 78.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Ubi horror in malis ſubinde incidit, cum difficultate ſpirandi, tabes denunciatur. *Coac.* 17.

Inteſtinorum lævitates, cum ſpirandi difficultate, & pectoris morſu, ad tabem tendunt. *Coac.* 469.

Puſtularum eruptiones, velut ſumma cute leviter lacerata, aut vellicata, totius habitus tabem, & corruptionem denunciant. *Coac.* 444.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Autumnus tabidis malus. *Aph. III.* 10.

In naturis ad tabem promptè comparatis, ſi cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac.* 441.

Tabes maximè periculoſæ ſunt, quæ ex ruptione venarum craſſarum, & ex capitis deſtillatione contingunt. *Coac.* 438.

In tabidis pruritum ſentientia corpora, ab alvi ſuppreſſione, malo ſunt. *Coac.* 440.

Præcordia ſublata, ſubſiſtente alvo, malum denunciant, præcipuè verò in his, qui ex longo intervallo contabeſcunt, & quibus alvi diffluunt. *Coac.* 287. 442.

NOTÆ LETHALES.

A tabe detento alvi profluvium ſuperveniens, lethale. *Aph. V.* 14. *Coac.* 436.

A tabe, fluxus ex capite. A fluxu, alvi profluvium. Ab alvi profluvio, inhibitio purgationis ſurſum. Ab inhibitione, mors. *Aph. VII.* 78.

A puris ſputo, tabes, & fluxus. Poſtquam verò ſputum retinetur, moriuntur. *Aph. VII.* 16. 78.

Quibus tabe laborantibus, capilli de capite defluunt, hi alvi fluxu ſuperveniente, moriuntur. *Aph. V.* 12. *Coac.* 436.

A tabe vexatis, ſi ſputum, quod extuſſiunt, prunis ſuper-

Digitized by Google

ɔerſuſum graviter oleat, & capilli de capite defluant, ethale. *Aph V.* 11. *Coac.* 434.
ɔidis in aquam marinam expuentibus, ſi pus fundum ɔetit, celerem perniciem denunciat. Sit autem ma-ina aqua in æneo vaſe. *Coac.* 435.
m ſpirandi difficultate areſcentes in tabe, cruda mul-a educentes, exitialiter habent. *Coac.* 445.
his, qui cum pernicie conſumpti ſunt, nonnulli ante nortem ſubinde rigoribus corripiuntur. *Coac.* 443.

NOTÆ DELIRII FUTURI.

ıtorum retentiones in tabeſcentibus, mentem ad de-ira verba commovent. *Coac.* 437.

AD THERAPIAM.

: dare convenit tabidis, non admodum febricitanti-ɔus. *Aph. V.* 64.
re lac aſininum coctum ad ſubpurgationem, aut bu-ɔulum, aut caprinum. Bibere lac bubulum crudum, ertiâ aquæ mulſæ parte ammixta, per 45. dies, am-nixto etiam origano. Caput prius purgare, phar-naco ad nares appoſito. Cibaria autem, & obſo-ıia dare, neque pinguia, neque nidoroſa, neque val-le acria. *De Int. Affect. XI.* 25. *ad* 28.
ɔidis purgationes ſurſum, vitandæ. *Aph. IV.* 8.

PINGUES, vid. HABITUS.

: T U I T A.

n bile morborum omnium eſt cauſa. *De Affect. I.* 8.
eme augetur. *De Nat. hum. XIV.* 15.
ibus ſpumoſæ egeſtiones in alvi profluviis, his de apite pituita defluit. *Aph. VII.* 30.
doloribus circa umbilicum, cum palpitatione, ſub udicationem conferta, & crebra pituita, cum dolo-e prodit. *Coac.* 300.
ibus inter ſeptum tranſverſum, & ventrem, pituita :xcluditur, & dolorem exhibet, in neutrum ventrem

O ha-

Digitized by Google

habens tranſitum, his per venas in veſicam pituitâ verſâ, morbi ſolutio fit. *Aph. VII.* 54.

PLEURITIS. LATERIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt. *Aph. VI.* 33.

NOTÆ COMITANTES.

Dolor lateris, febris & horror, frequens ſpiritus, erectæ cervicis ſpiratio, tuſſis, ſputum ſubbilioſum, velut à mali punici corio, ſi non ruptiones habuerit: ſi verò habuerit, etiam ſanguinem. Eſt autem & ſanguinea pleuritis, in qua ſubcruenta rejiciuntur. Et eſt quidem bilioſa, mitior, ſi non ruptiones æger habeat: ſin minus doloroſior, &c. *De Morb. III. XIX.* 2. *ad* 9. *De Affect. VIII.* 2. *ad* 7.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ JUDICATIONIS.

Pleuritides bilioſæ, & ſanguineæ, ferè 9. aut 11. die judicantur, ac maximè ſaneſcunt. *Coac.* 387. *De Morb. III. XX.* 5.

Quibus in morbo laterali, lingua circa initia bilioſa eſt, hi intra ſeptem judicantur: quibus verò 3. ac 4. die, circa nonum. *Coac.* 383.

Quod ſi bulla aliquantulum liveſcens, in lingua appareat initio, qualis excitatur ferro candente in oleum intincto, difficilior fit ſolutio, & judicatio quidem ad 14. diem deducitur. Sanguinem autem plurimum expuunt. *Coac.* 384.

Sputum in morbo laterali, ubi matureſcere, & expui 3. die cœperit, celeriores ſolutiones facit: quod ſi poſterius, tardiores. *Coac.* 385.

Digitized by Google

In pleuriticis ſputum, ſi ſtatim appareat veniente morbo, abbreviat: ſi verò poſtea appareat, producit. *Aph. I.* 12.

Laterum dolore affectis, urina aliquantulum rubra, lævem habens ſubſidentiam, ſecuram judicationem prænunciat. Quæ verò aliquantulum pallida, benè florulenta eſt, & albam habet ſubſidentiam, celerem quoque. *Coac.* 586.

NOTÆ SALUTARES.

In morbo laterali affectis, dolores, & alvum emolliri, utile eſt, ſputa colorari, nullos in pectore ſtrepitus fieri, urinam rectè procedere. *Coac.* 386.

Cetera nota ſalutis, ut in PERIPNEUMONIA.

NOTÆ PERICULI.

Morbum ægrè ſuſtinere, ſpirationem magnam ac denſam eſſe, dolorem minime ſedari, ſputum ægrè rejicere, vehementem ſitim eſſe, corpus à febre inæqualiter detineri, alvum & latera vehementer calere, fronte, manibus, & pedibus frigidis, urinas verò, & alvi excrementa, & ſomnos, & ſudores, minus laudabiliter fieri. *Prænot.* 102. *Coac.* 393.

Quibus in morbo laterali, initio quidem dolores leves ſunt, 5. verò aut 6. die ingraveſcunt, ferè ad 12. perveniunt, raroque ſervantur, ſed præcipue 7. ac 12. die periculum ſubeunt. Quod ſi bis 7. evaſerint, ſervantur. *Coac.* 387.

Morbi laterales ſicci, & in quibus nihil expuitur, graviſſimi ſunt. Metuendi quoque, in quibus dolores ad ſuperiora tendunt. *Coac.* 381.

Morbi laterales graviores, qui ſine divulſionibus, quàm qui cum divulſionibus contingunt. *Coac.* 382.

A pleuritide peripneumonia, malum. *Aph. VII.* 11.

In dolore lateris, ſanguinis è naribus ſtillatio, mala eſt. *Coac.* 405.

Qui in morbo laterali ſputa rejiciunt purulenta, aliquantulum bilioſa, rotunda, aut purulenta aliquantulum cruenta, iis temporis progreſſu periculum creatur. *Coac.* 407.

Sputum quodcunque dolorem non tollit, malum ſignificat: quod verò ſolvit, bonum. *Coac.* 391. *Prænot.* 97. 98.

Urina quæ admodum rubra, & benè florulenta, ſedimentum pallidum, læve, ac purum habet, diuturnum valdéque turbulentum morbum fore, & in alium tranſiturum, non tamen pernicioſum prænunciant. *Coac.* 586.

Alba, diluta, hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimile habens ſedimentum, fulvum, dolorem & periculum denunciat. *Ibid.*

Quæ pallida ſulvum habet ſedimentum, hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimile, diuturnitatem, ac periculum indicat. *Ibid.*

A pleuritide, aut peripneumonia detento, alvi profluvium ſuperveniens, malum. *Aph. VI.* 16.

Cœtera notæ periculi, ut in PERIPNEUMONIA.

NOTÆ LETHALES.

Denſa & exercitationi dedita corpora, citius ex morbo laterali, & pulmonis inflammatione intereunt, quàm quæ ſine exercitatione degunt. *Coac.* 398.

In extenuatis, poſt ſputa viſcida, ſalſuginoſa, cum raucitate, cervicis dolores perniciem denotant. *Coac.* 413.

Quibus cum bilioſo, purulentum ſputum, aut ſeorſum, aut ſimul permixtum educitur, ii utplurimum 14 die intereunt, niſi malum, aut bonum aliquod ex his, quæ prius deſcripta ſunt, contingat. Alioqui certè pro ratione mors expectanda eſt, atque in his præcipuè; quibus 7. die ſputum hujuſmodi procedere cœpit. *Coac.* 392.

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ ſunt ſpuitiones, ii 3. die, aut 5. moriuntur. Quod ſi ſuperent, nec longè melius habuerint, 7. aut 9. aut 11. ſuppurati fiunt. *Coac.* 379.

Per-

Digitized by Google

Perniciem denunciant ſputa nigra, fuliginoſa, aut quibus qualia ex vino nigro fiunt. *Coac.* 407.

Quibus in morbo lateris, plurimus ex ſputo ſtrepitus in pectore ſonat, & vultus demiſſus eſt, oculusque aurigine ſuffuſus, & caligine obductus, in his mors expectanda eſt. *Coac.* 388.

Purulentos moderatius habentes, ſi ſputa graveolentia conſequantur, recidiva interimit. *Coac.* 406.

Quibus, ſi concutiuntur, pus lutulentum, & graveolens prodit, utplurimum moriuntur. *Coac.* 409.

Quibus ſpecillum à pure, velut ab igne, coloratur, ii ferè moriuntur. *Coac.* 410.

In laterum doloribus, urina cruenta, obſcura, cum eo quod ſubſidet, vario & indiſcreto, utplurimum in 14. diebus mortem adfert. *Coac.* 581.

Laterum dolore affectis, in propinquo mortem eſſe ſignificat, quæ viridis nigrum habet ſedimentum, aut furfuribus ſimile. *Coac.* 581.

NOTÆ SUPPURATIONIS FUTURÆ.

Qui pleuritici facti, non repurgantur ſupernè in 14. diebus, his in ſuppurationem convertitur. *Aph. V.* 8.

Ad lateris dolorem inſuper accedente ſtrangulatu, ſuppurationis futuræ ſpes eſt. *Coac.* 113,

Lateris dolor, cum diuturna febre, puris eductionem fore denotat. *Coac.* 421.

Qui ſubinde horrore corripiuntur, ad ſuppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad ſuppurationem ducit. *Coac.* 422.

SUPPURATIONIS jam FACTÆ.

Febris non dimittens, interdiu levior, noctu gravior, ſudores multi, tuſſes, abſque ſputo notabili, oculi cavi, malæ rubentes, ungues adunci, digiti ſummi incaleſcentes, in pedibus tumores, ciborum inappetentia, puſtulæ toto corpore exortæ. *Prænot.* 105. *Coac.* 402.

Suppurationis initium fore, ratione comprehendere oportet,

Digitized by Google

tet, ab eo die, quo primum æger febricitavit, aut etiam primum rigor prehendit, & ſi pro dolore, ſibi pondus ineſſe in eo loco, qui dolore affligebatur, dixerit. Iſta namque circa ſuppurationum initia fieri ſolent. *Prænot.* 103.

Quibus latus in tumorem ſublatum eſt, ac calidius exiſtit, ubi in alterum latus incumbentibus, pondus quoddam ſuſpenſum eſſe videtur, iis pus unâ in parte collectum eſt. *Coac.* 428. *Prænot.* 104.

Quos ex lateris dolore cibi faſtidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & ſudoribus diffluunt. Ubi autem facies ruboribus velut efflorescit, & alvus eſt liquidior, pus in pulmonibus collectum habent. *Coac.* 423.

Quæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt, in his magna ex parte ægri tenuibus ſudoribus diffluunt. *Coac.* 419.

NOTÆ PHRENITIDIS FUTURÆ.

Lateris dolor cum bilioſo ſputo, præter rationem evaneſcens, ægros in vehementem, & furioſam mentis emotionem agit. *Coac.* 418.

DEJECTIONIS SANGUINOLENTÆ, & NIGRÆ.

Surditas pus intrò colligentibus ſuborta, ſanguinolentam dejectionem denunciat. His ſub mortem nigra egeruntur. *Coac.* 420.

AD THERAPIAM.

Ad lateris dolorem dare, quod pituitam & bilem à latere deducat; alvum curare per clyſterem ſubducentem, ac frigefacientem; exhibere potum, & ſorbitionem; potiones dare acidiores, quo ſputum de latere depurgetur; quum autem pus purgari inceperit, latus calefacere conducit, & forinſecus maturare ea, quæ circa latus ſunt. *De Affect. VIII.* 8. *ad* 15.

In dolore lateris, ſive ab initio, ſive poſtea, calefactoriis reſolutionem tentare, non alienum eſt. Ex calefactoriis verò optima eſt aqua calida, in utre, aut in ve-

veſica, aut vaſe æneo, aut teſtaceo admota. Commodè etiam ſpongia mollis, magna, ex aquâ calidâ expreſſa apponitur. Vel hordeum, & ervum, in aceto diluto diſſoluta ac fervefacta, & in marſupia conjecta; & furfur eodem modo. Siccum autem fomentum præbent ſal, & milium torrefactum, in laneis ſacculis convenientiſſimum. *De Vict. acut. XI.*

Si dolor ad claviculam de ſe ſignificationem præbeat, aut gravitas ad brachium, aut circa mammam, aut ſupra ſeptum transverſum, venam ſecare prodeſt in cubiti flexura internam, & non cunctari copioſum ſanguinem detrahere, donec multo rubicundior fluxerit, aut pro puro & rubicundo, lividus. *Ibid. XII.*

Si ſub ſepto transverſo fuerit dolor, ad claviculam autem de ſe ſignificationem non præbeat, alvum mollire oportet, &c. *Ibid.*

CONF. EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PUS, SPUTUM, VOMICA.

PODAGRA, vid. ARTHRITIS.

POLYPUS.

AD DIAGNOSIN.

Si polypus fiat in naſo, ex medio cartilaginum dependet, veluti gurgulio; & ubi expirationem facit, progreditur foras, & eſt mollis: ubi verò inſpirationem facit, retrocedit: & loquitur obſcurè: & quum dormit, ſtertit. *De Morb. II. XXXIII. 2. ad 7.*

AD THERAPIAM.

Si in nare polypus naſcatur, eximitur laqueo, ex naſo ad os diſtractus. Aliqui etiam pharmacis erodunt. *De Affect. VI. 1. ad 4.*

POTUS.

A multo potu rigor, & delirium, malum. *Aph. VII. 7.*

Paulo deterior, & potus, & cibus, jucundior autem, eli-

eligendus potius, quàm meliores quidem, ſed ingratiores. *Aph. II.* 38.

Facilius eſt repleri potu, quàm cibo. *Aph. II.* 11.

PRÆCORDIA, *vid. HYPOCHONDRIA.*

PRÆGNANS, *vid. GRAVIDA.*

PRÆPUTIUM.

Diſſectum, neque augetur, neque coaleſcit. *Aph. VI.* 19.

PROCERITAS.

Procero corpore juventutem quidem degere, liberale eſt, nec deforme: inſeneſcere verò, incommodum, & parvis deterius. *Aph. II.* 54.

PRURITUS.

AD DIAGNOSIN.

Pruritui per totum corpus ætas ſenilis obnoxia. *Aph. III.* 31.

Ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus. *Aph. III.* 25.

AD PROGNOSIN.

In tabidis pruritum ſentientia corpora, ab alvi ſuppreſſione, malo ſunt. *Coac.* 440.

Quibus inferiores partes malè afficiuntur, vehementibus pruritibus prius obortis, iis urina ſabuloſa fit, & ſubſiſtit. At qui pernicioſè habent, iis mens obtorpeſcit. *Coac.* 488.

Pruritus omnibus nigrorum ſeceſſum denunciant, & grumos vomitione refuſos. *Coac.* 636.

PUDENDA, *vid. GENITALIA.*

PUERI, *vid. ÆTAS.*

PULMONES.

Mors ſubit, ſi in arteriam & pulmonem inſignes valde plagæ inflictæ ſunt, ita ut percuſſo pulmone, minor

fit,

Digitized by Google

ſit, qui per os prodit ſpiritus, quàm qui per vulnus excidit. *Coac.* 509.

PULMONIS INFLAMMATIO, SUPPURATIO, TUBERCULUM, vid. PERIPNEUMONIA, PUS, VOMICA, EMPYEMA.

PULSUS.

Pulſus tardi, & lenti, in lethargicis. *Coac.* 139.

PURGAMENTA MULIEBRIA, vid. MENSTRUA, LOCHIA.

PURGATIO SPONTANEA.

In perturbationibus alvi, & vomitibus ſponte evenientibus, ſiquidem, qualia oportet purgari, purgentur, confert & facile ferunt: ſin minus, contra. *Aph. I.* 2.

PURGATIO MEDICA.

INDICANTIA VARIA.

RATIONE TEMPORIS ANNI.

Quibus venæſectio, aut purgatio conducit, his vere convenit venam ſecare, aut purgationem facere. *Aph. VI.* 47.

Purgandum, æſtate quidem, magis ſuperiores ventres: hyeme verò inferiores. *Aph. IV.* 4.

RATIONE SUBJECTORUM.

Difficulter vomentes, & mediocriter carnoſi, deorſum purgandi, vitantes æſtatem. *Aph. IV.* 7.

Melancholicos uberius deorſum purgabis. *Aph. IV.* 9.

Prægnantes purgandæ, ſi materia turgeat, quadrimeſtres, & uſque ad ſeptimum menſem: hæ verò minus. Juniores autem, & ſeniores fœtus, cautè vitare oportet. *Aph. IV.* 1.

RATIONE MORBI, ejusque SYMPTOMATUM,

In acutis affectionibus raro, & in principiis, purgante utendum; atque hoc diligenti prius adhibitâ cautione faciendum. *Aph. I.* 24.

Digitized by Google

Incipientibus morbis, ſi quid movendum videatur, move: vigentibus verò, quieſcere melius eſt. *Aph. II.* 29.

Purgandum in valde acutis, ſi turgeat materia, eadem die: morari enim in talibus, malum eſt. *Aph. IV.* 10.

Concocta purgare, & movere oportet, non cruda: neque in principiis, niſi turgeant. Plurima verò non turgent. *Aph. I.* 22.

Dolores infra ſeptum transverſum, qui purgatione egent, deorſum purgante opus eſſe, indicant. *Aph. IV.* 18.

Quibus egeſtiones, ſi ſtare permiſeris, & non moveris, ſubſident veluti ramenta, his confert, alvum infernè purgari. *Aph. VII.* 67.

Sudor multus, calidus aut frigidus, ſemper fluens, humidi redundantiam habere ſignificat. Educere igitur oportet, robuſto quidem, supernè: debili verò, infernè. *Aph. VII.* 61.

Mulieri menſes decolores, neque ſecundum eadem (tempus & modum) ſemper prodeuntes, purgatione opus eſſe, ſignificant. *Aph. V.* 36.

Non febricitantibus, ſi fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorſum purgante opus eſſe indicat. *Aph. IV.* 20.

CONTRAINDICANTIA.

RATIONE TEMPORIS ANNI.

Tempus æſtivum. *Aph. IV.* 7.

Sub cane, & ante canem, difficiles ſunt purgationes. *Aph. IV.* 5.

RATIONE STATUS SANI.

Qui ſana habent corpora, pharmacis purgati citò exolvuntur; ut &, qui pravo utuntur cibo. *Aph. II.* 36.

Qui benè valent corpore, purgatu ſunt difficiles. *Aph. II.* 37.

Elleborus periculoſus eſt ſanas carnes habentibus; convulſionem enim inducit. *Aph. IV.* 16.

RATIONE STATUS ÆGRI.

Materia morbi cruda. *Aph. I.* 22.

Mor-

Morbi vigor. *Aph. II.* 29.

Quæ judicantur, & judicata ſunt perfectè. *Aph. I.* 20.

Qui nigra vomitione refundunt, cibos averſantur, deſipiunt, & pubem nonnihil dolent, cum aſpectu feroci, & clauſis oculis, eos medicamentis purgare, tutum non eſt. *Prædict. I.* 71.

Neque verò ſubtumidos, aut tenebricoſa vertigine vexatos, aut eos, qui vel leviter moti animo deficiunt, aut cibos averſantur, & decolores ſunt; ut nec eos, qui in febre exoluti, aut fracti decumbunt, ſi ſopore tententur, purgatione aggredi, tutum eſt. *Ibid.*

Partes ad umbilicum, & imum ventrem, tenues & eliquatas habere, periculoſum eſt, ad infernas purgationes. *Aph. II.* 35.

Minimè purgandi ſunt raucedinoſi, lienoſi, aſthmatici, & ſiccá tuſſi laborantes, icterici, ſtranguriâ affecti, & quibus alvus cruda dejicit, & qui hæmorrhagiam patiuntur. *De Victu acut.*

REGULÆ quædam THERAPEUTICÆ GENERALES.

In purgationibus talia è corpore ſunt ducenda, qualia etiam ſponte prodeuntia utilia ſunt: contrario autem modo prodeuntia, ſiſtenda. *Aph. IV.* 2.

Quæ ducere oportet, quò maxime vergant, eò ducenda, per loca convenientia. *Aph. I.* 21.

Ubi ad animi deliquium ducere oportet, hoc etiam faciendum, ſi æger ſufficiat. *Aph. I.* 23.

Corpora ubi quis purgare voluerit, facile fluentia reddere oportet. *Aph. II.* 9.

Ubi biberit quis elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit. Ad ſomnos verò, & quietem, minus. Declarat autem & navigatio, quod motus turbat corpora. *Aph. IV.* 14.

Quando vis magis ducere elleborum, moveto corpus. Quando verò ceſſare, ſomnum facito, & non moveto. *Aph. IV.* 15.

Bilioſis medicamenta cholagoga danda, pituitoſis phlegma-

gmagoga, melancholicis melanagoga, hydropicis hydragoga. *De Affect.*

CRITERIA PURGATIONIS BONÆ.

Quæ prodeunt, non copiâ ſunt æſtimanda, ſed ſi prodeant, qualia oportet, & facile ferat. *Aph. I.* 23.

Si, qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: ſi verò contraria, difficulter. *Aph. I.* 25. *IV.* 3.

CRITERIA PURGATIONIS NOXIÆ.

Si non purgentur, qualia oportet, & difficulter ferant. *Aph. I.* 25. *IV.* 3.

Purgationi immodicæ convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum. *Aph. V.* 4.

Convulſio ex elleboro, lethale. *Aph. V.* 1.

A purgantis potione convulſio, lethale. *Aph. VII.* 25.

Si ſenioribus nimium purgatis, ſingultus ſuperveniat, non bonum. *Aph. VII.* 41.

In omni ſuperflua purgatione, frigus cum ſudore, exitiale. Et inter hæc, qui ſubinde vomunt, & ſiticuloſi ſunt, malè habent. Qui verò anxietate laborant, cum lumborum dolore, iis alvus humectatur. *Coac.* 568.

Ex epoto veratro, prærubrorum, & nigrorum purgationes, vitioſæ. Virium exolutio cum talibus, mala eſt. *Coac.* 569.

CONF. EVACUATIO, VOMITUS.

PUS. SUPPURATIO.

AD DIAGNOSIN.

Pus optimum eſt, album, æquale, & læve, & quàm minimum graveolens: huic autem contrarium, peſſimum. *Prænot.* 41.

Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quàm ipſo facto. *Aph. II.* 47.

AD PROGNOSIN.

Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſiquidem purum effluat

fluat pus, & album, evadunt. Si verò ſubcruentum, & coenoſum, ac graveolens, pereunt. *Aph. VII.* 44.

Qui ad hepar ſuppuratum uruntur, (aut ſecantur) ſiquidem purum effluat pus, & album, ſuperſtites evadunt: ipſis enim pus eſt in tunica. Si verò effluat, velut amurca, pereunt. *Aph. VII.* 45.

Si pus ad articulum accedat, eum indurari neceſſe eſt. *Prædict. II.*

Quibus ſpecillum à pure, velut ab igne, coloratur, ii fere moriuntur. *Coac.* 410.

CONF. ABSCESSUS, EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS, VOMICA.

PUSTULÆ.

AD DIAGNOSIN.

Puſtulæ ulceroſæ vere naſcuntur. *Aph. III.* 20.

AD PROGNOSIN.

Puſtularum eruptiones, velut ſumma cute leviter lacerata, aut vellicata, totius habitus tabem, & corruptionem denunciant. *Coac.* 444.

Quibus ad articulos prærubræ puſtulæ ſuperficiales enatæ ſunt, ac ſubinde rigent, iis velut ex acceptis plagis, cum dolore venter, & inguina rubeſcunt, & pereunt. *Coac.* 489.

Quibus ſalſa ſputa cum tuſſi ſubſiſtunt, iis corpus velut effloreſcentibus puſtulis rubeſcit, ante obitum verò exaſperatur. *Coac.* 243.

RAUCEDO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & hyemale. *Aph. III.* 20. 23.

Autumnus pluvioſus, & auſtrinus, poſt ætatem ſiccam, & aquiloniam. *Aph. III.* 13.

AD

AD PROGNOSIN.

Raucedines & gravedines in valde ſenibus, non coquuntur. *Aph. II.* 40.

Ex inſania, in raucedinem cum tuſſi fit ſeceſſio. *Coac.* 484

Raucitas cum tuſſi, & alvo liquida, pus educit. *Coac.* 414.

Hepatico colliquatio, cum raucedine, malum portendit, idque præcipuè, ſi cum quadam tuſſi contingat. *Coac.* 447.

RECIDIVA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Febricitanti, niſi in diebus imparibus dimiſerit febris, reverti ſolet. *Aph. IV.* 61.

Febres ſi alio die, quàm judicatorio deſierint, recidivam metuere oportet. *Coac.* 80.

Quæ in morbis poſt criſim relinquuntur, recidivas facere ſolent. *Aph. II.* 12.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Morborum reverſionibus tentantur, quibus citra febrem vigiliæ vehementes, aut turbulenti ſomni adveniunt, aut corporis robur ſolvitur, aut ſingulorum membrorum dolores adſunt, & quibus febres, non accedentibus ſolutionis ſignis, neque diebus judicatoriis quieſcunt. *De Judicat.* 56.

Quod ſi deficiente febre. & accedente ſudore, urinam fulvam, albam ſubſidentiam continentem, reddiderint, his eodem die febris reverſionem ſperato. *Ibid.* 57.

At ſi judicatione factâ, urina rubra ſubſidentiam rubram continens reddita fuerit, his quoque febris reverſio eodem die contingit, ex eaque pauci ſervantur. *Ibid.* 58.

Urina returbida, cum ſudore, morbi reverſionem ſignificat. *Coac.* 582.

Febricitanti urina denſitatem habens divulſam, morbi reverſionem, aut ſudorem portendit. *Coac.* 593.

Digitized by Google

AD PROGNOSIN.

Quibus ſæpius recidivæ contingunt, ſi ſextum menſem ſuperaverint, in tabem coxariam ferè incidunt. *Coac.* 144.

Crebræ, iiſdem perſeverantibus caſibus, morborum reverſiones, impendente judicatione ſanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 122. 571.

Purulentos moderatius habentes, ſi ſputa graveolentia conſequantur, recidiva interimit. *Coac.* 406.

REGIO.

AD PROGNOSIN.

Regionum mutationes epilepticis pueris liberationem faciunt. *Aph. II.* 45.

AD THERAPIAM.

In ratione victûs concedendum aliquid & conſuetudini, & tempeſtati, & regioni, & ætati. *Aph. I.* 17.

Reſpicere oportet & regionem, & tempeſtatem, & ætatem, & morbos, in quibus convenit evacuatio, aut non. *Aph. I.* 2.

Regionem mutare in morbis longis, confert. *Epid. VI.*

REGIUS MORBUS, vid. ICTERUS.

REMEDIA, vid. MEDICAMENTA.

REMISSIO.

His, quæ non ſecundum rationem levant, credere non oportet, neque timere valde, quæ præter rationem fiunt prava. Multa enim horum ſunt inconſtantia, nec admodum permanere, neque durare ſolent. *Aph. II.* 27.

Quæ cum malignis ſignis allevamentum adferunt, & quæ cum bonis non remittunt, moleſta ſunt & difficilia. *Coac.* 48.

RENUM AFFECTIO, vid. NEPHRITIS.

RE-

Digitized by Google

REPLETIO.

AD PROGNOSIN.

Repletio convulſionem facit. *Aph. VI.* 39.

AD THERAPIAM.

Facilius eſt repleri potu, quam cibo. *Aph. II.* 11.

Repletiones ad extremum progreſſæ, difficiles ſunt. *Aph. I.* 4.

Non ſatietas, non fames, neque aliud quicquam bonum eſt, quod naturæ modum excedat. *Aph. II.* 4.

Multum & derepente replere, periculoſum eſt. *Aph. II.* 51.

A repletione quicunque fiunt morbi, evacuatio ſanat: & quicunque ab evacuatione, repletio. Et aliorum contrarietas ſanat. *Aph. II.* 22.

RESOLUTIO NERVORUM, *vid.* *PARALYSIS.*

RESPIRATIO. SPIRITUS.

AD DIAGNOSIN.

Spiratio frequens & parva, aut inflammationem, aut dolorem principalium partium indicat. *Coac.* 260.

Spiratio magna, & ex longis intervallis, delirium, aut convulſionem ſignificat. *Ibid.*

In his, qui ad ſeptimum progreſſi ſunt, cum coloris fœdatione, inter ambulandum ſpiratio coacervata, & terræ appetentia, ſanguinis corruptionem, ac virium exolutionem denunciat. *Coac.* 339.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Facilis ſpiratio in omnibus morbis, qui cum febre acuta infeſtant, & in 40. diebus judicantur, magnum habere ad ſalutem momentum, exiſtimanda eſt. *Coac.* 260. *Prænot.* 21.

DETERIORIS NOTÆ.

Reſpirationes luctuoſæ, in acutis affectionibus, quæ cum febre ſunt. *Aph. VI.* 54.

Spiritus offendens, in febribus. *Aph. IV.* 68.

LETHALIS.

)ifficultas ſpirandi, cum delirio, in febre non intermittente. *Aph. IV.* 50.

piritus frigidus. *Coac.* 260.

piritus febriculoſus, & fuliginoſus, frigido tamen minus. *Ibid.*

piritus magnus foras expiratus, parvus verò intro; & parvus foras, magnus verò intro. *Ibid.*

'eſſimus, ad mortemque proximè accedit, & qui protenſus eſt, ac urgens, & obſcurus, duplicataque intro revocatio, qualis inſpirationem conduplicantibus. *Ibid.*

piritus magnus, & concitatus, cum urinis nigris, &c. in acutis. *Coac.* 49.

Reſpiratio, velut iis qui ſuffocantur, conſpicuè elata, & viſui expoſita, in vocis defectione. *Coac.* 252.

Quibus ſpiritus retrahitur, & vox ſtrangulabunda eſt, iis cervicis vertebra intro deſidet, & ad exitum, velut ex convulſione quadam, reſpiratio ducitur. *Coac.* 266.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABORTUS.

Spirationes ſuſpirioſæ quæ foras educuntur, ac citra rationem facta colliquatio, in uterum gerentibus. *Coac.* 519.

Quæ ſuſpirioſæ ſpirationes foras educuntur in febribus. *Coac.* 540.

DELIRII.

Num reſpiratio ſuffocativa, in vocis defectione? *Coac.* 252.

HYDROPIS SICCI.

Spirationes, quæ nonniſi erectâ cervice ducuntur, hydropem ſiccum faciunt. *Coac.* 424.

PAROTIDUM.

In bile redundantibus, magna ſpiratio cum febre acutâ, & præcordiorum contenſione. *Coac.* 126. 290.

TABIS.

Ubi horror in malis ſubinde incidit, cum difficultate ſpirandi. *Coac.* 17.

Digitized by Google

Inteſtinorum lævitates, cum ſpirandi difficultate, & pectoris morſu. *Coac.* 469.

RESPONSIO.

Ab homine moderato, ferox & audax reſponſum, malum portendit. *Prædict. I.* 44.

RIGOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Frigidum. *Aph. V.* 17. 20.
Sanguinis eruptio. *Prædict. I.* 151.
Epotum veratrum. *Coac.* 570.
Quæ prægnantes ante partus laborarunt, ſubinde rigore corripi ſolent. *Coac.* 545.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Horroris & laſſitudinis ſenſus, capitis gravitas, cum cervicis dolore, muliebres purgationes dejiciunt. Quod ſi quid hujuſmodi circa judicationem, cum tuſſicula contingat, ſubinde rigorem adfert. *Coac.* 548.
Urinæ tenues, nubeculam quandam in medio aſſumentes, rigorem denunciant. *Coac.* 532.

NOTÆ COMITANTES.

Quibus rigor adeſt, iis urina reſtitat. *Coac.* 29.
Rigores incipiunt, mulieribus quidem ex lumbis magis, & per dorſum ad caput. Viris autem poſticâ magis parte, quam anticâ corporis, velut ex cubitis, & femoribus. *Aph. V.* 69.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

A febre ardente detento, rigore ſuperveniente, ſolutio fit. *Aph. IV.* 58. *Coac.* 135.
Quibus in febribus quotidie rigores fiunt, quotidie febres ſolvuntur. *Aph. IV.* 63.

In

febre cum ſudore, &c. ſubinde obortus rigor, damnari non debet. *Coac.* 253.

ıæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore ſolvuntur; atque eos, qui ſubinde novo rigore corripiuntur, ſuccedentes tremores judicant. *Coac.* 27.

beralium ab initio ſanguinis eruptionum curſum, rigor ſiſtit. *Prædict. I.* 150.

DETERIORIS NOTÆ.

ɔntinentes in præcipitibus malis rigores, malo ſunt. *Coac.* 21.

ıi rigores ex dorſo proficiſcuntur, graviores ſunt, & moleſtiores. Ubi verò quis 17. die rigore correptus, 24. die inſuper riguerit, difficulter habet. *Coac.* 11.

ıibus per febres 6. die rigores fiunt, difficulter judicantur. *Aph. IV.* 29. *Coac.* 15.

gores ubi ſanguinis eruptioni ſuccedunt, diuturni fiunt. *Prædict. I.* 151.

ıibus 5. die liberales ſanguinis profuſiones contingunt, & 6. die novo oborto rigore corripiuntur, 7. perfrigerationibus tentati, celeriter recaleſcunt, iis alvi malè afficiuntur. *Coac.* 329.

babſurdus eſt, qui cum judicatione rigor fit. *Coac.* 321.

rigore familiares non agnoſcere, malum. Malum quoque, eorum quæ geſta ſunt, oblivиſci. *Coac.* 6.

gores, velut in iis febribus, quæ propius ad tertianarum naturam accedunt, ſi in medio ingraveſcunt, febre nullum ordinem ſervante, maligni valde ſunt. *Coac.* 26.

gores cum ſopore, nonnihil periculi denunciant. *Coac.* 7.

nulto potu rigor, & delirium, malum. *Aph. VII.* 7.

gores multi, cum torpore, malignum quiddam denunciant. *Coac.* 14.

ıibus ex poſteriore parte oſſibus fractis, capitis dolor ıneſt, vehemens & craſſa è naribus fluxio, malo eſt. ıi, dolore antea ad oculum ſuborto, rigore corripiuntur. *Coac.* 188.

Ante partus ſubinde rigore corripi, & citra dolorem parere, periculum indicat. *Coac.* 538.

Puerperis, ſi purgamenta ſubſiſtant, rigor inimicus eſt. *Coac.* 516.

Rigor in phrenitide, poſt albicantem dejectionem, ac torporem, peſſimus. *Coac.* 91.

LETHALIS.

Si rigor incidat febri non intermittenti, debili jam exiſtenti ægro, lethale. *Aph. IV.* 46. *Coac.* 9.

Quæ in convulſione vexatis, cum rigore, & febre ingraveſcunt, perniciem denunciant. *Coac.* 26.

Qui ex rigore perfrigent, cum capitis ac cervicis dolore, vocis defectione, ac tenui ſudore, ubi vires reſumpſerint, ac ſeſe velut recollegerint, moriuntur. *Coac.* 1.

Qui crebro tenuiter exudant, ac ſubinde rigent, ii perniciosè habent, & tandem ſub mortem ſuppurati, & alvum conturbatam habere deprehenduntur. *Coac.* 10.

Rigor cum poſteriorum partium diſtentione, mortem adfert. *Coac.* 23.

Virium exolutiones ex rigore, cum capitis dolore, perniciem denunciant. Cruentæ in his urinæ, malo ſunt. *Coac.* 22. 28.

Ex rigore vox intercepta, perniciem denunciat. *Coac.* 39.

Febribus & laſſitudinis ſenſu detento, cum oculorum perverſione, rigor perniciem minatur. Atque in hujuſmodi caſibus ſoporati, malum denunciant. *Prædict. I.* 89. *Coac.* 221.

Vocis defectiones rigore ſubinde correptis, lethales, fereque ii capitis dolore conflictari ſolent. *Coac.* 255.

Ex his qui cum pernicie conſumpti ſunt, nonnulli ante mortem ſubinde rigoribus corripiuntur. *Coac.* 443.

CONVULSIONEM PORTENDENS.

Qui ſubinde rigore prehenduntur, & ſub noctem aliquanto

Digitized by Google

quanto gravius habent, pervigiles, in ſomnis nugantes ac delirantes, interdum ſe lotio perfundentes, ii in convulſionem tendunt. *Coac.* 20. *Prædict. I.* 101.

Urinæ, quæ cum rigore reſtitarunt, malum & convulſionem prænunciant, tum verò præcipuè, ſi antea alto ſopore æger detentus fuerit. In his autem abſceſſus ad aures ſperare oportet. *Coac.* 25.

AD THERAPIAM.

Calidum rigores mitigat. *Aph. V.* 22.

CONF. FEBRIS, FRIGUS, HORROR.

RUBOR.

AD DIAGNOSIN.

Narium rubores, alvi liquidæ, & diffluentis ſunt indicia. *Coac.* 215.

AD PROGNOSIN.

Quibus prægnantibus, tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc ſtillationes è naribus avertunt. *Coac.* 524.

In febribus, ex prægreſſo dolore rubores ad aures ſubnaſcentes, ignis ſacri in facie ſpem faciunt. Quin & convulſiones, cum vocis privatione, & virium exolutione, ad hæc conſequi par eſt. *Coac.* 200.

Alvus perturbata, cum frequenti deſidendi labore, maxillas intendit, rubores etiam faciei ſolvit. *Coac.* 616.

RUCTUS.

AD DIAGNOSIN.

Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt. *Aph. VI.* 33.

AD PROGNOSIN.

In diuturnis inteſtinorum lævitatibus, ructus acidus ſuperveniens, qui prius non fuit, ſignum bonum. *Aph. VI.* 1.

Quibus ructus adſunt, flatus, ventris ſonitus, cum inflatione, iis alvus exturbatur. *Coac.* 142.

SALIVA.

Quos ſtomachi faſtidia vexant, cum oris ventriculi morſu, & crebra ſputatione, iis vomitio adfutura eſt. *Coac.* 142.

Qui vomituri ſunt, iis antea os crebra ſalivatione impletur. *Coac.* 566.

Pallidis, gracilibus, & crebra oris ſalivatione laborantibus, in ſomnis ſudores, boni ſunt. *Coac.* 271.

SANGUIS.

Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, neceſſe eſt ſuppurari. *Aph. VI.* 20.

CONF. ALVI DEJECTIO SANGUINEA, HÆMORRHAGIA, HÆMOPTYSIS, MICTUS CRUENTUS, VOMITUS CRUENTUS.

SATIETAS.

Non ſatietas, non fames, neque aliud quicquam bonum eſt, quod naturæ modum excedat. *Aph. II.* 4.

SATYRIASMUS.

Ætas puerorum ipſi obnoxia. *Aph. III.* 26.

SECESSUS, vid. ALVI DEJECTIO.

SECUNDINÆ.

Ut ſecundæ excidant, ſternutatorio indito, nares & os apprehendere oportet. *Aph. V.* 49.

SEDES.

AD DIAGNOSIN.

Sedes autem procidit, viris quidem, quibus ora venarum ſanguinem fundunt, (hæmorrhoidas vocant) & alvi fluxus corripit; pueris quoque calculoſis; & in diu-

Digitized by Google

diuturnis ac ſinceris inteſtinorum difficultatibus; ſenibus verò, quibus mucoſæ quædam concretiones affixæ ſunt. *Prædict. II.* 129.

AD PROGNOSIN.

Quæ circa ſedem cum dolore ſuppurant, alvum conturbant. *Coac.* 630.

In longis periculis, ſedis dolor mortem adfert. *Coac.* 71.

Dolor capitis, cum ſedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque iſta moleſtiam exhibent. Verum ex his ſomnolenti, ac ſingultuoſi nono menſe evadunt, & voce libera reddita in integrum reſtituuntur. *Coac.* 164.

AD THERAPIAM.

Sedi calidum amicum, frigidum verò inimicum. *Aph. V.* 22.

SEMEN.

Quibus nares natura humidiores, & genitura humidior, imperfectiùs ſani ſunt: quibus verò contraria, perfectiùs. *Aph. VI.* 2.

SENES, vid. ÆTAS.

SEPTUM TRANSVERSUM, vid. DIAPHRAGMA.

SICCITAS, vid. ANNI TEMPESTAS.

SIDERATIO, vid. APOPLEXIA.

SIGNA IN GENERE.

SALUTIS.

Qui pauciſſimo tempore ſani futuri ſunt, iis in totum maxima ſigna contingunt; ii enim citra dolorem, & periculum perſeverant, noctu dormiunt, cæteraque ſecuritatis ſigna præ ſe ferunt. *De Judicat.* 8.

Qui ex morbo ſuperfuturi ſunt, facile ſpirant, dolore vacant, noctu dormiunt, aliaque ſecuritatis ſigna habent. *Prænot.* 126.

Ægrum facile converti oportet, & dum ſurgit, levem eſſe. *Coac.* 493.

Digitized by Google

Optimum verò, totum corpus æque calidum, & molle eſſe. *Coac.* 492.

PERICULI.

Gravitas, quæ totum corpus, vel manus ac pedes premit, vitioſa eſt. *Coac.* 493.

Caput, pedes, & manus frigidas eſſe, ventre & lateribus calentibus, mali morbi ſignum eſt. *Coac.* 492.

Qui temerè, ac præter rationem, nulla exiſtente vaſorum inanitione, impotentes fiunt, ii malè habent. *Coac.* 54.

MORTIS.

His, qui brevi perituri ſunt, maxima ſigna per initia contingunt. Nam & difficilem habent ſpirationem, neque noctu dormiunt, & periculi plena ſigna oſtentant. *De Judicat.* 52.

Perituri difficultate ſpirandi vexantur, delirant, vigilant, cæteraque peſſima ſigna habent. *Prænot.* 127.

Quæ perniciem minantur, ea ſi abſque ulla ſignificatione alleviant, mortis periculum denunciant. *Prædict.* *I.* 52.

SINGULTUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Repletio, aut evacuatio. *Aph. VI.* 39.

Hepati inflammato ſingultus ſupervenit. *Aph. V.* 58.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Variæ. *Coac.* 164.

Num concitatus & magnus ſpiritus, aut genituræ ſimilis excretio prodiens, in ſopore conflictatis? &c. *Coac.* 186.

Venæ temporum pulſantes in febribus, & facies benè habita, abſque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

A ſingultu detento ſternutationes ſupervenientes, ſolvunt ſingultum. *Aph. VI.* 13.

NO-

Digitized by Google

NOTÆ PERICULI.

Ab hepatis inflammatione ſingultus, malum. *Aph. VII.* 17.
A ſanguine multo effuſo. *Aph. V.* 3.
A purgatione immodicâ. *Aph. V.* 4. *VII.* 41.
A vomitu. *Aph. VII.* 3.
A morbo regio. *Coac.* 490.
Singultus dum laſſitudine, & alto ſtupore. *Coac.* 45.
Vocis defectiones, cum ſingultu, peſſimæ. *Prædict. I.* 23.

NOTÆ LETHALES.

Deſipientia cum difficultate ſpirandi, & ſingultu, mortem adfert. *Coac.* 89.
Singultus, & uterorum procidentia, poſt moleſtias ex albis mordacibus, poſt partum. *Coac.* 526.

SITIS.

AD DIAGNOSIN.

Quibus diu tuſſes ſiccæ, paulum irritantes, in febribus ardentibus, non admodum ſiticuloſi ſunt. *Aph. IV.* 54.
Qui in purgantium potionibus non ſitiunt, dum purgantur, non ceſſant, priusquam ſitiverint. *Aph. IV.* 19.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus bibendi appetentiæ noctu, iis valde ſitientibus, ſi obdormierint, bonum. *Aph. V.* 27.
Siti vacare, in morbis pulmonum. *Coac.* 393.

DETERIORIS NOTÆ.

In præcipitibus malis, ſi ſitis temerè, ac præter rationem ceſſet, malo eſt. *Prædict. I.* 57.
Vehementem ſitim eſſe, in morbis pulmonum. *Prænot.* 102.

LETHALIS.

Sitis, cum externis frigidis, internis verò urentibus, in febribus non intermittentibus. *Aph. IV.* 48. *VII.* 72.

AD THERAPIAM.

Lac dare ſiticuloſis, malum. *Aph. V.* 64.

Quoſcunque ſitis corripuerit, his & cibi, & labores detrahendi ſunt, & vinum bibant aquoſum, & quàm frigidiſſimum. *De Sal. Diæt. XIII.* 1.

SOMNIA, vid. INSOMNIA.

SOMNUS.

AD DIAGNOSIN.

Somni hyeme longiſſimi. *Aph. I.* 15.

Qui (in dentitione) ſæpe cruenta, ac cruda per alvum egerunt, plurimi in febre ſomniculoſi ſunt. *De Dentit. II.* 12.

Sugentes, qui multum lactis adſumunt, utplurimum ſomniculoſi ſunt. *De Dentit. III.* 13.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Somnus juvans. *Aph. II.* 1.

Ubi ſomnus delirium ſedat, bonum. *Aph. II.* 2.

Ex capitis dolore, interdum ſomnus liberat. *Coac.* 172.

Noctu dormiendum, interdiu vigilandum, contra verò, malum. *Coac.* 497. *Prænot.* 53. 54.

Minimum offendit, ſi quis matutino tempore ad tertiam diei partem dormiat. *Coac.* 497. *Prænot.* 54.

Quibus vehemens mentis emotio, ex metu, cum perfrigeratione, contingit, febres cum ſudoribus, & ſomni ſermonem omnino intercipientes, hæc ſolvunt. *Coac.* 483.

Profundi ſomni, neque turbulenti, judicii firmitatem denunciant. *Coac.* 151.

Somnus confert in convulſione. *Coac.* 358.

DETERIORIS NOTÆ.

Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum. *Aph. II.* 3. *VII.* 71.

Qui poſt tertiam diei partem ſomnus accedit, malus. *Coac.* 497. *Prænot.* 55.

Peſſimum eſt, ſi ſomnus neque noctu, neque interdiu,

ac-

Digitized by Google

accedit. Id enim ob dolorem, laboremque accidit, vel delirium fore ſignificatur. *Coac.* 497. *Prænot.* 56.

Somni turbulenti, non ſine corporis offenſione, inſtabiles ſunt, & infirmi. *Coac.* 151.

In præcipiti malo, ſomnus turbulentus, (unà cum aliis ſignis) nihil boni denunciat. *Coac.* 227.

LETHALIS.

Quo in morbo ſomnus laborem facit, lethale: ſi verò ſomnus juvet, non eſt lethale. *Aph. II.* 1.

Et tenebricoſa vertigine laborans, & lucem averſans, & ſomno ac ardore multo detentus, deſperatus. *Aph. VIII.* 15.

CONVULSIONEM PRÆSAGIENS.

In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus ſomnus, nonnullis convulſionem portendit. *Coac.* 82.

Turbulentæ, & valde confidentes è ſomno exurrectiones, convulſiones minantur, præſertim verò, ſi cum ſudore contingant. *Prædict. I.* 112.

Somnus multus (unà cum aliis ſignis) convulſionem minatur, & frontis gravitates, ac mictio moleſta eſt. *Coac.* 348.

S O P O R.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Sopore, laſſitudine, ac ſurditate tentatos, alvus erumpens, & ad judicationem rubra demittens, juvat. *Coac.* 182.

Alvus perturbata, ſalſuginoſa demittens, unà cum febre, non admodum ſopore & torpore oppreſſos, conſequitur. *Coac.* 641.

DETERIORIS NOTÆ.

Sopor profundus & altus, omnino damnandus eſt. *Coac.* 178. *Prædict. I.* 63.

Ex

Digitized by Google

Ex præcordiorum dolore obortæ febres, malignæ ſunt. In his profundus ac altus ſopor, peſſimus. *Coac.* 31.

In ſopore affectis ægris, ſpumantibus prodeuntibus dejectionibus, febris acuta ingraveſcit. *Prædict. l.* 93.

Rigores cum ſopore, nonnihil periculi denunciant. *Coac.* 7.

Delaſſati ægri, caligine obducti, pervigiles, & ſopore detenti, cum tenui ſudore recaleſcentes, malè habent. *Coac.* 35.

Quibus ſopore conflictatis, fatuitate & alto ſtupore (quem catochon vocant) detentis, præcordia variant, ac venter in tumorem præter naturam ſublatus eſt, cum ciborum faſtidio, ac alvi interceptione, tenui circa caput & thoracem oborto ſudore. *Coac.* 186.

LETHALIS.

Somni, quales ſopore oppreſſis, & totius corporis perfrigerationes, perniciem oſtentant. *Coac.* 181.

Qui inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac inſomnia conflictantur, conſiderandi, num phrenitici evadant. In his narium ſtillatio perniciem oſtentat, tum verò vel maximè, ſi 4. die, aut inter initia contingat. Alvi quoque prærubra proluvies, malo eſt. *Coac.* 179.

Qui ſopore oppreſſi circa initia, tenuiter exudantes, concoctas urinas emittunt, cum magna corporis æſtuatione, citra judicationem verò perfrigeſcunt, & rurſum ex brevibus intervallis peruruntur, torpore, ſopore, aut convulſione tenaci, perniciosè affecti ſunt. *Coac.* 180.

SOPOR ALIUM MORBUM PORTENDENS.

CONVULSIONEM.

Deſipientiæ cum ſopore, convulſiones minantur. *Coac.* 84.

Capitis dolor, cum ſopore, & gravitatis ſenſu, quodammodo convulſionem accerſit. *Coac.* 174.

Urinæ quæ cum rigore reſtitarunt, malum, & convulſionem prænunciant, tum verò præcipuè, ſi antea alto ſo-

opore æger detentus fuerit. In his autem abſceſſus
d aures ſperare oportet. *Coac.* 25. *Prædict. I.* 155.
i ſopore, corporis inquietudine, præcordiorum do-
ore affliguntur, cum frequenti & pauca ſputatione,
is tubercula ad aures exoriuntur; ac fortaſſis ſopore
entati, ad aliquam convulſionem deveniunt. *Coac.* 185.

PAROTIDES.

i ſopore detinentur, cum corporis incontinenti jac-
atione, præcordiorum dolore, & vomitione, in iis
uberculorum ad aures exortum ſperare oportet. *Præ-
dict. I.* 165. *Coac.* 183.
ɔor, cum ſurditate, capitis dolore, & aſcaridibus.
Coac. 165.
qui ſopore detinentur, tumores ad aures ſperare o-
ɔortet. *Coac.* 209.

TABEM.

ebræ, & quæ cum ſopore quodam conſiſtunt vocis
lefectiones, tabem denunciant. *Coac.* 259.

VOMITUM NIGRUM.

his, qui variè morbum trahunt, & mente moven-
ur, ſi ſubinde ſopor incidat, prænuncia expectan-
lam eſſe nigram vomitionem. *Coac.* 103.

SPASMUS, vid. CONVULSIO.
SPINALIS MEDULLA, vid. MEDULLA.
SPIRITUS, vid. RESPIRATIO.
SPIRANDI DIFFICULTAS, vid. ASTHMA.
SPLEN, vid. LIEN.

ʼUMA ORIS.

iis, qui ſtrangulantur, & reſolvuntur, nondum au-
em ſunt mortui, non ſe recolligunt, quibus ſpuma
irca os fuerit. *Aph. II.* 43.

ʼUTATIO.

AD PROGNOSIN.

ſiculæ, quæ cum crebris oris ſputationibus procedunt,
ubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204.

Spu-

Sputatio crebra, vomitionis inſtantis ſignum. *Coac.* 566. 142.

Crebra ſputatio, cum vehementi inſania, & tremore, phrenitidem portendit. *Coac.* 94.

Crebræ in phreniticis, cum perfrigeratione, ſputationes, nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102.

CONF. SALIVA, SOPOR, PHRENITIS.

SPUTUM.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Cum convulſionibus, & ſudore febriente', defluentia ſputa minimè mala ſunt. *Coac.* 350.

Ex capitis dolore liberat pus è naribus effluens, aut ſputa craſſa, & inodora. *Coac.* 172.

In omnibus laterum, & pulmonum morbis, ſputum prompte, ac citò excreari neceſſe eſt, flavumque ſputo permixtum eſſe. *Coac.* 390. *Prænot.* 86. *Aph. I.* 12.

Sputum flavum, cui paulum ſanguinis ammixtum eſt, initio ſalutem pollicetur. *Coac.* 390. *Prænot.* 95.

Sputa mucoſa & fuliginoſa, tum celeriter colorantur, tum ſecuriora ſunt. Quæ verò intra 5. diem, dum coctionem accipiunt, colorantur, meliora ſunt. *Ibid.*

Omnium, quæ excreantur, optima, quæ dolorem ſedant. *Prænot.* 98. *Coac.* 391.

DETERIORIS NOTÆ.

In pulmonis & laterum doloribus, ſi multo poſt doloris initium, quod flavum eſt, aut fulvum, aut multam tuſſim exhibeat, neque valde permixtum exputatur, deterius eſt. *Prænot* 87. *Coac.* 390.

Sputum flavum, cui paulum ſanguinis ammixtum eſt, quod 7. die, aut longiore ſpatio tale apparet, non adeo tutum. *Coac.* 390. *Prænot.* 96.

Omnino pravum eſt ſputum flavum, ſi ſincerum eſt, & glutinoſum, & candidum, & rotundum, itemque vehementer ex virore palleſcens, quodque ſpumoſum eſt,

Digitized by Google

eſt; & lividum; & æruginoſum. Aliquanto verò deterius, quod ſic eſt ſincerum, ut nigrum quoque videatur. *Coac.* 390. *Prænot.* 88. 89. 90. 91.

Pravitatem etiam indicant & ſpumantia, & flava, & nigra, & æruginoſa, viſcoſaque, & quæcunque celeriter colorantur. *Coac.* 390.

Omnia ſputa mala ſunt, quæ dolorem non ſedant. *Prænot.* 97. *Coac.* 391.

Sputa viſcida, ſalſuginoſa, cum raucitate, malo ſunt. *Coac.* 413.

In angina laborantibus, ſubarida ſputa, gracileſcentibus faucibus, malum prænunciant. *Coac.* 369.

Sputa ex angina viſcida, craſſa, exalbida, vi educta, malum denunciant, omniſque ejuſmodi maturatio mala eſt. *Coac.* 377.

Exſcreationes in febribus non intermittentibus, lividæ & cruentæ, & graveolentes, & bilioſæ, omnes malæ ſunt. At probè ſecedentes bonæ. Et eadem ratio eſt, quoad alvi egeſtiones, & quoad urinas. Si verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum. *Aph. IV.* 47. *VII.* 69. *Coac.* 242.

Quibus ſalſa ſputa cum tuſſi ſubſiſtunt, iis corpus velut efflореſcentibus puſtulis rubeſcit, ante obitum verò exaſperatur. *Coac.* 243.

LETHALE.

In morbis laterum, & pulmonum, ſputum admodum ſanguinolentum, aut quod ſtatim initio liveſcit, perniciem præ ſe fert. *Coac.* 390.

Perniciem denunciant ſputa nigra, fuliginoſa, aut quibus qualia ex vino nigro fiunt. *Coac.* 407.

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ ſunt ſpuitiones, ii 3. aut 5. die moriuntur. Quos ſi ſuperent, nec longè melius habuerint, 7. aut 9. aut 11. die ſuppurati fiunt. *Coac.* 379.

Quibus cum bilioſo purulentum ſputum, aut ſeorſum, aut ſimul permixtum educitur, ii utplurimum 14. die intereunt, niſi malum, aut bonum aliquod, ex his

his quæ prius deſcripta ſunt, contingat. Alioqui certe pro ratione mors expectanda eſt, atque in his præcipuè, quibus 7. die ſputum hujuſmodi procedere cœpit. *Coac.* 392.

Hepaticis ſputum multum cruentum, ſive intus ſubputridum, ſive ſincerè bilioſum fuerit, ſtatim perniciem denotat. *Coac.* 446.

Sputa ex angina ſubarida, crebra, per tuſſim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. *Coac.* 378.

Sputum prunis ſuperfuſum graviter olens in tabidis. *Aph. V.* 11. *Coac.* 434.

Sputum retentum in tabidis. *Aph. VII.* 16. 78.

Pus fundum petens, tabidis in aquam marinam expuentibus. *Coac.* 435.

CONF. EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS, PUS, VOMICA.

SPUTUM SANGUINIS, vid. HÆMOPTYSIS.

S T E R I L I T A S.

A corporis raritate, vel denſitate, frigiditate vel caliditate, in maribus. *Aph. V.* 63.

Ab utero frigido ac denſo, vel præhumido, vel ſicco magis & adurente, in fœminis. *Aph. V.* 62.

CONF. CONCEPTIO.

S T E R N U T A T I O.

AD DIAGNOSIN.

Sternutatio fit ex capite, percalefacto cerebro, aut perhumectato, quod eſt in capite, vacuo. Aër enim qui intus eſt, ſupra modum, (i. e. vi) effunditur. Strepit autem, quia per anguſtum ipſi eſt tranſitus. *Aph. VII.* 51.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

A ſingultu detento ſternutationes ſupervenientes, ſolvunt ſingultum. *Aph. VI.* 13.

Mu-

Digitized by Google

Mulieri ab uterina paſſione vexatæ, aut difficulter parienti, ſternutatio ſuperveniens, bonum. *Aph. V.* 35.

In aliis maximè lethalibus morbis, (præterquam pulmonum) ſternutamenta utilitate non carent. *Prænot.* 94. *Coac.* 399.

Febricitare incipientibus, ſanguinis ſtillationes cum ſternutatione accedentes, & quod in urina deſidet album, 4. die viſum, 7. ſolutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

DETERIORIS NOTÆ.

In morbis pulmonis, gravedines & ſternutamenta, tum præcedere, tum verò ſuccedere, malo eſt. *Coac.* 399. *Prænot.* 93.

STRANGULATIO.

AD PROGNOSIN.

Ad lateris dolorem inſuper accedente ſtrangulatu, ſuppurationis futuræ ſpes eſt. *Coac.* 113.

Ex iis, qui ſtrangulantur, & reſolvuntur, nondum autem ſunt mortui, non ſe recolligunt, quibus ſpuma circa os fuerit. *Aph. II.* 43.

Si à febre detento, tumore in faucibus non exiſtente, ſuffocatio ex improviſo ſuperveniat, lethale. *Aph. IV.* 34. *Coac.* 277.

In præcipitibus malis ſtrangulatus, graciléſcentibus faucibus, perniciem minatur. *Coac.* 61.

STRANGURIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.
Ætas puerilis. *Aph. III.* 26.
Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.
Siccitates. *Aph. III.* 16.
Inflammatio inteſtini recti, & uteri, & renum ſuppuratio. *Aph. V.* 58.

Digitized by Google

PARTES circa VESICAM laborare indicat.

Stranguria, cum mictu cruento, & dolore ad hypogaſtrium, & perinæum. *Aph. IV.* 80.

AD PROGNOSIN.

Quibus ex urinæ ſtillicidio volvulus ſupervenit, in 7. diebus pereunt, niſi febre ſuperveniente urina abunde fluxerit. *Aph. VI.* 44.

Hic morbus ſenioribus diuturnior, junioribus autem brevior fit: neutris verò lethalis. *De Affect. XXIX.* 10.

AD THERAPIAM.

Urinæ ſtillicidium, & urinæ difficultatem, vini potus, & venæſectio ſolvit. Secandæ verò internæ (venæ) *Aph. VII.* 48.

Conducit forinſecus quidem corpus balneis calidis mollire, intrinſecus verò humectare: alvum quidem per cibos, à quibus fluida fiat: veſicam verò per potus, à quibus urina quamplurimum diffunditur. *De Affect. XXIX.* 2. *ad* 6.

STRIDOR, vid. DENTES.

STRUMA.

Ætas puerilis ipſi obnoxia. *Aph. III.* 26.

Ab ætate annorum 42. ad annum 63. ſtrumæ non fiunt. *Coac.* 512.

STUPOR.

AD PROGNOSIN.

A plagâ in caput, ſtupor, aut delirium, malum. *Aph. VII.* 14.

Torpores & ſtupores præter conſuetudinem evenientes, adfuturam ſiderationem denunciant. *Coac.* 476.

Manuum ſtupor, cum capitis doloribus, & aliis ſignis, ſiderationem, aut morbum comitialem, aut etiam oblivionem denunciat. *Coac.* 161.

SUDAMINA.

Æſtate naſcuntur. *Aph. III.* 21.

SU

SUDOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Sudor multus à ſomno, citra cauſam manifeſtam factus, corpus uberiori alimento uti ſignificat. *Aph. IV.* 41.

Cum æſtas ſit veri ſimilis, ſudores in febribus multos expectare oportet. *Aph. III. 6.*

Benè colorata facies, cum ſudoribus diffluentibus abſque febre, vetuſta ſtercora ſubeſſe, aut inordinatam victus rationem, præ ſe fert. *Coac.* 214.

Quibus ex larga, & frequenti ſanguinis eruptione, copioſa fit nigrorum dejectio, cum alvi verò ſupreſſione ſanguinem profundunt, iis alvus dolore conflictatur; unà autem cum quibusdam flatibus tolerabilius ferunt. Ac forte hi copioſis, frigidis, & tenuibus ſudoribus diffluunt. *Coac.* 333.

Confractæ voces poſt medicamenti purgantis potionem, conſiderandæ num pravæ ſint. Horum plerisque tenues ſudores diffluunt, & alvi humectantur. *Coac.* 251.

A puris intrò collectione, cum febris remiſſione, utplurimum tenues ſudores diffluentes. *Coac.* 419.

Ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatione purulentos, circa cervicem & claviculam ſudores occupant. *Coac.* 402.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quos ex lateris dolore cibi faſtidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & ſudoribus diffluunt. *Coac.* 423.

Urina quæ admodum tenuis ſpiſſa evadit, fortaſſe erupturum ſudorem indicat: jam autem erupiſſe, quæ ſpumam in ſe ipſam inſidentem habet. *Coac.* 583.

NOTÆ VARIÆ.

Qua corporis parte ineſt ſudor, ibi morbum eſſe indicat. *Aph. IV.* 38.

Sudor multus intemperate oboriens ſano, morbum ſignificat, æſtate minorem, hyeme majorem. *De Judicat.* 47.

Digitized by Google

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Sudores cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore, indicant. *Aph. I.* 12.

Sudor multus, frigidus aut calidus, ſemper fluens, frigidus quidem majorem, calidus verò minorem morbum ſignificat. *Aph. IV.* 42.

Qui æſtum ſentiunt, & prægreſſis dejectionibus, tenuibus ſudoribus diffluunt, iis febris ingraveſcit. *Coac.* 646.

SUDOR SALUTARIS.

Sudores febricitantibus ſi inceperint, boni ſunt die 3. & 5. & 7. & 9. & 11. & 14. & 17. & 21. & 27. & 31. & 34. Hi enim ſudores morbos judicant. *Aph. IV.* 36.

Sudores optimi quidem per omnes morbos acutos, qui diebus judicatoriis contingunt, & penitus febre liberant. *Prænot.* 22.

Sudor optimus ſane, qui febrem die judicatorio tollit. Utilis autem & qui allevat. *Coac.* 572.

Sudores boni, quicunque toto corpore oriuntur, faciuntque, ut æger morbum facilius ferre videatur. *Prænot.* 23.

Sudores boni, qui guttatim, & cum exhalatione fiunt. *Prænot.* 27.

Sudores ſenſim procedentes juvant. *Coac.* 360.

Sudores in morbis pulmonum laudabiliter fieri, bonum. *Coac.* 393.

Pallidis, gracilibus, & crebra oris ſalivatione laborantibus, in ſomnis ſudores boni ſunt. Nempe quidem & horum plurimos ſudore levari non improbandum. Quibus ſi dolores ad inferiora decumbant, toleratu faciles exiſtunt. *Coac.* 271.

DETERIORIS NOTÆ.

Qui ſudores non fiunt diebus criticis, laborem ſignificant, & morbi longitudinem, & recidivas. *Aph. IV.* 36.

Sudor unà cum febre, acuto morbo urgente, malus. *Coac.* 574. *Prædict. I.* 58.

Fe

ricitanti ſudor ſuperveniens, febre non remittente, ıalum. Prolongatur enim morbus, & copioſiorem umiditatem indicat. *Aph. IV.* 56.

ores frigidi cum mitiore febre evenientes, morbi ɔngitudinem ſignificant. *Aph. IV.* 37. *Prænot.* 24.

ores qui non toto corpore oriuntur, & ſine eupho-ia. *Prænot.* 23.

ores qui milii formam referunt, & circa cervicem ıntum oboriuntur, pravi. *Prænot.* 26.

us ſudor frigidus, & ubi caput duntaxat, & cervix ıſudat. Nam & temporis diuturnitatem, & pericu-ım denunciat. *Coac.* 572. *Prænot.* 24.

ıumecta alvo perfrigeratio cum ſudore, vitioſa. *Coac.* 47.

ıdore horror, non bonum. *Aph. VII.* 4.

i ſubinde inhorreſcunt, ſæpe tenui ſudore corripiun-ır, difficili morbo laborant. *Coac.* 13.

i ex ſudoribus perfrigerantur, ac celeriter recaleſ-unt, malè habere judicantur. *Coac.* 52. *Prædict. I.* 66.

ſudoribus pervigiles, & ad calorem revocati, malè abere judicantur. *Prædict. I.* 68.

i in febre non intermittente, tenuiter & crebrò exu-ant, cum præcordiorum diſtenſione, ii utplurimum ıalignè habent; atque in his dolores in humeri ca-ut ac claviculas affixi, pravi ſunt. *Coac.* 32.

ebre tenuiter exudantes, malignè habent. *Coac.* 42.

i per acceſſiones tuſſiunt, & tenuiter exudant, ii ma-gnè habere judicandi ſunt. *Coac.* 112.

lores tenues, cum oris ventriculi dolore, ac præ-ordiorum pulſu, & cum febre, in qua totus cor-oris habitus perfrigeratur. *Coac.* 283.

i poſt ſanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus ıdoribus perfrigeſcunt, malè habent. *Coac.* 40.

ibus adſunt ſuperiorum partium tenues ſudores, cum ıerfrigerationibus, nec ſine febre, ii corporis incon-inentia, & phrenitide vexati, præceps periculum de-ıunciant. *Coac.* 69.

Digitized by Google

Crebri ex dorſo horrores, ſubinde locum commutantes, graves ſunt, & difficiles. Laborioſam quippe urinæ ſuppreſſionem minantur. His tenuiter exudare peſſimum. *Coac.* 8. 46.

LETHALIS.

Sudores frigidi, cum acuta febre evenientes, mortem ſignificant. *Aph. IV.* 37. *Prænot.* 24. 25. *Coac.* 573.

Deſipientia, cum difficultate ſpirandi, & ſudore, lethalis eſt. *Coac.* 89.

In ſideratis, ex magna ſpirandi moleſtia ſubortus ſudor, mortem adfert. In his rurſus, ſi febris accedat, ſolutio contingit. *Coac.* 479.

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, bilioſis, cibum averſantibus, copioſus ſudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac.* 638.

Lethale eſt, in poſteriorum partium diſtentione ſudare, & corpus diſſolvi. *Coac.* 361.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè ſudores oboriri, & corporis incontinentia quadam jactari, malum indicat; tum verò præcipuè pernicies intenditur, ſi iſta cum urinis nigris contigerint, & ſpiritus magnus, & concitatus adfuerit. *Coac.* 49. *Prædict. I.* 39.

Qui crebrò tenuiter exudant, ac ſubinde rigent, ii perniciosè habent, & tandem ſub mortem ſuppurati, & alvum conturbatum habere deprehenduntur. *Coac.* 10.

SUDOR ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ABSCESSUM GINGIVARUM, vel TUBERCULA ad AURES.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, aut ſudore febrem non ſolvente. *Coac.* 173.

CONVULSIONEM.

Qui per febres tenuiter exudant, cum capitis dolore, & alvo interceptâ, ad convulſiones proni ſunt. *Coac.* 154. 177.

HÆMORRHAGIAM.

Quibus ubi inhorruerint, judicatorii ſimul ſudores contingunt,

tingunt, poſtridie verò, ſi horror repetierit, & temerè pervigilent, abſque concoctione, iis forte ſanguinem erupturum ſperare oportet. *Coac.* 24.

VOMITIONEM NIGRAM.

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauſeabunda, cum ſudore frigido, ab alvo liquida, nigræ vomitionis ſignificationem affert; in his laſſitudinis ſenſus malum denunciat. *Coac.* 232.

AD THERAPIAM.

Sudor multus à ſomno, in homine cibum non capiente, evacuatione indigere ſignificat. *Aph. IV.* 41.

SUFFITUS.

Suffitus aromatum muliebria ducit. Sæpius autem etiam ad alia utilis eſſet, niſi capitis gravitates induceret. *Aph. V.* 28.

SUFFOCATIO, vid. STRANGULATIO.

SUPERCILIUM.

Ejus perverſio, in febre non intermittente, unà cum aliis ſignis, lethalis. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73.

SUPERPURGATIO, vid. HYPERCATHARSIS.

SUPPURATIO, vid. ABSCESSUS, EMPYEMA, PUS, VOMICA.

SURÆ.

Earum dolores in febre, maligni. *Coac.* 30.
Ad ſuram dolores, mentis alienationem indicant. *Prædict. I.* 36.

SURDITAS.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus bilioſæ ſunt egeſtiones, ſurditate ſuperveniente ceſ-

ceſſant. Et quibus ſurditas, bilioſis ſupervenientibus, ceſſat. *Aph. IV.* 28.

Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV.* 60. *Coac.* 210.

In febribus enata ſurditas, alvum remoratur, & ſiſtit. *Coac.* 191.

In præcipiti malo ſurditas, ſanguinis egeſtionem ſolvit. *Coac.* 331.

Quibus cum ſurditate, & torpore, paucus è naribus ſanguis ſtillat, nonnihil moleſtiæ exhibet, iis vomitus, & alvi perturbatio confert. *Coac.* 334. 208.

Ex nigris vomitibus oborta ſurditas, noxia non eſt. *Coac.* 559.

DETERIORIS NOTÆ.

In præcipitibus & turbulentis morbis obveniens ſurditas, malo eſt. Quin & in longis morbis malum portendit; ac in his ad coxendices labores convehit. *Coac.* 190. *Prædict. I.* 33.

In præcipiti malo, quæ poſt ſanguinis eruptiones, & nigrorum per alvum refuſiones, ſurditas obvenit, màlum denunciat. *Coac.* 331.

Gravi ſurditate tentati, dum aliquid prehendunt tremuli, linguæ reſolutione, ac torpore affecti, malè habere judicantur. *Coac.* 197.

In tenuioris inteſtini morbo laborantibus, vomitio & ſurditas, malo ſunt. *Coac.* 470.

LETHALIS.

In præcipiti malo, poſt ſanguinis eruptiones, nigrorum dejectiones, & ſurditatem enatam, ſanguinis egeſtio perniciem affert. *Coac.* 331.

Qui capite dolent, cum levi aliquâ ſurditate, manuum tremore, cervicis dolore, nigricantes reddentes urinas, & denſas, ii, ſi nigra vomitione refuderint, pernicioſè habere ſuſpicandi ſunt. *Coac.* 176.

Digitized by Google

SURDITAS ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ALVI DEJECTIONEM SANGUINOLENTAM, & NIGRAM.

Surditas pus intrò colligentibus ſuborta, ſanguinolentam dejectionem denunciat. His ſub mortem nigra egeruntur. *Coac.* 420.

HÆMORRHAGIAM NARIUM.

Qui ſurditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contenſione vexantur, ſi oculorum acies perturbatur, in iis ſanguinis è naribus fluxum ſperare oportet. *Coac.* 195.

INSANIAM.

Vomitus virulenti, & æruginoſi, in capitis doloribus, cum ſurditate, & inſomnia, promptam inſaniam ſignificant. *Coac.* 169.

In acuta febre, aures obtuſæ, vehementem inſaniam portendunt. *Coac.* 196.

MENTIS EMOTIONEM.

Procedente morbo ſurditas, ac urina ſubrubra, cum nullo ſedimento, ſed cum ſublimamentis in medio innatantibus, mentis emotionem prænunciant. *Coac.* 198.

Quibus à partu alba prodeunt, & his ſubſiſtentibus ſurditas cum febre, & lateris dolor acutus excitatur, eæ in vehementem & perniciosam mentis emotionem incidunt. *Coac.* 525.

CONF. AUDITUS GRAVITAS, FEBRIS ACUTA.

SUSPIRIA.

Quæ ſuſpirioſæ ſpirationes foràs educuntur in febribus, abortionis periculum afferunt. *Coac.* 540.

In anhelatoribus & ſuſpirioſis, febris poſtea acuta, cum præcordiorum contenſione perfrigeratis, magnum circa aures tumorem expectare oportet. *Coac.* 107.

SYNCOPE, vid. LIPOTHYMIA.

TABES, vid. PHTHISIS.

TABES COXARIA.

Quibus ſæpius recidivæ contingunt, ſi ſextum menſem ſuperaverint, in tabem coxariam ferè incidunt. *Coac.* 144.

TABES DORSALIS.

AD DIAGNOSIN.

Corripit maximè recentes ſponſos, & veneri deditos. *De Morb. II. XLIX.* 3.

Ejus notæ: Febris nulla, appetitus bonus, conſumptio, supernè de capite in ſpinam velut formicæ deſcendentes, ubi mingitur, aut venter exoneratur, ſemen genitale profluens multum ac liquidum, genitura in utero non manens, pollutio in ſomnis, per motum anhelatio ac debilitas, capitis gravitas, & aurium ſonitus, temporis progreſſu febres lipyriæ pernicioſæ. *De Morb. II. XLIX.* 4. *ad* 14.

AD THERAPIAM.

Ab initio fomenta per totum corpus adhibere, medicamentum ſurſum purgans bibendum dare, poſtea caput purgare, deinde deorſum purgans exhibere; poſtea ſerum, aut lac aſininum bibendum dare. Cæterum bubulum lac per 40 dies bibendum præbere. Ad veſperam, quam diu lac potat, alicam ſorbendam dare, à cibis autem abſtinere. Finito lactis uſu, cibis mollibus ægrum reficere, ex modico initium ſumendo, & quam maximè craſſum ac pinguem facere. Per annum ab ebrietatibus, & venere, & laboribus abſtinere, exceptis deambulationibus, vitando tantum frigus, & ſolem; tepidâ autem lavare. *De Morb. II. XLIX.* 15. *ad* 30.

TEMPERAMENTUM, *vid.* *NATURA*.

TEMPORA.

Tempora collapſa, cum reliquis notis faciei corruptæ, lethale. *Coac.* 212. *Prænot.* 2.

Qui-

Quibus tempora ſecantur, iis ex adverſâ ſectionis parte convulſio contingit. *Coac.* 498.

Oſſium ad tempora effracturæ, convulſiones accerſere ſolent. *Coac.* 188.

TENESMUS.

AD DIAGNOSIN.

Ubi apprehenderit, ſecedit ſanguis ac mucus, & dolor fit in ventre inferiore, maximè ubi ad ſeceſſum devenerit. *De Affect. XXVII.* 1. 3.

AD PROGNOSIN.

Mulieri in utero gerenti, teneſmus ſuperveniens, abortire facit. *Aph. VII.* 27.

Fit ex iiſdem, à quibus & dyſenteria, verum debilior, & brevis, & non lethalis. *De Affect. XXVII.* 10. 11.

AD THERAPIAM.

Conducit ventrem humectare, & pinguefacere, ac tepefacere; & quæ inſunt, ſubducere, & calida lavare, excepto capite. Solet autem hic morbus plures cibos expetere. *De Affect. XXVII.* 4. *ad* 7.

TERROR, *vid. PAVORES.*

TESTICULI.

AD PROGNOSIN.

Tuſſes non diuturnæ, quoniam ubi teſtis intumuit, ceſſant: & teſtis tumor à tuſſi ceſſat, & allevatur. *Epid. II. I.* 43. 44.

Quibus tuſſis ſicca eſt, his non ſolvitur, niſi dolor fortis ad coxas, aut ad crura, aut ad teſtem irruat. *Epid. II. V.* 23.

Teſtium tumores aliquibus febrem ardentem ſolvunt. *De Judicat.* 69.

Ex tuſſi vena ſecta, ad teſtem ſolutio fit. *Epid. IV. XXXI.* 10.

Teſtes & pudenda, ubi ſurſum contrahuntur, vehementes

tes dolores, & mortis periculum denunciant. *Praen.* 52. *Coac.* 494.

Teſtis dexter frigidus, & convulſus, lethale. *Aph. VIII.* 11.

TETANUS, *vid.* *CONVULSIO.*

TINNITUS, *vid.* *AURIUM TINNITUS.*

TONSILLÆ.

Ætas puerilis ipſis obnoxia. *Aph. III.* 26.

Qui tonſillas deſtillatione vexatas habent, his alvus amplius ſubducta, ſiccas tuſſes ſolvit. Verum pueris, ſi quid concocti ſupernè prodierit, amplius ſolvit. *De Dentit. III.* 10. 11.

TONSILLARUM ULCERA.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Pueris memorabilis magnitudinis, ſi ulcera in tonſillis ſint, & deglutire poſſint, ſalutis ſignum eſt. *De Dent. III.* 3.

In tonſillarum ulceribus, poſt prima tempora, pituitam per os effluere, ſi prius non fuit, commodum eſt; & tamen reducenda eſt. *Ibid.* 6. 7.

Ulcera multo tempore in tonſillis citra augmentum manentia, ante 5. aut 6. diem periculoſa non ſunt. *Ibid.* 12.

DETERIORIS NOTÆ.

Quibus citò in tonſillis ulcera ſerpentia conſidunt, febribus ac tuſſi permanentibus, periculum eſt, rurſus generanda eſſe ulcera recurrentia. *De Dentit. III.* 1.

Ulcera tonſillarum in infantibus, periculoſa. *Ibid.* 2.

Quum majores pueri, deglutire in tonſillarum ulceribus non poſſunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculoſum eſt. *Ibid.* 4.

In ulceribus tonſillarum, ſi quid araneoſum ineſt, non bonum. *Ibid.* 5.

Ul-

Digitized by Google

Ulcera in tonſillis æſtate facta, pejora ſunt, quàm aliis temporibus, citiùs enim proſerpunt. *De Dentit. III.* 15.

Ulcera in tonſillis circa uvam proſerpentia, in his qui ſervantur, vocem alterant. *Ibid.* 16.

Ulcera proſerpentia circa fauces graviora, & magis acuta, utplurimum ſpirandi difficultatem inducunt. *Ibid.* 17.

TORMINA, *vid. DYSENTERIA.*

TORPOR

AD DIAGNOSIN.

Dolor capitis, cum ſedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque iſta moleſtiam exhibent. Verum ex his ſomnolenti ac ſingultuoſi nono menſe evadunt, & voce libera reddita, in integrum reſtituuntur. *Coac.* 164.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Torpor modicus doloris ſolvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

DETERIORIS NOTÆ.

Albicans dejectio ac torpor, vel etiam rigor ſuccedens, in phrenitide. *Coac.* 91.

Torpor cum ſurditate, & pauco ſanguine è naribus ſtillante. *Coac.* 334.

Refrigerationes & torpores, in ſideratis, malum denunciant. *Coac.* 478.

Quæ torporis ſenſu afficiuntur, præcipueque ad motiones impotentes & perfractæ, circa judicationem vexatæ, anxietate laborantes, multo & tenui ſudore diffluunt; in his alvus effuſa malum denunciat. *Coac.* 521.

Rigores multi cum torpore, malignum quiddam denunciant. *Coac.* 14.

LETHALIS.

Torpor in contraria celeriter permutatus, perniciem denotat. *Coac.* 56.

Qui-

Digitized by Google

Quibus in febre ardente, tumores cum ſomnolentia & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus ſideratione, necat. *Coac.* 60.

Peſſima dejectio liquida, in ſopore & torpore detentis. *Coac.* 611.

In ſopore oppreſſis, torpor cum aliis ſignis, pernicioſus. *Coac.* 180.

TORPOR ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

CONVULSIONES.

In gravibus & acutis capitis doloribus, cum torpore, & gravitatis ſenſu, proclives ſunt convulſiones. *Coac.* 171.

EXOLUTIONEM.

Qui per febres intermittentes, ad manus contactum exardeſcunt, torpore, ſiti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambuſta, eadem denunciant. *Coac.* 158.

NOVUM INSULTUM IN EPILEPTICIS.

Torpor totius corporis, cum urinis præter conſuetudinem tenuibus & crudis, abſque repletione. *Coac.* 599.

MENTIS ALIENATIONEM.

Ubi rigori torpor ſuccedit, mentis alienatio ſignificatur. *Prædict.* I. 35.

SIDERATIONEM.

Torpores & ſtupores præter conſuetudinem evenientes, ad futuram ſiderationem denunciant. *Coac.* 476.

SUPPURATIONEM.

Quæ ad manus contactum torpeſcunt, peraridæ, ſitis expertes, muliebria multa profundentes, pus intrò colligunt. *Coac.* 542.

TRAN-

TRANQUILLITAS.

In morbo tranquillitas, longitudinem ſignificat. *Praecept. XII.* 8.

TRANSPIRATIO.

Carnes attractrices, & ex ventre, & extrinſecus. Indicio eſt ſenſus ipſe, quod expirabile, & inſpirabile eſt totum corpus. *Epid. VI. VI.* 1. 2.

Qui benè tranſpirant, imbecilliores ſunt, at ſalubriores, & faciliùs ſanabiles. *De Alim. VI.* 5.

Qui male tranſpirant, ante morbum robuſtiores ſunt: at morbo correpti, difficilius ſanantur. *Ibid.* 6.

TREMOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Num dolore lumborum conflictatis tremores fiunt, & maculæ rubentes, quales in tibiis, cum rigore? *Coac.* 318.

Qui lethargo, aut veterno conflictantur, ex manibus tremunt, &c. *Coac.* 139.

Crebræ, iiſdem perſeverantibus caſibus, morborum reverſiones, impendente judicatione ſanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 122. 571.

Ex abortione ubi alba derepente percurrunt, ſi rigor aliquis corripiat, & ad femur impetus fiat, tremor moleſtus ſubit. *Coac.* 543.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in febre ardente tremores fiunt, delirium ſolvit. *Aph. VI.* 26.

Quæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore ſolvuntur; atque eos, qui ſubinde novo rigore corripiuntur, ſuccedentes tremores judicant. *Coac.* 27.

Digitized by Google

DETERIORIS NOTÆ.

Qui ſubinde riguerunt, poſt hæc ſincera vomitione reſuderunt, anxietate vexati, tremuli, in febre, malum portendunt. *Coac.* 39.

Qui cum aliis ſignis, furioſa & vehementi mentis emotione tenentur, ii, ſi tremuli evadunt, malignè habere judicantur. *Coac.* 88.

Tremoribus quæ convulſiones accedunt, cum ſudoribus, recidivas minantur. In his judicationem facit novus obortus rigor, qui prius ardore circa ventrem oborto provocatur. *Prædict. I.* 105.

LETHALIS.

In intenſa prenitide tremores, lethales. *Coac.* 97.

Quos vox cum febre, & abſque ulla judicatione deficit, ii tremuli intereunt. *Coac.* 247.

Qui capite dolent, cum levi aliqua ſurditate, manuum tremore, &c. pernicioſè habere ſuſpicandi ſunt. *Coac.* 176.

Ubi jam pernicies imminet, parvi tremores, & æruginoſa vomitio, & in quibus inter potandum ſtrepitus quidam percipitur, quique præ ſiccitate murmur quoddam ſentiunt, & qui ob ſpiritum tuſſiculoſum ægrè devorant, in gravibus malis perfrigeratis, pernicioſè habere judicandi ſunt. *Coac.* 62.

TREMOR ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ABSCESSUS ad ARTICULOS.

Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione conquieſcit, iis temporis ſucceſſu abſceſſus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & veſica dolet. *Coac.* 141.

ALVI DEJECTIONES NIGRAS.

Tremulæ affectiones, cum morſu, ac capitis dolore, nigras dejectiones prædicunt. *Coac.* 636.

CALCULORUM EXPULSIONEM.

Tremores ſenioribus in febre contingentes ubi apparent, calculi fortaſſe per urinas excluduntur. *Coac.* 590.

CON-

Digitized by Google

CONVULSIONEM.

In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, convulſionem denunciant, ſi alvus malè affecta ſit. *Coac.* 353.

PHRENITIDEM.

Vehementi inſania detenti, tremuli, cum crebra ſputatione, metus eſt, ne phrenitici evadant. *Coac.* 94.

TUBERCULA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas puerilis. *Aph. III.* 26.

Tempus vernale. *Aph. III.* 20.

Quibus tubercula ad articulos, aut dolores, ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis. *Aph. IV.* 45. *VII.* 64.

Quibus febres longæ, his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt. *Aph. IV.* 44. *VII.* 63.

Menſibus retentis, ſunt quibus circa inguen velut tuberculum fit, illicque ſuppuratum exit. *De Nat. puer. VII.* 17.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tubercula extra extuberantia, & acuta, & faſtigiata, & æqualiter matureſcentia, & non obdura, & deorſum vergentia, & non bifida, meliora. *Epid. VI. I.* 29.

Quibus in urinaria fiſtulâ tuberculum naſcitur, his, ſuppurato eo, & perrupto, ſolutio fit. *Aph. IV.* 82. *VII.* 57. *Coac.* 473.

DETERIORIS NOTÆ.

A tumoris intus ruptione, exolutio, vomitus, & animi deliquium fit. *Aph. VII.* 8.

AD THERAPIAM.

Ubi fauces ægrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inſpicere oportet: ſi enim bilioſæ

fuerint, corpus unà ægrotat: ſi verò ſimiles ſanis ſiant, tutum eſt corpus nutrire. *Aph. II.* 15.

Quædam tubercula conducit cataplaſmatis integere, & per pharmaca in potu data diffundere: aliqua verò impoſitis cataplaſmatis mutare. *De Affect. XXXIV.* 3. 4

TUBERCULUM SUB LINGUA.

Si tuberculum ſub lingua, hypogloſſis appellatum, fiat, lingua intumeſcit, & pars ſub ipſa, ac externa ad tactum dura eſt, & ſalivam deglutire non poteſt. *De Morb. II. XXXI.* 1. 4.

Quum ſic habuerit, ſpongiam aqua calida imbutam apponito, & hordeaceam farinam, vino ac oleo coactam, foris ubi tumor eſt, imponito. Gargariſet ficuum decoctum, & ne lavet. *Ibid.* 5. 8.

TUBERCULUM AD PALATUM.

Si tuberculum conſtiterit ad palatum, intumeſcit, & ſuppuratur. *De Morb. II. XXXII.* 1. 2.

Quum ſic habuerit, tuberculum inurito. Ubi verò exierit pus, reliquum eluito. *Ibid.* 3. 4.

CONF. ABSCESSUS, PUS, TUMOR, VOMICA.
TUBERCULA ad AURES, vid. PAROTIDES.

TUMOR.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Idem, haud ſecus quàm in præcordiis, perpenditur in tumoribus qui circa ventrem fiunt, niſi quod hi quàm illi minus ſuppurant, minimum verò qui ſub umbilico conſtituuntur. Atque hi quidem in tunica concluduntur, illi autem ſurſum diffunduntur. *Coac.* 281.

Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque inſaniunt. *Aph. V.* 65.

Laxi tumores boni: crudi verò mali. *Aph. V.* 67.

NO.

NOTÆ PERICULI.

Si magnis & pravis exiſtentibus vulneribus, tumores non appareant, ingens malum. *Aph. V. 66.*

Tumores præter rationem allevantes, pravum. *Epid. II. III.* 132.

Tumores humeſcente alvo ſublati in altum, cum doloribus, malo ſunt: alvo verò ſuppreſſâ, dum ne quid aliud innovetur, celeriter rumpuntur, & maligniores ſunt. In his vomitus pravi, & maligni. *Coac.* 623.

NOTÆ LETHALES.

Ex tumoribus ſuppurantibus, mortem magis afferunt, quicunque intrò rumpuntur. *Coac.* 281.

Manuum ac pedum tumores cum rubore, perniciem denunciant. *Coac.* 63.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

Si tumores in ulceribus derepente diſpareant, quibus in poſticâ quidem parte fuerint, convulſiones, tetani fiunt: quibus verò in antica, inſaniæ, aut lateris dolores acuti, aut ſuppuratio, aut dyſenteria, ſi rubicundi fuerint tumores. *Aph. V.* 65.

AD THERAPIAM.

Tumores in articulis, & dolores abſque ulcere, & podagricos, & convulſiones, horum plurima, frigida multa affuſa & levat, & attenuat, & dolorem ſolvit. Torpor enim modicus doloris ſolvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

CONF. ABSCESSUS, ANGINA, HYDROPS, HYPOCHONDRIA.

TURBATIO.

Si pulſus in præcordiis inſit, perturbationem aut delirium indicat. *Prænot.* 31.

Quibus urinæ diſtantes fiunt, iis vehemens eſt in corpore turbatio. *Aph. VII.* 33.

TURGENS MATERIA, vid. PURGATIO.

Digitized by Google

TUSSIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III.* 24.
Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.
Tempus vernale. *Aph. III.* 20.
Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Autumnus pluvioſus, & auſtrinus, poſt æſtatem ſiccam, & aquiloniam. *Aph. III.* 13.
Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tuſſes movent, ſanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt *Aph. V.* 24.
Quibus diu tuſſes ſiccæ, paulum irritantes, in febribus ardentibus, non admodum ſiticuloſi ſunt. *Aph. IV.* 54.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tuſſiculæ quæ cum crebris oris ſputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204.

DETERIORIS NOTÆ.

Qui per acceſſiones tuſſiunt, & tenuiter exudant, ii malignè habere judicandi ſunt. *Coac.* 112.
Hepatico colliquatio cum raucedine, malum portendit, idque præcipuè, ſi cum quadam tuſſi contingat. *Coac.* 447.
In angina, quæ inter potandum per tuſſim rejiciuntur, quæque difficulter deglutiuntur, malum portendunt *Coac.* 378.
Raucitas, cum tuſſi, & alvo liquida, pus educit. *Coac* 414.

LETHALIS.

Hydropicum ſi tuſſis habeat, deſperatus eſt. *Aph. VII* 47. *VI.* 35.
Qui gibbi, ex aſthmate, aut tuſſi, fiunt ante pubertatem pereunt. *Aph. VI.* 46.

Sp:

Sputa ex angina ſubarida, crebra, per tuſſim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. *Coac.* 378.

V A R I C E S.

AD DIAGNOSIN.

Qui calvi ſunt, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum ſunt calvi, ſuperveniunt varices, hi rurſus capillati fiunt. *Aph. VI.* 34.

Varices calvorum, ſi non magni fuerint, furioſi ſunt. *Epid. II. V.* 40.

AD PROGNOSIN.

Inſanientibus, ſi varices, aut hæmorrhoides ſupervenerint, inſaniæ ſolutio fit. *Aph. VI.* 21.

Vocis gracilitatem ſolvit, varix ad ſiniſtrum & dextrum teſtem: abſque horum altero fieri non poteſt, ut ſolvatur. *Epid. II. V.* 4.

V E N Æ S E C T I O.

INSTITUENDI RATIO.

Si ſanguinem alicui detrahere conducit, ſolidam alvum facere oportet, atque ſic detrahere, & fame macerare, ac vinum auferre. *De Vict. acut. LXV.* 1.

Vena ſecanda quàm longiſſimè à locis, ubi dolores fieri ſolent, ac ſanguis colligi. *De Ven. XIII.* 6.

EJUS USUS.

Quibus ſanguinem de venis auferre conducit, his vere venam ſecare oportet. *Aph. VII.* 53. *VI.* 47.

Solvit oculorum dolores. *Aph. VI.* 31. *VII.* 46.

Solvit urinæ ſtillicidium, & difficultatem. *Aph. VI.* 36. *VII.* 48.

Quæ ruptiones ex dorſo ad cubitos deſcendunt, venæſectio ſolvit. *Aph. VI.* 22.

Poſticâ capitis parte dolenti, recta in fronte vena ſecta juvat. *Aph. V.* 68.

Venæſectio liberat à convulſionibus, à longâ narium hæmorrhagiâ, per vim ſuppreſſâ ortis. *Coac.* 336.

Digitized by Google

Quos derepente, abſque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium, affligit, alvusque intumeſcit, venæſectio, aut alvi fluxus ſolutionem adfert. *Coac.* 294.

Ex venis in ano ſanguinem fundere ſolitis aliquantum apparentibus, tenebricoſæ vertigines obortæ, parvam ac ſenſim factam partium reſolutionem indicant, ex quo liberat venæſectio. *Coac.* 346.

Anginam & lippitudinem ſolvit venæſectio. *Epid. II. VI.* 26.

In morbis comitialibus, aut ſemiſyderatis, confert ſtatim ab initio. *De Vict. acut. XXXVIII.* 1. 2.

In pleuritide, ſiquidem dolor ad claviculam de ſe ſignificationem præbeat, aut gravitas ad brachium, aut circa mammam, aut ſupra ſeptum transverſum, venam ſecare prodeſt in cubiti flexurâ internam, & non cunctari copioſum ſanguinem detrahere, donec multo rubicundior fluxerit, aut pro puro & rubicundo lividus. *De Vict. acut. XII.* 5. 8.

Confert in morbis acutis, ſi vehemens fuerit morbus, & ægri ætate, & viribus valeant. *De Vict. acut.*

Si aliàs atque aliàs dolor & vertigo in caput inciderit prodeſt etiam, ſi ſanguis à naribus fuerit detractus, aut à venâ in fronte. *De Affect. II.* 10.

EJUS NOXA.

Mulier in utero gerens, ſecta venâ abortit: & magis, ſi major fuerit fœtus. *Aph V.* 31.

Lateris dolores in febribus leviter firmatos, & abſque ulla ſignificatione, venæſectio lædit, ſive averſum à cibis animum, ſive ſublata præcordia æger habeat. Quin etiam in corporis perfrigeratione torpeſcentes, non ſine febre, ſanguinis detractio lædit, & cum videantur levius habere, moriuntur. *Coac.* 491.

In pleuritide ſectio venæ non ſimiliter ſolvit dolorem, ſi non ad claviculam pertingat dolor. *De. Vict. acut. XII.* 2.

VE

Digitized by Google

V E N Æ.

Vulnera fere mortem afferunt, quæ magnas venas, quæ ſunt in collo, & inguinibus, læſerunt. *Prædict. II.* 68.

Venarum jugularium palpitatio vehemens, unà cum aliis ſignis, perniciem minatur. *Coac.* 261.

Quos febris detinet, cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, in iis, ſi venæ pulſent, ſanguinis fluxus plerumque expectandus eſt. *Coac.* 142.

CONF. ANGINA, FEBRIS, CERVIX.

V E N T E R.

AD DIAGNOSIN.

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum, & imum ventrem ſunt, craſſitudinem habere, melius eſt. Valde autem tenues, & eliquatas ipſas habere, malum. Periculoſum verò illud eſt, etiam ad infernas purgationes. *Aph. II.* 35.

Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, neceſſe eſt ſuppurari. *Aph. VI.* 20.

Alvus circumtenſa, ex medici induſtria liquida demittens, celeriter intumeſcens, convulſionis ſignificationem quandam præ ſe fert. *Prædict. I.* 99.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In febribus circa ventrem æſtus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV.* 65.

Temerarii ventris tumores in morbis longis, convulſiones afferunt. *Coac.* 86.

NOTÆ LETHALES.

Venter in tumorem ſublatus, poſt alia ſigna prægreſſa. *Coac.* 330.

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, bilioſis, cibum averſantibus, copioſus ſudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac.* 638.

Digitized by Google

VENTRIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

In ventrem jacere, ei qui per bonam valetudinem ita dormire minimè conſuevit, delirium, aut partium circa ventrem dolorem indicat. *Prænot.* 13. *Coac.* 497.

Potum ægre deglutienti, cum ſpiritu tuſſiculoſo, eructatio quodammodo revulſa, intrò convoluta, ventris dolorem denunciat. *Coac.* 632.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Dolores qui in ventre fiunt, elevati quidem, leviores: non elevati verò, vehementiores. *Aph. VI.* 7.

In uterum gerentibus, ventris dolor, ſi limoſa expurget, levius malum indicat. *Coac.* 523.

Ventris dolor à partu, in his purulenta expurgat. *Coac.* 520.

NOTÆ PERICULI

A dolore diuturno partium circa ventrem, ſuppuratio, (malum.) *Aph. VII.* 22.

A dolore vehementi partium circa ventrem, extremarum frigus, malum. *Aph. VII.* 26.

Quibus tormina & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter ſolvitur, in hydropem ſiccum firmatur. *Aph. IV.* 11.

NOTÆ LETHALES.

Febris ardens, ex laborioſo ventris dolore, perniciem minatur. *Coac.* 130.

Quibus ad articulos prærubræ puſtulæ ſuperficiales enatæ ſunt, ac ſubinde rigent, iis velut ex acceptis plagis, cum dolore venter, & inguina rubeſcunt, & pereunt. *Coac.* 489.

VENTRICULUS.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI.* 18.

Ven-

Digitized by Google

Eventriculo calidi, carne frigidi I.
nentes venas habent, & iracundio. I.2.
IV. 45. 265

VENTRICULI ORIS DOLOR. CARDI

AD DIAGNOSIN.

Quos ex lateris dolore, cibi faſtidia comitantur ventriculi aliquantum dolet, & ſudoribus diff. *Coac.* 423.

Oris ventriculi dolores, cum inteſtinorum cruciatu, teraneorum animalia dejiciunt. *Coac.* 285.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres acutas, cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore non bilioſo, inſania ſolvit. *Coac.* 550.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ ſunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur; ſecus autem moriuntur. *Coac.* 295.

DETERIORIS NOTÆ.

In febribus, circa ventrem æſtus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV.* 65.

Oris ventriculi dolor, ac præcordiorum pulſus, cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur, malum denunciant; idque præſertim, ſi cum tenuibus ſudoribus contingunt. *Coac.* 283.

LETHALIS.

Oris ventriculi dolor aliquis, febri, lateris dolori, dejectioni aquoſo-bilioſæ, cibi faſtidio, ſudoribus copioſis, cum benè coloratâ facie, ac humeſcente alvo, ſuccedens. *Coac.* 67.

Oris ventriculi dolor ſeniori crebrò adveniens, repentinam mortem denunciat. *Coac.* 286.

Oris ventriculi dolor, cum præcordiorum contenſione, atque etiam capitis dolor, malignum quidpiam, &

Digitized by Google

V

Aſpirioſam quandam affectionem indicat. In his certè animadvertendum eſt, num derepente moriantur? *Prædict. I.* 72.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

CONVULSIONEM.

Lumborum & oris ventriculi dolor, cum forti ſcreatione, convulſionem quodammodo ſuſpectam facit. *Coac.* 320.

HÆMORRHAGIAM.

Quibus lumborum dolor in caput recurſat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem ſentiunt, aut aurium ſonitus, ii liberaliter ſanguinem profundunt. *Coac.* 308.

HÆMORRHOIDES.

Dolentibus lumbis, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futuræ per hæmorrhoidas vacuationis ſignum eſt; aut etiam eam præceſſiſſe ſignificat. *Coac.* 312.

AD THERAPIAM.

Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, & tenebricoſa vertigo, & os amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

Quos derepente, absque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium affligit, alvusque intumeſcit, venæſectio, aut alvi fluxus ſolutionem adfert. *Coac.* 294.

VENTUS.

Venti ex mari in regiones illabentes, ſicciores quodammodo ſunt. *De Diæt. II. VI.* 2.

Qui à nive, aut glacie, aut ſtagnis, aut fluminibus, procedunt, omnes humectant & frigefaciunt, tum plantas, tum animantia, & ſanitatem corporibus exhibent, qui non frigiditate ſuper excellunt. *Ibid.* 4. 5. 6.

Qui ex terra accedunt, eos neceſſe eſt ſicciores eſſe, tum à ſole, tum à terrâ reſiccatos. *Ibid.* 12. 13.

Qui

Digitized by Google

Qui relictis montibus, ad urbes ac[illegible] ſiccant, ſed etiam turbant ſpiritum[illegible] mus, & corpora hominum morboſa 267 16. 19. VI.2.

Quum non habeant venti, unde alimentum [illegible]um ut viventibus humorem trahentes, & plantas, [illegible] lia omnia lædunt. *Ibid.* 14. 15.

CONF. ANNI TEMPUS, & CONSTITUTIO.

VENUS.

Quibusdam ubi venere utuntur, venter inflatur: quibuſdam verò in hoc ſtrepitus. *Epid. VI. III.* 19. 20.

Poſtquam venere uti inceperint, aut hircire, ſanguis ipſis è naribus erumpit. *Ibid.* 42.

Extenuat, humectat, & calefacit. *De Diæt. in acut.*

VER, vid. ANNI TEMPUS.
VERMES, vid. LUMBRICI.

VERRUCÆ PENSILES.

Ætati puerili accidunt. *Aph.III.* 26.

VERTEBRÆ.

Verticuli in occipitio introrſum extruſioni ætas puerilis obnoxia eſt. *Aph. III.* 26.

Quibus ſpiritus retrahitur, & vox ſtrangulabunda eſt, iis cervicis vertebra intrò deſidet, & ad exitum, velut ex convulſione quadam, reſpiratio ducitur. *Coac.* 266.

Vertebrarum intus luxatio lethalis, urinæ ſuppreſſionem, & ſtuporem accerſens. *De Alim.*

VERTIGO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Tem-

Digitized by Google

V ...pus hyemale. *Aph. III.* 23.
...uotidianæ conſtitutiones auſtrinæ. *Aph. III.* 17.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tenebricoſas vertigines, circa initia, ſanguinis ex naribus fluxio ſolvit. *Coac.* 341.

DETERIORIS NOTÆ.

Tenebricoſæ vertigines, ſi cum doloribus adfuerint, malum in inſaniam erumpit, nec facilè profligatur, & ſenes præcipuè affligit. *Prædict. II.* 155.

LETHALIS.

Tenebricoſà vertigine laborans, & lucem averſans, & ſomno ac ardore multo detentus, deſperatus. *Aph. VIII.* 15.

Parvi in longis morbis aurium tumores, ſi ſubinde ſanguis è naribus profluat, & tenebricoſa vertigo excitetur, exitio ſunt. *Coac.* 105.

Febres vertiginoſæ, & cum tenuis inteſtini morbo, & ſine hoc, perniciem intentant. *Coac.* 106.

VERTIGO ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

RESOLUTIONEM PAULATINAM.

Vertigines tenebricoſæ, ex hæmorrhoidibus aliquantum apparentibus, obortæ. *Coac.* 346.

SIDERATIONEM, EPILEPSIAM, aut OBLIVIONEM.

Tenebricoſa vertigo, & vocis tarditas, manuumque ſtupor, &c. *Coac.* 161.

AD THERAPIAM.

Tenebricoſa vertigo, unà cum aliis ſignis, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

Subtumidos, aut tenebricoſâ vertigine vexatos, aut eos, qui vel leviter moti animo deficiunt, aut cibos averſantur, & decolores ſunt, medicamentis purgare tutum non eſt. *Prædict. I.* 71.

VE-

Digitized by Google

VESICA LABORANS.

II. VI. 2.

AD DIAGNOSIN.

Si quis ſanguinem mingat, & grumos, & ... um habeat, & dolor incidat ad imum ve... terſemineum, partes circa veſicam laborant. ..., ut

Quibus in urina craſſâ exiſtente, furfuracea ſim... guntur, iis veſica ſcabie laborat. *Aph. IV.* 77.

Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione ... quieſcit, iis temporis ſucceſſu abſceſſus cum dolo... purulenti ad articulos decumbunt, & veſicâ dolet. *Coac.* 141.

AD PROGNOSIN.

Renum & veſicæ dolores difficulter ſanantur in ſenibus. *Aph. VI.* 6.

Quibus tuberculum ad veſicam adnaſcitur, urinæ difficultatem adferens, iis quivis corporis habitus negotium faceſſit, cujus quidem ſolutio contingit per puris eruptionem. *Coac.* 473.

Veſica dura, & graviter dolens, omnino quidem mala eſt. Peſſima verò, ſi febris continua acceſſerit, (veſicæ namque dolores interimendi vim obtinent) & alvus his nihil admodum reddit. Eos autem metu liberat, urina purulenta procedens, in quâ album & læve ſubſidet. Quod ſi neque hæc levata fuerint, neque veſica mollior reddatur, intra primos circuitus laborantem moriturum, expectandum eſt. Hoc verò pueris à 7. anno ad 15. præcipue contingere ſolet. *Coac.* 471. *Prænot.* 121.

AD THERAPIAM.

Veſicæ calidum quidem amicum, & decretorium: frigidum verò inimicum, & occidens. *Aph. V.* 22.

VESICÆ CALCULUS, vid. CALCULUS.

VESICÆ EXULCERATIO.

AD DIAGNOSIN.

Si quis ſanguinem, aut pus mingat, renum & veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph. IV.* 75.

V ... anguinem, & pus mingat, & ſquamas, & o- ... gravis ſit, veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph.* ... 81.

VESICÆ VULNUS.

Cui perſecta eſt veſica, lethale. *Aph. VI.* 18.

VICTUS, *vid. DIÆTA*.

VIGILIA. AGRYPNIA. PERVIGILIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III.* 24.
Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.
Febris circa initia levior, ad judicationem, cum capitis pulſatione, & urina tenui, ingraveſcens. *Coac.* 81.
Liquidum alvi recrementum, & brevibus intervallis cumulatum. *Coac.* 609.

AD PROGNOSIN.

Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum. *Aph. II.* 3.
A vigiliâ convulſio, aut delirium, malum. *Aph. VII.* 18.
Faciei corruptela minus lethalis eſt, ſi ob pervigilium contingat. *Coac.* 212.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Pervigiles, cum aliis ſignis, in convulſionem tendunt. *Coac.* 20.

HÆMORRHAGIÆ.

Inſomnia, cum ſubita corporis jactatione, & inquietudine. *Coac.* 111. *Prædict. I.* 136.
Pervigilium, cum perturbatione, narium ſtillatione, levamine ad noctem diei 6. dein ſudore tenui poſtridie, ſomno, delirio, urinâ diluta. *Coac.* 87.
Qui ſtatim ſine ratione perturbantur, pervigilio torquentur,

Digitized by Google

tur, nigra & compacta ex alvo ... *I.* 1.
ſanguinem è naribus profundunt. *Epid. II. VI.* 2.

INSANIÆ.

Pervigilium leve, cum dolore capitis, ſiti... quelâ, ad motum impotentiâ, humeſcen... to, ut laſſitudine. *Coac.* 175.

PAROTIDUM.

In angore & pervigilio vexatis, ad aures abſceſſus ... ximè obveniunt. *Coac.* 563.

AD THERAPIAM.

Vigilia nimia poſt cibos, noxia, quia cibum ſolvi non ſinit: jejunos autem extenuat, minus tamen lædit. *De Vict. acut.*

VIGOR MORBI.

AD DIAGNOSIN.

Circa principia, & fines, omnia ſunt debiliora: circa vigores verò, vehementiora. *Aph. II.* 30.

AD THERAPIAM.

Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. *Aph. I.* 8.

Incipientibus morbis, ſi quid movendum videatur, move: vigentibus verò, quieſcere melius eſt. *Aph. II.* 29.

VINUM.

EJUS USUS.

Famem vini potio ſolvit. *Aph. II.* 21.

Anxietatem, oſcitationem, horrorem, vinum par pari aquâ potum, ſolvit. *Aph. VII.* 56

Solvit urinæ ſtillicidium, & difficultatem. *Aph. VII.* 48.

Oculorum dolores. *Aph. VI.* 31. *VII.* 46.

Flatum, ardorem, morſum, repletionem, aut tormina, à cibo nata. *De Morb.*

EJUS NOXA.

Nocet in morbis, ubi vehemens capitis gravitas, aut mentis læſio metuenda. *De Vict. acut.*

VI-

Digitized by Google

[VIRIU]M EXOLUTIO.

[...] ſeptimum progreſſis, coloris fœdatio, in[...]oulandum ſpiratio coacervata, & terræ appetentia, ſanguinis eruptionem, & virium exolutionem indicat. *Coac.* 339.

Virium exolutio dolorem ſolvens, alvum maxime humectam reddit. *Coac.* 629.

VISCERA.

In febribus acutis, convulſiones, & circa viſcera dolores vehementes, malum. *Aph. IV.* 66.

Eorum abſceſſus, ex dyſenteriâ intempeſtivè ſuppreſſâ. *Coac.* 462.

VISUS HEBETUDO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Auſtri. *Aph. III.* 5.

In vulneribus, quæ in ſupercilium, aut paulò altius inferuntur, viſus acies obtunditur: & quo vulnus recentius eſt, eo magis vident. Inveteraſcente autem, aut tardante cicatrice, magis obtundi ſolet. *Coac.* 510.

AD PROGNOSIN.

Aurium ſonitus, cum viſus hebetudine, & ad nares gravitatis ſenſu, mentis exceſſum, ac ſanguinis ex naribus profluvium præſagiunt. *Coac.* 194.

In his, qui propter imbecillitatem non vident, nec audiunt, aut quibus labrum, aut oculus, aut naſus pervertitur, mors denunciatur. *Coac.* 72. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73.

VITA.

Vita brevis, ars longa, occaſio celeris, experimentum periculoſum, judicium difficile. *Aph. I.* 1.

Vi-

Vita hominis ſeptem dierum eſt. *De Ætat. I. 1.*

Qui longæ vitæ ſunt, plures dentes habent. *Epid. II. VI. 2.*

VITILIGINES.

Vere fiunt. *Aph. III. 20.*

Ad vitiliginem & lepram, calcem in aqua adhibeto, ut ne exulceres. *Epid. II. V. 41.*

U L C E R A.

AD DIAGNOSIN.

Puſtulæ ulceroſæ vere fiunt. *Aph. III. 20.*

Oris exulcerationes æſtate fiunt. *Aph. III. 21.*

Pituita acribus humoribus permixta, quocunque prorupetit, maximè in non conſuetos locos, eos exulcerat. *De Flat. XVI.*

Ulcera exoriuntur, ſi quis, dum impurgatus eſt, laboraverit. *Epid. VI. V. 50.*

Serpentia ulcera ſupra inguina, ad laterum inanitatem & pubem enata, malè affectam alvum denunciant. *Coac. 628.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Corporis naturæ probandæ ſunt leves, moderatæ, firmis viſceribus præditæ, neque admodum carnoſæ, neque duræ; tum quæ colore ſunt albo, aut nigro, aut rubro. Hæ etenim omnes probantur, ſi puræ ſunt. *Prædict. II. 61.*

Ulcera, ſi repurgando pus album rejiciant, celerem curationem denunciant. *De Judicat. 27.*

Ulcerum eruptio interdum liberat ex capitis dolore. *Coac. 172.*

Ulcus recens ſanguinem fundens. *De Ulcer.*

Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque inſaniunt. *Aph. V. 65.*

Calidum ſuppuratorium, non in omni ulcere, maximum ſignum ad ſecuritatem. *Aph. V. 22.*

Digitized by Google

DETERIORIS NOTÆ.

Quòd naturas hominum, deterius eſt, ſi ex pallido mixtum colorem, aut pallidum, aut lividum habeant. *Prædict. II.* 61.

Ex locis difficilius ſanantur alæ, ac laterum cavitates, ac femora. In his namque humores ſubſident, & recidivæ fiunt. *Prædict. II.* 66.

In his quæ circum articulos contingunt, in maximum diſcrimen præcipitant pollices, ac præcipuè pedum. *Prædict. II.* 67.

Ulcera circumglabra, maligna. *Aph. VI.* 4.

Ulcera quæcunque annua fiunt, aut longius tempus occupant, neceſſe eſt os abſcedere, & cicatrices cavas fieri. *Aph. VI.* 45.

Hydropicis ulcera in corpore orta, non facilè ſanantur. *Aph. VI.* 8.

Tumoribus ulcerum derepentè diſparentibus, quibus in poſticâ quidem parte fuerint, convulſiones, tetani fiunt: quibus verò in anticâ, inſaniæ, aut lateris dolores acuti, aut ſuppuratio, aut dyſenteria, ſi rubicundi fuerint tumores. *Aph. V.* 65.

A forti pulſu in ulceribus, ſanguinis eruptio, malum. *Aph. VII.* 21.

Nomæ vitioſæ ſunt, & in periculum præcipitant, quæ ſaniem nigram reddunt. At albæ, & mucoſæ putredines, mortem quidem afferunt minus, ſed potius recidivas faciunt, & diutius perſeverant. *Prædict. II.* 75.

LETHALIA.

Ulcus, ſive ante morbum, ſive in morbo natum ſit, noſſe oportet. Nam ſi periturus æger eſt, ante mortem lividum, & ſiccum, aut pallidum, & ſiccum erit. *Prænot.* 16.

Ulcus lividum & aridum, aut pallidum effectum, mortem indicat. *Coac.* 496.

Nomæ maxime ſunt lethales, quæ putredines altiſſimè deſcendentes habent, ſuntque nigerrimæ, & ſicciſſimæ. *Prædict. II.* 75.

Quum

Digitized by Google

Quum à morbo quopiam detento, debili jam exiſtenti, livida ulcuſcula enata fuerint, mortale. *De Loc. in hom. XLIV.* 7. 8.

AD THERAPIAM.

Ocium & quies maximè conferunt. *De Ulcer. II.* 3.

Modicus cibus, & aqua, quàm maximè omnibus ulceribus conducunt, & magis recentioribus, quam vetuſtioribus. *Ibid. I.* 8. 9.

Ulceribus ex recenti vulnere, oleum non conducit, neque mollientia, neque adipoſa medicamenta, tum aliàs, tum quod ulcus ampliore purgatione opus habet. *Ibid. IV.* 3. 4.

Depurgatio ventris deorſum plurimis ulceribus confert. *Ibid.* 6.

Ulcera univerſa, niſi vino, humectare non oportet, ſi non in articulo fuerit ulcus. *Ibid. I.* 1.

Ulceribus frigida, mordax. *Aph. V.* 20.

U M B I L I C U S.

AD DIAGNOSIN.

Umbilici inflammationes, in parvis & recens natis pueris. *Aph. III.* 24.

AD PROGNOSIN.

Dolores circa umbilicum, cum palpitatione, mentis alienatæ ſignificationem quandam præbent. Sub judicationem verò his plurimus, & creber flatus, cum ſingulari contenſione prodit. *Prædict. I.* 36. (At iis ſub judicationem, conferta & crebra pituita cum dolore prodit. *Coac.* 300.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ ſunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur; ſecus autem moriuntur. *Coac.* 295.

Supra umbilicum labor, ac lumborum dolor, qui remediis non cedit, in hydropem ſiccum deſinit. *Coac.* 304. *Aph. IV.* 11.

Digitized by Google

UNCTIO.

Calfacit, humectat, ac mollit. *De Diæt. II. XXXV.* 18.

UNGUES.

AD DIAGNOSIN.

Ungues unci fiunt, & perfrigeſcunt, in empyicis. *Coac.* 402.

AD PROGNOSIN.

Ungues nigri, & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti, vel remiſſi, mortem in propinquo eſſe oſtendunt. *Aph. VIII.* 12.

Si cum gravitate, digiti quoque ac ungues lividi fiant, in propinquo mors eſt. *Coac.* 493.

At ſi omnino nigreſcant, minus quàm liventes periculum oſtendunt. Verum tunc reliqua conſideranda ſunt. Etenim ſi facile morbum ſuſtinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ ſecuritatem pollicentur, ſe prodit, morbus in abſceſſum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt. *Coac.* 493.

Quibus purulentis, ab humeris concuſſis, nullus intus fit ſtrepitus, difficultas tamen ſpirandi vehemens adèſt, & liveſcunt ungues, ii pure pleni ſunt, & perniciosè habent. *Coac.* 432.

VOLVULUS, vid. ILEUS.

VOMICA.

AD DIAGNOSIN.

Ex lateris morbo præcipuè, aut pulmonis inflammatione purulentos, calores interdiu quidem tenues, noctu verò intenſiores conſequuntur, neque quicquam effatu dignum exſpuunt, circa cervicem & claviculam ſudores occupant, oculi cavantur, malæ verò rubent, digiti quidem manuum ſummi calent, & ſcabri redduntur, ungues autem unci fiunt, & perfrigeſcunt, in pedibus tumores, & puſtulas toto corpore habent, ac cibos refugiunt. Atque hæ ſunt diuturnarum vomica-

micarum notæ. Quæ verò celerem eruptionem habent, tum ex notis, quæ ad eas conſequuntur, comprehenduntur, tum etiam ex doloribus, qui circa initia fiunt, ſimulque ſi ſpiritus aliquanto majori cum difficultate trahitur. * *Coac.* 402. *Prænot.* 105. 106.

Quod ſi in altero tantum latere ſuppuratio fuerit, tum vertere, tum ediſcere ad hæc convenit, num dolor aliquis alterum latus detineat, & num altero calidius fuerit, atque ubi in latus ſanum decubuerit, interrogare, ſi quod ei pondus deſuper impendere videatur. Sic enim altero latere, in quo pondus extiterit, ſuppuratio eſt. *Prænot.* 104.

Rumpuntur autem magna ex parte ſuppurationes, partim quidem 20. die, partim 40. partim etiam 60. Quibus igitur inter initia intenſus dolor inſtat, nec non ſpirandi difficultas, & tuſſis, cum frequenti ſputatione, circa vigeſimum diem, aut celerius, ruptio expectanda eſt. Quibus autem leviora hæc inſunt, pro ratione ſerior eruptio futura eſt. Sed & dolorem, & ſpirandi difficultatem, ac crebram ſpirationem, eruptionem ipſam præcedere neceſſe eſt. Temporis autem ratio ineunda eſt, ex quo primum quis dolorem, aut gravitatem ſenſit, aut febricitavit aliquis, aut ſi quando etiam rigor prehendit. *Coac.* 402. *Prænot.* 107.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTIS.

Utplurimum brevi ſervantur, quos febris, ſtatim atque eruptio facta eſt, dimittit, & cibos appetunt, & quibus pus facilè educitur, album, odoris expers, læve, ejuſdemque coloris, ſine pituita, ac alvus exigua, & coacta reddit. *Coac.* 402. *Prænot.* 108.

NOTÆ LETHALES.

At ii moriuntur, quos febres conſequuntur, & ſitis, & cibi faſtidium, ſi pus lividum, aut ex pallido vireſcens, aut pituitoſum, aut ſpumans, ac inſuper ſi alvus eſt liquida. *Coac.* 402. *Prænot.* 109.

Digitized by Google

UNCTIO.

Calfacit, humectat, ac mollit. *De Diæt. II.* XX[illegible]

UNGUES.

AD DIAGNOSIN.

Ungues unci fiunt, & perfrigeſcunt, in empyicis. 402.

AD PROGNOSIN.

Ungues nigri, & digiti manuum ac pedum frigidi, [illegible] tracti, vel remiſſi, mortem in propinquo eſſe [illegible] dunt. *Aph. VIII.* 12.

Si cum gravitate, digiti quoque ac ungues lividi [illegible] in propinquo mors eſt. *Coac.* 493.

At ſi omnino nigreſcant, minus quàm liventes peric[illegible] oſtendunt. Verum tunc reliqua conſideranda [illegible] Etenim ſi facile morbum ſuſtinet æger, & aliud [illegible] dam ex his, quæ ſecuritatem pollicentur, ſe pr[illegible] morbus in abſceſſum vergit, & denigratæ cor[illegible] partes decidunt. *Coac.* 493.

Quibus purulentis, ab humeris concuſſis, nullus [illegible] fit ſtrepitus, difficultas tamen ſpirandi vehemen[illegible] eſt, & liveſcunt ungues, ii pure pleni ſunt, & [illegible] niciosè habent. *Coac.* 432.

VOLVULUS, vid. ILEUS.

VOMICA.

AD DIAGNOSIN.

Ex lateris morbo præcipuè, aut pulmonis inflamm[illegible] ne purulentos, calores interdiu quidem tenues, [illegible] ctu verò intenſiores conſequuntur, neque quicq[illegible] effatu dignum exſpuunt, circa cervicem & clavicu[illegible] ſudores occupant, oculi cavantur, malæ verò rub[illegible] digiti quidem manuum ſummi [illegible] ſcabri [illegible] duntur, ungues [illegible] rigeſc[illegible] in pedibus tun[illegible] ore hab[illegible] ac cibos re[illegible] urnarum

micarum notæ. Quæ verò celerem eruptionem habent, tum ex notis, quæ ad eas conſequuntur, comprehenduntur, tum etiam ex doloribus, qui circa initia fiunt, ſimulque ſi ſpiritus aliquanto majori cum difficultate trahitur. *Coac.* 402. *Prænot.* 105. 106.

Quod ſi in altero tantum latere ſuppuratio fuerit, tum vertere, tum ediſcere ad hæc convenit, num dolor aliquis alterum latus detineat, & num altero calidius fuerit, atque ubi in latus ſanum decubuerit, interrogare, ſi quod ei pondus deſuper impendere videatur. Sic enim altero latere, in quo pondus extiterit, ſuppuratio eſt. *Prænot.* 104.

Rumpuntur autem magna ex parte ſuppurationes, partim quidem 20. die, partim 40. partim etiam 60. Quibus igitur inter initia intenſus dolor inſtat, nec non ſpirandi difficultas, & tuſſis, cum frequenti ſputatione, circa vigeſimum diem, aut celerius, ruptio expectanda eſt. Quibus autem leviora hæc inſunt, pro ratione ſerior eruptio futura eſt. Sed & dolorem, & ſpirandi difficultatem, ac crebram ſpirationem, eruptionem ipſam præcedere neceſſe eſt. Temporis autem ratio ineunda eſt, ex quo primum quis dolorem, aut gravitatem ſenſit, aut febricitavit aliquis aut ſi quando etiam rigor prehendit. *Coac.* 402. *Prænot.* 107.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTIS.

Utplurimum brevi ſervantur, quos febris, ſtatim atque eruptio facta eſt, dimittit, & cibos appetunt, quibus pus facilè educitur, album, odoris expers, læve, ejuſdemque coloris, ſine pituita, ac alvus exigua, & coacta reddit. *Coac.* 402. *Prænot.* 108.

NOTÆ LETHALES.

At ii moriuntur, quos febres conſequuntur, & ſitis ... idium, ſi pus lividum, aut ex pallido ... ſum, aut ſpumans, ac inſ... *oac.* 402. *Prænot.* 109.

Quibus autem ex prædictis, partim quædam adſunt, partim verò abſunt, hi quidem moriuntur, illi verò poſt longa temporum intervalla ſani evadunt. *Coac.* 402. *Prænot.* 110.

CONF. ABSCESSUS, PUS, EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS.

VOMITUS SPONTANEUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III.* 24.
Tempus æſtivum. *Aph. III.* 21.
Tumoris intus ruptio. *Aph. VII.* 8.
Vulnus cerebri. *Aph. VI.* 50.
Ileus. *Aph. VII.* 10.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Qui vomituri ſunt, iis antea os crebra ſalivatione impletur. *Coac.* 566.

Si quis in febre non lethali, dixerit caput dolere, aut tenebricoſum quiddam ante oculos obverſari, ſi etiam oris & ventriculi morſus acceſſerit, bilioſa vomitio aderit. Quod ſi quoque rigor obortus fuerit, & inferiores præcordiorum partes frigidas habuerit, adhuc citius vomitio aderit. Si verò ſub id tempus biberit quidpiam, aut ederit, id quàm celerrimè evomitur. *Prænot.* 144.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

In perturbationibus alvi, & vomitibus ſponte evenientibus, ſiquidem qualia oportet purgari, purgentur, confert, & facilè ferunt: ſin minus, contra. *Aph. I.* 2.

A diuturno alvi profluvio detento, ſponte ſuperveniens vomitus, alvi profluvium ſiſtit. *Aph. VI.* 15.

Vomitio maximè innoxia eſt, quæ pituita & bile permixta eſt, dum ne admodum copioſa ſit. *Coac.* 556. *Prænot.* 81.

In

Digitized by Google

In ſurditate, ac torpore, ex naribus ſubſtillatio moleſtiam quandam exhibet. Iis vomitio, ac alvi perturbatio conveniet. *Coac.* 208. 334.

In intenſo lumborum dolore, & alvi ſubductione largiore, ſumpto veratro, ſpumoſorum crebra vomitio prodeſt. *Coac.* 310. 570.

DETERIORIS NOTÆ.

Sinceriores vomitiones, deteriores ſunt. *Coac.* 556. *Pranot.* 81.

Viridis quoque vomitus, & niger, & lividus, vitioſus eſt. *Coac.* 556. *Pranot.* 82.

Omnes ſubputres, & graves odores, in omnibus vomitionibus, mali. *Pranot.* 85.

Vomitiones variæ malo ſunt, præſertim ſi continenter, & aſſiduè prodeant. *Prædict. I.* 60.

Vomitiones ſinceræ, & cum angore, aut incontinenti corporis jactatione, damnandæ ſunt. *Prædict. I.* 62.

Vomitiones exiguæ, bilioſæ, malum denunciant, tum verò præcipuè, ſi pervigilio conflictentur ægri. *Coac.* 558. *Prædict. I.* 79.

Vomitus parvi, & frequenter repetentes, bilioſi, ſinceri, mali ſunt, in copioſiore ventris ſubductione, & intenſo lumborum dolore. *Coac.* 560.

In vomitu, eum, qui ſiti prematur, ſitis expertem eſſe, malum eſt. *Coac.* 562.

Bilis vomitus vulneri ſuccedens, malum denunciat, præcipuéque in capitis vulneribus. *Coac.* 507.

A vomitu ſingultus, & oculi rubri, malum. *Aph. VII.* 3.

Ab ileo vomitus, &c. malum. *Aph. VII.* 10.

Crebro repetentes, iisdem perſeverantibus caſibus, vomitiones, ad judicationem nigra vomitione refundunt. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 571.

Vomitus pravi & maligni, poſt tumores humeſcente alvo ſublatos in altum, cum doloribus, dein alvo ſuppreſſâ celeriter ruptos. *Coac.* 623.

Quum pueri deglutire in tonſillarum ulceribus non poſ-

ſunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculoſum eſt. *De Dentit. III.* 4.

Vomitio parva, cum ſopore, incontinenti corporis jactatione, præcordiorum dolore, & parotidibus *Coac.* 183.

In ſuperflua purgatione, qui ſubinde vomunt, & ſiticuloſi ſunt, malè habent. *Coac.* 568.

LETHALIS.

Si quis omnes colores vomat, exitiale eſt. Celerrimum autem exitium indicat, vomitus lividus & mali odoris. *Coac.* 556. *Prænot.* 83. 84.

Mortem quoque adfert ruber vomitus, isque præcipuè, ſi cum majore conatu, & dolore contingat. *Coac.* 556.

Ubi ex vomitu anxietudo occupat, vox ſtridula eſt, oculi pulvere obſiti, inſania portenditur: ac tales vehementi inſania correpti, voce defecti intereunt. *Coac.* 561.

Lumborum dolores ad os ventriculi recurſantes, cum febre, horrore, ſi tenuia & aquoſa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti ſint, ii poſt nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

Ex cerebri vulnere, febris utplurimum, ac bilis vomitus ſuccedit, & corporis reſolutio, iique perniciosè habent. *Coac.* 500.

VOMITUS INSANIAM PORTENDENS.

Vomitus virulenti, & æruginoſi, cum capitis dolore, ſurditate, & inſomnia, promptam inſaniam ſignificant. *Prædict. I.* 10.

AD THERAPIAM.

Ad vomitum ſolvendum confert, aquam calidam bibere, & vomere. *Epid. II. V.* 35.

VOMITUS CRUENTUS.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Qui ſanguinem vomunt, ſiquidem ſine febre, ſalutare. *Aph. VII.* 37.

Mu-

Mulieri ſanguinem evomenti, menſtruis erumpentibus, ſolutio fit. *Aph. V.* 32.

His quæ non pariunt, ad conceptum ſanguinis vomitus prodeſt. *Coac.* 551.

DETERIORIS NOTÆ.

Vomitus ſanguinis cum febre. malum. *Aph. VII.* 37.

Sanguis ſurſum quidem, qualiſcunque ſit, malum. *Aph. IV.* 25.

A ſanguinis vomitu tabes, & puris purgatio ſurſum. *Aph. VII.* 78.

LETHALIS.

Qui ſanguinem evomunt cum febre multa, dolore ad mammam, thoracem & dorſum: quibus, inquam, hæc inſunt omnia, ii brevi moriuntur: quibus autem non omnia, neque intenſe adſunt, tardius. Ad ſummum autem, diebus 14. inflammationem concipiunt. *Coac.* 426.

AD THERAPIAM.

Curandum refrigerantibus, & aſtringentibus. *Aph. VII.* 37.

VOMITUS NIGER.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

In his, qui variè morbum trahunt, & mente moventur, ſi ſubinde ſopor incidat, prænuncia expectandam eſſe nigram vomitionem. *Coac.* 103.

Crebræ in phreniticis cum perfrigeratione ſputationes; nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102.

Crebræ, iiſdem perſeverantibus caſibus, morborum reverſiones, impendente judicatione ſanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. *Coac.* 122.

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauſeabunda, cum ſudore frigido, ac alvo liquida, nigræ vomitionis ſignificationem affert. *Coac.* 232.

Digitized by Google

Lumborum dolor ad os ventriculi recurſans, cum febre, horrore, multorum tenuium & aquoſorum vomitu, delirio, & vocis defectione. *Prædict. I.* 83.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Humerorum dolores, qui ad manus tendunt, torporemque & dolores exhibent, abſceſſus certè *non* conſequuntur, at bilis atræ vomitione ſanantur. *Prædict. II.* 172.

DETERIORIS NOTÆ.

Vomitio nigra, cum laſſitudinis ſenſu, poſt linguam mollem redditam, ac nauſeabundam, cum ſudore frigido, ab alvo liquida. *Coac.* 232.

LETHALIS.

Morbis quibusvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

Vomitio nigra, cum dolore capitis, levi ſurditate, manuum tremore, cervicis dolore, & urinis nigricantibus, ac denſis. *Coac.* 176.

AD THERAPIAM.

Qui nigra vomitione refundunt, &c. eos medicamentis purgare, tutum non eſt. *Prædict. I.* 71.

VOMITUS MEDICUS.

INDICANTIA.

Purgandum, æſtate quidem, magis ſuperiores ventres: hyeme verò, inferiores. *Aph. IV.* 4.

Graciles, & facilè vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem. *Aph. IV.* 6.

Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, & tenebricoſa vertigo, & os amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

Supra ſeptum transverſum dolores, qui purgatione egent, ſurſum purgante opus eſſe, indicant. Qui verò infra, deorſum. *Aph. IV.* 18.

Sudor multus, calidus aut frigidus, ſemper fluens, humidi redundantiam habere ſignificat. Educere igitur oportet, robuſto quidem, ſupernè: debili verò, infernè. *Aph. VII.* 61.

CONTRAINDICANTIA.

Tempus hyemale. *Aph. IV.* 6. Caniculare. *Aph. IV.* 5.

Quibus alvi ſunt lientericæ, eos hyeme ſurſum purgare, malum eſt. *Aph. IV.* 12.

Difficulter vomentes, & mediocriter carnoſi, deorſum purgandi, vitantes æſtatem. *Aph. IV.* 7.

Tabidi verò, vitantes (purgationes) ſurſum. *Aph. IV.* 8.

REGULÆ THERAPEUTICÆ.

Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facilè fluentia reddere. Et ſiquidem velit efficere facilè fluentia ſurſum, alvum ſiſtere: ſi verò deorſum, humectare. *Aph. VII.* 70.

Si qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: ſi verò contraria, difficulter. *Aph. I.* 25. *IV.* 3.

Alvum conſtipatam ſolvit vomitus, & nimis fluxam ſiſtit. *De Diat. II.*

VOX.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Facies ex tumida depreſſa, ac vox levior, & remiſſior evadens, ſpiritus quoque rarior ac lenior, poſtera die remiſſionem fore, denunciat. *Coac.* 211.

Dolor capitis, cum ſedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque iſta moleſtiam exhibent. Verum ex his ſomnolenti, ac ſingultuoſi nono menſe evadunt, & voce libera redditâ in integrum reſtituuntur. *Coac.* 164.

DETERIORIS NOTÆ.

In homine moderato, ferox & audax reſponſio, & vox acuta, malum portendunt. Iis præcordia intrò trahuntur, & tendunt. *Coac.* 51. *Prædict. I.* 44. 45.

Vox acuta, & ſtridula, malo eſt. *Prædict. I.* 47.

Con-

Digitized by Google

DETERIORIS NOTÆ.

Quoad naturas hominum, deterius eſt, ſi ex pallido mixtum colorem, aut pallidum, aut lividum habeant. *Prædict. II.* 61.

Ex locis difficilius ſanantur alæ, ac laterum cavitates, ac femora. In his namque humores ſubſident, & recidivæ fiunt. *Prædict. II.* 66.

In his quæ circum articulos contingunt, in maximum diſcrimen præcipitant pollices, ac præcipuè pedum. *Prædict. II.* 67.

Ulcera circumglabra, maligna. *Aph. VI.* 4.

Ulcera quæcunque annua fiunt, aut longius tempus occupant, neceſſe eſt os abſcedere, & cicatrices cavas fieri. *Aph. VI.* 45.

Hydropicis ulcera in corpore orta, non facilè ſanantur. *Aph. VI.* 8.

Tumoribus ulcerum derepentè diſparentibus, quibus in poſticâ quidem parte fuerint, convulſiones, tetani fiunt: quibus verò in anticâ, inſaniæ, aut lateris dolores acuti, aut ſuppuratio, aut dyſenteria, ſi rubicundi fuerint tumores. *Aph. V.* 65.

A forti pulſu in ulceribus, ſanguinis eruptio, malum. *Aph. VII.* 21.

Nomæ vitioſæ ſunt, & in periculum præcipitant, quæ ſaniem nigram reddunt. At albæ, & mucoſæ putredines, mortem quidem afferunt minus, ſed potius recidivas faciunt, & diutius perſeverant. *Prædict. II.* 75.

LETHALIA.

Ulcus, ſive ante morbum, ſive in morbo natum ſit, noſſe oportet. Nam ſi periturus æger eſt, ante mortem lividum, & ſiccum, aut pallidum, & ſiccum erit. *Prænot.* 16.

Ulcus lividum & aridum, aut pallidum effectum, mortem indicat. *Coac.* 496.

Nomæ maxime ſunt lethales, quæ putredines altiſſimè deſcendentes habent, ſuntque nigerrimæ, & ſicciſſimæ. *Prædict. II.* 75.

Quum

Quum à morbo quopiam detento, debili jam exiſtenti, livida ulcuſcula enata fuerint, mortale. *De Loc. in hom. XLIV.* 7. 8.

AD THERAPIAM.

Ocium & quies maximè conferunt. *De Ulcer. II.* 3.

Modicus cibus, & aqua, quàm maximè omnibus ulceribus conducunt, & magis recentioribus, quam vetuſtioribus. *Ibid. I.* 8. 9.

Ulceribus ex recenti vulnere, oleum non conducit, neque mollientia, neque adipoſa medicamenta, tum aliàs, tum quod ulcus ampliore purgatione opus habet. *Ibid. IV.* 3. 4.

Depurgatio ventris deorſum plurimis ulceribus confert. *Ibid.* 6.

Ulcera univerſa, niſi vino, humectare non oportet, ſi non in articulo fuerit ulcus. *Ibid. I.* 1.

Ulceribus frigida, mordax. *Aph. V.* 20.

U M B I L I C U S.

AD DIAGNOSIN.

Umbilici inflammationes, in parvis & recens natis pueris. *Aph. III.* 24.

AD PROGNOSIN.

Dolores circa umbilicum, cum palpitatione, mentis alienatæ ſignificationem quandam præbent. Sub judicationem verò his plurimus, & creber flatus, cum ſingulari contenſione prodit. *Prædict. I.* 36. (At iis ſub judicationem, conferta & crebra pituita cum dolore prodit. *Coac.* 300.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ ſunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur; ſecus autem moriuntur. *Coac.* 295.

Supra umbilicum labor, ac lumborum dolor, qui remediis non cedit, in hydropem ſiccum deſinit. *Coac.* 304. *Aph. IV.* 11.

Digitized by Google

UNCTIO.

Calfacit, humectat, ac mollit. *De Diæt. II. XXXV.* 18.

UNGUES.

AD DIAGNOSIN.

Ungues unci fiunt, & perfrigeſcunt, in empyicis. *Coac.* 402.

AD PROGNOSIN.

Ungues nigri, & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti, vel remiſſi, mortem in propinquo eſſe oſtendunt. *Aph. VIII.* 12.

Si cum gravitate, digiti quoque ac ungues lividi fiant; in propinquo mors eſt. *Coac.* 493.

At ſi omnino nigreſcant, minus quàm liventes periculum oſtendunt. Verum tunc reliqua conſideranda ſunt. Etenim ſi facile morbum ſuſtinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ ſecuritatem pollicentur, ſe prodit, morbus in abſceſſum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt. *Coac.* 493.

Quibus purulentis, ab humeris concuſſis, nullus intus fit ſtrepitus, difficultas tamen ſpirandi vehemens adèſt, & liveſcunt ungues, ii pure pleni ſunt, & perniciosè habent. *Coac.* 432.

VOLVULUS, vid. ILEUS.

VOMICA.

AD DIAGNOSIN.

Ex lateris morbo præcipuè, aut pulmonis inflammatione purulentos, calores interdiu quidem tenues, noctu verò intenſiores conſequuntur, neque quicquam effatu dignum exſpuunt, circa cervicem & claviculam ſudores occupant, oculi cavantur, malæ verò rubent, digiti quidem manuum ſummi calent, & ſcabri redduntur, ungues autem unci fiunt, & perfrigeſcunt; in pedibus tumores, & puſtulas toto corpore habent, ac cibos refugiunt. Atque hæ ſunt diuturnarum vomica-

Digitized by Google

micarum notæ. Quæ verò celerem eruptionem habent, tum ex notis, quæ ad eas conſequuntur, comprehenduntur, tum etiam ex doloribus, qui circa initia fiunt, ſimulque ſi ſpiritus aliquanto majori cum difficultate trahitur. * *Coac.* 402. *Prænot.* 105. 106.

Quod ſi in altero tantum latere ſuppuratio fuerit, tum vertere, tum ediſcere ad hæc convenit, num dolor aliquis alterum latus detineat, & num altero calidius fuerit, atque ubi in latus ſanum decubuerit, interrogare, ſi quod ei pondus deſuper impendere videatur. Sic enim altero latere, in quo pondus extiterit, ſuppuratio eſt. *Prænot.* 104.

Rumpuntur autem magna ex parte ſuppurationes, partim quidem 20. die, partim 40. partim etiam 60. Quibus igitur inter initia intenſius dolor inſtat, nec non ſpirandi difficultas, & tuſſis, cum frequenti ſputatione, circa vigeſimum diem, aut celerius, ruptio expectanda eſt. Quibus autem leviora hæc inſunt, pro ratione ſerior eruptio futura eſt. Sed & dolorem, & ſpirandi difficultatem, ac crebram ſpirationem, eruptionem ipſam præcedere neceſſe eſt. Temporis autem ratio ineunda eſt, ex quo primum quis dolorem, aut gravitatem ſenſit, aut febricitavit aliquis, aut ſi quando etiam rigor prehendit. *Coac.* 402. *Prænot.* 107.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTIS.

Utplurimum brevi ſervantur, quos febris, ſtatim atque eruptio facta eſt, dimittit, & cibos appetunt, & quibus pus facilè educitur, album, odoris expers, læve, ejuſdemque coloris, ſine pituita, ac alvus exigua, & coacta reddit. *Coac.* 402. *Prænot.* 108.

NOTÆ LETHALES.

At ii moriuntur, quos febres conſequuntur, & ſitis, & cibi faſtidium, ſi pus lividum, aut ex pallido vireſcens, aut pituitoſum, aut ſpumans, ac inſuper ſi alvus eſt liquida. *Coac.* 402. *Prænot.* 109.

Quibus autem ex prædictis, partim quædam adſunt, partim verò abſunt, hi quidem moriuntur, illi verò poſt longa temporum intervalla ſani evadunt. *Coac.* 402. *Prænot.* 110.

CONF. ABSCESSUS, PUS, EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS.

VOMITUS SPONTANEUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III.* 24.
Tempus æſtivum. *Aph. III.* 21.
Tumoris intus ruptio. *Aph. VII.* 8.
Vulnus cerebri. *Aph. VI.* 50.
Ileus. *Aph. VII.* 10.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Qui vomituri ſunt, iis antea os crebra ſalivatione impletur. *Coac.* 566.

Si quis in febre non lethali, dixerit caput dolere, aut tenebricoſum quiddam ante oculos obverſari, ſi etiam oris & ventriculi morſus acceſſerit, bilioſa vomitio aderit. Quod ſi quoque rigor obortus fuerit, & inferiores præcordiorum partes frigidas habuerit, adhuc citius vomitio aderit. Si verò ſub id tempus biberit quidpiam, aut ederit, id quàm celerrimè evomitur. *Prænot.* 144.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

In perturbationibus alvi, & vomitibus ſponte evenientibus, ſiquidem qualia oportet purgari, purgentur, confert, & facilè ferunt: ſin minus, contra. *Aph. I.* 2.

A diuturno alvi profluvio detento, ſponte ſuperveniens vomitus, alvi profluvium ſiſtit. *Aph. VI.* 15.

Vomitio maximè innoxia eſt, quæ pituita & bile permixta eſt, dum ne admodum copioſa ſit. *Coac.* 556. *Prænot.* 81.

Digitized by Google

In ſurditate, ac torpore, ex naribus ſubſtillatio moleſtiam quandam exhibet. Iis vomitio, ac alvi perturbatio conveniet. *Coac.* 208. 334.

In intenſo lumborum dolore, & alvi ſubductione largiore, ſumpto veratro, ſpumoſorum crebra vomitio prodeſt. *Coac.* 310. 570.

DETERIORIS NOTÆ.

Sinceriores vomitiones, deteriores ſunt. *Coac.* 556. *Prænot.* 81.

Viridis quoque vomitus, & niger, & lividus, vitioſus eſt. *Coac.* 556. *Prænot.* 82.

Omnes ſubputres, & graves odores, in omnibus vomitionibus, mali. *Prænot.* 85.

Vomitiones variæ malo ſunt, præſertim ſi continenter, & aſſiduè prodeant. *Prædict. I.* 60.

Vomitiones ſinceræ, & cum angore, aut incontinenti corporis jactatione, damnandæ ſunt. *Prædict. I.* 62.

Vomitiones exiguæ, bilioſæ, malum denunciant, tum verò præcipuè, ſi pervigilio conflictentur ægri. *Coac.* 558. *Prædict. I.* 79.

Vomitus parvi, & frequenter repetentes, bilioſi, ſinceri, mali ſunt, in copioſiore ventris ſubductione, & intenſo lumborum dolore. *Coac.* 560.

In vomitu, eum, qui ſiti prematur, ſitis expertem eſſe, malum eſt. *Coac.* 562.

Bilis vomitus vulneri ſuccedens, malum denunciat, præcipuéque in capitis vulneribus. *Coac.* 507.

A vomitu ſingultus, & oculi rubri, malum. *Aph. VII.* 3.

Ab ileo vomitus, &c. malum. *Aph. VII.* 10.

Crebro repetentes, iiſdem perſeverantibus caſibus, vomitiones, ad judicationem nigra vomitione refundunt. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 571.

Vomitus pravi & maligni, poſt tumores humeſcente alvo ſublatos in altum, cum doloribus, dein alvo ſuppreſſà celeriter ruptos. *Coac.* 623.

Quum pueri deglutire in tonſillarum ulceribus non poſ-

ſunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculoſum eſt. *De Dentit. III. 4.*

Vomitio parva, cum ſopore, incontinenti corporis jactatione, præcordiorum dolore, & parotidibus *Coac.* 183.

In ſuperflua purgatione, qui ſubinde vomunt, & ſiticuloſi ſunt, malè habent. *Coac.* 568.

LETHALIS.

Si quis omnes colores vomat, exitiale eſt. Celerrimum autem exitium indicat, vomitus lividus & mali odoris. *Coac.* 556. *Prænot.* 83. 84.

Mortem quoque adfert ruber vomitus, isque præcipuè, ſi cum majore conatu, & dolore contingat. *Coac.* 556.

Ubi ex vomitu anxietudo occupat, vox ſtridula eſt, oculi pulvere obſiti, inſania portenditur: ac tales vehementi inſania correpti, voce defecti intereunt. *Coac.* 561.

Lumborum dolores ad os ventriculi recurſantes, cum febre, horrore, ſi tenuia & aquoſa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti ſint, ii poſt nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

Ex cerebri vulnere, febris utplurimum, ac bilis vomitus ſuccedit, & corporis reſolutio, iique perniciosè habent. *Coac.* 500.

VOMITUS INSANIAM PORTENDENS.

Vomitus virulenti, & æruginoſi, cum capitis dolore, ſurditate, & inſomnia, promptam inſaniam ſignificant. *Prædict. I.* 10.

AD THERAPIAM.

Ad vomitum ſolvendum confert, aquam calidam bibere, & vomere. *Epid. II. V.* 35.

VOMITUS CRUENTUS.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Qui ſanguinem vomunt, ſiquidem ſine febre, ſalutare. *Aph. VII.* 37.

Mu-

Digitized by Google

Mulieri ſanguinem evomenti, menſtruis erumpentibus; ſolutio fit. *Aph. V. 32.*

His quæ non pariunt, ad conceptum ſanguinis vomitus prodeſt. *Coac.* 551.

DETERIORIS NOTÆ.

Vomitus ſanguinis cum febre. malum. *Aph. VII.* 37.

Sanguis ſurſum quidem, qualiscunque ſit, malum. *Aph. IV.* 25.

A ſanguinis vomitu tabes, & puris purgatio ſurſum. *Aph. VII.* 78.

LETHALIS.

Qui ſanguinem evomunt cum febre multa, dolore ad mammam, thoracem & dorſum: quibus, inquam, hæc inſunt omnia, ii brevi moriuntur: quibus autem non omnia, neque intenſe adſunt, tardius. Ad ſummum autem, diebus 14. inflammationem concipiunt. *Coac.* 426.

AD THERAPIAM.

Curandum refrigerantibus, & aſtringentibus. *Aph. VII.* 37.

VOMITUS NIGER.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

In his, qui variè morbum trahunt, & mente moventur, ſi ſubinde ſopor incidat, prænuncia expectandam eſſe nigram vomitionem. *Coac.* 103.

Crebræ in phreniticis cum perfrigeratione ſputationes; nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102.

Crebræ, iiſdem perſeverantibus caſibus, morborum reverſiones, impendente judicatione ſanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. *Coac.* 122.

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauſeabunda, cum ſudore frigido, ac alvo liquida, nigræ vomitionis ſignificationem affert. *Coac.* 232.

Digitized by Google

Lumborum dolor ad os ventriculi recurſans, cum febre, horrore, multorum tenuium & aquoſorum vomitu, delirio, & vocis defectione. *Prædict. I.* 83.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Humerorum dolores, qui ad manus tendunt, torporesque & dolores exhibent, abſceſſus certè non conſequuntur, at bilis atræ vomitione ſanantur. *Prædict. II.* 172.

DETERIORIS NOTÆ.

Vomitio nigra, cum laſſitudinis ſenſu, poſt linguam mollem redditam, ac nauſeabundam, cum ſudore frigido, ab alvo liquida. *Coac.* 232.

LETHALIS.

Morbis quibusvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

Vomitio nigra, cum dolore capitis, levi ſurditate, manuum tremore, cervicis dolore, & urinis nigricantibus, ac denſis. *Coac.* 176.

AD THERAPIAM.

Qui nigra vomitione refundunt, &c. eos medicamentis purgare, tutum non eſt. *Prædict. I.* 71.

VOMITUS MEDICUS.

INDICANTIA.

Purgandum, æſtate quidem, magis ſuperiores ventres: hyeme verò, inferiores. *Aph. IV.* 4.

Graciles, & facilè vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem. *Aph. IV.* 6.

Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, & tenebricoſa vertigo, & os amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

Supra ſeptum transverſum dolores, qui purgatione egent, ſurſum purgante opus eſſe, indicant. Qui verò infra, deorſum. *Aph. IV.* 18.

Su-

Sudor multus, calidus aut frigidus, ſemper fluens, humidi redundantiam habere ſignificat. Educere igitur oportet, robuſto quidem, ſupernè: debili verò, infernè. *Aph. VII.* 61.

CONTRAINDICANTIA.

Tempus hyemale. *Aph. IV.* 6. Caniculare. *Aph. IV.* 5.

Quibus alvi ſunt liantericæ, eos hyeme ſurſum purgare, malum eſt. *Aph. IV.* 12.

Difficulter vomentes, & mediocriter carnoſi, deorſum purgandi, vitantes æſtatem. *Aph. IV.* 7.

Tabidi verò, vitantes (purgationes) ſurſum. *Aph. IV.* 8.

REGULÆ THERAPEUTICÆ.

Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facilè fluentia reddere. Et ſiquidem velit efficere facilè fluentia ſurſum, alvum ſiſtere: ſi verò deorſum, humectare. *Aph. VII.* 70.

Si qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: ſi verò contraria, difficulter. *Aph. I.* 25. *IV.* 3.

Alvum conſtipatam ſolvit vomitus, & nimis fluxam ſiſtit. *De Diat. II.*

VOX.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Facies ex tumida depreſſa, ac vox levior, & remiſſior evadens, ſpiritus quoque rarior ac lenior, poſtera die remiſſionem fore, denunciat. *Coac.* 211.

Dolor capitis, cum ſedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque iſta moleſtiam exhibent. Verum ex his ſomnolenti, ac ſingultuoſi nono menſe evadunt, & voce libera redditâ in integrum reſtituuntur. *Coac.* 164.

DETERIORIS NOTÆ.

In homine moderato, ferox & audax reſponſio, & vox acuta, malum portendunt. Iis præcordia intrò trahuntur, & tendunt. *Coac.* 51. *Prædict. I.* 44. 45.

Vox acuta, & ſtridula, malo eſt. *Prædict. I.* 47.

Con-

Confractæ voces, poſt medicamenti purgantis potionem, conſiderandæ, num pravæ ſint? Horum pleriſque tenues ſudores diffluunt, & alvi humectantur. *Coac.* 251.

LETHALIS.

Deſipientiæ, cum voce ſtridula, linguæ revulſione, ac ipſi quoque tremuli, vehementem mentis alienationem ſignificant. In his durities, aut aſperitas, perniciem minatur. *Coac.* 99.

Alvi ſolutio quæ præter rationem accidit, cum voce tremula, in his, diutius perſeverante perturbatione, pernicies intentatur. *Coac.* 258.

Ubi ex vomitu anxietudo occupat, vox ſtridula eſt, oculi pulvere obſiti, inſania portenditur: ac tales vehementi inſania correpti, voce defecti intereunt. *Coac.* 561.

In opiſthotono, ubi per initia vox defecta fuit, clamare, aut nugari, lethale; poſtridie enim áffuturam mortem ſignificat. *Coac.* 361.

VOX CONVULSIONEM PORTENDENS.

Vox acuta, ejulabunda, ac oculorum hebetudo, convulſionem minantur. His dolores ad inferiores partes demiſſi, toleratu ſunt faciles. *Coac.* 257.

CONF. RESPIRATIO, CAPITIS DOLOR.

VOCIS DEFECTIO. APHONIA.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore ſolvuntur; atque eos qui ſubinde novo rigore corripiuntur, ſuccedentes tremores judicant. *Coac.* 27.

Qui in febre aſſidua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt, ſi poſt ſanguinis ex naribus fluxum, ac vomitum, ad loquelam, & ad ſeipſos redeant. *Coac.* 77.

Digitized by Google

DETERIORIS NOTÆ.

In febre cum ſudore, vocis ex capitis dolore defectiones, ſi per ſe reſolvuntur ægri, ac præter voluntatem excrementa demittantur, malumque remitti videatur, diuturni morbi metus eſt. In his ſubinde obortus rigor, damnari non debet. *Coac.* 253. *Prædict. I.* 94.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, peſſimæ. *Prædict. I.* 24.

Vocis defectiones, cum ſingultu, peſſimæ. *Prædict. I.* 23.

LETHALIS.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, in acuta febre, ſine ſudore, ſunt quidem lethales: cum ſudore verò minus, ac temporis diuturnitas ſignificatur. Ac fortaſſe quidem, quibus ex morbi reverſione tale quid contingit, ſecuriſſimè habent. Ex iis autem maximo in periculo verſantur, quibus ſanguis ex naribus profluit, & alvi effunduntur. *Coac.* 256.

Ex rigore vox intercepta, perniciem denunciat. *Coac.* 39. 255.

Vehementes inſaniæ, cum vocis defectione, perniciem intentant. *Coac.* 254.

Vocis defectio, ac tenuis ſudor, cum perfrigeratione ex rigore, capitis ac cervicis dolore. *Coac.* 1.

Vocis defectio, cum febre aſſiduâ, & oculis conniventibus, niſi poſt hæmorrhagiam narium, ac vomitum, ad loquelam, & ad ſeipſos redeant. *Coac.* 77.

Vocis defectiones in febre, quæ convulſionis ſpeciem præ ſe ferunt, & in mentis emotionem cum ſilentio deſinunt, perniciem oſtentant. *Coac.* 248. *Prædict. I.* 54.

Quos vox cum febre, & abſque ulla judicatione deficit, ii tremuli intereunt. *Coac.* 247. *Prædict. I.* 91.

Quibus voces cum dolore deficiunt, ii tandem non ſine ſummo cruciatu, vitam cum morte commutant. *Coac.* 249. *Prædict. I.* 55.

In

In vocis defectione, reſpiratio, velut iis qui ſuffocantur, conſpicuè elata, & viſui expoſita, perniciem minatur. Animadvertendum etiam eſt, num delirium prænunciet? *Coac.* 252. *Prædict. I.* 25.

Quos palpitationes in totum occupant, num voce defecti intereunt? *Coac.* 347.

In iis, qui longo tempore conſumpti ſunt, temerariæ, & quæ præter rationem fiunt, alvi exolutiones, unà cum vocis defectione tremulâ, perniciem denunciant. *Coac.* 634.

VOCIS DEFECTIO CONVULSIONEM PORTENDENS.

Animadvertendum eſt, num vocis defectiones, cum alto ſopore, convulſionem minentur? *Prædict. I.* 123.

TABEM.

Crebræ, & quæ cum ſopore quodam conſiſtunt, vocis defectiones, tabem denunciant. *Coac.* 259.

URETHRA.

Quibus in fiſtula urinaria tuberculum naſcitur, his ſuppurato eo, & perrupto, ſolutio fit. *Aph IV.* 82. *VII.* 57.

URINA IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

Per veſicam prodeuntia inſpicere oportet, an ſint, qualia ſanis prodeunt. Quæ igitur minimè his ſimilia, ea morboſiora: ſanis verò ſimilia, minimé morboſa. *Aph. VII.* 66.

Quibus urinæ diſtantes fiunt, iis vehemens eſt in corpore turbatio. *Aph. VII.* 33.

Quibus rigor adeſt, iis urina reſtitat. *Coac.* 29.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Et urinæ, & alvi excrementa, & ſudores, cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore, indicant. *Aph. I.* 12.

Alvi

Alvi egeſtiones, & urinæ, probe ſecedentes, bonæ: ſi verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum. *Aph. IV.* 47.

In febre, variarum interdum urinarum mictiones, morbum producit. *Coac.* 595.

URINA DETERIORIS NOTÆ.

Urinæ laborioſæ damnantur, atque ab his detentæ rubræ quædam efflorescentiæ, & æruginoſæ, parvæque veluti quædam ſtillæ apparentes. *Prædict. I.* 59.

In præcipitibus morbis periculum denunciat urina, quæ colore ac ſedimento variat, præcipueque in iis, quæ ex capite fiunt defluxionibus. *Coac.* 578.

In tumoribus ad aures, urinæ celeriter ac pauco tempore concoctæ, damno ſunt. Quin & perfrigerari, itidem malum eſt. *Coac.* 205. 587.

Urinæ derepente præter rationem parum concoctæ, vitioſæ ſunt. Ac in totum, quæ in morbo acuto urina præter rationem cocta eſt, vitium denotat. *Coac.* 579.

Mala quoque, quæ poſt potionem celeriter meitur, præſertimque in lateris doloribus, & pulmonis inflammationibus. *Coac.* 579.

In hydrope ſicco, urina ſtillatim effluens, malum denunciat. Mala quoque eſt, quæ exigua habet ſedimenta. *Coac.* 453.

URINA LETHALIS.

Urinæ, quæ non ſentientibus effluunt, aliàs perniciem denunciant. Animadvertendum, num tales his reddantur, quales fiunt, ubi ſubſidentiam conturbaveris. *Coac.* 596. *Prædict. I.* 29.

Pernicioſa eſt urina, quæcunque inſcio ægrò redditur. *Coac.* 580.

Quibus incogitantibus urina decidit, ac pudendum contrahitur, ii deſperati ſunt. *Coac.* 474.

Exitioſiores ſunt urinæ fœtidæ, & aquoſæ, & nigræ, & craſſæ. *Prænot.* 76.

Ad

Digitized by Google

Ad hæc, in viris quidem, & mulieribus, urinæ nigræ: in pueris aquoſæ, deterrimæ. *Prænot.* 77.

URINÆ COPIA,

EXCEDENS.

Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat. *Aph. IV.* 83.

In præcordiorum dolore, cum aliquo murmure, ſuccedens lumborum dolor, in febribus, alvos plerumque humectat, niſi flatus eruperit, aut urinæ copia prodierit. *Coac.* 291.

Loquendi impotentia in convulſionibus ſolvitur, magnâ urinarum confertim & derepentè prodeuntium abundantiâ. *Coac.* 359.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucæ ſunt, temporis progreſſu alvus quidem reſiccatur, urina verò tenuis abundat, his abſceſſus ad articulos fiunt. *Coac.* 619.

DEFICIENS.

Veſica intercepta, præſertim cum capitis dolore, convulſionem minatur. *Prædict. I.* 120.

Urinarum, in præcipitibus malis, ex perfrigeratione interceptiones, peſſimæ. *Prædict. I.* 51. *Coac.* 5.

Urinæ quæ cum rigore reſtitarunt, malum & convulſionem prænunciant, tum verò præcipuè, ſi antea alto ſopore æger detentus fuerit. In his autem abſceſſus ad aures ſperare oportet. *Coac.* 25.

URINÆ CONSISTENTIA.

TENUIS.

In febribus longis, parvis, vagis, tenuium urinarum ejectiones, lienis affectionem denunciant. *Coac.* 594.

Quibus urinæ craſſæ, grumoſæ, paucæ, non ſine febre, copia ex his ſuccedens tenuis, juvat. Tales autem maxime prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, ſubſidentiam continent. *Aph. IV.* 69. *Coac.* 597.

In

Digitized by Google

In pueris urina tenuis, magis pernicioſa, quam craſſa. *Coac.* 580. *Prænot.* 77.

In pulmonis inflammatione, quibus circa initia urinæ craſſæ ſunt, dein ante 4. diem tenues evadunt, mors impendet. *Coac.* 415. 580.

Urina diluta, aut arenidâ & facilè diſſolubili aſperitate returbata, liquidam fore alvum denunciat. *Coac.* 583.

Qui circa initia tenuiter febricitantes, ad judicationem cum capitis pulſatione, & urina tenui ingraveſcunt, eos mentis emotione, ac inſuper pervigilio corripi, nil mirandum eſt. *Coac.* 81.

Urina cruda, quæ ſic diu perſeverat, ut reliqua ſigna ſalutaria ſint, abſceſſum & dolorem, præcipuéque infra ſeptum transverſum, denunciat. Doloribus verò ad lumbos oberrantibus, ad coxam, idque in febre, & ſine febre. *Coac.* 582. *Prænot.* 78.

Urinæ præter conſuetudinem tenues, & crudæ, abſque repletione, morbo comitiali obnoxiis, novum inſultum denunciant, &c. *Coac.* 599.

CRASSA.

Quæ urina admodum tenuis, ſpiſſa evadit, fortaſſe eruptorum ſudorem indicat, jam autem erupiſſe, quæ ſpumam in ſe ipſam inſidentem habet. *Coac.* 583.

Urina returbida, cum ſudore, morbi reverſionem ſignificat. *Coac.* 582.

Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adſunt, aut aderunt, *Aph.* IV. 70. *Coac.* 582.

Quibus in urinâ craſſâ exiſtente, furfuracea ſimul minguntur, iis veſica ſcabie laborat. *Aph.* IV. 77.

Urina membranoſa, convulſionem ſignificat. *Coac.* 582.

Febres cum poſteriorum partium diſtentione, urinæ genitale ſemen referentes ſolvunt. *Coac.* 362.

Urina, quæ ante rigorem oleoſa redditur, mala. *Coac.* 579.

Urina, quæ grandinem refert, & geniture ſimilis eſfunditur, itemque dolorem exhibet, perniciem indicat. *Coac.* 580.

URINÆ COLOR.

ALBICANS.

Quibus ſpes eſt abſceſſum fore ad articulos, eos abſceſſu liberat urina multa, & craſſa, & alba reddita, qualis in febribus, cum laſſitudine, 4. die quibusdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus ſanguis eruperit, brevi admodum ſolvit. *Aph. IV.* 74.

In convulſione, confert urinæ vitreæ copioſus pertranſitus. *Coac.* 358.

Urina diluta, & alba, in diuturnis morbis perſeverans, difficilem, & non ſecuram judicationem facit. *Coac.* 576.

Quibus urinæ pellucidæ, albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis obſervantur. *Aph. IV.* 72.

Urinæ cineritiæ, cum ſpirandi difficultate, aquam intercutem denunciant. *Coac.* 582.

Febre ardente, cum alto ſtupore, (quem catochum dicunt) detentis, exalbida urina peſſima eſt. *Coac.* 581.

RUBICUNDUS.

Quoad urina fulva fuerit, & tenuis, crudum eſſe morbum indicat. Quod ſi diutius talis urina perſeveret, periculum eſt, ne non poſſit æger ſufficere, quoad urina concoquatur. *Prænot.* 75.

Laterum dolore affectis, urina aliquantulum rubra, lævem habens ſubſidentiam, ſecuram judicationem prænunciat. *Coac.* 586. *Prænot.* 72.

Urina admodum rubra, & benè florulenta, ſedimentum pallidum, læve, ac purum habens, diuturnum valdéque turbulentum morbum fore, & in alium tranſiturum, non tamen pernicioſum, deſignat. *Coac.* 586.

In præcipitibus morbis periculum denunciat, urina bilioſa, neque aliquantulum rubra, & quæ hordei toſti, non

Digitized by Google

non exactè moliti, craſſioribus fruſtulis ſimilia habet ſedimenta. *Coac.* 578.

Procedente morbo ſurditas, ac urina ſubrubra, cum nullo ſedimento, ſed cum ſublimamentis in medio innatantibus, mentis emotionem prænunciant. *Coac.* 198.

NIGRICANS.

In præcipitibus malis, juxta tenues circa caput maximè ſudores, & corporis incontinentiam, urinæ nigræ, cum ſpiritu magno, & concitato, perniciem intendunt. *Coac.* 49.

Urinæ nigricantes, & denſæ, cum nigra vomitione, &c. pernicioſæ. *Coac.* 176.

Perniciem indicat urina, in qua nigrum eſt quod ſubſidet, & quæ nigra eſt. *Coac.* 580.

COLOR VARIUS.

In præcipitibus morbis, periculum denunciat urina alba, & quæ colore ac ſedimento variat, præcipuéque in iis, quæ ex capite fiunt, defluxionibus. *Coac.* 578.

Perniciem præ ſe fert, quæ ex nigra in bilioſam tenuem tranſit, & quæ ſedimentum habet divulſum, quæque ex his, quæ denſata per urinam feruntur, quod ſubſidet, habet aliquantulum liveſcens, & limoſum. *Coac.* 578.

In morbis acutis, urinæ quæ ex viridi palleſcunt, nec in colore perſiſtunt, malæ. *Coac.* 579.

Laterum dolore affectis, in propinquo mortem eſſe ſignificat, quæ viridis nigrum habet ſedimentum, aut furfuribus ſimile. *Coac.* 581.

URINÆ CONTENTA.

VARIA.

Quibus in urinis bullæ ſuperſtant, renum affectiones ſignificant, & longam fore invaletudinem. *Aph. VII.* 34.

Quibus autem pingue eſt, & confertum, quod ſupernatat, his affectiones nephriticas, & acutas ſignificat. *Aph. VII.* 35.

Digitized by Google

Quibus in urinâ craſſâ exiſtente, carunculæ parvæ, aut veluti pili unà exeunt, his de renibus excernuntur. *Aph. IV.* 76.

Si quis ſanguinem, aut pus mingat, renum aut veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph. IV.* 75.

Si quis ſanguinem, & pus mingat, & ſquamas, & odor gravis ſit, veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph. IV.* 81.

Pinguedines ſupra innatantes, araneorum telas referentes, damnare oportet, colliquationem namque ſignificant. *Prænot.* 79.

Mictiones membranularum ſpeciem referentes, cum cervicis ac dorſi perfrigerationibus, ac multo magis quæ totum corpus pervadunt, convulſiones portendere videntur. *Coac.* 83. 584.

Urina purulenta, ac vitrea, affatim reddita, cum ſedimento laudabili, &c. morbos acutos ſolvit. *Coac.* 150.

Quibus inferiores partes malè afficiuntur, vehementibus pruritibus prius obortis, iis urina ſabuloſa fit, & ſubſiſtit. At qui perniciosè habent, iis mens obtorpeſcit. *Coac.* 488.

Urina cruenta circa initia reddita, morbi diuturnitatem ſignificat. *Coac.* 582.

NUBECULA.

Quibus morbi ſeptimâ die judicantur, iis nubeculam rubram urina die 4. continet, & alia ſecundum rationem. *Aph. IV.* 71.

Nubeculæ, quæ per urinas feruntur, albæ quidem, bonæ: nigræ verò, malæ ſunt. *Prænot.* 74.

In urinis, quæ nubeculas habent, conſiderandum venit, an ſupernè, an infernè ferantur, & quosnam habeant colores. Et quæ quidem deorſum feruntur, cum dictis coloribus, bonæ cenſendæ, & commendandæ: at quæ ſurſum feruntur, malæ, & vituperandæ. *Prænot.* 80.

Urinæ tenues, nubeculam quandam in medio aſſumentes, rigorem denunciant. *Coac.* 532.

In

In urinis nubeculæ, albæ quidem, & quæ infimum locum tenent, utiles ſunt: rubræ verò, nigræ, ac lividæ, moleſtiam exhibent. *Coac.* 577.

In errantibus febribus, nigræ nubeculæ quartanam denunciant. *Coac.* 582.

Urinæ decolores, ſuſpenſa quædam in medio nigra habentes, cum pervigilio & perturbatione, phrenitidem denunciant. *Coac.* 582.

In tertianis cum horrore, nubeculis nigris ſimilia, inconſtantem horrorem indicant. *Coac.* 584.

SUSPENSUM. ENÆOREMA.

Surarum dolores maligni ſunt, ac mentis emotio, tum verò præcipuè, ſi ſublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

Laborioſæ urinæ damnantur; atque ab his detentæ rubræ quædam efflorescentiæ, & æruginoſæ; parvæque veluti quædam ſtillæ apparentes. *Prædict. I.* 59.

In his, in quibus ſperamus abſceſſus circa aures futuros, conſiderandum, num urina diluta, cum ſublimibus quibusdam in medio ſuſpenſis, albidis, & aliquantum variantia, exalbicantia, aut graveolentia, appareant? *Coac.* 203.

SEDIMENTUM. HYPOSTASIS.

AD DIAGNOSIN.

Quibus in urinâ arenoſa ſubſident, illis veſica calculo laborat. *Aph. IV.* 79.

Quibus febricitantibus, in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aph. VII.* 31.

Quibus autem bilioſæ ſubſidentiæ, ab initio verò tenues, acutum morbum ſignificat. *Aph. VII.* 32.

Quæ emittitur urina, in qua quod ſubſidet, pinguedinem habet, febrem ſignificat. *Coac.* 582.

Quæ verò ſputo ſimilia habet ſedimenta, aut limoſa, rigorem denunciat: quæ araneorum telis ſimilia quædam habet, colliquationem. *Coac.* 582.

Digitized by Google

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in urinis citò aliquid ſubſidet, hi brevi judicantur. *Coac.* 598. *Aph. IV.* 69.

Urina optima eſt, in qua per omne tempus, quoad morbus judicatus fuerit, ſubſidet album, læve, & æquale. Securitatem enim, brevemque morbum fore ſignificat. *Prænot.* 70.

At urina ſubrubra, ſimileque quod ſubſidet, & læve, hæc longe quidem diuturnior, quam prima ſit, valde tamen ſalutaris. *Prænot.* 72.

Urina in febre album & læve depoſitum habens ſedimentum, celerem liberationem denunciat. Celerem quoque, quæ diluta indiſcretam habet pinguedinem. *Coac.* 575.

Quæ aliquantulum rubet, ſubrubrum habet ſedimentum, & læve, ſiquidem ante 7. diem appareat, 7. die ſolutionem fore deſignat: poſt 7. autem, tardiorem, aut plane diuturnam. *Coac.* 575.

Quæ 4. die ſubrubram nubeculam capit, 7. die liberat, dum reliqua pro ratione habeant. *Coac.* 575.

Febricitare incipientibus, ſanguinis ſtillationes cum ſternutatione accedentes, & quod in urina deſidet album, 4. die viſum, 7. ſolutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

Veſica graviter laborantes, metu liberat urina purulenta procedens, in qua album, & læve ſubſidet. *Coac.* 471.

DETERIORIS NOTÆ.

Si urina intermittat, & interdum quidem pura mejatur, interdum etiam ſubſideat album & læve, diuturnior, & minus ſecurus morbus evadit. *Prænot.* 71.

Sedimenta in urinis, craſſiores hordei toſti non exactè moliti partes referentia, prava ſunt; hisque pejora, laminis ſimilia. Alba verò, & tenuia, valde prava: atque his etiam deteriora, furfuracea. *Prænot.* 73.

Quibus febricitantibus, in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſio-

Digitized by Google

ſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aph. VII.* 31.

Urina tenuis, & biliosa, & ægrè lentum habens ſedimentum, & quæ in melius ac deterius commutatur, temporis diuturnitatem poſtulat. Quod ſi iſtud diutius perſeverat, aut ad judicationem temporis longinquitas requiratur, periculo non vacat. *Coac.* 575.

In præcipitibus morbis periculum denunciat, urina bilioſa, neque aliquantulum rubra, & quæ hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimilia habet ſedimenta. *Coac.* 578.

Urina, in qua quod ſubſidet, bonum eſt, & derepente evaneſcit, dolorem ac mutationem denunciat. At quæ ſedimentum habet, returbida, reſidens, rigorem circa judicationem, forte etiam & in tertianam, aut quartanam tranſitum. *Coac.* 585.

LETHALE.

In laterum doloribus, urina cruenta, obſcura, cum eo quod ſubſidet vario & indiſcreto, utplurimum in 14. diebus mortem adfert. Laterum quoque dolore affectis, in propinquo mortem eſſe ſignificat, quæ viridis nigrum habet ſedimentum, aut furfuribus ſimile. *Coac.* 581.

U T E R U S.

AD DIAGNOSIN.

Quæ frigidos ac denſos uteros habent, non concipiunt, & quæ præhumidos habent uteros, non concipiunt, extinguitur enim ipſis genitura. Et quæ ſiccos magis, & adurentes: alimenti enim inopià ſemen corrumpitur. Quæ verò ex utrisque temperamentum habent moderatum, hæ ipſæ proliferæ fiunt. *Aph. V.* 62.

Quæ in utero gerunt, harum os uteri clauſum eſt. *Aph. V.* 51.

Quibus os uteri durum eſt, his neceſſe eſt os uteri clauſum eſſe. *Aph. V.* 54.

AD

AD PROGNOSIN.

Utero inflammato, urinæ ſtillicidium ſupervenit. *Aph. V.* 58.

Si mulieri prægnanti eryſipelas in utero fiat, lethale. *Aph. V.* 43.

Uterorum procidentia, cum aliis notis, lethalis. *Coac.* 526.

Uterinæ ventris duritates, cum dolore, celerem perniciem denunciant. *Coac.* 528.

AD THERAPIAM.

Utero calidum amicum, frigidum verò inimicum. *Aph. V.* 22.

Si uterus coxæ incumbens ſuppuratus fuerit, neceſſe eſt medicamenta in linteo carpto applicari. *Aph. V.* 47.

UTERI FLUOR ALBUS, ET FULVUS.

AD DIAGNOSIN.

Fluxus albus in ſenioribus mulieribus magis fit, quàm in junioribus. *De Morb. Mul. II. V.* 1.

Quum fluxus albus obortus fuerit, velut urina aſinina apparet. Et dolor imum ventrem habet, & lumbos, & lateris mollitudinem; & tumores ſunt crurum ac manuum; & cava elevantur; & oculi humidi ſunt, & color arcuatus, ac albus fit. Et cum iter facit, anhelat. *De Nat. Mul. XV.* 1. *ad* 8.

Fluxus fulvus fluit, velut ex ovo vitioſo, multus & graveolens; & uteri inflammantur, & dolor ex lumbis, & inguinibus emergit; & prodeuntia mala ſunt, & ſi non liberetur, celeriter fluentia. At etiamſi tempus accedat, quæ reſtant, putrefacit, quàm maximè id fieri poteſt. Riget enim, & velut à carnibus aſſatis humor defluit, & cum his ſimul febres fortes, ac rigores fiunt. Ex hujusmodi verò fluxionibus multæ pereunt, paucæ effugiunt. *De Morb. Mul. II. VIII.* 1. *ad* 8.

UTERI FLUXUS RUBER. HÆMORRHAGIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Mor-

Digitized by Google

Morbus hic maximè fit ex abortu, *De Morb. Mul. II. V.* 11.

Fit &, quum menſes multo tempore retenti derepente eruperint. *Ibid.* 12.

Morbus hic ex partu maximè corripit, ſi quid in ipſa dilaniatum non prodierit, ſed intus computruerit, & fœtus exaſperatus fuerit. *De Morb. Mul. II. VI.* 11.

NOTÆ COMITANTES.

Si fluxus in uteris obortus fuerit, ſanguis multus fluit, & grumi compacti excidunt; & dolor occupat lumbos, & laterum mollitudinem, ac imum ventrem; & durus eſt venter, & ad contactum dolet; & rigor ac febris acuta corripit; & debilitas oboritur; & omnia præter humeros, ac ſcapulas dolet; & calor invadit, & rubeſcit, & venæ duræ fiunt, ac renitentes. *De Morb. Mul. II. V.* 1. *ad* 10.

Ruber fluxus fluit talis, qualis ſanguis victimæ recens mactatæ, & grumi pellucentes. Aliquando verò etiam fluxum rubrum emittit, & venter imus attollitur, & attenuatur, & impotens fit, & indureſcit, & ad contactum dolet, velut ulcere præſente; & febris habet, & dentium fremitus; & dolor ad ipſa pudenda, & pubem, & lateris mollitudinem, & lumbos, & tendinem, & ventrem, & pectus, & ſcapulas irruit; & alias partes omnes dolet; & impotentia ac puſillanimitas occupat; & color mutatur. In principio quidem morbi hæc corripiunt. Si verò hæc omnia moram trahant, adhuc magis debilitatur; & manifeſtus eſt morbus, & cavæ partes attolluntur, & pedes intumeſcunt. *De Morb. Mul. II. VI.* 1. *ad* 10.

AD PROGNOSIN.

Sanguinis fluxus, ſi 4. die oriatur, diuturnitatem indicat, & alvus effunditur, cruraque intumeſcunt. *Coac.* 533.

Si fluxui muliebri convulſio, & animi deliquium ſuperveniat, malum. *Aph. V.* 56.

UTERI SUFFOCATIO, vid. HYSTERICA AFFECTIO.

Digitized by Google

UVA Morbus.

AD DIAGNOSIN.

Si uva morbus in faucibus fiat, ſumma gurgulionis pars aqua impletur, & rotunda fit, ac pellucida, & ſpirationem intercipit. *De Morb. II. XXIX.* 1.4.

AD PROGNOSIN.

Si maxillæ ab utraque parte inflammatæ fuerint, ſuffocatur. Si verò ipſe morbus per ſe conſiſtat, maxillis non inflammatis, minus moritur. *Ibid.* 5.6.

AD THERAPIAM.

Auxilia: gurgulionem digito apprehenſum ſurſum ad palatum apprimere, & ſummam ipſius partem præſecare. Poſtea foliorum hortenſium condimentariorum decocto gargariſare, & farinam frigidam delingere, aquam inſuper bibere; ſed non lavare. *Ibid.* 7. *ad* 11.

UVÆ.

Calidæ & humidæ ſunt, alvumque laxant, præſertim albæ. *De Diæt. II.*

VULNUS.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Minimè ab his vulneribus mors impendet, quæ in corporis partes minus nobiles, aut à nobilibus quam longiſſimè remotas, infliguntur. *Coac.* 509.

DETERIORIS NOTÆ.

Ubi diſſectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coaleſcit. *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. *Coac.* 504. 505.

Si, magnis & pravis exiſtentibus vulneribus, tumores non appareant, ingens malum. *Aph. V.* 66.

Bilis vomitus vulneri ſuccedens, malum denunciat, præcipuéque in capitis vulneribus. *Coac.* 507.

NOTÆ

NOTÆ VULNERIS LETHALIS.

RATIONE PARTIS LÆSÆ.

Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, non coaleſcit. *Aph. VI.* 24. *Coac.* 503.

Cui perſecta eſt veſica, aut cerebrum, aut cor, aut ſeptum transverſum, aut aliquod ex inteſtinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale. *Aph. VI.* 18.

Ex vulnere ferè mors contingit, ſi cui vulneratum fuerit cerebrum, aut ſpinalis medulla, aut jecur, aut ſeptum transverſum, vel cor, aut veſica, aut quædam grandis vena. *Coac.* 509.

Mors quoque ſubit, ſi in arteriam, & pulmonem, inſignes valde plagæ inflictæ ſunt, ita ut percuſſo pulmone, minor ſit, qui per os prodit ſpiritus, quàm qui per vulnus excedit. *Coac.* 509.

Intereunt verò, quibus nervi interiores, ſive tenuis aliquis, ſive craſſus, vulnus acceperit, ſi plaga transverſa fuerit, & magna: quod ſi parva, & recta, nonnulli periculo eximuntur. *Coac.* 509.

Vulnera ferè mortem afferunt, quæ magnas venas, quæ ſunt in collo, & inguinibus, læſerunt; deinde quæ cerebrum, & hepar; deinceps quæ in inteſtina, & veſicam pertingunt. Quæ ſane omnia magnam perniciem afferunt, non eam tamen, ut (quod quidam exiſtimant) nemo ex his ſervari poſſit. Nam & his nominibus præditi loci multum inter ſe differunt, atque ipſi modi. Nec parum etiam cujuſque corporis conſtitutio differt. *Prædict. II.* 68.

RATIONE SYPTOMATUM.

Vulneri convulſio ſuperveniens, lethale. *Aph. V.* 2. *Coac.* 506.

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis ſanguis niger, prodierit, poſtridie moriuntur. *Aph. IV.*23. *De Loc. in hom. XLIV.*5.

Qui ex vulnere ſubinde rigentes, ſanguinem profundunt, ii malignè habent, ac inter loquendum derepentè moriuntur. *Coac.* 328. Ex

Digitized by Google

Ex cerebri vulnere, febris utplurimum, ac bilis vomitus ſuccedit, & corporis reſolutio, iique perniciosè habent. *Coac.* 500.

NOXÆ QUÆDAM VULNERIBUS SUCCEDENTES.

In vulneribus, quæ in ſupercilium, aut paulo altius inferuntur, viſus acies obtunditur; & quo vulnus recentius eſt, eo magis vident; inveteraſcente autem, aut tardante cicatrice, magis obtundi ſolet. *Coac.* 510.

Quibus ex vulnere corporis impotentia accidit, ii quidem, febre citra rigorem oborta, ſani evadunt; alioqui dextra aut ſiniſtra parte ſiderantur. *Coac.* 477.

Contingit (capite vulneratis) etiam vomitus accedere, & ad finem convulſiones; & ut clangoroſam vocem edant, ac impotentes fiant; & ſi in dextris fuerit vulnus, in ſiniſtra parte: ſi verò in ſiniſtris, in dextrà *Epid. VII. XIX. 6. ad 9.*

Vulnere in thoracem accepto, ſiquidem externa vulneris pars ſanitatem receperit, interna verò nequaquam, ſuppurationis periculum impendet. Quibus autem interni vulneris cicatrix debilis effecta eſt, promptè reſcinditur. *Coac.* 430.

AD THERAPIAM.

Auxilia: vulneratos fame affligere, alvum ſubducere, aut per clyſterem, aut pharmaco infra purgante; in potu aquam, aut acetum, aut ſorbitiones dare; inflammata cataplasmatis frigefacere. *De Affect. XXXVII. 1. ad 4.*

ERRATA POTIORA.

In Præfatione pag. 3. lin. ultimà: leg. *Amſtel.* 1720. ibidem pag. 4. lin. 2. pro *verſari:* leg. verſare. pag. 10. lin. 4. pro *diagnoſin:* leg. prognoſin. pag. 62. lin. 29. leg. *in* febribus. pag. 64. lin. 3. pro *&:* leg. cum. pag. 65. lin. 9. pro *multa:* leg. multæ. pag. 68. poſt. lin. 28. leg. ad Therapiam. pag. 73. lin. 18. leg. aliquanto. pag. 94. lin. 25. leg. Prænot. 122. pag. 210. lin. 15. leg. ſanguineum. pag. 212. lin. 12. leg. prænunciat. pag. 238. lin. 12. leg. febrienti. pag. 287. lin. 6. leg. producunt.

FINIS.

SOLI DEO GLORIA.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 019 926 12

THE BORROWER WILL BE CHARGED AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE NOTICES DOES NOT EXEMPT THE BORROWER FROM OVERDUE FEES.

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 (617) 495-2413

WIDENER
WIDENER
MAY 2 0 1998
BOOK DUE
CANCELLED

Digitized by Google

Digitized by Google